

แนวทางในการสื่อสารเรื่องเพศศึกษาในครอบครัว

นางสาวมธุรดา เจริญวิทรัพย์

สถาบันวิทยบริการ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาโทศาสตรพัฒนการ ภาควิชาการประชาสัมพันธ์

คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2545

ISBN 974-17-3049-7

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

COMMUNICATION APPROACH ON SEX EDUCATION IN FAMILY

Miss Mathurada Charoenthaweesub

สถาบันวิทยบริการ
A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts in Development Communication

Department of Public Relations

Faculty of Communication Arts

Chulalongkorn University

Academic Year 2002

ISBN 974-17-3049 -7

มจรูดา เจริญทวีทรัพย์ : แนวทางในการสื่อสารเรื่องเพศศึกษาในครอบครัว. (COMMUNICATION APPROACH ON SEX EDUCATION IN FAMILY) อ.ที่ปรึกษา : รองศาสตราจารย์ ดร.ธนวิ บุญลือ, จำนวนหน้า 449 หน้า. ISBN 974-17-3049-7.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวทางในการสื่อสารเรื่องเพศศึกษาในครอบครัวของพ่อแม่ที่มีลูกวัยรุ่น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1)สภาพปัญหาเกี่ยวกับเพศศึกษา ผลกระทบต่อวัยรุ่นและแนวทางแก้ไขปัญหา 2)วิธีการสอนเพศศึกษาในครอบครัวของพ่อแม่ 3)การเปิดรับข่าวสารและการแสวงหาความรู้เกี่ยวกับเพศศึกษาของพ่อแม่ 4)แนวทางในการสอนเรื่องเพศศึกษาที่เหมาะสมกับวัยรุ่น การศึกษาวิจัยได้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ โดยมีระยะเวลาในการเก็บข้อมูลรวม 3 เดือน การได้มาซึ่งผู้ให้ข้อมูลสำคัญ คือ พ่อแม่ที่มีลูกวัยรุ่น จำนวน 50 ครอบครัว เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ กรอบแบบสัมภาษณ์เชิงลึกและการสังเกตการณ์แบบไม่มีส่วนร่วม

ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาของวัยรุ่นที่พ่อแม่เป็นห่วงและหนักใจมากที่สุด คือปัญหายาเสพติด รองลงมาคือปัญหาเกี่ยวกับเพศศึกษาของวัยรุ่น แนวทางแก้ไขปัญหาคือต้องเริ่มจากการสร้างความรักความอบอุ่นและความเข้าใจในครอบครัว ดูแลเรื่องการคบเพื่อนของวัยรุ่น และความร่วมมือจากโรงเรียน ชุมชนและสังคมในการแก้ปัญหา สื่อที่พ่อแม่เปิดรับมากที่สุดคือโทรทัศน์และสื่อบุคคล วิธีการแสวงหาความรู้เกี่ยวกับเพศศึกษาของพ่อแม่ ได้แก่ การดูรายการเพศศึกษาทางโทรทัศน์ ปรึกษากับพ่อแม่ที่มีลูกวัยรุ่นเหมือนกัน ถ้ามจากแพทย์หรือผู้เชี่ยวชาญ และหาหนังสือเกี่ยวกับเพศศึกษามาอ่าน

แนวทางในการสอนเพศศึกษาที่เหมาะสมกับวัยรุ่น คือ การสอนโดยพ่อแม่ หรือสอนโดยญาติคนใกล้ชิด หรือครูอาจารย์ แพทย์และผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน เนื้อหาสาระที่ควรสอนคือ เนื้อหาสาระเกี่ยวกับเพศศึกษาโดยทั่วไปที่มีความต่อเนื่องและครอบคลุมตั้งแต่เด็กจนถึงโต นอกจากนี้ยังควรเน้นเรื่องความประพฤติและการวางตัวของวัยรุ่น เรื่องโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์และการป้องกัน เน้นเรื่องธรรมชาติชายหญิง และที่สำคัญควรสอนหลักศีลธรรมและจริยธรรมควบคู่ไปด้วย

ภาควิชา... การประชาสัมพันธ์..... ลายมือชื่อนิติ.....
 สาขาวิชา...นิเทศศาสตร์พัฒนาการ ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
 ปีการศึกษา...2545..... ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....-

4485106428 : MAJOR DEVELOPMENT COMMUNICATION

KEY WORD: SEX EDUCATION / FAMILY EDUCATION PATTERN / INFORMATION SEEKING /

COMMUNICATION APPROACH ON SEX EDUCATION IN FAMILY / FAMILY COMMUNICATION PATTERN

MATHURADA CHAROENTHAWEESUB : COMMUNICATION APPROACH ON SEX

EDUCATION IN FAMILY. THESIS ADVISOR : ASSOC. PROF. THANAWADEE

BOONLEU, Ph.D. 449 pp. ISBN 974-17-3049-7

This study investigated communication approaches to sex education in families having teenage children. The purposes of the study were: 1) to explore problem situation of sex education, its impact on teenagers, and solutions, 2) to examine communication approaches to sex education in family, 3) to explore media exposure and information seeking of parents on "Sex Education", 4) to determine the appropriate and persuasive communication strategies and tactics for parents to teach their teenage children. Qualitative research method was used to collect data. The subjects were purposively chosen from volunteer families for in-depth interview and non-participatory observation.

The results of the study are as follows :

- 1) Drugs and other problems concerning teenagers' sex education were the most serious problems for which parents were deeply worried. Solutions should start at home. Parents construct a loving, warm, and understanding family, take care of their children including friends of their children, and cooperate with school, community, and society to solve problems.
- 2) Television and peers were the media parents exposed the most. Parents sought information about sex education from TV sex education programs, consult with peers, doctor/expert, and read sex education text.
- 3) The appropriate and persuasive teaching/communication personnels were parents/close relatives/teachers/doctors/experts. The desired and required teaching subject matters were sex education in general covering the early teen to young adult, especially male and female physiology. Last but not least, parents should not forget to teach moral and ethical principles together with sex education.

Department.....Public Relations..... Student's signature.....

Field of study...Development Communication.. Advisor's signature.....

Academic year2002..... Co-advisor's signature.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สามารถสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี โดยได้รับความช่วยเหลือจากบุคคลหลายท่านที่ให้การสนับสนุนทั้งในด้านวิชาการ ด้านขวัญและกำลังใจ ตลอดจนกำลังทรัพย์มาโดยตลอด ข้าพเจ้าต้องขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.ธนวดี บุญลือ อาจารย์ที่ปรึกษา ที่ให้โอกาสในการทำงานและประสบการณ์ด้านงานวิจัยโครงการต่างๆแก่ข้าพเจ้า และยังได้ให้คำแนะนำ รวมถึงข้อคิดเห็นต่างๆ อันเป็นประโยชน์แก่การทำวิทยานิพนธ์อย่างยิ่ง ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ พชณี เขยจรรยา ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และรองศาสตราจารย์ ดร.ปาริชาติ สถาปิตานนท์ กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่ช่วยกรุณาตรวจทานและให้ข้อเสนอแนะต่างๆมากมายสำหรับการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้

ยิ่งไปกว่านั้น วิทยานิพนธ์ฉบับนี้จะไม่สามารถเกิดขึ้นและจบลงได้ ถ้าข้าพเจ้าไม่ได้รับแรงใจจากครอบครัวอันเป็นที่รัก ขอขอบพระคุณ คุณพ่อมงคล คุณแม่วิไลพร พี่บอย บ๊วย และเจ้าโมโม ที่คอยเป็นกำลังใจและเป็นแรงผลักดัน ทั้งคำพูดและการกระทำ ทั้งคำดูดำ เคี้ยวเหนียว และความเป็นห่วงสารพัด จนทำให้ข้าพเจ้าไม่อาจถอดใจละความเพียรพยายามในการทำวิทยานิพนธ์ไปได้

นอกจากนี้ ข้าพเจ้าไม่อาจที่จะลืมขอบคุณ ผู้ที่คอยให้การช่วยเหลือและเป็นกำลังใจในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้มาโดยตลอดอันได้แก่ บั๊ตตี้ โย ต๋อ ปุก และเพื่อนๆทุกคนในสาขาานิตศาสตร์ พัฒนาการที่เป็นตัวอย่างให้ข้าพเจ้าในเรื่องความขยันและอดทน รวมถึงคอยแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการทำงาน ที่มีทั้งสุขและทุกข์ ตลอดจนการฝ่าฟันปัญหาและเผชิญกับอุปสรรคต่างๆ ขอขอบคุณเพื่อนๆ และมีตรสหายทุกคนที่มีส่วนร่วมในการเก็บข้อมูลที่สำคัญและยากเย็นยิ่งนี้ ต้องขอขอบคุณพี่อัมพร เจ้าหน้าที่ของภาควิชาที่คอยช่วยเหลือในการประสานงานและอำนวยความสะดวกต่างๆเป็นอย่างดี และยังมียกกลุ่มบุคคลที่สำคัญยิ่งที่ข้าพเจ้าต้องขอขอบคุณในการให้ความร่วมมือและการสละเวลาเพื่อให้ข้าพเจ้าได้เข้าไปสัมภาษณ์และเก็บข้อมูลอยู่เป็นระยะเวลาอันนานนั่นก็คือ คุณพ่อคุณแม่ที่มีลูกวัยรุ่นทั้ง 50 ครอบครัว ที่ต่างยินดีให้ข้อมูลและคำแนะนำต่างๆ อันเป็นประโยชน์แก่ข้าพเจ้า จนทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ดังที่เห็นอยู่นี้

ท้ายนี้ ข้าพเจ้าขอขอบคุณบุคคลต่างๆที่คอยเป็นกำลังใจให้ข้าพเจ้าอย่างเจียมๆ ในการต่อสู้กับอุปสรรคหรือปัญหาต่างๆที่เกิดขึ้นในระหว่างการทำวิทยานิพนธ์ ขอขอบคุณบัณฑิตวิทยาลัยสำหรับทุนอุดหนุนวิทยานิพนธ์ที่ข้าพเจ้าได้รับ รวมถึงต้องขอขอบคุณนักวิจัยและนักวิชาการท่านอื่นๆที่มีผลงานดีๆให้ข้าพเจ้าได้ใช้เป็นแบบอย่าง เป็นแหล่งศึกษาหาความรู้ และเป็นแหล่งข้อมูลสำคัญในการอ้างอิง หากข้าพเจ้าหลงลืมและมีได้อ้างถึงชื่อของนักวิชาการ เจ้าของผลงานใดๆ ในวิทยานิพนธ์เล่มนี้ ข้าพเจ้าต้องขออภัยไว้ ณ ที่นี้ด้วย

มธุรดา เจริญทวีทรัพย์

(28 มีนาคม 2546 เวลา 01.48 น.)

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ญ
สารบัญแผนภาพ.....	ฎ

บทที่ 1 บทนำ

ที่มาและความสำคัญของปัญหา.....	1-6
วัตถุประสงค์ในการวิจัย.....	6
ปัญหानำในการวิจัย.....	7
ขอบเขตการวิจัย.....	7
นิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย.....	8
ข้อจำกัดในงานวิจัย.....	11
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	11

บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดเกี่ยวกับเพศศึกษา.....	13
แนวคิดในการให้ความรู้เรื่องเพศศึกษา.....	22
แนวคิดเกี่ยวกับวัยรุ่นและจิตวิทยาวัยรุ่น.....	41
แนวคิดเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิงของวัยรุ่น.....	55
แนวคิดเรื่องความรักของเด็กวัยรุ่น.....	55
แนวคิดเกี่ยวกับครอบครัว.....	60
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับรูปแบบการสื่อสารภายในครอบครัว.....	65
แนวคิดเรื่องความสัมพันธ์ภายในครอบครัว.....	69
แนวคิดและทฤษฎีการสื่อสาร.....	75
แนวคิดเกี่ยวกับการเปิดรับและแสวงหาข่าวสาร.....	86
แนวคิดเกี่ยวกับอิทธิพลของสื่อมวลชน สื่อบุคคลและสื่อเฉพาะกิจ.....	95

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
แนวคิดเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจจากการเปิดรับสื่อ.....	102
แนวคิดเกี่ยวกับความรู้ ทักษะ และพฤติกรรม.....	104
แนวคิดและทฤษฎีการสื่อสารเพื่อการโน้มน้าวใจ.....	122
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	132
บทที่ 3 ระเบียบวิธีวิจัย	
รูปแบบการวิจัย.....	141
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	141
ขั้นตอนในการดำเนินการวิจัย.....	142
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	143
การตรวจสอบความน่าเชื่อถือได้ของข้อมูล.....	146
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	147
การนำเสนอข้อมูล.....	147
บทที่ 4 ผลการศึกษา	
ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์.....	148
ส่วนที่ 2 สภาพปัญหาเกี่ยวกับเพศศึกษาของวัยรุ่น ผลกระทบต่อลูกวัยรุ่น และแนวทางแก้ไขปัญหา ตามความคิดเห็นของพ่อแม่.....	164
ส่วนที่ 3 การสอนเพศศึกษาในครอบครัวของพ่อแม่ในปัจจุบัน.....	180
ส่วนที่ 4 แนวทางการสื่อสารหรือวิธีการสอนเรื่องเพศศึกษาในครอบครัว.....	223
ส่วนที่ 5 แนวทางในการสื่อสารเรื่องเพศศึกษาที่เหมาะสมกับวัยรุ่น.....	236
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	
สรุปผลการวิจัย.....	267
อภิปรายผลการวิจัย.....	275
ข้อเสนอแนะทั่วไป.....	307
อุปสรรคและการแก้ปัญหาในการเก็บข้อมูล.....	315
ข้อเสนอแนะในงานวิจัยครั้งต่อไป.....	316

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
รายการอ้างอิง.....	318
ภาคผนวก.....	324
ภาคผนวก ก แบบสัมภาษณ์เชิงลึกที่ใช้ในการสัมภาษณ์.....	326
ภาคผนวก ข ร่างนโยบายและแผนงานในการพัฒนาสถาบันครอบครัว....	333
ภาคผนวก ค บทความและสิ่งพิมพ์ที่เกี่ยวข้อง.....	336
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	449

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1	วัตถุประสงค์ของการสื่อสารระหว่างผู้ส่งสารกับผู้รับสาร.....78
2	เปรียบเทียบคุณลักษณะของสื่อบุคคลและสื่อมวลชน.....100
1.1	จำนวนและร้อยละของพ่อ จำแนกตามการประกอบอาชีพ.....159
1.2	จำนวนและร้อยละของแม่ จำแนกตามการประกอบอาชีพ.....160
1.3	จำนวนและร้อยละของพ่อ จำแนกตามระดับการศึกษา.....160
1.4	จำนวนและร้อยละของแม่ จำแนกตามระดับการศึกษา.....161
1.5	จำนวนและร้อยละของพ่อ จำแนกตามรายได้ต่อเดือน.....161
1.6	จำนวนและร้อยละของแม่ จำแนกตามรายได้ต่อเดือน.....162
1.7	จำนวนและร้อยละของพ่อแม่ จำแนกตามอายุของลูกวัยรุ่น.....162
2.1	จำนวนและร้อยละของพ่อแม่ จำแนกตามปัญหาของวัยรุ่นที่ทำให้เป็นห่วง หรือหนักใจมากที่สุด.....163
3.1	จำนวนและร้อยละของพ่อแม่ จำแนกตามสาเหตุที่คิดว่าทำให้พ่อแม่ส่วนใหญ่ ไม่ได้สอนเรื่องเพศศึกษาในครอบครัว.....180
3.2	จำนวนและร้อยละของพ่อแม่ จำแนกตามความสามารถในการสอนหรือพูดคุย เรื่องเพศศึกษาในครอบครัวตามประเด็นต่างๆ.....191
3.3	จำนวนและร้อยละของพ่อแม่ จำแนกตามการสอนเรื่องเพศศึกษาในครอบครัว ตามประเด็นต่างๆ.....193
3.4	จำนวนและร้อยละของพ่อแม่ จำแนกตามความสามารถในการทำตาม สิ่งที่ลูกวัยรุ่นแสดงความคิดเห็นว่าอยากให้พ่อแม่ทำ.....213
4.1	จำนวนและร้อยละของพ่อแม่ จำแนกตามสื่อที่เปิดรับและความบ่อยครั้ง ในการเปิดรับสื่อ.....223
4.2	ค่าเฉลี่ยของความบ่อยครั้งในการเปิดรับสื่อของพ่อแม่.....224
5.1	จำนวนและร้อยละของพ่อแม่ จำแนกตามระดับความคิดเห็นที่มีต่อวิธีการ ให้ความรู้เรื่องเพศศึกษาผ่านทางสื่อมวลชนหรือวิธีอื่นๆ.....244
5.2	ค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นของพ่อแม่เกี่ยวกับวิธีการให้ความรู้เรื่องเพศศึกษา ผ่านทางสื่อมวลชนหรือวิธีการอื่นๆ.....248

สารบัญแผนภาพ

แผนภาพที่		หน้า
1	โครงสร้างเกี่ยวกับบทบาทของครอบครัวเมื่อพิจารณาพร้อมกันหลายมิติ.....	64
2	แสดงขั้นตอนการเปิดรับข่าวสาร.....	90
2.1	สภาพปัญหาและสาเหตุของปัญหาหาเสพติด.....	165
2.2	สภาพปัญหาและสาเหตุของปัญหาการคบเพื่อนต่างเพศ.....	166
2.3	สภาพปัญหาและสาเหตุของปัญหาอิทธิพลของสื่อ.....	168
2.4	สภาพปัญหาและสาเหตุของความประพฤติไม่เหมาะสม.....	169
2.5	สภาพปัญหาและสาเหตุของการคบเพื่อน เทียบเท่า.....	171
2.6	สภาพปัญหาและสาเหตุของปัญหาจากครอบครัว.....	172
2.7	ผลกระทบจากปัญหาต่างๆของวัยรุ่น.....	176
2.8	สภาพปัญหาเกี่ยวกับเพศศึกษาของวัยรุ่น ผลกระทบต่อลูกวัยรุ่น และ แนวทางแก้ไขปัญหา ตามความคิดเห็นของพ่อแม่.....	179
3.1	สาเหตุและผลกระทบของการไม่ได้สอนเพศศึกษาในครอบครัว รวมถึงความจำเป็นของการสอนเพศศึกษาในครอบครัว.....	190
3.2	ความรู้ของพ่อแม่ในการสอนเพศศึกษาในครอบครัว.....	202
3.3	วิธีการสอนเพศศึกษาในครอบครัวของพ่อแม่ในปัจจุบัน.....	212
3.4	การพูดคุยเรื่องเพศศึกษาในครอบครัวตามความต้องการของลูกวัยรุ่น.....	222
4.1	การเปิดรับสื่อและการแสวงหาความรู้เกี่ยวกับเพศศึกษาของพ่อแม่เพื่อ นำมาสอนลูก.....	235
5.1	แนวทางในการสอนเพศศึกษาที่เหมาะสมกับวัยรุ่น.....	266
6.1	แนวทางในการจูงใจ หรือกระตุ้นให้พ่อแม่ที่มีลูกวัยรุ่นเห็นความสำคัญ และความจำเป็นของการสอนเพศศึกษาในครอบครัว.....	310
6.2	แนวทางในการจูงใจ หรือกระตุ้นให้พ่อแม่ที่มีลูกวัยรุ่นเห็นความสำคัญ และความจำเป็นของการสอนเพศศึกษาในครอบครัว(ต่อ).....	311
6.3	แนวทางในการจูงใจ หรือกระตุ้นให้พ่อแม่ที่มีลูกวัยรุ่นเห็นความสำคัญ และความจำเป็นของการสอนเพศศึกษาในครอบครัว(ต่อ).....	312

บทที่ 1

บทนำ

ที่มาและความสำคัญของปัญหา

เพศ(sex) เป็นประเด็นหนึ่งที่มีความสำคัญมากในสังคมปัจจุบัน นอกจากจะเป็นสิ่งที่แบ่งแยกมนุษย์เราออกจากกันได้อย่างชัดเจนที่สุด ยังเป็นเรื่องที่คุณจะมีความเร้นลับ น่าค้นหา เป็นประเด็นที่มนุษย์สนใจมากที่สุดก็ว่าได้ เพราะเพศสามารถก่อให้เกิดผลทั้งในทางบวกและทางลบ แก่มนุษย์ ความแตกต่างระหว่างชายและหญิงก่อให้เกิดความอยากรู้ ความอยากลอง ต้องการค้นหาคำตอบ และมีเพียงไม่กี่คนที่มีความรู้เกี่ยวกับเรื่องเพศดีพอ หรือได้รับคำตอบที่น่าพึงพอใจเมื่อเกิดความสงสัย มีเพียงไม่กี่คนที่กล้ายืนยันว่าตนเองมีความรู้และความเข้าใจที่ถูกต้องอย่างแท้จริงเกี่ยวกับเรื่องเพศ

ในขณะที่โลกกำลังเจริญรุดหน้าไปเรื่อยๆ ผลทางลบเกี่ยวกับเพศก็เริ่มทวีความรุนแรงมากขึ้นเป็นลำดับ ปัญหาที่เกิดจากเพศแทบจะเกิดขึ้นเป็นเงาตามตัวของมนุษย์ ปัญหาทางเพศที่กำลังเกิดขึ้นได้แก่ ปัญหาโรคติดต่อทางเพศ ปัญหาการค้าประเวณีทั้งในระดับประเทศและระดับสากล ปัญหาการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนหรือในวัยหนุ่มสาว ที่นับวันอายุของผู้มีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกจะลดลงเรื่อยๆ จนเป็นที่วิตกของพ่อแม่และผู้ปกครอง ปัญหาตั้งครรภก่อนแต่งงานหรือตั้งครรภโดยไม่มีความรับผิดชอบ ปัญหาการทำแท้งเถื่อน ปัญหาสื่อลามกอนาจาร ปัญหาอาชญากรรมในลักษณะชำแหละชิ้นหรือทำร้ายร่างกายเพศตรงข้าม โดยเฉพาะการทำรุนแรงทางเพศที่ฝ่ายหญิงมักจะเป็นฝ่ายถูกระทำ และที่ร้ายแรงที่สุดคงไม่พ้นปัญหาโรคเอดส์(AIDS)ที่ยังไม่สามารถหาทางรักษาได้และจำนวนผู้ติดเชื้อเอดส์ก็กำลังพุ่งสูงขึ้นอย่างมาก ด้วยเหตุนี้เองการค้นคว้าวิจัยเกี่ยวกับเรื่องเพศจึงได้รับความสนใจอย่างต่อเนื่อง ทั้งในอดีตและปัจจุบัน ศาสตร์แทบทุกแขนงก็ว่าได้ที่พยายามจะดึงเอาเรื่องเพศเข้ามาศึกษา

ข้อมูลจากกองระบาดวิทยาที่ได้รับรายงานตั้งแต่ปี พ.ศ.2527 ถึง 31 ธันวาคม 2543 ปรากฏว่ามีผู้ติดเชื้อเอดส์จากการมีเพศสัมพันธ์สูงที่สุด คือ ร้อยละ 62 ฉะนั้นแนวทางหนึ่งในการรณรงค์เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาเอดส์ คือ ควรจะให้ประชาชนกลุ่มเป้าหมายปรับพฤติกรรมกรรมกรมีเพศสัมพันธ์ที่ปลอดภัย โดยเฉพาะควรมีการให้ความรู้เรื่องเพศก่อนการมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรก

อย่างไรก็ตาม จากการสำรวจของ 1999 Global Sex Survey : Youth Perspective ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจทัศนคติและพฤติกรรมด้านเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่นที่มีอายุระหว่าง 16-21 ปี

ในประเทศต่างๆทั่วโลก ผลปรากฏว่า วัยรุ่นไทยอยู่ในกลุ่มที่ไม่นิยมใช้ถุงยางอนามัยเมื่อมีประสบการณ์ทางเพศครั้งแรก ปัจจัยหนึ่งที่จะมีส่วนสะท้อนให้เห็นถึงการรับรู้ในเรื่องถุงยางอนามัยในกลุ่มหนุ่มสาวชาวไทย คือ การให้การศึกษา วัยรุ่นไทยจำนวนถึงร้อยละ 43 กล่าวว่า พวกเขาได้รับการสอนเรื่องเพศครั้งแรกจากโรงเรียน แม้ว่าตัวเลขนี้จะเป็นสัดส่วนที่สูงที่สุดในบรรดาประเทศที่ตอบเช่นเดียวกันนี้ก็ตาม แต่ก็มี วัยรุ่นเพียงร้อยละ 29 ที่ระบุว่าโรงเรียนเป็นแหล่งที่ให้ข้อมูลได้มากที่สุด (ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่าการศึกษาเรื่องเพศในที่สาธารณะยังคงถือเป็นเรื่องน่าอาย ดังนั้น จึงไม่ได้มีการสอนกันอย่างเปิดเผยมากนักในโรงเรียน) ร้อยละ 41 ระบุว่า เพื่อนเป็นแหล่งความรู้เรื่องเพศมากที่สุด รองลงมาคือหนังสือ ร้อยละ 14 โทรทัศน์และคู่มือ ร้อยละ 6 และมีวัยรุ่นไทยเพียงร้อยละ 1 เท่านั้น ที่ระบุว่าผู้ปกครองเป็นแหล่งที่ให้ข้อมูลเรื่องเพศมากที่สุด ทั้งที่ในความจริงแล้วเด็กควรได้รับความรู้ ความเข้าใจ และคำตอบเกี่ยวกับเรื่องเพศจากคนที่ใกล้ชิดที่เด็กสามารถไว้วางใจและไว้วางใจได้ ซึ่งก็คือผู้ปกครองนั่นเอง และเมื่อถามวัยรุ่นทั้งหลายว่า ในความเป็นจริงแล้วอยากได้ความรู้ด้านเพศศึกษาที่ถูกต้องจากใคร วัยรุ่นร้อยละ 28 บอกว่า ถ้าเลือกได้แล้วอยากจะให้พ่อแม่เป็นคนตอบปัญหาทางเพศแก่พวกตน และคิดว่าพ่อแม่เป็นคนที่พวกเขาคิดจะฟังได้มากที่สุด และน่าเชื่อถือที่สุดด้วย และอยากจะได้เรียนจากครูบาอาจารย์เพียงร้อยละ 16 เท่านั้น และอยากได้จากเพื่อนเพียงร้อยละ 17

ผลการสำรวจแสดงให้เห็นว่า วัยรุ่นอยากให้ผู้ปกครองเป็นผู้ให้ความรู้เรื่องเพศศึกษามากที่สุด วัยรุ่นร้อยละ 24 กล่าวว่าพวกเขาพอใจที่จะพูดคุยเรื่องเพศกับแม่ ในขณะที่ในความเป็นจริงมีเพียงร้อยละ 14 เท่านั้น ที่ได้รับความรู้จากแม่

วัยรุ่นร้อยละ 12 กล่าวว่า พวกเขาอยากเรียนรู้จากพ่อ ในขณะที่ร้อยละ 16 ต้องการเรียนรู้เรื่องเพศศึกษาจากโรงเรียน แม้ว่าวัยรุ่นร้อยละ 88 กล่าวว่า ไม่ต้องการเรียนรู้เรื่องเพศจากเพื่อน แต่ในความเป็นจริงแล้ว มีวัยรุ่นจำนวนถึงร้อยละ 30 ที่มีเพื่อนเป็นที่ปรึกษาหลัก

ผู้คนทั่วโลกร้อยละ 83 เห็นว่าเด็กควรได้รับการปูพื้นฐานเรื่องเพศศึกษาตั้งแต่อ่อนอายุ 14 ปีและช่วงอายุ 10-11 ปี เป็นช่วงอายุที่เหมาะสมที่สุดที่เริ่มเรียนรู้เรื่องดังกล่าว ในขณะที่ประเทศไทย มีเพียงร้อยละ 56 ที่เห็นควรให้เด็กเรียนรู้เรื่องเพศตั้งแต่อ่อนอายุ 14 ปี และมีร้อยละ 22 ที่เห็นว่าอายุที่เหมาะสมคือ 15 ปีขึ้นไป นอกจากนั้นชาวไทยและชาวฮ่องกงร้อยละ 4 ยังเป็นประเทศที่มีผู้เห็นว่า ไม่ควรมีการสอนเรื่องเพศศึกษาเลยเป็นจำนวนมากที่สุดกว่าประเทศอื่นๆด้วย (คัดลอกจากหนังสือพิมพ์มติชนรายวัน ฉบับวันพุธที่ 23 กันยายน 2541)

จากที่กล่าวมาข้างต้นไม่ใช่เพียงสะท้อนให้เห็นถึงปัญหาที่เกิดขึ้นจากเพศเท่านั้น แต่ยังสะท้อนถึงที่มาของปัญหาเหล่านั้น นั่นคือปัญหาทางเพศที่เกิดขึ้นมักเกิดจากปัญหาพื้นฐานเดียว

กัน คือ ความไม่รู้ ไม่เข้าใจ ความอยากรู้ อยากรอง ทำให้เกิดการค้นหาคำตอบต่อเรื่องเพศศึกษา ซึ่งเป็นเรื่องธรรมชาติของมนุษย์โดยเฉพาะวัยรุ่นนั้นได้กลายเป็นความหลงผิด ความเข้าใจผิดหรือความเชื่อ ค่านิยมที่ผิดในเรื่องเพศไป

ปัจจุบันนี้หน่วยงานทั้งภาครัฐและภาคเอกชน องค์กรต่างๆรวมทั้งนักวิชาการ นักวิจัยหรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งหลายต่างพากันแสวงหาแนวทางแก้ไขหรือบรรเทาปัญหาเหล่านั้น ปัญหาที่เกิดขึ้นจากความไม่รู้ ไม่เข้าใจนั้น สามารถแก้ไขด้วยการให้ความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้องแก่เด็กและเยาวชน ผู้ซึ่งกำลังต้องการความรู้ ความเข้าใจ ความเห็นใจ การอธิบายและการยอมรับในเรื่องของเพศจากผู้ใหญ่หรือสังคมอย่างมาก การให้ความรู้เรื่องเพศศึกษานั้นก่อให้เกิดประโยชน์และมีความจำเป็นอย่างยิ่ง กล่าวคือ เพื่อให้มนุษย์สามารถปรับตัวตามขั้นตอนของชีวิตได้ด้วยความไม่ยากลำบากหรือมีความคับข้องใจมากนักและเพื่อให้มนุษย์มีความรู้ความเข้าใจ มีทัศนคติและพฤติกรรมที่ดีในเรื่องเพศ มีศีลธรรมจรรยาที่ดีในเรื่องเพศ (Sexual Ethics) นอกจากนั้น ยังเพื่อลดปัญหาครอบครัวและปัญหาสังคมอันมีสาเหตุมาจากการมีความรู้ มีทัศนคติและพฤติกรรมที่ผิดปกติในเรื่องเพศ ตลอดจนเพื่อสร้างคุณภาพชีวิตของมนุษย์ให้ดีขึ้นอีกด้วย

การที่จะเป็นผู้ที่มีความรู้ความเข้าใจและทัศนคติที่ดีในเรื่องเพศนั้น จะต้องมาจากการมีความรู้ในเรื่องเพศอย่างเพียงพอและถูกต้อง บุคคลที่จะสามารถมีความรู้ในเรื่องเพศที่ถูกต้องเพื่อที่จะเป็นผู้ที่มีทัศนคติที่ดีในเรื่องเพศจำเป็นต้องใช้เพศศึกษาเข้าช่วย ถ้าบุคคลใดที่สามารถปรับตัวในเรื่องเพศได้ดี ก็จะเป็นผู้ที่มีวุฒิภาวะสมความเป็นผู้ใหญ่ และสามารถปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมอื่นๆ ได้อย่างไม่ยากลำบาก ซึ่งเป็นเหตุผลส่วนหนึ่งที่ว่า ทำไมเพศศึกษาจึงมีความจำเป็นสำหรับเด็กและเยาวชน

แต่การให้ความรู้ ความเข้าใจเรื่องเพศศึกษาที่เหมาะสมแก่เด็กและเยาวชนนั้นไม่ใช่เรื่องง่าย เพราะการวางรากฐานความรู้ ความเข้าใจตลอดจนปลูกฝังจิตสำนึกหรือความคิดที่ดีในเรื่องเพศให้กับเด็กและเยาวชนต้องอาศัยคนที่รู้จริง สามารถเข้าถึงความต้องการและเข้าใจจิตใจของเด็กแต่ละคนได้เป็นอย่างดี รวมถึงเป็นคนที่เด็กให้ความไว้วางใจ ความเชื่อถือ สามารถซักถาม พูดคุยหรือระบายความในใจออกมาได้อย่างเต็มที่ สามารถเป็นแบบอย่างที่ดีและทำให้เด็กคล้อยตามได้ ซึ่งบุคคลดังกล่าวคงไม่มีใครเหมาะสมเท่ากับ “พ่อแม่หรือผู้ปกครอง”

การให้ความรู้เรื่องเพศศึกษา ถือว่าเป็นข้อมูลข่าวสารหนึ่งที่เด็กควรจะได้รับจากพ่อแม่ หากพ่อแม่ไม่สามารถถ่ายทอดความรู้เรื่องเพศให้แก่ลูกได้ อันเนื่องมาจากมีความรู้ไม่พอ หรือรู้แต่เป็นความรู้ที่ไม่ถูกต้อง ตลอดจนการได้รับการสั่งสอนที่ผิดในเรื่องเพศจากครอบครัวแบบเก่า ทำให้พ่อแม่โดยทั่วไปมักจะให้ความรู้หรือสั่งสอนในเรื่องที่เกี่ยวกับเพศด้วยการห้าม การดูและการลง

โทษ ผู้ใหญ่บางคนปล่อยให้ธรรมชาติได้สอนเรื่องนี้แก่วัยรุ่นเอง เป็นผลทำให้วัยรุ่นมีการเรียนรู้เรื่องเพศไปในทางที่ผิด (กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ, 2543)

พรทิพย์ พัฒนานุสรณ์(2543: 1-2) กล่าวถึงความสำคัญของการให้ความรู้เรื่องเพศศึกษาว่า เรื่องเพศศึกษาถือเป็นปัจจัย 4 ในการดำเนินชีวิตของมนุษย์ โดยมีผู้ให้ความสนใจและให้ความสำคัญเรื่องเพศมากขึ้น โดยเฉพาะเยาวชนควรมีความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้อง ตลอดจนเป็นการเสริมสร้างพัฒนาการของเด็กและเยาวชน แต่หากปล่อยให้นักเรียน นักศึกษา ค้นหาข้อมูลด้วยตนเอง ก็อาจจะได้ข้อมูลที่ไม่ถูกต้อง และเกิดปัญหาตามมาจากรู้เท่าไม่ถึงการณ์ ดังนั้น บิดามารดา ครู อาจารย์ รวมทั้งสื่อมวลชน ควรเข้ามามีบทบาทในการให้ความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้อง

อย่างไรก็ตาม เรื่องเพศศึกษายังคงเป็นเรื่องที่ได้แย้งกันอยู่อย่างไม่รู้จบสิ้น ทั้งๆที่เรื่องเพศนั้นเกี่ยวพันกับมนุษย์มาตั้งแต่แรกเกิด และตามหลักจิตวิทยาถือว่า เรื่องเพศเป็นสัญชาตญาณ (Sexual Instinct) อย่างหนึ่งตามธรรมชาติ ความเจริญเติบโตทางสัญชาตญาณทางเพศจึงเป็นเรื่องที่ทุกคนจะต้องผ่านพบและประสบด้วยตนเอง ซึ่งเป็นประสบการณ์ตรงอย่างสุดวิสัยที่จะหลีกเลี่ยงได้ เพราะเรื่องเพศเป็นธรรมชาติของมนุษย์อย่างแท้จริง (สุชาติและวรรณิ โสมประยูร, 2531) ซึ่งเรื่องนี้ นักปรัชญาชาวตะวันตกได้เน้นเรื่องเพศและกามารมณ์ ว่าเป็นปัจจัยที่สำคัญยิ่งต่อชีวิตและความเป็นอยู่ของมนุษย์ เป็นสิ่งสำคัญลำดับสองรองลงมาจากอาหารในบรรดาปัจจัยสามประการ คือ อาหาร กามารมณ์ และสังคม วิลล์ ดูแรนท์(Dr.Will Durant) นักเขียนและนักปรัชญาชาวอเมริกันได้กล่าวว่า “รองจากความหิว เรื่องเพศเป็นสัญชาตญาณรุนแรงที่สุดและเป็นปัญหาใหญ่โตที่สุดด้วย” (สุชาติ และวรรณิ โสมประยูร, 2536)

นาคดล(2535: 121) กล่าวไว้ในหนังสือวัยรุ่นวัยแห่งความอยากรู้อยากเห็น ในแง่ของความสัมพันธ์ระหว่างอารมณ์ทางเพศกับการสื่อสารว่า “เป็นสิ่งที่ดีหากจะสามารถพูดคุยสื่อสารกับผู้อื่นได้อย่างเปิดเผย เป็นสิ่งดีที่วัยรุ่นชายหญิง และผู้ใหญ่ทั้งชายหญิงจะสามารถพูดคุยกันถึงเรื่องความรู้สึกทางเพศอย่างเปิดเผยตรงไปตรงมา พูดถึงความต้องการทางเพศ พูดถึงความกลัวในเรื่องกามารมณ์”

อิริค (Eric W. Johnson) ได้กล่าวไว้ในหนังสือเล่มเดียวกันในส่วนของคำแนะนำสำหรับวัยรุ่นและผู้ปกครองว่า “ในช่วงที่ทำงานวิจัย ซึ่งเป็นที่รู้จักโดยทั่วไปว่า “รายงานของคินเซย์”(KINSEY REPORT) นั้น ได้เคยสัมภาษณ์ประวัติทางกามารมณ์ของผู้คนประมาณ 8,000 คน ซึ่งมีตั้งแต่เด็กจนถึงผู้ใหญ่กว่า 90 ปี จากทั่วทุกภูมิภาคของประเทศสหรัฐอเมริกา พบว่า มีผู้คนเป็น

จำนวนมากผิดหวังและไม่มีความสุข ซึ่งมีสาเหตุมาจากชีวิตกามารมณ์ของพวกเขา รากเหง้าที่สำคัญของความผิดหวังและไม่มีความสุขในเรื่องกามารมณ์ก็คือ การที่ได้รับข่าวสารผิดๆ และความไม่เข้าใจในเรื่องเพศอย่างถ่องแท้ ความลึกซึ้ง ความกลัว ประเพณีในเรื่องกามารมณ์และการที่ผู้ปกครองและสังคมทำให้กามารมณ์กลายเป็นเรื่องน่าเกลียด ทั้งๆที่กามารมณ์เป็นสิ่งที่สวยงาม ปัญหามันเริ่มต้นจากการที่พ่อแม่ไม่ประสบความสำเร็จในการอธิบายเรื่องกามารมณ์ให้แก่บรรดาลูกๆ พ่อแม่มักจะอ้างว่า เด็กๆควรเรียนรู้เรื่องเพศศึกษาในบ้าน ทว่าจากการวิจัยพบว่า มีเด็กเพียง 5% เท่านั้นที่ได้รับการอบรมดังกล่าวในบ้าน และอีก 5% เรียนจากชั้นเรียนในโรงเรียน

อิริค ยังกล่าวต่อไปว่า “ข้าพเจ้าไม่ได้หมายความว่า พ่อแม่ควรร่วมเพศกันต่อหน้าลูก เพื่อให้เข้าใจเรื่องเพศ ทั้งนี้เพราะกามารมณ์เป็นเรื่องส่วนตัว ข้าพเจ้าเพียงแต่จะบอกว่า เมื่อใดก็ตามที่พ่อแม่แสดงท่าทางว่ากามารมณ์เป็นเรื่องสกปรก พวกเขาก็ได้ให้การศึกษาเรื่องเพศแก่ลูกๆในอีกลักษณะหนึ่ง ซึ่งอาจเป็นสาเหตุที่ทำให้ลูกๆมีปัญหาในเรื่องการปรับตัวเรื่องเพศ เมื่อพวกเขาโตเป็นผู้ใหญ่ก็เป็นได้”

“เป็นเรื่องที่น่าแปลกอยู่เสมอเหมือนกัน ที่คนเราดูเหมือนจะอยากแสดงทัศนคติของเราออกมา รวมทั้งพยายามให้ข้อมูลทุกอย่างแก่ลูกๆ ยกเว้นในเรื่องกามารมณ์ พ่อแม่จะแนะนำลูกๆว่า อะไรน่ารับประทาน อะไรเหมาะสมสำหรับสวมใส่ในฤดูหนาว อะไรคือกฎที่ดีในการรักษาสุขภาพ แต่ครั้งมาถึงเรื่องกามารมณ์ พ่อแม่และลูกอยู่ห่างกันมากเหลือเกิน”

สังคมไทยยังถกเถียงกันมากถึงความจำเป็นในการสอนเรื่องเพศ บ้างก็ว่า เป็นดาบสองคมที่จะให้ความรู้เรื่องเพศแก่เด็ก เพราะอาจเป็นการสอนที่กระตุ้นให้เกิดความอยากรู้อยากเห็น การมองเรื่องเพศในทรรศนะใหม่เป็นสิ่งจำเป็นโดยเฉพาะอย่างยิ่งในมุมที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตของร่างกาย การพัฒนาและการปรับตัวทางสังคม ในสภาพสังคมไทยที่ผ่านมา ยังมองและตีความหมายว่าเรื่องเพศเป็นเรื่องส่วนตัวที่ควรปกปิด น่าละอาย หยาบคาย และเป็นเรื่องของผู้ใหญ่เท่านั้น ทั้งๆที่ในความเป็นจริงแล้วเพศศึกษาควรเป็นการเรียนรู้ตั้งแต่เกิด เช่น การสังเกตปฏิกริยาของพ่อแม่ ความสัมพันธ์ระหว่างคนในครอบครัว การให้ความรู้เรื่องเพศศึกษาจะมีประโยชน์ในการป้องกันไม่ให้บุคคลในสังคมมีพฤติกรรมทางเพศที่เป็นอันตรายต่อผู้อื่น และแม้ว่าจะไม่ได้เป็นการป้องกันอย่างสมบูรณ์ แต่ก็เชื่อว่าเป็นส่วนหนึ่งในการลดปัญหาที่เกี่ยวกับการมีความรู้ ความเข้าใจ ทัศนคติและพฤติกรรมทางเพศที่ผิดๆลงได้

จากข้อมูลทีกล่าวมาข้างต้นสามารถสะท้อนให้เห็นว่า ถึงเวลาแล้วที่พ่อแม่ควรเพิ่มบทบาทในการเป็นผู้ให้ความรู้เรื่องเพศกับลูกของตน กระตุ้นให้เกิดการสื่อสารเรื่องเพศในครอบครัว

มากขึ้น ดีกว่าที่จะให้เด็กเหล่านั้นไปแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง จากเพื่อนหรือจากสื่อต่างๆที่นำเสนอเรื่องราวเกี่ยวกับเพศมากขึ้น รวมถึงสื่อลามกอนาจารต่างๆที่วัยรุ่นสามารถหาซื้อกันได้เอง ความรู้ ความเข้าใจ ประสบการณ์ที่ได้รับนั้นอาจเป็นสิ่งที่ไม่ถูกต้อง ไม่มีใครคอยอธิบาย ชี้แจงหรือแนะนำ ตักเตือน อาจก่อให้เกิดทัศนคติหรือค่านิยมต่อเรื่องเพศ การแสดงออกทางเพศหรือการมีเพศสัมพันธ์ที่ผิดได้ จนนำไปสู่ปัญหาทางเพศต่างๆดังที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน

จากที่กล่าวมาทั้งหมดนี้ ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาถึงแนวทางสื่อสารเรื่องเพศศึกษาในครอบครัวหรือการสอนเพศศึกษาของพ่อแม่ให้กับลูก ซึ่งน่าจะเป็นแนวคิดหรือวิธีการลดปัญหาทางเพศหรือลดปัญหาพฤติกรรมต่างๆของวัยรุ่นในปัจจุบัน เพราะเชื่อว่าพ่อแม่หรือผู้ปกครองเป็นบุคคลที่มีความสำคัญและน่าจะมีประสิทธิภาพที่สุดในการถ่ายทอดความรู้เรื่องเพศศึกษาที่ถูกต้องเหมาะสมให้กับวัยรุ่น เพื่อให้มีความพร้อมและสามารถเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่ดีต่อไปในวันข้างหน้าได้ การสื่อสารเรื่องเพศศึกษาในครอบครัวจะช่วยให้ลูกวัยรุ่นได้รับความรู้ที่ถูกต้องจากพ่อแม่ และเป็นการลดความเครียดจากภาวะการเข้าสู่วัยรุ่นของเด็กด้วย

นอกจากนี้การศึกษาเรื่องการสอนเพศศึกษาในครอบครัวยังสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล ที่ทางสำนักนายกรัฐมนตรีต้องการให้มีการศึกษาถึงปัญหาดังกล่าว แนวทางแก้ไขและความเป็นไปได้เพื่อนำไปวางนโยบายระดับชาติ รวมถึงวางแผนประชาสัมพันธ์ในการใช้สื่อต่างๆเพื่อสร้างจิตสำนึกให้พ่อแม่มีส่วนร่วมในการสอนเรื่องเพศศึกษาแก่ลูกต่อไป

วัตถุประสงค์ในการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัญหาเกี่ยวกับเพศศึกษาของวัยรุ่น ผลกระทบต่อลูกวัยรุ่น และแนวทางแก้ไขปัญหา ตามความคิดเห็นของพ่อแม่
2. เพื่อศึกษาการสอนเรื่องเพศศึกษาในครอบครัวของพ่อแม่ในปัจจุบัน
3. เพื่อศึกษาการเปิดรับสื่อและวิธีการแสวงหาความรู้เรื่องเพศศึกษาของพ่อแม่เพื่อนำมาสอนลูก
4. เพื่อศึกษาถึงแนวทางในการสอนเรื่องเพศศึกษาที่เหมาะสมกับวัยรุ่น

ปัญหานำการวิจัย

1. ปัญหาของวัยรุ่นในปัจจุบันที่ทำให้พ่อแม่ที่มีลูกวัยรุ่นรู้สึกว่า เป็นห่วงและหนักใจมีอะไรบ้าง เป็นปัญหาเกี่ยวกับเพศศึกษาของวัยรุ่นหรือไม่ สภาพของปัญหาเป็นอย่างไร ปัญหาเหล่านั้นส่งผลกระทบต่อลูกวัยรุ่นมากน้อยแค่ไหน และพ่อแม่คิดว่าจะมีแนวทางแก้ไขอย่างไร

2. การสื่อสารในครอบครัวเป็นอย่างไร พ่อแม่มีวิธีการพูดคุยกับลูกอย่างไรบ้าง พ่อแม่ที่มีลูกวัยรุ่นได้สอนหรือพูดคุยเรื่องเพศศึกษากับลูกบ้างหรือไม่ อย่างไร ถ้าไม่ได้สอนมีสาเหตุมาจากอะไร ผลเสียหรือผลกระทบต่อความประพฤติ/พฤติกรรม หากไม่ได้รับความรู้และ/หรือไม่มี การสื่อสารเรื่องเพศศึกษาภายในครอบครัว มีอะไรบ้าง หรือถ้าสอน เนื้อหาสาระที่สอนมีเรื่องอะไรบ้าง พ่อแม่มีความรู้ในเนื้อหาเพศศึกษาเหล่านั้นมากน้อยเพียงใด และเพียงพอกี่จะสอนลูกวัยรุ่นหรือไม่

3. พ่อแม่ที่มีลูกวัยรุ่นมีการเปิดรับสื่อและมีวิธีการแสวงหาความรู้เรื่องเพศศึกษา เพื่อนำมาสอนลูกอย่างไร

4. แนวทางในการสอนเรื่องเพศศึกษาที่เหมาะสมกับวัยรุ่น ตามความคิดเห็นของพ่อแม่ควรเป็นอย่างไร ใครคือผู้สอนที่เหมาะสม เนื้อหาสาระที่ควรจะถ่ายทอดมีอะไรบ้าง วิธีการสอนควรจะเป็นแบบไหน อย่างไรจึงจะเหมาะสม

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาถึงแนวทางในการสื่อสารเรื่องเพศศึกษาในครอบครัว โดยมุ่งศึกษาเฉพาะพ่อแม่ที่มีลูกวัยรุ่นอายุ 13-21 ปี จำนวน 50 ครอบครัว จาก 10 จังหวัดที่มีภูมิลักษณะกระจายอยู่ตามภาคต่างๆของประเทศไทย โดยสุ่มเลือกจากจังหวัดที่มีอัตราผู้ติดเชื้อเอดส์สูงสุด 20 อันดับแรกของประเทศไทย เพราะถือเป็นจังหวัดที่ประชากรมีพฤติกรรมที่มีเพศสัมพันธ์ที่มีความเสี่ยงสูง และยังขาดความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเรื่องเพศศึกษา จึงทำให้มีอัตราการติดเชื้อเอดส์สูงกว่าในจังหวัดอื่นๆ

ดังนั้น การศึกษาถึงแนวทางในการสื่อสารเรื่องเพศศึกษาในครอบครัวของพ่อแม่ที่มีลูกวัยรุ่นใน 10 จังหวัดนี้ จึงมีความเหมาะสมมากที่สุด เพราะจะทำให้ผู้วิจัยทราบว่า เมื่อลูกวัยรุ่นอยู่ในสภาพสังคมที่มีปัญหาเกี่ยวกับเพศศึกษาและเสี่ยงต่อการติดเชื้อโรคเอดส์เช่นนี้ พ่อแม่ที่มีลูกวัยรุ่นจะวิธีการสอนหรือถ่ายทอดความรู้เรื่องเพศศึกษาอย่างไร มีการแก้ไขปัญหามาอย่างไร

นิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย

เพศ เกี่ยวกับเรื่องเพศ และภาวะทางเพศ มีความหมายดังนี้

- เพศ - รูป, ลักษณะที่รับรู้ว่าเป็นหญิงหรือชาย
- แรงกระตุ้นและสัญชาตญาณตามธรรมชาติของมนุษย์ ซึ่งแสดงออกมาในรูปของพฤติกรรม
- การมีเพศสัมพันธ์, การร่วมเพศ ,การร่วมประเวณี

เกี่ยวกับเรื่องเพศ

- เกี่ยวกับเพศ, อวัยวะและหน้าที่
- การมีเพศหรือมีอวัยวะเพศ
- แสดงออกถึงความต้องการทางเพศ
- เกี่ยวกับขบวนการสืบพันธุ์ เป็นการผสมพันธุ์ระหว่างอสุจิของฝ่ายชายและไข่ของฝ่ายหญิง ก่อให้เกิดเป็นการปฏิสนธิ

ภาวะทางเพศ

- ลักษณะท่าทางที่บ่งชี้ให้ทราบว่า เป็นหญิงหรือชาย
- ความนึกคิดเกี่ยวกับเรื่องเพศ
- ความสามารถ, สมรรถภาพทางเพศ

เพศศึกษา

เพศศึกษา หมายถึง เรื่องที่ว่าด้วยการศึกษาปัญหาชีวิตเกี่ยวกับเรื่องเพศ โดยเน้นความเจริญเติบโต และพัฒนาการทางเพศ ทั้งในด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม ตลอดจนศีลธรรมจรรยา เพื่อส่งเสริมคุณภาพชีวิตทั้งในด้านส่วนตัวและส่วนรวม โดยแบ่งเนื้อหาที่ประกอบกันเป็นความรู้ได้ 5 ประเด็นด้วยกัน คือ

1. ความรู้เกี่ยวกับชีววิทยา ซึ่งเป็นความรู้เกี่ยวกับกายวิภาคและสรีรวิทยาของร่างกายมนุษย์ เช่น โครงสร้างและหน้าที่ของอวัยวะต่างๆในร่างกายที่เกี่ยวข้องกับเรื่องเพศ ระบบการสืบพันธุ์ของเพศชายและหญิง ลักษณะทางพันธุกรรมเกี่ยวกับเพศ การเจริญเติบโตของร่างกายซึ่งเป็นลักษณะของเพศชายและหญิง การมีหนวดเคราและขนรักแร้ เสียงแตก การมีประจำเดือน การสืบพันธุ์หรือการร่วมประเวณี การปฏิสนธิ การตั้งครรภ์ การคลอดบุตร เป็นต้น

2. ความรู้เกี่ยวกับสุขวิทยา เป็นความรู้ที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพทางเพศ การระวังรักษาร่างกายให้ปราศจากโรคภัยไข้เจ็บหรือความผิดปกติทางเพศ เช่น ข้อควรระวังและสุขปฏิบัติเกี่ยวกับอวัยวะเพศ

3. ความรู้เกี่ยวกับจิตวิทยา เป็นความรู้ส่วนที่เกี่ยวกับจิตใจและอารมณ์ การเจริญเติบโตและพัฒนาการด้านจิตใจเกี่ยวกับเรื่องเพศในแต่ละวัย โดยเฉพาะวัยเด็กและวัยรุ่น แรงผลักดันทางเพศ การระบายอารมณ์ทางเพศ การปฏิบัติตนระหว่างเพศ ความรัก ความต้องการหรือความรู้สึกทางเพศ ความผิดปกติด้านอารมณ์และจิตใจ เป็นต้น

4. ความรู้เกี่ยวกับสังคมวิทยา เป็นความรู้เกี่ยวข้องกับสังคม การปรับตัวให้เข้ากับสังคมและมาตรฐานความประพฤติหรือกฎเกณฑ์ทางสังคม พัฒนาการทางด้านสังคมเกี่ยวกับเรื่องเพศ ความสัมพันธ์ระหว่างเพศ การเกี่ยวพาราสี การเลือกคู่ครอง การแต่งงาน ชีวิตสมรสหรือชีวิตครอบครัว การปฏิบัติตนในการดำรงตนเป็นโสด การวางแผนครอบครัว ประเพณีและวัฒนธรรมต่างๆ เป็นต้น

5. ความรู้เกี่ยวกับเรื่องเพศสัมพันธ์ เป็นความรู้ที่เกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมที่มีเพศสัมพันธ์ การป้องกันและระวังตนเองจากภาวะการตั้งครรภ์และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์

การสอนเพศศึกษา หมายถึง การสอนเพื่อที่จะช่วยส่งเสริมชีวิตครอบครัวให้มั่นคงถาวร เพื่อให้เด็กเข้าใจและยอมรับนับถือตัวเองมากขึ้น เพื่อพัฒนาความสามารถในการสร้างเสริมมนุษยสัมพันธ์อันดี เพื่อปลูกฝังความรับผิดชอบในการแสดงออกเกี่ยวกับเรื่องเพศที่มีต่อสังคม และเพื่อยกมาตรฐานความสามารถของการที่จะเป็นบิดา มารดา ซึ่งจะรู้จักหน้าที่ที่ดีของตนในอนาคต โดยการสอนเพศศึกษาแก่เด็ก จะต้องไม่หมายถึงการสอนเรื่องเทคนิคเกี่ยวกับการร่วมเพศหรือความผิดปกติทางเพศใดๆทั้งสิ้น

ความรู้เรื่องเพศศึกษา หมายถึง ความรู้ความเข้าใจของพ่อแม่เกี่ยวกับเรื่องเพศศึกษาที่ได้รับการถ่ายทอดและเรียนรู้มา หรือมาจากการเปิดรับข่าวสาร การติดต่อสื่อสารกับบุคคลอื่นๆ

ทัศนคติเกี่ยวกับเพศศึกษา หมายถึง ความเชื่อ ความคิดเห็นหรือความรู้สึก ทำที่ความชอบหรือไม่ชอบของพ่อแม่ที่มีต่อเรื่องเพศศึกษารวมถึงทัศนคติต่อการพูดคุยและการสอนเรื่องเพศศึกษาด้วย

การเปิดรับสื่อ หมายถึง การกระทำหรือพฤติกรรมในการเปิดรับข่าวสารในเรื่องต่างๆรวมถึงเรื่องเพศศึกษาจากสื่อมวลชนและสื่อบุคคลของพ่อแม่ที่มีลูกวัยรุ่น เช่น การพูดคุยกับเพื่อนบ้าน การดูโทรทัศน์ การฟังวิทยุ การเล่นอินเทอร์เน็ต การอ่านนิตยสารและหนังสือพิมพ์ เพื่อทราบถึงความบ่อยครั้ง(ความถี่)ในการเปิดรับ ความสนใจ(ตั้งใจ)ในการเปิดรับ และแหล่งที่เปิดรับ

การแสวงหาข่าวสาร หมายถึง การรับข้อมูลและการเฝ้าหาข้อมูลข่าวสาร รวมถึงการมีปฏิสัมพันธ์เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลข่าวสาร หรือความพยายามของบุคคลในการสรรหาข่าวสารโดยการแสวงหาข้อมูลจากการถามบุคคลอื่น เช่น เพื่อน สื่อมวลชนหรือการนำตัวเองเข้าไปสู่สิ่งแวดล้อมที่เต็มไปด้วยข้อมูลข่าวสารที่ตนเองต้องการและสนใจ

วิธีการสอนเรื่องเพศศึกษา หมายถึง การพูดคุย การสอน การแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ความรู้ ทักษะคติ ประสบการณ์หรือการซักถามเกี่ยวกับเรื่องเพศศึกษาระหว่างผู้สอนและวัยรุ่น โดยผ่านช่องทางหรือสื่อต่างๆ

เทคนิคในการสอนเพศศึกษา หมายถึง วิธีการ หรือการกระทำ หรือการใช้อุปกรณ์หรือเครื่องมือใดๆก็ตาม ที่จะช่วยสร้างบรรยากาศที่ดีในการสอนเพศศึกษา ดึงดูดความสนใจ โน้มนำใจให้วัยรุ่นสนใจการเรียนรู้เรื่องเพศศึกษา และอยากจะนำไปปฏิบัติ โดยไม่รู้สึกรำคาญรำคาญ

แนวทางในการสื่อสารเรื่องเพศศึกษาในครอบครัว หมายถึงแนวทาง กลยุทธ์ เทคนิค หรือวิธีการในการสอน พูดคุย ทำความเข้าใจและถ่ายทอดความรู้เรื่องเพศศึกษาจากพ่อแม่สู่ลูกวัยรุ่น รวมถึงเนื้อหาสาระเพศศึกษาที่ควรจะถ่ายทอด

ความสัมพันธ์ภายในครอบครัว(Family Cohesion) หมายถึง ความผูกพันทางอารมณ์ของสมาชิกในครอบครัวที่มีให้กับอีกคนหนึ่ง และระดับประสบการณ์การปกครองตนเองของแต่ละคนในระบบครอบครัว หรือในอีกความหมายหนึ่ง คือ ความผูกพันใกล้ชิดของสมาชิกในครอบครัวที่เกี่ยวข้องกันทั้งทางกายภาพและทางจิตใจในสภาวะที่มีกำลังใจหรือทอดถอย

ข้อจำกัดในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาเฉพาะพ่อแม่ที่มีลูกวัยรุ่นอายุระหว่าง 13-21 ปี ที่อาศัยอยู่ใน 10 จังหวัดที่มีอัตราผู้ติดเชื้อเอดส์สูงเท่านั้น จึงไม่สามารถเป็นตัวแทนของพ่อแม่ที่มีลูกวัยรุ่นทั้งประเทศได้ เนื่องจากสถานที่และสภาพแวดล้อมที่ต่างกัน รวมถึงสภาพปัญหาการแพร่กระจายของโรคเอดส์ก็ต่างกัน ฉะนั้นการนำผลการวิจัยไปสรุปอ้างอิงจึงอยู่ในขอบเขตจำกัด

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ผลการวิจัยครั้งนี้ ทำให้ทราบถึงแนวความคิด ทักษะคิด และความรู้ในเรื่องเพศศึกษา ทักษะในการสื่อสารเรื่องเพศศึกษาของพ่อแม่ที่มีลูกวัยรุ่น จึงสามารถนำมาใช้เป็นแนวทางในการส่งเสริมประสิทธิภาพของการสื่อสารให้พ่อแม่มีความรู้ ทักษะคิดและการสื่อสารเรื่องเพศศึกษาในครอบครัว ตามที่ได้เผยแพร่ผ่านสื่อมวลชน สื่อบุคคล และสื่อเฉพาะกิจประเภทต่างๆ ซึ่งจะมีประโยชน์ต่อการพัฒนาสังคมและประเทศต่อไป

2. ผลการวิจัยในครั้งนี้ ทำให้ทราบถึงแนวทางในการวางแผนการประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างจิตสำนึกให้พ่อแม่มีส่วนร่วมในการสอนเรื่องเพศศึกษาในครอบครัว และทราบถึงกลยุทธ์การสื่อสารหรือวิธีการสอนเรื่องเพศศึกษาที่เหมาะสมที่พ่อแม่จะสามารถถ่ายทอดความรู้ ประสบการณ์ หรือสามารถสื่อสารเรื่องเพศศึกษากับลูกวัยรุ่นได้ ซึ่งจะช่วยลดปัญหาทางเพศ อันได้แก่ปัญหาโสเภณีเด็ก ปัญหาโรคติดต่อทางเพศ ปัญหาโรคเอดส์ ปัญหาการทำแท้งเถื่อน ปัญหาการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน ฯลฯ และปัญหาต่างๆของวัยรุ่นในปัจจุบันได้

3. เพื่อเป็นแนวทางแก่หน่วยงานของรัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนชุมชนและเจ้าหน้าที่ด้านสาธารณสุขและอนามัย ในการกำหนดนโยบายการสื่อสารเพื่อให้ความรู้และการปฏิบัติตนในการให้ความรู้เรื่องเพศศึกษาของกลุ่มผู้ปกครอง

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาถึงแนวทางในการสื่อสารเรื่องเพศศึกษาในครอบครัว เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เพื่อศึกษาถึงความคิดเห็นของพ่อแม่ต่อแนวทางในการสื่อสารเรื่องเพศศึกษาที่เหมาะสมแก่ลูกวัยรุ่น ซึ่งต้องอาศัยแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อทำความเข้าใจเรื่องเพศศึกษา วัยรุ่นและการสอนเพศศึกษาแก่วัยรุ่น รวมถึงนำมาใช้เป็นแนวทางการวิเคราะห์ข้อมูล ตลอดจนการสร้างแบบสัมภาษณ์เชิงลึก (Depth Interview) เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

ก. ด้านเพศศึกษา

1. แนวคิดเกี่ยวกับเพศศึกษา
2. แนวคิดในการให้ความรู้เรื่องเพศศึกษา

ข. ด้านวัยรุ่น

1. แนวคิดเกี่ยวกับวัยรุ่นและจิตวิทยาวัยรุ่น
2. แนวคิดเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิงของวัยรุ่น
3. แนวคิดเรื่องความรักของเด็กวัยรุ่น

ค. ด้านครอบครัว

1. แนวคิดเกี่ยวกับครอบครัว
2. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับรูปแบบการสื่อสารภายในครอบครัว
3. แนวคิดเรื่องความสัมพันธ์ภายในครอบครัว

ง. ด้านการสื่อสาร

1. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการสื่อสาร
2. แนวคิดเกี่ยวกับการเปิดรับและแสวงหาข่าวสาร
3. แนวคิดเกี่ยวกับอิทธิพลของสื่อมวลชน สื่อบุคคล และสื่อเฉพาะกิจ
4. แนวคิดเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจจากการเปิดรับสื่อ
5. แนวคิดเกี่ยวกับความรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรม
6. แนวคิดและทฤษฎีการสื่อสารเพื่อการโน้มน้าวใจ

จ. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดเกี่ยวกับเพศศึกษา (Sex Education)

ความหมายของเพศศึกษา

คำว่า“เพศ” (หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมพลศึกษา,2530:24) ตามความหมายในพจนานุกรม หมายถึง รูปหรือลักษณะที่รู้ว่าเป็นหญิงหรือชาย ส่วนคำว่า “ศึกษา” แปลว่าการเล่าเรียน ฝึกฝนอบรม” ดังนั้น “เพศศึกษา” จึงหมายถึง การศึกษาเกี่ยวกับหญิงและชาย ตั้งแต่เกิดมาจนถึงชีวิตจะเป็นโดยทางตรงหรือทางอ้อมก็ตาม อันจะส่งเสริมให้ผู้ศึกษารู้จักเพศเดียวกัน เพศตรงข้าม และมีชีวิตอยู่ร่วมกันกับผู้อื่นในครอบครัวและสังคมอย่างมีความสุขโดยปราศจากปัญหาใดๆ

อย่างไรก็ตามความหมายของคำว่า “เพศศึกษา” นั้นมีขอบข่ายกว้างขวางมาก จึงมีผู้ให้คำจำกัดความและความหมายเรื่องเพศศึกษาในหลากหลายทัศนะดังต่อไปนี้

ดร.คาลเดอโรน (Mary S. Calderone) อดีตนายกสภาฝ่ายบริหารของสภาส่งเสริมความรู้เรื่อง เพศศึกษา แห่งสหรัฐอเมริกา อธิบายไว้ว่า เพศศึกษาเป็นแนวคิดกว้างๆที่เกี่ยวข้องกับเรื่องเพศในทุกๆด้าน รวมทั้งความเป็นหญิงหรือชาย (อ้างถึงใน ระวีวรรณ แสงฉาย, 2538 : 6)

โรบิน (Robin, 1970: 19-24) อธิบายว่า เพศศึกษานั้นมองได้กว้างขวางมากกว่าการให้การศึกษ เพื่อช่วยให้เด็กแต่ละคนได้พัฒนาความสามารถสูงสุดของเขา ในฐานะที่เป็นมนุษย์ตลอดชีวิตเท่านั้น เป้าหมายของการให้ความรู้เรื่องเพศศึกษาในวัยต้นของชีวิต คือ การวางรากฐานอันมั่นคงแก่เด็กเพื่อที่ว่า เด็กนั้นจะได้รู้จักหน้าที่ของตนอย่างดีและมีประสิทธิภาพในฐานะที่เป็นเพศชายหรือหญิงตลอดชีวิตของเขา

สมาคมแพทย์แห่งสหรัฐอเมริกา(American Medical Association-AMA) กล่าวว่า การสอนเพศศึกษา หมายถึง การสอนเพื่อจะช่วยเหลือส่งเสริมชีวิตครอบครัวให้มั่นคงถาวร เพื่อให้เด็กเข้าใจและยอมรับนับถือตัวเองมากขึ้น เพื่อพัฒนาความสามารถในการสร้างเสริมมนุษยสัมพันธ์อันดีเพื่อปลูกฝังความรับผิดชอบในการแสดงออกเกี่ยวกับเรื่องเพศที่มีต่อสังคม และเพื่อยกมาตรฐานความสามารถของการที่จะเป็นบิดา มารดา ซึ่งจะรู้จักหน้าที่ที่ดีของตนในอนาคต โดยการสอนเพศศึกษานี้แก่เด็ก จะต้องไม่หมายถึงการสอนเรื่องเทคนิคเกี่ยวกับการรวมเพศหรือความผิดปกติทางเพศใดๆทั้งสิ้น (อ้างถึงใน ระวีวรรณ แสงฉาย, 2538: 6)

เสนอ อินทรสุขศรี (อ้างถึงในสมาคมวางแผนครอบครัวแห่งประเทศไทย, 2525: 12) ได้ให้ความหมายในเรื่องของเพศศึกษาไว้ว่า หมายถึง การศึกษาที่จะเรียนรู้และเข้าใจในเรื่อง

- ธรรมชาติของชีวิตนับแต่เกิดจนตาย
- “ความรัก” ที่คนเราจะพึงมีต่อกัน
- วิธีคบหาสมาคมระหว่างเพศเดียวกันและต่างเพศ
- ประเพณี มารยาท และขนบธรรมเนียมของสังคม
- ชีวิตครอบครัวอันประกอบด้วยพ่อแม่ลูก
- จิตวิทยาเรียนรู้เกี่ยวกับเพศของตนเอง และเพศตรงข้าม
- การสร้างฐานะอันมั่นคง เพื่อเตรียมตัวสร้างครอบครัวใหม่ของตนเอง
- การเลือกคู่ครองที่ถูกต้อง
- การปฏิบัติตน และการใช้ชีวิตสมรสให้เป็นสุข
- การเลี้ยงดูอบรมทารกและเด็กเพื่อพัฒนาความเจริญของเด็กและสังคมในอนาคต

อนาคต

- สภาพปกติและผิดปกติทางเพศ
- การวางแผนครอบครัว
- การปฏิบัติตนเพื่อใช้ชีวิตในวัยสูงอายุให้มีความสุขในบั้นปลายชีวิต เป็นต้น

เคอร์เคนดัลล์ (Lester A. Kirkendall, 1960: 8) ได้อธิบายว่า เรื่องเพศมีความหมายและขอบเขตกว้างมาก เช่นเดียวกับคำว่า “ชีวิต” จึงไม่สามารถจะใช้คำอธิบายอย่างสั้นๆ ได้ แต่พอที่จะสรุปได้ดังนี้

1. เรื่องเพศเป็นแรงผลักดันที่สำคัญอย่างหนึ่ง ซึ่งทำให้คนเราเกิดมีความปรารถนาที่จะประสบความสำเร็จและสามารถกระทำหรือแสดงพฤติกรรมในรูปแบบต่างๆ เพื่อให้บรรลุตามที่ได้ตั้งใจเอาไว้
2. เรื่องเพศเป็นแรงกระตุ้นหรือเครื่องเร้าใจอันทรงพลังยิ่ง ที่ทำให้เพศชายและเพศหญิงเกิดมีความสนใจซึ่งกันและกัน เพื่อช่วยทำให้การประกอบกิจการต่างๆ เป็นไปอย่างราบรื่น
3. เรื่องเพศเป็นสิ่งที่สามารถกำหนดบทบาท กิริยาท่าทาง ลักษณะการดำเนินชีวิตของคนเราอย่างเห็นได้ชัด แต่ก็ไม่ได้หมายความว่าเพศใดจะสำคัญยิ่งหย่อนไปกว่ากัน
4. เรื่องเพศเป็นธรรมชาติที่แฝงอยู่ในร่างกายและจิตใจของคนเราอย่างลึกซึ้งและถาวร ซึ่งจะแสดงบทบาทสำคัญที่สุดให้เห็นได้ในชีวิตรักและการครองเรือน

5. เรื่องเพศเป็นสิ่งที่สามารถลดบันดาลให้ชีวิตมีความต่อเนื่องกัน จากช่วงหนึ่งไปยังอีกช่วงหนึ่งโดยกระบวนการทางการสืบพันธุ์ ซึ่งความต่อเนื่องนี้จะช่วยทำให้ลักษณะชีวิตหลายสิ่งหลายอย่างของพ่อแม่สามารถสืบทอดไปสู่ลูกได้

และเคอร์เคนดอลล์(Kirkendall,1970) ให้นิยามของคำว่า “เพศศึกษา” ว่าเป็นโครงการการศึกษาที่ช่วยให้ผู้เรียนสามารถนำเอาความรู้เกี่ยวกับเรื่องเพศไปประสมประสานในการดำเนินชีวิตของตนเองในปัจจุบันและในอนาคต และช่วยให้ผู้เรียนได้มีความเข้าใจพื้นฐาน อันมีความสำคัญในเรื่องเพศเมื่อเขาโตขึ้นและเป็นผู้ใหญ่เพียงพอ ทั้งยังช่วยให้เข้าใจถึงบรรทัดฐานทางเพศในสังคมที่แตกต่างกัน ซึ่งจะช่วยให้เขาปรับตัวให้เข้ากับบุคคลอื่นเป็นอย่างดีได้ นอกจากนี้ยังช่วยปลูกฝังความสามารถในการตัดสินใจที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตามทางด้านศีลธรรม จรรยา มารยาท อีกด้วย

ไคแลนเดอร์ (Kilander,1970) ได้กล่าวไว้ว่า เพศศึกษาเป็นโครงการการศึกษาที่จัดทำขึ้นเพื่อให้ผู้เรียนได้เตรียมพร้อมที่จะแก้ปัญหาของชีวิต ซึ่งมีเรื่องเพศเป็นส่วนประกอบ มีตั้งแต่ปัญหาส่วนบุคคล ตลอดจนถึงมีปัญหที่สลับซับซ้อนมากขึ้น เป็นปัญหาที่เกี่ยวข้องกับด้านร่างกาย สังคม จิตใจ ศีลธรรม ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะมีผลสำเร็จต่อชีวิตครอบครัว รวมทั้งสัมพันธภาพที่ดีของสมาชิกในครอบครัว

กู๊ด (Good, 1973) ให้คำจำกัดความ เพศศึกษา ว่า

- 1.เป็นการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการ และปัญหาของการสืบพันธุ์
- 2.เป็นการศึกษาที่จะให้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องเพศ การควบคุมพฤติกรรมทางเพศ และแรงยับยั้งทางเพศ
- 3.เป็นการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับหลักการ ปัญหาส่วนตัว และกลุ่มชน ซึ่งเนื่องมาจากข้อเท็จจริงทางชีววิทยา มีมนุษย์ 2 เพศ คือ เพศชายและเพศหญิง

ในขณะที่สุชาติ โสภประยูร (อ้างถึงในมยุรี ภูงามทอง,2533: 1) ได้กล่าวว่า เพศศึกษาหมายถึง การศึกษาเพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจ ทักษะคติ และความรู้สึกที่ดีในเรื่องธรรมชาติของเพศและพฤติกรรมทางเพศ ซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับสุขภาพ สวัสดิภาพ และมนุษย์สัมพันธ์อันดีงามระหว่างทั้งในด้านส่วนตัวและส่วนรวม จึงนับได้ว่าเพศศึกษานั้นเป็นการศึกษาส่วนหนึ่งที่จะช่วยให้ชีวิตของคนเรามีความสุข

เนเซอร์ (Nazer อ้างถึงในหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมพลศึกษา, 2530: 25) ได้กล่าวว่า เพศศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาในเรื่องความสัมพันธ์ของบุคคล ได้แก่ ความสัมพันธ์ฉันท์เพื่อน ความสัมพันธ์เกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ ความรับผิดชอบของแต่ละบุคคล สุขวิทยา สังคมวิทยา ซึ่งเรื่องดังกล่าวเยาวชนควรได้เรียนรู้ และเข้าใจและควรจัดโครงการสอนที่ต่อเนื่องกันในขณะอยู่ในระบบการศึกษา

และวันทนีย์ วาสิกะสิน (อ้างถึงในวันทนีย์ วาสิกะสินและคณะ, 2537: 2) ได้ให้ความหมายของเพศศึกษาว่าหมายถึง การให้ความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องในเรื่องเพศ ซึ่งมีส่วนประกอบหลายอย่าง เช่น การเรียนรู้เกี่ยวกับสรีระร่างกายทั้งของชายและหญิง การเปลี่ยนแปลงร่างกายเมื่อเข้าสู่วัยรุ่น โดยเฉพาะระบบอวัยวะสืบพันธุ์ (Human Sexual System) การมีเพศสัมพันธ์เมื่อถึงเวลา เช่น การเข้าสู่ภาวะการสมรส เพศศึกษาจะช่วยให้คู่สมรสสามารถปรับตัวในเรื่องการมีเพศสัมพันธ์ (Sexual Act) ได้อย่างเหมาะสม การตั้งครรภ์ การเตรียมตัวเป็นบิดามารดาที่ดี รวมทั้งการมีทัศนคติที่ดีต่อเพศตรงข้าม การรู้จักให้เกียรติกัน การมีความรับผิดชอบต่อเพศตรงข้าม โดยเฉพาะเพศชายต่อเพศหญิง ทั้งหมดนี้ก็เพื่อให้บุคคลแต่ละคนมีความรู้ ทัศนคติ และมีพฤติกรรมที่ดีในเรื่องเพศ ไม่สร้างปัญหาให้แก่ครอบครัวและสังคม การสอนเพศศึกษานี้สามารถหยิบยกตอนใดตอนหนึ่งของเนื้อหาสาระให้เหมาะสมกับวัยของบุคคลแต่ละคนได้เช่นกัน

ชัยวัฒน์ ปัญญาพงษ์ สุรีย์ กาญจนวงศ์ และจารุณี นະวิโรจน์ (2524) ให้ความหมายของเพศศึกษาว่า หมายถึง กระบวนการศึกษาที่จะช่วยให้ผู้เรียนได้เข้าใจถึงความแตกต่างทางด้านกลไกของการทำงาน การเปลี่ยนแปลงความต้องการและผลสืบเนื่องจากการเปลี่ยนแปลง และความต้องการของทั้งสองเพศในทุกด้าน เช่น ทางด้านกายวิภาค สรีรวิทยา สุขวิทยา สถานภาพและบทบาททางเศรษฐกิจ สังคม ประเพณี วัฒนธรรม และทางการเมือง ทั้งนี้เพื่อนำไปใช้ในการปรับตัววางแผนชีวิตและการตัดสินใจปฏิบัติต่อกันระหว่างเพศ และเพศเดียวกันอย่างประสิทธิภาพ อันมีผลทำให้เกิดความเป็นระเบียบในสังคมและชีวิตครอบครัว

จากความหมายของเพศศึกษาข้างต้น อาจกล่าวได้ว่า เพศศึกษาเป็นวิชาที่ว่าด้วยการศึกษาเกี่ยวกับเรื่องเพศ โดยเน้นความเจริญเติบโต และพัฒนาการทางเพศ ทั้งในด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม ตลอดจนศีลธรรมจรรยา เพื่อส่งเสริมคุณภาพชีวิตทั้งในด้านส่วนตัวและส่วนรวม ใ้บุคคลมีความรู้ความเข้าใจในเพศของตนเองและสามารถปรับตัวให้เข้ากับเพศตรงข้ามได้

สร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างกัน สามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข เกิดความเป็นระเบียบในสังคมและชีวิตครอบครัว

ความสำคัญของเพศศึกษา

สำหรับบทบาทที่สำคัญของเพศศึกษานั้นก็มีอยู่ด้วยกันหลายด้าน ดังนี้ (ระวีวรรณ แสงฉาย, 2538: 9)

1. เพศศึกษาจะต้องช่วยให้แต่ละคนเข้าใจและยอมรับหน้าที่ตามเพศของตนซึ่งกำลังมีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มเติมขึ้นอีกใหม่ ๆ พยายามหาทางวางตนและปฏิบัติหน้าที่ต่างๆ ของตนอย่างได้ผลและราบรื่น และให้ความยุติธรรมและพึงพอใจแก่ตนเองเพียงพอในความสัมพันธ์กับชายหญิงทุกวัย ทุกหน้าที่ที่อยู่ใกล้ชิดตน การเข้าใจความแตกต่างของแต่ละเพศทั้งทางร่างกายและจิตใจ ซึ่งเป็นข้อชี้ชัดขั้นลงไปและเป็นที่ยอมรับว่า เพศชายแข็งแรงกว่าเพศหญิง หรือหญิงประณีตกว่าชาย ฯลฯ เมื่อมีความเข้าใจดังนี้แล้ว ย่อมจะปฏิบัติต่อกันได้ถูกต้องและเหมาะสม

2. การเข้าใจความสัมพันธ์อันดีต่อกันฉันท์เพื่อน เช่น ให้เกียรติกัน ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ทำความอบอุ่นใจ รับผิดชอบต่อปฏิบัติต่อกันด้วยความเมตตาปราณี และแต่ละคนไม่ว่าชายหรือหญิงจะต้องมีความรู้สึกรับผิดชอบด้านสังคม (Social Responsibility) และมีความปรารถนาที่จะช่วยเหลือคนอื่นให้เขาได้สามารถและมีโอกาสได้ปรับตนดีขึ้น

3. เพศศึกษาจะช่วยให้แต่ละคนตระหนักถึงความแตกต่างในลักษณะการนึกคิดและพฤติกรรมทางเพศ ซึ่งมีอยู่เป็นปกติ (Aware of Differential Sex Pattern) และยอมรับความแตกต่างและมีความเกี่ยวข้องกันได้อย่างราบรื่น (Accept and Interact Harmoniously) กับผู้ที่มีลักษณะความนึกคิดการกระทำของเขาแตกต่างกับเราโดยปกติ (Sexual Norm)

4. เข้าใจการเลือกคู่ ขอบข่ายแห่งเพศศึกษาตามความหมายนี้ มุ่งที่จะให้มีการใช้ชีวิตสมรสราบรื่น ในข้อนี้อาจแทรกขนบธรรมเนียมประเพณี ศีลธรรม หรือวัฒนธรรมไว้ด้วย

5. เข้าใจถึงการที่จะต้องเตรียมตัวรับผิดชอบต่อครอบครัว มีการคิดถึงอาชีพและการสร้างหลักฐาน ต้องการเป็นผู้ที่ได้รับการยกย่องนับถือ ฯลฯ

6. เข้าใจการเลี้ยงดูบุตร วิชาให้เติบโตเป็นพลเมืองดี ซึ่งในการนี้จะต้องมีตัวเองเป็นตัวอย่างในการให้ความรักความเข้าใจจากหน่วยย่อยในครอบครัวไปจนถึงสังคม เพราะการอบรมภายในครอบครัวนั้นมีความสำคัญมาก ไม่เพียงแต่กับสมาชิกทุกคนในบ้านเท่านั้น แต่กับชุมชนเกี่ยวกับทางเพศทั้งทางดีและทางชั่วอีกด้วย การครองชีวิตของบุคคลและครอบครัวและความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในบ้านควรมีแบบฉบับอย่างไร ถ้าจะส่งเสริมให้แต่ละคนมีการแสดงออกได้อย่างเพียงพอและเหมาะสมตามวัย (Promote Nature and Adequate Expression of Sexuality)

นอกจากนี้ จะต้องเข้าใจวางแผนครอบครัวให้เหมาะสมและความเป็นอยู่โดยเฉพาะแผนเกี่ยวกับเศรษฐกิจและจำนวนสมาชิกในครอบครัว ปรับตัวเองให้เข้ากับสังคมได้

นอกจากนี้วันทนี วาสิกะสิน และคณะ(2537: 2) ยังได้กล่าวว่าเพศศึกษาช่วยผู้ศึกษาในเรื่องเหล่านี้

1. เข้าใจหรือสามารถแยกบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบระหว่างเพศได้ถูกต้อง
2. เข้าใจความเปลี่ยนแปลงของร่างกาย จิตใจแต่ละช่วงวัยหรือรู้พัฒนาการของบุคคลทั้งเพศหญิงและเพศชายในแต่ละช่วงวัย
3. รู้ว่าควรมีเพศสัมพันธ์เมื่อใดบ้างจึงจะไม่ใช่ปัญหา
4. รู้ว่าควรเตรียมตัวอย่างใดบ้างหากจะมีคู่ครอง เช่น ความพร้อมทางวุฒิภาวะ อารมณ์ สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคม การปรับตัวในการใช้ชีวิตคู่ การเตรียมตัวในการวางแผนครอบครัว
5. รู้ว่าควรเตรียมตัวอย่างใดเมื่อมีคู่ครอง เช่น การมีเพศสัมพันธ์ที่เหมาะสม การปรับตัวเข้าหากัน การแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบภายในครอบครัว รวมทั้งการช่วยเหลือแบ่งเบาภาระซึ่งกันและกัน การวางแผนครอบครัวและการวางแผนชีวิตคู่ร่วมกัน
6. ลบเลือนปัญหาพฤติกรรมทางเพศที่ผิดปกติ เช่น รักร่วมเพศ กามวิตถาร หรือจิตเภทต่างๆ เป็นต้น
7. มีทัศนคติที่ถูกต้องในเรื่องเพศ รวมทั้งการใช้ชีวิตคู่ที่มีความสุข เช่น ไม่เข้าใจว่าเรื่องเพศสัมพันธ์ระหว่างคู่ตัวเมียเป็นเรื่องสกปรก หยาบคายหรือผิดศีลธรรม ไม่กีดกันเด็กๆ เรียนรู้เรื่องเพศศึกษา เพราะบางทีการปกปิดยิ่งจะทำให้เด็กคิดว่าเรื่องเพศเป็นเรื่องลึกลับ ทำให้เด็กแสวงหาความรู้ด้วยตนเองหรือถามผู้อื่นที่ไม่มีความรู้เรื่องเพศศึกษา ก็จะทำให้กลายเป็นปัญหาแก่เด็กเหล่านั้นมากขึ้นก็ได้
8. สร้างความสุขในครอบครัว
9. ลดปัญหาทางเพศและปัญหาสังคม

สำหรับความแตกต่างของคำว่าเพศศึกษากับเพศศาสตร์ ซึ่งหลายคนเกิดความสับสนว่ามีความหมายอย่างเดียวกันกับเพศศึกษาหรือไม่นั้น อาจจะกล่าวได้ว่า เพศศาสตร์ (Sexology) (อ้างถึงในวันทนี วาสิกะสิน และคณะ, 2537: 5) แตกต่างจากเพศศึกษาตรงที่เพศศึกษา (Sex Education) นั้นได้แก่ การสอนหรือการให้การศึกษาเกี่ยวกับเรื่องเพศ ซึ่งมีเนื้อหาเกี่ยวกับลักษณะทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคมของมนุษย์ และมักใช้สอนกันทั้งโรงเรียนและที่บ้าน แต่เพศ

ศาสตร์ (Sexology) คือ ศาสตร์หรือวิทยาการที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมทางเพศศาสตร์ของมนุษย์ ซึ่งหมายถึง พฤติกรรมต่างๆ ของมนุษย์ในเรื่องระบบการสืบพันธุ์ โดยวิชาเพศศาสตร์นี้จะมีสอนในโรงเรียนแพทย์ หรือสถาบันชั้นสูงในด้านวิทยาศาสตร์การแพทย์และคงจะไม่มีใครนำมาสอนในโรงเรียนทั่วไป

นอกจากนี้เพศศึกษาจะเน้นให้ความรู้ ความเข้าใจ ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมทางเพศของมนุษย์ ดังนั้น ศาสตร์แขนงนี้จึงมีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับกายวิภาค สรีระวิทยา ระบบสืบพันธุ์ ตลอดจนทำให้เกิดทารกและการเรียนรู้จิตวิทยาระหว่างเพศ

จะเห็นได้ว่าเพศศึกษาตามที่ได้กล่าวมาแล้วในข้างต้น มีความลึกซึ้งกว้างขวางกว่าเพศศาสตร์มาก (เพศศาสตร์เป็นส่วนหนึ่งของเพศศึกษา) ความรู้ทางด้านกายวิภาค และสรีระวิทยา ระหว่างเพศ หรือความรู้ทางด้านเพศศาสตร์อย่างเดียวนั้นไม่เพียงพอ แต่จะต้องมีความรู้ด้านชีวิต การศึกษา และอื่นๆ อีก เช่น สุขวิทยา ศาสนา นันทนาการ การแพทย์ การสาธารณสุข ประชากร ศึกษา การวางแผนครอบครัว จิตวิทยาสังคม ประเพณี ศิลธรรม วัฒนธรรมและการเมืองเข้ามา ประกอบด้วย ดังนั้น ถ้าจะพิจารณาตามเนื้อหาของเพศศึกษาแล้ว ก็กล่าวได้ว่าเป็นแบบผสมผสาน สาขาวิชาต่างๆ เข้าด้วยกัน เช่นที่เรียกว่า สหสาขาวิทยาการ (Interdiscipline)

โดยเพศศึกษามีจุดมุ่งหมายกว้างๆ ดังนี้ (จินตการ สายัณห์วิภิชิต อ้างถึงในเล่มเดียวกัน, 2537: 6)

1. เพื่อให้มีความรู้พอเพียงในเรื่องกระบวนการเปลี่ยนแปลงทางด้านร่างกายและ สรีระของเพศทั้งสองอันมีผลต่อความคิด สติปัญญา อารมณ์และจิตใจ
2. เพื่อช่วยขจัดความกังวลเกี่ยวกับเรื่องการพัฒนา การปรับตัว และการวางตัวให้เหมาะสมทุกทางในด้านเพศ
3. เพื่อเสริมสร้างให้เกิดทัศนคติที่ถูกต้องเกี่ยวกับเรื่องเพศ ทั้งในเรื่องที่เกี่ยวกับตนเองและผู้อื่น จะเป็นเพศเดียวกันหรือต่างเพศก็ตาม
4. เพื่อให้ตระหนักถึงคุณค่าของการใช้มนุษย์สัมพันธ์ที่ถูกต้องเพื่อการดำรงชีวิตที่ราบรื่นของแต่ละบุคคล ครอบครัวและสังคม

5. เพื่อให้เกิดความเข้าใจในตนเองอย่างถ่องแท้ในเรื่องความสัมพันธ์ของเขากับเพื่อนมนุษย์ทั้งสองเพศ และช่วยให้มองเห็นและเข้าใจว่าคนนั้นมีหน้าที่ มีพันธะมีความรับผิดชอบ ต่อเพื่อนมนุษย์ด้วยกัน มิใช่แก่ตนเองและครอบครัวเท่านั้น

6. เพื่อสร้างความเข้าใจว่า การจะตัดสินใจที่ชอบด้วยเหตุผลนั้น จำเป็นต้องมีหลักทางด้านศีลธรรมร่วมด้วยเสมอ

7. เพื่อให้เกิดความเข้าใจอย่างเพียงพอเกี่ยวกับการใช้เพศในทางที่ไม่ถูกต้อง ตลอดจนมีความเข้าใจเกี่ยวกับความผิดปกติทางเพศ เพื่อจะได้รู้จักและป้องกันตนเองไม่ให้ถูกเอารัดเอาเปรียบ ถูกข่มเหง หรือได้รับอันตรายต่อร่างกาย จิตใจและชื่อเสียง

8. เพื่อให้เกิดความตระหนักว่าการกระทำทางเพศส่วนตัวมีผลกระทบต่อสังคม เช่น การปล่อยทิ้งบุตรไว้ตามยถากรรม การหลอกลวงผู้หญิงไปค้าประเวณี ฯลฯ

9. เพื่อให้เกิดความรับผิดชอบต่อสังคม โดยการจัดสิ่งเลวร้ายต่างๆ ให้หมดไป เช่น การเอารัดเอาเปรียบทางด้านเพศ การหาประโยชน์จากผู้อื่นในเรื่องเพศ การใช้เพศและกามารมณ์อย่างไม่รับผิดชอบต่อและอยู่ดีศรีงาม กฎหมายเกี่ยวกับเพศที่ล้าสมัยและอยู่ดีศรีงาม

10. เพื่อให้เกิดความเข้าใจและฝึกหัดการคิดนึกจนกลายเป็นความเคยชินพอที่จะช่วยให้แต่ละคนรู้จักใช้ความเป็นเพศหญิง หรือชายของตนมาพัฒนาตนเอง ครอบครัว ชุมชนเพื่อให้เกิดประโยชน์ความสุข ความเจริญในหน้าที่ต่างๆ เป็นครู พ่อแม่ ญาติพี่น้อง ลูก คู่รัก พลเมืองดี เป็นต้น

จากที่ได้กล่าวมาแล้วจะเห็นได้ว่า เพศศึกษานั้นเป็นเรื่องที่มีความสำคัญกับชีวิตมนุษย์ทุกเพศทุกวัย หรืออาจเรียกได้ว่าเกี่ยวพันกับชีวิตมนุษย์ตั้งแต่เกิดจนตาย โดยมีจุดประสงค์ให้ทราบถึงการเปลี่ยนแปลงทางด้านร่างกายอันมีผลต่อความคิด อารมณ์ และจิตใจ การปรับตัว การวางตัวให้เหมาะสมในด้านเพศ การมีมนุษย์สัมพันธ์กับการดำเนินชีวิต มิใช่เพียงแต่การรู้จักคุมกำเนิดเพื่อลดอัตราเกิด หรือป้องกันการท้องไม่มีพ่อหรือรู้จักป้องกันกามโรคเท่านั้น แต่จะต้องมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องเพศ ซึ่งมาจากหลายๆ สาขาวิชาการ เช่น ทางชีววิทยา สุขวิทยา แพทยศาสตร์ สาธารณสุขศาสตร์ จิตวิทยา พฤติกรรมศาสตร์ สังคมวิทยา ประชากรศาสตร์ ศีลธรรม ศาสนา จริยธรรม ประเพณีวัฒนธรรม เป็นต้น

เนื้อหาสาระของเพศศึกษา

สำหรับพื้นฐานความรู้ที่สำคัญในเรื่องเพศศึกษานี้ ได้แบ่งออกตามเนื้อหาที่ประกอบกันเป็นความรู้ได้ 4 ลักษณะด้วยกัน คือ

1. ความรู้เรื่องเพศด้านชีววิทยา ซึ่งเป็นความรู้เกี่ยวกับกายวิภาคและสรีรวิทยาของร่างกายมนุษย์ เช่น โครงสร้างและหน้าที่ของอวัยวะต่างๆ ในร่างกายที่เกี่ยวข้องกับเรื่องเพศ ระบบการสืบพันธุ์ของเพศชายและหญิง ลักษณะทางพันธุกรรมเกี่ยวกับเพศ การเจริญเติบโตของร่างกายซึ่งเป็นลักษณะของเพศชายและหญิง การมีหนองและขี้จุกแล้ว เสียแรงแตก การมีประจำเดือน การสืบพันธุ์ หรือการร่วมประเวณี การปฏิสนธิ การตั้งครรภ์ การคลอดบุตร เป็นต้น

2. ความรู้เรื่องเพศด้านสุขวิทยา เป็นความรู้ที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพทางเพศ การระวังรักษาร่างกายให้ปราศจากโรคภัยไข้เจ็บหรือความผิดปกติทางเพศ เช่น ข้อควรระวังและสุขปฏิบัติเกี่ยวกับอวัยวะเพศ

3. ความรู้เรื่องเพศด้านจิตวิทยา เป็นความรู้ส่วนที่เกี่ยวกับจิตใจและอารมณ์ การเจริญเติบโตและพัฒนาการด้านจิตใจเกี่ยวกับเรื่องเพศในแต่ละวัย โดยเฉพาะวัยเด็กและวัยรุ่น แรงผลักดันทางเพศ การระบายอารมณ์ทางเพศ การปฏิบัติตนระหว่างเพศ ความรัก ความต้องการ หรือความรู้สึกทางเพศ ความผิดปกติด้านอารมณ์และจิตใจ เป็นต้น

4. ความรู้เรื่องเพศด้านสังคมวิทยา เป็นความรู้เกี่ยวข้องกับสังคม การปรับตัวให้เข้ากับสังคมและมาตรฐานความประพฤติหรือกฎเกณฑ์ทางสังคม พัฒนาการทางด้านสังคมเกี่ยวกับเรื่องเพศ ความสัมพันธ์ระหว่างเพศ พฤติกรรมทางเพศสัมพันธ์ การเกี่ยวพาราณี การเลือกคู่ครอง การแต่งงาน ชีวิตสมรสหรือชีวิตครอบครัว การปฏิบัติตนในการดำรงตนเป็นโสด การวางแผนครอบครัว ประเพณีปลัดขิมธรรมต่างๆ เป็นต้น

ทั้งนี้ในการแบ่งความรู้เรื่องเพศศึกษาออกเป็นส่วนๆ ดังกล่าวนั้น ก็เพื่อแสดงความชัดเจนและเข้าใจง่าย เพราะในความเป็นจริงแล้วความรู้ทั้ง 4 ด้านนั้นมีความสัมพันธ์กันอย่างลึกซึ้งอย่างแยกออกจากกันอย่างเด็ดขาดไม่ได้ เนื่องจากพฤติกรรมเพศกรรมสัมพันธ์แม้เป็นพฤติกรรมที่เป็นไปตามธรรมชาติหรือสัญชาตญาณของมนุษย์ แต่หากเกิดพฤติกรรมนี้ขึ้นก่อนวัยอันควร เช่น ในวัยรุ่น ย่อมก่อให้เกิดผลกระทบทั้งต่อตนเองและสังคมโดยรวมได้

จากที่กล่าวมาทั้งหมด จะเห็นได้ว่า การให้ความรู้ด้านเพศศึกษาอย่างเพียงพอ นั้นจะสามารถสนองความต้องการของเยาวชนในด้านความเจริญเติบโต ในด้านการพัฒนาบุคลิกภาพที่ดีงาม และในด้านการปรับปรุงตัวที่เหมาะสมต่อการดำเนินชีวิต ทั้งในปัจจุบันและอนาคต รวมทั้งสอนเพศศึกษาที่ดี นอกจากจะสนองความต้องการของวัยรุ่นในด้านความรู้เรื่องเพศได้แล้ว ยังช่วยป้องกันไม่ให้วัยรุ่นไปศึกษาหาความรู้จากแหล่งที่ไม่ถูกต้องอีกด้วย (สุชาติ โสมประยูรและวรรณิ โสมประยูร, 2531)

แนวคิดในการให้ความรู้เรื่องเพศศึกษา

รวีวรรณ แสงฉาย(2538: 7-11) ในขณะที่ความรู้ที่เกี่ยวกับเรื่องเพศเป็นสิ่งสำคัญประการหนึ่ง แต่เราก็ไม่สามารถหลีกเลี่ยงความจริงไปได้ว่า คำถามพื้นฐานของเพศศึกษา นอกเหนือไปจากหน้าที่ทางเพศแล้ว สิ่งที่น่าสนใจก็คือ ทักษะที่ดีต่อเรื่องเพศศึกษามากกว่าความจริง ความรู้ต่างๆในเรื่องเพศ ในช่วงต่อมาของชีวิตสามารถจะแสวงหาได้ไม่ยากนัก เพราะไม่มีขีดชั้นทางอารมณ์ คือ ความกลัว ความกังวลใจ ความอยากรู้แต่ไม่กล้าถามใครมาขัดขวางการให้ความรู้เหล่านั้น สิ่งสำคัญในวัยเด็ก คือ ต้องไม่ให้ความรู้อย่างลึกซึ้งกว้างขวางเกี่ยวกับเรื่องเพศและสัมพันธ์ภาพระหว่างมนุษย์ แต่ความรู้นั้นจะต้องให้แบบค่อยเป็นค่อยไป ค่อยๆให้ความรู้ทีละน้อย โดยที่让孩子ปราศจากความกลัว กังวล แต่การห้ามไม่ให้เด็กกลัว เป็นสิ่งทำได้ยากและถ้าหากเด็กมีความรู้มาผิดๆหรือยังกลัว กังวลอยู่ หน้าที่ของผู้ใหญ่ต้องค่อยๆแก้ความเข้าใจผิด ความกลัวให้เด็ก ประคับประคองให้เด็กอยู่ในรูปในรอย ดังนั้นการสอนเพศศึกษาในวัยเด็กตอนต้นๆจะไม่ให้ความรู้เป็นระบบ(system) แต่ให้เพียงการหลีกเลี่ยงที่จะไม่ให้เด็กมีความรู้ทางด้านไม่ดี เป็นปฏิบัตินegative) ให้เด็กรู้สึกยอมรับว่า เพศเป็นส่วนหนึ่งของสัมพันธ์ภาพอันดีของมนุษย์

แนวคิดในเรื่องเพศโดยทั่วไปสำหรับเด็กนั้น ควรจะไม่มี ความหมายอะไร โดยเฉพาะความหมายในแง่หยาบโลน การจะทำให้เด็กสามารถเข้าใจได้โดยง่าย จะทำได้อย่างไร นักมานุษยวิทยาที่มีชื่อเสียง คือ ดร.มีด(Magaret Mead อ้างใน รวีวรรณ แสงฉาย,2538 : 7) ได้นิยามของเพศไว้ว่า “เพศเป็นเรื่องของความสัมพันธ์ทางด้านจิตใจ(emotional relationship) ซึ่งรวมถึงการแตะต้องสัมผัสด้วย” นิยามนี้จะทำให้พ่อแม่ทราบได้ทางอ้อม กล่าวคือ จากช่วงเวลาที่เด็กแรกเกิดมา พ่อแม่จะมีความสัมพันธ์ทางด้านจิตใจกับลูกเป็นอย่างดี ซึ่งในการนี้หมายถึงการโอบอุ้มสัมผัสด้วยความรักในขณะที่ลูกร้อง ในขณะที่ให้นมหรือในด้านการดูแลอื่นๆ ความอบอุ่นด้วยความรักของพ่อแม่ วิธีการที่พ่อแม่โอบอุ้มลูก สัมพันธ์ภาพระหว่างมนุษย์ก็จะเกิดขึ้นโดยปริยาย ทักษะที่เกี่ยวข้องกับเพศในขั้นต่อมาที่พ่อแม่จะถ่ายทอดความรู้ให้แก่ลูกคือ การจับต้องอวัยวะต่างๆของร่างกาย หมายถึง การที่เด็กต้องการสำรวจตัวเอง ซึ่งรวมถึงอวัยวะทางเพศด้วย ให้เด็กมีความรู้สึกที่เพศคือส่วนหนึ่งของชีวิต เด็กที่ไม่มีรัก ถูกทอดทิ้ง จะไม่สามารถพัฒนาสัมพันธ์ภาพที่ดีต่อคนอื่นได้ และแน่นอนที่สุด สัมพันธ์ภาพทางความรักและสัมพันธ์ภาพทางเพศซึ่งจะมีต่อมาในอนาคต ก็จะไม่มีการติดตามไปด้วย เด็กจะหวาดกลัว ระวัง กลียดชัง อาสาตนคนอื่นตามไปด้วย แล้วแต่ว่าในวัยเด็กเด็กจะได้รับการเลี้ยงดูและอบรมอย่างไร

จากหลักอันนี้จะเห็นได้ชัดว่า ส่วนสำคัญของการให้ความรู้เรื่องเพศศึกษา คือยอมรับว่า อวัยวะต่างๆของร่างกายนั้นดี อวัยวะแต่ละส่วนต่างก็มีความสำคัญต่อมนุษย์ทุกคน จะขาดสิ่งไหนไปก็ไม่ได้ เช่น ขาดตาก็มองไม่เห็น ขาดขาาก็เดินไม่ได้ อวัยวะแต่ละส่วนสามารถจับต้องได้ ข้อสำคัญผู้ใหญ่ต้องอย่าให้เด็กมีความรู้สึกลัวว่า อวัยวะเพศนั้นเป็นของเลว จับต้องไม่ได้ อวัยวะเพศนั้นจับต้องได้ แต่ต้องมีข้อกำหนดและมีข้อแม้ เช่น ไม่เปิดเผยของสงวนในที่เปิดเผย แต่อย่างไรก็ตาม พ่อแม่บางคนก็ไม่สามารถจะยอมรับและรู้สึกไม่สบายใจ ไม่อยากเห็นการสำรวจร่างกายลูก การเล่นอวัยวะเพศหรือการคบเพื่อนต่างเพศในวัยหนุ่มสาว ซึ่งพ่อแม่จะต้องเปลี่ยนท่าทีใหม่ เพราะครอบครัว พ่อแม่มีบทบาทอันสำคัญอย่างยิ่งในการที่จะสร้างบุคลิกภาพให้แก่เด็ก และสามารถจะบ่งชี้ได้ว่า หากเด็กได้รับการอบรมเลี้ยงดูมาแบบไหน และเมื่อเติบโตขึ้นเด็กจะมีลักษณะอย่างไร

จุดประสงค์ของการสอนเพศศึกษา

การสอนเพศศึกษาดังที่ได้กล่าวไว้แล้วว่า เป็นการให้ความรู้เกี่ยวกับเรื่องเพศและชีวิต เพื่อพัฒนาการที่ดีของมนุษย์ทุกคน ดร.เคอร์เคนดอล(Lester A.Kirkendal) ซึ่งเป็นศาสตราจารย์ที่สอนเกี่ยวกับชีวิตครอบครัว(Family Life)ของมหาวิทยาลัยโอเรกอน สหรัฐอเมริกา(Oregon State University) จึงได้รวบรวมแนวคิดเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ บทบาทสำคัญของเพศศึกษาและการที่ปัญหาเรื่องเพศมีความสำคัญต่อชีวิตและสังคม(Robin,1970 : 21-24) ไว้ดังนี้

1. เพื่อให้เจ้าตัวมีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับความเจริญและสภาวะทางร่างกาย สติปัญญา จิตใจและอารมณ์ของตนโดยทั่วไป และที่สัมพันธ์กับเรื่องเพศและกามารมณ์
2. เพื่อขจัดความกลัวและความกังวลอันมีมูลฐานมาจากการเจริญเติบโตและพัฒนาการทางเพศ และการปรับปรุงตัวทางเพศของผู้นั้น เพื่อสามารถปฏิบัติตนได้ถูกต้อง เหมาะสม ไม่มีความวิตก กังวล
3. เพื่อสร้างความเข้าใจและทัศนคติที่ถูกต้องและสมเหตุสมผลต่อเพศและการแสดงออกทุกทางของเพศในตนเองและผู้อื่น เพื่อพัฒนาบุคลิกภาพและทัศนคติที่ถูกต้องในเรื่องเพศ
4. เพื่อให้เจ้าตัวมองเห็นอย่างเข้าใจถ่องแท้ถึงสัมพันธ์ภาพของตนเองกับคนเพศเดียวกัน และเพศตรงกันข้าม และช่วยให้เข้าใจถึงหน้าที่ พันธะและความรับผิดชอบที่ตนต้องมีกับตนเองและกับผู้อื่นทำให้ปฏิบัติเกี่ยวกับตนเองและเพศตรงข้ามได้อย่างถูกต้อง เหมาะสมในแง่ของสังคม

5. เพื่อให้มองเห็นว่ามนุษย์สัมพันธ์ที่ดี สมบูรณ์และสะอาด ทั้งในระหว่างเพศเดียวกันและกับต่างเพศ มีส่วนสำคัญอย่างยิ่งในการให้ความพึงพอใจ ความสุขสำราญ ความราบรื่น ความกระตือรือร้นให้ไปในทางดี ทั้งในชีวิตของแต่ละคนและในชีวิตของทั้งครอบครัว

6. เพื่อสร้างความเข้าใจและปรารถนาว่าสังคมจำเป็นต้องมีมาตรฐานทางศีลธรรมเพื่อให้เป็นหลักในการช่วยควบคุมในการตัดสินใจของเรา

7. ให้มีความรู้เพียงพอเกี่ยวกับการใช้เพศไปในทางผิดและความวิปริตทางเพศ ทั้งนี้เพื่อให้เจ้าตัวผู้จักรักษาให้พ้นจากการถูกเอาเปรียบ ช่มเหงและให้พ้นจากภัยอันตราย ความเสียหายต่อสุขภาพจิต เพื่อประโยชน์ในการป้องกันปัญหาทางเพศ และลดปัญหาอาชญากรรมทางเพศ

8. เพื่อกระตุ้นให้เราสร้างสรรค์สังคมให้ปราศจากสิ่งเลวทรามหรือเป็นพิษ เป็นภัย เช่น โสเภณี ลูกไม่มีพ่อ กฎหมายที่ล้าสมัยเกี่ยวกับเรื่องเพศ ความกลัวหรือทัศนคติอันไร้เหตุผล การเอาเปรียบทางเพศระหว่างเพศ เป็นต้น

9. เพื่อให้เจ้าตัวมีความเข้าใจและความเคยชินจากการหัด การนึกคิด ทัศนคติ อุดมคติที่จะช่วยให้เขาสามารถใช้เพศและกามารมณ์ของเขาอย่างถูกต้องอย่างเป็นประโยชน์และมีผลไปในทางดี การเสริมสร้างในการดำรงชีวิตของเขาในหน้าที่ต่างๆ เช่น ในหน้าที่ของคู่ครองเพื่อเป็นแนวทางการดำเนินชีวิตคู่ที่ดี เพื่อเป็นพื้นฐานครอบครัวที่มีความสุข เป็นพ่อแม่ที่ดี เข้าใจลูก และเป็นพลเมืองที่ดี

ปัญหาเรื่องเพศสำคัญต่อชีวิตและสังคม

การที่ปัญหานี้มีความสำคัญต่อสังคม เพราะในสังคมประกอบด้วยบุคคลเพียง 2 เพศ ที่จะดำเนินชีวิตร่วมกันทั้งในด้านการงานหรือด้านส่วนตัว จึงจำเป็นอยู่เองที่จะต้องมีปัญหาเรื่องเพศเกิดขึ้น อันเนื่องจากการประพฤติปฏิบัติไม่ถูกต้อง ดังจะเห็นได้ว่า ปัจจุบันโรคจิต โรคประสาท ปัญหาอันธพาล ปัญหาวัยรุ่น การผสมสุ การมีชู้นอกใจ การหย่าร้าง ฯลฯ ล้วนเป็นปัญหาแก้ไม่ตกและสำคัญแก่ชีวิตในสังคมจนนักจิตวิทยาและจิตแพทย์ยอมรับว่า “กามารมณ์ เป็นแรงผลักดันที่สำคัญ (Sex Drive) ของคน” และถือเป็นเรื่องที่จะต้องวิจัยสอบสวนกันอย่างจริงจัง เพื่อดำเนินการแก้ปัญหา เพราะแต่ละปัญหานั้นมีผลต่อครอบครัวและบุคคลในครอบครัวทั้งสิ้น

นอกจากนี้ชาติบ้านเมืองจะเจริญรุ่งเรืองได้ต่อเมื่อครอบครัวในชาติมีลักษณะอยู่ดีกินดี และการกินดีอยู่ดีนั้นขึ้นแก่การปรับความสัมพันธ์ทางเพศให้เข้ากันได้โดยราบรื่น เป็นสาระสำคัญประการหนึ่ง

ปัญหาเรื่องเพศที่สำคัญต่อชีวิตและสังคมจนต้องนำมาศึกษากัน เพราะ

1. วัฒนธรรมนิยมประเพณีที่เป็นเครื่องกีดกันธรรมชาติของคน มิให้ได้มีโอกาส ล่วงรู้หรือติดต่อกันระหว่างเพศ เช่น ประเพณีไทยเดิม ไม่ยอมมิให้เด็กได้มีความรู้แม้แต่ในเรื่องของตัวเอง เช่น การเปลี่ยนแปลงของร่างกาย ผู้ใหญ่ห้ามไว้มิให้เอ่ยถึง เห็นเป็นเรื่องหยาบคาย ต่อมาแม้มีการศึกษาเรื่องเพศกันบ้างก็กระทำภายในครอบครัว ภายใต้อนุชนนิยม แต่ปัจจุบันนี้ เห็นควรจะให้เป็นเรื่องของการศึกษา ให้เด็กเรียนรู้ตามวุฒิภาวะของเด็กเอง

2. ความสัมพันธ์คบหาระหว่างเพศ ปัจจุบันสังคมกว้างขวางขึ้น ชายหญิงจำเป็นต้องติดต่อกันโดยอิสระ พ่อแม่ไม่อาจควบคุมทุกฝีก้าวได้ การให้เด็กได้เข้าใจธรรมชาติของกันและกัน จะช่วยให้ทั้งสองเพศปฏิบัติต่อกันได้อย่างถูกต้อง ไม่เคอะเขิน สามารถทำงานร่วมกันฉันท์เพื่อนได้เป็นอย่างดี ก่อให้เกิดความเชื่อถือ วางใจกัน นับเป็นการเสริมสร้างบุคลิกภาพแทนความประหม่า อาจจนไม่อาจทำอะไรได้ ซึ่งไม่ช่วยให้เกิดประโยชน์ในสังคมปัจจุบัน

3. ธรรมชาติให้ความเจริญทางร่างกายเกี่ยวข้องกับเรื่องเพศ การเปลี่ยนแปลงทางร่างกายของเด็กวัยรุ่นจะเป็นเครื่องชี้ให้เห็นลักษณะของเพศหญิงและเพศชายอย่างชัดเจน เช่น หญิงจะมีรอบเดือน ชายจะเสียงแตก และมีการหลั่งน้ำกามในเวลาหลับ จึงเป็นเรื่องที่พ่อแม่หรือครูจะให้ความรู้แก่เด็กเกี่ยวกับการมีความสัมพันธ์ทางเพศ ซึ่งอาจจะมีบุตรได้พร้อมๆกัน จะได้แนะนำให้รู้จักระวังตัวในการคบหาเพื่อนต่างเพศหรืออาจให้ความรู้ว่าเป็นการเปลี่ยนแปลงตามธรรมชาติ ไม่ต้องวิตกกวดกลัว ดีกว่าจะปิดบังหลีกเลี่ยง ซึ่งเด็กอาจไปหาความรู้ผิดๆจากที่อื่น คนอื่น กลับจะเป็นโทษแก่เด็กเอง

4. สิ่งแวดล้อม ปัจจุบันความเจริญของบ้านเมืองเปลี่ยนไป เกิดมีปัญหาอันเนื่องมาจากวัฒนธรรมต่างประเทศเข้ามาปะปนในสังคมปัจจุบันโดยรวดเร็ว เด็กไม่มีโอกาสเตรียมตัวจึงรับของใหม่มาปฏิบัติ สัมของเดิมเสีย โดยสัมว่าของใหม่นั้นมาจากกลุ่มคนที่มีวัฒนธรรมประเพณีผิดแผกไปและยังไม่มีที่ยอมรับในสังคมไทย การสอนเรื่องเพศจะเป็นการเตรียมเด็กให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม ให้รู้ว่า ควรรับของใหม่เพียงใด มีอิสระมากน้อยแค่ไหน การสอนนี้ผู้ใหญ่จะมีโอกาสนำเอาศีลธรรมและ/หรือขนบธรรมเนียม วัฒนธรรมแทรกเข้าไปไว้ให้เด็กได้ระลึกละเมอ เพราะสังคมระหว่างชายหญิงจำเป็นต้องมี จึงต้องส่งเสริมเรื่องการปรับตัวให้เกิดความมั่นคงทางใจ

จากที่กล่าวมาทั้งหมด จะเห็นได้ว่า เรื่องเพศและภาวะทางเพศ เป็นสิ่งที่เกี่ยวข้องกับชีวิตมนุษย์มาตั้งแต่แรกเกิด พัฒนาการทางเพศเป็นพัฒนาการที่ต่อเนื่องและเกี่ยวพันกับพัฒนาการด้านอื่นๆ โดยเฉพาะด้านจิตใจและสรีระเป็นสำคัญ ในขณะที่เดียวกันก็พัฒนาไปพร้อมๆกับการพัฒนาด้านอื่นๆด้วย การที่มนุษย์ทุกคนทราบถึงพัฒนาการทางเพศของตนเองและเพศตรงข้าม จะทำให้

เขาสามารถปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงของพัฒนาการทางเพศในแต่ละวัยได้ และช่วยให้เขาได้พัฒนาศักยภาพของตนเองได้อย่างเต็มที่ ไม่ก่อให้เกิดปัญหาความกลัว ความกังวลใจ อันเกิดจากความไม่เข้าใจหรือมีแนวคิด ทศนคติที่ผิดนั้น การให้ความรู้หรือการสอนเพศศึกษาโดยให้ความรู้ตามความเป็นจริงตามวัยของเด็ก กับการถ่ายทอดทัศนคติที่ถูกต้องในเรื่องเพศ จึงมีความจำเป็นสำหรับเด็กทุกคน เพราะนอกจากจะทำให้เขารู้จักตนเองแล้ว ยังทำให้เขาเข้าใจถึงความสัมพันธ์ในรูปแบบต่างๆกัน ที่มีต่อผู้อื่นในสังคมด้วย นอกจากนี้จะทำให้เขาทราบถึงบทบาทและหน้าที่ของตนเอง เมื่อเติบโตขึ้นเด็กนั้นจะมีความรับผิดชอบต่อตนเอง ครอบครัวและสังคม รู้จักที่จะสร้างเสริมชีวิตครอบครัวให้มีความสุข ซึ่งเป็นเป้าหมายสำคัญของการให้ความรู้เรื่องเพศศึกษา

ขอบเขตของเนื้อหาในการสอนเพศศึกษา (Scope of Sex Education)

การสอนเพศศึกษานั้นมีขอบเขตของเนื้อหาที่กว้างขวางหลายด้าน (จินดาภา, 2508 : 20 / สุชาติ, 2521: 163-188 / Kirkendall, 1970: 328) ทั้งนี้เนื่องด้วยพฤติกรรมทางเพศเป็นส่วนหนึ่งของการคิด การแสดงออกและบุคลิกภาพทั้งหมดของคนเรา(Total personality) ดังนั้น เพศศึกษาจะต้องวางแผนให้กว้างขวางพอสมควร ต้องให้มีความสนใจ ให้ความรู้ทางกาย สุขภาพอนามัย ทางจิตใจ ทางอารมณ์ ทางสังคม ที่มีอิทธิพลต่อบุคลิกภาพและต่อความสัมพันธ์ระหว่างตนเองและผู้อื่น นอกจากนี้เพศศึกษายังควรคำนึงถึงสภาพที่เป็นจริง ดังนั้นจะต้องพิจารณาถึงสภาวะอันถึงประสงค์และน่าจะปฏิบัติได้

เนื้อหาและขอบเขตของเพศศึกษามีดังนี้

1.ด้านร่างกายและชีวภาพ (Biological aspect)

- กายวิภาคและสรีรวิทยาของขบวนการสืบพันธุ์ รวมทั้งหลักความจริงที่ว่ามนุษย์สามารถควบคุมการเกิดได้
- เรื่องเพศ เป็นเรื่องของชีวภาพที่ปรากฏทั่วโลก ในโลกนี้มีเพศหญิงและชายเพียงสองเพศ
- การทำงานของร่างกายระบบต่างๆ และทั้งหมดมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมทางเพศ
- ความสัมพันธ์ระหว่างความนึกคิดและทัศนคติของคนกับความผลักดันให้เขาแสดงออกทางเพศอย่างไร คือ สมองและศีลธรรม ขนบประเพณี เกี่ยวข้องกับการกระทำ
- การเติบโตทางเพศด้านกายและสรีรวิทยาเป็นอย่างไร ในเมื่อร่างกายเจริญเต็มที่แล้ว

- พันธุกรรมและสุพันธุกรรมศาสตร์ การศึกษาเกี่ยวกับการปรับปรุงคุณภาพของ พันธุกรรมให้ดีขึ้นในอนุชนรุ่นหลัง

2.ด้านจิตใจและจิตวิทยา (Psychological aspect)

- เพศเป็นส่วนหนึ่งของบุคลิกภาพ
- สาเหตุและการรักษา ความผิดปกติทางเพศ
- การอดกัณทางเพศ (Abstinence) หรือรักษาพรหมจรรย์และสุขภาพทางร่างกายและจิตใจ
- การขจัดความกังวลที่ไม่จำเป็น และความห่วงใยเกี่ยวกับเรื่องธรรมดาๆ เกี่ยวกับพัฒนาการทางเพศและพฤติกรรมบางอย่าง เช่น Masturbation, Sex Play และความอยากรู้อยากเห็น

3.ด้านสุขภาพอนามัย (Hygienic aspect)

- การเน้นความสำคัญของอนามัยต่อเพศนั้น ต้องครอบคลุมถึงสุขภาพทั้งไป ทั้งร่างกายและใจเกี่ยวข้องกับเพศอย่างไร
- การรักษาความสะอาดของอวัยวะของร่างกายโดยทั่วไป รวมทั้งอวัยวะเพศด้วย
- ความรู้เกี่ยวกับกามโรค การป้องกัน
- เพศและการเพิ่มประชากร
- ความรู้เรื่องการวางแผนครอบครัว

4.ด้านสังคม (Social aspect)

การเน้นความสำคัญของด้านสังคม นอกจากเรื่องทั่วไปแล้ว จะต้องพิจารณาว่า เพศมีความหมายอย่างไรต่อส่วนรวมและเพศกับสังคมนั้นมีความเกี่ยวข้องมากน้อยเพียงใด เช่น

- เมื่อถือว่าครอบครัวเป็นสถาบันหนึ่ง เพศและครอบครัวเกี่ยวข้องกันอย่างไร(เช่น ความรับผิดชอบ การกินอยู่ การเงิน มรดก ระเบียบวินัยภายในครอบครัวขึ้นอยู่กับเพศของสมาชิกครอบครัวหรือไม่ อย่างไร เพราะอะไร)
- อิทธิพลของเพศต่อความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลต่างๆ เช่น เรื่องเดียวกันใช้ชายหรือหญิงไปติดต่อ ผลเหมือนกันหรือไม่
- ปัจจัยอะไรทางสังคมซึ่งเกี่ยวพันกับเหตุการณ์ เช่น การทำแท้ง การควบคุมสิ่งอนาจาร ลูกไม่มีพ่อ การฆ่าตัวตาย หรือทำลายอนาคต
- วิธีการที่บุคคลแต่ละคนและสังคมใช้วิธีการศึกษาและการพัฒนาขนบธรรมเนียมประเพณีและศีลธรรมกับการออกกฎและข้อบังคับที่เหมาะสมมาช่วยให้ความสว่างเกี่ยวกับเพศและคลี่คลายปัญหาทางเพศ

ในการศึกษาและพิจารณาในด้านนี้ตลอดเวลา จะต้องตั้งจุดประสงค์ให้มุ่งไปถึงการใช้เพศในการให้เกิดผลดีงาม ฟังพอใจ สนุกสนาน สะดวกสบายแก่ชีวิตของแต่ละคน และให้ผู้นั้นรู้จักใช้เพศอย่างถูกต้องตามความเหมาะสมของขนบธรรมเนียมประเพณี

5.ด้านทัศนคติและการรู้จักปรับตัว (Personal adjustment and attitude)

สิ่งสำคัญที่จะต้องสนใจเป็นพิเศษ คือ การใช้ความรู้ในทางทัศนคติและการปรับตัวของมนุษย์เรา ให้นำมาใช้ให้เหมาะสมกับเหตุการณ์ สภาพความต้องการของแต่ละคนอย่างถูกต้อง

หัวข้อที่ควรพิจารณา

- จะปรับตัวอย่างไรกับการเป็นหนุ่ม เป็นสาว เข้าไป เร็วไป
- มาตรฐานการวางตัวก่อนสมรส โดยเฉพาะกับคู่ที่ออกไปเที่ยวกัน หรือคู่นั้น
- การสังสรรค์ระหว่างหนุ่มสาว
- นิสยและการปฏิบัติเกี่ยวกับเพศ
- มีความเข้าใจและยอมรับการกระทำบางอย่างทางเพศ เช่น คนไทยไม่เคยชินกับ

การแสดงความรักในที่ชุมนุมชน เมื่อมองเห็นแล้วจะต้องพิจารณาว่าไม่ควรกระทำ

ดังนั้น จึงเห็นได้ว่า ในการสอนเรื่องเพศศึกษาที่ดึนั้นจะต้องสอนด้านต่างๆ ให้สอดคล้องกันทุกด้าน โดยไม่เน้นหนักเรื่องหนึ่งเรื่องใดโดยเฉพาะ เพราะดังที่ได้กล่าวมาแล้วในตอนต้นว่า เรื่องเพศและพฤติกรรมทางเพศจะต้องให้กว้างขวางพอสมควร ทั้งนี้เพื่อให้เด็กได้รับความรู้ มีทัศนคติที่ดี และมีการปฏิบัติตนที่ถูกต้องในเรื่องเพศศึกษา ในการสอนแนะแนวทางที่ดีในเรื่องนี้ พ่อแม่ ครู ควรจะมีความรู้พอสมควรทั้งในด้านสรีรวิทยา การเปลี่ยนแปลงของร่างกายเมื่อเข้าสู่วัยรุ่น รวมทั้งการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงนั้น ทั้งยังต้องมีความรู้ พอควรเกี่ยวกับการเจริญเติบโตและพัฒนาการของมนุษย์ ความต้องการทางด้านจิตใจ ตลอดจนความต้องการทางสังคม และข้อสำคัญพ่อแม่ และครู จะต้องมีทัศนคติที่ดีต่อเพศศึกษาก่อน เพื่อที่จะถ่ายทอดทัศนคติที่ดีนี้ไปให้แก่เด็กได้เฉพาะครู นอกจากจะต้องสอนเนื้อหาที่มีอยู่ในหลักสูตรแล้ว จะต้องสอดแทรกทัศนคติที่ดีให้แก่เด็กด้วย ฉะนั้นก่อนที่ครูจะทำการสอน ครูควรจะได้ศึกษาเพิ่มเติม และสิ่งที่สำคัญก็คือ ครูควรจะต้องมีทัศนคติที่ดีเสียก่อนจึงจะถ่ายทอดความรู้และทัศนคติที่ดีนั้นไปสู่นักเรียนได้ หากครูมีทัศนคติที่ไม่ดี หรือมีอคติต่อเพศศึกษา แต่ครูจำเป็นต้องสอน ก็เป็นการยากลำบากที่เด็กจะได้รับทัศนคติที่ดีได้

หลักสำคัญในการตอบปัญหาเกี่ยวกับเรื่องเพศแก่เด็ก

ในการตอบคำถามเด็กเกี่ยวกับเรื่องเพศนั้น ผู้ใหญ่ทุกคนควรจะถือหลักดังนี้ (ระวีวรรณ แสงฉาย, 2538: 17-18)

1. ตอบตามความเป็นจริงทุกครั้งเมื่อเด็กถาม (Always tell the truth) ถ้าผู้ใหญ่เปลี่ยนแปลงไปเปลี่ยนมา จริงบ้าง เท็จบ้าง เด็กจะไม่เชื่อถือ และเมื่อเราสอนอะไรแก่เด็ก เด็กจะไม่เชื่อ
2. ไม่พลัดวันประกันพรุ่งที่จะตอบคำถามเด็ก (Never put off answering) เพราะจะทำให้ขัดขวางความอยากรู้อยากเห็น (Curiosity) ของเด็ก เช่น ไม่ตอบว่า “ไว้หนูโตขึ้นแล้วจะบอก” เป็นต้น ให้ตอบทันทีและยึดหลักข้ออื่นๆ ประกอบการตอบด้วย
3. ใช้คำศัพท์ที่ถูกต้อง เพื่อเด็กจะได้ไม่สับสนภายหลัง (Use correct term)
4. ตอบคำถามเท่าที่เด็กพอใจต่อคำตอบนั้น (Answer as much as the child desire and no more) โดยสังเกตว่าเด็กไม่ติดใจจะถามผู้ใหญ่ก็ตอบเท่านั้น เพราะบางครั้งความสนใจของเด็กจะสั้นและน้อยมาก ข้อสำคัญที่เราจะให้เด็กก็คือ ให้เด็กรู้สึกว่าเป็นที่ปรึกษาแล้วมาถามผู้ใหญ่ ก็จะได้คำตอบเสมอจนเขาพอใจ

ผู้สอนเพศศึกษา

จากการที่ความหมายของ “เพศ” มีความหมายกว้างเหมือนกับ “ชีวิต” มีความหมายต่อเนื่องกัน ดังนั้นผู้ที่สอนเรื่องเพศศึกษาจะต้องสอนต่อเนื่องกัน รับช่วงกันต่อไป แต่ควรจะได้ยึดหลักว่า จะต้องมีความหมายอันเดียวกัน กล่าวคือ ต้องทำให้เด็กมีความรู้ ทักษะที่ดี และการปฏิบัติตัวที่ดีและถูกต้อง ส่วนเนื้อหาในการสอนนั้นอาจจะต้องคาบเกี่ยวกัน ซ้ำซ้อนกันบ้าง ซึ่งก็เป็นของธรรมดาและวิธีการสอนนั้นอาจจะสอนในรูปแบบต่างๆ กัน ดังนั้นผู้สอนเพศศึกษานั้น ตั้งแต่เริ่มแรกจะต้องเป็นพ่อแม่ ผู้ปกครอง ต่อมาจึงเป็นครูและบุคคลอื่นในชุมชน (สุชาติ, 2521: 163-188) ซึ่งผู้สอนเพศศึกษานั้นจะได้กล่าวถึงรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. **พ่อแม่ ผู้ปกครอง** นับว่าเป็นครูคนแรกของลูกในการให้ความรู้ที่ถูกต้อง ทักษะที่ดี และการปฏิบัติที่เหมาะสมแก่ลูก พ่อแม่มีโอกาสรู้ดี มีสิทธิ์จะเรียนรู้และอบรมลูกดียิ่งกว่าผู้ใดทั้งหมด เพศศึกษามีความหมายกว้างขวางถึงการแสดงความรัก การให้อาหารยามเจ็บไข้ การอุ้มลูก การเล่นกับลูก ล้วนเป็นเพศศึกษาทั้งสิ้น เพราะเป็นการวางรากฐานของความรักอันมั่นคงในอนาคตและเพศศึกษานั้นได้เริ่มมาตั้งแต่เด็กๆ คือ เริ่มสนใจอวัยวะต่างๆ ของร่างกาย การเลี้ยงสัตว์ การผสมพันธุ์สัตว์ ต้นไม้ในบ้าน การไปสวนสัตว์ ล้วนเป็นการศึกษาเรื่องเพศทั้งนั้น การที่พ่อแม่เข้าใจในการเลี้ยงดูลูกให้เจริญเติบโตเป็นพลเมืองดี ซึ่งในการนี้จะต้องมีตัวเองเป็นตัวอย่างในการให้ความรัก ความเข้าใจจากหน่วยย่อยในครอบครัวไปจนถึงสังคม การเข้าใจความแตกต่างของแต่ละ

เพศทั้งทางร่างกายและจิตใจ ตลอดจนเข้าใจวางแผนครอบครัวให้เหมาะสมแก่ชีวิตและความเป็นอยู่ โดยเฉพาะเกี่ยวกับเศรษฐกิจและจำนวนสมาชิกในครอบครัว

พ่อแม่และผู้ใหญ่ทุกคนควรจะยอมรับว่า ผู้เยาว์ทุกวัยเป็นผู้ที่มีเพศและเกี่ยวกับเรื่องเพศ ทั้งนี้ เพศศึกษาสามารถจะสร้างเสริมให้มีความรู้ ทักษะ และ การปฏิบัติตัวที่เหมาะสมได้ พ่อแม่จะต้องเข้าใจและมองเหตุการณ์อย่างลึกซึ้งซึ่งพอจะช่วยให้ลูกตัดสินใจอย่างมีเหตุผลและสมควร ไม่ใช้ปล่อยตามยถากรรมหรือตามความผลักดันภายในตน หรือเมื่อมีการชักชวนหรือช่วย

ผู้ใหญ่ก็ต้องการเพศศึกษาเหมือนกัน เพศเกี่ยวข้องกับชีวิตส่วนตัวและส่วนรวมมาก จะให้เพศศึกษาทั้งหมดให้จบไม่ทันแน่และทั้งวุฒิภาวะในเด็กและความพร้อมในวัยนั้น อาจจะไม่เหมาะสมสำหรับบางเรื่องบางปัญหา

ความรู้เกี่ยวกับเพศศึกษานั้น ในสมัยก่อนเด็กจะได้รับเมื่อเข้าสู่วัยรุ่น โดยได้รับจากเพื่อนมากกว่าพ่อแม่ของตนเอง ซึ่งเป็นสิ่งที่ไม่ถูกต้อง เพราะพ่อแม่ควรจะเป็นบุคคลแรกที่สามารถจะให้ความรู้ในเรื่องนี้แก่ลูกของตนได้เป็นอย่างดี ซึ่งโคบลินสกี (Koblinsky, 1982: 29-35) ได้ทำการสำรวจเกี่ยวกับความคิดเห็นของพ่อแม่ที่มีลูกอายุระหว่าง 3-5 ปี ถึงแผนในการที่จะให้ความรู้เรื่องเพศแก่ลูกในอนาคต พ่อแม่ส่วนใหญ่เป็นผู้มีการศึกษาดี คือ แม่จบอนุปริญญา และปริญญา 66% พ่อจบ 69% มีแม่ที่มีลูกสาวตอบ 47 คน แม่ที่มีลูกชายตอบ 35 คน พ่อที่มีลูกสาวตอบ 36 คน พ่อที่มีลูกชายตอบ 34 คน ซึ่งเด็กทั้งหมดนี้ได้มารับบริการสถานรับเลี้ยงเด็กกลางวันทีโอเรกอน สหรัฐอเมริกา (Community Child Care Center in Corvallis, Oregon, U.S.A.) พ่อแม่ทุกคนจะตอบด้วยความสมัครใจ โดยนำไปตอบที่บ้าน โดยไม่ต้องปรึกษาคุณสมรสของตน หัวข้อที่จะสอนแก่ลูกและอายุที่จะสอน พอสรุปได้ดังนี้

การเกิด ความแตกต่างระหว่างเพศ กระบวนการสืบพันธุ์ ซึ่งทั้ง 3 เรื่องนี้จะมีเปอร์เซ็นต์ของการสอนสูงกว่าเรื่องอื่นๆ เหตุที่เป็นเช่นนี้ เพราะเรื่องนี้เป็นเรื่องที่ยาก และเป็นความจริงอยู่แล้วและส่วนใหญ่เด็กเล็กมักจะมีคำถามพ่อแม่โดยตรงอยู่แล้ว เช่น หนูเกิดจากไหน เป็นต้น และที่น่าสังเกต คือ แม่จะสอนลูกสาวเป็นเปอร์เซ็นต์สูงกว่าสอนลูกชาย และสูงที่สุดถึง 90% ในขณะที่เดียวกันพ่อจะสอนลูกชายเป็นเปอร์เซ็นต์สูงกว่าลูกสาว อายุที่จะสอนลูก คือ อายุระหว่าง 3-6 ปี ซึ่งคำถามนี้จะถูกถามโดยตัวลูกเอง

สำหรับเรื่องจริยธรรมทางเพศ (Sexual moral) จะถูกนำมาสอนสูงเป็นลำดับที่ 4 ทั้งนี้เนื่องจากจริยธรรมนี้จะถูกถ่ายทอดมาจากบรรพบุรุษ ซึ่งพ่อแม่จะเป็นผู้ถ่ายทอดได้ และจะสอนเมื่อลูกอายุ 8-11 ปี

เกี่ยวกับเรื่องการมีประจำเดือน (Menstruation) การสำเร็จความใคร่ด้วยตนเอง (Masturbation) หรือการฝันเปียก (Wet dream) จะสอนลูกเมื่อมีอายุ 8-11 ปี ก่อนเข้าสู่วัยรุ่น ซึ่ง

รายละเอียดของการสอนพอสรุปได้ดังนี้ แม่จะสอนเรื่องการมีประจำเดือน จริยธรรมทางเพศ โรคที่ติดต่อทางเพศสัมพันธ์ (Sexually transmitted diseases) แก่ลูกสาวมากกว่าลูกชาย ทั้งนี้เนื่องจากแม่ต้องการที่จะชี้ให้ลูกสาวเห็นถึงโทษและอันตรายของการมีเพศสัมพันธ์ก่อนการสมรส

พ่อแม่โดยเฉพาะพ่อจะพูดถึงการฝันเปียก หรือการสำเร็จความใคร่ด้วยตนเองกับลูกชายมากกว่าลูกสาว เพราะคิดว่าพฤติกรรมเช่นนี้เกิดในชายมากกว่าหญิง

สำหรับเรื่องการคุมกำเนิด (Contraception) การทำแท้ง (Abortion) และรักร่วมเพศ (Homosexuality) ทั้ง 3 เรื่องนี้ เป็นเรื่องที่พ่อแม่มีความลำบากใจในการสอนลูก เพราะเหตุที่ว่า ตนเองก็ไม่แน่ใจเพราะขาดความรู้ จึงไม่กล้าที่จะสอนลูก ซึ่งเรื่องนี้จะเป็บบทบาทของผู้ที่ทำงานเกี่ยวกับอนามัยครอบครัว จะเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้ ทักษะที่ดีแก่พ่อแม่ ซึ่งจะนำไปสอนลูกต่ออีกทีต่อไป

เป็นที่น่าสังเกตก็คือ เรื่องส่วนใหญ่ที่แม่มีเปอร์เซ็นต์ที่จะสอนลูกทั้งชายและหญิงมากกว่าพ่อ ทั้งนี้เป็นเพราะว่าแม่เป็นผู้ใกล้ชิดกับลูกมาตั้งแต่เกิด ย่อมมีความสนใจที่จะสอนลูกมากกว่าพ่อก็ได้ และจากการศึกษาในครั้งนี้พบว่า แม่มีความสบายใจในการที่จะสอนลูกทั้ง 2 เพศเท่าๆกัน ในขณะที่พ่อสบายใจที่จะพูดกับลูกชายมากกว่าลูกสาว

ซึ่งจากการศึกษาครั้งนี้แสดงให้เห็นว่า พ่อแม่เองก็มีแผนที่จะร่วมมือในการให้ความรู้เรื่องเพศศึกษา ซึ่งเป็นสิ่งที่ดีและถูกต้องที่สุด

สำหรับประเทศไทยนั้น วิมลรัตน์ จงเจริญ (1986: 134 อ้างถึงใน ระวีวรรณ แสงฉาย, 2538: 43) ได้ทำการสำรวจเกี่ยวกับความรู้ ทักษะคติต่อเรื่องเพศ และการปฏิบัติของบิดามารดาในการให้เพศศึกษาแก่ลูกวัยรุ่นของตน โดยทำการสัมภาษณ์บิดาและมารดาของนักเรียนชั้นมัธยม 6 จำนวน 5 โรงเรียน ที่อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา จำนวน 180 คู่ ผลของการศึกษาพบว่า ความรู้และทัศนคติต่อเรื่องเพศระหว่างบิดากับมารดาไม่มีความแตกต่างกัน แต่การปฏิบัติในการให้การศึกษาแก่ลูกวัยรุ่นระหว่างบิดามารดาไม่มีความแตกต่างกันและแตกต่างกันตามเพศของบุตรด้วย

ความสัมพันธ์ระหว่างภูมิหลังของครอบครัวและฐานะเศรษฐกิจกับความรู้ ทักษะคติต่อเรื่องเพศและการปฏิบัติของบิดามารดาในการให้เพศศึกษาแก่บุตรวัยรุ่นนั้น พบว่า อายุของบิดามารดา มีผลต่อความรู้เรื่องเพศและการปฏิบัติในการให้เพศศึกษาของบิดามารดา แต่ไม่มีผลต่อทัศนคติจำนวนบุตรที่มีชีวิตมีผลต่อความรู้และทัศนคติของบิดามารดา และมีผลต่อการปฏิบัติในการให้เพศศึกษาของบิดา แต่ไม่มีผลต่อการปฏิบัติในการให้เพศศึกษาของมารดา รายได้ของครอบครัวมีผลต่อความรู้ ทักษะคติต่อเรื่องเพศและการปฏิบัติในการให้เพศศึกษาของบิดามารดา ระดับการศึกษาและอาชีพของบิดามารดาไม่ผลต่อความรู้ ทักษะคติต่อเรื่องเพศและการปฏิบัติในการให้เพศ

ศึกษาของบิดามารดา เพศของบุตรวัยรุ่นนั้นไม่มีผลต่อความรู้เรื่องเพศของบิดามารดา ส่วนศาสนาและลักษณะของครอบครัวนั้น พบว่า ไม่มีผลต่อความรู้ ทศนคติต่อเรื่องเพศและการปฏิบัติในการให้เพศศึกษาของบิดามารดา

จากการศึกษาพบว่า ความรู้ ทศนคติต่อเรื่องเพศและการปฏิบัติในการให้เพศศึกษาของบิดามารดา มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และความรู้เรื่องเพศเป็นปัจจัยที่สามารถทำนายการปฏิบัติกรให้เพศศึกษาของบิดามารดาได้ดีที่สุด

2. ครูและการสอนเพศศึกษาในโรงเรียน ในการสอน โรงเรียนควรจัดให้มีครู อาจารย์ที่ปรึกษา โดยจัดวางตัวให้เหมาะสม เพื่อจะได้รับปรึกษาปัญหาต่างๆของเด็กได้ การให้การศึกษารื่องเพศนี้ ต้องให้สอดคล้องกับการเจริญเติบโตของเด็ก เพราะเมื่ออย่างเข้าสู่วัยรุ่นจะสนใจเพศตรงข้าม อยากมีความรู้เรื่องเพศมากขึ้น ถ้าไม่จัดให้ได้รับความรู้ที่ถูกต้อง เด็กจะเสาะหาเอง เช่น ถามเพื่อน หรือผู้อื่นซึ่งไม่มีความรู้จริง อ่านหนังสือที่มีได้เขียนโดยผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งสื่อมวลชนต่างๆก็มีส่วนในการให้ความรู้เรื่องเพศอยู่ด้วย การให้ความรู้หรือการที่เด็กแสวงหาความรู้เอาเอง และได้ความรู้ที่ไม่ถูกต้อง จะกลายเป็นสิ่งเฝ้าความรู้สึกทางเพศ จะเป็นผลให้ประพฤติดีศีลธรรมจรรยา หรือขนบธรรมเนียมประเพณีไปก็ได้

ครูผู้สอนเพศศึกษาหรือชีวิตครอบครัวศึกษานั้น มีส่วนสำคัญอย่างยิ่งในการให้ความรู้ในเรื่องนี้เพราะไม่มีวัสดุอุปกรณ์การสอนใดจะมีความสำคัญเท่ากับการที่มีครูสอนที่ดี เข้าใจธรรมชาติของมนุษย์ เข้าใจพัฒนาการของมนุษย์ และเข้าใจปัญหาของมนุษย์ได้ดีเท่า ครูที่ดีจะช่วยวางรากฐานความรู้ ความเข้าใจ ทศนคติและการปฏิบัติตัวที่ดีแก่นักเรียนได้ บทบาทของครูจึงมีความสำคัญอย่างยิ่งในการสอนวิชานี้ (Tsuei, 1981:2)

ลักษณะของครูที่จะสอนเพศศึกษาได้ดี ควรมีคุณสมบัติดังนี้

- 1) เป็นคนเปิดเผย ใจกว้าง และซื่อสัตย์ (Open and Honest)
- 2) เป็นคนที่ยืดหยุ่น และยอมรับความคิดเห็นที่ขัดแย้งกับความคิดเห็นส่วนใหญ่ (Flexible and accepting of diverse opinions)
- 3) ครูจะต้องเป็นผู้ที่แม่นยำ นอกจากนี้ยังต้องพยายามค้นคว้าหาความรู้ วิทยาการใหม่ๆอยู่ตลอดเวลา และพร้อมที่จะเปลี่ยนแปลงความคิดเห็นได้ ถ้ามีข้อพิสูจน์ว่า ความคิดเห็นเก่าของครูนั้นล้าสมัย (Accurate and up-to-date, willing to change when necessary)
- 4) ครูจะต้องสามารถที่จะสอน ให้ความรู้แก่นักเรียนได้หลายๆสาขา โดยมุ่งหวังจะให้นักเรียนได้ป้องกันและแก้ไขปัญหาอันอาจเกิดขึ้นได้อเนกนาคเป็นการเตรียมตัวล่วงหน้า เพราะ

จุดมุ่งหมายสำคัญของการสอนเพศศึกษา คือ การป้องกันมิให้เกิดปัญหา หากครูได้สอนถึงปัญหา และการแก้ไขแล้วก็จะเป็นการช่วยนักเรียนดีกว่าที่จะมาลองผิดลองถูก (Trial & error) เพราะอาจจะทำให้เหตุการณ์ต่างๆสายเกินแก้ไขก็ได้

สิ่งสำคัญที่จะช่วยให้ครูสอนเพศศึกษาให้ได้ผลดีก็คือ การสร้างสัมพันธภาพอันดีระหว่างครู-นักเรียน ซึ่งจะทำให้เด็กมีความมั่นใจว่า ครูผู้นั้นมีความปรารถนาดีต่อตัวเขาอย่างจริงใจ ทำให้เด็กกล้าที่จะถามหรือถกเถียงปัญหาต่างๆกับครูนั้นได้ โดยที่ไม่กลัวถูกทำโทษและเขาคิดว่าเขาจะได้รับการแนะนำที่ถูกต้องดีงามต่อไป

3. แหล่งการสอนเพศศึกษาโดยบุคคลในชุมชนหรือสังคม

ชุมชนหรือสังคมมีส่วนสำคัญในการช่วยสอนเพศศึกษา ดังนี้

ก. วัดและศาสนา

วัดและศาสนามีความสำคัญมากในแผนการศึกษาด้านเพศศึกษาที่สมบูรณ์ เพราะว่าศาสนาช่วยให้นักได้สร้างคุณค่าทางด้านศีลธรรม (Moral Value) คือ กำหนดว่า ตนจะยึดถืออะไรเป็นหลัก ความประพฤติของตน และกำหนดแบบฉบับที่ประเสริฐ น่าเคารพ น่าเอาเป็นตัวอย่าง (Ideal) การสอนของพระและศาสนา เกี่ยวกับหลักจรรยา และศีลธรรมควรใช้วิธีปฏิบัติทางด้านชักจูงในทางด้านดี ด้านบวกจะเหมาะกว่า คือ แทนที่จะห้ามอย่างเดียวยังจะต้องชี้แจงทางที่จะปฏิบัติสิ่งที่ดีที่ควรและเหมาะกับภาวะจริงของปัจจุบันด้วย ในทุกเรื่องและทุกวัยของชีวิต

ข. สื่อสารมวลชน

สื่อสารมวลชนจัดได้ว่าเป็นสื่อสำคัญในการสอนเพศศึกษา การลงข่าว รูป แฉ่ง ความและบทความในหนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ ภาพยนตร์ ละคร บทเพลง แผ่นเสียง การตอบปัญหาทางด้านหนังสือ หรือวิทยุ ฯลฯ เหล่านี้มีอิทธิพลทางการศึกษาอย่างมาก แต่สื่อสารมวลชนขนาดใหญ่ มักจะให้การเสนอข่าวเรื่องที่เกี่ยวข้องกับทางเพศอย่างไม่ผู้จะมีความรับผิดชอบต่อสังคมมากนัก มักจะออกมาในรูปของตลก สัปดน เร้าอารมณ์ หรือบิดเบือนทางอื่น เพื่อมุ่งไปในทางการค้าและกำไร มักจะเน้นสิ่งที่โลดโผน เป็นข่าวและเสนอกันอย่างเร้าใจหรือยั่วใจ มองข้ามถึงการที่จะช่วยสอนเด็กและประชาชน เน้นหนักไปทางด้านหาผลประโยชน์โดยเร้าให้คนอ่าน คนฟัง คนดูมากๆ จะได้ซื้อง่ายขายคล่อง แต่ไม่สนใจว่าเป็นผลร้ายต่อเด็กและสังคมอย่างไรบ้าง อันที่จริงรายการวิทยุโทรทัศน์ที่ดี บทความและการเสนอข่าวที่ดีในสิ่งพิมพ์ต่างๆ และหนังสือดีก็มี แต่ที่ไม่ดี ไม่เหมาะสมมีมากกว่า

ค. โครงการศึกษาอบรม

การอบรมจะทำได้หลายรูปแบบ เช่น โครงการศึกษาผู้ใหญ่ จัดโครงการศึกษาให้เหมาะสมกับความสนใจแก่ผู้ใหญ่ การอบรมกลุ่มต่างๆ โครงการศึกษาชั้นสูง สำหรับนักศึกษา วิทยาลัย มหาวิทยาลัย เพื่อเตรียมตัวออกไปเป็นผู้นำ ซึ่งก่อนที่นักศึกษาจะจบออกไปจะต้องช่วยให้เขาเกิดความเข้าใจอย่างแท้จริง โครงการอบรมเป็นระยะๆหรือการประชุมด้านวิชาการ ซึ่งในการอบรมนี้สอดแทรกพฤติกรรมของมนุษย์ในทุกๆด้าน ผู้ที่รับการอบรมจะเป็นผู้นำที่นำความรู้ต่างๆไปเผยแพร่สอนในหน่วยงานที่ตนเกี่ยวข้องต่อไป เช่น การแพทย์ พยาบาล ครู อาจารย์ นักสุขภาพศึกษา นักสังคมสงเคราะห์ นักกฎหมาย นักหนังสือพิมพ์ เป็นต้น

ผู้ใหญ่ก็ต้องการเพศศึกษาเหมือนกัน เพศเกี่ยวข้องกับชีวิตส่วนตัวและส่วนรวมมาก ดังนั้นการให้เพศศึกษาในวัยผู้ใหญ่ นั้น มีวัตถุประสงค์เพื่อ

1. ทำให้ชีวิตทางด้านเพศและชีวิตสมรสของคนเป็นที่พึงพอใจ มีความสุข มีผลในทางเสริมสร้างทางเจริญมากขึ้น
2. ทำให้เรามีผู้ใหญ่ที่มีความรู้ มีเหตุผล และสติปัญญา เพื่อสนับสนุนให้มีการเปลี่ยนแปลงทางทัศนคติ กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับเพศ
3. ทำให้เกิดความเข้าใจและการติดต่อระหว่างคนต่างวัย ต่างรุ่นมีมากขึ้น สะดวกขึ้น คือ พ่อแม่ ครูและเด็ก ใกล้ชิดและเข้าใจกันมากพอที่ผู้เยาว์จะกล้าพูดอย่างเปิดเผยกับผู้ใหญ่

โครงการฝึกอบรมในการให้ความรู้เรื่องเพศศึกษาสำหรับผู้ที่ทำงานเกี่ยวข้องกับอนามัยครอบครัวในชุมชน

ผู้ที่ทำงานเกี่ยวข้องกับอนามัยครอบครัว (Family-Practitioner) ควรจะได้คำนึงถึงสิ่งต่างๆ ในการให้การอบรมให้ความรู้แก่ชุมชน ดังนี้ (Koblinsky, 1982: 34-35)

1) โปรแกรมการสอนเพศศึกษามีวัตถุประสงค์ที่จะจัดตั้งขึ้นเพื่อช่วยพ่อแม่ในการที่จะเป็นผู้ให้เพศศึกษาที่ดีแก่ลูกได้ โปรแกรมนั้นควรจะออกมาในรูปการป้องกัน (Preventive Program) โปรแกรมการสอนในชุมชนนี้จะช่วยให้พ่อแม่มีกลยุทธ์ (Strategy) ที่ดีในการตอบคำถามลูก นอกจากนี้ยังสอนลูกเกี่ยวกับค่านิยมที่ดีด้วย

2) โปรแกรมการสอนควรจะจัดแยกกันตามอายุของลูกที่ต่างกันโดยเฉพาะ เช่น พ่อแม่ที่มีลูกวัยเด็กตอนต้นกลุ่มหนึ่ง วัยเด็กตอนกลางกลุ่มหนึ่ง และวัยรุ่นอีกกลุ่มหนึ่ง ซึ่งในสมัยก่อนๆ โปรแกรมต่างๆจัดขึ้นโดยเน้นหนักเกี่ยวกับปัญหาที่เกิดขึ้นในวัยรุ่น และการแก้ไขปัญหามากกว่าที่จะจัดขึ้นในการสร้างสรรค์ ป้องกัน การที่จัดแยกกันตามพ่อแม่ที่มีลูกอายุต่างกันโดยเฉพาะนี้ จะให้โอกาสที่จะเน้นเกี่ยวกับปัญหาที่กำลังเผชิญอยู่ พ่อแม่สามารถเตรียมที่จะตอบ

ปัญหาถูกได้เกี่ยวกับขบวนการสืบพันธุ์ (Reproduction) การวางแผนครอบครัว(Contraception) หรือด้านต่างๆ เกี่ยวกับเรื่องนี้ซึ่งเหมาะกับระดับพัฒนาการของลูก โดยที่กล่าวไว้แล้วว่า เพศศึกษาเป็นกระบวนการต่อเนื่องตลอดชีวิต โปรแกรมเพื่อชุมชนควรจะจัดได้ตามการเปลี่ยนแปลงของเด็กและพ่อแม่ที่มีอายุมากขึ้น

3) กลวิธี (Strategy) ในการสอนควรจะช่วยให้พ่อแม่ได้รับความรู้ ทักษะคติในเรื่องต่างๆ ที่พ่อแม่รู้สึกลำบากใจในการพูดกับลูก เช่น เรื่องการทำแท้ง(Abortion) การข่มขืน(Rape) รักร่วมเพศ(Homosexuality) การที่จะช่วยให้ได้ผล คือ การจัดหาข่าวสารปัจจุบันเกี่ยวกับหัวข้อเหล่านี้ จะช่วยพ่อแม่อย่างดีที่สุดที่จะได้พัฒนากลวิธีในการพูดคุยกับลูก เพราะจากการวิจัยพบว่า หากพ่อแม่มีสัมพันธภาพที่ดีกับลูกจะสามารถให้ความรู้ที่มีคุณค่าแก่ลูกได้และจะช่วยลดอัตรากรรมมีเพศสัมพันธ์ก่อนการสมรสในลูกสาวได้มาก(Lewis, 1973 อ้างใน Koblinsky, 1982)

4) ผู้ที่ทำงานเกี่ยวกับอนามัยครอบครัวนี้ ควรจะมุ่งสอนไปที่พ่อด้วย เพราะจากการวิจัย (Koblinsky, 1982) พบว่า พ่อมีบทบาทที่จะสอนเรื่องเพศศึกษาน้อยกว่าแม่ การที่ช่วยจัดโปรแกรมสำหรับพ่อแม่ โดยการใช้วิธีหาผู้นำในชุมชนนั้น ซึ่งเป็นเพศชายมาช่วยสอนมาเป็นตัวอย่าง เพื่อให้พ่อแม่มีส่วนร่วมกิจกรรมมากขึ้น นอกจากนี้จะต้องปรับเวลาการสอน การอบรมให้สอดคล้องกับเวลาว่างของพ่อให้มากขึ้น

5) นักศึกษา นักวิจัยทางด้านอนามัยครอบครัวควรจะทำงานต่อเนื่องในอันที่จะติดตามผลในการสอนและกลวิธีในการสอนของพ่อแม่ เพื่อปรับปรุงโครงการสอนอบรมพ่อแม่ในชุมชนให้ดียิ่งขึ้น

การสอนบทบาททางเพศ (Sex Role) ในช่วงต่างๆของชีวิต โดยพ่อแม่ ครูและผู้ที่จะช่วยเหลือเด็ก

อิทธิพลของบทบาททางเพศ (Sex Role) และแบบแผน ความเชื่อมั่นเก่าๆ ซึ่งยึดถือปฏิบัติซ้ำๆกันมานานแล้ว และยังคงมีอยู่ในชีวิตประจำวันของมนุษย์ วิธีที่คนเรานำเอาความสำเร็จของบรรพบุรุษมาเป็นบทเรียน และวิธีที่มนุษย์พยายามที่จะค้นหารูปแบบใหม่ๆ เพื่อหารูปแบบที่ดีเกี่ยวกับการศึกษาเรื่องพฤติกรรมของมนุษย์ ทำให้มีการกำหนดการสอนบทบาททางเพศในช่วงต่างๆของชีวิตนี้ขึ้นมา(ระวีวรรณ แสงฉาย, 2538: 18)

ในสมัยก่อนๆ เด็กจะถูกกำหนดบทบาททางเพศตั้งแต่เขาเกิด เช่น ถ้าเป็นเด็กชายจะต้องใช้เครื่องใช้สีฟ้า เป็นเด็กหญิงจะต้องใช้สีชมพู เป็นเด็กชายจะต้องเล่นของเล่นแบบเด็กชาย เช่น ปืนฟุตบอล เป็นเด็กหญิงจะต้องเล่นตุ๊กตา เล่นขายของ แม้เมื่อโตขึ้นก็จะต้องถูกกำหนดว่า เป็นผู้ชายจะต้องเรียนแพทย์ ผู้หญิงจะต้องเรียนการเรือน การบัญชี และจะต้องถูกกำหนดไปว่า ผู้ชายจะต้อง

เป็นผู้หาเลี้ยงครอบครัว ผู้หญิงจะต้องเป็นผู้ดูแลครอบครัว เลี้ยงและอบรมลูก ซึ่งบทบาทต่างๆในปัจจุบันนี้ ดร.เบนท์เลอร์(Peter Bentler อ้างถึงใน Jampel, B) นักจิตวิทยาจากมหาวิทยาลัยแคลิฟอร์เนีย สหรัฐอเมริกา (University of California) ได้อธิบายถึงเรื่องนี้ว่า

วิธีที่จะสอนบทบาททางเพศให้แก่เด็ก รวมทั้งอิทธิพลของสื่อการสอนต่างๆ ของเล่น พฤติกรรมของเพื่อนและความคาดหวังของผู้ใหญ่เกี่ยวกับบทบาทเหล่านั้น ดร.เบนท์เลอร์ได้อธิบายเกี่ยวกับผลที่ตามมาของการที่บทบาททางเพศถูกสอนมาอย่างแบบเก่า ได้ชี้ให้เห็นว่า จากความคิดเหล่านี้ได้นำมาวิจัยได้แนวคิดใหม่เกี่ยวกับการสอนบทบาททางเพศให้แก่เด็ก ควรจะสอนบทบาททางเพศชายและเพศหญิงในเด็กคนเดียวกัน(androgyny) เพราะจะทำให้เด็กนั้น เมื่อโตขึ้นจะเป็นคนที่เปลี่ยนแปลงยืดหยุ่นได้(flexible) และเป็นคนที่มีประสิทธิภาพ(effective) สามารถแก้ไขปัญหาได้ทุกสถานการณ์ เช่น แต่ก่อนเราถูกสอนมาว่า บทบาททางเพศชาย คือ เป็นผู้หาเลี้ยงครอบครัว บทบาททางเพศหญิงคือ การเลี้ยงดูอบรมลูก ทำงานบ้าน แต่ในแนวคิดใหม่นี้ทั้งผู้หญิงและผู้ชายจะต้องเป็นทั้ง 2 บทบาทในคนๆเดียวกัน คือ ทั้งหาเลี้ยงครอบครัวและเลี้ยงดู อบรมลูกทำงานบ้าน ทั้งนี้เพราะสภาพสังคมในปัจจุบันเป็นเช่นนั้น การสอนบทบาททางเพศทั้งชายและหญิงในคนเดียวกันให้เด็ก เมื่อเขาเติบโตขึ้นก็สามารถที่จะช่วยเหลือตนเองได้ เข้าใจในคู่สมรสที่ขึ้นช่วยเหลือซึ่งกันและกัน จะทำให้ชีวิตครอบครัวมีความราบรื่น

ในการสอนบทบาททางเพศในชีวิตนี้ (Steinhaus, 1970: 359-388) จะเน้นแนวทางร่วมให้แก่พ่อแม่ ครู และผู้ใหญ่ ที่มีส่วนช่วยในการวางรากฐานความรู้ให้แก่เด็กได้ เนื่องจากบ้าน โรงเรียน วัด ชุมชน ล้วนเกี่ยวข้องกับเด็กคนเดียวกันนั้น ในการวางรากฐาน(Blue Print) ทุกๆด้านให้แก่เด็ก ทั้งบ้าน โรงเรียนและชุมชน จะต้องมีความคิดเหมือนกัน ช่วยเหลือเด็กได้รับความรู้ มีทัศนคติที่ดี ในฐานะที่เพศเป็นการแสดงออกอย่างกว้างๆ ส่วนหนึ่งในชีวิตมนุษย์จนถึงขั้นสุดท้ายที่ว่า เด็กได้ปฏิบัติตนในฐานะที่เป็นพลเมืองดี มีความรับผิดชอบต่ออนุชนรุ่นหลัง ซึ่งนับว่าบรรลุเป้าหมายสำคัญในการสอน

หลักเกณฑ์ในการให้เพศศึกษาและแนวการจัดตามวัยของเด็ก

การให้การศึกษารื่องเพศต้องคำนึงถึงความแตกต่างของเด็กแต่ละวัย สมควรให้การศึกษาดังแต่เด็กจนถึงวัยรุ่น ซึ่งได้รากฐานจากระดับพัฒนาการหรือพัฒนาการ(Development Task) ของ ฮาร์วิงเฮอท (R.J. Havinghurt) ซึ่งพอจะวางแผนและหลักเกณฑ์ตามแนวทางการเรียนรู้ได้ดังนี้ (ในการวิจัยนี้จะขอล่าวถึงเฉพาะในส่วนของวัยรุ่นเท่านั้น)

วัยรุ่น

เริ่มสนใจตัวเอง เห็นความแตกต่างระหว่างเพศ ผู้หญิงจะเริ่มเจริญเร็วกว่าผู้ชาย ชอบซ้กถามและมีการติดต่อกับเพื่อนต่างเพศ จะเริ่มมีความรู้สึกทางเพศ ชายจะเริ่มหลังน้ำกามเวลานอนหลับ บางคนก็เริ่มมีหนวด มีความเปลี่ยนแปลงทางอวัยวะเพศ การสอนเด็กวัยนี้จึงต้องเน้นความสัมพันธระหว่างเพศ โดยสอนควบคู่ไปกับศีลธรรม วัฒนธรรม ให้มีการทำงานร่วมกันทั้งชาย หญิง เพื่อฝึกให้มีคุณสมบัติเฉพาะเพศในการปฏิบัติต่อกันในสังคม หลักสูตรชีววิทยาจะสอนให้เข้าใจเรื่องราวเกี่ยวกับเพศพอสมควร ผู้สอนควรจะได้สนใจสอดแทรกความรู้ แนวการปฏิบัติลงไปให้แนบเนียนให้เป็นเรื่องธรรมดา ปัญหาความเปลี่ยนแปลงจะมีขึ้นมากทั้งทางร่างกาย และทางจิตใจ ในลักษณะเฉพาะตัวมากขึ้น ปัญหาที่เด็กวัยรุ่นทั้งหญิงและชายวุ่นวายใจมากที่สุด คือ เรื่องสิ่วเรื่องการไม่มีหนวดของเด็กชาย สิ่งเหล่านี้ผู้ใหญ่ควรได้ทำความเข้าใจความรู้แก่เด็กกว่า เป็นเรื่องธรรมดาสำหรับวัย เมื่อถึงเวลาที่จะหายหรือมีขึ้นมาเอง

เมื่อเด็กอายุระหว่าง 14-18 ปี จะเริ่มมีความคิด ความเข้าใจเกี่ยวกับการแต่งงาน การตั้งหลักฐาน ฉะนั้นการสอนเด็กชายเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างเพศ การระวังรักษาสุขภาพทางเพศ ก็เป็นเรื่องที่ควรจะได้สนใจและอาจแทรกอยู่ในหมวดพลานามัย ส่วนเด็กหญิงนั้นจะต้องให้ความรู้เกี่ยวกับการมีบุตร การเลี้ยงดูบุตร การครองเรือน ซึ่งอาจแทรกอยู่ในวิชาการเรือนการฝีมือ และพ่อแม่ควรจะได้ใกล้ชิดอบรมให้รู้จักระมัดระวังการคบเพื่อนต่างเพศ จะมีปัญหาเรื่องการเที่ยวเตร่ระหว่างเพื่อนต่างเพศ การจัดการสอนควรได้พิจารณา มีหลักเกณฑ์ในการให้เด็กเที่ยวเตร่ด้วยกัน

ก. วัยรุ่นตอนต้น 13-15 ปี (ม.1-ม.3)

เด็กวัยรุ่นนี้จะมีความกังวลใจอย่างมากเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงทางร่างกายของตน ทำให้มีผลต่อด้านจิตใจ ทำให้เด็กกังวล ฉะนั้นหากได้สอนให้ทราบเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงของร่างกายให้เด็กได้ทราบล่วงหน้าก่อน จะทำให้เด็กลดความกังวลใจลง การสำเร็จความใคร่ด้วยตนเอง(Masturbation) พบมากในเด็กชายมากกว่าเด็กหญิง ซึ่งผู้ใหญ่จะต้องให้เด็กเกิดความรู้สึกว่า สิ่งนี้เป็นของธรรมดาของคนที่กำลังเจริญเติบโตในวัยรุ่นมากกว่าฝึงความรู้สึกให้แก่เด็กว่า เป็นสิ่งผิด น่าละอาย

การเรียนรู้อุปาทาทางเพศ จำเป็นมากในเด็กหญิง โดยเฉพาะเด็กที่มีความสามารถทางกีฬา หรือเด็กที่ไม่ค่อยได้รับการยกย่อง ในฐานะที่เป็นหญิง เด็กหญิงจะต้องมีความภูมิใจในความเป็นจริงว่า ตนจะต้องเป็นหญิงสาว เป็นแม่ต่อไปในอนาคต เด็กหญิงถ้าไม่สามารถพัฒนาความรู้สึกนี้แล้ว จะมีความลำบากในการปรับตัวต่อไป ในเด็กชายแม่เด็กจะคิดว่า เป็นโลกของผู้ชาย ผู้ชายได้เปรียบในทุกกรณีในสังคมก็ตามแต่ เด็กชายก็ยังมีปัญหาที่จะเปลี่ยนจากบท

บาทของเด็กชาย เป็นบทบาทของผู้ใหญ่(Boy-role → Man role) ซึ่งอาจจะยังพบได้ในกรณีที่เด็กถูกตามใจมากตั้งแต่เด็ก

การเรียนรู้

- 1.ตระหนักถึงการเปลี่ยนแปลงทางร่างกาย สามารถยอมรับและปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงนั้นได้ดี
- 2.วางตัวให้เหมาะสมตามเพศของตน(Sex role)
- 3.มีสัมพันธภาพอันดีกับเพื่อนฝูงรุ่นราวคราวเดียวกันทั้งเพศเดียวกันและต่างเพศ

การช่วยเหลือเด็ก

- 1.สอนให้เด็กได้ทราบถึงพัฒนาการทางร่างกายทั้งชายและหญิง (ไม่ควรจ้องใจสอนแยกเพศกัน นอกจากในบางโอกาส)
- 2.การมีกิจกรรมทางสังคม การทำงานร่วมกัน ในกิจกรรมการเรียนอื่น
- 3.จัดงานสันทนากการ สังสรรค์ด้วยกันระหว่างเพื่อนทั้ง 2 เพศ

ข. วัยรุ่นตอบปลาย 16-18 ปี (ม.4-ม.6)

การเรียนรู้

- 1.สามารถปลีกตัวจากพ่อแม่หรือพี่สาวพ่อแม่ทางด้านอารมณ์น้อยลง
- 2.พัฒนาทางด้านร่างกาย วุฒิภาวะทางเพศ(Sexual development)
 - กายวิภาค สรีรวิทยาของการสืบพันธุ์ การเปลี่ยนแปลงทางร่างกายที่มีผลต่อพฤติกรรม
 - หลักของพันธุกรรมและสุพันธุกรรมศาสตร์ (Genetics and Eugenics)
- 3.ปัญหาทางด้านอารมณ์มักกับเพศตรงข้าม การเชิญ รับเชิญ ความสำเร็จหรือล้มเหลวเกี่ยวกับความรัก และจะต้องมีความรู้เกี่ยวกับด้านต่างๆ ดังนี้
 - การเตรียมเพื่อชีวิตแต่งงานและชีวิตครอบครัว
 - การดูแลตนเองในขณะที่ตั้งท้อง
 - การคลอดบุตร
 - การมีสัมพันธภาพที่ดีระหว่างสมาชิกในครอบครัว
- 4.กามโรค (Venereal diseases) ซึ่งในปัจจุบันใช้คำว่า โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์(Sexually transmitted diseases)

การช่วยเหลือเด็ก

1. ให้คำปรึกษาแนะนำเกี่ยวกับปัญหาต่างๆทางด้านจิตใจ อันจะเกิดได้ของเด็กในวัยนี้ ซึ่งผู้ใหญ่ ครู จะต้องคอยสังเกตเด็กและข้อสำคัญจะต้องเข้าใจเด็ก

2. สอนในวิชาสังคมศาสตร์ วรรณคดี ชีววิทยา โดยเฉพาะจะเหมาะสมที่สุด หากได้มีการสอนทางด้านสุขภาพอนามัย สุขอนามัยส่วนบุคคลหรือสุขศึกษา เพื่อจะได้รวมถึงกายวิภาคและสรีรวิทยาของมนุษย์

3. ในเด็กหญิงอาจจะสอนในวิชาการพยาบาลในบ้าน ในวิชาคหกรรมศาสตร์ อาจจะสอนรวมกันทั้งชายและหญิงรวมถึงมีการอภิปรายเกี่ยวกับปัญหาต่างๆ เช่นเดียวกับทัศนคติในการเลือกคู่ครอง ความคาดหวังในชีวิตสมรส การดูแลเลี้ยงดูลูกที่ถูกวิธี ฯลฯ

4. เมื่อสอนเรื่องโรคติดต่ออื่นๆ ให้รวมถึงโรคติดต่อที่เกิดขึ้นจากการร่วมเพศไปด้วยพร้อมๆกัน

ในวัยรุ่นตอนปลายนี้ เขาได้เตรียมตัวเพื่อความเป็นผู้ใหญ่ในอนาคตของเขาต่อไปของเขาเป็นอย่างดีแล้วทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ อารมณ์และสังคม ความรู้ต่างๆที่เด็กได้รับมาตลอดจนการเปลี่ยนแปลงต่างๆที่เกิดขึ้นกับเขาตลอดระยะเวลาที่ผ่านมาจะช่วยให้เด็กเข้าใจตนเองมากขึ้นและสิ่งที่จำเป็นสำหรับเขาก็คือ ความรู้สึกเป็นอิสระเพิ่มขึ้นจากวัยเด็ก

เป็นสิ่งจำเป็นสำหรับวัยรุ่นในการที่จะเลือกคบเพื่อนทั้งเพศเดียวกันและต่างเพศกับทั้งเด็กจะมีความรู้สึกทางเพศเกิดขึ้น สิ่งเหล่านี้เป็นหน้าที่ของผู้ใหญ่ที่จะคอยดูแลแนะนำสิ่งที่ถูกต้องควรแก่เขา

ในวัยนี้บทเรียนในชั้นเรียนจะช่วยเสริมให้เด็กมีประสบการณ์มากขึ้นอาจจะมีการอภิปรายกันเรื่องการเลือกคู่ การสร้างชีวิตครอบครัว การอบรมเลี้ยงดูเด็ก ฯลฯ ซึ่งเป็นหน้าที่อันสำคัญของผู้ใหญ่ที่จะช่วยเด็ก

หมายเหตุ

สิ่งสำคัญในการสอนทุกๆระดับและที่สำคัญที่สุด คือ ในวัยรุ่นนี้ก็คือ การสร้างสัมพันธภาพอันดีระหว่างผู้สอนกับเด็ก ซึ่งจะทำให้เด็กมีความมั่นใจว่า ผู้สอนมีความปรารถนาดีกับตัวเขาอย่างจริงใจ ทำให้เด็กกล้าที่จะถามหรือถกเถียงปัญหาต่างๆกับผู้สอนนั้นได้โดยไม่กลัวถูกทำโทษ และเขาคิดว่า เขาจะได้การแนะนำที่ถูกต้องดีงามต่อไป

ค. วิทยุใหญ่ตอนต้น (ระดับวิทยาลัย หรือ มหาวิทยาลัย)

ในระดับนี้ผู้นำทางศาสนา ครูและผู้นำชุมชนด้านอื่นๆ จะมีบทบาทสำคัญในการช่วยเหลือ ซึ่งวิทยุใหญ่มักกล่าวมาแล้วจะใช้ประสบการณ์ของตนมาช่วยแนะนำให้ผู้ใหญ่ตอนต้นนี้เติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่ดี มีประสบการณ์ที่ดีเพื่อที่จะรับภาระในการอบรมอนุชนรุ่นหลังต่อไป

การเรียนรู้

1. พื้นฐานความรู้ทางด้านชีววิทยาของพฤติกรรมทางเพศและชีวิตครอบครัว(เพิ่มเติมจากในวัยก่อน)
2. การวางแผนในชีวิตแต่งงาน
3. เกี่ยวกับความรัก การแต่งงาน การเลือกคู่ ปัญหาในชีวิตสมรส เพื่อเป็นการเตรียมตัวล่วงหน้า
4. การวางแผนเป็นพ่อแม่ในอนาคต
5. บทบาทของเพศในการพัฒนาทางด้านบุคลิกภาพและวุฒิภาวะทางสังคม(ซึ่งจะได้จากการแต่งงานมีความรับผิดชอบในครอบครัว)
6. การสอนเกี่ยวกับสัมพันธภาพในครอบครัวให้แก่ลูก(เตรียมไว้เพื่อสอนเพศศึกษาให้ลูก)

การช่วยเหลือ

1. การสอน การอ่าน การค้นคว้าเกี่ยวกับ
 - ชีววิทยา(Biology)
 - สรีรวิทยา(Physiology)
 - จิตวิทยา(Psychology)
 - สังคมวิทยา(Sociology)
 - อนามัยส่วนบุคคล(Personal Hygiene)
 - การศึกษา(Education)
 - ศาสนา ความเชื่อถือ(Religion)

ดังที่ได้กล่าวแล้วว่า เพศศึกษานั้นมีขอบเขตกว้างขวางและมีความต่อเนื่องกัน ดังนั้นผู้ที่ จะสอนเพศศึกษาจะต้องสอนต่อเนื่องกันตามลำดับของพัฒนาการของเด็ก พ่อแม่นับว่าเป็นครูคนแรก ของลูก ในการให้ความรู้เรื่องเพศศึกษาที่ถูกต้อง ทัศนคติที่ดี และการปฏิบัติที่เหมาะสมแก่ลูก ทุกวัย ความรู้นั้นจะถูกถ่ายทอดอย่างค่อยเป็นค่อยไป และสอดคล้องกับความรู้ด้านอื่นๆ โดยไม่ เฉพาะเจาะจงเฉพาะเรื่องเพศแต่เพียงอย่างเดียวเท่านั้น แต่สิ่งที่สำคัญนั้นพ่อแม่จะต้องมีทัศนคติที่

ดีต่อเพศศึกษาเสียก่อน เมื่อเด็กเติบโตขึ้นเข้าเรียนในโรงเรียน ครูจะเป็นผู้รับช่วงในการสอนต่อไป โดยมีหลักสูตรการศึกษาในโรงเรียนรองรับ หลักสูตรนั้นก็สอดคล้องกับพัฒนาการของเด็กเช่นกัน และจะเป็นความรู้ในแนวกว้างในวัยเด็กตอนต้น และจะค่อยๆ เป็นความรู้ที่ลึกซึ้งเมื่อเด็กเติบโตขึ้นตามลำดับ ทักษะคติของครูก็มีความสำคัญต่อการสอนเพศศึกษาเช่นกัน ครูที่มีทัศนคติที่ดีต่อเพศศึกษาจะเป็นครูที่สอนเพศศึกษาได้ดี

ดังนั้นผู้ที่สอนเพศศึกษาจึงควรเน้นหน้าที่พ่อแม่และครู โดยผู้ทำงานเกี่ยวข้องกับอนามัยครอบครัว เช่น แพทย์ พยาบาล นักสาธารณสุข ควรที่จะเป็นผู้ที่ถ่ายทอดความรู้ ความมั่นใจในการให้ความรู้เรื่องเพศศึกษาแก่พ่อแม่ และครู เพราะบางครั้งพ่อแม่และครู อาจจะไม่มีความรู้ที่ถูกต้อง และไม่มี ความมั่นใจในการสอนเด็ก ส่วนแหล่งการให้ความรู้เรื่องเพศศึกษาแหล่งอื่นนั้นจะมีความสำคัญรองลงไป เพราะมิได้เป็นผู้ที่อยู่ใกล้ชิดเด็กโดยตรง และความรู้ที่ให้นั้นบางครั้งอาจจะเป็นอันตรายต่อเด็กได้เหมือนกัน ดังนั้นพ่อแม่และครูจึงควรมีบทบาทสำคัญในการให้ความรู้เพศศึกษา

แนวคิดเกี่ยวกับวัยรุ่น

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดประชากรในการศึกษาเป็นกลุ่มวัยรุ่น ดังนั้นจึงต้องใช้แนวคิดเกี่ยวกับวัยรุ่นเพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาและวิเคราะห์

คำว่า“วัยรุ่น” หรือที่ในภาษาอังกฤษเรียกว่า “Teen” หรือ “Adolescence” นั้น ได้มีผู้ให้ความหมายไว้ต่างๆ กัน ดังต่อไปนี้

สุพัตรา สุภาพ (2523: 43) กล่าวว่า วัยรุ่นเป็นวัยที่เปลี่ยนจากวัยเด็กไปสู่วัยผู้ใหญ่ เป็นวัยที่อยู่ระหว่างความเป็นเด็กกับความเป็นผู้ใหญ่ หรือเป็นวัยที่ย่างเข้าสู่ความเป็นหนุ่มสาว เป็นวัยที่เริ่มมีการเปลี่ยนแปลง ซึ่งมีผลกระทบกระเทือนต่อความเจริญทางด้านอื่นๆ ด้วย เช่น อารมณ์ หงวนไหว้ง่าย เต็มไปด้วยความเพ้อฝัน มีอุดมคติสูง มักจะมองสิ่งต่างๆ ในแง่ดี ดังนั้น ถ้าหากมีความผิดหวัง หรือไม่ได้ดังที่ปรารถนาก็จะเสียใจมาก ไม่ค่อยเดินทางสายกลาง เพราะถ้ารักก็รักสุดหัวใจ ถ้าเกลียดก็เกลียดสุดใจเช่นกัน นอกจากนี้ยังต้องการให้เพื่อนยอมรับ รักเพื่อนต่างเพศ รักความเป็นอิสระ ต้องการความอบอุ่น เป็นต้น

สุชา จันทน์เอม (2529: 2-3) ได้ให้ความหมายของวัยรุ่นว่า คือ วัยที่สิ้นสุดความเป็นเด็ก เป็นวัยที่เป็นสะพานไปหาวัยผู้ใหญ่ ไม่มีเส้นขีดขึ้นว่าเริ่มเมื่อใดและสิ้นสุดลงเมื่อใด แต่เรากำหนดเอาความเปลี่ยนแปลงทางร่างกายและรูปร่างเป็นสำคัญ และถ้าจะกำหนดลงไปว่าเริ่มเมื่อใด ก็คือเอาตอนเด็กผู้หญิงเริ่มมีประจำเดือน (Menstruation) ส่วนเด็กชายถือเอาตอนที่มือสุจิ (Sperm)

นอกจากนี้ เฮอร์ลิ็อค (Hurlock, 1949: 3) ได้อธิบายความหมายของวัยรุ่นไว้ว่า “วัยรุ่นเป็นวัยหัวเลี้ยวหัวต่อ เป็นวัยแห่งการปรับตัวทางสังคม เป็นวัยแห่งปัญหา เป็นวัยที่มีความเคร่งเครียดทางอารมณ์ ตัดสินใจรวดเร็วและรุนแรง ทัศนคติในการมองโลกและทางสังคมอาจขัดแย้งกับผู้ใหญ่ ผู้ใหญ่อาจจะไม่เข้าใจความรู้สึกของวัยรุ่น ซึ่งก่อให้เกิดปัญหาต่างๆ ตามมา”

อีกทั้งราศรี ธรรมนิยม (2524: 194) ได้ให้ความหมายว่า “วัยรุ่นเป็นเวลาของการเจริญเติบโตทางร่างกาย เป็นช่วงเวลาที่มีความสัมพันธ์กับกลุ่มเพื่อน เป็นช่วงเวลาที่เด็กจะแสวงหาเอกลักษณ์ของตน เป็นช่วงเวลาที่สติปัญญา พัฒนาการและประสบการณ์ทางวิทยาการต่างๆ และเป็นช่วงเวลาของการประเมินค่านิยมต่างๆ จะเห็นได้ว่าวัยรุ่นเป็นวัยแห่งการเปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่”

สรุปแล้ว วัยรุ่น คือ วัยหัวเลี้ยวหัวต่อแห่งชีวิต เป็นช่วงที่มีการเปลี่ยนแปลงทั้งทางร่างกาย อารมณ์ และสังคม จากวัยเด็กไปสู่ผู้ใหญ่

โดยทั่วไปแล้วนักจิตวิทยามักจะแบ่งขั้นแห่งพัฒนาการของมนุษย์ออกตามลำดับอายุและวุฒิภาวะ ทั้งนี้เด็กวัยรุ่นส่วนมากมีอายุ 12 – 21 ปี แต่ช่วงอายุดังกล่าวนี้มีได้ถือเป็นหลักตายตัวเสมอไป เนื่องจากเด็กแต่ละคนจะเจริญเติบโตเข้าสู่วัยรุ่นไม่พร้อมกัน เด็กบางคนอาจเริ่มวัยรุ่นก่อนอายุที่กำหนด บางคนอาจถึงวัยรุ่นหลังอายุที่กำหนด อีกทั้งแต่ละสังคมยังกำหนดช่วงอายุของวัยรุ่นไว้แตกต่างกันด้วย นอกจากนี้ นักจิตวิทยาหลายท่านและหน่วยงานบางหน่วยงานยังได้แบ่งช่วงอายุของวัยรุ่นออกเป็นช่วงๆ ดังต่อไปนี้

สมาคมวางแผนครอบครัวแห่งประเทศไทย(2525:34) ได้แบ่งช่วงอายุของวัยรุ่นเป็น 3 ช่วงคือ

1. วัยรุ่นตอนต้น ตั้งแต่อายุ 13 – 15 ปี
2. วัยรุ่นตอนกลาง ตั้งแต่ 15 – 18 ปี
3. วัยรุ่นตอนปลาย ตั้งแต่อายุ 18-20 ปี

ลูเอลลา โคล (Luella Cole อ้างถึงในซูลีพร เชนงศักดิ์โสภาคย์, 2541: 34) นักจิตวิทยาชาวอเมริกัน ได้แบ่งช่วงอายุวัยรุ่นไว้ดังนี้

1. วัยเตรียมเข้าสู่วัยรุ่น (Pre-Adolescence) อายุ 10 – 13 ปี (ชาย 13-15 ปี)
2. วัยรุ่นตอนต้น (Early Adolescence) อายุ 13 – 15 ปี (ชาย 15-17 ปี)
3. วัยรุ่นตอนกลาง (Middle Adolescence) อายุ 15-18 ปี (ชาย 17-19 ปี)
4. วัยรุ่นตอนปลาย (Late Adolescence) อายุ 18 – 21 ปี (ชาย 19-27 ปี)

ส่วนเฮอร์ล็อก (Hurlock, 1965: 27-28) แบ่งช่วงอายุของวัยรุ่นได้เป็น

1. วัยก่อนวัยรุ่น (Pre Adolescence) อายุ 10 – 12 ปี
2. วัยรุ่นตอนต้น (Early Adolescence) อายุ 13 – 16 ปี
3. วัยรุ่นตอนปลาย (Late Adolescence) อายุ 17 – 20 ปี

นอกจากนี้ สุชา จันทน์เอม(2529: 3-4) แบ่งช่วงอายุของวัยรุ่นเป็น 3 ระยะ คือ

1. วัยรุ่นตอนต้น (Early Adolescence) อายุ 13 – 15 ปี ช่วงนี้ร่างกายจะเจริญเติบโตทางเพศอย่างสมบูรณ์ทั้งเพศชายและหญิง
2. วัยรุ่นตอนกลาง (Middle Adolescence) อายุ 15-18 ปี ในระยะนี้การพัฒนาในด้านร่างกาย จิตใจ และความรู้สึกนึกคิด มีลักษณะแบบค่อยเป็นค่อยไปในด้านร่างกาย จิตใจ และความรู้สึกนึกคิด มีลักษณะแบบค่อยเป็นค่อยไป
3. วัยรุ่นตอนปลาย (Late Adolescence) อายุ 18-21 ปี ในระยะนี้การพัฒนาการของวัยรุ่นเริ่มสู่วุฒิภาวะอย่างสมบูรณ์แบบ จึงมักมีพัฒนาการด้านจิตใจมากกว่าร่างกาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งทางด้านเกี่ยวกับความรู้สึกนึกคิดและปรัชญาชีวิต

อีกทั้งมิลเนอร์และวาเลเดียน (Milner and Valadian อ้างถึงใน Powell Marvin, 1963:10) ยังได้แบ่งช่วงอายุของวัยรุ่น ดังนี้

1. วัยรุ่นตอนต้น (Pre Adolescence) อายุ 10 - 14 ปี
2. วัยรุ่นตอนปลาย (Late Adolescence) อายุ 15 – 19 ปี

อาจสรุปได้ว่า ช่วงอายุของวัยรุ่นนั้นแบ่งได้เป็น 3 ช่วง คือ วัยรุ่นตอนต้น วัยรุ่นตอนกลาง และวัยรุ่นตอนปลาย โดยในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ได้กำหนดช่วงอายุของวัยรุ่นดังนี้

1. วัยรุ่นตอนต้น มีอายุตั้งแต่ 13 – 15 ปี ซึ่งโดยทั่วไปจะมีการศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นหรือเทียบเท่า
2. วัยรุ่นตอนกลาง มีอายุตั้งแต่ 16 – 18 ปี ซึ่งโดยทั่วไปจะมีการศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ปวช. หรือเทียบเท่า
3. วัยรุ่นตอนปลาย มีอายุตั้งแต่ 19 – 21 ปี ซึ่งโดยทั่วไปจะมีการศึกษาอยู่ในระดับอุดมศึกษา ปวส. หรือเทียบเท่า

การย่างเข้าสู่วัยรุ่นถือเป็นการเปลี่ยนแปลงครั้งสำคัญที่สุดระยะหนึ่งของชีวิต เป็นระยะที่เด็กมีปัญหา และต้องปรับตัวเข้ากับสิ่งใหม่ ๆ ที่เกิดขึ้นทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา และสังคม หรืออาจกล่าวได้ว่า พัฒนาการของวัยรุ่นแบ่งออกเป็น 4 ด้าน คือ

1. ด้านร่างกาย เด็กๆ ในวัยนี้จะมีอัตราการเจริญเติบโตของร่างกายเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว มี น้ำหนักส่วนสูงเพิ่มขึ้น สัดส่วนต่างๆ ของร่างกายเปลี่ยนแปลงไปสู่การเป็นผู้ใหญ่ อวัยวะเพศเติบโตและมีระบบเพศเจริญเติบโตอย่างเต็มที่ โดยเด็กหญิงจะเข้าสู่วัยรุ่นก่อนเด็กชาย เด็กหญิงจะมีประจำเดือน หน้าอกและสะโพกขยาย มีขนบริเวณรักแร้และอวัยวะเพศ ส่วนเด็กชาย จะมีการหลั่งน้ำอสุจิ มีเสียงห้าว ไหล่กว้าง มีขนขึ้นบริเวณรักแร้และอวัยวะเพศ และมีหนวด เป็นต้น นอกจากนี้การทำงานของอวัยวะภายในโดยเฉพาะต่อมไร้ท่อต่างๆ ก็จะมีผลต่อการเจริญเติบโตและพัฒนาการมนุษย์ให้ทำงานอย่างเต็มที่ โดยขับฮอร์โมนออกมาเพื่อกระตุ้นให้อวัยวะในร่างกายทำงานได้ดียิ่งขึ้น

2. ด้านอารมณ์และจิตใจ วัยรุ่นจะมีการเปลี่ยนแปลงของอารมณ์อย่างรวดเร็วและรุนแรงเปรียบเหมือนพายุঝุঝ เป็นวัยที่มีความรู้สึกรุนแรง ไม่ว่าจะเป็นความโกรธ ความรัก ความอิจฉาริษยา บางครั้งมีความเชื่อมั่นในตัวเองสูงไม่เชื่อฟังใคร และบางครั้งก็เกิดความกังวลใจและรู้สึก หดหู่ มีความอยากรู้อยากเห็น ต้องการความเป็นอิสระ มีจินตนาการและความเพ้อฝันสูง

3. ด้านสติปัญญา เมื่อเข้าสู่วัยรุ่นร่างกายมีการเจริญเติบโตอย่างเต็มที่ ส่งผลให้เซลล์สมองได้รับการพัฒนา ทำให้การคิดอ่านของวัยรุ่นมีความสามารถมากขึ้น มีความจำดี สามารถใช้ความคิดของตนได้อย่างเป็นเหตุเป็นผลและความลึกซึ้ง แต่จะขาดความรอบคอบและการยับยั้งชั่งใจ

4. ด้านสังคม พัฒนาการด้านสังคมของวัยรุ่นจะเปลี่ยนแปลงไปตามพัฒนาการด้านร่างกาย จิตใจ และสติปัญญา โดยในวัยนี้จะต้องการการเป็นอิสระจากพ่อแม่และครอบครัว แต่จะติดกลุ่มเพื่อนและได้รับอิทธิพลจากเพื่อนอย่างมากทั้งด้านพฤติกรรม การแต่งกาย กริยาท่าทาง คำพูดและภาษาแปลกๆ รวมทั้งเริ่มให้ความสำคัญและสนใจเพื่อนต่างเพศมากขึ้น

นอกจากความเปลี่ยนแปลงทั้ง 4 ด้านที่กล่าวมาแล้ว วัยรุ่นยังมีความต้องการซึ่งคล้ายคลึงกับความต้องการของบุคคลทั่วไป ทั้งนี้ความต้องการด้านร่างกายก็อาจไม่แตกต่างกับเด็กเล็กหรือผู้ใหญ่ แต่ความต้องการทางอารมณ์ จิตใจ และสังคมของวัยรุ่นนั้นจะมีลักษณะพิเศษอันเป็นลักษณะเฉพาะของวัยรุ่น โดยสามารถสรุปได้เป็นข้อ ๆ ดังนี้

1. ความต้องการความรัก โดยความรักที่วัยรุ่นต้องการนี้ หมายถึงความรักในทุกรูปแบบ เช่น รักพ่อแม่ญาติพี่น้อง รักเพื่อนและพวกพ้อง รักตัวเอง อยากรู้ดีมีความสำเร็จ รัก

เพื่อนต่างเพศซึ่งเป็นความรักแบบหนุ่มสาว เป็นต้น ซึ่งความรักทุกชนิดทุกรูปแบบนี้สามารถนำความสุข ความอบอุ่นทางใจ รวมทั้งความรักซึ่งคนเรามีเพื่อการอยู่ร่วมกันเป็นสิ่งดีด้วย ทั้งนี้วัยรุ่นจะต้องการความรักทั้งในฐานะที่เป็นผู้ให้และผู้รับ คือ ต้องการรักผู้อื่นและต้องการให้ผู้อื่นรัก

2. ความต้องการความสนุกสนานเพลิดเพลิน ซึ่งส่วนมากจะออกมาในรูปของกิจกรรมกีฬาหรือความบันเทิง

3. ความต้องการความเป็นอิสระ โดยความต้องการนี้จะมีความรุนแรงมาก เนื่องจากเป็นวัยที่อยู่ในระหว่างความเป็นเด็กและผู้ใหญ่ จึงอยากจะแสดงออกถึงความเป็นตัวของตัวเอง ต้องการมีอิสระทางความคิดและการกระทำ

4. ความต้องการได้รับการยกย่อง ต้องการมีชื่อเสียง วัยรุ่นเป็นวัยที่อยากให้สังคมยอมรับหรือชมเชย มีความอยากเด่นอยากดัง หรือเป็นที่รู้จักและต้องการจากบุคคลอื่นๆ บางครั้งอยากให้ผู้ใหญ่ยอมรับในความสามารถของตนว่ามีประโยชน์ต่อสังคม

5. ความต้องการมีปรัชญาชีวิตหรือมีอุดมคติของตนเอง โดยวัยรุ่นมักเป็นวัยที่มีอุดมคติแรงกล้า มีความกล้าเสี่ยงในเรื่องต่างๆ มีพลังผลักดันสูง ถ้ามีความเชื่อในเรื่องใดก็จะเชื่อถืออย่างจริงจัง แต่ขณะเดียวกันก็มีความระแวงไม่เชื่อใครง่าย ๆ นอกจากนี้มีหลักฐานมาอ้างอิงให้เชื่อถือ

6. ความต้องการเกี่ยวกับเรื่องเพศ วัยรุ่นเป็นวัยที่ต้องการความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องเพศอย่างถูกต้อง บางครั้งจะแสดงออกโดยการปิดบังและพูดคุยนเฉพาะในกลุ่มเพศเดียวกัน ฟังจากผู้อื่นพูดคุยน หรืออ่านจากหนังสือเรื่องเพศที่มีขายทั่วไปซึ่งอาจเป็นหนังสือประเภทลามก บางครั้งอาจดูจากภาพยนตร์ โดยเฉพาะภาพยนตร์ที่เกี่ยวกับความรักและเรื่องเพศ นอกจากนี้วัยรุ่นยังเป็นวัยที่สนใจเพื่อนต่างเพศด้วย โดยมากมักเป็นวัยที่มีความรักแบบหลงใหลใฝ่ฝันคือ ออกมาในรูปแบบที่เพ้อฝันไม่ยึดหลักความเป็นจริง

7. ความต้องการการรวมกลุ่ม โดยวัยรุ่นจะให้ความสำคัญกับกลุ่มเพื่อนเป็นอย่างมาก อยากให้เพื่อนยอมรับ ไม่ต้องการความโดดเดี่ยว จึงมักประพฤติตนตามความนิยมของกลุ่มเพื่อนทั้งในเรื่องการแต่งกาย กิริยามารยาท รวมถึงการพูดจาและการใช้ภาษา

8. ความต้องการประสบการณ์ใหม่ๆ ส่วนมากเป็นความอยากลองและอยากเรียนรู้ในสิ่งแปลกใหม่ที่ตนเองไม่เคยกระทำมาก่อน เพื่อสร้างความพอใจแก่ตนเอง เช่น อยากแต่งกายแปลกๆ ตามสมัยนิยม อยากคบเพื่อนต่างเพศ เป็นต้น

9. ความต้องการความปลอดภัยและมั่นคง โดยวัยรุ่นจะต้องการรับผิดชอบตนเอง อยากพึ่งพาตนเองได้ มีความฝันและมีจุดหมายในอนาคต เช่น อยากเป็นหมอ อยากเรียนสูง ๆ อยากเป็นอาจารย์ เป็นต้น

อาจกล่าวได้ว่า วัยรุ่นเป็นวัยที่มีการเปลี่ยนแปลงเป็นอย่างมาก เป็นเหตุให้วัยนี้เป็นวัยที่เปราะบางต่อสิ่งเร้าที่มากกระตุ้นต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องเพศที่วัยรุ่นเกิดความต้องการและสนใจตามพัฒนาการ ดังนั้นวัยนี้จึงเป็นวัยที่ควรสนใจและให้ความสำคัญอย่างยิ่ง เพราะการปรับตัวให้เข้ากับสภาพภายในของตนกับสภาพแวดล้อมภายนอก ถ้าเป็นไปได้ไปอย่างมีประสิทธิภาพวัยรุ่นก็จะเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่สมบูรณ์ต่อไป (ชาติวุฒิ วัจวล, 2542: 23)

แนวคิดเกี่ยวกับจิตวิทยาวัยรุ่น

พญ.อัมพร เบญจพลพิทักษ์ ได้กล่าวถึงพัฒนาการของวัยรุ่นและจิตวิทยาวัยรุ่น โดยเริ่มต้นด้วยการให้ความหมายของวัยรุ่นไว้ดังนี้

วัยรุ่น หมายถึง ช่วงชีวิตระหว่างวัยเด็กกับวัยผู้ใหญ่ เด็กจะเข้าสู่วัยรุ่นเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงให้เห็นชัดเจนทางร่างกาย คือ เข้าสู่วัย Puberty นอกจากนี้แล้วยังจะมีการเปลี่ยนแปลงอื่นๆ เกิดขึ้นร่วมด้วย เช่น การเปลี่ยนแปลงด้านจิตใจ อารมณ์ สติปัญญา จริยธรรม และสังคม การเข้าสู่วัยรุ่นจะแตกต่างกันไปในแต่ละเพศ แต่ละคน เพศหญิงจะเข้าสู่วัยรุ่นเร็วกว่าเพศชาย ประมาณ 2 ปี

อย่างไรก็ตาม การเข้าสู่วัยรุ่นและระยะเวลาของการเป็นวัยรุ่นก็มีขอบเขตแตกต่างกันมากตามลักษณะของเด็กเอง ตามฐานะทางเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรมและการศึกษา เด็กที่ได้รับการศึกษาสูงจะมีระยะของวัยรุ่นอยู่นานกว่าเด็กที่จบการศึกษาเร็วและจำเป็นต้องหาเลี้ยงชีพเองหรือมีครอบครัวเร็ว ดังนั้น เด็กในชนบทจะเข้าสู่วัยหนุ่มสาวเร็วกว่าเด็กในเมืองที่มีการศึกษาต่อ และการเจริญเติบโตและพัฒนาการด้านร่างกายและอารมณ์ของวัยรุ่นอาจจะแตกต่างกันได้มากหรือไม่เจริญไปพร้อมกัน เช่น วัยรุ่นบางคนมีร่างกายเจริญเติบโตเป็นหนุ่มสาวเต็มที่ แต่การแสดงอารมณ์และพฤติกรรมยังเป็นเด็กกว่าวัย นอกจากนี้ การเปลี่ยนแปลงของร่างกายที่ช้าหรือเร็วกว่าวัยนี้อาจมีผลกระทบต่อภาพพจน์ของตนเองและความรู้สึกนึกคิดของวัยรุ่นได้ เด็กชายที่เติบโตเป็นหนุ่มเร็วกว่าเพื่อนฝูงมักจะมีความสามารถในทางกีฬา สามารถพึ่งพาตนเอง มีความเป็นผู้นำสูงกว่าวัยรุ่นชายที่โตช้า วัยรุ่นชายที่โตช้าอาจขาดความมั่นใจ ถูกล้อเลียนกลั่นแกล้งจากเพื่อนๆ ได้ง่าย มีความภาคภูมิใจในตนเองต่ำ (low self-esteem) และรู้สึกเป็นปมด้อยฝังใจได้ ตรงข้ามกับวัยรุ่นหญิงที่โตเร็วกว่าเพื่อน มักจะรู้สึกอึดอัด และประหม่าต่อสายผู้อื่น จิตใจมักไม่ยอมรับสภาพความเป็นสาว เด็กผู้หญิงเข้าสู่วัยรุ่นเร็วจึงมักมีลักษณะขี้อาย สมยอม (passive) ชอบเป็นผู้ตามมากกว่าผู้นำ

โดยเฉลี่ยแล้ว วัยรุ่นจะอยู่ในช่วงอายุระหว่าง 10 – 19 ปี ซึ่งอาจแบ่งออกเป็น 2 ระยะ ที่มีลักษณะแตกต่างกันอย่างค่อนข้างชัดเจน คือ

1. วัยรุ่นตอนต้น อายุ 10-16 ปี
2. วัยรุ่นตอนปลาย อายุ 17-19 ปี

ระยะวัยรุ่นตอนต้น (early adolescence) เป็นระยะเวลาตั้งแต่โดยเฉลี่ยอายุ 10 ปี ถึง 16 ปี

พัฒนาทางร่างกาย (Physical Development)

เด็กที่เริ่มเข้าวัยรุ่นจะมีการเจริญเติบโตของร่างกายอย่างชัดเจน (growth spurt) บางคนจะเห็นการเปลี่ยนแปลงนี้ตั้งแต่ก่อนอายุ 10 ปีก็ได้ ฮอโมนทางเพศเริ่มทำหน้าที่เพิ่มขึ้นในเด็กทั้ง 2 เพศ ตั้งแต่อายุ 8-10 ปี เด็กกลุ่มนี้จะแขนขายาวสูงขึ้น มีกล้ามเนื้อเพิ่มขึ้น น้ำหนักขึ้น มีไขมันสะสมตามที่ต่างๆ ในเด็กหญิงจะขยายที่สะโพกและในเด็กชายจะขยายส่วนช่วงไหล่ เด็กจะกินจุขึ้น ร่างกายต้องการแคลอรีมากกว่าเดิม อาจถึง 3000 – 400 แคลอรีต่อวันก็ได้ ต่อมฮอโมน โดยเฉพาะ Pituitary (Pituitary gland) และตำแหน่ง Hypothalamic region จะเจริญขึ้น ทำให้มีการหลั่งของฮอโมนพวก Growth hormone, Gonadotropic hormone, adrenocorticotrophic hormone เพิ่มขึ้น เกิดการกระตุ้นให้หลังฮอโมนเพศและอวัยวะเพศมีการเติบโตขึ้น และมีการเปลี่ยนแปลงในลักษณะรูปร่าง เด็กหญิงจะเริ่มมีเต้านมขยายใหญ่ขึ้น มีขนที่รักแร้และที่อวัยวะสืบพันธุ์ มีประจำเดือนซึ่งมักจะตามหลังการเปลี่ยนแปลงของอวัยวะเพศ ในเด็กชายจะมีอวัยวะเพศขยายใหญ่ขึ้นและเริ่มมีการหลั่งน้ำกามหรือฝันเปียก (Seminal emission) มีขนที่รักแร้ และอวัยวะเพศ ต่อมาเสียงจะเริ่มเปลี่ยนเป็นห้าวขึ้น มีหนวด หรือขนตามหน้าตามตัว และมี spermatogenesis แม้ว่าจะสามารถตรวจพบ spermatozoa ในปัสสาวะเด็กชายได้ ตั้งแต่อายุ 13 ปี แต่จะมี mature spermatozoa เมื่อเข้ากลางวัยรุ่นไปแล้ว คือ อายุประมาณ 15 – 16 ปี

พฤติกรรมทางเพศ

จากการเจริญของร่างกายและการเจริญทางอวัยวะเพศ จึงเป็นสิ่งที่คาดหมายได้ว่าเด็กวัยนี้จะมีพฤติกรรมทางเพศได้อย่างถือเป็นธรรมดา การสำรวจความใคร่ด้วยตนเอง (masturbation) พบได้ทั้งในเด็กหญิงและเด็กชาย แต่เด็กหญิงจะเป็นไปอย่างไม่เปิดเผยมากกว่า เด็กจะมีความรู้สึกผิดและเป็นความกังวลได้ เพราะรู้สึกว่าเป็นการกระทำที่ไม่ถูกต้องและไม่ดี ในเด็กผู้ชายอาจมีความกลัว กังวลต่ออนาคตที่เปลี่ยนแปลง ความรู้สึกทางเพศนี้เป็นเรื่องแปลกใหม่ พ่อแม่จึงควรให้คำแนะนำแก่เด็กวัยรุ่นในเรื่องธรรมชาติทางเพศ

พัฒนาการทางจิตใจ

เด็กวัยนี้จะสนใจเรื่องของตัวเองอย่างมาก (self consciousness) ฉะนั้นเด็กจะมีความรู้สึกไวต่อคำวิพากษ์วิจารณ์ และต่อสายตา ท่าทีของผู้อื่น ความสนใจตนเองจะมีมากขึ้น เป็นห่วงกังวลสับสนในใบหน้า ใช้เวลานานในการส่องกระจก มีอารมณ์พุ่งขึ้นได้บ่อยๆ ถ้าคิดว่าตนถูกตำหนิหรือค่อนข้างอด เด็กจะมีการแต่งตัวตามสมัยนิยมและตามอย่างเพื่อน เป็นต้น

วัยรุ่นมีความต้องการเป็นอิสระ (independence) สิ่งที่เห็นได้ชัดเจนสำหรับวัยนี้คือ เด็กจะทำอะไรได้ด้วยตัวเองเป็นส่วนใหญ่ ไม่ชอบให้ใครมาโอบหรือมาบอกแนะนำอย่างเด็กเล็กๆ ขณะเดียวกันก็เริ่มวิพากษ์วิจารณ์หรือไม่เห็นด้วยกับความคิดความเห็นของพ่อแม่ซึ่งแสดงถึงการทำตัวห่างจากพ่อแม่และผู้ใหญ่ อันอาจนำไปสู่ความขัดแย้งและการทะเลาะกันได้บ่อย การแยกจากพ่อแม่เด็กอาจมีความรู้สึก “สูญเสีย” ความรักและความเอาใจใส่ได้ ในขณะเดียวกันทำให้เกิดความรู้สึกสับสน สองจิตสองใจ ถ้ายอมรับการดูแลและทำตามคำสั่งของพ่อแม่ก็จะขัดกับความต้องการเป็นอิสระเหมือนวัยก่อนเรียนและมีการรื้อฟื้นใน Oedipal conflict ได้อีก เรื่อง castration fear จะหวนกลับมาอีกได้ เด็กชายกลับทำตัวเป็นเด็กๆ โกลัซิดแม่ เด็กหญิงมักจะโต้แย้งจะขัดใจกับแม่บ่อย และหันไปเคารพนับถือพ่อมากขึ้น พ่อจะเป็นผู้นำที่ทั้งเด็กชายและเด็กหญิงต้องการ ในขณะที่เห็นแม่เป็นเพียงผู้ดูแลเด็กเล็ก ด้วยเหตุนี้ เด็กจึงมักจะแสดงความขัดแย้งได้เดียวกับแม่ (โดยเฉพาะเด็กหญิง) แต่พ่อกลับเป็นผู้ที่เด็กทั้ง 2 เพศให้ความเคารพนับถือเชื่อฟัง และในเวลานี้เด็กจะหันหาผู้ช่วยเหลือนอกครอบครัว คือ เพื่อน ครู ญาติผู้ใหญ่ หรือชั้นชมการกระทำของบุคคลเด่นในสังคม เช่น นักกีฬา นักร้อง ผู้มีชื่อเสียงอื่นๆ

พัฒนาการด้านอารมณ์

การคบเพื่อนเป็นเรื่องจำเป็นและสำคัญ เพราะการมีเพื่อนช่วยให้วัยรุ่นมีความรู้สึกว่ามีพรรคพวกที่จะเข้ากลุ่มด้วยได้ ทำให้เกิดความรู้สึกเข้มแข็ง มั่นใจ และมีอำนาจขึ้น แพ้ชนะของวัยรุ่นประกอบด้วยการเล่นกีฬา ดนตรี ความคิดอ่าน ภาษาและศัพท์แสงต่างๆ เป็นต้น สิ่งที่เป็นสื่อกลางสำคัญของวัยรุ่นคือ โทรศัพท์และดนตรี หรือการเต้น ร้องรำ จังหวะต่างๆ การเขียนโคลง กลอน หรือบันทึกเรื่องยาวในไดอารี่ ฯลฯ อันเป็นลักษณะเฉพาะที่วัยรุ่นจะแสดงออกเกี่ยวกับอารมณ์และความรัก การแสดงออกของวัยรุ่นจะเปลี่ยนรูปแบบไปเรื่อยๆ ตามระยะเวลา วัยรุ่นควรถูกส่งเสริมให้มีทางออกในการกีฬา ดนตรี และกิจกรรมอื่นๆ อย่างมีขอบเขต

วัยรุ่นมีความสนิทสนมกันในหมู่เพื่อนได้มาก เด็กวัยนี้มีความจำเป็นต้องมีเพื่อนสนิทหรือเพื่อนคู่หู วัยรุ่นมักจะรักและสนิทสนมกับเพศเดียวกันได้ง่ายทั้งในชั้นเดียวกันหรือต่างชั้น

โดยไม่มีความรู้สึทางเพศเข้ามาปะปน มิตรภาพเกิดขึ้นง่ายและยั่งยืนในวัยนี้ การมีกลุ่มเพื่อนเป็นประโยชน์มาก แต่ก็อาจเป็นโทษได้มากเช่นกัน ถ้ากลุ่มเพื่อนมีความประพฤติไม่ดีชวนกันทำในสิ่งที่ไม่ดี ผิดกฎหมาย เช่น กลุ่มเกเร อันธพาล เป็นต้น

ในระยะวัยรุ่นตอนต้น เด็กยังไม่ได้ให้ความสนใจเพื่อนต่างเพศอย่างจริงจังนัก หรือเป็นไปในทางอ้อม เช่น เป็นการต่อปากต่อคำได้เถียงกัน เด็กชายชอบแหย่หรือวิพากษ์วิจารณ์เด็กผู้หญิงจะอนหรือค่อนขอดผู้ชาย บางคนอาจจะให้ความสนใจพูดคุยกับเพศตรงข้ามอย่างเปิดเผยก็ได้ การสนใจเพื่อนต่างเพศอาจออกมาในรูปแบบความฝันกลางวัน การสำเร็จความใคร่ด้วยตัวเอง ฯลฯ อาจมีการสนใจเพื่อนเพศเดียวกันในลักษณะคล้ายรักร่วมเพศ วัยรุ่นระยะนี้อาจแก้ปัญหาแรงขับเคลื่อนทางเพศด้วยการแลกเปลี่ยนความนึกคิดและกิจกรรมกับเพื่อนๆ เพศเดียวกัน และมีการแสดงออกด้วยการพยายามลองทำสิ่งต่างๆ ในชีวิตประจำวันที่ตนมีความรับผิดชอบอยู่ และให้ความสนใจกิจกรรมกีฬา ดนตรี หรือการกระทำร่วมกันระหว่างหาพวก เพื่อลดความอายนและความกังวลในเพื่อนต่างเพศ ความสัมพันธ์กับเพื่อนต่างเพศในระยะนี้มักเป็นเรื่องการทดลองคบหากมากกว่าเป็นเรื่องความรักชอบพออย่างแท้จริง การมีปัญหทางเพศ กับทั้งเพศเดียวกันหรือต่างเพศก็ตาม มักมาจากพื้นฐานดั้งเดิมที่เป็นปัญหาอยู่แล้ว ในตัวของวัยรุ่นเองและครอบครัว และที่สำคัญคือ ถูกผลักดันหรือดึงดูดจากสภาพสังคม

พัฒนาการด้านความคิด

เมื่อเด็กย่างเข้าวัย 10-11 ปี จะมีความคิดอ่านที่พัฒนาขึ้นกว่าเดิมมาก สามารถเข้าใจอะไรได้ดีขึ้น และคิดถึงสภาพความเป็นจริงได้ดีกว่าเดิม สามารถวิจารณ์เรื่องบางเรื่องได้ การที่เป็นเช่นนี้เป็นลักษณะการเจริญเติบโตที่เด็กจะเริ่มมีความคิดอ่านของตนเอง รู้จักพิจารณาไตร่ตรอง เริ่มมีความคิดแบบนามธรรม (abstract thinking) ใช้เหตุผลและทฤษฎีได้มากขึ้น รู้จักแก้ปัญหาได้ดีขึ้น และมีความคิดอ่านกว้างขวางขึ้นกว่าเดิม เริ่มสนใจเกี่ยวกับมนุษยศาสตร์ ปรัชญา วิทยาศาสตร์ ศาสนา คุณธรรมต่างๆ ฯลฯ และยึดถือแนวคิดที่นิยมความเป็นเลิศกว่าอย่างอื่น (idealism) ความคิดวัยนี้จึงรุนแรง และอาจเถียงอย่างเอาเป็นเอาตายได้ วัยรุ่นจะมีความคิดสร้างสรรค์ (creativity) ออยากเล็กสิ่งเก่า ๆ และสร้างสิ่งใหม่ๆ แทน เด็กบางคนยึดถือ idealism หรือ creativity นี้ไปจนโตเป็นผู้ใหญ่ สามารถแสดงฝีมือทางอาชีพศิลปะ หรือยึดอาชีพทางศาสนา หรือทำงานเสียสละกับคนพิการ ห่มเทศนเองต่อการเมืองหรือสนใจงานวิจัยอย่างจริงจัง

Piaget กล่าวว่าวัยรุ่นเป็นวัยของ Formal operation และเด็กจะแสดงความสนใจสิ่งต่างๆ เพิ่มขึ้นมากมายและมีกิจกรรมได้หลายๆ อย่าง

ระยะวัยรุ่นตอนปลาย (Late adolescence)

เป็นระยะเวลาตั้งแต่อายุ 17 ปีขึ้นไปจนถึงอายุ 20-25 ปี ลักษณะเยาวชนตอนนี้แตกต่างจากวัยรุ่นตอนต้นอย่างมาก เพราะร่างกายและระบบภายในร่างกายมีการเปลี่ยนแปลงน้อยลงมากแล้ว โดยเฉพาะเมื่อเด็กเข้าวัยรุ่นหนุ่มสาวเต็มที่แม้ว่าร่างกายจะโตขึ้นอีกบ้างก็เพียงเล็กน้อย ไม่ชัดเจนอย่างตอนต้นการปรับตัวของต่อมอวัยวะเพศ ฮอริโมนและอื่นๆ ภายในร่างกายค่อนข้างจะคงที่และสม่ำเสมอ

จะเห็นว่าเยาวชนวัยนี้จะแสดงความสนใจสิ่งต่างๆ ได้จริงจังมากขึ้น มีการอาสาสมัครมากขึ้น และผู้ใหญ่ก็คาดหวังว่าเด็กวัยนี้จะต้องทำอะไรดีขึ้นกว่าก่อนด้วย ส่วนหนึ่งเยาวชนจะเรียนชั้นมัธยมปลาย เรียนชั้นวิชาชีพหรือชั้นมหาวิทยาลัย อีกส่วนหนึ่งจะช่วยพ่อแม่ประกอบอาชีพหรือมีการเลี้ยงชีพของตนเองได้ ระยะเวลานี้เยาวชนจะเป็นตัวของตัวเองมากขึ้น เป็นอิสระที่จะไปไหนด้วยตนเองและทำอะไรเองได้ มีการตัดสินใจ ช่วยเหลือตัวเองได้เป็นส่วนใหญ่ อยู่กับความเป็นจริงมากขึ้นและใช้เงินตามความต้องการที่ตนตกลงใจ วัยรุ่นที่เป็นปัญหาคือ กลุ่มที่ยังทำอะไรด้วยตนเองไม่ได้ดี มีปัญหาอารมณ์หรือไม่ประสบความสำเร็จในการเรียนและในการทำงาน

แม้จะเห็นว่าเยาวชนวัยนี้ใช้ชีวิตอย่างเป็นเรื่องราว สร้างสรรค์และมีความรับผิดชอบได้เป็นส่วนหนึ่งแล้วก็ยังพบว่าเขายังเป็นผู้ใหญ่ไม่ได้เต็มที่เพราะยังมีการเล่นเข้ามาแทรกปนอยู่เสมอ (sense of play) การพูดการกระทำยังไม่คงที่และเข้ากับสภาพความเป็นจริงนัก ยังยกโทษให้ตนเองและคิดเข้าข้างตนเองอยู่ ต้องการอะไรและอยากทำอะไรจะรู้สึกให้เป็นอย่างนั้นทันที อดทนรอคอยไม่ค่อยได้ ซึ่งมีลักษณะคล้ายเด็กเล็ก จึงเห็นได้ว่าในช่วงอายุนี้อาจยังมีอารมณ์วู่วามได้ ยังสนุกสนาน ความรับผิดชอบยังไม่เต็มที่มองโลกอย่างมีชีวิตชีวาและสดใส การวางแผนและการกระทำยังเป็นไปอย่างทันทีทันใด จึงมีปัญหาก่เกิดขึ้นได้เพราะความไม่ยั้งคิด และไม่รู้จักรอ เช่น อุบัติเหตุ การไม่ยอมเรียนและออกจากโรงเรียน การทำอันตรายตนเอง เช่น กินยาผิด การตั้งครมร์ก่อนแต่งงาน เป็นต้น แต่ในขณะเดียวกันก็จะมีเยาวชนที่มีความคิด อารมณ์และพฤติกรรมเป็นผู้ใหญ่ มีความรับผิดชอบ ตั้งใจเรียน และทำมาหาเลี้ยงชีพ ช่วยเหลือพ่อแม่แสดงความสามารถและปรับตัวได้ดี

เมื่อถึงวัยรุ่นตอนปลาย โดยทั่วไปเยาวชนจะยอมรับแล้วว่าตนจะต้องเป็นอิสระและพึ่งตนเองหันมามีสัมพันธภาพกับพ่อแม่ดีขึ้น สนใจตัวเองน้อยลง มีการลดหย่อนผ่อนปรนตามสภาพความเป็นจริงและมีเหตุผลมากขึ้น ยอมรับพ่อแม่เป็นบุคคลที่ตนให้ความนับถือ และยกย่อง พร้อมทั้งกลับมาให้ความช่วยเหลือได้ และหันมาสำรวจตนเองใหม่ในการยอมรับหรือไม่ยอมรับในค่านิยมหรือเจตคติของพ่อแม่

การเฝ้าหาเอกลักษณ์

Erilson ได้ให้ข้อคิดว่าเด็กวัยนี้กำลังเป็นวัยเฝ้าหาเอกลักษณ์ของตน เยาวชนจะให้ความสนใจกับเรื่องศาสนา คุณธรรม มารยาท วัฒนธรรม ประเพณี และนำมาจัดเข้ากับระบบความคิดและความเชื่อของตน เยาวชนจะไม่เชื่ออะไรง่ายๆ แต่จะค้นคว้าไต่ถามหรือหาข้อมูลเอาเองประกอบกับความคิดเห็นของตนมากขึ้น การที่มีกลุ่มเพื่อนหรือคบคนภายนอกช่วยให้เยาวชนมีความคิดและความรู้กว้างขวางขึ้น เขามักมีความคิดเห็นมากขึ้นที่จะมาได้แย้งหรือขัดกับผู้ใหญ่ ซึ่งจำเป็นที่ผู้ใหญ่ควรรับฟังและให้โอกาสเขาชี้แจง อธิบาย แม้ว่าส่วนใหญ่จะทำอะไรได้เองแล้วก็ตาม บทบาทของพ่อแม่หรือผู้ใหญ่ควรเป็นผู้ให้คำปรึกษา เป็นผู้ให้กำลังใจ และวางขอบเขตโดยไม่ใช้วิธีออกคำสั่งหรือบังคับ หรือปรามาสวัยรุ่นมักจะอาศัยเพื่อนเป็นที่ปรึกษา หรือลดความเห็นให้และจะฟังซึ่งกันและกันมาก และอาจจะสร้างระบบค่านิยมของตนเองขึ้นได้ เช่น การเสียสละ ทำประโยชน์ การไม่แต่งงานจะอยู่เป็นโสด จะทำงานต่างจังหวัด เป็นต้น

การเลือกแขนงวิชาเรียนเพื่อประกอบอาชีพต่อไปหรือการเลือกวิชาชีพเป็นลักษณะที่สำคัญมาก อันหนึ่งในวัยนี้ การเลือกอาชีพของวัยรุ่นขึ้นกับประสบการณ์ที่ได้พบเห็นเป็นอย่างมากโดยเฉพาะอาชีพของพ่อแม่ที่ตนคุ้นเคย และเอาแบบอย่างได้ วัยรุ่นที่เติบโตขึ้นมาวัยนี้ควรจะเลือกวิชาชีพที่จะให้ตนรู้สึกว่าได้ประโยชน์ และเป็นความรู้สึกที่ดีต่อการมีอาชีพนั้น วัยรุ่นที่ยังไม่สามารถมีเอกลักษณ์ของตนดีพอจะเลือกอาชีพตามเพื่อนหรือตามสมัยนิยม

การคบเพื่อนต่างเพศและการมีคู่

ในวัยนี้เยาวชนจะต้องมีบทบาททางเพศที่เหมาะสมกับเพศของตน โดยไม่มีข้อขัดแย้งหรือความสับสนใดๆ และให้ความสนใจกับเพื่อนต่างเพศ และมีการคบหาสมาคมกันได้และสามารถคบกันเป็นมิตรได้โดยตลอด เยาวชนเริ่มมีคู่นัดพบและมีความรักอันที่ซื่อสัตย์ และเริ่มที่จะมีความรู้สึกเอื้ออาทรห่วงใยและเสียสละให้กันได้ ซึ่งในเบื้องต้นความรักยังเป็นชนิดเห็นแก่ตัวอยู่ จึงเห็นว่าวัยหนุ่มสาวเริ่มจะมีการนัดพบการไปเที่ยวกับทำงานด้วยกันเป็นคู่อย่างมีความหมายขึ้น ผู้ใหญ่ควรจะให้ข้อคิด ข้อแนะนำกับเด็กวัยนี้ในการให้รู้จักการคบเพื่อนต่างเพศ มีความรับผิดชอบ การปฏิบัติต่อกันอย่างเหมาะสม และป้องกันการชิงสุกก่อนห่าม การที่เยาวชนจะมีท่าทีทัศนคติ และพฤติกรรมเกี่ยวกับเรื่องเพศอย่างไรขึ้นกับความเป็นไปได้ในสังคมวัฒนธรรม และพื้นฐานครอบครัวมาก

การมีสิทธิพิเศษเพิ่มขึ้น

วัยรุ่นมักจะเรียกร้องความเป็นอิสระของตนเอง และการประพฤติหลายอย่างจากผู้ใหญ่ซึ่งการอยากทำอะไรตามความพอใจของตนนั้นเป็นการแสดงความรักตนเอง แต่ขณะเดียวกันก็เป็นการทดลองและเรียกหาเอกลักษณ์ วัยรุ่นจะมีการทดสอบและทดลองหลายอย่างในบทบาทของผู้ใหญ่ ซึ่งบางครั้งจะนำไปสู่ความเสียหายได้ เช่น การสูบบุหรี่ ดื่มเบียร์ สุรา ของเสพติด การขับรถ การออกเที่ยวกับผู้หญิง ฯลฯ ซึ่งแต่ละอย่างนั้น พ่อแม่จะต้องให้วัยรุ่นเข้าใจถึงข้อดีข้อเสีย และที่สำคัญคือรู้จักใช้ความคิดและเหตุผลอยู่กับความเหมาะสมตามความเป็นจริงมากขึ้น มีความกระตือรือร้นในการทำสิ่งที่มีประโยชน์อยู่เสมอ ไม่ปล่อยให้ตนเองว่าง ตลอดจนมีเป้าหมายของชีวิตที่จะก้าวต่อไป

Group for the advancement of Psychiatry(1968) ได้สรุปไว้ว่า ลักษณะคนที่พ้นวัยรุ่นแล้วจะมีดังนี้

1. สามารถแยกครอบครัวพ่อแม่และอยู่อย่างอิสระได้ คือ มีอาชีพหารายได้เลี้ยงตนเอง
2. มีการยอมรับและแสดงออกของเพศของตนอย่างมั่นคง (sexual identity)
3. มีงานทำอย่างจริงจัง (commitment to work)
4. มีคุณธรรมและจริยธรรมประจำตน
5. มีความสามารถสร้างมิตรภาพอย่างถาวร ทั้งให้ความเป็นมิตร
6. กลับไปสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับพ่อแม่ใหม่ ในบทบาทที่เป็นผู้ใหญ่ต่อกัน

ปัญหาประจำวันของวัยรุ่น

ปัญหาในชีวิตประจำวัน

เนื่องจากวัยรุ่นยังดูว่า การควบคุมตัวเองมีน้อย ทำให้การมองเห็นปัญหาระหว่างพ่อแม่กับวัยรุ่นได้บ่อยๆ คือ ใช้สตางค์เปลือง ใช้โทรศัพท์นาน วัยรุ่นหญิงสวมเสื้อเอวลอย สายเดี่ยว เจาะหูใส่ตุ้มหู วัยรุ่นชาย ไว้ผมยาวรุงรัง เป็นต้น ซึ่งไม่ทำให้ใครเดือดร้อน นอกจากพ่อแม่ รู้สึกรำคาญทนไม่ค่อยได้ แต่ความรับผิดชอบด้านอื่นๆ ใช้ได้ดี

ปัญหาเรื่องเพศ

วัยรุ่นมีความสนใจในเพศตรงข้ามร่วมกับมีความรู้สึกทางเพศที่พลุ่งพล่านขึ้นมาตามธรรมชาติ วัยรุ่นจึงต้องเรียนรู้การควบคุมตัวเอง เรียนรู้วิธีการที่จะระบายอารมณ์ทางเพศให้ออกมาในลักษณะที่สังคมยอมรับได้ เช่น เล่นกีฬา เบี่ยงเบนความสนใจ หรือการสำเร็จความใคร่ด้วยตนเอง

เป็นต้น โดยไม่ทำให้เกิดอันตรายต่อทั้งตนเองและผู้อื่น วัยรุ่นยังต้องเข้ากลุ่มในหมู่เพื่อนชายหญิง เพื่อเรียนรู้และทำความเข้าใจความคิดเห็น ปฏิกริยา ของเพื่อนต่างเพศและเลียนแบบที่จะวางตัวให้เหมาะสมกับเพศของตนเอง จะต้องเรียนรู้ในท่าทีของการตอบสนองของเพศตรงข้ามหรือท่าทีของการปฏิเสธ ซึ่งสิ่งต่างๆ เหล่านี้จะต้องอาศัยการเรียนรู้และการปรับตัวภายใต้การให้คำแนะนำจากเพื่อนหรือผู้ที่มีประสบการณ์ เช่น พ่อแม่มาก่อน ในวัยรุ่นที่มีพื้นฐานดีและชีวิตอยู่ร่วมกับเพื่อนชายหญิงมาตั้งแต่เล็ก จะมีปัญหาในการปรับตัวและเรียนรู้บทบาททางเพศน้อยกว่ากลุ่มที่ไม่เคยมีประสบการณ์มาก่อน

วัยรุ่นที่มีความนึกคิดหรือพฤติกรรมทางเพศเบี่ยงเบน มีความไม่แน่ใจว่าตัวเองเป็นเพศใดตั้งแต่วัยเด็ก เมื่อเข้าสู่วัยรุ่นจะเกิดความสับสน ไม่แน่ใจ วางตัวไม่ถูกขณะที่เพื่อนเพศเดียวกันและเพื่อนต่างเพศไม่ยอมรับ จึงทำให้เด็กวัยรุ่นที่มีพฤติกรรมเบี่ยงเบนทางเพศจำเป็นต้องจับกลุ่มอยู่รวมกัน เพราะถูกรังเกียจจากผู้อื่น ทำให้เกิดผลกระทบต่ออารมณ์ ความรู้สึก การปรับตัวและพัฒนาการทางสังคมอย่างมาก การให้ความช่วยเหลือรักษาจึงจำเป็นต้องเข้าไปช่วยเหลือเด็กกลุ่มนี้โดยเร็ว เพื่อทำให้เกิดผลกระทบต่อเด็กน้อยที่สุด ซึ่งพ่อแม่ควรที่จะได้รับคำแนะนำและชี้ชวนให้เห็นปัญหาและพามาปรึกษาแต่เนิ่นๆ เพราะเมื่อปล่อยทิ้งไว้นานจะทำให้ความรู้สึกนึกคิด อารมณ์ พฤติกรรม ฯลฯ เบี่ยงเบนไปมาก มีความยุ่งยากในการให้ความช่วยเหลือ

วัยรุ่นหลายคนที่มีความสัมพันธ์ทางเพศก่อนวัยอันควร นอกจากจะเกิดจากการอยากรู้อยากเห็นและอยากลองทดสอบบทบาทของผู้ใหญ่แล้วนั้น วัยรุ่นยังใช้ sex ในเหตุผลที่หลากหลาย เช่น การเข้าสังคม ให้เป็นที่ยอมรับจากเพื่อนๆ ใช้เป็นสื่อในการแสดงออกเพื่อบอกกับบุคคลที่เกี่ยวข้องว่า “ฉันโตแล้วนะ” อย่าน่ายุ่งวุ่นวายมากไป ใช้หลบหนีจากภาวะ “เหงา” หรือหลบหนีจากแรงกดดันต่างๆ ให้ทำทนายพ่อแม่ ทำทนายสังคม และความเชื่อของมนุษย์ ยิ่งในสมัยนี้คนส่วนใหญ่จะกลัวการเที่ยวผู้หญิงเพราะกลัวว่าจะติดโรคเอดส์ แต่เราพบคนอีกกลุ่มหนึ่งที่รู้สึกพอใจที่ได้ทำ “ใครจะกลัวก็ช่าง แต่ฉันไม่กลัว” เพื่อให้เป็นผลตอบแทนเป็นรางวัลให้กับชีวิต และบางครั้งก็ใช้เป็นบทลงโทษตัวเองด้วย

ปัญหาทางการเรียน

เพราะการเรียนต้องใช้สมาธิ ความอดทน ความรับผิดชอบ และการตัดสินใจจากสิ่งที่สนุกสนานอย่างมาก ในขณะที่เป็นช่วงวัยที่มีการเปลี่ยนแปลงสิ่งต่างๆ รอบตัวมากมาย ทั้งสภาพร่างกาย สภาพทางอารมณ์ที่อ่อนไหวง่าย เปลี่ยนแปลงง่าย ไม่รอบคอบ สับสน ต้องการอิสระ มีความคิดความสนใจต่อสิ่งต่างๆ เพิ่มขึ้นมาก ได้เห็นและได้ทำสิ่งต่าง ๆ ที่ไม่เคยเห็น และไม่เคยกระทำมาก่อน ทำให้รู้สึกตื่นเต้น ใฝ่ใจน่าสนใจว่าการเรียนในห้องเรียน จึงเป็นเหตุผลที่พบว่าวัยรุ่นส่วน

ใหญ่หวังเพลิดเพลินกับสิ่งต่างๆ ที่เข้ายวนใจ ทำให้ลดความสนใจในการเรียนในห้องเรียนลง แต่ถ้าวัยรุ่นกลุ่มใดถูกฝึกมาดี ใ้รับผิดชอบและหัดที่จะยับยั้งใจตัวเอง ในขณะที่มีนิสัยของความเป็นนักเรียนที่ดี ถึงแม้ว่าจะวอกแวกออกนอกกลุ่มออกไป แต่ท้ายที่สุดก็จะกลับมาสู่ลักษณะนิสัยรักเรียนอย่างเดิมได้ ปัญหาจึงมักเกิดในกลุ่มที่มีปัญหาการเรียนอย่างเรื้อรังมาก่อน เช่น เรียนไม่เก่ง ไม่ถนัด โดนบีบบังคับมาก หรือโดนพ่อแม่ดูว่าเป็นประจำ ครั้นพอเข้าวัยรุ่นก็จะมีโอกาสเติบโตไปกับสิ่งเข้ายวน และไม่สนใจในการเรียน ที่ร้ายก็คือ ถ้าไปคบกับกลุ่มเพื่อนที่ชวนกันหนีโรงเรียน ก็จะมีผลทำให้เกิดความเสียหายตามมา มีการศึกษาเด็กวัยรุ่นที่เรียนไม่เก่ง ซึ่งไม่พบปัญหาหนีโรงเรียน มั่วสูม ติดยา ฯลฯ ตามมา พบว่าปัจจัยที่ทำให้วัยรุ่นเหล่านี้ “ไม่เสียคน” ก็คือ

1. พ่อแม่และบุคคลใกล้ชิดมีลักษณะที่ยอมรับความสามารถของเด็ก เข้าใจและสนับสนุนในความสามารถด้านอื่นๆ ที่เหลือ มีความภาคภูมิใจในด้านอื่นๆ ของลูกและปรับสิ่งแวดล้อมในการเรียนให้เหมาะสมคือ ไม่เร่งรัด ไม่บังคับ แต่ให้กำลังใจ

2. ความเป็นตัวของตัวเอง มั่นใจในตัวเอง มองภาพพจน์ตัวเองดี แต่ไม่ใช่ว่าเอาแต่ใจตัวเอง การฝึกเด็กให้เป็นตัวของตัวเอง และควบคุมตัวเอง ฟังพาตัวเองได้ ช่วยเหลือผู้อื่น ได้มีโอกาสตัดสินใจในเหตุการณ์ต่างๆ มาเป็นประจำ มีความยับยั้งชั่งใจระหว่าง “การทำ” กับ “การไม่ทำ” ในสิ่งที่ดีและไม่ดี เด็กวัยรุ่นหลายคนที่ย้ายอมทำตามเพื่อน เพราะกลัวว่าเพื่อนจะรังเกียจนั้น ทั้งๆ ที่ทำไปแล้วจะขัดต่อความรู้สึกของตัวเองก็ตาม เป็นสาเหตุจากที่ตนเองไม่มั่นใจและไม่เป็นตัวของตัวเองอย่างมั่นคง ซึ่งจะต้องมาจากการฝึกหัดสะสมความรู้ ความสามารถตั้งแต่เด็ก ผ่านประสบการณ์ที่ถูกเลี้ยงดูมานั่นเอง

3. มีการสื่อสารที่ดี กล่าวพูด กล่าวคิด กล่าวแสดงออก และกล้าที่จะทำตัวต่างจากผู้อื่นโดยยึดหลักการที่ถูกต้อง

4. มีทางออกหลายทาง เช่น กีฬา ดนตรี งานอดิเรก สังคม ศิลปะ การเรียน การงาน ฯลฯ ทักษะหลายๆ อย่างเป็นสิ่งที่คุณแม่ต้องมองดูลักษณะเด่นของลูก ซึ่งในความเด่นนั้นอาจไม่เก่งเท่าผู้อื่นก็จริง แต่ก็เป็นความสามารถที่ดีของลูก และควรให้ความสนับสนุน โดยเฉพาะทักษะในการเข้าสังคมและการปรับตัว

5. มีโอกาสเรียนรู้ทั้งส่วนที่ดีและส่วนที่เลวมาก่อน ได้เรียนรู้ถึงคุณลักษณะของการเป็นคนดี ไตร่ตรองดูคนเป็น แต่ขณะเดียวกันก็เรียนรู้ที่จะทันคน ว่ามีความเจ้าเล่ห์เพทุบาย โทก หลอกลวง ซึ่งปะปนกันอยู่ในหมู่เพื่อนและคนในสังคมเรียนรู้ที่จะเข้าใจลักษณะดีและไม่ดีของพฤติกรรมของคน ทำให้ขณะที่วัยรุ่นคลุกคลีกับเพื่อนและผู้คนต่างๆ จะได้ไตร่ตรอง เพื่อจะได้มาช่วยในการตัดสินใจด้วย การสอนของพ่อแม่จึงควรชี้ให้เห็นทั้งสองด้าน

ปัญหาการปรับตัวในวัยรุ่น

ความขัดแย้งในจิตใจของวัยรุ่นที่ต้องเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ที่กล่าวมาแล้วนั้น เป็นสิ่งปกติธรรมดาของการเจริญพัฒนาไปเป็นผู้ใหญ่ แม้การปรับตัวจะยุ่งยากไปบ้าง เนื่องจากวัยรุ่นมักมีอาการอ่อนไหวง่าย อยากเป็นอิสระ อยากเป็นผู้ใหญ่ ไม่อยากฟังเหตุผลของใคร ทิฐิ อวดดี ถี้อดี แต่การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวจะไม่มีผลกระทบรุนแรงต่อการเรียน และการปรับตัวด้านสังคมของวัยรุ่น หรือถ้ามีก็เพียงเล็กน้อยเท่านั้น ซึ่งการช่วยเหลือของพ่อแม่หรือผู้ใกล้ชิดจะช่วยให้วัยรุ่นเข้าใจปัญหาประจำวัยของตน และสามารถปรับตัวดำเนินชีวิตอย่างเหมาะสม

แนวคิดเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิงของวัยรุ่น

ไรส์ (Reiss, 1996 อ้างถึงใน Burr, 1995: 64) ได้กล่าวว่า การยินยอมตามบรรทัดฐานของกลุ่มอ้างอิง เป็นบรรทัดฐานทางพฤติกรรม โดยแบ่งกลุ่มอ้างอิงออกเป็นมารดา บิดา และกลุ่มเพื่อน กลุ่มอ้างอิงของวัยรุ่น ได้แก่ กลุ่มเพื่อนโดยเฉพาะอย่างยิ่ง ถ้าเป็นเพื่อนสนิท เนื่องจากวัยรุ่นนั้นใช้เวลาส่วนใหญ่อยู่กับเพื่อนๆ มากกว่าบิดา มารดา ซึ่งบางครั้งบรรทัดฐานและแบบพฤติกรรมของกลุ่มอาจจะไม่ปฏิบัติตามบรรทัดฐานของสังคม แต่บุคคลต้องการมีการติดต่อสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในกลุ่มเพื่อนอย่างใกล้ชิดและยาวนานจนบุคคลนั้นยึดถือบรรทัดฐานของกลุ่มมาเป็นแบบอย่าง

Delamater(1975: 129) ได้อธิบายถึงเหตุผลถึงความสัมพันธ์ของเพื่อนสนิท มีอิทธิพลเกี่ยวกับเรื่องเพศและสามารถเรียนรู้เอกลักษณ์เกี่ยวกับทางเพศ เช่น มารดาไม่ค่อยให้รายละเอียดเกี่ยวกับเพศ

แนวคิดเรื่องความรักของเด็กวัยรุ่น

วัยรุ่นเป็นช่วงชีวิตระหว่างวัยเด็กและวัยผู้ใหญ่ เป็นวัยที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างมากมาทั้งทางด้านร่างกาย สติปัญญาและจิตใจ ทางด้านร่างกายมีการเปลี่ยนแปลงอย่างมากเกี่ยวกับขนาดรูปร่าง ทางด้านเซาว์ปัญญามีการพัฒนาอย่างมาก สามารถคิดอย่างมีเหตุผล ความคิดลึกซึ้ง มีความคิดรวบยอด และมีอุดมการณ์ ทางจิตใจก็มีการเปลี่ยนแปลงด้านอารมณ์เพศ ความรู้สึกเกี่ยวกับตนเอง ความต้องการเป็นอิสระ และความต้องการผูกพันใกล้ชิดกับเพศตรงข้าม เป็นช่วงเวลาของการแสวงหาความเป็นเจ้าของใครสักคนที่เขาอยากใกล้ชิด และมีความปรารถนาทางการมารมณ (สุวิทนา อารีพรรค, 2523: 606)

ความรักของเด็กวัยรุ่นเป็นสิ่งแปลกและน่าตื่นเต้น ความรักเพศตรงข้ามเป็นความรักที่เกิดจากฮอร์โมนเพศ ซึ่งแต่เดิมมีเพียงความรักและความผูกพันภายในครอบครัว ต่อมาจึงหันมาสนใจเพื่อนรุ่นเดียวกันและเพศตรงข้าม ซึ่งเป็นปรากฏการณ์ธรรมชาติที่ไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ ความรักในวัยรุ่นสามารถแบ่งออกเป็นประเภทใหญ่ๆ ได้ดังนี้ (พรพิมล เจียมนาครินทร์, 54-62)

1.ความรักตนเอง เกิดจากการเห็นความสำคัญของตนเอง การเริ่มดูแลสุขภาพร่างกายด้วยการออกกำลังกาย การระมัดระวังดูแลทรวดทรงให้สวยงาม การดูแลบุคลิกภาพด้านการแต่งกาย ทรงผม รู้จักขวนขวายหาความรู้ในเรื่องการปรับปรุงตัวเอง เช่น เขียนจดหมายถามเรื่องราวที่ตนอยากรู้ตามคอลัมน์เกี่ยวกับความงามในนิตยสาร หรือโทรศัพท์ปรึกษาตามสถานีวิทยู ซึ่งจัดรายการถาม-ตอบในสารพันปัญหา สิ่งเหล่านี้แสดงให้เห็นว่าเด็กวัยรุ่นมีความรัก และสนใจตนเอง ต้องการให้ตนเองดูดีในสายตาของบุคคลที่พบเห็นในสังคม

2.ความรักเพื่อน ในช่วงวัยแรกวัยเด็กจะมีเพื่อนมากมาย กลุ่มเพื่อนจะรวมผู้ที่มีลักษณะนิสัยใจคอและรสนิยมเหมือนกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งเพื่อนเพศเดียวกัน ลักษณะการคบจะคบกันเป็นกลุ่มใหญ่ แต่เมื่อเข้าสู่วัยรุ่นตอนปลาย จำนวนเพื่อนในวัยรุ่นจะลดลง โดยให้ความสนิทสนมกันมากขึ้น และช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกัน มีการติดต่อสัมพันธ์กันตลอดเวลา แม้ว่าจะเจอกันที่โรงเรียนแล้วก็ตาม ยังต้องมีการเขียนจดหมาย หรือโทรศัพท์คุยกันอีกได้นานๆ

3.ความรักที่มีต่อบุคคลที่ตนชื่นชมเป็นพิเศษ เป็นความรู้สึกที่เด็กมีต่อบุคคลที่เก่ง มีความสามารถในด้านที่ตนสนใจอยู่ จะเป็นความรู้สึกเหมือนบุคคลนั้นเป็นวีรบุรุษ และจะเอาเป็นแบบอย่าง เด็กจะพยายามติดตามข่าวคราว ผลงาน ความเคลื่อนไหว บุคคลที่เด็กวัยรุ่นนิยมชมชื่นมักเป็นนักกีฬา นักดนตรี นักร้อง นักแสดง หรือแม้แต่บุคคลในครอบครัว ซึ่งอาจจะเป็นพี่ ป้า น้ำ อา ที่ประสบความสำเร็จในการเรียน การทำงาน เด็กวัยรุ่นจะพยายามเลียนแบบวีรบุรุษของตนในด้านต่างๆ เช่น การแต่งกาย ทรงผม การพูด หรือวิธีการทำงานเด็กจะใช้ความพยายามที่จะเรียนรู้รายละเอียดของบุคคลเหล่านี้ให้มากที่สุดเท่าที่จะมากได้ จะพบได้จากการที่เด็กเขียนจดหมายไปสอบถามนิตยสารต่างๆ ที่เสนอคอลัมน์เกี่ยวกับบุคคลที่ตนสนใจ หรือโทรศัพท์ไปถามเรื่องราวส่วนตัวหรือขอที่อยู่เพื่อติดต่อเอง

4.ความรักเพื่อนต่างเพศ เนื่องจากฮอร์โมนต่อมเพศเริ่มทำงานในช่วงวัยรุ่นนี้ เด็กวัยรุ่นจึงมีความตื่นตัวทางเพศสูง มีความต้องการที่จะได้เป็นที่รัก ที่ปรารถนา และที่กล่าวขวัญถึงของเพศตรงข้าม จึงมีความพยายามที่จะทำตัวให้เป็นจุดเด่น โดยจะเริ่มทำตัวให้เป็นที่สนใจของเพศตรงข้าม ด้วยวิธีการต่างๆ นานา เช่น การแต่งกายที่สะดุดตา การพูดจาที่สะดุดหู มีการบัญญัติคำใหม่ๆ หรือที่เรียกว่าภาษาแสลงของวัยรุ่นขึ้น การพูดเสียดสีเพื่อดึงดูดความสนใจ

เป็นต้น วัยรุ่นมักจะคิดว่าตนเป็นผู้ใหญ่แล้ว และสามารถมีคู่รักได้ ความรักในช่วงวัยรุ่นนี้จะมีหลายประเภท ได้แก่

- *ความรักแบบเด็กๆ (Puppy Love or Calf Love)* เป็นความรักแบบหลงใหลใฝ่ฝัน งามาย ชั่วครู่ชั่วคราว เป็นความรักชนิดที่ไม่มีเหตุผล ไม่สนใจสิ่งใดๆ มักจะเกิดช่วงวัยรุ่นตอนต้นและตอนกลาง ความรักชนิดนี้ไม่จริงจังยั่งยืน หากพบคนใหม่ที่ถูกใจกว่า เห็นว่าดีกว่า สวยกว่า หล่อกว่า ก็จะเปลี่ยนใจไปได้ง่าย ๆ

- *ความรักแบบชื่นชมบูชา (Hero Worshipping)* เป็นความรักที่อาจจริงจัง ยั่งยืนหรือไม่จริงจังยั่งยืนก็ได้ ความรักชนิดนี้เป็นไปตามความสนใจของคนใกล้ชิดในครอบครัวหรือกลุ่มเพื่อนสนิท แต่หากเด็กมีความสนใจในสิ่งนั้นอย่างแท้จริง เด็กทุ่มเทในการศึกษาเรื่องราวนั้นๆ ตลอดมา และจะให้ความจงรักภักดีต่อสิ่งนั้นไม่มีเสื่อมคลาย จะไม่หายไปได้ง่ายๆ เพราะไม่ได้เกิดจากความนิยมชั่วคราวของสังคม ความรักชนิดนี้บางครั้งมีความคลั่งไคล้(Crazy)อยู่ในตัว เช่น การคลั่งดารา คลั่งนางงาม คลั่งนักกีฬา เป็นความรู้สึกที่มีต่อคนเด่นในระดับชาติหรือระดับโลก เด็กวัยรุ่นมีความคลั่งไคล้บุคคลที่เป็นเสมือนตัวแทนของความใฝ่ฝันของตนเองที่มีอยู่ในใจ

- *ความรักในเพศเดียวกัน (Sex Aversion)* พฤติกรรมรักเพศเดียวกันมีปรากฏในทั้งเพศชายและหญิง เป็นลักษณะของการไม่สนใจเพศตรงข้าม หรือการทำตัวเป็นเพศตรงข้ามคือ เด็กชายมีพฤติกรรมแบบผู้หญิง หรือเด็กหญิงมีพฤติกรรมแบบเพศชาย ลักษณะโดยทั่วไปของความรักในเพศเดียวกัน ในผู้ชายเรียกว่า โฮโมเซ็กชวล(Homosexuality) เรียกกันอย่างไม่เป็นทางการว่า “เกย์” สำหรับเพศหญิงที่ชอบผู้หญิงด้วยกัน และไม่สนใจเพศตรงข้ามเรียกว่า เลสเบียน(Lesbian) หรือเรียกกันอย่างไม่เป็นทางการว่า “ทอม-ดี้” การเกิดเป็นรักร่วมเพศนั้นเกิดจากความรู้สึกที่มีความขัดแย้ง และความกดดันในใจเรื่องเพศตรงข้ามในวัยเด็ก จึงทำให้หันไปสนใจในเพศเดียวกันแทน

ความรักที่เราต้องการศึกษานี้ เป็นความรักในแบบสุดทายเป็น คือ ความรักในเพื่อนต่างเพศ เด็กในวัยนี้มีความต้องการทำตัวให้เป็นที่พอใจของเพศตรงข้าม มีความพยายามในการเรียนรู้เรื่องราวของเพศตรงข้าม สนใจในการสร้างเสน่ห์และความประทับใจให้แก่เพื่อนต่างเพศ มีความสนใจที่จะแสวงหาความรู้ และบทบาทเกี่ยวกับเรื่องเพศจากแหล่งความรู้ต่างๆ เพราะความรู้เกี่ยวกับเพศเป็นสิ่งสำคัญ และมีความจำเป็นต่อการปรับตัวทางเพศ ก่อนที่จะต้องรับผิดชอบต่อชีวิตการแต่งงานในวัยผู้ใหญ่

จากการศึกษาของ รูบินสไตน์ และคณะ (Rubenstein et.al.,1976: 487-496) พบว่าทั้งเด็กวัยรุ่นชาย และหญิงมีความสนใจในเรื่องเพศคล้ายคลึงกัน แต่ให้ลำดับความสำคัญต่างกันดังนี้

<u>วัยรุ่นหญิง</u>	<u>วัยรุ่นชาย</u>
1.การคุมกำเนิด	1.โรคที่เกิดจากการมีเพศสัมพันธ์
2.การทำแท้ง	2.ความสนุกกับการมีเพศสัมพันธ์
3.ยาเม็ดคุมกำเนิด	3.การร่วมประเวณี
4.โรคที่เกิดจากการมีเพศสัมพันธ์	4.การคุมกำเนิด
5.การตั้งครรภ์	5.ความรัก
6.ความรัก	6.การร่วมประเวณีทางปาก
7.ความกลัวในเรื่องเพศ	7.การตั้งครรภ์
8.การข่มขืน	8.การทำแท้ง
9.ความสนุกกับการมีเพศสัมพันธ์	9.ความรู้สึกลึกซึ้งเกี่ยวกับเรื่องเพศ
10.การร่วมประเวณี	10.ยาเม็ดคุมกำเนิด
11.การรุกรานทางเพศ	11.ความกลัวในเรื่องเพศ
12.โสเภณี	12.การรุกรานทางเพศ
	13.โสเภณี

นอกจากนั้น เด็กวัยรุ่นยังให้ความสนใจในการใกล้ชิดสนิทสนมกับเพศตรงข้าม มีความรู้สึกผูกพันรักใคร่มากจนไม่มีเวลาคิดถึงเรื่องอื่น ทั้งนี้อาจเป็นเพราะได้รับอิทธิพลจากบุคคลสังคมและสื่อมวลชนแขนงต่างๆ เช่น ละครโทรทัศน์ นวนิยาย จากการสำรวจพบว่า เด็กวัยรุ่นชายชอบวัยรุ่นหญิงที่มีนิสัยเอื้อเฟื้อ สนุกสนาน ร่าเริง เรียบร้อย อ่อนโยนและมีหน้าตาดี แต่จะไม่เน้นเรื่องเครื่องแต่งกาย เงินทองและความมีหน้ามีตาทางสังคมของฝ่ายหญิงมากนัก ส่วนวัยรุ่นหญิงมักสนใจชายที่มีรูปร่างดี แต่งกายดี มีเสน่ห์ สุภาพ สะอาด สังคมเก่ง พุดจาคล่องแคล่ว ส่วนเงินทองและชาติตระกูลนั้นรองลงมา อย่างไรก็ตาม การเลือกคู่ครองของวัยรุ่นนั้น มีความแตกต่างกันตามทัศนคติ ค่านิยม การอบรมเลี้ยงดู รวมทั้งสภาพแวดล้อมทางสังคมของวัยรุ่นด้วย

วัยรุ่นในช่วงอายุต่างกันจะมีการสนองตอบในเรื่องความรักกับเพศตรงข้ามต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามการพัฒนาของร่างกายและอารมณ์ดังต่อไปนี้ (สุวิทนา อารีพรรค, 607-620)

1. วัยรุ่นตอนต้น (อายุ 12-15 ปี) เป็นระยะใกล้แตกเนื้อหนุ่มแตกเนื้อสาว ซึ่งมีการเจริญเติบโตของร่างกายอย่างรวดเร็ว อันเป็นจุดเริ่มต้นของการพัฒนาและเป็นการเริ่มต้นของ

วัยรุ่น ผู้หญิงจะเริ่มมีประจำเดือน ส่วนผู้ชายจะเริ่มมีการหลั่งน้ำอสุจิในตอนกลางคืนหรือที่เรียกว่า “ฝันเปียก” วัยนี้ยังมีลักษณะหลายอย่างของวัยเด็กอยู่ เช่น ยังอยู่ในกลุ่มเพื่อนเพศเดียวกัน ในกลุ่มเพื่อนหญิงจะมีบางคนหันไปสนใจเพศตรงข้ามบ้าง เพราะเพศหญิงจะสนใจเพศชายก่อนเพศชายจะสนใจเพศหญิง เนื่องจากผู้หญิงจะก้าวเข้าสู่วัยรุ่นเร็วกว่า วัยรุ่นชายจะยังไม่มั่นใจพอที่จะเข้าไปหาเพศตรงข้ามเพราะยังคงต่อสู้กับการติดแม่ และความกลัวสูญเสียเอกลักษณ์ของตนที่เกิดจากการมีความสัมพันธ์กับเพศตรงข้าม เด็กในวัยนี้ยังมีบ้านเป็นศูนย์กลางของชีวิต

2. วัยรุ่นตอนกลาง (อายุ 16-17 ปี) ในระยะนี้วัยรุ่นจะเริ่มสนใจเพศตรงข้าม ทำให้ความสัมพันธ์ในกลุ่มเพื่อนเพศเดียวกันเริ่มห่างเหินกันไป การสนใจเพศตรงข้ามจะเริ่มจากการมีความมั่นใจในกลุ่มเพื่อนเพศเดียวกัน ทั้งวัยรุ่นหญิงชายจะต้องมีความมั่นใจในเอกลักษณ์ของตนก่อนที่จะเข้าไปเกี่ยวข้องกับเพื่อนต่างเพศ ความสนใจเพศตรงข้ามไม่ได้มาจากแรงกระตุ้นทางเพศอย่างเดียว ความภูมิใจในตนเองมักจะมาจากเพื่อนต่างเพศมากกว่าเพื่อนเพศเดียวกัน จะมีการพบปะกับกลุ่มเพศตรงข้ามเป็นระยะสั้นๆ และมีการหยอกล้อเพื่อแสดงความสนใจกัน คนที่เขาล้อคือคนที่เขารัก ในระยะแรกๆวัยรุ่นจะไม่แสดงความสนใจอีกฝ่ายมากกว่าธรรมดา แม้จะเป็นคนที่เขาใฝ่ฝันถึง การมีความรักกันอย่างเปิดเผยจะดำเนินไปช้าๆ ก่อนที่จะเกิดความผูกพันกันอย่างแน่นแฟ้นจริงจัง แรกๆจะไปกันเป็นกลุ่ม และต่อมากลุ่มก็จะเล็กลงและแยกเป็นคู่ มีการกอดจูบคลำเพื่อสำรวจความรู้สึกของตน เป็นการสำรวจหรือการกระตุ้นที่ตื่นเต้นมากกว่าเป็นการปลดปล่อยความตึงเครียดทางเพศ โดยทั่วไปการร่วมเพศจะเกิดในวัยรุ่นตอนปลาย เมื่อเขารู้สึกมั่นใจในความเป็นตัวของตัวเอง เข้าใจความต้องการของอีกฝ่าย และรู้ว่าจะต้องกำหนดขอบเขตของตนเมื่อจำเป็น

3. วัยรุ่นตอนปลาย (อายุ 18-20 ปี) เป็นช่วงที่ใกล้เข้ามาสู่ความเป็นผู้ใหญ่ วัยรุ่นจะเริ่มหันมาสนใจอนาคตของตน เด็กหนุ่มจะสนใจเกี่ยวกับอาชีพ และเด็กสาวจะสนใจงานที่จะไม่เป็นอุปสรรคต่อชีวิตสมรส ดังนั้นวัยรุ่นระยะนี้จึงมีการเลือกอาชีพและคู่ครอง ซึ่งจะช่วยให้เอกลักษณ์หรือความเป็นตัวของตัวเองมั่นคงยิ่งขึ้น และมีความสามารถจะสนิทสนมกับเพศตรงข้ามได้มากขึ้น วัยรุ่นจะค่อยๆลดการเอาแต่ใจตนเองและการรักตนเองมากเกินไปในเรื่องความรักและความต้องการทางเพศ ความรักของเขาจะมีการคำนึงถึงความสุขของอีกฝ่ายด้วย และความสุขของอีกฝ่ายที่ได้รับจะเป็นความสุขของเขาด้วยเช่นกัน เขาจะรู้สึกว่าตนขาดความสมบูรณ์ถ้าไม่มีเพศตรงข้าม เขาต้องการที่จะร่วมหัวจมท้ายกับใครสักคนซึ่งบทบาทและวิถีทางของความรักจะร่วมกับเขาได้พอเหมาะพอดี เขาจะไม่มองหาคนที่มีคุณสมบัติเหมือนเขาหรือมีคุณสมบัติซึ่งเขาต้องการเป็นเจ้าของอีกแล้ว แต่จะหาคนที่ทำให้เขาสมบูรณ์ และมีความชื่นชมในตัวเขา

ในช่วงนี้วัยรุ่นจะเริ่มกลับไปสนใจใหม่ว่าเขาคือใคร และมีนิยามของความเป็นตัวเองค่อนข้างจะแน่นอน เขามักจะมีความรู้สึกผูกพันอย่างแน่นแฟ้นกับใครสักคน ความหมายและความดีความงามในความรักจะแตกต่างกันในแต่ละคนขึ้นอยู่กับวุฒิภาวะทางอารมณ์ของเขา ในระยะแรกเขาจะรู้สึกเหมือนเป็นคนคนเดียว การคิดพูดถึงตนจะใช้สรรพนามว่า “เราทั้งสอง” ซึ่งเน้นถึงการมีความสนใจ ความรู้สึก และชีวิตในอนาคตร่วมกัน เขาอยากอยู่ร่วมกัน และมีประสบการณ์ร่วมกันอย่างมาก สิ่งใดที่ต้องทำให้แยกกันก็จะทำให้เขาคิดถึงอีกฝ่าย การจากกันจะสร้างความรู้สึกเจ็บปวด หรือการมีคนอื่นมาแทนที่ก็จะเกิดความทุกข์ทรมานอย่างรุนแรง การมีความรัก ความต้องการเพศตรงข้าม จะเข้าไปแทนที่การยึดติดกับพ่อแม่ การผูกพันกันอย่างแน่นแฟ้นทางจิตใจมักจะรวมเป็นสิ่งเดียวกันกับความใกล้ชิดทางร่างกายและทางเพศ แต่ในระยะนี้วัยรุ่นจะคำนึงถึงเรื่องจิตใจมากกว่าเรื่องเพศ

ความรักในวัยรุ่นดังที่ได้กล่าวไปแล้วนี้ เกิดขึ้นโดยความต้องการของร่างกาย ซึ่งพัฒนาไปตามวัยของมนุษย์ การที่เด็กวัยรุ่นเลือกที่จะมีความสัมพันธ์กับเพื่อนต่างเพศไม่ว่าจะในระดับใดก็ตาม ครอบครัว สังคมแวดล้อม และตัวเด็กเองมีส่วนในการตัดสินใจที่จะเลือกปฏิบัติ นอกจากนั้นบุคคลที่พวกเขาชื่นชอบก็มีผลต่อทัศนคติในเรื่องความรักนี้ด้วย ว่าควรจะเป็นไปในทิศทางใด การที่สื่อมวลชนนำเสนอรายการบันเทิง และข่าวคราวของบุคคลในวงการบันเทิงในเรื่องดังกล่าวย่อมมีอิทธิพลต่อทัศนคติของเด็กในเรื่องนี้ด้วย และจะเชื่อมโยงไปถึงพฤติกรรมของเด็กได้เช่นกัน ปัญหาต่างๆที่เกิดขึ้นกับเด็กในช่วงวัยรุ่นนี้ อาทิ ปัญหาการตั้งครมก่อนเวลาอันสมควร ปัญหาการทำแท้ง เป็นปัญหาที่มีผลกระทบต่อสังคมในระยะยาว เพราะผลพวงที่เกิดจากปัญหานี้มันตามมาเป็นลูกโซ่ สร้างปัญหาให้สังคมไม่น้อย จึงเป็นเรื่องที่สื่อมวลชนควรให้ความสนใจ และควรเลือกนำเสนอเฉพาะด้านที่พึงกระทำ หรือหากต้องนำเสนอทัศนคติหรือตัวอย่างที่ไม่พึงประสงค์ ควรให้แง่คิดจากพฤติกรรมนั้นด้วย เพื่อให้เด็กมีทัศนคติที่ถูกต้อง และมีพฤติกรรมที่เหมาะสมต่อไป

แนวคิดเกี่ยวกับครอบครัว

ความหมายของครอบครัว

ครอบครัวประกอบด้วยสมาชิกมากกว่า 2 คนขึ้นไป ซึ่งมาอาศัยอยู่ร่วมกัน มีความเกี่ยวพันกันโดยกำเนิด การแต่งงานหรือรับไว้ในสกุลเดียวกัน เช่น สามี ภรรยา บุตรหลาน สมาชิกแต่ละคนมีความสัมพันธ์และมีอิทธิพลซึ่งกันและกัน (Assael, 1998)

สำหรับประเภทของครอบครัวที่พบในปัจจุบันมีด้วยกัน 2 ลักษณะดังที่ Murdock ได้แบ่งประเภทของครอบครัวไว้ดังนี้ (อ้างถึงในสุพัตรา สุภาพ, 2522)

1. ครอบครัวเดี่ยว(Nuclear Family) เป็นครอบครัวที่ประกอบด้วย สามี ภรรยา และลูก ซึ่งอาจเป็นบุตรบุญธรรมก็ได้ เป็นครอบครัวที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดที่สุดซึ่งสามารถพบเห็นได้ทั่วไปในสังคมปัจจุบัน

2. ครอบครัวขยาย(Extended Family) เป็นครอบครัวที่ประกอบด้วยครอบครัวเดี่ยวและญาติพี่น้อง เช่น ปู่ย่า ลุงป้า น้าอา เป็นต้น อาจอยู่ในบ้านหลังเดียวกันหรือปลูกบ้านอยู่ใกล้เคียงในบริเวณเดียวกันก็ได้

ปัจจุบันสังคมมีปัญหาการหย่าร้างเพิ่มมากขึ้น ส่งผลให้เกิดครอบครัวรูปแบบใหม่อยู่สองลักษณะ คือ ครอบครัวเดี่ยวแบบหย่าร้าง(Mononuclear Family)หรือเรียกอีกชื่อหนึ่งว่า ครอบครัวที่มีหัวหน้าครอบครัวคนใดคนหนึ่งที่เป็นทั้งพ่อและแม่ (Single parent) หมายถึง ครอบครัวที่เกิดการหย่าร้าง ลูกอยู่กับพ่อหรือแม่เพียงคนเดียว และครอบครัวแบบใหม่(Untraditional Family) คือ ครอบครัวที่เกิดจากการรวมตัวกันระหว่างคนที่ไม่มี ความเกี่ยวข้องกันเลย แต่ต้องมาอยู่บ้านเดียวกัน เช่น บ้านพักพนักงานบริษัท (เสรี วงษ์มณฑา, 2542)

โดยทั่วไปครอบครัวมีหน้าที่อยู่ 4 ประการ คือ (จรรยา สุวรรณทัต, 2530 อ้างถึงใน พัชนี เชายจรรยา และประทุม ฤกษ์กลาง, 2531)

1.หน้าที่ทางเศรษฐกิจ(Economic Function) คือ หน้าที่ที่พ่อแม่ต้องหาเงินมาเลี้ยงดูบุตร

2.หน้าที่ในการให้สถานภาพ(Status Function) คือ ครอบครัวต้องทำหน้าที่ในการปฐมนิเทศบุตรหลานในครอบครัวของตนเองให้รู้จักสถานภาพของตนตามความเห็นพ้องต้องกันของสังคม เช่น สถานภาพของการเป็นพ่อ เป็นแม่ เป็นบุตร

3.หน้าที่ในการสืบต่อ(Reproduction Function) ครอบครัวมีหน้าที่ผลิตลูกหลานไว้สืบสกุลต่อไป

4.หน้าที่ในการอบรมให้เด็กเป็นสมาชิกที่ดีในสังคมและให้ความรู้สึกรอบอุ่น ปลอดภัย(Functions of Socialization and Security Giving)

ลักษณะของครอบครัวไทย

สำหรับครอบครัวของคนไทยในชนบทส่วนใหญ่ มีลักษณะเป็นครอบครัวขยาย ในครอบครัวมีสมาชิกเป็นจำนวนมากทั้งสามี ภรรยา บุตร ญาติ ย่า ตา ยายและญาติคนอื่นๆ ทำให้ครอบครัวมีขนาดใหญ่ แต่ปัจจุบันภาวะทางเศรษฐกิจบีบบังคับจากการแยกตัวออกไปสร้างชีวิตของตนเองของลูกเพื่อความจำเป็นอิสระในการใช้ชีวิตมากขึ้น ทำให้ขนาดของครอบครัวเล็กลงกลายเป็นลักษณะของครอบครัวเดี่ยวมากขึ้น โดยเฉพาะในสังคมเมืองขนาดของครอบครัวในสังคมมีแนวโน้มที่จะเล็กลงอย่างเห็นได้ชัดเจนมากกว่าในชนบท ทั้งนี้ก็เป็นการปรับตัวเพื่อจะให้สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจและสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป

จากการศึกษาในเชิงมนุษยวิทยาเรื่อง “การอบรมเลี้ยงดูเด็กตามวิถีชีวิตไทย” (อ้างถึงในนงลักษณ์ เอมประดิษฐ์, 2539) พบข้อมูลที่น่าสนใจเกี่ยวกับลักษณะของการอบรมเลี้ยงดูตามวิถีชีวิตไทย ซึ่งสามารถประมวลได้ 10 แบบ ดังนี้

1)การให้อิสระเชิงควบคุม คือ การอบรมเลี้ยงดูแบบผู้ใหญ่ให้อิสระแก่เด็กในการตัดสินใจเรื่องต่างๆของตนเอง การให้เด็กช่วยเหลือตนเองโดยผู้ใหญ่จะควบคุมดูแลอยู่ห่างๆ

2)การควบคุมเชิงละเลย การอบรมเลี้ยงดูแบบนี้ ผู้ใหญ่จะคอยควบคุมดูแลเด็กให้อยู่ในสายตาของผู้ใหญ่ แต่ผู้ใหญ่จะไม่ควบคุมตลอดกระบวนการ บางครั้งก็เข้มงวด บางครั้งก็ปล่อย ขึ้นอยู่กับอารมณ์ของผู้ใหญ่

3)การยอมรับแบบไม่แสดงออก คือ ผู้ใหญ่ให้การยอมรับเด็กโดยไม่แสดงออกอย่างชัดเจนทางพฤติกรรม เมื่อเด็กยังเล็กผู้ใหญ่จะแสดงความรักโดยการสัมผัสทางกาย เช่น การกอด แต่เมื่อเด็กโตขึ้นการแสดงความรักและการยอมรับจะเปลี่ยนจากการสัมผัสทางกายเป็นการแสดงออกทางวาจาและการกระทำ เมื่อเด็กมีพฤติกรรมในทางที่ดีเป็นที่พอใจ ผู้ใหญ่มักไม่ให้การชมเชย แต่จะเฉยนิ่งซึ่งถือว่าการยอมรับ แต่ถ้าการกระทำไม่เป็นที่พอใจ ผู้ใหญ่จะตักเตือน ดุว่า หรือสั่งสอน

4)การเป็นแบบอย่าง คือ เด็กได้เรียนรู้โดยการเลียนแบบพฤติกรรมผู้ใหญ่ ซึ่งมีทั้งพฤติกรรมทางบวกและพฤติกรรมทางลบ เช่น การมีสัมมาคารวะ การช่วยเหลือกัน การทะเลาะวิวาท เป็นต้น

5)การให้เด็กสัมผัสกับสภาพแวดล้อมและร่วมสถานการณ์แล้วเกิดการเรียนรู้ตามธรรมชาติ เด็กจะสั่งสมประสบการณ์จากการทำกิจวัตรประจำวัน การสังเกตและการเรียนรู้บทบาทของคนในครอบครัว เป็นต้น

6) การใช้พฤติกรรมทางวาจาอย่างมากและแสดงเหตุผลน้อย กรณีนี้คือ การอบรมเลี้ยงดูของผู้ใหญ่มักใช้พฤติกรรมทางวาจาโดยการบอก การออกคำสั่ง การขู่ ดุด่า การตอบคำถามที่แจ่มเหตุผลน้อย และส่วนใหญ่เด็กจะตอบสนองด้วยวิธีการนั่งเฉยหรือหนีไปห่างๆ

7) การใช้อำนาจในการอบรมเลี้ยงดู ผู้ใหญ่จะใช้อำนาจทั้งวาจาและท่าทางเมื่อเด็กกระทำสิ่งที่ไม่พอใจ ผู้ใหญ่จะลงโทษเด็กด้วยการตีหรืองดรางวัล การใช้อำนาจนี้ขึ้นอยู่กับอารมณ์เป็นสำคัญ

8) การไม่คงเส้นคงวา คือ ผู้ใหญ่จะแสดงพฤติกรรมในการอบรมเลี้ยงดู ถ้าอารมณ์ดีจะแสดงออกอย่างหนึ่ง ถ้าอารมณ์ไม่ดีจะแสดงออกอีกอย่างหนึ่ง

9) การมีผู้ร่วมดูแลเด็กหลายคน เช่น ญาติ เพื่อนบ้าน

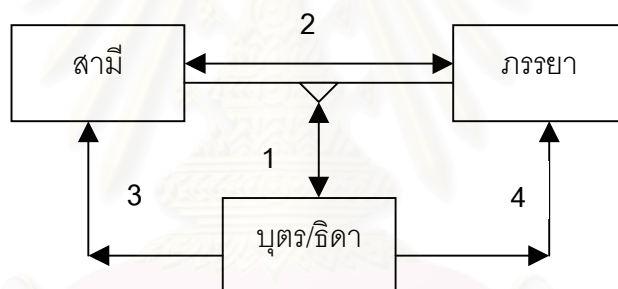
10) พ่อแม่สนองความต้องการเด็กเปลี่ยนแปลงไปตามวัย วุฒิภาวะและเพศของเด็ก

จากสภาวะการเปลี่ยนแปลงและวิวัฒนาการทางสังคม ทำให้รูปแบบของครอบครัวไทยและสภาพแวดล้อมภายในครอบครัวในระยะ 50 ปีที่ผ่านมาจนถึงปัจจุบัน ได้เปลี่ยนแปลงไปจากลักษณะครอบครัวขยายไปสู่รูปแบบครอบครัวที่หลากหลาย สตรีมีบทบาทมากขึ้นทั้งการประกอบอาชีพ การศึกษา การจัดการภายในครัวเรือน เป็นต้น บทบาทหน้าที่ของครอบครัวเปลี่ยนไปตามสภาพสังคม พ่อแม่มีเวลาให้แก่ลูกน้อยลง ความผูกพันระหว่างสมาชิกในครอบครัวลดลง เนื่องจากพ่อแม่ส่วนใหญ่ทำงานนอกบ้านเพื่อหารายได้มาเกื้อหนุนครอบครัว วิธีการอบรมเลี้ยงดูลูก การถ่ายทอดค่านิยมของครอบครัวไทยแบบดั้งเดิมก็เปลี่ยนแปลงไปด้วย เช่น สอนลูกให้ช่วยเหลือตนเองมากขึ้น (นางลักษณณ์ เอมประดิษฐ์, 2539) นอกจากนี้ความห่างเหินกันที่เกิดจากความผูกพันระหว่างกันลดลง ทำให้สมาชิกภายในครอบครัวมีอิสระมากขึ้น หญิงและชายมีสิทธิเท่าเทียมกัน ครอบครัวไทยสมัยใหม่นิยมเครื่องอำนวยความสะดวกสบายต่างๆ เพื่อมาสนองความต้องการในการดำรงชีพ(บุญลือ วันทายนต์, 2520 อ้างถึงในนางลักษณณ์ เอมประดิษฐ์, 2539) ทำให้การบริโภคของครอบครัวขยายวงกว้างออกไปยังสินค้าและบริการหลากชนิดมากขึ้น

แต่ไม่ว่าครอบครัวจะเป็นรูปแบบหรือลักษณะใดก็ตาม ครอบครัวจะมีวงจรการหมุนเวียนที่เปลี่ยนรูปแบบไปตามกาลเวลาซึ่งเราเรียกว่า “วัฏจักรของครอบครัว” โดยเริ่มต้นด้วยการแต่งงานของชายและหญิงจนกระทั่งคู่แต่งงานนั้นเสียชีวิตลง ในแต่ละวันช่วงของการดำเนินชีวิตจะเกิดกิจกรรมต่างๆที่อาจจะแตกต่างกันบ้างตามลักษณะโครงสร้างของสมาชิกในครอบครัว แต่โดยทั่วไปแล้วจะมีลักษณะคล้ายๆกัน คือ การเกิด การศึกษาเล่าเรียน การเจริญเติบโตเข้าสู่วุฒิภาวะ และเข้าสู่วัยชราหรือปัจฉิมวัยในที่สุด

ครอบครัวจัดเป็นกลุ่มย่อยประเภทหนึ่ง ซึ่งมีบุคคลมาอยู่ร่วมกันเป็นระยะเวลานาน โดย การสมรส มีความสัมพันธ์กันทางสายเลือดหรือทางกฎหมาย ซึ่งการอยู่ร่วมกันนี้ทำให้ต้องมีการ ปฏิสัมพันธ์ต่อกัน(Interaction) ระหว่างสมาชิกในครอบครัว หน่วยของครอบครัวจะมีการจัด ระเบียบของสมาชิกในครอบครัว โดยแต่ละคนมีบทบาทเฉพาะของตน ได้แก่ การเป็นพ่อ แม่ ลูก สาว ลูกชาย เป็นต้น พฤติกรรมการสื่อสารระหว่างสมาชิกและการตอบสนองต่อกันในการมีปฏิ สัมพันธ์ต่อกันจะมีแนวทางเฉพาะที่สอดคล้องกับบทบาทของแต่ละคน ซึ่งแนวทางของพฤติ กรรมการสื่อสารระหว่างกันนี้เป็นสิ่งที่เราคาดคะเนได้ ปฏิสัมพันธ์ของสมาชิกในครอบครัวแบ่งเป็น 3 ประเภท คือ ความสัมพันธ์ระหว่างสามีกับภรรยา ความสัมพันธ์ระหว่างบิดามารดากับบุตร ความสัมพันธ์ระหว่างพี่กับน้อง

แผนภาพที่ 1 : โครงสร้างเกี่ยวกับบทบาทของครอบครัวเมื่อพิจารณาพร้อมกันหลายมิติ (Multidimensional Family Role Structure)

ที่มา : อดุลย์ จาตุรงค์กุล. (2543) พฤติกรรมผู้บริโภคริมพีคครั้งที่ 6. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. หน้า 449

ครอบครัวกับกระบวนการขัดเกลาทางสังคม (Socialization)

กระบวนการขัดเกลาทางสังคมเป็นกระบวนการเรียนรู้ ซึ่งครอบครัวเป็นสถาบันแรกที่ทำ หน้าที่นี้แก่บุตรธิดาของตน กระบวนการนี้จะมีผลสำคัญต่อแบบแผน ความคิด ความสนใจ ทัศนคติและพฤติกรรม โดยครอบครัวจะทำหน้าที่ดังต่อไปนี้แก่สมาชิก (Dannis R. Smith and Keith L. Williamson, 1983: 121-138)

1. เป็นเสมือนโรงเรียน คือ เป็นแหล่งประสิทธิ์ประสาทความรู้สำหรับการดำเนิน ชีวิต
2. เป็นเสมือนศาลยุติธรรม เมื่อมีความไม่ลงรอยเกิดขึ้นในครอบครัวต้องมีการแก้ ปัญหาอย่างมีหลักเกณฑ์ โดยเฉพาะเมื่อสมาชิกฝ่าฝืนกฎระเบียบของครอบครัว เป้าหมายก็คือ การควบคุมพฤติกรรมที่ไม่พึงปรารถนา

3. เป็นเสมือนที่ประชุมทุกคนมีความคิด ความรู้สึก ทศนคติ พฤติกรรมการสื่อสารในครอบครัวจึงเป็นรูปแบบพื้นฐานที่ดีที่สุดของการแสดงออกซึ่งความคิดเห็น
4. เป็นเสมือนคณะกรรมการ สมาชิกในครอบครัวจะดำเนินการในการแก้ปัญหาและตัดสินใจในแบบที่คล้ายกับเป็นคณะกรรมการ โดยร่วมกันขบคิดปัญหาต่างๆ
5. เป็นแหล่งนันทนาการ ถ้าสมาชิกในครอบครัวรู้สึกสนุกสนานในการแสดงออกในครอบครัวเหมือนมีการปฏิสัมพันธ์กับเพื่อน นั้นหมายถึง ครอบครัวมีบรรยากาศที่ดี บ้านควรเป็นที่ผ่อนคลายความตึงเครียดจากภารกิจประจำวัน มีการสังสรรค์ในหมู่สมาชิกและแสวงหาความบันเทิงร่วมกัน
6. เป็นกลุ่มพัฒนาตนเอง มีการใช้กระบวนการกลุ่มเพื่อส่งเสริมให้สมาชิกเปิดอกพูดคุยถึงความรู้สึกต่างๆของตนและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

แนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบการสื่อสารในครอบครัว

รูปแบบการสื่อสารในครอบครัว(Family Communication Pattern) หมายถึง โครงสร้างและกระบวนการของการสื่อสารระหว่างสมาชิกในครอบครัว เช่น สามี-ภรรยา บิดา-มารดา-บุตร ซึ่งถือว่าเป็นการวิเคราะห์การสื่อสารในระดับระหว่างบุคคลต่อบุคคล มิใช่การวิเคราะห์ระดับบุคคลคนเดียว (พัชนี เที่ยจรรยาและประทุม ฤกษ์กลาง, 2531)

ตามแนวคิดของ McLeod และ Chaffee (1967 cites in Rose, Bush and Kahle, 1998) ได้แบ่งรูปแบบของการสื่อสารในครอบครัวเป็น 2 มิติดังนี้

- 1.รูปแบบการติดต่อสื่อสารที่ยึดถือแบบแผนของสังคมเป็นหลัก(Socio-Oriented Communication) คือ แบบแผนของความสัมพันธ์ในการติดต่อสื่อสารระหว่างพ่อ แม่ ลูก ที่ถูกกำหนดด้วย รูปแบบความสัมพันธ์(Vertical or Relationship-Oriented Communication) คือ เป็นการสื่อสารที่ยึดถือแบบแผนของสังคมเป็นแนวทาง ซึ่งก่อให้เกิดแบบของการติดต่อสื่อสารภายในครอบครัวที่พยายามคงไว้ซึ่งความสามัคคี กลมเกลียว ความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกเป็นไปอย่างสอดคล้อง ไม่ขัดแย้งหรือมีการโต้เถียงกัน การอบรมสั่งสอนของพ่อแม่ที่มีต่อลูกจะเน้นการหลีกเลี่ยงความขัดแย้งหรือความยุ่งยากที่จะเกิดขึ้นโดยพยายามสะกดกลั่นอารมณ์โกรธเอาไว้
- 2.รูปแบบการติดต่อสื่อสารที่ยึดถือแนวความคิดเป็นหลัก(Concept-Oriented Communication) คือ แบบของความสัมพันธ์ในการติดต่อสื่อสารระหว่างพ่อ แม่ ลูก ที่ยึดถือเรื่องของแนวความคิด ข้อเท็จจริงในเนื้อหาที่สื่อสารกันเป็นหลัก(Issue-Oriented Communication) ซึ่งเด็กๆจะได้รับการสนับสนุนให้กำลังใจจากพ่อแม่ให้รู้จักแสดงความคิดเห็นของตนเองออกมาอย่าง

เปิดเผย ขณะเดียวกันก็สอนให้ยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่นด้วย รวมทั้งการสอนให้พิจารณาสิ่งต่างๆ ทุกแง่มุมทั้งด้านบวกและด้านลบ รวมทั้งการส่งเสริมให้ร่วมแสดงความคิดเห็นกับผู้อื่นอย่างไม่กังวลถึงความขัดแย้งจากความคิดเห็นที่ไม่ตรงกัน

พฤติกรรมกรรมการสื่อสารใน 2 แนวทางนี้เป็นลักษณะที่ตรงข้ามกันอย่างสิ้นเชิง ทั้งๆที่ในความเป็นจริงแล้วการสื่อสารในครอบครัวอาจจะไม่มีลักษณะเด็ดขาดชัดเจนไปด้านใดด้านหนึ่งเพียงด้านเดียวแต่จะมีการผสมผสานระหว่างลักษณะทั้ง 2 แบบซึ่งก่อให้เกิดเป็นการสื่อสาร 4 ประเภท (Rose, Bush and Kahle, 1998) ได้แก่

1. พ่อแม่แบบละเลย(Laissez Faire Parents) คือ พ่อแม่ที่มีลักษณะพฤติกรรมการสื่อสารกับลูก ที่ไม่ยึดถือทั้งแบบ Socio-Orientation และ Concept-Orientation คือ เป็นการสื่อสารอย่างอิสระเสรีไม่มีกรอบหรือแนวทางเฉพาะว่าต้องเชื่อฟังพ่อแม่หรือห้ามโต้เถียง พ่อแม่มีการสื่อสารกับลูกในระดับต่ำ จึงมีอิทธิพลน้อยที่สุดในการสร้างรูปแบบการบริโภคต่อเด็กและในขณะเดียวกันเด็กก็จะไม่ได้รับการสนับสนุนให้แสดงความคิดเห็นต่างๆด้วยเช่นกัน

2. พ่อแม่แบบปกป้อง(Protective Parents) คือ พ่อแม่ที่มีการสื่อสารแบบ Socio-Orientation สูงกว่า Concept-Orientation โดยพ่อแม่จะให้ความสำคัญกับประเด็นที่ปลูกฝังกันมาเป็นลำดับแรก คือการเคารพตามอาวุโส ส่วนเรื่องของความคิด ความถูกต้องของเนื้อหาเป็นอันดับรอง เด็กจะถูกสอนให้เชื่อฟังคล้อยตามผู้ใหญ่ ไม่ให้แสดงความคิดเห็นคัดค้านแม้ว่าจะไม่เห็นด้วยก็ตาม รวมทั้งจำกัดการเปิดรับข้อมูลจากภายนอก เพื่อให้การอยู่ร่วมกันและการติดต่อกับผู้อื่นเป็นไปอย่างราบรื่น

3. พ่อแม่แบบสนับสนุน(Pluralistic Parents) คือ พ่อแม่ที่มีการสื่อสารแบบ Socio-Oriented ต่ำกว่า Concept-Orientation คือให้ความสำคัญกับการพัฒนาความคิดและการแสดงออกของเด็กโดยส่งเสริมให้เด็กกล้าแสดงออก ถกเถียงในประเด็นเรื่องราวต่างๆกับบุคคลอื่นๆ ฝึกให้ตัดสินใจด้วยตนเองโดยไม่ต้องกลัวกับความเห็นที่ขัดแย้ง

4. พ่อแม่แบบประนีประนอม(Consensual Parents) คือ พ่อแม่ที่มีพฤติกรรมการสื่อสารแบบผสมผสานกันระหว่าง Socio-Orientation และ Concept-Orientation กล่าวคือ เรื่องของแบบแผนของสังคมที่ปลูกฝังกันมาให้เชื่อฟังผู้ใหญ่ก็เน้นย้ำให้ความสำคัญ แต่ก็ไม่ละเลยการสอนให้เด็กพัฒนาความคิดของตนเองและกล้าแสดงออก

แผนภาพที่ 2 : รูปแบบการสื่อสารในครอบครัว (Family Communication Patterns)

		Socio-Orientation	
		Low	high
Concept-Orientation	Low	<p><i>Laissez-Faire</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Little communication with children - Little Parental impact on consumption 	<p><i>Protective</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Stress vertical relationships - Obedience and social harmony - Children's exposure to outside information is limited
	High	<p><i>Pluralistic</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Stress horizontal relationships - Issue-oriented communication - Children are express opinions 	<p>Consensual</p> <ul style="list-style-type: none"> - Maintain control over children's behavior - Stress both issue-oriented communication and the consideration of others

ที่มา : Rose, M.G., Bush, D.V. & Kahle.L. The influence of family communication patterns on parental reactions toward advertising : A cross-national examination. Journal of Advertising 27(4) 1998.

นอกจากนี้ยังมีการแบ่งรูปแบบการสื่อสารตามแนวคิดของ David Kantor และ William Lehr(1976 อ้างถึงใน อัทฉนิภรณ์ นิลอรุณ, 2542) ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญการศึกษาวิจัยในสาขาการสื่อสารในครอบครัว ได้แบ่งแบบของการสื่อสารในครอบครัวออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่ 1)การสื่อสารในครอบครัวแบบปิด (Closed Family Communication) 2)การสื่อสารในครอบครัวแบบเปิด (Open Family Communication) และ 3) การสื่อสารในครอบครัวแบบปล่อย(Random Family Communication)

1.การสื่อสารในครอบครัวแบบปิด(Closed Family Communication) หมายถึงแบบวิธีการสื่อสารในครอบครัวที่เข้มงวด มีการวางระเบียบกฎเกณฑ์อย่างเคร่งครัด ผู้กำหนดกฎเกณฑ์ คือ ผู้มีอำนาจสูงสุดในบ้านซึ่งมักได้แก่ พ่อ ซึ่งเป็นผู้ควบคุมกิจกรรมต่างๆของครอบครัว ประเด็นการสนทนาและข้อมูลข่าวสารต่างๆ จะต้องถูกกั้นกรงเพื่อให้เป็นไปตามบรรทัดฐานของครอบครัว ซึ่งจะกำหนดว่าอะไรบ้างที่สมาชิกควรหรือไม่ควรจะได้ประสบพบเห็น และมีการให้รางวัลสำหรับเด็กที่อ่านหนังสือและใช้การลงโทษแก่เด็กที่ไม่เชื่อฟังผู้ใหญ่

2.การสื่อสารในครอบครัวแบบเปิด(Open Family Communication) หมายถึงแบบวิธีการสื่อสารในครอบครัวที่สมาชิกแต่ละคนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเรื่องต่างๆภายในครอบครัว

ครัวสูง แต่ละคนมีบทบาทมากและมีความยืดหยุ่นสูง แม้ว่าโดยปกติแล้วพ่อแม่จะมีอำนาจในบ้านมากกว่าลูก ในฐานะที่เป็นหัวหน้าครอบครัวจึงมีอำนาจจัดการสิ่งต่างๆภายในบ้าน แต่โครงสร้างของอำนาจก็ไม่ได้เป็นไปอย่างตายตัว พ่อแม่จะแสดงบทบาทเฉพาะที่จำเป็น แต่ละคนมีสิทธิ์ที่จะร่วมตัดสินใจ กฎระเบียบของครอบครัวมีการผ่อนปรนได้ ไม่มีการสกัดกั้นข้อมูลข่าวสารจากสื่อต่างๆที่มาสู่ครอบครัวในการรับเอาอิทธิพลจากภายนอก

3. การสื่อสารในครอบครัวแบบปล่อย (Random Family Communication) หมายถึง แบบวิธีการสื่อสารในครอบครัวที่สมาชิกสามารถทำอะไรตามที่ต้องการได้ กฎระเบียบต่างๆมีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ การอยู่ร่วมกันของสมาชิกในครอบครัวเป็นไปแบบตามสบายในแบบฉบับของแต่ละคน การดำเนินกิจกรรมต่างๆเป็นไปเพื่อจัดการกับปัญหาเฉพาะหน้า ครอบครัวแบบนี้มีการติดต่อกับบุคคลภายนอกสูงและรับเอาอิทธิพลมามากน้อยตามอัธยาศัยของแต่ละคน

รูปแบบความสัมพันธ์ของพ่อแม่ (Parental Style)

รูปแบบของพ่อแม่เป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการสื่อสารระหว่างพ่อ แม่ ลูก ที่เกี่ยวกับการบริโภค ซึ่งมีผลต่ออิทธิพลของเด็กในการตัดสินใจบริโภคของครอบครัว ซึ่งพิจารณาจาก 3 ปัจจัยด้วยกัน คือ ระดับความรักความเอาใจใส่ที่พ่อแม่มีต่อลูก (Warmth) ระดับของการควบคุมที่พ่อแม่มีต่อลูก (Restrictiveness) และระดับความวิตกกังวลของพ่อแม่และการปกป้องคุ้มครองลูก (Anxious emotional Involvement : AEI) (Becker, 1964 cited in Rose, 1999) เมื่อทำการพิจารณาจากปัจจัยดังกล่าวสามารถแบ่งรูปแบบของพ่อแม่ออกเป็น 4 แบบด้วยกัน ดังนี้ (Baumrind, 1991 cited in Walsh et al., 1998)

1) พ่อแม่แบบแสดงอำนาจ (Authoritative) จะให้สิทธิความรับผิดชอบแก่ลูกอย่างเหมาะสม ให้อิสระและส่งเสริมให้ลูกได้แสดงออกถึงความเป็นตัวของตัวเอง มีความอบอุ่นมากกว่าแบบเผด็จการ แต่ก็มีความเข้มงวดโดยคาดหวังที่จะให้ลูกได้พัฒนาพฤติกรรมตามวัยภายใต้กฎเกณฑ์ของครอบครัว

2) พ่อแม่แบบเผด็จการ (Authoritarian) มักควบคุมลูกในทุกเรื่อง ต้องการให้ลูกอยู่ในโอวาทและไม่ยอมให้ลูกได้รับปัจจัยใดๆจากภายนอกที่จะมีอิทธิพลต่อเด็ก

3) พ่อแม่แบบตามใจ (Indulgent) พ่อแม่จะพยายามไม่ขัดใจลูกเพราะไม่ต้องการทำร้ายจิตใจลูกและเชื่อว่าเด็กมีสิทธิเท่าเทียมกับผู้ใหญ่ เพียงแต่มีความรับผิดชอบน้อยกว่า

4) พ่อแม่แบบละเลย (Neglecting) มักไม่ค่อยสนใจหรือควบคุมดูแลลูกและไม่ค่อยทำอะไรที่เป็นการส่งเสริมความสามารถของเด็ก

แนวคิดเรื่องความสัมพันธ์ภายในครอบครัว (Family Cohesion)

ครอบครัวเปรียบเสมือนเป็นระบบหนึ่ง ซึ่งประกอบไปด้วยสมาชิกจำนวนหนึ่งมาอยู่ด้วยกัน มีความสัมพันธ์เกิดขึ้นระหว่างสมาชิกด้วยกันเอง และระหว่างคุณลักษณะของสมาชิกที่มาอยู่ด้วยกัน สมาชิกในครอบครัว โดยทั่วไปหมายถึง พ่อแม่และลูกเป็นส่วนใหญ่ พ่อแม่และลูกจึงเป็นส่วนประกอบหนึ่งของครอบครัวและเชื่อมโยงกันเป็นระบบด้วยสัมพันธ์ภาพซึ่งก็คือการปฏิสัมพันธ์หรือการติดต่อสื่อสารกันระหว่างบุคคลในครอบครัวนั่นเอง (Schiamberg, 1988: 313 อ้างถึงใน นวรัตน์ ศรีรัญเพชร, 2539: 13)

ความสัมพันธ์ระหว่างกันของบุคคลในครอบครัวถือเป็นความสัมพันธ์กันทางบทบาทคือสมาชิกที่มามีความสัมพันธ์กันนั้นไม่มีโอกาสเลือกที่จะสัมพันธ์กัน เมื่อลูกคลอดออกมาจะต้องเกิดความสัมพันธ์กันขึ้นระหว่างพ่อแม่ลูก ซึ่งเป็นไปตามบทบาททางสังคม อย่างไรก็ตาม บุคคลโดยทั่วไปยังมองความสัมพันธ์ในครอบครัวว่าเป็นความสัมพันธ์แบบใกล้ชิด (Close Relationship) โดยพิจารณาจากระดับความเข้มข้นในการผูกพันกัน (Intensity) ความคุ้นเคยสนิทสนมกัน (Intimacy) ความเชื่อถือไว้วางใจกัน (Trust) และการเข้าไปเกี่ยวข้องกัน (Commitment)

โอลสัน และคณะ (Olson et.al., 1979: 5-6) ได้ให้ความหมาย “ความสัมพันธ์ในครอบครัว (Family Cohesion)” ไว้ว่า เป็นความผูกพันทางอารมณ์ของสมาชิกในครอบครัวที่มีให้กับอีกคนหนึ่งและระดับประสบการณ์การปกครองของตนเองของแต่ละคนในระบบครอบครัว หรือในอีกความหมายหนึ่งคือ ความผูกพันใกล้ชิดของสมาชิกในครอบครัวที่เกี่ยวข้องกันทั้งทางกายภาพและทางจิตใจในสภาวะที่มีกำลังใจหรือห่อถอย

ครอบครัวที่มีระดับความสัมพันธ์สูงมาก (High Cohesion) มักจะอ้างถึงเรื่องความพัวพันเกี่ยวข้องกัน (Enmesh) ของสมาชิกที่ใกล้ชิดกัน มีความผูกพันและเกี่ยวข้องกันอย่างมากในเรื่องประสบการณ์ของแต่ละคน ทั้งในเรื่องการปกครองตนเอง การทำให้สมความปรารถนา หรือเป้าหมายความต้องการ

ส่วนคำว่า “ความไม่เกี่ยวข้องกัน (Disengaged)” อ้างถึง ครอบครัวที่มีความสัมพันธ์น้อย (Low Cohesion) คือ มีประสบการณ์ร่วมกันน้อย ไม่ค่อยใกล้ชิดกัน เป็นครอบครัวที่โดดเดี่ยว มีการหย่าร้าง ถึงแม้ว่าสมาชิกในครอบครัวจะมีการปกครองตนเองสูง มีอิสระภาพและความเป็นตัวของตัวเองสูง แต่ก็มักจะมีอารมณ์อ่อนไหวรุนแรง รวมถึง การไม่มีความรู้สึกที่จะอยากติดต่อกับคนอื่น ๆ ในครอบครัว

หมายถึง พ่อแม่และลูกควรมีความใกล้ชิดสนิทสนมกัน มีการสัมผัสกอดรัด เช่น การโอบรัด เกี้ยว แขนหรือหอมแก้มกันในครอบครัว เพื่อเป็นการแสดงความรักความอบอุ่นตามธรรมชาติ

6.ความเป็นเพื่อน (Friends) หมายถึง สมาชิกในครอบครัว อันได้แก่ พ่อแม่และลูก ควรที่จะมีความไว้วางใจซึ่งกันและกัน มีความเชื่อใจกัน พุดจาให้ความเป็นกันเองเปิดเผย ให้ ความสนิทสนมคุ้นเคย และการให้คำแนะนำ

7.การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (Decision making) หมายถึง การร่วมพิจารณา ปัญหาของครอบครัวร่วมกัน มีส่วนร่วมในการตัดสินใจปัญหาสำคัญๆ ในครอบครัว

8.ความสนใจ (Interests) ได้แก่ ความสนใจในการทำกิจกรรมในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ร่วมกัน หรือมีความสนใจในเรื่องต่างๆร่วมกัน ตลอดจน ให้ความสนใจในกิจกรรม หรือความชอบ ของอีกฝ่ายหนึ่ง

9.การพักผ่อนหย่อนใจ (Recreation) หมายถึง การที่พ่อแม่ลูกได้มีกิจกรรมร่วมกันในการพักผ่อนหย่อนใจเมื่อมีเวลาว่าง เช่น การท่องเที่ยวต่างจังหวัด การเล่นกีฬา การออกไป บ้านเที่ยงนอกบ้าน การชมวิดิทัศน์หรือภาพยนตร์และการทำงานอดิเรก่วมกัน ทั้งนี้ เพื่อความสดชื่น แข็งแรงและมีสุขภาพจิตที่ดี

จะเห็นได้ว่า ตัวชี้วัดความสัมพันธ์ภายในครอบครัวของโอลสัน (Olson) สอดคล้องกับแนวคิดลักษณะครอบครัวที่ทุกคนต้องการโดยนิโคลาส (Nicolas, 1983: 27-28) ซึ่งได้กำหนดคุณสมบัติของครอบครัวที่มีคุณภาพไว้ 6 ประการคือ

1) การชื่นชมคุณค่าของคนในครอบครัว หมายถึง ความพึงพอใจ ชื่นชมและเห็นคุณค่าของกันและกันในครอบครัว ซึ่งควรจะได้มีการแสดงออกอย่างชัดเจน เมื่อคนในครอบครัว แสดงความรู้สึก แสดงการกระทำที่มีความพึงพอใจในคนอื่น ๆ ที่อยู่ร่วมครอบครัวเดียวกัน

นอกจากนี้ การตระหนักในคุณค่าซึ่งกันและกันก็เปรียบเสมือนพื้นฐานของความอบอุ่นและความมั่นคงในครอบครัว ยิ่งไปกว่านั้น ยังเป็นการหล่อหลอมสมาชิกของสังคมให้มีทัศนคติ มองสังคมส่วนรวมในแง่ดีด้วย แนวคิดในข้อนี้ของนิโคลาสได้สอดคล้องกับทฤษฎีของโอลสัน ในส่วนของความผูกพันทางอารมณ์

2) การมีเวลาอยู่ร่วมกัน ได้แก่ การที่สมาชิกในครอบครัวได้ร่วมกันทำกิจกรรม หลากหลายอย่างร่วมกันและเป็นกิจกรรมที่ทุกคนมีความพอใจที่จะทำร่วมกัน ไม่ใช่เพราะการ บังคับหรือโดยบังเอิญ จะช่วยพัฒนาให้สัมพันธ์ภายในครอบครัวมีความอบอุ่นมั่นคงยิ่งขึ้น แนวคิดในข้อนี้ของนิโคลาสได้สอดคล้องกับการใช้เวลาและการพักผ่อนหย่อนใจตามทฤษฎีของ โอลสัน

3) การมีพันธะต่อความสุขและสวัสดิภาพของครอบครัวร่วมกัน สมาชิกในครอบครัวที่สัมพันธ์กันอย่างมีคุณภาพมักจะมีพันธะดังกล่าวนี้อยู่ในระดับสูง กล่าวคือ คนในครอบครัวรู้สึกเป็นพันธะที่ต้องส่งเสริมให้สมาชิกคนอื่นในครอบครัวได้มีความสุขและมีสวัสดิภาพที่ดีเป็นการห่วงใยกันและกันอย่างแท้จริง ซึ่งได้สอดคล้องกับความผูกพันทางอารมณ์ และขอบเขตความสัมพันธ์ตามทฤษฎีของโอลสัน

4) การติดต่อสื่อสารระหว่างกันเป็นอย่างดี ครอบครัวที่มีคุณภาพจะมีวิธีการติดต่อสื่อสารที่ดีมาก โดยจะพูดคุยรับรู้เรื่องราวกันโดยตรง ไม่ปกปิด ไม่เก็บไว้ในใจ หรือไม่จำเป็นต้องรับรู้เรื่องราวของบุคคลอื่นในครอบครัว โดยอาศัยบุคคลที่สามหรือบุคคลนอกครอบครัวเป็นสื่อ โดยแนวคิดข้อนี้ของนิโคลาสได้สอดคล้องกับทฤษฎีของโอลสันในเรื่อง ความเป็นเพื่อน และการตัดสินใจ

5) การมีศรัทธาต่อศาสนาอย่างแรงกล้า คุณลักษณะข้อนี้พบในครอบครัวที่มีความสัมพันธ์กันในระดับสูง บุคคลในครอบครัวมักจะมีกิจกรรมทางศาสนาด้วยกัน เช่น ไปเข้าโบสถ์ทุกวันอาทิตย์หรือเข้าวัดฟังเทศน์ร่วมกัน ในหลายครอบครัวอาจจะมีส่วนจัดตั้งองค์การทางศาสนา เช่น สร้างวัดหรือเป็นธุระให้กับกิจกรรมของศาสนา เป็นต้น การที่คนในครอบครัวมีศรัทธาต่อศาสนา ทำให้มีสติ มีความอดทนต่อกัน มีการให้อภัยต่อผู้อื่นสูง ระวังความโกรธได้เร็ว และรู้จักที่จะช่วยเหลือผู้อื่นในสังคม ซึ่งเป็นพื้นฐานของความรับผิดชอบต่อสังคมโดยส่วนรวม โดยได้สอดคล้องกับทฤษฎีของโอลสัน ในเรื่องขอบเขตความสัมพันธ์และความสนใจ

6) การมีสมรรถนะจัดการกับวิกฤตการณ์ในครอบครัวได้อย่างดี ครอบครัวที่สัมพันธ์กันอย่างมีคุณภาพมักจะมีวิธีการที่ดีในการแก้ไขปัญหา หรือกู่สถานการณ์ที่วิกฤตนั้นให้กลับคืนสู่สภาพที่ดีเช่นเดิมได้ ทุกคนในครอบครัวจะร่วมกันต่อสู้ปัญหา ให้กำลังใจซึ่งกันและกัน และร่วมกันคลี่คลายปัญหาได้ดีในที่สุด ซึ่งตรงกับแนวคิดของโอลสันในเรื่องการตัดสินใจ

นอกจากทฤษฎีของโอลสัน(Olson) ที่ได้เสนอตัวชี้วัดทั้ง 9 ตัวแปรนั้น ได้มีผู้ที่ทำการวิจัยที่ใช้ตัวแปรที่สอดคล้องกับทฤษฎีของโอลสันมาศึกษาในเรื่องความสัมพันธ์ของครอบครัว ดังเช่น กุลวรรณ วิทยาวงศรุจิ (2526) กล่าวถึง ความหมายของความสัมพันธ์ในครอบครัวไว้ว่า ลักษณะพฤติกรรมที่พ่อ และ/หรือแม่ ปฏิบัติต่อลูก พฤติกรรมที่ลูกปฏิบัติต่อพ่อ และ/หรือแม่ และพฤติกรรมที่พ่อและแม่ปฏิบัติต่อกัน โดยได้จำแนกพฤติกรรมที่แสดงถึงความสัมพันธ์ในครอบครัว ดังนี้

1.การพักผ่อนร่วมกันในครอบครัว หมายถึง การที่พ่อแม่และลูกได้มีกิจกรรมร่วมกันในการพักผ่อนหย่อนใจเมื่อมีเวลาว่าง

2.การมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและรับรู้เรื่องราวต่างๆ หมายถึง การที่ลูกได้มีส่วนร่วมกับพ่อแม่ในการแสดงความคิดเห็นและรับรู้เกี่ยวกับทุกขุสข ความลับในเรื่องต่างๆ ของพ่อแม่ เช่น ปัญหาการเงิน ปัญหาการงาน

3.การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ หมายถึง การที่บุตรหลานได้มีส่วนร่วมกับพ่อแม่ในการตัดสินใจกระทำสิ่งต่างๆ ภายในบ้าน เช่น การจัดระเบียบกฎเกณฑ์ภายในบ้าน

4.การเห็นชอบของพ่อแม่ หมายถึง พฤติกรรมที่พ่อแม่แสดงต่อลูกในลักษณะของการเห็นด้วยกับการกระทำและความคิดเห็นของลูก เช่น การไม่ปฏิเสธ ข้อเสนอแนะ ข้อคิดเห็นหรือการกระทำต่างๆของบุตร

5.ความรักความห่วงใยของพ่อแม่ หมายถึง พฤติกรรมของพ่อแม่ที่ลูกรับรู้ว่าเป็นพฤติกรรมที่แสดงความรัก ความห่วงใยที่มีต่อบุตร เช่น การช่วยเหลือคลายปัญหาต่างๆ การให้ความเป็นกันเองกับลูก

6.ความไว้วางใจของพ่อแม่ หมายถึง พฤติกรรมของพ่อแม่ที่แสดงถึงความไว้วางใจในตัวลูกว่า สามารถปฏิบัติตนเองได้อย่างเหมาะสม สามารถช่วยเหลือตัวเองได้ มีความรับผิดชอบต่อการกระทำของตัวเอง

7.การที่พ่อแม่เห็นด้วยกับกิจกรรมของเพื่อนๆของลูก หมายถึง พฤติกรรมของพ่อแม่ที่แสดงถึงการเห็นด้วยกับการที่ลูกไปมีกิจกรรมกับเพื่อนๆ โดยไม่ขัดขวาง หรือเป็นอุปสรรคหรือแสดงออกถึงความไม่ไว้วางใจในการไปร่วมกิจกรรม

8.การที่บุตรยอมรับเกณฑ์มาตรฐานของพ่อแม่ หมายถึง การที่ลูกแสดงพฤติกรรมยอมรับมาตรฐานพฤติกรรม และมาตรฐานการดำรงชีวิตของพ่อแม่ เช่น เห็นด้วยกับความคิดเห็นของพ่อแม่ในด้านการเรียน การทำงาน ค่านิยม ทศนคติ และยินยอมกระทำตามเกณฑ์ที่พ่อแม่กำหนดด้วยความยินดี

9.ความรักและความเคารพของลูกที่มีต่อพ่อแม่ หมายถึง พฤติกรรมของลูกที่แสดงต่อพ่อแม่ซึ่งเป็นการแสดงถึงความรัก ความเคารพต่อพ่อแม่ โดยการเชื่อฟังพ่อแม่ไม่ขัดใจ ไม่ทำให้พ่อแม่เสียใจ

10.การไม่มีข้อกำหนดมากเกินไป หมายถึง การที่พ่อแม่ไม่แสดงพฤติกรรมที่เป็นข้อกำหนด หรือจำกัดความประพฤติของลูกมากเกินไป

11.การไม่เข้มงวดกวดขันเกี่ยวกับระเบียบวินัยมากเกินไป หมายถึง การที่พ่อแม่ไม่แสดงการกระทำใดๆที่สื่อแสดงถึงความเข้มงวดในระเบียบวินัย เช่น การลงโทษอย่างรุนแรง การไม่ยืดหยุ่นในระเบียบวินัย การบังคับให้ลูกปฏิบัติตามระเบียบวินัยอย่างเคร่งครัดโดยไม่คำนึงถึงความพร้อม

12.การไม่ปกป้องคุ้มครองมากเกินไป หมายถึง พฤติกรรมที่พ่อแม่แสดงต่อลูก อย่างไม่ปกป้องคุ้มครองมากเกินไป หรือไม่แสดงพฤติกรรมต่างๆเหมือนหนึ่งลูกไม่มีความสามารถดูแลตนเองได้ หรือเหมือนลูกเป็นเด็กเล็กๆ

13.การที่พ่อแม่ไม่คอยย้ำเตือนถึงความสำเร็จมากเกินไป หมายถึง พ่อแม่ไม่คอยย้ำเตือน หรือรบเร้าให้ลูกได้รับความสำเร็จในการทำงานมากเกินไป เช่น ไม่เคี่ยวเข็ญให้ลูกกระทำสิ่งต่างๆมากเกินไป

14.การยินดีให้กำลังใจเพื่อความสำเร็จ หมายถึง การที่พ่อแม่ให้กำลังใจ ส่งเสริม หรือกระตุ้นให้ลูกประสบความสำเร็จในการเรียน การทำงาน ทั้งการกระทำและด้วยคำพูด

15.ความกลมเกลียวของพ่อแม่ หมายถึง พฤติกรรมที่พ่อแม่กระทำต่อกันในลักษณะที่ไม่มีความขัดแย้งซึ่งกันและกัน มีความเชื่อเพื่อเผื่อแผ่กัน มีความรักใคร่สามัคคี ถ้อยทีถ้อยอาศัยกัน

นอกจากนี้ ก่อ สวัสดิ์พานิชย์ (2519: 166-171) ได้เสนอแนะวิธีสร้างความสัมพันธ์อันดีภายในครอบครัวไว้ โดยกล่าวว่า สัมพันธภาพภายในครอบครัวจะได้ บุคคลในครอบครัวจะต้องปฏิบัติต่อกัน ดังนี้

1)การมองเห็นความสำคัญของครอบครัว ถ้าสมาชิกของครอบครัวแต่ละคนให้ความสำคัญแก่บทบาทนอกครอบครัวมากกว่าบทบาทในครอบครัว สมาชิกย่อมมีความผูกพันกับครอบครัวน้อยลง ดังนั้น การมองเห็นความสำคัญของครอบครัว โดยคิดว่าเป็นศูนย์กลางของชีวิต ทุกคนในครอบครัวรู้จักเสียสละเวลา น้ำใจ และกำลังใจอย่างอื่นให้แก่ครอบครัวได้มากขึ้น ครอบครัวก็จะมีอารมณ์อบอุ่นและเป็นที่พักของสมาชิกได้อย่างสมบูรณ์

2)การพยายามเข้าใจในทัศนคติของผู้อื่น การจะสร้างสัมพันธภาพในครอบครัวให้ดีขึ้นได้ จะต้องมองเห็นความจำเป็นของการศึกษาทัศนคติของสมาชิกคนอื่นในครอบครัว ถ้าพ่อแม่มีความสงสัยเกี่ยวกับพฤติกรรมบางอย่างของลูกที่เป็นวัยรุ่น พ่อแม่ไม่ควรรีบลงความเห็นว่าลูกของตนประพฤตินั้นไม่ถูกต้องในทันทีทันใด ส่วนตัวลูกเองก็เช่นเดียวกัน ไม่ควรจะมองพ่อแม่ว่าเป็นคนแก่ที่มีความคิดล้าสมัย ควรจะทำความเข้าใจในพฤติกรรมที่พ่อแม่แสดงต่อตน และมีความเห็นอกเห็นใจพ่อแม่ให้มากขึ้น

3)การพิจารณาปัญหาของครอบครัวร่วมกัน ถ้าสมาชิกในครอบครัวได้พยายามศึกษาทัศนคติของผู้อื่นและมีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่นตามสมควรแล้ว สมาชิกในครอบครัวก็จะสามารถร่วมปรึกษาหารือกันได้มากขึ้น การที่ทุกฝ่ายในครอบครัวร่วมกันแก้ปัญหาต่างๆ มีการ

ปรึกษาหารือกันถึงเรื่องที่เป็นปัญหา และเรื่องที่น่าจะก่อให้เกิดปัญหาจะทำให้สมาชิกในครอบครัวมีความสามัคคีรักใคร่กัน และหาทางป้องกันไม่ให้ปัญหาต่างๆ ลุกกลามไปมากขึ้นด้วย

4)การพักผ่อนหย่อนใจร่วมกัน การพักผ่อนหย่อนใจด้วยกันจะทำให้สมาชิกในครอบครัวมีความสนิทสนมกันมากขึ้น วิธีการพักผ่อนหย่อนใจกระทำได้หลายวิธี เช่น การเล่นเกมกีฬา การรับประทานอาหารนอกบ้านร่วมกัน การทัศนศึกษา เล่นดนตรี หรือทำงานอดิเรกบางอย่างด้วยกัน เป็นต้น ซึ่งข้อสำคัญคือ สมาชิกทุกคนในครอบครัวจะต้องได้รับความสุขจากการพักผ่อนหย่อนใจนั้นด้วย

การสร้างความสัมพันธ์ที่ดีภายในครอบครัวให้เกิดขึ้น นอกจากทำได้ด้วยการที่สมาชิกแต่ละคนเรียนรู้วิธีการแสดงออกต่อกันในแบบต่างๆ แล้ว ยังมีปัจจัยอื่นๆที่มีส่วนในการสร้างสัมพันธ์ภาพที่ดีในครอบครัวอีกด้วย เช่น ปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจ จรรยา สุวรรณทัต(2523: 24) กล่าวว่า ครอบครัวใดที่มีความมั่นคงทางเศรษฐกิจไม่ขัดสนย่อมนำมาซึ่งความสงบสุขของครอบครัว และทำให้เกิดความกลมเกลียวสมัครสมานกันภายในครอบครัวได้

อาจกล่าวสรุปได้ว่า ความสัมพันธ์ภายในครอบครัวที่ดีจะเป็นพื้นฐานขั้นสูงของครอบครัวที่จะส่งผลต่อสังคม โดยสมาชิกในครอบครัวมีความรัก ความผูกพันซึ่งกันและกัน มีการช่วยเหลือห่วงใยอาทรต่อกัน ซึ่งจะก่อให้เกิดความสุขภายในครอบครัว และเป็นพื้นฐานทางอารมณ์ที่ดีแก่สมาชิกในครอบครัว โดยเฉพาะบุตรจะมีพัฒนาการในด้านต่างๆที่เหมาะสมตามวัยและสามารถสร้างสัมพันธ์ภาพกับผู้อื่นได้ด้วย

แนวคิดและทฤษฎีการสื่อสาร

ความหมายของการสื่อสาร

การสื่อสารเป็นแนวคิดที่มีการใช้กันอย่างแพร่หลาย เพราะเป็นพื้นฐานของกระบวนการทางสังคมทั้งหมด การสื่อสารเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับมนุษย์ในการสร้างกลุ่มและการทำให้กลุ่มคงอยู่ต่อไป

คำว่า “การสื่อสาร” นั้นมีผู้ให้คำนิยามหรือคำจำกัดความไว้หลายท่าน อาทิ

Wilber Schramm (1974: 3) อธิบายว่า การสื่อสาร คือ การมีความเข้าใจร่วมกันต่อเครื่องหมายที่แสดงข่าวสาร(Informational Signs)

George Gerbner (1966: 102) กล่าวว่า การสื่อสารคือ การแสดงปฏิสัมพันธ์ทางสังคม (Social Interaction) โดยการให้สัญลักษณ์และระบบสาร

ปรมา สตะเวทิน (2525) ให้คำจำกัดความว่า การสื่อสาร คือ กระบวนการของการถ่ายทอดสาร(Message) จากบุคคลฝ่ายหนึ่ง ซึ่งเรียกว่า ผู้ส่งสาร(Source) ไปยังบุคคลอีกฝ่ายหนึ่ง ซึ่งเรียกว่า ผู้รับสาร(Receiver) โดยผ่านสื่อ(Channel)

กรีซ สืบสนธิ์ ให้คำจำกัดความว่า การสื่อสารเป็นกระบวนการถ่ายทอดที่ไม่หยุดนิ่ง มีการรับรู้และโต้ตอบ การถ่ายทอดสาร(ข่าวสาร, ข้อมูล, ความคิด, อารมณ์, ความรู้สึก) จะเป็นไปตามทักษะ ประสบการณ์ ความรู้ ความสนใจทั้งของผู้ส่งสารและผู้รับสาร(ผู้ฟัง, ผู้ชม) จะเป็นผู้ตีความ กำหนดความหมาย สิ่งที่เขาได้ยิน ได้เห็น ได้รับรู้ บางครั้งจึงพูดกันว่า ผู้รับสาร คือผู้กำหนดสาร คนฟังหลายคน ก็จะได้ความออกไปหลายทาง(เข้าใจไม่ตรงกัน) ซึ่งเป็นอุปสรรคหรือปัญหาในการสื่อสารที่เกิดขึ้นเสมอ ผู้ส่งสารจึงต้องระมัดระวังในการเสนอสาร โดยปรับให้เหมาะสมกับผู้ฟัง แต่มิได้หมายความว่าต้องแก้ไขสารเพื่อเอาใจผู้ฟัง

เสถียร เขยประทับ(2538) ให้คำจำกัดความว่า การสื่อสาร คือ กระบวนการที่ความคิดหรือข่าวสารถูกส่งจากแหล่งสารไปยังผู้รับสาร ด้วยเจตนาที่จะเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมบางประเภทของผู้รับสาร

จอร์จ เอ มิลเลอร์ (George A. Miller) ให้คำจำกัดความว่า การสื่อสาร หมายถึง การถ่ายทอดข่าวสารจากที่หนึ่งไปอีกที่หนึ่ง

เอเวอเรท เอ็ม โรเจอร์ส และเอฟ ฟลอยด์ ชูเมคเกอร์ (Everett M. Rogers and F. Floyd Shoemaker) กล่าวว่า การสื่อสาร คือ กระบวนการซึ่งสารถูกส่งจากผู้ส่งสารไปยังผู้รับสาร

ชาร์ลส์ ออสกู๊ด (Charles E. Osgood) ในความหมายโดยทั่วไปแล้ว การสื่อสาร เกิดขึ้นเมื่อฝ่ายหนึ่ง คือ ผู้ส่งสาร มีอิทธิพลต่ออีกฝ่ายหนึ่ง คือ ผู้รับสาร โดยใช้สัญลักษณ์ต่างๆซึ่งถูกส่งผ่านสื่อที่เชื่อมระหว่างทั้งสองฝ่าย

เมื่อพิจารณาจากความหมายที่มีผู้นิยามไว้ อาจกล่าวได้ว่า การสื่อสารมีลักษณะเป็น กระบวนการถ่ายทอดและแลกเปลี่ยนสัญลักษณ์ซึ่งกันและกัน โดยมีองค์ประกอบพื้นฐานที่สำคัญ คือ ผู้ส่งสาร(Source) ข่าวสาร(Message) สื่อ(Channel) และผู้รับสาร(Receiver) หรือนิยมเรียก กันสั้นๆว่า S-M-C-R นั่นเอง

องค์ประกอบทั้งสี่ของการสื่อสารนี้ ช่องทางการสื่อสารมีความสำคัญอย่างยิ่งในการที่จะเป็นตัวกำหนดว่า ช่องทางการสื่อสารประเภทใดที่ผู้ส่งสารจะใช้เพื่อก่อให้เกิดผลสำเร็จในอันที่จะ เกิดความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมแก่ผู้ส่งสารในทางที่ตนปรารถนาได้ (Rogers and Svenning, 1969: 124-125)

จากการวิจัยและค้นคว้าเกี่ยวกับช่องทางการสื่อสาร โดยทั่วไปมักแบ่งช่องทางออกเป็น 2 ประเภท คือ ช่องทางที่เป็นสื่อบุคคล(Personal Media) และช่องทางที่เป็นสื่อมวลชน(Mass Communication)

1. **สื่อบุคคล(Personal Media)** เป็นการส่งข่าวสารที่เริ่มมีมาก่อนการใช้สื่ออื่นๆ ซึ่งจะมีทั้งการถ่ายทอดข่าวสาร ความรู้และความคิดเห็นต่างๆ สื่อบุคคลจึงยังคงมีความสำคัญ เสมอมา ไม่ว่าสื่ออื่นๆที่มนุษย์สร้างสรรค์ขึ้นจะก้าวหน้าไปมากเพียงไรก็ตาม ตราบใดที่มนุษย์ยัง อยู่ในสังคมย่อมหลีกเลี่ยงไม่พ้นที่จะต้องติดต่อสื่อสารกับบุคคลอื่นๆในสังคม สื่อบุคคลมีข้อดีอยู่ในตัวคือ ผู้สื่อสารและผู้รับสารมีปฏิสัมพันธ์(Interaction) ต่อกันมาก

2. **สื่อมวลชน(Mass Media)** เป็นการส่งข่าวสารไปสู่คนจำนวนมากได้ในเวลา เดียวกันด้วยเวลาอันรวดเร็ว โดยทั่วไปมักมีความหมายคลุมไปถึงเครื่องมือทางเทคนิค ซึ่งการสื่อสารมวลชนต้องใช้ ประกอบด้วย

2.1 สื่อสิ่งพิมพ์ ได้แก่ หนังสือพิมพ์ นิตยสาร หนังสือ แผ่นพับ จดหมาย เวียน ใบติดประกาศ และเครื่องมืออื่นๆซึ่งนำสารไปสู่มวลชนโดยผ่านทางตา

2.2 สื่ออิเล็กทรอนิกส์ ได้แก่ รายการวิทยุ และการบันทึกเสียงทางอื่นซึ่ง ผ่านทางหู หรือรายการโทรทัศน์ ภาพยนตร์และการบันทึกวิดีโอ ซึ่งผ่านทั้งทางตาและหู

Roger และ Shoemaker (1971: 415) กล่าวถึงความสำคัญของสื่อมวลชนและสื่อบุคคล เขาไว้ว่า สื่อมวลชนจะมีบทบาทในด้านการเพิ่มพูนความรู้และก่อให้เกิดความตระหนัก(Creating Awareness) ในขณะที่สื่อบุคคลจะมีบทบาทในด้านการจูงใจ ให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทัศนคติ (Changing Attitude) และเกิดการยอมรับ และสื่อมวลชนจะเป็นตัวเสริมสร้างความรู้เบื้องต้น

ขณะที่สื่อบุคคลเป็นตัวกระตุ้นที่สำคัญมากกว่าในการโน้มน้าวใจให้เปลี่ยนแปลงทัศนคติ และหากสื่อทั้งสองอย่างทำหน้าที่ควบคู่กันไปก็สามารถจะเปลี่ยนแปลงทัศนคติของบุคคลได้มาก

ดังนั้น ในการที่ผู้ส่งสารจะเลือกใช้สื่อประเภทใดนั้น ผู้ส่งสารจำเป็นจะต้องมีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับคุณสมบัติหรือคุณลักษณะของสื่อที่จะเลือกใช้

วัตถุประสงค์ของการสื่อสาร

การสื่อสารของมนุษย์ ประกอบไปด้วยฝ่ายผู้ส่งสารกับฝ่ายผู้รับสาร ดังนั้น วัตถุประสงค์ของการสื่อสารจึงต้องมอง 2 แง่มุม คือ ในแง่มุมของฝ่ายผู้ส่งสาร(Source) กับแง่มุมของฝ่ายผู้รับสาร(Receiver) ซึ่งโดยทั่วไป เราสรุปวัตถุประสงค์ของการสื่อสารทั้งสองฝ่าย ได้ดังนี้

ตารางที่ 1 : วัตถุประสงค์ของการสื่อสารระหว่างผู้ส่งสาร กับ ผู้รับสาร

วัตถุประสงค์ของผู้ส่งสาร	วัตถุประสงค์ของผู้รับสาร
1. เพื่อแจ้งให้ทราบ (Inform)	1. เพื่อทราบ (Understand)
2. เพื่อสอนหรือให้การศึกษา (Teach or Educate)	2. เพื่อศึกษา (Learn)
3. เพื่อความบันเทิง (Please or Entertain)	3. เพื่อความพอใจ (Enjoy)
4. เพื่อเสนอหรือชักจูงใจ (Purpose or Persuade)	4. เพื่อกระทำหรือตัดสินใจ (Dispose or Decide)

ซึ่งวัตถุประสงค์ของการสื่อสารดังกล่าวข้างต้นนี้ แสดงให้เห็นว่า การสื่อสารจะประสบความสำเร็จหรือมีประสิทธิภาพ จะต้องดำเนินการให้วัตถุประสงค์ทั้งของผู้รับ และวัตถุประสงค์ของผู้ส่งสารตรงกัน เช่น ผู้ส่งสาร ต้องการสื่อสารเพื่อการจูงใจ ให้ผู้รับสารเกิดการตัดสินใจ เป็นต้นว่า ผู้ส่งสารสื่อสารโดยการโฆษณาสินค้า เพื่อจูงใจให้ผู้รับสารตัดสินใจซื้อสินค้านั้น แต่ปรากฏว่าผู้รับสารไม่เกิดการตัดสินใจ แต่กลับเพียงแต่รับทราบเท่านั้น เป็นต้น ซึ่งเท่ากับว่า การสื่อสารครั้งนี้ ประสบความล้มเหลว(Communication Breakdown) ดังนั้น จึงต้องตระหนักการใช้การสื่อสารให้ถูกต้องเพื่อเสริมสร้างให้เกิดประสิทธิภาพในการสื่อสารได้อย่างเต็มที่

องค์ประกอบของกระบวนการสื่อสาร : ตัวกำหนดประสิทธิผลของการสื่อสาร

เบอร์โล(Berlo,1960) กล่าวว่า การที่การสื่อสารจะมีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใดนั้น ขึ้นอยู่กับองค์ประกอบของกระบวนการสื่อสาร คือ ผู้ส่งสาร สาร สื่อและผู้รับสาร ว่ามีประสิทธิภาพเพียงใด ประสิทธิภาพขององค์ประกอบแต่ละองค์ประกอบ ขึ้นอยู่กับปัจจัยต่อไปนี้

1. ปัจจัยของผู้ส่งสาร

1.1 คุณสมบัติในด้านทักษะการสื่อสาร

ในทัศนะของเบอร์โล (Berlo) ทักษะการสื่อสารที่มีลักษณะเป็นเชิงวัจนและเชิงอวัจน เป็นทักษะที่จำเป็นต่อตัวผู้ส่งสารใน 2 ทาง คือ ประการแรกทักษะในการสื่อสารเหล่านี้จะมีผลต่อความสามารถในการวิเคราะห์ความมุ่งหมายในการสื่อสารของผู้ส่งสารเอง ผู้ส่งสารจะเข้าใจความต้องการของตนเองจากกระบวนการคิด การใช้เหตุผล การใช้ภาษาต่างๆ และในประการที่ 2 ผู้ส่งสารจะสามารถเข้ารหัสสารซึ่งจะทำหน้าที่สื่อความหมายได้ตามที่ผู้ส่งสารต้องการ ด้วยการเลือกใช้ทักษะในการสื่อสารที่เหมาะสม ความสามารถในการใช้ทักษะการสื่อสารของผู้ส่งสารเป็นเรื่องสำคัญ เพราะถ้าขาดทักษะเหล่านี้เสียแล้วผู้ส่งสารก็就会被จำกัด จะไม่สามารถทำการส่งสารให้เป็นไปตามเป้าหมายที่ตนต้องการได้ หรืออาจทำได้แต่ไม่ประสบความสำเร็จเต็มที่ ในขณะที่เดียวกัน หากผู้รับสารไม่มีทักษะในการฟัง การอ่านหรือการคิด เขาก็จะไม่สามารถรับสารและถอดรหัสสารที่ผู้ส่งสารเข้ารหัสและถ่ายทอดมาได้

ทักษะการสื่อสารของผู้ปกครองที่จะถ่ายทอดความรู้เรื่องเพศให้กับลูกนั้น ผู้ปกครองจะต้องมีความสามารถในการสื่อสารทั้งวัจนภาษาและอวัจนภาษา ซึ่งต้องการทักษะต่างๆ คือ

- ทักษะด้านข้อมูลข่าวสาร หมายถึง ความสามารถที่จะเข้าใจและใช้ภาษารวมทั้งปฏิกริยาตอบสนอง
- ความยืดหยุ่นเกี่ยวกับพฤติกรรม หมายถึง ความสามารถที่จะเลือกพฤติกรรมที่เหมาะสมในสภาพแวดล้อมที่แตกต่างออกไป
- การจัดการเกี่ยวกับปฏิสัมพันธ์ หมายถึง การจัดการกับกระบวนการสนทนา เช่น ความสามารถในการริเริ่มสนทนา
- ทักษะทางสังคม หมายถึง การเอาใจเขามาใส่ใจเรา คือสามารถที่จะคิดในสิ่งเดียวกัน และรู้สึกถึงอารมณ์เดียวกันกับผู้อื่น

1.2 ทัศนคติที่มีต่อตนเอง ต่อเรื่องที่จะทำการสื่อสาร และต่อผู้ส่งสารหรือรับสาร

ทัศนคติของผู้ส่งสารและผู้รับสารเป็นปัจจัยที่สำคัญอย่างหนึ่งที่จะมีผลต่อการสื่อสาร ในที่นี้จะพิจารณาถึงทัศนคติของผู้ส่งสารและผู้รับสารใน 3 ด้านด้วยกัน คือ

1.2.1 ทัศนคติที่ผู้ส่งสารหรือผู้รับสารมีต่อตนเอง ผู้ส่งสารหรือผู้รับสารที่มีทัศนคติต่อตนเองในทางไม่ดีจะทำให้ขาดความเชื่อมั่นหรือคาดหมายผลของการสื่อสาร

ในลักษณะที่ต่ำกว่าที่ควรจะเป็น หรือบางครั้งอาจทำให้ไม่ต้องการที่จะทำการสื่อสารไปเลย เพราะคิดว่าตนจะไม่สามารถประสบความสำเร็จได้ ถ้าผู้ส่งสารหรือผู้รับสารมีทัศนคติต่อตนเองในทางที่ดี มีความเชื่อมั่นในตนเอง ก็จะมีผลดีต่อการสื่อสารเช่นเดียวกัน

1.2.2 ทัศนคติต่อเรื่องที่จะทำการสื่อสาร โดยปกติแล้วทัศนคติที่ผู้ส่งสารหรือผู้รับสารมีต่อเรื่องที่ตนสื่อสารมักจะถูกแสดงออกมาที่สาร ในการสื่อสารใดๆก็ตาม ผู้ส่งสารควรจะมีทัศนคติต่อเรื่องที่จะทำการสื่อสารในทางที่ดี การสื่อสารจึงจะสัมฤทธิ์ผล ผู้รับสารเองก็เช่นกัน หากมีทัศนคติที่ดีต่อสาร โอกาสที่การสื่อสารจะมีประสิทธิภาพก็มีมากขึ้น

1.2.3 ทัศนคติที่ผู้ส่งสารมีต่อผู้รับสาร และทัศนคติที่ผู้รับสารมีต่อผู้ส่งสาร ทัศนคติที่ผู้ส่งสารมีต่อผู้รับสารจะมีผลต่อพฤติกรรมการส่งสารที่ผู้ส่งสารแสดงออก ผู้ส่งสารที่มีทัศนคติไม่ดีต่อผู้รับสารจะทำให้เกิดความไม่อยากที่จะส่งสารหรือไม่เต็มใจที่จะสื่อสารด้วยเช่นกัน ทัศนคติของผู้ส่งสารและผู้รับสารที่มีต่อกันเป็นปัจจัยสำคัญต่อประสิทธิภาพในการสื่อสาร และเพื่อให้การสื่อสารเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้ส่งสารและผู้รับสารต้องพยายามกำจัดอคติที่มีต่อกันออกไปเพื่อให้เกิดทัศนคติที่ดีต่อกัน

1.3 ระดับความรู้

ระดับความรู้เป็นคุณสมบัติประการสำคัญของผู้ส่งสาร ซึ่งอาจพิจารณาได้เป็น 3 ประเด็น ดังนี้

1.3.1 ความรู้เกี่ยวกับเรื่องที่จะสื่อสาร ผู้ส่งสารและผู้รับสารที่ดีจะต้องมีความรู้ในเรื่องที่ตนทำการสื่อสาร ความรู้เช่นนี้เกิดขึ้นจากการแสวงหา การค้นคว้า การเตรียมตัว

1.3.2 ความรู้ในวิธีการที่จะสื่อสาร ผู้ส่งสารจำเป็นจะต้องรู้ถึงวิธีการอันเหมาะสมในการที่จะสื่อสารในเรื่องนั้นๆ ด้วย ผู้รับสารก็จำเป็นต้องมีความรู้เกี่ยวกับรหัสของสารด้วย ไม่เช่นนั้นจะไม่สามารถเข้าใจสารที่ได้รับจากผู้ส่งสารได้เลย

1.3.3 ความรู้ในเรื่องกระบวนการสื่อสาร ผู้ส่งสารจะเกิดความเข้าใจว่า จะสื่อสารในเรื่องใดด้วยวิธีอย่างไร รู้ลักษณะของผู้รับสาร ผู้ส่งสารที่เข้าใจถึงข้อจำกัดของบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการสื่อสาร รู้ลักษณะของผู้รับสาร รู้ความสัมพันธ์ขององค์ประกอบการสื่อสาร รู้วิธีผลิตหรือจัดเตรียมสาร รู้จักกระบวนการของการสื่อสาร เหล่านี้จะทำให้ผู้ส่งสารสามารถที่จะคาดคะเนผลของการสื่อสาร ปัญหาที่อาจเกิดขึ้นในการสื่อสาร อันจะเป็นการทำให้เกิดการเตรียมตัวที่จะเผชิญและแก้ปัญหาการสื่อสารไว้ได้ล่วงหน้า เช่นเดียวกับผู้รับสาร หากผู้รับสารไม่

เข้าใจธรรมชาติของกระบวนการสื่อสาร โอกาสที่เขาจะไม่เข้าใจสารหรือเข้าใจวัตถุประสงค์ของผู้ส่งสารผิดก็มีมาก

ความรู้ในเรื่องต่างๆ ทั้ง 3 ด้านที่กล่าวมาจะเป็นคุณสมบัติอันสำคัญที่จะทำให้ผู้ส่งสารได้รับการยอมรับ ได้รับความไว้วางใจจากผู้รับสาร เพราะความรู้จะเป็นส่วนที่นำมาซึ่งความน่าเชื่อถือ อันจะมีผลต่อประสิทธิภาพของการสื่อสาร ในขณะที่เดียวกันความรู้ทั้ง 3 ด้านนั้นก็สำคัญสำหรับผู้รับสารในการทำความเข้าใจเป้าหมายของผู้ส่งสาร เข้าใจรหัสที่ผู้ส่งสารถ่ายทอดมา อันจะทำให้การสื่อสารนั้นๆ มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

1.4 ความเข้าใจในระบบสังคมและวัฒนธรรม

โดยความเป็นจริงแล้วไม่มีผู้ส่งสารใดๆเลย ที่ทำการสื่อสารโดยปราศจากพันธะผูกพันหรือเงื่อนไขใดๆทางสังคมและวัฒนธรรม ทั้งนี้เพราะผู้ส่งสารและผู้รับสารทุกคนต่างก็เป็นสมาชิกของสังคม มีหน้าที่และบทบาทในฐานะที่เป็นสมาชิกของกลุ่มทางสังคมในระดับต่างๆ มีแบบแผนทางวัฒนธรรม ความคิด ความเชื่อ ค่านิยม มีรูปแบบพฤติกรรมอันเป็นที่ยอมรับหรือไม่ยอมรับของสังคม มีความคาดหวังต่อตนเองและผู้อื่นๆ และก็เช่นเดียวกัน ผู้ส่งสารและผู้รับสารก็ย่อมต้องมีความเข้าใจว่าบุคคลอื่นก็มีพันธะผูกพันทางสังคมและวัฒนธรรมเช่นเดียวกับตนเหมือนกัน

เมื่อมนุษย์อยู่ร่วมกันเป็นสังคม การอยู่ร่วมกันของสมาชิกในสังคมจำเป็นจะต้องมีปทัสสถาน(norms) และค่านิยม(value) สำหรับยึดถือในการประพฤติปฏิบัติต่อกัน เป็นแบบแผนเดียวกันของคนในสังคมนั้นๆ คนในระดับชั้นทางสังคมที่ต่างกัน พื้นฐานทางวัฒนธรรมที่ต่างกันจะทำการสื่อสารในลักษณะที่ต่างกัน ความเข้าใจในเรื่องนี้จะช่วยให้ผู้ส่งสารรู้จักหลีกเลี่ยงที่จะทำการสื่อสารใดๆ ก็ตามอันอาจจะขัดต่อปทัสสถานและค่านิยมของผู้รับสาร ซึ่งจะมีผลต่อความสำเร็จในการสื่อสารได้ ในขณะที่เดียวกันความเข้าใจในเรื่องนี้จะทำให้ผู้รับสารเข้าใจและตีความหมายของสารจากผู้ส่งสารได้ถูกต้องยิ่งขึ้น

2. ปัจจัยของผู้รับสาร

2.1 ทักษะในการสื่อสาร

ในการรับสาร ผู้รับสารจะต้องมีความสามารถในการอ่าน ฟังและคิด ไม่งั้นนั้นก็ไม่สามารถรับและถอดรหัสของผู้ส่งสารได้ ในฐานะของผู้รับสารทักษะในการสื่อสารมีอิทธิพลต่อผู้รับสาร 2 ประการ คือ 1) มีอิทธิพลต่อความคิดของผู้รับสาร และความสามารถในการรับสาร ทักษะที่มีอิทธิพลต่อความคิดของผู้รับสาร คือ ทักษะด้านภาษา 2) มีอิทธิพลต่อความ

สามารถของผู้รับสารในการถอดรหัส ซึ่งแสดงเจตนา رمزหรือความคิดของผู้ส่งสาร ตลอดจนมีอิทธิพลต่อความสามารถในการตีความหมายสาร

2.2 ทัศนคติ

2.2.1 ความรู้เกี่ยวกับเนื้อหาของสาร ผู้รับสารจำเป็นต้องมีความรู้เกี่ยวกับเนื้อหาของสารที่ตนรับ หากผู้รับสารไม่มีความรู้เกี่ยวกับเรื่องนั้น ผู้รับสารก็จะไม่สามารถเข้าใจเรื่องราวของสารนั้นได้

2.2.2 ความรู้เรื่องกระบวนการสื่อสาร หากผู้รับสารไม่มีความรู้เรื่องกระบวนการสื่อสารผู้รับสารอาจเข้าใจในสารผิด ไม่เข้าใจวัตถุประสงค์ของผู้ส่งสาร รับสารได้ไม่ชัดเจน ตลอดจนตีความหมายของสารผิดพลาด

2.3 สถานภาพในสังคมและวัฒนธรรม

ผู้รับสารเป็นสมาชิกของสังคมและมีวัฒนธรรมของตน ผู้รับสารจึงมีบทบาท ศักดิ์ศรี ความเชื่อ พฤติกรรมที่พึงปฏิบัติ ค่านิยม ฯลฯ ของตน สิ่งต่างๆ เหล่านี้ล้วนแล้วแต่มีอิทธิพลต่อการรับสาร และการตีความหมายของผู้รับสารซึ่งมีผลกระทบต่อประสิทธิผลของการสื่อสารด้วย

3. ปัจจัยของสาร

ปัจจัยที่มีส่วนกำหนดประสิทธิภาพของสารและประสิทธิผลของการสื่อสารมีอยู่ 3 ประการ คือ 1. รหัสสาร (message code) 2. เนื้อหาสาร (message content) และ 3. การจัดสาร (message treatment)

3.1 รหัสสาร

สารที่ผู้ส่งสารส่งออกไปเพื่อถ่ายทอดความคิด ความรู้สึก ความต้องการ ข่าวสาร และวัตถุประสงค์ของตนนั้นจะต้องอาศัยรหัส(code) เป็นเครื่องมือถ่ายทอดให้ปรากฏ

3.2 เนื้อหาสาร

หมายความถึง สิ่งที่เป็นเนื้อหาสาระหรือเรื่องราวของสาร ซึ่งถ่ายทอดความคิด เจตนา رمز และวัตถุประสงค์ของผู้ส่งสาร องค์ประกอบของเนื้อหาสารก็คือสาร หรือประเด็นต่างๆ เมื่อนำเอาสาระหรือประเด็นต่างๆ เหล่านี้มารวมกันเป็นโครงสร้าง ก็จะได้เนื้อหาสารทั้งหมด

3.3 การจัดสาร

คือ การตัดสินใจของผู้ส่งสารในการเลือกและเรียบเรียงรหัส และเนื้อหาสาร องค์ประกอบของการจัดสารคือ รหัสและเนื้อหาของสาร โครงสร้างของการจัดสารคือ การ

เรียบเรียงรหัสและเนื้อหาสารเป็นรูปแบบที่เรากำหนดเพื่อส่งออกไปยังผู้รับสาร ซึ่งผู้ส่งสารแต่ละคนย่อมมีวิธีการในการจัดสารไม่เหมือนกัน สิ่งที่มีอิทธิพลต่อการจัดสารของผู้ส่งสารคือ

3.3.1 บุคลิกส่วนตัวของผู้ส่งสาร (Personality and Characteristics of the Source) ซึ่งได้รับอิทธิพลจากทักษะในการสื่อสาร ทักษะคิด ความรู้ วัฒนธรรมและสังคม ทำให้คนแต่ละคนมีลีลาในการจัดสารต่างๆกันไป

3.3.2 ผู้รับสาร (The Receiver) ในการสื่อสารนั้น ผู้ส่งสารย่อมกำหนดผู้รับสารเป้าหมายของตน และในการจัดสารนั้นผู้ส่งสารจะต้องคำนึงถึงผู้รับสารของตนอยู่เสมอว่าเป็นใคร มีลักษณะอย่างไร มีความสนใจเรื่องอะไร มีความรู้อย่างไร ทั้งนี้เพื่อผู้ส่งสารจะได้จัดสารให้เหมาะสมกับผู้รับสาร เพื่อทำให้ผู้รับสารสามารถถอดรหัสได้ง่าย และสามารถเข้าใจความหมายของสารได้ถูกต้อง เพื่อผู้ส่งสารจะได้บรรลุวัตถุประสงค์ของตน

4. ปัจจัยของสื่อ

สื่อเป็นตัวเชื่อมผู้ส่งสารกับผู้รับสารเข้าด้วยกัน ทำให้ผู้ส่งสารทำการสื่อสารไปยังผู้รับสารได้ ในการสื่อสารนั้นผู้ส่งสารจำต้องมีสื่อและเลือกใช้สื่อเพื่อนำสารไปสู่ผู้รับสาร การเลือกใช้สื่อย่อมสามารถที่จะเพิ่มหรือลดประสิทธิภาพผลของการสื่อสารได้

สิ่งที่กำหนดการตัดสินใจในการเลือกสื่อของผู้ส่งสาร คือ

4.1 ผู้รับสาร ในการเลือกสารนั้น ผู้รับสารจะต้องพิจารณาถึงลักษณะของผู้รับสารด้วยว่าผู้รับสารเป็นใคร มีความสามารถในการรับและถอดรหัสสารด้วยการฟัง การอ่านหรือการพูด

4.2 สาร นอกจากนั้น ผู้ส่งสารจะต้องพิจารณาด้วยว่ารหัส เนื้อหาและการจัดสารของตนนั้นเหมาะสมกับสื่อประเภทไหน

4.3 ผู้ส่งสาร ในการเลือกสื่อ นั้น ผู้ส่งสารจะต้องพิจารณาความสามารถในการเข้ารหัสของตนด้วยว่าตนเองมีความสามารถในการพูด เขียนหรือในการแสดง เป็นต้น

เกณฑ์ในการเลือกสื่อ

- 1) มีสื่ออะไรให้เลือกใช้บ้าง (what is available)
- 2) มีเงินมากน้อยแค่ไหน (how much money can be spent)
- 3) ความนิยมของผู้ส่งสาร (source's preference)

- 4) สื่อใดเข้าถึงประชาชนมากที่สุดโดยเสียค่าใช้จ่ายน้อยที่สุด (which channels are received by the most people at the lowest cost)
- 5) สื่อใดมีอิทธิพลมากที่สุด (which channels have the most impact)
- 6) สื่อใดเหมาะกับวัตถุประสงค์ของผู้ส่งสารมากที่สุด (which channels are most adaptable to the kind of purpose which the source has)
- 7) สื่อใดเหมาะกับเนื้อหาสารมากที่สุด (adaptability to the message content)

การสื่อสารระหว่างบุคคล (Interpersonal Communication)

หมายถึง การสื่อสารเฉพาะหน้า(Face-to-Face Communication) ระหว่างผู้ส่งสาร และผู้รับสาร เป็นการสื่อสารที่ให้ความมั่นใจกันได้มากกว่า มีประสิทธิภาพสูงสุดโดยสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ได้ชัดเจน รวดเร็วและตรวจสอบได้ ฯลฯ ดีกว่าการสื่อสารประเภทอื่นๆ อย่างไรก็ตามในปัจจุบันเมื่อมีการนำเทคโนโลยีต่างๆ มาใช้ประกอบการสื่อสารเพื่อความสะดวกและประหยัดเวลา ระหว่างบุคคลทั้งสองขึ้น เช่น การนำโทรศัพท์ โทรพิมพ์ มาใช้เป็นส่วนประกอบ เรียกว่า การสื่อสารผ่านสื่อ(Interposed Communication) ก็ยังนับรวมเป็นการสื่อสารระหว่างบุคคล แม้ว่าประสิทธิภาพของการสื่อสารอาจจะลดลงไปบ้าง เนื่องจากการไม่ได้เห็นหน้ากันระหว่างคู่สื่อสาร

จุดประสงค์โดยทั่วไปของมนุษย์ในการสื่อสารก็เพื่อให้ข่าวสารหรือความรู้ระหว่างกัน เพื่อการจูงใจ และเพื่อให้ความบันเทิง ส่วนหนึ่งของการสื่อสารของมนุษย์จะเป็นการสื่อสารระหว่างบุคคลที่เป็นการสื่อสารกับคนใกล้ชิดตัว เช่น คนในครอบครัว เพื่อนฝูง หรือคนใกล้ชิด เช่น คนที่เข้ามาติดต่องาน คนต่างชาติ ต่างภาษา ต่างวัฒนธรรม ดังนั้นการสื่อสารระหว่างบุคคลจะมีองค์ประกอบที่สำคัญ คือ บุคคล ข่าวสาร และผลที่เกิดขึ้น โดยมีลักษณะสำคัญ (Richard Heaver, 1984) คือ 1) เป็นการสื่อสารที่เกี่ยวข้องกับบุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไป แต่ต้องเป็นกลุ่มที่มีขนาดไม่ใหญ่มาก 2) มักจะมีปฏิริยาตอบกลับเข้ามาในกระบวนการสื่อสาร 3) ไม่จำเป็นต้องเป็นการสื่อสารที่อยู่เผชิญหน้ากัน 4) ไม่จำเป็นต้องเป็นการสื่อสารแบบจงใจ 5) มักก่อให้เกิดผลอย่างใดขึ้น เนื่องจากโอกาสที่สารจะไปถึงผู้รับสารมีมากกว่า ตรงกว่า เปิดโอกาสให้เข้าใจได้มาก เพราะโอกาสในการโต้ตอบได้ ระหว่างผู้ส่งสารกับผู้รับสารสามารถดำเนินไปได้อย่างรวดเร็ว 6) มักถูกกระทบโดยองค์ประกอบแวดล้อม เช่น สิ่งแวดล้อมทางกายภาพ ทางจิตวิทยา สังคมและวัฒนธรรม

นอกจากนี้ พอล ลาซาลส์เฟลด์ และเฮอ์เบิร์ต แมนเซล (Paul Lazarsfeld and Herbert Manzel, 1963) ได้กล่าวถึงประสิทธิภาพของการสื่อสารระหว่างบุคคลไว้ว่า 1) เป็นการพูดคุยแบบเป็นกันเองและส่วนตัว ทำให้ผู้พูดและผู้ฟังเกิดความเป็นกันเอง และทำให้ผู้ฟังยอมรับความคิดเห็นของผู้พูดง่ายขึ้น 2) เป็นการสื่อสารแบบเห็นหน้ากัน(Face-to-Face Communication) ทำให้ผู้พูดสามารถดัดแปลงเรื่องราวต่างๆ ให้ตรงกับความต้องการของผู้ฟังได้ 3) เป็นการสื่อสารที่ส่งผลให้เห็นได้ทันที มีประโยชน์มากในกรณีที่ผู้พูดต้องการให้ผู้ฟังตัดสินใจในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง

ในกระบวนการสื่อสารระหว่างบุคคล สามารถจำแนกรูปแบบการสื่อสารตามลักษณะของรหัสที่ใช้ในการสื่อสาร แบ่งได้ 2 แบบ คือ

1) การสื่อสารโดยใช้ถ้อยคำและการเขียน (Verbal and Written Communication) หมายถึง การสื่อสารระหว่างบุคคลโดยใช้คำพูดหรือการเขียน ซึ่งต้องใช้ความสามารถในด้านต่อไปนี้ (เสริมศักดิ์ วิชาลาภรณ์, 2521: 197 อ้างใน ชนิภา เจริญผล, 2538: 24)

- ความสามารถในการใช้ถ้อยคำให้เหมาะสม ถูกหลักเกณฑ์ และเป็นไปตามหลักตรรกศาสตร์
- ความสามารถในการใช้ถ้อยคำให้มีความหมาย ซึ่งการสื่อสารจะได้ผลเมื่อมีการเข้าใจว่าสิ่งที่ต้องการพูดหรือเขียนหมายถึงอะไร การใช้ถ้อยคำอย่างมีความหมายเป็นการแสดงภูมิรู้ และภูมิปัญญาของผู้ส่งสาร
- ความสามารถในการใช้ถ้อยคำให้เหมาะสมกับเวลาและโอกาส การสื่อสารจะเป็นอุปสรรคอย่างยิ่ง หากเราใช้ถ้อยคำไม่เหมาะสมกับเวลา และโอกาส
- ความหมายที่ถ่ายทอดความคิดเป็นคำพูด จำเป็นจะต้องพัฒนาทักษะด้านนี้ให้มาก หากมีความคิด แต่ไม่สามารถถ่ายทอดความคิดให้ผู้อื่นเข้าใจได้ การสื่อสารก็จะประสบความสำเร็จได้ยาก

2) การสื่อสารโดยไม่ใช้คำพูด (Non-verbal Communication) หมายถึง การสื่อสารโดยใช้ท่าทางและการเคลื่อนไหว ซึ่งแต่ละคนจะมีความหมายเฉพาะของตนเอง เมื่อเวลาแสดงพฤติกรรมต่างๆ เช่น การแสดงออกทางสีหน้าแววตา ท่าทาง กิริยาอาการ การสบสายตา การใช้เสียงที่ไม่ใช่การพูด อากักรังเล โกรธ ดีใจหรือเสียใจ เป็นต้น ซึ่งจะมีความสำคัญและประโยชน์ไม่น้อยเนื่องจาก (เสริมศักดิ์ วิชาลาภรณ์, 2521)

- อารมณ์ และความรู้สึกส่วนใหญ่แสดงออกโดยไม่ใช้ถ้อยคำได้ถูกต้องแน่นอนมากกว่าใช้ถ้อยคำ

- ลักษณะท่าทางบางประการเป็นเครื่องชี้ เพื่อการเสนอแนะและให้คำแนะนำได้เป็นอย่างดี
- คำพูดอาจบิดเบือนได้ง่ายกว่าการไม่ใช่คำพูด

อาจกล่าวได้ว่า การสื่อสารระหว่างบุคคลเป็นกระบวนการที่ดำเนินไปพร้อมๆกัน ระหว่างคู่กรณีในการแลกเปลี่ยนข่าวสาร โดยผ่านช่องทางหลายช่องทางซึ่งอาจซ้ำซ้อนกันได้ ดังนั้นการสื่อสารเชิงวัจนะ และเชิงอวัจนะจะถูกใช้ร่วมกันในกระบวนการสื่อสารระหว่างบุคคลอย่างแยกกันไม่ออก

ในงานวิจัยครั้งนี้ เน้นศึกษาวิธีปฏิบัติในการสื่อสารเรื่องเพศของพ่อแม่ ผู้ปกครองที่มีลูกวัยรุ่น เพื่อสรุปหาแนวทางการติดต่อสื่อสารและให้ความรู้เรื่องเพศศึกษาของผู้ปกครองที่ถูกต้อง มีทักษะการสื่อสารที่ดี มีความเข้าใจและมีเหตุผล เพื่อหาแนวทางในแก้ปัญหาในเรื่องเพศศึกษาที่เกิดขึ้นกับลูกที่อยู่ในช่วงวัยรุ่นต่อไปได้

แนวคิดเกี่ยวกับการเปิดรับข่าวสาร

ข่าวสารเป็นสิ่งจำเป็นอย่างมากในชีวิตประจำวันของมนุษย์ เพราะมนุษย์เป็นสัตว์สังคม จึงต้องมีการแลกเปลี่ยนข่าวสารซึ่งกันและกัน ข่าวสารนี้จะเป็นปัจจัยหนึ่งที่กำหนดการตัดสินใจของมนุษย์ในเรื่องต่างๆ โดยเฉพาะเมื่อเกิดปัญหาและเกิดความไม่แน่ใจในสิ่งหนึ่งสิ่งใด ข่าวสารจะมีความสำคัญเพิ่มมากขึ้น บุคคลจะไม่รับข่าวสารทุกอย่างที่ผ่านเข้ามาสู่ตนเองทั้งหมด แต่จะเลือกรับรู้เพียงบางส่วนที่คิดว่ามีประโยชน์ต่อตน เพราะข่าวสารมีที่มาจากหลายแหล่งด้วยกัน แรงแปลกดันที่ทำให้บุคคลหนึ่งๆ มีการเลือกรับรู้นั้นเกิดจากคุณสมบัติพื้นฐานของผู้รับสารในด้านต่างๆ ได้แก่

1. องค์ประกอบทางด้านจิตใจ เช่น กระบวนการเลือกรับข่าวสาร การเลือกรับรู้ตามทัศนคติ และประสบการณ์เดิมของตน
2. องค์ประกอบทางด้านสังคม สภาพแวดล้อม เช่น ครอบครัว วัฒนธรรม ประเพณี ลักษณะทางประชากร เช่น อายุ เพศ ภูมิฐานะ การศึกษา ตลอดจนสถานภาพทางสังคม

การเปิดรับข่าวสารถือเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการสื่อสาร กระบวนการของการถ่ายทอดสารจากบุคคลหนึ่งซึ่งเรียกว่าผู้ส่งสารไปยังบุคคลอีกฝ่ายหนึ่งซึ่งเรียกว่าผู้รับสารโดยผ่านสื่อ

(ปรมา สตะเวทิน, 2538: 29) ทั้งนี้สื่อที่นั้นอาจเป็นสื่อมวลชนหรือสื่อบุคคลก็ได้ โดยแอทกิน (Atkin, 1973: 208) ได้กล่าวว่า บุคคลที่เปิดรับข่าวสารมากยิ่งขึ้นมีหูตากว้างไกล มีความรู้ความเข้าใจในสภาพแวดล้อมและเป็นคนที่ทันสมัยทันเหตุการณ์กว่าบุคคลที่เปิดรับข่าวสารน้อย

คอลิน เชอร์รี่ (Colin Cherry, 1978) ชี้ให้เห็นว่า การสื่อสารของมนุษย์นั้นจะกระทำเพื่อแบ่งปันข่าวสารกัน (An Age of sharing) และการแบ่งปันข่าวสารระหว่างกันนี้จะก่อให้เกิดความเข้าใจร่วมกันตามมา ซึ่งจะนำไปสู่การตัดสินใจ และกระทำกิจกรรมประสานสอดคล้องกัน

เมอร์ริลล์ และโลเวนสไตน์ (Merill and Lowenstein, 1971) กล่าวว่า การเปิดรับข่าวสารเกิดจากความอยากรู้อยากเห็น (เนื่องจากความรู้เกิดจากความอยากรู้อยากเห็น) ตามปกติแล้วคนเราจะอยากรู้อะไรที่ใกล้ตัวหรือเหตุการณ์ที่ส่งผลกระทบต่อตนเองทั้งทางตรงและทางอ้อม

แม็คคอมบส์ และเบ็คเคอร์ (McCombs and Becker) ได้ให้ความเห็นว่า บุคคลเปิดรับข่าวสารจากสื่อมวลชน เพื่อตอบสนองความต้องการ 4 ประการ (อ้างใน บุญจิระ พุทธิศรี, 2541)

1. เพื่อต้องการรู้เหตุการณ์ (Surveillance) โดยการติดตามความเคลื่อนไหวและสังเกตการณ์สิ่งต่างๆรอบตัวจากสื่อมวลชน เพื่อจะได้รู้ทันเหตุการณ์ ทันสมัยและรู้ว่าอะไรเป็นสิ่งสำคัญที่ควรรู้

2. เพื่อต้องการช่วยตัดสินใจ (Decision) โดยเฉพาะการตัดสินใจในเรื่องที่เกี่ยวกับชีวิตประจำวัน การเปิดรับข่าวสารทำให้บุคคลสามารถกำหนดความเห็นของตนต่อสภาวะ หรือเหตุการณ์ต่างๆรอบตัวได้

3. เพื่อการพูดคุยสนทนา (Discussion) การเปิดรับข่าวสารจากสื่อมวลชน ทำให้บุคคลมีข้อมูลที่จะนำไปใช้ในการพูดคุยกับผู้อื่นได้

4. เพื่อความต้องการมีส่วนร่วม (Participation) เพื่อรับรู้และมีส่วนร่วมในเหตุการณ์ความเป็นไปต่างๆที่เกิดขึ้นในสังคมและรอบๆตัว

พรทิพย์ วรกิจโกศาทร (2539: 291) ได้กล่าวว่า ความสัมพันธ์ของผู้รับสารต่อข่าวสาร มีอยู่ 4 อย่าง คือ

1. ความต้องการข่าวสารที่เป็นประโยชน์ (Utilization) ผู้รับสารจะเปิดรับข่าวสารที่เป็นประโยชน์แก่ตนเองเป็นสำคัญ เช่น ฟังเพลงเพื่อความบันเทิง ฟังหรืออ่านข่าวกีฬาที่ตนเองเล่น หรืออ่านข่าวที่เป็นประโยชน์ในการประกอบอาชีพ เป็นต้น

2. ความต้องการข่าวสารที่สอดคล้อง (Consistency) กับค่านิยม ความเชื่อ และทัศนคติของผู้รับสาร ผู้รับสารมักจะเปิดรับข่าวสารที่สอดคล้องกับความเชื่อ ค่านิยม หรือทัศนคติของตน ข่าวสารใดที่ไม่สอดคล้องมักจะไม่ได้ได้รับความสนใจหรือได้รับการปฏิเสธจากผู้รับสาร

3. ความต้องการข่าวสารที่สะดวกในการได้มา (Availability) ผู้รับสารนั้นจะมีข้อจำกัดในการเปิดรับข่าวสาร ถึงแม้ข่าวสารจะเป็นข่าวสารที่ให้ประโยชน์และสอดคล้องกับตัวเอง แต่ถ้าข่าวสารดังกล่าวได้มาด้วยความยากลำบากหรือไม่สะดวก ผู้รับสารก็ไม่อาจเปิดรับข่าวสารนั้นได้ ดังนั้น พฤติกรรมหนึ่งของผู้รับสาร คือ ความสะดวกในการได้รับสาร

4. ความอยากรู้อยากเห็น (Curiosity) เป็นความต้องการที่อยากมีประสบการณ์ใหม่ ๆ ซึ่งเป็นธรรมชาติของมนุษย์อย่างหนึ่ง และยังคงอยู่ในสังคมปัจจุบันที่มีอะไรเปลี่ยนแปลง มีประสบการณ์ใหม่ๆ ตลอดเวลา เหล่านี้เป็นสิ่งสำคัญที่ทำให้มนุษย์เปิดรับข่าวสาร

นอกจากนั้น วุฒิชัย จำนง(2523:3) ยังได้กล่าวว่า ข้อมูลข่าวสารเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับกิจกรรมต่างๆ ในชีวิตมนุษย์ มนุษย์เป็นสัตว์สังคมที่ต้องอาศัยการแลกเปลี่ยนข่าวสาร ความรู้และประสบการณ์ซึ่งกันและกัน ข่าวสารจะเป็นปัจจัยสำคัญที่ใช้ประกอบการตัดสินใจของมนุษย์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อมนุษย์เกิดความไม่แน่ใจในเรื่องใดเรื่องหนึ่งมากเท่าใด ความต้องการข่าวสารก็ยิ่งมากขึ้นเท่านั้น

สำหรับการเปิดรับข่าวสารนั้นจะมีสาเหตุปัจจัยต่างๆ (John C. Merrill and Ralph L. Lowenstein, 1971 อ้างถึงใน ชวรัตน์ เชิดชัย, 2527: 170-171) คือ

1. ความเหงา เป็นเหตุผลทางจิตวิทยาโดยตรงที่ว่า ปกติคนเราย่อมไม่ชอบที่จะอยู่ตามลำพัง เนื่องจากเกิดความรู้สึกสับสน วิตกกังวล หวาดกลัว และการเมินเฉยจากสังคม จึงชอบหรือพยายามที่จะรวมกลุ่มเพื่อสังสรรค์กับผู้อื่นเท่าที่โอกาสจะอำนวยให้ เมื่อไม่สามารถจะติดต่อสังสรรค์กับบุคคลใดโดยตรง สิ่งที่ดีที่สุดก็คือ การอยู่กับสื่อต่างๆ ที่ใช้ในการสื่อสาร

2. ความอยากรู้อยากเห็น ในสิ่งต่างๆ ที่เกิดขึ้นเป็นคุณสมบัติพื้นฐานของมนุษย์ ดังนั้น สื่อมวลชนจึงถือเอาความอยากรู้อยากเห็นเป็นหลักสำคัญอย่างหนึ่งในการเสนอข่าวสารปกติ มนุษย์จะอยากรู้อยากเห็นโดยเริ่มจากสิ่งที่อยู่ใกล้ตัวที่สุด ไปจนถึงสิ่งที่ห่างตัวเองมากที่สุด

3. ประโยชน์ใช้สอยของตนเอง โดยอาศัยหลักพื้นฐานว่า มนุษย์นั้นเป็นผู้ที่มุ่งผลประโยชน์ส่วนตัว จึงแสวงหาข่าวสารและใช้ข่าวสารเพื่อประโยชน์แก่ตนเองทั้งในด้านความสะดวกสบาย และความสนุกสนานบันเทิง

4. ลักษณะเฉพาะของสื่อ โดยสื่อแต่ละชนิดย่อมมีลักษณะเฉพาะตัวที่ผู้รับข่าวสารแต่ละคนแสวงหาและใช้ประโยชน์แตกต่างกัน ผู้รับสารแต่ละคนจึงย่อมหันเข้าหาลักษณะเฉพาะบางอย่างจากสื่อที่จะตอบสนองของความต้องการและทำให้ตนเองเกิดความพึงพอใจ

นอกจากนี้การที่ผู้รับสารมีความแตกต่างกัน ก็ยังทำให้มีความสนใจในการที่จะเปิดรับข่าวสารแตกต่างกันด้วย ดังที่เดอเฟลอร์ (Defleur, 1966 อ้างถึงในชูลิพร เชนงศักดิ์โสภาคย์, 2541) ได้เสนอพื้นฐานความแตกต่างไว้ 4 ประการ คือ

1. บุคคลมีความแตกต่างกันในด้านบุคลิกภาพและสถานภาพทางจิตวิทยา
2. ความแตกต่างดังกล่าวนี้เป็นเพราะบุคคลมีการเรียนรู้ทางสภาพแวดล้อมที่ต่างกัน
3. บุคคลที่อยู่ต่างสภาพแวดล้อมกันก็จะได้รับการเรียนรู้สภาพแวดล้อมต่างกันไป
4. การเรียนรู้จากสภาพแวดล้อมที่แตกต่างกัน ทำให้บุคคลมีทัศนคติ ค่านิยม ความเชื่อและบุคลิกภาพแตกต่างกัน

ขั้นตอนในการเปิดรับข่าวสาร

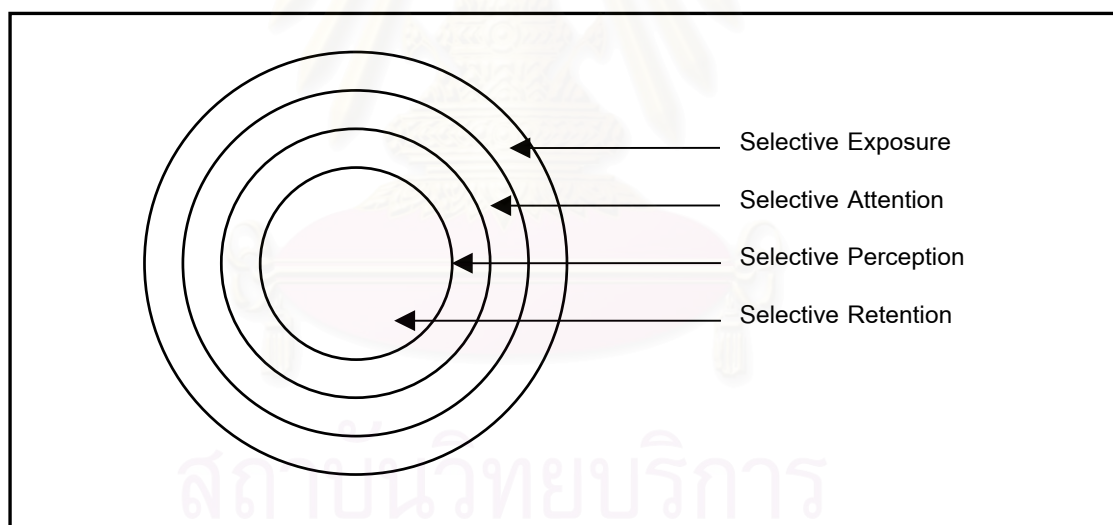
ทั้งนี้ในการเปิดรับข่าวสารหรือบุคคลใดๆ นั้น จะไม่สามารถเปิดรับข่าวสารทุกอย่างที่ผ่านเข้ามาสู่ตนได้ทั้งหมด แต่จะเลือกรับรู้เพียงบางส่วนที่คิดว่ามีประโยชน์ต่อตน ฉะนั้น จึงเกิดขั้นตอนและกระบวนการเลือกรับข่าวสารที่แตกต่างกันออกไป โดยแคลปเปอร์ (Klapper, 1960) ได้เสนอแนวความคิดเกี่ยวกับกระบวนการเลือกสรร (Selectivity Process) ไว้ดังนี้

1. การเลือกเปิดรับ (Selective Exposure) เป็นการเลือกช่องทางการสื่อสารของมนุษย์ ทักษะและความชำนาญในการรับรู้และการเข้าใจข่าวสารของแต่ละบุคคลมีความแตกต่างกัน บางคนถนัดที่จะเขียนมากกว่าพูดหรือบางคนถนัดที่จะฟังมากกว่าอ่าน ยิ่งเหล่านี้จะเป็นตัวกำหนดในการเลือกเปิดรับหรือใช้สื่อของมนุษย์
2. การเลือกให้ความสนใจ (Selective Attention) ในเวลาหนึ่งๆ สมอของคนเราถูกกระตุ้นจากข่าวสารต่างๆ มากมาย ทั้งความคิดของตนเองและสิ่งกระตุ้นจากภายนอก สมอจะต้องคัดเลือกข่าวสารที่มากกระตุ้นอยู่ตลอดเวลาว่าข่าวสารใดควรรับรู้ ดังนั้นผู้รับสารจึงมีแนวโน้มที่จะเลือกสนใจข่าวสารจากแหล่งใดแหล่งหนึ่ง โดยมักจะเลือกแสดงความคิดเห็น ความสนใจของตน เพื่อสนับสนุนทัศนคติเดิมที่มีอยู่แล้ว เพื่อไม่ให้เกิดภาวะทางจิตใจที่ไม่สมดุลหรือมีความไม่สบายใจที่เรียกว่า Cognitive Dissonance ฉะนั้น การจะลดหรือหลีกเลี่ยงภาวะดังกล่าวได้ก็ต้องแสวงหาข่าวสารหรือเลือกเฉพาะข่าวสารที่สอดคล้องกับความคิดของตน

3. การเลือกรับรู้และตีความหมาย (Selective Perception and Interpretation) หลังจากการเลือกเปิดรับข่าวสารแล้ว ผู้รับสารจะเลือกรับรู้และตีความข่าวสารที่ได้รับแตกต่างกันไปตามประสบการณ์ ทักษะ ทักษะ ความต้องการ ความหวัง แรงจูงใจ สภาพร่างกายหรือสภาวะอารมณ์ในขณะนั้น ฉะนั้น ในบางครั้งผู้รับสารอาจจะบิดเบือนข่าวสาร เพื่อให้สอดคล้องกับทัศนคติและความเชื่อของตนเองด้วย

4. การเลือกจดจำ (Selective Retention) เป็นแนวโน้มในการเลือกจดจำเฉพาะข่าวสารที่ตรงกับความสนใจ ความต้องการ และทัศนคติของตนเอง โดยจะลืมในส่วนที่ตนเองไม่สนใจหรือเรื่องที่ขัดแย้ง เรื่องที่ขัดกับความคิดเห็นของตนได้ง่าย ดังนั้นการเลือกจดจำเนื้อหาของข่าวสารที่ได้รับจึงเท่ากับเป็นการช่วยเสริมให้ทัศนคติหรือความเชื่อเดิมของผู้รับสารมั่นคงยิ่งขึ้น และเปลี่ยนแปลงได้ยากขึ้น ซึ่งส่วนหนึ่งอาจนำไปใช้ในการสนับสนุน เมื่อเกิดความรู้สึกที่ขัดแย้งและสิ่งที่ไม่สบายใจขึ้น

แผนภาพที่ 3 : แสดงขั้นตอนในการเปิดรับข่าวสาร

นอกจากนี้ยังมีองค์ประกอบอื่นๆ ที่มีบทบาทสำคัญต่อกระบวนการเลือกสรรของมนุษย์อีก ได้แก่ (Wilbur Schramm, 1973: 121 – 122)

1. ประสบการณ์ ทำให้ผู้รับสารแสวงหาข่าวสารแตกต่างกัน
2. การประเมินสาระประโยชน์ของข่าวสาร ผู้รับสารจะแสวงหาข่าวสารเพื่อสนองจุดประสงค์ของตนอย่างใดอย่างหนึ่ง
3. ภูมิหลังที่ต่างกัน ทำให้มีความสนใจแตกต่างกัน

4. การศึกษาและสภาพทางสังคม ทำให้มีพฤติกรรมแตกต่างกันในการเลือกรับสื่อและเนื้อหาข่าวสาร

5. ความสามารถของสภาพร่างกายและจิตใจในการรับข่าวสาร ทำให้มีพฤติกรรมการรับข่าวสารที่แตกต่างกัน

6. บุคลิกภาพ มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงทัศนคติ การโน้มน้าวจิตใจ และพฤติกรรมของผู้รับสาร

7. สภาพทางอารมณ์ของผู้รับสาร จะทำให้ผู้รับสารเข้าใจความหมายของข่าวสารหรืออาจเป็นอุปสรรคของความเข้าใจความหมายข่าวสารได้

8. ทัศนคติ จะเป็นตัวกำหนดท่าทีของการรับและตอบสนองต่อสิ่งเร้าหรือข่าวสารที่ได้พบ ในการเลือกรับข่าวสารของผู้รับสารนั้นก็เป็นที่น่าสนใจว่าผู้รับสารเลือกรับข่าวสารจากช่องทางใด

โดยพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารในการศึกษาคั้งนี้จะมี 3 ลักษณะ คือ

1. การเปิดรับข่าวสารจากสื่อมวลชน โดยผู้รับสารจะมีความคาดหวังจากสื่อมวลชนว่า การบริโภคข่าวสารจากสื่อมวลชนจะช่วยตอบสนองความต้องการของตนได้ ซึ่งทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทัศนคติหรือเปลี่ยนลักษณะนิสัยและพฤติกรรมบางอย่างได้ โดยที่การเลือกรับข่าวสารจากสื่อมวลชนนั้นจะขึ้นอยู่กับความต้องการหรือแรงจูงใจของผู้รับสารเอง เพราะบุคคลแต่ละคนย่อมมีวัตถุประสงค์และความตั้งใจในการใช้ประโยชน์จากสื่อมวลชนที่แตกต่างกันออกไป โดยสื่อมวลชนในที่นี้จะหมายถึง สื่อต่างๆ ที่เผยแพร่ไปสู่มวลชน เช่น วิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ นิตยสาร ภาพยนตร์ และอินเทอร์เน็ต เป็นต้น

2. การเปิดรับข่าวสารจากสื่อบุคคล โดยสื่อบุคคล หมายถึง ตัวบุคคลผู้ที่นำพาข่าวสารจากบุคคลหนึ่งส่งไปยังอีกบุคคลหนึ่งโดยอาศัยการติดต่อและการสื่อสารระหว่างบุคคล (Interpersonal Communication) ที่จะมีปฏิริยาโต้ตอบระหว่างกัน เรื่องนี้ โรเจอร์สและชูเมกเกอร์ (Rogers and Shoemaker) กล่าวว่า ในกรณีที่ต้องการให้บุคคลใดๆ เกิดการยอมรับในสารที่เสนอออกไปหรือจะทำการสื่อสารให้มีประสิทธิภาพที่สุดเพื่อให้มีการยอมรับนั้น ควรใช้การสื่อสารระหว่างบุคคล โดยใช้สื่อบุคคลเป็นผู้เผยแพร่ข่าวสาร สื่อบุคคลนี้จะมีประโยชน์มากในกรณีที่ผู้ส่งสารหวังผลให้ผู้รับเกิดการเปลี่ยนแปลงในระดับทัศนคติและพฤติกรรมในการรับสาร นอกจากนี้ยังเป็นวิธีช่วยให้ผู้รับสารมีความเข้าใจกระจ่างชัดและตัดสินใจรับสารอย่างมั่นใจขึ้น ซึ่งการสื่อสารระหว่างบุคคลแบ่งเป็น 2 ประเภท (เสถียร เชนประทับ, 2525) คือ

ก. การติดต่อโดยตรง(Direct Contact) เป็นการเผยแพร่ข่าวสารเพื่อสร้างความเข้าใจหรือชักจูงโน้มน้าวใจผู้รับสารโดยตรง

ข. การติดต่อโดยกลุ่ม(Group Contact of Community Public) โดยกลุ่มจะมีอิทธิพลต่อบุคคลส่วนรวม ช่วยให้การสื่อสารของบุคคลบรรลุเป้าหมายได้ เพราะเมื่อกลุ่มมีความสนใจมุ่งไปในทิศทางใด บุคคลส่วนใหญ่ในกลุ่มก็จะมี ความสนใจทางนั้นด้วย

3. การเปิดรับข่าวสารจากสื่อเฉพาะกิจ โดยสื่อเฉพาะกิจ หมายถึง สื่อที่ถูกผลิตขึ้นมาโดยมีเนื้อหาสาระที่เฉพาะเจาะจงและจะมีจุดมุ่งหมายหลักอยู่ที่ผู้รับสารเฉพาะกลุ่ม (ปรมะ สตะเวทิน,2532: 99 อ้างถึงในเกศินี จุฑาวิจิตร,2540: 135) ฉะนั้น การเปิดรับข่าวสารจากสื่อนี้ผู้รับสารจะได้รับข้อมูลข่าวสารหรือความรู้ในเรื่องใดเรื่องหนึ่งอย่างเฉพาะเจาะจง ซึ่งรูปแบบของสื่อเฉพาะกิจนี้อาจเป็นไปได้ทั้งในรูปของสื่อมวลชนและสื่อบุคคล เช่น แผ่นโฆษณา (โปสเตอร์) โบปปลิว แผ่นพับ จุลสาร สปอตโทรทัศน์ ภาพยนตร์ เป็นต้น

จากแนวคิดเรื่องการเปิดรับข่าวสารสะท้อนให้เห็นว่า พ่อแม่หรือผู้ปกครองจะมีการเลือกรับสารตามกระบวนการเปิดรับดังกล่าว ซึ่งการเปิดรับของผู้ปกครองนั้นจะรับโดยผ่านสื่อประเภทต่างๆ เพื่อสนับสนุนทัศนคติหรือแนวคิดและความเข้าใจเดิมที่มีอยู่แล้วของตน และเพื่อจะนำไปสู่การเพิ่มพูน ความรู้และเกิดพฤติกรรมในที่สุด

ทั้งนี้ผลจากการเปิดรับข่าวสารของบุคคลใด ๆ ผ่านสื่อต่างๆ ไม่ว่าจะ เป็นสื่อมวลชนและสื่อบุคคลหรือสื่อเฉพาะกิจย่อมก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทั้งด้านความรู้ ทัศนคติ และก่อให้เกิดพฤติกรรมในที่สุด

แนวคิดเกี่ยวกับการแสวงหาข่าวสาร

การแสวงหาข่าวสารและการเลือกรับสาร(Donohew and Tipton, 1976) การเลือกรับสารของแต่ละบุคคล ส่งผลให้บุคคลมีพฤติกรรมแสวงหาข่าวสารแตกต่างกันออกไป เพื่อให้ได้ข่าวสารที่แตกต่างกันไป เพื่อให้ได้ข่าวสารที่ตรงกับ ความสนใจและความต้องการของตน อาจพิจารณาตามแบบจำลองกระบวนการแสวงหาข่าวสารของ Donohew and Tipton

ประเมินสถานการณ์และตัดสินใจว่าจะแสวงหาข่าวสารต่อไปหรือไม่ ถ้าเห็นว่ามีข่าวสารเพียงพอแล้ว ผู้รับสารจะยุติการแสวงหาข่าวสาร และจะนำข่าวสารนั้นไปใช้ประโยชน์เลย แต่ถ้าเห็นว่าข้อมูลไม่เพียงพอ ก็จะแสวงหาข่าวสารต่อไป แบ่งเป็นเรื่องทั่วไปกับเรื่องเฉพาะ ขึ้นอยู่กับลักษณะเฉพาะบุคคล บางคนอาจมองการณ์ไกล พยายามแสวงหาเหตุผลต่างๆ มาสนับสนุนข่าว

สารนั้นๆ มีการตรวจสอบแหล่งที่มาของข่าวสารให้ถูกต้องตรงตามความต้องการของตนเองและเมื่อได้ข้อมูลแล้วก็นำไปประเมินสถานการณ์อีกครั้งเพื่อตัดสินใจว่าจะยุติการแสวงหาข่าวสารได้หรือไม่ เพื่อที่จะนำข่าวสารนั้นไปใช้ ขั้นตอนสุดท้ายของการแสวงหาข่าวสารคือการทบทวนภาพที่มีต่อสิ่งนั้นและเปลี่ยนแปลงความคิดเกี่ยวกับตนเอง หรือรูปแบบการแสวงหาข่าวสารเปลี่ยนไปจะทำให้บุคคลเปลี่ยนภาพที่มีต่อสิ่งนั้น แต่หากข่าวสารที่แสวงหา สนับสนุนการตัดสินใจของตน บุคคลนั้นก็คงภาพเดิมนั้นไว้

ข้อมูลที่ได้รับจะเป็นประโยชน์ในการประเมินและพิจารณาทางเลือกที่มีศักยภาพ อันนำไปสู่กระบวนการตัดสินใจ ซึ่งข้อมูลต่างๆจะหลั่งไหลมาจากทุกสารทิศ ทั่วโลก โดยเฉพาะสื่ออินเทอร์เน็ต ยิ่งเป็นประโยชน์กับผู้บริโภคมากขึ้น ในการที่จะแสวงหาข่าวสาร ผู้บริโภคจะได้รับข้อมูลความรู้มากมาย จึงทำได้บ่อยและถี่ขึ้น

Donohew and Tipton(1976) ได้กล่าวถึง ปัจจัยที่ทำให้ผู้บริโภคเกิดการแสวงหาข่าวสารมีดังนี้

- 1) High Consumer Involvement ยิ่งมีระดับความเกี่ยวข้องสูง ยิ่งมีความต้องการข้อมูลสูงด้วย
- 2) High Perceived Risk ยิ่งรับรู้ว่ามีความเสี่ยงสูง ยิ่งทำให้แสวงหาข้อมูลมากขึ้น Locander and Hermann พบว่าเวลาที่มีความเสี่ยงสูง ผู้บริโภคจะแสวงหาข้อมูลจากแหล่งที่เป็นกลาง และจากแหล่งบุคคล เช่น เพื่อน เพื่อนบ้าน
- 3) Little Product Knowledge and Experience ยิ่งมีความรู้เกี่ยวกับสิ่งนั้นน้อย ยิ่งหาข้อมูลมาก ประสบการณ์ที่ได้รับเป็นด้านลบ อาจทำให้มีการแสวงหาข่าวสารมากขึ้นได้
- 4) Less Time Pressure ถ้าผู้บริโภคมีเวลามาก ก็จะมีการแสวงหาข่าวสารมากขึ้นด้วย แต่มักจะเกิดขึ้น สินค้าที่ผู้บริโภคมีความถี่เกี่ยวข้องสูงมากกว่าต่ำ
- 5) More Product Differences ยิ่งแต่ละยี่ห้อมีความแตกต่างกันสูง ยิ่งแสวงหาข่าวสารมากขึ้น
- 6) High Technology ยิ่งเทคโนโลยีล้ำซ้อน ยิ่งต้องหาข้อมูลมากขึ้น
- 7) ปัจจัยเรื่องต้นทุนที่ใช้ในการแสวงหาข่าวสารด้วย ทั้งที่เป็นบัตรเครดิตและไม่ใช้ตัวเงิน เช่น link ง่าย ค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปในสถานที่ต่างๆ เวลาที่ใช้ในการค้นหาข้อมูล เมื่อเทียบกับการใช้เวลาไปในทางเลือกอื่นๆ เช่น การพักผ่อน การทำธุรกิจ เรื่องทางด้านจิตใจ

Schramm (1973: 121-122) กล่าวถึงองค์ประกอบของกระบวนการเลือกรับข่าวสารต่างๆ ดังนี้

1. ประสบการณ์ ทำให้ผู้รับข่าวสารแสวงหาข่าวสารแตกต่างกัน
2. การประเมินสาระประโยชน์ของข่าวสาร ผู้รับสารจะแสวงหาข่าวสารเพื่อสนองจุดประสงค์อย่างใดอย่างหนึ่งของตน
3. ภูมิหลังแตกต่างกัน ทำให้มีความสนใจต่างกัน
4. การศึกษาและสภาพแวดล้อม ทำให้มีความแตกต่างในพฤติกรรมการเลือกรับสื่อและเนื้อหาข่าวสาร
5. ความสามารถในการรับสารเกี่ยวกับสภาพร่างกายและจิตใจที่ทำให้พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารต่างกัน
6. บุคลิกภาพ ทำให้มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงทัศนคติ การโน้มน้าวจิตใจและพฤติกรรมของผู้รับสาร
7. อารมณ์ สถานภาพทางอารมณ์ของผู้รับสาร จะทำให้ผู้รับเข้าใจความหมายของข่าวสาร หรืออาจเป็นอุปสรรคต่อความเข้าใจความหมายของข่าวสารก็ได้
8. ทัศนคติเป็นตัวกำหนดท่าทีของการรับและการตอบสนองต่อสิ่งเร้าหรือข่าวสารที่ได้พบ

Donohew Tipton and Haney (1978) ได้กล่าวว่า การแสวงหาข้อมูลข่าวสาร (Information – seeking) ทั้งข้อมูลทางด้านพฤติกรรมและความรู้สึกรู้สีก็นึกคิดของบุคคลที่ต้องการสร้างความสัมพันธ์ด้วย เพื่อลดความไม่แน่นอนยังขึ้นอยู่กับแรงจูงใจในการแสวงหาข้อมูลข่าวสาร อยู่ 3 ลักษณะ ดังนี้

1. การรอรับข้อมูลข่าวสาร (Passive Strategy) คือ การกระทำเชิงรับ โดยการสังเกตสิ่งที่มีอยู่ เป็นอยู่เกี่ยวกับบุคคลที่ต้องการสร้างความสัมพันธ์ ไม่ได้ใช้ความพยายามอื่นใดในการแสวงหาข้อมูลข่าวสาร
2. การเฝหาข้อมูลข่าวสาร (Active Strategy) คือ การกระทำเชิงรุกต่างๆ เพื่อให้ได้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับบุคคลที่ต้องการสร้างความสัมพันธ์โดยการถามจากบุคคลอื่น หรือเสาะแสวงหาข้อมูลข่าวสารจากแหล่งต่างๆ
3. การมีปฏิสัมพันธ์เพื่อให้ได้ข้อมูลข่าวสาร (Interactive Strategy) คือ การได้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับบุคคลที่ต้องการสร้างความสัมพันธ์โดยมีการปฏิสัมพันธ์โดยตรงกับบุคคลนั้น ซึ่งการเปิดเผยตนเองจะมีส่วนช่วยที่สำคัญ

จากกลยุทธ์การแสวงหาข้อมูลข่าวสารที่มี 3 วิธี คือ การรอรับข้อมูลข่าวสาร การเฝ้าหาข้อมูลข่าวสาร และการมีปฏิสัมพันธ์เพื่อให้ได้ข้อมูลข่าวสาร ซึ่งการรอรับข้อมูลข่าวสารเป็นการสังเกตประสบการณ์ของบุคคลอื่น หรือได้รับข้อมูลข่าวสารจากสิ่งที่มีอยู่แล้ว การเฝ้าหาข้อมูลข่าวสารเป็นการแสวงหาข้อมูลข่าวสารจากแหล่งต่างๆหรืออาจนำตัวเองเข้าไปสู่สิ่งแวดล้อมที่เต็มไปด้วยข้อมูลข่าวสารเพื่อให้ได้ความรู้ใหม่ๆ ในขณะที่การมีปฏิสัมพันธ์เพื่อให้ได้ข้อมูลข่าวสาร เป็นการได้ข้อมูลข่าวสารจากประสบการณ์โดยตรงของบุคคลและการทดลองด้วยตัวเอง ซึ่งทั้ง 3 วิธีนี้ทำให้ความไม่แน่นอนลดลง เป็นเรื่องของจัดการความไม่แน่นอน หากข้อมูลที่ได้มาถูกนำกลับมาประเมินความไม่แน่นอนที่มีนั้นใหม่ ก็จะทำให้เกิดประสบการณ์ใหม่ที่กว้างขวางมากขึ้น

แนวคิดเกี่ยวกับอิทธิพลของสื่อมวลชน สื่อบุคคล และสื่อเฉพาะกิจ

ในกระบวนการสื่อสารมีองค์ประกอบที่สำคัญ 4 ประการ คือ ผู้ส่งสาร(Source) สาร(Message) สื่อ(Media) และผู้รับสาร(Receiver) องค์ประกอบทั้ง 4 นี้ มีส่วนสำคัญในการกำหนดความสำเร็จของการสื่อสารที่จะทำให้ผู้รับสารเกิดความตระหนัก มีทัศนคติและพฤติกรรมไปในแนวทางที่ผู้ส่งสารตั้งใจ

สื่อ (Media) คือ พาหนะที่นำพาข่าวสารจากผู้ส่งสารไปยังผู้รับสาร ซึ่งจำแนกได้ 3 ประเภทใหญ่ คือ

1. สื่อมวลชน (Mass Media)

สื่อมวลชน หมายถึง สื่อที่สามารถจะเข้าถึงกลุ่มผู้รับสารที่มีจำนวนมากและอยู่กันอย่างกระจัดกระจายได้อย่างรวดเร็ว เป็นการแพร่กระจายข่าวสาร ซึ่งสื่อมวลชนของการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ วิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ นิตยสาร และอินเทอร์เน็ต

คุณลักษณะของสื่อมวลชน คือ

1. สามารถเข้าถึงผู้รับสารหรือกลุ่มเป้าหมายจำนวนมากได้ในเวลาอันรวดเร็ว
2. สามารถให้ความรู้และข่าวสารได้ดี
3. สามารถนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงทัศนคติที่ไม่พึงปรารถนาได้

อิทธิพลของสื่อมวลชน

โจเซฟ ที แคลปเปอร์ (Joseph T. Klapper อ้างใน ปรมะ สตะเวทิน, 2533) ได้เสนอแนวความคิดเกี่ยวกับอิทธิพลของสื่อมวลชนประเภทต่างๆ ที่มีต่อทัศนคติและพฤติกรรมด้านต่างๆของประชาชน ไว้ดังนี้

1) อิทธิพลของสื่อมวลชนที่มีต่อประชาชนนั้น ไม่ใช่อิทธิพลโดยตรง แต่เป็นอิทธิพลโดยอ้อม เพราะมีปัจจัยต่างๆที่กั้นอิทธิพลของสื่อมวลชน ปัจจัยดังกล่าว ได้แก่

1.1 ความมีใจโน้มเอียงของผู้รับสาร (Perdisposition)

ประชาชนจะมีความคิดเห็น ค่านิยม และมีความโน้มเอียงที่จะประพฤติปฏิบัติอย่างใดอย่างหนึ่งอยู่ก่อน ซึ่งได้รับอิทธิพลจากการคบหาสมาคมกับคนอื่น และสถาบันสังคมที่ตนเป็นสมาชิก เมื่อบุคคลนั้นสัมผัสกับสื่อมวลชน ก็จะนำเอาทัศนคติ ค่านิยมและพฤติกรรมเหล่านั้นติดตัวมาด้วย

1.2 การเลือกของผู้รับสาร (Selective Processes)

ประชาชนจะเลือกรับสารที่สอดคล้องกับความคิดเห็นและความสนใจของตนและจะหลีกเลี่ยงไม่ยอมรับสารที่ไม่สอดคล้อง หรือขัดแย้งกับความคิดเห็น และความสนใจของตน ประชาชนจะพยายามตีความหมายตามความเชื่อของตน

1.3 อิทธิพลของบุคคล (Personal Influence)

ข่าวสารจากสื่อมวลชน อาจไม่ได้ไปถึงประชาชนทั่วไปในทันที แต่จะผ่านสื่อบุคคลหรือผู้นำความคิดเห็นก่อนจะไปถึงประชาชน ผู้นำความคิดเห็นมักสอดแทรกความรู้สึกนึกคิดของตนเข้าไปด้วย ผู้นำความคิดเห็นมักจะเป็นคนที่ได้รับความเชื่อถือ เลื่อมใสศรัทธาและไว้วางใจจากประชาชนทั่วไป จึงเป็นผู้มีอิทธิพลต่อความคิดเห็นและการตัดสินใจของประชาชน

1.4 ลักษณะของธุรกิจด้านสื่อมวลชน (Economic Aspects)

การดำเนินธุรกิจด้านสื่อมวลชน ในสังคมเสรีนิยมซึ่งมีระบบเศรษฐกิจแบบเสรีนั้น สื่อมวลชนสามารถแข่งขันกันได้โดยเสรี ต่างฝ่ายต่างเสนอความคิดเห็นและค่านิยมที่แตกต่างกันออกไป และประชาชนก็มีเสรีภาพในการที่จะเลือกเชื่อถือความคิดเห็นใดความคิดเห็นหนึ่งได้ และตัดสินใจว่าจะเชื่อสื่อมวลชนไหนดี

2) อิทธิพลที่สื่อมวลชนมีต่อประชาชน เป็นเพียงผู้สนับสนุนเท่านั้น คือ สื่อมวลชนจะสนับสนุนทัศนคติ ค่านิยม ความมีใจโน้มเอียง ตลอดจนแนวโน้มด้านพฤติกรรมของประชาชน ให้มีความเข้มแข็งขึ้นและพร้อมที่จะแสดงให้ปรากฏออกมาเมื่อมีแรงจูงใจเพียงพอ หรือเมื่อมีโอกาสเหมาะสม

3) สื่อมวลชนอาจทำหน้าที่เป็นผู้เปลี่ยนแปลงประชาชนได้เช่นกัน จะเกิดขึ้นต่อเมื่อบุคคลมีความโน้มเอียงที่จะเปลี่ยนแปลงอยู่ก่อนแล้ว หากสื่อมวลชนสามารถเสนอสิ่งที่สอดคล้องกับความต้องการของเขา เขาก็จะเปลี่ยนทัศนคติ และพฤติกรรมได้ สื่อมวลชนจึงทำหน้าที่เป็นเพียงผู้เสนอหนทางในการเปลี่ยนแปลงทัศนคติและพฤติกรรมเท่านั้น

4) สื่อมวลชนสามารถสร้างทัศนคติ และค่านิยมใหม่ให้เกิดแก่ประชาชนได้ในกรณีทีบุคคลนั้นๆ ไม่เคยมีความรู้หรือประสบการณ์เกี่ยวกับสิ่งนั้นมาก่อน ทัศนคติและค่านิยมใหม่นี้ จะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อบุคคลผู้นั้นรับสารที่เสนอเรื่องราวในแนวเดียวกันบ่อยๆ เป็นอิทธิพลในลักษณะสะสมมิใช่อิทธิพลที่ก่อให้เกิดผลได้ทันทีทันใด หรือในระยะเวลาอันสั้น

ส่วนซิมบาร์โดและเลปเป้(Zimbardo and Leippe, 1991) ได้กล่าวว่า การที่สารนั้นๆ มีการเสนอผ่านสื่อต่างๆ ซ้ำๆ กันบ่อยๆ จะทำให้เกิดความคุ้นเคยกับข่าวสาร อันจะก่อให้เกิดความสนใจ ความเข้าใจและการยอมรับ ซึ่งนับว่าเป็นขั้นตอนสำคัญในการเปลี่ยนแปลงทัศนคติไปตามเนื้อหา นั้นๆ หากเป็นเนื้อหาในทางดี มีการโน้มน้าวใจให้เกิดการกระทำตามก็จะมี การปฏิบัติตามคำแนะนำนั้นๆ ในที่สุด (ณัฐพรธรณ ศรีมุข, 2541: 24)

ทั้งนี้ได้มีการสรุปถึงอิทธิพลในด้านต่างๆ ของสื่อมวลชนไว้ดังต่อไปนี้

1. อิทธิพลต่อการซื้อของประชาชน โดยบรรดาผู้โฆษณามีความเชื่อว่า การโฆษณานั้นจะช่วยให้การขายสินค้าและบริการดีขึ้น

2. อิทธิพลทางการเมือง เช่น การเป็นผู้ส่งเสริมให้ประชาชนมีความสนใจการรณรงค์หาเสียงในเลือกตั้ง และส่งเสริมให้ประชาชนออกไปเลือกตั้ง เป็นต้น

3. อิทธิพลต่อเด็ก โดยเฉพาะอย่างยิ่งสื่อโทรทัศน์และวิทยุ โดยผลจากการวิจัย พอจะสรุปได้ว่า อิทธิพลที่โทรทัศน์มีต่อเด็ก ได้แก่

- อาจเพิ่มความตื่นตัวของเด็ก
- อาจสร้างนิสัยรุนแรงและก้าวร้าวให้แก่เด็ก
- อาจทำให้เด็กรู้สึกลำบากในการที่จะอดใจรอสิ่งที่ปรารถนา
- เปิดโอกาสทำให้เด็กหลีกเลี่ยงจากความกดดันทางสังคม และไม่มีควม

รับผิดชอบต่อสังคม

- ทำให้เกิดการเลียนแบบตามที่ได้เห็นในทีวี
- อาจแทรกแซงและเบียดบังการปฏิบัติตนในชีวิตประจำวันของเด็ก

4. อิทธิพลต่อรสนิยม โดยการช่วยยกระดับรสนิยมของประชาชนและมีส่วนทำให้วัฒนธรรมที่แสดงถึงรสนิยมที่ดีกลายมาเป็นวัฒนธรรมของมวลชนด้วย

5. อิทธิพลด้านความบันเทิง ทำให้จิตใจคนพ้นจากความกดดัน บรรเทาความตึงเครียด สร้างความสุขและความสบายใจให้แก่ประชาชนโดยผ่านความบันเทิง

6. อิทธิพลต่อความก้าวร้าวรุนแรง ซึ่งอาจแบ่งได้เป็น 4 ประเภทดังนี้

- อิทธิพลต่อการเลียนแบบของผู้ชม
- อิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงทัศนคติ
- อิทธิพลในด้านการกระตุ้นทางกาย อันจะนำไปสู่การกระทำที่รุนแรงในเวลาต่อมา

- ก่อให้เกิดกระบวนการของการอ้างความถูกต้องหรือมีแนวโน้มที่จะชอบความรุนแรง โดยถือเอาการกระทำทางโทรทัศน์เป็นแบบอย่างที่ถูกต้อง

7. อิทธิพลด้านการศึกษา โดยความรู้และข่าวสารนั้นจะผ่านทางสื่อมวลชนแขนงต่างๆ อย่างกว้างขวาง

8. อิทธิพลต่อสังคมกรรมโดยมีผลต่อการพัฒนาเอกลักษณ์ของบุคคลในสังคม

9. อิทธิพลต่อประชาคติ โดยการทำหน้าที่ของสื่อมวลชนในการเสนอข่าวสารและความคิดเห็นแก่ประชาชน

นอกจากนี้แมคโคบี (Maccoby อ้างถึงในกาญจนา แก้วเทพ, 2541: 179) ยังได้อธิบายถึงสื่อมวลชนว่าเป็นตัวจัดหาประสบการณ์ที่เป็นอิสระไปจากการถูกควบคุมแบบที่ต้องเผชิญอยู่ในโลกแห่งความเป็นจริง ในโลกของสื่อ เช่น โทรทัศน์ได้เปิดโอกาสให้บุคคลสามารถทดลองหาวิธีแก้ปัญหาได้หลายๆ วิธีโดยไม่ต้องถูกลงโทษ หรือไม่เสี่ยงต่อการเจ็บตัวเหมือนอย่างที่จะต้องพบพานหากมาแสดงออกในโลกแห่งความเป็นจริง นั่นคือ สื่อมวลชนจะทำหน้าที่เป็นห้องทดลองในจินตนาการ

ในขณะที่ชแรมม์ (Schramm) ได้กล่าวว่า เด็กได้เรียนรู้และตกอยู่ใต้อิทธิพลของสื่อมวลชนนานาชนิด อย่างไรก็ตามเด็กจะต้องได้รับอิทธิพลดังกล่าวผ่านมาทางสถาบันครอบครัว โรงเรียน และสิ่งแวดล้อมรอบตัวเด็กเสียก่อน (ซูลีพร เขวงศักดิ์โสภาคย์, 2541: 21)

2. สื่อบุคคล (Personal Media)

สื่อบุคคลในที่นี้ จะหมายถึง ตัวบุคคลที่นำพาข่าวสารจากบุคคลหนึ่งไปยังอีกบุคคลหนึ่ง โดยอาศัยการติดต่อสื่อสารระหว่างบุคคลซึ่งอาจจะเป็นการติดต่อโดยตรงหรือการติดต่อโดยกลุ่มที่ จะมีปฏิริยาโต้ตอบระหว่างกัน ซึ่งในการสื่อสารระหว่างบุคคลนี้มักประกอบด้วยบุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป มาทำการสื่อสารกันในลักษณะตัวต่อตัว คือ ทั้งฝ่ายผู้ส่งสารและผู้รับสารสามารถที่จะติด

ต่อแลกเปลี่ยนสารกันได้โดยตรง ในขณะที่คนหนึ่งจะทำหน้าที่เป็นผู้ส่งสาร คนอื่นๆ จะทำหน้าที่เป็นผู้รับสาร โดยพอล ลาซาร์สเฟลด์ และเฮอริเบิร์ต แมนเซล (Paul Lazarsfeld และ Herbert Manzel, 1960:97) กล่าวว่า การสื่อสารระหว่างบุคคลมีความสำคัญคือ มีการพูดคุยกันแบบเป็นกันเองและเป็นส่วนตัว ทำให้เกิดความคุ้นเคยระหว่างผู้พูดกับผู้ฟัง ซึ่งจะช่วยให้ผู้ฟังยอมรับความคิดของผู้พูดได้ง่ายขึ้น

ในการสื่อสารโดยใช้สื่อบุคคล ทั้งผู้ส่งสารและผู้รับสารสามารถที่จะซักถามทำความเข้าใจ และมีปฏิกริยาโต้ตอบซึ่งกันและกันได้ทันที การสื่อสารระหว่างบุคคลนั้นมียุคประกอบของการสื่อสารอยู่อย่างครบถ้วน คือ ผู้ส่งสาร(Source) สาร(Message) สื่อ(Media) ผู้รับสาร(Receiver) ผล(Effect) และปฏิกริยาสนองกลับ(Feedback)

นอกจากนี้ การสื่อสารระหว่างบุคคลนี้ทั้งผู้ส่งสารและผู้รับสารสามารถโต้ตอบกันได้ทันที มักจะให้ประโยชน์ในแง่ที่ทำให้เกิดความเข้าใจร่วมกันได้ในเวลาอันรวดเร็ว และบ่อยครั้งที่เราใช้ความพยายามในการเปลี่ยนแปลงทัศนคติและพฤติกรรมของคนอื่นโดยผ่านทางสื่อบุคคล ซึ่งผลของการศึกษาและวิจัยเปรียบเทียบประสิทธิภาพของสื่อมวลชนและสื่อบุคคล พบว่า สื่อบุคคลจะมีประสิทธิภาพในการเปลี่ยนแปลงทัศนคติและพฤติกรรมเหนือกว่าสื่อมวลชน จึงเป็นที่ยอมรับกันว่าสื่อบุคคลนั้นมีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงมากกว่าสื่อมวลชน

แคทซ์ และลาซาร์สเฟลด์ (Katz and Lazarsfeld, 1955) เห็นว่าการสื่อสารระหว่างบุคคลมีผลต่อการทำให้ผู้รับสารยอมรับที่จะเปลี่ยนแปลงทัศนคติ และยอมรับที่จะให้ความร่วมมือในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ มากที่สุด ฉะนั้นสื่อบุคคลจึงมีความสำคัญมากกว่าสื่อมวลชนในชั้นจูงใจ ส่วนสื่อมวลชนจะมีความสำคัญกว่าในชั้นของการให้ความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้อง และอาจมีผลบ้าง ในการสร้างทัศนคติในเรื่องที่บุคคลยังไม่เคยรับรู้มาก่อน

โรเจอร์สและสเวนนิ่ง (Everett M. Rogers and Lynne Svenning, 1969: 125) ได้กล่าวถึงคุณลักษณะของสื่อบุคคลไว้ว่ามีความสามารถในการเลือกผู้รับสาร ในการที่จะจัดการเลือกรับสารของผู้รับสารและปริมาณของกิริยาตอบกลับ (feedback) สูงกว่าสื่อมวลชน นอกจากนั้นยังมีประสิทธิผลในการเปลี่ยนแปลงทัศนคติด้วย

สวอนชแรมม์ (Wilbur Schramm, 1972: 533-537) ได้กล่าวว่าอิทธิพลของสื่อบุคคลนั้นจะเป็นไปอย่างไม่ได้ตั้งใจ มีการยืดหยุ่นและก่อให้เกิดความไว้วางใจ สื่อมวลชนมีบทบาทเพียงย้าการ

ตัดสินใจที่มีอยู่แล้วเท่านั้น เมื่อเปรียบเทียบการใช้สื่อแบบเจตนาในการสื่อสาร พบว่าความสัมพันธ์ส่วนบุคคลมีอิทธิพลมากกว่า ทั้งนี้เนื่องจากสาเหตุ 2 ประการ คือ ครอบคลุมมากกว่า และมีอิทธิพลด้านจิตใจมากกว่า ฉะนั้นจึงอาจกล่าวได้ว่าการติดต่อระหว่างบุคคลมีเหตุผล ไม่งมงาย และสามารถยืดหยุ่นได้มากกว่าเมื่อต้องประสบกับการต่อต้าน เพราะก่อให้เกิดความน่าเชื่อถือในตัวผู้ส่งสารที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกันและมีประสิทธิภาพในการโน้มน้าวใจได้โดยผู้รับไม่รู้สึกรังเกียจ

โรเจอร์ส และชูเมคเกอร์ (Rogers and Shomaker) กล่าวว่า ในกรณีที่ต้องการให้บุคคลใด ๆ เกิดการยอมรับในสารที่เสนอออกไปหรือจะทำการสื่อสารให้มีประสิทธิภาพที่สุด เพื่อให้มีการยอมรับสารนั้น ควรที่จะใช้การสื่อสารระหว่างบุคคล โดยใช้สื่อบุคคลเป็นผู้เผยแพร่ข่าวสาร สื่อบุคคลนี้จะมีประโยชน์มากในกรณีที่ผู้ส่งสารหวังผลให้ผู้รับเกิดการเปลี่ยนแปลง ในระดับทัศนคติ และพฤติกรรมในการรับสาร นอกจากนี้ ยังเป็นวิธีช่วยให้ผู้รับสารมีความเข้าใจกระจ่างชัด และตัดสินใจรับสารได้อย่างมั่นใจยิ่งขึ้นอีกด้วย

นอกจากนี้ โรเจอร์ส (Rogers, 1973) ยังได้เสนอตารางเปรียบเทียบคุณลักษณะของสื่อบุคคลและสื่อมวลชนได้ดังต่อไปนี้ (อ้างถึงใน กรองทิพย์ จันแยม, 2537:13)

ตารางที่ 2 : เปรียบเทียบคุณลักษณะของสื่อบุคคลและสื่อมวลชน

ลักษณะ/คุณสมบัติ	สื่อบุคคล	สื่อมวลชน
1. การไหลของข่าวสาร	ยุควิถี (two-way)	เอกวิถี (one-way)
2. สภาพของการสื่อสาร	เห็นหน้ากัน	ผ่านสื่อ
3. ปฏิกริยาโต้ตอบที่อาจมีได้	สูง	ต่ำ
4. แนวโน้มที่การเลือกรับสารจะไม่เกิดขึ้น	สูง	ต่ำ
5. ความเร็วในการเข้าถึงผู้ฟังกลุ่มใหญ่	ช้า	เร็ว
6. ผลลัพธ์	สร้างและเปลี่ยนทัศนคติ	เปลี่ยนแปลงความรู้

จากการเปรียบเทียบดังกล่าว จะเห็นได้ว่า สื่อบุคคลและสื่อมวลชนนั้นจะมีประสิทธิผลต่างกัน กล่าวคือ สื่อมวลชนมักมีอิทธิพลในด้านการเปลี่ยนแปลงความรู้ และการรับรู้ซึ่งจะเป็นตัวเสริมความเชื่อและทัศนคติที่มีอยู่เดิม ในขณะที่สื่อบุคคลจะมีอิทธิพลต่อทัศนคติของผู้เปิดรับข่าวสารทั้งในด้านการสร้างและเปลี่ยนแปลงทัศนคติ

ประสิทธิภาพของสื่อบุคคล

เสถียร เขยประทับ (2525) ได้กล่าวถึงประสิทธิภาพของสื่อบุคคลไว้ดังนี้

1. สามารถทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนข่าวสารแบบบุคคลวิธี ถ้าผู้รับสารไม่เข้าใจในสารก็สามารถที่จะไต่ถามหรือขอข่าวสารเพิ่มเติมจากผู้ส่งสารได้ในเวลาอันรวดเร็ว ส่วนตัวผู้ส่งสารก็สามารถปรับปรุงแก้ไขสารที่ส่งออกไปให้เข้ากับความต้องการ และความเข้าใจของผู้รับสารได้ในเวลาอันรวดเร็ว เช่นกัน

การที่ช่องทางที่เป็นสื่อระหว่างบุคคลมีปฏิกริยาตอบสนองหรือปฏิกริยาสะท้อนกลับสามารถทำให้ลดอุปสรรคของการสื่อสารที่เกิดจากการเลือกรับสาร การเลือกแปลหรือตีความสารและการเลือกจำสารได้

2. สามารถที่จะจูงใจบุคคลให้เปลี่ยนแปลงทัศนคติที่ฝังรากลึกได้

ลาซาร์สเฟลด์ และแมนเซล (Lazarsfeld and Manzel, 1968) ได้ให้เหตุผลในควมมีประสิทธิภาพของสื่อบุคคลว่า

1. การพูดคุยเป็นกันเองเป็นส่วนตัวทำให้ผู้พูดและผู้ฟังเกิดความเป็นกันเอง และทำให้ผู้ฟังยอมรับความคิดเห็นของผู้พูดได้ง่ายขึ้น

2. การสื่อสารแบบเผชิญหน้ากัน ทำให้ผู้พูดสามารถดัดแปลงเรื่องต่างๆให้ตรงกับความต้องการของผู้ฟังได้อย่างเหมาะสม

3. การสื่อสารแบบนี้ทำให้ผู้ฟังรู้สึกว่าได้รับรางวัล หรือมีส่วนร่วมในเรื่องที่สามารถแสดงความคิดเห็นกับผู้พูดได้

ซึ่งการสื่อสารระหว่างบุคคลแบ่งเป็น 2 ประเภท (เสถียร เขยประทับ, 2525) คือ

1) การติดต่อโดยตรง (Direct contact)

เป็นการเผยแพร่ข่าวสาร เพื่อสร้างความเข้าใจหรือชักจูงโน้มน้าวใจกับประชาชนโดยตรง แต่มีข้อจำกัด คือ ต้องใช้สื่อบุคคลเป็นจำนวนมาก สิ้นเปลืองเวลา ค่าใช้จ่ายและแรงงานในการเผยแพร่ข่าวสาร

2) การติดต่อโดยกลุ่ม (Group Contact of Community Public)

กลุ่มจะมีอิทธิพลต่อบุคคลส่วนรวม โดยที่กลุ่มต่างๆจะช่วยให้การสื่อสารของบุคคลบรรลุเป้าหมายได้ เช่น การประชุมสัมมนา ก็คือ การจัดกลุ่มคนที่มีความสนใจร่วมกัน ตั้งแต่ 2 คนขึ้นไปให้สนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็น มีปฏิกริยาโต้ตอบกัน ซึ่งจะมีส่วนช่วยในการตัดสินใจยอมรับหรือปฏิเสธข่าวสารได้

3. สื่อเฉพาะกิจ

สื่อเฉพาะกิจ กล่าวได้ว่า เป็นแขนงหนึ่งของสื่อมวลชน แต่โดยเหตุที่ใช้ “เฉพาะกิจ” ตามที่เรียกขาน จึงมีลักษณะพิเศษออกไป (อรุณรัตน์ ปิณฑิโรวาท, 2537)

สมควร กวียะ (อ้างถึงในอรุณรัตน์ ปิณฑิโรวาท, 2537) ได้ให้คำจำกัดความสื่อเฉพาะกิจว่า คือ สื่อที่สร้างขึ้นหรือซื้อหรือเช่าโดยองค์กรใดองค์กรหนึ่ง เพื่อใช้ในการสื่อสารหรือการประชาสัมพันธ์ขององค์กรนั้นๆ เฉพาะ สื่อเฉพาะกิจนี้จัดเป็นแขนงหนึ่งของสื่อมวลชน แต่ได้พัฒนาเนื้อหา มาเพื่อประโยชน์เป็นเรื่องๆ ไป ฉะนั้น สื่อเฉพาะกิจนี้ โดยทั่วไปมีกลุ่มประชากรที่เป็นเป้าหมายแน่นอน มีการส่งเนื้อหาต่างๆ อันจะเป็นประโยชน์เฉพาะแก่ประชาชนกลุ่มนั้นๆ การผลิตไม่ยุ่งยาก การนำเสนอเนื้อหาเป็นไปอย่างง่าย

ประสิทธิภาพของสื่อเฉพาะกิจ

อาดัมส์ (Adams, 1971) ได้กล่าวถึงความสำคัญของสื่อเฉพาะกิจไว้ ดังนี้คือ สื่อเฉพาะกิจจัดว่ามีความสำคัญต่อการเผยแพร่ข่าวสารและข่าวสารข้อมูล เพราะสื่อเฉพาะกิจเป็นสื่อที่จัดทำขึ้น เพื่อสนับสนุนกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งโดยเฉพาะ การใช้สื่อเฉพาะกิจเป็นการให้ความรู้และข่าวสารที่เป็นเรื่องราวเฉพาะอย่าง โดยมีกลุ่มเป้าหมาย (Target Audience) ที่กำหนดไว้แน่นอน ตัวอย่างสื่อเฉพาะกิจ ได้แก่ การจัดพิมพ์เอกสาร จุลสาร แผ่นพับ หรือแผ่นปลิวออกเผยแพร่ ซึ่งอาจจะจัดส่งไปยังกลุ่มเป้าหมายโดยทางไปรษณีย์ (Direct Mail) นอกจากนี้ การปิดโปสเตอร์ตามชุมชนต่างๆ การจัดนิทรรศการ การสาธิต (Demonstration) ก็เป็นการใช้สื่อเฉพาะกิจที่มีประสิทธิภาพในการรณรงค์เผยแพร่ประดิษฐ์กรรมแปลกๆ และทันสมัยในสังคมนั้นๆ

สรุปแล้ว การเปิดรับข่าวสารจากสื่อใดๆ ก็ตาม ย่อมก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอันมีผลมาจากอิทธิพลของสื่อต่างๆ ที่ผู้รับสารได้รับมานั่นเอง โดยสื่อบุคคลมักจะมีผลต่อความคิดและทัศนคติของผู้รับสาร ในขณะที่สื่อมวลชนมักจะมีอิทธิพลต่อผู้รับสารในแง่ของการเปลี่ยนแปลงความรู้อันสามารถส่งผลในการเน้นย้ำทัศนคติของผู้รับสารได้

แนวคิดเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจจากการเปิดรับสื่อมวลชน

เบื้องหลังแนวคิดนี้ก็คือ ทฤษฎีการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจ (Uses and Gratification) ทฤษฎีนี้ให้ความสำคัญแก่ผู้รับสารว่ามีเหตุผลส่วนตัวในการเปิดรับข่าวสารและแสวงหาข่าวสาร เพื่อตอบสนองความต้องการหรือความสนใจเฉพาะตัว ผู้ริเริ่มทฤษฎีนี้คือ แคทส์

และคณะ อธิบายว่า เรื่องนี้เกี่ยวกับ (1)จุดกำเนิดทางสังคมวิทยาและจิตวิทยา (2)ของความต้องการจำเป็นต่างๆ ซึ่งยังให้เกิด (3)ความคาดหวังจาก (4)สื่อมวลชนหรือแหล่งอื่นๆซึ่งนำไปสู่ (5)รูปแบบต่างๆกันของการมีโอกาสดำเนินการได้รับสารจากสื่อมวลชน(หรือการเกี่ยวข้องกับกิจกรรมอย่างอื่น) อันก่อให้เกิดผลลัพธ์คือ (6)การได้รับความพึงพอใจสนอง ความต้องการ จำเป็น และ (7)ผลที่ตามมาอื่นๆอีก ซึ่งบางทีก็จะเป็นผลที่ไม่ได้เจตนาเลยเป็นส่วนใหญ่ (สุนิตย์ ยมาภัยและระวีวรรณ ประกอบผล, 149)

จากทฤษฎีนี้มีข้อสังเกตว่า การที่ผู้รับสารพอใจจะเลือกเปิดรับสื่อสารมวลชนนั้นมีเหตุผลกระทบต่อเนื่องกันมาเป็นทอดๆ โดยเหตุผลที่เป็นปัจจัยครอบงำตั้งแต่เริ่มแรกคือ ภูมิหลังของผู้รับสาร ซึ่งแคทส์ใช้คำว่า “จุดกำเนิดทางสังคมวิทยาและจิตวิทยา” ผู้ส่งสารจึงมิใช่ตัวการหลักที่จะทำให้ผู้รับสารมีพฤติกรรมการรับสารอย่างหนึ่งอย่างใด หากแต่ “ผู้ส่งสารต่างหากที่จำเป็นต้องแข่งขันกัน เพื่อการบริการให้ผู้รับสารพึงพอใจ มิใช่เกิดจากตัวผู้ส่งสารเองนั้นพอใจ อย่างการสื่อสารก่อนหน้านี้” (สุรพงษ์ โสธนะเสถียร, 114)

ในเรื่องของภูมิหลังหรือปัจจัยที่มาก่อนจะถึงการเปิดรับสื่อสารมวลชนนี้ พาล์มกรีน (Philip Palmgreen, 1984: 36) อธิบายว่ามาจากผลรวมของความเชื่อและการประเมินค่าดังสมการ

$$GS_i = \sum b_i e_i$$

เมื่อ GS = การแสวงหาความพึงพอใจจากสื่อ (Gratification Sought)
 b_i = ความเชื่อ (Belief)
 e_i = การประเมินค่า (Evaluation)

อธิบายว่า ความเชื่อและการประเมินค่า มีอิทธิพลต่อการแสวงหาความพึงพอใจในการเปิดรับสื่อมวลชน เท่าที่ผ่านมามองเห็นว่าพฤติกรรมการเปิดรับสื่อมวลชนมิใช่เรื่องบังเอิญ แต่มีเหตุผลที่มาที่แน่นอนและสะสมกัน ทั้งเหตุผลที่มานั้นมิใช่ริเริ่มโดยสื่อมวลชน หากแต่สื่อมวลชนเองจะเข้าสู่การเปิดรับของผู้รับสาร หากสอดคล้องกับชีวิตความเป็นอยู่ความต้องการส่วนตัวของผู้รับสาร ความต้องการของผู้รับสารในความเป็นจริงแล้ว อาจจะได้มีที่มาที่แน่นอนและสะสมกันมา หากแต่อาจเป็นความต้องการที่ฉาบฉวย ตอบสนองอารมณ์ความรู้สึกในช่วงเวลานั้นๆ เช่น เป็นแฟชั่น(Fashion) เป็นต้น หากขยายความออกไป การใช้ประโยชน์และการได้รับความพึงพอใจยังมีเรื่องของเวลาและอารมณ์เข้ามาเกี่ยวข้องด้วย เช่น จากการศึกษาของแม็คคอมบส์และเบ็คเคอร์ชี้ว่า บุคคลใช้สื่อมวลชนเพื่อตอบสนองความต้องการ 6 ประการคือ

1. เพื่อต้องการรู้เหตุการณ์ โดยการติดตามความเคลื่อนไหวและการสังเกตการณ์รอบตัว เพื่อจะได้รู้ว่าเกิดอะไรขึ้น เพื่อให้ทันเหตุการณ์ ทันสมัย และเรียนรู้ว่าอะไรเป็นสิ่งสำคัญที่ควรระวัง
2. เพื่อต้องการคำแนะนำในการปฏิบัติตัวให้ถูกต้องและช่วยในการตัดสินใจในแต่ละวัน เพื่อความอยู่รอดในระบบสังคมและการเมืองที่เป็นอยู่
3. เพื่อความตื่นตัวและสร้างความรู้สึกร่วมอยู่ร่วมในเหตุการณ์ที่กำลังเกิดขึ้น
4. เพื่อเสริมความคิดเห็น เพื่อช่วยเสริมความคิดเห็นเดิมให้มั่นคงยิ่งขึ้น หรือช่วยสนับสนุนการตัดสินใจที่ได้กระทำลงไปแล้ว
5. เพื่อนำเอาไปใช้ในการสนทนา
6. เพื่อความบันเทิง เพื่อความเพลิดเพลินและผ่อนคลายอารมณ์

โดยสรุปแล้ว จะเห็นว่าการใช้ประโยชน์และการได้รับความพึงพอใจในการเปิดรับสื่อมวลชนนั้น ผู้รับสารมีเหตุผลต่าง ๆ กัน บ้างก็เป็นเหตุผลเฉพาะหน้าที่มีได้มีแรงขับมาจากภูมิหลังของผู้รับสาร และบ้างก็มีแรงขับมาจากภูมิหลัง ความพึงพอใจที่ได้รับมีทั้งในส่วนที่เป็นเหตุผลและในส่วนที่เป็นอารมณ์ ซึ่งทั้งหมดนี้ตัวผู้รับสารจะเป็นแกนกลางสำคัญ ในการเปิดรับสื่อมวลชน กรณีการถ่ายทอดประชุมสภาผู้แทนราษฎร อาจมีเหตุผลและที่มาที่แตกต่างกัน ซึ่งจะเป็นปัจจัยในการกำหนดพฤติกรรมของผู้รับสารอีกทีหนึ่ง (เสถียร ปรีดาสา, 2538: 27)

แนวคิดเกี่ยวกับความรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรม

ความรู้ (Knowledge)

บิคฮาร์ด เอช มาร์ค (Bickhard H. Mark, 1980: 45) ได้ให้คำจำกัดความเกี่ยวกับความรู้ว่า หมายถึง ความสามารถของผู้เรียนรู้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมนั้นๆ โดยแบ่งออกเป็นความรู้ต่อสถานการณ์หนึ่งๆ หรือความรู้ต่อเรื่องในระดับกว้าง

ส่วนสุรพงษ์ โสธนะเสถียร (2533: 120-121) กล่าวว่า ความรู้ หมายถึงการรับรู้เบื้องต้นซึ่งบุคคลส่วนมากจะได้รับรู้ผ่านประสบการณ์โดยการเรียนรู้จากการตอบสนองต่อสิ่งเร้า (S - R) แล้วจัดระบบเป็นโครงสร้างของความรู้ที่ผสมผสานระหว่างความจำ (ข้อมูล) กับสภาพจิตวิทยาด้วย เหตุนี้ความรู้จึงเป็นความจำที่เลือกสรรซึ่งสอดคล้องกับสภาพจิตใจของตนเอง ความรู้จึงเป็น

กระบวนการภายใน อย่างไรก็ตามความรู้ก็จะส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมที่แสดงออกของมนุษย์ ก็เป็นได้

ในขณะที่โมเวนและไมเนอร์ (Mowen and Miner, 1998: 106) นิยามความรู้ของบุคคลว่าเป็น จำนวนของประสบการณ์ (Experience) และข้อมูล (Information) ที่บุคคลมีเกี่ยวกับสิ่งใดสิ่งหนึ่งโดยเฉพาะ ทั้งนี้เมื่อความรู้ของบุคคลเกี่ยวกับสิ่งใดสิ่งหนึ่งเพิ่มขึ้น ก็จะทำให้บุคคลมีมุมมองเกี่ยวกับสิ่งนั้นมากขึ้น และจำแนกความแตกต่างของสิ่งต่างๆ ได้ดีขึ้น

แพทริก เมียร์ดิธ (Patrick Meredith, 1966) กล่าวว่า ความรู้ (Knowledge) มีองค์ประกอบ 2 ประการ คือ ความเข้าใจ (Understanding) และการคงอยู่ (Retaining) เพราะความรู้ หมายถึง ความสามารถจดจำได้ในบางสิ่งบางอย่างที่เราเข้าใจมาแล้ว

คาร์เตอร์ วี กู๊ด (Carter V. Good, 1973) ได้ให้ความหมายของความรู้ว่าเป็นข้อเท็จจริง (Facts) ความจริง (Truth) กฎเกณฑ์และข้อมูลต่างๆ ที่มนุษย์ได้รับและรวบรวมสะสมไว้จากมวลประสบการณ์ต่างๆ

ซวาล แพร์วัตนกุล (2526) กล่าวว่า ความรู้ คือ การแสดงออกของสมรรถภาพความจำโดยใช้วิธีระลึกออกมา

วิชัย วงษ์ใหญ่ (2523) กล่าวว่า ความรู้ เป็นพฤติกรรมเบื้องต้น ที่ผู้เรียนสามารถจำได้หรือระลึกได้ โดยการมองเห็น การได้ยิน ความรู้ในที่นี้คือ ข้อเท็จจริง กฎเกณฑ์ คำจำกัดความ เป็นต้น

ประเภทของความรู้

เอนเกิล แบล็คเวลล์ และมินิเยร์ด (Engel, Blackwell and Miniard, 1995: 337 – 338) ให้ความหมายของความรู้ว่า หมายถึง ข้อมูลต่างๆ ที่ถูกเก็บรวบรวมไว้ภายในความทรงจำของบุคคลแต่ละคน ทั้งนี้สามารถแบ่งความรู้ออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. ความรู้ซึ่งเป็นการอธิบาย (Declarative Knowledge) คือ ความจริงตามอัตวิสัย (Subjective Facts) ที่บุคคลแต่ละคนเข้าใจ เช่น นั่นคือไข่ นั่นคือแป้ง นั่นคือน้ำ ซึ่งความรู้ซึ่งเป็นการอธิบายนี้สามารถแบ่งออกได้เป็น 2 ประเภท คือ

- ความรู้ตามกาลเวลา (Episodic Knowledge) คือ ข้อมูลที่บุคคลมี โดยข้อมูลนี้จะเปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลา นั่นคือ บุคคลจะมีความเข้าใจเกี่ยวกับสิ่งใดสิ่งหนึ่งจะเปลี่ยน

แปลงไปตามกาลเวลา เช่น ในตอนเด็กๆ บุคคลอาจจะเข้าใจว่าการเรียนเป็นสิ่งน่าเบื่อและไม่มี
ความจำเป็น แต่เมื่ออายุมากขึ้นก็มีความเข้าใจที่เปลี่ยนไป โดยเห็นว่าการเรียนเป็นสิ่งจำเป็นที่จะ
นำไปใช้ในการทำงานได้

- ความรู้ตามความหมาย (Semantic Knowledge) คือ ความรู้โดยทั่วๆ ไปที่
บุคคลสามารถนำมาให้ความหมายกับสิ่งต่างๆ ได้ เช่น บุคคลสามารถใช้ความรู้ที่มีมาอธิบายว่า
คอมพิวเตอร์มีลักษณะอย่างไร

2. ความรู้ตามลำดับขั้นตอน (Procedural Knowledge) คือความเข้าใจของบุคคลว่า ความ
จริงตามอัตวิสัยนั้นสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างไร เช่น ไข่ แป้ง และน้ำ ต้องทำการผสมกัน
อย่างไรถึงจะกลายเป็นขนมเค้ก

ทั้งนี้ความจริงตามอัตวิสัยของบุคคล คือ ความรู้สึกของบุคคลแต่ละคน ไม่จำเป็นต้องสอดคล้อง
คล้อยกับความจริงตามวัตถุวิสัย (Objective Reality) เช่น บุคคลอาจจะรู้สึกว่าของยังมีราคาแพง
คุณภาพยิ่งดี ทั้งที่ความจริงอาจจะไม่เป็นเช่นนั้นก็ได้

ในขณะที่ ศาสตราจารย์ ดร.วิทย์ วิศทเวทย์ ได้แบ่งความรู้ออกเป็น 3 กลุ่ม (อ้างถึงใน ชูดา
จิตพิทักษ์, 2525) คือ

1) วิทยาศาสตร์ คือ วิชาที่ศึกษาพฤติกรรมของสิ่งไร้ชีวิต พืช สัตว์ และมนุษย์ โดยมุ่ง
อธิบายพฤติกรรมที่เกิดขึ้นแต่ละครั้ง เช่น จิตวิทยา สังคมวิทยา และเศรษฐศาสตร์ เป็นต้น

2) เทคโนโลยี คือ วิชาที่หาความรู้มาเพื่อผลิตหรือสร้างสิ่งใดสิ่งหนึ่งขึ้นเฉพาะเจาะจง เพื่อ
ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดตรงกับเป้าหมาย เช่น วิชาแพทย์ วิศวกรรมและบริหารธุรกิจ เป็นต้น

3) มนุษยศาสตร์ คือ วิชาที่ศึกษาสิ่งที่มนุษย์ทำ คิด ใฝ่ฝัน และจินตนาการ ในฐานะที่
มนุษย์มิได้เป็นสัตว์ชีววิทยาและสัตว์สังคม การศึกษาทางมนุษยศาสตร์นั้นช่วยให้การรักษาสีบ
ทอด ปรับปรุงผลงานสร้างสรรค์ของมนุษย์เป็นไปได้ การสัมผัสงานเหล่านี้ช่วยทำให้เกิดบุคลิก
ภาพอีกอย่างหนึ่งนอกเหนือจากผลงานทางเทคโนโลยี เพราะช่วยขัดเกลาจิตใจได้

การศึกษาค้นคว้าความรู้มี 3 ระยะ คือ

1) ความรู้แท้ (Knowledge) เรียนรู้ว่าเป็นอะไร เพื่อเป็นพื้นฐานความรู้ของเรื่องนั้น
2) การประยุกต์เพื่อนำมาใช้ (Application of Knowledge) นำความรู้ไปใช้ให้เกิด
เป็นประโยชน์ขึ้น

3) การทำให้งามเป็นศิลปะ (Art) นำความรู้ไปใช้จนเกิดความชำนาญ เชี่ยวชาญ

ระดับความรู้

ส่วนในเรื่องของระดับความรู้ นั้น บลูม (Bloom, 1959) ได้แยกระดับความรู้ไว้ออกเป็น 6 ระดับ คือ (อ้างถึงใน อุทัยวรรณ โกศลวัฒน์, 2539: 18)

1. ระดับที่ระลึกได้ (Recall) หมายถึง การเรียนรู้ในลักษณะที่จำเรื่องเฉพาะวิธีปฏิบัติ กระบวนการ และแบบแผนได้ ความสำเร็จในระดับนี้ คือ ความสามารถในการดึงข้อมูลจากความจำออกมาได้
2. ระดับที่รวบรวมสาระสำคัญได้ (Comprehension) หมายถึง บุคคลสามารถทำบางสิ่งบางอย่างได้มากกว่าการจำเนื้อหาที่ได้รับ สามารถเขียนข้อความเหล่านั้นได้ด้วยถ้อยคำของตนเอง สามารถแสดงให้เห็นได้ด้วยภาพ ให้ความหมายแปลความ และเปรียบเทียบความคิดอื่นๆ หรือคาดคะเนผลที่เกิดขึ้นต่อไปได้
3. ระดับของการนำไปใช้ (Application) สามารถนำเอาข้อเท็จจริงและความคิดที่เป็นนามธรรม (Abstract) ปฏิบัติจริงอย่างยุติธรรม
4. ระดับของการวิเคราะห์ (Analysis) สามารถใช้ความคิดในรูปของการนำความคิดมาแยกเป็นส่วน เป็นประเภท หรือการนำข้อมูลมาประกอบกันเพื่อการปฏิบัติของตนเอง
5. ระดับการสังเคราะห์ (Synthesis) คือ การนำเอาข้อมูล แนวความคิด มาประกอบกัน แล้วนำไปสู่การสร้างสรรค์ (Creative) ซึ่งเป็นสิ่งใหม่แตกต่างไปจากเดิม
6. ระดับของการประเมิน (Evaluation) คือ ความสามารถในการใช้ข้อมูลเพื่อตั้งเกณฑ์ (Criteria) การรวบรวมผล วัดข้อมูลตามมาตรฐาน เพื่อให้ตั้งข้อตัดสินใจถึงระดับของกิจกรรมแต่ละอย่าง

อย่างไรก็ตาม การเกิดความรู้ไม่ว่าจะเป็นระดับใด ย่อมมีความสัมพันธ์กับความรู้สึกรู้สึกนึกคิด ซึ่งเชื่อมโยงกับสภาพจิตใจของบุคคลแต่ละคน และมีผลมาจากประสบการณ์ที่สั่งสมมาและสภาพแวดล้อมที่มีอิทธิพลทำให้บุคคลมีความคิดและแสดงออกตามความคิดความรู้สึกรู้สึกของตน ฉะนั้น อาจกล่าวได้ว่าความรู้เป็นบ่อเกิดของทัศนคตินั่นเอง ความรู้จึงเป็นกระบวนการภายใน ที่อาจส่งผลต่อพฤติกรรมที่แสดงออกของบุคคลได้ และยังมีผลกระทบต่อผู้รับสารเชิงความรู้ในทฤษฎีการสื่อสาร 5 รูปแบบ (สุรพงษ์ ไสธนะเสถียร, 2523) คือ

1. การตอบข้อสงสัย (Ambiguity Resolution) การสื่อสารมักจะสร้างความสับสนให้สมาชิกในสังคม ผู้รับสารจึงมักแสวงหาสารสนเทศ โดยการอาศัยสื่อทั้งหลาย เพื่อตอบสนองข้อสงสัย และความสับสนของตน

2. **การสร้างทัศนคติ (Attitude Formation)** ผลกระทบเชิงความรู้ต่อการปลูกฝังทัศนคตินั้น ส่วนมากนิยมใช้กับสารสนเทศที่เป็นนวัตกรรม เพื่อสร้างทัศนคติให้คนยอมรับการแพร่ร่นวัตกรรมนั้นๆ ในฐานะความรู้

3. **การกำหนดวาระ (Agenda Setting)** เป็นผลกระทบเชิงความรู้ที่สื่อกระจายออกไปเพื่อให้ประชาชนตระหนัก และผูกพันกับประเด็นวาระที่สื่อกำหนดขึ้น หากตรงกับภูมิหลังของปัจเจกชน และค่านิยมของสังคมแล้ว ผู้รับสารก็จะเลือกสารสนเทศนั้น

4. **การพอกพูนระบบความเชื่อ (Expansion of Belief System)** การสื่อสารสังคมมักจะกระจายความเชื่อ ค่านิยม และอุดมการณ์ด้านต่างๆ ไปสู่ประชาชน จึงทำให้ผู้รับสารรับทราบ ระบบความเชื่อที่หลากหลายและลึกซึ้งไว้ในความเชื่อของตนมากขึ้นไปเรื่อยๆ

5. **การรู้แจ้งต่อค่านิยม (Value Clarification)** ความขัดแย้งในเรื่องค่านิยม และอุดมการณ์ เป็นภาวะของสังคม สื่อมวลชนที่นำเสนอข้อเท็จจริงในประเด็นเหล่านี้ย่อมทำให้ประชาชนผู้รับสารเข้าใจถึงค่านิยมเหล่านั้นชัดแจ้งขึ้น

ปรมะ สตะเวทิน (2538: 65-68) กล่าวว่า ความรู้เป็นปัจจัยประการหนึ่งที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการสื่อสาร ซึ่งจะต้องมองทั้งในแง่ความรู้ของผู้ส่งสาร และผู้รับสาร โดยในด้านของผู้ส่งสารนั้นคนที่ไม่มีความรู้ย่อมไม่สามารถที่จะพูดหรือเขียนได้อย่างถูกต้อง และมีประสิทธิภาพ ความถูกต้องและประสิทธิผลของการสื่อสารขึ้นอยู่กับความรู้ 2 ประเภท คือ

1) **ความรู้ในเรื่องที่จะสื่อสาร (Knowledge of the Subject Matter)** หมายถึง ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเนื้อหาของสาระของเรื่องที่จะทำการสื่อสาร

2) **ความรู้เรื่องกระบวนการสื่อสาร (Knowledge of the Communication Process)** การมีความรู้ในเรื่องกระบวนการสื่อสารจะช่วยให้ผู้ส่งสารเข้าใจในความสัมพันธ์ขององค์ประกอบต่างๆ ที่อยู่ในกระบวนการซึ่งล้วนมีความสำคัญต่อการสื่อสารทั้งสิ้น

ในด้านของผู้รับสารนั้น ผู้รับสารที่ไม่มีความรู้ย่อมไม่สามารถอ่าน และฟังได้อย่างถูกต้อง และมีประสิทธิผล ความรู้ของผู้รับสารแบ่งเป็น 2 ประเภทเช่นกัน คือ

1) **ความรู้เกี่ยวกับเนื้อหาของสาร (Knowledge of the Content of the Message)** ผู้รับสารจำเป็นต้องมีความรู้เกี่ยวกับเนื้อหาของสารที่ตนรับจึงจะเข้าใจเรื่องราวของสารได้

2) **ความรู้เกี่ยวกับกระบวนการสื่อสาร (Knowledge of the Communication Process)** การรู้เกี่ยวกับกระบวนการสื่อสารที่จะทำให้ผู้รับสารเข้าใจสารได้อย่างถูกต้อง ไม่เข้าใจวัตถุประสงค์ของผู้ส่งสารผิดไป ตลอดทั้งจะสามารถรับสารและตีความสารได้อย่างถูกต้อง

จะเห็นได้ว่า ความรู้ได้มาจากการเปิดรับสื่อต่างๆ (สุมาลี ตั้งจิตต์ศิลป์, 2537) นั่นคือ การสื่อสารและการเรียนรู้มีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด เนื่องจากการสื่อสารเป็นผลมาจากการเรียนรู้ การเรียนรู้เป็นผลอย่างหนึ่งของการสื่อสาร อาจกล่าวได้ว่าเกือบจะเป็นไปไม่ได้เลยที่การสื่อสารจะไม่มีการเรียนรู้

การได้ทราบหลักการเรียนรู้จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการวางแผนการสื่อสารอย่างสัมฤทธิ์ผล กล่าวคือ

1. บุคคลจะมีความสามารถในการเรียนรู้แตกต่างกัน ดังนั้น ในการศึกษาเรื่องราวใดก็ตาม จำเป็นที่จะต้องคำนึงถึงลักษณะของกลุ่มเป้าหมายด้วย
2. การเรียนรู้มีความสัมพันธ์กับการตอบสนองทางอารมณ์ ทั้งการสรรเสริญ และการลงโทษ โดยทั่วไปแล้วการสรรเสริญจะให้ประสิทธิภาพในการเรียนรู้มากกว่าการทำโทษ แต่บางครั้งการถูกทำโทษก็จะก่อให้เกิดการเรียนรู้ได้ดีเช่นเดียวกัน ถ้ามีการกระตุ้นอย่างเหมาะสม
3. การแสดงให้เห็นเป็นตัวอย่าง เป็นวิธีที่ดีที่สุดในการให้การเรียนรู้ในเรื่องที่ซับซ้อน ทำให้เกิดการเรียนรู้ได้ดีกว่าการพูด
4. ทักษะคนที่ผู้รับสารมีต่อผู้ส่งสารจะมีผลต่อทัศนคติที่มีต่อสารนั้นด้วย
5. ความจำมีความสัมพันธ์กับความใหม่ของข้อมูล ผู้รับสารมักจะจำ และมีการตอบสนองต่อข้อมูลที่ได้รับมาไม่นาน และการให้ข้อมูลซ้ำๆ จะก่อให้เกิดการจดจำและเก็บสารนั้นไว้
6. การมีส่วนร่วมทำให้เกิดการเรียนรู้
7. การนำเสนอด้วยวิธีที่แปลกใหม่จะก่อให้เกิดประสิทธิภาพในการเรียนรู้มากกว่าการนำเสนอด้วยวิธีธรรมดา

ความรู้ต่างๆ ย่อมมีความสัมพันธ์กับความรู้ที่นึกคิด จิตใจของบุคคลต่างกันไป ตามกรอบประสบการณ์ของแต่ละคน รวมไปถึงการเปิดรับข่าวสาร และลักษณะทางประชากรของบุคคลที่เป็นผู้รับข่าวสาร ถ้าบุคคลมีความพร้อมในด้านต่างๆ เช่น มีการศึกษา มีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับเพศศึกษา ก็มีโอกาสที่จะมีความรู้ในเรื่องนี้ และความสามารถเชื่อมโยงความรู้นั้นเข้ากับสภาพแวดล้อมได้ สามารถระลึกได้ สามารถรวบรวมสาระสำคัญ วิเคราะห์ สังเคราะห์ รวมทั้งประเมินผลเกี่ยวกับเรื่องนี้ได้ต่อไป และเมื่อเกิดความรู้เกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวแล้ว สิ่งที่เกิดตามมาก็คือ ทัศนคติ ความคิดเห็นในลักษณะต่างๆ นั่นเอง(สุวรรณนา หงษ์ศรีสุวรรณ, 2544: 31)

ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาค้นคว้าพื้นฐานเกี่ยวกับเพศศึกษาของผู้ปกครองที่มีลูกวัยรุ่นว่าเป็นอย่างไร มีความรู้เกี่ยวกับเพศศึกษาในประเด็นใดบ้าง มากน้อยเพียงไร สามารถที่จะถ่ายทอดได้หรือไม่ ทั้งนี้จะมีรายละเอียดเกี่ยวข้องกับเนื้อหาที่เกี่ยวกับเรื่องเพศสัมพันธ์ ความรู้ในการป้องกันการตั้งครรภ์ และการป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ การสำเร็จความใคร่ด้วยตนเอง การวางแผนชีวิต อนาคตและการวางแผนครอบครัว เป็นต้น

ทัศนคติ (Attitude)

ทัศนคติ (Attitude) เป็นคำซึ่งมีรากกำเนิดจากภาษาลาตินว่า “Aptus” แปลว่า ใฝ่เยี่ยงเหมาะสม และเมื่อใช้ในความหมายของคำว่า “Attitude” หมายถึงท่าทีที่แสดงออกของคน เราที่บ่งถึงสภาพจิตใจ (ชวนะ ภวภานนท์, 2527: 20) นอกจากนี้ยังมีนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายของทัศนคติไว้ดังนี้

อัสเซล (Assael, 1998: 282) ได้นิยามความหมายของทัศนคติว่า ทัศนคติมาจากการเรียนรู้ด้วยความมีใจใฝ่เยี่ยงที่จะตอบสนองอย่างมั่นคงต่อวัตถุหรือประเภทของวัตถุ ในทางที่ชอบหรือไม่ชอบ

อลลพอร์ท (Allport, 1967: 3) กล่าวว่า ทัศนคติ หมายถึง ภาวะทางจิตใจซึ่งทำให้บุคคลพร้อมที่จะได้ตอบสนองสิ่งแวดล้อมที่เกิดจากประสบการณ์ และเป็นตัวกำหนดทิศทางที่แต่ละบุคคลจะตอบสนองต่อสิ่งของและเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้อง

ซีคอร์ด และแบ็คแมน (Secord and Backman, 1964: 97) ให้ความหมายของทัศนคติว่าเป็นความรู้สึกรู้สึก (Affective) ความนึกคิด (Cognitive) และพฤติกรรม (Behavior) ของแต่ละบุคคลต่อสิ่งแวดล้อม

เสรี วงษ์มณฑา (2542: 106 – 107) กล่าวว่า ลักษณะของทัศนคติ หมายถึง ความใฝ่เยี่ยงที่เรียนรู้เพื่อให้มีพฤติกรรมที่สอดคล้องกับลักษณะที่พึงพอใจหรือไม่พึงพอใจที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรืออาจหมายถึง การแสดงความรู้สึกภายในที่สะท้อนว่าบุคคลมีความใฝ่เยี่ยง พึงพอใจหรือไม่พึงพอใจต่อบางสิ่ง เนื่องจากเป็นผลของกระบวนการทางจิตวิทยา ทัศนคติไม่สามารถสังเกตเห็นได้โดยตรงแต่ต้องแสดงว่าบุคคลกล่าวถึงอะไรหรือทำอะไร ซึ่งสรุปลักษณะของทัศนคติได้ดังนี้

1.ทัศนคติเป็นเรื่องของสิ่งสะสมในสมองที่ได้เรียนรู้มา (Attitudes are a learned predisposition) สิ่งที่มีสมองสะสม ได้แก่ ความรู้ ความเชื่อ ค่านิยม มีการตกลงกันว่าทัศนคติมีการเรียนรู้ได้ ซึ่งหมายความว่า ทัศนคติเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเรียนรู้ เป็นผลจากประสบการณ์โดยตรงจากสิ่งที่ประสบ ข้อมูลที่ได้รับมาจากบุคคลอื่น และการเปิดรับจากสื่อมวลชน

2.ทัศนคติไม่เปลี่ยนแปลง มีแนวโน้มจะคงเส้นคงวา (Attitude have consistency) คือ ทัศนคติในทุกๆ เรื่องมีความสอดคล้องกัน เป็นไปในทางเดียวกัน เช่น ถ้าเชื่อเรื่องความอิสระเสรีก็จะไม่ชอบให้ใครบังคับ และเมื่อใดก็ตามที่ทัศนคติเกิดความไม่สอดคล้องกัน เขาจะเกิดความหงุดหงิด พฤติกรรมกับทัศนคติต้องสอดคล้องกันและมีผลต่อจิตใจมาก ลักษณะของทัศนคติก็คือความสอดคล้องกับพฤติกรรมที่แสดงออกแม้ว่าจะมีแนวโน้มคงที่ แต่ทัศนคติไม่จำเป็นต้องถาวรเสมอไปสามารถจะเปลี่ยนแปลงได้

3.ทัศนคติเกิดขึ้นภายใต้สภาพแวดล้อม (Attitudes occur within a situation) ทัศนคติเกิดขึ้นภายใต้เหตุการณ์ที่สิ่งแวดล้อมถูกระทบโดยสถานการณ์ สถานการณ์ (Situation) หมายถึง เหตุการณ์หรือโอกาสซึ่งมีลักษณะเฉพาะด้านเวลาที่มีอิทธิพลต่อความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติและพฤติกรรม สถานการณ์เฉพาะอย่างอาจเป็นสาเหตุทำให้ผู้บริโภคมักมีพฤติกรรมที่ไม่สอดคล้องกับทัศนคติได้

สรุปได้ว่า ทัศนคติ หมายถึง ความรู้สึกชอบหรือไม่ชอบต่อที่หมาย ซึ่งอาจจะเป็นตัวบุคคล แนวความคิด คำพูด สิ่งของ หรือสถานการณ์อย่างใดอย่างหนึ่ง ทัศนคติก่อรูปขึ้นจากประสบการณ์ส่วนบุคคล มีลักษณะค่อนข้างยืดหยุ่นคงทน แต่ก็เปลี่ยนแปลงได้ถ้ามีเหตุผลหรือเหตุการณ์ที่สำคัญเพียงพอ ซึ่งการศึกษาวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ ผู้ศึกษากำหนดให้ ทัศนคติ หมายถึง ความรู้สึก ความคิดเห็น และความเชื่อทางด้านใดด้านหนึ่ง ทั้งทางบวกและทางลบ และไม่แน่ใจทางใดทางหนึ่งต่อเรื่องเพศศึกษาของผู้ปกครองที่มีบุตรวัยรุ่น

การเกิดทัศนคติ

ทัศนคติเกิดจากมูลเหตุ 2 ประการ คือ

1. ทัศนคติที่เกิดจากประสบการณ์ที่บุคคลมีต่อสิ่งเร้าต่างๆ ทัศนคติของบุคคลเกิดจากประสบการณ์ทั้งในทางตรง(Direct Experience) และประสบการณ์ในทางอ้อม(Indirect Experience) ที่บุคคลมีต่อสิ่งเร้าต่างๆ ได้แก่ สิ่งของ บุคคล ฯลฯ ประสบการณ์ต่างๆ ได้แก่ การได้พบ ได้เห็น ฯลฯ ประสบการณ์ทางอ้อม ได้แก่ การได้ยิน ได้ฟัง ได้อ่าน ฯลฯ ทั้งประสบการณ์ทาง

ตรงและทางอ้อม ทำให้บุคคลเกิดทัศนคติได้ หากบุคคลไม่เคยมีประสบการณ์บุคคลก็จะไม่มีทัศนคติต่อสิ่งนั้น

2. ทัศนคติเกิดจากระบบค่านิยมและการตัดสินใจตามค่านิยม โดยที่กลุ่มชนแต่ละกลุ่มมีค่านิยมและการตัดสินใจตามค่านิยมไม่เหมือนกัน ทัศนคติของแต่ละกลุ่มชนต่อสิ่งเดียวกันจึงอาจไม่เหมือนกัน การที่บุคคลมีทัศนคติที่ดีหรือไม่ดีต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด หรือมีความรู้สึกว่าจะสิ่งใดถูกหรือไม่ถูกย่อมขึ้นอยู่กับวัฒนธรรม ค่านิยม หรือมาตรฐานของกลุ่มหรือสังคมที่บุคคลนั้นร่วมใช้ชีวิตอยู่

แหล่งที่มาของทัศนคติ (Attitude Formation)

เรนซิส ไลเคิร์ต (Rensis Likert) ได้ศึกษาการเกิดทัศนคติของตน ซึ่งเป็นผลการศึกษาที่เน้นถึงการเกิดทัศนคติตามหลักวิชาการด้านการสื่อสารโดยเฉพาะ โดยได้สรุปข้อศึกษาเอาไว้ว่า ทัศนคติเกิดจากการเรียนรู้ (Learning) จากแหล่งทัศนคติ (Source of Attitude) ต่างๆ ที่มีอยู่มากมาย และแหล่งที่ทำให้คนเกิดทัศนคติที่สำคัญ (อ้างถึงใน บุญจิระ พุทธิศรี, 2541) คือ

1. ประสบการณ์เฉพาะอย่าง (Specific Experience) เมื่อบุคคลมีประสบการณ์เฉพาะอย่างต่อสิ่งใดในทางที่ดีหรือไม่ดี จะทำให้เขามีทัศนคติต่อสิ่งนั้นไปในทางที่ดีหรือไม่ดี หรือทำให้เกิดทัศนคติต่อสิ่งนั้นไปในทิศทางที่เคยมีประสบการณ์มาก่อน

2. การติดต่อสื่อสารจากบุคคลอื่น (Communication from others) การได้รับการติดต่อจากบุคคลอื่น จะทำให้เกิดทัศนคติจากการรับรู้ข่าวสารต่างๆ จากผู้อื่นได้ เช่น ลูกเคยได้รับการสั่งสอนในเรื่องเพศจากพ่อแม่ว่าทำอย่างนี้ดี อย่างนั้นไม่ดี ก็จะทำให้เด็กมีทัศนคติต่อการกระทำต่างๆ ตามที่ได้รับทราบมา

3. สิ่งที่เป็นแบบอย่าง (Models) การเลียนแบบผู้อื่นก็สามารถทำให้เกิดทัศนคติขึ้นได้ เช่น ลูกที่เคารพเชื่อฟังพ่อแม่จะเลียนแบบการแสดงท่าทางในการชอบหรือไม่ชอบ ต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งตามพ่อแม่ของตนไปด้วย นอกจากนั้นก็อาจจะมีการเลียนแบบผู้อื่นก็ได้ เช่น เลียนแบบผู้นำความคิด นักแสดง นักร้อง ผ่านสื่อต่างๆ ก็ได้

4. ความเกี่ยวข้องกับสถาบัน (Institutional factors) ทัศนคติหลายอย่างของบุคคลอาจเกิดขึ้นได้จากความเกี่ยวข้องกับสถาบัน เช่น โรงเรียน วัด หน่วยงานต่างๆ ซึ่งสถาบันเหล่านี้จะเป็นแหล่งที่มาและสนับสนุนให้คนเกิดทัศนคติบางอย่างขึ้นได้

เมื่อพิจารณาแหล่งที่มาของทัศนคติดังกล่าว จะเห็นได้ว่า องค์ประกอบสำคัญที่เป็นตัวเชื่อมโยงให้เกิดทัศนคติต่อสิ่งต่างๆ คือ การติดต่อสื่อสาร ทั้งนี้เพราะการสื่อสารจะมีแทรกอยู่ตลอดไม่ว่าทัศนคติจะเกิดจากประสบการณ์เฉพาะอย่าง หรือเกิดจากสิ่งที่เป็นแบบอย่าง หรือเกิดจาก

ความเกี่ยวข้องกับสถาบัน หรือเกิดจากการติดต่อสื่อสารกับบุคคลอื่นก็ตาม จนกล่าวได้ว่า การติดต่อสื่อสารเป็นกิจกรรมสำคัญอย่างมากที่มีผลทำให้บุคคลเกิดทัศนคติต่อสิ่งต่างๆ ขึ้นได้

ลักษณะของทัศนคติ ประกอบด้วย

- 1) เป็นสิ่งที่อยู่ภายในตัวบุคคล ทัศนคติเป็นเรื่องของความคิดที่เกิดขึ้นภายใน
- 2) ทัศนคติมิใช่เป็นสิ่งที่ติดตัวมาแต่กำเนิด คนทุกคนเกิดมาจะยังไม่มีทัศนคติใดๆ ทั้งสิ้น แต่เมื่อได้ผ่านการเรียนรู้ก็จะก่อให้เกิดทัศนคติขึ้นมา การเรียนรู้ที่ก่อให้เกิดทัศนคติได้ มาจากอิทธิพลของกลุ่มต่างๆ เช่น ครอบครัว เพื่อน สังคม เป็นต้น
- 3) ทัศนคติมีลักษณะมั่นคงถาวร ทัศนคติที่ได้ก่อตัวขึ้นมาแล้วจะอยู่อย่างถาวร ยากต่อการเปลี่ยนแปลงอย่างทันทีทันใด ทั้งนี้เพราะทัศนคติได้ก่อตัวขึ้นมาจากกระบวนการความคิด มีการประเมินผล และสรุปจากข้อมูลและผลที่ได้
- 4) ทัศนคติเกิดขึ้นมาจากตัวบุคคลและสิ่งของเสมอ ทัศนคติเป็นเรื่องที่เกิดขึ้นจากสัมผัส และเรียนรู้จากภายนอก

องค์ประกอบของทัศนคติ

โดยทัศนคตินั้นมีองค์ประกอบด้วยกันอยู่ 3 ส่วน ซึ่ง ฮอว์กินส์, เบส และโคเนย์ (Hawkins, Best and Coney, 1998: 397 – 401) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของทัศนคติทั้ง 3 ส่วนไว้ ดังนี้

1. องค์ประกอบด้านความรู้ ความนึกคิด (Cognitive components) ประกอบด้วย ความเชื่อของบุคคลเกี่ยวกับสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งความเชื่อเกี่ยวกับสิ่งนั้นอาจจะประกอบด้วยความเชื่อหลายๆ อย่าง เช่น เราอาจจะมีความเชื่อเกี่ยวกับ Diet Coke

- เกือบจะไม่มีแคลอรีเลย
- มีคาเฟอีนเป็นส่วนประกอบ
- มีการตั้งราคาแข่งขันกับยี่ห้ออื่น
- ผลิตโดยบริษัทขนาดใหญ่

ทั้งนี้ความเชื่อเกี่ยวกับสิ่งใดสิ่งหนึ่งอาจมีทั้งด้านบวกและด้านลบ ถ้าบุคคลมีความเชื่อที่เป็นบวกมากกว่าก็จะมีทัศนคติที่ดีต่อสิ่งนั้น แต่ถ้ามีความเชื่อที่เป็นลบมากกว่าก็จะมีทัศนคติที่เป็นลบต่อสิ่งนั้น

2. องค์ประกอบด้านความรู้สึก (Affective component) คือ ความรู้สึกหรืออารมณ์ที่บุคคลมีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งจะแตกต่างกันไปตามเหตุจูงใจ (Motivations) ประสบการณ์ในอดีต (Past experiences) บุคคลที่เกี่ยวข้อง (Reference group) และสภาพร่างกาย (Physical

condition) ด้วย เช่น ถ้าบุคคลมีความเชื่อว่า (1) เครื่องดื่มไดเอทโค้ก (Diet Coke) มีคาเฟอีน (2) คาเฟอีนทำให้กระปรี้กระเปร่า (3) คาเฟอีนมีโทษต่อร่างกาย เมื่อบุคคลมีความจำเป็นต้องอ่านหนังสือเพื่อเตรียมสอบ ก็จะมีความรู้สึกที่เป็นบวกกับเครื่องดื่มไดเอทโค้ก (Diet Coke) แต่ถ้าบุคคลต้องการเครื่องดื่มที่มีประโยชน์ต่อร่างกายก็จะมีความรู้สึกที่เป็นลบต่อเครื่องดื่มไดเอทโค้ก (Diet Coke)

3. องค์ประกอบด้านพฤติกรรม (Behavioral Component) คือ แนวโน้มของบุคคลที่จะตอบสนองต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด หรือกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งด้วยวิธีการที่แน่นอน โดยจะเป็นแนวโน้มที่จะเกิดพฤติกรรม แต่พฤติกรรมจริงอาจจะเกิดขึ้นหรือไม่ก็ได้ขึ้นอยู่กับสถานการณ์ในขณะนั้นด้วย

ทั้งความรู้ ความรู้สึก และพฤติกรรมจะเป็นภาพรวมทัศนคติของบุคคลต่อสิ่งที่ตนพบเห็น ยกตัวอย่างเช่น ทัศนคติที่มีต่อเรื่องเพศศึกษาของผู้ปกครอง ที่ได้รับทราบข่าวสารว่า การให้ความรู้หรือการถ่ายทอดความรู้เรื่องเพศศึกษาที่ถูกต้องให้แก่ลูก จะทำให้ลูกสามารถเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมเกี่ยวกับเรื่องเพศ และจะช่วยป้องกันปัญหาต่างๆ ที่เกิดจากรื่องเพศที่จะเกิดกับลูกได้ ก็จะทำให้ผู้ปกครองมีแนวโน้มที่จะสนับสนุนในการให้ความรู้เรื่องเพศศึกษาแก่ลูกของตนมากขึ้น

ประเภทของทัศนคติ

บุคคลสามารถแสดงทัศนคติได้ 3 ประเภทด้วยกัน คือ

1. ทัศนคติเชิงบวก (Positive Attitude) เป็นทัศนคติที่ชักนำให้บุคคลแสดงออก มีความรู้สึกหรืออารมณ์จากสภาพจิตใจได้ตอบในด้านดีต่อบุคคลอื่น หรือเรื่องราวใดเรื่องราวหนึ่งรวมทั้งหน่วยงาน องค์กร สถาบัน และการดำเนินกิจการขององค์กรและอื่นๆ

2. ทัศนคติเชิงลบ (Negative Attitude) คือ ทัศนคติที่สร้างความรู้สึกเป็นไปในทางเสื่อมเสีย ไม่ได้รับความเชื่อถือหรือไว้วางใจ อาจมีความเคลือบแคลงระแวงสงสัย รวมทั้งเกลียดชังต่อบุคคลหนึ่ง เรื่องราวหรือปัญหาใดปัญหาหนึ่ง หรือหน่วยงาน องค์กร สถาบัน และการดำเนินกิจการขององค์กรและอื่นๆ

3. ทัศนคตินิ่งเฉย (Passive Attitude) ในเรื่องราวหรือปัญหาใดปัญหาหนึ่ง หรือต่อบุคคล หน่วยงาน องค์กรและอื่นๆ โดยสิ้นเชิง

ทัศนคติทั้ง 3 ประเภทนี้ บุคคลอาจจะมีเพียงประเภทเดียวหรือหลายประเภทรวมกันก็ได้ ขึ้นอยู่กับความมั่นคงในความเชื่อ ความรู้สึกนึกคิด หรือค่านิยมอื่น ๆ ที่มีต่อบุคคล สิ่งของ การ

กระทำหรือเหตุการณ์ เป็นต้น ยิ่งถ้าทัศนคติของบุคคลแต่ละคนถูกกระตุ้นให้แสดงออกมาในรูปของความเห็นร่วมกันก็จะเปลี่ยนเป็น “ประชามติ” ไป

หน้าที่ของทัศนคติ

จากที่กล่าวมาแล้วจะเห็นได้ว่า องค์ประกอบของทัศนคตินั้นแต่ละส่วนมีหน้าที่แตกต่างกันไป โดยโซโลมอน (Solomon, 1999: 206 – 207) ได้สรุปแนวคิดของแดเนียล แคทซ์ (Daniel Katz) เกี่ยวกับหน้าที่ของทัศนคติไว้ดังนี้

1. หน้าที่เกี่ยวกับผลประโยชน์ (Utilitarian Function) เกี่ยวข้องกับหลักการพื้นฐานของการตอบแทน (Reward) และการลงโทษ (Punishment) นั่นคือ บุคคลจะมีทัศนคติที่เป็นบวกต่อสิ่ง ที่ให้ความพึงพอใจ และมีทัศนคติที่เป็นลบต่อสิ่งที่สร้างความทุกข์หรือความเจ็บปวดให้ เช่น ถ้าผู้บริโภคชอบรสชาติของแฮมเบอร์เกอร์ ก็จะมีการพัฒนาทัศนคติที่เป็นบวกต่อแฮมเบอร์เกอร์

2. หน้าที่เกี่ยวกับการแสดงออกถึงค่านิยม (Value-Expressive Function) ทัศนคติจะสะท้อนถึงค่านิยม (Value) หรือแนวคิดเกี่ยวกับตนเอง (Self-concept) ที่สำคัญของบุคคล หน้าที่ของทัศนคติเกี่ยวกับการแสดงออกถึงค่านิยมนี้มีความเกี่ยวข้องอย่างมากกับวิถีชีวิตของบุคคล นั่นคือบุคคลมีการทำกิจกรรมอะไร มีความสนใจอะไร และความคิดเห็นอย่างไร

3. หน้าที่เกี่ยวกับการป้องกันตนเอง (Ego-Defensive Function) ทัศนคติถูกสร้างขึ้นเพื่อปกป้องบุคคลจากการคุกคามจากภายนอก หรือจากความรู้สึกภายในตนเอง ดังนั้นคนจึงพยายามสร้างภาพของตนเองให้ผู้อื่นยอมรับ

4. หน้าที่เกี่ยวกับความรู้ (Knowledge Function) ทัศนคติบางอย่างถูกสร้างขึ้นเพื่อให้บุคคลต้องการรู้ ต้องการเข้าใจในสิ่งที่บุคคลเข้าไปเกี่ยวข้องด้วย ดังนั้นบุคคลจึงเสาะแสวงหาข้อมูลเกี่ยวกับสิ่งใหม่ที่ได้พบ

การวัดทัศนคติ

เทอร์สโตน (Thurstone) ได้สรุปคุณลักษณะบางประการที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติที่จะต้องทำความเข้าใจก่อนที่จะวัดทัศนคติ (อ้างถึงใน บุญจิระ พุทธิศรี, 2541) ไว้ดังนี้

1) ทัศนคติเป็นสิ่งที่มีความซับซ้อน ไม่สามารถอธิบายได้ด้วยตัวเลขเพียงตัวเดียว อย่างไรก็ตาม เราสามารถหยั่งรู้ทัศนคติของมนุษย์ได้ ถึงแม้ว่าจะมีความซับซ้อนและมีลักษณะเชิงคุณภาพอยู่มากก็ตาม

2) ทัศนคติต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่ง หมายถึง ผลรวมของความรู้สึก ความโน้มเอียง อคติ ความกลัว ความคิดอื่นๆ ต่อเรื่องนั้นๆ

3) เราสามารถวัดทัศนคติได้โดยใช้ความคิดเห็น(Opinion) เป็นเครื่องมือ แต่การใช้ความคิดเห็นเป็นเครื่องบ่งชี้ทัศนคตินั้น ทำให้มีความคลาดเคลื่อนในการวัด จึงขอเสนอแนะว่า การกระทำของคน อาจจะเป็นเครื่องบ่งชี้ทัศนคติดีกว่าสิ่งที่เขาพูด แต่ก็เป็นไปได้ที่คนๆนั้นอาจบิดเบือนการกระทำของตนเอง ดังนั้นจึงยังใช้ความคิดเห็นหรือการกระทำบางรูปแบบเพื่อใช้บ่งชี้ถึงทัศนคติ

4) มีความคลาดเคลื่อนเกิดขึ้นอย่างแน่นอนในการวัดความคิดเห็น หรือการกระทำที่เราใช้เครื่องบ่งชี้ทัศนคติ แต่ความคลาดเคลื่อนระหว่างเครื่องบ่งชี้และความจริงถือว่าเป็น “สากล” (Universal)

5) ทัศนคติของคนๆหนึ่งไม่จำเป็นจะทำนายการกระทำของคนๆนั้นได้ถูกต้องเสมอไป

6) ทัศนคติสามารถเปลี่ยนแปลงได้ อย่างไรก็ตาม การเปลี่ยนแปลงที่วัดได้ อาจเกิดจากความผิดพลาดในการวัด ดังนั้น จึงมีแนวความคิดที่จะใช้ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน (Standard Error of Measurement) เพื่อแยกความผิดพลาดของเครื่องมือที่ใช้วัด จากความเปลี่ยนแปลงของทัศนคติเอง

7) ไม่สามารถใช้คำว่า “มาก” หรือ “น้อย” อธิบายทัศนคติได้อย่างสมบูรณ์ เพราะทัศนคติมีหลายมิติ อย่างไรก็ตามความคิดที่จะวัดทัศนคตินี้มีความพยายามที่จะวัดค่าของทัศนคติในเชิงเส้นตรง(Linear Measurement)

การเปลี่ยนแปลงทัศนคติ (Attitude Change)

แม้ว่าจากลักษณะของทัศนคติที่ว่ามีความโน้มเอียงที่ไม่ค่อยเปลี่ยนแปลง ไม่ได้หมายความว่าทัศนคติจะมีความถาวรเสมอไป แต่ทัศนคติสามารถเปลี่ยนแปลงได้ ซึ่งทัศนคติมีกระบวนการเปลี่ยนแปลงอยู่ 3 ระดับ (แฮร์รี่ ซี ไทโรแอนดิส อ้างถึงใน จุมพล รอดคำดี, 2532) คือ

1. การเปลี่ยนแปลงความคิด สิ่งที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวนี้จะมาจากข้อมูลข่าวสาร ซึ่งอาจจะมาจากสื่อมวลชนหรือสื่อบุคคลอื่น

2. การเปลี่ยนแปลงความรู้สึก การเปลี่ยนแปลงในระดับนี้มาจากประสบการณ์หรือความประทับใจ หรือสิ่งทำให้เกิดความสะเทือนใจ

3. การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม เป็นการเปลี่ยนแปลงวิธีการดำเนินชีวิตในสังคม ซึ่งไม่มีผลต่อบุคคล ทำให้ต้องปรับพฤติกรรมเดิมเสียใหม่

คาร์ล ฮอฟแลนด์ และเจนิส(Carl Hovland and Janis, 1959) ได้ศึกษาวิจัย พบว่ากระบวนการในการเปลี่ยนแปลงทัศนคติ ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือ

1. การใส่ใจ(Attention) ถ้าบุคคลไม่มีความสนใจ ใส่ใจหรือตั้งใจที่จะรับฟังข่าวสาร ก็จะไม่สามารถเปลี่ยนแปลงทัศนคติของบุคคลนั้นได้ เช่น ในการเผยแพร่ข่าวสารเกี่ยวกับการให้ความรู้เรื่องเพศศึกษา ถ้าแม้จะให้ข้อมูลต่างๆที่เป็นประโยชน์ แต่หากเลือกใช้สื่อที่ผู้ปกครองไม่ค่อยเปิดรับ ผู้ปกครองเหล่านี้ก็จะไม่เกิดความสนใจ

2. ความเข้าใจ(Comprehension) แม้ว่าผู้รับสารจะให้ความสนใจในสารที่จะเผยแพร่ แต่ถ้าไม่มีความเข้าใจ ก็จะไม่เกิดการเปลี่ยนแปลงทัศนคติ เช่นเดียวกับการให้ความรู้เรื่องเพศศึกษา แม้ผู้ปกครองจะให้ความสนใจว่าเป็นเรื่องเกี่ยวข้องกับตัวเขา แต่หากผู้ปกครองไม่เข้าใจว่าจะก่อให้เกิดผลดี หรือประโยชน์ต่อตัวเขาเอง และครอบครัวอย่างไร ผู้ปกครองก็จะไม่เปลี่ยนทัศนคติ

3. การยอมรับ(Yielding) การยอมรับข่าวสาร แนวความคิด ข้อโต้แย้ง และข้อสรุปของข่าวสารที่ถูกนำมาเผยแพร่ จะทำให้เกิดกระบวนการเปลี่ยนแปลงทัศนคติที่สมบูรณ์ เช่น ผู้ปกครอง เมื่อสนใจและเข้าใจในบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบของตนที่จะต้องให้ความรู้เรื่องเพศศึกษาแก่บุตรของตนแล้ว ก็จะทำให้เกิดการยอมรับในข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับเรื่องเพศศึกษามากขึ้น

4. ความคงอยู่(Retention) ข่าวสารที่มีประสิทธิภาพสมบูรณ์จะขึ้นอยู่กับว่าข่าวสารนั้นมีความคงอยู่นานเพียงใด หมายถึงว่า ผู้รับสารจะจำข่าวสารนั้นได้มากน้อยเพียงใด ดังกรณีของการเปิดรับข่าวสารเรื่องเพศศึกษา หากผู้ปกครองได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับเรื่องเพศศึกษาแล้วเกิดความใส่ใจ เข้าใจ และยอมรับให้เกิดการถ่ายทอดความรู้เรื่องเพศศึกษาแล้ว ผู้ปกครองก็จะสามารถจดจำข่าวสารเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวได้มาก

การเปลี่ยนแปลงดังกล่าว มีส่วนเกี่ยวข้องกันโดยตรง ถ้าความคิด ความรู้สึก และพฤติกรรมถูกกระทบในระดับใดก็ตาม จะมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงทัศนคติทั้งสิ้น ทั้งนี้การเปลี่ยนแปลงทัศนคติจะมีอยู่ 2 ทาง คือ (จตุพร รัตแพทย์, 2538: 18)

1. การเปลี่ยนแปลงไปในทางเดียวกัน หมายถึง ทัศนคติของบุคคลที่เป็นไปในทางบวกก็จะเพิ่มมากขึ้นไปในทางบวกด้วย และทัศนคติที่เป็นไปได้ในทางลบก็จะเพิ่มมากขึ้นในทางลบด้วย การเปลี่ยนแปลงนี้ง่ายและคงทนกว่าการเปลี่ยนแปลงไปคนละทาง

2. การเปลี่ยนแปลงไปคนละทาง หมายถึง การเปลี่ยนแปลงทัศนคติเดิมของบุคคลที่เป็นไปในทางบวกก็จะลดลงไปในทางลบ และถ้าเป็นทางลบก็จะกลับไปทางบวก

การเปลี่ยนแปลงทัศนคติไปในทางเดียวกันจะเปลี่ยนแปลงได้ง่ายกว่า มั่นคงกว่า คงที่กว่า ทัศนคติที่เปลี่ยนแปลงไปคนละทาง ซึ่งการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว มีส่วนเกี่ยวข้องกันโดยตรง นั่นคือ

ถ้าความคิด ความรู้สึกและพฤติกรรมถูกกระทบ ไม่ว่าจะระดับใดก็ตาม จะมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงทัศนคติ นอกจากนี้ องค์ประกอบต่างๆ ในกระบวนการสื่อสาร เช่น คุณสมบัติของผู้ส่งสาร และผู้รับสาร ลักษณะของข่าวสาร ตลอดจนช่องทางในการสื่อสารล้วนมีผลกระทบต่อ การเปลี่ยนแปลงทัศนคติได้ทั้งนั้น

โดยกระบวนการที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงทัศนคติของบุคคลนั้นมีอยู่ด้วยกัน 3 ประการคือ

1. การยินยอม (Compliance) โดยการยินยอมนี้มักเป็นไปในแง่ของการปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมของบุคคลในสังคมนั้น การเปลี่ยนแปลงแบบนี้จึงไม่ถาวร ขึ้นอยู่กับผลประโยชน์ที่จะได้รับ

2. การลอกเลียนแบบ (Identification) เป็นภาวะที่บุคคลยอมรับสิ่งเร้าหรือสิ่งกระตุ้น เป็นผลจากความต้องการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีหรือความพึงพอใจกับบุคคลหรือกลุ่มอื่น โดยอาจออกมาในรูปการรับเอาบทบาททั้งหมดของบุคคลหรือกลุ่มมาเป็นของตน หรือเลียนแบบบทบาทซึ่งกันและกัน ซึ่งการเลียนแบบนี้จะผลักดันให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทัศนคติมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับความตั้งใจและพลังของแหล่งข่าวนั้น

3. ความต้องการที่จะเปลี่ยน (Internalization) เกิดขึ้นเมื่อบุคคลยอมรับสิ่งที่มีอิทธิพลเหนือกว่า เนื่องจากสิ่งนั้นตรงกับความต้องการภายใน และค่านิยมของตน

สรุปแล้วทัศนคติของบุคคลสามารถเปลี่ยนแปลงได้หลายวิธี เช่น หากบุคคลได้รับข่าวสารต่างๆ จากสื่อมวลชนหรือสื่อบุคคล อาจทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในองค์ประกอบของทัศนคติในส่วนของความรู้ และเมื่อองค์ประกอบส่วนใดส่วนหนึ่งเปลี่ยนแปลงไป องค์ประกอบส่วนอื่นๆ ก็มีแนวโน้มที่จะเปลี่ยนแปลงด้วยเช่นกัน กล่าวคือ เมื่อองค์ประกอบด้านความรู้เปลี่ยนแปลง องค์ประกอบด้านความรู้สึกและพฤติกรรมก็มีแนวโน้มที่จะเปลี่ยนแปลงตามไปด้วย เป็นต้น

ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาทัศนคติของผู้ปกครองที่มีบุตรวัยรุ่นต่อเรื่องเพศศึกษาและการสอนเพศศึกษาแก่ลูกวัยรุ่นว่ามีทัศนคติเป็นอย่างไร

พฤติกรรม (Practice)

พฤติกรรมหรือการยอมรับปฏิบัติ เป็นการแสดงออกของบุคคลโดยมีพื้นฐานมาจากความรู้ และทัศนคติที่แตกต่างกัน ความแตกต่างของความรู้และทัศนคติเกิดขึ้นเพราะความแตกต่างในการเปิดรับสื่อและความแตกต่างในการแปลความสารที่ตนได้รับ จึงก่อให้เกิดประสบการณ์สั่งสมที่แตกต่างกัน ซึ่งมีผลต่อพฤติกรรมของบุคคล โดยทั่วไปการสื่อสารเพื่อการโน้มน้าวพฤติกรรมนั้นสามารถเกิดขึ้นได้ทุกระดับตั้งแต่ระดับบุคคล(กลุ่ม) ไปจนถึงระดับสังคม(สถานการณ์) การโน้มน้าวพฤติกรรมในทุกระดับของการสื่อสารสังคมอาจผ่านสื่อโดยอาศัยวิธีการดังนี้ (อรวรรณ ปิรันธน์โอวาท, 2537: 40)

1)การปลุกเร้าด้วยอารมณ์(Emotion Arousal) เพื่อให้เกิดการตื่นเต้นเร้าใจในการติดตามไม่ว่าด้วยภาพหรือเสียง

2)การเห็นอกเห็นใจ(Empathy) ด้วยการแสดงความอ่อนโยน เสียสละ และความกรุณาปรานี ยอมแพ้เพื่อความเป็นพระก็อาจโน้มน้าวใจผู้คนที่ให้ยอมรับได้

3)การสร้างแบบอย่างขึ้นในใจ(Internalize Norms) เป็นการสร้างมาตรฐานอย่างหนึ่งขึ้นเพื่อให้มาตรฐานนั้นปลูกศรัทธาและเป็นตัวอย่างแก่ผู้รับสารที่ต้องปฏิบัติตาม

4)การให้รางวัล(Reward) เช่น การลด แลก แจก แถม ในการโฆษณา เพื่อเป็นการจูงใจให้เลิกซื้อสินค้าอื่น ๆ

ผลของการโน้มน้าวใจด้วยวิธีการข้างต้น ก่อให้เกิดพฤติกรรมพื้นฐานขึ้น 2 แบบ คือ

1. กระตุ้นให้เกิดพฤติกรรมใหม่ๆ หรือให้มีพฤติกรรมที่ต่อเนื่อง(Activation)
2. หยุดยั้งพฤติกรรมเก่า(Deactivation)

พฤติกรรมทั้ง 2 แบบนี้ เป็นพื้นฐานที่ก่อให้เกิดพฤติกรรมอื่นๆ ตามมาเช่น การตัดสินใจวินิจฉัยต่อประเด็นปัญหา การจัดหายุทธวิธีดำเนินการ และการสร้างพฤติกรรมเพื่อส่วนรวม

ช่องว่างของความรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรม

โรเจอร์ส (Rogers, 1971 อ้างถึงใน สุวรรณีย์ โพธิศรี, 2535: 40-41) ได้กล่าวถึงช่องว่างของความรู้ ทัศนคติ และการยอมรับปฏิบัติ หรือ *Kap-gap* และอธิบายว่า ทัศนคติและพฤติกรรมของบุคคลนั้นไม่สัมพันธ์ต่อเนื่องกันเสมอไป กล่าวคือ เมื่อการสื่อสารก่อให้เกิดความรู้และทัศนคติในทางบวกต่อสิ่งที่เผยแพร่แล้วนั้น ในขั้นของการยอมรับปฏิบัติอาจมีผลในทางตรงกันข้ามก็ได้ ถึงแม้

ว่าโดยส่วนใหญ่ เมื่อบุคคลมีทัศนคติอย่างไรแล้ว จะมีความโน้มเอียงที่จะปฏิบัติตามทัศนคติของตนก็ตาม แต่พฤติกรรมเช่นนี้จะไม่เกิดขึ้นเสมอไป ทั้งนี้เพราะในบางกรณีอาจเกิด *Kap-gap* ขึ้นได้

ในการปิดช่องว่างของความรู้ ทัศนคติและการยอมรับปฏิบัติ *Kap-gap* นี้ โรเจอร์สได้เสนอวิธีการไว้ 4 วิธีการ คือ

1) การให้ความรู้เกี่ยวกับวิธีการใช้ให้มากขึ้น กล่าวคือต้องให้ความรู้เกี่ยวกับวิธีการให้กลุ่มเป้าหมายเข้าใจอย่างแท้จริงถึงวิธีการใช้หรือการปฏิบัติต่อสิ่งที่เผยแพร่ให้

2) ให้คำแนะนำในการปฏิบัติ ซึ่งสามารถทำได้โดยให้เจ้าหน้าที่ส่งเสริมเข้าไปติดต่อกับสมาชิกที่ต้องการรับสิ่งที่เผยแพร่ โดยให้คำแนะนำอย่างใกล้ชิด

3) โดยการให้รางวัลแก่สิ่งที่ยอมรับการเผยแพร่หรือยอมรับปฏิบัติ เพื่อเป็นการจูงใจแก่สมาชิกคนอื่น ๆ ที่ยังไม่ยอมรับ

4) การใช้กลยุทธ์ในการโน้มน้าวใจ โดยวิธีการที่ใช้สื่อบุคคลที่เป็นเจ้าหน้าที่ส่งเสริมผู้นำทางความคิดเข้าไปติดต่อกับสมาชิกหรือกลุ่มเพื่อนฝูง เพื่อให้เกิดการยอมรับปฏิบัติอีกต่อหนึ่ง

อิทธิพลของการสื่อสารที่มีต่อการเปลี่ยนแปลงความรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรม

จากการที่กล่าวมาข้างต้นจะเห็นว่าเราสามารถทำการสื่อสารเพื่อโน้มน้าวใจบุคคลอื่น ๆ ได้ อีกทั้งสื่อและยุทธวิธีการสื่อสารยังมีความสำคัญและบทบาทต่อบุคคล ซึ่งจะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลง 3 ด้านคือ (พรสิทธิ์ พัฒนานุรักษ์, 2529: 426-431)

1. ผลของการสื่อสารต่อบุคคลในด้านการเปลี่ยนพุทธิพิสัย (Cognitive Domain) หมายถึง ผลของการสื่อสารที่ผู้ส่งสารต้องการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้รับสารเกี่ยวกับความรู้ ความคิด ซึ่งผลของการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวจะเกิดขึ้นในสมอง ไม่สามารถมองเห็นได้ง่ายนัก เพราะเป็นผลของความสามารถและทักษะทางด้านสมองในการคิดเกี่ยวกับสิ่งต่างๆ ความเข้าใจที่สามารถตีความได้ด้วยคำพูดของตนเอง และผู้รับสารสามารถนำเนื้อหาสาระที่สับสนปนเปมาวิเคราะห์แยกแยะออกเป็นหน่วย หรือองค์ประกอบได้อย่างมีความหมาย รวมทั้งสามารถสังเคราะห์พูดเรียบเรียงหรือรวบรวมเนื้อหาขึ้นใหม่ได้

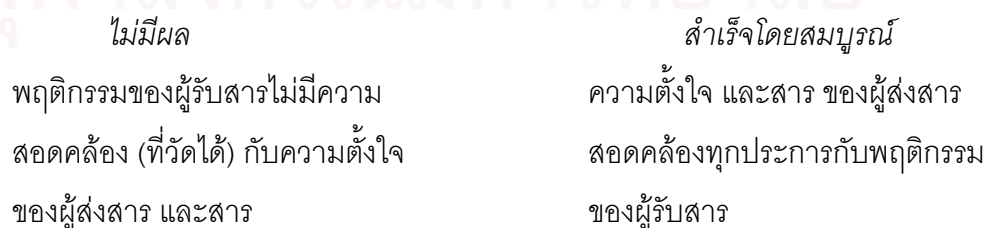
2. ผลของการสื่อสารต่อบุคคลในด้านการเปลี่ยนแปลงเจตพิสัย (Affective Domain) เป็นการเปลี่ยนแปลงด้านทัศนคติ ซึ่งเกิดขึ้นภายในตัวผู้รับสาร เพราะทัศนคติเป็นกลุ่มของความเชื่อต่างๆ เป็นความสามารถของผู้รับสารในการยอมรับรู้เนื้อหาสาระโดยเต็มใจรับข้อมูลเกิดความสนใจ และตั้งใจพร้อมที่จะตอบสนองต่อผลการสื่อสารอย่างยินยอม เต็มใจและพอใจ มีการจัดรูปแบบ กำหนด ค่านิยมขึ้นใหม่ตามวัตถุประสงค์ของผู้ทำการสื่อสาร

3. ผลของการสื่อสารต่อบุคคลในการเปลี่ยนแปลงทักษะพิสัย (Psychomotor Domain) การสื่อสารนอกจากจะมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงความรู้และทัศนคติแล้วยังส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมกรรมการปฏิบัติด้วย ผลการศึกษาวิจัยที่เกี่ยวข้อง ระหว่างผลของการสื่อสารที่มีต่อการเปลี่ยนแปลงทัศนคติของบุคคลกับการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมกรรมการปฏิบัติ ว่าอาจจะสัมพันธ์ต่อกันหรือไม่ก็ได้ เช่น งานของเจนนิส และโฮฟแลนด์ (Janis and Hovland อ้างถึงใน อรรถวณิช ปิลาภนิโอวาท, 2537) ที่เกี่ยวกับบุคลิกภาพมีผลต่อการโน้มน้าวใจ ด้วยการชี้ให้เห็นว่าสภาพอารมณ์ ความรู้สึกของผู้รับสารและทัศนคติที่ผู้รับสารมีต่อแหล่งสาร โดยเชื่อว่า การเปลี่ยนแปลงทัศนคติเป็นดัชนีชี้การเปลี่ยนพฤติกรรม (สวณิต ยมาภัย และระวีวรรณ ประกอบผล, 2528: 74) เป็นต้น

เมื่อกล่าวถึง ผลการสื่อสารที่มีต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม คำว่า “พฤติกรรม” ในที่นี้หมายถึง อากัปกริยาของคนเราที่แสดงออก บ่งถึงความชอบและผูกพันต่อกิจกรรมบางอย่าง ซึ่งสามารถสังเกตได้ (บุญเลิศ ศุภดิลก, 2520: 26) และโดยปกติพฤติกรรมของคนนั้น เปลี่ยนได้ยากกว่าทัศนคติและความเชื่อ ดังนั้นนักการสื่อสารจึงมุ่งที่จะเปลี่ยนทัศนคติมากกว่า โดยหวังว่าพฤติกรรมจะเปลี่ยนตามภายหลัง (Milton Rodeach อ้างถึงใน พรสิทธิ์ พัฒนานารักษ์, 2529: 431)

โดยสรุปผลของการสื่อสาร หมายถึง “การเปลี่ยนแปลง” หรือ “ข้อแตกต่าง” (Change or Discrepancy) ซึ่งเกิดขึ้นกับบุคคลหรือกลุ่มบุคคลอันเนื่องมาจากข่าวสารที่ได้รับ ความหมายของผลการสื่อสารอาจขยายไปสู่ประเด็นของการที่ผู้ส่งสารต้องการให้สารที่มีอิทธิพล หรือ ก่อให้เกิดผลบางอย่างต่อผู้รับสารตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ และบางครั้งผลของการสื่อสาร อาจรวมถึงการที่ผู้รับสารเกิดการยอมรับ หรือปฏิบัติตามสารที่ผู้ส่งสารทำการสื่อสาร

เราสามารถประเมินผลการสื่อสารได้โดยดูความสำเร็จที่ละขั้นตอนไป

ผลของการสื่อสารจะเกิดขึ้นในลักษณะต่อเนื่องกัน กล่าวคือ เมื่อผู้รับสารได้รับข่าวสารเกี่ยวกับเรื่องหนึ่ง ก็จะก่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องนั้น และขั้นสุดท้ายก็จะก่อให้เกิดพฤติกรรมที่จะกระทำต่อเรื่องนั้นๆ ในที่สุด (อรรถวรรณ ปิณฑน์โหวาท, 2537: 7)

แนวคิด และทฤษฎีการสื่อสารเพื่อการโน้มน้าวใจ (Persuasion Theory)

ความหมาย

การสื่อสาร คือ กระบวนการที่บุคคลหนึ่งถ่ายทอดสารไปยังอีกบุคคลหนึ่ง และบุคคลหลังมีปฏิกิริยาตอบโต้ปรากฏการณ์นี้เป็นเรื่องของสัญลักษณ์ (คือใช้เครื่องหมายทั้งที่เป็นภาษาคำพูดและไม่ใช้ภาษาคำพูด) และการมีปฏิสัมพันธ์ (Interaction) นั่นคือ การมีปฏิกิริยาตอบโต้ระหว่างผู้รับสารและผู้ส่งสาร (W. Brembeck and S. Howell อ้างถึงใน อรรถวรรณ ปิณฑน์โหวาท, 2537: 2)

การโน้มน้าวใจ มิลเลอร์ และเบอร์กูม (Miller and Burgoon อ้างถึงใน วันทนีย์ สิริสุข, 2539: 15) ให้คำอธิบายว่าการโน้มน้าวใจใช้เมื่อผู้โน้มน้าวใจตั้งใจที่จะมีอิทธิพลเหนือผู้ได้รับการโน้มน้าวใจ

เบรมเบ็ค และฮาวเวล (Brembeck and Howell) ได้ให้คำจำกัดความว่าการโน้มน้าวใจหมายถึง ความตั้งใจในการสื่อสารที่จะมีอิทธิพลเหนือทางเลือก

ไซมอนส์ (Simons อ้างถึงใน เกศินี จุฑาวิจิตร, 2542: 5) สรุปความหมายของการโน้มน้าวใจว่า หมายถึง การสื่อสารของมนุษย์ที่สร้างขึ้นเพื่อให้มีอิทธิพลเหนือผู้อื่น โดยการเปลี่ยนแปลงความเชื่อ ค่านิยม หรือทัศนคติ

เออร์วิน พี. เบททิงเฮาสส์ (Erwin P. Bettinghaus, 1980 อ้างถึงใน อรรถวรรณ ปิณฑน์โหวาท, 2537: 8) ได้สรุปการโน้มน้าวใจว่าเป็นรูปแบบการปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์ ที่เกิดขึ้นเมื่อบุคคลคนเดียวต้องการที่จะตอบสนองเฉพาะจากบุคคลคนเดียวหรือมากกว่า และมีความตั้งใจที่จะได้รับการตอบสนองผ่านการสื่อสาร ซึ่งเกิดขึ้นเมื่อบุคคลสองคน หรือมากกว่า เห็นด้วยกับการให้ความร่วมมือในการสื่อสารที่พยายามจะเข้าถึงการเปลี่ยนแปลง การตัดสินใจ และการกระทำ การโน้มน้าวใจเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการเปลี่ยนแปลงสังคม แต่เรามักได้แย้งว่ามันมีประโยชน์ในการเป็นเครื่องมือหลัก ที่จะแก้ปัญหาสังคมที่หลากหลาย

วาสนา จันทรสว่าง(2532: 59 - 69) ได้ให้ความหมายของคำว่า การสื่อสารเพื่อโน้มน้าวใจ (Persuasive Communication) ว่าหมายถึงการสื่อสารเพื่อการจูงใจ ซึ่งแนะชักชวนให้บุคคลทำตามในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง การศึกษาเรื่องการโน้มน้าวใจนั้น มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นแนวทางในการที่จะพยายามทำความเข้าใจและผลักดันพฤติกรรมของผู้อื่นให้ปฏิบัติตาม หรือมีปฏิกิริยาตามที่ต้องการ โดยอาศัยกระบวนการสื่อสารที่มีประสิทธิผลเป็นเครื่องมือในการโน้มน้าวใจ โดยมุ่งไปที่เป้าหมาย คือผู้รับสาร สถานการณ์ ข่าวสาร และช่องทางในการรับสาร

โดยสรุปกล่าวได้ว่า การโน้มน้าวใจมีลักษณะดังนี้

1. ผู้โน้มน้าวใจมีความตั้งใจที่จะมีอิทธิพลบางประการเหนือผู้ถูกโน้มน้าวใจ
2. โดยปกติผู้ถูกโน้มน้าวใจจะมีทางเลือกมากกว่าหนึ่งและผู้โน้มน้าวใจจะพยายามชักจูงผู้ถูกโน้มน้าวใจให้ยอมรับทางเลือกที่ตนเสนอ
3. สิ่งที่ผู้โน้มน้าวใจต้องการ คือ การเปลี่ยนแปลง หรือการสร้างหรือการดำรงไว้ซึ่งความคิดเห็น ทศนคติ ค่านิยม และความเชื่อของผู้ถูกโน้มน้าวใจ ซึ่งจะส่งผลต่อปัจจัยอื่นได้แก่ อารมณ์ พฤติกรรม เป็นต้น

การสื่อสารโน้มน้าวใจ (Persuasive Communication) หมายถึง การสื่อสารเพื่อการจูงใจ ซึ่งแนะ และชักชวนให้บุคคลทำตามในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง การศึกษาเรื่องการโน้มน้าวใจนั้น มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นแนวทางในการพยายามทำความเข้าใจ และผลักดันพฤติกรรมของผู้อื่นให้ปฏิบัติตามที่ต้องการ โดยอาศัยกระบวนการสื่อสารที่มีประสิทธิผลเป็นเครื่องมือในการโน้มน้าวใจ โดยมุ่งไปที่เป้าหมาย คือ ผู้รับสาร สถานการณ์ ข่าวสาร และช่องทางการสื่อสาร(อรวรรณ ปิลาธนนโอบาท, 2537: 5)

องค์ประกอบพื้นฐานในการโน้มน้าวใจ

มองจากภายนอกของผู้รับสาร องค์ประกอบในการโน้มน้าวใจมีอยู่ 4 ประการ คือ

1. ความแตกต่างภายในผู้ส่งสาร

ผู้ส่งสารแต่ละคนมีปัจจัยต่างๆ กัน ซึ่งทำให้มีความน่าโน้มน้าวใจไม่เหมือนกัน อาทิ ความน่าเชื่อถือ อำนาจทางสังคม บทบาทในสังคม สัมพันธภาพกับผู้รับสาร และลักษณะทางประชากรอื่นๆ เช่น อายุ เพศ อาชีพ

2. ความแตกต่างภายในสาร

สารแต่ละชนิดจะมีความน่าโน้มน้าวใจแตกต่างกัน การพูดหรือการเขียน มีความน่าโน้มน้าวใจไม่เหมือนกัน ความแตกต่างในหัวข้อหรือเนื้อหาของสาร ลักษณะของการโน้มน้าวใจที่ใช้ การจัดเรียบเรียงสาร ข้อโต้แย้งที่ใช้ ภาษา ตลอดจนลักษณะของท่วงทำนองลีลา

3. ความแตกต่างของสื่อ

ความน่าโน้มน้าวใจของสารจะแตกต่างกัน เมื่อเป็นการสื่อสารต่างประเภทกัน การสื่อสารผ่านสื่อต่างๆ ก็จะต่างกันด้วย

4. ความแตกต่างภายในสภาพการณ์

สภาพการณ์ที่มีบุคคลหนึ่งบุคคลใด หรือขาดบุคคลหนึ่งบุคคลใด ความคุ้นเคยหรือไม่คุ้นเคยของผู้รับสารต่อสภาพการณ์หนึ่งๆ การมีตัวเร้าบวกหรือลบในสภาพการณ์ เช่น การโน้มน้าวใจให้บริจาคเงิน โดยสื่อมวลชนคอยถ่ายทอดภาพรายล้อมอยู่ อาจจะเป็นตัวเร้าบวกในการโน้มน้าวใจก็เป็นได้

สำหรับตัวผู้รับสารเองการที่ผู้รับสารคนหนึ่งๆ จะมีความละเอียดอ่อน (Susceptible) ต่อการถูกโน้มน้าวใจเพียงใด อาจพิจารณาได้จาก

- ลักษณะของประชากร ได้แก่ เพศ อายุ เชื้อชาติ การศึกษา อาชีพ
- ทรรศนะ และทัศนคติ
- ความรู้ซึ่งผู้รับสารมีเกี่ยวกับสารนั้นๆ
- ลักษณะด้านอารมณ์
- ความสำคัญที่ผู้รับสารให้แก่หัวข้อหนึ่งๆ
- วิธีการที่ผู้รับสารรับรู้สภาพการณ์หนึ่งๆ

ตารางวิเคราะห์การสื่อสารเพื่อการโน้มน้าวใจ

เพื่อที่จะดำเนินงานวิจัย เรื่องการสื่อสารเพื่อโน้มน้าวใจให้เป็นไปได้มากที่สุด นักวิชาการชื่อ ศาสตราจารย์วิลเลียม แมคกายร์ (William McGuire) ได้เสนอตารางวิเคราะห์การสื่อสารเพื่อโน้มน้าวใจ ในตารางวิเคราะห์ แมคกายร์ ได้จัดแบ่งตัวแปรออกเป็น 2 กลุ่ม คือ ตัวแปรอิสระ และตัวแปรตาม ตัวแปรอิสระ คือ การสื่อสารซึ่งจะเป็น คอรัมน์ ในตารางวิเคราะห์ ตัวแปรตาม คือ การเปลี่ยนแปลงทัศนคติ หรือพฤติกรรมซึ่งจะเป็น แฉว ในตารางวิเคราะห์ ด้วยวิธีนี้เราสามารถศึกษาความสัมพันธ์ของการสื่อสารเพื่อโน้มน้าวใจในกรอบการทำงานที่เราสร้างขึ้นได้

แบบจำลองที่เรานำมาใช้เป็นต้นแบบในการวิเคราะห์ คือ แบบจำลองของลาสเวลล์ (1948) ซึ่งได้วิเคราะห์กระบวนการสื่อสารในรูปของ ใครพูดอะไร ต่อใคร และได้ผลอย่างไรซึ่งเราสามารถประยุกต์ให้เข้ากับคอลัมน์ของตารางวิเคราะห์ ซึ่งเราจะจัดให้เป็นแหล่งสาร สาร สื่อ ผู้รับสาร เป้าหมายที่ประสงค์หรือประสิทธิผล เราสามารถอธิบายแต่ละองค์ประกอบได้ดังนี้

1. แหล่งสาร (Source)

ตัวแปรนี้ จะหมายถึง ลักษณะของแหล่งสารตามที่ถูกมองเห็น สังเกตหรือรับรู้ เช่น ความน่าเชื่อถือ ความตั้งใจของเขาที่จะโน้มน้าวใจ หรือความคล้ายคลึงกันระหว่างตัวเขากับผู้รับสาร

2. สาร (Message)

ตัวแปรนี้ จะรวมเนื้อหาและโครงสร้างของสิ่งที่พูด / เขียน ลักษณะของการจูงใจที่ใช้การสรุปทำอย่างชัดเจนหรือไม่ คำโต้แย้งจากฝ่ายตรงข้ามมีการโต้ตอบอย่างไร ลำดับของการเสนอสารเป็นอย่างไร

3. สื่อ (Channel)

หรือช่องทางการสื่อสารเกี่ยวข้องกับสื่อมวลชน ชนิดของสื่อที่ใช้ เช่น เน้นการฟังหรือเน้นการพูด

4. ผู้รับสาร (Receiver)

ตัวแปรนี้อาจจะศึกษาลักษณะของผู้รับสาร เช่น บุคลิกภาพและความสามารถระดับของการมีส่วนร่วมในกระบวนการสื่อสารของผู้รับสาร

สภาวะของผู้รับสาร ประกอบด้วยความคิดเห็น ความเชื่อและค่านิยม การเปลี่ยนแปลงสภาวะนี้ จะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงของการรับรู้ การเปลี่ยนแปลงด้านอารมณ์ ความรู้สึก ความนึกคิด และเป้าหมายที่ต้องการ คือการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ส่วนสถานการณ์ ข่าวสาร และช่องทางในการรับสารเพื่อการจูงใจนั้น ได้มีการศึกษาในกระบวนการจิตวิทยา สังคมวิทยาไว้หลายรูปแบบ และหลายทฤษฎี ซึ่งจะเป็นประโยชน์สำหรับสื่อสารเพื่อการโน้มน้าวใจ เช่น ทฤษฎีการเรียนรู้และหลายทฤษฎี ซึ่งจะเป็นประโยชน์สำหรับสื่อสารเพื่อการโน้มน้าวใจ เช่น ทฤษฎีการเรียนรู้ ทฤษฎีความสมดุล และทฤษฎีการตัดสินใจด้วยสังคม

1.ทฤษฎีการเรียนรู้(learning Theory) เน้นเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างแรงกระตุ้นนั้นหมายถึงอะไรก็ตามที่ผู้รับสารสังเกตเห็น เมื่อมีการสื่อสารและมีปฏิกริยาตอบสนองแรงกระตุ้นนั้น จากทฤษฎีการเรียนรู้พบว่า การสื่อสารจะได้ผลต่อเมื่อมีการให้กำลังใจทางบวกและลบแล้วแต่

กรณี โดยให้รางวัลและลงโทษ ซึ่งจะต้องกระทำโดยรวดเร็วเด่นชัด จึงจะได้ผลดีตามเงื่อนไข ตลอดจนต้องมีกรำยำ การซ้ำ และการติดตามผล เพราะผู้รับสารมีความสามารถในการรับแตกต่างกัน มีภูมิหลังด้านกายภาพและจิตวิทยาต่างๆ กันไป และโดยเฉพาะการจัดการเรียนรู้นั้นจะต้องจัดองค์ประกอบอย่างง่าย ๆ เพื่อความเข้าใจ หรือถ้าเป็นสิ่งยุ่งยาก ซับซ้อน ต้องเริ่มจากระดับง่าย ๆ ก่อนเสมอ เพื่อความเข้าใจของผู้รับสารตามขั้นตอนต่างๆ หรือการจัดและปรับเรื่องราวที่ยุ่งยากซับซ้อนให้เป็นเรื่องง่าย ๆ เข้าใจได้ง่าย จะเป็นผลดีกว่า นักสื่อสารที่ดีจะต้องมีความสามารถที่จะสื่อสารเรื่องยากๆ ให้ดูเป็นเรื่องง่าย และสื่อสารเรื่องง่ายๆ ธรรมดาให้ดูง่าย และเป็นธรรมดากว่าเดิม

2.ทฤษฎีแห่งความสมดุล(Balance Theory) ในการสื่อสารเพื่อโน้มน้าวใจนั้น ทฤษฎีนี้กล่าวว่า

2.1บุคคลจะตกอยู่ในสภาพไม่สมดุลเมื่อเผชิญสถานการณ์ซึ่งอยู่ในสภาพเกี่ยวพันซึ่งกันและกัน โดยไม่อาจตัดสินใจทางใดทางหนึ่งได้อย่างทันท่วงที เมื่อบุคคลตกอยู่ในสภาพเช่นนี้ ก็จะพยายามลดความไม่สมดุล ไม่สอดคล้องด้วยวิธีใดวิธีหนึ่ง ซึ่งเป็นหน้าที่ของผู้สื่อสารเพื่อการโน้มน้าวใจ จะช่วยลดความไม่สมดุลด้วยการกระตุ้นการตัดสินใจ เพื่อลดความไม่สอดคล้องที่เกิดขึ้น

2.2ความไม่สมดุลที่เกิดขึ้นมีส่วนเกี่ยวข้องกับเรื่องเนื้อหาและจำนวนของข่าวสาร ซึ่งจะมีผลโดยตรงต่อทัศนคติของบุคคล ถ้าความไม่สมดุลอยู่ในระดับต่ำ บุคคลที่ตกอยู่ในสภาพนั้นจะเปลี่ยนทัศนคติได้ในระดับต่ำด้วย แต่หากความไม่สมดุลตกอยู่ในระดับสูง การโน้มน้าวใจจะประสบความสำเร็จได้มากกว่า

2.3ความสัมพันธ์ของตัวแปรในการเลือก (Variable of Choice) และผลที่จะตามมา (Commitment) เป็นสิ่งสำคัญที่บุคคลคำนึงถึง เมื่อประสบความสำเร็จไม่สอดคล้องซึ่งต้องตัดสินใจเลือก ฉะนั้นนักสื่อสารจะพิจารณาผลของการเลือกสิ่งตอบแทน ประโยชน์ที่มองเห็นในรูปแบบต่างๆ กัน เพื่อที่จะสามารถโน้มน้าวใจได้

3.ทฤษฎีการตัดสินใจโดยสังคม(Social Judgement Theory) ทฤษฎีนี้กล่าวถึงการเปลี่ยนแปลงทัศนคติว่า ผู้รับสารโดยปกติจะมีทัศนคติหลักของตนเองจากการขัดเกลาสังคม (Socialization) และการสังคมนทางสังคม การรับสารนั้นผู้รับจะมีขอบเขตดังนี้

-	0	+
การปฏิเสธ	การไม่ผูกมัด	การยอมรับ

ทั้งนี้การจะยอมรับหรือไม่ของบุคคลขึ้นอยู่กับ

1. สสารที่จูงใจอยู่ใกล้ทัศนคติหลักของบุคคลนั้นเพียงใด ใกล้มากการยอมรับจะสูงกว่าปกติ

2. ถ้าสารนั้นไม่สอดคล้องกับทัศนคติหลักมากเพียงใด หรืออยู่ตรงข้ามกัน ผู้รับสารจะอยู่ในขอบเขตของการปฏิเสธอย่างกว้างขวาง จะมองว่ามีความขัดแย้งเกิดขึ้น มากกว่าความเป็นจริง

ฉะนั้นการสื่อสารเพื่อการโน้มน้าวใจจะต้องใกล้เคียง หรือทำให้ดูเหมือนใกล้เคียง และไม่ขัดแย้งกับทัศนคติหลักของบุคคลผู้รับสาร

ข้อพิจารณาในการสื่อสารโน้มน้าวใจ

1. วัตถุประสงค์ในการโน้มน้าวใจ

การโน้มน้าวใจจะประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย จำเป็นต้องมีวัตถุประสงค์ระบุไว้อย่างแจ่มชัด เพื่อ

1.1 ให้เกิดความเป็นเอกภาพ มีการเน้น การย้ำ การกระตุ้นเตือน การซ้ำ ได้อย่างต่อเนื่อง

1.2 ทำให้ผู้สื่อสารสามารถเลือกใช้สารและช่องทางในการสื่อสารได้อย่างถูกต้อง

1.3 สามารถติดตามผลการดำเนินงานโดยมีการประเมินผลเป็นระยะๆตามต้องการ รวมทั้งพิจารณาถึงปฏิกิริยาสะท้อนกลับ (Feedback) แล้วนำมาปรับปรุงการสื่อสารครั้งใหม่ต่อไป

1.4 เป็นแนวทางและเป้าหมายในการดำเนินงาน ถือเป็นสิ่งจูงใจสำหรับผู้ทำการสื่อสาร

1.5 ทำให้ผู้รับสามารถรับรู้ วิเคราะห์ และประเมินสารเพื่อการโน้มน้าวใจได้อย่างถูกต้อง

2. การถือผู้รับเป็นศูนย์กลางในการโน้มน้าวใจ

ผู้รับสารสำคัญมากสำหรับการโน้มน้าวใจ ต้องมีการวิเคราะห์อย่างแน่ชัดว่าผู้รับคือใคร เป็นอย่างไร มีประสบการณ์ การรับรู้ ค่านิยม ทัศนคติ และระบบสังคม วัฒนธรรมอย่างไร เราจะไม่สามารถโน้มน้าวใจผู้รับได้เลย ถ้าหากไม่รู้จักวิเคราะห์ผู้รับแจ่มแจ้ง และถือผู้รับเป็นศูนย์กลางในการเตรียมสารที่ถูกต้องเหมาะสม

3. กระบวนการโน้มน้าวใจ

การโน้มน้าวใจเป็นการสื่อสารรูปแบบหนึ่งซึ่งเป็นกระบวนการ เพราะมีการเคลื่อนไหวเปลี่ยนแปลงจากจุดหนึ่งไปยังอีกจุดหนึ่ง ดำเนินกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง ไม่มีจุดเริ่มต้น ไม่มีจุดสิ้นสุด

กระบวนการโน้มน้าวใจประกอบด้วย

1. ผู้ส่งสารต้องมีเป้าหมายแน่นอน มีวัตถุประสงค์ตั้งไว้เด่นชัด
2. วิเคราะห์ผู้รับสารอย่างถ่องแท้ เพื่อทำการเตรียมสาร
3. การเลือกสื่อหรือช่องทางส่งสารถึงผู้รับ
4. ผู้รับถอดรหัสของสารและตีความ
5. การมีปฏิกิริยาตอบสนอง

กระบวนการโน้มน้าวใจจะเกี่ยวข้องกับหลักจิตวิทยา คือการโน้มน้าวใจจะเป็นไปได้เมื่อ

- ผู้รับสารมีความตั้งใจรับ
- ใช้สัญลักษณ์ที่เห็นได้และฟังได้ เพื่อให้สารง่ายแก่การเข้าใจ
- รู้ความต้องการและความจำเป็นของผู้รับ
- ให้การตอบสนองผู้รับได้ตามที่ต้องการ

ข้อจำกัดของการโน้มน้าวใจ

- 1.1 การเปลี่ยนแปลงทัศนคติ และพฤติกรรม อาจใช้เวลานานกว่าจะมองเห็นผล
- 1.2 การโน้มน้าวใจขึ้นอยู่กับทักษะของผู้ส่งสาร
- 1.3 การโน้มน้าวใจต้องมีการปฏิบัติต่อเนื่อง
- 1.4 มีช่องว่างระหว่างทักษะของผู้ส่งสาร และความสามารถในการตอบสนองของผู้รับสาร บางครั้งผู้รับสารอยากจะทำตาม เช่นอยากซื้อแต่ไม่มีเงิน
- 1.5 การโน้มน้าวใจในปัจจุบันมีมากอย่างกว้างขวาง ผู้รับไม่พร้อมที่จะรับ หรือได้รับแต่ไม่เชื่อ ไม่ทำตาม ซึ่งเป็นสิทธิของผู้รับในการตัดสินใจเลือก

จุดจูงใจในสาร (Message appeals)

จุดจูงใจในสาร อาจจะเป็นทางด้านชีววิทยา (ความต้องการทางด้านสรีระ) หรือเป็นจุดจูงใจที่เกิดจากการเรียนรู้ (Learned Motives) แต่การโน้มน้าวใจจะได้ผลดียิ่งขึ้นถ้ามีจุดจูงใจที่ผู้รับสามารถเชื่อมโยงได้กับกรอบอ้างอิงของตัวเอง จุดจูงใจที่ใช้กันทั่วไปได้แก่

1. จุดจูงใจโดยใช้ความกลัว (Fear appeals) นักวิจัยค้นพบว่าระดับของการใช้ความกลัว แปรไปทางเดียวกับความน่าเชื่อถือของผู้ส่งสาร นั่นก็คือ ถ้าผู้ส่งสารมีความน่าเชื่อถือสูง เขาสามารถใช้ความกลัวในระดับสูงมาโน้มน้าวใจ ถ้าผู้ส่งสารมีความน่าเชื่อถือต่ำผู้ส่งสารสามารถใช้ความกลัวในระดับต่ำมาโน้มน้าวใจ

2. จุดจูงใจโดยใช้อารมณ์ (Emotional appeals) นักวิจัยชาวตะวันตกได้ทำการทดลองและพบว่า สารที่ใช้อารมณ์จะโน้มน้าวใจได้มากกว่าสารที่ไม่ได้ใช้อารมณ์ ตามปกติการโน้มน้าวใจโดยใช้อารมณ์จะมีวิธีการดังต่อไปนี้

- 1.1 การใช้ภาษาที่เจืออารมณ์เพื่อบรรยายสถานการณ์หนึ่งสถานการณ์ใด
- 1.2 การเชื่อมโยงความคิดที่เราเสนอใหม่กับความคิดเก่า ความคิดเก่าบางอย่างเป็นที่ชื่นชอบ ความคิดเก่าบางอย่างเป็นที่รังเกียจเด็ดฉันท ถ้าผู้ส่งสารเชื่อมโยงความคิดใหม่นี้ได้เข้ากับความคิดเก่าก็อาจจะจูงใจทางอารมณ์ให้ผู้รับสารคล้อยตามได้
- 1.3 การเชื่อมโยงความคิดที่เสนอเข้ากับอวัจนสารที่สามารถเร้าอารมณ์ได้ดีเป็นพิเศษสำหรับการพูด ถ้าผู้พูด พูดเรื่องที่ต้องใช้อารมณ์เข้าเจือปน ผู้พูดต้องมีอากัปกิริยา ท่าทาง น้ำเสียงประกอบด้วย ผู้ฟังจึงจะคล้อยตาม

3. จุดจูงใจโดยใช้ความโกรธ (Anger appeals) วิธีนี้ผู้ส่งสารสร้างความโกรธหรือความคับข้องใจแก่ผู้รับสารแล้วจึงเขียนหรือพูด เพื่อลดหรือเพิ่มความเครียดแก่ผู้รับสารและวิธีแก้ไข

4. จุดจูงใจโดยใช้อารมณ์ขัน (Humorous Appeals) วิธีนี้โน้มน้าวใจโดยลดความเครียด อาจทำได้โดยวิธีเขียนประชดแดกดัน

5. จุดจูงใจโดยใช้รางวัล (Rewards as appeals) ปกติแล้วสารที่ตอบสนองความต้องการของผู้รับสาร จะประสบความสำเร็จมากกว่าสารที่ไม่ได้ให้คำสัญญาสิ่งใดกับคนฟัง ยิ่งสารมีรางวัลหรือสิ่งตอบแทนมากก็จะยิ่งเรียกร้องความสนใจ หรือจูงใจคนฟังได้มาก

6. จุดจูงใจโดยใช้แรงจูงใจ (Motivational appeals) แท้ที่จริงแล้วจุดจูงใจทุกชนิดที่กล่าวมาแล้วถือเป็นแรงจูงใจ แต่มีแรงจูงใจบางอย่างที่มนุษย์เรียนรู้เมื่อมีประสบการณ์ผ่าน

เข้ามาใช้ชีวิต แรงจูงใจเหล่านี้ ได้แก่ ความรักชาติ ความรักในเพื่อนมนุษย์ ศาสนาและค่านิยมต่างๆ

ในการวิเคราะห์การโน้มน้าวใจผู้ฟัง ผู้วิเคราะห์ควรจะมีความเข้าใจในจิตวิทยาขั้นพื้นฐานในความต้องการของผู้รับสาร นั่นคือ เข้าใจว่าผู้รับสารมีแรงจูงใจหรือแรงผลักดันอะไรบ้างในการจะกระทำการใดสิ่งหนึ่ง เอ. เอช. มาสโลว์ (A.H.Maslow) ได้จำแนกความต้องการของมนุษย์ออกเป็น 5 ชั้น (Maslow's Hierachy of Needs) เรียงลำดับตามความต้องการขั้นพื้นฐาน คือ

1. **ความต้องการด้านสรีระ (Physiological)** คือ การที่มนุษย์จะทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดเพราะต้องการอาหาร น้ำ การสืบพันธุ์ การสร้างสภาวะสมดุลให้เกิดขึ้นกับสิ่งรอบข้างความต้องการนี้ ได้รับการตอบสนองก่อน จึงจะสนใจในความต้องการขั้นสูงขึ้นไป

2. **ความต้องการด้านความมั่นคงปลอดภัย (Safety needs)** มนุษย์ต้องการโลกซึ่งมีระเบียบ ทุกสิ่งดำเนินไปตามระบบเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นทันทีทันใดโดยมิได้คาดฝัน และเหตุการณ์ซึ่งคุกคามก่ออันตรายเป็นสิ่งที่ไม่มนุษย์หลีกเลี่ยง

3. **ความต้องการที่จะผูกพันกับสถาบันและเป็นที่รัก (Belongingness and love needs)** เป็นความต้องการที่เกิดขึ้น หลังจากที่มนุษย์ได้เข้าร่วมสังคมกับมนุษย์คนอื่นๆ มนุษย์ต้องการเป็นที่รักของครอบครัว ของญาติ และของมิตรสหาย ต้องการมีความรู้สึกว่าเป็นสมาชิกคนหนึ่ง ในองค์การหรือสถาบันที่ตนสังกัดอยู่

4. **ความต้องการที่จะเปลี่ยนเป็นที่นับถือยกย่องในวงสังคม (Esteem needs)** มนุษย์ชอบที่จะมีความเคารพในตนเอง ให้เกียรติตนเอง และในขณะเดียวกันเขาต้องการได้รับเกียรติและความยกย่องในตัวเขาจากบุคคลอื่นด้วย มนุษย์ต้องการสถานภาพและต้องการให้คนอื่นตระหนักในความสำคัญของเขา

5. **ความต้องการสัมฤทธิ์ผลในอุดมคติที่ตนเองตั้งไว้ (Self-actualization)** มนุษย์แม้เมื่อมีความประสงค์ในความต้องการทั้งหลายแล้ว ยังมีความปรารถนาที่จะเป็นอย่างที่ตนเองได้ฝันไว้

เป้าหมายที่ประสงค์ (Destination)

หมายถึง ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิผลของการสื่อสาร เช่น ผลระยะสั้นเปรียบเทียบกับผลระยะยาว การเปลี่ยนแปลงด้านทัศนคติ ซึ่งแสดงให้เห็นทางคำพูด เปรียบเทียบกับการเปลี่ยนแปลงทางพฤติกรรม

ตัวแปรตาม ก็เช่นเดียวกับตัวแปรต้น คือ สามารถแยกแยะออกเป็นแต่ละส่วน แมคกายร์มองการเปลี่ยนแปลงทัศนคติว่าเกี่ยวข้องกับพฤติกรรม 5 ลำดับขั้น คือ ความตั้งใจ หรือความสนใจ (Attention) ความเข้าใจ (Comprehension) การยอมรับต่อสาร (Yielding) การเก็บจำสารไว้ (Retention) และการกระทำ (Action) ผู้รับสารต้องผ่านขั้นตอนนี้ทีละขั้นเพื่อที่ว่าสารสื่อสารจะสามารถโน้มน้าวใจได้ครบถ้วนกระบวนการและในสภาพการณ์ปกติขั้นตอนแรกๆ จะต้องเกิดขึ้นก่อนเพื่อที่ขั้นตอนต่อไปจะเกิดขึ้นได้

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การสื่อสารในครอบครัวแม้เป็นการสื่อสารในหน่วยเล็กๆ แต่ก็ยังเป็นพื้นฐานในการสร้างคุณภาพประชากรของประเทศ ผลงานวิจัยเกี่ยวกับการสื่อสารในครอบครัวโดยตรงยังมีผู้ศึกษาไม่มากนัก โดยเฉพาะอย่างยิ่งการศึกษาเกี่ยวกับการสื่อสารเรื่องเพศศึกษาในครอบครัวนับได้ว่ามีน้อยมาก ส่วนใหญ่จะศึกษาลักษณะทางกายภาพของครอบครัว รูปแบบความสัมพันธ์ภายในครอบครัว หรือนำครอบครัวมาเป็นปัจจัยเสริมในการศึกษามากกว่า

ส่วนการศึกษาเกี่ยวกับเพศนั้น มีอยู่เป็นจำนวนมาก สำหรับประเทศไทยคาดว่าการศึกษาเรื่องเพศจะเริ่มต้นประมาณ พ.ศ.2505 เป็นต้นมา แต่ก็มียังมีเพียงเล็กน้อย ในปีพ.ศ. 2513 รัฐบาลได้ประกาศนโยบายประชากรอย่างเป็นทางการ จึงมีการวิจัยด้านการวางแผนครอบครัว โดยศึกษาสตรีวัยเจริญพันธุ์เป็นส่วนใหญ่ ต่อมาในปี พ.ศ.2520 จึงเริ่มมีงานวิจัยที่มุ่งประเด็นด้านพฤติกรรมทางเพศ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นข้อมูลในการหาแนวทางป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ และตั้งแต่นั้นปี พ.ศ. 2530 เรื่อยมา เมื่อเกิดสถานการณ์โรคเอดส์ การวิจัยเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมทางเพศโดยตรงจึงได้มีมากขึ้นจนปัจจุบันไม่สามารถนับจำนวนงานวิจัยได้ครบถ้วน เนื่องจากการทำวิจัยได้กระจายไปตามหน่วยงานต่างๆทั้งภาครัฐบาลและเอกชน (นิศารัตน์ ทองอุบลการ, 2538: 27)

แม้มีการศึกษาในเรื่องเพศหรือเพศศึกษาเป็นจำนวนมากก็ตาม แต่ส่วนใหญ่จะศึกษาในกลุ่มชายหญิงวัยเจริญพันธุ์และวัยรุ่นมากกว่าที่จะศึกษาในส่วนของพ่อแม่ ที่จะเป็นการกำลังสำคัญในการปลูกฝัง เลี้ยงดูและให้ความรู้ ทักษะคติกับลูกวัยรุ่นที่จะเติบโตขึ้นมาเป็นผู้ใหญ่ต่อไป การศึกษาในกลุ่มพ่อแม่ ผู้ปกครองเท่าที่มีอยู่น้อยนั้น มักจะเน้นไปในเรื่องของ การเปิดรับข่าวสาร ความรู้ ทักษะติดต่อเรื่องเพศ ส่วนการศึกษาถึงการสื่อสารหรือการสอนเพศศึกษาในครอบครัวอย่างแท้จริงนั้น ยังไม่ค่อยปรากฏ

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงขอนำผลงานวิจัยและการสำรวจต่างๆเฉพาะที่มีประเด็นเกี่ยวข้องกับการสื่อสารในครอบครัวและเรื่องเกี่ยวกับเพศ โดยเฉพาะกลุ่มตัวอย่างวัยรุ่นหรือพ่อแม่ มานำเสนอ

งานวิจัยในประเทศ

พิชัย ผดุงรัตน์ (1980: 14-15) ได้ศึกษาเกี่ยวกับทัศนคติที่มีต่อเพศศึกษาของนิสิตระดับปริญญาตรีปีสุดท้าย วิชาเอกสุขศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ผลการศึกษาพบว่า นิสิต

ส่วนใหญ่มีความรู้เรื่องเพศศึกษาไม่ดีพอ แต่นิสิตส่วนมากมีทัศนคติดี เช่นเดียวกับการสอนเพศศึกษา การเปรียบเทียบทัศนคติที่มีต่อเพศศึกษาเกี่ยวกับอายุ เพศ สภาพการสมรสของนิสิตภาคปฏิบัติกับนิสิตภาคสมทบพบว่า นิสิตที่มีความรู้เรื่องเพศศึกษามากจะมีทัศนคติที่ดีต่อเพศศึกษาอย่างน้อยมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05

แหล่งที่ให้ความรู้เรื่องเพศศึกษาพบว่า หนังสือและสิ่งพิมพ์อื่นๆ ได้แก่ นิตยสาร วารสารต่างๆ เอกสาร แผ่นปลิวทั้งในแง่วิชาการและบันเทิงเริงรมย์ เป็นแหล่งที่ให้ความรู้เรื่องเพศศึกษามากที่สุด รองลงมาคือ ครู หนังสือพิมพ์ เพื่อน ภาพยนตร์ แพทย์ โทรทัศน์ วิทยุ บิดามารดา ไปสเตอร์ ญาติ และอื่นๆ ตามลำดับ

ระวีวรรณ วุฒิประสิทธิ์ (2528: 11-14) ได้ศึกษาความรู้ เจตคติ และประสบการณ์เกี่ยวกับเรื่องเพศของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในกรุงเทพมหานคร พบว่า นักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับเรื่องเพศจากเนื้อหา 4 ลักษณะ คือ ชีววิทยา สุขวิทยา จิตวิทยา และสังคมวิทยา โดยเฉลี่ยระดับปานกลาง และมีเจตคติเกี่ยวกับเรื่องเพศโดยเฉลี่ยเป็นบวก โดยได้แสดงออกเกี่ยวกับเรื่องเพศในความรู้สึที่ดงามเหมาะสม และมีคุณค่าสอดคล้องกับความต้องการ และวัฒนธรรมของสังคม ทั้งนี้ นักเรียนมีประสบการณ์เกี่ยวกับเรื่องเพศโดยเฉลี่ยแล้วน้อย

สุนา ชมพูทวีป และคณะ (2530) ได้ศึกษาความรู้ ทัศนคติ และประสบการณ์ทางเพศของนักเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร เมื่อพฤศจิกายน 2529 จำนวน 4,377 คน จากการสุ่มตัวอย่างโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐบาล และโรงเรียนเอกชน ทำการเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามที่ให้นักเรียนเป็นผู้ตอบเอง จากการศึกษาพบว่า ส่วนใหญ่มีความรู้อยู่ในระดับสูง ตอบถูกต้องในระหว่างร้อยละ 70-90 ในด้านทัศนคติ จำแนกเป็นด้านประสบการณ์ทางเพศก่อนแต่งงาน การคุมกำเนิด การตั้งครรภ์ที่ไม่พึงปรารถนา และพฤติกรรมทางเพศ นักเรียนเห็นด้วยว่านักเรียนหญิงควรมีประสบการณ์ทางเพศก่อนแต่งงานร้อยละ 13.9 และยังพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีประสบการณ์เกี่ยวกับการร่วมเพศร้อยละ 6.4 พบว่าในเพศชายร้อยละ 12.0 เพศหญิงร้อยละ 1.1 ในกลุ่มชายมีประสบการณ์รักร่วมเพศร้อยละ 3.6 และมีประสบการณ์เกี่ยวโสเภณีร้อยละ 9.0

เนตรชนก บัวนาค (2532) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ในครอบครัว รูปแบบการสื่อสารและทัศนคติที่มีต่อเรื่องรักร่วมเพศของนักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มีทัศนคติต่อเรื่องรักร่วมเพศทางบวก ความสัมพันธ์ในครอบครัวมีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อเรื่องรักร่วมเพศอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และนักศึกษาที่มีรูปแบบการสื่อสารในครอบครัวต่างกันจะมีทัศนคติ

นคติต่อเรื่องรักร่วมเพศไม่แตกต่างกัน ความสัมพันธ์ในครอบครัวไม่สามารถอธิบายทัศนคติต่อเรื่องรักร่วมเพศได้ แต่รูปแบบการสื่อสารในครอบครัวสามารถอธิบายทัศนคติต่อเรื่องรักร่วมเพศได้ โดยรูปแบบการสื่อสารในครอบครัวแบบเน้นสังคม สามารถอธิบายทัศนคติต่อเรื่องรักร่วมเพศได้มากกว่ารูปแบบการสื่อสารในครอบครัวแบบเน้นเหตุผล

ศักดิ์ชัย ศรีสอน (2533) ศึกษาการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับเพศศึกษาจากหนังสือพิมพ์และนิตยสารของนักศึกษาวิทยาลัยครูในสหวิทยาลัยรัตนโกสินทร์ พบว่านักศึกษาชายอ่านเรื่องเพศศึกษาจากหนังสือพิมพ์และนิตยสารมากกว่านักศึกษาหญิง และอ่านจากนิตยสารมากกว่าหนังสือพิมพ์ นิตยสารที่อ่านมากที่สุดคือ ดาราภาพยนตร์ หนังสือพิมพ์ที่อ่านมากที่สุดคือ เดลินิวส์ เรื่องเพศศึกษา นักศึกษามีความคิดเห็นว่าเป็นเรื่องควรรู้เพื่อนำไปใช้ในชีวิตรประจำวันในด้านโรคต่างๆ การป้องกันและสุขอนามัยทางเพศ

ดร.พิชิต พิทักษ์เทพสมบัติ และดร.จางง วิบูลย์ศรี (2534) ได้ศึกษาการเปิดรับข่าวสารต้องห้ามของเยาวชนไทย อายุระหว่าง 15-24 ปี จำนวน 1,018 คน ในเขตชนบทและเขตเมืองทั่วประเทศ ยกเว้นกรุงเทพมหานคร พบว่า เยาวชนกว่าครึ่งหนึ่ง (ร้อยละ 60.0) เคยดูภาพต้องห้ามและที่น่าเป็นห่วงคือ ร้อยละ 39.9 เคยดูภาพที่แสดงการร่วมเพศหรือภาพโป๊จากวิดีโอ ซึ่งเป็นภาพเคลื่อนไหว และน่าจะกระตุ้นเยาวชนได้มากกว่าการดูจากหนังสือ

อมรา สุนทรธาดา (2536: 8) ศึกษาพฤติกรรมทางเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่น พบว่า กลุ่มประเทศแอฟริกา ร้อยละ 75 ของประชากรวัยรุ่นที่ยังไม่ได้แต่งงานเคยมีเพศสัมพันธ์มาแล้ว ในประเทศไนจีเรียจะมีทารกประมาณ 1 ล้านคนต่อปีที่เกิดจากมารดาวัยรุ่น ในทวีปเอเชีย เด็กหญิงในบังคลาเทศแต่งงานเมื่ออายุยังน้อย ประมาณ 1 ใน 5 ของเด็กกำเนิดทารก 1 คน โดยเฉลี่ยเมื่ออายุครบ 15 ปี ในประเทศเม็กซิโก พบว่า ประชากรกลุ่มอายุ 18-19 ประมาณ 2 ใน 3 ตั้งครรภ์นอกสมรส วัยรุ่นประเทศกัวเตมาลาอายุ 15-17 ปี ประมาณร้อยละ 45 เคยมีเพศสัมพันธ์กับหญิงบริการ สำหรับวัยรุ่นในสหรัฐอเมริกา พบว่า อัตราส่วนวัยรุ่นตั้งครรรณ์นอกสมรสสูงถึง 114 คนต่อประชากรวัยรุ่น 1,000 คน จำนวนการตั้งครรรณ์นอกสมรส 600,000 รายต่อปี และในจำนวนนี้มีการทำแท้งถึง 400,000 ราย ร้อยละ 14 ของวัยรุ่นชายและร้อยละ 5 ของวัยรุ่นหญิง มีเพศสัมพันธ์ก่อนอายุ 14 ปี ส่วนในอังกฤษ ในพ.ศ.2533 มีวัยรุ่นตั้งครรรณ์นอกสมรสประมาณ 115,000 ราย คิดเป็นอัตราส่วน 69 ต่อ 1,000 ในกลุ่มสตรีอายุ 15-19 ปี และครึ่งหนึ่งไปทำแท้ง

อุทิศ เชาวลิต (2536: 10) ศึกษาพบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ยังไม่เห็นด้วยกับการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงาน แต่เป็นที่น่าสังเกตว่านักศึกษาชายมากกว่าครึ่งจะมีแนวโน้มเห็นด้วยในเรื่องเดียวกันมากกว่านักศึกษาหญิง นอกจากนี้ **ขนิษฐา ไพชนกุล** (2536: 10) ศึกษาพบว่า นักศึกษาเห็นว่าเรื่องเพศเป็นเรื่องน่าทดลอง และไม่เสียหาย และเยาวชนช อินทระเดโชกุล ยังศึกษาพบว่า ถ้าจะให้เลือกแต่งงาน ผู้ชายส่วนใหญ่ชอบที่จะแต่งงานกับผู้หญิงบริสุทธิ์มากกว่า

พินิจ ศุภมัสต์ดงกูร (2536: 28) ได้ทำการสำรวจความคิดเห็นของเยาวชนอายุระหว่าง 14-20 ปี จำนวน 200 คน ที่เคยอ่านเนื้อหาเพศศึกษาจากหนังสือพิมพ์และ/หรือนิตยสาร พบว่าวัยรุ่นส่วนใหญ่มีความเห็นสอดคล้องกันว่าเรื่องเพศในวัยรุ่นและสุขอนามัยทางเพศ มีประโยชน์ต่อการดำรงชีวิตของคน

ศรินันท์ สายประเสริฐ และนิโคลาส พอร์ต (2536) ได้ทำการศึกษาวิถีชีวิตและพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่นในโรงงานอุตสาหกรรมในประเทศ อายุระหว่าง 15-24 ปี พบว่า การเรียนรู้เรื่องเพศของวัยรุ่นชายส่วนใหญ่จะได้รับการกระตุ้นจากสื่อต่างๆ เช่น หนังสือโป๊ วิดีโอ หรือการ์ตูนลามกต่างๆ ในระหว่างกลุ่มเพื่อน นอกเหนือจากนั้นจะมีการพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์กัน แต่จะไม่มีการสอนกันตรงๆ สำหรับวัยรุ่นหญิงนั้นจะมีความสับสนในเรื่องการเรียนรู้ทางเพศ ส่วนใหญ่จะบอกว่าเรื่องเพศเป็นเรื่องสกปรก น่าอาย

จรรยา เศรษฐบุต (2537) ได้ทำการวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างอิทธิพลภายในครอบครัว และอิทธิพลภายนอกครอบครัวต่อค่านิยมทางเพศของวัยรุ่นหญิงในอำเภอนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์ พบว่าการที่วัยรุ่นเปิดรับข่าวสารมาก มีผลทำให้วัยรุ่นได้รับความรู้ด้านเพศศึกษาจากภายนอกมาก กลับมีแนวโน้มว่ามีค่านิยมทางเพศเป็นแบบประเพณีนิยม และวัยรุ่นที่ได้รับข่าวสารเรื่องเพศน้อย แสดงแนวโน้มของการมีค่านิยมทางเพศแบบเสรีนิยม

นิศารัตน์ ทองอุปการ (2538) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการสื่อสารในครอบครัวกับทัศนคติต่อเรื่องเพศของวัยรุ่นในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งใช้การวิจัยเชิงสำรวจ สอบถามวัยรุ่นอายุ 13-21 ปี ที่มีการศึกษาอย่างต่ำมัธยมต้น จำนวน 300 คน สุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญจากห้างสรรพสินค้า ผลของการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีรูปแบบการสื่อสารภายในครอบครัวแบบเปิดมีทัศนคติต่อเรื่องเพศในเชิงบวกและเป็นกลาง ส่วนพฤติกรรมการเปิดรับสื่อมวลชนนั้น มีการเปิดรับแต่ละสื่อมาก ปานกลางและน้อยต่างกัน กลุ่มตัวอย่างส่วนมากเปิดรับโทรทัศน์ในระดับ 5-7 วันต่อสัปดาห์ โดยเคยพบเห็นหรือรับรู้ข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องเพศจากสื่อมวลชนทุกสื่อในระดับ

นานๆ ครั้งมากที่สุด และมีแนวคิดที่ว่าโทรทัศน์เป็นสื่อมวลชนที่ให้ประโยชน์ในเรื่องของความรู้เรื่องเพศมากที่สุด การทดสอบสมมติฐาน พบว่า รูปแบบการสื่อสารภายในครอบครัวมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเปิดรับหนังสือพิมพ์และนิตยสาร และรูปแบบการสื่อสารภายในครอบครัวมีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อเรื่องเพศ

ตรีสุข วินะเวสส์ (2541) ได้ทำการศึกษาการนำเสนอเรื่องเพศศึกษาทางสื่อวิทยุกระจายเสียง จากการสัมภาษณ์ความคิดเห็นของกลุ่มนักสังคมสงเคราะห์ นักจิตวิทยา ผู้จัดรายการวิทยุกระจายเสียง และผู้ฟังรายการทั้งชายและหญิง อายุ 15-30 ปี พบว่า 1) กลุ่มเป้าหมายให้ความสนใจในสาระเพศศึกษามากกว่าช่องทางการสื่อสาร และกลุ่มเป้าหมายหลักของการนำเสนอเรื่องเพศศึกษาทางสื่อวิทยุกระจายเสียง คือ กลุ่มวัยรุ่น 2) สาระเพศศึกษาที่นำเสนอทางสื่อมวลชนส่วนใหญ่ปรากฏออกมาในรูปของนามธรรม เช่น ทัศนคติ ค่านิยม การแสดงออก ท่าทาง ความสัมพันธ์ และพฤติกรรม 3) เรื่องเพศศึกษาจะเป็นที่ยอมรับของคนในสังคมไทยในอนาคต โดยเฉพาะอย่างยิ่งทางสื่อวิทยุกระจายเสียง ในรูปแบบของการสื่อสาร 2 ทาง โดยใช้โทรทัศน์เป็นเครื่องมือในการสื่อสาร ผู้จัดรายการเพศศึกษาต้องเป็นผู้มีความรู้เรื่องเพศ และสามารถสื่อสารได้ดี นอกจากนี้ต้องมีหน่วยงานหรือศูนย์บริการให้ความช่วยเหลือในด้านข้อมูล และช่วยแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นเกี่ยวเนื่องกัน หรือมีผลกระทบซึ่งกันและกัน

ศุภาศิริ การิกกาญจน์ (2541) ศึกษาบทบาทของพ่อแม่ในการสอนเพศศึกษาแก่ลูกสาววัยรุ่น ในเขตกรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างเป็นพ่อ แม่ของนักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนสหศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า กลุ่มพ่อแม่มีบทบาทในการสอนเพศศึกษาแก่ลูกสาวในระดับปานกลาง และการเคยได้รับความรู้ด้านเพศศึกษาจากแม่ของตนเอง และอายุมีความสัมพันธ์ทางบวกกับบทบาทพ่อ ส่วนกลุ่มแม่มีบทบาทในการสอนเพศศึกษาแก่ลูกสาวในระดับปานกลางและตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับบทบาทแม่ได้แก่ ความรู้ด้านเพศศึกษาและการเคยได้รับความรู้ด้านเพศศึกษาจากแม่ของตน

Institute of Health Research Chulalongkorn University (1988: 14) ได้ทำการวิจัยวัยรุ่นใน A Study of Reproductive Health in Adolescence of Secondary School Students and Teacher in Bangkok จากการวิจัยพบว่าแหล่งความรู้เรื่องเพศของนักเรียนมาจากแหล่งนิตยสารหนังสือ 77.4% ครู 74.55 เพื่อน 73.1% โทรทัศน์ วิทยุ 59.2% ญาติพี่น้อง 32.9% แต่มาจากมารดา 27.1% และจากบิดาเพียง 14.0%

ชินสุมล อุกฤษฏ์วิริยะ (2543) ศึกษาเรื่อง อิทธิพลของความสัมพันธ์ภายในครอบครัวที่มีต่อพฤติกรรมการเปิดรับสื่อวีดิทัศน์ประเภทเอ็กซ์ของเยาวชนไทยที่อยู่ในสถานศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า ความสัมพันธ์ภายในครอบครัวของเยาวชนไทยอยู่ในระดับสูงถึงปานกลาง และมีอายุเฉลี่ยในการชมสื่อวีดิทัศน์ประเภทเอ็กซ์ครั้งแรกคือ ช่วงอายุ 14-15 ปี ซึ่งเยาวชนส่วนใหญ่เข้าใจในลักษณะของสื่อวีดิทัศน์ประเภทเอ็กซ์ โดยจะได้สื่อวีดิทัศน์ประเภทเอ็กซ์จากกลุ่มเพื่อนและจากพี่น้องในครอบครัว นิยมชมสื่อวีดิทัศน์จากประเทศญี่ปุ่นมากที่สุด มีวัตถุประสงค์ในการชมเพื่อผ่อนคลายและความบันเทิงในหมู่เพื่อนฝูง สื่อทางเพศที่กลุ่มเยาวชนนิยมดูในควมถี่ 1-2 ครั้ง/เดือน คือ หนังสือปกขาว และการ์ตูนลามก ส่วนซีดีรอมและอินเตอร์เน็ตจะนิยมดูมากกว่า 3 ครั้ง/เดือนขึ้นไป ส่วนสื่อที่นิยมน้อยที่สุด คือ โรงภาพยนตร์ชั้นสอง โดยเยาวชนส่วนใหญ่จะมีประสบการณ์ในการชมสื่อวีดิทัศน์ประเภทเอ็กซ์จำนวน 266 คน หรือร้อยละ 64.9 จากกลุ่มตัวอย่าง 410 คน

เริงฤติ ปรากฏระนันท์ (2544) การเปิดรับเนื้อหาทางเพศจากนิตยสารผู้หญิง และทัศนคติเกี่ยวกับเรื่องเพศของสตรีวัยรุ่นและวัยทำงาน ผลการวิจัยพบว่า ผู้หญิงวัยรุ่นเปิดรับเรื่องเพศจากสื่อทั่วไปมากกว่าผู้หญิงวัยทำงาน และนิตยสารเป็นสื่อที่ผู้หญิงเปิดรับมากที่สุด วัตถุประสงค์ในการเปิดรับที่ผู้หญิงให้น้ำหนักมากที่สุด คือ เพื่อความทันสมัย นอกจากนี้ผู้หญิงยังเห็นด้วยในระดับมากต่อทัศนคติที่เกี่ยวกับการคุมกำเนิดและการรับรู้เรื่องเพศ แต่มีความเห็นในระดับปานกลางต่อทัศนคติที่เกี่ยวกับการใช้ชีวิตคู่และการแสดงออกทางเพศ และไม่เห็นด้วยในระดับปานกลางต่อทัศนคติที่เกี่ยวกับการใช้ชีวิตคู่และการแสดงออกทางเพศ และไม่เห็นด้วยในทัศนคติที่เกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์ในแบบเสรี ส่วนการเปิดรับนิตยสารผู้หญิงที่มีเนื้อหาทางเพศมีความสัมพันธ์เชิงสอดคล้องกับทัศนคติในเรื่องเพศสัมพันธ์เพียงบางประเด็นเท่านั้น ได้แก่ การใช้ชีวิตคู่อยู่ก่อนแต่ง รักร่วมเพศ และการมีเพศสัมพันธ์กับคนแปลกหน้า

สุวรรณ หงษ์ศรีสุวรรณ (2544) ศึกษาเรื่องการเปิดรับข่าวสาร ความรู้ ทัศนคติและการสื่อสารเรื่องเพศศึกษาของผู้ปกครองนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า

1. การเปิดรับข่าวสารเรื่องเพศศึกษามีความสัมพันธ์ทางบวกกับความรู้เรื่องเพศศึกษา

2. การเปิดรับข่าวสารเรื่องเพศศึกษา ไม่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อเรื่องเพศศึกษา
3. การเปิดรับข่าวสารเรื่องเพศศึกษามีความสัมพันธ์ทางบวกกับการสื่อสารเรื่องเพศศึกษา
4. ความรู้เรื่องเพศศึกษา มีความสัมพันธ์ทางบวกกับทัศนคติต่อเรื่องเพศศึกษา
5. ความรู้เรื่องเพศศึกษา มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการสื่อสารเรื่องเพศศึกษา
6. ทัศนคติต่อเรื่องเพศศึกษามีความสัมพันธ์ทางบวกกับการสื่อสารเรื่องเพศศึกษา

งานวิจัยในต่างประเทศ

Gordon Shipman (1966: 1197-1198) ได้ทำการวิจัยในมหาวิทยาลัยวิสคอนซิน สหรัฐอเมริกา โดยให้นักศึกษาจำนวน 400 คน ตอบแบบสอบถามปรากฏว่า มีนักศึกษาชายหญิงร้อยละ 14 ที่ได้รับความรู้เรื่องเพศจากบิดามารดา และนักศึกษามีความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องเพศจากหนังสือเป็นส่วนใหญ่

Woody (1973: 73) ได้สำรวจทัศนคติของเด็กวัยรุ่นในสหรัฐอเมริกาที่มีต่อเพศศึกษาในปัจจุบัน สรุปความได้ว่า เด็กมีทัศนคติเบื้องต้น 7 ประการ ซึ่งมีความสำคัญต่อเพศศึกษา ทัศนคติเหล่านั้นได้แก่

- 1) อวัยวะสืบพันธุ์และหน้าที่ของมันไม่ใช่เรื่องน่ารังเกียจถ้าจะกล่าวถึง
- 2) ควรมีความเข้าใจว่าเพศของเด็กจะต้องเป็นไปตามเพศที่กำหนดมาแล้วเมื่อตอนเกิด
- 3) การสำเร็จความใคร่ด้วยตนเองเป็นการแสดงออกตามปกติ
- 4) เพศศึกษาเป็นขบวนการที่ต่อเนื่องอย่างหนึ่ง ก่อนที่เด็กจะถึงวัยรุ่นเด็กควรจะมีความเข้าใจที่ถูกต้องและสมบูรณ์เกี่ยวกับอวัยวะเพศ การสืบพันธุ์และพฤติกรรมทางเพศต่างๆ การคุมกำเนิด ความรู้เรื่องกามโรค และองค์ประกอบทางจิตวิทยาที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมทางเพศ
- 5) ประโยชน์และโทษของพฤติกรรมทางเพศก่อนแต่งงาน ควรจะต้องนำมาพิจารณา โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ตลอดจนศีลธรรม จรรยา สังเวดลัทธิ ค่านิยมของแต่ละบุคคล
- 6) เด็กวัยรุ่นควรจะรู้ถึงเรื่องราวเกี่ยวกับการคุมกำเนิด
- 7) การเปิดเผยและการบอกเล่าที่ชัดเจนเกี่ยวกับเรื่องเพศ เป็นสิ่งที่มีคุณค่ายิ่งในการเสริมสร้างและธำรงไว้ซึ่งความสัมพันธ์และการเรียนรู้ถึงการที่บุคคลมีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กันในฐานะผู้ที่มีความรับผิดชอบต่อกัน

Dickie Hill (อ้างถึงใน นพพร พานิชสุข, 2522: 15) ทำการวิจัยเรื่องพื้นฐานการศึกษาของนักศึกษามหาวิทยาลัยหลุยเซียนา สหรัฐอเมริกา ผลการวิจัยสรุปได้ว่า คนหนุ่มสาวต้องการศึกษาเรื่องเพศเพื่อเป็นหนทางแก้ไขปัญหาทางเพศของแต่ละบุคคล นักศึกษาไม่ปรารถนาที่จะได้รับความรู้เพศศึกษาจากบ้านมากนัก แต่นักศึกษาหญิงได้รับการสอนเพศศึกษาจากที่บ้านมากกว่านักศึกษาชาย ปัญหาความวุ่นวายต่างๆที่เกิดขึ้นในสังคม นักศึกษามีความคิดว่ามาจากการได้รับความรู้ผิดๆในเรื่องเพศมาจากกลุ่มเพื่อนฝูงในชั้นมัธยมปลาย ส่วนแหล่งที่สมควรให้มีการสอนเพศศึกษาแห่งแรกคือครอบครัว

Warren (อ้างถึงใน ศักดิ์ชัย ศรีสอน, 2533: 44) ได้ทำการศึกษาแหล่งที่มาของความรู้เรื่องเพศและความถูกต้องของความรู้นั้น โดยได้ทำการศึกษานักศึกษาชั้นปีที่ 1 ของมหาวิทยาลัยในกรีนโบโร จำนวน 226 คน พบว่านักศึกษาส่วนใหญ่ที่ไม่ได้คิดว่าโรงเรียนเป็นแหล่งสำคัญที่ให้

ความรู้เรื่องเพศ จะเป็นกลุ่มที่มีความรู้เรื่องเพศดีกว่า และนักศึกษาที่ลงความเห็นว่าเป็น บิดา มารดา และเพื่อน เป็นแหล่งสำคัญในการให้ความรู้เรื่องเพศมีจำนวนร้อยละ 20 ของจำนวนนักศึกษาทั้งหมด

Elizabeth Rich Allgeier และ Alber Richard Allgeier (1988: 181) ศึกษาแหล่งความรู้เรื่องเพศของวัยรุ่นพบว่า มุมมองเรื่องอวัยวะสืบพันธุ์มาจากมารดา 30% บิดา 0% เพื่อน 10% คนรัก 2% หนังสือ 20% และโรงเรียน 49% ส่วนมุมมองเรื่องการแสดงออกถึงอารมณ์ทางเพศจะมาจากมารดา 4% บิดา 0% เพื่อน 23% คนรัก 22% หนังสือ 35% และโรงเรียน 14%

Festenberg (1989: 62-63) วิจัยพบว่า วัยรุ่นอายุ 15-16 ปี ที่มีการสนทนากับบิดา มารดาในเรื่องเพศจะมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสในระดับต่ำ ขณะที่วัยรุ่นที่ไม่ได้พูดคุยกับบิดามารดาในเรื่องเพศ จะมีเพศสัมพันธ์ในวัยนี้ในระดับสูง นอกจากนี้ยังมีข้อสังเกตว่ามารดาที่มีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรส เมื่อมีบุตร บุตรส่วนใหญ่จะมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสเช่นกัน ซึ่งสาเหตุมาจากทัศนคติของมารดาที่ถ่ายทอดแก่บุตร

จากแนวคิด ทฤษฎีและผลงานที่เกี่ยวข้องทั้งหมด แสดงให้เห็นถึงความสำคัญและบทบาทของการสื่อสารที่เกิดขึ้นภายในครอบครัว โดยเฉพาะที่ผู้ปกครอง บิดามารดา ฟังสื่อสารกับบุตรของตน ตลอดจนสภาพการณ์เกี่ยวกับเรื่องเพศของวัยรุ่น ดังนั้น การศึกษาการเปิดรับข่าวสารความรู้ ทัศนคติ และทักษะการสื่อสารในเรื่องเพศศึกษาของผู้ปกครองจึงเกิดขึ้น เพื่อพิสูจน์และสนับสนุนว่า แนวคิดต่างๆเหล่านี้ น่าจะเกี่ยวข้องกัน อันเป็นการหาแนวทางการใช้กระบวนการสื่อสารของสถาบันครอบครัวในการแก้ไขปัญหาทางเพศต่อไป (สุวรรณ หงษ์ศรีสุวรรณ, 2544: 54)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 3 ระเบียบวิธีวิจัย

รูปแบบการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง “แนวทางในการสื่อสารเรื่องเพศศึกษาในครอบครัว” เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ(Qualitative Research) เน้นการเก็บข้อมูลเชิงลึกโดยอาศัยการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก(In-depth Interview) และการสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม(Non Participatory Observation) เพื่อแสวงหาแนวความคิดและข้อเสนอแนะจากพ่อแม่ที่มีลูกวัยรุ่นเพื่อหาวิธีการสอนเรื่องเพศศึกษาภายในครอบครัวที่เหมาะสม สื่อที่ควรใช้ เทคนิคในการถ่ายทอดหรือพูดคุยตลอดจนเนื้อหาสาระที่ควรจะถ่ายทอด และทราบถึงวิธีการสร้างจิตสำนึกและการจูงใจให้พ่อแม่ที่มีลูกวัยรุ่นเห็นความสำคัญและความจำเป็นที่พ่อแม่ควรสอนเรื่องเพศศึกษาภายในครอบครัว

ประชากร(Population)

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือ พ่อแม่ที่มีลูกวัยรุ่นอายุระหว่าง 13-21 ปี มีภูมิลำเนาอยู่ใน 10 จังหวัด ที่มีอัตราผู้ป่วยเอดส์สูงอยู่ใน 20 อันดับแรกของประเทศไทย

กลุ่มตัวอย่าง(Sample)

ครอบครัวที่มีพ่อแม่และลูกวัยรุ่นอายุระหว่าง 13-21 ปี จำนวน 50 ครอบครัว ที่มีภูมิลำเนาอยู่ใน 10 จังหวัดที่มีอัตราผู้ป่วยเอดส์สูงอยู่ใน 20 อันดับแรกของประเทศไทยโดยมีขั้นตอนดังนี้

1. สุ่มเลือกแบบเจาะจง(Purposive Sampling) ได้ 10 จังหวัดที่มีอัตราผู้ป่วยเอดส์สูงสุดของประเทศไทย ซึ่งแบ่งออกเป็น 4 ภาค คือ ภาคเหนือ ได้ ตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคกลาง

ก. ภาคเหนือ ได้แก่ พะเยา เชียงใหม่ พิษณุโลก

ข. ภาคใต้ ได้แก่ ภูเก็ต ตรัง

ค. ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้แก่ ขอนแก่น ชัยภูมิ

ง. ภาคกลาง ได้แก่ ระยอง จันทบุรี กรุงเทพมหานคร

2. สุ่มเลือกครอบครัวที่เป็นตัวแทนของจังหวัดๆละ 5 ครอบครัว

ก. ครอบครัวจากภาคเหนือ 15 ครอบครัว

ข. ครอบครัวจากภาคใต้ 10 ครอบครัว

ค. ครอบครัวจากภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 10 ครอบครัว

ง. ครอบครัวจากภาคกลาง 15 ครอบครัว

รวมทั้งสิ้น 50 ครอบครัว

3. ครอบครัวที่เลือกนั้นต้องเป็นครอบครัวที่มีสถานภาพเศรษฐกิจในระดับปานกลางและระดับต่ำแตกต่างกัน

4. ครอบครัวที่เลือกนั้นต้องเป็นครอบครัวที่มีอาชีพแตกต่างกันไป เช่น อาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ พ่อค้าแม่ค้ารายย่อย ผู้ประกอบการ/นักธุรกิจ รับจ้างทั่วไปและพนักงานบริษัท

5. เป็นผู้มีการศึกษาแตกต่างกันจัดอยู่ใน 5 กลุ่ม ได้แก่ ประถมศึกษา มัธยมศึกษา อนุปริญญา ปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี

6. ครอบครัวที่เลือกนั้น พ่อแม่จะต้องมีลูกอยู่ในวัยรุ่น อายุระหว่าง 13-21 ปี เท่านั้น(ไม่นับการมีหลานวัยรุ่น) และจะต้องเป็นครอบครัวที่ยินดีจะให้ข้อมูลในเรื่องเพศศึกษา

ขั้นตอนในการดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง “แนวทางในการสื่อสารเรื่องเพศศึกษาในครอบครัว” มีลำดับขั้นตอนในการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ทำการศึกษาข้อมูลเบื้องต้น จาก “โครงการศึกษาแนวทางการประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างจิตสำนึกให้พ่อแม่มีส่วนร่วมในการสอนเรื่องเพศศึกษาแก่ลูก” ของสำนักนายกรัฐมนตรี ร่วมกับกองควบคุมโรคติดต่อ กระทรวงสาธารณสุข ซึ่งเป็นข้อมูลจากการสำรวจเชิงปริมาณเกี่ยวกับสถานภาพของปัญหาเกี่ยวกับเพศ ความรู้ ทักษะ และแนวทางปฏิบัติของพ่อแม่เกี่ยวกับการสอนเรื่องเพศแก่ลูก แหล่งข้อมูลและการแสวงหาข้อมูลเกี่ยวกับเพศศึกษาที่ลูกวัยรุ่นต้องการ ประชากรและกลุ่มตัวอย่างคือ ลูกวัยรุ่นอายุ 13-21 ปี อาศัยอยู่ตามจังหวัดต่างๆของประเทศไทย จำนวน 2,000 คน เก็บข้อมูลจาก 20 จังหวัดแรกที่มีอัตราผู้ป่วยเอดส์สูงสุดของประเทศไทย

จังหวัดที่มีอัตราผู้ป่วยเอดส์สูงสุด(High Prevalence Rate)

ภาคเหนือ ได้แก่ พะเยา เชียงราย ลำปาง เชียงใหม่ พิษณุโลก

ภาคกลาง ได้แก่ ระยอง จันทบุรี นครปฐม ตราด สมุทรสาคร

ภาคใต้ ได้แก่ ภูเก็ต ตรัง พังงา ระนอง สตูล

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้แก่ เลย อุดรธานี ขอนแก่น มุกดาหาร ชัยภูมิ

(ที่มา : รายงานสถานการณ์จำนวนผู้ป่วยโรคเอดส์ในประเทศไทย ณ เดือนกันยายน 2544 กองระบาดวิทยา สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข)

2. ทบทวนแนวคิด และทฤษฎี รวมถึงงานวิจัยอันเกี่ยวข้องได้แก่ งานวิจัยเกี่ยวกับเพศศึกษาและวัยรุ่น งานวิจัยเกี่ยวกับการสอนเรื่องเพศศึกษาในโรงเรียน งานวิจัยเกี่ยวกับวัยรุ่นและการเปิดรับข่าวสาร ความรู้และทัศนคติเรื่องเพศของพ่อแม่ เป็นต้น ตลอดจนอ่านคู่มือหรือหนังสือเพศศึกษาเพื่อใช้เป็นกรอบความรู้เบื้องต้นในการเขียนบทนำ และเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง รวมไปถึงการออกแบบสัมภาษณ์เชิงลึก และใช้เป็นกรอบในการเข้าไปศึกษาข้อมูลภาคสนาม

3. กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

4. เตรียมกรอบคำถามสำหรับการสัมภาษณ์เชิงลึก(in-depth interview) ซึ่งจะใช้ในการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นพ่อแม่ที่มีลูกวัยรุ่น และแบบสังเกตการณ์
5. เตรียมอุปกรณ์ต่างๆที่ใช้ในการออกสัมภาษณ์เพื่อเก็บข้อมูล ได้แก่ กล้องถ่ายรูป สมุดจดบันทึก แบบสัมภาษณ์เชิงลึก เทปบันทึกเสียง เป็นต้น

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยทำการเก็บข้อมูลด้วยตนเอง โดยใช้เครื่องมือ 2 ชุด ได้แก่

1.แบบสัมภาษณ์เชิงลึก(In-depth Interview) ตามประเด็นข้อมูลที่ต้องการทราบและทำการบันทึกเทปการให้ข้อมูลเพื่อนำมาประมวลผลต่อไป ประเด็นคำถามแบ่งได้เป็น 5 ส่วน ดังนี้ (กรอบคำถามสัมภาษณ์เชิงลึก มีทั้งหมด 17 ข้อ อยู่ในภาคผนวก)

ส่วนที่ 1 ได้แก่

- ปัญหาของวัยรุ่นในปัจจุบันที่พ่อแม่รู้สึกว่าเป็นห่วงและหนักใจมีอะไรบ้าง
- สภาพของปัญหาเป็นอย่างไร พ่อแม่คิดว่ามีสาเหตุมาจากอะไร
- หากปัญหาเหล่านี้ไม่ได้รับการแก้ไขจะส่งผลกระทบต่อลูกวัยรุ่นอย่างไร
- ควรมีแนวทางในการแก้ไขปัญหามาอย่างไร
- ลูกวัยรุ่นมีวิธีการดำเนินชีวิตหรือการใช้ชีวิตในปัจจุบันอย่างไร

วัตถุประสงค์ในการถาม

ผู้วิจัยต้องการศึกษาถึงแนวทางในการสื่อสารเรื่องเพศศึกษาในครอบครัว และการจะได้มาซึ่งความคิดเห็นต่อแนวทางในการสื่อสารเรื่องเพศศึกษาในครอบครัวนั้น ต้องทำให้พ่อแม่ที่มีลูกวัยรุ่นตระหนักก่อนว่า ปัญหาของลูกวัยรุ่นในปัจจุบันนั้นมีอะไรบ้าง พ่อแม่มีความรู้สึกเป็นห่วงและหนักใจอย่างไร สภาพของปัญหาเป็นอย่างไร มีสาเหตุและที่มาจากอะไร และเมื่อมีปัญหาเกี่ยวกับเพศศึกษารวมอยู่ในนั้นด้วย จะทำให้พ่อแม่เห็นความสำคัญของการสอนเพศศึกษาง่ายขึ้นและอยากที่จะให้ความร่วมมือเพื่อหาแนวทางแก้ไขปัญหามากขึ้น เพราะพ่อแม่เชื่อว่าจะส่งผลกระทบต่อลูกของตนเองต่อไป หากลูกไม่มีความรู้เรื่องเพศศึกษาที่ถูกต้อง

ส่วนที่ 2 ได้แก่

- สัมพันธภาพภายในครอบครัวเป็นอย่างไร
- การสื่อสารภายในครอบครัวมีลักษณะหรือรูปแบบอย่างไรบ้าง
- พ่อแม่มีวิธีการอย่างไรในการพูดคุยหรือตักเตือนลูกวัยรุ่น โดยไม่ทำให้ลูกวัยรุ่นรู้สึกพ่อแม่กำลังเข้าไปก้าวร้าวเรื่องส่วนตัว และจุกจิกจู้จี้
- ในครอบครัวมีการสอนหรือพูดคุยเรื่องเพศศึกษาหรือไม่ อย่างไร

- สาเหตุที่พ่อแม่ส่วนใหญ่ไม่ได้สอนเรื่องเพศศึกษาแก่ลูกคืออะไร
- ความเชื่อทางสังคม วัฒนธรรม ประเพณีของไทยส่งผลกับการสอนเพศศึกษาในครอบครัวหรือไม่ อย่างไร
- พ่อแม่คิดว่าการสอนเพศศึกษาแก่ลูกวัยรุ่นมีความจำเป็นหรือไม่ เพราะอะไร
- พ่อแม่คิดว่ามีความรู้เรื่องเพศศึกษาเพียงพอที่จะสอนลูกหรือไม่ มีความรู้เรื่องเพศศึกษาในประเด็นใดบ้าง และเคยสอนกับลูกในเรื่องใด อย่างไรบ้าง
- พ่อแม่มีวิธีการอย่างไรในการสอนหรือห้ามปรามลูกในเรื่องของสื่อลามกอนาจารต่างๆ รวมถึงเว็บไซต์ที่มีภาพโป๊
- พ่อแม่มีความคิดเห็นอย่างไรกับแนวทางในการพูดคุยเรื่องเพศศึกษาในครอบครัวตามที่ลูกวัยรุ่นต้องการ

วัตถุประสงค์ในการถาม

เมื่อพ่อแม่ที่มีลูกวัยรุ่นระบุถึงปัญหาเกี่ยวกับเพศศึกษาของวัยรุ่นแล้ว ผู้วิจัยก็จะศึกษาต่อถึงเรื่องของการสื่อสารในครอบครัวว่าเป็นอย่างไร มีสัมพันธภาพภายในครอบครัวเป็นอย่างไร รักใคร่กลมเกลียวกันดีหรือไม่ วิธีการสอนหรือพูดคุยในครอบครัวเป็นอย่างไร มีการสอนหรือพูดคุยเรื่องเพศศึกษาในครอบครัวหรือไม่ ถ้าไม่ได้สอนมีสาเหตุมาจากอะไร และคิดว่าการสอนเพศศึกษาแก่ลูกวัยรุ่นมีความจำเป็นหรือไม่ ในส่วนนี้จะเป็นการประเมินทัศนคติต่อเรื่องเพศศึกษาของพ่อแม่ได้เป็นอย่างดี ว่าเขามองเรื่องเพศศึกษาเป็นอย่างไร จากนั้นผู้วิจัยก็จะตรวจสอบความรู้เรื่องเพศศึกษาของพ่อแม่ว่ามีความรู้ในประเด็นใดบ้าง มากน้อยเพียงไร หลังจากนั้นผู้วิจัยก็จะทำการประเมินทัศนคติต่อเรื่องเพศศึกษาของพ่อแม่อีกครั้งด้วยการถามถึงแนวทางในการพูดคุยเรื่องเพศศึกษาในครอบครัวตามที่ลูกวัยรุ่นต้องการ(ซึ่งได้มาจากงานวิจัยของสำนักนายกรัฐมนตรียุคที่กล่าวไปข้างต้น) ว่าพ่อแม่สามารถที่จะทำได้มากน้อยแค่ไหน อย่างไร

ส่วนที่ 3 ได้แก่

- พ่อแม่มีการเปิดรับสื่ออะไรบ้าง บ่อยครั้งแค่ไหน
- เนื้อหาสาระที่เปิดรับจากสื่อมีเรื่องของเพศศึกษาด้วยหรือไม่ อย่างไร
- สื่อที่พ่อแม่ใช้แสวงหาความรู้เกี่ยวกับเพศศึกษา
- ในกรณีที่พ่อแม่มีความรู้เรื่องเพศศึกษาไม่เพียงพอที่จะสอนลูก พ่อแม่จะมีวิธีการแสวงหาความรู้เพิ่มเติมหรือแก้ปัญหาอย่างไร

วัตถุประสงค์ในการถาม

จากที่กล่าวมาข้างต้น เมื่อผู้วิจัยทราบถึงปัญหาเกี่ยวกับเพศศึกษาของวัยรุ่น และทัศนคติของพ่อแม่ต่อเรื่องเพศศึกษา การสอนหรือพูดคุยเรื่องเพศศึกษาในครอบครัว รวมถึงความ

รู้ในเรื่องเพศศึกษาของพ่อแม่ในการถ่ายทอดสู่ลูกแล้ว ผู้วิจัยจะศึกษาต่อการเปิดรับสื่อและการแสวงหาความรู้เรื่องเพศศึกษาของพ่อแม่เพื่อนำมาสอนลูก เพื่อดูว่าพ่อแม่ได้รับความรู้เรื่องเพศศึกษามาจากแหล่งใด หรือพ่อแม่ที่ไม่ได้สอนเรื่องเพศศึกษาแก่ลูกเพราะมีความรู้ไม่เพียงพอ จะสามารถแสวงหาความรู้เพิ่มเติมได้จากที่ใด และอย่างไร ในส่วนนี้จะใช้เพื่อวางแนวทางในการให้ความรู้เรื่องเพศศึกษาแก่พ่อแม่หรือลูกวัยรุ่นผ่านสื่อต่างๆตามความเหมาะสมต่อไป

ส่วนที่ 4 ได้แก่

- พ่อแม่คิดว่าแนวทางในการสอนเพศศึกษาที่เหมาะสมกับวัยรุ่นควรเป็นอย่างไร มีเทคนิคและวิธีการอย่างไร ใครควรเป็นผู้สอนจึงจะเหมาะสม
- เนื้อหาสาระเพศศึกษาที่ควรถ่ายทอดมีอะไรบ้าง
- ความคิดเห็นเกี่ยวกับสื่อที่เหมาะสมในการให้ความรู้ด้านเพศศึกษา

วัตถุประสงค์ในการถาม

เมื่อทราบจากข้อมูลข้างต้นแล้วว่า พ่อแม่ตระหนักถึงปัญหาเกี่ยวกับเพศศึกษาของวัยรุ่น และตระหนักว่าสามารถแก้ไขปัญหาได้ด้วยการให้ความรู้เรื่องเพศศึกษาแก่ลูกวัยรุ่นหรือการสอนเพศศึกษาในครอบครัว ซึ่งคำถามในส่วนที่ 2 จะถามถึงการสอนเพศศึกษาในครอบครัวของพ่อแม่เอง แต่ในส่วนนี้ผู้วิจัยต้องการทราบถึงแนวทางในการให้ความรู้เรื่องเพศศึกษาที่เหมาะสมแก่วัยรุ่นทั่วไปในความคิดเห็นของพ่อแม่ เพราะการมองในภาพรวมหรือการมองว่าจะสอนวัยรุ่น(ลูกคนอื่น)อย่างไรนั้น จะทำให้พ่อแม่แสดงความคิดเห็นได้อย่างชัดเจนว่าการมองการสอนเพศศึกษาในครอบครัวของตนเอง เพราะบางครอบครัวพ่อแม่ก็ไม่มีความรู้และไม่มีทักษะในการสอนเพศศึกษากับลูก แต่สามารถจะให้ความคิดเห็นและให้คำแนะนำในภาพรวมได้

ส่วนที่ 5 ได้แก่

- ในฐานะที่ท่านเป็นพ่อแม่ที่มีลูกอยู่ในวัยรุ่น ท่านพอจะมีแนวทางอย่างไรบ้างที่จะสร้างจิตสำนึก หรือแรงจูงใจ กระตุ้นให้พ่อแม่หันมาใส่ใจและเห็นความสำคัญของการสอนเพศศึกษาในครอบครัว

วัตถุประสงค์ในการถาม

เมื่อทราบถึงแนวทางในการสื่อสารเรื่องเพศศึกษาในครอบครัวแล้ว ผู้วิจัยต้องการศึกษาต่อไปถึงแนวทางในการจูงใจหรือกระตุ้นให้พ่อแม่หันมาใส่ใจและให้ความสำคัญกับการสอนเพศศึกษาในครอบครัว เพราะแม้ว่าจะมีแนวทางในการสื่อสารเรื่องเพศศึกษาในครอบครัวที่ดีและได้ผลเพียงไร ก็จะไม่เกิดประโยชน์ ถ้าพ่อแม่ไม่เห็นความสำคัญและไม่ใส่ใจที่จะนำวิธีการต่างๆมา

สอนหรือพูดคุยเรื่องเพศศึกษากับลูกของตนเอง ซึ่งการให้พ่อแม่ช่วยมองและแสดงความคิดเห็นในเรื่องนี้จะทำให้ได้แนวทางในการจูงใจพ่อแม่ที่ได้ผลและตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด

2.แบบสังเกตการณ์ โดยการทำการสังเกตความร่วมมือ และความตั้งใจในการตอบข้อคำถามเชิงลึก น้ำเสียง สีหน้า ท่าทาง ตลอดจนสภาพครอบครัวได้แก่ สัมพันธภาพภายในครอบครัวระหว่างพ่อแม่ลูก และความสอดคล้องหรือความขัดแย้งของแนวความคิดตลอดจนทัศนคติระหว่างพ่อแม่และลูก (ซึ่งในบางครอบครัวพ่อแม่จะเรียกลูกเข้ามาฟังการสัมภาษณ์ด้วย)

การตรวจสอบความน่าเชื่อถือได้ของข้อมูล

แบบสัมภาษณ์เมื่อสร้างเสร็จแล้วได้ให้อาจารย์ที่ปรึกษาและคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา(Content Validity) และความเที่ยงตรงตามโครงสร้าง(Construct Validity) โดยการตรวจสอบความครอบคลุมของคำถาม ภาษาและการสื่อความหมาย ความสอดคล้องของวัตถุประสงค์กับการตั้งประเด็นคำถาม เมื่อแก้ไขแล้วก็จะนำไปทดสอบ(Pre-test) กับกลุ่มเป้าหมายที่มีคุณลักษณะเหมือนกับกลุ่มตัวอย่างเป้าหมาย และนำผลที่ได้มาตรวจสอบว่าเครื่องมือดังกล่าวสามารถตอบวัตถุประสงค์ได้ตามที่ตั้งไว้หรือไม่ หลังจากนั้นจึงนำมาแก้ไข ปรับปรุงให้มีประสิทธิภาพและจึงนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้ ซึ่งแบ่งได้เป็น 3 วิธีดังนี้

1)การตรวจสอบสามเส้าของเครื่องมือ โดยพิจารณาจากแหล่งข้อมูล โดยบุคคลที่ให้ข้อมูลแบ่งเป็นกลุ่มต่างๆตามเพศและอายุ ตามการประกอบอาชีพและรายได้ รวมถึงการศึกษา เพื่อให้ข้อมูลมีความหลากหลายแตกต่างกัน

2)ผู้วิจัยทำการตรวจสอบความเชื่อถือได้ของข้อมูลในขณะที่เก็บข้อมูลจากกลุ่มเป้าหมาย โดยพิจารณาว่า คำตอบที่ได้สามารถให้สาระสำคัญหรือไม่ และได้พยายามจับบันทึกข้อมูลอย่างละเอียดที่สุดเท่าที่จะกระทำได้ รวมถึงการบันทึกเทปตลอดเวลาที่ทำการสัมภาษณ์ เพื่อสาระข้อมูลที่สำคัญไม่ตกหล่นหายไป และตรวจด้วยวิธีการรวบรวมข้อมูลควบคู่ไปกับการสังเกต ในขณะที่ทำการสัมภาษณ์เช่น อากัปกริยา ความสนใจในการให้ข้อมูล รวมไปถึงเอกสารและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องว่ามีความสอดคล้องกับข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เจาะลึกมากน้อยเพียงใด

3)หลังจากตรวจสอบข้อมูลที่ทำการวิเคราะห์และสังเคราะห์แล้ว นำข้อมูลที่ได้ให้ผู้ให้สัมภาษณ์ อ่านทบทวนว่าข้อมูลและการตีความหมายมีความเที่ยงตรงจริงหรือไม่

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยจะทำการวิเคราะห์ข้อมูลไปพร้อมๆกับการเก็บรวบรวมข้อมูลตามหลักการวิจัยเชิงคุณภาพและทำการตรวจสอบข้อมูลที่ได้จากการสังเกตการณ์และการสัมภาษณ์ร่วมกัน ดังนี้

1. จำแนกประเภทข้อมูล
2. เปรียบเทียบข้อมูลของแต่ละครอบครัว
3. สร้างข้อสรุปแบบอุปนัย

การนำเสนอข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลจากการสัมภาษณ์เจาะลึกที่ได้มาทำการถอดเทป ประกอบกับข้อมูลจากการสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วมมาตีความในรูปของการวิเคราะห์เชิงพรรณนา(Descriptive Analysis) โดยมุ่งเน้นการวิเคราะห์แนวทางหรือวิธีการในการสอนเพศศึกษาในครอบครัวของพ่อแม่ที่มีลูกวัยรุ่น ตลอดจนกลยุทธ์ในการจูงใจหรือกระตุ้นให้พ่อแม่มีส่วนร่วมในการสอนเรื่องเพศแก่ลูก โดยทำการเสนอข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของการศึกษาคั้งนี้ 4 ข้อ ดังนี้

1. เพื่อศึกษาถึงสภาพปัญหาเกี่ยวกับเพศศึกษาของวัยรุ่น ผลกระทบต่อลูกวัยรุ่น และแนวทางแก้ไขปัญหา ตามความคิดเห็นของพ่อแม่
2. เพื่อศึกษาการสอนเพศศึกษาในครอบครัวของพ่อแม่ในปัจจุบัน
3. เพื่อศึกษาการเปิดรับสื่อและวิธีการแสวงหาความรู้เรื่องเพศศึกษาของพ่อแม่ เพื่อนำมาสอนลูก
4. เพื่อศึกษาแนวทางในการสอนเรื่องเพศศึกษาที่เหมาะสมกับวัยรุ่น

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง“แนวทางในการสื่อสารเรื่องเพศศึกษาในครอบครัว” เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เพื่อศึกษาถึงแนวทางในการสื่อสารเรื่องเพศศึกษาในครอบครัวของพ่อแม่ โดยทำการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก(Depth-interview)กับพ่อแม่ที่มีลูกอยู่ในวัยรุ่น (อายุระหว่าง 13-21 ปี) จำนวน 50 ครอบครัว จาก 10 จังหวัดที่มีอัตราผู้ติดเชื้อเอดส์สูงสุดอยู่ใน 20 อันดับแรกของประเทศไทย ซึ่งจะได้นำเสนอผลการวิจัยเป็น 6 ส่วนดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ให้สัมภาษณ์

ส่วนที่ 2 สภาพปัญหาเกี่ยวกับเพศศึกษาของวัยรุ่น ผลกระทบต่อลูกวัยรุ่นและแนวทางแก้ไขปัญหา ตามความคิดเห็นของพ่อแม่

ส่วนที่ 3 การสอนเรื่องเพศศึกษาในครอบครัวของพ่อแม่ในปัจจุบัน

ส่วนที่ 4 การเปิดรับสื่อและวิธีการแสวงหาความรู้เกี่ยวกับเพศศึกษาของพ่อแม่ เพื่อนำมาสอนลูก

ส่วนที่ 5 แนวทางในการสอนเรื่องเพศศึกษาที่เหมาะสมกับวัยรุ่น

เนื่องจากการให้สัมภาษณ์ของพ่อแม่เกี่ยวกับการสอนเรื่องเพศศึกษาในครอบครัว ข้อมูลส่วนใหญ่จะเป็นการแสดงความคิดเห็นส่วนบุคคล ซึ่งอาจมีการกล่าวอ้างถึงบุคคลที่ 3 หรือการใช้คำพูดที่เป็นภาษาพูดที่อาจจะมีอารมณ์แรง ไม่สุภาพ ดังนั้น เพื่อความเหมาะสมและให้เกียรติแก่ผู้ให้ข้อมูล ในงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยจึงขอใช้ลำดับการให้สัมภาษณ์ของครอบครัวแทนการอ้างถึงชื่อของผู้ให้สัมภาษณ์ ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

ข้อมูลจากภาคเหนือ(จังหวัดพะเยา เชียงใหม่ พิษณุโลก)	15	ครอบครัว
ข้อมูลจากภาคตะวันออกเฉียงเหนือ(จังหวัดขอนแก่น ชัยภูมิ)	10	ครอบครัว
ข้อมูลจากภาคใต้(จังหวัดภูเก็ต ตรัง)	10	ครอบครัว
ข้อมูลจากภาคกลาง(จังหวัดจันทบุรี ระยอง กรุงเทพฯ)	15	ครอบครัว
รวมทั้งสิ้น	50	ครอบครัว

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ให้สัมภาษณ์

จังหวัดพะเยา(จำนวน 5 ครอบครัว) ได้แก่

ครอบครัวที่ 1 ต.แม่ต๋ำ อ.เมือง

คุณพ่อสมศักดิ์ อายุ 46 ปี อาชีพพ่อค้าแผงผลไม้ จบการศึกษาระดับประถมศึกษา รายได้ต่อเดือนประมาณ 5,000 บาท และคุณแม่แดง อายุ 46 ปี อาชีพแม่ค้าแผงผลไม้ จบการศึกษาระดับประถมศึกษา รายได้ต่อเดือนประมาณ 5,000 บาท มีลูกวัยรุ่นอายุ 13 ปี และอายุ 18 ปี

ครอบครัวที่ 2 ต.ต๋อม อ.เมือง

คุณพ่อชาติชาย อายุ 45 ปี อาชีพพนักงานรัฐวิสาหกิจ จบการศึกษาระดับอาชีวศึกษา รายได้ต่อเดือนประมาณ 20,000 บาท และคุณแม่ธนพง อาชีพรับราชการ จบการศึกษาระดับปริญญาตรี รายได้ต่อเดือนประมาณ 15,000 บาท มีลูกวัยรุ่นอายุ 20 ปี

ครอบครัวที่ 3 ต.เวียง อ.เมือง

คุณพ่อวิมล อายุ 54 ปี อาชีพนักธุรกิจ จบการศึกษาระดับปริญญาตรี รายได้ต่อเดือนประมาณ 15,000 บาท และคุณแม่บุญทริกา อายุ 46 ปี อาชีพแม่ค้า จบการศึกษาระดับปริญญาตรี รายได้ต่อเดือนไม่แน่นอน มีลูกวัยรุ่นอายุ 15 และ 17 ปี

ครอบครัวที่ 4 ต.เวียง อ.เมือง

คุณพ่อสุวรรณ อายุ 44 ปี อาชีพเจ้าของร้านค้า จบการศึกษาระดับอนุปริญญา รายได้ต่อเดือนประมาณ 10,000 บาท และคุณแม่จิตติมา อายุ 44 ปี อาชีพรับราชการ จบการศึกษาระดับปริญญาตรี รายได้ต่อเดือนประมาณ 15,000 บาท มีลูกวัยรุ่นอายุ 17 และ 19 ปี

ครอบครัวที่ 5 ต.เวียง อ.เมือง

คุณพ่อพิชัย อายุ 43 ปี อาชีพรับจ้างทั่วไป จบการศึกษาระดับปริญญาตรี รายได้ต่อเดือนประมาณ 15,000 บาท และคุณแม่วรรณณี อายุ 43 ปี อาชีพแม่บ้าน จบการศึกษาระดับปริญญาตรี รายได้ต่อเดือนประมาณ 10,000 บาท มีลูกวัยรุ่นอายุ 14 และ 15 ปี

จังหวัดเชียงใหม่(จำนวน 5 ครอบครัว) ได้แก่

ครอบครัวที่ 1 ต.ช้างเผือก อ.เมือง

คุณพ่อสหัส อายุ 60 ปี อาชีพเคยรับราชการ(เกษียณแล้ว) จบการศึกษาระดับปริญญาตรี รายได้ต่อเดือนประมาณ 10,000 บาท และคุณแม่กรรณิการ์ อาชีพรับราชการ อายุ 54 ปี จบการศึกษาระดับปริญญาตรี รายได้ต่อเดือนประมาณ 20,000 บาท มีลูกวัยรุ่นอายุ 21 ปี 2 คน

ครอบครัวที่ 2 ต.สุเทพ อ.เมือง

คุณพ่อโคว อายุ 53 ปี อาชีพเจ้าของร้านค้า จบการศึกษาระดับอาชีวศึกษา รายได้ต่อเดือนประมาณ 20,000 บาท และคุณแม่เครือมาศ อายุ 43 ปี อาชีพเจ้าของร้านค้า จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย รายได้ต่อเดือนประมาณ 20,000 บาท มีลูกวัยรุ่นอายุ 13 และ 19 ปี

ครอบครัวที่ 3 ต.สันนาคนมั่ง อ.สันทราย

คุณพ่อพนม อายุ 44 ปี อาชีพพ่อค้าหาบเร่ จบการศึกษาระดับประถมศึกษา รายได้ต่อเดือนประมาณ 5,000 บาท และคุณแม่ณารี อายุ 34 ปี อาชีพแม่ค้าหาบเร่ จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น รายได้ต่อเดือนประมาณ 5,000 บาท มีลูกวัยรุ่นอายุ 15 ปี

ครอบครัวที่ 4 ต.ต้นเปา อ.สันกำแพง

คุณพ่อบุญรัตน์ อายุ 47 ปี อาชีพผู้ประกอบการ จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย รายได้ต่อเดือนไม่แน่นอน และคุณแม่บุรพา อายุ 45 ปี อาชีพแม่ค้าแผงลอย จบการศึกษาระดับประถมศึกษา รายได้ต่อเดือนประมาณ 15,000 บาท มีลูกวัยรุ่นอายุ 21 ปี

ครอบครัวที่ 5 ต.สุเทพ อ.เมือง

คุณพ่อพฤษ อายุ 57 ปี อาชีพรับราชการ จบการศึกษาระดับปริญญาตรี รายได้ต่อเดือนประมาณ 20,000 บาท และคุณแม่สุวรรณี อายุ 54 ปี อาชีพรับราชการ จบการศึกษาระดับปริญญาตรี รายได้ต่อเดือนมากกว่า 20,000 บาท มีลูกวัยรุ่นอายุ 17 ปี

จังหวัดพิษณุโลก(จำนวน 5 ครอบครัว) ได้แก่

ครอบครัวที่ 1 ต.ในเมือง อ.เมือง

คุณแม่มาลัย อายุ 51 ปี อาชีพแม่ค้าหาบเร่ จบการศึกษาระดับประถมศึกษา รายได้ต่อเดือนประมาณ 10,000 บาท มีลูกวัยรุ่นอายุ 20 ปี (ส่วนคุณพ่อไม่ประสงค์จะให้ข้อมูลส่วนบุคคล)

ครอบครัวที่ 2 ต.ในเมือง อ.เมือง

คุณพ่อเสนีย์ อายุ 47 ปี อาชีพเจ้าของร้านค้า จบการศึกษาระดับอาชีวศึกษา รายได้ต่อเดือนประมาณ 20,000 บาท และคุณแม่ทับทิม อายุ 42 ปี อาชีพเจ้าของร้านค้า จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย รายได้ต่อเดือนประมาณ 20,000 บาท มีลูกวัยรุ่นอายุ 21 ปี

ครอบครัวที่ 3 ต.อรัญญิก อ.เมือง

คุณพ่อณรงค์ อายุ 49 ปี อาชีพพ่อค้าหาบเร่ จบการศึกษาระดับประถมศึกษา รายได้ต่อเดือนประมาณ 5,000 บาท และคุณแม่นันทนิจ อายุ 46 ปี อาชีพรับราชการ จบการศึกษาระดับปริญญาตรี รายได้ต่อเดือนประมาณ 15,000 บาท มีลูกวัยรุ่นอายุ 18 และ 19 ปี

ครอบครัวที่ 4 ต.หัวรอ อ.เมือง

คุณพ่อสมชาย อายุ 48 ปี อาชีพรับราชการ จบการศึกษาระดับปริญญาตรี รายได้ต่อเดือนประมาณ 15,000 บาท และคุณแม่จันทร์ทิพย์ อายุ 48 ปี อาชีพรับราชการครู จบการศึกษาระดับปริญญาตรี รายได้ต่อเดือนประมาณ 15,000 บาท มีลูกวัยรุ่นอายุ 16 ปี

ครอบครัวที่ 5 ต.ในเมือง อ.เมือง

คุณพ่อสนธิ์ อายุ 58 ปี อาชีพรับราชการ จบการศึกษาระดับปริญญาตรี รายได้ต่อเดือนประมาณ 20,000 บาท และคุณแม่เกษณา อายุ 54 ปี อาชีพรับราชการครู จบการศึกษาระดับปริญญาตรี รายได้ต่อเดือนประมาณ 20,000 บาท มีลูกวัยรุ่นอายุ 17 ปี

จังหวัดขอนแก่น(จำนวน 5 ครอบครัว) ได้แก่

ครอบครัวที่ 1 จ.ขอนแก่น

คุณพ่ออนุชิต อายุ 47 ปี อาชีพพนักงานบริษัท จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย รายได้ประมาณ 10,000 บาท และคุณแม่ประดับ อายุ 45 ปี อาชีพแม่ค้า จบการศึกษาระดับประถมศึกษา รายได้ต่อเดือนประมาณ 5,000 บาท มีลูกวัยรุ่นอายุ 15 ปี

ครอบครัวที่ 2 จ.ขอนแก่น

คุณแม่สุภาพร อายุ 46 ปี อาชีพรับราชการ จบการศึกษาระดับปริญญาตรี รายได้ต่อเดือนประมาณ 20,000 บาท มีลูกวัยรุ่นอายุ 19 ปี (ส่วนคุณพ่อไม่ประสงค์จะให้ข้อมูลส่วนบุคคล)

ครอบครัวที่ 3 จ.ขอนแก่น

คุณพ่อจรัส อายุ 42 ปี อาชีพเจ้าของร้านค้า จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย รายได้ต่อเดือนประมาณ 10,000 บาท และคุณแม่นางสมร อายุ 39 ปี อาชีพแม่ค้าหาบเร่ จบการศึกษาระดับประถมศึกษา รายได้ต่อเดือนประมาณ 10,000 บาท มีลูกวัยรุ่นอายุ 13 ปี

ครอบครัวที่ 4 จ.ขอนแก่น

คุณพ่อบุญส่ง อายุ 50 ปี อาชีพนักธุรกิจ จบการศึกษาระดับปริญญาตรี รายได้ต่อเดือนประมาณ 10,000 บาท และคุณแม่ไฉย อายุ 45 ปี อาชีพนักธุรกิจ จบการศึกษาระดับปริญญาตรี รายได้ต่อเดือนประมาณ 10,000 บาท มีลูกวัยรุ่นอายุ 21 ปี

ครอบครัวที่ 5 จ.ขอนแก่น

คุณแม่พิมพ์พา อายุ 37 ปี อาชีพรับราชการ จบการศึกษาระดับปริญญาตรี รายได้ต่อเดือนประมาณ 15,000 บาท มีลูกวัยรุ่นอายุ 15 ปี (คุณพ่อไม่ประสงค์จะให้ข้อมูลส่วนบุคคล)

จังหวัดชัยภูมิ(จำนวน 5 ครอบครัว) ได้แก่

ครอบครัวที่ 1 ต.บ้านเล่า อ.เมือง

คุณแม่รัชนี อายุ 47 ปี จบการศึกษาระดับปริญญาตรี รายได้ต่อเดือนประมาณ 15,000 บาท และสามีอายุ 57 ปี อาชีพเจ้าของร้านค้า จบการศึกษาระดับปริญญาตรี รายได้ต่อเดือนประมาณ 15,000 บาท มีลูกวัยรุ่น อายุ 14 ปี

ครอบครัวที่ 2 ต.นาฝาย อ.เมือง

คุณแม่บุญส่ง อายุ 45 ปี จบการศึกษาระดับประถมศึกษา มีรายได้ต่อเดือนประมาณ 5,000 บาท และสามีอายุ 56 ปี อาชีพรับจ้างทั่วไป จบการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย รายได้ต่อเดือนประมาณ 10,000 บาท มีลูกวัยรุ่น อายุ 13 ปี

ครอบครัวที่ 3 ต.บ้านเล่า อ.เมือง

คุณแม่ประนอม อายุ 36 ปี จบการศึกษาระดับประถมศึกษา รายได้ต่อเดือนประมาณ 5,000 บาท อาชีพค้าขาย และสามีอายุ 36 ปี อาชีพรับจ้างทั่วไป จบการศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น รายได้ต่อเดือนประมาณ 5,000 บาท มีลูกวัยรุ่น อายุ 15 ปีและ 17 ปี

ครอบครัวที่ 4 ต.นาฝาย อ.เมือง

คุณแม่ลำเนา อายุ 45 ปี อาชีพเจ้าของร้านค้า จบการศึกษาระดับประถมศึกษา รายได้ต่อเดือนประมาณ 10,000 บาท และสามีอายุ 46 ปี อาชีพรับจ้างทั่วไป จบการศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น รายได้ต่อเดือนประมาณ 5,000 บาท มีลูกวัยรุ่น อายุ 15 ปี

ครอบครัวที่ 5 ต.บ้านเขว้า อ.บ้านเขว้า

คุณพ่อประสิทธิ์ 50 ปี อาชีพรับราชการ จบการศึกษาระดับปริญญาตรี รายได้ต่อเดือนประมาณ 20,000 บาท และภรรยาอายุ 48 ปี อาชีพรับราชการ จบการศึกษาระดับปริญญาตรี มีรายได้ต่อเดือนประมาณ 15,000 บาท มีลูกวัยรุ่น อายุ 16 ปี

จังหวัดภูเก็ต(จำนวน 5 ครอบครัว) ได้แก่

ครอบครัวที่ 1 ต.กมลา อ.กะทู้

คุณพ่อเกษม อายุ 52 ปี อาชีพทำสวนยาง จบการศึกษาชั้นประถมศึกษา รายได้ไม่แน่นอนและคุณแม่สุจิตรา อายุ 45 ปี อาชีพแม่ค้าแผงลอย จบการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น รายได้ต่อเดือนประมาณ 15,000 บาท มีลูกวัยรุ่นอายุ 15 และ 21 ปี

ครอบครัวที่ 2 ต.กมลา อ.กะทู้

คุณพ่อผืน อายุ 49 ปี อาชีพเจ้าของร้านค้า จบการศึกษาชั้นประถมศึกษา รายได้ต่อเดือนประมาณ 5,000 บาทและคุณแม่นิสา อายุ 48 ปี อาชีพรับจ้างทั่วไป จบการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น รายได้ต่อเดือนไม่แน่นอน มีลูกวัยรุ่นอายุ 19 ปี

ครอบครัวที่ 3 ต.เชิงทะเล อ.ถลาง

คุณพ่ออรรถพร อายุ 50 ปี อาชีพนักธุรกิจ จบการศึกษาระดับอนุปริญญา รายได้ต่อเดือนประมาณ 10,000 บาท และคุณแม่สตรี อายุ 50 ปี อาชีพรับราชการครู จบการศึกษาชั้นปริญญาตรี รายได้ต่อเดือนประมาณ 20,000 บาท มีลูกวัยรุ่นอายุ 17 ปี

ครอบครัวที่ 4 ต.ตลาดใหญ่ อ.เมือง

คุณพ่อโกสินทร์ อายุ 57 ปี อาชีพพนักงานรัฐวิสาหกิจ จบชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย รายได้ต่อเดือนประมาณ 20,000 บาทและคุณแม่เบญจพรพร อายุ 43 ปี อาชีพผู้ประกอบการ จบการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย รายได้ต่อเดือนประมาณ 20,000 บาท มีลูกวัยรุ่นอายุ 13 และ 14 ปี

ครอบครัวที่ 5 ต.เชิงทะเล อ.ถลาง

คุณพ่อน้อย อายุ 49 ปี อาชีพรับจ้างทั่วไป จบการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น รายได้ต่อเดือนประมาณ 8,000 บาท และคุณแม่สุวรรณา อายุ 37 ปี อาชีพแม่บ้าน จบการศึกษาชั้นประถมศึกษา รายได้ต่อเดือนไม่แน่นอน

จังหวัดตรัง(จำนวน 5 ครอบครัว) ได้แก่

ครอบครัวที่ 1 ต.ทับเที่ยง อ.เมือง

คุณพ่อเกษม อายุ 48 ปี อาชีพพนักงานรัฐวิสาหกิจ จบการศึกษาระดับปริญญาตรี รายได้ต่อเดือนประมาณ 15,000 บาท และคุณแม่นวรัตน์ อายุ 45 ปี อาชีพครูโรงเรียนเอกชน จบการศึกษาระดับปริญญาตรี รายได้ต่อเดือนประมาณ 10,000 บาท มีลูกวัยรุ่นอายุ 17 และ 18 ปี

ครอบครัวที่ 2 ต.ทับเที่ยง อ.เมือง

คุณพ่อพ่าย อายุ 60 ปี อาชีพเจ้าของร้านค้า จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย รายได้ต่อเดือนประมาณ 5,000 บาท และคุณแม่นัยนา อายุ 52 ปี อาชีพรับจ้างทั่วไป จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย รายได้ต่อเดือนประมาณ 5,000 บาท มีลูกวัยรุ่นอายุ 20 ปี

ครอบครัวที่ 3 ต.ทับเที่ยง อ.เมือง

คุณพ่อชัยรัตน์ อายุ 38 ปี อาชีพนักธุรกิจ จบการศึกษาระดับอาชีวศึกษา รายได้ต่อเดือนไม่แน่นอน และคุณแม่สุธารส อายุ 39 ปี อาชีพเจ้าของร้านค้า จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย รายได้ต่อเดือนไม่แน่นอน มีลูกวัยรุ่นอายุ 13 ปี

ครอบครัวที่ 4 ต.ทับเที่ยง อ.เมือง

คุณพ่อแสงวิเชียร อายุ 46 ปี อาชีพนักธุรกิจ จบการศึกษาระดับปริญญาตรี รายได้ต่อเดือนประมาณ 15,000 บาท และคุณแม่วิกุล อายุ 41 ปี อาชีพเจ้าของร้านค้า จบการศึกษาระดับปริญญาตรี รายได้ต่อเดือนประมาณ 15,000 บาท มีลูกวัยรุ่นอายุ 14 ปี

ครอบครัวที่ 5 ต.ทับเที่ยง อ.เมือง

คุณพ่อชวกิจ อายุ 50 ปี อาชีพเจ้าของร้านค้า จบการศึกษาระดับปริญญาตรี รายได้ต่อเดือนไม่แน่นอน และคุณแม่อรศรี อายุ 50 ปี อาชีพเจ้าของร้านค้า จบการศึกษาระดับปริญญาตรี รายได้ต่อเดือนไม่แน่นอน มีลูกวัยรุ่นอายุ 16 และ 18 ปี

จังหวัดจันทบุรี(จำนวน 5 ครอบครัว) ได้แก่

ครอบครัวที่ 1 ต.วัดใหม่ อ.เมือง

คุณพ่อประพันธ์ อายุ 43 ปี อาชีพรับราชการ จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย รายได้ต่อเดือนประมาณ 10,000 บาท และคุณแม่อัมพกา อายุ 42 ปี อาชีพรับราชการ จบการศึกษาระดับปริญญาตรี รายได้ต่อเดือนประมาณ 10,000 บาท มีลูกวัยรุ่นอายุ 19 ปี

ครอบครัวที่ 2 ต.วัดใหม่ อ.เมือง

คุณแม่พินดา อายุ 45 ปี อาชีพเจ้าของร้านค้า จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย รายได้ต่อเดือนประมาณ 20,000 บาท และคุณพ่อสำรวย (เสียชีวิตแล้ว) มีลูกวัยรุ่นอายุ 15 ปี

ครอบครัวที่ 3 ต.แสง อ.เมือง

คุณพ่อสมศักดิ์ อายุ 49 ปี อาชีพรับจ้างทำสวน จบการศึกษาระดับอาชีวศึกษา รายได้ต่อเดือนประมาณ 10,000 บาท และคุณแม่แก้วตา อายุ 47 ปี อาชีพแม่บ้าน จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย รายได้ต่อเดือนประมาณ 5,000 บาท มีลูกวัยรุ่นอายุ 16 ปี

ครอบครัวที่ 4 ต.แสง อ.เมือง

คุณพ่ออภิวัฒน์ อายุ 40 ปี อาชีพพนักงานบริษัท จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย รายได้ต่อเดือนประมาณ 5,000 บาท และคุณแม่ดวงพร อายุ 38 ปี อาชีพแม่บ้าน จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น รายได้ต่อเดือนประมาณ 5,000 บาท มีลูกวัยรุ่นอายุ 14 ปี

ครอบครัวที่ 5 ต.วัดใหม่ อ.เมือง

คุณแม่สุภัทรา อายุ 49 ปี อาชีพรับราชการ จบการศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรี รายได้ต่อเดือนประมาณ 20,000 บาท และคุณพ่อมานพ(เสียชีวิตแล้ว) มีลูกวัยรุ่นอายุ 19 ปี

จังหวัดระยอง(จำนวน 5 ครอบครัว) ได้แก่

ครอบครัวที่ 1 ต.บ้านกล้า อ.แกลง

คุณพ่อสวัสดิ์ อายุ 50 ปี อาชีพรับราชการ จบการศึกษาระดับปริญญาตรี รายได้ต่อเดือนประมาณ 20,000 บาท และคุณแม่สุดา อายุ 49 ปี อาชีพพนักงานรัฐวิสาหกิจ จบการศึกษาระดับปริญญาตรี รายได้ต่อเดือนประมาณ 20,000 บาท มีลูกวัยรุ่นอายุ 18 และ 20 ปี

ครอบครัวที่ 2 ต.บ้านกล้า อ.แกลง

คุณพ่อนภดล อายุ 45 ปี อาชีพนักธุรกิจ จบการศึกษาระดับปริญญาตรี รายได้ต่อเดือนประมาณ 15,000 บาท และคุณแม่อรนุช อายุ 43 ปี อาชีพรับจ้างทั่วไป จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย รายได้ต่อเดือนประมาณ 5,000 บาท มีลูกวัยรุ่นอายุ 14 ปี

ครอบครัวที่ 3 ต.ในเมือง อ.เมือง

คุณพ่อสงวน อายุ 49 ปี อาชีพรับจ้างทั่วไป จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย รายได้ต่อเดือนไม่แน่นอน และคุณแม่มะลิ อายุ 45 ปี อาชีพแม่บ้าน จบการศึกษาระดับประถมศึกษา รายได้ต่อเดือนไม่แน่นอน มีลูกวัยรุ่นอายุ 17 ปี

ครอบครัวที่ 4 ต.ในเมือง อ.เมือง

คุณพ่อประจักษ์ อายุ 56 ปี อาชีพพ่อค้า จบการศึกษาระดับปริญญาตรี รายได้ต่อเดือนประมาณ 20,000 บาท และคุณแม่พจมาน อายุ 49 ปี อาชีพแม่บ้าน จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น รายได้ต่อเดือนประมาณ 5,000 บาท มีลูกวัยรุ่นอายุ 21 ปี

ครอบครัวที่ 5 ต.บ้านฉาง อ.บ้านฉาง

คุณพ่อสมศักดิ์ อายุ 40 ปี อาชีพเจ้าของร้านค้า จบการศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรี รายได้ต่อเดือนประมาณ 20,000 บาท และคุณแม่จรัส อายุ 43 ปี อาชีพแม่บ้าน จบการศึกษาระดับประถมศึกษา รายได้ต่อเดือนไม่แน่นอน มีลูกวัยรุ่นอายุ 13 ปี

กรุงเทพมหานคร(จำนวน 5 ครอบครัว) ได้แก่

ครอบครัวที่ 1 แขวงลาดยาว เขตจตุจักร

คุณพ่อสุรศักดิ์ อายุ 47 ปี อาชีพพ่อค้าแผงลอย จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น รายได้ต่อเดือนประมาณ 5,000 บาท และคุณแม่สุวิมล อายุ 47 ปี อาชีพแม่ค้าแผงลอย จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น รายได้ต่อเดือนประมาณ 5,000 บาท มีลูกวัยรุ่นอายุ 15 ปี

ครอบครัวที่ 2 แขวงลาดยาว เขตจตุจักร

คุณพ่อเกรียงไกร อายุ 53 ปี อาชีพรับราชการ จบการศึกษาระดับอนุปริญญา รายได้ต่อเดือนประมาณ 15,000 บาท และคุณแม่ลัดดา อายุ 52 ปี อาชีพพนักงานบริษัท จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย รายได้ต่อเดือนประมาณ 10,000 บาท มีลูกวัยรุ่นอายุ 13 ปี

ครอบครัวที่ 3 เขตคลองตัน

คุณพ่อสำลี อายุ 48 ปี อาชีพรับจ้างทั่วไป จบการศึกษาระดับอาชีวศึกษา รายได้ต่อเดือนประมาณ 5,000 บาท และคุณแม่ตีเมาะ อายุ 45 ปี อาชีพแม่ค้าหาบเร่ จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย รายได้ต่อเดือนประมาณ 5,000 บาท มีลูกวัยรุ่นอายุ 19 ปี

ครอบครัวที่ 4 แขวงพระราม9 เขตห้วยขวาง

คุณพ่ออุดมศักดิ์ อายุ 45 ปี อาชีพรับราชการ จบการศึกษาระดับปริญญาตรี รายได้ต่อเดือนประมาณ 10,000 บาท และคุณแม่จันทร์เพ็ญ อายุ 38 ปี อาชีพพนักงานห้าง จบการศึกษาระดับปริญญาตรี รายได้ต่อเดือนประมาณ 10,000 บาท มีลูกวัยรุ่นอายุ 14 ปี

ครอบครัวที่ 5 แขวงบางกะปิ เขตห้วยขวาง

คุณพ่อสมาน อายุ 40 ปี อาชีพเจ้าของร้านค้า จบการศึกษาระดับปริญญาตรี รายได้ต่อเดือนประมาณ 10,000 บาท และคุณแม่อำพร อายุ 38 ปี อาชีพเจ้าแม่บ้าน จบการศึกษาระดับอาชีวศึกษา รายได้ต่อเดือนประมาณ 10,000 บาท มีลูกวัยรุ่นอายุ 19 ปี

สรุปข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ให้สัมภาษณ์

จากการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก(In-depth Interview) พ่อแม่ที่มีลูกอยู่ในวัยรุ่นอายุระหว่าง 13-21 ปี จำนวน 50 ครอบครัว สามารถสรุปข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ให้สัมภาษณ์ได้ดังนี้

ข้อมูลจากภาคเหนือ(จังหวัดพะเยา เชียงใหม่ พิษณุโลก)	15	ครอบครัว
ข้อมูลจากภาคตะวันออกเฉียงเหนือ(จังหวัดขอนแก่น ชัยภูมิ)	10	ครอบครัว
ข้อมูลจากภาคใต้(จังหวัดภูเก็ต ตรัง)	10	ครอบครัว
ข้อมูลจากภาคกลาง(จังหวัดจันทบุรี ระยอง กรุงเทพฯ)	15	ครอบครัว
รวมทั้งสิ้น	50	ครอบครัว

อาชีพของพ่อ

ตารางที่ 1.1 จำนวนและร้อยละของพ่อ จำแนกตามการประกอบอาชีพ

อาชีพ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
1.รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	18	36.0
2.นักธุรกิจ/เจ้าของร้านค้า/ผู้ประกอบการ	18	36.0
3.พ่อค้า หาบเร่/แผงลอย	7	14.0
4.รับจ้างทั่วไป/พ่อบ้าน/ลูกจ้างในบ้าน	3	6.0
5.พนักงาน/ทำงานในบริษัทห้างร้าน	4	8.0
รวม	50	100.00

จากตารางที่ 1.1 แสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างที่เป็นพ่อ ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ หรือเป็นนักธุรกิจ/เจ้าของร้านค้า/ผู้ประกอบการมากที่สุด (ร้อยละ 36.0 เท่ากัน) รองลงมาคือ อาชีพพ่อค้าหาบเร่/แผงลอย (ร้อยละ 14.0) อาชีพพนักงาน/ทำงานในบริษัทห้างร้าน (ร้อยละ 8.0) และอาชีพรับจ้างทั่วไป/พ่อบ้าน/ลูกจ้างในบ้าน(ร้อยละ 6.0) ตามลำดับ

อาชีพของแม่

ตารางที่ 1.2 จำนวนและร้อยละของแม่ จำแนกตามการประกอบอาชีพ

อาชีพ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
1.รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	18	36.0
2.นักธุรกิจ/เจ้าของร้านค้า/ผู้ประกอบการ	9	18.0
3.แม่ค้า หาบเร่/แผงลอย	14	28.0
4.รับจ้างทั่วไป/แม่บ้าน/ลูกจ้างในบ้าน	7	14.0
5.พนักงาน/ทำงานในบริษัทห้างร้าน	2	4.0
รวม	50	100.00

จากตารางที่ 1.2 แสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างที่เป็นแม่ ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจมากที่สุด(ร้อยละ 36.0) รองลงมาคือ อาชีพแม่ค้าหาบเร่/แผงลอย(ร้อยละ 28.0) อาชีพนักธุรกิจ/เจ้าของร้านค้า/ผู้ประกอบการ(ร้อยละ 18.0) อาชีพรับจ้างทั่วไป/แม่บ้าน/ลูกจ้างในบ้าน(ร้อยละ 14.0) อาชีพพนักงาน/ทำงานในบริษัทห้างร้าน(ร้อยละ 4.0) ตามลำดับ

การศึกษาของพ่อ

ตารางที่ 1.3 จำนวนและร้อยละของพ่อ จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน(คน)	ร้อยละ
1.ประถมศึกษา	8	16.0
2.มัธยมศึกษาตอนต้น	2	4.0
3.มัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า	9	18.0
4.อาชีวศึกษาหรืออนุปริญญา	13	26.0
5.ปริญญาตรี	11	22.0
6.สูงกว่าปริญญาตรี	7	14.0
รวม	50	100.00

จากตารางที่ 1.3 แสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างที่เป็นพ่อ ส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับอาชีวศึกษาหรืออนุปริญญามากที่สุด(ร้อยละ 26.0) รองลงมาคือ จบการศึกษาระดับปริญญาตรี(ร้อยละ 22.0) มัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า(ร้อยละ 18.0) ประถมศึกษา(ร้อยละ 16.0) จบสูงกว่าปริญญาตรี(ร้อยละ 14.0) และจบมัธยมศึกษาตอนต้น(ร้อยละ 4.0) ตามลำดับ

การศึกษาของแม่

ตารางที่ 1.4 จำนวนและร้อยละของแม่ จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน(คน)	ร้อยละ
1.ประถมศึกษา	8	16.0
2.มัธยมศึกษาตอนต้น	7	14.0
3.มัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า	11	22.0
4.อาชีวศึกษาหรืออนุปริญญา	1	2.0
5.ปริญญาตรี	17	34.0
6.สูงกว่าปริญญาตรี	6	12.0
รวม	50	100.00

จากตารางที่ 1.4 แสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างที่เป็นแม่ ส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาตรีมากที่สุด(ร้อยละ 34.0) รองลงมาคือ จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า(ร้อยละ 22.0) ประถมศึกษา(ร้อยละ 16.0) มัธยมศึกษาตอนต้น(ร้อยละ 14.0) จบสูงกว่าปริญญาตรี(ร้อยละ 12.0) และจบอาชีวศึกษาหรืออนุปริญญา(ร้อยละ 2.0) ตามลำดับ

รายได้ต่อเดือนของพ่อ

ตารางที่ 1.5 จำนวนและร้อยละของพ่อ จำแนกตามรายได้ต่อเดือน

ระดับการศึกษา	จำนวน(คน)	ร้อยละ
1.ต่ำกว่า 5,000 บาท	6	12.0
2.5,000 – 10,000 บาท	7	14.0
3.10,001-15,000 บาท	10	20.0
4.15,001-20,000 บาท	8	16.0
5.มากกว่า 20,000 บาท	12	24.0
6.ไม่แน่นอน	7	14.0
รวม	50	100.00

จากตารางที่ 1.5 แสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างที่เป็นพ่อ ส่วนใหญ่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนมากกว่า 20,000 บาท(ร้อยละ 24.0) รองลงมาคือ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 10,001-15,000 บาท(ร้อยละ 20.0) และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนประมาณ 15,001-20,000 บาท(ร้อยละ 14.0) ตามลำดับ

รายได้ต่อเดือนของแม่

ตารางที่ 1.6 จำนวนและร้อยละของแม่ จำแนกตามรายได้ต่อเดือน

ระดับการศึกษา	จำนวน(คน)	ร้อยละ
1.ต่ำกว่า 5,000 บาท	5	10.0
2.5,000 – 10,000 บาท	7	14.0
3.10,001-15,000 บาท	9	18.0
4.15,001-20,000 บาท	9	18.0
5.มากกว่า 20,000 บาท	14	28.0
6.ไม่แน่นอน	6	12.0
รวม	50	100.00

จากตารางที่ 1.6 แสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างที่เป็นแม่ ส่วนใหญ่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนมากกว่า 20,000 บาท(ร้อยละ 28.0) รองลงมาคือ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 10,001-15,000 บาทและ 15,001-20,000 บาท(ร้อยละ 18.0 เท่ากัน) รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 5,000-10,000 บาท (ร้อยละ 14.0) มีรายได้ต่อเดือนไม่แน่นอน(ร้อยละ 12.0) และมีรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 5,000 บาท (ร้อยละ 10.0) ตามลำดับ

อายุของลูกวัยรุ่น

ตารางที่ 1.7 จำนวนและร้อยละของพ่อแม่ จำแนกตามอายุของลูกวัยรุ่น

ระดับการศึกษา	จำนวน(คน)	ร้อยละ
1.อายุ13-15 ปี (วัยรุ่นตอนต้น)	24	48.0
2.อายุ 16-18 ปี (วัยรุ่นตอนกลาง)	10	20.0
3.อายุ 19-21 ปี (วัยรุ่นตอนปลาย)	16	32.0
รวม	50	100.00

จากตารางที่ 1.7 แสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างที่เป็นพ่อแม่ ส่วนใหญ่มีลูกอยู่ในช่วงวัยรุ่นตอนต้นมากที่สุดคือ อายุระหว่าง 13-15 ปี (ร้อยละ 48.0) รองลงมาคือ มีลูกอยู่ในช่วงวัยรุ่นตอนปลาย คือ อายุระหว่าง 19-21 ปี(ร้อยละ 32.0) และมีลูกอยู่ในช่วงวัยรุ่นตอนกลาง คือ อายุระหว่าง 16-18 ปีน้อยที่สุด(ร้อยละ 20.0) ตามลำดับ

ส่วนที่2 สภาพปัญหาเกี่ยวกับเพศศึกษาของวัยรุ่น ผลกระทบและแนวทางแก้ไข

ปัญหาของวัยรุ่นในปัจจุบัน

จากการสอบถามพ่อแม่ถึงปัญหาของวัยรุ่นในปัจจุบันที่ทำให้พ่อแม่รู้สึกว่าเป็นห่วงหรือหนักใจมากที่สุด ได้รับคำตอบดังนี้

ตารางที่ 2.1 จำนวนและร้อยละของพ่อแม่ จำแนกตามปัญหาของวัยรุ่นที่ทำให้พ่อแม่เป็นห่วงหรือหนักใจมากที่สุด

ปัญหาต่างๆของวัยรุ่น	จำนวน(คน)	ร้อยละ
ปัญหายาเสพติด	41	82.0
ปัญหาการคบเพื่อนต่างเพศ	29	58.0
ปัญหาความประพฤติไม่เหมาะสม	21	42.0
ปัญหาไม่สนใจการเรียน	21	42.0
ปัญหาการมีเพศสัมพันธ์ที่ไม่รับผิดชอบ	16	32.0
ปัญหาโรคเอดส์/โรคติดต่อทางเพศ	11	22.0
ปัญหานักศึกษาขายบริการทางเพศ	9	18.0
ปัญหาการพนัน	9	18.0
ปัญหาการตั้งครรภ์ของวัยรุ่น	7	14.0
ปัญหาการคุกคามทางเพศ/ข่มขืน	5	10.0
ปัญหาการรักร่วมเพศ	3	6.0
ปัญหาการทำแท้งเถื่อน	2	4.0

จากตารางที่ 2.1 แสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างที่เป็นพ่อแม่ส่วนใหญ่คิดว่า ปัญหา ยาเสพติดเป็นปัญหาที่น่าเป็นห่วงและทำให้รู้สึกหนักใจมากที่สุดเกี่ยวกับวัยรุ่น (ร้อยละ 82.0) รองลงมาคือ ปัญหาการคบเพื่อนต่างเพศ(ร้อยละ 58.0) ปัญหาการมีเพศสัมพันธ์ที่ไม่รับผิดชอบ และ ปัญหาไม่สนใจการเรียน(เท่ากันคือ ร้อยละ 42.0) ตามลำดับ

สภาพปัญหาและสาเหตุ

จากการสัมภาษณ์และพูดคุยกับพ่อแม่ถึงสภาพปัญหาเกี่ยวกับเพศศึกษาของวัยรุ่นและสาเหตุ ที่มาของปัญหา ผู้วิจัยได้วิเคราะห์แล้วพบว่า สามารถแบ่งเป็น 6 ปัญหาหลักๆด้วยกัน ดังนี้

ก. ปัญหายาเสพติด

ปัญหายาเสพติดเป็นปัญหาที่พ่อแม่เป็นห่วงมากที่สุดในปัจจุบัน เพราะสังคมทุกวันนี้เป็นที่ทราบกันดีว่าเต็มไปด้วยยาเสพติดมากมายและหลากหลายรูปแบบ เข้ามาใกล้ตัวมากขึ้น ยาเสพติดสามารถที่จะแพร่กระจายเข้าไปสู่ชุมชนต่างๆ รวมถึงโรงเรียนได้อย่างรวดเร็ว แม้แต่โรงเรียนอนุบาล ทำให้พ่อแม่ต้องระวังอย่างมาก คอยตักเตือนลูกๆ ดูแลเอาใจใส่ลูกๆมากขึ้นโดยเฉพาะเรื่องการคบเพื่อน การออกนอกบ้านและการใช้เงินของลูก ทั้งที่ในความเป็นจริงพ่อแม่เองก็ไม่ว่าสิ่งที่ได้ทำลงไปนั้นจะสามารถป้องกันปัญหายาเสพติดได้อย่างแท้จริงหรือไม่ เพราะเมื่อลูกออกไปนอกบ้าน ไปอยู่ในสังคมภายนอก ไปอยู่กับกลุ่มเพื่อน พ่อแม่ก็ไม่สามารถตามไปคอยดูแลหรือสังเกตพฤติกรรมได้ เมื่อลูกๆเกิดปัญหาดังกล่าวขึ้นหรือถ้าเพื่อนของลูกติดยาเสพติดจริง ลูกๆก็จะปิดบังพ่อแม่ ไม่ยอมบอกความจริง เนื่องจากกลัวว่าจะได้รับการลงโทษหรือถูกต่อว่า กลัวว่าพ่อแม่จะเสียใจ ทำให้พ่อแม่ที่มีลูกติดยาเสพติดหลายคนว่าจะทราบปัญหาก็มักจะสายเกินกว่าที่จะแก้ไขเองได้ จะต้องส่งไปบำบัดรักษา หรือไม่ก็ต้องแจ้งตำรวจเมื่อลูกไม่ยอมที่จะยุติการเสพยาเสพติดตามคำขอร้องหรือห้ามปรามของพ่อแม่

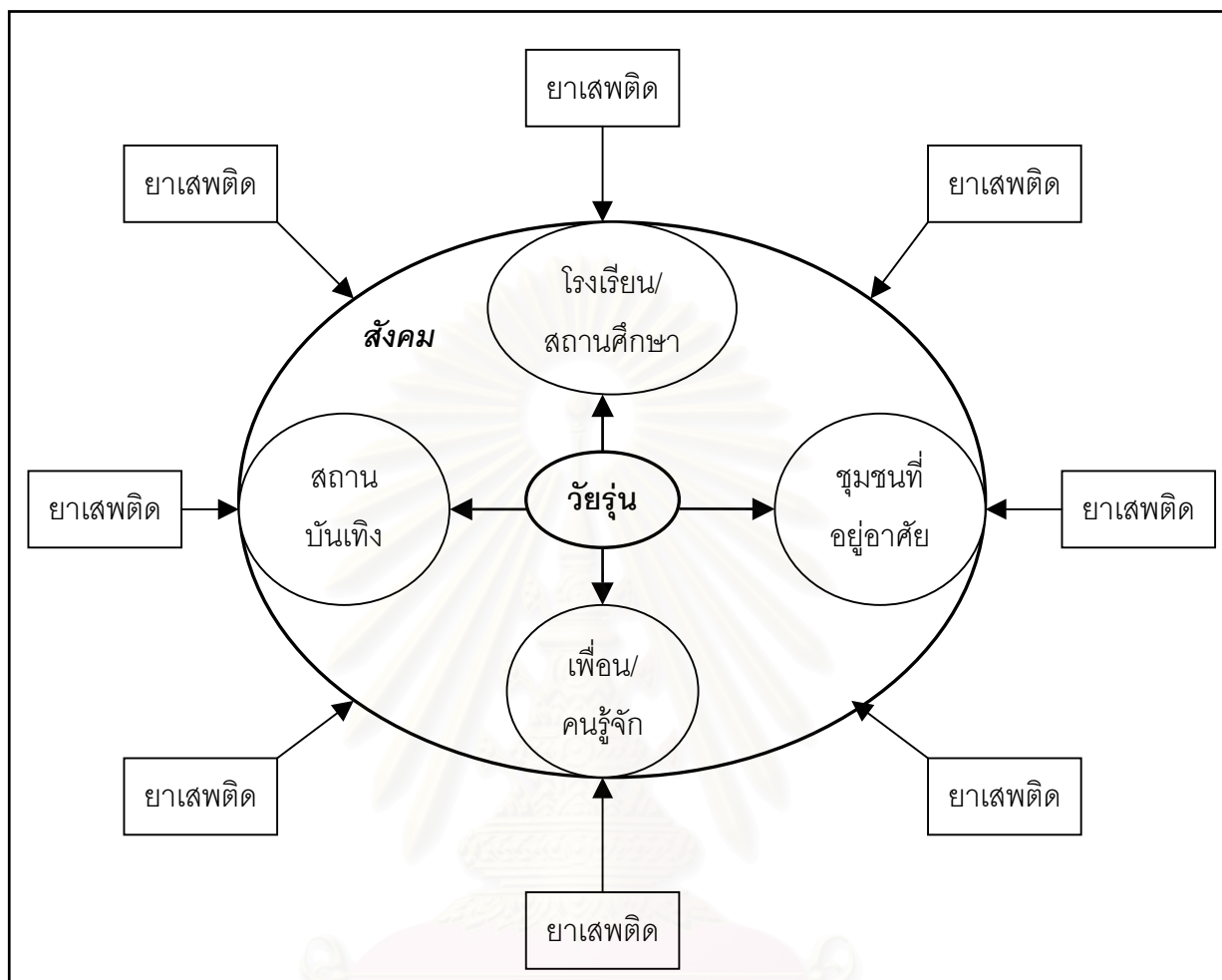
“เป็นห่วงเรื่องยาเสพติดมาก เดี่ยวนี้โรงเรียนอนุบาลมันยังเข้ามาได้เลย ส่งลูกหลานไปโรงเรียนก็เชื่อว่าปลอดภัย เพื่อนลูกเราเองอาจจะติดยาก็ได้ ใครจะไปรู้ โรงเรียนบางแห่งก็ไม่สนใจที่จะปราบปรามอย่างเข้มงวดจริงจัง ยิ่งถ้าเป็นโรงเรียนที่ไม่ค่อยมีชื่อเสียง ก็จะมีแต่เด็กแหย่ๆเข้ามาเรียน ทั้งเกเร ทั้งติดยา พ่อแม่ก็ต้องแย่งกันหาโรงเรียนดีๆให้ลูกอีก”

“ปัญหายาเสพติดนี้ร้ายแรงและน่าเป็นห่วงที่สุด เห็นชายกันริมรั้วโรงเรียนเลย บางทีลูกชายก็มาเล่าให้ฟังว่าเพื่อนในห้องก็ขายยา เราได้ยินก็ตกใจบอกไปว่าให้อยู่ห่างๆ อย่าไปยุ่งกับเพื่อนคนนั้น เดี่ยวจะโดนตำรวจจับไปด้วย”

“ปัญหายาเสพติดมีอยู่ทั่วไปเลย เดี่ยวนี้ที่ไหนก็มีขาย ดูตามข่าวในทีวีสิ กวาดล้างกันทุกวัน จับกันทุกวัน แต่ก็ยังไม่หมด แล้วคนขายคนเสพบางทีก็ยังเป็นเด็กนักเรียนอยู่เลย เด็กมัธยมแบบนี้ มันน่ากลัวตรงที่เข้าถึงกลุ่มนักเรียนนักศึกษาได้ง่ายมากๆ”

“เจอมากับตัว เพื่อนของลูกนี่แหละ เรียนดินะ หน้าตาซื่อๆ ไม่ทันไรก็ไปติดยาเสพติด ลูกก็ไม่ยอมบอกเรากลัวว่าจะไม่คบกับเพื่อน ทำให้เราต้องมาคิดว่าคนสมัยนี้ไว้ใจยาก ข้างนอกอาจจะดูดี แต่อาจจะติดยาเสพติดก็ได้”

แผนภาพที่ 2.1 : สภาพปัญหาและสาเหตุของปัญหายาเสพติด

ข. ปัญหาการคบเพื่อนต่างเพศ

นอกจากปัญหายาเสพติดที่ทำให้พ่อแม่รู้สึกหนักใจและเป็นห่วงลูกวัยรุ่นแล้ว เรื่องการคบเพื่อนต่างเพศหรือการมีแฟนของวัยรุ่น ก็เป็นอีกปัญหาหนึ่งที่ทำให้พ่อแม่หนักใจและรู้สึกเป็นห่วงไม่น้อยกว่าปัญหายาเสพติด เนื่องจากลูกๆยังอยู่ในวัยรุ่น พ่อแม่ส่วนใหญ่เห็นพ้องต้องกันว่าสิ่งเหล่านี้ยังไม่เหมาะสมกับวัยและยังไม่ถึงเวลาที่วัยรุ่นจะคบหาเพื่อนต่างเพศแบบคู่รักกันในวัยเรียน เพราะอาจจะทำให้เสียการเรียนได้ ไม่มีสมาธิในการเรียนเพราะมัวแต่คิดถึงกัน รอเวลาว่าเมื่อไหร่จะได้พบกัน ยิ่งไปกว่านั้นถ้าไม่รู้จักหักห้ามใจ เมื่อไปเที่ยวด้วยกันสองต่อสองหรืออยู่ในที่ลับตาคนก็จะเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์กันโดยที่ต่างฝ่ายยังไม่บรรลุนิติภาวะ ไม่มีความรับผิดชอบต่อกันทั้งคู่ เพราะวัยรุ่นหนุ่มสาวเป็นวัยที่ฮอร์โมนเพศรุนแรง มีอารมณ์อ่อนไหวง่าย อยากรู้ อยากลองไปเสียทุกอย่าง เห็นเพื่อนทำอย่างไรก็อยากที่จะทำตาม เห็นเพื่อนมีแฟนก็อยากจะมีแฟนบ้าง บ่อยครั้งสิ่งที่วัยรุ่นทำลงไปจึงมักจะทำไปด้วยอารมณ์มากกว่าเหตุผล เมื่อเกิดข้อผิดพลาด

พลาดขึ้นแล้วจะต้องมานั่งเสียใจในภายหลัง ซึ่งพ่อแม่เองไม่ต้องการให้เกิดเหตุการณ์อย่างนั้นและมองว่า การสูญเสียความบริสุทธิ์ของผู้หญิงนั้น เป็นสิ่งที่ติดตัวไปชั่วชีวิต ถ้าเสียความสาวก่อนที่จะแต่งงานมีครอบครัว ก็เท่ากับเป็นการประทุษร้ายบาปให้กับผู้หญิงคนนั้น

“การคบเพื่อนต่างเพศ พ่อแม่ก็อยากรู้จักบ้าง อยากรู้ว่าเป็นใครมาจากไหน จะได้รู้ว่าเขาเป็นคนดีมีชัย เป็นลูกเต๋าคือใคร ยิ่งวัยรุ่นสมัยนี้บางทีก็หึงหวงกันแย่งแฟนกัน จนเป็นเรื่องราวใหญ่โต กลัวว่าลูกจะเป็นอย่างนั้น เห็นข่าวในหนังสือพิมพ์แล้วก็อดเป็นห่วงไม่ได้”

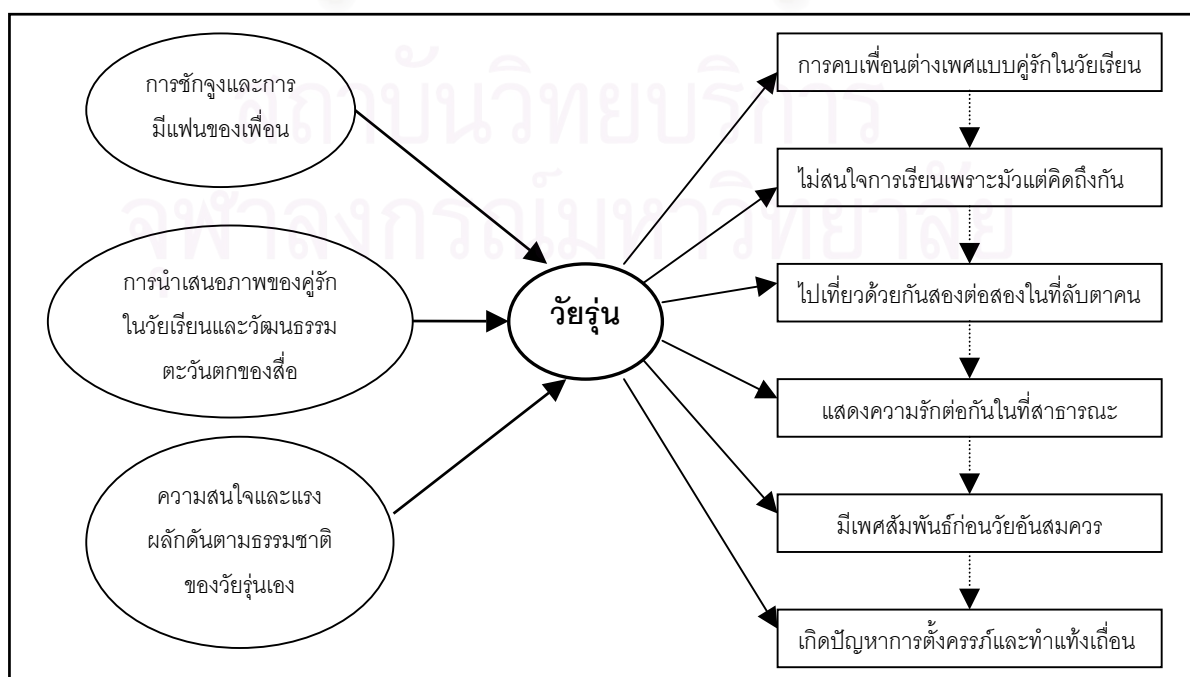
“เรื่องมีแฟนในวัยเรียนนี้เป็นกันเยอะ บางทีก็ถึงขั้นเสียเนื้อเสียตัว ไปดูได้เลยตอนโรงเรียนเลิกนะ ซ้อนรถมอเตอร์ไซด์กันเป็นคู่ๆ ดูแล้วก็สงสารพ่อแม่”

“เป็นห่วงเรื่องมีแฟน เรื่องคบเพื่อนต่างเพศ อย่างลูกชายก็จะมีเพื่อนเยอะ บางทีมีเพื่อนผู้หญิงมาหาถึงบ้าน พ่อแม่ก็ไม่รู้หรือว่าเขาคบกันในฐานะอะไร แต่ผู้หญิงสมัยนี้ก็ใจกล้ามาหาผู้ชายถึงบ้าน บางทีถ้าพ่อแม่ไม่อยู่จะเป็นยังไงก็ไม่รู้”

“เด็กวัยรุ่นทำอะไรเปิดเผยมากขึ้น กล้าคิด กล้าทำจนน่ากลัว โดยเฉพาะเรื่องชู้สาว เป็นปัญหาเกือบทุกที่ เดี่ยวนี้ใครมีลูกสาวก็น่าเป็นห่วงไม่แพ้ลูกผู้ชายเลย เพราะลูกสาวบางบ้านนี้ตั้งแต่ตัว ทั้งไปหาเพื่อนผู้ชายถึงบ้าน”

“ที่พะเยานักเรียนนี้ตัวดีเลย ซีมอเตอร์ไซด์ซ้อนกันไปเป็นคู่ๆ ไม่ได้อายเลยแหละ ไม่กลัวว่าพ่อแม่เห็นแล้วจะเสียใจเลย ไม่รู้ว่ามีอะไรกันไปถึงไหนแล้วด้วย ไรที่ขายตัวด้วยก็มีเยอะที่ริมกว๊านจะเห็นชัดเลย บางทีก็จอดรถคุยกันตามมุมมืด สักพักผู้หญิงก็ขึ้นรถเขาไป อย่างงี้มันหมายความว่ายังไงละ”

แผนภาพที่ 2.2 : สภาพปัญหาและสาเหตุของปัญหาการคบเพื่อนต่างเพศ

ค. ปัญหาที่เกิดจากอิทธิพลของสื่อ

พ่อแม่หลายคนให้ความเห็นว่า สื่อเป็นอีกตัวการหนึ่งที่เป็นสาเหตุก่อให้เกิดปัญหาการคบเพื่อนต่างเพศหรือการมีแฟนของวัยรุ่นขึ้น เพราะสื่อจะเป็นตัวกลางที่นำเสนอเรื่องราวต่างๆในสังคม สื่อสะท้อนให้เห็นว่าสังคมในปัจจุบันกำลังเป็นอย่างไร สื่อมักจะนำเสนอภาพของคู่รักในวัยรุ่น อย่างในหนังในละครพระเอกนางเอกวัยรุ่นมักจะแสดงเป็นคู่รักกัน รวมถึงมีการแสดงความรักต่อกันหรือที่เรียกว่าฉากเลิฟซีน(Love Scene) โดยเฉพาะการนำเสนอภาพคู่รักในวัฒนธรรมตะวันตกที่มักมีการแสดงความรักต่อกันอย่างโจ่งแจ้ง เช่น การกอด จูบ การจูบมือ ถูกเนื้อต้องตัวกันโดยไม่ถือสา เมื่อภาพเหล่านี้ถูกนำเสนอออกสู่สายตาคนทั่วไป วัยรุ่นก็จะเกิดความอยากรู้อยากลอง ยิ่งเห็นว่าเพื่อนๆมีแฟน ดาราก็มีแฟน ใครๆก็มีแฟน วัยรุ่นก็อยากจะทำตาม การนำเสนอของสื่อนอกจากจะก่อให้เกิดกระแสของการมีคู่รักในวัยเรียนของวัยรุ่นแล้ว ยังสร้างกระแสการแต่งกายตามแฟชั่นของวัยรุ่นขึ้นด้วย เพราะวัยรุ่นเมื่อมีความสนใจเพศตรงข้ามแล้วก็อยากที่จะแต่งตัวสวยงามเพื่อให้เพศตรงข้ามหันมาสนใจ มองว่าตนเองเป็นคนหล่อเป็นคนสวย วัยรุ่นในปัจจุบันจึงมักจะแต่งกายหล่อแหลม เช่น นุ่งกระโปรงสั้น ใส่เสื้อเกาะอก สายเดี่ยว หรือไร้สายไปตามๆกัน โดยไม่ได้คิดว่าจะส่งผลอย่างไรต่อตนเอง

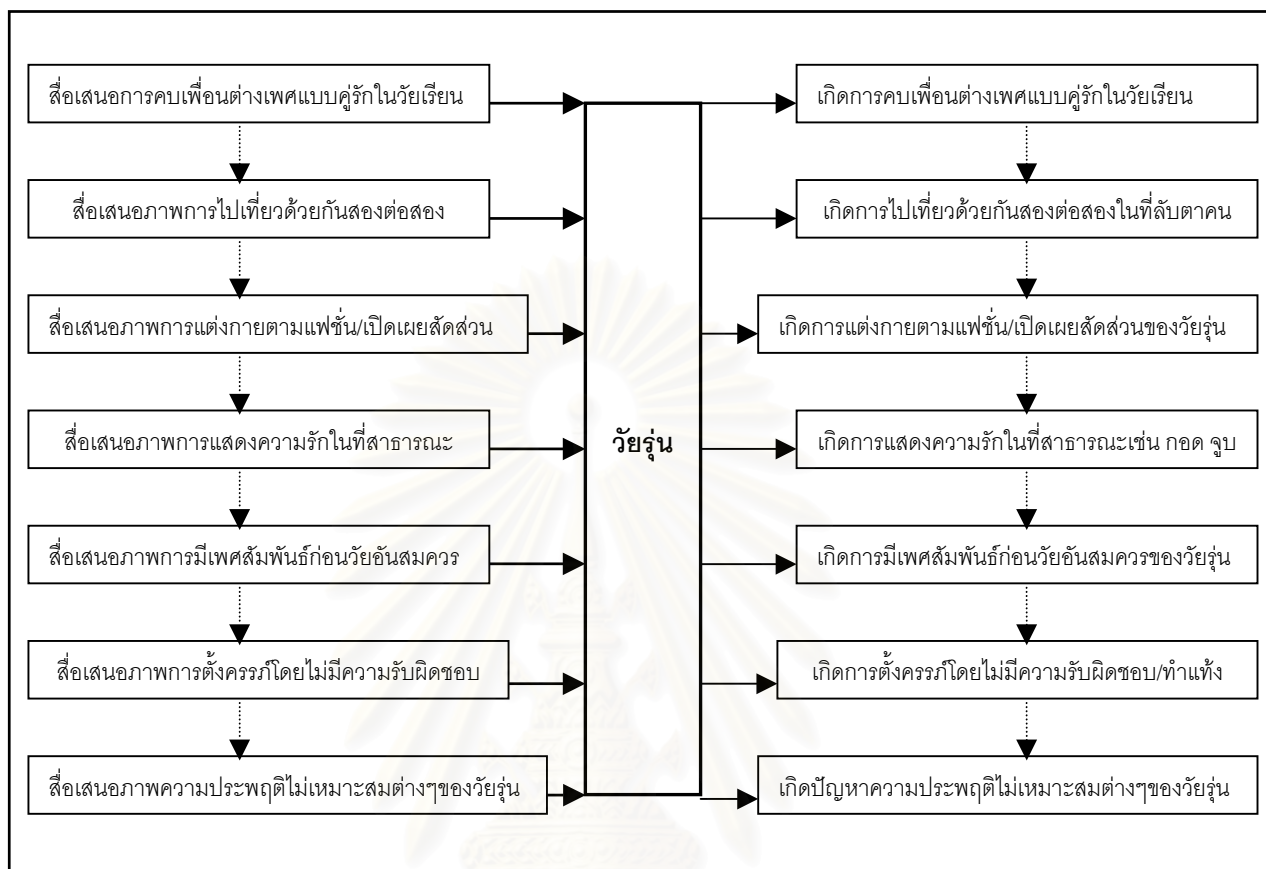
“ผมมองว่าวัยรุ่นสมัยนี้น่าสงสาร เพราะทุกคนจ้องแต่จะโทษเขา ไม่ได้ดูว่าบางทีเขาทำไปเพราะความไม่รู้ แต่ผมจะโทษสื่อมากกว่า เพราะว่าสื่อชอบชักนำ ชอบทำให้เด็กคิดว่าต้องทำอย่างนี้สิ ต้องแต่งตัวอย่างนี้ ต้องแต่งหน้า ต้องทำผมสวยๆ ต้องไปเที่ยวกับเพื่อนนอกบ้านถึงจะดูทันสมัย ถึงจะมีความสุข”

“วัยรุ่นสมัยนี้ชอบดูหนังฟังเพลง ขึ้นรถก็ต้องฟังวิทยุ เข้าบ้านก็ต้องดูทีวี ถ้ามีรายการที่ดีให้ความรู้ที่ดีไป แต่เนื่ออะไร ฟังวิทยุก็ฟังแต่รายการเพลง ข่าวอะไรไม่เคยฟัง รายการเดี๋ยวนีก็มีแต่ขอเพลงให้กัน คนนั้นขอให้คนนี้ ต้องเอ่ยชื่อกัน แล้วจะไม่ให้เด็กมันทำตามได้ยังไง ยิ่งคนที่ไม่ม่แฟนก็จะรู้สึกตัวเองด้อย ตัวเองแปลกกว่าเพื่อน”

“ฉากในหนังในละครเดี๋ยวนีมันสื่อถึงเรื่องเพศสัมพันธ์ค่อนข้างเยอะ ขนาดผู้ใหญ่บางทีดูแล้วยังรู้สึกว่าเป็นไปเลย ถ้าเด็กเห็นเข้าก็คงอดคิดมากไม่ได้ เพราะความอยากรู้อยากลองของเขา แต่ผู้ใหญ่ในบ้านเมืองหรือคนที่มีหน้าที่รับผิดชอบในเรื่องนี้ น่าจะเข้มงวดกับการผลิตสื่อหรือการเซ็นเซอร์พวกภาพลามกอนาจารให้มากกว่านี้อีกสักหน่อย”

“นักเรียนวัยรุ่นจะมีพฤติกรรมแปลกๆ ชอบเลียนแบบพฤติกรรมที่ไม่ดีจากทีวี แต่งตัวเลียนแบบดารา โดยที่ไม่ได้กลั่นกรองว่ามันดีหรือไม่ดี ส่วนใหญ่จะไม่ดีมากกว่า อยากรู้คู่รักอย่างในหนัง ปล่อยเนื้อปล่อยตัว บางคนต้องเสียตัวไปเพราะรู้เท่าไม่ถึงการณ์ก็มี”

แผนภาพที่ 2.3 : สภาพปัญหาและสาเหตุของปัญหาอิทธิพลของสื่อ

ง. ปัญหาความประพฤติไม่เหมาะสม

การแต่งกายล่อแหลมของวัยรุ่นนั้น พ่อแม่หลายคนมองว่าเป็นตัวกระตุ้นอารมณ์ ความต้องการทางเพศของเพศตรงข้ามหรือผู้ชาย ดังนั้นเมื่ออยู่ด้วยกันสองต่อสองฝ่ายชายจะพยายามล่อเกี้ยวหรือต้องการที่จะมีเพศสัมพันธ์ขึ้นมาซึ่งเป็นอารมณ์ที่เกิดขึ้นง่ายกับวัยรุ่น ถ้าหากฝ่ายหญิงไม่ยอมแต่โดยดี อาจจะมีการใช้กำลังบังคับเพื่อข่มขืนได้ และเมื่อตกเป็นของฝ่ายชาย หรือคนที่รักแล้ว ผู้หญิงก็มักจะปล่อยเลยตามเลย มีครั้งหนึ่งแล้วก็จะมีการต่อไป หรือเมื่อคบกัน นานไปฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งเกิดความเบื่อหน่ายก็จะทอดทิ้งไปหาคนอื่นอีก เพราะวัยรุ่นเป็นวัยที่เบื่อง่าย เห็นใครหล่อใครสวยก็ชอบ ถ้ามีพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรและไม่มีความรับผิดชอบอย่างนี้ไปเรื่อยๆ ก็เท่ากับเป็นการฝึกนิสัยที่ไม่ดีให้กับวัยรุ่น ทำให้วัยรุ่นได้ใจคิดว่าสามารถทำอะไรก็ได้ โดยที่ไม่ใครรู้เห็น ไม่ต้องรับผิดชอบ ลูกผู้หญิงไม่รู้จักรักษานวลสงวนตัว ไม่เห็นความสำคัญของความบริสุทธิ์ผุดผ่องในวัยสาว ถ้าวัยรุ่นไทยเป็นอย่างนี้มากๆ เข้าสังคมไทยจะกลายเป็น สังคมเด็กใจแตก เยาวชนของชาติกลายเป็นเด็กไม่มีอนาคต ไม่รู้จักคิด ไม่ทำในสิ่งที่ถูกต้อง พฤติกรรมเหล่านี้เป็นปัญหาของวัยรุ่นในปัจจุบันที่พ่อแม่ส่วนใหญ่วิตกกังวลและเป็นห่วงลูกวัยรุ่นมาก

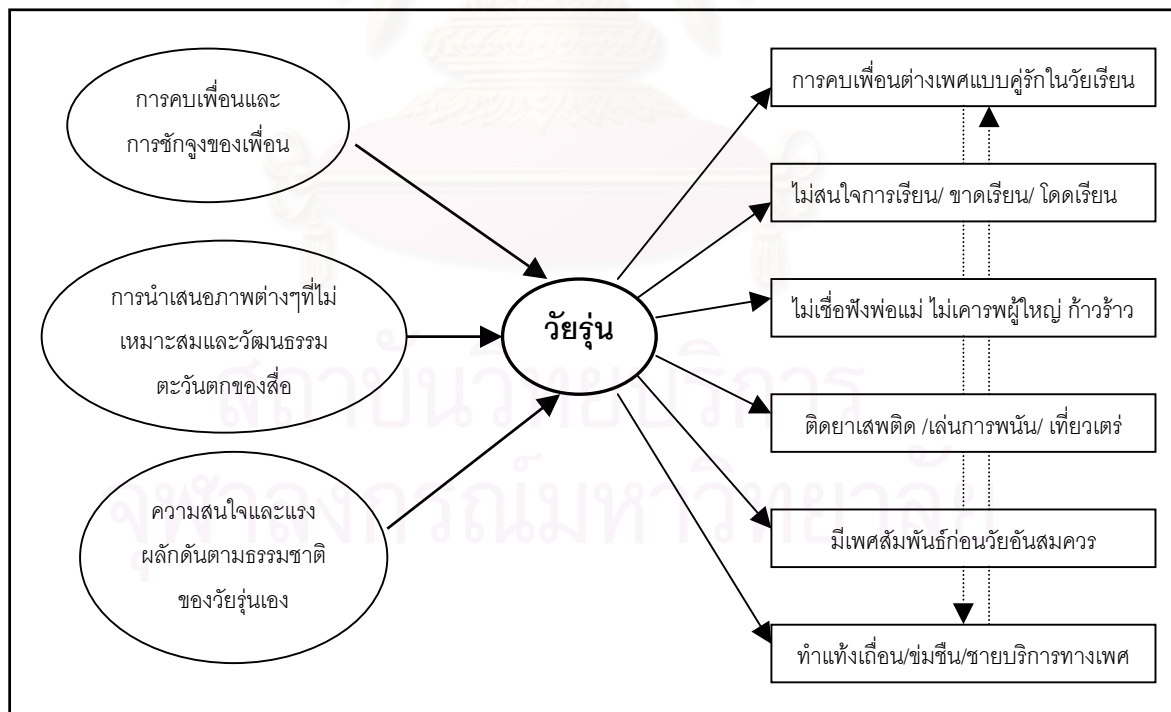
นอกจากนี้ปัญหาความประพฤติไม่เหมาะสมของวัยรุ่น ยังได้แก่ ปัญหาการยกพวกตีกัน ปัญหาความประพฤติก้าวร้าวชอบเถียงและไม่เชื่อฟังผู้ใหญ่ ไม่มีความอ่อนน้อมถ่อมตน และไม่มีความเกรงใจ ไม่มีสัมมาคารวะ ไม่ยอมรับผิด ไม่ชอบทำตามกฎระเบียบหรือกฎเกณฑ์ของสังคม

“เด็กสมัยนี้มันหัวรุนแรงไม่ค่อยเชื่อฟัง อย่างเรื่องตีกัน เรื่องสวมหมวกกันน็อก ก็เห็นที่โรงเรียนก็ทุตกันทุกวัน แต่เด็กมันก็ไม่ทำตาม เอาหูทวนลมไป ยิ่งโรงเรียนอาชีวฯ พาณิชยฯ เด็กจะตีกันบ่อย บางทีก็ตามมายิงกันถึงบ้าน”

“เป็นหัวลูกสาวเรื่องการแต่งตัวตามแฟชั่น เห็นแล้วไม่สบายใจเลย บางทีก็มุ่งกระโปรงสั้นมากๆ บางทีก็ใส่เสื้อสายเดี่ยว ยิ่งถ้าไปเที่ยวกลางคืนด้วยแล้ว จะไม่อนุญาตให้ลูกแต่งตัวอย่างนี้เลย แต่พ่อกับแม่ว่า เขาก็จะไม่พอใจอ้างว่าเพื่อนๆเขาทำไม่ได้ ก็ทะเลาะกันอีก”

“น่าจะเป็นปัญหาเรื่องความประพฤติ เด็กวัยรุ่นเดี๋ยวนี้ความประพฤติแย่มาก ยิ่งกับผู้ใหญ่หรือพ่อแม่ที่เขาไม่เกรงใจเลย บางบ้านอยากไปไหนก็ไป อยากทำอะไรก็ทำ พ่อแม่ว่าอะไรไม่ได้ ไม่มีสิทธิ์ห้ามปราม”

แผนภาพที่ 2.4 : สภาพปัญหาและสาเหตุของความประพฤติไม่เหมาะสม

จ. ปัญหาการคบเพื่อน เทียบเตรและไม่สนใจการเรียน

นอกจากนี้ยังมีพ่อแม่อีกส่วนหนึ่งที่ตั้งข้อสังเกตว่า ปัญหาวัยรุ่นที่กล่าวมาทั้งหมด มีความเชื่อมโยงเกี่ยวพันกันเป็นลูกโซ่และมีผลกระทบซึ่งกันและกัน เช่น ปัญหายาเสพติด ปัญหาการคบเพื่อนต่างเพศ ปัญหาพฤติกรรมไม่เหมาะสม ปัญหาไม่สนใจการเรียน รวมถึงปัญหาการมีเพศสัมพันธ์ที่ไม่รับผิดชอบ ตลอดจนปัญหาอื่นๆที่จะตามมา ซึ่งสาเหตุสำคัญของปัญหาวัยรุ่นนั้น พ่อแม่มองว่าเกิดจากการคบเพื่อน เพื่อนเป็นตัวแปรสำคัญของเด็กในวัยนี้ วัยรุ่นจะเป็นวัยที่ชอบเข้าสังคม ชอบการคบหาสมาคมกับเพื่อนฝูง คิดเหมือนเพื่อน ทำตามเพื่อน เพื่อนว่าอย่างไรว่าตามกัน เพื่อนมีอะไรก็จะต้องมีให้ได้อย่างเพื่อนด้วย โดยไม่ทันคิดว่าอะไรผิดอะไรถูก บางครั้งทำไปโดยรู้เท่าไม่ถึงการณ์ วัยรุ่นมักจะมองว่าสิ่งที่ตนเองทำนั้นถูกต้องเสมอ ไม่ค่อยเชื่อฟังพ่อแม่ มองว่าพ่อแม่คอยแต่จะจับผิด คอยแต่จะดุว่าและไม่เข้าใจตนเอง วัยรุ่นจึงมักจะเชื่อเพื่อนมากกว่าพ่อแม่ และใช้เวลาส่วนใหญ่อยู่นอกบ้านและทำกิจกรรมร่วมกับเพื่อนมากกว่าอยู่บ้าน เมื่อถูกเพื่อนชักชวนให้ทดลองใช้ยาเสพติดหรือเห็นว่าเพื่อนใช้ยาเสพติด วัยรุ่นก็อยากเรียนรู้ อยากลองตามเพื่อนบ้าง คิดว่าตัวเองคงจะไม่ติด มันคงจะไม่ได้ร้ายแรงอะไร บางครั้งทดลองใช้ยาเสพติด เพราะอยากเข้ากลุ่มเพื่อนให้ได้ กลัวเพื่อนจะไม่ยอมรับ กลัวเพื่อนจะว่าไม่เก่ง เมื่อทดลองใช้แล้วก็ติดยาเข้าโดยไม่รู้ตัว พอติดยาแล้วก็เริ่มที่จะไม่กลับบ้าน ชอบเที่ยวเตร่มั่วสุมมากขึ้น บางคนก็หันไปเล่นการพนันเพื่อนำเงินมาซื้อยาเสพติด เนื่องจากยังอยู่ในวัยเรียนยังไม่มีรายได้ เงินค่าขนมที่ได้เพียงเล็กน้อยยอมไม่เพียงพอ บางคนก็หันไปสนุกกับการมีเพศสัมพันธ์กับเพื่อนต่างเพศ เพราะยาเสพติดกระตุ้นอารมณ์ทำให้ควบคุมตัวเองยาก ขาดความยับยั้งคิด เมื่อมีเพศสัมพันธ์โดยขาดสติ บางครั้งก็ไม่ได้สวมถุงยางอนามัย อาจจะทำให้วัยรุ่นติดเอดส์หรือโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ได้ หรือเกิดการตั้งครรภ์ที่ยังอยู่ในวัยเรียน ปัญหาที่จะตามมาอีกก็คือ ปัญหาเด็กถูกทอดทิ้งหรือที่ร้ายกว่านั้นคือ ปัญหาการทำแท้งเถื่อน

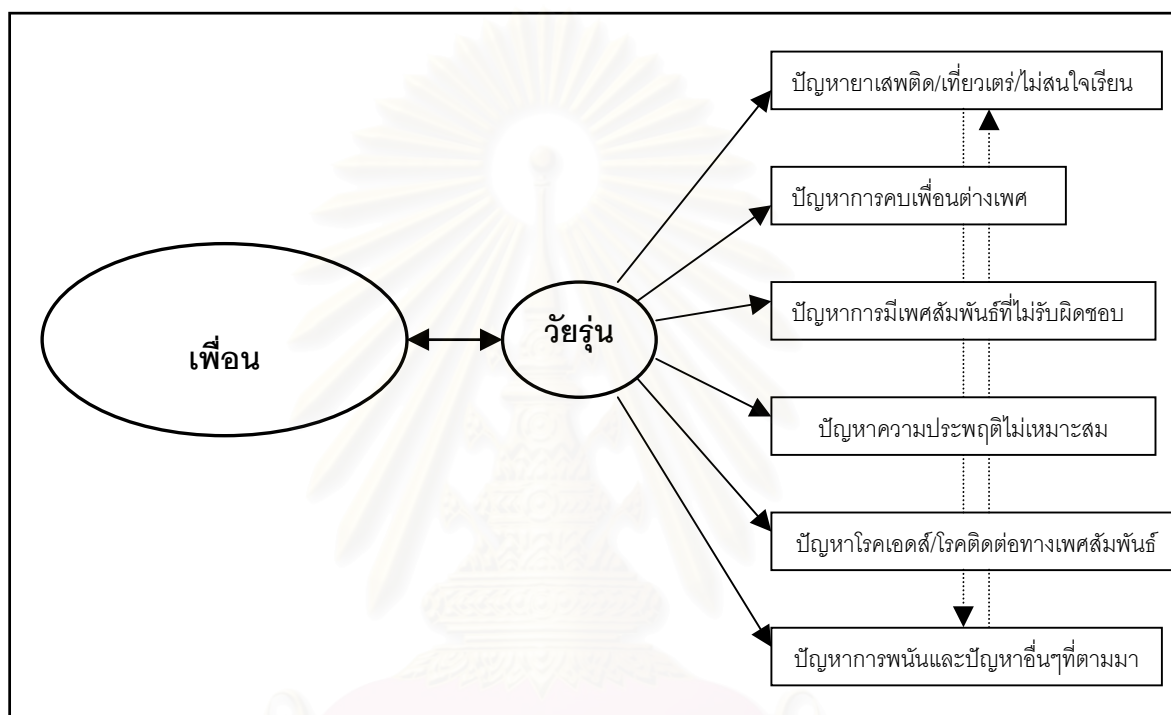
“ลูกชายเที่ยวเก่งมาก แทบจะอยู่ไม่ติดบ้านเลย ชอบคบเพื่อนฝูง โดดเรียนบ่อย ต้องไปพบครูประจำชั้นเขาอยู่บ่อยๆเรื่องขาดเรียน ไม่รู้ว่าเพื่อนของลูกเป็นยังไง คบกับใครบ้าง เดียวนี้เห็นเพื่อนเขามีอะไรก็ต้องมีตามเขา”

“เด็กวัยรุ่นเดี๋ยวนี้ไม่ค่อยจะสนใจเรียน สนใจแต่เรื่องอะไรก็ไม่ว่า ชอบเล่นแต่เกมส์ เอาแต่เที่ยว เอาแต่ออกไปนอกบ้านกับเพื่อน บางทีเสาร์-อาทิตย์ไม่อยู่ติดบ้านเลยทั้งวัน แล้วก็กลายเป็นเด็กไม่ดีไป การเรียนก็แย่งลง พอพ่อแม่ตักเตือนก็ทำเป็นฮึดฮัดขึ้นมา”

“ลูกจะชอบเถลไถลไปเรื่อย อย่างเวลาที่ใช้ไปซื้อของหรือออกไปเรียนพิเศษ ไม่เคยกลับบ้านตรงเวลาเลย พอถามก็ไม่ค่อยจะบอก เราก็ไม่อยากจะเข้มงวด แต่ก็จะเป็นการฝึกนิสัยที่ไม่ดีให้กับลูก ลูกไม่เคารพกฎกติกาเลย ไม่รู้จะทำยังไง”

“เด็กที่อยู่บ้านไกล พ่อแม่ส่งมาเรียน ต้องมาอยู่หอพักเอง ทำให้ไม่มีคนคอยดูแล และควบคุม พ่อเจอเพื่อนพ่อเจอแสงสี ก็ออกกลายเลยที่นี่ ทั้งที่วัยกลางคืน ทั้งมีผู้ชาย ทั้งยาเสพติด ไม่ไปโรงเรียน ไอ้ย...ชีวิตยุ่งเหยิงไปหมด”

แผนภาพที่ 2.5 : สภาพปัญหาและสาเหตุของการคบเพื่อน เทียวเตร

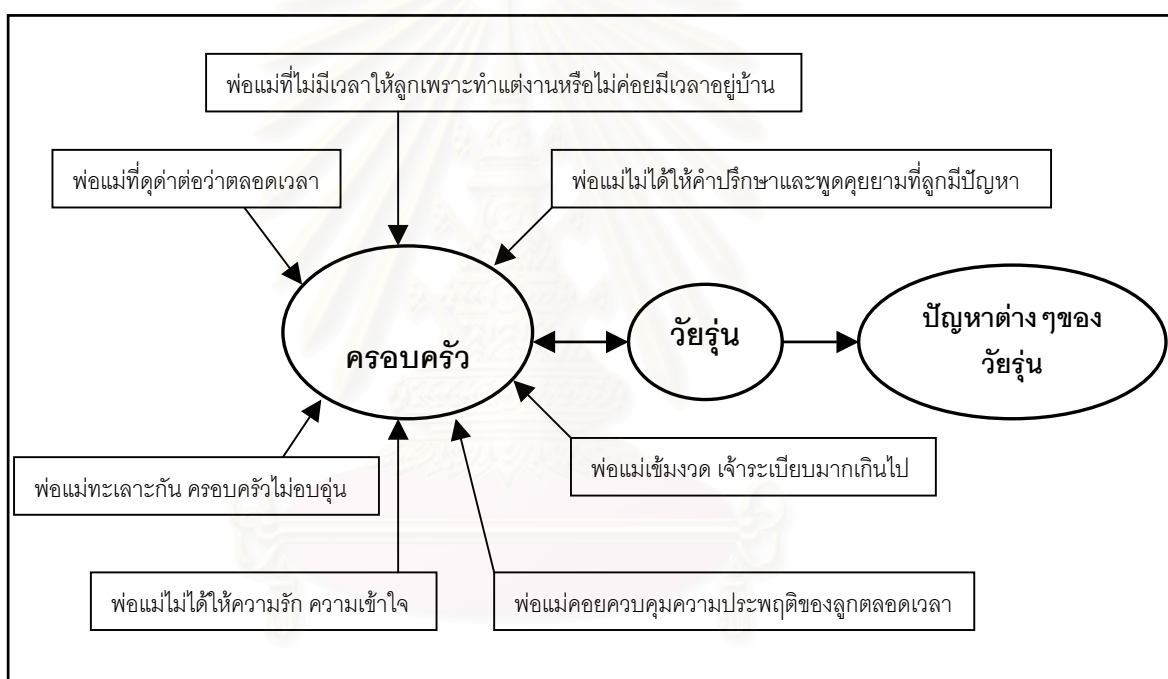
จ. ปัญหาจากครอบครัว

สาเหตุสำคัญอีกประการหนึ่งของปัญหาวัยรุ่นนอกเหนือไปจากเพื่อน คือ ครอบครัว พ่อแม่บางคนกล่าวว่า ครอบครัวเป็นส่วนสำคัญอย่างยิ่งที่จะทำให้วัยรุ่นกลายเป็นคนดีหรือคนไม่ดี วัยรุ่นที่มีปัญหาส่วนใหญ่แล้วมักจะมาจากครอบครัวที่ไม่อบอุ่น พ่อแม่ทะเลาะกัน พ่อแม่แยกทางกัน พ่อแม่คอยดูตาต่อว่าตลอดเวลา พ่อแม่เข้มงวดเจ้าระเบียบมากเกินไป ไม่ทำตัวเป็นเพื่อนกับลูก ทำให้ลูกไม่กล้าพูดคุยหรือปรึกษาเวลาที่มีปัญหาหรือไม่เรื่องไม่สบายใจ พ่อแม่บางคนคาดหวังในตัวลูกมากเกินไป ควบคุมความประพฤติให้อยู่ในสายตาของพ่อแม่ตลอดเวลา ทำให้ลูกวัยรุ่นกลายเป็นคนเก็บตัว เป็นคนเก็บกดและพยายามหาทางที่จะระบายออก หรือไปให้พ้นๆจากสภาพครอบครัวแบบนั้น ทำตัวเป็นเด็กเกเรเพราะต้องการจะประชดพ่อแม่ ประชดตัวเอง โดยที่ไม่รู้ว่ามันเป็นการทำร้ายตัวเองอย่างมาก ทำให้กลายเป็นเด็กใจแตก เสียคน ไม่มีอนาคตและกลายเป็นเยาวชนที่ไม่มีคุณภาพของประเทศชาติ

“พ่อแม่แตกแยก มีปัญหาครอบครัว ลูกก็โดนเลี้ยงดูแบบเข้มงวดและต้องได้อย่างใจพ่อแม่ เด็กๆจะไม่ค่อยรักบ้าน ไม่ค่อยรักครอบครัว ไม่ค่อยรักพ่อแม่ คราวนี้เด็กก็จะออกนอกบ้าน ไปติดยาเสพติดบ้าง เล่นการพนันบ้าง และก็มีเรื่องเพศสัมพันธ์ตามมา”

“บางครอบครัวพ่อแม่แทบจะไม่มีเวลาอบรมสั่งสอนลูกเลย ทำมาหากินหามรุ่งหามค่ำ บางทีไม่รู้ว่ลูกมีปัญหาอะไรบ้าง เรียนหนังสือเป็นยังไง คบเพื่อนเป็นยังไงบ้าง ทำให้เด็กรู้สึกว่าเขาขาดความรัก ความอบอุ่น ขาดที่พึ่งที่ปรึกษา แล้วเด็กก็จะหันไปหาสิ่งที่ไม่ดีอย่างอื่นทดแทน เพราะเขารู้สึกว่าเหงา ไม่มีใครเข้าใจเขา”

แผนภาพที่ 2.6 : สภาพปัญหาและสาเหตุของปัญหาจากครอบครัว

ผลกระทบของปัญหา

จากการสัมภาษณ์และพูดคุยกับพ่อแม่ที่มีลูกวัยรุ่น พบว่า ปัญหาต่างๆของวัยรุ่นได้ส่งผลกระทบต่อตัววัยรุ่นเองอย่างมาก และส่งผลกระทบต่อพ่อแม่ด้วย ดังนี้

ผลกระทบต่อลูกวัยรุ่น

พ่อแม่ส่วนใหญ่กล่าวว่า ปัญหาที่กล่าวมานั้นส่งผลกระทบต่อลูกวัยรุ่นของพวกเขาอย่างมาก ทั้งในเรื่องการเรียน การคบเพื่อน ความประพฤติ ชีวิตส่วนตัวและการใช้ชีวิตในสังคม รวมถึงความปลอดภัยและการดำรงชีวิตของลูกๆต่อไปในอนาคต จากการสัมภาษณ์พ่อแม่

ที่มีลูกวัยรุ่นพบว่า ผลกระทบของปัญหาเกี่ยวกับเพศศึกษาที่เกิดขึ้นต่อลูกวัยรุ่น สามารถแบ่งออกได้เป็น 4 ด้าน ดังนี้

1)ส่งผลต่อการเรียนและอนาคตของลูก

พ่อแม่ส่วนใหญ่กล่าวว่า ปัญหาที่เกิดขึ้นกับลูกวัยรุ่นไม่ว่าจะเป็นในด้านใดก็ตาม จะส่งผลอย่างมากกับการเรียนของลูก เพราะวัยรุ่นเป็นวัยหัวเลี้ยวหัวต่อ กำลังอยู่ในวัยศึกษาเล่าเรียนซึ่งต้องใช้สมาธิและความสนใจสูง เมื่อเกิดเหตุการณ์ใดเหตุการณ์หนึ่ง เช่น ติดยาเสพติด มีแฟน ไปเที่ยวกับเพื่อน ติดการพนัน หรือแม้แต่ทะเลาะกับพ่อแม่ สิ่งเหล่านี้จะมีผลกับอารมณ์ของวัยรุ่นมาก ทำให้เขาไม่มีสมาธิและไม่สนใจการเรียน เพราะไม่ได้มองไปถึงอนาคต พ่อแม่บอกว่าวัยรุ่นมักจะคิดว่า การเรียนไม่สำคัญ เป็นสิ่งน่าเบื่อ ไปเที่ยวกับเพื่อนสนุกกว่า ยิ่งถ้ามีแฟนด้วยแล้ว วัยรุ่นก็มักจะให้ความสนใจและไปมาหาสู่กันอยู่ตลอด สนใจแต่เรื่องเพศตรงข้าม

พ่อแม่ยังกล่าวต่อไปอีกว่า การที่ลูกวัยรุ่นไม่ให้ความสำคัญกับการเรียนเช่นนี้ จะส่งผลให้วัยรุ่นกลายเป็นคนไม่มีความรู้ ไม่มีความรับผิดชอบ ไม่รู้จักหน้าที่และสุดท้ายก็จะสูญเสียอนาคตที่ดี เพราะหลงผิดไปกับสิ่งชั่วร้ายต่างๆรอบตัว เรื่องอนาคตของลูกนี้นับว่าเป็นเรื่องที่พ่อแม่วิตกกังวลมาก เนื่องจากพบเห็นมามากที่เด็กวัยรุ่นจะต้องออกจากโรงเรียนก่อนเวลาอันสมควร เช่นว่า ตั้งครรภ์ในขณะที่เรียนหนังสือ ติดยาเสพติดหรือโดดเรียนจนเวลาเรียนไม่พอ เป็นต้น

2)ส่งผลต่อความประพฤติของลูก

นอกจากปัญหาที่เกิดขึ้นกับวัยรุ่นนั้น จะส่งผลต่อการเรียนและอนาคตของวัยรุ่นแล้ว พ่อแม่ยังบอกว่าส่งผลต่อความประพฤติของลูกด้วย เพราะเมื่อลูกเริ่มเข้าสู่วัยรุ่น จะมีพฤติกรรมที่เปลี่ยนไป เช่น ชอบเก็บตัว ไม่ค่อยพูดจา กลับบ้านไม่ตรงเวลา ชอบคุยโทรศัพท์นานๆ บางครั้งก็ชอบโกหกกับพ่อแม่ เถียงหรือขึ้นเสียงเมื่อพ่อแม่ว่ากล่าวตักเตือน บางครั้งกลายเป็นเด็กก้าวร้าว ไม่มีความเกรงใจผู้ใหญ่ ไม่รู้จักแยกแยะความผิดชอบชั่วดี ฯ

พ่อแม่กล่าวว่า ยิ่งถ้าบ้านไหนที่มีลูกเป็นหนุ่มเป็นสาวก็จะเห็นได้ชัดในเรื่องความเปลี่ยนแปลงทางพฤติกรรมในเรื่องของการคบเพื่อนต่างเพศ ยิ่งสี่ทุกวันนี้ชวนวัยรุ่นไปในทางที่ไม่เหมาะสมไม่ควรและขัดกับวัฒนธรรมมากขึ้น วัยรุ่นหญิงจะเริ่มแต่งกายไม่เหมาะสม แต่งหน้าทาปากไปโรงเรียน หรือไม่สนใจการเรียนเพราะสนใจแต่เรื่องผู้ชาย รวมไปถึงการแย่งชิงเพื่อนต่างกัน ที่ลงเป็นข่าวตามหน้าหนังสือพิมพ์ สิ่งเหล่านี้ทำให้พ่อแม่รู้สึกว่าการที่ลูกมีความประพฤติที่เปลี่ยนไป และกลัวว่าลูกจะกลายเป็นคนที่มีนิสัยไม่ดีได้

3)ส่งผลกระทบต่อชีวิตส่วนตัวและความเป็นอยู่ของลูก

พ่อแม่บอกว่า ปัญหาที่เกิดขึ้นกับลูกวัยรุ่นนั้นจะส่งผลไปถึงชีวิตส่วนตัวและความเป็นอยู่ของลูกวัยรุ่นด้วย คือ วัยรุ่นบางคนจะกลายเป็นคนไม่สนใจตัวเอง ไม่สนใจการเรียนของตัวเอง ไม่สนใจงานบ้าน ไม่สนใจดูแลรักษาความสะอาดของร่างกาย ปล่อยตัวให้สกปรก หงุดหงิด รุขรัง บางครั้งเสื้อผ้าที่ใส่ก็ไม่มีการซักรีด ผมเผ้าไม่ดูแลรักษา ทำให้ลูกวัยรุ่นมีสภาพที่ดูแย่ทั้งทางร่างกายและจิตใจ เพราะวัยรุ่นจะไม่สนใจที่จะพัฒนาตนเองต่อไป ไม่มีความรับผิดชอบต่อตัวเอง ไม่สนใจว่าตนเองจะเข้ากับคนในสังคมทั่วไปได้หรือไม่ ไม่สนใจว่าตัวเองจะเป็นอย่างไรต่อไป ขอเพียงให้ตัวเองเป็นอย่างที่ตัวเองอยากให้เป็นในตอนนี้นี้หรือให้เป็นอย่างเพื่อนของตัวเองก็จะพอใจ ซึ่งพ่อแม่ส่วนใหญ่ก็ไม่สามารถที่จะปล่อยปละละเลยให้เป็นอย่างนั้นได้ เนื่องจากเป็นลูกเป็นหลานก็ต้องคอยตักเตือนดูแลเอาใจใส่ด้วยความห่วงใย

4)ส่งผลกระทบต่อการใช้ชีวิตในสังคมของลูก

พ่อแม่ส่วนใหญ่กล่าว ผลกระทบที่น่าจะเกิดขึ้นกับลูกวัยรุ่นและน่าเป็นห่วงมากอีกอย่างหนึ่งคือ ผลกระทบต่อการใช้ชีวิตในสังคมของลูกวัยรุ่น เพราะถ้าวัยรุ่นต้องใช้ชีวิตอยู่ท่ามกลางสังคมที่เต็มไปด้วยปัญหาอย่างทีกล่าวมา เช่นปัญหายาเสพติด ปัญหาการพนัน ปัญหาการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยสมควร ปัญหาการตั้งครภที่ที่ไม่มีความรับผิดชอบต่อสังคม รวมไปถึงปัญหาโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ ย่อมจะทำให้การใช้ชีวิตในสังคมของลูกน่าเป็นห่วง เพราะลูกอาจจะคล้อยตาม เห็นผิดเป็นถูกหรือเอาตัวเข้าไปเกี่ยวข้องกับปัญหาต่างๆได้โดยง่าย ถ้าสังคมเต็มไปด้วยวัยรุ่นที่มีปัญหาเหล่านี้ พ่อแม่มองว่าสังคมจะกลายเป็นสังคมที่ไม่น่าอยู่อีกต่อไป

“ส่งผลเสียกับต่อลูกอย่างมาก สิ่งแวดล้อมในชุมชนที่อาศัยอยู่จะไม่ได้ ไม่น่าอยู่เหมือนเดิม อันตราย ไม่มีความปลอดภัย เวลาลูกเดินเข้าซอยมากก็ต้องคอยเป็นห่วงแล้ว ทำให้ลูกต้องระมัดระวังตัวมากขึ้น”

“สังคมยุ่งเหยิงมากขึ้น ทำให้เด็กไม่มีโอกาสได้ใช้ชีวิตแบบเด็ก ต้องต่อสู้ดิ้นรนแก่งแย่งแข่งขันตลอดเวลา ออกไปนอกบ้านก็ไม่ค่อยปลอดภัยจะเกิดอะไรขึ้นบ้างก็ไม่ว่า จะส่งผลให้เด็กเครียด เพราะไม่รู้ว่าจะเกิดอะไรขึ้นกับอนาคตบ้าง”

“สังคมจะเสื่อมเสียไปเรื่อยๆ สังคมจะวุ่นวาย เกิดปัญหาตามมาหลายอย่าง การลักขโมย ฆ่าข่มขืน ยาเสพติด แล้วเด็กจะอยู่ในสังคมได้อย่างไร ต้องเสียการเรียน เสียอนาคตไปตามๆกันแน่ เพราะปัญหามันมาอยู่รอบตัวเลย จะเอาอย่างกันไปหมด”

“ส่งผลในระยะยาวอย่างแน่นอน ถ้าตอนนี้เราทำสงครามกับประเทศไทย เราก็จะแพ้หมด เพราะเยาวชนของเราอ่อนแอ ทำแต่สิ่งที่ไม่ดีผิดกฎหมาย ไม่สนใจเรียน ปัญหาต่างๆมันเกี่ยวพันกันเป็นลูกโซ่ไปหมด ถ้าสังคมบ้านอ่อนแอ สังคมเมืองก็อ่อนไปด้วย”

ผลกระทบต่อพ่อแม่ที่มีลูกวัยรุ่น

นอกจากปัญหาของวัยรุ่นจะส่งผลกระทบต่อตัวลูกวัยรุ่นเองแล้ว ยังส่งผลกระทบต่อพ่อแม่ที่มีลูกวัยรุ่นด้วยอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ซึ่งมีผลกระทบหลักๆ 2 ด้านดังนี้

1) ส่งผลต่อการเปิดรับและแสวงหาความรู้ของพ่อแม่เพื่อนำมาสอนลูก

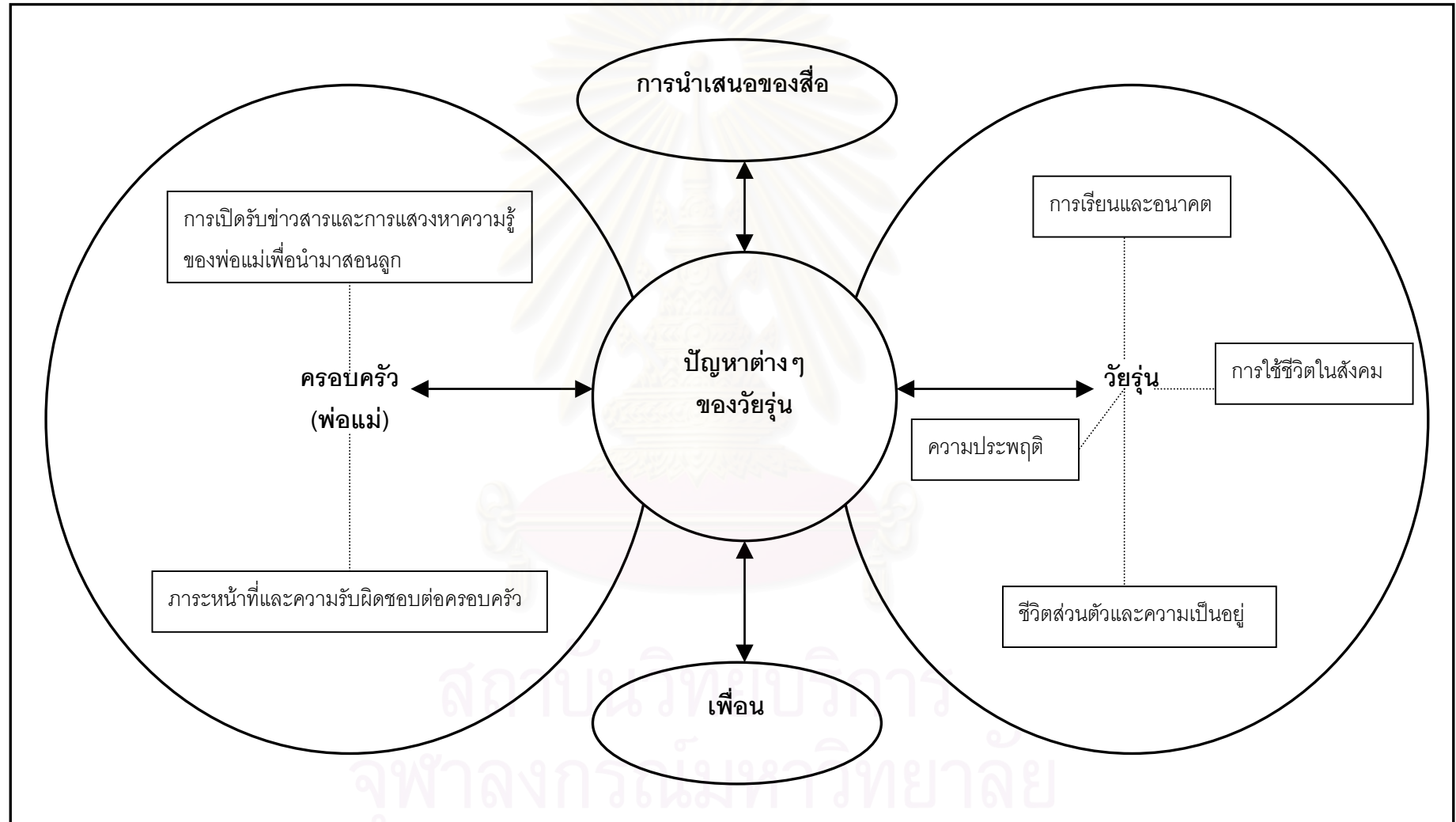
พ่อแม่หลายคนยอมรับว่าสังคมทุกวันนี้เปลี่ยนแปลงไปมากและเป็นไปอย่างรวดเร็ว โดยที่พ่อแม่มักจะตามเทคโนโลยีต่างๆไม่ค่อยทัน ต้องพยายามแสวงหาข่าวสารต่างๆให้มากขึ้นเพื่อให้ทันโลกจะได้มีความรู้เพียงพอที่จะสอนลูก ต้องพยายามที่จะรู้ให้ทันลูก เพื่อที่จะได้รู้ว่าสิ่งที่เขาพูดมาจริงหรือไม่ การเปลี่ยนแปลงของสังคมที่เกิดขึ้นนั้นมีทั้งส่วนที่ดีขึ้นและเลวลง สังคมไทยรับเอาวัฒนธรรมของต่างชาติเข้ามามากขึ้น ทั้งที่วัฒนธรรมบางอย่างไม่เหมาะสมกับสังคมไทย เช่น การแต่งกาย การคบเพื่อนต่างเพศแบบคู่รักในวัยเรียน การมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงาน การทดลองอยู่ด้วยกัน การออกไปเที่ยวข้างนอกบ้านในตอนกลางคืน สิ่งเหล่านี้ส่งผลกับพฤติกรรมของลูกวัยรุ่นทั้งสิ้น พ่อแม่ส่วนใหญ่บอกว่า วัยรุ่นในยุคนี้แตกต่างจากสมัยของพวกเขามาก กล้าคิด กล้าทำและกล้าแสดงออกมากขึ้น

2) ส่งผลให้พ่อแม่มีภาระหน้าที่และความรับผิดชอบต่อครอบครัวมากขึ้น

ทุกวันนี้นอกจากจะต้องทำงานหนักเพื่อหาเงินมาใช้จ่ายภายในครอบครัวและส่งเสริมให้ลูกๆได้เรียนแล้ว พ่อแม่ยังต้องทำหน้าที่คอยดูแลและสังเกตพฤติกรรมต่างๆของลูกมากขึ้น ต้องคอยดูเรื่องการเรียนไม่ให้คะแนนตกต่ำ ดูแลเรื่องความประพฤติไม่ให้ออกนอกกรอบนอกรอย ดูแลเรื่องการคบเพื่อน ต้องพยายามที่จะรู้ให้ได้มากที่สุดว่าเพื่อนของลูกมีกี่คน เป็นใครบ้าง มาจากไหน ลูกเข้าเหล่าใคร มีนิสัยเป็นอย่างไร ติดยาเสพติดหรือไม่ รวมถึงต้องคอยควบคุมเวลาในการออกไปข้างนอกของลูกว่าจะไปที่ไหน กับใคร จะกลับบ้านเวลาไหน ทำให้พ่อแม่ที่มีลูกวัยรุ่นในปัจจุบันจะต้องมีความรับผิดชอบต่อครอบครัวมากขึ้น เป็นการเพิ่มภาระหนักให้กับพ่อแม่

“สังคมทุกวันนี้เปลี่ยนแปลงไปมาก พ่อแม่จะต้องดูแลลูกมากขึ้น อย่างที่ภูเก็ตินี้มีนักท่องเที่ยว มีทัวร์ มั่วเซ็กซ์ มั่วยา กัน น่ากลัว ทำให้เราคอยสอดส่องดูพฤติกรรมของลูก คอยห้ามไม่ให้ลูกออกไปนอกบ้าน อีจใจหนึ่งก็สงสารลูกต้องถูกห้ามโน่นห้ามนี้ แต่สังคมก็น่ากลัวจริงๆ”

แผนภาพที่ 2.7 : ผลกระทบจากปัญหาต่างๆของวัยรุ่น

แนวทางแก้ไขปัญหา

เมื่อทราบถึงปัญหาของวัยรุ่น สภาพปัญหาและสาเหตุ รวมถึงผลกระทบจากปัญหาต่างๆ แล้ว ผู้วิจัยได้สอบถามพ่อแม่ถึงแนวทางในการแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้น พบว่า มีแนวทางหลักๆ ในการแก้ไขปัญหอยู่ 3 แนวทางด้วยกัน ดังนี้

ก. สร้างความรัก ความอบอุ่น และความเข้าใจในครอบครัว

การแก้ปัญหาของวัยรุ่นนั้นที่สำคัญจะต้องเริ่มจากภายในครอบครัว หน้าที่หลักของพ่อแม่คือต้องให้ความรักความอบอุ่นและคอยดูแลเอาใจใส่ลูกวัยรุ่นให้มากขึ้น เช่น ถ้าเป็นเรื่องเรียนหรือที่โรงเรียน พ่อแม่จะต้องคอยประสานกับครูประจำชั้นของลูกเสมอ คอยสอบถามถึงเรื่องเวลาเรียนว่าลูกเข้าเรียนสม่ำเสมอหรือไม่ ขาดเรียนบ้างหรือไม่ พฤติกรรมในชั้นเรียนและในโรงเรียนเป็นอย่างไร

เมื่ออยู่ที่บ้าน พ่อแม่ต้องคอยแนะนำสั่งสอนลูก หมั่นสังเกตพฤติกรรมของลูก ไม่ใช่ปล่อยให้ปล่อยปละละเลย ที่สำคัญคือต้องพยายามทำตัวเป็นเพื่อนกับลูกเพื่อที่ลูกมีอะไรจะได้เล่าให้ฟัง เมื่อลูกวัยรุ่นกระทำผิดหรือพ่อแม่รับรู้ถึงปัญหาของเขา พ่อแม่จะต้องไม่ดูตำหนิกล่าวในทันที ไม่อย่างนั้นเขาจะไม่เล่าปัญหาให้พ่อแม่ฟังอีก แต่จะต้องตักเตือนและสอนด้วยเหตุผล หรือถ้าจะต้องมีการลงโทษก็ควรอธิบายให้เขาเข้าใจเสียก่อนว่า เพราะเหตุใดเขาจึงควรได้รับการลงโทษ

ข. ดูแลเรื่องการคบเพื่อนของวัยรุ่น

ในเรื่องของการคบเพื่อนและความประพฤติของลูก พ่อแม่จะต้องพยายามที่จะรู้จักเพื่อนๆ ของลูกให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ ต้องรู้ว่าลูกมีเพื่อนกี่คน มีใครบ้าง พ่อแม่ของเขาเป็นใคร ทำงานอะไร เพื่อนลูกมีนิสัยใจคอเป็นอย่างไร นอกจากนี้ควรจะต้องสอนลูกเรื่องการเลือกคบเพื่อน

เมื่อทราบว่าลูกมีเพื่อนต่างเพศ พ่อแม่ไม่จำเป็นจะต้องกีดกันแต่จะต้องอธิบายให้ลูกเข้าใจว่าควรระวังตัวกับเขาอย่างไร ควรจะคบกันในฐานะเพื่อนเพื่อความเหมาะสม เปิดโอกาสให้ลูกได้เลือกคบเพื่อนต่างเพศอย่างอิสระ ไม่ไปกดดันให้เด็กรู้สึกอึดอัดหรือไม่สบายใจ เพราะการให้โอกาสกับเด็กวัยรุ่น จะทำให้เขารู้สึกมั่นใจในตัวเองมากขึ้น รู้สึกว่าพ่อแม่รักและเข้าใจเขา ให้เกียรติเขา เชื่อกันว่าเขาจะเป็นเด็กดี ไม่ทำตัวเหลวไหล ดังนั้นเขาก็ต้องไม่ทำให้พ่อแม่ผิดหวัง

“โดยส่วนตัวแล้วมองว่าปัญหาพวกนี้แก้ยาก เด็กวัยรุ่นหัวรุนแรงไม่ค่อยจะเชื่อฟัง ที่โรงเรียนก็พูดเดือนทุกวัน หน้าเสาราง ว่าอย่าตีกันบ้าง ขับรถให้สวมหมวกกันน็อคบ้าง มันก็ไม่เห็นเคยฟังกัน ส่วนหนึ่งมันต้องอยู่ที่ตัวเด็กเองด้วย อยู่ที่การศึกษา ถ้าสนใจเรียนก็ได้คิด

มากขึ้น อีกวิธีหนึ่งก็ต้องพยายามเอาธรรมะเข้าช่วย พ่อแม่ก็ต้องหมั่นดูแลเรื่องการคบเพื่อน ให้รู้จักคบเพื่อน รู้จักคิด ใครไม่ดีก็พยายามตีตัวออกห่าง”

ค. ความร่วมมือของโรงเรียน ชุมชนและสังคม

นอกจากการแก้ไขปัญหามาจากครอบครัวแล้ว ชุมชนหรือสังคมโดยรวมก็ต้องร่วมมือกันแก้ไขปัญหามาจากเยาวชนอย่างจริงจังด้วย ครู อาจารย์และโรงเรียนเองจะต้องเข้มงวดมากขึ้น เอาใจใส่เด็กนักเรียนมากขึ้น เป็นหูเป็นตาแทนผู้ปกครอง เมื่อมีอะไรที่ไม่ชอบมาพากลจะต้องรายงานให้พ่อแม่เด็กทราบทันที รัฐบาลหรือหน่วยงานต่างๆต้องมีมาตรการที่เข้มแข็งและปฏิบัติได้จริงกับสิ่งที่จะมามอมเมาเยาวชนให้หลงผิด เช่น ยาเสพติด สถานบันเทิง ซีดีเถื่อนลามก เกมตู้ แหล่งมั่วสุมอบายมุขต่างๆ สิ่งเหล่านี้จะต้องหมดไปจากสังคมไทย พร้อมกับนี้ผู้ใหญ่ในสังคมจะต้องทำตัวเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับเด็กเห็น อย่าทำตัวไม่ดีให้เด็กเห็น เด็กจะเอาเป็นแบบอย่างได้ เพราะถ้าผู้ใหญ่เป็นคนไม่ดีจะเตือนเด็กอย่างไรเขาก็คงไม่ฟัง

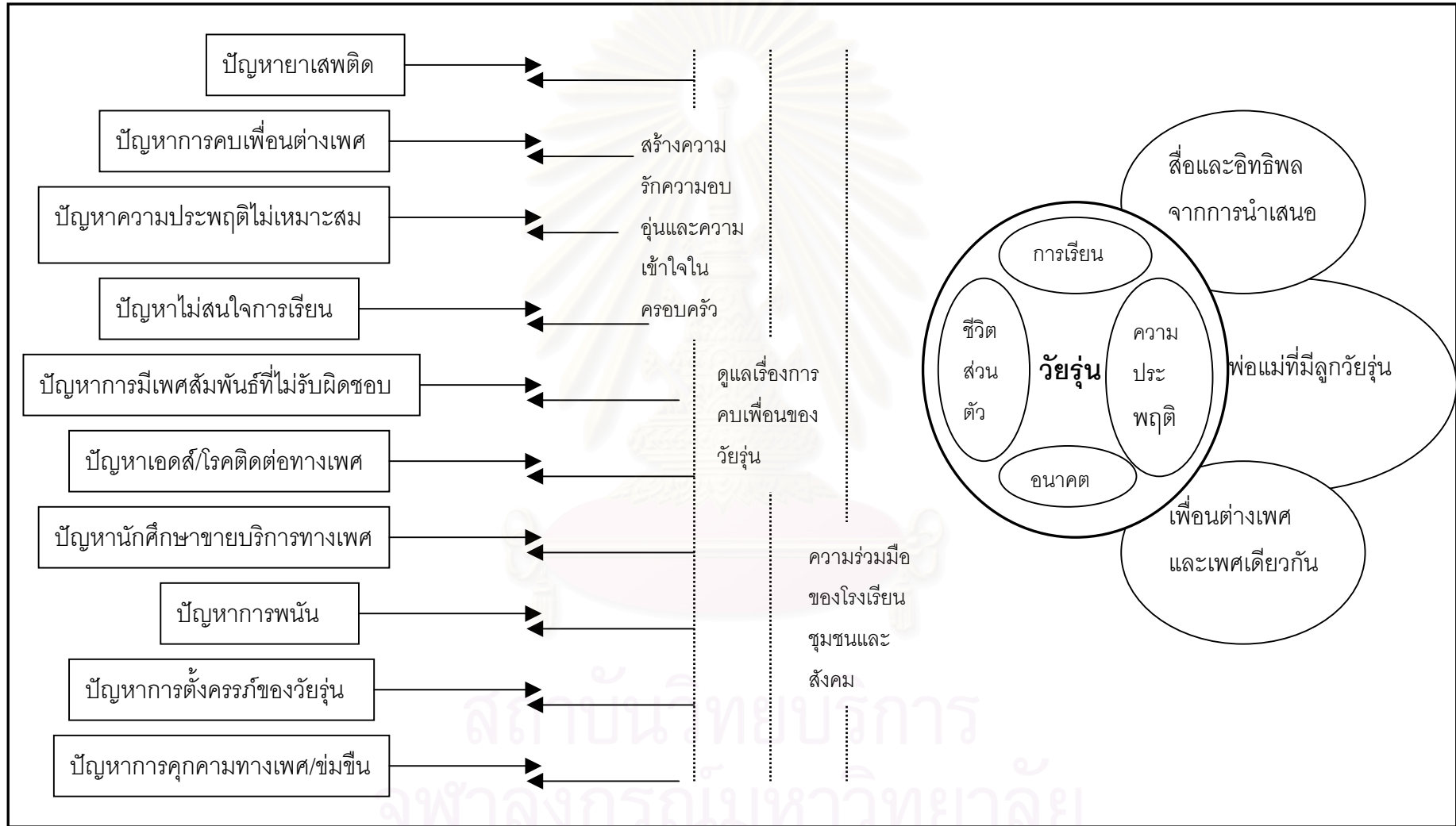
นอกจากนี้สื่อมวลชนต่างๆในสังคมไทยจะต้องทบทวนถึงเรื่องจุดยืนของตัวเอง ว่าต้องการจะนำเสนออะไร ต้องการจะชี้นำเยาวชนไทยไปในทิศทางใด เพราะเด็กและเยาวชนจะตกอยู่ภายใต้อิทธิพลของสื่อได้โดยง่าย ยิ่งชี้นำเสนอภาพของวัฒนธรรมตะวันตกมากเท่าไร เด็กไทยก็จะดำเนินรอยตามมากขึ้น เพราะคิดว่าเขาเป็นชาติที่เจริญแล้ว สิ่งที่เขาทำจะต้องเป็นสิ่งที่ดี วัยรุ่นไทยจึงมีค่านิยมและมีพฤติกรรมที่เลียนแบบชาติตะวันตกอย่างมาก เช่น การไปเที่ยวนอกบ้าน การทดลองอยู่ด้วยกันก่อนแต่ง การมีเพศสัมพันธ์กันในวัยเรียน การแต่งกายที่ล่อแหลม การแสดงความสัมพันธ์ต่อกันอย่างเปิดเผยในที่สาธารณะ เป็นต้น ถ้าเพียงแต่สื่อมวลชนใส่ใจและใส่การวิเคราะห์ความเหมาะสมลงไปเยาวชนไทยคงจะไม่เป็นแบบนี้ ทุกวันนี้นำเสนอแต่เพียงอย่างเดียว

“ผู้ใหญ่ ผู้ปกครอง นักการเมือง นายตำรวจ ทำตัวเป็นแบบอย่างที่ดี”

“ต้องแก้ปัญหามาที่รัฐบาลด้วย ไม่ใช่แก้แต่พ่อแม่ คลับบาร์ต่างๆต้องปิดตามเวลาจริงจัง สามารถควบคุมได้จริงมัย มันไปมั่วยา กินอะไร ทำอะไรกันบ้าง คนเปิดร้านเป็นใคร เปิดร้านถูกต้องมัย พวกตำรวจพอได้เงินก็เห็นปิดปากเงียบ มันไม่ได้สนใจอะไร ใ้คนติดก็ติดไป เพราะไม่ใช่ลูกหลานมันนี่”

“สังคมไทยมีเมตตาธรรมไม่เหมือนประเทศอื่น ไม่ค่อยลงโทษผู้กระทำผิดอย่างรุนแรงหรือเด็ดขาด ชอบให้ออกาสคนกลับตัว แต่คนเราถ้าจะเลวโดยสันดานยังงั้นมันก็แก้ไขไม่ได้ ต้องลงโทษสถานเดียว คนอื่นที่เขามีความกลัวอยู่บ้างจะได้ไม่เอาเป็นแบบอย่าง”

แผนภาพที่ 2.8 : สภาพปัญหาเกี่ยวกับเพศศึกษาของวัยรุ่น ผลกระทบต่อลูกวัยรุ่นและแนวทางแก้ไข ตามความคิดเห็นของพ่อแม่

ส่วนที่3 การสอนเพศศึกษาในครอบครัวของพ่อแม่ในปัจจุบัน

เมื่อทราบถึงสภาพปัญหาเกี่ยวกับเพศศึกษาของวัยรุ่น สาเหตุของปัญหา ผลกระทบและแนวทางแก้ไขปัญหาแล้ว ผู้วิจัยได้สอบถามพ่อแม่ถึงเรื่องของการสอนเพศศึกษาในครอบครัวของพ่อแม่ในปัจจุบัน พบว่า พ่อแม่ส่วนใหญ่ไม่ได้สอนเรื่องเพศศึกษาในครอบครัว

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงใคร่ขอกล่าวถึงผลการวิจัยเรื่องการสอนเพศศึกษาในครอบครัวของพ่อแม่ในปัจจุบัน ใน 6 หัวข้อด้วยกัน คือ 1)สาเหตุที่พ่อแม่ไม่ได้สอนเรื่องเพศศึกษาแก่ลูก 2)ผลกระทบต่อลูกวัยรุ่นเมื่อไม่ได้รับการสอนเรื่องเพศศึกษาจากพ่อแม่ 3)ความจำเป็นของการสอนเพศศึกษาในครอบครัว 4)ความรู้ของพ่อแม่ในการสอนเพศศึกษาในครอบครัว 5)วิธีการสอนเพศศึกษาในครอบครัวของพ่อแม่ในปัจจุบัน และ 6)ความเป็นไปได้ในการพูดคุยเรื่องเพศศึกษากับลูกวัยรุ่น

สาเหตุที่พ่อแม่ส่วนใหญ่ไม่ได้สอนเรื่องเพศศึกษาแก่ลูก

จากการสัมภาษณ์พบว่า พ่อแม่ส่วนใหญ่ไม่ได้สอนเรื่องเพศศึกษาแก่ลูก ผู้วิจัยจึงได้สอบถามและพูดคุยกับพ่อแม่ที่มีลูกวัยรุ่นถึงสาเหตุที่พ่อแม่ส่วนใหญ่ไม่ได้สอนเรื่องเพศศึกษาแก่ลูกวัยรุ่น ได้รับคำตอบดังนี้

ตารางที่ 3.1 จำนวนและร้อยละของพ่อแม่ จำแนกตามสาเหตุที่คิดว่าทำให้พ่อแม่ส่วนใหญ่ไม่ได้สอนเรื่องเพศศึกษาในครอบครัว

สาเหตุที่ทำให้พ่อแม่ไม่สอนเรื่องเพศศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
เงินอายุและไม่กล้าพูดถึงเรื่องเพศ	38	76.0
กลัวว่าจะเป็นภาระซึ่งช่องทางให้ลูกไปปฏิบัติ	29	58.0
ความเชื่อทางสังคม วัฒนธรรมของไทย	26	52.0
ไม่ได้รับการสอนจากพ่อแม่เช่นกัน	22	44.0
ไม่เห็นว่ามีความสำคัญหรือจำเป็น	18	36.0
ความรู้ความเข้าใจเรื่องเพศศึกษามีน้อย	17	34.0
ไม่มีเวลา เพราะธุรกิจรัดตัว งานยุ่งมาก	15	30.0
ไม่มีเวลา เพราะยากจนต้องทำงานหาเช้ากินค่ำ	13	26.0
มีทัศนคติที่ไม่ดีต่อเรื่องเพศศึกษา	9	18.0
การศึกษาน้อย	6	12.0

จากตารางที่ 3.1 แสดงให้เห็นว่า พ่อแม่ส่วนใหญ่(ร้อยละ 76.0) คิดว่าความเขินอายและไม่กล้าพูดถึงเรื่องเพศ เป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้พ่อแม่ส่วนใหญ่ไม่ได้สอนเรื่องเพศศึกษาในครอบครัว และสาเหตุสำคัญรองลงมาคือ กลัวว่าถ้าพูดหรือสอนเรื่องเพศศึกษาแก่ลูกจะเป็นการชี้ช่องทางให้ลูกนำไปปฏิบัติ(ร้อยละ 58.0) และลำดับต่อมาคือ ความเชื่อทางสังคม วัฒนธรรมไทย เป็นสาเหตุที่ทำให้พ่อแม่ไม่ได้สอนเรื่องเพศศึกษาในครอบครัว(ร้อยละ 52.0)

พ่อแม่ส่วนใหญ่คิดว่าความเขินอายและไม่กล้าพูดถึงเรื่องเพศเป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้พ่อแม่ไม่ได้สอนเรื่องเพศศึกษาในครอบครัว พ่อแม่ไม่กล้าพูดถึงเรื่องเพศเพราะคิดว่าเป็นเรื่องลับส่วนตัว เป็นเรื่องของสรีระ อารมณ์ ความรู้สึกทางเพศ ที่ลูกน่าจะจะได้เรียนรู้เองตามธรรมชาติเมื่อเขาโตขึ้นมากกว่าที่พ่อแม่จะนำมาสอน พ่อแม่อายุที่จะพูดถึงเรื่องพวกนี้และไม่รู้ว่าจะเริ่มต้นพูดถึงอย่างไรด้วย ประกอบกับความเชื่อทางสังคมและวัฒนธรรมของไทยที่สั่งสอนกันมาว่า เรื่องเพศ เรื่องกามารมณ์ เรื่องชายหญิงเป็นเรื่องน่าอาย เป็นเรื่องต่ำ ไม่สุภาพ เป็นเรื่องในมุ้ง ไม่ควรจะนำมาพูดคุยกันกับบุคคลอื่น และไม่ใช่ว่าเรื่องที่เราควรจะนำมาสั่งสอนลูกหลานเพราะถ้าพ่อแม่สอนหรือพูดถึงเรื่องเพศ เรื่องการมีเพศสัมพันธ์ก็จะเท่ากับพ่อแม่เปิดโอกาสให้ลูกไปทดลองทำสิ่งเหล่านั้น เท่ากับพ่อแม่บอกลูกทางอ้อมว่า “เปิดไฟเขียวให้” หรือลูกอาจจะคิดว่าพ่อแม่เห็นเรื่องเพศศึกษาเป็นเรื่องธรรมดา ถ้าเขาไปมีเพศสัมพันธ์พ่อแม่ก็คงจะไม่ว่าอะไร

นอกจากนี้พ่อแม่ส่วนใหญ่ก็ไม่ได้เคยได้รับการสอนเรื่องเพศศึกษาจากรุ่นพ่อแม่ของตนมาก่อนเช่นกัน ทำให้พวกตนไม่เห็นว่ามีความสำคัญหรือจำเป็นที่จะต้องสอนสิ่งเหล่านี้ เพราะแม่พ่อแม่มองว่าไม่ได้สอนพวกตนมา พวกตนก็ไม่เห็นว่ามีผลเสียอย่างไร และพวกตนก็ได้รับความรู้จากการเรียนที่โรงเรียนและสิ่งเหล่านี้เป็นเรื่องธรรมชาติ เมื่อพวกตนเติบโตขึ้น มีครอบครัวก็จะเรียนรู้ไปเองตามธรรมชาติและคิดว่าลูกๆก็น่าจะเป็นเช่นเดียวกัน

ในขณะที่พ่อแม่อีกส่วนหนึ่งกล่าวว่า สาเหตุสำคัญอีกประการหนึ่งที่ทำให้พ่อแม่ไม่ได้สอนเรื่องเพศศึกษาในครอบครัวเป็นเพราะพ่อแม่ไม่มีเวลามาสั่งสอนลูก เนื่องจากปัจจุบันนี้เศรษฐกิจไม่ค่อยดี พ่อแม่ต้องทำมาหากินเพื่อนำเงินมาจุนเจือครอบครัว ส่งเสียให้ลูกเรียน แม้บางครั้งครอบครัวจะร่ำรวย มีฐานะดี แต่พ่อแม่ก็จะใช้เวลาส่วนใหญ่ไปกับการทำงานนอกบ้าน กว่าที่จะกลับบ้านก็มีติดก่อนที่ลูกจะตื่นไปโรงเรียน กว่าที่จะกลับมาก็ติดดิน ได้แต่ให้เงินไว้ใช้จ่าย ไม่รู้เลยว่าในแต่ละวันลูกไปทำอะไรมาบ้าง มีปัญหาอะไรบ้างหรือไม่ นอกจากนี้ครอบครัวที่มีฐานะยากจนพ่อแม่มักจะมี การศึกษาน้อย ทำให้มีความรู้ความเข้าใจเรื่องเพศศึกษาน้อยไปด้วย เพราะไม่มีโอกาสได้รู้เรียน

สูงๆ จึงไม่มีความรู้เรื่องเพศศึกษาเพียงพอที่จะนำมาสอนลูก จึงคิดว่าไม่พูดถึงเสียจะดีกว่า เพราะลูกก็คงได้เรียนจากโรงเรียนมาบ้างแล้ว

“เรื่องเพศ เป็นเรื่องที่ไม่น่าพูดให้กับลูกๆ ได้ฟัง กลัวลูกๆ จะนำไปทำและไม่อยากให้ลูกๆ รู้ แต่การที่ไม่บอกก็จะส่งผลให้ลูกอยากรู้ อยากลองไปทำเอง และอาจจะไปทำในสิ่งที่ผิด และทำให้เกิดปัญหาในภายหลังได้”

(ครอบครัวที่ 1 จ.พิษณุโลก, สัมภาษณ์)

“ส่วนตัวไม่ได้สอน ได้แต่พูดท้วงๆ ไปว่าอย่าไปยุ่งกับผู้หญิง บอกว่ายังไม่ถึงวัย ต้องเรียนให้จบก่อนถึงจะมีครอบครัว”

(ครอบครัวที่ 1 จ.พะเยา, สัมภาษณ์)

“ที่ไม่ได้พูดคุยกับลูกเพราะคิดว่าเกินวัย อยากให้เขาเรียนรู้ไปเองตามธรรมชาติ”

(ครอบครัวที่ 3 จ.เชียงใหม่, สัมภาษณ์)

“บางทีก็อยากจะสอน แต่พูดไม่ออก มันพูดได้ไม่เต็มปากเต็มคำนะ พ่อแม่ก็มีหลายระดับ อย่างคนระดับล่างก็ไม่ว่าจะถ่ายทอดยังไง ด้วยความเป็นพ่อแม่มันไม่สามารถพูดออกมาได้ตรงๆ เหมือนอย่างเพื่อน ไม่ใช่ก็อยากจะพูดตอนไหนก็พูดออกมาได้เลย ต้องเป็นเชิงวิชาการสักหน่อย แต่ถ้าพูดผิดไปก็จะเสียหน้าลูกอีก เพราะเดี๋ยวนี้พ่อแม่ก็ไม่ค่อยจะทันลูกๆ แล้ว”

(ครอบครัวที่ 2 จ.ตรัง, สัมภาษณ์)

“สังคมไทยยังยึดติดอยู่กับจารีตประเพณีไทยโบราณ การพูดและแนะนำในเรื่องเพศยังถือว่าเป็นเรื่องน่าเกลียด น่าอายอยู่”

(ครอบครัวที่ 2 จ.ระยอง, สัมภาษณ์)

“บอกตรงๆว่าไม่ได้สอนและไม่อยากจะสอนลูกเลย กลัวลูกจะไปมีพฤติกรรมที่ไม่ดี เอาแต่หมกมุ่นเรื่องเพศ คิดถึงแต่เรื่องแฟน ไม่เป็นอันตาเรียนแล้ว เห็นมากก็เยอะ เด็กวัยนี้ลองมีแฟนก็เสียการเรียน เสียอนาคตทุกที”

(ครอบครัวที่ 2 จ.ขอนแก่น, สัมภาษณ์)

“เรื่องความเชื่อทางสังคม วัฒนธรรมก็เป็นส่วนหนึ่ง แต่คิดว่าเรื่องเพศเนี่ย เป็นเรื่องที่พ่อแม่ทุกคนไม่อยากพูดถึงมากกว่า เพราะคิดว่ามันไม่ได้เกิดผลดีอะไรกับลูกตัวเอง ไม่จำ

เป็นที่จะต้องหยิบขึ้นมาพูด ยิ่งถ้าลูกไม่เข้ามาถามก็ยังไม่จำเป็นต้องพูด เพราะแสดงว่าเขาไม่สนใจ พ่อแม่เองก็ไม่รู้จะเริ่มต้นจากตรงไหนด้วย พูดมากไปจะกลายเป็นไปกระตุ้นลูกเสียมากกว่า เมื่อลูกไม่ถาม พ่อแม่ก็มักจะคิดว่าลูกคงไม่มีปัญหาอะไร บางทีก็อาจจะรู้ว่าลูกมีปัญหา ก็อาจจะสายเกินแก้ไขก็ได้”

(ครอบครัวที่ 4 จ.ชัยภูมิ, สัมภาษณ์)

ผลกระทบต่อลูกวัยรุ่นเมื่อไม่ได้รับการสอนเรื่องเพศศึกษาจากพ่อแม่

ถึงแม้ว่าพ่อแม่แต่ละคนอาจจะมีเหตุผลในการไม่สอนเรื่องเพศศึกษาให้แก่ลูกแตกต่างกัน แต่พ่อแม่เกือบทุกคนก็ยอมรับว่า การที่ตนเองไม่ได้สอนเรื่องเพศศึกษาให้แก่ลูกนั้น น่าจะส่งผลกระทบต่อลูกไม่น้อยทีเดียว เพราะวัยรุ่นเป็นวัยที่มีความสนใจในเรื่องของเพศ เพศตรงข้าม รวมถึงอยากรู้เรื่องเพศสัมพันธ์ตามธรรมชาติอยู่แล้ว จากการวิเคราะห์พบว่า มีผลกระทบ 3 ด้าน คือ

1) ขาดความรู้ความเข้าใจเรื่องเพศศึกษาที่ถูกต้อง

เมื่อพ่อแม่ไม่ได้สอนจะทำให้วัยรุ่นขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องเพศศึกษาที่ถูกต้อง ถ้ามีลูกชาย ลูกชายอาจจะไม่ทราบว่ามีเพศสัมพันธ์กับผู้หญิง เขาได้ทำให้ฝ่ายหญิงเสียหายและถ้าไม่มีการป้องกันที่ถูกต้อง เช่น การสวมถุงยางอนามัย อาจทำให้ฝ่ายหญิงตั้งท้องได้ และเขาเองที่จะต้องรับผิดชอบ พ่อแม่ฝ่ายหญิงจะมาเอาเรื่อง ทำให้เขาต้องเสียอนาคต ต้องลาออกจากโรงเรียน ส่วนลูกสาวถ้าไม่ได้รับการสั่งสอนให้รู้จักกนวลสงวนตัว ไม่รู้จักคุณค่าของความบริสุทธิ์ของผู้หญิง ก็จะมีประพฤติกรรมเสื่อมเสีย ออกนอกกลุ่มนอกลู่นอกทาง ปล่อยตัวปล่อยใจ เผลอไปอยู่กับเพื่อนผู้ชายได้

“เด็กจะไม่มีความรู้เรื่องเพศติดตัวเลย ไม่รู้จักการป้องกันตัว ยิ่งวัยรุ่นฮอโมนทางเพศรุนแรงอยู่แล้ว อยากรู้อยากลองไปหมด ถ้าเกิดไปมีเพศสัมพันธ์กะทันหันขึ้นมา ก็เสี่ยงต่อการติดโรคหรือการตั้งครรภ์ได้ ต้องมาเสียใจทีหลังทั้งตัวเด็กเองและพ่อแม่ เพราะบางทีเขาทำไปเพราะอารมณ์ชั่ววูบ ไม่ทันได้คิดถึงสิ่งที่จะเกิดตามมา”

(ครอบครัวที่ 3 จ.ระยอง, สัมภาษณ์)

“เด็กจะไม่เข้าใจถ้าพ่อแม่ไม่สอน ปล่อยให้เขาไปเรียนรู้อะไรจากเพื่อน ๆ หรือจากคนอื่น เขาอาจจะได้รับข้อมูลที่ไม่ถูกต้อง ไม่รู้จะอธิบายยังไง แต่คิดว่าเขายังเด็ก ถ้าไม่สอนเขา เขาก็ยังคิดเองไม่เป็น การกรองข้อมูลก็ยังไม่ดีพอ น่าเป็นห่วง”

(ครอบครัวที่ 5 จ.เชียงใหม่, สัมภาษณ์)

2) เด็กเกิดการลองผิดลองถูกด้วยตนเอง

นอกจากนี้เมื่อไม่ได้รับการสอนจากพ่อแม่ เด็กก็จะหาทางออกด้วยการปรึกษาเพื่อน ทำตามอย่างเพื่อน เพราะวัยรุ่นเป็นวัยที่ติดเพื่อน เชื่อเพื่อนอยู่แล้ว เด็กๆอาจจะชักชวนกันไปเที่ยวตามสถานบริการต่างๆ ไปขึ้นครูหรือใช้บริการของนักเรียน นักศึกษาที่ชายตัวกันอยู่ทั่วไป ซึ่งเสี่ยงต่อการติดโรคเอดส์หรือโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์อื่นๆ เด็กจะเรียนรู้กันเอง ลองผิดลองถูกไปเรื่อย โดยไม่มีผู้ใหญ่คอยให้คำปรึกษาหรือแนะนำ ยิ่งกว่านั้นจะทำให้เด็กไม่สนใจการเรียน หมกมุ่นอยู่กับเรื่องเพศ เรื่องกามารมณ์ ซึ่งไม่เป็นผลดีต่อเด็กเลย

“ความที่พ่อแม่ไม่เปิดโอกาสให้ได้พูดคุยเรื่องเพศบ้าง ทำให้เด็กไม่กล้า ไม่มีคนที่จะรับฟัง ไม่มีที่ระบายความรู้สึกออกมา เชื่อว่าในวัยนี้พวกเด็กผู้ชายหรือแม้แต่เด็กผู้หญิงก็ตาม วันๆไปโรงเรียนก็คุยกันเรื่องแฟน เรื่องอย่างว่า เด็กมันก็อดอยากรู้อยากลองไม่ได้ถามพ่อแม่ก็ไม่ได้ สุดท้ายก็ต้องไปปรึกษาเพื่อน ซึ่งไอ้เพื่อนเนี่ย ก็รู้มาถูกบ้าง ผิดบ้าง ในที่สุดก็อาจจะพากันไปทำในสิ่งที่ไม่ควร ไปขึ้นครู ไปลองอะไรพวกนี้ ซึ่งมันก็เสี่ยงต่อการติดโรคได้ อาจจะกลายเป็นเด็กหลงผิด หรือใจแตก เสียผู้เสียคนไปเลยนะ ถ้าไม่มีใครคอยปรามก็อาจจะหมกมุ่นอยู่แต่เรื่องนี้”

(ครอบครัวที่ 1 กรุงเทพฯ, สัมภาษณ์)

“เด็กๆไปหาทางเรียนรู้จากที่อื่น และขาดการแนะนำจากพ่อแม่”

(ครอบครัวที่ 2 จ.พิษณุโลก, สัมภาษณ์)

“พ่อแม่ในปัจจุบันนี้หลายคนก็เป็นคนสมัยใหม่ มีหัวคิดไกล ย่อมที่จะไม่ปิดบังเรื่องพวกนี้ ให้เสรีภาพในความคิดแก่ลูก แต่ถ้าพ่อแม่บางคนยังปิดบังเรื่องนี้เพราะคิดว่าเป็นเรื่องน่าอาย ก็อาจส่งผลให้ลูกอยากลองและไปเรียนรู้ด้วยตนเอง อาจเกิดการลองผิดลองถูก เกิดปัญหาตามมาได้ เพราะฉะนั้นคิดว่าปัญหาทางเพศเสี่ยงไม่ได้กับเด็กวัยนี้ ควรมองที่การป้องกันดีกว่าที่จะมาแก้ไขในภายหลัง”

(ครอบครัวที่ 2 จ.จันทบุรี, สัมภาษณ์)

3) ส่งผลต่อชีวิตและอนาคตของเด็ก

เมื่อมีเพศสัมพันธ์กันก็ไม่วัจักป้องกันตนเอง ไม่รู้จักการกินยาคุมกำเนิด ถ้าเกิดตั้งท้องขึ้นมา ก็จะเป็นผลเสียกับตัวเด็กอย่างมาก เพราะต้องลาออกจากโรงเรียน ต้องอายขายหน้าเพื่อน พ่อแม่ก็ต้องถูกชาวบ้านตราหน้าด้วยว่าไม่รู้จักอบรมดูแลลูก หรือถ้าเป็นอย่างในปัจจุบันที่มี

สถานรับทำแท้งเถื่อนอยู่มากมาย เด็กๆก็อาจจะหาทางออกกันเองด้วยการทำแท้งโดยที่ไม่ให้พ่อแม่ ผู้ปกครองรับรู้ คนรับทำแท้งเถื่อนก็มักจะไม่ใช้แพทย์ผู้เชี่ยวชาญโดยตรง เครื่องมือเครื่องไม้ อาจจะไม่สะอาด ทำให้เด็กเสี่ยงต่อการติดเชื้อหรือเสียชีวิตได้ สิ่งเหล่านี้ล้วนไม่เป็นผลดีกับลูกวัยรุ่นทั้งสิ้น ถึงแม้จะสามารถทำแท้งได้โดยที่พ่อแม่ไม่รู้ แต่ความรู้สึกผิดก็จะอยู่ในใจเด็กเอง เขาจะคิดอยู่ตลอดเวลาว่าเขาไม่บริสุทธิ์ ไม่เหมือนเพื่อน ไม่เหมือนคนอื่น เขาเป็นคนไม่ดี จากเด็กสาววัยรุ่นที่น่าจะร่าเริงแจ่มใสก็กลายเป็นเด็กที่มีมลทินติดตัว

“ส่งผลให้ลูกๆไม่รู้ข้อมูลหรือสิ่งที่ตนทำลงไปนั้นมันถูกหรือไม่ถูก หรือทำลงไปแล้วผลกระทบที่ตามมาจะเป็นอย่างไร ทำให้เขาผิดพลาดในชีวิตที่สดใส”

(ครอบครัวที่ 5 จ.ระยอง, สัมภาษณ์)

“การที่เด็กไม่มีความรู้ แล้วทำอะไรผิดพลาดลงไปเนี่ย ผลร้ายมันเกิดขึ้นกับตัวเด็กเองทั้งนั้น คนเป็นพ่อแม่ น่าจะต้องคิดให้มากถึงเรื่องนี้”

(ครอบครัวที่ 3 กรุงเทพฯ, สัมภาษณ์)

ความจำเป็นของการสอนเรื่องเพศศึกษาในครอบครัว

จากผลการวิจัยข้างต้นพบว่า พ่อแม่ส่วนใหญ่ไม่ได้สอนเรื่องเพศศึกษาแก่ลูกวัยรุ่น และทราบดีว่าการไม่ได้สอนเพศศึกษาจะส่งผลกระทบต่อลูกวัยรุ่น ผู้วิจัยจึงได้สัมภาษณ์และพูดคุยกับพ่อแม่ถึงเรื่องความจำเป็นในการสอนเพศศึกษาในครอบครัว เพื่อดูว่าพ่อแม่มีความคิดเห็นหรือมีทัศนคติอย่างไรต่อการสอนเพศศึกษาในครอบครัว ซึ่งพบว่า สามารถแบ่งความคิดเห็นของพ่อแม่ ออกได้เป็น 3 กลุ่มด้วยกัน คือ

1. พ่อแม่ที่คิดว่า “การสอนเพศศึกษาในครอบครัวมีความจำเป็นอย่างมาก”

แม้พ่อแม่ส่วนใหญ่จะยอมรับว่าไม่ได้สอนเรื่องเพศศึกษาให้แก่อลู แต่ในขณะที่เดียวกันพ่อแม่ส่วนใหญ่ก็คิดว่า ในปัจจุบันนี้การสอนเรื่องเพศศึกษาให้แก่อลูมีความจำเป็นอย่างมาก เพราะพ่อแม่เองไม่ต้องกรทำให้เกิดข้อผิดพลาดขึ้นกับลู ไม่อยากเห็นลูทำในสิ่งที่ไม่ถูกต้องด้วยความคึกคะนองตามวัยหรือด้วยความรู้เท่าไม่ถึงการณ์ ต้องมาสมัครก่อนเวลาอันสมควร พ่อแม่คิดว่าถ้ารักลู ห่วงอนาคตของลู ก็จะต้องเปิดใจให้กว้างขึ้น พยายามคิดว่าถ้าไม่สอนลูแล้ว เกิดเขาไปมีอะไรขึ้นมา จะทำอย่างไร ใครจะรับผิดชอบ ดังนั้นจะต้องให้ความรู้ในเรื่องเหล่านี้แก่อลูบ้าง อยากให้ลูมีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องให้เหมาะสมกับวัยเขา ไม่ใช่ไปเชื่อตามเพื่อน

ไปลองผัดลองถูกเอาเอง เพราะเพื่อนในวัยเดียวกันก็ไม่ใช่ว่าจะมีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องนัก ยิ่งสื่อในปัจจุบันนี้นำเสนอเรื่องราวเกี่ยวกับเพศมากขึ้น เช่น มีรูปถ่ายชุดว่ายน้ำขึ้นปก มีรูปดาราสีเสื้อผ้าวิบๆแวมๆ มีรูปผู้หญิงผู้ชายกอดจูบกัน มีฉากเลิฟซีนในหนังในละครทั่วไป ฯลฯ ทำให้เด็กวัยรุ่นเกิดความอยากรู้อยากลองตามธรรมชาติ พ่อแม่ยิ่งห้ามก็เหมือนยิ่งยุ ถึงพ่อแม่จะปิด ไม่ยอมพูด ไม่ยอมสอน สุดท้ายเด็กก็รู้ก็เห็นจากสื่อ จากเพื่อน จากคนอื่นอยู่ดี ฉะนั้นก็ควรจะสอนลูกเสียแต่เนิ่นๆดีกว่า เขาจะได้มีความรู้ติดตัว ไม่ต้องไปทำตามใคร ไปเลียนแบบกันเอง ก็ทำผิดๆถูกๆ

“คิดว่าจำเป็นมาก เพราะลูกยังอยู่ในวัยเรียน ทำผิดพลาดไม่ได้ ถ้าเราชักลูก เราต้องคิดถึงอนาคตของลูก ว่าถ้าเขาไปมีอะไรขึ้นมาจะทำยังไง ใครจะรับผิดชอบ แล้วลูกเราจะเป็นยังไงต่อไป เราต้องให้ความรู้กับลูก”

(ครอบครัวที่ 1 จ.ภูเก็ต, สัมภาษณ์)

“มันก็จำเป็นนะ แต่ถ้ามีลูกชายก็ไม่เท่าไร จำเป็นต้องสอนมากหน่อยถ้าเป็นลูกสาว เพราะพลาดแล้วพลาดเลย เสียแล้วเสียเลย เอาคืนมาไม่ได้”

(ครอบครัวที่ 2 จ.ภูเก็ต, สัมภาษณ์)

“จำเป็นสิ เด็กสมัยนี้ชอบเลียนแบบจะตาย ชอบเอาอย่าง เอาอย่างเพื่อนมั่ง เอาอย่างดาราบ้าง ต้องบอกให้เขารู้ไปเลยว่าอะไรดีไม่ดี อะไรถูกต้องไม่ถูกต้องยังไง เวลาเกิดขึ้นกับตัวเองเขาจะได้เลือกทำในสิ่งที่ถูกต้องหรือแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าได้”

(ครอบครัวที่ 2 จ.พะเยา, สัมภาษณ์)

“จำเป็นมาก เพราะเด็กไม่ค่อยมีความรู้ในเรื่องนี้เท่าไร โรงเรียนหรือครูบางคร้ังก็จะสอนตรงๆมาเลย ทำให้เด็กเกิดความอยากรู้อยากลองเลย”

(ครอบครัวที่ 3 จ.พะเยา, สัมภาษณ์)

“จำเป็น ลูกจะรู้ว่าควรระวังตัว ปฏิบัติยังไงในสังคม สิ่งแวดล้อมและเรื่องการคบเพื่อน ถ้าได้รับการสั่งสอนแนะนำจากพ่อแม่บ้าง ลูกก็น่าจะได้คิดมากกว่าปล่อยให้เขาคิดไปเองตามวัยของเขา”

(ครอบครัวที่ 4 จ.ตรัง, สัมภาษณ์)

“จำเป็น เพราะเด็กจะได้มีความรู้และไม่ไปลองผิดลองถูกจนเกิดเป็นปัญหาขึ้นมา ภายหลัง ทำให้เสียอนาคตและเป็นปัญหาสังคมตามมา และเมื่อยามที่เขามีลูกของตนเอง เขาจะ ได้สอนให้ลูกรู้เหมือนอย่างที่เขารู้ และเกิดทัศนคติ ค่านิยมว่าเรื่องเพศไม่ใช่เรื่องที่น่าอายอีกต่อไป”
(ครอบครัวที่ 5 จ.ระยอง, สัมภาษณ์)

“จำเป็น เพราะว่าจะได้ไม่ไปเรียนรู้เองในทางที่ผิดๆ เพราะการที่เด็กไปเรียนรู้เอง ในทางที่ผิดจะก่อให้เกิดผลเสียมากมายตามมา เช่น ปัญหาการท้องไม่ตั้งใจ ปัญหาโรคเอดส์ เสีย อนาคตของตัวเองและเป็นปัญหาของสังคม ถ้าเด็กนั้นไปทำแท้งหรือทิ้งลูกให้เป็นภาระสังคม”
(ครอบครัวที่ 4 จ.ขอนแก่น, สัมภาษณ์)

“จำเป็น เพราะลูกควรเห็นพ่อแม่เป็นที่ปรึกษาในทุกๆเรื่อง ไม่ใช่เรื่องใดเรื่องหนึ่ง เท่านั้น และไม่มีใครจะให้คำปรึกษาได้ดีเท่าพ่อแม่”
(ครอบครัวที่ 3 กรุงเทพฯ, สัมภาษณ์)

2. พ่อแม่ที่คิดว่า “การสอนเพศศึกษาในครอบครัวมีความจำเป็นอยู่บ้าง”

พ่อแม่อีกส่วนหนึ่งมีความเห็นว่า การสอนเรื่องเพศศึกษาแก่ลูกนั้น มีความจำเป็น ในระดับหนึ่ง ไม่ถึงกับมากมายอะไร เพราะเด็กได้เรียนรู้สิ่งเหล่านี้จากครูและระบบการศึกษาใน โรงเรียนมาแล้ว พ่อแม่คงจะทำหน้าที่เป็นแค่พี่เลี้ยงคอยตอบคำถามและให้คำแนะนำเกี่ยวกับการ ประพฤติ ปฏิบัติตัวที่เหมาะสมเท่านั้น เด็กวัยรุ่นสมัยนี้หูไวตาไวและฉลาดกว่ารุ่นพ่อแม่มากนัก พ่อแม่เชื่อว่าเด็กน่าจะมีความรู้เรื่องเพศติดตัวกันอยู่แล้ว บางคนอาจจะรู้ดีกว่าพ่อแม่ด้วยซ้ำ บาง คนก็ชอบที่จะถามเอาจากเพื่อนมากกว่า ถามพ่อแม่ก็ไม่ค่อยตอบ ลูกเองก็อายไม่กล้าถาม กลัวพ่ อแม่จะคิดว่าเป็นเด็กใจแตก อยากรู้ อยากเห็นเกินวัย ดังนั้นถ้าจะสอนลูกก็ควรสอนในเรื่องของ การป้องกันตัว เรื่องการวางตัว หรือตอบคำถามเวลาเขาถามจะดีกว่า

“จำเป็นอยู่เหมือนกัน อยากให้เขารู้ในสิ่งที่ถูกต้อง ไม่ต้องไปลองเอาเองหรือไปทำ ตามอย่างเพื่อน เพราะไม่รู้ผลจะออกมาเป็นยังไง”

(ครอบครัวที่ 3 จ.ภูเก็ต, สัมภาษณ์)

“จำเป็นแต่ก็ไม่มากนัก เพราะเราเองก็ไม่ใช่ว่ารู้ไปหมด เด็กวัยรุ่นสมัยนี้มันจะรู้ดี กว่าเราเสียอีกมั้ง สื่อทุกวันนี้ก็มีเยอะ บางทีก็ถามเอาจากเพื่อน อย่างที่บ้านนี้ชายของ ชายพวก

หนังสือด้วย บางทีก็มีรูปโป๊ ลูกชายก็ชอบแอบเอาไปดู เราก็ต้องคอยห้ามเสียมากกว่า บอกเขาไปว่าไปหมกมุ่นมากมันไม่ดีนะ”

(ครอบครัวที่ 4 จ.ภูเก็ต, สัมภาษณ์)

“คิดว่ามีความจำเป็นอยู่เหมือนกัน แต่พ่อแม่ก็กลัวว่าจะเป็นการไปกระตุ้นจิตใต้สำนึกของลูก อย่างสมัยก่อนคนไม่มีความรู้ก็อยู่ได้ แต่สมัยนี้มันไม่ได้ ไหนจะยาเสพติด ไหนจะเอดส์ ไหนจะขายตัว ไหนจะฐานะทางเศรษฐกิจ ถ้าลูกไปท้องมาจะทำยังไง อายุก็น้อย งานก็ยังไม่ทำ พ่อแม่ก็ต้องบอกในสิ่งที่ลูกควรรู้อย่าง”

(ครอบครัวที่ 5 จ.ภูเก็ต, สัมภาษณ์)

“มันก็จำเป็น แต่คงไม่ต้องสอนอะไรกันมาก เพราะปัจจุบันเรื่องพวกนี้คนก็เข้าใจมากขึ้น เพราะว่าสื่อต่างๆรอบตัวก็มีมากขึ้น วิทยุก็หูไวตาไว โรงเรียนก็สอนเขามาบ้างแล้ว คิดว่าพ่อแม่สอนเรื่องวิธีการป้องกัน ถ้าเกิดพลาดไปก็ต้องบอกเขาว่าอย่าทำแท้ง มันไม่ดี”

(ครอบครัวที่ 3 จ.พิษณุโลก, สัมภาษณ์)

“จำเป็นบางครั้ง เพราะเด็กเรียนรู้จากสื่อ จากทีวี หนังสืออยู่แล้ว ส่วนตัวคุณแม่ไม่ค่อยได้พูดเพราะเป็นคนหัวสมัยเก่า แต่ก็ไม่ได้ปิดกั้น ลูกๆไม่ค่อยกล้ามาถามหรอก มักจะถามเพื่อนมากกว่า”

(ครอบครัวที่ 2 จ.เชียงใหม่, สัมภาษณ์)

“จำเป็นในบางครั้ง จะไม่ได้สอน แต่จะให้คำปรึกษา คอยถามเขาว่ามีปัญหาอะไรบ้าง เพราะไม่เช่นนั้นเราจะไม่รู้เรื่องอะไรของลูกเลย ไม่รู้ว่าตอนนี้ไปถึงไหนแล้ว ถ้าปล่อยให้พูดคุยกับเพื่อนอย่างเดียว ก็อาจจะพากันไปในทางที่ไม่ดี”

(ครอบครัวที่ 3 จ.เชียงใหม่, สัมภาษณ์)

“ค่อนข้างจำเป็น ลูกวัยรุ่นสมัยนี้บังคับกันไม่ได้ จึงต้องให้ความรู้และการป้องกันข้อเสียของสังคมชนบทคือลูกจะมีความรู้มากกว่าพ่อแม่ แต่พ่อแม่มักจะมีประสบการณ์มากกว่า ส่วนตัวรู้สึกที่ไม่ทันลูกเรื่องทฤษฎี เวลาพูดอะไรไปลูกเข้าใจหมด แต่ไม่รู้ว่าเวลาออกนอกบ้านไปจริงๆเป็นยังไงบ้าง”

(ครอบครัวที่ 4 จ.เชียงใหม่, สัมภาษณ์)

3. พ่อแม่ที่คิดว่า “การสอนเพศศึกษาในครอบครัวไม่มีความจำเป็น และไม่ควรที่จะสอนเลย”

นอกจากนี้ยังมีพ่อแม่อีกส่วนหนึ่งที่ตอบว่า การสอนเพศศึกษาให้แก่ลูกวัยรุ่นนั้นไม่มีความจำเป็นเลย และไม่ต้องการที่จะสอนด้วย พ่อแม่ควรจะสั่งสอนในเรื่องความประพฤติให้ลูกเป็นคนดี มีระเบียบวินัย ขยันขันแข็ง ตั้งใจเรียนมากกว่า น่าจะสอนให้ลูกคิดถึงอนาคตมากกว่าที่จะมานั่งคิดเรื่องรักในวัยเรียน ถ้าพ่อแม่ทำตัวให้เป็นปกติ ไม่พยายามไปพูดคุ้ยหรือซักถามเรื่องพวกนี้มากเกินไป ลูกๆก็จะโตไปตามวัยของเขาเอง ถ้าพ่อแม่เป็นฝ่ายเริ่มต้นก่อนอาจจะเหมือนกับการจี้จุด ทำให้ลูกคิดว่าพ่อแม่เปิดโอกาสให้เพราะถึงวัยก็ได้ และที่สำคัญเรื่องเพศศึกษา เรื่องความต้องการทางเพศ เรื่องการมีเพศสัมพันธ์นั้นเป็นเรื่องธรรมชาติ เป็นเรื่องส่วนตัว จะให้มาสั่งสอนกันมันไม่ใช่วิสัยและไม่ใช่น้ำหนักของพ่อแม่

“ไม่จำเป็นต้องสอนเลย เพราะเป็นเรื่องที่ลูกไม่น่ารับรู้ อาจเป็นช่องทางให้ลูกไปทำเองหรือเปล่านั้นไม่รู้ ส่วนตัวก็เลยไม่อยากจะบอก คิดว่าถึงเวลาคงรู้เอง”

(ครอบครัวที่ 1 จ.พิษณุโลก, สัมภาษณ์)

“คิดว่าไม่จำเป็นเลย เด็กโตแล้วก็น่าจะต้องรู้เองตามธรรมชาติ และตามวัยของเขา”

(ครอบครัวที่ 1 จ.พะเยา, สัมภาษณ์)

“ไม่จำเป็นลูกจะต้องคิดได้เอง ขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อมและการศึกษาของเด็ก”

(ครอบครัวที่ 1 จ.ตรัง, สัมภาษณ์)

“ไม่จำเป็น คิดจากตัวเอง ว่าถ้าเขาอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ดี ไม่ได้อยู่ในแหล่งมั่วสุม หรือมีช่องโหว่ไหน เขาก็ไม่น่าจะมีพฤติกรรมอะไรที่ไม่ดี แล้วเขาก็ได้รับความรู้จากทางโรงเรียนอยู่แล้ว”

(ครอบครัวที่ 5 จ.ตรัง, สัมภาษณ์)

“ไม่จำเป็น เพราะการสอนถ้าพ่อแม่ไม่มีความรู้ ไปสอนผิดๆ ถูกๆ จะกลายเป็นการชี้ทางผิดให้ลูก เป็นการชี้้นำให้ลูกอยากทดลอง”

(ครอบครัวที่ 2 จ.จันทบุรี,

สัมภาษณ์)

แผนภาพที่ 3.1 : สาเหตุและผลกระทบของการไม่ได้สอนเพศศึกษาในครอบครัว รวมถึงความจำเป็นของการสอนเพศศึกษาในครอบครัว

ความรู้ของพ่อแม่ในการสอนเรื่องเพศศึกษาในครอบครัว

ในการให้ความรู้เรื่องเพศศึกษาแก่วัยรุ่นนั้น มีเนื้อหาสาระที่ควรสอนอยู่มากมายหลายประเด็น และเป็นสิ่งที่วัยรุ่นจำเป็นต้องรู้เพื่อความเข้าใจและการปรับตัวที่ถูกต้อง เมื่อสอบถามพ่อแม่ถึงความรู้ ความเข้าใจและความสามารถในการสอนหรือพูดคุยเรื่องเพศศึกษากับลูกๆตามประเด็นต่าง ๆ นั้น ได้รับคำตอบดังนี้

ตารางที่ 3.2 จำนวนและร้อยละของพ่อแม่ จำแนกตามความสามารถในการสอนหรือพูดคุยเรื่องเพศศึกษาในครอบครัวตามประเด็นต่างๆ

ประเด็นในการสอน เรื่องเพศศึกษา	สอนไม่ได้		สอนได้บ้างเล็กน้อย		สอนได้ดี	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. เรื่องเพศสัมพันธ์	8	16.0	18	36.0	24	48.0
2. สาเหตุหรือโอกาสในการตั้งครรภ์	5	10.0	16	32.0	29	58.0
3. วิธีการป้องกันการตั้งครรภ์ตามปกติ	6	12.0	9	18.0	35	70.0
4. การป้องกันการตั้งครรภ์เมื่อถูกข่มขืน	10	20.0	11	22.0	29	58.0
5. เงื่อนไขการทำแท้งที่ถูกกฎหมาย	23	46.0	17	34.0	10	20.0
6. ผลเสียจากการทำแท้งเถื่อน	16	32.0	13	26.0	21	42.0
7. การมีเพศสัมพันธ์เสี่ยงต่อสุขภาพอย่างไร	11	22.0	17	34.0	22	44.0
8. โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์มีอะไรบ้างและป้องกันอย่างไร	4	8.0	16	32.0	30	60.0
9. ผลกระทบของการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน	2	4.0	7	14.0	41	82.0
10. วิธีการป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์	9	18.0	15	30.0	26	52.0

ตารางที่ 3.2 จำนวนและร้อยละของพ่อแม่ จำแนกตามความสามารถในการสอน หรือพูดคุยเรื่องเพศศึกษาในครอบครัวตามประเด็นต่างๆ(ต่อ)

ประเด็นในการสอน เรื่องเพศศึกษา	สอนไม่ได้		สอนได้บ้างเล็กน้อย		สอนได้ดี	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
11.วิธีการควบคุมอารมณ์ทางเพศของวัยรุ่น	11	22.0	10	20.0	29	58.0
12.ความรัก การเลือกคู่ครอง และชีวิตครอบครัว	4	8.0	11	22.0	35	70.0
13.การวางแผนชีวิตและอนาคต การวางแผนครอบครัว	2	4.0	14	28.0	34	68.0
14.การสำเร็จความใคร่ด้วยตนเอง	29	58.0	13	26.0	8	16.0
15.ระบบสืบพันธุ์ชาย/หญิง	16	32.0	15	30.0	19	38.0
16.ต่อมควบคุมอารมณ์ทางเพศ	19	38.0	16	32.0	15	30.0
17.เจตคติ/ความเข้าใจผิดเรื่องเพศ	15	30.0	16	32.0	19	38.0

จากตารางที่ 3.2 แสดงให้เห็นว่า ประเด็นในการสอนเรื่องเพศศึกษาที่พ่อแม่ส่วนใหญ่คิดว่าสามารถสอนหรือพูดคุยกับลูกได้เป็นอย่างดี คือ เรื่องผลกระทบของการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน(ร้อยละ 82.0) รองลงมา คือ เรื่องความรัก การเลือกคู่ครองและชีวิตครอบครัว และเรื่องวิธีการป้องกันการตั้งครรภ์ตามปกติ(เท่ากันคือร้อยละ 70.0) และเรื่องการวางแผนชีวิต อนาคต การวางแผนครอบครัว(ร้อยละ 68.0) ตามลำดับ

ประเด็นในการสอนเรื่องเพศศึกษาที่พ่อแม่ส่วนใหญ่คิดว่าสามารถสอนหรือพูดคุยกับลูกได้บ้างเล็กน้อย คือ เรื่องเพศสัมพันธ์(ร้อยละ 36.0) เรื่องเงื่อนไขการทำแท้งที่ถูกกฎหมายและเรื่องการมีเพศสัมพันธ์เสี่ยงต่อสุขภาพอย่างไร(เท่ากันคือ ร้อยละ 34.0) และเรื่องสาเหตุหรือโอกาสในการตั้งครรภ์ เรื่องโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์มีอะไรบ้างและป้องกันอย่างไร เรื่องต่อมควบคุมอารมณ์ทางเพศ และเรื่องเจตคติความเชื่อความเข้าใจผิดในเรื่องเพศ (เท่ากันคือ ร้อยละ 32.0)

ประเด็นในการสอนเรื่องเพศศึกษาที่พ่อแม่ส่วนใหญ่คิดว่าไม่สามารถจะสอนหรือพูดคุยกับลูกได้เลย คือ เรื่องการสำเร็จความใคร่ด้วยตนเอง(ร้อยละ 58.0) รองลงมาคือ เรื่องเงื่อนไขการทำแท้งที่ถูกกฎหมาย(ร้อยละ 46.0) และเรื่องต่อมควบคุมอารมณ์ทางเพศ(ร้อยละ 38.0) ตามลำดับ

ตารางที่ 3.3 จำนวนและร้อยละของพ่อแม่ จำแนกตามการสอนเรื่องเพศศึกษาในครอบครัวตามประเด็นต่างๆ

ประเด็นในการสอนเรื่องเพศศึกษา	เคยสอน		ไม่เคยสอน	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1.เรื่องเพศสัมพันธ์	22	44.0	28	56.0
2.สาเหตุหรือโอกาสในการตั้งครรภ์	28	56.0	22	44.0
3.วิธีการป้องกันการตั้งครรภ์ตามปกติ	28	56.0	22	44.0
4.การป้องกันการตั้งครรภ์เมื่อถูกข่มขืน	26	52.0	24	48.0
5.เงื่อนไขการทำแท้งที่ถูกกฎหมาย	8	16.0	42	84.0
6.ผลเสียจากการทำแท้งเถื่อน	20	40.0	30	60.0
7.การมีเพศสัมพันธ์เสี่ยงต่อสุขภาพอย่างไร	22	44.0	28	56.0
8.โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์มีอะไรบ้าง และป้องกันอย่างไร	40	80.0	10	20.0
9.ผลกระทบของการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน	46	92.0	4	8.0
10.วิธีการป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์	31	62.0	19	38.0
11.วิธีการควบคุมอารมณ์ทางเพศของวัยรุ่น	27	54.0	23	46.0
12.เรื่องความรัก การเลือกคู่ครอง และชีวิต ครอบครัว	43	86.0	7	14.0
13.การวางแผนชีวิต อนาคต และการวางแผน แผนครอบครัว	44	88.0	6	12.0
14.การสำเร็จความใคร่ด้วยตนเอง	3	6.0	47	94.0
15.ระบบสืบพันธุ์ชาย/หญิง	17	34.0	33	66.0
16.ต่อมควบคุมอารมณ์ทางเพศ	12	24.0	38	76.0
17.เจตคติ/ความเชื่อ/ความเข้าใจผิดในเรื่อง เพศ	21	42.0	29	58.0

จากตารางที่ 3.3 แสดงให้เห็นว่า ประเด็นในการสอนเรื่องเพศศึกษาที่พ่อแม่ส่วนใหญ่ได้เคยสอนหรือพูดคุยกับลูกอยู่แล้ว คือ เรื่องผลกระทบของการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน(ร้อยละ

ละ 92.0) รองลงมาคือ เรื่องการวางแผนชีวิต อนาคตและการวางแผนครอบครัว(ร้อยละ 88.0) เรื่องความรัก การเลือกคู่ครอง ชีวิตครอบครัว(ร้อยละ 86.0) เรื่องโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์มีอะไรบ้างและป้องกันอย่างไร(ร้อยละ 80.0) ตามลำดับ

ส่วนประเด็นในการสอนเรื่องเพศศึกษาที่พ่อแม่ส่วนใหญ่มักจะไม่ได้สอนหรือหยิบยกขึ้นมาพูดคุยกับลูกเลย คือ เรื่องการสำเร็จความใคร่ด้วยตนเอง(ร้อยละ 94.0) รองลงมา คือ เรื่องเงื่อนไขการทำแท้งที่ถูกกฎหมาย(ร้อยละ 84.0) เรื่องต่อมควบคุมอารมณ์ทางเพศ(ร้อยละ 76.0) และเรื่องระบบสืบพันธุ์ชาย/หญิง(ร้อยละ 66.0) ตามลำดับ

ก. เรื่องเพศสัมพันธ์

พ่อแม่ส่วนใหญ่คิดว่ามีความรู้ความเข้าใจเพียงพอที่จะสอนเรื่องเพศสัมพันธ์ได้ เพราะเป็นเรื่องธรรมชาติที่พ่อแม่ผ่านมาก่อน มีประสบการณ์มากกว่า เป็นประสบการณ์ตรงที่ทุกคนต้องเจออยู่แล้ว ไม่ใช่เรื่องเสียหายอะไรที่จะให้ความรู้แก่ลูกในเรื่องนี้ น่าจะเป็นการดีมากกว่า เพราะไม่มีใครรู้ว่าลูกจะไปมีเพศสัมพันธ์เมื่อไหร่ ในขณะที่บางส่วนคิดว่าพอสอนได้บ้างเล็กน้อย เพราะไม่แน่ใจว่าตนเองมีความรู้เพียงพอหรือไม่ ถ้าสอนผิดๆไปก็ไม่ดีกับลูก สิ่งที่จะสอนอาจจะแค่ประสบการณ์ส่วนตัวมากกว่าความรู้ในเชิงวิชาการอย่างแท้จริง มีพ่อแม่เพียงไม่กี่คนที่ตอบว่า ตนเองไม่สามารถที่จะสอนในเรื่องนี้ได้ เพราะไม่รู้จะเริ่มต้นอย่างไรและคิดว่าไม่น่าจะต้องพูดด้วย หรือไม่ก็คิดว่ายังไม่ถึงวัยที่จะต้องสอน

“อ๊อ...สอน พูดคุยกันบ่อย พูดได้เหมาะสมแหละ ลูกเขาก็รู้ไม่ใช่ไม่รู้เด็กมันถึงวัยนี้แล้ว เขาก็จะถามว่าเขาเกิดมาได้ยังไง เพราะพ่อแม่มีอะไรกันไหม เวลามีอะไรกันมันเจ็บมั๊ย เป็นยังไง อยากรู้ไปหมดนั่นแหละ”

(ครอบครัวที่ 3 กรุงเทพฯ, สัมภาษณ์)

“เรื่องนี้ไม่ได้พูดเลย เพราะคิดว่ายังไม่ถึงวัยของเขาละ ยังเด็ก ยังเรียนหนังสืออยู่ ไม่จำเป็นต้องรู้”

(ครอบครัวที่ 2 จ.ระยอง, สัมภาษณ์)

“ไม่สอน ไม่ได้สอน คิดว่าเขารู้อยู่แล้ว สื่อมีออกเยอะแยะ เพื่อนฝูงก็จะต้องพูดกันบ้าง พ่อแม่ไม่พูดหรือเรื่องแบบนี้คุยเรื่องความประพฤติ เรื่องการวางตัวของเขาดีกกว่า”

(ครอบครัวที่ 1 จ.จันทบุรี, สัมภาษณ์)

ข. เรื่องสาเหตุหรือโอกาสในการตั้งครรภ์

พ่อแม่ส่วนใหญ่คิดว่าสามารถสอนในเรื่องการตั้งครรภ์ได้และที่เคยสอนลูกมาบ้างแล้ว เพราะการมีลูกสาวถ้าเกิดพลาดพลังไปมีเพศสัมพันธ์กับใคร ก็จะมีแต่ผลเสียแก่ตัวลูก เหมือนการมีลูกผู้ชาย พ่อแม่ส่วนใหญ่จึงมักจะสอนเรื่องนี้กับลูก

มีพ่อแม่เพียงไม่กี่คนที่ไม่ได้สอนเรื่องนี้ โดยมีเหตุผลว่าเป็นเรื่องธรรมชาติ อยากจะให้ลูกเรียนรู้เองและเชื่อว่าลูกคงจะได้เรียนรู้จากทางโรงเรียนมาบ้างแล้ว

“จะคอยบอกเขาว่าเป็นสาวแล้วนะ ให้รู้จักรักษานวลสงวนตัว ถ้าเกิดพลาดพลังไปมีอะไรกับใครมา ก็อาจจะท้องได้ เพราะลูกก็มีประจำเดือนแล้ว อย่าคิดว่าตัวเองเป็นเด็กๆ”

(ครอบครัวที่ 3 จ.พิษณุโลก, สัมภาษณ์)

ค. วิธีการป้องกันการตั้งครรภ์

พ่อแม่ส่วนใหญ่คิดว่าสามารถสอนในเรื่องวิธีการป้องกันการตั้งครรภ์ได้และที่พูดคุยกับลูกเกี่ยวกับเรื่องนี้อยู่แล้ว สอนทั้งลูกสาวและลูกชาย จะได้มีความรู้ไว้ป้องกันตนเอง สามารถแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าได้ การตั้งครรภ์ถือเป็นปัญหาใหญ่ ถ้าเกิดขึ้นแล้วลูกก็จะต้องลาออกจากโรงเรียน ต้องอายคนอื่น เมื่อไม่ยอมให้เป็นอย่างนั้นก็ต้องให้ความรู้แก่ลูก

ส่วนพ่อแม่ที่ไม่ได้สอนในเรื่องนี้ก็ให้เหตุผลว่า ถ้าสอนให้ลูกรู้จักการป้องกันการตั้งครรภ์ก็เท่ากับสอนให้ลูกรู้ว่า *“เขาสามารถไปมีอะไรกับใครก็ได้โดยไม่ต้องท้อง”* เพราะฉะนั้นไม่สอนเขาเลยในเรื่องนี้จะดีกว่า เขาจะได้กลัว ไม่กล้าที่จะไปมีอะไรกับใคร เพราะกลัวจะต้องท้อง ต้องเสียอนาคต ต้องมีลูกตั้งแต่ยังเด็ก ลูกก็จะไม่กล้าประพฤติตัวไม่ดี

“ไม่บอกไม่ได้เลย ไม่ว่าลูกชายลูกสาว เพราะมันมีโอกาสที่จะเกิดขึ้นป้องกันไว้ดีกว่าแก้ไข บอกเขาไปเลย ให้ใส่ถุงยาง ให้กินยาคุม ยาคุมมีกินก่อนกินหลัง บางทีถึงขนาดมีตัวอย่างยาให้เขาดูด้วยนะ”

(ครอบครัวที่ 2 จ.พะเยา, สัมภาษณ์)

ง. การป้องกันการตั้งครรภ์เมื่อถูกข่มขืน

พ่อแม่ส่วนใหญ่มีทั้งที่เคยสอนและไม่เคยสอนเรื่องนี้กับลูก พ่อแม่ที่เคยสอนกล่าวว่า สังคมทุกวันนี้เปลี่ยนแปลงไปมาก มีภัยอันตรายรอบตัวมากขึ้น โดยเฉพาะการมีลูกผู้หญิง บางทีต้องออกไปเรียน ไปเที่ยวกับเพื่อนหรือไปซื้อของนอกบ้าน กลับดึกๆตื่นๆบ้าง ทำให้พ่อแม่ต้องเป็นห่วงมาก ชาวคราวเกี่ยวกับการข่มขืนหรือแม้แต่เพื่อนในชั้นเรียนด้วยกันเองหลอกไปข่มขืน

ทำให้พ่อแม่คิดว่า จะต้องให้ความรู้เรื่องการป้องกันสิ่งเหล่านี้แก่ลูก เหมือนกับเป็นภูมิคุ้มกันตัวเอง เวลาเจอเหตุการณ์จริง ลูกจะได้ไม่มัวตื่นตกใจหรือกลัวจนลนลาน ทำอะไรไม่ถูก อย่างน้อยให้ลูกมีสติ และคิดถึงสิ่งที่พ่อแม่ได้เคยสอนหรือพูดคุยกันไป

พ่อแม่อีกส่วนหนึ่งที่ไม่ได้สอนเรื่องนี้ให้เหตุว่า เป็นเพราะพ่อแม่คิดว่า ไม่น่าจะเกิดเรื่องในลักษณะนี้กับลูกของตนได้ เพราะลูกอยู่ในสายตาของพ่อแม่ตลอดเวลาและไม่เคยทำตัวเหลวไหล เวลาจะออกไปข้างนอกพ่อแม่มักจะไปส่งหรือไปเป็นเพื่อนเสมอ ไม่คิดว่าลูกจะมีความเสี่ยงในการถูกข่มขืนจึงไม่ได้สอนเรื่องนี้ ไม่อยากจะขู่ให้ลูกกลัว

“ถ้ามันจะเกิดขึ้นจริงๆคงป้องกันยากนะ เมื่อถูกข่มขืนก็ไม่ว่าจะเป็นยังไง ได้แต่สอนลูกๆให้ป้องกันไว้ก่อน ส่วนใหญ่จะเป็นเรื่องการแต่งกายมากกว่า ให้แต่งกายให้มิดชิด เป็นผู้หญิงอย่าแต่งกายล่อแหลม กลางค้ำกลางคืนอย่าไปเดินในที่เปลี่ยวๆ อย่าไปไหนคนเดียวให้ไปกับเพื่อนอะไรทำนองนี้ แล้วถ้ามุ่งกระโปรงอย่างไปโรงเรียนเนี่ย ก็จะทำให้ลูกใส่กางเกงขาสั้นไว้ข้างในด้วย”

(ครอบครัวที่ 3 จ.ภูเก็ต, สัมภาษณ์)

จ. เงื่อนไขการทำแท้งที่ถูกต้องกฎหมาย

เรื่องนี้เป็นเรื่องที่พ่อแม่ไม่เคยสอนกับลูกเลย เพราะพ่อแม่ส่วนใหญ่ทราบแต่เพียงว่าการทำแท้งเป็นการทำผิดกฎหมาย และเป็นการทำผิดศีลธรรม พ่อแม่ไม่เคยทราบว่ามาก่อนเลยว่ามีเงื่อนไขที่สามารถทำแท้งได้อย่างถูกต้องตามกฎหมายอยู่ด้วย

“ไม่รู้สิ ป้าไม่เคยสอนนะ มันมีด้วยหรือไอ้การทำแท้งที่ถูกต้องกฎหมายเนี่ย”

(ครอบครัวที่ 2 จ.ภูเก็ต, สัมภาษณ์)

“เรื่องทำแท้งนี่ผมก็พูดนะ แต่พูดว่าอย่าไปทำเลย ยังไงก็ห้ามทำเด็ดขาด ถ้ามีมาพ่อก็จะเลี้ยงเอง ยังไงก็เป็นลูกของลูก ก็ต้องเป็นหลานของพ่อ”

(ครอบครัวที่ 4 จ.เชียงใหม่, สัมภาษณ์)

จ. ผลเสียจากการทำแท้งเถื่อน

พ่อแม่มักจะสอนเรื่องนี้กับลูกอยู่แล้ว โดยเฉพาะคนที่มีลูกสาว เพราะต้องการให้ลูกมีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้อง ไม่ใช่คิดว่าการทำแท้งเถื่อนเป็นเรื่องดี เป็นการขจัดปัญหาให้หมดไป แต่การทำแท้งเถื่อนอาจจะก่อให้เกิดอันตรายถึงชีวิตได้ เพราะผู้ที่รับทำแท้งเถื่อนมักจะไม่ใช้แพทย์และไม่ใช้พยาบาลผู้เชี่ยวชาญ เครื่องมือที่ใช้อาจจะไม่สะอาดและวิธีการก็ไม่ถูกต้องตามหลักการแพทย์ นอกจากนี้การทำแท้งยังส่งผลเสียต่อสภาพจิตใจของลูกเอง เป็นการทำผิดศีลธรรม

ที่ตั้งใจว่า พ่อแม่เชื่อว่าการสอนในเรื่องนี้จะทำให้ลูกเกิดความหวาดกลัวและไม่กล้าปล่อยตัวปล่อยใจ รู้จักรักษาวลสงวนตัวมากขึ้น

“ก็จะบอกกับเขา คิดว่าบอกเขาแบบนี้ เขาจะได้กลัวไม่กล้าไปมีอะไรกับใคร กลัวจะท้องแล้วต้องไปทำแท้ง ไปเอาเด็กออก กลัวเจ็บ กลัวตาย กลัวจะติดโรค ให้กลัวไว้ สารพัดแหละดีแล้ว จะได้ไม่ทำ”

(ครอบครัวที่ 5 กรุงเทพฯ, สัมภาษณ์)

ข. การมีเพศสัมพันธ์เสี่ยงต่อสุขภาพอย่างไร

พ่อแม่ส่วนใหญ่จะไม่ได้ให้ความรู้กับลูกในเรื่องนี้มากนัก พ่อแม่บอกว่าไม่รู้ว่าจะสอนอย่างไร เพราะไม่ทราบว่า การมีเพศสัมพันธ์มีความเสี่ยงต่อสุขภาพอย่างไร และสื่อมวลชนหรือแพทย์ ผู้เชี่ยวชาญก็ไม่ค่อยได้ออกมาให้ความรู้ในเรื่องนี้ พ่อแม่ที่ไม่ได้สอนในเรื่องนี้ก็ให้เหตุผลว่า เป็นเพราะลูกยังเด็ก ยังไม่ถึงวัย ไม่จำเป็นต้องสอนเรื่องนี้

“ไม่ได้สอนนะ เพราะคิดว่าเขายังเด็ก ไม่จำเป็นต้องไปรู้มันหรอก”

(ครอบครัวที่ 5 จ.พะเยา, สัมภาษณ์)

ข. โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์มีอะไรบ้างและป้องกันอย่างไร

เป็นเรื่องที่พ่อแม่ส่วนใหญ่ให้ความสำคัญมาก โดยเฉพาะพ่อแม่ที่มีลูกชายจะต้องสอนเรื่องนี้อย่างแน่นนอน เพราะเมื่อลูกเกิดไปมีเพศสัมพันธ์ขึ้นมา แน่นนอนว่าลูกชายไม่เสียหายมาก แต่ที่ต้องระวังคือ เรื่องโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ ถ้าไปติดโรคมาจะทำอย่างไร ไหนจะชีวิต ไหนจะอนาคตของลูก แล้วโรคอย่างนี้ก็มีแต่ นำความอับอายมาให้ด้วย คนอื่นเขาไม่รู้จะหาว่าเลี้ยงลูกให้เป็นคนสำส่อน มีความสัมพันธ์กับคนอื่นไปทั่ว ไม่มีความรู้ ไม่รู้จักป้องกันตนเอง พ่อแม่จึงมักจะสอนในเรื่องของการป้องกันตัว เช่น การใช้ถุงยางอนามัย เป็นต้น และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ที่พ่อแม่มักจะพูดคุยเป็นประจำคือ โรคเอดส์ โรคหนองใน

“อย่างเรื่องเอดส์ก็จะสอนเขาว่า เรายังอยู่ในวัยเรียน ผู้หญิงที่เขายอมมามีอะไรกับเรา ก็แสดงว่าเขาอาจจะมีคนอื่นมาแล้วก็ได้ เขาอาจจะเป็นเอดส์ก็ได้ ถ้าไม่ยอมติดโรคก็ต้องรู้จักป้องกัน รู้จักสวมถุงยางอนามัย หรือถ้าเป็นไปได้ก็อย่ามีอะไรกันจะดีที่สุด”

(ครอบครัวที่ 1 จ.ภูเก็ต, สัมภาษณ์)

ณ. ผลกระทบของการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน

เป็นอีกเรื่องหนึ่งที่พ่อแม่เกือบทุกคนให้ความสำคัญมาก โดยเฉพาะพ่อแม่ที่มีลูกสาว เนื่องจากลูกๆยังอยู่ในวัยเรียน พ่อแม่อยากจะให้สนใจเรื่องการเรียนรู้เป็นอันดับแรกและไม่อยากเห็นลูกต้องเดินออกนอกถิ่นนอกทาง ประพฤติตัวไม่เหมาะสมไม่ควร หากปล่อยไปโดยไม่สั่งสอน ลูกๆก็จะไม่สนใจการเรียนรู้ เอาแต่มีแว่เมาลุ่มหลงอยู่กับสิ่งเหล่านี้ก็ได้ เพื่อฝันถึงแต่คู่ของตัวเอง พ่อแม่เชื่อว่าการสอนในเรื่องนี้จะช่วยจุดรั้งความคิดและอารมณ์ของลูกได้บ้าง ให้รู้จักเปรียบเทียบผลดีผลเสียที่จะเกิดขึ้น

พ่อแม่จึงมักจะสอนและพูดย้ำถึงเรื่องผลกระทบของการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน เสมอว่าก่อให้เกิดผลเสียมากมาย ทั้งต่อตัวลูกเองถ้าเกิดตั้งครรภ์ขึ้นมา ทำให้ต้องลาออกจากโรงเรียน ไม่ได้เรียนหนังสือ ไม่มีอนาคต ต้องมานั่งเลี้ยงลูก เพิ่มภาระและความรับผิดชอบให้กับตัวเอง ตั้งแต่อายุน้อย และต่อพ่อแม่ ทำให้พ่อแม่ต้องเสียใจ ผิดหวัง ขาดที่พึ่งพิงในอนาคต พ่อแม่ต้องอับอายขายหน้าคนอื่น ถ้าเกิดโชคร้ายหรือรู้จักป้องกันตัวลูกไม่ได้ตั้งครรภ์ แต่ใครจะรับประกันว่าผู้ชายคนนั้นจะรักและเอาใจใส่ลูกตลอดไป หนุ่มสาวก็เหมือนน้ำมันกับไฟ ถ้าไม่รู้จักระวังก็มีแต่จะเสียเปรียบ พอเขาได้แล่นนานไปก็เปื้อน ส่วนพ่อแม่ที่มีลูกชาย ก็จะสอนว่ามันไม่เหมาะสมที่จะทำอย่างนั้น ยังไม่ถึงวัย ถ้าทำไปตามอารมณ์แล้วผู้หญิงเขาเกิดตั้งครรภ์ขึ้นมาใครจะรับผิดชอบ เรียนก็ยังไม่จบ งานก็ยังไม่ทำ

“จะพยายามสอนเขาเรื่องการคบเพื่อนไม่ว่าเพื่อนชาย เพื่อนหญิง เรื่องการวางตัวให้เหมาะสม เราต้องไม่สอนเด็กในลักษณะชี้ทาง เด็กวัยนี้มันมักจะรู้อยู่แล้ว อย่าไปพูดว่าถ้ามีอะไรก็ให้สวมถุงยาง นั่นก็เท่ากับเราส่งเสริมให้เขาทำอย่างนั้น เราต้องบอกเขาว่ามันยังไม่ถึงวัยของเขา การมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนไม่ใช่สิ่งที่ดี อธิบายให้เขาเข้าใจ”

(ครอบครัวที่ 1 จ.ภูเก็ต, สัมภาษณ์)

“จะสอนเรื่องการวางตัวนะ เพราะลูกชายจะมีสาวมาติดเยอะ จะบอกกับลูกว่าให้คบเป็นเพื่อนกันไปนั่นแหละ อย่าไปมีอะไรเกินเลย อย่าไปทำอะไรเขา เขาจะเสียใจ เขาเป็นผู้หญิง เราเป็นผู้ชาย ต้องไม่ไปเอาเปรียบเขา”

(ครอบครัวที่ 2 จ.เชียงใหม่, สัมภาษณ์)

“เรื่องนี้ก็พูดกันบ่อย ว่าอย่าไปทำอะไรเกินเลย เรายังไม่พร้อมมันจะมีปัญหาตามมา ถ้าผู้หญิงเขาท้องขึ้นมาจะทำยังไง ลูกก็รู้ว่าถ้ามีอะไรกันแล้วอาจจะท้องได้”

(ครอบครัวที่ 3 จ.เชียงใหม่, สัมภาษณ์)

ญ. วิธีการควบคุมอารมณ์ทางเพศของวัยรุ่น

พ่อแม่ส่วนใหญ่จะเคยสอนและคิดว่าสามารถสอนเรื่องนี้กับลูกวัยรุ่นได้ พ่อแม่เล่าถึงการสอนในเรื่องนี้ว่า วัยรุ่นเป็นวัยที่มีอารมณ์รุนแรง เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ฮอริโมนทางเพศมีมากเพราะกำลังเติบโตเต็มที่ เกิดอารมณ์ทางเพศขึ้นได้ง่ายและยังไม่รู้จักการควบคุมหรือยับยั้งชั่งใจ บางทีแค่มีอะไรมาสะกิดเล็กน้อย เช่น ภาพสาวนุ่งน้อยห่มน้อย หรือฉากแสดงความรักระหว่างชายหญิงในหนังในละคร ก็ทำให้วัยรุ่นเกิดอารมณ์ทางเพศแล้ว เวลาที่อยู่ใกล้กับเพื่อนต่างเพศหรือแค่จับมือถือแขน ก็อาจจะทำให้วัยรุ่นเกิดจินตนาการไปไกลปล่อยตัวปล่อยใจไปตามอารมณ์ได้ ดังนั้นพ่อแม่ที่เคยผ่านวัยนี้มาก่อนจะทราบดีว่าวัยรุ่นมีความรู้สึก ความต้องการอย่างไร การสอนให้วัยรุ่นรู้จักควบคุมอารมณ์และยับยั้งชั่งใจจะช่วยวัยรุ่นควบคุมตัวเองได้ดีขึ้น ใช้สติและเหตุผลมากกว่าอารมณ์ เรียนรู้วิธีการที่จะหลีกเลี่ยงไม่อยู่ในสถานการณ์ที่กระตุ้นอารมณ์ หรือหาวิธีผ่อนคลายระบายอารมณ์ เบี่ยงเบนความสนใจไปที่เรื่องอื่น เช่น การเล่นกีฬา การทำงานอดิเรกทำในยามว่าง การพยายามแต่งกายให้มิดชิด พยายามไม่อยู่กับเพื่อนต่างเพศสองต่อสองในที่ลับตาคน หลีกเลี่ยงการชมภาพที่กระตุ้นอารมณ์และความต้องการทางเพศ เป็นต้น

“ต้องบอกเขาไปว่าอย่าไปหมกมุ่นกับเรื่องพวกนี้มาก ให้อุปนิสัยทั้งหลายก็อย่าไปหามาดู เพราะคุณแล้วก็มีอารมณ์ มีความต้องการ คราวนี้แหละก็จะมีปัญหา ยังอยู่ในวัยเรียน ตั้งใจเรียนหนังสือไป ว่างก็ไปเล่นกีฬา ออกกำลังกายดีกว่า”

(ครอบครัวที่ 4 จ.ขอนแก่น, สัมภาษณ์)

ฎ. ความรัก การเลือกคู่ครอง ชีวิตครอบครัว

เรื่องนี้เป็นอีกเรื่องหนึ่งที่พ่อแม่ส่วนใหญ่ให้ความสำคัญและมักจะพูดคุยกับลูกอยู่เสมอ เพราะวัยรุ่นเป็นวัยที่กำลังเรียนรู้ สนใจเรื่องความรักและเรื่องของเพศตรงข้าม อยากรู้จักมีเพื่อนต่างเพศ พ่อแม่คิดว่าการสอนให้ลูกรู้จักความรักไม่ใช่เรื่องเสียหาย พ่อแม่จะต้องหมั่นพูดคุยและซักถามลูกถึงเรื่องของการคบเพื่อนต่างเพศ อาจจะเริ่มต้นด้วยถามลูกว่าความรักคืออะไร ลูกมีแล้วหรือยัง การเลือกคู่ครองที่ดีเป็นอย่างไร ชีวิตครอบครัวเป็นอย่างไร การพูดคุยหรือสอนลูกในเรื่องนี้พ่อแม่อาจจะเล่าถึงประสบการณ์ของตนเองให้ลูกฟังก็ได้ และพยายามตั้งข้อสังเกตให้ลูกคิดตามไปด้วยว่าเขาอยู่ในวัยที่จะมีความรัก มีคู่ครองหรือมีชีวิตรอบครัวแล้วหรือยัง ถ้ายังไม่พร้อมเพราะเขายังอยู่ในวัยเรียน ยังมีความรับผิดชอบอีกมากมายในอนาคตก็ไม่ต้องรีบร้อน เมื่อเขาโตขึ้นเรื่องเหล่านี้ก็จะเข้ามาในชีวิตเองเพราะมันเป็นเรื่องธรรมชาติของมนุษย์อยู่แล้ว

ฎ. การวางแผนชีวิต อนาคตและการวางแผนครอบครัว

ในเรื่องนี้พ่อแม่อาจจะไม่ได้พูดเป็นเรื่องเป็นราวนักเพราะยังไม่ถึงวัยของลูก แต่ก็ เป็นอีกเรื่องหนึ่งที่จะพูดคุยกันบ่อยในครอบครัว การพูดคุยหรือสอนในเรื่องนี้พ่อแม่เล่าให้ฟังว่า จะ เป็นการสอนในลักษณะของการให้แนวคิด แนวปฏิบัติมากกว่า พยายามชี้แจง อธิบายให้เขาเข้าใจ ว่าทำไมชีวิตคนเราถึงต้องมีการวางแผน ถ้าไม่มีการวางแผนแล้วชีวิตจะเป็นอย่างไร อนาคตจะ เป็นอย่างไร อย่างในวัยของเขาตอนนี้ควรจะต้องทำอะไร มีหน้าที่อะไร แล้วควรจะวางแผนอะไรต่อไป พ่อแม่มักจะถามลูกๆว่าโตขึ้นอยากจะเป็นอะไร อยากจะเรียนอะไรต่อ อยากจะทำงานอะไร แต่ มักจะไม่ได้พูดเลยไปถึงการวางแผนครอบครัว เพราะถือเป็นเรื่องที่ต้องพูดกันเมื่อลูกเป็นผู้ใหญ่ กว่านี้ อยู่ในวัยทำงานแล้ว แต่ก็จะต้องพูดให้ลูกเข้าใจในภาพรวมว่าถ้าอยากให้ตัวเองมีความสุข มี อนาคตที่ดี มีงานที่ดีทำ มีครอบครัวที่ดี ก็ต้องรู้จักวางแผนตั้งแต่ตอนนี้ ตั้งใจเรียนให้สูงๆ

ฐ. การสำเร็จความใคร่ด้วยตนเอง

การสอนหรือพูดคุยในเรื่องนี้กับลูกวัยรุ่นเป็นเรื่องที่พ่อแม่มีความหนักใจมากที่สุด มีพ่อแม่เพียงไม่กี่คนที่ตอบว่าเคยสอนเรื่องนี้กับลูกเพราะถือเป็นเรื่องธรรมชาติ ในขณะที่พ่อแม่ ส่วนใหญ่ตอบว่าไม่สามารถสอนเรื่องนี้ได้และไม่เคยสอนหรือพูดคุยกับลูกด้วย เพราะว่ามันเป็น เรื่องส่วนตัว ส่วนตัวมากๆ เป็นเรื่องธรรมชาติที่พ่อแม่เองก็ไม่รู้จะเริ่มต้นยังไงและไม่อยากเริ่มต้น พ่อแม่หลายคนมองข้ามเรื่องนี้ไปเลยเพราะไม่เข้าใจว่าทำไมจะต้องสอน พ่อแม่เชื่อว่าเรื่องนี้เป็น เรื่องธรรมชาติที่ไม่มีความจำเป็นต้องสอนแก่ลูก ลูกจะเรียนรู้เองไปตามวัยและตามธรรมชาติ พ่อ แม่คิดว่าเด็กได้เรียนรู้สิ่งเหล่านี้จากโรงเรียนและจากเพื่อนๆ จากสื่อต่างๆแล้ว วัยรุ่นน่าจะรู้ดีกว่า พ่อแม่เสียอีก พูดไปก็จะอายด้วยกันทั้งคู่ ลูกอาจจะคิดว่าพ่อแม่ไปยุ่งเรื่องส่วนตัวของเขา พูดเรื่อง ไม่สุภาพหยาบคายก็ได้

“เขาน่าจะต้องเรียนรู้เอง จะให้ทำยังไง พ่อแม่สอนไม่ได้หรอก(หัวเราะ)”

(ครอบครัวที่ 5 จ.พิษณุโลก, สัมภาษณ์)

ท. ระบบสืบพันธุ์ชาย/หญิง

ในเรื่องนี้พ่อแม่มักจะแยกกันสอนลูก เช่น ถ้าเป็นลูกผู้ชายก็จะพูดคุยกับพ่อ พ่อ จะซักถามลูกว่าเป็นอย่างไร เราก็ผู้ชายเหมือนกันมีอะไรสงสัยก็ถามพ่อได้ ถ้าเป็นลูกสาวก็จะพูด คุยกับแม่ แม่จะสอนในเรื่องของอวัยวะสืบพันธุ์ การดูแลความสะอาด การมีประจำเดือน เป็นต้น

ด. ต่อมควบคุมอารมณ์ทางเพศ

เป็นอีกเรื่องหนึ่งที่พ่อแม่ส่วนใหญ่คิดว่าไม่สามารถสอนได้และไม่เคยสอน เพราะพ่อแม่เองก็ไม่มีความรู้ในเรื่องนี้มากนัก ถ้าสอนหรืออธิบายผิดไปก็จะส่งผลเสียกับลูก พ่อแม่คิดว่าลูกควรจะได้รับความรู้ในเรื่องนี้จากโรงเรียน จากครูหรือแพทย์ผู้เชี่ยวชาญมากกว่า

ณ. เจตคติ/ความเชื่อ/ความเข้าใจผิดในเรื่องเพศ

พ่อแม่ส่วนใหญ่คิดว่าสามารถสอนในเรื่องนี้ได้ การสอนของพ่อแม่มักจะเป็นการพูดถึงความผิดปกติหรือความเบี่ยงเบนทางเพศเป็นส่วนใหญ่ พูดถึงชายที่ทำตัวเป็นหญิงและหญิงที่ทำตัวเป็นชาย ถ้าเพื่อนของลูกมีลักษณะดังที่กล่าวมาก็จะยกขึ้นมาพูดคุยกับลูกด้วย ว่ามันมีข้อดีข้อเสียอย่างไร ความเป็นผู้หญิงเป็นอย่างไร ความเป็นผู้ชายเป็นอย่างไร ควรจะต้องทำตัวอย่างไรให้เหมาะสมกับเพศของตัวเอง ความเชื่อและความเข้าใจผิดในเรื่องเพศที่คนมักจะพูดถึงกันมีอะไรบ้าง จริงเท็จอย่างไร

“มักจะพูดคุยกับเขาเรื่องการแต่งกาย ลูกสาวมันจะออกทอมๆหน่อย ต้องคอยเตือนคอยสอนว่าเป็นผู้หญิงจะต้องทำตัวอย่างไร พูดจาให้อ่อนหวานหน่อย ก็ต้องคอยดูต่อไปด้วย เพราะตอนนี้ก็ยังเด็ก โตขึ้นอาจจะเปลี่ยนไปก็ได้”

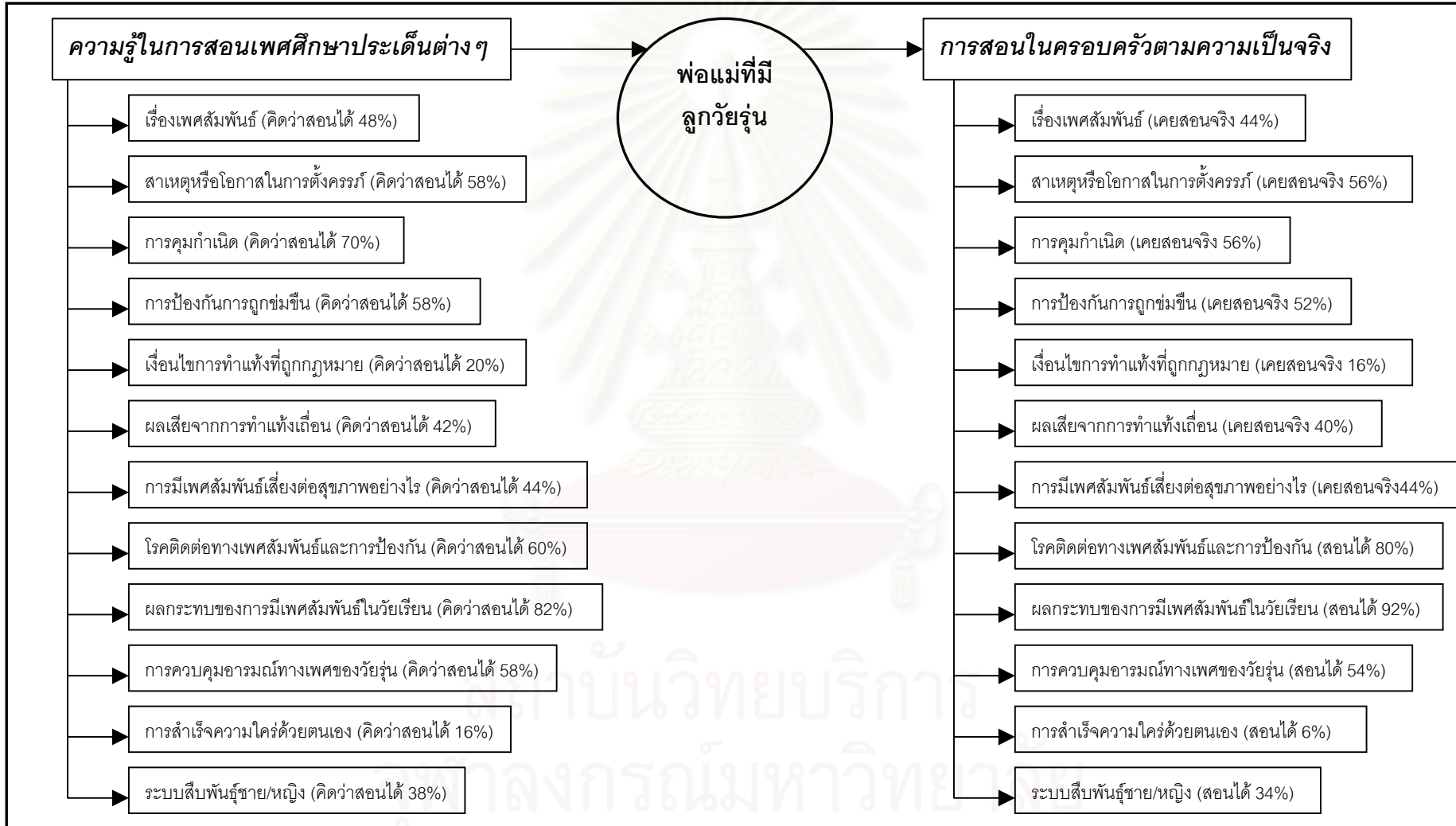
(ครอบครัวที่ 4 จ.ภูเก็ต, สัมภาษณ์)

“ส่วนตัวแม่ไม่ได้สอนนะ เพราะถือว่าไม่ใช่เรื่องแปลก จะเป็นหญิงหรือชายหรือจะเป็นตุ๊ดเป็นทอมแม่ก็รับได้”

(ครอบครัวที่ 1 จ.พะเยา, สัมภาษณ์)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนภาพที่ 3.2 : ความรู้ของพ่อแม่ในการสอนเพศศึกษาในครอบครัว

วิธีการสอนเพศศึกษาในครอบครัวของพ่อแม่ในปัจจุบัน

ครอบครัวที่ประกอบด้วยพ่อแม่และลูก ย่อมจะต้องมีการสื่อสาร มีปฏิสัมพันธ์ต่อกันเป็นธรรมดา อาจจะเป็นการพูดคุยกันในเรื่องทั่วไป การสั่งสอนให้ความรู้หรือแม้แต่การตักเตือนหรือห้ามปรามลูกวัยรุ่นในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ผลการวิเคราะห์ตามทฤษฎีการสื่อสารระหว่างบุคคล พบว่าวิธีการสอนเพศศึกษาในครอบครัวของพ่อแม่ สามารถแบ่งออกได้เป็น 2 วิธีด้วยกัน คือ

1) **การสื่อสารด้วยวัจนภาษา(Verbal Communication)** คือ การสื่อสารระหว่างพ่อแม่และลูก ที่ใช้การคำพูดหรือการพูดคุยหรือการเขียนเป็นหลักในการสื่อสาร เช่น การพูดคุย การอธิบาย การพูดคุยกันตัวอย่าง การดูคำต่อว่า การตักเตือน หรือการชมเชย ได้แก่วิธีการดังต่อไปนี้

ก. การพูดคุยสนทนาระหว่างสมาชิกในครอบครัว

พ่อแม่คิดว่าการพูดคุยกับลูกๆเป็นการสร้างความสัมพันธ์อันดีให้เกิดขึ้นภายในครอบครัว เป็นการเปิดโอกาสให้ลูกพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับพ่อแม่ ให้พวกเขาได้พูดคุยในสิ่งที่อยากพูดและซักถามในสิ่งที่สงสัย ถ้าพ่อแม่สามารถที่จะตอบได้ก็ควรจะตอบหรือถ้าไม่แน่ใจก็อาจจะไปสอบถามคนอื่นเพิ่มเติมหรือนำให้ลูกไปค้นคว้าก็ได้

การพูดคุยกับลูกในที่นี้ พ่อแม่คิดว่าควรจะทำให้เป็นนิสัย ลูกสามารถที่จะเข้ามาพูดคุยกับพ่อแม่ได้ตลอดเวลา ไม่ว่าจะเป็นเรื่องอะไรก็ตาม จะมีสาระหรือไม่ก็ตาม การพูดคุยสอบถามถึงสารทุกข์สุกดิบในแต่ละวันของลูก จะทำให้ลูกรู้สึกว่าพ่อแม่รัก เป็นห่วงและให้ความสนใจพวกเขา และถ้าเขามีปัญหาอะไรเกิดขึ้นเขาก็สามารถที่จะเล่าให้พ่อแม่ฟังได้ทันที จะได้ช่วยกันหาทางแก้ไขได้ทัน บางครอบครัวพ่อแม่ไม่ค่อยมีเวลาพูดคุยกับลูกเลย กว่าที่รู้ว่าลูกมีปัญหาเกิดขึ้นหรือมีอะไรไม่สบายใจก็อาจจะสายเกินไป ลูกจะขาดที่พึ่ง ขาดที่ปรึกษา อาจจะหาทางออกที่ผิดๆให้กับตนเอง หรือหันไปปรึกษาเพื่อนแทนพ่อแม่ก็เป็นได้

เรื่องที่พ่อแม่มักจะพูดคุยกับลูก ส่วนใหญ่จะเป็นการถามถึงชีวิตประจำวันในโรงเรียน เรื่องของการเรียน ความยากง่ายของวิชาที่เรียน เรื่องการสอบ การคบเพื่อน เรื่องเพศต่างประเทศ เรื่องความประพฤติที่โรงเรียนและที่บ้าน รวมไปถึงเรื่องเล็กๆน้อยๆส่วนตัว เช่น อาหารการกิน ความเจ็บไข้ได้ป่วย เรื่องเดือนเนื้อร้อนใจหรือปัญหาต่างๆ เป็นต้น

“พยายามพูดคุยกับเขาในทุกๆเรื่อง โดยอาจจะเล่าเรื่องในอดีตของพ่อแม่ให้พวกเขาฟังบ้าง เพื่อให้เขารู้ว่าพ่อแม่ก็เคยเป็นเหมือนเขาจะต่างกันก็ยุคสมัยเท่านั้น เขาจะได้รู้สึกที่พ่อแม่ก็ไม่ได้แตกต่างจากเขาแต่อาบน้ำร้อนมาก่อนเขา ถ้าเขามีปัญหาอะไรสามารถที่จะมาคุยกันได้”

(ครอบครัวที่ 2 จ.พิษณุโลก, สัมภาษณ์)

“บอกเขาว่า สิ่งที่แม่ต้องการมากที่สุด แม่ไม่ต้องการรางวัลหรือของขวัญจากลูก แต่ที่ต้องการที่สุด คือ อยากให้ลูกเป็นคนดี ตั้งใจเรียนหนังสือ จะพยายามใช้ความรัก ความหวังดี เข้ามาสอดแทรกเวลาสอนเขา”

(ครอบครัวที่ 1 จ.เชียงใหม่, สัมภาษณ์)

“แต่ละครอบครัวก็อาจจะไม่เหมือนกัน แต่ส่วนใหญ่ลูกสาวก็มักจะคุยกับแม่ ลูกผู้ชายก็มักจะคุยกับพ่อ หรือบางบ้านอาจจะคุยกับพ่อทั้งคู่ หรือคุยกับแม่ทั้งคู่ก็ได้ ถ้าเรารู้ว่าลูกชอบที่จะพูดคุยกับใคร ก็ต้องให้คนนั้นมีเวลาให้กับลูกมากๆ หมั่นพูดคุยกับเขาบ่อย เขาจะได้รู้สึกที่เราใส่ใจ ให้ความสนใจเขา”

(ครอบครัวที่ 1 จ.ตรัง, สัมภาษณ์)

ข. การยกตัวอย่างเพื่อให้คิด

พ่อแม่ในกลุ่มนี้จะอาศัยการยกตัวอย่างคนที่มีความประพฤติดี เป็นแบบอย่างในการสอนลูก โดยมักจะบอกให้ลูกดูตัวอย่างจากคนเหล่านี้ว่าเขาประสบความสำเร็จในการเรียน ในหน้าที่การงานหรือในชีวิตได้อย่างไร แล้วพยายามพูดโน้มน้าวใจให้ลูกเห็นคล้อยตามว่า ถ้าลูกอยากที่จะมีอนาคตที่ดี เป็นคนดี มีคนชื่นชม ลูกก็ต้องประพฤติตัวตามคนเหล่านั้นให้ได้

กลุ่มคนที่พ่อแม่มักจะยกขึ้นมาเป็นแบบอย่างได้แก่ ดารา นักร้องหรือศิลปิน เด็กวัยรุ่นช่างบ้านที่อยู่ใกล้บ้านเราด้วยกัน ลูกของเพื่อน เพื่อนของพ่อหรือแม่ เพื่อนของลูก รวมไปถึงญาติพี่น้อง ที่มีความประพฤติดี เป็นลูกกตัญญู หรือมีความขยันขันแข็ง มีความมานะอดทน ตั้งใจเรียน เป็นเด็กดี ไม่เที่ยวเตร่ ติดการพนันหรือเสพยาเสพติด เป็นต้น

แต่ในทางกลับกันก็มีการยกตัวอย่างคนที่มีความประพฤติไม่ดี ชอบทำให้อีกคนอื่นเดือดร้อน เกรงใจเรียน ไม่เอาการเอางาน เกียจคร้าน ชีพโยยหรือชอบฝ่าฝืนกฎเกณฑ์ด้วย เพื่อเป็นการเปรียบเทียบให้ลูกเห็นทั้งตัวอย่างที่ดีและไม่ดีไปพร้อมๆกัน ลูกจะได้ตัดสินใจได้ง่ายขึ้นว่าต้องการจะเป็นคนแบบไหน ต้องการจะมีอนาคตอย่างไร และการยกตัวอย่างคนกลุ่มนี้ก็จะให้ข้อคิดหรืออุทาหรณ์สอนใจแก่ลูกวัยรุ่นด้วยว่า การทำสิ่งที่ไม่ดีจะได้รับผลตอบแทนอย่างไรบ้าง

“ยกตัวอย่างว่า เมื่อก่อนคุณพ่อก็เคยเป็นวัยรุ่นมาก่อน เคยทำมาแล้ว แล้วมันไม่ดี ก็ไม่อยากจะให้เป็นอย่างพ่อ เดี่ยวจะต้องมานั่งเสียใจทีหลัง เด็กสมัยนี้ต้องมีตัวอย่างให้เขาดูด้วย เพราะไม่งั้นเขาจะมองไม่เห็น ไม่รับฟัง ต้องสอนเป็นรูปธรรม บางทีก็จะยกตัวอย่างพี่ชายของเขา พี่ชายเขาเป็นทหาร เป็นเด็กดี ไม่เคยทำให้พ่อแม่ผิดหวัง เรียนก็ดี ทำงานก็ดี มีความรับผิดชอบ เจ้านายก็ชื่นชม ก็จะถามเขาว่าไม่อยากจะเป็นอย่างพี่ชายบ้างหรือ”

(ครอบครัวที่ 3 จ.พะเยา, สัมภาษณ์)

“คุณพ่อจะไม่ดูคำว่า แต่จะยกตัวอย่างให้ดู ทั้งลูกตัวเองและลูกคนอื่น ให้เปรียบเทียบตัวอย่างที่ดีและไม่ดี ว่าเป็นยังไง มักจะพูดว่า พ่อสอนอะไรไม่ได้มากหรอกเพราะความรู้น้อย เรียนมาน้อย ถ้าลูกอยากจะเป็นอย่างไรก็ให้เลือกทำเอา แล้วพยายามยกตัวอย่างดาราที่มีความประพฤติดี ตั้งใจเรียน นายกฯหรือลูกข้างบ้านที่ดี”

(ครอบครัวที่ 5 จ.ระยอง, สัมภาษณ์)

ค. กลวิธีในการว่ากล่าว ตักเตือนหรือห้ามปราม

นอกจากที่กล่าวมาข้างต้นแล้ว พ่อแม่ยังบอกอีกว่า การพูดคุย แนะนำตักเตือน หรืออบรมสั่งสอนลูกวัยรุ่นให้ได้ผลดีที่สุด คือ การที่พ่อแม่รู้จักใช้วิธีการพูดที่ดี เหมาะสมกับเวลา สถานที่และอารมณ์ของลูก การรู้จักเลือกใช้คำพูดที่เหมาะสม และการใช้เหตุผลมากกว่าอารมณ์ ในการพูดคุยกัน จะช่วยให้ลูกวัยรุ่นรับฟังและยอมรับการอบรมสั่งสอนจากพ่อแม่มากขึ้น เพราะพ่อแม่จะเป็นคนที่ทราบดีที่สุดว่า “เวลาไหนที่ลูกจะรับฟังและเวลาไหนที่ลูกจะปฏิเสธ”

“เราเลี้ยงเขามา เราจะรู้ว่าเมื่อไหร่เขาจะฟังหรือไม่ฟัง ถ้าเขาเชื่อจะพูดว่า “ครับผม” ถ้าเมื่อไหร่ไม่พูดก็แสดงว่าไม่เชื่อ แต่ไม่อยากจะเถียงเรา เราก็ต้องทำเป็นลืมๆไปบ้าง อย่าไปว่าเขาทุกครั้ง เพราะเขาไม่เชื่อแต่ไม่เถียงเราก็แสดงว่ายังเกรงใจ ยังฟังเราบ้าง”

(ครอบครัวที่ 1 จ.ภูเก็ต, สัมภาษณ์)

“ลูกก็จะเถียงเราบ้างแต่ไม่ได้รุนแรงอะไร เขาก็จะบอกว่านี้มันสมัยไหนแล้ว จะให้เป็นอย่างรุ่นเราได้ยังไง บางทีเราก็ต้องฟังแล้วเก็บเอามาคิดบ้างว่ามันจริงมั๊ย”

(ครอบครัวที่ 4 จ.ภูเก็ต, สัมภาษณ์)

“จะสอนจากทีวีไปพร้อมๆกัน ถ้ามีเรื่องที่น่าสนใจหรือเข้ากับเหตุการณ์พอดี ก็จะเรียกลูกมาดูด้วย แล้วเราก็พูดแทรกไป ไม่ให้เขารู้สึกว่า เราตั้งใจเรียกเขามาดูดำโดยตรง”

(ครอบครัวที่ 2 จ.เชียงใหม่, สัมภาษณ์)

“สังเกตว่าเพื่อนลูกมีกี่คนในวัยเดียวกัน เวลาจะเตือนหรือห้ามอะไรต้องบอกให้พร้อมกันทั้งกลุ่ม เพราะถ้าเตือนลูกเราคนเดียวมันก็ไม่ดี ลูกเราอาจจะไม่ได้เป็นต้นคิดก็ได้ คิดซะว่าเพื่อนลูกก็เหมือนลูกเรา ถ้าเขาคิดไม่ดี ทำไม่ดี ลูกเราก็จะไม่ดีด้วย ถ้าไม่ทำอย่างนี้เดี๋ยวจะดึงไม่อยู่นะถ้าไปคบเพื่อนไม่ดี บอกไปพร้อมๆกันบางทีเขาก็เกรงใจเรา เห็นว่าแม่ของเพื่อนอุตสาหักเตือนไว้แล้ว บางทีลูกก็เบื่อกที่จะฟังเราคนเดียวด้วย จะเหมือนกับอะไรก็ว่าแต่เขา”

(ครอบครัวที่ 3 จ.พิษณุโลก, สัมภาษณ์)

“จะพูดคุยกับพวกวัยรุ่นเนี่ยพ่อแม่จะต้องมีเหตุผลที่ดีนะ ไม่ใช่ว่าพูดไปเรื่อยตามอารมณ์ เขาจะไม่รับฟังหรอก เขาชอบอะไรที่มีเหตุผล เขาถึงจะยอมรับ อย่างที่บ้านถ้าลูกมาขออะไร ถ้าเราเห็นว่าให้ได้ก็จะให้ แต่ต้องมีเงื่อนไข ต้องให้เขาทำอะไรแลกเปลี่ยน จะได้ว่าสิ่งที่ได้มามันมีคุณค่า ถ้าจะออกไปนอกบ้านก็จะถามเขาว่า กลับมาแล้วจะอ่านหนังสือกี่ชั่วโมง ถ้าอยากได้ของก็จะถามว่า แล้วจะตั้งใจเรียนมั๊ย จะได้คะแนนเท่าไร”

(ครอบครัวที่ 3 ชัยภูมิ, สัมภาษณ์)

“เวลาที่เขาจะออกไปข้างนอกหรือไปเที่ยวกับเพื่อน ถ้าเราเห็นว่าบ่่อยแล้ว ก็จะพยายามพูดให้เขาคิด ว่าถ้าเกิดมีเพื่อนแม่โทรมาชวนแม่ออกไปเที่ยวข้างนอกบ่อยๆ สมมติว่าโทรมาชวนสัก 100 ครั้ง ลูกว่าแม่จำเป็นต้องออกไปกับเขาทั้ง 100 ครั้งมั๊ย เขาก็จะคิดว่าเออ...คนเราก็ต้องมีการปฏิเสธกันบ้าง ไม่ใช่เพื่อนชวนไปไหนก็ไปหมดเลย”

(ครอบครัวที่ 4 พิษณุโลก, สัมภาษณ์)

“อธิบายให้เขาฟัง ว่าทำอย่างไรไม่ดี สอนแล้วอยู่ที่ตัวลูกเลือกเอง คือ ไม่ได้จี้หรือเจาะจงต่อว่าเขาลงไปเลยในเรื่องนั้นๆ แต่จะพูดตรงๆเหมือนอธิบายให้เหตุผล ให้แนวคิดมากกว่า เขาก็จะรู้สึกได้ว่าโดนดุหรือด่า แต่น่าจะรับฟังแล้วเอาไปคิด”

(ครอบครัวที่ 3 จ.เชียงใหม่, สัมภาษณ์)

“จะพูดคุยกับเขาต้องพยายามหาเวลาที่ลูกอารมณ์ดี มากอดเรา มาหอมเรา แสดงว่าเขาอารมณ์ดี เขาพร้อมที่จะฟังเรา เราก็ใช้เวลานี้ในการพูดคุยกับเขา อยากจะเตือนอะไรเขา อธิบายให้เขาฟังว่า เราไม่ชอบให้เขาทำอย่างนั้นอย่างนี้ เพราะอะไร”

(ครอบครัวที่ 4 จ.พะเยา, สัมภาษณ์)

“เรื่องจังหวัด เวลาเป็นสิ่งสำคัญมากในการพูดคุยกับลูกวัยรุ่น พยายามหาเวลาที่เขาชอบ เขามีสมาธิที่จะรับฟังเรา อย่างในรถที่จะไปโรงเรียนตอนเช้า พ่อแม่จะไม่พยายามว่าเขาพร้อมๆกัน เพราะลูกจะรู้สึกว่าคุณกรุม ถ้าเกิดระงับไม่อยู่ก็จะกลายเป็นทะเลาะกันทั้ง 3 คน ผมจะชอบพูดในเวลาที่ถูกฟังมากกว่า เพราะรู้สึกดีทั้งคู่ แม้จะมีเวลาน้อยก็ช่าง คุณเรื่องอะไรก็ได้”

(ครอบครัวที่ 5 จ.เชียงใหม่, สัมภาษณ์)

2) การสื่อสารด้วยอวัจนภาษา(Non-Verbal Communication) คือ การสื่อสารระหว่างพ่อแม่และลูก โดยใช้ท่าทางและการเคลื่อนไหว หรือพฤติกรรมต่างๆเป็นหลักในการสื่อสาร เช่น การแสดงออกทางสีหน้าแววตา ท่าทาง กิริยาอาการ การสบสายตา การใช้น้ำเสียง อากาการดั่งเล ดีใจ โกรธ หรือเสียใจ การไปเที่ยวหรือทำกิจกรรมร่วมกัน ได้แก่วิธีการดังต่อไปนี้

ง. การทำตนเสมือนเพื่อน

พ่อแม่ส่วนใหญ่คิดว่า การทำตัวเป็นเพื่อนกับลูกเป็นวิธีที่ดีที่สุดอย่างหนึ่งในการเลี้ยงลูก เพราะลูกจะรู้สึกว่าคุณสนิทสนมกับพ่อแม่ได้ง่าย ไม่กลัว ไม่เห็นว่าพ่อแม่ดุหรือจู้จี้ขี้บ่น ไม่เห็นว่าพ่อแม่เป็นพ่อแม่ที่คอยแต่จะจ้องจับผิดและไม่เข้าใจพวกเขา

พ่อแม่จะพยายามทำตัวสนิทสนมกับลูกให้มาก เมื่อมีเวลาว่างก็จะพูดคุยกับเขา หรือถ้าเขาอยากจะทำอะไร พ่อแม่ก็จะตามใจและยินดีที่จะทำด้วย เช่น พ่อแม่จะดูหนังเหมือนที่เขาดู พ่อแม่จะฟังเพลงที่ลูกๆชอบฟัง ติดตามศิลปินหรือดารานักร้องที่ลูกๆชื่นชอบ แม้แต่ใช้คำที่ลูกๆมักจะพูดกันเฉพาะในกลุ่มวัยรุ่น เป็นต้น พ่อแม่จะไม่ดูต่ำกว่ากล่าวเขามากนักในเวลาที่เขาทำผิดแต่จะให้ภัยและรับฟังปัญหาที่เกิดขึ้นกับเขาอย่างตั้งใจ เพื่อที่ลูกจะได้รู้สึกว่าพ่อแม่ก็คือ เพื่อนที่ดีของเขาคนหนึ่ง ที่เขาสามารถพูดคุยด้วยได้ทุกเรื่อง ให้อภัยเขาได้เมื่อเขาทำผิด เป็นพวกเดียวกับเสมอ

นอกจากพ่อแม่จะทำตัวเป็นเพื่อนของลูกแล้ว ยังยอมรับเพื่อนๆของลูกด้วย พ่อแม่ชอบที่จะให้ลูกมีเพื่อนและสามารถพาเพื่อนของลูกมาที่บ้านได้โดยพ่อแม่ให้การต้อนรับอย่างดี เพราะพ่อแม่จะได้มีโอกาสรู้จักเพื่อนของลูก ได้สังเกตพฤติกรรมของลูกและเพื่อนของลูกอย่างใกล้ชิด พ่อแม่เชื่อว่าการพยายามทำตัวให้เข้ากับลูกและทำให้ลูกไว้เนื้อเชื่อใจ ยอมรับว่าพ่อแม่เป็นพวกเดียวกับเขา จะทำให้ลูกรักพ่อแม่และไม่กล้าทำในสิ่งที่ไม่ดี

“เวลาลูกกลับบ้านก็คอยถามสารทุกข์สุกดิบว่าเป็นยังไงบ้าง พุดคุยเล่นให้ลูกรู้สึกคุ้นเคยและเป็นกันเองบ้าง บอกลูกว่าถ้ามีปัญหาอะไรให้บอกแม่ได้นะ จะทำให้ลูกรู้สึกว่าไว้วางใจเรามากขึ้น เห็นเราเป็นพวกเดียวกับเขา”

(ครอบครัวที่ 5 จ.จันทบุรี, สัมภาษณ์)

“ต้องพยายามทำให้เกิดความสนุกสนานในครอบครัว บางทีก็พูดเล่นหยอกล้อกับเขาบ้าง บางทีก็ปะหละถามเขาว่า เอ้...มีแฟนยังหน้า ถ้ามีแล้วจะเล่าให้แม่ฟังมั๊ย อะไรทำนองนี้พยายามให้ความเป็นเพื่อน ความสนิทสนมกับลูก”

(ครอบครัวที่ 1 จ.พะเยา, สัมภาษณ์)

“ทำตัวให้เป็นทั้งพ่อ แม่ เพื่อนและทุกอย่างของลูก ไม่ตามใจหรือดูด่าว่ากล่าวจนเกินไป คอยเป็นกำลังใจและสนับสนุนการตัดสินใจที่ถูกต้องของเขา บางทีเราก็ต้องมานั่งคิดว่าทำไมวัยรุ่นถึงติดเพื่อน ทำไมชอบคุยโทรศัพท์กับเพื่อนนานๆ ทำไมถึงชอบไปเที่ยวกับเพื่อน ถ้าเราอยากให้ลูกสนิทกับเราแบบนั้น เราก็ต้องสามารถทำตัวเป็นเพื่อนกับเขาได้ด้วย พูดคุยหยอกล้อกันได้ ทำอะไรร่วมกันได้ ไปเที่ยวด้วยกันได้ ที่สำคัญเราต้องสามารถเป็นที่พึ่งให้กับเขาได้”

(ครอบครัวที่ 1 กรุงเทพฯ, สัมภาษณ์)

จ. การดูแลเอาใจใส่ ให้ความรักและความอบอุ่น

บางครอบครัวจะแสดงความรัก ความห่วงใยที่มีต่อลูก ด้วยการแสดงความเอาใจใส่ดูแล ทั้งเรื่องข้าวของเครื่องใช้ เรื่องอาหารการกิน เรื่องสุขภาพและความเป็นอยู่ของลูก พ่อแม่จะคอยดูแลเรื่องเหล่านี้ให้กับลูกเป็นอย่างดี เพราะเชื่อว่าถ้าลูกอยู่ในบ้านอย่างมีความสุขสบาย มีความรัก ความอบอุ่น ลูกก็就不用ออกไปนอกบ้าน ไม่ต้องการไปแสวงหาความรักจากภายนอก พ่อแม่คิดว่าลูกสามารถรับรู้ได้ว่า พ่อแม่รักและเป็นห่วงเขามากแค่ไหน อยากที่จะเห็นเขาเป็นคนดี ด้วยความที่กลัวพ่อแม่จะเสียใจและผิดหวัง ลูกจะไม่ทำในสิ่งที่ไม่ดีแน่นอน

พ่อแม่ยังบอกอีกว่า บางครอบครัวพ่อแม่ไม่มีเวลาเอาใจใส่ลูกเลย แม้แต่เสื้อผ้าไปโรงเรียนบางทีก็ไม่ได้รีด อาหารกลางวันก็ไม่ได้เตรียมมาให้ เมื่อเด็กมาโรงเรียน มาอยู่ในสังคม เจอเพื่อน เห็นเพื่อนมีพ่อแม่ที่รักและเอาใจใส่ เด็กก็จะเกิดปมด้อย จะรู้สึกที่พ่อแม่ไม่รักเขา ไม่ให้ความสนใจเขาเลย เขาอาจจะหันไปหาสิ่งที่ไม่ดีได้ ด้วยความที่เป็นเด็กไม่ทันได้คิดว่าพ่อแม่อาจจะรักเขามากแต่ไม่ได้แสดงออก

“สนใจดูแลข้าวของ เรื่องส่วนตัว เสื้อผ้าของเขา ซักรีดเสื้อผ้าให้เขา หาข้าวหาปลาให้กิน แม่เชื่อว่าเขารู้ว่าเรารัก เราใส่ใจ เขาจะไม่กล้าทำอะไรที่ไม่ดีหรือรุนแรง”

(ครอบครัวที่ 2 จ.ชัยภูมิ, สัมภาษณ์)

“มันเป็นเรื่องที่ยุติยาก การที่ลูกจะรู้ว่าพ่อแม่รักและห่วงใยในตัวลูก ไม่ใช่ว่าจะมาทำกันตอนที่ลูกโตแล้ว แต่ต้องปลูกฝังตั้งแต่ลูกยังเล็ก ให้รู้จักความรักความเข้าใจในครอบครัว ความเห็นอกเห็นใจกัน ความห่วงใยและความกตัญญู ถ้าภายในครอบครัวเรามีสิ่งเหล่านี้เกิดขึ้นเสมอ ก็คิดว่าไม่ต้องห่วงและเตือนอะไรลูกวัยรุ่นมาก เพราะเขาก็จะเป็นไปตามการอบรมเลี้ยงดูของเรา”

(ครอบครัวที่ 4 กรุงเทพฯ, สัมภาษณ์)

จ. ทำความเข้าใจต่อลูกวัยรุ่นและพยายามเอาใจเขามาใส่ใจเรา

พ่อแม่เชื่อว่า ลูกวัยรุ่นมีความแตกต่างตามธรรมชาติกับพ่อแม่มากอยู่แล้ว เด็กวัยรุ่นมักจะมีเพื่อน ใจร้อน เอาแต่ใจตัวเองเป็นใหญ่ ไม่ค่อยเชื่อฟังใคร ไม่มีเหตุผล เดี่ยวก็อยากทำอย่างโน้น เดี่ยวก็อยากทำอย่างนี้ ฉะนั้น พ่อแม่ที่มีลูกวัยรุ่นควรจะต้องทำความเข้าใจกับธรรมชาติของวัยรุ่นให้มากและไม่เก็บเอาสิ่งที่ลูกวัยรุ่นทำมาเป็นอารมณ์ เพราะบางครั้งลูกทำไปแล้วก็อาจจะมานั่งเสียใจทีหลังก็ได้

พ่อแม่ในกลุ่มนี้มักจะย้อนคิดกลับไปถึงสมัยที่ตนเองยังหนุ่มยังสาว ทำให้พวกเขาเข้าใจลูกๆ ได้ดีขึ้น เข้าใจว่าทำไมลูกถึงมีพฤติกรรมอย่างนั้น ทำไมถึงอยากแต่งตัวตามแฟชั่น ทำไมถึงอยากมีแฟน ทำไมถึงชอบเที่ยวกับเพื่อน ความรู้สึกเหล่านี้ก็จะนำไปตามวัยตามช่วงเวลาหนึ่งเท่านั้น เมื่อลูกโตขึ้นก็จะคิดได้เอง พ่อแม่ควรจะทำใจยอมรับและพยายามแนะนำในสิ่งที่จะเป็นประโยชน์หรือช่วยในการตัดสินใจที่ดีของลูกมากกว่าห้ามปรามหรือดุด่า

“บางเรื่องต่างคนก็ต่างโมโห ทั้งแม่ทั้งลูก เพราะบางเรื่องเราก็พูดไปต่างๆ ที่ลูกยังไม่เข้าใจ ลูกก็จะโมโห เสียใจ หาวว่าเราเห็นเขาเป็นคนไม่ดี คอยด่าว่าเขา ทางที่ดีก็ต้องพยายามสังเกตพฤติกรรมของลูก ว่าเป็นไปในทางซู้สาวหรือมีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมหรือเปล่า ถ้าเขาไม่มีก็ไม่จำเป็นต้องไปบ่นว่าอะไรเขา วัยรุ่นไม่ชอบให้พ่อแม่พูดมาก จ้าจี้จ้ำไซอยู่แล้ว”

(ครอบครัวที่ 2 จ.พะเยา, สัมภาษณ์)

“เวลาเขาทำผิดพลาดมากก็จะไม่ด่า คิดว่าถ้าด่าเขาก็จะออกนอกบ้าน เมื่อเขาเจอปัญหานอกบ้านมา ในบ้านควรจะอบอุ่น อยากให้เขามีปัญหาแล้วมาพูดคุยด้วย เวลาเขามีปัญหาจะได้คิดถึง ถ้าเขาเมาก็แสดงว่าเขาต้องมีปัญหา มีเรื่องกลุ้มใจ พยายามเอาใจเขามาใส่ใจเรา เพราะเราเองก็เคยเป็นวัยรุ่นมาก่อนเหมือนกัน”

(ครอบครัวที่ 4 จ.เชียงใหม่, สัมภาษณ์)

“ส่วนตัวแม่จะพูดกับเขาครั้งเดียวหรือสองครั้ง แล้วถ้าเขายังทำ ก็จะปล่อยให้เขาคิดเอง เพราะพูดมากเขาก็ไม่ยอมฟัง ในเมื่ออย่างไรก็ไม่ฟังอยู่ดี แม่จะคิดเสียว่า เขาจะคิดได้ตามวัยของเขาเอง เพราะเขายังเด็กบางทีอาจจะคิดไม่ทันเราก็ได้ ยังมีหัวดีหัวรั้นบ้าง”

(ครอบครัวที่ 1 จ.ระยอง, สัมภาษณ์)

“คอยให้เหตุผล และให้อิสระควบคู่กันไป การคบเพื่อนก็ต้องให้อิสระเขา แต่ต้องคอยแนะนำไม่ให้ตามเพื่อนจนเกินไปจนเสียความตัวเอง หรือให้เพื่อนชักจูงไปในทางที่ผิด เวลามีปัญหาก็ต้องให้ออกาสเขาในการกลับตัว รู้จักให้อภัยเวลาที่เขาทำผิดพลาด บอกเขาว่าสามารถพูดกับพ่อแม่ได้ทุกเรื่อง ไม่ต้องกลัวว่าจะถูกตำหนิ เพราะพ่อแม่ให้ออกาสและให้อภัยเขาเสมอ”

(ครอบครัวที่ 3 จ.จันทบุรี, สัมภาษณ์)

“เปิดโอกาสให้ลูกรับรู้ประสบการณ์ต่างๆด้วยตัวเองบ้าง แต่อย่าให้ติดเป็นนิสัย เราต้องคอยดูอย่างใกล้ชิด เพื่อไม่ให้เขาเสียความเป็นตัวของตัวเองหรือความกล้าในการตัดสินใจ ไม่อย่างนั้นลูกเราจะทำอะไรไม่เป็น อ่อนต่อโลก อย่างเรื่องการคบเพื่อนไม่ว่าเพื่อนเพศเดียวกัน หรือเพื่อนต่างเพศก็ให้คบได้ แต่ต้องพามาที่บ้านให้พ่อแม่รู้จักและให้ความเป็นกันเองกับเพื่อนของ ลูก เพื่อให้เขาเห็นว่าพ่อแม่รับเขาได้ในทุกเรื่อง เข้าใจและให้โอกาสเขา”

(ครอบครัวที่ 5 จ.ขอนแก่น, สัมภาษณ์)

ข. การปฏิบัติตนเป็นต้นแบบ

พ่อแม่ในกลุ่มนี้เชื่อว่า การที่พ่อแม่จะมานั่งบอกสอนหรือดุว่ากล่าวให้ลูกเป็นคนดี ให้ลูกทำอย่างโน้นอย่างนี้ตามที่พ่อแม่ต้องการไม่ใช่การสอนที่ถูกต้อง และไม่สามารถทำให้ลูกเป็นคนดีได้ เพราะเมื่อลูกโตขึ้นลูกจะรู้จักคิดมากขึ้น เวลาที่พ่อแม่สั่งสอนเขา เขาอาจจะฟังก็จริง แต่เขาก็จะคิดตามด้วยว่า มันเป็นเรื่องอย่างนั้นหรือไม่ เช่น ถ้าพ่อแม่สอนเขาว่าทำอย่างนั้นทำอย่างนี้มันไม่ดี ลูกก็จะกลับมาคิดว่าถ้าไม่ดีแล้วทำไมพ่อแม่ถึงทำ แล้วทำไมคนอื่นถึงทำ เขาก็จะเถียงพ่อแม่ในใจ ไม่เชื่อถือ ดังนั้นวิธีการที่ดีที่สุด คือ พ่อแม่ต้องทำตัวเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับลูก พอเขาเห็นว่าพ่อแม่ทำได้ พ่อแม่เป็นคนดี ไม่เคยทำตัวเสื่อมเสีย ออกนอกกลุ่มนอกลู่นอกทาง แล้วทำไมเขาจะทำบ้างไม่ได้ในเมื่อการเป็นคนดีมันก็ไม่ยากอย่างที่คิด

“ส่วนตัวแล้วก็ไม่ได้สอนอะไรกันมาก ถ้ามีอะไรก็จะพูดกันตรงๆ ตรงไปตรงมาว่า ผิดถูกยังไง แต่คิดว่าสิ่งที่พยายามทำสม่ำเสมอคือ ทำตัวเป็นตัวอย่างที่ดีให้ลูกเห็น อย่างเราเป็นแม่เขา เป็นผู้หญิง ก็จะบอกเขาว่าผู้หญิงที่ดีควรจะต้องทำยังไง สมัยแม่เป็นสาวแม่ทำตัวยังไง เรื่องของการแสดงออก การคบเพื่อนผู้ชาย การออกนอกบ้าน การวางตัว ทำอย่างไรจึงจะเหมาะสม เมื่อเขาเห็นว่าเราทำตัวอยู่ในกรอบ ไม่ทำอะไรเสื่อมเสีย เขาก็จะซึมซับไปเอง”

(ครอบครัวที่ 2 จ.ระยอง, สัมภาษณ์)

“ผมไม่รู้คนอื่นจะเป็นยังไงนะ แต่ส่วนตัวผมเชื่อว่า เด็กสมัยนี้ไม่ต้องไปพูดไปสอนอะไรมันมากหรอก พูดมากเขาก็เบื่อ รำคาญเอาเปล่าๆ สู้ทำให้เขาเห็นไม่ได้ อย่างผมมีลูกชายพอเริ่มเป็นวัยรุ่น ลูกก็เริ่มกินเหล้า ผมก็บอกเขาว่ามันไม่ดี อย่าทำเลย เขาก็ไม่เชื่อเถียงว่า ถ้าไม่ดีแล้วทำไมพ่อถึงกินเหล้าล่ะ ผมก็อธิบายว่าพ่อโตแล้ว มีงานทำแล้ว แต่เขาก็ไม่ฟัง จนสุดท้ายผมก็ต้องเลิกเหล้าให้เห็นเลย ที่นี้แหละเขาก็ไม่กล้าเถียง แต่สัญญาว่าจะกินน้อยลง”

(ครอบครัวที่ 3 จ.ภูเก็ต, สัมภาษณ์)

ซ. การทำกิจกรรมร่วมกันระหว่างสมาชิกในครอบครัว

พ่อแม่ในกลุ่มนี้จะอาศัยกิจกรรมเป็นตัวเชื่อมความสัมพันธ์ภายในครอบครัว พ่อแม่ส่วนหนึ่งบอกว่า อาจจะเป็นเพราะตัวเองเป็นคนชอบเที่ยว ชอบเล่นกีฬา ชอบความสนุกสนาน อยู่แล้วก็ได้ จึงไม่ใช่เรื่องยากที่จะพาลูกๆไปทำกิจกรรมต่างๆด้วยกัน แต่ทั้งนี้ก็ต้องดูความเหมาะสมของเวลาด้วย พ่อแม่บางคนอาจจะอยากพาลูกไปเที่ยวนอกบ้านแต่ไม่ค่อยมีเวลา วันหยุดพ่อแม่ก็อยากจะทำผ่อนให้หายเหนื่อยจากการทำงาน ในขณะที่ลูกอยากจะไปเที่ยวเพราะไม่ต้องไปโรงเรียน พ่อแม่หลายคนจึงใช้วิธีการทำกิจกรรมภายในบ้านแทน

กิจกรรมภายนอกที่พ่อแม่และลูกมักจะทำด้วยกันได้แก่ การไปเที่ยวตามสถานที่พักผ่อนต่างๆ หรือจะเป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญๆทั้งในจังหวัดและต่างจังหวัด รวมไปถึงการเดินทางไปซื้อของที่ห้างสรรพสินค้า การไปทานข้าวหรือไปดูหนังนอกบ้าน และที่สำคัญคือการไปออกกำลังกายหรือเล่นกีฬาร่วมกัน นอกจากนี้สำหรับบางครอบครัวที่มีเวลาน้อย การทำกิจกรรมในบ้านร่วมกันก็เป็นการสร้างความรักความผูกพันอย่างหนึ่ง เช่น การเล่นเกม การดูละคร หรือทีวีด้วยกัน การรดน้ำต้นไม้ การช่วยกันทำความสะอาดบ้าน การทำกับข้าว รวมถึงการส่งเสริมให้ลูกๆมีงานอดิเรกทำในเวลาว่าง จะช่วยให้ลูกรู้จักใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์และในขณะที่ทำกิจกรรมร่วมกัน พ่อแม่ยังสามารถที่จะสอดแทรกเนื้อหาที่พ่อแม่ต้องการจะสั่งสอน บอกกล่าวหรือตักเตือนลูกได้ด้วย

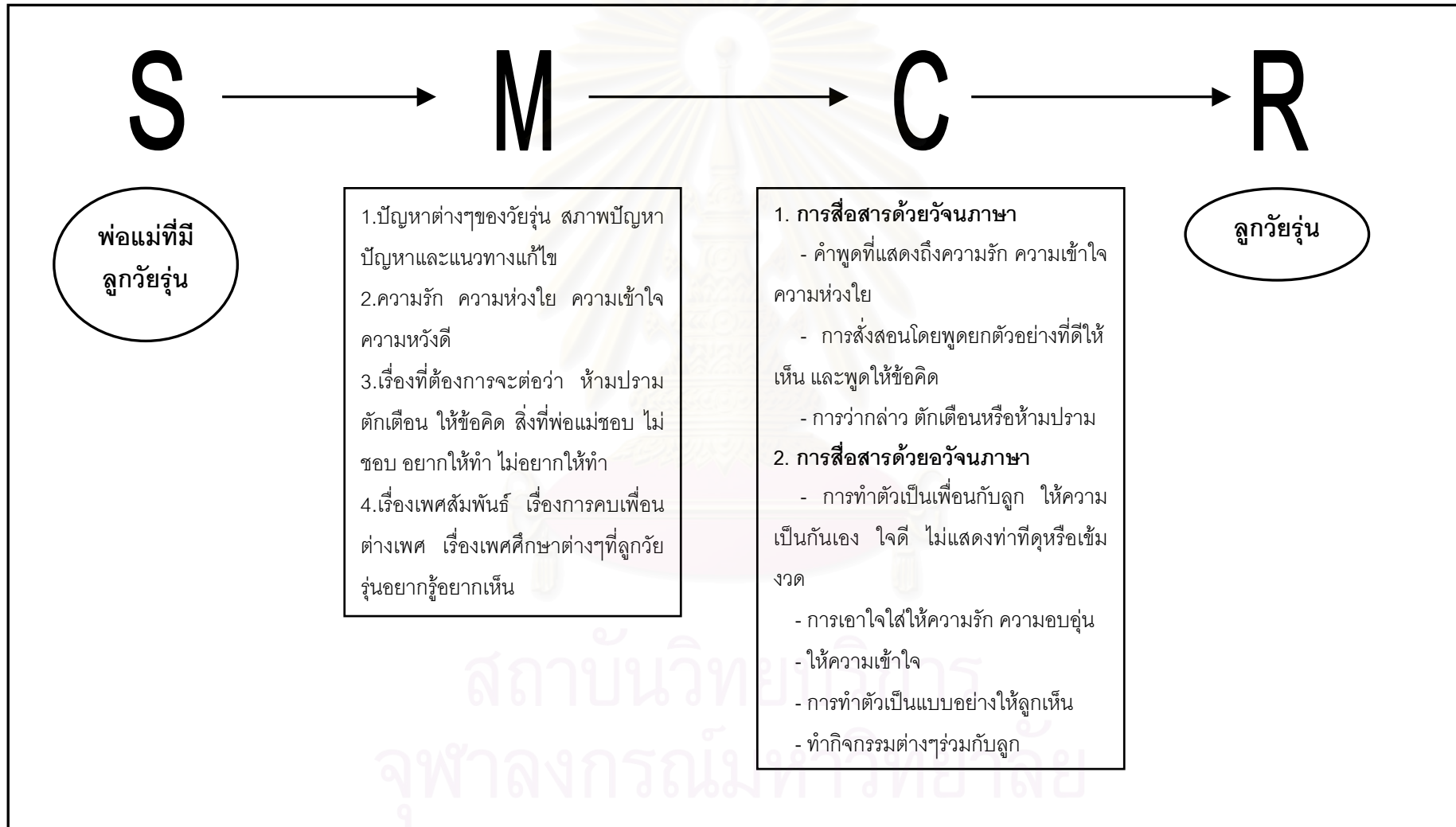
“ชวนลูกๆไปเที่ยวในที่ต่างๆเท่าที่เราพอจะมีเวลาและกำลังเงิน ให้เขาได้มีความเพลิดเพลิน ได้ความรู้ จะได้ไม่มัวไปคิดถึงเรื่องที่ไม่มีประโยชน์ หรือถ้ามีเวลาก็ชวนกันไปกินข้าวนอกบ้านบ้าง เป็นการเปลี่ยนบรรยากาศ ทุกคนในครอบครัวจะรู้สึกดี มีโอกาสได้ใกล้ชิดกัน อาจจะได้พูดคุยกันมากขึ้น”

(ครอบครัวที่ 4 จ.จันทบุรี, สัมภาษณ์)

“ชวนลูกๆเล่นกีฬาหรือพาไปเที่ยวตามสถานที่พักผ่อน หรือไปเดินเที่ยวตามห้างสรรพสินค้า เพื่อให้มีเวลาอยู่ด้วยกันมากขึ้น เป็นการผ่อนคลายทำให้ทุกคนรู้สึกที่ไม่ซีเรียส การจะพูดคุยหรือตักเตือนกันเรื่องอะไรก็ให้เป็นไปแบบสบายๆ ทั่วกันไปคุยกันไป ลูกอาจจะชอบมากกว่าการพูดคุยอยู่กับบ้านเฉยๆ บางทีกำลังโกรธๆกันอยู่ แต่พอชวนเขาไปเที่ยวข้างนอกบ้าน เขาก็จะอารมณ์ดีขึ้น จนลืมไปเลยว่าโกรธกันเรื่องอะไร”

(ครอบครัวที่ 3 จ.ตรัง, สัมภาษณ์)

แผนภาพที่ 3.3 : วิธีการสอนเพศศึกษาในครอบครัวของพ่อแม่ในปัจจุบัน

การพูดคุยเรื่องเพศศึกษาในครอบครัวตามความต้องการของลูกวัยรุ่น

เมื่อทราบถึงวิธีการสอนเพศศึกษาในครอบครัวของพ่อแม่แล้ว ผู้วิจัยได้สอบถามพ่อแม่ถึงความเป็นไปได้ในการพูดคุยเรื่องเพศศึกษาในครอบครัว โดยอาศัยข้อมูลจากงานวิจัยของสำนักนายกรัฐมนตรีในเรื่องความต้องการของลูกวัยรุ่นต่อการพูดคุยเรื่องเพศศึกษาในครอบครัว มาใช้ในการสอบถามพ่อแม่ว่าสามารถทำตามที่ลูกต้องการได้มากน้อยเพียงไร ได้รับคำตอบดังนี้

ตารางที่ 3.4 จำนวนและร้อยละของพ่อแม่ จำแนกตามความสามารถในการทำตามสิ่งที่ลูกๆ วัยรุ่นแสดงความคิดเห็นต่อการพูดคุยเรื่องเพศศึกษาในครอบครัว

สิ่งที่ลูกๆ แสดงความคิดเห็นว่า อยากให้พ่อแม่ทำ	ทำได้แน่		ทำได้บางครั้ง		ไม่แน่ใจ		ทำไม่ได้	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. ลูกสามารถพูดคุยให้พ่อแม่ฟังเกี่ยวกับเรื่องเพศ โดยไม่ถูกตำหนิหรือดูด่าอย่างรุนแรง	34	68.0	14	28.0	1	2.0	1	2.0
2. พ่อแม่สอนลูกอย่างอ่อนๆ เกี่ยวกับผลของการมีเพศสัมพันธ์ที่ไม่เหมาะสม โดยลูกไม่รู้สึกลัวไปก้าวก่ายเรื่องส่วนตัว	33	66.0	11	22.0	5	10.0	1	2.0
3. พ่อแม่เต็มใจฟัง ยอมรับการโต้แย้ง และรับฟังความคิดเห็นเรื่องเพศของลูก แม้จะขัดแย้งกับความคิดเห็นของพ่อแม่	41	82.0	7	14.0	1	2.0	1	2.0
4. พ่อแม่รับฟังเมื่อลูกเสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับเพศศึกษาอย่างตั้งใจ และเพื่อช่วยแก้ปัญหาหรือให้ข้อมูล	43	86.0	5	10.0	2	4.0	-	-
5. พ่อแม่รับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องเพศของลูกโดยไม่ด่วนตัดสินใจว่าผิด/ถูก แต่จะค่อยๆ อธิบายสิ่งที่ถูกที่ควร	40	80.0	4	8.0	6	12.0	-	-

ตารางที่ 3.4 จำนวนและร้อยละของพ่อแม่ จำแนกตามความสามารถในการทำตามสิ่งที่ลูกๆ อยากรุ่นแสดงความคิดเห็นต่อการพูดคุยเรื่องเพศศึกษาในครอบครัว (ต่อ)

สิ่งที่ลูกๆ แสดงความคิดเห็นว่า อยากให้พ่อแม่ทำ	ทำได้แน่		ทำได้บางครั้ง		ไม่แน่ใจ		ทำไม่ได้	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
6.พ่อแม่ไม่คิดว่า การคบเพื่อนต่างเพศแบบคู่รักกันในวัยเรียนเป็นเรื่องเสียหาย อาจทำให้เสียการเรียน	31	62.0	12	24.0	2	4.0	5	10.0
7.พ่อแม่ทำตัวเสมือนเพื่อนในการพูดคุยกับลูก	43	86.0	6	12.0	-	-	1	2.0
8.พ่อแม่ช่วยปลอบใจหรือแสดงความเห็นใจแทนที่จะเกรี้ยวกราดตำหนิอย่างแรงๆ เมื่อลูกได้กระทำสิ่งผิดพลาด	37	74.0	12	24.0	1	2.0	-	-
9.พ่อแม่สามารถให้คำปรึกษาเรื่องเพศในยามที่ลูกมีปัญหา	41	82.0	5	10.0	3	6.0	1	2.0
10.พ่อแม่มีเวลาให้ครอบครัวและทำกิจกรรมร่วมกันมากขึ้น	39	78.0	10	20.0	1	2.0	-	-

จากตารางที่ 3.4 แสดงให้เห็นว่า สิ่งที่พ่อแม่ส่วนใหญ่คิดว่าสามารถทำได้แน่นอนตามสิ่งที่ลูกๆ อยากรุ่น คือ ให้พ่อแม่รับฟังเมื่อลูกเสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับเพศศึกษาอย่างตั้งใจ และเพื่อช่วยแก้ปัญหาหรือให้ข้อมูลแก่ลูก และให้พ่อแม่ทำตัวเสมือนเพื่อนในการพูดคุยกับลูก (เท่ากันคือ ร้อยละ 86.0) รองลงมา คือ ให้พ่อแม่เต็มใจฟัง ยอมรับการโต้แย้งและรับฟังความคิดเห็นเรื่องเพศของลูก แม้จะขัดแย้งกับความคิดเห็นของพ่อแม่ และพ่อแม่สามารถให้คำปรึกษาเรื่องเพศในยามที่ลูกมีปัญหา (เท่ากันคือ ร้อยละ 82.0) และให้พ่อแม่รับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องเพศของลูกโดยไม่ด่วนตัดสินใจว่าผิด/ถูก แต่จะค่อยๆ อธิบายสิ่งที่ถูกที่ควร (ร้อยละ 80.0) ตามลำดับ

สิ่งที่พ่อแม่คิดว่าสามารถทำได้ในบางครั้งตามที่ลูกๆ อยากรุ่น คือ ลูกสามารถที่จะพูดคุยให้พ่อแม่ฟังเกี่ยวกับเรื่องเพศโดยไม่ถูกตำหนิหรือดุด่าอย่างรุนแรง (ร้อยละ 28.0) รองลงมาคือ พ่อแม่จะช่วยปลอบใจหรือแสดงความเห็นใจแทนที่จะเกรี้ยวกราด ตำหนิอย่างแรงๆ เมื่อลูกได้กระทำสิ่งที่ผิดพลาด (ร้อยละ 24.0) และพ่อแม่จะสอนลูกอย่างอ่อนๆ เกี่ยวกับผลของการมีเพศสัมพันธ์ที่ไม่เหมาะสม โดยลูกไม่รู้สึกรู้ว่าไปก้าวร้าวเรื่องส่วนตัว (ร้อยละ 22.0) ตามลำดับ

สิ่งที่พ่อแม่คิดว่ายังไม่แน่ใจว่าจะสามารถทำตามที่ลูกๆอยากให้ทำได้หรือไม่ คือ ให้พ่อแม่รับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องเพศของลูก โดยไม่ด่วนตัดสินในใจว่าผิด/ถูก แต่จะค่อยๆ อธิบายสิ่งที่ถูกที่ควร(ร้อยละ 12.0) รองลงมาคือ ให้พ่อแม่สอนลูกอย่างอ่อนๆเกี่ยวกับผลของการมีเพศสัมพันธ์ที่ไม่เหมาะสม โดยลูกไม่รู้สึกรู้ว่าไปก้าวก้าวเรื่องส่วนตัว(ร้อยละ 10.0) และพ่อแม่สามารถให้คำปรึกษาเรื่องเพศในยามที่ลูกมีปัญหา(ร้อยละ 6.0) ตามลำดับ

สิ่งที่พ่อแม่คิดว่าไม่สามารถทำได้ตามที่ลูกๆอยากให้ทำ คือ ให้พ่อแม่ไม่คิดว่าการคบเพื่อนต่างเพศแบบคู่รักกันในวัยเรียนเป็นเรื่องเสียหาย อาจทำให้เสียการเรียน(ร้อยละ 10.0) รองลงมาคือ ลูกสามารถพูดคุยให้พ่อแม่ฟังเกี่ยวกับเรื่องเพศ โดยไม่ถูกตำหนิหรือดุด่าอย่างรุนแรง และให้พ่อแม่สอนลูกอย่างอ่อนๆเกี่ยวกับผลของการมีเพศสัมพันธ์ที่ไม่เหมาะสม โดยลูกไม่รู้สึกรู้ว่าไปก้าวก้าวเรื่องส่วนตัว และพ่อแม่เต็มใจฟังยอมรับการโต้แย้งและรับฟังความคิดเห็นเรื่องเพศของลูก แม้จะขัดแย้งกับความคิดเห็นของพ่อแม่ และให้พ่อแม่ทำตัวเสมือนเพื่อนในการพูดคุยกับลูก และพ่อแม่สามารถให้คำปรึกษาเรื่องเพศในยามที่ลูกมีปัญหา(เท่ากันหมดคือ ร้อยละ 2.0)

1. ลูกสามารถพูดคุยให้พ่อแม่ฟังเกี่ยวกับเรื่องเพศ โดยไม่ถูกตำหนิหรือดุด่าอย่างรุนแรง

ในข้อนี้ พ่อแม่ส่วนใหญ่คิดว่าสามารถทำได้แน่ แต่ก็มีพ่อแม่อีกส่วนหนึ่งที่คิดว่าสามารถทำได้ในบางครั้งเท่านั้น โดยให้เหตุผลว่าการรับฟังลูกถือเป็นหน้าที่หนึ่งของพ่อแม่ แต่วัยของลูกอาจจะยังไม่เหมาะสมนักที่จะมานั่งพูดคุยถึงเรื่องเพศ พ่อแม่อยากจะให้ลูกสนใจเรื่องการเรียนหรือเรื่องอื่นๆที่เหมาะสมกับวัยของเขามากกว่า ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับเรื่องที่จะพูดคุยด้วยว่าพ่อแม่สามารถรับฟังได้มากน้อยแค่ไหน

“ถ้าเขายอมพูด ก็แสดงว่าเขาเชื่อใจพ่อแม่ ซึ่งนั่นเป็นเรื่องที่ดี”

(ครอบครัวที่ 2 จ.ตรัง, สัมภาษณ์)

“ไม่ตำหนิหรอก จะยิ้มด้วยซ้ำ ถ้าเขากล้าพูด เราก็กล้าฟังละ”

(ครอบครัวที่ 3 จ.ขอนแก่น, สัมภาษณ์)

2. พ่อแม่สอนลูกอย่างอ่อนๆเกี่ยวกับผลของการมีเพศสัมพันธ์ที่ไม่เหมาะสม โดยลูกไม่รู้สึกรู้ว่าไปก้าวก้าวเรื่องส่วนตัว

พ่อแม่ส่วนใหญ่คิดว่าสามารถทำได้แน่นอน เพราะปกติแล้วพ่อแม่มักจะไม่กล้าที่จะพูดคุยเรื่องเพศสัมพันธ์กับลูกมากนัก กลัวว่าลูกจะเขินอายและหาว่าพ่อแม่เข้าไปก้าวก้าวเรื่องส่วนตัวมากเกินไป

ในขณะที่พ่อแม่อีกส่วนหนึ่งคิดว่าพอจะทำได้บ้างบางครั้ง เพราะเรื่องเพศสัมพันธ์ เป็นเรื่องที่มีความสำคัญและลูกก็อยู่ในวัยรุ่น เป็นวัยที่ให้ความสนใจเรื่องนี้มาก พ่อแม่จึงหลีกเลี่ยงไม่ได้ที่จะสอน และลูกก็ไม่ควรคิดว่านี่เป็นการก้าวท้าวเรื่องส่วนตัว เพราะพ่อแม่สามารถที่จะพูดคุยกับลูกได้ทุกเรื่อง และไม่ว่าลูกจะโตแค่ไหนก็ยังคงเป็นเด็กในสายตาของพ่อแม่อยู่ดี

“คิดว่าทำไม่ได้ เพราะเราเป็นพ่อแม่ยังไงก็ต้องสั่งสอนลูก ต้องพูดกันตรงๆ ว่ากันไปตามเนื้อผ้า เรื่องพวกนี้จะไปคิดว่าเป็นเรื่องส่วนตัวไม่ได้ เพราะเป็นเรื่องสำคัญ”

(ครอบครัวที่ 2 จ.พิษณุโลก, สัมภาษณ์)

นอกจากนี้ก็มีพ่อแม่อีกส่วนหนึ่งที่ตอบว่าไม่แน่ใจ เพราะพวกเขาไม่คิดว่าลูกๆ จะเห็นว่าการสอนเรื่องเพศสัมพันธ์เป็นการเข้าไปก้าวท้าวเรื่องส่วนตัว

“ไม่แน่ใจว่าลูกจะคิดว่า เป็นการเข้าไปก้าวท้าวเรื่องส่วนตัว”

(ครอบครัวที่ 4 จ.ภูเก็ต, สัมภาษณ์)

“ไม่แน่ใจ เพราะไม่คิดว่าต้องสอน”

(ครอบครัวที่ 4 จ.ขอนแก่น, สัมภาษณ์)

3. พ่อแม่เต็มใจฟัง ยอมรับการโต้แย้งและรับฟังความคิดเห็นเรื่องเพศของลูก แม้จะขัดแย้งกับความคิดเห็นของพ่อแม่

ในข้อนี้ พ่อแม่ส่วนใหญ่ตอบว่าสามารถทำได้อย่างแน่นอน ไม่มีปัญหา สามารถที่จะทำได้สบายมาก เพราะปัจจุบันก็เป็นยุคของประชาธิปไตย เน้นสิทธิเสรีภาพ แม้แต่ในครอบครัวทุกคนก็ควรจะสามารพูดคุยแสดงความคิดเห็นได้อย่างเปิดเผยและมีความจริงใจต่อกัน และเรื่องนี้ น่าจะถือเป็นเรื่องปกติของทุกครอบครัวอยู่แล้ว ลูกวัยรุ่นมักจะคิดอะไรไม่เหมือนพ่อแม่อยู่แล้ว คิดอะไรไปก็พูดไปอย่างนั้น พ่อแม่ควรจะตั้งใจให้ได้

แต่ก็มีพ่อแม่บางคนคิดว่าสามารถทำได้เพียงบางครั้ง เพราะคิดว่าลูกควรจะรับฟังพ่อแม่มากกว่าที่จะให้พ่อแม่รับฟัง อย่างรุ่นปู่ตายายสมัยก่อน ลูกๆ จะไม่มีโอกาสได้แสดงความคิดเห็นเหมือนสมัยนี้ แต่ก็ทำให้เป็นเด็กดี เคารพเชื่อฟังพ่อแม่ ถ้าปล่อยให้ลูกแสดงความคิดเห็นเรื่องเพศผิดๆ และพ่อแม่ก็คิดว่ามันไม่ถูกต้องก็น่าจะต้องบอกให้ลูกรู้ว่ามันไม่ถูกต้องพยายามอธิบายให้เขาฟัง ไม่ใช่เห็นว่ายอมกันได้ก็ยอมกันไป

“ผมไม่รู้ว่าจะครอบครัวอื่นจะเป็นอย่างไร แต่ในเมื่อเขาเป็นลูกผม ยังไงก็ต้องรับฟังความคิดเห็นผม มันเป็นเรื่องที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ ไว้ถ้าเขาเป็นลูกคนอื่นเมื่อไหร่ เขาก็ไม่ต้องมาทบทนผมอีก ผมจะบอกกับลูกอย่างนี้เสมอ”

(ครอบครัวที่ 3 จ.เชียงใหม่, สัมภาษณ์)

4. พ่อแม่รับฟังเมื่อลูกเสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับเพศศึกษาอย่างตั้งใจ และเพื่อช่วยแก้ปัญหาหรือให้ข้อมูลแก่ลูก

พ่อแม่ส่วนใหญ่คิดว่าเป็นสิ่งที่จะต้องทำอยู่แล้ว เพราะเวลาที่ลูกมีปัญหาแล้วเข้ามาพูดคุยกับพ่อแม่ พ่อแม่ทุกคนย่อมจะต้องรับฟังและช่วยหาทางแก้ไขปัญหาให้กับเขา แต่ก็มีพ่อแม่บางคนคิดว่าพอทำได้บ้างบางครั้ง เพราะไม่แน่ใจว่าความรู้ที่ตนเองมีอยู่จะสามารถช่วยแก้ไขปัญหาก็กับลูกได้เสมอไป อาจจะได้แค่รับฟังเพียงอย่างเดียว

“คิดว่าเป็นหน้าที่ของพ่อแม่อยู่แล้วในการรับฟังลูก จะเรื่องอะไรก็ตาม”

(ครอบครัวที่ 3 จ.พิษณุโลก, สัมภาษณ์)

5. พ่อแม่รับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องเพศของลูกโดยไม่ด่วนตัดสินใจว่าผิด/ถูก แต่จะค่อยๆอธิบายสิ่งที่ถูกที่ควร

พ่อแม่ส่วนใหญ่คิดว่าสามารถทำได้แน่นอน เพราะเด็กวัยรุ่นมักจะมีใจร้อน ทำอะไรตามเพื่อน ไม่ทันได้คิดว่าผิดหรือถูก บางทีก็ฟังเพื่อนพูดมาผิดๆถูกๆ พ่อแม่ไม่ควรจะเอามาเป็นอารมณ์ แต่ควรจะอธิบายให้ลูกฟังว่าอะไรควรทำอะไรไม่ควรทำ ที่ถูกต้องมันเป็นอย่างไร ลูกจะได้ไม่ทำผิดอีก

“คิดว่าเป็นเรื่องธรรมชาติมากกว่า บางทีเด็กมันก็พูดไปไม่ทันได้คิด อย่างลูกสาวเห็นเป็นวัยรุ่นอย่างนี้แล้ว มันก็ยังไม่รู้อะไรเลย เคยมีครั้งนึงเข้ามาถามว่า เขาเกิดมาได้ยังไง ฟังแล้วก็ตก เราก็ต้องค่อยๆบอกลูกไป”

(ครอบครัวที่ 2 จ.พะเยา, สัมภาษณ์)

6. พ่อแม่ไม่คิดว่าการคบเพื่อนต่างเพศแบบคู่รักกันในวัยเรียน เป็นเรื่องเสียหาย อาจทำให้เสียการเรียน

พ่อแม่ส่วนหนึ่งตอบว่าสามารถทำได้แน่นอน เพราะพ่อแม่เข้าใจว่าเรื่องความรักแบบหนุ่มสาวนั้นเป็นเรื่องธรรมดาของวัยรุ่น เรียกได้ว่าเป็นของคู่กัน ยิ่งห้ามก็เหมือนยิ่งยุ การคบเพื่อนต่างเพศจะช่วยให้อีกฝ่ายรู้จักการวางตัวต่อเพศตรงข้ามได้เหมาะสมขึ้น แต่ก็ต้องอยู่ในสายตาของพ่อแม่และความเหมาะสมด้วย คบกันแล้วจะต้องช่วยกันเรียนหนังสือ เป็นกำลังใจให้แก่กัน ช่วยกันชวนหาหาความรู้มากกว่าที่จะคิดเรื่องซู้สาว

“ส่วนตัวคิดว่าเป็นเรื่องปกติ”

(ครอบครัวที่ 3 จ.ภูเก็ต, สัมภาษณ์)

“คบกันได้ พ่อแม่ไม่ว่าแต่ต้องให้อยู่ในกรอบ พวกเขารเรียน”

(ครอบครัวที่ 1 จ.พะเยา, สัมภาษณ์)

“การรักกันนี้ดีกว่าเกลียดกันนะ พ่อคิดซะอย่างนี้ ถ้าลูกเรารักใคร่ไม่เป็นนี่สิน่า เป็นห่วง มันผิดปกติรีเปล่า มันเข้ากับคนอื่นไม่ได้รีเปล่า มีได้ แต่ก็ต้องรู้จักปรับผิชอบ รู้ว่าหน้าที่ ตอนนี้อย่างไร...ใครว่ามีแฟนไม่ดี มันก็มีข้อดีนะ เพราะลูกเนี่ยมักจะกลัวแฟนมากกว่าพ่อแม่ บางทีเราพูดอะไรเขาไม่ฟังหรอก แต่ถ้าแฟนเขาพูด เขาจะฟัง เพราะฉะนั้นถ้าได้แฟนที่ดีๆเขาก็จะ คอยเตือนลูกเรา”

(ครอบครัวที่ 4 จ.เชียงใหม่, สัมภาษณ์)

นอกจากนี้ยังมีพ่อแม่อีกส่วนหนึ่งที่คิดว่าทำได้บ้างในบางครั้ง เพราะถึงจะทำใจ ยอมรับอย่างไร ลูกก็ยังอยู่ในวัยรุ่น ยังอยู่ในวัยเรียน เสี่ยงต่อการเสียเนื้อเสียตัวให้กับเพื่อนชาย ดังนั้นถ้าเลือกได้ พ่อแม่ก็อยากจะขอให้คบกันแบบเพื่อนธรรมดามากกว่า เป็นเพื่อนเรียน เป็นเพื่อน เทียวได้ แต่อย่าให้ถึงขั้นเป็นคู่รักกันน่าจะดีกว่า

“อาจจะทำได้บ้างบางครั้งแต่ต้องไม่ให้เสียการเรียนนะ มันก็กึ่งๆห้ามนั่นแหละ”

(ครอบครัวที่ 2 กรุงเทพฯ, สัมภาษณ์)

“ขอตอบว่าทำได้บ้างแล้วกัน ใจจริงอยากตอบว่าไม่ได้ แต่ก็กลัวจะทำร้ายจิตใจ ลูก ของแบบนี้มันห้ามกันยาก ถ้าเขาไม่มีก็ดีไป แต่ถ้าเขาเกิดไปชอบพอใครขึ้นมาละ ไม่ให้คบกัน ลูกก็จะเสียใจอีก อาจจะไม่สนใจเรียนมากกว่าเดิมก็ได้ มัวแต่คิดถึง ก็ต้องคอยดูพฤติกรรมของลูก เราไปก่อน ถ้าเขาไม่มีก็ดีไป”

(ครอบครัวที่ 5 จ.พะเยา, สัมภาษณ์)

ในขณะที่พ่อแม่อีกส่วนหนึ่งก็คิดว่าไม่สามารถทำได้ ไม่สามารถทำใจให้ยอมรับ การคบกันแบบคู่รักในวัยเรียนของลูกวัยรุ่นได้ เพราะยังไม่ถึงวัยอันสมควร เป็นสิ่งที่ไม่เหมาะสม อย่างยิ่ง คนอื่นจะหาว่าพ่อแม่เลี้ยงลูกแบบปล่อยปละละเลยไม่ดูแลได้ จะหาว่ามีลูกสาวก็ปล่อย ใจใจแตก ไม่รู้จักสอนให้รักกันवलสงวนตัว สิ่งเหล่านี้ไม่ส่งผลดีกับลูกเลย และพ่อแม่ก็ไม่รู้ว่าคนที่เข้ามา คบกับลูกนั้น มาดีหรือมาร้าย หวังสิ่งใดจากลูกของเราบ้าง ทางที่ดีที่สุดคือต้องป้องกันไม่ให้เกิด ขึ้นและพยายามสอนลูกว่ายังไม่ถึงวัยอันควร พร้อมกับยกตัวอย่างเด็กที่ต้องเสียอนาคต ต้องลา ออกจากโรงเรียนเพราะมีแฟนในวัยเรียนให้ลูกได้ฟังเป็นอุทาหรณ์

“จะให้ยอมรับได้ไง ทำไม่ได้หรอก พ่อแม่ยังทำงานหาเช้ากินค่ำว่าจะส่งลูกเรียน ได้ ใครๆก็ต้องหวังอยากให้ลูกเรียนสูงๆ ผมไม่เชื่อว่าจะมีพ่อแม่ที่ไหนหรอกที่เห็นดีเห็นงามกับเรื่อง นี้ ไม่ใช่จะไม่ชอบนะ แต่มันไม่มีความจำเป็นหรือความเหมาะสมอะไรเลย ที่ลูกจะต้องมามีแฟนใน ตอนเรียนหนังสือเนี่ย ผมว่ามันเป็นแฟชั่นมากกว่า ถ้าเราสอนให้ลูกเข้าใจ เขาก็จะไม่ทำหรอกนะ”

(ครอบครัวที่ 4 กรุงเทพฯ, สัมภาษณ์)

“ถ้าเปรียบเทียบข้อดีข้อเสียเนี่ย คุณว่าอย่างไรมันดีกว่ากัน มันก็ต้องไม่มีดีกว่า
ปล่อยให้คบกันไป ถ้าพากันเรียนก็ดีไป แต่ถ้าพากันไปทำอย่างอื่นละ ใครจะรับผิดชอบ ใครจะเสีย
ใจ...ก็พ่อแม่ หนุ่มสาวอยู่ใกล้กันมันก็ห้ามใจยาก เหมือนน้ำมันกับไฟนะคุณ”

(ครอบครัวที่ 1 จ.ภูเก็ต, สัมภาษณ์)

7. พ่อแม่ทำตัวเสมือนเพื่อนในการพูดคุยกับลูก

เป็นสิ่งที่พ่อแม่ส่วนใหญ่คิดว่าสามารถทำได้แน่นอนมากกว่าเรื่องอื่นๆ เพราะพ่อ
แม่ก็มักจะทำตัวเสมือนเพื่อนของลูกอยู่แล้ว นับวันพ่อแม่ก็มีแต่จะแก่ลง แต่ลูกกลับโตขึ้น ถ้าเป็น
เพื่อนพูดคุยกันได้จะทำให้พ่อแม่กับลูกมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันมากขึ้น สามารถจะบอกเล่าแลกเปลี่ยน
ประสบการณ์กันได้ การเป็นเพื่อนกับลูกจะทำให้ลูกไว้วางใจที่จะบอกความลับในเรื่องต่างๆ
ให้พ่อแม่รู้เหมือนกับเวลาที่เขาบอกเพื่อนของเขา เขาก็จะไม่มีอะไรปิดบัง

มีพ่อแม่เพียงไม่กี่คนที่ตอบว่าทำได้บางครั้ง เพราะพ่อแม่ยังอยากที่จะได้ความ
เคารพและความเกรงใจจากลูกอยู่ อยากให้ลูกยอมรับในฐานะพ่อแม่และรู้จักให้เกียรติพ่อแม่บ้าง
ทุกวันนี้เห็นตัวอย่างจากบางครอบครัวแทบจะไม่ว่าใครเป็นพ่อแม่ ใครเป็นลูกแล้ว ด้วยความที่
ตามใจลูก ไม่ค่อยดุดำวักกล่าว พ่อแม่กลุ่มนี้จึงคิดว่าการทำตัวเสมือนเพื่อนในการพูดคุยกับลูก
เป็นสิ่งที่ดีก็จริง แต่ความเป็นพ่อแม่ก็ต้องยังคงอยู่ จะให้เป็นเพื่อนตลอดเวลาคงไม่ได้

“เป็นเพื่อนกับลูกนะเป็นได้ พ่อแม่ทุกคนก็พยายามจะเป็นอยู่แล้ว แต่คำว่าเพื่อน
ในที่นี้มันก็ต้องให้คำนิยามด้วย มันต้องมีขอบเขต ไม่ใช่เป็นเพื่อนของลูกแบบว่าไม่ต้องเกรงใจกัน
เลย อยากพูดอะไรพูด อยากทำอะไรทำ อย่างนั้นไม่ได้”

(ครอบครัวที่ 5 จ.เชียงใหม่, สัมภาษณ์)

“เป็นเพื่อนในที่นี้ คือ ลูกต้องไม่กลัวเรา กล้าที่จะเข้ามาพูดคุยหรือปรึกษาเรื่อง
ต่างๆกับเรา เห็นเราเป็นช่วงเวลาเกิดปัญหา แต่ในขณะที่เดียวกันก็ต้องรู้จักเกรงใจเรา รู้ว่าอะไรควร
อะไรไม่ควร ซึ่งเชื่อว่าลูกเองก็รู้และไม่ได้เกรงกลัวอะไรเรา”

(ครอบครัวที่ 5 จ.ขอนแก่น, สัมภาษณ์)

8. พ่อแม่ช่วยปลอบใจหรือแสดงความเห็นใจแทนที่จะเกรี้ยวกราด ตำหนิ อย่างแรงๆ เมื่อลูกได้กระทำสิ่งที่ผิดพลาด

พ่อแม่ส่วนใหญ่คิดว่าสามารถทำในข้อนี้ได้เป็นอย่างดีเพราะไม่ต้องการให้ลูก
เสียใจและเตลิดไปมากกว่าเดิม เมื่อลูกทำผิดมาพ่อแม่จะต้องใจเย็นและรับฟังเขามากกว่าที่จะดุ
ตำหนิหรือเกรี้ยวกราด เพราะถ้าวันข้างหน้าเขาทำผิดอะไรขึ้นมาอีกก็จะกลัวไม่กล้ามาเล่าให้พ่อแม่ฟัง
อีกต่อไป

แต่ก็มีพ่อแม่อีกส่วนหนึ่งที่ตอบว่าสามารถทำได้บ้างในบางครั้ง พร้อมให้เหตุผลว่า พ่อแม่เองก็มีความเป็นผู้ใหญ่ มีความอาวุโส มีความคิดและมีเหตุผลในการกระทำหรือในการสั่งสอนลูก และที่สำคัญที่สุด พ่อแม่ก็เป็นเพียงคนธรรมดาที่ยังมีอารมณ์ความรู้สึกอยู่ และการคาดหวังกับลูก ว่าลูกจะกระทำในสิ่งที่ดีที่ถูกต้องก็อาจจะทำให้พ่อแม่ไม่สามารถระงับอารมณ์ได้ในบางครั้ง ทั้งนี้ต้องขึ้นอยู่กับเรื่องที่ถูกกระทำผิดด้วย ว่าร้ายแรงมากน้อยแค่ไหน ถ้าจะให้ปลอบใจหรือแสดงความเห็นใจเพียงอย่างเดียวอาจทำให้ลูกเคยตัวและไม่ตระหนักถึงความผิดที่ได้กระทำลงไป

“ข้อนี้พ่อคิดว่า คงพอจะทำได้บ้างบางครั้ง นั่นเพราะความเป็นพ่อเป็นแม่ ทุกคนย่อมคาดหวังกับลูก ไม่ใช่ว่าลูกจะทำผิดไม่ได้ แต่ก็ไม่ใช่ว่าทุกครั้งที่ถูกทำผิด พ่อแม่จะสามารถระงับอารมณ์แล้วมาปลอบใจหรือแสดงความเห็นใจ แวบแรกมันก็ต้องมีโกรธบ้าง โมโหบ้าง”

(ครอบครัวที่ 5 จ.เชียงใหม่, สัมภาษณ์)

“คิดเสียว่าคนเรามันพลาดกันได้ พ่อแม่มีหน้าที่ต้องช่วยกันหาทางออกที่ดีให้กับเขามากกว่าที่จะไปดุด่า เพราะลูกมีแต่จะเสียใจมากขึ้น ทำผิดแล้วก็ยังมาโดนด่าซ้ำอีก”

(ครอบครัวที่ 1 กรุงเทพฯ, สัมภาษณ์)

9. พ่อแม่สามารถให้คำปรึกษาเรื่องเพศในยามที่ลูกมีปัญหา

ข้อนี้พ่อแม่ส่วนใหญ่คิดว่าสามารถทำได้แน่นอน เพียงแต่บางคนก็ยังไม่แน่ใจ ไม่ใช่คิดว่าจะทำไม่ได้ แต่เพราะยังไม่เคยเจอปัญหา หรือถ้ามีปัญหาก็กังไม่เห็นว่าลูกจะเข้ามาปรึกษาในเรื่องนี้ ส่วนใหญ่แล้วลูกไม่ค่อยกล้าเข้ามาปรึกษาเรื่องนี้ ถ้าลูกเข้ามาปรึกษาก็คิดว่าน่าจะให้คำปรึกษาให้ลูกได้หรือสามารถที่จะแนะนำให้ลูกไปหาความรู้จากที่อื่นๆได้

“อยากจะทำให้คำปรึกษามากเลย แต่ไม่เห็นลูกเข้ามาปรึกษาซักที ถามว่ามีปัญหาอะไรหรือเปล่า ก็เอาแต่ยิ้ม คงจะกลัว ไม่กล้ามาถามหรอก บางทีก็อายกลัวเราจะล้อ กลัวจะรู้ว่าแม่แพนมั้ง”

(ครอบครัวที่ 1 จ.ชัยภูมิ, สัมภาษณ์)

10. พ่อแม่มีเวลาให้ครอบครัวและทำกิจกรรมร่วมกันมากขึ้น

พ่อแม่ส่วนใหญ่คิดว่า เรื่องนี้ทุกครอบครัวพยายามที่จะทำกันอยู่แล้ว ไม่น่าจะยากเย็นอะไรที่จะทำตามที่ต้องการ เพียงแต่พ่อแม่ก็ตั้งข้อสังเกตว่า พ่อแม่มีแต่จะอยากมีเวลาอยู่กับลูกอยู่กับครอบครัวให้มากๆ แต่ลูกเองที่จะเป็นฝ่ายอึดอัดและไม่ค่อยมีเวลาให้พ่อแม่ เพราะเด็กวัยรุ่นจะมีเพื่อนมากขึ้น เริ่มมีสังคมนอกบ้าน บางทีก็ต้องไปเรียนพิเศษ บางทีก็ไปทำกิจกรรมที่โรงเรียนวันเสาร์-อาทิตย์ วันหยุดก็ยังไปเที่ยวกับเพื่อนอีก พ่อแม่บางคนเลยคิดว่าน่าจะให้ลูกมีเวลาให้พ่อแม่และครอบครัวมากขึ้นมากกว่า

“พอถึงวันหยุดเราก็จะวางแผนไว้เลยว่า วันนี้จะพาลูกไปทำอะไรบ้าง...ไปเดินเล่นชายหาด แล้วจะทานอะไรกันบ้าง”

(ครอบครัวที่ 5 จ.ภูเก็ต, สัมภาษณ์)

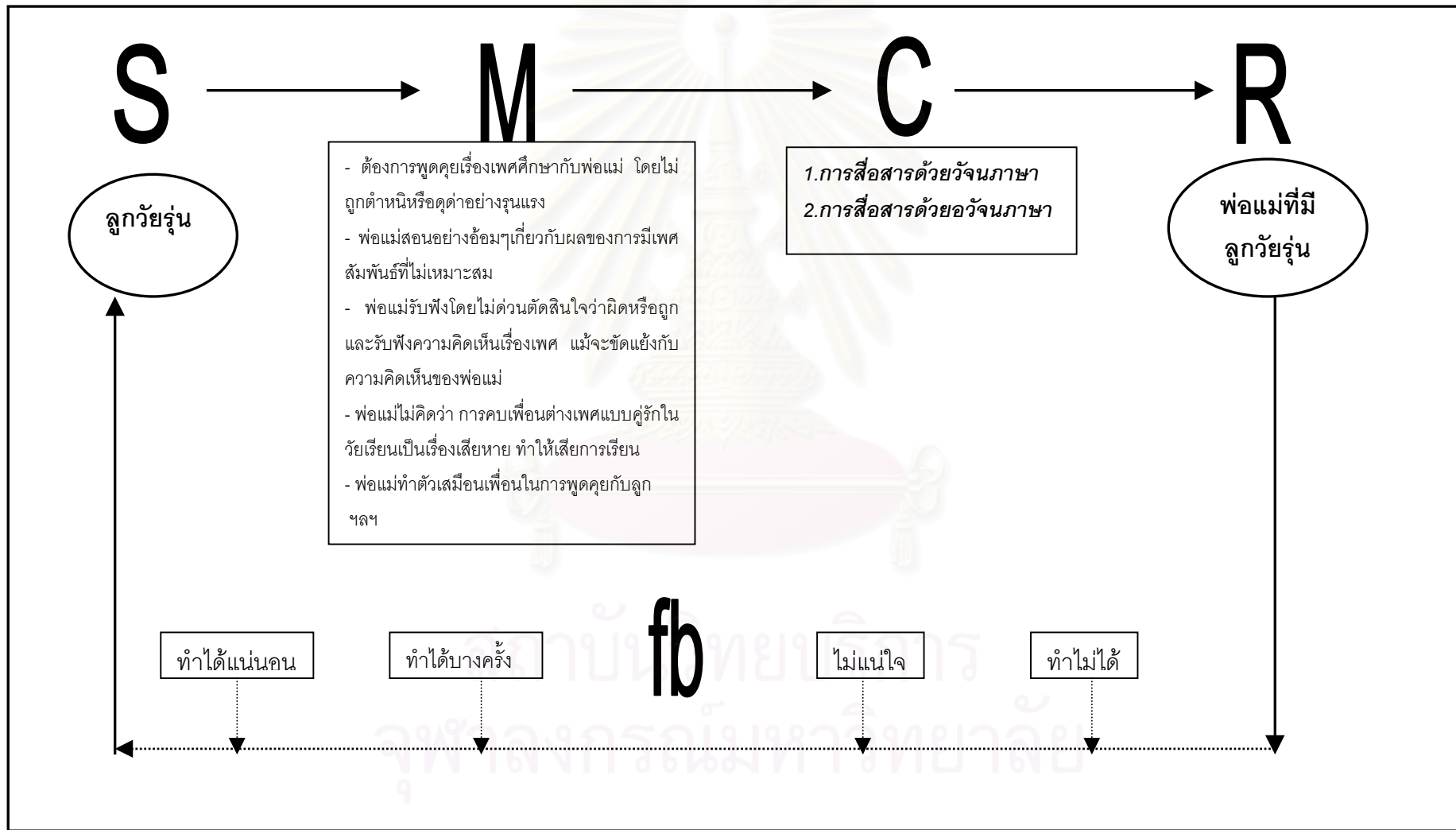
“ส่วนใหญ่ก็จะพยายามมีเวลาให้กับลูกอยู่แล้ว แต่พอลูกโตขึ้นๆก็กลับมีเวลาอยู่กับพ่อแม่น้อยลง เวลาเราอยากอยู่กับเขา เขาก็จะไม่อยากอยู่กับเรา วัยนี้เพื่อนจะเป็นใหญ่มากกว่า ส่วนใหญ่ก็จะไปเที่ยวกับเพื่อนๆ”

(ครอบครัวที่ 5 จ.ตรัง, สัมภาษณ์)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนภาพที่ 3.4 : การพูดคุยเรื่องเพศศึกษาในครอบครัวตามความต้องการของลูกวัยรุ่น

ส่วนที่ 4 การเปิดรับสื่อและวิธีการแสวงหาความรู้เกี่ยวกับเพศศึกษาของพ่อแม่ เพื่อนำมาสอนลูก

การเปิดรับสื่อของพ่อแม่

ผู้วิจัยได้สอบถามและพูดคุยกับพ่อแม่ถึงเรื่องของการเปิดรับสื่อต่างๆของพ่อแม่ เพื่อดูว่าพ่อแม่ที่มีลูกวัยรุ่นเปิดรับสื่อประเภทไหนบ้างและมีความถี่ในการเปิดรับสื่อเป็นอย่างไร ซึ่งได้รับคำตอบดังนี้

ตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละของพ่อแม่ จำแนกตามสื่อที่เปิดรับและความบ่อยครั้งในการเปิดรับสื่อ

สื่อที่เปิดรับ	ทุกวัน		เกือบทุกวัน (4-6 วัน/สัปดาห์)		สัปดาห์ละ 1-3 วัน		นาน ๆ ครั้ง		ไม่เคยเลย	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
หนังสือพิมพ์	20	40.0	15	30.0	9	18.0	3	6.0	3	6.0
วิทยุ	8	16.0	2	4.0	7	14.0	19	38.0	14	28.0
โทรทัศน์	32	64.0	9	18.0	3	6.0	6	12.0	-	-
นิตยสาร	1	2.0	1	2.0	8	16.0	24	48.0	16	32.0
เว็บไซต์	-	-	2	4.0	3	6.0	11	22.0	34	68.0
คุยกับเพื่อนๆ	30	60.0	9	18.0	2	4.0	9	18.0	-	-

จากตารางที่ 4.1 แสดงให้เห็นว่า สื่อที่พ่อแม่ส่วนใหญ่เปิดรับมากที่สุดและเปิดรับเป็นประจำทุกวัน คือ สื่อโทรทัศน์(ร้อยละ 64.0) รองลงมา คือ การพูดคุยกับเพื่อนๆ (ร้อยละ 60.0) อ่านหนังสือพิมพ์(ร้อยละ 40.0) ฟังวิทยุ(ร้อยละ 16.0) และอ่านนิตยสาร(ร้อยละ 2.0) ตามลำดับ

สื่อที่พ่อแม่จะเลือกเปิดรับเกือบทุกวัน ได้แก่ หนังสือพิมพ์(ร้อยละ 30.0) โทรทัศน์ และคุยกับเพื่อนๆ(เท่ากันคือ ร้อยละ 18.0)

สื่อที่พ่อแม่จะเลือกเปิดรับเพียงสัปดาห์ละ 1-3 วัน ได้แก่ หนังสือพิมพ์ (ร้อยละ 18.0) นิตยสาร(ร้อยละ 16.0) และวิทยุ(ร้อยละ 14.0)

สื่อที่พ่อแม่จะเลือกเปิดรับนานๆครั้ง ได้แก่ นิตยสาร(ร้อยละ 48.0) วิทยุ(ร้อยละ 38.0) และเว็บไซต์(ร้อยละ 22.0)

ส่วนสื่อที่พ่อแม่ส่วนใหญ่ไม่ค่อยได้เปิดรับเลยมากที่สุด คือ เว็บไซต์(ร้อยละ 68.0) รองลงมาคือ นิตยสาร(ร้อยละ 32.0) วิทยุ(ร้อยละ 28.0) และหนังสือพิมพ์(ร้อยละ 6.0) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.2 ค่าเฉลี่ยของความบ่อยครั้งในการเปิดรับสื่อของพ่อแม่

สื่อที่เปิดรับ	ค่าเฉลี่ย
โทรทัศน์	4.34
คุยกับเพื่อนๆ	4.20
หนังสือพิมพ์	3.92
วิทยุ	2.42
นิตยสาร	1.94
เว็บไซต์	1.46
ค่าเฉลี่ยโดยรวม	3.05

(เกณฑ์ที่ใช้ในการให้คะแนนความบ่อยครั้งในการเปิดรับสื่อของพ่อแม่ประกอบด้วย เปิดรับทุกวัน = 5 คะแนน / เกือบทุกวัน = 4 คะแนน / สัปดาห์ละ 1-3 วัน = 3 คะแนน / นานๆครั้ง = 2 คะแนน / ไม่เคยเลย = 1 คะแนน)

จากตารางที่ 4.2 แสดงให้เห็นว่า สื่อที่พ่อแม่เปิดรับบ่อยและมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ โทรทัศน์(มีค่าเฉลี่ย 4.34) รองลงมา คือ การพูดคุยกับเพื่อนๆ(มีค่าเฉลี่ย 4.20) หนังสือพิมพ์(มีค่าเฉลี่ย 3.92) วิทยุ(มีค่าเฉลี่ย 2.42) นิตยสาร(มีค่าเฉลี่ย 1.94) และเว็บไซต์(มีค่าเฉลี่ย 1.46) ตามลำดับ

ก. ดูโทรทัศน์

โทรทัศน์เป็นสื่อที่พ่อแม่เปิดรับมากที่สุด พ่อแม่ส่วนใหญ่จะดูโทรทัศน์เป็นประจำทุกวัน รายการโทรทัศน์ที่พ่อแม่ติดตามมากที่สุด คือ รายการข่าว รองลงมาก็คือละคร และรายการเกมโชว์ต่างๆ พ่อแม่บางคนชอบรายการสารคดีต่างๆ เช่น สารคดีเกี่ยวกับการท่องเที่ยว สารคดีเกี่ยวกับสัตว์หรือการผจญภัยต่างๆ รวมไปถึงสารคดีเกี่ยวกับวัยรุ่นและเพศศึกษา รายการที่ให้

ความรู้เรื่องเพศศึกษาที่พ่อแม่มักจะติดตาม ได้แก่ รายการซัวร์ซัวร์ รายการคลีนิกรัก พ่อแม่บางคนตอบว่าได้ดูรายการพวกนี้บ้างเป็นบางครั้งเพราะรายการออกอากาศในตอนดึก จะต้องเข้านอนเพื่อไปทำงานแต่เช้า ในขณะที่พ่อแม่บางคนก็ตอบว่าไม่เคยดูรายการพวกนี้เลย

ข. พูดคุยกับเพื่อนๆ

การพูดคุยกับเพื่อนๆ ถือเป็นสื่อที่พ่อแม่เปิดรับมากที่สุดอีกอย่างหนึ่ง พ่อแม่มักจะพูดคุยกับเพื่อนบ้าน เพื่อนที่ทำงานหรือพ่อแม่ของเพื่อนลูกเป็นประจำอยู่แล้ว เรื่องที่พูดคุยก็มีตั้งแต่เรื่องทั่วไป เรื่องการทำงาน เรื่องเศรษฐกิจ เรื่องครอบครัว ไปจนถึงการปรึกษาหารือหรือเล่าสู่กันฟังในเรื่องของลูกๆ เรื่องความสำเร็จในการเรียน ความประพฤติของลูก การคบเพื่อนของลูก ด้วยความที่พ่อแม่หวังว่าจะได้ใช้เป็นข้อมูลในการเลี้ยงลูกของตัวเอง และเพื่อเปรียบเทียบว่าลูกของตัวเองมีความเหมือนหรือแตกต่างกับลูกวัยรุ่นในวัยเดียวกันอย่างไร บางครั้งการพูดคุยกับเพื่อนๆ หรือคนอื่นๆ ทำให้พ่อแม่สามารถหาวิธีแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในครอบครัวได้หรือเกิดความสบายใจมากขึ้นเมื่อได้พูดคุยกับคนอื่น

ค. อ่านหนังสือพิมพ์

พ่อแม่ส่วนใหญ่ก็ชอบที่จะอ่านหนังสือพิมพ์ เพราะหนังสือพิมพ์จะให้ข้อมูลข่าวสารที่ชัดเจนและมีรายละเอียดมากกว่าในทีวีหรือในวิทยุ บางครั้งถ้าพ่อแม่ไม่มีเวลาดูทีวีหรือฟังวิทยุก็จะอาศัยการอ่านหนังสือพิมพ์แทนเพราะที่ทำงานก็จะรับหนังสือพิมพ์อยู่แล้ว เมื่อสอบถามถึงคอลัมน์ที่ให้ความรู้เรื่องเพศศึกษาในหนังสือพิมพ์ อย่างคอลัมน์เสพสมบมิมสม พ่อแม่ก็ตอบว่าเคยอ่านและสนใจที่จะอ่านอยู่แล้ว เพราะบางครั้งเรื่องที่คนถามเข้ามาก็เป็นเรื่องใกล้ตัว บังเอิญตรงกับตัวเองก็มี ทำให้มีวิธีแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้น ได้รับความรู้ไปสอนลูกๆ ด้วย หนังสือพิมพ์ที่พ่อแม่ส่วนใหญ่อ่านได้แก่ ไทยรัฐ เดลินิวส์ มติชน ข่าวสด คมชัดลึกและฐานเศรษฐกิจ เป็นต้น

ง. ฟังวิทยุ

วิทยุเป็นสื่อที่พ่อแม่ส่วนใหญ่จะตอบว่า “ฟังบ้าง แต่นานๆ ครั้งหรือไม่เคยฟังเลย” เพราะพ่อแม่ส่วนใหญ่ไม่ค่อยมีเวลาเนื่องจากต้องทำงานนอกบ้าน ฟังในระหว่างเดินทางก็ไม่ค่อยสะดวกสำหรับคนที่ไม่มีรถเป็นของตัวเอง หรือถ้ามีเวลาฟังก็ไม่ตรงกับรายการที่ตนเองสนใจสักที ส่วนใหญ่รายการทางวิทยุมักจะเน้นการเปิดเพลงเสียมากกว่า แต่ก็มีพ่อแม่บางคนก็ตอบว่าเคยฟังรายการถามตอบปัญหาเรื่องเพศศึกษาในรายการวิทยุบ้างเหมือนกันและรู้สึกที่น่าสนใจดี ได้รับความรู้ด้วย แต่อาจจะเข้าใจยากในบางเรื่องเพราะไม่มีภาพให้เห็น ทำให้ต้องจินตนาการตามไป

พ่อแม่ที่ประกอบอาชีพค้าขายหรือทำงานอยู่กับบ้านมักจะตอบว่าฟังวิทยุเป็นประจำหรือฟังเก็บบททุกวัน เพราะเพลินดี ทำงานไปด้วยฟังไปด้วย ถ้าอยู่ที่แผงหรือที่ร้านขายของก็จะเปิดทั้งวันเลย ฟังเพลงบ้างฟังข่าวบ้าง พ่อแม่กลุ่มนี้ยังบอกอีกว่า ข้อดีของวิทยุคือ สามารถให้รายละเอียดของข่าวได้มากกว่าในโทรทัศน์เสียอีก ทันเหตุการณ์ดีด้วย

จ. อ่านนิตยสาร

พ่อแม่ส่วนใหญ่ตอบว่า “เคยอ่านนิตยสารบ้างเหมือนกัน แต่นานๆครั้ง” เพราะนิตยสารส่วนใหญ่ก็ไม่ได้ออกเป็นประจำทุกวันอยู่แล้ว และนิตยสารก็มีเนื้อหาสาระมากมายต้องใช้เวลาในการอ่านมาก ไม่เหมือนกับการอ่านหนังสือพิมพ์ จึงต้องอ่านในเวลาว่างจริงๆหรือไม่ก็เลือกอ่านนิตยสารเฉพาะที่ตัวเองสนใจ เช่น นิตยสารสำหรับผู้หญิง นิตยสารเกี่ยวกับรถยนต์ นิตยสารเกี่ยวกับการตกแต่งบ้าน นิตยสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวและผจญภัย นิตยสารพระเครื่อง เป็นต้น เมื่อลองสอบถามพ่อแม่ถึงคอลัมน์เกี่ยวกับเพศศึกษาในนิตยสาร พ่อแม่บางคนก็ตอบว่าเคยอ่านผ่านๆบ้าง แต่ก็ไม่ได้สนใจเท่าไรเพราะบางทีก็ขี้เกียจอ่าน ในขณะที่บางคนก็ตอบว่าถ้าเจอก็จะอ่านเป็นประจำเพราะได้ความรู้ดี บางเรื่องน่าสนใจ

ฉ. เปิดเว็บไซต์

เว็บไซต์หรือการใช้งานอินเทอร์เน็ตเป็นสื่อที่พ่อแม่ส่วนใหญ่ไม่เคยเปิดรับเลย พ่อแม่บางคนบอกว่าไม่มีเครื่องคอมพิวเตอร์ที่บ้านทำให้ไม่สามารถใช้งานอินเทอร์เน็ตได้ พ่อแม่บางคนบอกว่า “ที่บ้านก็มี บางทีก็เห็นว่าลูกใช้อยู่ แต่ก็ไม่ได้สนใจ ไม่รู้ว่าทำอะไร” ในขณะที่พ่อแม่บางคนก็ตอบว่า “ใช้ไม่เป็น ไม่เคยดู ไม่เคยเห็นว่าหน้าตาเว็บไซต์เป็นอย่างไร เคยแต่ได้ยินคนพูดๆกัน” ส่วนพ่อแม่ที่ตอบว่าเคยเปิดเว็บไซต์ดูบ้างแต่นานๆครั้งบอกว่า “ได้ใช้เพราะว่าต้องทำงาน บางทีต้องเข้าเว็บไซต์ก็เลยเปิดดูอย่างอื่นบ้าง” หรือไม่ก็บอกว่า “จะได้ดูก็ต่อเมื่อลูกเปิด เพราะเปิดเองไม่เป็น เวลาลูกเปิดก็จะดูกับลูกด้วยว่ามันเป็นอย่างไร”

การแสวงหาความรู้เกี่ยวกับเพศศึกษาของพ่อแม่เพื่อนำมาสอนลูก

หลังจากที่ได้สอบถามและพูดคุยกับพ่อแม่ถึงเรื่องการสอนเพศศึกษาในครอบครัวมาแล้ว ผู้วิจัยพบว่า สาเหตุหนึ่งที่ทำให้พ่อแม่ไม่ได้สอนเรื่องเพศศึกษาแก่ลูกวัยรุ่นหรือถ้าสอนในบางเรื่องก็สอนได้เพียงเล็กน้อยเท่านั้น คือ พ่อแม่มีการศึกษาน้อยหรือมีความรู้ความเข้าใจเรื่องเพศศึกษาน้อย ผู้วิจัยจึงได้สอบถามพ่อแม่เพิ่มเติมว่า ในกรณีที่พ่อแม่อยากจะสอนลูกด้วยตนเอง แต่มีความ

รู้ไม่เพียงพอในเรื่องที่จะสอน พ่อแม่จะมีวิธีแก้ไขปัญหานั้นอย่างไร จะหาความรู้เพิ่มเติมด้วยวิธีใด หรือจะปล่อยให้มันเป็นหน้าที่ของคนอื่น ซึ่งก็ได้รับคำตอบจากพ่อแม่นี้

1. ศึกษาเพิ่มเติมจากโทรทัศน์

พ่อแม่บางคนมีวิธีการแสวงหาความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับเพศศึกษาแล้วนำมาสอนลูกด้วยการดูโทรทัศน์ พ่อแม่บอกว่า การดูโทรทัศน์ถือเป็นกิจวัตรประจำวันอย่างหนึ่งของคนเรา เพราะต้องการรับรู้ข่าวสารบ้านเมืองและเหตุการณ์ต่างๆ โดยสามารถใช้เวลาว่างหลังจากเลิกงานหรือเวลาว่างในวันหยุด ชว่งไหนก็ได้ เป็นสื่อที่ดูได้สะดวก สามารถดูพร้อมกันทั้งครอบครัวได้ รายการโทรทัศน์มีให้เลือกหลากหลายรูปแบบ เนื้อหา ตามความสนใจ เป็นสื่อที่เข้าใจง่ายให้ทั้งภาพและเสียง เห็นแล้วเข้าใจได้ทันที ไม่ต้องอธิบายกันมาก

สำหรับรายการที่ให้ความรู้เรื่องเพศศึกษา เช่น รายการชูรักชูรส คลินิกรักหรือรายการถามตอบปัญหาทางเพศโดยแพทย์หรือผู้เชี่ยวชาญเป็นรายการที่พ่อแม่ให้ความสนใจ บางคนถึงกับติดตามเป็นประจำ เพราะว่าเนื้อหาในรายการสามารถนำมาปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้ เรื่องที่ไม่ว่าใครก็ได้รู้และได้นำความรู้ที่นำมาสอนลูกด้วย เช่น การแนะนำเรื่องการวางตัวในการคบเพื่อนต่างเพศ การป้องกันตัวไม่ให้ถูกข่มขืน ความรู้เรื่องการมีเพศสัมพันธ์ที่เหมาะสม เป็นต้น บางครอบครัวก็จะดูไปพร้อมกันทั้งครอบครัว พ่อแม่และลูก ทำให้สามารถพูดคุยและซักถามกันได้ทันที ในขณะที่พ่อแม่บางคนบอกว่า ไม่ได้ดูพร้อมกับลูก แต่ก็ทราบว่าลูกคงจะดูอยู่ที่ห้องของเขาเอง บางทีการที่ดูโทรทัศน์ไปพร้อมกันอาจจะทำให้ลูกเกิดความรู้สึกกระดากอาย อึดอัด ไม่สบายใจ ในเมื่อมีแพทย์ผู้เชี่ยวชาญมาให้ความรู้ในรายการ ก็น่าจะปล่อยให้ลูกดูด้วยตัวเองได้

“ศึกษาจากโทรทัศน์ บางทีเราอยากจะสอนลูกในเรื่องหนึ่งแต่ไม่รู้ว่าจะใช้คำพูดยังไง จะเริ่มต้นตรงไหน ก็ได้ความรู้จากในโทรทัศน์นี้แหละ อย่างในละคร บางทีพ่อแม่เขาก็จะสั่งสอนลูก ถ้าเราเห็นว่าคำพูดเขาดี เราก็จำเอามาใช้พูดกับลูกเราบ้าง ก็ได้ผลดีเหมือนกัน”

(ครอบครัวที่ 1 จ.ภูเก็ต, สัมภาษณ์)

“จะเรียกมาคุยด้วยกันเลย ศึกษาไปพร้อมๆกัน เราก็ได้รู้ด้วย ลูกก็ได้รู้ด้วย อันไหนที่เราารู้อยู่แล้ว เราก็พูดเสริมไปเลย อย่างในทีวีบางทีก็มีเรื่องปฏิสุนธิ เรื่องการคลอดอะไรพวกนี้ ซึ่งเวลาสอนมันยากเพราะไม่มีภาพ เห็นของจริงแบบนี้เขาก็เข้าใจง่ายขึ้น ไม่ถามเข้าซ้ำ”

(ครอบครัวที่ 2 จ.ภูเก็ต, สัมภาษณ์)

“พ่อเป็นคนชอบดูทีวี จะดูจากรายการในทีวีนี่แหละ ดูรายการซูว์ทูลส์ ส่วนใหญ่จะเรียกลูกเข้ามาดูพร้อมกันไปเลย ไม่ได้คิดว่าเรื่องไหนที่ต้องปิดบัง ก็ดูกันไปพูดคุยกันไป สอนกันไปเลยทีเดียว เวลาเขามีอะไรอยากจะถามหรือมีอะไรอยากจะทำ พ่อให้ฟัง เขาก็มักจะเล่าตอนนั้นเพราะบรรยากาศกำลังให้”

(ครอบครัวที่ 4 จ.เชียงใหม่, สัมภาษณ์)

2. ยกให้เป็นหน้าที่ของคุณ

พ่อแม่บางคนยอมรับว่าไม่ได้มีวิธีการแสวงหาความรู้เพิ่มเติมให้กับตัวเอง เรื่องที่ไม่สามารถสอนหรือพูดคุยกับลูกได้ มักจะแนะนำให้ลูกไปถามครู อาจารย์ที่โรงเรียนเป็นส่วนใหญ่ เพราะถือว่าได้ส่งลูกไปโรงเรียนแล้ว เป็นหน้าที่ของครูอาจารย์ที่จะต้องให้ความรู้กับลูก

พ่อแม่บางคนบอกว่าตนเองเป็นคนมีการศึกษาน้อย มีความรู้ไม่เพียงพอ ไม่สามารถจะสอนอะไรลูกได้มากและไม่อยากสอนแบบผิดๆ ใดๆ ทางที่ดีจึงอยากให้ครูเป็นผู้สอนลูก และเชื่อว่าครูเป็นผู้ที่มีความรู้มากกว่าพ่อแม่ น่าจะสอนหรือให้ความรู้ในเรื่องเพศศึกษาได้ดีกว่า ครูอาจารย์จะสอนในลักษณะของความเป็นวิชาการได้ดี สามารถให้คำแนะนำเด็กได้ถูกต้องและเหมาะสม

ในขณะที่พ่อแม่อีกส่วนหนึ่งก็บอกว่า ทางที่ดีที่สุดคือพ่อแม่และครูต้องทำหน้าที่ควบคู่กันไป คือ เมื่ออยู่ที่บ้านพ่อแม่จะต้องคอยสอนลูก แต่เมื่อลูกออกไปข้างนอกบ้าน ไปโรงเรียนก็เป็นหน้าที่ของคุณครูที่ต้องให้ความรู้กับเขา ต้องคอยประสานกันตลอดเวลาระหว่างครูกับพ่อแม่ ว่าตอนนี้ลูกเป็นอย่างไรบ้าง มีความประพฤติเป็นอย่างไร วัยนี้ควรจะต้องรู้อะไรบ้าง มากน้อยแค่ไหนจึงจะเหมาะสม ลูกก็มีความสุขกับการเรียนรู้ทั้งที่บ้านและที่โรงเรียน

“พ่อแม่ต้องทำมาหากินไม่มีเวลา คงต้องให้เป็นหน้าที่ของคุณ บางทีที่โรงเรียนเขาก็มีการเรียกพบผู้ปกครองหรือเรียกประชุมผู้ปกครองบ้าง คล้ายๆกับเป็นการสัมมนา มีวิทยากรมาให้ความรู้เรื่องเพศศึกษา เรื่องเกี่ยวกับวัยรุ่น ลูกกับพ่อแม่ก็ได้ฟังไปพร้อมๆกัน สงสัยอะไรก็ถามได้ทันที อย่างเขาพูดเรื่องปัญหาของลูกวัยรุ่นตอนนี้มีอะไรบ้าง แก่ไข้อย่างไร เราเป็นพ่อแม่ก็ได้รู้ไปด้วย”

(ครอบครัวที่ 5 จ.ภูเก็ต, สัมภาษณ์)

“ส่วนตัวแล้วไม่ค่อยได้สอนอะไรลูกมาก เพราะพ่อแม่สอนเรามาอีกแบบว่าวิธีนี้มันไม่ดีเลย การให้ความรู้เรื่องพวกนี้ต้องเป็นหน้าที่ของสถานศึกษานั่นๆ จะสอนตรง สอนอ้อมก็แล้วแต่เขา พ่อแม่น่าจะคอยสอนเรื่องความประพฤติ เรื่องการวางตัวมากกว่า”

(ครอบครัวที่ 2 จ.พะเยา, สัมภาษณ์)

“ถ้าถามยากหรือถามลึกซึ่งจนเราตอบไม่ได้ ก็ไม่ทำอะไรหรอก ก็บอกให้เขาไปถามครูที่โรงเรียนเอา เพราะครูเขาต้องมีความรู้มากกว่าเรา แล้วเขาก็ล้าพูดกับลูกเราตรงๆด้วย มันเป็นหน้าที่ของเขา ไม่ต้องมาเงินอายอะไร เขาพูดในเชิงวิชาการได้มากกว่าด้วย”

(ครอบครัวที่ 1 จ.เชียงใหม่, สัมภาษณ์)

3. ปรึกษากับพ่อแม่คนอื่นๆที่มีลูกวัยรุ่น เพื่อนหรือคนใกล้ตัว

วิธีการในการแสวงหาความรู้ก็อย่างหนึ่งที่พ่อแม่หลายคนนิยมใช้ คือ การสอบถาม พูดคุยหรือปรึกษาหารือกับพ่อแม่ที่มีลูกวัยรุ่นเหมือนกัน อาจจะเป็นเพื่อนบ้าน คนใกล้ตัวหรือพ่อแม่ของเพื่อนลูกก็ได้ พ่อแม่กล่าวว่า คนเราจะผ่านประสบการณ์มาไม่เหมือนกัน การที่ได้พูดคุยกับคนที่มีประสบการณ์ตรงน่าจะเป็นสิ่งที่ดี เพราะมันหมายถึงว่าเขาเคยเจอเหตุการณ์นั้นจริงๆ แล้วสามารถที่จะหาทางออกหรือผ่านมันมาได้ แม้อาจจะไม่ใช่ทางออกที่ดีนักแต่ก็ดีกว่าไม่รู้วิธีการแก้ไขหรือป้องกันปัญหาเลย หรือบางครั้งพ่อแม่ก็พูดคุย เล่าสู่กันฟังเพื่อให้เกิดความสบายใจ

พ่อแม่หลายคนเชื่อว่า พ่อแม่ที่มีลูกวัยรุ่นเหมือนกันมักจะเจอปัญหาใกล้เคียงกัน มีความเข้าใจกันเป็นอย่างดี มักจะให้คำแนะนำที่ดีต่อกัน และคอยเป็นหูเป็นตาสอดส่องดูพฤติกรรมของลูกๆให้กันด้วย นอกจากนี้ คำแนะนำหรือคำตอบที่ได้จากคนกลุ่มนี้จะเป็นคำตอบที่มีความจริงใจและตรงไปตรงมา ไม่ปิดบัง กล่าวที่จะพูดหรือบอกกับพ่อแม่ตรงๆ

“ที่มักจะทำบ่อยๆอยู่แล้วก็คงเป็นการพูดคุยกับเพื่อน คุยกับเพื่อนที่เป็นพ่อแม่เหมือนกัน ว่าลูกเขามีปัญหาอย่างนั้นอย่างนี้มั้ย แล้วเขาทำยังไงบ้าง บางทีเขาอาจจะเจอปัญหาแบบนี้มาก่อนเรา หรือถ้าไม่ เขาก็อาจจะแนะนำให้เราไปหาความรู้จากที่อื่นได้”

(ครอบครัวที่ 2 จ.เชียงใหม่, สัมภาษณ์)

“ส่วนใหญ่จะอาศัยถามจากเพื่อนครูด้วยกันที่โรงเรียน เพราะบางที่เราไม่ได้มีความรู้ด้านนี้มากและก็ได้ไม่ได้สอนด้วย เพื่อนครูที่โรงเรียนบางคนก็เก่ง มีความรู้หลายด้าน และบางคนก็จบมาทางด้านนี้โดยตรง เป็นที่ปรึกษาและให้คำแนะนำที่ดี ยิ่งถ้าลูกเขามีปัญหาเหมือนกับลูกเราก็ยิ่งง่ายใหญ่”

(ครอบครัวที่ 1 จ.จันทบุรี, สัมภาษณ์)

“จะเลือกถามจากเพื่อนๆที่ไว้ใจได้ อาจจะเป็นครู อาจารย์ เพราะเราจะถามใครก็ต้องเลือกดูคนด้วย ดูนิสัยใจคอของเพื่อนให้ดี เพราะเพื่อนบางคนก็จะจริงใจกับเรา หวังดี จะแนะนำแต่สิ่งดีๆให้เรา ยิ่งถ้าคนที่ เป็นครู อาจารย์ มีอะไรเขาจะคอยมาบอก มาเตือนเรา”

(ครอบครัวที่ 1 จ.ระยอง, สัมภาษณ์)

4. ถามจากผู้ที่มีความรู้ แพทย์หรือผู้เชี่ยวชาญ

พ่อแม่จำนวนไม่น้อยที่เชื่อว่า การแสวงหาความรู้เรื่องเพศศึกษาที่ดีที่สุดคือ การสอบถามจากผู้ที่มีความรู้โดยตรง ซึ่งอาจจะเป็นแพทย์ ผู้เชี่ยวชาญ นักจิตวิทยา พยาบาลหรือนักวิชาการก็ได้ เพราะคนกลุ่มนี้มีความรู้จากการร่ำเรียนมาโดยตรง ประกอบกับการทำงานที่ต้องเจอเจอและแก้ไขปัญหาเหล่านี้เป็นประจำ เวลาที่พูดคุยกันหรือซักถามก็มักจะมีหนังสือ รูปภาพหรือหลักฐานยืนยันประกอบด้วย พ่อแม่จึงคิดว่าความรู้ความเข้าใจที่ได้มาจากคนกลุ่มนี้จะมีความน่าเชื่อถือและมีความถูกต้องมากที่สุด

พ่อแม่ยังบอกอีกว่า การพูดคุยกับลูกในปัจจุบัน จะต้องอาศัยเหตุผลและหลักการมากขึ้น เพราะโลกมีความเจริญก้าวหน้าและลูกก็มีความรู้มากขึ้น ถ้าบอกหรือสอนอะไรกับลูกไปแบบงูๆปลาๆ เด็กมักจะไม่เชื่อ ดังนั้นจะสอนอะไรกับลูกก็ต้องมีข้อมูล มีหลักฐานอ้างอิง มีตัวอย่างประกอบด้วยยิ่งดี ซึ่งการพูดคุยกับแพทย์หรือผู้เชี่ยวชาญ จะทำให้พ่อแม่ได้รับคำตอบหรือคำแนะนำในส่วนนี้ พ่อแม่บางคนที่ไม่มีความรู้เวลาอาจจะแนะนำให้ลูกไปพูดคุยหรือปรึกษากับแพทย์ก็ได้

“มันขึ้นอยู่กับเรื่องที่เราจะสอนด้วย ถ้าเป็นเรื่องที่ต้องอาศัยความรู้ในเชิงวิชาการ พ่อแม่จะไปถามหรือปรึกษากับผู้ที่มีความรู้ด้านนั้นๆจะให้คำตอบที่ดีกว่า เราต้องยอมรับว่าไม่รู้บ้างในบางครั้ง อย่าไปสอนลูกแบบผิดๆ ถ้าไม่มีเวลาก็อาจจะแนะนำให้ลูกไปปรึกษาอาจารย์ของเขาก็ได้ หรือแนะนำให้เขาไปถามจากหมอหรือจากพยาบาล”

(ครอบครัวที่ 2 จ.ตรัง, สัมภาษณ์)

“จะแนะนำให้เขาไปถามจากแพทย์ นักสังคมสงเคราะห์ นักจิตวิทยาหรือผู้เชี่ยวชาญทางเพศโดยตรง ถ้าเราพอจะรู้จักบ้างก็จะแนะนำให้เขาไป บางทีในโรงเรียนก็มีห้องพยาบาล มีหมอ มีพยาบาลอยู่ หรือเวลาที่รู้ว่าจะมีหมอหรือมีผู้เชี่ยวชาญมาบรรยายที่โรงเรียนของลูก ก็จะไปบอกให้ลูกไปถามเขาโดยตรงเลย”

(ครอบครัวที่ 5 จ.จันทบุรี, สัมภาษณ์)

“หมั่นศึกษาข้อมูลเพิ่มเติมจากแพทย์หรือผู้เชี่ยวชาญ เวลาที่เราไปหาหมอหรือไปโรงพยาบาลก็จะพยายามถามเขาว่าเรื่องนั้นเรื่องนี้เป็นยังไง ถามเกี่ยวกับวัยรุ่น ถามว่าเรื่องนี้จะตอบเขาอย่างไรดี จะอธิบายอย่างไร สอนเขาถึงแค่ไหนจึงจะพอดี ทำให้เราเป็นคนมีความรู้และมีหลักการมากขึ้น หมอเขาก็เข้าใจ รู้ว่าเรามีลูกวัยรุ่น เขาก็จะตอบเราเยอะ บางทีก็หาหนังสือมาให้เราอ่านอีกต่างหาก”

(ครอบครัวที่ 1 กรุงเทพฯ, สัมภาษณ์)

5. หาหนังสือมาช่วยเสริมความรู้

พ่อแม่อีกส่วนหนึ่งมีวิธีการแสวงหาความรู้เรื่องเพศศึกษาเพิ่มเติมด้วยการหาหนังสือมาอ่าน โดยให้เหตุผลว่า หนังสือเป็นสื่อที่ให้รายละเอียดได้มากที่สุด มีคำอธิบายที่ชัดเจน บางเล่มมีรูปภาพประกอบเพื่อเพิ่มความเข้าใจ เนื้อหาในหนังสือก็มีให้เลือกตามความเหมาะสมหรือตามความสนใจของผู้อ่าน นอกจากนี้ผู้เขียนหนังสือส่วนมากจะเป็นผู้ที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งน้อยคนอาจจะมีโอกาสได้พูดคุยด้วย การได้อ่านหนังสือที่เขาเขียนจึงเหมือนกับการได้พูดคุยหรือทำความรู้จักกับเขา ว่าเขามีความคิดความอ่านอย่างไร เขามีวิธีแก้ไขปัญหาอย่างไร

พ่อแม่ที่ชอบอ่านหนังสือยังบอกอีกว่า การอ่านหนังสือเป็นการรู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ด้วย ว่างเมื่อไหร่ก็สามารถหยิบขึ้นมาอ่านได้ ไม่จำกัดเวลาและสถานที่ โดยเฉพาะเรื่องของเพศศึกษาเป็นเรื่องที่มีความลึกซึ้งซับซ้อน ไม่ใช่เราสามารถพูดคุยกับใครก็ได้ พ่อแม่จึงรู้สึกว่าการอ่านหนังสือที่ให้ความรู้เรื่องเพศศึกษา เป็นการแสวงหาความรู้ที่ไม่ทำให้ตัวเองรู้สึกอึดอัดหรือเขินอาย เมื่ออ่านแล้วก็สามารถนำความรู้ที่ได้ไปสอนลูกหรือถ้าเห็นว่าหนังสือนั้นมีความเหมาะสม มีประโยชน์ก็สามารถแนะนำให้ลูกอ่านได้ด้วย

“หาหนังสือมาอ่านเพิ่มเติมเกี่ยวกับเรื่องเพศศึกษา อยากรู้อะไรก็อ่านเอา”

(ครอบครัวที่ 3 จ.ภูเก็ต, สัมภาษณ์)

“ก็จะซื้อหนังสือเกี่ยวกับเพศศึกษามาอ่านเพิ่มเติม แต่บางทีลูกก็แอบเอาของเราไปอ่านนะ ต้องคอยเตือนและก็บอกเขา”

(ครอบครัวที่ 4 จ.ภูเก็ต, สัมภาษณ์)

“แม่เองเป็นครูและก็สอนสุขศึกษาให้กับเด็กอยู่แล้ว เวลาลูกถามก็จะตอบไปเลยตรงๆอยากรู้อะไรให้ถาม ลูกก็สนุกที่จะถาม เด็กนักเรียนบางทีถามลึกๆว่าลูกเราอีกแ่นะ คิดว่ามันเป็นความสนใจไปตามวัยของเขา ไม่ใช่เรื่องทะเลาะอะไร แต่ถ้าเขาถามแล้วเราตอบไม่ได้หรือคิดว่ายังไม่ชัดเจนพอที่จะตอบ ก็จะหาคู่มือ หนังสือมาอ่านเพิ่มเติม อาจจะเป็นหนังสือเรียนของเด็กก็ได้ หรือหนังสือที่ให้ความรู้เกี่ยวกับเพศศึกษา แต่ส่วนใหญ่แล้วเราจะอ่านเพราะเราสนใจ อยากหาความรู้เพิ่มให้กับตัวเองมากกว่า เพราะเด็กเขาก็จะถามไปตามวัยของเขา เป็นคำถามเดิมๆ ไม่ได้พิสดาร แปลกประหลาดหรืออยากเสียจนเราตอบไม่ได้ เพราะความรู้เขาก็ยังน้อย”

(ครอบครัวที่ 4 จ.พิษณุโลก, สัมภาษณ์)

“ถ้าเรารู้สึกลำบากใจที่จะตอบเขาหรือคิดว่าไม่อยากจะตอบเรื่องนั้น อยากที่จะให้เขาหาคำตอบเอง ก็จะมีหนังสือมาให้ลูกอ่าน หลังจากที่ได้เห็นหนังสือได้รับคำตอบแล้ว เด็กก็จะไม่ต้องคุยกับเราอีก เพราะเขาเข้าใจแล้ว ปัจจุบันนี้มีแหล่งข้อมูลมากขึ้นพ่อแม่ต้องรู้จักใช้ให้เป็นประโยชน์”

(ครอบครัวที่ 5 จ.เชียงใหม่, สัมภาษณ์)

“ชอบอ่านหนังสือ เพราะหนังสือมีข้อมูลมีรายละเอียดเยอะ บางทีมีรูปภาพด้วย เราอ่านตอนไหนก็ได้ที่เรามีเวลา บางทีอ่านแล้วก็แนะนำให้ลูกอ่านด้วย ถ้าเราเห็นว่าเรื่องนั้นเป็นประโยชน์กับลูก เหมาะสมกับวัยของเขาที่จะรับรู้”

(ครอบครัวที่ 3 จ.ตรัง, สัมภาษณ์)

“จะซื้อหนังสือมาศึกษาและทำความเข้าใจ ว่าเรื่องนี้ควรจะสอนลูกอย่างไร ใช้วิธีการอย่างไร เดียวนี้มีหนังสือที่เป็นคู่มือการเลี้ยงลูก การสอนลูกเต็มไปหมด คิดว่าก็ดีนะเพราะพ่อแม่ก็เลือกอ่านได้ตามความสนใจ ทำให้รู้ว่าจะต้องทำอย่างไรบ้าง”

(ครอบครัวที่ 2 จ.จันทบุรี, สัมภาษณ์)

6. แบบผสมผสาน

นอกจากวิธีที่กล่าวมาข้างต้นแล้ว พ่อแม่อีกหลายคนยังเลือกที่จะใช้วิธีการแบบผสมผสาน คือ ใช้วิธีการแสวงหาความรู้จากหลาย ๆ สื่อ พร้อมๆกัน เช่น ดูโทรทัศน์ ฟังวิทยุ อ่านหนังสือ คุยกับเพื่อนบ้าน ปรีक्षाครูอาจารย์ หรือแพทย์ ผู้เชี่ยวชาญ เป็นต้น

“ก็อาศัยความรู้หลายๆอย่างปนกันนะเวลาสอน มาจากประสบการณ์บ้าง ฟังมาบ้าง อ่านมาบ้าง แม่เป็นคนชอบอ่านหนังสือ บางทีก็เอาพวกใบปลิว แผ่นพับมาอ่าน คุยกับน้องชายที่เป็นหมอบ้าง แล้วแม่ก็จะชอบศึกษาเรื่องจิตวิทยา พยายามหาหนังสือมาอ่าน”

(ครอบครัวที่ 3 จ.พิษณุโลก, สัมภาษณ์)

“ลูกจะชอบมาคุยให้ฟัง ว่าเพื่อนเขาไปทำอย่างนี้มาอย่างนั้นมาจะทำยังไง เขาไม่กล้าบอกพ่อแม่ของเขา เราก็ยังไม่ได้ตอบทันทีนะ ทิ้งเวลาสักกระยะหนึ่ง แล้วก็ถามลูกกลับไปว่าบอกเพื่อนไปรึยัง เพื่อดูว่าสิ่งที่ลูกเล่ามาให้เราฟัง จริงๆแล้วเป็นปัญหาของลูกหรือของใครกันแน่ ถ้าเขาแสดงท่าทีอีกสักก็แสดงว่าเป็นปัญหาของเขา เราก็จะตอบเขาไปตามที่เรารู้ ซึ่งก็มาจากทั้งประสบการณ์ของตัวเอง แล้วก็อาศัยจากสื่อต่างๆผสมผสานกัน แล้วนำมาสอนเขา”

(ครอบครัวที่ 3 จ.พะเยา, สัมภาษณ์)

“จะอ่านจากหนังสือและถามจากผู้รู้ไปพร้อมๆกัน เพราะบางที่เราอ่านหนังสือก็ไม่เข้าใจ ถ้ามีผู้รู้คอยอธิบายเพิ่มเติมเราก็จะเข้าใจได้ดีขึ้น ถ้าอยู่ๆไปคุยกับหมอหรือคุยกับผู้เชี่ยวชาญโดยที่เราไม่มีความรู้มาก่อน ก็ไม่รู้จะคุยอะไรกับเขา ไม่รู้ว่าจะถามเขาว่ายังไงดีอีก”

(ครอบครัวที่ 2 กรุงเทพฯ, สัมภาษณ์)

“อาศัยสื่อรอบๆตัวนี้แหละ ชยันติดตามหน่อย ฟังวิทยุบ้าง ดูทีวีบ้าง หรือติดตามข่าวสารของทางราชการ ของหน่วยงานต่างๆบ้าง เดี่ยวนี้คนที่พูดคุยกันเรื่องเพศศึกษาเยอะขึ้น บางที่ถ้าเขามีอบรมให้ความรู้กับพ่อแม่ เราก็จะไป”

(ครอบครัวที่ 3 กรุงเทพฯ, สัมภาษณ์)

“จะอ่านหนังสือหรือไม่ก็ถามจากผู้รู้ ผู้เชี่ยวชาญ บางที่อ่านหนังสือแล้วก็ต้องมาถามตัวเองด้วยว่า ประสบการณ์ที่ผ่านมาของเราเป็นยังไง เหมือนในหนังสือหรือเปล่า มันถูกต้องมากน้อยแค่ไหน บางที่คนที่รู้เขาก็จะแนะนำเราว่าควรจะทำยังไงถึงจะดีเพราะบางที่เขาก็เจอมาก่อน ในหนังสือบางครั้งก็สอนตรงเกินไป ลึกเกินไป”

(ครอบครัวที่ 5 กรุงเทพฯ, สัมภาษณ์)

7. ปล่อยให้ตามธรรมชาติ

พ่อแม่หลายคนบอกว่า โดยส่วนตัวแล้วไม่ได้แสวงหาความรู้อะไรเพิ่มเติมให้กับตัวเองหรือลูกเลย โดยเฉพาะเรื่องของเพศศึกษา บางคนบอกว่าเพราะไม่มีเวลา บางคนก็บอกว่ามีเวลาน้อย บางคนก็บอกว่าไม่ใช่เรื่องที่พ่อแม่ต้องบอกหรือสอน ดังนั้นเวลาที่ลูกถามอะไรหรือต้องการจะให้สอนในเรื่องของเพศศึกษา ถ้าพ่อแม่ตอบไม่ได้หรือไม่รู้จะสอนอย่างไร พ่อแม่ก็จะอยู่เฉยๆ ไม่ได้แนะนำหรือพูดอะไรกับลูก สอนได้แค่ไหนก็ทำแค่นั้น เพราะพ่อแม่เชื่อว่าลูกโตแล้วและมีความรู้ คงจะสามารถหาคำตอบหรือหาทางแก้ไขปัญหาให้กับตัวเองได้ หรือไม่ก็ถามจากคนอื่น ๆ

“ถ้าตอบไม่ได้ก็ไม่ได้ทำอะไร อยากให้ลูกเรียนรู้ไปตามวัย เรียนรู้ไปตามธรรมชาติ อย่างเวลาเขามาถามว่าคนนอนด้วยกันทำไมถึงท้อง เราก็ไม่ได้ตอบอะไรมากมาย เพราะไม่รู้จะตอบว่ายังไง เรื่องแบบนี้มันกระดากปากที่จะพูด สักพักก็เห็นเขาเสียวๆไป คิดว่าเขาคงรู้แล้ว คงจะไปถามจากเพื่อน ถามจากครูเขาละมัง เด็กเขาก็ควมมีวิธีการของเขาเอง”

(ครอบครัวที่ 5 จ.พะเยา, สัมภาษณ์)

“คิดว่าตัวเองมีความรู้เพียงพอแล้ว เพราะว่าเราเองก็เป็นครู ไม่น่าจะมีอะไรที่เราจะสอนลูกไม่ได้ แล้วเรื่องบางเรื่องก็ต้องให้เขาศึกษาจากสภาพแวดล้อมเอง จะจากครูของเขา จากพ่อแม่หรือจากสื่อ เขาจะเลือกเองว่าอยากจะรู้จากไหน เชื่อว่าเขาไม่ได้อยากจะถามพ่อแม่ทุกเรื่องหรอก เขาจะต้องเรียนรู้ด้วยตนเองบ้าง”

(ครอบครัวที่ 1 จ.ตรัง, สัมภาษณ์)

“ถ้าไม่รู้จริงๆก็ถามเอาจากลูกนั่นแหละ บางทีเด็กก็รู้อยู่แล้วแกกลับมาถามพ่อแม่ ว่ารู้รึเปล่า อยากจะดูว่าพ่อแม่จะรู้เหมือนเขามั้ย ส่วนตัวก็มักจะบอกกับลูกเสมอว่าพ่อแม่มีความรู้น้อย เรียนมาน้อย ต้องอาศัยความรู้จากลูกนี่แหละ เด็กสมัยนี้รู้มากกว่าพ่อแม่ด้วยซ้ำ อย่างเว็บไซต์เราก็เปิดไม่เป็น ต้องขอคู่มือกับลูกนี่แหละ บางทีเขาเรียนมา ก็เอาหนังสือกลับมาเล่าให้เรา ฟังว่าตรงนี้เป็นนี่นะ ทำให้เราได้รู้ไปด้วย ไม่ใช่ที่เราจะรู้มากกว่าลูกไปหมดทุกเรื่อง”

(ครอบครัวที่ 3 จ.จันทบุรี, สัมภาษณ์)

“หาตำรามาให้ลูกอ่าน ที่ไม่ล่อแหลมจนเกินไป น่าจะดีที่สุด”

(ครอบครัวที่ 4 จ.ระยอง, สัมภาษณ์)

“ตอบไม่ได้ ก็บอกไปเลยว่าตอบไม่ได้ ลูกเขาจะได้รู้ว่า เออ...เรื่องนี้พ่อแม่เขาไม่รู้ เขาจะได้หาทางออก ว่าจะต้องทำยังไงต่อ จะต้องไปถามจากใคร จากเพื่อนหรือครู หรือไปหาหนังสือในห้องสมุดมาอ่าน คิดว่าเขาสามารถแก้ไขปัญหาให้กับตัวเองได้ เรียนมาก็เยอะแล้ว จะหวังพึ่งพ่อแม่อย่างเดียวคงไม่ได้”

(ครอบครัวที่ 2 จ.ขอนแก่น, สัมภาษณ์)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ส่วนที่ 5 แนวทางในการสอนเรื่องเพศศึกษาที่เหมาะสมกับวัยรุ่น

“ผู้สอน” ที่เหมาะสม

เมื่อสอบถามและพูดคุยกับพ่อแม่ถึงความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางในการให้ความรู้เรื่องเพศศึกษาที่เหมาะสมแก่วัยรุ่น ว่าใครควรจะเป็นผู้สอนหรือให้ความรู้เรื่องเพศศึกษาแก่เด็กวัยรุ่นจึงจะเหมาะสม พ่อแม่แต่ละครอบครัวก็มีความคิดเห็นแตกต่างกันไป ซึ่งพอจะสรุปได้ดังนี้

ก. ครู อาจารย์

พ่อแม่หลายคนตอบว่า ผู้ที่เหมาะสมอย่างยิ่งในการให้ความรู้เรื่องเพศศึกษาแก่เด็กวัยรุ่น คือ ครู อาจารย์ที่โรงเรียนของเด็กเอง เพราะครู อาจารย์จะเป็นผู้ที่มีความรู้ในด้านวิชาการต่างๆ เนื่องจากรำเรียนมาโดยตรงและมีประสบการณ์ในการสอนมานาน เจอเด็กวัยรุ่นมาเยอะ น่าจะรู้ว่าปัญหาของเด็กวัยรุ่นมีอะไรบ้าง เด็กวัยรุ่นจะอยากรู้อะไรบ้าง และควรจะสอนพวกเขาอย่างไร ซึ่งพ่อแม่ทั่วไปไม่มีความรู้เพียงพอที่จะสอนลูกได้ดึ้นกในเรื่องของเพศศึกษา ครู อาจารย์นอกจากจะเป็นผู้ที่มีความรู้แล้ว ยังมีความเข้าใจเด็กวัยรุ่นอีกด้วย เพราะมีความใกล้ชิดสนิทสนม ครูจะรับรู้และเห็นพฤติกรรมของเด็กตลอดเวลาที่อยู่โรงเรียน และที่สำคัญเด็กทุกที่เรียนวิชาสุขศึกษาจากที่โรงเรียนโดยมีครูเป็นผู้สอนอยู่แล้ว ถ้าพ่อแม่อยากจะให้สอนเรื่องอะไรเพิ่มเติมหรืออยากจะซักถามอะไรกับเด็กวัยรุ่นก็น่าจะบอกกับครูมากกว่า

พ่อแม่กล่าวเสริมอีกว่า ครูบางคนจะเป็นที่ยอมรับของเด็กๆ มาก เด็กมักจะให้ความเคารพ เชื่อฟังและชื่นชอบการสอนของครูมากกว่าพ่อแม่เสียอีก พ่อแม่เชื่อว่า เด็กวัยรุ่นมักจะไม่ค่อยยกล้าพูดความจริงกับพ่อแม่ แต่จะพูดความจริงกับครู ชอบที่จะซักถามและเล่าปัญหาต่างๆ ให้ครูฟัง จึงน่าจะเป็นการดีที่สุดที่จะให้ครูเป็นผู้สอนเรื่องเพศศึกษาแก่เด็กวัยรุ่น

ตัวอย่างความคิดเห็นของพ่อแม่ในเรื่องนี้

“ควรจะเป็นครูสายวิชาการมาสอน อย่างครูฝ่ายปกครองเพราะเด็กจะกลัว”

“น่าจะเป็นหน้าที่ของครูมากกว่าพ่อแม่ละ ในเรื่องการให้ความรู้เนี่ย พ่อแม่ดูเรื่องชีวิตประจำวัน นิสัยใจคอ เรื่องต่างๆ ไปของเขาจะดีกว่า”

“ครูต้องเป็นหลัก พ่อแม่ต้องเป็นรอง เพราะเขามักจะรู้พฤติกรรมของลูกมากกว่าพ่อแม่ บางทีเด็กอยู่กับบ้านเป็นอีกอย่าง อยู่ที่โรงเรียนเป็นอีกอย่าง”

“น่าจะเป็นคนอื่นมากกว่าเป็นคนใกล้ชิด เช่นครู เพราะเด็กจะกลัวพ่อแม่ดูว่า ไม่ค่อยพูดความจริง เด็กจะเปิดเผยกับคนอื่นมากกว่าพ่อแม่ เด็กมักจะเชื่อครูมากกว่าพ่อแม่อยู่แล้ว”

“อยากให้เป็นหน้าที่ของสถานศึกษา อย่างครู เพราะเราเป็นพ่อแม่เขา เราฝังใจว่าพ่อแม่เป็นคนเลี้ยงเรามา มีหน้าที่ต้องดูแลด้านจิตใจ เรื่องความรักความอบอุ่น เรื่องของการศึกษา การแนะนำมากกว่า พ่อแม่มีหน้าที่เลี้ยงลูกให้เป็นคนดี ไม่ใช่มาคอยสอนเรื่องพวกนี้แก่เขา”

“คุณครูควรจะเป็นผู้สอน มันมีความแตกต่างไม่เหมือนกับพ่อแม่สอน เพราะลูกจะจริงใจกับครู แต่กับพ่อแม่อาจจะแค่เกรงใจ ส่วนใหญ่เหตุผลมักจะเกิดจากที่โรงเรียนด้วย ไม่ได้เกิดจากที่บ้าน พ่อแม่ก็อยู่บ้านเฉยๆ อยู่ที่บ้านลูกก็ไม่ได้มีเพื่อนต่างเพศ”

ข. พ่อแม่ และผู้ปกครอง

พ่อแม่หลายคนตอบว่า ผู้ที่เหมาะสมอย่างยิ่งในการให้ความรู้เรื่องเพศศึกษาแก่เด็กวัยรุ่น คือ พ่อแม่หรือผู้ปกครองของเด็กเอง เพราะพ่อแม่จะเป็นคนที่มีความใกล้ชิดกับเด็กมากที่สุด เลี้ยงดูมาตั้งแต่เล็กจนโต จะรู้จักนิสัยใจคอต่างๆ ของเด็กเป็นอย่างดี รู้ว่าเมื่อไหร่ลูกพูดโกหก เมื่อไหร่พูดความจริง เมื่อไหร่มีปัญหา เมื่อไหร่มีเรื่องไม่สบายใจ พ่อแม่จะใช้ชีวิตอยู่กับลูกมากกว่าคนอื่นๆ ดังนั้นจึงไม่น่าจะมีใครเข้าใจเด็กวัยรุ่นดีไปกว่าพ่อแม่

นอกจากนี้ พ่อแม่ยังเป็นผู้ที่มีความปรารถนาดีกับเด็กอย่างเสมอต้นเสมอปลาย ไม่ว่าจะลูกจะทำผิดหรือมีความประพฤติเช่นไร พ่อแม่มีความจริงใจที่จะให้คำแนะนำและคำสั่งสอนที่ดีโดยไม่หวังสิ่งตอบแทน พ่อแม่เชื่อว่า วัยรุ่นเป็นวัยที่มีความเปลี่ยนแปลงมากมาย ทั้งทางร่างกายและจิตใจ เขาจะไม่กล้าพูดคุยในเรื่องละเอียดอ่อนหรือเรื่องที่เป็นความลับกับใครทั้งสิ้นนอกจากพ่อแม่ อย่างเรื่องของกรมีประจำเดือน เรื่องหน้าอก ตลอดจนเรื่องจิตปาดะต่างๆ เด็กจะคิดว่าพ่อแม่ผ่านสิ่งเหล่านี้มาก่อนเขา พ่อแม่จะต้องเป็นที่ปรึกษาให้กับเขาได้ แม้ว่าบางครั้งพ่อแม่จะไม่มีความรู้มากพอที่จะตอบคำถามของลูก แต่พ่อแม่ก็จะหาทางออกหรือคำแนะนำที่ดีที่สุดมาให้ได้

ตัวอย่างความคิดเห็นของพ่อแม่ในเรื่องนี้

“เป็นพ่อแม่น่าจะดีกว่า เพราะว่าเป็นคนใกล้ชิด อาจารย์บางคนเด็กก็รู้สึกว่าจะไม่ถูกชะตา อาจารย์ที่มีความประพฤติเสื่อมเสียก็มีถมเถไป”

“พ่อแม่สอนน่าจะดีที่สุด ลูกสาวก็ให้แม่สอน ลูกชายก็ให้พ่อสอน คุณครูก็น่าจะมีบทบาทรองไปจากพ่อแม่ เพราะเขาสั่งสอนลูกเราได้แค่ตอนอยู่ที่โรงเรียน”

“พ่อหรือแม่ก็ได้ ขึ้นอยู่กับว่าลูกสนิทกับใคร”

“ให้พ่อแม่เป็นคนสอนดีที่สุด พ่อแม่อาจจะดูจากหนังสือเรียนของลูกด้วยก็ได้ ว่าสอนเรื่องอะไรมาแล้วบ้าง พ่อแม่อยากจะเพิ่มเติมตรงไหน จะได้ไม่ซ้ำซาก ไม่น่าเบื่อ”

“พ่อแม่ควรจะเป็นผู้สอน คนอื่นสอนไม่ได้หรอก เพราะขนาดพ่อแม่สอนบางครั้งยังเชื่อบ้างไม่เชื่อบ้างเลย ถ้าเป็นคนอื่นสอน คงไม่ต้องหวัง”

ค. ญาติ พี่น้องและคนใกล้ชิด

พ่อแม่บางคนตอบว่า ผู้ที่เหมาะสมอย่างยิ่งในการให้ความรู้เรื่องเพศศึกษาแก่เด็กวัยรุ่น คือ คนใกล้ชิด จะเป็นใครก็ได้ เป็นญาติ เป็นพี่น้องก็ได้ เพราะคนเหล่านี้จะมีความรักความหวังดีและมีความจริงใจให้กับเด็กไม่น้อยไปกว่าพ่อแม่ เด็กบางคนจะสนิทสนมกับญาติพี่น้องมากกว่าพ่อแม่ด้วยซ้ำ ไม่รู้ว่าเป็นเพราะอะไร แต่เด็กจะกล้าพูดคุยและเล่าเรื่องต่างๆ ให้ญาติพี่น้องฟังมากกว่าพ่อแม่ เวลาที่พ่อแม่ถามเรื่องเพื่อนต่างเพศ เรื่องการเรียนหรือแม้แต่เรื่องส่วนตัวต่างๆ บางทีเด็กจะตอบแบบ ถามคำตอบคำ แต่ถ้าเป็นญาติพี่น้อง บางทีสามารถนอนคุยกันได้ทั้งคืน

พ่อแม่บอกว่า ตนเองสบายใจและมีความรู้สึกดีที่จะให้ญาติพี่น้องหรือคนใกล้ชิดสอนเรื่องเพศศึกษาให้กับลูกมากกว่าคนอื่น เพราะคนอื่นอาจจะไม่หวังดีกับเด็กอย่างแท้จริง บางครั้งครูที่โรงเรียนสอนเด็กก็ไม่ทำตามหรือไม่เชื่อฟังเพราะเห็นเป็นคนอื่น ถ้าจะให้เพื่อนๆ สอนก็คงจะไม่ดีใหญ่ เพราะยังอยู่ในวัยเดียวกัน

ตัวอย่างความคิดเห็นของพ่อแม่ในเรื่องนี้

“อยากให้เป็นคนในครอบครัวนะ ใครก็ได้ ญาติสนิทน่าจะเหมาะสมกว่าพ่อแม่ เพราะไม่กล้าพูดกับลูกในเรื่องพวกนี้ ไม่รู้จะเริ่มต้นยังไง”

“อย่างที่บ้านนี้ ลูกๆ จะชอบคุยกับญาติๆ นะ ป้าบ้าง น้าบ้าง คุยกันได้ทุกเรื่อง ขนาดมีคนมาแอบชอบ หรือไปเที่ยวที่ไหนมาบ้าง เขายังเล่าให้น้าฟังเลย ไม่ได้มาเล่าให้พ่อแม่ฟังซักหน่อย เรามารู้ทีหลังเพราะน้าเขามาเล่าให้ฟังอีกที”

“เป็นคนในครอบครัวดีกว่า ใครก็ได้ที่ลูกสนิทด้วย พี่น้องก็ได้ เพราะบางทีเขาสะดวกใจที่จะพูดคุยด้วยมากกว่าพ่อแม่ วัยเขาใกล้เคียงกันมากกว่า อย่างบางทีเราอยากจะทำอะไรหรือเตือนอะไรเขา ก็ฝากพี่เขาไปบอกบ้าง บางทีก็ฝากน้องไปบอกบ้าง”

ง. แพทย์หรือผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน

พ่อแม่หลายคนตอบว่า ผู้ที่เหมาะสมอย่างยิ่งในการให้ความรู้เรื่องเพศศึกษาแก่เด็กวัยรุ่น คือ แพทย์หรือผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน เพราะเป็นผู้ที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญโดยตรงทั้งจากการเรียนและประสบการณ์ตรงจากการทำงาน พ่อแม่เชื่อว่าแพทย์หรือผู้เชี่ยวชาญจะเป็นผู้ที่สามารถให้ความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องในเรื่องเพศศึกษาแก่เด็กได้ทั้งทางตรงและทางอ้อม แพทย์หรือผู้เชี่ยวชาญจะมีวิธีการสอนหรือการอธิบายที่ดี ทำให้เด็กสนใจและเชื่อถือในคำพูด และที่สำคัญ แพทย์หรือผู้เชี่ยวชาญจะสอนในลักษณะของการให้ความรู้ การนำไปใช้ประโยชน์ และผลดีผลเสีย ไม่ใช่การสอนที่กระตุ้นอารมณ์หรือความอยากรู้อยากลองของเด็ก ซึ่งเป็นสิ่งที่ดี

ตัวอย่างความคิดเห็นของพ่อแม่ในเรื่องนี้

“ควรจะให้ผู้เชี่ยวชาญเป็นผู้สอน อย่าให้เป็นพ่อแม่เลย มันไม่ค่อยเหมาะนักหรอก มันขัดกับความรู้สึกของพ่อแม่ด้วย เราไม่ได้มีลูกมาเพื่อจะสั่งสอนเรื่องเหล่านี้”

“ควรจะเป็นผู้ที่มีทักษะโดยตรง แพทย์/จิตแพทย์ เด็กจะให้ความเชื่อถือมากกว่า พ่อแม่หรือครูบอกมักจะไม่ค่อยเชื่อ เพราะคิดว่าเราไม่รู้จริง”

“น่าจะเป็นหมอ เพราะว่าเด็กจะเชื่อเวลาที่เขาบอกว่า อะไรไม่ควรทำ อะไรร้ายแรง และเขาจะมีจิตวิทยาสูง เข้าใจจิตใจเด็ก รู้ว่าควรจะต้องสอนอย่างไรให้เกิดผลดีกับเด็ก”

“ควรจะเป็นผู้เชี่ยวชาญดีกว่า เพราะว่าเวลาเขาเจอเด็ก เขาสามารถที่จะปรับเนื้อหาความรู้ให้เหมาะสมกับเด็กแต่ละคนได้ แต่พ่อแม่ไม่ค่อยรู้ บางทีก็พูดไปเรื่อย”

จ. ใครก็ได้

นอกจากที่กล่าวมาข้างต้นแล้ว ยังมีพ่อแม่อีกส่วนหนึ่งที่ตอบว่า ผู้ที่เหมาะสมจะให้ความรู้เรื่องเพศศึกษาแก่เด็กวัยรุ่นนั้นจะเป็นใครก็ได้ ไม่ควรมาเฉพาะเจาะจงว่าต้องเป็นคนนั้น คนนี้จะสอนได้ อาจจะเป็นครูอาจารย์ พ่อแม่ แพทย์ ผู้เชี่ยวชาญหรือคนอื่นๆ แต่ทั้งนี้ทั้งนั้น ผู้สอนต้องเป็นคนที่มีความรู้ความเข้าใจเรื่องเพศศึกษาดีพอ ในระดับที่สามารถจะให้ความรู้ความเข้าใจกับเด็กวัยรุ่นได้อย่างถูกต้อง ให้คำแนะนำที่ดี สอนในสิ่งที่เป็นประโยชน์ บอกว่าเขาได้ว่าอะไรควรทำไม่ควรทำ อย่างไร

พ่อแม่ยังบอกอีกว่า เด็กวัยรุ่นจะชอบเข้าสังคม ชอบเจอเพื่อนใหม่ เจอคนอื่นๆ ไปเรื่อยๆ ตามวัยของเขา บางเรื่องเด็กอาจจะเชื่อพ่อแม่ บางเรื่องอาจจะเชื่อครู บางเรื่องอาจจะเชื่อหมอ หรือบางทีอาจจะเชื่อเพื่อน เรื่องนี้ไม่มีใครกำหนดได้ ซึ่งก็หมายความว่าเด็กไม่ได้เลือกที่จะเชื่อใครคนใดคนหนึ่งตลอดเวลา ดังนั้นคนที่เหมาะสมจะสอนเรื่องเพศศึกษาแก่เด็กวัยรุ่นจะเป็นใครก็ได้ ขอแค่ไม่ชักนำเด็กไปในทางที่ไม่ดีและให้ความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องแก่เด็กได้ก็พอ

ตัวอย่างความคิดเห็นของพ่อแม่ในเรื่องนี้

“ใครสอนก็ได้ แต่ต้องเป็นคนที่เข้าใจเรื่องเพศศึกษาดีพอที่จะให้ความรู้กับเขา พ่อแม่ก็ได้ ครูก็ได้ แพทย์ก็ยิ่งดี เขารู้ย่อมจะดีกว่าไม่รู้”

“เนื้อหาเกี่ยวกับเพศศึกษา มันก็เหมือนกับดาบ 2 คม ไม่ว่าจะคนสอนจะเป็นใครก็จะต้องคำนึงถึงข้อนี้ให้มาก ถ้าสอนดีถูกทาง เด็กก็จะมีรู้ความเข้าใจที่ดี เด็กนำไปใช้ประโยชน์ได้ แต่ถ้าสอนไม่ดี แนะนำไม่ถูกทาง เด็กก็อาจจะเสียคนเสียอนาคตไปเลย”

เนื้อหา/สาระความรู้ที่ควรถ่ายทอด

หลังจากที่สัมภาษณ์และพูดคุยกับพ่อแม่ถึงเรื่องการให้ความรู้เรื่องเพศศึกษาแก่ลูกวัยรุ่น มาพอสมควรแล้ว ผู้วิจัยจึงได้ขอให้พ่อแม่ที่มีลูกวัยรุ่นช่วยสรุปความคิดเห็นของตนเองว่า ถ้าพูดถึง การให้ความรู้เรื่องเพศศึกษาแก่ลูกวัยรุ่นหรือการสอนเรื่องเพศศึกษาในครอบครัวแล้ว เนื้อหา/สาระ ความรู้ที่ควรจะสอนในความคิดเห็นของพ่อแม่เป็นอย่างไร ควรจะสอนในเรื่องอะไรบ้างหรือควรจะมี ความลึกซึ้งของเนื้อหาไม่น้อยเพียงไร ซึ่งก็ได้รับคำตอบดังนี้

ก. สอนเนื้อหาทั่วไป อะไรก็ได้

พ่อแม่หลายคนตอบว่า การให้ความรู้เรื่องเพศศึกษาแก่วัยรุ่นนั้นควรจะได้ทุก เรื่อง อาจจะเป็นเรื่องทั่วไป เรื่องที่วัยรุ่นสนใจและอยากรู้ เรื่องใกล้ตัวที่วัยรุ่นสามารถจะนำไปใช้ ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้ เรื่องอะไรก็ได้ที่ให้ความรู้เรื่องเพศศึกษาแก่วัยรุ่นอย่างเหมาะสมตาม วัย พ่อแม่บอกว่า เนื้อหาที่สอนกันอยู่ในโรงเรียนหรือในหนังสือเรียนทุกวันนี้ก็เหมาะสมดีแล้ว อาจ จะเพิ่มเกร็ดเล็กๆน้อยๆที่เด็กควรจะรู้ในชีวิตประจำวันเข้าไปบ้าง อย่างพวกเคล็ดลับ เรื่องวิธีการดูแลรักษาร่างกาย เพราะเด็กจะให้ความสนใจมาก โดยเฉพาะเด็กผู้หญิง

ตัวอย่างความคิดเห็นของพ่อแม่ในเรื่องนี้

“สอนเรื่องทั่วไปที่คิดว่าเด็กควรจะต้องรู้ เรื่องอะไรก็ได้”

“สอนเรื่องอะไรก็ได้ ดูตามวัยของเขา ว่าวัยนี้ควรจะต้องเรียนรู้เรื่องอะไร แค่นั้น”

“สอนเชิงกว้างจะดีกว่าเชิงลึก เชิงลึกอาจจะหมิ่นเหม่หรือส่งผลเสียได้ถ้าคนสอน ไม่ดีไม่ถูกทาง เชิงกว้างจะเป็นในลักษณะให้ความรู้เรื่องทั่วไปที่เขาจะไปต่อยอดได้ เขาจะเข้าใจ ภาพรวม”

“เนื้อหาอย่างที่สอนกันอยู่ทุกวันนี้ก็ดีแล้ว อย่างเนื้อหาในหลักสูตรวิชาสุขศึกษา เพราะเขาต้องศึกษามาแล้วว่าเด็กวัยนี้ควรจะต้องเรียนรู้เรื่องอะไรบ้าง”

“เนื้อหาอะไรก็ได้ที่เด็กอยากจะได้ ไม่ใช่เป็นเรื่องที่ผู้ใหญ่คิดว่าอยากจะได้ให้เด็กรู้”

ข. เนื้อหาต้องครอบคลุมและต่อเนื่องอย่างเป็นระบบ

พ่อแม่บางคนแสดงความคิดเห็นว่า เนื้อหาที่ควรสอนแก่เด็กวัยรุ่นในเรื่องของ เพศศึกษาจะต้องมีการจัดวางอย่างเป็นระบบก่อน เนื้อหาจะต้องมีความเชื่อมโยงกันและมีความ สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงของเด็ก อาจจะเริ่มตั้งแต่ยังเล็ก ดูว่าเด็กเล็กๆควรจะเรียนรู้ใน เรื่องอะไรบ้าง พอโตขึ้นมาจะต้องรู้เรื่องอะไรบ้าง พยายามเอาเนื้อหาเกี่ยวกับเพศศึกษาทั้งหมดที่มี มาจัดเรียง ดูว่าเรื่องไหนมาก่อนมาหลัง แล้วดูว่าเด็กวัยไหนควรจะหยิบเรื่องอะไรสอนเข้าไปบ้าง

พ่อแม่บอกว่าถ้าไม่ทำเช่นนี้ เนื้อหาหรือความรู้ที่ได้จะขาดช่วง ไม่ปะติดปะต่อ อย่างเด็กเล็กๆทุกวันนี้ไม่ค่อยมีใครสอนเขาในเรื่องเพศศึกษาเลย จะมาสอนกันอีกทีก็ตอนเข้าสู่วัยรุ่นแล้ว พอเข้าสู่วัยรุ่นก็สอนแต่เรื่องของวัยรุ่น เรื่องความเปลี่ยนแปลงทางร่างกาย เรื่องเพศสัมพันธ์ ซึ่งในความเป็นจริงคนเรามีพัฒนาการมาเป็นลำดับขั้น เนื้อหาเกี่ยวกับเพศศึกษาก็ควรจะเป็นไปตามนั้น สอนให้เขาเข้าใจตามความเป็นจริง เด็กจะได้รู้จักธรรมชาติของตัวเองมากขึ้น เข้าใจว่าธรรมชาติของมนุษย์เป็นอย่างไร ผู้ชายจะต้องเป็นอย่างไรบ้างตั้งแต่เด็กจนโต ผู้หญิงจะต้องเป็นอย่างไรบ้างตั้งแต่เด็กจนโต ถ้าคนที่สอนยึดตามนี้ เนื้อหาที่จะสอนกับเด็กก็จะมีความต่อเนื่อง จะไม่ขาดช่วงใดช่วงหนึ่งไป

ตัวอย่างความคิดเห็นของพ่อแม่ในเรื่องนี้

“ต้องสอนตั้งแต่เริ่มต้นเลย ตั้งแต่เด็กมาจนโต เรื่องความเปลี่ยนแปลงทางร่างกายมันเปลี่ยนแปลงไปอย่างไร เรื่องอารมณ์ความรู้สึก เรื่องการคบเพื่อนต่างเพศ เรื่องการมีแฟนมีความรัก เรื่องการมีเพศสัมพันธ์ เรื่องโรคติดต่อ การป้องกัน เรื่องการมีครอบครัวมีลูก การตั้งครภรรยาอะไรพวกนี้ คือมันต้องเป็นลำดับขั้น อย่าไปตัดหัวตัดหาง ถ้าเราหยิบเอามาแต่ตรงกลาง เขาก็จะไม่รู้ตรงต้น คนเราพื้นฐานไม่เหมือนกันและไม่เท่ากัน มันต้องเริ่มปูพื้นฐานไปเลย”

“มันบอกไม่ได้หรอกนะว่าควรจะสอนเรื่องอะไร เพราะเรื่องเพศมันเป็นเรื่องสำคัญ เราปฏิเสธไม่ได้ ดังนั้นคนหนึ่งคนก็ต้องรู้ทุกเรื่องนั่นแหละที่เกี่ยวกับเขา จะไปบอกว่าผู้หญิงไม่ต้องรู้เรื่องผู้ชาย ผู้ชายไม่ต้องรู้เรื่องผู้หญิง หรือเด็กไม่ต้องรู้เรื่องของผู้ใหญ่ มันก็ไม่ได้ เพราะมันเกี่ยวพันกันทั้งนั้น ยังไงผู้หญิงกับผู้ชายก็ต้องมารวมกันเป็นครอบครัว เด็กก็ต้องโตขึ้นเป็นผู้ใหญ่”

ค. เน้นเรื่องความประพฤติและการวางตัวของวัยรุ่น

พ่อแม่ส่วนใหญ่อยากให้สอนในเรื่องความประพฤติและการวางตัวของวัยรุ่น เรื่องของการคบเพื่อนต่างเพศ เพราะพ่อแม่เห็นว่าวัยรุ่นในปัจจุบันรับเอาวัฒนธรรมตะวันตกเข้ามา มากกล้าคิด กล้าทำและกล้าแสดงออกมากขึ้น โดยเฉพาะการแสดงออกในเรื่องเพศ เรื่องความสนใจและความสัมพันธ์ต่อเพศตรงข้าม เช่น การกอดจูบ การจับมือถือแขนกันในที่สาธารณะ และการมีเพศสัมพันธ์กันก่อนวัยอันสมควร รวมถึงการแต่งตัวที่ไม่เหมาะสม

สิ่งเหล่านี้ทำให้พ่อแม่ที่มีลูกวัยรุ่นมีความวิตกกังวลกันมาก จึงคิดว่าถ้ามีการสอน และให้ความรู้เรื่องเพศศึกษาที่เน้นในเรื่องของความประพฤติและการวางตัวที่เหมาะสมของวัยรุ่น เช่น การคบเพื่อนต่างเพศควรจะต้องปฏิบัติตัวอย่างไร เป็นผู้ชายจะต้องปฏิบัติตัวอย่างไรต่อผู้หญิง ควรจะต้องให้เกียรติและไม่ชวนไปในที่ลับตาคน ผู้หญิงก็ควรระวังนวลสงวนตัว เมื่อรู้ว่าตัวเองเป็นสาวควรระวังมัดระวังตัวมากขึ้น ทั้งเรื่องการแต่งกาย การใช้คำพูด การไปเที่ยวกับเพื่อน

ชายสองต่อสองนั้นไม่เหมาะสม ฯลฯ น่าจะทำให้วัยรุ่นมีสติ มีความคิดมากขึ้น รู้จักยับยั้งชั่งใจและระลึกถึงคำสอนของครูหรือพ่อแม่ผู้ปกครองบ้าง นอกจากนี้พ่อแม่ยังคิดว่า ในปัจจุบันการสอนหรือการให้ความรู้เรื่องเพศศึกษาแก่วัยรุ่นมักจะมุ่งเน้นไปที่เรื่องของความสัมพันธ์ทางเพศและเรื่องของการป้องกันตัวมากเกินไป ซึ่งเป็นเรื่องปลายเหตุ ไม่ใช่การสอนเรื่องเพศศึกษาที่ดี

ตัวอย่างความคิดเห็นของพ่อแม่ในเรื่องนี้

“อยากให้อสอนในเรื่องที่เกี่ยวกับชีวิตประจำวัน เรื่องที่เขาสามารถจะเอาไปใช้ใน ชีวิตจริงได้ เรื่องความประพฤติ เรื่องการไปเที่ยวนอกบ้าน เรื่องภัยอันตรายอะไรพวกนี้”

“ควรสอนเรื่องการคบเพื่อน เรื่องการวางตัว”

“น่าจะเน้นที่ในเรื่องการคบเพื่อนต่างเพศ การวางตัวที่เหมาะสม ผลกระทบของการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน”

“ไม่อยากให้เน้นเรื่องการร่วมเพศหรือเรื่องการมีเพศสัมพันธ์กันมากนัก สอนในเรื่องของการคบเพื่อน การวางตัวที่เหมาะสมน่าจะดีกว่า”

ง. เน้นเรื่องโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์และการป้องกัน

พ่อแม่ส่วนใหญ่อีกเช่นกันที่ต้องการจะให้สอนในเรื่องของโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์และการป้องกัน เช่น การสอนเรื่องโรคเอดส์ โรคซิฟิลิสหรือหนองใน ว่ามีสาเหตุหรือมีที่มาอย่างไร อาการของโรคจะเป็นอย่างไร วิธีการรักษาเป็นอย่างไร วิธีการป้องกันเป็นอย่างไร เช่น การสวมถุงยางอนามัยทุกครั้งที่มีเพศสัมพันธ์ การไม่เที่ยวสถานเริงรมย์ที่มีหญิงขายบริการ การไม่มั่วหรือล่าส่อนทางเพศ การมีคู่นอนเพียงคนเดียว และการรักษาวลสงวนตัว เป็นต้น

พ่อแม่คิดว่า การให้ความรู้ในเรื่องเหล่านี้จะมีประโยชน์กับเด็กวัยรุ่นมาก เพราะเด็กวัยรุ่นโดยเฉพาะเด็กผู้ชาย จะอยากรู้อยากลองมากกว่าเด็กหญิง ถ้าไม่รู้จักป้องกันตัวอาจจะติดโรคมาได้ และการให้ความรู้ในเรื่องนี้จะทำให้เด็กมีความหวาดกลัว ไม่กล้าเสี่ยงที่จะมีเพศสัมพันธ์กับคนแปลกหน้า เป็นการป้องกันไม่ให้เด็กมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันสมควรได้ทางหนึ่ง

จ. เน้นเรื่องธรรมชาติของชายหญิง

พ่อแม่บางคนตอบว่า เนื้อหาที่ควรจะสอนและหลีกเลี่ยงไม่ได้เลย คือ เรื่องธรรมชาติของผู้ชายและผู้หญิง จะต้องสอนให้รู้ว่า ธรรมชาติของผู้ชายเป็นอย่างไร เมื่ออย่างเข้าสู่วัยรุ่นจะมีความเปลี่ยนแปลงอะไรบ้าง เช่น เสียงเปลี่ยน จะมีขนขึ้นตามอวัยวะเพศ จะมีการฝันเปียก อะไรพวกนี้ อย่างเด็กผู้หญิงก็สอนเหมือนกัน เรื่องของการมีประจำเดือน เรื่องการมีหน้าอก เรื่องความเปลี่ยนแปลงทางร่างกายต่างๆ

พ่อแม่บอกว่า เด็กวัยรุ่นจะมีความอยากรู้ในเรื่องเหล่านี้มาก ถ้าไม่สอนเขา เขาก็จะสงสัยจะซักถามไม่ยอมหยุด เช่น ถามว่าทำไมผู้ชายต้องเป็นแบบนี้ ทำไมผู้หญิงต้องเป็นแบบนี้ ถ้าไม่ให้ความรู้เรื่องพวกนี้กับเขา เขาก็จะโตมาอย่างไม่มั่นใจ อย่างที่เราจะเคยได้ยินว่า เด็กผู้หญิงจะตกใจเมื่อมีประจำเดือนครั้งแรก บางคนถึงกับร้องไห้เพราะไม่รู้ว่าเป็นอะไร ไม่ทันได้เตรียมใจ ส่วนผู้ชายก็ไม่รู้ว่าฝันเปียกคืออะไร ไม่รู้ว่าทำไมถึงมีความต้องการทางเพศ

พ่อแม่ยังบอกอีกว่า ถ้าเด็กไม่มีความรู้ในเรื่องพวกนี้ เด็กจะกลายเป็นคนที่น่าสงสาร เขาจะกลัวมึนใจอยู่คนเดียว คิดว่าตัวเองไม่เหมือนใคร ไม่รู้จะทำอย่างไร ไม่รู้จะไปปรึกษาใคร ดังนั้นจึงควรจะสอนเขาอย่างมากในเรื่องธรรมชาติของชายหญิงและความเปลี่ยนแปลงทางร่างกายที่จะเกิดขึ้น สรีระต่างๆ

ตัวอย่างความคิดเห็นของพ่อแม่ในเรื่องนี้

“อย่างผู้หญิงควรจะสอนเขาเรื่องการเปลี่ยนแปลงของร่างกาย อย่างเรื่องการมีประจำเดือน มันสำคัญมาก เพราะเขาจะรู้สึกว่ามีเปลี่ยนแปลงอย่างมากในชีวิตเขา”

“จำได้ว่าลูกสาวตกใจมากตอนมีประจำเดือนครั้งแรก หน้าซีดเลย เรียกให้แม่ไปดูว่าเขาเป็นอะไร คิดว่าลูกคงจะกลัว เราก็ไม่รู้ว่าจะไม่รู้เรื่องนี้ คิดว่าที่โรงเรียนคงจะสอนแล้ว”

จ. เน้นหลักศีลธรรม และจริยธรรม

พ่อแม่บางคนตอบว่า เนื้อหาที่ควรจะสอนน่าจะเป็นเรื่องของศีลธรรม จรรยา เรื่องของวัฒนธรรมประเพณีในสังคมไทยและพยายามดึงเอาหลักธรรมะเข้ามาสอดแทรก เพราะไม่ค่อยมีคนพูดถึง ยิ่งวัยรุ่นอาจจะไม่รู้เลย ส่งผลให้เขาลืมความเป็นไทย ทำอะไรขาดสติ พ่อแม่บอกว่าวัยรุ่นทุกวันนี้ขาดการอบรมสั่งสอนในเรื่องเหล่านี้ วัยรุ่นจึงทำอะไรที่ผิดๆได้ง่าย ไม่รู้จักการยับยั้งชั่งใจ ไม่ดูว่าอะไรเหมาะสม รวมถึงไม่มีความละเอียดและสำนึกในสิ่งที่ทำลงไป ไม่เกรงกลัวต่อบาปอย่างการทำแท้งเถื่อน การมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงาน การมีคู่นอนหลายคน การดูซีดีลามก เป็นต้น

วิธีการสอนเรื่องเพศศึกษาที่เหมาะสม

เมื่อสอบถามพ่อแม่ถึงความคิดเห็นเกี่ยวกับการให้ความรู้เรื่องเพศศึกษาด้วยวิธีการต่างๆ ผ่านทางสื่อมวลชนหรือวิธีการอื่นๆที่เหมาะสม เพื่อที่พ่อแม่และลูกวัยรุ่นทั่วไปสามารถใช้เป็นแหล่งความรู้ด้านเพศศึกษาที่ถูกต้อง ได้รับคำตอบดังนี้

ตารางที่ 5.1 จำนวนและร้อยละของพ่อแม่ จำแนกตามระดับความคิดเห็นที่มีต่อวิธีการให้ความรู้เรื่องเพศศึกษาผ่านทางสื่อมวลชนหรือวิธีอื่นๆ

วิธีการให้ความรู้เรื่องเพศศึกษา	เห็นด้วยอย่างยิ่ง		เห็นด้วย		ไม่แน่ใจ		ไม่เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ทำเป็นสารคดีทางโทรทัศน์เป็นตอนๆละ 5 นาที	23	46.0	23	46.0	1	2.0	3	6.0	-	-
ทำเป็นบทความทางวิทยุเป็นตอนๆละ 5 นาที	14	28.0	30	60.0	2	4.0	4	8.0	-	-
ทำเป็นละครทีวีเป็นตอนๆตอนละ 5-10 นาที	14	28.0	25	50.0	2	4.0	9	18.0	-	-
เปิดคอลัมน์เพศศึกษาและถามตอบปัญหาในหนังสือพิมพ์รายวัน	9	18.0	28	56.0	6	12.0	7	14.0	-	-

ตารางที่ 5.1 จำนวนและร้อยละของพ่อแม่ จำแนกตามระดับความคิดเห็นที่มีต่อวิธีการให้ความรู้เรื่องเพศศึกษาผ่านทางสื่อมวลชนหรือวิธีอื่นๆ(ต่อ)

วิธีการให้ความรู้เรื่องเพศศึกษา	เห็นด้วยอย่างยิ่ง		เห็นด้วย		ไม่แน่ใจ		ไม่เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
เปิดรายการคุยกับแพทย์/พ่อแม่ทางโทรทัศน์ 20-30 นาที	18	36.0	28	56.0	3	6.0	1	2.0	-	-
เปิดรายการคุยกับแพทย์/พ่อแม่ทางวิทยุ 20-30 นาที	16	32.0	26	52.0	3	6.0	5	10.0	-	-
พ่อสอนลูกชาย แม่สอนลูกสาว	14	28.0	13	26.0	5	10.0	11	22.0	7	14.0
แม่สอนลูกชาย พ่อสอนลูกสาว	1	2.0	12	24.0	13	26.0	16	32.0	8	16.0
สอนในห้องเรียนโดยครูและแยกสอนตามเพศเพื่อไม่ให้เกิดความอายในการแสดงความคิดเห็นหรือซักถาม	12	24.0	16	32.0	6	12.0	15	30.0	1	2.0
สอนในห้องเรียนโดยผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน เช่น แพทย์ พยาบาล นักจิตวิทยา	20	40.0	29	58.0	-	-	-	-	1	2.0

ตารางที่ 5.1 จำนวนและร้อยละของพ่อแม่ จำแนกตามระดับความคิดเห็นที่มีต่อวิธีการให้ความรู้เรื่องเพศศึกษาผ่านทางสื่อมวลชนหรือวิธีอื่นๆ(ต่อ)

วิธีการให้ความรู้เรื่องเพศศึกษา	เห็นด้วยอย่างยิ่ง		เห็นด้วย		ไม่แน่ใจ		ไม่เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
พ่อแม่หยิบกรณีสึกษาที่น่าสนใจต่างๆ เช่น ข่าวจากหนังสือพิมพ์หรือจากทีวีมาพูดคุยกับลูก	18	36.0	25	50.0	5	10.0	2	4.0	-	-
การสอนผ่านเว็บไซต์ที่จัดทำขึ้นเพื่อการนี้	4	8.0	25	50.0	4	8.0	14	28.0	3	6.0
การจัดทำเป็นหนังสือเรียนหรือคู่มือต่างๆ เพื่อศึกษาด้วยตนเอง	11	22.0	18	36.0	15	30.0	4	8.0	2	4.0
การจัดทำเป็นซีดีรอมเพื่อการสอนเพศศึกษาหรือศึกษาด้วยตนเอง	10	20.0	15	30.0	11	22.0	11	22.0	3	6.0
การใช้โปรแกรมตั้งกระทู้และสนทนาชวนคุย (chat) ผ่านเครื่องคอมพิวเตอร์เพื่อสอนและถามตอบปัญหาเรื่องเพศศึกษาสำหรับวัยรุ่น	12	24.0	14	28.0	11	22.0	10	20.0	3	6.0

จากตารางที่ 5.1 แสดงให้เห็นว่า วิธีการให้ความรู้เรื่องเพศศึกษาที่พ่อแม่ส่วนใหญ่เห็นด้วยอย่างยิ่ง คือ การทำเป็นสารคดีโทรทัศน์เป็นตอนๆละ 5 นาที(ร้อยละ 46.0) รองลงมา คือ การสอนในห้องเรียนโดยผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน เช่น แพทย์ พยาบาล นักจิตวิทยา(ร้อยละ 40.0) การเปิดรายการคุยกับแพทย์/พ่อแม่ทางโทรทัศน์ 20-30 นาที และการที่พ่อแม่หยิบยกกรณีศึกษาที่น่าสนใจต่างๆ เช่น ข่าวตามหน้าหนังสือพิมพ์หรือข่าวจากทีวีมาคุยกับลูก(เท่ากันคือ ร้อยละ 36.0)

วิธีการให้ความรู้เรื่องเพศศึกษาที่พ่อแม่ส่วนใหญ่เห็นด้วยรองลงมาคือ การทำเป็นบทความทางวิทยุเป็นตอนๆละ 5 นาที(ร้อยละ 60.0) รองลงมาคือ การสอนในห้องเรียนโดยผู้เชี่ยวชาญ เฉพาะด้าน(ร้อยละ 58.0) รองลงมาคือ การเปิดคอลัมน์เพศศึกษาและถามตอบปัญหาในหนังสือพิมพ์รายวัน และการเปิดรายการคุยกับแพทย์/พ่อแม่ทางโทรทัศน์ 20-30 นาที(เท่ากันคือ ร้อยละ 56.0) ตามลำดับ

วิธีการให้ความรู้เรื่องเพศศึกษาที่พ่อแม่ส่วนใหญ่ยังไม่แน่ใจ คือ การจัดทำเป็นหนังสือหรือคู่มือต่างๆเพื่อศึกษาด้วยตนเอง(ร้อยละ 30.0) รองลงมาคือ การให้แม่สอนลูกชายและพ่อสอนลูกสาว(ร้อยละ 26.0) การจัดทำเป็นซีดีรอมเพื่อการสอนเพศศึกษา และการใช้โปรแกรมตั้งกระทู้และสนทนา(chat)ชวนคุยผ่านคอมพิวเตอร์เพื่อสอนและถามตอบปัญหาเรื่องเพศสำหรับวัยรุ่น(เท่ากันคือ ร้อยละ 22.0) ตามลำดับ

วิธีการให้ความรู้เรื่องเพศศึกษาที่พ่อแม่ส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วย คือ การให้แม่สอนลูกชายและพ่อสอนลูกสาว(ร้อยละ 32.0) รองลงมาคือ การสอนในห้องเรียนโดยครูและแยกสอนตามเพศเพื่อไม่ให้เกิดความกระดากอายในการแสดงความคิดเห็นหรือซักถาม(ร้อยละ 30.0) และการสอนผ่านเว็บไซต์ที่จัดทำขึ้นเพื่อการนี้(ร้อยละ 28.0) ตามลำดับ

วิธีการให้ความรู้เรื่องเพศศึกษาที่พ่อแม่ส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งคือ การให้แม่สอนลูกชายและพ่อสอนลูกสาว(ร้อยละ 16.0) รองลงมาคือ การให้พ่อสอนลูกชายและแม่สอนลูกสาว(ร้อยละ 14.0) การสอนผ่านเว็บไซต์ การจัดทำเป็นซีดีรอมเพื่อการสอนเพศศึกษาและการใช้โปรแกรมตั้งกระทู้และสนทนาชวนคุย(chat)ผ่านคอมพิวเตอร์เพื่อสอนและถามตอบปัญหาเรื่องเพศสำหรับวัยรุ่น(เท่ากันคือ ร้อยละ 6.0) ตามลำดับ

ตารางที่ 5.2 ค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นของพ่อแม่เกี่ยวกับวิธีการให้ความรู้เรื่องเพศศึกษาผ่านทางสื่อมวลชนหรือวิธีการอื่นๆ

วิธีการให้ความรู้เรื่องเพศศึกษา	ค่าเฉลี่ย
1. สอนในห้องเรียนโดยผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน เช่น แพทย์ พยาบาล นักจิตวิทยา	4.34
2. ทำเป็นสารคดีโทรทัศน์เป็นตอนๆละ 5 นาที	4.32
3. เปิดรายการคุยกับแพทย์/พ่อแม่ทางโทรทัศน์ 20-30 นาที	4.26
4. พ่อแม่หยิบยกกรณีศึกษาที่น่าสนใจต่างๆ เช่น ข่าวตามหน้าหนังสือพิมพ์หรือข่าวจากทีวีมาพูดคุยกับลูก	4.18
5. ทำเป็นบทความวิทยุเป็นตอนๆละ 5 นาที	4.08
6. เปิดรายการคุยกับแพทย์/พ่อแม่ทางวิทยุ 20-30 นาที	4.06
7. ทำเป็นละครโทรทัศน์เป็นตอนๆละ 5-10 นาที	3.88
8. เปิดคอลัมน์เพศศึกษาและถามตอบปัญหาในหนังสือพิมพ์	3.78
9. จัดทำเป็นหนังสือเรียนหรือคู่มือต่างๆเพื่อศึกษาด้วยตนเอง	3.64
10. สอนในห้องเรียนโดยครูและแยกสอนตามเพศเพื่อไม่ให้เกิดความกระดากอายในการแสดงความคิดเห็นหรือซักถาม	3.46
11. การใช้โปรแกรมตั้งกระทู้และสนทนาชวนคุย(chat)ผ่านเครื่องคอมพิวเตอร์เพื่อสอนและถามตอบปัญหาเรื่องเพศสำหรับวัยรุ่น	3.44
12. จัดทำเป็นซีดีรอมเพื่อการสอนเพศศึกษา	3.36
13. พ่อสอนลูกชาย และแม่สอนลูกสาว	3.32
14. สอนผ่านเว็บไซต์ที่จัดทำขึ้นเพื่อการนี้	3.26
15. แม่สอนลูกชาย และพ่อสอนลูกสาว	2.64
ค่าเฉลี่ยโดยรวม	3.73

(เกณฑ์ที่ใช้ในการให้คะแนนความคิดเห็นของพ่อแม่ต่อวิธีการให้ความรู้เรื่องเพศศึกษาประกอบด้วย เห็นด้วยอย่างยิ่ง = 5 คะแนน / เห็นด้วย = 4 คะแนน / ไม่แน่ใจ = 3 คะแนน / ไม่เห็นด้วย = 2 คะแนน / ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง = 1 คะแนน)

จากตารางที่ 5.2 แสดงให้เห็นว่า วิธีการให้ความรู้เรื่องเพศศึกษาผ่านทางสื่อมวลชนหรือวิธีการอื่นๆ ที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ การสอนในห้องเรียนโดยผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน เช่น แพทย์ พยาบาล นักจิตวิทยา(มีค่าเฉลี่ย 4.34) รองลงมาคือ การทำเป็นสารคดีทางโทรทัศน์เป็น

ตอนๆละ 5 นาที(มีค่าเฉลี่ย 4.32) การเปิดรายการคุยกับแพทย์/พ่อแม่ทางโทรทัศน์ 20-30 นาที(มีค่าเฉลี่ย 4.26) ให้พ่อแม่หยิบยกกรณีศึกษาที่น่าสนใจต่างๆ เช่น ข่าวตามหน้าหนังสือพิมพ์หรือข่าวจากทีวีมาพูดคุยกับลูก(มีค่าเฉลี่ย 4.18) และการทำเป็นบทความทางวิทยุเป็นตอนๆละ 5 นาที(มีค่าเฉลี่ย 4.08) ตามลำดับ

1.ทำเป็นสารคดีทางโทรทัศน์เป็นตอนๆละ 5 นาที

วิธีการนี้มีทั้งพ่อแม่ที่เห็นด้วยและไม่เห็นด้วย พ่อแม่ส่วนใหญ่จะเห็นด้วยและให้เหตุผลว่า สื่อโทรทัศน์สามารถนำเสนอได้ทั้งภาพและเสียง ทำให้เข้าใจง่ายและชัดเจน สื่อความหมายตรงไปตรงมา ไม่ต้องตีความกันมาก โดยเฉพาะการทำเป็นสารคดีจะเป็นการนำเสนอข้อมูลข้อเท็จจริงต่างๆมานำเสนอมากกว่าอารมณ์ความรู้สึก เหมาะที่จะดูทั้งผู้ใหญ่ ทั้งเด็ก คนดูจะได้ความรู้ในเชิงลึก ความรู้ในลักษณะของวิชาการ วิทยาการต่างๆ เทคโนโลยีที่ทันสมัย

ส่วนพ่อแม่ที่ไม่เห็นด้วยบางคนให้เหตุผลว่า สื่อโทรทัศน์เป็นสื่อที่นำเสนอทั้งภาพและเสียง เลยทำให้ดูสมจริง สื่ออะไรที่มีภาพไม่อยากจะให้นำเสนอเรื่องนี้เลย เพราะไม่รู้ว่าจะเกิดขึ้นจะเป็นอย่างไรบ้าง คนดูก็มีหลายเพศหลายวัย ถ้าเป็นผู้ใหญ่ก็ยังมีความคิดความอ่านบ้าง แต่ถ้าเป็นเด็กเล็กๆอาจจะนำไปเลียนแบบอย่างโดยไม่รู้ตัวก็ตัวก็ได้ และสารคดีจะเป็นการนำเสนอที่ลึกซึ้ง มีภาพให้เห็นแจ่มแจ้ง บรรยายอย่างละเอียด บางทีก็มีการทดลอง จึงคิดว่าไม่เหมาะสม

ตัวอย่างความคิดเห็นของพ่อแม่ต่อวิธีการนี้

“ถ้าเป็นเรื่องวิชาการจริงๆก็จะดี มีประโยชน์มาก”

“ส่วนตัวคิดว่าดีกว่าการทำเป็นละครนะ เพราะมันไม่กระตุ้นอารมณ์ ไม่มีฉากเลิฟซีน หรือไปเปลือยวับๆแวมๆ”

“สารคดีมันจะดูเหมือนจริงมาก เรียกว่าเป็นของจริงนั่นแหละ คิดว่าเด็กคงทำใจรับยาก มันเห็นๆกันเลยว่าอะไรเป็นอะไร ชัดๆเลย ไม่รู้ว่าเขาจะคิดยังไง”

“ไม่ค่อยดี เพราะเห็นภาพ เป็นการชี้โพรงให้กระรอก”

“มันจะประเจิดประเจ้อมากๆ เด็กเล็กๆที่ไม่เคยเห็นมาก่อนจะรู้สึกยังไง”

“ไม่แน่ใจนะ เด็กบางคนมันไม่กล้าดู มันอายนะ ถึงแม้จะอยากรู้”

2.ทำเป็นบทความวิทยุเป็นตอนๆละ 5 นาที

มีทั้งพ่อแม่ที่เห็นด้วยและไม่เห็นด้วยกับวิธีการนี้ พ่อแม่ส่วนใหญ่เห็นด้วยและให้เหตุผลว่า การให้ความรู้เรื่องเพศศึกษาผ่านทางสื่อมวลชนไม่ว่าสื่อใดก็ดีด้วยกันทั้งสิ้น เพราะสามารถเข้าถึงคนจำนวนมากได้ แต่ที่ไม่แน่ใจคือ การทำเป็นบทความทางวิทยุจะสามารถเข้าถึง

คนฟังได้มากน้อยแค่ไหน เพราะในปัจจุบันคนไม่ค่อยมีเวลาฟังวิทยุ ถ้าจะมีคนฟังก็อาจจะเป็นคนต่างจังหวัดหรือชนชั้นแรงงาน เกษตรกร

พ่อแม่บางคนที่ไม่เห็นด้วยบอกว่า การให้ความรู้ด้วยการทำเป็นบทความทางวิทยุ จะทำให้คนเข้าใจยาก และต้องตั้งใจฟังอย่างจริงจัง ต่อเนื่อง ไม่เช่นนั้นจะไม่รู้ว่าพูดเรื่องอะไรและสรุปว่าอย่างไร ที่สำคัญคือพ่อแม่กลัวว่าจะเข้าไม่ถึงลูกวัยรุ่น เพราะเด็กวัยรุ่นจะนิยมดูโทรทัศน์มากกว่า ถ้าเปิดวิทยุก็จะเลือกฟังแต่เพลง ยิ่งถ้าเป็นบทความก็กลัวว่าจะน่าเบื่อสำหรับเด็ก

ตัวอย่างความคิดเห็นของพ่อแม่ต่อวิธีการนี้

“บางที่เข้าใจยาก ‘ไม่รู้เรื่องว่าพูดอะไร คิดตามไม่ทัน”

“กลัวเด็กจะไม่สนใจฟัง”

“เด็กจะไม่ค่อยฟัง เด็กฟังวิทยุมันก็ฟังแต่เพลง อย่างอื่นไม่ค่อยสนใจ”

3. ทำเป็นละครโทรทัศน์เป็นตอนๆ ละ 5-10 นาที

พ่อแม่ส่วนใหญ่เห็นด้วยกับวิธีการนี้พร้อมให้เหตุผลว่า การทำเป็นละครโทรทัศน์ จะช่วยให้เนื้อหาที่จะนำเสนอหรือจะสอนเด็กดูน่าสนใจและเป็นจริงเป็นจังมากเหมือนกับสารคดี เด็กจะมีความรู้สึกว่าเป็นเรื่องใกล้ตัว เป็นแค่ละคร เป็นแค่บทบาทการแสดงของดารา ไม่ทำให้เด็กรู้สึกว่าอึดอัดหรือเขินอาย ทำให้เด็กกล้าที่จะดูไปพร้อมกับพ่อแม่

พ่อแม่บางคนที่ไม่เห็นด้วยกล่าวในทางกลับกันว่า การทำเป็นละครโทรทัศน์จะเป็นการกระตุ้นอารมณ์และความต้องการของเด็กอย่างมาก อย่างในฉากที่ชายหญิงอยู่ใกล้ชิดกัน จับมือถือแขนกัน กอดจูบกัน เด็กวัยรุ่นคงอดที่จะจินตนาการตามไปไม่ได้ และถ้ามีอะไรเกินเลยมากกว่านั้น เด็กอาจจะเก็บอารมณ์ความต้องการของตนเองไว้ไม่อยู่ หรือไม่ก็ต้องเก็บกดเอาไว้ แต่การไปกระตุ้นอารมณ์ความต้องการ ความอยากรู้อยากลองของเด็กบ่อยๆ ไม่ใช่สิ่งที่ดี เพราะวัยนี้เรื่องความต้องการทางเพศเป็นเรื่องธรรมชาติของเด็ก ดังนั้นการเขียนบทละครจึงสำคัญมาก

ตัวอย่างความคิดเห็นของพ่อแม่ต่อวิธีการนี้

“ต้องใช้ดารายอดนิยม หรือดาราที่วัยรุ่นชื่นชอบ คนถึงจะติดตาม”

“ฟังง่าย ดูง่าย เข้าถึงคนได้ไม่ยากนัก”

“ไม่เห็นด้วยเลย เพราะเป็นการชี้แนะกันมากเกินไป เด็กจะอยากทำตาม”

“เป็นการชี้โพรงให้กระรอก เด็กจะเลียนแบบดาราโดยรู้เท่าไม่ถึงการณ์”

4. เปิดคอลัมน์เพศศึกษาและถามตอบปัญหาในหนังสือพิมพ์รายวัน

พ่อแม่ที่เห็นด้วยกับวิธีการนี้กล่าวว่า วิธีการนี้มีมานานแล้วและปัจจุบันก็ยังมีอยู่ในหนังสือรายวันฉบับต่างๆ พ่อแม่ส่วนใหญ่ก็เคยได้อ่านผ่านๆตามาบ้าง บางคนติดตามอ่านเป็นประจำเพราะเรื่องที่คนถามเข้ามามักจะเป็นเรื่องที่มีประโยชน์ แต่ในขณะที่เดียวกันพ่อแม่ที่ไม่เห็นด้วยบางคนก็ตั้งข้อสังเกตว่า วิธีการนี้จะไม่เกิดประโยชน์เลยกับคนที่ไม่ชอบอ่านหนังสือ เขาอาจจะรู้สึกอึดอัด ไม่ทันใจ ไม่ทันสมัย ซ้ำเกียจมานั่งอ่าน หรือถ้าเป็นเรื่องที่เขาอยากจะถาม เขาก็ซ้เกียจที่จะเขียนจดหมายไป เสียเวลา กว่าที่จะตอบก็นาน จะตอบหรือเปล่านั้นไม่รู้ ดังนั้นวิธีการนี้น่าจะดีกว่าคนที่เห็นแผนประจำของคอลัมน์พวกนี้และคนที่อยู่ในท้องถิ่นห่างไกลมากกว่า

ตัวอย่างความคิดเห็นของพ่อแม่ต่อวิธีการนี้

“เด็กจะไม่ค่อยอ่านรีเปล่า”

“คนไม่ค่อยมีเวลาอ่าน”

“ถ้าเรามีปัญหาที่ไม่มีเวลาเขียนไป กว่าที่จะตอบก็นาน จะดีกว่าคนที่อยู่ไกลๆมากกว่า”

“ไม่แน่ใจนะ เพราะถ้าเขียนก็ต้องเขียนกันแบบโจ่งแจ้ง ไม่รู้จะโดนคนต่อต้านรีเปล่า หรือไม่สุภาพ ลามกอนาจาร”

“ไม่แน่ใจว่าคนจะกล้าอ่านรีเปล่า เพราะบางทีมีความอายที่จะอ่าน อยากรู้แต่ก็กลัวคนเห็นว่าอ่านคอลัมน์แบบนี้ ก็ต้องแอบอ่าน แต่ถ้ามีคนที่เขาถามเรื่องโดยตรงกับเราก็คงจะมีประโยชน์มาก”

5. เปิดรายการคุยกับแพทย์/พ่อแม่ทางโทรทัศน์ 20-30 นาที

พ่อแม่ส่วนใหญ่ชอบและเห็นว่าวิธีการนี้มีความเหมาะสมดีในการให้ความรู้เรื่องเพศศึกษา เพราะสามารถเข้าถึงคนส่วนใหญ่ได้ และเป็นการให้ความรู้หรือตอบปัญหาจากผู้เชี่ยวชาญอย่างแท้จริง คนที่มีปัญหาสามารถจะโทรศัพท์เข้าไปพูดคุยในรายการได้ทันทีหรือถ้าไม่กล้าก็สามารถเขียนจดหมายไปได้ ปัญหาที่พ่อแม่หรือลูกๆคนอื่นๆถามอาจจะตรงกับปัญหาที่เราประสบอยู่พอดีก็ได้ ทำให้ทราบวิธีการหรือแนวทางแก้ไขจากผู้เชี่ยวชาญ ได้รับคำแนะนำที่ดีๆ

ตัวอย่างความคิดเห็นของพ่อแม่ต่อวิธีการนี้

“ถ้ารายการไม่ออกอากาศดีก็เกินไป คนส่วนใหญ่คงจะได้ดูกันมากขึ้น”

“น่าจะดีกว่าทางวิทยุ เพราะสื่อสารกันง่ายกว่า เห็นหน้าตากัน”

“ต้องระวังเรื่องการใช้คำพูดรีเปล่า เพราะออกอากาศทางโทรทัศน์”

6.เปิดรายการคุยกับแพทย์/พ่อแม่ทางวิทยุ 20-30 นาที

พ่อแม่ส่วนใหญ่เห็นด้วยกับวิธีการนี้ เพราะเป็นการให้ความรู้เรื่องเพศศึกษาจากผู้เชี่ยวชาญโดยตรงและเป็นการฟังเสียง บางครั้งไม่เห็นสีหน้า คนฟังจะไม่รู้สึกว่าเป็นคนอายและไม่มีอคติต่อตัววิทยากร แต่พ่อแม่ก็ตั้งข้อสังเกตว่า การทำเป็นรายการคุยกับแพทย์/พ่อแม่ทางวิทยุอาจจะมีคนฟังไม่มากนักก็ได้ เพราะคนทั่วไปไม่ค่อยชอบฟังวิทยุ และอาจจะมีความรู้สึกว่าไม่น่าเชื่อถือ เข้าใจยาก ต้องใช้สมาธิและความตั้งใจในการฟัง

ตัวอย่างความคิดเห็นของพ่อแม่ต่อวิธีการนี้

“เห็นด้วยว่ามีประโยชน์ดี แต่อยากให้คนที่มาพูดคุยเป็นมืออาชีพจริงๆ”

“ผู้เชี่ยวชาญ หมอหรือคนที่จะมาพูดคุยตอบปัญหาจะต้องเป็นคนที่มีชื่อเสียงหรือมีคนรู้จักหน่อย เพราะว่าไม่เห็นหน้าตาเลย เดียวเขาจะไม่สนใจฟัง ไม่รู้ว่าเป็นใคร ไม่เชื่อถือเอา”

“ไม่รู้ว่าเด็กจะชอบฟังมั๊ย มันมองไม่เห็นภาพ ไม่เห็นหน้าคนพูด เหมือนกับต้องคอยลุ้น คอยฟังอะไรสักอย่าง เด็ดกว่ารุ่นใจร้อน อาจจะมีเรื่องเกี่ยวพันก็ได้ แต่ถ้าฟังในรถหรือเวลาเดินทางก็คงจะดี”

7.พ่อสอนลูกชาย และแม่สอนลูกสาว

มีทั้งพ่อแม่ที่เห็นด้วยและไม่เห็นด้วยกับวิธีการนี้ พ่อแม่ส่วนใหญ่ที่เห็นด้วยให้เหตุผลว่า การที่พ่อสอนลูกชายและแม่สอนลูกสาวนั้นเป็นวิธีการที่เหมาะสมแล้วในครอบครัว เพราะเพศเดียวกันย่อมจะมีความเข้าใจกันลึกซึ้งกว่า มีสิทธิ์ตามธรรมชาติเหมือนกัน อาจจะไม่เคยเจอปัญหาอย่างที่ลูกเจอมาแล้ว และในความเป็นจริงลูกสาวก็มักจะชอบพูดคุยกับแม่มากกว่าพ่อ กล้าที่จะพูดคุยกับแม่มากกว่า ยิ่งถ้าเป็นเรื่องเกี่ยวกับเพศศึกษา ลูกสาวจะไม่คุยกับพ่อแน่นอน แต่จะคุยกับแม่ และพ่อเองก็ไม่กล้าที่จะสอนหรือพูดคุยกับเขาด้วย กลัวว่าเขาจะอาย แม่จะเป็นคนที่มีความละเอียดอ่อนมากกว่า น่าจะสอนลูกสาวได้ดี

ในขณะที่พ่อแม่อีกส่วนหนึ่งไม่เห็นด้วยกับวิธีการนี้กล่าวว่า ในครอบครัวไม่ควรจะมาแบ่งแยกว่าใครควรจะสอนใคร แต่พ่อแม่ควรจะสอนลูกๆได้ทั้งคู่ ไม่ว่าจะชายหรือหญิง บางเรื่องอาจจะเหมาะให้พ่อสอน บางเรื่องอาจจะเหมาะให้แม่สอน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับเหตุการณ์หรือพ่อแม่จะสอนพร้อมกันทั้งคู่เลยก็ได้ เพราะพ่อและแม่จะมีประสบการณ์มาไม่เหมือนกัน บางครั้งลูกสาวอาจจะต้องการการสอนหรือคำแนะนำในเรื่องเกี่ยวกับผู้ชายซึ่งพ่อจะให้ความรู้ได้ดีกว่า เช่นผู้ชายที่มีท่าทางแบบนี้จะเป็นคนอย่างไร ผู้ชายที่ดีเป็นอย่างไร ผู้ชายชอบผู้หญิงแบบไหน เป็นต้น ในทางเดียวกันลูกชายก็อาจจะต้องการการสอนหรือคำแนะนำในเรื่องเกี่ยวกับผู้หญิงซึ่งแม่จะให้ความรู้ได้ดีกว่า เช่นผู้หญิงชอบให้ผู้ชายทำตัวอย่างไร ผู้หญิงที่ดีเป็นอย่างไร ผู้หญิงชอบอะไรบ้าง

เป็นต้น การที่พ่อแม่ได้มีโอกาสสอนลูกทั้งคู่จะทำให้ลูกเติบโตขึ้นอย่างสมบูรณ์มีมุมมองทั้งสองด้าน และลูกจะรู้สึกที่สามารถพูดคุยได้ทั้งพ่อและแม่ ซึ่งก็มีบางบ้านที่พ่อแม่มักจะไม่ค่อยได้พูดคุยกับลูกคนใดคนหนึ่ง เมื่อจะพูดอะไรกับลูกก็ต้องบอกฝากไปกับพ่อหรือแม่ให้ไปช่วยพูดกับลูกให้ ซึ่งนั่นไม่น่าจะใช้สิ่งที่ดีในครอบครัว

ตัวอย่างความคิดเห็นของพ่อแม่ต่อวิธีการนี้

“เห็นด้วยนะ อย่างที่บ้านลูกสาวเขาจะไม่ค่อยคุยกับพ่อหรอก คุยแต่กับแม่ เวลาเมื่อไรก็จะรู้จากแม่เขาอีกที บางทีลูกชายยังชอบคุยกับแม่เลย”

“ผมคิดว่าควรจะสอนด้วยกันนะ”

“คิดว่าพ่อแม่ น่าจะสอนได้ทั้งคู่ ไม่มีความจำเป็นจะต้องมาแยกกัน”

“สอนด้วยกันหรือต่างคนต่างสอนก็ได้ แต่ต้องสอนได้ทั้งคู่ เพราะเราเลือกไม่ได้หรอกว่าใครเหมาะสมที่จะสอนใครมากกว่าในครอบครัว บางทีพ่อแม่ไม่อยู่แม่ก็ต้องสอน ถ้าแม่ไม่อยู่พ่อก็ต้องทำหน้าที่แทน อย่างนี้ก็จะดีกว่า ถ้าสนิทกับใครเพียงคนเดียว เวลาที่พ่อหรือแม่ไม่อยู่บ้านลูกจะรู้สึกว่าเขาที่พึ่ง ขาดที่ปรึกษา”

8. แม่สอนลูกชาย และพ่อสอนลูกสาว

สำหรับวิธีการนี้ก็มีทั้งพ่อแม่ที่เห็นด้วยและไม่เห็นด้วยอีกเช่นกัน แต่พ่อแม่ที่ไม่เห็นด้วยค่อนข้างมากกว่า เพราะพ่อแม่เชื่อว่าผู้หญิงกับผู้ชายมีธรรมชาติที่แตกต่างกันมาโดยกำเนิดอยู่แล้ว มีความแตกต่างกันทั้งทางด้านความรู้สึกนึกคิด สภาพร่างกายและอารมณ์ นิสัยใจคอ ดังนั้นการให้แม่สอนลูกชายและพ่อสอนลูกสาวมันก็เหมือนกันการฝึนธรรมชาติ ความเข้าใจจะมีน้อยไม่เหมือนกับการให้แม่สอนลูกสาวและพ่อสอนลูกชาย บางทีการฝึนธรรมชาตินี้อาจจะส่งผลให้ลูกมีพฤติกรรมหรือมีนิสัยใจคอที่เบี่ยงเบนไปจากเพศธรรมชาติของตนเองก็ได้ อย่างลูกชายที่สนิทกับแม่มักจะเป็นคนเงิบๆ เรียบร้อย ไม่ค่อยพูดค่อยจา ถ้าโดนเพื่อนผู้ชายล้อมากๆ เข้าอาจจะกลายเป็นตุ๊ดหรือเป็นแต้วได้ ส่วนลูกสาวที่สนิทกับพ่อก็มักจะเป็นคนก้าวร้าว พูดจาโผงเผงไม่เรียบร้อยเหมือนม้าดีดกะโหลก ทำตัวแค้นเป็นผู้ชาย อาจจะกลายเป็นทอมไปได้

นอกจากนี้ยังมีพ่อแม่ที่ไม่เห็นด้วยอีกส่วนหนึ่งให้เหตุผลว่า พ่อแม่ควรจะสามารถสอนลูกได้ทั้งคู่ จะแยกกันสอนอย่างไรก็ได้ แต่สุดท้ายก็ต้องสามารถสอนลูกได้ทั้งคู่หรือสอนรวมกันได้ เพราะการสอนหรือการเลี้ยงลูกในความเป็นจริง ๆ พ่อแม่ไม่สามารถจะแบ่งแยกหน้าที่ได้อย่างเด็ดขาดแบบนั้น เรื่องที่ว่าใครควรจะสอนใครน่าจะขึ้นอยู่กับความเหมาะสมและเหตุการณ์มากกว่า เพราะพ่อแม่เองก็ผ่านประสบการณ์มาไม่เหมือนกัน จะให้ข้อคิดและคำแนะนำที่ต่างกัน

ในทางกลับกันพ่อแม่ที่เห็นด้วยกับวิธีการนี้ก็ให้เหตุผลว่า แม่สอนลูกชายและพ่อสอนลูกสาวนั้นเป็นสิ่งที่เหมาะสมแล้ว เพราะพ่อจะมีมุมมองที่แตกต่างจากแม่ สามารถสอนลูกสาวให้รู้จักระมัดระวังตัวและรู้เท่าทันเล่ห์เหลี่ยมภัยร้ายในสังคมได้มากกว่า ไม่เป็นคนอ่อนต่อโลก ในขณะที่แม่สอนลูกชายจะทำให้ลูกชายมีความละเอียดอ่อนอยู่ในตัว ไม่แข็งกระด้างหรือก้าวร้าวมากเกินไปจนยากแก่การควบคุม ลูกชายจะรู้จักการช่วยงานบ้านซึ่งเป็นการแบ่งเบาภาระพ่อแม่ รู้จักมีความรับผิดชอบ ลูกชายที่สนิทสนมกับแม่มักจะเป็นคนที่มีจิตใจดี เป็นคนเรียบริยง่าย ไม่เกเร เพราะลูกชายในวัยรุ่นมักจะชอบทำตามเพื่อน บางทีถ้าให้พ่อสอนก็อาจจะทะเลาะกันเป็นเรื่องใหญ่โต เพราะต่างกันต่างแข็งด้วยกันทั้งคู่ ในขณะที่ลูกสาวถ้าให้แม่สอนก็อาจจะเถียงกัน ไม่ค่อยเชื่อฟังแม่ แต่ถ้าเป็นพ่อสอนลูกสาวมักจะให้ความเกรงใจและเคารพมากกว่า

ตัวอย่างความคิดเห็นของพ่อแม่ต่อวิธีการนี้

“ไม่เห็นด้วย เพราะคิดว่าควรจะสอนด้วยกันได้”

“ก็ดีนะ น่าจะมีบ้างในบางครั้ง ในบางเรื่องที่แม่ต้องสอนลูกชาย พ่อสอนลูกสาว”

“น่าจะสอนด้วยกัน เพราะคุณพ่ออาจจะมองปัญหาได้ชัดกว่า สอนได้ทั้งคู่ ผู้หญิงมีปัญหา มักจะถามแต่แม่ ไม่กล้าถามพ่อ บางทีถ้าแม่เขาสอนหรือตัดสินใจอะไรผิดๆไปอาจจะมีความหยาบกร้าวตามมาถึงก็ได้ เพราะผู้หญิงจะไม่ค่อยเด็ดขาด โลก”

9. สอนในห้องเรียนโดยครูและแยกสอนตามเพศเพื่อไม่ให้เกิดความกระดากอายในการแสดงความคิดเห็นหรือซักถาม

การสอนในห้องเรียนโดยครูเป็นวิธีการที่พ่อแม่ส่วนใหญ่คิดว่าเหมาะสมดี แต่การแยกสอนตามเพศนั้นมีพ่อแม่ทั้งที่เห็นด้วยและไม่เห็นด้วย พ่อแม่ที่เห็นด้วยให้เหตุผลว่า การแยกสอนตามเพศจะช่วยให้เด็กไม่รู้สึกกระดากหรือเขินอาย ในชั้นเรียนของเด็กที่ยังเล็กอาจจะไม่มีปัญหา แต่เมื่อเริ่มเข้าสู่วัยรุ่น เริ่มเป็นหนุ่มเป็นสาว เด็กๆมักจะมองเพศตรงข้ามว่าไม่ใช่พวกเดียวกับตน การที่จะมาพูดคุยหรือซักถามเรื่องเพศศึกษาด้วยกันเป็นเรื่องที่ไม่เหมาะสม เด็กจะอายและไม่กล้าพูดความจริง มีปัญหาที่ไม่กล้าถามครู กลัวว่าเพื่อนจะล้อ ยิ่งถ้าในชั่วโมงเรียนเป็นการพูดถึงเรื่องการมีเพศสัมพันธ์ พูดเรื่องความสัมพันธ์ชายหญิง อาจจะเป็นการกระตุ้นอารมณ์ของเด็กให้เกิดความอยากรู้อยากลองตามธรรมชาติขึ้นมาได้ แต่ถ้าเป็นเพศเดียวกัน แน่แน่นอนว่าเขาก็จะต้องมีปัญหาล้ำๆกัน มีความสนใจเหมือนกัน การสอนในชั้นเรียนก็จะง่ายขึ้น

ในขณะเดียวกันพ่อแม่ที่เห็นด้วยอีกส่วนหนึ่งก็ให้เหตุผลเสริมว่า การแยกกันสอนนั้นมีข้อดีอย่างที่กล่าวมาก็จริง แต่ภายหลังจากที่แยกกันสอนแล้วก็ควรจะมีการสอนรวมกันด้วย เด็กจะได้เรียนรู้ในสภาพความเป็นจริงที่ต้องมีทั้งสองเพศอยู่ในสังคม แม้แต่ในชั้นเรียนเดียวกันก็

ต้องมีทั้งผู้ชายผู้หญิง เพราะเนื้อหาในการสอนเพศศึกษามีหลายเรื่องและแต่ละเรื่องก็มีความซับซ้อนไม่เหมือนกัน บางเรื่องต้องแยกกันสอน เพราะจะพูดคุยกันในเรื่องที่เป็นส่วนตัวได้มากขึ้น แต่บางเรื่องก็ต้องสอนรวมกัน ถ้าโรงเรียนและครูช่วยกันวางแผนให้เหมาะสมก็จะดีมาก

นอกจากนี้ยังมีพ่อแม่อีกส่วนหนึ่งที่ตอบว่าไม่เห็นด้วยกับวิธีการนี้ พ่อแม่กลัวว่าการแยกกันสอนตามเพศไม่น่าจะใช้วิธีการสอนที่เหมาะสม แต่อาจจะเลือกไม่ได้ในโรงเรียนที่เป็นหญิงล้วนหรือชายล้วน เพราะนั่นจะยิ่งทำให้เด็กมีความรู้สึกที่มีความแตกต่างระหว่างชายหญิงมากขึ้น เวลามาเจอกันในสังคมจริงๆอย่างในที่เรียนพิเศษหรือที่อื่นๆ ก็จะรู้สึกว่าอยากรู้ อยากเห็นมากกว่าปกติ เพราะคิดว่าเขาไม่เหมือนเรา อยากจะรู้ว่าเขาจะเป็นอย่างไร จะเป็นเหมือนกับที่เรียนมาหรือไม่ เด็กจะให้ความสนใจกับเพศตรงข้ามมากขึ้น ซึ่งมันก็เป็นธรรมชาติของวัยนี้อยู่แล้ว บางทีก็คบกันเป็นแฟน ความอยากรู้อยากลองและความไม่เคຍอาจจะทำให้เด็กอยากจะมีความสัมพันธ์เกินเลยกันก็ได้ เพราะเด็กจะไม่รู้จักการยับยั้งชั่งใจ ไม่ค่อยมีโอกาสได้ใช้ชีวิตร่วมกับเพศตรงข้าม ดังนั้นการสอนรวมกันในชั้นเรียนจะช่วยให้เด็กผู้ชายและผู้หญิงสามารถปรับตัวให้เข้ากับเพศตรงข้ามได้ดีขึ้น รู้ว่าผู้ชายผู้หญิงมีความแตกต่างกันตามธรรมชาติก็จริง แต่ก็สามารถเป็นเพื่อนกันได้ สามารถเรียนรู้ไปพร้อมๆกันได้ รู้ว่าเด็กผู้ชายแตกต่างจากเขาอย่างไร รู้ว่าเด็กผู้หญิงไม่เหมือนเขาอย่างไร รู้ว่าความสัมพันธ์ระหว่างชายหญิงคืออะไร เขาจะมีความเคยชินมากขึ้นจากชีวิตในโรงเรียน พอออกมาเจอสังคมจริงๆเขาก็ไม่รู้สึกแตกต่าง ไม่ตื่นเต้นหรือให้ความสนใจกับเพศตรงข้ามมากจนเกินไป

ตัวอย่างความคิดเห็นของพ่อแม่ต่อวิธีการนี้

“สอนรวมกันไม่ได้หรอก ความรู้สึกชายหญิงมันต่างกันอยู่ แล้วเด็กเขาก็เพิ่งจะโตอยู่ๆจะมาพูดเรื่องนั้นเรื่องนี้เขาอาจจะรับไม่ได้ บางเรื่องเขาอาจจะรู้สึกว่ามันเป็นความลับ ไม่อยากจะเปิดเผยให้ฝ่ายตรงข้ามรู้เลย ไม่อยากให้พูดต่อหน้าเขา”

“เห็นด้วยอย่างยิ่ง แต่ก็ควรจะมีการสอนรวมกันที่หลัง”

“เห็นด้วย เพราะเวลาที่เด็กมีปัญหาอยากจะถามครู จะอายไม่กล้าพูดออกมา”

“ไม่ควรจะแยกสอน เพราะในความเป็นจริงผู้ชายผู้หญิงก็อยู่รวมกันในสังคม”

“ไม่เห็นด้วย คิดว่าน่าจะสอนรวมกันได้ เพียงแต่ต้องรู้จักใช้ภาษาที่ดี มีเทคนิคในการสอนที่ดี ไม่ใช่ไปยั่วเขาหรือทำให้เป็นเรื่องสนุกรื่นเริงไป เขาจะอาย”

10. สอนในห้องเรียนโดยผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน เช่น แพทย์ พยาบาล หรือนักจิตวิทยา

เป็นวิธีการที่พ่อแม่ส่วนใหญ่ให้ความสนใจและคิดว่าเหมาะสมมากที่สุด เพราะพ่อแม่เชื่อว่าแพทย์ หรือผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านจะเป็นผู้ที่สามารถให้ความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้องแก่เด็กวัยรุ่นได้มากที่สุด เป็นคนที่เด็กจะเชื่อถือและให้ความไว้วางใจมากที่สุด เพราะเด็กจะถือว่าเป็นผู้รู้อย่างแท้จริง สามารถที่จะให้คำตอบกับเขาได้ เด็กจะคาดหวังกับคนเหล่านี้มาก เด็กมักจะสนุกกับการซักถามในสิ่งที่ตนเองสงสัยใคร่รู้ ในบางครั้งเด็กจะพูดคุยอย่างเปิดอกกับคนเหล่านี้มากกว่าการพูดคุยกับพ่อแม่หรือครู เพราะเชื่อว่าเขาจะสามารถตอบคำถามได้อย่างแน่นอน บางเรื่องถ้าคุยหรือพ่อแม่ก็กลัวว่าจะตอบไม่ได้ เขาต้องเสียหน้าหรือไม่ก็ถามแก้

พ่อแม่เชื่อว่าคนเหล่านี้จะมีวิธีการที่ดีในการให้ความรู้หรือสั่งสอนเด็ก เขาจะมีวิธีการใช้คำพูดที่ดี เข้าอกเข้าใจเด็ก โดยเฉพาะนักจิตวิทยา จะมีวิธีการสอนที่ดีและมีวิธีการโน้มน้าวชักจูงหรือแนะนำเด็กเตือนเด็กที่ได้ผล ซึ่งถ้าพ่อแม่หรือครูได้มีโอกาสเข้าฟังด้วย ก็มักจะนำวิธีการเหล่านั้นไปใช้เพื่อให้เกิดผลเช่นเดียวกัน จึงนับเป็นวิธีการที่มีประโยชน์มาก

ตัวอย่างความคิดเห็นของพ่อแม่ต่อวิธีการนี้

“ก็ดี เห็นทำกันอยู่แล้ว”

“เห็นด้วยอย่างยิ่ง ที่โรงเรียนลูกก็ทำอยู่ แต่อยากให้ทำกันบ่อยๆ ทุกโรงเรียนเลย”

“เห็นด้วยอย่างยิ่งเลย เพราะแพทย์หรือผู้เชี่ยวชาญเนี่ย เขาจะเป็นคนที่รู้จริงและมีประสบการณ์มาเยอะมาก เห็นปัญหาปุ๊บ เขาก็รู้เลยว่าจะต้องพูดยังไง จะต้องแนะนำว่ายังไง เด็กเองก็ชอบนะ เพราะว่าเขาเป็นวัยอยากรู้อยากเห็น ชอบถามนี่โน้นถามนี่ไปเรื่อย ถ้ามีใครที่ตอบเขาได้แบบนี้เขาก็ยิ่งชอบ เด็กมักจะไม่ค่อยกล้าเอียงกล้าแซวด้วย กลัวเขาตอกกลับมาแล้วตัวเองจะหน้าแตกเอง”

11. พ่อแม่หยิบยกกรณีศึกษาที่น่าสนใจจากข่าวต่างๆ เช่น ข่าวตามหน้าหนังสือพิมพ์หรือข่าวจากทีวีมาพูดคุยกับลูก

พ่อแม่ส่วนใหญ่เห็นด้วยกับวิธีการนี้ อย่างที่พ่อแม่ได้ให้เหตุผลมาตั้งแต่ต้นว่าสาเหตุที่ไม่ได้สอนเรื่องเพศศึกษาในครอบครัวมักจะเป็นเพราะพ่อแม่มีความเขินอาย ไม่กล้าพูดถึงเรื่องเพศศึกษา ไม่กล้าที่จะเริ่มต้น ดังนั้นการหยิบยกกรณีศึกษาหรือเรื่องราวจากข่าวหนังสือพิมพ์หรือในทีวีมาพูดคุยกับลูก ทำให้พ่อแม่มีความรู้สึกว่ามีจุดเริ่มต้น มีประเด็นที่จะอ้างหรือหยิบยกมาพูดคุยกับลูกได้ ไม่ใช่ว่าอยู่ๆพ่อแม่ก็พูดขึ้นมาลอยๆ มันจะเหมือนกับว่าพ่อแม่ตั้งใจที่จะพูดเรื่องนั้นเรื่องนี้กับเขา บางทีข่าวหรือเหตุการณ์ต่างๆที่หยิบยกขึ้นมาพูดอาจจะตรงใจพ่อแม่ อาจจะเป็นเรื่องที่พ่อแม่อยากจะพูดคุยหรือตักเตือนลูกมานานแล้วก็ได้ แต่จะด้วยความเขินอาย ไม่กล้าหรือ

อะไรก็แล้วแต่ ทำให้ยังไม่มีโอกาสได้พูด พ่อแม่ก็จะได้อาศัยวิธีการนี้สอดแทรกคำพูดที่อยากจะสอนหรือเตือนลูก หรือแม้แต่แทรกความคิดเห็นของตัวเองปนเข้าไปด้วย ทำให้มันดูมีความราบรื่นและนุ่มนวลขึ้น อาจจะทำให้ลูกรับฟังด้วยความเต็มใจมากขึ้น

ในขณะที่เดียวกันก็มีพ่อแม่บางคนตั้งข้อสังเกตว่า วิธีการนี้เป็นวิธีการที่ดีก็จริง แต่ไม่แน่ใจว่าพ่อแม่แต่ละคนจะมีเวลาทำมากนักน้อยแค่ไหน บางบ้านแทบจะไม่มีเวลาให้กับลูกเลย ทำแต่งาน กว่าจะกลับบ้านก็มืดดิน บางบ้านพ่อแม่ลูกแทบไม่เคยเจอหน้ากันเลย ต่างคนก็ต่างออกไป หรือบางบ้านก็อาจจะสอนหรือพูดคุยแต่เป็นในลักษณะที่เข้าข้างลูก ไม่มีความเป็นกลาง พ่อแม่อาจจะเอาความคิดเห็นส่วนตัวเข้ามาตัดสินข่าวหรือเหตุการณ์นั้นๆ ก็ได้ ว่าอะไรผิด อะไรถูก อะไรควรไม่ควร ถ้าพ่อแม่พูดแบบเข้าข้างตัวเองลูกก็จะรู้สึกว่ามันไม่ยุติธรรมอยู่ดี แต่ถ้าพูดเข้าข้างลูกก็จะได้ไม่ได้ความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้อง วิธีการนี้จึงอาจจะได้ผลกับบางบ้านเท่านั้น โดยเฉพาะบ้านที่พ่อแม่มีความรู้ มีการศึกษาสูง สามารถที่จะโต้แย้งให้เหตุผลหรือข้อเท็จจริงกับลูกได้

ตัวอย่างความคิดเห็นของพ่อแม่ต่อวิธีการนี้

“เรื่องนี้ที่บ้านทำกันอยู่แล้ว ลูกก็ชอบ อย่างเวลาดูข่าวดูทีวีกันไป ก็จะพูดคุยกันไปด้วย บางทีก็มีเถียงกันบ้าง ว่าเรื่องนี้ใครคิดยังไง ใครถูกใครผิด”

“คิดว่าดีนะ อย่างข่าวพวกฆ่าข่มขืน อาชญากรรมต่างๆ เวลาเราพูดหรือเตือนไปเฉยๆ ลูกเขาไม่ค่อยเชื่อเราหรอก หว่าเราจู้จี้ เป็นห่วงมากเกินไป แต่พอในข่าวลง พอมีเหตุการณ์เกิดขึ้นจริงๆ เขาก็ไม่กล้าเถียงเราอีก เวลาเราเตือนเขาก็ฟัง เพราะเขาก็กลัวว่าจะเกิดขึ้นกับเขาได้”

“ดี แต่พ่อแม่จะมีเวลาทำมากนักน้อยแค่ไหน บางคนแทบไม่เคยเจอหน้าลูกเลย”

“ไม่แน่ใจนะ เพราะพ่อแม่มักจะสอนเข้าข้างลูก อาจจะไม่เป็นกลาง”

“มันก็ดี แต่คนที่พูดคุยกับลูกก็ต้องมีความรู้ด้วย ไม่ใช่พูดคุยกันไปเรื่อย มันก็จะไม่เกิดประโยชน์อะไรขึ้นมา ถ้าเราไม่ค่อยติดตามข่าว ไม่มีข้อมูลพอ ลูกก็จะว่าเอาได้”

12. สอนผ่านเว็บไซต์ที่จัดทำขึ้นเพื่อการนี้

วิธีการนี้มีทั้งพ่อแม่ที่เห็นด้วยและไม่เห็นด้วย แต่พ่อแม่ส่วนใหญ่ก็ยังคงตอบว่าเห็นด้วยกับวิธีการนี้ โดยให้เหตุผลว่า การสอนผ่านเว็บไซต์มีความทันสมัยดี สามารถที่จะเรียนรู้ได้โดยตรงจากที่บ้านเลย ใครก็สามารถจะเรียนรู้ได้ ลูกจะดูเอง พ่อแม่จะดูเองหรือจะดูพร้อมกันก็ได้ ไม่มีข้อจำกัดในเรื่องของเวลา สามารถจะถามตอบกันได้ง่ายและเป็นส่วนตัวมากๆ วิธีการนี้จะดีสำหรับคนที่อยากรู้แต่ขี้อาย ไม่กล้า เพราะจริงๆ แล้วเรื่องเพศก็เป็นเรื่องที่ทุกคนอยากรู้นั้นแหละ นี่ก็เป็นอีกช่องทางหนึ่งของคนที่ไม่รู้จะไปถามใคร ไม่รู้จะไปคุยกับใคร ไม่รู้จะหาคำตอบด้วยวิธีการไหน พ่อแม่คิดว่าข้อมูลที่ได้ก็คงจะมีความทันสมัย มีรูปภาพ มีเสียง มีอะไรประกอบหลายอย่าง

ทำให้ดูน่าสนใจ และเด็ก ๆ สมัยนี้ก็ชอบเข้าเว็บไซต์กันประจำอยู่แล้ว พ่อแม่เชื่อว่าถ้ามีเว็บไซต์ที่ให้ความรู้ในเรื่องเพศศึกษาที่จริงจังน่าจะมีประโยชน์กับวัยรุ่นไม่น้อย

ในขณะที่พ่อแม่บางคนก็ต้องข้อสงสัยเถวว่า การให้ความรู้เรื่องเพศศึกษาผ่านทางเว็บไซต์จะเป็นเปิดโอกาสเสรีให้กับเยาวชนไทยมากไปหรือเปล่า เพราะเด็กสามารถที่จะเข้าไปศึกษาได้ด้วยตนเอง เป็นการส่วนตัว โดยที่พ่อแม่ไม่ทราบ และเรื่องขอเนื้อหา สาระ รูปภาพต่างๆ ที่จะนำเสนอ ใครจะเป็นผู้ดูแลรับผิดชอบ พ่อแม่เป็นห่วงว่าเด็กวัยรุ่นที่อายุน้อยอาจจะใจแตกได้ง่าย เมื่อเจอคำพูด รูปภาพหรือคำสอนที่ตรงไปตรงมา ซึ่งเขาไม่เคยรู้ ไม่เคยเห็นมาก่อน หรือถ้าเป็นเด็กเล็กกว่านั้นเข้าไปเปิดดูจะเป็นอย่างไร เพราะเด็กอนุบาลสมัยนี้ก็ใช้อินเตอร์เน็ตกันแล้ว

ข้อสงสัยอีกอย่างหนึ่งที่พ่อแม่แสดงความคิดเห็นกันมากก็คือ การเข้าถึงคนทั่วไป เพราะปัจจุบันนี้ สังคมไทยยังมีข้อจำกัดเรื่องการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารทางอินเตอร์เน็ตอยู่ หลายครอบครัวยังไม่มีเครื่องคอมพิวเตอร์ใช้ที่บ้าน และไม่มีความรู้ในเรื่องของเทคโนโลยีเหล่านี้เลย พ่อแม่ที่อยู่ในชนบทที่ห่างไกลอาจจะไม่ได้รับความรู้หรือข้อมูลในส่วนนี้เลย แม้แต่ครอบครัวในเมืองถ้าลูกๆ ไม่เปิดเครื่องคอมพิวเตอร์ พ่อแม่ก็คงไม่มีโอกาสได้รับรู้ข้อมูลในส่วนนี้เช่นกัน พ่อแม่หลายคนกังวลว่า การให้ความรู้เรื่องเพศศึกษาผ่านทางเว็บไซต์นี้ จะทำให้พ่อแม่ติดตามความประพฤติและควบคุมการใช้งานคอมพิวเตอร์ของลูกๆ ได้ยากมากขึ้น

ตัวอย่างความคิดเห็นของพ่อแม่ต่อวิธีการนี้

“เห็นด้วย เพราะไม่ต้องมาม่วงกระดากอายกัน สอนได้ตรงๆ เลย มีภาพประกอบด้วย แต่ก็กลัวว่าจะเข้าไม่ถึงคนทั่วไป”

“ถ้ามีก็ดี แต่พ่อแม่ไม่รู้ว่าจะได้ดูรีเปล่า เพราะต้องรอให้ลูกเปิด”

“เด็กก็จะเสียอย่างที่เป็นอยู่ทุกวันนี้”

“ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง เพราะถ้าไปดูคนเดียว แล้วไม่มีคนแนะนำ ทำให้อยากเลียนแบบ ไม่รู้ว่าเขาจะสอนกันแค่ไหนบ้าง”

“ไม่เห็นด้วย เพราะเป็นการเปิดเสรีมากเกินไป บางทีลูกอาจจะยังเล็ก ไม่มีความรับผิดชอบ ไม่มีความยั้งคิดมากนัก”

“ไม่ค่อยเห็นด้วย เพราะว่าพ่อแม่จะตามไม่ค่อยทัน เป็นส่วนตัวมาก จะเข้าถึงตอนไหนก็ได้ ยากแก่การควบคุม”

13. จัดทำเป็นหนังสือเรียนหรือคู่มือต่าง ๆ เพื่อศึกษาด้วยตนเอง

เป็นวิธีการที่พ่อแม่ส่วนใหญ่ตอบว่าเห็นด้วย พร้อมทั้งให้เหตุผลว่า การจัดทำเป็นหนังสือเรียนหรือเป็นคู่มือเพื่อศึกษาด้วยตนเอง ถือเป็นทางเลือกที่ดีอีกอย่างหนึ่งให้กับพ่อแม่และลูกวัยรุ่น เพราะแต่ละคนจะมีวิธีการแสวงหาความรู้ไม่เหมือนกัน พ่อแม่เชื่อว่าหลายคนชอบที่จะอ่านหนังสือ เพราะหนังสือให้รายละเอียดได้มาก สามารถจะอ่านในเวลาว่างตอนไหนก็ได้ มีรูปภาพประกอบสวยงามสมจริง ยิ่งคนที่ไม่กล้าพูดคุยกับใคร คนที่ขี้อายไม่รู้จะไปถามใครแต่อยากรู้ ก็จะได้มาอ่านจากหนังสือ และหนังสือหรือคู่มือจัดเป็นแหล่งข้อมูลที่มีความน่าเชื่อถือสูงเมื่อเทียบกับสื่ออื่นๆ เพราะผู้เขียนมักจะเป็นผู้ที่มีความรู้หรือเป็นผู้เชี่ยวชาญโดยตรงในเรื่องนั้นๆ

แต่ทั้งนี้พ่อแม่บางคนก็ได้ตั้งข้อสังเกตว่า การจัดทำเป็นหนังสือเรียนหรือเป็นคู่มือเพื่อศึกษาด้วยตนเอง จะทำให้เด็กเสียคนเป็นเด็กใจแตก อยากรู้อยากลองเกินวัยหรือไม่ เพราะเด็กสามารถที่จะหาอ่านได้เอง โดยที่ผู้ใหญ่เองไม่รู้และไม่ได้คอยให้คำชี้แนะ ถ้าเด็กอ่านเพื่อให้ความรู้และเก็บไว้ใช้ให้เกิดประโยชน์กับตนเองในทางที่ดีก็จะดีไป แต่ถ้าเด็กอ่านแล้วไม่สามารถควบคุมอารมณ์หรือความต้องการของตนเองได้ ก็จะเป็นผลเสียกับตัวเด็กเอง เด็กอาจจะเก็บกดและหมกมุ่นอยู่กับการอ่านหนังสือเหล่านี้ก็ได้ และที่สำคัญการให้ความรู้ผ่านทางหนังสือจะเกิดประโยชน์กับคนที่ชอบอ่านหนังสือและสามารถอ่านหนังสือออกได้เท่านั้น ไม่ใช่กับคนทั่วไป

ตัวอย่างความคิดเห็นของพ่อแม่ต่อวิธีการนี้

“เด็กอาจจะใจแตก อยากรู้อยากลอง”

“ไอ้ดีนะมันก็ดี แต่ถ้าเด็กไม่อ่านก็ไม่มีประโยชน์ อ่านแล้วก็ไม่รู้ว่าจะทำตามมั้ย”

“ถ้าเจอคนไม่รักการอ่านก็ลงทุนเสียเปล่า”

“กลัวว่าคนจะไม่มีเวลามานั่งอ่าน”

“ถ้าทำแจกทุกบ้านได้จะดีมาก เหมือนเป็นยาสามัญประจำบ้าน อย่างพวกคู่มือวัยใส ไม่เห็นมาแจกที่บ้านเลย ลูกๆก็อยากได้ พ่อเองก็อยากอ่าน อยากรู้ว่าพูดอะไรกันบ้าง”

“ไม่แน่ใจนะ ถ้าเป็นหนังสือเรียนก็แล้วไป ถ้าเป็นคู่มือก็อาจจะต้องแจกฟรีเปล่า เพราะถ้าขายบางคนอาจจะไม่กล้าไปซื้ออีก”

14. จัดทำเป็นซีดีรอมเพื่อการสอนเพศศึกษา

วิธีการนี้มีทั้งพ่อแม่ที่เห็นด้วยและไม่เห็นด้วย พ่อแม่ที่เห็นด้วยให้เหตุผลว่า การจัดทำเป็นซีดีรอมก็จะเหมือนกับการสอนผ่านทางเว็บไซต์หรือการจัดทำเป็นหนังสือคู่มือนั่นเอง ข้อดี คือใครก็สามารถที่จะเรียนรู้ด้วยตนเองได้ มีเวลาว่างไหนตอนไหนก็เปิดดูในตอนนั้น สะดวกดี คุณคนเดียวก็ได้ จะดูกันทั้งครอบครัวก็ได้ มันอยู่ที่ว่าครอบครัวไหนพร้อมหรือว่าชอบแบบไหน ก็

เลือกสื่อแบบนั้นแทน และซีดีรอมก็เป็นสื่อที่ให้ทั้งภาพและเสียง ดูสมจริงและน่าติดตาม สามารถที่จะดูซ้ำๆได้และเก็บไว้ได้นาน

สำหรับพ่อแม่ที่ไม่เห็นด้วยก็จะให้เหตุผลว่า การจัดทำเป็นซีดีรอมจะทำให้เรื่องเพศศึกษากลายเป็นเรื่องธรรมดาเหมือนเรื่องทั่วไปในสายตาของเด็ก เป็นการเปิดโอกาสเสรีให้กับเด็กอย่างมาก สามารถจะซึ้อหาจากที่ไหนก็ได้ เหมือนอย่างที่เป็นกันในทุกวันนี้ ที่เด็กจะหาความรู้เรื่องเพศศึกษาด้วยการดูซีดีลามก ซีดีเถื่อนต่างๆ เด็กอาจจะคิดว่าในเมื่อเรื่องเพศศึกษาเป็นเรื่องธรรมดาที่ทุกคนสามารถเรียนรู้ได้ แล้วทำไมเขาจะทดลองมีความสัมพันธ์ทางเพศบ้างไม่ได้ เพราะมันก็เป็นเรื่องธรรมชาติอย่างหนึ่งของมนุษย์ ยิ่งถ้ามีซีดีสอนแบบนี้ เด็กก็จะกล้ามากขึ้นที่จะทำตาม เพราะเขาจะรู้ว่ามันคืออะไร ต้องทำอย่างไรบ้าง เริ่มต้นยังไง และถ้าไม่ต้องการให้เกิดการตั้งครรภ์จะต้องทำอย่างไร ความรู้พวกนี้จะต้องมีสอนอยู่ในซีดีอยู่แล้ว พ่อแม่หลายคนบอกว่าแค่คิดถึงเรื่องนี้ก็น่ากลัวแล้ว เพราะไม่รู้จะเกิดผลอะไรตามมาในสังคมไทยบ้าง

ตัวอย่างความคิดเห็นของพ่อแม่ต่อวิธีการนี้

“ก็ดี ดูกันได้ทั้งครอบครัวเลย”

“มีก็ดี ให้เห็นกันไปเลย แต่ต้องสอนด้วยนะ ว่าอะไรคืออะไร ข้อดีข้อเสียมันจะเป็นอย่างไร ไม่ใช่ทำอย่างในซีดีไป นั่นมันเป็นการช่วยมากกว่าให้ความรู้ ส่วนตัวเองก็อยากจะรู้เหมือนกันว่า ถ้ามีซีดีที่สอนเรื่องเพศศึกษาจริงๆ เด็กๆจะทำยังไง จะกล้าซื้อมาดูมั๊ย”

“เด็กจะไปเรียนรู้กันเอง โดยที่ผู้ใหญ่ไม่รู้ไม่เห็น”

“แผ่นซีดีนั้นแหละ ที่ทำเรื่องทุกวันนี้”

“ไม่ค่อยเห็นด้วย เพราะซีดีรอมจะดูคนเดียว เป็นการช่วย เข้าถึงง่าย”

“ไม่เข้าถึงคนทั่วไป บ้านที่ไม่มีคอมพิวเตอร์ ไม่มีเครื่องเล่น จะทำยังไง”

15. การใช้โปรแกรมตั้งกระทู้และสนทนาชวนคุย(chat)ผ่านคอมพิวเตอร์เพื่อสอนและถามตอบปัญหาเรื่องเพศศึกษาสำหรับวัยรุ่น

วิธีการนี้มีทั้งพ่อแม่ที่แสดงความคิดเห็นว่าเห็นด้วยและไม่เห็นด้วย พ่อแม่ส่วนใหญ่ที่เห็นด้วยจะให้เหตุผลว่า การให้ความรู้เรื่องเพศศึกษาผ่านทางโปรแกรมคอมพิวเตอร์นี้ดีกว่าการสอนผ่านเว็บไซต์ เพราะสามารถที่จะสื่อสารกันได้โดยตรงทันที คนที่สงสัยอยู่ก็จะได้รับคำตอบหรือได้รับคำชี้แนะ ไม่ใช่ว่าดูหรือศึกษาไปฝ่ายเดียว และพ่อแม่ก็คิดว่าการได้พูดคุยกับคนอื่น ๆ โดยไม่เห็นหน้าตากัน จะทำให้คนเราพูดความจริงภายในใจมากขึ้น กล้าที่จะพูดในเรื่องที่เป็นความลับโดยมีความเขินอายน้อยลง และไม่ต้องกลัวว่าคนรู้จักจะนำไปล้อเลียน พ่อแม่บางคนยังพูดเสริม

อีกว่า ถ้าเป็นไปได้ก็อยากจะลงพุดคุยโต้ตอบกับลูกด้วยวิธีการแบบนี้โดยไม่ให้ลูกรู้ อยากจะรู้ว่าลูกจะพุด จะถามอะไรบ้าง เพราะบางครั้งลูกไม่กล้าพุดความจริงกับพ่อแม่ แต่จะพุดกับคนอื่น

พ่อแม่หลายคนตั้งข้อสงสัยกันว่า วิธีการนี้จะดีก็ต่อเมื่อ คนที่เราสนทนาหรือพุดคุยด้วยผ่านโปรแกรมคอมพิวเตอร์เป็นแพทย์ ผู้รู้ หรือผู้เชี่ยวชาญ ที่สามารถจะให้คำตอบหรือให้ความรู้เรื่องเพศศึกษาได้อย่างถูกต้องแท้จริง สำหรับครอบครัวที่มีคอมพิวเตอร์ใช้ที่บ้าน พ่อแม่อาจจะได้สังเกตพฤติกรรมของลูกและร่วมสนทนาพุดคุยไปด้วย

สำหรับพ่อแม่ที่ไม่เห็นด้วยกับวิธีการนี้ให้เหตุผลว่า การพุดคุยผ่านคอมพิวเตอร์ โดยไม่รู้ว่าคนที่พุดคุยอยู่ด้วยเป็นใคร หน้าตาเป็นอย่างไร จะส่งผลเสียกับเด็กวัยรุ่นมากกว่า เพราะเราไม่มีโอกาสรู้ได้เลยว่า คนที่เรากำลังพุดคุยอยู่ด้วยเป็นใคร มีความจริงใจมากน้อยแค่ไหนหวังดีหรือหวังร้ายกับเรา มีความผิดปกติอะไรหรือไม่ เด็กๆมักจะเชื่อคนง่ายและไม่มีการกลั่นกรองที่ดี อาจจะถูกหลอกลวงให้ทำในสิ่งที่ไม่ดีๆได้ อย่างที่เป็นข่าวในหนังสือพิมพ์หรือในทีวีทุกวันนี้

พ่อแม่บางคนก็คิดว่าวิธีการนี้เป็นอีกวิธีการหนึ่งที่ยากแก่การควบคุมของพ่อแม่ เพราะเด็กสามารถที่จะไปใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ที่ไหนก็ได้ ซึ่งในปัจจุบันก็มีร้านคอมพิวเตอร์ที่เปิดให้บริการในลักษณะนี้มาก และวิธีการนี้จะไม่สามารถเข้าถึงคนทั่วไปได้ เนื่องจากพ่อแม่ส่วนใหญ่ไม่มีความรู้เรื่องคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีมากนัก บางคนไม่เคยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์เลย

ตัวอย่างความคิดเห็นของพ่อแม่ต่อวิธีการนี้

“มันแพงเกิน ยังไม่มีความจำเป็น”

“คนที่มาตอบเป็นใครล่ะ ถ้าเป็นแพทย์ ผู้เชี่ยวชาญ ก็โอเค”

“เห็นด้วย แต่ว่ามันดีสำหรับคนที่เขามีอุปกรณ์ บางทีคนเราถ้าไม่เห็นหน้ากันจะทำให้พุดคุยกันแบบเปิดอกได้มากขึ้น กับคนรู้จักบางเรื่องอาจจะไม่กล้าเล่า ไม่กล้าปรึกษา อาย”

“มันจะควบคุมยากมัย”

“ไม่ค่อยเห็นด้วย เพราะว่ามันมี 2 แง่ คือ ถ้าดีก็ดีกับเด็กที่เขามีวุฒิภาวะพร้อมแล้ว แต่ถ้าเด็กที่อายุน้อย ไม่ค่อยมีความคิดความอ่านจะทำยังไง”

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เทคนิคในการสอนเพศศึกษาให้ประสบความสำเร็จ

หลังจากที่สอบถามและพูดคุยกับพ่อแม่ในเรื่องของผู้ที่เหมาะสมจะสอนเรื่องเพศศึกษาแก่วัยรุ่น เนื้อหาที่ควรจะสอนและวิธีการสอนที่เหมาะสมแล้ว ผู้วิจัยได้ขอให้พ่อแม่ช่วยแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเทคนิคหรือเคล็ดลับส่วนตัวในการสอนหรือพูดคุยกับวัยรุ่น ที่พ่อแม่คิดว่าน่าจะได้ผล ทำให้เด็กวัยรุ่นสนใจที่จะฟังด้วยความอยากรู้ ไม่เบื่อหน่าย โดยเฉพาะถ้าสอนในเรื่องของเพศศึกษา ซึ่งสามารถวิเคราะห์ความคิดเห็นของพ่อแม่ได้ 6 เทคนิคด้วยกันคือ

ก. มีตัวอย่างให้ดู

พ่อแม่บอกว่า การจะสอนเรื่องเพศศึกษาแก่เด็กวัยรุ่นนั้นจะต้องมีตัวอย่างให้เห็นวัยรุ่นจึงจะเชื่อถือและให้ความสนใจ ถ้าสอนไปอธิบายไปอย่างเดียว วัยรุ่นจะไม่ค่อยชอบและไม่มีโอกาสได้เห็นของจริง บางอย่างเด็กนึกภาพไม่ออกเพราะไม่เคยเห็น เช่น ถ้าสอนเรื่องการป้องกันการตั้งครรภ์หรือการคุมกำเนิด ก็จะต้องมีตัวอย่างถุงยางอนามัยหรือยาคุมจริงๆ มาให้เด็กดู ว่ามีหน้าตาเป็นอย่างไร มีกี่ชนิด มีกี่แบบ การสอนด้วยวิธีแบบนี้จะทำให้เด็กสนุกกับการเรียนเพราะเขารู้สึกว่าได้เรียนรู้จริงๆ เด็กจะตั้งตารอว่าในการสอนครั้งต่อไปจะพูดถึงเรื่องอะไร จะมีอะไรมาให้ดูอีก คนที่สอนจะต้องไม่กลัวที่จะนำตัวอย่างมาให้เด็กดู จะต้องถือว่านั้นเป็นการให้ความรู้กับเด็ก ถ้าเขาไม่รู้ไม่เห็นของจริง แล้วเขาจะนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างไร

ตัวอย่างความคิดเห็นของพ่อแม่ในเรื่องนี้

“ถ้าหาตัวอย่างมาให้เขาดูได้ก็จะได้ดี อย่างคนที่เขาเคยทำผิดพลาดไป หรือจะเป็นตัวอย่างที่ดีๆก็ได้ มาพูดคุยให้เขาฟัง เขาจะได้เชื่อถือมากหน่อย”

“อยากให้มีสารคดีในห้องเรียน”

“ต้องสอนให้เห็นจริง ให้อ่านจริงๆ มีตัวอย่างให้เขาดูเลย ไม่ต้องไปอาย กลัวว่าจะไม่สุขภาพ ยาคุมหน้าตาเป็นยังไง มีกี่แบบ กินยังไง ถุงยางหน้าตาเป็นยังไง เขาจะได้รู้ได้เห็นบ้าง”

“อย่างเรื่องของการนำไปปฏิบัติ จะต้องยกตัวอย่างให้เห็นข้อดีข้อเสียด้วย วิธีการที่ถูกต้องหรือไม่ถูกต้องเป็นอย่างไร ให้เด็กได้เปรียบเทียบ”

ข. มีภาพประกอบให้สมจริง

พ่อแม่บอกว่า การสอนเรื่องของเพศศึกษาในบางเรื่องจะไม่สามารถหาของจริงมาให้เด็กดูได้หรืออาจจะไม่เหมาะสมในความเป็นจริง ผู้สอนจึงควรมีรูปภาพหรือใช้สื่อที่เห็นภาพประกอบการสอนด้วย บ่อยครั้งที่เด็กนึกภาพไม่ออกกว่าสิ่งที่พูดถึงเป็นอย่างไร บางครั้งอาจจะเป็น

ของที่หายากหรือไม่ได้พบเห็นในชีวิตประจำวัน เช่น ภาพอาการของคนที่เป็นโรคติดต่อทางเพศต่างๆ ภาพของอุปกรณ์คุมกำเนิดชนิดต่างๆ ภาพวาดของอวัยวะเพศและองค์ประกอบ เป็นต้น

ตัวอย่างความคิดเห็นของพ่อแม่ในเรื่องนี้

“ไม่อยากให้เอาภาพตัวการ์ตูนมาสอนในสื่อ อยากให้เป็นคนจริงๆ ไปเลย เด็กจะารู้จะได้มองออก เป็นการดูบางที่เด็กคิดว่าเป็นเรื่องสมมติ เป็นเรื่องเล่นๆ ไม่ใช่เรื่องจริง”

“พยายามหาภาพตัวอย่างมาให้ดูในเวลาการสอน เป็นพวกสไลด์ก็ดี เพราะถ้าไม่เห็นภาพ เด็กจะไม่ค่อยเชื่อ”

“สื่อทางโทรทัศน์ก็ดี ได้ทั้งภาพและเสียง เด็กๆจะชอบ เพราะมันดูสมจริง บางทีพูดไปอย่างเดียว เด็กนึกภาพไม่ออก”

ค. ใช้สื่อที่หลากหลาย

พ่อแม่บอกว่าการสอนโดยการใช้สื่อที่หลากหลาย โดยเฉพาะสื่อที่มีทั้งภาพและเสียง จะช่วยดึงดูดความสนใจของเด็กวัยรุ่นได้ดี เช่น การฉายวิดีโอหรือซีดี การฉายสไลด์ การใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ช่วยสอน หรือแม้แต่นำหนังสือที่มีรูปภาพประกอบก็ได้ เด็กวัยรุ่นจะรู้สึกว่าการนี้มีความสมจริงและง่ายต่อการทำความเข้าใจ ตัวผู้สอนเองก็ไม่ต้องเสียเวลาในการอธิบายมาก เพราะการพูดมากไปก็จะทำให้เด็กเบื่อที่จะฟังได้

“พยายามใช้สื่อต่างๆ เข้าช่วย เด็กจะได้สนใจ ใช้สื่อให้หลากหลาย”

“ใช้สื่อเยอะๆ อย่าพูดอย่างเดียว ไม่มีใครชอบหรอก เราไม่ใช่รักพูด เดี่ยวเด็กจะเบื่อ คราวนี้เขาก็จะไม่ค่อยตั้งใจฟัง”

“ใช้หลายๆ สื่อผสมๆ กัน จะทำให้การสอนไม่น่าเบื่อ เด็กก็จะอยากเรียนรู้มากขึ้น บางเรื่องก็ใช้การพูดอย่างเดียว บางเรื่องต้องมีภาพให้ดู หรืออาจจะมีละครตัวอย่างก็ได้”

ง. มีทักษะในการพูดคุยและการเลือกใช้คำที่ดี

นอกจากเทคนิคที่กล่าวมาแล้ว พ่อแม่ยังบอกอีกว่า สิ่งที่สำคัญที่สุดคือ ทักษะในการสอนหรือการพูดคุยกับเด็ก การที่ผู้สอนมีความรู้มากเพียงอย่างเดียวไม่พอสำหรับการสอนเด็กวัยรุ่น พ่อแม่บอกว่า เด็กวัยรุ่นจะชื่นชอบคนที่พูดจาเข้าหู พูดจาแบบเพื่อน ใช้คำพูดที่ทันสมัยใกล้เคียงกับเขา เด็กจะรู้สึกว่าเป็นพวกเดียวกัน เขาสามารถที่จะพูดคุยสื่อสารเข้าใจกับเราง่ายขึ้น

ดังนั้นการสอนวัยรุ่นจะอาศัยทักษะการพูดคุยเป็นสำคัญ อย่าพูดในลักษณะดูต่ำหรือสบประมาทเขาอย่างเด็ดขาด ต้องพยายามใส่มุขตลกหรือใส่สีสันในการพูดคุยเข้าไป มีลีลา มีจังหวะจะโคน ให้เขาได้หัวเราะบ้าง อย่าทำให้เป็นเรื่องเครียดหรือจริงจังเกินไป

พ่อแม่ยังกล่าวอีกว่า การพูดคุยกับวัยรุ่นยังมีสิ่งที่สำคัญอีกอย่างหนึ่ง นั่นคือ การเลือกใช้คำพูดให้เหมาะสมในเวลาที่จะสอน เช่น ไม่ควรใช้คำที่หยาบคาย คำพูดลามกหรือคำพูดที่กระตุ้นอารมณ์ของเด็ก เพราะนั่นจะกลายเป็นการสอนให้เด็กเป็นคนหยาบคายและมองเรื่องเพศเป็นเรื่องสกปรก ควรจะเลือกใช้ถ้อยคำที่สุภาพ หรือถ้าไม่รู้จะพูดอย่างไรจะใช้ภาษาเดียวกับเด็กก็ได้ เช่น เต็ดดอกไม้ ยิ่งกระต่าย หรือเรื่องอย่างว่า อะไรทำนองนี้ ซึ่งคิดว่าเด็กเขาเข้าใจอยู่แล้ว

ตัวอย่างความคิดเห็นของพ่อแม่ในเรื่องนี้

“น่าจะเป็นเรื่องของการพูดคุย พยายามให้เป็นธรรมชาติที่สุด พยายามระมัดระวังคำพูด อย่าให้เด็กเกิดความรู้สึกว่าโดนดูถูกดูแคลน เพราะคราวหลังเขาจะไม่อยากพูดด้วย เขาจะรู้สึกว่าหาเหตุผลมาสู้ผู้ใหญ่ไม่ได้ ผู้ใหญ่ที่สอนจะต้องไม่ดุด่าเขาให้จนมุม”

“พูดจาให้เกียรติเขา อย่าไปลามปามหรือว่าให้เขาเสียหาย ว่าเขาทำตัวไม่ดี ใจแตก ทำตัวแก่ก่อนวัยอะไรพวกนี้ เพราะได้ยินมาเยอะ เด็กอาจจะไม่ชอบก็ได้ คิดว่ามาด่าเขามากกว่ามาสอน”

“ต้องค่อยๆ สอน ค่อยเป็นค่อยไป อย่าไปห้ามปรามเขาทีเดียว เด็กจะไม่ชอบ”

“พูดคุยกับเขาแบบเพื่อน อย่าไปดุเขา”

“ถ้าเป็นพ่อแม่สอนก็ต้องอาศัยความรักความเข้าใจในครอบครัว พูดกับเขาดีๆ ไม่กระซอกซอกซอก ทำเหมือนเล่าอะไรสักอย่างหนึ่งให้เขาฟัง”

“ถ้าพ่อแม่สอนก็พยายามพูดคุยกันแบบบังเอิญ ไม่ได้สอนเป็นทางการมาก”

“คนสอนต้องรู้จักใช้คำพูดที่ดี ให้เหมาะสม สอนให้สนุก เด็กจะชอบ สอดแทรกมุกตลกบ้าง อย่าให้เป็นวิชาการน่าเบื่อจนเกินไป พยายามหาคนที่เขาเข้าใจเด็กวัยรุ่นมากๆ เขาจะพูดกันเข้าใจง่าย ใช้ภาษาเดียวกัน”

“ใช้ภาษาให้เหมาะสม บางคนใช้ภาษาไม่เหมาะสมไม่ควร ไปพูดกระตุ้นให้เด็กเกิดอารมณ์ อยากไปรู้ อยากไปลอง อย่างนี้ไม่ดี ควรจะเป็นลักษณะของการให้ความรู้ พูดด้วยความจริงใจ”

“อย่าไปสอนในลักษณะชี้หน้า อย่าไปสอนเขาว่าเวลามีอะไรต้องใส่ถุงยาง เพราะเด็กจะรู้ คราวนี้เขาก็จะไม่กลัวเพราะถ้ามีอะไรก็ใส่ถุงยาง”

จ. จังหวะ เวลา โอกาสและสถานที่

พ่อแม่หลายคนบอกว่า การจะสอนเด็กวัยรุ่นให้ได้ผลอีกอย่างหนึ่ง คือต้องสอนให้ถูกจังหวะ เวลาและโอกาส ต้องดูว่าเมื่อไหร่เด็กพร้อมที่จะรับฟัง เมื่อไหร่ที่เด็กมีความอยากรู้ใน

เรื่องที่เราจะสอน ถ้าผู้ใหญ่คอยสังเกตให้ดี บางครั้งเด็กจะแสดงความสนใจในเรื่องที่เขาอยากรู้ อยากรู้ออกมา อยากรู้อะไรหรืออยากรู้อะไรสักคน อยากรู้อะไรสักอย่าง

ดังนั้นถ้าผู้สอนหมั่นสังเกตและจับความสนใจของเด็กได้ก็จะเป็นเรื่องที่ดีมาก อย่านำไปสอนหรือพูดคุยในตอนที่ได้เด็กอารมณ์ดี หรือเพิ่งได้มีการดูว่ากล่าวในเรื่องใดเรื่องหนึ่งไป เพราะเด็กจะปิดประตูไม่รับฟัง บางครั้งเขาอาจจะกำลังโกรธเราอยู่ก็ได้ พ่อแม่ยังบอกอีกว่า การจะสอนหรือพูดคุยกับวัยรุ่นต้องมีความใจเย็น เพราะเด็กวัยรุ่นอารมณ์แปรปรวนง่าย ต้องพยายามหาเวลาที่เด็กอารมณ์ดี ๆ มีสมาธิที่จะรับฟัง แล้วการสอนจะมีประสิทธิภาพขึ้น เช่น ก่อนเข้านอน เวลาดูทีวีด้วยกัน เวลากินข้าวพร้อมกัน เวลาออกไปเดินเล่นตามห้างสรรพสินค้า เวลาที่เล่นกีฬาหรือทำกิจกรรมร่วมกัน เป็นต้น

ตัวอย่างความคิดเห็นของพ่อแม่ในเรื่องนี้

“จะพูดคุยกับเด็กก็ต้องดูเวลาด้วยนะ ดูอารมณ์ของแต่ละคนด้วย ไม่ใช่ขอแค่ให้ได้สอน ขอให้ได้พูด ขอให้ได้ว่าเขา อย่างนี้จะไม่เกิดประโยชน์ บางทีเราก็คงจะยุ่ง อารมณ์ไม่ดีมาจากข้างนอก สอนเขาไปก็หัวเสีย บางทีเขาเองก็อาจจะมีเรื่องไม่สบายใจมาเหมือนกัน มันต้องเอานำเข้าใจเขา”

“ที่บ้านจะชอบพูดคุยกันตอนกินข้าวหรือไม่ก็ตอนดูทีวี เพราะรู้สึกว่าคุณเขาเงิบ เขาฟังเรามากกว่าเวลาอื่น บางทีถ้าเขายังไม่พร้อม เขาจะพูดขึ้นมาเลยว่า แม่อย่าเพิ่งพูดเรื่องนี้ได้มั๊ย เอาไว้ก่อนได้มั๊ย อะไรทำนองนี้”

“ส่วนตัวผมคิดว่าโอกาสก็เป็นเรื่องสำคัญนะ บางทีจังหวะมันเหมาะจะให้เราสอน เราก็ถือว่าโชคดีไป อย่างบางเรื่องเตือนเขาไปสอนเขาไป ว่าอย่าไปทำนะ อย่างนั้นอย่างนี้ ไม่ฟังเราหรอก แต่พอมีเหตุการณ์เกิดขึ้น อย่างเช่นเพื่อนหรือลูกข้างบ้าน คราวนี้เขาก็จะเริ่มสำนึก เริ่มเห็นว่ามันเป็นอย่างที่พ่อแม่สอน เราก็พูดซ้ำลงไปเลย ว่าเห็นมั๊ยอย่างนั้นอย่างนี้ เขาก็รับฟังนะ”

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนภาพที่ 5.1 : แนวทางในการสอนเพศศึกษาที่เหมาะสมกับวัยรุ่น

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง “แนวทางในการสื่อสารเรื่องเพศศึกษาในครอบครัว” มีวัตถุประสงค์เพื่อ

- 1.ศึกษาสภาพปัญหาเกี่ยวกับเพศศึกษาของวัยรุ่น ผลกระทบต่อลูกวัยรุ่น และแนวทางแก้ไขปัญหา ตามความคิดเห็นของพ่อแม่
- 2.ศึกษาการสอนเรื่องเพศศึกษาในครอบครัวของพ่อแม่ในปัจจุบัน
- 3.ศึกษาการเปิดรับสื่อและวิธีการแสวงหาความรู้เรื่องเพศศึกษาของพ่อแม่ เพื่อนำมาสอนลูก
- 4.ศึกษาถึงแนวทางในการสอนเรื่องเพศศึกษาที่เหมาะสมกับวัยรุ่น

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการสัมภาษณ์เจาะลึก (In-depth Interview) พ่อแม่ที่มีลูกวัยรุ่นอายุระหว่าง 13-21 ปี จำนวน 50 ครอบครัวจาก 10 จังหวัดซึ่งกระจายอยู่ตามภาคต่างๆของประเทศไทย ประกอบกับการสังเกตบริบทแวดล้อมของผู้ให้สัมภาษณ์ ได้แก่ บุคลิกภาพภายนอก กิริยาท่าทาง น้ำเสียง สายตา ความสนใจ ความร่วมมือและความกระตือรือร้นในการตอบคำถาม การนำเสนอผลการวิจัยนี้ แบ่งออกเป็น 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่1 สภาพปัญหาเกี่ยวกับเพศศึกษาของวัยรุ่น ผลกระทบต่อลูกวัยรุ่น และแนวทางแก้ไขปัญหา ตามความคิดเห็นของพ่อแม่

ส่วนที่2 การสอนเรื่องเพศศึกษาในครอบครัวของพ่อแม่ ในปัจจุบัน

ส่วนที่3 การเปิดรับสื่อและวิธีแสวงหาความรู้เกี่ยวกับเพศศึกษาของพ่อแม่เพื่อนำมาสอนลูก

ส่วนที่4 แนวทางในการสอนเรื่องเพศศึกษาที่เหมาะสมกับวัยรุ่น

ส่วนที่ 1 สภาพปัญหาเกี่ยวกับเพศศึกษาของวัยรุ่น ผลกระทบต่อลูกวัยรุ่น และแนวทางแก้ไขปัญหา ตามความคิดเห็นของพ่อแม่

ปัญหาของวัยรุ่นในปัจจุบัน

ปัญหาของวัยรุ่นในปัจจุบันที่ทำให้พ่อแม่รู้สึกเป็นห่วงและหนักใจมากที่สุด คือ ปัญหายาเสพติด(ร้อยละ 82.0) รองลงมาคือ ปัญหาการคบเพื่อนต่างเพศ(ร้อยละ 58.0) ปัญหาความประพฤติไม่เหมาะสม(ร้อยละ 42.0) ปัญหาไม่สนใจการเรียน(ร้อยละ 42.0) ปัญหาการมีเพศสัมพันธ์ที่ไม่รับผิดชอบ(ร้อยละ 32.0) ปัญหาโรคเอดส์/โรคติดต่อทางเพศ(ร้อยละ 22.0) ปัญหาหนีการเรียนขายบริการทางเพศ(ร้อยละ 18.0) ปัญหาการพนัน(ร้อยละ 18.0) ปัญหาการตั้งครรภ์ของวัยรุ่น(ร้อยละ 14.0) ปัญหาการคุกคามทางเพศ/ข่มขืน(ร้อยละ 10.0) ปัญหารักร่วมเพศ(ร้อยละ 6.0) และปัญหาการทำแท้งเถื่อน(ร้อยละ 4.0)

สภาพปัญหาและสาเหตุ

ปัญหาของวัยรุ่นดังที่กล่าวมาข้างต้น เมื่อแยกตามสภาพของปัญหาและสาเหตุแล้วสามารถแบ่งได้เป็น 6 ปัญหาหลักๆด้วยกัน

1. ปัญหายาเสพติด

สภาพปัญหา - เป็นปัญหาที่พ่อแม่เป็นห่วงมากที่สุดและคิดว่ามีความร้ายแรงอย่างมาก ลูกๆสามารถที่จะติดยาเสพติดได้จากทุกที่ในสังคม แม้แต่ในโรงเรียน ยาเสพติดจะเข้ามาใกล้ตัวลูกวัยรุ่นมากขึ้น และเข้ามาหลากหลายรูปแบบ เมื่อเสพยาเสพติดแล้วจะเกิดปัญหาการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนตามมา อาจรวมถึงปัญหาการพนันด้วย เพราะวัยรุ่นตกอยู่ภายใต้อำนาจของยาเสพติด ไม่สามารถควบคุมอารมณ์ของตนเองได้และบางครั้งทำไปเพื่อให้ได้ยามาเสพ

สาเหตุ - พ่อแม่คิดว่ามาจากเพื่อนฝูงและความอยากรองของตัวเด็กเองเป็นส่วนใหญ่ เพราะวัยรุ่นจะชอบทำตามเพื่อน เมื่อเพื่อนมีอะไรก็อยากจะมีด้วย เพื่อนทำอะไรก็อยากจะทำด้วย กลัวเพื่อนจะไม่ยอมรับและกลัวเพื่อนจะไม่เก่ง เมื่อลองแล้วก็ไม่สามารถเลิกเสพได้

2. ปัญหาการคบเพื่อนต่างเพศ

สภาพปัญหา - การคบเพื่อนต่างเพศหรือการมีแฟนของวัยรุ่น วัยรุ่นจะคบเพื่อนต่างเพศแบบคู่รักทั้งที่ยังอยู่ในวัยเรียน และมักจะมีความสัมพันธ์กันอยู่แล้ว เนื่องจากยังไม่สามารถควบคุมอารมณ์และความต้องการของตนเองได้ ทำให้เกิดปัญหาท้องก่อนแต่งหรือตั้งครรภ์โดยไม่มี ความรับผิดชอบ วัยรุ่นจะมองว่าการมีแฟนเป็นเรื่องปกติในวัยของตน มักจะมีการจับคู่ไปเที่ยวด้วยกัน รวมถึงมีการขายบริการทางเพศของนักเรียนนักศึกษาในบางจังหวัดด้วย

สาเหตุ - พ่อแม่มองว่าเกิดจากการคบเพื่อนและอิทธิพลของสื่อ เพื่อนต่างเพศ และเพื่อนเพศเดียวกันจะเข้ามามีอิทธิพลกับวัยรุ่นมากขึ้น เมื่อเห็นเพื่อนเริ่มคบเพื่อนต่างเพศ ประกอบกับการนำเสนอภาพของคู่รัก ฉากเลิฟซีนและการนำเสนอวัฒนธรรมตะวันตกมากขึ้น ทำให้วัยรุ่นอยากจะทำตามเพราะไม่ต้องการที่จะเป็นจุดด้อยหรือไม่ได้รับความสนใจจากเพศตรงข้าม

3. ปัญหาที่เกิดจากอิทธิพลของสื่อ

สภาพปัญหา - สื่อเป็นอีกตัวการหนึ่งที่ชักนำและก่อให้เกิดปัญหาของวัยรุ่นในสายตาพ่อแม่ สื่อนำเสนอเรื่องราวของความรักและการมีเพศสัมพันธ์ในวัยรุ่นบ่อยครั้ง นำเสนอการแต่งกายที่ไม่เหมาะสมของวัยรุ่น การใช้ภาษาที่ผิดเพี้ยนไป การทำตัวเป็นผู้ใหญ่เกินวัย ซึ่งจะส่งผลให้เด็กวัยรุ่นที่ยังมีวุฒิภาวะน้อยและขาดประสบการณ์อยากที่จะทำตามนั้น

สาเหตุ - เกิดจากสื่อจะนำเสนอเรื่องราวความสัมพันธ์ของชายหญิงและวัฒนธรรมประเพณีตะวันตกให้วัยรุ่นได้เห็นอยู่ตลอดเวลา โดยปราศจากการแนะนำถึงความเหมาะสม รวมถึงการนำเสนอเรื่องราวต่างๆอีกมากมายของวัยรุ่น ซึ่งส่วนใหญ่จะนำเสนอภาพในทางลบมากกว่าทางบวก

4. ปัญหาความประพฤติไม่เหมาะสม

สภาพปัญหา - พ่อแม่มองว่า วัยรุ่นในปัจจุบันจะมีนิสัยก้าวร้าวไม่เชื่อฟังผู้ใหญ่ ไม่มีสัมมาคารวะ ไม่มีความอดทน ไม่มีความรับผิดชอบ ไม่รู้จักว่าอะไรผิดถูกอะไรควรหรือไม่ควร รวมถึงมีความประพฤติเสื่อมเสียในเรื่องขู้สาว วัยรุ่นมักจะคิดว่าการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนไม่ใช่เรื่องเสียหาย นอกจากนี้วัยรุ่นยังมีนิสัยก้าวร้าว ชอบเถียงพ่อแม่และไม่อยู่ในโอวาท

สาเหตุ - เกิดจากการคบเพื่อนและการนำเสนอของสื่อ เพราะเมื่อเข้าสู่วัยรุ่นและเริ่มคบเพื่อน พ่อแม่สังเกตว่าความประพฤติของลูกวัยรุ่นจะเริ่มเปลี่ยนไป ยิ่งสื่อนำเสนอเรื่องราวต่างๆเกี่ยวกับวัยรุ่นและตรงกับที่วัยรุ่นสนใจ วัยรุ่นก็จะมองว่าเรื่องนั้นเป็นเรื่องที่เหมาะสมที่จะทำ

5. ปัญหาการคบเพื่อน เทียวเตร่และไม่สนใจการเรียน

สภาพปัญหา - วัยรุ่นส่วนใหญ่จะไม่ค่อยอยู่กับบ้าน ใช้เวลาส่วนใหญ่อยู่นอกบ้าน ทำกิจกรรมกับเพื่อน หรือเที่ยวเตร่ไปด้วยกัน ที่สำคัญคือวัยรุ่นจะไม่สนใจการเรียน ชอบแต่จะสนุกเที่ยวเล่นไปวันๆหนึ่ง ส่งผลให้การเรียนของวัยรุ่นแยกลง

สาเหตุ - เกิดจากการคบเพื่อนและปัญหาจากครอบครัว เช่น ได้คบเพื่อนที่ไม่ดี ไม่สนใจเรียน ชอบเล่นการพนันหรือติดยาเสพติด พ่อแม่ชอบทะเลาะกัน พ่อแม่ไม่สนใจดูแลและอบรมสั่งสอน

6. ปัญหาจากครอบครัว

สภาพปัญหา – วัยรุ่นจะไม่รักบ้าน ไม่รักพ่อแม่ ไม่มีความผูกพันกับบ้าน ไม่เชื่อฟังใครเพราะคิดว่าไม่มีใครรัก ไม่มีใครห่วงใย ไม่มีใครจริงใจ วัยรุ่นเหล่านี้ก็จะปล่อยตัวให้ตกเป็นทาสของอบายมุขต่างๆ ทำสิ่งที่ไม่ดีเพื่อเป็นการประชดชีวิต ประชดตัวเองหรือประชดครอบครัว เช่น หนีไปพึ่งพายาเสพติด หนีไปขายบริการทางเพศเพื่อหาเงินมาใช้จ่าย ไม่สนใจเรียน เป็นต้น

สาเหตุ – เกิดจากการทะเลาะกันของพ่อแม่ พ่อแม่แยกทางกัน ขาดความรักความอบอุ่นในครอบครัว หรือพ่อแม่เลี้ยงดูแบบเข้มงวดมากเกินไป คอยจู้จี้กับลูกในทุกเรื่อง

ผลกระทบของปัญหาต่อลูกวัยรุ่น

ปัญหาของวัยรุ่นในปัจจุบันได้ส่งผลกระทบต่อลูกๆ วัยรุ่นในความคิดเห็นของพ่อแม่ ดังนี้

- 1) ผลกระทบต่อการเรียนและอนาคตของลูก
- 2) ผลกระทบต่อความประพฤติของลูก
- 3) ผลกระทบต่อชีวิตส่วนตัวและความเป็นอยู่ของลูก
- 4) ผลกระทบต่อการใช้ชีวิตในสังคมของลูก

นอกจากนี้ ปัญหาต่างๆ ของวัยรุ่นยังส่งผลกระทบต่อพ่อแม่ที่มีลูกวัยรุ่นด้วย ดังนี้

- 1) ส่งผลต่อการเปิดรับและแสวงหาความรู้ของพ่อแม่เพื่อนำมาสอนลูก
- 2) ส่งผลให้พ่อแม่มีภาระหน้าที่และความรับผิดชอบต่อครอบครัวมากขึ้น

แนวทางแก้ไขปัญหา

แนวทางแก้ไขปัญหาต่างๆ ของวัยรุ่นในความคิดเห็นของพ่อแม่ มีแนวทางหลักๆ อยู่ 3 แนวทาง คือ

- 1) สร้างความรักความอบอุ่น และความเข้าใจในครอบครัว
- 2) ดูแลเรื่องการคบเพื่อนของลูกวัยรุ่น
- 3) ความร่วมมือของโรงเรียน ชุมชนและสังคม

ส่วนที่ 2 การสอนเพศศึกษาในครอบครัวของพ่อแม่ในปัจจุบัน

สาเหตุที่พ่อแม่ส่วนใหญ่ไม่ได้สอนเรื่องเพศศึกษาแก่ลูก

สาเหตุที่พ่อแม่ส่วนใหญ่ไม่ได้สอนเรื่องเพศศึกษาให้แก่ลูกมากที่สุด คือ ความเขินอายและไม่กล้าพูดคุยถึงเรื่องเพศ (ร้อยละ 76.0) รองลงมาคือ พ่อแม่กลัวว่าจะเป็นภาระชี้นำให้ลูกไปปฏิบัติ (ร้อยละ 58.0) ความเชื่อทางสังคมและวัฒนธรรมของไทย (ร้อยละ 52.0) ไม่ได้รับการสอนจากพ่อ

แม่เช่นกัน(ร้อยละ 44.0) ไม่เห็นว่ามีผลสำคัญหรือจำเป็น(ร้อยละ 36.0) ความรู้ความเข้าใจเรื่องเพศศึกษามีน้อย(ร้อยละ 34.0) พ่อแม่ไม่มีเวลา เพราะธุรกิจรัดตัว งานยุ่งมาก(ร้อยละ 30.0) พ่อแม่ไม่มีเวลา เพราะยากจนต้องทำงานหาเช้ากินค่ำ(ร้อยละ 26.0) พ่อแม่มีทัศนคติที่ไม่ดีต่อเรื่องเพศศึกษา(ร้อยละ 18.0) และพ่อแม่มีการศึกษาน้อย(ร้อยละ 12.0)

ผลกระทบต่อลูกวัยรุ่นเมื่อไม่ได้รับการสอนเรื่องเพศศึกษาจากพ่อแม่

เมื่อพ่อแม่ส่วนใหญ่ไม่ได้สอนเรื่องเพศศึกษาแก่ลูกจะส่งผลกระทบต่อลูกวัยรุ่น ดังนี้

- 1) ลูกขาดความรู้ความเข้าใจเรื่องเพศศึกษาที่ถูกต้อง
- 2) เกิดการลองผิดลองถูกด้วยตนเอง
- 3) ส่งผลต่อชีวิตและอนาคตของเด็ก

ความจำเป็นของการสอนเรื่องเพศศึกษาในครอบครัว

ความคิดเห็นต่อความจำเป็นในการสอนเรื่องเพศศึกษาในครอบครัวของพ่อแม่ สามารถแบ่งออกได้เป็น 3 กลุ่ม ดังนี้

- 1) พ่อแม่คิดว่าการสอนเรื่องเพศศึกษาแก่ลูกมีความจำเป็นอย่างมาก เพราะพ่อแม่ไม่ต้องการที่จะให้เกิดข้อผิดพลาดกับลูก ไม่อยากเห็นลูกทำสิ่งที่ไม่ถูกต้องด้วยความคึกคะนองตามวัยหรือความรู้เท่าไม่ถึงการณ์ พ่อแม่จึงต้องเปิดใจให้กว้างขึ้นเมื่อคิดถึงอนาคตของลูก จึงต้องให้ความรู้ในเรื่องเหล่านี้แก่ลูก
- 2) พ่อแม่คิดว่าการสอนเรื่องเพศศึกษาแก่ลูกมีความจำเป็นอยู่บ้าง เพราะเด็กได้เรียนรู้จากครูและระบบการศึกษาในโรงเรียนมาแล้ว พ่อแม่คงจะทำหน้าที่เป็นเพียงแค่พี่เลี้ยงคอยตอบคำถามและให้คำแนะนำเกี่ยวกับการประพฤติ ปฏิบัติตัวที่เหมาะสมเท่านั้น
- 3) พ่อแม่คิดว่าการสอนเรื่องเพศศึกษาแก่ลูกไม่มีความจำเป็นและไม่ควรที่จะสอน เพราะพ่อแม่ควรจะสั่งสอนให้ลูกเป็นคนดี มีระเบียบวินัย ขยันขันแข็ง ตั้งใจเรียนมากกว่า น่าจะสอนให้ลูกคิดถึงอนาคตมากกว่าที่จะสอนในเรื่องเพศศึกษา

วิธีการสอนเพศศึกษาในครอบครัวของพ่อแม่ในปัจจุบัน

วิธีการสอนเพศศึกษาหรือพูดคุยกับลูกวัยรุ่นของพ่อแม่ มี 2 วิธีการด้วยกัน คือ

1) การสื่อสารด้วยวจนภาษา(Verbal Communication)

เป็นการสื่อสารภายในครอบครัว โดยให้การพูดคุยกันเป็นหลัก ได้แก่

- การพูดคุยสนทนาระหว่างสมาชิกในครอบครัว

- การยกตัวอย่างเพื่อให้เกิด
- กลวิธีในการว่ากล่าว ตักเตือนหรือห้ามปราม

2) การสื่อสารด้วยอวัจนภาษา(Non-verbal Communication)

เป็นการสื่อสารภายในครอบครัว โดยใช้การแสดงออกซึ่งสีหน้า ท่าทาง น้ำเสียง อารมณ์ หรือบุคลิกลักษณะภายนอกที่มองเห็นได้อย่างชัดเจน ได้แก่

- ทำตนเสมือนเพื่อน
- การดูแลเอาใจใส่ ให้ความรักและความอบอุ่น
- ทำความเข้าใจต่อลูกวัยรุ่นและพยายามเอาใจเขามาใส่ใจเรา
- การปฏิบัติตนเป็นต้นแบบ
- การทำกิจกรรมร่วมกันระหว่างสมาชิกในครอบครัว

ความรู้ของพ่อแม่ในการสอนเรื่องเพศศึกษาในครอบครัว

พ่อแม่คิดว่าตนเองมีความรู้ ความเข้าใจและความสามารถในการสอนเรื่องเพศศึกษาให้แก่ลูกมากที่สุดในเรื่องผลกระทบของการมีเพศสัมพันธ์ในวัยรุ่น (ร้อยละ 82.0) รองลงมาคือ วิธีการป้องกันการตั้งครรภ์ตามปกติ (ร้อยละ 70.0) ความรัก การเลือกคู่ครองและชีวิตครอบครัว (ร้อยละ 70.0) การวางแผนชีวิตและอนาคต การวางแผนครอบครัว (ร้อยละ 68.0) โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์มีอะไรบ้างและป้องกันอย่างไร (ร้อยละ 60.0) เรื่องสาเหตุหรือโอกาสในการตั้งครรภ์ (ร้อยละ 58.0) การป้องกันการตั้งครรภ์เมื่อถูกข่มขืน (ร้อยละ 58.0) วิธีการควบคุมอารมณ์ทางเพศของวัยรุ่น (ร้อยละ 58.0) วิธีป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ (ร้อยละ 52.0) เรื่องเพศสัมพันธ์ (ร้อยละ 48.0) การมีเพศสัมพันธ์เสี่ยงต่อสุขภาพอย่างไร (ร้อยละ 44.0) ผลเสียจากการทำแท้งเถื่อน (ร้อยละ 42.0) ระบบสืบพันธุ์ชาย/หญิง (ร้อยละ 38.0) เจตคติ/ความเข้าใจผิดเรื่องเพศ (ร้อยละ 38.0) ต่อมาควบคุมอารมณ์ทางเพศ (ร้อยละ 30.0) เงื่อนไขการทำแท้งที่ถูกกฎหมาย (ร้อยละ 20.0) และเรื่องเพศศึกษาที่พ่อแม่คิดว่ามีความรู้ความเข้าใจน้อยที่สุด คือ เรื่องการสำเร็จความใคร่ด้วยตนเอง (ร้อยละ 16.0)

แต่ในความเป็นจริงแล้ว พ่อแม่เคยสอนเพศศึกษาให้กับลูกวัยรุ่นมากที่สุดในเรื่องผลกระทบของการมีเพศสัมพันธ์ในวัยรุ่น (ร้อยละ 92.0) รองลงมาคือ เรื่องการวางแผนชีวิต อนาคต และการวางแผนครอบครัว (ร้อยละ 88.0) เรื่องความรัก การเลือกคู่ครอง และชีวิตครอบครัว (ร้อยละ 86.0) โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์มีอะไรบ้างและป้องกันอย่างไร (ร้อยละ 80.0) วิธีป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ (ร้อยละ 62.0) สาเหตุหรือโอกาสในการตั้งครรภ์ (ร้อยละ 56.0) วิธีการป้องกันการตั้งครรภ์ตามปกติ (ร้อยละ 56.0) เรื่องวิธีการควบคุมอารมณ์ทางเพศของวัยรุ่น (ร้อยละ 54.0) การป้องกันการตั้งครรภ์เมื่อถูกข่มขืน (ร้อยละ 52.0) การมีเพศสัมพันธ์เสี่ยงต่อสุขภาพอย่างไร (ร้อยละ

ละ 44.0) เรื่องเพศสัมพันธ์(ร้อยละ 44.0) เจตคติ/ความเชื่อ/ความเข้าใจผิดในเรื่องเพศ(ร้อยละ 42.0) ผลเสียจากการทำแท้งเถื่อน(ร้อยละ 40.0) ระบบสืบพันธุ์ชาย/หญิง(ร้อยละ 34.0) ต่อมควบคุมอารมณ์ทางเพศ(ร้อยละ 24.0) เรื่องเงื่อนไขการทำแท้งที่ถูกกฎหมาย(ร้อยละ 16.0) และเรื่องที่พ่อแม่เคยสอนกับลูกวัยรุ่นในความเป็นจริงน้อยที่สุด คือ เรื่องการสำเร็จความใคร่ด้วยตนเอง(ร้อยละ 6.0)

การพูดคุยเรื่องเพศศึกษาในครอบครัวตามความต้องการของลูกวัยรุ่น

การสอนหรือพูดคุยเรื่องเพศศึกษาในครอบครัวที่ลูกวัยรุ่นส่วนใหญ่แสดงความคิดเห็นว่าอยากให้พ่อแม่ทำตามนั้น พ่อแม่คิดว่าสามารถจะทำได้อย่างแน่นอนที่สุดในเรื่องให้พ่อแม่รับฟังเมื่อลูกเสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับเพศศึกษาอย่างตั้งใจและเพื่อช่วยแก้ปัญหาหรือให้ข้อมูล (ร้อยละ 86.0) สามารถทำได้รองลงมาคือ ให้พ่อแม่ทำตัวเสมือนเพื่อนในการพูดคุยกับลูก(ร้อยละ 86.0) พ่อแม่เต็มใจฟัง ยอมรับการโต้แย้งและรับฟังความคิดเห็นเรื่องเพศของลูก แม้จะขัดแย้งกับความคิดเห็นของพ่อแม่(ร้อยละ 82.0) พ่อแม่สามารถให้คำปรึกษาเรื่องเพศในยามที่ลูกมีปัญหา(ร้อยละ 41.0) พ่อแม่รับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องเพศของลูกโดยไม่ด่วนตัดสินใจว่าผิด/ถูกแต่จะค่อยๆ อธิบายสิ่งที่ถูกที่ควร(ร้อยละ 40.0) พ่อแม่มีเวลาให้ครอบครัวและทำกิจกรรมร่วมกันมากขึ้น(ร้อยละ 78.0) พ่อแม่ช่วยปลอบใจหรือแสดงความเห็นใจแทนที่จะเกรี้ยวกราดตำหนิอย่างแรงๆเมื่อลูกได้กระทำการสิ่งผิดพลาด(ร้อยละ 74.0) ลูกสามารถพูดคุยให้พ่อแม่ฟังเกี่ยวกับเรื่องเพศ โดยไม่ถูกตำหนิหรือดุด่าอย่างรุนแรง(ร้อยละ 68.0) พ่อแม่สอนลูกอย่างอ่อนๆเกี่ยวกับผลของการมีเพศสัมพันธ์ที่ไม่เหมาะสม โดยลูกไม่รู้สึกลัวไปก้าวก่ายเรื่องส่วนตัว(ร้อยละ 66.0) และเรื่องที่พ่อแม่คิดว่าสามารถทำตามที่ลูกต้องการได้น้อยที่สุด คือ ให้พ่อแม่ไม่คิดว่า การคบเพื่อนต่างเพศแบบคู่รักกันในวัยเรียนเป็นเรื่องเสียหาย อาจทำให้เสียการเรียน(ร้อยละ 62.0)

ส่วนที่ 3 การเปิดรับสื่อและวิธีการแสวงหาความรู้เกี่ยวกับเพศศึกษาของพ่อแม่ เพื่อนำมาสอนลูก

การเปิดรับสื่อของพ่อแม่

พ่อแม่ที่มีลูกวัยรุ่นจะเปิดรับสื่อโทรทัศน์มากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.34) รองลงมาคือ คุยกับเพื่อนๆ(ค่าเฉลี่ย 4.20) หนังสือพิมพ์(ค่าเฉลี่ย 3.92) วิทยู(ค่าเฉลี่ย 2.42) นิตยสาร(ค่าเฉลี่ย 1.94) และสื่อที่เปิดรับน้อยที่สุด คือ เว็บไซต์(ค่าเฉลี่ย 1.46)

การแสวงหาความรู้เกี่ยวกับเพศศึกษาของพ่อแม่

วิธีการแสวงหาความรู้เกี่ยวกับเพศศึกษาของพ่อแม่เพื่อนำมาสอนลูกแบ่งออกเป็น 8 วิธี ได้แก่ ศึกษาเพิ่มเติมจากโทรทัศน์ ปรึกษากับพ่อแม่คนอื่น ๆ ที่มีลูกวัยรุ่น เพื่อนหรือคนใกล้ตัว ถามจากผู้ที่มีความรู้ แพทย์หรือผู้เชี่ยวชาญ หาหนังสือมาช่วยเสริมความรู้ แบบผสมผสาน และปล่อยให้ไปตามธรรมชาติหรือยกให้เป็นหน้าที่ของครู

ส่วนที่ 4 แนวทางในการสอนเรื่องเพศศึกษาที่เหมาะสมกับวัยรุ่น

ผู้สอนที่เหมาะสม

ผู้ที่เหมาะสมจะสอนเพศศึกษาให้แก่วัยรุ่นมากที่สุด ตามความคิดเห็นของพ่อแม่ ได้แก่ ครู อาจารย์ พ่อแม่ หรือผู้ปกครอง ญาติ พี่น้องและคนใกล้ชิด แพทย์หรือผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน และคนอื่น ๆ ซึ่งจะเป็นใครก็ได้

เนื้อหา/สาระความรู้ที่ควรถ่ายทอด

เนื้อหา/สาระความรู้ในเรื่องเพศศึกษาที่ควรถ่ายทอดกับวัยรุ่น ตามความคิดเห็นของพ่อแม่ คือ การสอนเนื้อหาทั่วไป เรื่องอะไรก็ได้ เนื้อหาต้องครอบคลุมและต่อเนื่องอย่างเป็นระบบ เน้นเรื่องความประพฤติและการวางตัวของวัยรุ่น เน้นเรื่องโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์และการป้องกัน เน้นเรื่องธรรมชาติของชายหญิง เน้นหลักศีลธรรม และจริยธรรม

วิธีการสอนเรื่องเพศศึกษาที่เหมาะสม

วิธีการให้ความรู้เรื่องเพศศึกษาที่เหมาะสมกับวัยรุ่นและสามารถใช้เป็นแหล่งให้ความรู้เรื่องเพศศึกษาสำหรับพ่อแม่หรือบุคคลทั่วไป ตามความคิดเห็นของพ่อแม่ มีดังนี้ 1.การสอนในห้องเรียนโดยผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน เช่น แพทย์ พยาบาล นักจิตวิทยา(ค่าเฉลี่ย 4.34) 2.ทำเป็นสารคดีทางโทรทัศน์เป็นตอนๆละ 5 นาที(ค่าเฉลี่ย 4.32) 3.เปิดรายการคุยกับแพทย์/พ่อแม่ทางโทรทัศน์ 20-30 นาที(ค่าเฉลี่ย 4.26) 4.พ่อแม่หยิบยกกรณีศึกษาที่น่าสนใจต่างๆ เช่น ข่าวตามหน้าหนังสือพิมพ์หรือข่าวจากทีวีมาพูดคุยกับลูก(ค่าเฉลี่ย 4.18) 5.ทำเป็นบทความทางวิทยุเป็นตอนๆละ 5 นาที(ค่าเฉลี่ย 4.08) 6.เปิดรายการคุยกับแพทย์/พ่อแม่ทางวิทยุ 20-30 นาที(ค่าเฉลี่ย 4.06) 7.ทำเป็นละครโทรทัศน์เป็นตอนๆละ 5-10 นาที(ค่าเฉลี่ย 3.88) 8.เปิดคอลัมน์เพศศึกษาและถามตอบปัญหาในหนังสือพิมพ์รายวัน(ค่าเฉลี่ย 3.78) 9.จัดทำเป็นหนังสือเรียนหรือคู่มือต่างๆเพื่อศึกษาด้านตนเอง(ค่าเฉลี่ย 3.64) 10.สอนในห้องเรียนโดยครูและแยกสอนตามเพศเพื่อไม่ให้เกิด

ความกระดากอายในการแสดงความคิดเห็นหรือซักถาม(ค่าเฉลี่ย 3.46) 11.การใช้โปรแกรมตั้งกระทู้และสนทนาชวนคุย(chat)ผ่านเครื่องคอมพิวเตอร์เพื่อสอนและถามตอบปัญหาเรื่องเพศสำหรับวัยรุ่น(ค่าเฉลี่ย 3.44) 12.จัดทำเป็นซีดีรอมเพื่อการสอนเพศศึกษา(ค่าเฉลี่ย 3.36) 13.พ่อสอนลูกชาย และแม่สอนลูกสาว(ค่าเฉลี่ย 3.32) 14.สอนผ่านเว็บไซต์ที่จัดทำขึ้นเพื่อการนี้(ค่าเฉลี่ย 3.26) 15.แม่สอนลูกชาย และพ่อสอนลูกสาว(ค่าเฉลี่ย 2.64)

เทคนิคในการสอนเพศศึกษาให้ประสบความสำเร็จ

การสอนหรือการพูดคุยเรื่องเพศศึกษากับวัยรุ่นควรจะมีเทคนิคในการถ่ายทอดหรือการให้ความรู้ ตามความคิดเห็นของพ่อแม่ ดังนี้ 1)มีตัวอย่างให้ดู 2)มีภาพประกอบให้สมจริง 3)ใช้สื่อที่หลากหลาย 4)พูดคุยอย่างมีสไตล์ 5)เลือกใช้คำให้เหมาะสม 6)จังหวะ เวลา โอกาสและสถานที่

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี ตลอดจนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า มีประเด็นต่างๆที่สอดคล้องสัมพันธ์กับงานวิจัยครั้งนี้ โดยผู้วิจัยขอเสนอการอภิปรายผลการวิจัยในประเด็นต่างๆ ตามลำดับ คือ

ส่วนที่ 1 สภาพปัญหาเกี่ยวกับเพศศึกษาของวัยรุ่น ผลกระทบต่อวัยรุ่น และแนวทางแก้ไขปัญหา ตามความคิดเห็นของพ่อแม่

ปัญหาเกี่ยวกับเพศศึกษาของวัยรุ่น

ในการศึกษาประเด็นเรื่องสภาพปัญหาเกี่ยวกับเพศศึกษาของวัยรุ่น ผลกระทบต่อวัยรุ่น และแนวทางแก้ไขปัญหานั้น จะเห็นได้ว่าปัญหายาเสพติดเป็นปัญหาที่พ่อแม่รู้สึกหนักใจและเป็นห่วงมากที่สุด(ร้อยละ 82 ของพ่อแม่) เพราะในปัจจุบันปัญหายาเสพติดเข้ามาใกล้ตัวลูกๆวัยรุ่นมากขึ้น มีการขายและเสพยาเสพติดในสถานศึกษา ปัญหายาเสพติดจะเป็นปัญหาที่พ่อแม่ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมากกว่าครึ่งหนึ่งกล่าว แต่ปัญหาที่พ่อแม่รู้สึกหนักใจและเป็นห่วงลูกวัยรุ่นมากที่สุดในลำดับต่อมาคือ ปัญหาการคบเพื่อนต่างเพศหรือการมีแฟนของวัยรุ่น(ร้อยละ 58.0 หรือทุก 1 ใน 2 คนของพ่อแม่ที่ระบุเช่นนี้) และปัญหาอื่นๆเกี่ยวกับเพศ (ปัญหาการมีเพศสัมพันธ์ที่ไม่รับผิดชอบ ปัญหาโรคเอดส์/โรคติดต่อทางเพศ) ก็ถูกระบุไว้ในอันดับต้นๆใกล้เคียงกัน นั้นแสดงให้เห็นว่า

พ่อแม่ที่มีลูกวัยรุ่นตระหนักว่าปัญหายาเสพติดและปัญหาเกี่ยวกับเพศศึกษาของวัยรุ่นเป็นปัญหาที่สำคัญของวัยรุ่นที่ควรได้รับการใส่ใจและแก้ไขอย่างเร่งด่วนในปัจจุบัน

ซึ่งสอดคล้องกับความสำคัญของการสอนเพศศึกษา ในคู่มือการสอนเพศศาสตร์ศึกษา (ศูนย์วิจัยและพัฒนาเพศศาสตร์ศึกษา สถาบันวิจัยการแพทย์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2545 : 7) ที่กล่าวว่า ทุกวันนี้เยาวชนต้องเผชิญกับสังคมโลกอันซับซ้อนและเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว สุขภาพกายและสุขภาพจิตที่เคยได้รับการปกป้องและทะนุถนอมจากครอบครัวอันอบอุ่นเป็นปีกแผ่นและวัฒนธรรมประเพณีอันดีงาม กำลังเสื่อมสลายด้วยสภาพสังคมเมือง สังคมอุตสาหกรรมและวังวนของสื่อ ซึ่งแสดงออกในรูปของการใช้ชีวิตแบบต่างๆและการเลือกอาชีพ ตลอดจนแนวความคิดที่สับสนและขัดแย้ง ในสภาวะแวดล้อมนี้ พ่อแม่และคนในครอบครัวควรตระหนักถึงความจำเป็นที่จะต้องเตรียมเยาวชนให้พร้อมรับสถานการณ์ชีวิตที่เปลี่ยนแปลงไป และความจำเป็นในการสอนเพศศึกษาก็มีมากขึ้น เพราะการแพร่ระบาดของโรคเอดส์และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์อื่นๆ การตั้งครรภ์ที่ไม่พึงปรารถนา การหลอกลวงและการล่วงเกินทางเพศ ซึ่งส่งผลโดยตรงต่อเด็ก และการมีช่องทางมากมายมาชักจูงเด็กที่ขาดความรู้ ความเข้าใจ แต่ธรรมชาติผลักดันให้กระทำ

สภาพปัญหา

ปัญหาการคบเพื่อนต่างเพศ การคบเพื่อนต่างเพศหรือการมีแฟนของวัยรุ่น วัยรุ่นจะคบเพื่อนต่างเพศแบบคู่รักทั้งที่ยังอยู่ในวัยเรียน และมักจะมีความสัมพันธ์กันเอง เนื่องจากยังไม่สามารถควบคุมอารมณ์และความต้องการของตัวเองได้ ทำให้เกิดปัญหาท้องก่อนแต่งหรือตั้งครรภ์โดยไม่มีความรับผิดชอบ วัยรุ่นจะมองว่าการมีแฟนเป็นเรื่องปกติในวัยของตน มักจะมีการจับคู่ไปเที่ยวด้วยกัน รวมถึงมีการขายบริการทางเพศของนักเรียนนักศึกษาในบางจังหวัดด้วย และปัญหาความประพฤติไม่เหมาะสม วัยรุ่นในปัจจุบันจะมีนิสัยก้าวร้าวไม่เชื่อฟังผู้ใหญ่ ไม่มีสัมมาคารวะ ไม่มีความอดทน ไม่มีความรับผิดชอบ ไม่รู้จักทำอะไรผิดถูกอะไรควรหรือไม่ควร รวมถึงมีความประพฤติเสื่อมเสียในเรื่องชู้สาว วัยรุ่นมักจะคิดว่าการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนไม่ใช่เรื่องเสียหาย นอกจากนี้วัยรุ่นยังมีนิสัยก้าวร้าว ชอบเถียงพ่อแม่และไม่อยู่ในโอวาท

ซึ่งผลการวิจัยมีความสอดคล้องกับผลการวิจัยของสุวรรณนา หงษ์ศรีสุวรรณ(2544, 94) ที่กล่าวถึงปัญหาเกี่ยวกับความประพฤติของลูกที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์กับเพศตรงข้าม ที่พบว่า

- มีเพื่อนเพศตรงข้ามโทรมาคุยด้วยในเวลาดึก และคุยกันเป็นเวลานาน
- มีความรักในวัยเรียน มีอาการอกหัก
- ใช้ชีวิตคู่อยู่ด้วยกัน โดยปิดบังไม่ให้พ่อแม่รับรู้

- ลูกไม่ค่อยมีเพื่อนต่างเพศ มีอาการก้าวร้าวกับเพื่อนต่างเพศ
- มีการนัดเที่ยว ดูหนัง เทียวกลางคืนกับเพื่อนต่างเพศ ไปไหนมาไหนกัน 2 ต่อ 2
- กลับบ้านไม่ตรงเวลา มีเพื่อนชายมารับ-ส่งที่บ้าน หรือมารับไปเที่ยวโดยไม่บอกกล่าวให้พ่อแม่ทราบก่อน
- ไม่เชื่อฟังคำสั่งสอนของพ่อแม่ แต่เชื่อแฟนมากกว่า เป็นต้น

สาเหตุของปัญหา

จากผลจากการวิจัยจะสังเกตได้ว่า ปัญหาต่างๆเกี่ยวกับวัยรุ่น ไม่ว่าจะ เป็นปัญหา ยาเสพติด ปัญหาเกี่ยวกับเพศศึกษาหรือปัญหาอื่นๆ มีสาเหตุของปัญหาที่สำคัญๆ ร่วมกันอยู่ 4 สาเหตุ คือ 1) ปัญหาที่เกิดจากตัววัยรุ่นเอง 2) ปัญหาที่เกิดจากพ่อแม่หรือครอบครัว 3) ปัญหาที่เกิดจากการคบเพื่อน 4) ปัญหาที่เกิดจากการนำเสนอของสื่อ

ผู้วิจัยพบว่า ปัญหาเกี่ยวกับเพศศึกษาที่เกิดจากตัววัยรุ่นเอง มีความสัมพันธ์สอดคล้องกับแนวคิดเรื่องวัยรุ่น จิตวิทยาวัยรุ่นและความรักของเด็กวัยรุ่น(สุวิทนา อารีพรรค, 2523: 606) ที่อธิบายไว้ว่า วัยรุ่นเป็นช่วงชีวิตระหว่างวัยเด็กและผู้ใหญ่ เป็นวัยที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างมากทั้งทางร่างกายและจิตใจ มีการเปลี่ยนแปลงด้านอารมณ์เพศ มีความต้องการเป็นอิสระและเป็นตัวของตัวเอง รวมถึงมีความสนใจต่อเพศตรงข้ามเป็นพิเศษและมีความปรารถนาทางกามารมณ์ ดังนั้น จึงเป็นเรื่องง่ายที่วัยรุ่นจะทำอะไรตามอารมณ์และความต้องการของตัวเอง โดยไม่ทันคิดถึง ความเหมาะสมหรือผลกระทบที่ตามมา และต้องถือเป็นความสนใจตามธรรมชาติของวัยรุ่นในเรื่องของการคบเพื่อนต่างเพศ หรืออยากรู้ อยากเห็นเรื่องของการมีเพศสัมพันธ์

จากการวิเคราะห์ของผู้วิจัยพบว่า ปัญหาของวัยรุ่นที่เกิดจากพ่อแม่หรือครอบครัว และปัญหาของวัยรุ่นที่เกิดจากการคบเพื่อน มีความสอดคล้องกับแนวคิดในเรื่องกลุ่มอ้างอิงของวัยรุ่นตามที่ ไรส์ (Reiss, 1996 อ้างถึงใน Burr, 1995 : 64) ได้กล่าวไว้ว่า การยินยอมตามบรรทัดฐานของกลุ่มอ้างอิงของวัยรุ่น จะเป็นบรรทัดฐานของพฤติกรรมของวัยรุ่น และได้แบ่งกลุ่มอ้างอิงออกเป็น บิดา มารดา และกลุ่มเพื่อน ซึ่งกลุ่มอ้างอิงของวัยรุ่นโดยเฉพาะกลุ่มเพื่อนสนิทนั้นจะมีอิทธิพลกับวัยรุ่นมาก เนื่องจากวัยรุ่นจะใช้เวลาส่วนใหญ่อยู่กับเพื่อนมากกว่า บิดา มารดา และบางครั้ง บรรทัดฐานและพฤติกรรมของกลุ่มอาจจะไม่ปฏิบัติตามบรรทัดฐานของสังคม แต่วัยรุ่นก็มีการติดต่อสัมพันธ์กับกลุ่มเพื่อนอย่างยาวนานและใกล้ชิด จนรับเอาบรรทัดฐานและพฤติกรรมของกลุ่มมาเป็นของตนเองในที่สุด

นอกจากนี้ปัญหาของวัยรุ่นที่เกิดจากพ่อแม่หรือครอบครัวที่พ่อแม่มักจะเข้มงวดดูดาตลอดเวลา ครอบครัวที่พ่อแม่ทะเลาะกัน ทำให้ครอบครัวขาดความรักความอบอุ่น ยังสอดคล้องสัมพันธ์กับแนวคิดเกี่ยวกับครอบครัว (นงลักษณ์ เอมประดิษฐ์, 2539) ในเรื่องการอบรมเลี้ยงดูตามวิถีไทย ดังนี้

- การใช้พฤติกรรมทางวาจาอย่างมากและแสดงเหตุผลน้อย กรณีนี้คือ การอบรมเลี้ยงดูของผู้ใหญ่มักใช้พฤติกรรมทางวาจาโดยการบอก การออกคำสั่ง การขู่ การดูดา การตอบคำถาม ชี้แจงเหตุผลน้อย และส่วนใหญ่จะตอบสนองด้วยวิธีการนิ่งเฉยหรือหลีกเลี่ยงไปต่างๆ

- การใช้อำนาจในการอบรมเลี้ยงดู ผู้ใหญ่จะใช้อำนาจทั้งวาจาและท่าทางเมื่อเด็กกระทำการที่ไม่พอใจ ผู้ใหญ่จะลงโทษเด็กด้วยการตีกับบริเวณ หรือดราวงวัล ฯลฯ การใช้อำนาจนี้ขึ้นอยู่กับอารมณ์เป็นสำคัญ

- การไม่คงเส้นคงวา คือ ผู้ใหญ่จะแสดงพฤติกรรมในการอบรมเลี้ยงดู ถ้าอารมณ์ดีจะแสดงออกอย่างหนึ่ง ถ้าอารมณ์ไม่ดีจะแสดงออกอีกอย่างหนึ่ง

การที่ลูกวัยรุ่นเติบโตขึ้นท่ามกลางครอบครัวที่มีลักษณะดังกล่าวนี้ ย่อมจะส่งผลให้เกิดปัญหาต่างๆกับวัยรุ่นตามมาในที่สุด เพราะวัยรุ่นจะหาทางออกด้วยการไปคบเพื่อนฝูงเที่ยวเตร่เสพยาเสพติดหรือเล่นการพนัน จนกระทั่งหนีออกจากบ้านในที่สุด

ผู้วิจัยพบว่า ปัญหาของวัยรุ่นที่เกิดจากการนำเสนอของสื่อ มีความสอดคล้องกับแนวคิดและทฤษฎีเรื่องอิทธิพลของสื่อมวลชน ตามที่ โจเซฟ ที แคลปเปอร์ (Joseph T. Klapper อ้างถึงใน ประมะ สตะเวทิน, 2533) กล่าวถึงอิทธิพลของสื่อมวลชนประเภทต่างๆที่มีต่อทัศนคติและพฤติกรรมด้านต่างๆของประชาชนว่า

- อิทธิพลของสื่อมวลชน จะสนับสนุนทัศนคติ ค่านิยม ความมีใจในมเอียงและพฤติกรรมของประชาชนให้มีความเข้มแข็งขึ้นและพร้อมที่จะแสดงผลออกมาได้ทันทีเมื่อมีแรงจูงใจพอ หรือเมื่อมีโอกาสเหมาะสม

- อิทธิพลของสื่อมวลชนยังสามารถเปลี่ยนแปลงทัศนคติ และพฤติกรรมของประชาชนได้ตลอดจนสร้างทัศนคติและค่านิยมใหม่ๆให้กับประชาชนได้ ซึ่งจะเกิดขึ้นต่อเมื่อบุคคลนั้นรับสารที่เสนอเรื่องราวในแนวเดียวกันบ่อยๆ เป็นอิทธิพลในลักษณะสะสม

นอกจากนี้ยังได้มีการสรุปอิทธิพลในด้านต่างๆของสื่อมวลชน โดยเฉพาะอิทธิพลต่อเด็กซึ่งมีดังนี้

- อาจเพิ่มความตื่นเต้นของเด็ก
- อาจสร้างนิสัยรุนแรงและก้าวร้าวให้แก่เด็ก
- อาจทำให้เด็กรู้สึกลำบากในการที่อดใจรอสิ่งที่ปรารถนา

- เปิดโอกาสทำให้เด็กหลีกเลี่ยงจากความกดดันทางสังคม และไม่มีควมรับผิดชอบต่อสังคม
- ทำให้เกิดการเลียนแบบตามที่ได้เห็นในทีวี
- อาจแทรกแซงและเบียดบังการปฏิบัติตนในชีวิตประจำวันของเด็ก

ดังนั้น เมื่อสื่อนำเสนอภาพของคู่รักในวัยเรียน ฉากเล็กชิ้นในละครหรือภาพยนตร์ ตลอดจนนำเสนอภาพการเลียนแบบวัฒนธรรมตะวันตกของวัยรุ่นไทย เช่น การแต่งกายด้วยเสื้อผ้าเดี่ยวหรือเกาะอกตามสมัยนิยม การไปเที่ยวกับเพื่อนต่างเพศสองต่อสอง การแสดงความรักต่อกันในที่สาธารณะ เป็นต้น สิ่งเหล่านี้จะส่งผลกระทบต่ออารมณ์ ความต้องการและความคิดของวัยรุ่นอย่างมาก ทำให้วัยรุ่นอยากเลียนแบบ อยากจะมีแฟน อยากแต่งตัวตามแฟชั่น รวมถึงอยากทดลองมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนด้วย เพราะคิดว่าวัยรุ่นคนอื่นๆเขาทำอย่างนั้นกัน พฤติกรรมของวัยรุ่นเหล่านี้ ส่วนหนึ่งถือได้ว่าเกิดจากอิทธิพลจากการนำเสนอของสื่อ และผู้วิจัยยังเห็นด้วยกับความคิดของพ่อแม่ที่ว่า “สื่อมักจะนำเสนอในด้านเดียว” คือเสนอแต่ภาพว่าเกิดอะไรขึ้นในหมู่วัยรุ่นบ้าง แต่ไม่มีการให้ข้อคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะถึงความเหมาะสมต่อพฤติกรรมต่างๆของวัยรุ่น

ผลกระทบต่อลูกวัยรุ่น

การที่วัยรุ่นต้องดำเนินชีวิตอยู่ท่ามกลางปัญหาต่างๆข้างต้น ย่อมจะส่งผลกระทบต่อวัยรุ่นบ้างไม่มากก็น้อย จากผลการวิจัยพบว่า ในความคิดเห็นของพ่อแม่ในนั้น ปัญหาของวัยรุ่นในปัจจุบันได้ส่งผลกระทบต่อตัววัยรุ่นในเรื่องของการเรียนและอนาคต ชีวิตส่วนตัวและความเป็นอยู่ ตลอดจนส่งผลกระทบต่อความประพฤติ และการใช้ชีวิตในสังคมของลูกด้วย ในที่นี้ผู้วิจัยจะขออภิปรายโดยให้ความสำคัญกับผลกระทบที่เกิดจากปัญหาเพศศึกษาของวัยรุ่น

ผลกระทบในเรื่องการเรียนและอนาคตของวัยรุ่น การที่วัยรุ่นมีความรู้สึกสนใจและเริ่มต้นคบเพื่อนต่างเพศหรือมีแฟนนั้น พ่อแม่ส่วนใหญ่มองว่าเป็นสิ่งที่ไม่สมควรและไม่เหมาะสมกับวัย ยังไม่ถึงเวลาที่วัยรุ่นจะคบหาเพื่อนต่างเพศแบบคู่รักในวัยเรียน เพราะอาจจะทำให้เสียการเรียนได้ วัยรุ่นจะไม่มีสมาธิในการเรียนเพราะมัวคิดถึงแฟนหรือคู่รักของตนอยู่ตลอดเวลา รอเวลาว่าเมื่อไรจะได้พบกัน และคิดว่าในขณะที่คนรักของตนจะกำลังทำอะไรอยู่ และการที่วัยรุ่นไม่ให้ความสำคัญหรือไม่สนใจการเรียนนี้เองจะส่งผลไปถึงอนาคตของวัยรุ่นด้วย อาจจะทำให้ผลการเรียนของวัยรุ่นตกต่ำลง ไม่มีกะจิตกะใจที่จะขวนขวายเพื่อศึกษาต่อในสถาบันการศึกษาที่ดี ส่งผลให้โอกาสในการประสบความสำเร็จหรือเจริญก้าวหน้าในอนาคตตามที่พ่อแม่คาดหวังไว้ น้อยลงไปด้วย

ผู้วิจัยมีความเห็นว่า การที่วัยรุ่นสนใจเรื่องของการคบเพื่อนต่างเพศหรือการมีแฟนนั้น ไม่ใช่เรื่องผิดปกติ เพราะนั่นเป็นธรรมชาติของวัยรุ่น เป็นธรรมชาติตามวัยของวัยรุ่น แต่ผลกระทบที่เกิดขึ้นนั้น เกิดจากการที่วัยรุ่นอายุน้อยและยังอยู่ในวัยรุ่น เวลาและสมาธิที่จะทุ่มเทให้กับการศึกษาจึงเป็นเรื่องสำคัญ อย่างที่ทราบกันว่าวัยรุ่นมีอารมณ์เปลี่ยนแปลงง่าย ถูกเร้าอารมณ์ได้ง่าย ทำให้วัยรุ่นที่คบเพื่อนต่างเพศหรือมีแฟน หลงใหลไปกับความรู้สึกในเรื่องความรัก อารมณ์อ่อนไหวต่างๆ เช่น ความคิดถึง ความเป็นห่วง ซึ่งความรู้สึกเหล่านี้จะบั่นทอนสมาธิและความใส่ใจต่อการเรียนของวัยรุ่น โดยพ่อแม่ส่วนใหญ่จะให้การยอมรับหรือเปิดโอกาสในการคบเพื่อนต่างเพศของลูกก็ต่อเมื่อจบการศึกษาและเข้าสู่วัยทำงานแล้วมากกว่า เพราะพ่อแม่เชื่อว่าในเวลานั้นลูกวัยรุ่นโตพอที่จะแยกแยะสิ่งที่ถูกที่ควร มีภาวะทางอารมณ์ที่มั่นคงกว่าตอนที่ยังอยู่ในวัยเรียน

นอกจากนี้แล้วผู้วิจัยยังพบว่า ผลกระทบในเรื่องการเรียนของลูกวัยรุ่นมีความสอดคล้องกับผลการวิจัยเรื่องปัญหาการไม่สนใจเรียนของวัยรุ่น ที่พ่อแม่ร้อยละ 42.0 หรือเกือบครึ่งหนึ่งของกลุ่มตัวอย่าง ระบุเป็นปัญหาที่น่าเป็นห่วงและหนักใจ

ผลกระทบต่อความประพฤติของวัยรุ่น เมื่อทราบในข้างต้นแล้วว่าวัยรุ่นจะเป็นวัยที่เริ่มให้ความสำคัญและสนใจเรื่องของการคบเพื่อนต่างเพศแบบคู่รักในวัยเรียน ความสนใจหรือความรู้สึกนี้จะเป็นเสมือนแม่เหล็กที่ดึงดูดให้วัยรุ่นต่างเพศกันหันมาคบหาและไปไหนมาไหนด้วยกัน พ่อแม่ส่วนใหญ่เป็นห่วงว่า การไปเที่ยวด้วยกันสองต่อสองของวัยรุ่นจะทำให้เกิดปัญหาความประพฤติที่ไม่เหมาะสมของวัยรุ่นตามมา เช่น การไปเที่ยวด้วยกันสองต่อสองในที่ลับตาคน การจับมือถือแขนหรือการกอดจูบแสดงความรักต่อกันในที่สาธารณะ รวมถึงการแต่งกายที่ไม่เหมาะสมในลักษณะดึงดูดความสนใจของเพศตรงข้ามของวัยรุ่นหญิง เช่น การใส่เสื้อสายเดี่ยว เสื้อเกาะอก เมื่อไปอยู่ที่ลับตาคนสองต่อสองแล้ว วัยรุ่นอาจจะเกิดอารมณ์และความต้องการทางเพศขึ้นมาได้ ซึ่งวัยรุ่นจะยังไม่รู้จักการยับยั้งชั่งใจหรือการคำนึงถึงความเหมาะสม และเกิดปัญหาการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนหรือก่อนวัยอันสมควรตามมา และยังส่งผลให้เกิดปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยเรียนหรือการทำแท้งเถื่อนของวัยรุ่นอีกด้วย

ผลกระทบต่อชีวิตส่วนตัวและความเป็นอยู่ของลูกนี้เป็นเรื่องที่ค่อนข้างละเอียดอ่อน จะเรียกว่าเป็นผลกระทบเชิงจิตวิทยา ก็ว่าได้ ผู้วิจัยตั้งข้อสังเกตว่าผลกระทบต่อชีวิตส่วนตัวและความเป็นอยู่ของวัยรุ่นนี้มีความสัมพันธ์คาบเกี่ยวกับผลกระทบต่อความประพฤติของวัยรุ่นด้วย แต่จะต่างกันตรงที่ว่าผลกระทบต่อความประพฤติของลูกวัยรุ่นนั้น พ่อแม่ส่วนใหญ่จะมองในลักษณะของความประพฤติที่ไม่เหมาะสมหรือเสื่อมเสียในทางชั่วช้า แต่ผลกระทบต่อชีวิตส่วนตัวและความ

เป็นอยู่ของคุณ พ่อแม่จะมองในเชิงภาพรวมของคุณทั้งหมดว่าเมื่อเข้าสู่วัยรุ่นหรือเมื่อคุณเริ่มคบเพื่อนต่างเพศ คุณวัยรุ่นมีความประพฤติเปลี่ยนแปลงไปอย่างไรบ้าง มีการดำเนินชีวิตเป็นอย่างไร ทั้งที่บ้านและชีวิตส่วนตัว ผู้วิจัยพบว่ากรณีแฟนและการคบเพื่อนต่างเพศของวัยรุ่นจะส่งผลให้ความประพฤติของคุณวัยรุ่นเปลี่ยนแปลงไป วัยรุ่นจะมีวิธีการดำเนินชีวิตต่างไปจากเดิม เช่น วัยรุ่นจะอยู่บ้านน้อยลง ชอบออกไปเที่ยวหรือพบปะกับเพื่อนฝูงข้างนอกบ้านมากกว่า หรือเมื่ออยู่ในบ้านก็จะชอบเก็บตัว ต้องการความเป็นส่วนตัวมากขึ้น มีการพูดคุยและใช้โทรศัพท์บ่อยครั้ง ในแต่ละครั้งจะใช้เวลาในการพูดคุยนานมาก วัยรุ่นจะไม่ค่อยสนใจเรื่องของงานบ้านและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของข้าวของเครื่องใช้ภายในบ้าน วัยรุ่นชอบที่จะแต่งตัวมากขึ้นหรือไม่ก็จะไม่สนใจเลย เพราะใช้เวลาไปกับความสนใจในเรื่องของเพื่อนต่างเพศ เพื่อนสนิท รวมไปถึงการไปเที่ยวเตร่

นอกจากนี้ผู้วิจัยยังพบว่า เมื่อวัยรุ่นในสังคมมีความเกี่ยวข้องกับปัญหาหลายๆด้านแล้ว จะส่งผลให้สังคมโดยรวมไม่มีความน่าอยู่ การใช้ชีวิตของวัยรุ่นในสังคมก็จะได้รับผลกระทบไปด้วย เช่น วัยรุ่นจะไม่มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน วัยรุ่นจะรับเอาค่านิยมที่ผิดๆหรือแนวทางการปฏิบัติที่ไม่ถูกต้องในสังคมมาเป็นแบบอย่างให้กับตนเอง วัยรุ่นจะต้องเติบโตมาในสภาพสังคมที่เต็มไปด้วยปัญหามากมายประการ ผู้วิจัยจึงตั้งข้อสังเกตว่า ปัญหาเกี่ยวกับเพศศึกษาของวัยรุ่นนี้จะส่งผลกระทบต่อวัยรุ่นเหมือนกับวงวน คือปัญหาทุกปัญหาของวัยรุ่นมีความเกี่ยวข้องกัน และจะส่งผลกระทบต่อๆกันไปหลายๆด้าน นั่นคือ ถ้าไม่มีการแก้ปัญหาต่างๆให้กับวัยรุ่น ผลกระทบในทางลบที่เกิดขึ้นก็จะวนเวียนอยู่อย่างนั้น

นอกจากนี้ผลการวิจัยยังพบว่า ปัญหาต่างๆของวัยรุ่นนั้นส่งผลกระทบต่อพ่อแม่ที่มีลูกวัยรุ่นด้วย ในแง่ของการเปิดรับและแสวงหาความรู้ของพ่อแม่เพื่อนำมาสอนลูก ส่งผลให้พ่อแม่มีภาระหน้าที่และความรับผิดชอบต่อครอบครัวมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดเรื่องบทบาทของสมาชิกในครอบครัวกับนักเรียนวัยรุ่นในเรื่องบทบาทของพ่อแม่ ที่กล่าวถึงบทบาทของพ่อแม่ในงานวิจัยของเจดีย์ บุรีภักดีและคณะ (2526: 78-95) พ่อแม่ที่ดีพึงแสดงบทบาทที่สำคัญ 5 ประการ คือ 1)เป็นพ่อแม่ที่ดีของคุณ 2)เป็นหัวหน้าที่ดีของครอบครัว 3)เป็นบุคคลตัวอย่างแก่สมาชิกในครอบครัว 4)เป็นสามีภรรยาที่ดี และ5)เป็นพลเมืองที่ดีของสังคม

โดยการเป็นพ่อแม่ที่ดีของคุณนั้น ต้องให้ความรักความอบอุ่นกับลูก ด้วยการให้ความเอาใจใส่ ใกล้ชิด สนทนาไต่ถามถึงการเรียน การเล่น การคบเพื่อน แสดงความรักโดยการสัมผัส กอด ลูบ ลูบผม ใช้ถ้อยคำที่สุภาพ อ่อนหวานกับลูก ให้กำลังใจลูก ตักเตือนเมื่อลูกทำผิด ให้อภัยยามที่

ลูกผิดหวัง ซึ่งขมขื่นดีเมื่อลูกประสบความสำเร็จ ให้คำปรึกษาเมื่อลูกมีปัญหา และเป็นที่พักพิงยามที่ลูกเจ็บไข้ ตลอดจนแนะนำอบรมให้ลูกประพฤติดี ทำตนเป็นตัวอย่างที่ดี ฝึกลูกให้เป็นคนกล้าหาญ ฝึกให้ลูกเป็นคนมีระเบียบวินัย รู้จักเคารพในสิทธิของผู้อื่น รู้จักประหยัด มีความกตัญญูกตเวที พึ่งตนเองได้ มีความอดทนและรู้จักอ่อนน้อมถ่อมตน เป็นต้น นอกจากนี้ยังต้องให้การศึกษากำกับดูแลเป็นอย่างดี โดยพยายามอดทนที่จะหารายได้มาเป็นทุนการศึกษาแก่ลูก

จากที่กล่าวมา จะเห็นได้ว่า การที่ลูกวัยรุ่นในปัจจุบันใช้ชีวิตอยู่ท่ามกลางสังคมที่เต็มไปด้วยความวุ่นวายและเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ย่อมส่งผลกระทบต่อพ่อแม่ที่มีลูกวัยรุ่นต้องปรับตัวตามไปด้ว้เป็นเรื่องธรรมดา พ่อแม่จะต้องมีการเปิดรับสื่อและแสวงหาความรู้ในด้านต่างๆมากขึ้นเพื่อนำมาสอนลูก เพื่อให้พ่อแม่มีความรู้เท่าทันสถานการณ์และเหตุการณ์ต่างๆ เพื่อให้พ่อแม่รู้จักวิธีการอบรมสั่งสอนและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นกับลูก และนอกจากนี้พ่อแม่ยังต้องมีภาระหน้าที่และความรับผิดชอบต่อครอบครัวมากขึ้น เพราะสภาพเศรษฐกิจในปัจจุบันมีการแข่งขันสูง ค่าครองชีพและค่าใช้จ่ายในการศึกษาเล่าเรียนของลูกก็เพิ่มขึ้นด้วย รวมถึงการวิถีการดำเนินชีวิตของวัยรุ่นในปัจจุบันก็เปลี่ยนแปลงไป พ่อแม่ต้องเผื่อค่าใช้จ่ายในเรื่องของการเรียนพิเศษ การไปเที่ยวกับเพื่อนๆ และค่าใช้จ่ายอื่นๆของลูกที่จะตามมา

แนวทางแก้ไขปัญหา

แนวทางแก้ไขปัญหาด้วยการสร้างความรัก ความอบอุ่น ความเข้าใจในครอบครัว ของพ่อแม่ นั้น สอดคล้องกับแนวคิดเรื่องครอบครัวกับการขัดเกลาทางสังคม (Socialization) โดยครอบครัวจะทำหน้าที่ ดังนี้ (Dannis R. Smith and Keith L. Williamson, 1983: 121-138)

- 1) เป็นเสมือนโรงเรียน คือ เป็นแหล่งประสิทธิ์ประสาทความรู้สำหรับการดำเนินชีวิต
- 2) เป็นเสมือนศาลยุติธรรม เมื่อมีความไม่ลงรอยเกิดขึ้นในครอบครัวต้องมีการแก้ปัญหาอย่างมีหลักเกณฑ์ โดยเฉพาะเมื่อสมาชิกฝ่าฝืนกฎระเบียบของครอบครัว เป้าหมายก็คือการควบคุมพฤติกรรมที่ไม่พึงปรารถนา
- 3) เป็นเสมือนที่ประชุม ทุกคนมีความคิด ความรู้สึก ทักษะคติ พฤติกรรมการสื่อสารในครอบครัวจึงเป็นรูปแบบพื้นฐานที่ดีที่สุดของการแสดงออกซึ่งความคิดเห็น
- 4) เป็นเสมือนคณะกรรมการ สมาชิกในครอบครัวจะดำเนินการในการแก้ปัญหาและตัดสินใจในแบบที่คล้ายกับเป็นคณะกรรมการ โดยร่วมกันขบคิดปัญหาต่างๆ
- 5) เป็นแหล่งนันทนาการ ถ้าสมาชิกในครอบครัวรู้สึกสนุกสนานในการแสดงออกในครอบครัวเหมือนการมีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อน นั้นหมายถึง ครอบครัวมีบรรยากาศที่ดี บ้านควร

เป็นที่ผ่อนคลายความตึงเครียดจากภารกิจประจำวัน มีการสังสรรค์ในหมู่สมาชิกและแสวงหาความบันเทิงร่วมกัน

6) เป็นกลุ่มพัฒนาตนเอง มีการใช้กระบวนการกลุ่มเพื่อส่งเสริมให้สมาชิกเปิดอกพูดคุยถึงความรู้สึกต่างๆของตนและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

ส่วนแนวทางการแก้ไขปัญหาด้วยการดูแลเรื่องการคบเพื่อนของวัยรุ่น ที่คงจะไม่พ้นเป็นหน้าที่ของพ่อแม่ ผู้ปกครองและผู้ใหญ่ในสังคม พ่อแม่ต้องคอยดูแลเอาใจใส่เรื่องการคบเพื่อนของวัยรุ่น ทั้งนี้เพราะการสอนให้ลูกรู้จักเลือกคบที่ดี มีทัศนคติ และค่านิยม รวมถึงพฤติกรรมที่สอดคล้องกับบรรทัดฐานของสังคมทั่วไปก็จะส่งผลให้ ลูกวัยรุ่นมีทัศนคติ ค่านิยม รวมถึงความประพฤติที่ดีตามกลุ่มเพื่อนของวัยรุ่นไปด้วย ไม่ทำอะไรที่ขัดกับบรรทัดฐานของกลุ่มและของสังคม

และสุดท้ายคือการแก้ไขปัญหาในภาพรวม หรือการแก้ไขปัญหาโดยความร่วมมือของโรงเรียน ชุมชน และสังคม ที่ต้องร่วมกันและถือเป็นเป้าหมายที่สำคัญอย่างยิ่งในการแก้ไขปัญหาให้กับวัยรุ่นที่จะเติบโตมาเป็นนักศึกษาที่ดีของสถาบันการศึกษา เป็นสมาชิกที่ดีของชุมชนและสังคม รวมถึงเป็นพลเมืองที่มีศักยภาพและความพร้อมสมบูรณ์ในการเป็นกำลังสำคัญของการพัฒนาประเทศต่อไป ซึ่งผลการวิจัยนี้ก็เป็นไปตามแนวคิดในเรื่องของแหล่งการสอนเพศศึกษาโดยบุคคลในชุมชนหรือสังคม ซึ่งมีแนวคิดที่ว่า ชุมชนหรือสังคมมีส่วนสำคัญในการช่วยสอนเพศศึกษาให้กับวัยรุ่น

นอกจากนี้ผลการวิจัยยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของสุวรรณ หงษ์ศรีสุวรรณ(2544, 95) ที่พบว่า วิธีแก้ไขปัญหาความประพฤติที่เกี่ยวข้องกับการมีเพศสัมพันธ์ที่ไม่เหมาะสมของลูกวัยรุ่น ดังนี้

- ให้ความอบอุ่น ความใกล้ชิด ให้การอบรมสั่งสอน สร้างความเข้าใจให้ลูก ชี้ให้เห็นผลดี ผลเสีย และแนะนำแนวทางที่ถูกต้องให้
- อบรมให้ลูกตระหนักถึงหน้าที่ในการศึกษาหาความรู้ เพื่อให้เกิดความสำเร็จในชีวิต ฝึกให้เป็นคนคิดได้เอง รู้จักอะไรควรทำ ไม่ควรทำ สามารถตัดสินใจได้ด้วยตนเองได้อย่างถูกต้อง แต่หากมีปัญหา สามารถขอคำปรึกษาจากพ่อแม่ได้
- ประสานความร่วมมือระหว่างพ่อแม่ และครูในการสอดส่องดูแลความประพฤติของลูก

- หากลูกผิดพลาด เป็นกำลังใจ ให้ความเข้าใจกับลูก
- สอนให้ลูกรู้จักคบเพื่อน หากิจกรรมต่างๆให้ทำ เพื่อไม่ให้หมกมุ่น เช่น เล่น กีฬา ดนตรี เกมส์ หรือเข้าวัด สวดมนต์ ทำสมาธิ ซึมซับสิ่งดีงาม
- เปิดโอกาสให้ลูกคบเพื่อนต่างเพศ แต่ให้อยู่ในสายตา

ส่วนที่ 2 การสอนเพศศึกษาในครอบครัวของพ่อแม่ในปัจจุบัน

สาเหตุที่พ่อแม่ส่วนใหญ่ไม่ได้สอนเรื่องเพศศึกษาแก่ลูก

จากผลการวิจัยจะเห็นได้ว่า สาเหตุที่ทำให้พ่อแม่ส่วนใหญ่ไม่ได้สอนเรื่องเพศศึกษาแก่ลูก มีอยู่มากมายหลายประการด้วยกัน แต่สาเหตุสำคัญที่สุดคือ ความเขินอายและไม่กล้าพูดคุยเรื่องเพศศึกษา (ร้อยละ 76.0 ของพ่อแม่ที่ตอบเช่นนี้) รองลงมาคือ พ่อแม่กลัวว่าจะเป็นการชี้้นำให้ลูกไปปฏิบัติ (ร้อยละ 58.0 ของพ่อแม่ที่ตอบเช่นนี้) รวมไปถึงสาเหตุอื่นๆที่ได้กล่าวไปแล้วในผลการวิจัย ซึ่งผลการวิจัยนี้มีความสอดคล้องกับความจริงเกี่ยวกับการสอนเพศศาสตร์ศึกษา (ศูนย์วิจัยและพัฒนาเพศศาสตร์ศึกษา สถาบันวิจัยการแพทย์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2545 : 7) ที่กล่าวว่า ความจำเป็นในการสอนเพศศึกษามีมากขึ้น เพราะการแพร่ระบาดของโรคเอดส์ และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์อื่นๆ การตั้งครมภ์ไม่พึงปรารถนา การหลอกลวงและการล่วงเกินทางเพศ ซึ่งส่งผลโดยตรงต่อเด็ก และการมีช่องทางมากมายมาชักจูงเด็กที่ขาดความรู้ ความเข้าใจ แต่ธรรมชาติผลักดันให้กระทำ และเมื่อพูดถึงการสอนเพศศาสตร์ศึกษา คนส่วนมาก โดยเฉพาะพ่อแม่ ผู้ปกครองและครูจะวิตกกังวลว่า การสอนเพศศึกษาในบ้านหรือในโรงเรียน จะเป็นสิ่งผลักดันให้เด็กอยากรู้ อยากลองและอยากมีเพศสัมพันธ์เร็วขึ้น (ซีโพร่งให้กระรอก) แต่ผลจากการสำรวจและวิจัยขององค์การอนามัยโลก จากข้อมูลการสอนเพศศาสตร์ศึกษาทั่วโลก(1993) พบว่า การสอนเพศศึกษาให้เด็กไม่ได้กระตุ้นให้เด็กอยากลองหรือมีเพศสัมพันธ์เพิ่มมากขึ้น การให้ความรู้ที่ถูกต้องเสียอีก กลับจะทำให้เด็กมีเพศสัมพันธ์ช้าลง มีความรู้ทางด้านการคุมกำเนิดที่ถูกต้องมากขึ้น

ผลกระทบต่อลูกวัยรุ่นเมื่อไม่ได้รับการสอนเรื่องเพศศึกษาจากพ่อแม่

จากผลการวิจัยพบว่า เมื่อพ่อแม่ส่วนใหญ่ไม่ได้สอนเรื่องเพศศึกษาแก่ลูกจะส่งผลกระทบต่อให้ลูกขาดความรู้ความเข้าใจเรื่องเพศศึกษาที่ถูกต้อง และเกิดการลองผิดลองถูกด้วยตนเอง ซึ่งการลองผิดลองถูกนี้เองจะส่งผลต่อชีวิตและอนาคตของเด็ก

ซึ่งผลการวิจัยนี้มีความสอดคล้องกับผลการวิจัยของสุวรรณมา หงษ์ศรีสุวรรณ(2544, 95) ที่พบว่าผลกระทบหากพ่อแม่ไม่ให้ความรู้เรื่องเพศศึกษาแก่ลูก มีดังนี้

- ลูกจะทดลองเอง เพราะอยากรู้ และจะเกิดความผิดพลาด เกิดความเสียหาย ส่งผลต่อการเรียน และอาจจะหลงผิด เห็นเรื่องเพศเป็นเรื่องสนุก มีโอกาสที่จะทดลองทำอีก
- ลูกๆ ไม่กล้าพูดเรื่องเพศกับพ่อแม่ เพราะกลัวว่าจะเป็นเรื่องที่น่ารังเกียจ เด็กไม่กล้าพูดความจริงในปัญหาที่กำลังเผชิญอยู่ อาจได้รับคำแนะนำจากเพื่อน หรือผู้ที่ไม่รู้จริง แนะนำไปในทางที่ผิด
- ลูกจะให้ความสำคัญกับเพื่อนมากกว่า เพราะสามารถคุยกันได้
- ลูกเกิดความสับสนในการปฏิบัติตนว่าถูกต้องหรือไม่

ความจำเป็นของการสอนเรื่องเพศศึกษาในครอบครัว

จากผลการวิจัยจะเห็นได้ว่า ความคิดเห็นต่อความจำเป็นในการสอนเรื่องเพศศึกษาในครอบครัวของพ่อแม่ สามารถแบ่งออกได้เป็น 3 กลุ่ม ดังนี้ พ่อแม่คิดว่าการสอนเรื่องเพศศึกษาแก่ลูกมีความจำเป็นอย่างมาก 2) พ่อแม่คิดว่าการสอนเรื่องเพศศึกษาแก่ลูกมีความจำเป็นอยู่บ้าง 3) พ่อแม่คิดว่าการสอนเรื่องเพศศึกษาแก่ลูกไม่มีความจำเป็นและไม่ต้องการที่จะสอนเลย

ผู้วิจัยได้ตั้งข้อสังเกตว่า พ่อแม่ในกลุ่มที่ 3 ที่ตอบว่า การสอนเพศศึกษาแก่ลูกไม่มีความจำเป็นและไม่ต้องการที่จะสอนเลยนั้น น่าจะเป็นพ่อแม่ที่ขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเพศศึกษาที่ถูกต้อง หรือมีทัศนคติ ตลอดจนประสบการณ์ที่ไม่ดีเกี่ยวกับเพศศึกษา ทำให้พ่อแม่ไม่เข้าใจ ไม่เห็นความสำคัญและไม่ยอมรับการสอนเพศศึกษาในครอบครัว ซึ่งนับว่าเป็นความเข้าใจผิดอย่างมาก เนื่องจากการสอนเพศศึกษาในครอบครัวหรือการสอนเพศศึกษาให้กับวัยรุ่นมีความจำเป็นอย่างมาก ดังที่กล่าวไว้ในคู่มือการสอนเพศศาสตร์ศึกษา (ศูนย์วิจัยและพัฒนาเพศศาสตร์ศึกษา สถาบันวิจัยการแพทย์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2545 : 1-2) ถึงความจำเป็นของเพศศาสตร์ศึกษาว่าเพศศาสตร์ศึกษาเป็นส่วนหนึ่งที่จำเป็นของชีวิตเมื่อต้องดำรงอยู่ในสังคมมนุษย์ด้วยเหตุผลสำคัญ ดังต่อไปนี้

1. ทั้งหญิงและชายไม่อาจดำรงชีพอยู่ด้วยสัญชาตญาณเพียงอย่างเดียว มนุษย์ต้องมีความสามารถแยกแยะความดีความชั่ว ความสุนทรีย์และความน่าเกลียด ความควรและความไม่ควร ความผิดและความถูก มนุษย์ใช้วิจรรณญาณในการตัดสินใจบนพื้นฐานของจารีตทางสังคม มนุษย์สร้างสังคมแต่มีได้เสียวยาว ดังนั้นจึงต้องมีการสร้างค่านิยม

2. เพศทรงคุณค่าสำคัญและลึกซึ้งในวงจรชีวิตของมนุษย์ เป็นของทุกเพศ ทุกวัย และการแสดงออกทางเพศ ทุกสภาวะทางอารมณ์ ทุกสภาวะทางร่างกาย ทุกเชื้อชาติและศาสนา

3. ทั้งหญิงและชายต้องการการเรียนรู้เพื่อพัฒนาพฤติกรรมทางเพศได้เหมาะสม

4. สังคมของเราเป็นสังคมปิดที่มีพหุมาตรฐานเกี่ยวกับพฤติกรรมทางเพศ อาจทำให้เด็กซึ่งยังไม่บรรลุนิติภาวะเกิดความไม่เข้าใจ และรู้สึกสับสน

5. เด็กๆ ได้ข้อมูลเรื่องเพศจาก คนรับใช้ เพื่อนฝูง ญาติมิตร สื่อต่างๆ เช่น สิ่งตีพิมพ์ วีดิโอ อินเทอร์เน็ต ฯลฯ ซึ่งอาจเป็นข้อมูลผิด หรือคลาดเคลื่อน ทำให้เกิดผลร้าย

6. สื่อโป๊ลามกมักสร้างมุมมองที่ผิดในเรื่องเพศ และก่อความเสียหายแก่ทั้งหญิงและชาย

7. ทั้งผู้เยาว์และผู้ใหญ่ต่างมีความวิตกกังวลจากการขาดความรู้เรื่องเพศที่ถูกต้อง หรือจากเรื่องเล่าขานตามๆ กันมา และความเชื่อที่ผิดๆ

8. เด็กหนุ่มมิได้เพียงต้องการข้อมูลแต่ต้องการผู้ใหญ่ที่จะช่วยแนะนำ เช่น เมื่อเกิดการหลั่งน้ำอสุจิเป็นครั้งแรก การมีจินตนาการทางเพศ และช่วยคลายความกังวลเกี่ยวกับการสำเร็จความใคร่ด้วยตนเอง เขาต้องการผู้ใหญ่สักคนคอยช่วยแก้ความกังวลเกี่ยวกับรูปร่างที่เปลี่ยนแปลงไปเมื่อเข้าสู่วัยรุ่น คอยอธิบายถึงความแตกต่างของเด็กชายและเด็กหญิงด้านความสัมพันธ์และเสน่ห์แห่งเพศ ตลอดจนคอยแนะนำวิธีการรับมือกับความรูสึกแปลกใหม่จากแรงกระตุ้นทางเพศ

9. เด็กสาวต้องการข้อมูลและผู้ใหญ่สักคนที่จะช่วยแนะนำเมื่อแรกที่มีรอบเดือน และช่วยจัดการกับความเปลี่ยนแปลงทางสรีระ ตลอดจนช่วยคลายกังวลเรื่องรูปร่าง รวมทั้งช่วยอธิบายความแตกต่างระหว่างหญิงกับชาย ในด้านความสัมพันธ์ เสน่ห์ทางเพศ และช่วยแนะนำวิธีควบคุมความรู้สึกแปลกใหม่อันเกิดจากแรงกระตุ้นทางเพศ

10. การวางแผนครอบครัวเป็นสิ่งจำเป็น เพื่อให้เด็กที่เกิดมาเป็นที่ต้องการและเป็นส่วนหนึ่งของครอบครัว

11. เพศศาสตร์ศึกษาจะช่วยให้เด็กเกิดความเข้าใจ เกิดความตระหนัก และสามารถหลีกเลี่ยงและจัดการกับการล่วงเกินทางเพศได้อย่างเหมาะสม รวมถึงสามารถป้องกันตนเองจากอาชญากรรมทางเพศ ทำนองนี้ได้ด้วย

12. เพศศาสตร์ศึกษาสำหรับพ่อแม่ผู้ปกครอง เพื่อให้มีบทบาทช่วยผู้เยาว์ในการพัฒนาทัศนคติทางบวกในเรื่องเพศ ถ้าเขาเหล่านั้นได้รับคำตอบที่ถูกต้องตรงไปตรงมาและเหมาะสมกับวัย

13. ผู้เยาว์ที่ปราศจากความวิตกกังวลเกี่ยวกับเพศของตน และมีความเข้าใจเป็นอย่างดีเกี่ยวกับร่างกาย และความรู้สึกของตน จะพัฒนาความเชื่อถือในตนเอง ความนับถือและภูมิใจในตัวเองมากขึ้น

ดังนั้น จะเห็นได้ว่า การสอนเพศศึกษาแก่วัยรุ่นมีความจำเป็นอย่างแท้จริง พ่อแม่จึงควร จะทำความเข้าใจกับการสอนเพศศึกษา ตลอดจนปรับทัศนคติของตนเองเสียใหม่ เพื่อให้ลูกวัยรุ่น เติบโตขึ้นมาอย่างมีความสมดุลและสมบูรณ์พร้อมทั้งร่างกายและจิตใจ

วิธีการสอนเพศศึกษาในครอบครัวของพ่อแม่ในปัจจุบัน

จากผลการวิจัยพบว่า วิธีการสอนเพศศึกษาหรือพูดคุยกับลูกวัยรุ่นของพ่อแม่ พบว่ามี 2 วิธีการ คือ

1) การสื่อสารด้วยวจนภาษา(Verbal Communication)

เป็นการสื่อสารระหว่างพ่อแม่และลูกวัยรุ่น โดยใช้การพูดคุยกันเป็นหลัก ได้แก่

- ก. การพูดคุยสนทนาระหว่างสมาชิกในครอบครัว
- ข. การยกตัวอย่างเพื่อให้เกิด
- ค. กลวิธีในการว่ากล่าว ตักเตือนหรือห้ามปราม

2) การสื่อสารด้วยอวัจนภาษา(Non-verbal Communication) ได้แก่

- ง. ทำตนเสมือนเพื่อน
- จ. การดูแลเอาใจใส่ ให้ความรักและความอบอุ่น
- ฉ. ทำความเข้าใจต่อลูกวัยรุ่นและพยายามเอาใจเขามาใส่ใจเรา
- ช. การปฏิบัติตนเป็นต้นแบบ
- ซ. การทำกิจกรรมร่วมกันระหว่างสมาชิกในครอบครัว

จากผลการวิจัยดังกล่าว สามารถใช้แนวคิดและทฤษฎีในเรื่องการสื่อสารเข้ามาอธิบายได้ เมื่อพิจารณาตามความหมายของการสื่อสารที่ว่า การสื่อสาร หมายถึง การถ่ายทอดข่าวสารจากที่ หนึ่งไปยังอีกที่หนึ่ง(George A. Miller) การสื่อสาร คือ กระบวนการของการถ่ายทอดสาร (Message) จากบุคคลฝ่ายหนึ่ง ซึ่งเรียกว่า ผู้ส่งสาร(Source) ไปยังบุคคลอีกฝ่ายหนึ่ง ซึ่งเรียกว่า ผู้รับสาร(Receiver) โดยผ่านสื่อ(Channel) (ปรเมะ สตะเวทิน, 2525) จะเห็นว่าวิธีการทั้ง 2 วิธีการ มีองค์ประกอบของการสื่อสารครบทั้ง 4 อย่างคือ ผู้ส่งสาร(พ่อแม่) สาร(เรื่องราวที่ต้องการจะสอน หรือจะพูดคุยกับลูก) ช่องทาง(วิธีการ/คำพูด/การดูแลเอาใจใส่/แสดงออกถึงความรัก) และผู้รับสาร (ลูกวัยรุ่น)

ด้วยแนวคิดดังกล่าวนี้ ผู้วิจัยจึงถือว่าทั้ง 2 วิธีการนั้น เป็นแนวทางการสื่อสารเรื่องเพศ ศึกษาในครอบครัวของพ่อแม่ เป็นการสื่อสารของพ่อแม่ต่อเรื่องใดเรื่องใดไปยังลูกวัยรุ่น ถึงแม้ว่า พ่อแม่แต่ละคนจะมีวิธีการในสื่อสารกับลูกวัยรุ่นต่างกัน แต่ก็มีวัตถุประสงค์คล้ายๆกัน คือ ต้องการ

ให้ความรู้กับลูก ต้องการตักเตือนหรือให้คำแนะนำในเรื่องบางอย่างกับลูก หรือต้องการแสดงความรักความห่วงใย ความปรารถนาดีต่อลูก

นอกจากนี้ผู้วิจัยยังพบว่า ผลของการวิจัยมีความสอดคล้องและเป็นไปแนวความคิดเรื่องความสัมพันธ์ในครอบครัว(Family Cohesion) ของโอลสันและคณะ(Olson et.al., 1979: 5-6) ที่กล่าวว่าครอบครัวเปรียบเสมือนระบบหนึ่ง ซึ่งประกอบไปด้วยสมาชิกที่มาอยู่ด้วยกัน โดยทั่วไปหมายถึง พ่อแม่และลูกเป็นส่วนใหญ่ พ่อแม่และลูกจึงเชื่อมโยงกันเป็นระบบด้วยสัมพันธ์ภาพซึ่งก็คือ การปฏิสัมพันธ์หรือการติดต่อสื่อสารกันระหว่างบุคคลในครอบครัวนั่นเอง(Schiamberg, 1988: 313 อ้างถึงใน นวรัตน์ ศรีรัฐเพชร, 2539: 13) โดยมีตัววัดระดับความสัมพันธ์ภายในครอบครัว 9 ตัวคือ 1)ความผูกพันทางอารมณ์ 2)ความมีอิสระภาพของคนในครอบครัว 3)ขอบเขตของความสัมพันธ์ของคนในครอบครัว 4)การใช้เวลาอยู่ร่วมกัน 5)ความใกล้ชิดสนิทสนมกัน 6)ความเป็นเพื่อน 7)การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ 8)ความสนใจร่วมกัน 9)การพักผ่อนหย่อนใจ

การที่ครอบครัวมีการสื่อสารกันโดยการใช้วัจนภาษาหรือการพูดคุยกันนั้น เป็นการแสดงถึงความผูกพันใกล้ชิดสนิทสนมกันของคนในครอบครัว และเป็นการสื่อสารแบบต่อหน้า (Face-to-Face Communication)ซึ่งจัดว่าเป็นการสื่อสารที่ดีที่สุดของคนเรา เนื่องจากสามารถเข้าใจความหมายและรับรู้ถึงความรู้สึกของกันและกันได้เป็นอย่างดี เมื่อลูกมีข้อสงสัยหรือมีปัญหาคับข้องใจอะไรก็สามารถที่จะระบายหรือขอคำปรึกษาจากพ่อแม่ได้ทันที

การที่พ่อแม่ทำตัวเป็นเพื่อนกับลูกวัยรุ่นสอดคล้องกับแนวความคิดเรื่องความสัมพันธ์ในครอบครัว ซึ่งความเป็นเพื่อนระหว่างพ่อแม่และลูกนี้จะแสดงถึง การที่จะมีความไว้วางใจซึ่งกันและกัน มีความเชื่อใจกัน พุดจาให้ความเป็นกันเองเปิดเผย ให้ความสนิทสนมคุ้นเคยกัน ผู้วิจัยมองว่า ครอบครัวใดก็ตามที่พ่อแม่หรือลูกมีการสื่อสารกันในลักษณะของเพื่อน แสดงว่าครอบครัวนั้นมีระดับความสัมพันธ์ในครอบครัวสูงหรือแน่นแฟ้น คือ ต่างฝ่ายต่างยอมรับกันและกัน อย่างที่เราทราบดีว่าลูกวัยรุ่นมักจะเชื่อฟังและให้ความสำคัญกับเพื่อนมากกว่าพ่อแม่ แต่เมื่อเขาเป็นกันเองกับพ่อแม่และปฏิบัติต่อกันอย่างเพื่อนก็เท่ากับเขายอมรับว่า “ไม่ข้อแตกต่างหรือไม่มีความลับกับพ่อแม่”

แนวทางการสื่อสารในลักษณะนี้น่าจะเหมาะกับครอบครัวที่พ่อแม่เป็นคนไม่ค่อยพูดหรือไม่ชอบที่จะยุ่งเรื่องส่วนตัวของลูก เป็นการรักษาระยะห่างระหว่างพ่อแม่ เพราะพ่อแม่ในครอบครัวลักษณะนี้มักจะไม่แสดงตัวโดดเด่นว่ามีความสนิทสนมแบบเพื่อนกับลูกมากนัก หรือมักจะไม่นิพูดคุยกหยอกล้อกับลูก แต่ชอบที่จะแสดงออกถึงความรักความเป็นห่วงของพ่อแม่ด้วยการเอาใจใส่ดูแลข้าวของและความเป็นอยู่ของลูก เช่น เรื่องอาหารการกิน เรื่องเสื้อผ้า เรื่องการเรียน เรื่องความเป็นอยู่ภายในบ้าน เป็นต้น

ความรู้ของพ่อแม่ในการสอนเรื่องเพศศึกษาในครอบครัว

พ่อแม่คิดว่าตนเองมีความรู้ ความเข้าใจและความสามารถในการสอนเรื่องเพศศึกษาให้แก่ลูกมากที่สุดในเรื่องผลกระทบของการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน(ร้อยละ 82.0) รองลงมาคือ วิธีการป้องกันการตั้งครรภ์ตามปกติ(ร้อยละ 70.0) ความรัก การเลือกคู่ครองและชีวิตครอบครัว(ร้อยละ 70.0) การวางแผนชีวิตและอนาคต การวางแผนครอบครัว(ร้อยละ 68.0) โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์มีอะไรบ้างและป้องกันอย่างไร(ร้อยละ60.0) เรื่องสาเหตุหรือโอกาสในการตั้งครรภ์(ร้อยละ 58.0) การป้องกันการตั้งครรภ์เมื่อถูกข่มขืน(ร้อยละ 58.0) วิธีการควบคุมอารมณ์ทางเพศของวัยรุ่น(ร้อยละ 58.0) วิธีป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์(ร้อยละ 52.0) เรื่องเพศสัมพันธ์(ร้อยละ 48.0) การมีเพศสัมพันธ์เสี่ยงต่อสุขภาพอย่างไร(ร้อยละ 44.0) ผลเสียจากการทำแท้งเถื่อน(ร้อยละ42.0) ระบบสืบพันธุ์ชาย/หญิง(ร้อยละ 38.0) เจตคติ/ความเข้าใจผิดเรื่องเพศ(ร้อยละ38.0) ต่อมาควบคุมอารมณ์ทางเพศ(ร้อยละ 30.0) เงื่อนไขการทำแท้งที่ถูกกฎหมาย(ร้อยละ 20.0) และเรื่องเพศศึกษาที่พ่อแม่คิดว่ามีความรู้ความเข้าใจน้อยที่สุด คือ เรื่องการสำเร็จความใคร่ด้วยตนเอง(ร้อยละ 16.0)

แต่ในความเป็นจริงแล้ว พ่อแม่เคยสอนเพศศึกษาให้กับลูกวัยรุ่นมากที่สุดในเรื่องผลกระทบของการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน(ร้อยละ 92.0) รองลงมาคือ เรื่องการวางแผนชีวิต อนาคต และการวางแผนครอบครัว(ร้อยละ 88.0) เรื่องความรัก การเลือกคู่ครอง และชีวิตครอบครัว(ร้อยละ 86.0) โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์มีอะไรบ้างและป้องกันอย่างไร(ร้อยละ 80.0) วิธีป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์(ร้อยละ 62.0) สาเหตุหรือโอกาสในการตั้งครรภ์(ร้อยละ 56.0) วิธีการป้องกันการตั้งครรภ์ตามปกติ(ร้อยละ 56.0) เรื่องวิธีการควบคุมอารมณ์ทางเพศของวัยรุ่น(ร้อยละ 54.0) การป้องกันการตั้งครรภ์เมื่อถูกข่มขืน(ร้อยละ 52.0) การมีเพศสัมพันธ์เสี่ยงต่อสุขภาพอย่างไร(ร้อยละ 44.0) เรื่องเพศสัมพันธ์(ร้อยละ 44.0) เจตคติ/ความเชื่อ/ความเข้าใจผิดในเรื่องเพศ(ร้อยละ 42.0) ผลเสียจากการทำแท้งเถื่อน(ร้อยละ 40.0) ระบบสืบพันธุ์ชาย/หญิง(ร้อยละ 34.0) ต่อมาควบคุมอารมณ์ทางเพศ(ร้อยละ 24.0) เรื่องเงื่อนไขการทำแท้งที่ถูกกฎหมาย(ร้อยละ 16.0) และเรื่องที่พ่อแม่เคยสอนกับลูกวัยรุ่นในความเป็นจริงน้อยที่สุด คือ เรื่องการสำเร็จความใคร่ด้วยตนเอง(ร้อยละ 6.0)

ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของสุวรรณ หงษ์ศรีสุวรรณ(2544, 76) ที่พบว่า พ่อแม่คิดว่ามีความรู้เกี่ยวกับเพศศึกษามากที่สุดในเรื่อง ผลกระทบของการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน แต่ในลำดับรองลงมามีความแตกต่างกัน คือ เรื่องโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์และการป้องกัน และเรื่องสาเหตุหรือโอกาสในการตั้งครรภ์

ส่วนความสามารถในการสอนเพศศึกษาในครอบครัวตามความเป็นจริง พบว่าสอดคล้องกันเพียงเรื่องเดียวคือ เรื่องที่พ่อแม่เคยสอนกับลูกมากที่สุดในการเป็นจริง คือเรื่องผลกระทบของ

การมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน แต่ในลำดับรองลงมา มีความแตกต่างกัน คือ การมีเพศสัมพันธ์ก่อให้เกิดภาวะเสี่ยงต่อสุขภาพ และเรื่องเพศสัมพันธ์

การพูดคุยเรื่องเพศศึกษาในครอบครัวตามความต้องการของลูกวัยรุ่น

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยพบว่า สามารถแบ่งการระดับการพูดคุยเรื่องเพศศึกษาในครอบครัวได้เป็น 2 ระดับ คือ

- 1) การพูดคุยเรื่องเพศศึกษาที่พ่อแม่คิดว่าสามารถทำได้แน่นอน (ระดับมั่นใจ)
- 2) การพูดคุยเรื่องเพศศึกษาที่พ่อแม่คิดว่าสามารถทำได้ในบางครั้งเท่านั้น (ระดับไม่มั่นใจ)

จากการสังเกตการให้สัมภาษณ์ของพ่อแม่ รวมถึงผลการวิจัยที่ได้มา ผู้วิจัยพบว่า เรื่องที่พ่อแม่คิดว่าสามารถทำตามที่ลูกวัยรุ่นต้องการในการพูดคุยเรื่องเพศศึกษาในครอบครัวในระดับมั่นใจว่าสามารถทำได้แน่นอน และพ่อแม่ส่วนใหญ่จะตอบได้อย่างเต็มปากเต็มคำ โดยไม่ต้องใช้เวลานานในการทบทวนความคิดหรือเกิดการตอบคำถามแบบอึกอัก จะเป็นการพูดคุยเรื่องเพศศึกษากับลูกแบบผิวเผิน เรื่องเกี่ยวกับเพศทั่วไป เป็นการพูดคุยเพื่อให้ข้อมูลกับลูก เป็นที่ปรึกษาให้กับลูกยามที่ลูกมีปัญหา รับฟังลูกเพื่อที่จะช่วยหาทางแก้ไข แต่ในทางกลับกันการพูดคุยในเรื่องเพศศึกษากับลูกที่พ่อแม่รู้สึกที่ไม่ค่อยมั่นใจว่าสามารถจะทำตามที่ลูกวัยรุ่นต้องการได้หรืออาจจะทำไม่ได้เลย จะเป็นการพูดคุยเรื่องเพศศึกษาในเชิงลึก คล้ายๆกับการเปิดใจพูดคุยกัน เช่น เรื่องของการมีเพศสัมพันธ์ เรื่องการคบเพื่อนต่างเพศแบบคู่อรักในวัยเรียน การแสดงความคิดเห็นหรือความอยากรู้อยากเห็นของลูกในเรื่องเพศ รวมถึงความต้องการที่จะให้พ่อแม่สอนเรื่องผลของการมีเพศสัมพันธ์ที่ไม่เหมาะสมอย่างอ่อนๆ เพราะไม่ต้องการจะรู้สึกว่าพ่อแม่เข้าไปก้าวก่ายเรื่องส่วนตัว เหล่านี้เป็นต้น

ทั้งนี้ผู้วิจัยคิดว่า ปัจจัยสำคัญที่กำหนดระดับความสามารถในการพูดคุยเรื่องเพศศึกษาในครอบครัวไม่ใช่เรื่องของความรู้ แต่เป็นเรื่องทัศนคติของพ่อแม่ที่ฝังลึก พ่อแม่ส่วนใหญ่จะมีทัศนคติเชิงลบต่อเรื่องเพศศึกษา มองว่าเรื่องเพศศึกษาเป็นเรื่องต่ำ เป็นเรื่องที่ไม่เหมาะสมจะนำมาพูดคุยหรือสอนกันในครอบครัว เป็นเรื่องตามธรรมชาติ ทำให้พ่อแม่ไม่สามารถที่จะเปิดใจที่จะยอมรับการสอนหรือการพูดคุยในเรื่องเพศกับลูกได้ ไม่สามารถทำให้ยอมรับการคบเพื่อนต่างเพศแบบคู่อรักในวัยเรียนของลูกวัยรุ่นได้ รวมถึงไม่สามารถสอนลูกอย่างอ่อนๆเกี่ยวกับผลของการมีเพศสัมพันธ์ที่ไม่เหมาะสมได้ เพราะพ่อแม่ถือว่าเรื่องนี้เป็นเรื่องสำคัญ ไม่สามารถที่จะรับฟังเฉยๆหรือปล่อยให้ลูกลองผิดลองถูกได้ พ่อแม่จะต้องให้ความรู้กับลูกอย่างถูกต้อง

นอกจากนี้ยังมีปัจจัยเรื่องของผลกระทบเข้ามาเกี่ยวข้อง ซึ่งเกิดได้จากการพูดคุยเรื่องเพศศึกษาของพ่อแม่ที่คิดว่าสามารถทำได้แน่นอนตามที่ลูกต้องการ จะใช้ปัจจัยเรื่องผลกระทบเข้ามาเป็นตัวตัดสินว่า เมื่อใดที่พ่อแม่จะยอมรับฟัง เมื่อใดที่พ่อแม่จะยอมพูดคุยเรื่องเพศศึกษากับลูก นั่นก็คือ เวลาที่ลูกมีปัญหา ต้องการคำปรึกษาหรือต้องการข้อมูลที่ต้องการตามแนวคิดของตนให้กับลูก เมื่อเห็นว่าลูกมีทัศนคติหรือมีความเข้าใจในเรื่องเพศศึกษาที่ขัดแย้งกับพ่อแม่ ภาวะในขณะนั้นเป็นภาวะหน้าสิ่งหน้าขวาน พ่อแม่จะเอาความรักและความห่วงใย ตลอดจนความปรารถนาดีเข้ามาเป็นที่ตั้ง เมื่อต้องการจะช่วยแก้ปัญหาให้ลูกหรือต้องการให้ลูกเกิดความสบายใจ พ่อแม่ก็จำเป็นต้องพูดคุยหรือให้ข้อมูลเรื่องเพศศึกษาแก่ลูก โดยมองข้ามปัจจัยในเรื่องความรู้และทัศนคติที่ไม่ดีต่อเรื่องเพศศึกษาของตนไป

ซึ่งผลการวิจัยก็มีความสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันของเพศศาสตร์ศึกษา(ศูนย์วิจัยและพัฒนาเพศศาสตร์ศึกษา สถาบันวิจัยการแพทย์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2545 : 4) ที่พบว่า

- พ่อแม่บางคนต้องการให้ลูกสาวเรียนรู้ “เพศศึกษา” เพื่อจะได้ไม่หลงผิดหรือตกเป็นเหยื่อของความไม่รู้ ขณะเดียวกันก็ได้กังวลกับพฤติกรรมของลูกชาย
- ผู้ใหญ่มิได้ตระหนักว่าวัยรุ่นที่ขาดความรู้จริงจะมีความกังวลมากมายเพียงใดในแต่ละขั้นตอนของการเจริญเติบโต และมีได้ตระหนักว่าจะส่งอิทธิพลเพียงไรต่อการพัฒนาการทางบุคลิกภาพโดยรวมของเขาและเธอ
- เพราะความพรุนพรึงต่อ AIDS ผู้คนส่วนหนึ่งจึงหันหน้าเข้าหาเพศศึกษา เพื่อเป็นการศึกษาทางรอด ฯลฯ

ทั้งหมดนี้ ผู้วิจัยพบว่า พ่อแม่ส่วนใหญ่มักจะไม่ยอมรับและไม่ได้เต็มใจที่จะพูดคุยหรือแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเรื่องเพศศึกษากับลูกวัยรุ่นมากนัก เหตุผลที่ทำลงไปจะเป็นความจำยอมเสียมากกว่า กล่าวคือถ้าไม่รับฟังหรือไม่ให้โอกาสลูกได้แสดงความคิดเห็นในเรื่องนี้บ้างจะส่งผลให้ลูกประพฤติตนเสื่อมเสียในเรื่องเพศหรือไปขอคำแนะนำปรึกษาจากเพื่อน หรือจากคนอื่น ๆ โดยที่พ่อแม่ไม่มีโอกาสได้รับรู้ มีเพียงส่วนน้อยที่เกิดจากความตระหนักและเข้าใจถึงความสำคัญของการสอนเพศศึกษาในครอบครัวอย่างแท้จริง ทั้งนี้เพราะพ่อแม่ไม่เข้าใจว่าเพศศึกษาคืออะไร มีความสำคัญและมีความจำเป็นอย่างไรกับวัยรุ่นหรือต่อการดำเนินชีวิตของมนุษย์ นั่นเอง

ส่วนที่ 3 การเปิดรับสื่อและวิธีการแสวงหาความรู้เกี่ยวกับเพศศึกษาของพ่อแม่ เพื่อนำมา สอนลูก

การเปิดรับสื่อของพ่อแม่

พ่อแม่ที่มีลูกวัยรุ่นส่วนใหญ่มีการเปิดรับข่าวสารจากสื่อมวลชนมากที่สุด โดยเฉพาะสื่อโทรทัศน์ (ร้อยละ 64.0) อาจเป็นเพราะสื่อโทรทัศน์มีธรรมชาติของสื่อที่ให้ทั้งภาพและเสียง และสามารถเข้าถึงคนจำนวนมากได้ในเวลาเดียวกัน พ่อแม่ส่วนใหญ่จะต้องออกไปทำงานหรือทำธุระในตอนกลางวัน เมื่อกลับมาบ้านกลางคืนก็มักจะผ่อนคลายด้วยการดูข่าวจากโทรทัศน์เพื่อให้รู้ข่าวสารทันเหตุการณ์บ้านเมือง สอนคล้องกับแนวความคิดเกี่ยวกับการแสวงหาข่าวสารของแม็คคอมส์และเบคเกอร์(Maxwell E. McComb and Lee B. Becker) ซึ่งกล่าวว่าคนเราต้องการรู้เหตุการณ์โดยการสังเกตการณ์และติดตามความเคลื่อนไหวต่างๆ จากสื่อมวลชนเพื่อให้รู้เท่าทันต่อเหตุการณ์ให้ทันสมัย และรู้ว่ามียะไรสำคัญพอที่จะเรียนรู้ อีกทั้งยังต้องการการสื่อสารเพื่อการตัดสินใจ โดยเฉพาะการตัดสินใจในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน โดยที่ว่าการเปิดรับสื่อมวลชนทำให้บุคคลสามารถกำหนดความเห็นต่อสภาวะหรือเหตุการณ์รอบๆตัว และคนเรายังต้องการข้อมูลเพื่อประกอบการสนทนาพูดคุยในชีวิตประจำวัน(Discussions) โดยการเปิดรับสื่อมวลชนทำให้บุคคลมีข้อมูลที่น่าไปใช้ในการพูดคุยกับคนอื่น

นอกจากจากการเปิดรับสื่อโทรทัศน์แล้ว การวิจัยพบว่า พ่อแม่มีการเปิดรับข่าวสารจากเพื่อนมากที่สุด(ร้อยละ 60.0) ไม่ว่าจะเป็นเพื่อนบ้านหรือเพื่อนที่ทำงาน ซึ่งสามารถอธิบายด้วยทฤษฎีการสื่อสารระหว่างบุคคลได้ว่า ระดับความเหมือนกันของบุคคลสองคนที่มีปฏิริยาสัมพันธ์ต่อกันในด้านต่างๆ เช่น ความเชื่อ ค่านิยม การศึกษา สถานภาพทางสังคม ความชอบ จะทำให้การสื่อสารเกิดขึ้นได้บ่อยครั้งและมีประสิทธิภาพ เป็นไปด้วยความราบรื่น เมื่อผู้ร่วมสื่อสารมีลักษณะคล้ายคลึงกัน ความสัมพันธ์ทางสังคมจะใกล้ชิดกันมากขึ้นระหว่างบุคคลที่มีอาชีพและการศึกษาเหมือนกัน สอดคล้องกับแนวคิดของโรเจอร์ส (Rogers, 1973) ที่สรุปความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะที่เหมือนกันหรือแตกต่างกันระหว่างคู่สื่อสารและระดับความใกล้ชิดของคนสื่อสารไว้ว่า ระดับความใกล้ชิดของคู่สื่อสารจะมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับความเหมือนกันของคู่สื่อสาร และการสื่อสารจะมีประสิทธิภาพสูง เพราะลักษณะการสื่อสารเป็นการสื่อสารระหว่างบุคคลแบบไม่ผ่านสื่อใดๆหรือแบบเห็นหน้ากันโดยตรง ฉะนั้นจึงสามารถแสดงปฏิริยาตอบสนองต่างๆ ได้ทันทีทันควัน และเป็นปฏิริยาตอบสนองที่เราสามารถรับรู้ได้ผ่านประสาทสัมผัสทั้ง 5 มากกว่า

สำหรับสื่ออินเทอร์เน็ตนั้น พ่อแม่มีการเปิดรับค่อนข้างน้อยมาก ส่วนใหญ่จะไม่ได้เปิดรับสื่อนี้เลย มีเพียงบางคนที่จะเปิดรับนานๆครั้ง เพราะพ่อแม่มองว่าสื่ออินเทอร์เน็ตนี้มีความทันสมัย

มากขึ้นไปและใช้งานยาก และพ่อแม่เองก็เป็นคนยุคเก่าไม่มีความรู้และไม่เคยชินกับการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ ซึ่งสามารถใช้แนวความคิดแสวงหาข่าวสารอธิบายได้ว่า ถ้าผลตอบแทนหรือผลประโยชน์ที่จะได้รับคือ การที่ได้รับข่าวสารหรือความบันเทิงต่ำกว่าการลงทุนลงแรง หรือความต้องการใช้ ความพยายามที่จะรับรู้ เข้าใจมีมาแล้ว บุคคลก็จะเฉยเมยต่อข่าวสารประเภทนั้น ซึ่งสื่ออินเทอร์เน็ต ผู้ใช้สื่อต้องลงทุนซื้อเครื่องคอมพิวเตอร์ ซึ่งมีราคาค่อนข้างสูง และต้องมีทักษะในการใช้คอมพิวเตอร์ อีกทั้งสื่ออินเทอร์เน็ตยังไม่แพร่หลายพอ มีใช้ในวงจำกัด กลุ่มผู้ปกครองจึงมีการเปิดรับสื่อดังกล่าวน้อย

ซึ่งผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุวรรณฯ หงษ์ศรีสุวรรณ(2544 :103) ที่ศึกษาเรื่องการเปิดรับข่าวสาร ความรู้ ทักษะ และสื่อสารเรื่องเพศศึกษาของผู้ปกครองนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในเขตกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า ในสื่ออินเทอร์เน็ตนั้น ผู้ปกครองมีการเปิดรับสื่ออยู่ในเกณฑ์ต่ำ เพราะต้องลงทุนซื้อเครื่องคอมพิวเตอร์ในราคาสูง ประกอบกับต้องมีทักษะในการใช้คอมพิวเตอร์น้อย และสื่ออินเทอร์เน็ตก็ยังไม่แพร่หลายพอ มีใช้ในวงจำกัด กลุ่มผู้ปกครองจึงมีการเปิดรับสื่อดังกล่าวน้อย และยังพบว่า กลุ่มผู้ปกครองมีการเปิดรับข่าวสารจากเพื่อนมากที่สุด และมีการเปิดรับข่าวสารจากสื่อมวลชนมากที่สุดเช่นกัน แต่เป็นสื่อหนังสือพิมพ์ ซึ่งในส่วนนี้ผลการวิจัยมีความแตกต่างกัน เนื่องจากพ่อแม่ที่มีลูกวัยรุ่นส่วนใหญ่เปิดรับสื่อหนังสือพิมพ์เป็นลำดับที่ 3 (ร้อยละ 40.0) รองจากสื่อโทรทัศน์และสื่อบุคคล(คุยกับเพื่อน)

การแสวงหาความรู้เกี่ยวกับเพศศึกษาของพ่อแม่

จากผลการวิจัย จะสังเกตได้ว่า วิธีการที่พ่อแม่ใช้ในการแสวงหาความรู้เรื่องเพศศึกษาเพื่อนำมาสอนลูก อาศัยสื่อหลักๆ 3 สื่อด้วยกัน คือ

- 1) สื่อมวลชน ได้แก่ การศึกษาเพิ่มเติมจากโทรทัศน์
- 2) สื่อบุคคล ได้แก่ ครูอาจารย์ พ่อแม่ที่มีลูกวัยรุ่นเหมือนกัน เพื่อนหรือคนใกล้ชิด แพทย์หรือผู้เชี่ยวชาญ
- 3) สื่อเฉพาะกิจ ได้แก่ หนังสือหรือคู่มือสุขศึกษา รวมถึงแผ่นพับ โบปลิวต่างๆ ที่ให้ความรู้เกี่ยวกับเรื่องเพศศึกษาหรือโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ตามโรงพยาบาลหรือสาธารณสุข

นอกจากนั้นอาจจะเป็นการผสมผสานวิธีการต่างๆ เข้าด้วยกัน หรือไม่ได้มีวิธีการแสวงหาความรู้เรื่องเพศศึกษาใดๆ เป็นพิเศษแต่จะปล่อยไปตามธรรมชาติ ผู้วิจัยได้ตั้งข้อสังเกตเพิ่มเติมอีกว่า วิธีการที่พ่อแม่ใช้ในการแสวงหาความรู้เรื่องเพศศึกษาเพื่อนำมาสอนลูกมากที่สุดคือ สื่อบุคคล ได้แก่ ครูอาจารย์ พ่อแม่ที่มีลูกวัยรุ่นเหมือนกัน เพื่อนหรือคนใกล้ชิด รวมถึงแพทย์หรือผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งผล

การวิจัยมีความสอดคล้องกับผลการวิจัยของสุวรรณา หงษ์ศรีสุวรรณ(2544, 71) ในเรื่องของการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับเรื่องเพศศึกษาของผู้ปกครอง ล้วนแต่เป็นสื่อบุคคลทั้งสิ้น โดยสามารถเรียงตามลำดับความบ่อยครั้งดังนี้

- เพื่อน
- สามี/ภรรยา
- บิดา มารดา ญาติพี่น้อง
- แพทย์/เจ้าหน้าที่สาธารณสุข
- ครู/อาจารย์

ผลการวิจัยดังกล่าวสามารถอธิบายได้ด้วยทฤษฎีการสื่อสารระหว่างบุคคล และยังสอดคล้องกับแนวคิดของโรเจอร์ส (Rogers, 1973) ที่สรุปความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะที่เหมือนกันหรือแตกต่างกันระหว่างคู่สื่อสารและระดับความใกล้ชิดของคนคู่สื่อสาร ดังที่กล่าวไปแล้วข้างต้นในเรื่องของการเปิดรับสื่อของพ่อแม่

ส่วนที่ 4 แนวทางในการสอนเรื่องเพศศึกษาที่เหมาะสมกับวัยรุ่น

จากผลการวิจัยพบว่า ผู้ที่เหมาะสมจะสอนเพศศึกษาให้แก่วัยรุ่นมากที่สุด ตามความคิดเห็นของพ่อแม่ ได้แก่

1. พ่อแม่ หรือผู้ปกครอง
2. ครู อาจารย์
- 3.ญาติ พี่น้องและคนใกล้ชิด
- 4.แพทย์หรือผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน
- 5.ใครก็ได้

ซึ่งผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของสุวรรณา หงษ์ศรีสุวรรณ(2544, 93) ในเรื่องของการเหมาะสมของพ่อแม่ที่จะสอนเรื่องเพศแก่ลูก ที่พบว่า ผู้ปกครองมีความเห็นแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ

- 1) กลุ่มที่เห็นว่า พ่อแม่มีความเหมาะสมที่จะสอน เพราะ
 - พ่อแม่ มีความใกล้ชิด มีความผูกพันกับลูกมากที่สุด
 - ลูกมีความเชื่อถือ และเชื่อฟังคำสั่งสอนมากกว่าคนอื่น
 - พ่อแม่จะรู้ และเข้าใจในอุปนิสัยของลูก จึงรู้ว่าควรสอนในช่วงเวลา และลักษณะใด จึงจะทำให้ลูกมีความเข้าใจมากที่สุด

- พ่อแม่มีความรู้ ความเข้าใจ และมีประสบการณ์ชีวิตมากกว่า
 - พ่อแม่ มีความจริงใจ และหวังดี ห่วงใย จึงไม่มีทางที่จะแนะนำสิ่งที่ไม่ดีให้ลูก
- 2) กลุ่มที่เห็นว่า พ่อแม่ไม่มีความเหมาะสมที่จะสอน เพราะ
- พ่อแม่อาจขาดความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้อง และขาดจิตวิทยาในการพูดคุย พ่อแม่เป็นบุคคลที่ใกล้ชิด ใกล้ตัวเกินไป ลูกไม่ค่อยเชื่อฟัง เป็นหน้าที่ของครูในสถานศึกษาจะมากกว่า ให้ลูกศึกษาจากสถานศึกษาเอง ลูกจะเชื่อฟังมากกว่าพ่อแม่ นอกจากนั้นยังเห็นว่า ลูกกำลังเรียนอยู่ ไม่สมควรชี้แนะ ให้ความรู้หรือให้รับทราบเกี่ยวกับเรื่องเพศศึกษา เพราะเรื่องเพศเป็นเรื่องธรรมชาติ ที่มนุษย์สามารถเรียนรู้และเข้าใจได้เองเมื่อถึงวัยอันสมควร

ในเรื่องผู้สอนเพศศึกษานี้ สุชาติ (2521: 163-188) ผู้สอนเพศศึกษานั้นตั้งแต่เริ่มแรกจะต้องเป็นพ่อแม่ ผู้ปกครอง ต่อมาจึงเป็นครูและบุคคลอื่นในชุมชน โดยได้กล่าวว่า พ่อแม่และผู้ปกครอง นับว่าเป็นครูคนแรกของลูกในการให้ความรู้ที่ถูกต้อง ทักษะที่ดีและการปฏิบัติที่เหมาะสมแก่ลูก พ่อแม่มีโอกาสดูดี มีสิทธิ์จะเรียนรู้และอบรมลูกยิ่งกว่าผู้ใดทั้งหมด

นอกจากนี้ในคู่มือการสอนเพศศาสตร์ศึกษา(ศูนย์วิจัยและพัฒนาเพศศาสตร์ศึกษา สถาบันวิจัยการแพทย์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2545 : 7-8) ที่กล่าวถึงเรื่องการสอนเพศศาสตร์ศึกษาที่บ้าน ว่า เรื่องเพศเป็นเรื่องที่ต้องเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่แรกเกิดจนตลอดชีวิต เด็กทารกเรียนรู้ถึงร่างกายของตนเอง พฤติกรรมต่างๆและความสัมพันธ์ของคนอื่นตั้งแต่แรกเกิด โดยเรียนรู้จากการสัมผัส การโอบกอด เสียงพูดคุยกัน ซึ่งเป็นการเรียนรู้ตามธรรมชาติ

พ่อแม่ ผู้ปกครองหรือผู้เลี้ยงดูนับได้ว่า มีความสำคัญอย่างมากต่อเด็ก เมื่อทารกเกิดมาเด็กจะมีเพศตามพื้นฐานทางชีววิทยาว่าเป็นเพศชายหรือเพศหญิง แต่การจะเติบโตขึ้นมาเป็นเด็กหญิง เด็กชาย สุภาพบุรุษและสุภาพสตรีนั้น เป็นขบวนการเรียนรู้ตั้งแต่แรกเกิดจนเติบโตเป็นผู้ใหญ่ เช่นเดียวกับพื้นฐานการเรียนรู้เรื่องเพศอื่นๆ รวมทั้งอารมณ์และพฤติกรรม ขบวนการเรียนรู้ตั้งแต่แรกเกิดนี้ผ่านจากการสัมผัส โอบอุ้ม ความทะนุถนอมและการดูแลเอาใจใส่ของผู้อยู่รอบข้าง จะทำให้ทารกสัมผัสกับความรัก ความอบอุ่น ความมั่นคงปลอดภัย อันเป็นรากฐานของการพัฒนาทางอารมณ์ที่มั่นคงของทารก ต่อมาเมื่อทารกเติบโตขึ้นก็จะเรียนรู้จากการเลียนแบบพ่อแม่ และผู้คนที่ใกล้ชิด ช่วงนี้จึงเป็นช่วงเวลาที่สำคัญมากในชีวิต เป็นช่วงเวลาที่พ่อแม่ผู้เลี้ยงดูจะช่วยเสริมสร้าง ให้เด็กมีทัศนคติทางเพศที่ดี มีความรู้สึกผิดชอบ การตอบปัญหาที่เด็กต้องการรู้ การช่วยลูกตัดสินใจอย่างมีเหตุผล ให้ความช่วยเหลือเมื่อลูกต้องการ เป็นการสร้างความเชื่อถือว่าไว้วางใจเห็นอกเห็นใจต่อกัน เมื่อลูกมีปัญหาต่างๆในอนาคต ลูกจะไว้วางใจพ่อแม่และไม่ปิดบังเมื่อมีปัญหา

ขณะที่ลูกย่างเข้าสู่วัยรุ่นซึ่งเป็นวัยที่ต้องการเป็นตัวของตัวเองอย่างมากและมีความคิดเห็นของตนเอง ถ้าไม่ได้เตรียมพร้อมหรือวางรากฐานไว้ตั้งแต่ต้น จะทำให้ปรับตัวได้ยาก ขาดความเข้าใจและเชื่อถือซึ่งกันและกัน ก่อให้เกิดความขัดแย้งระหว่างพ่อแม่และวัยรุ่น และบางครั้งก็เป็นปัญหาที่รุนแรง ก่อให้เกิดปัญหาอื่นๆตามมาอีก

และกล่าวถึงบทบาทของพ่อแม่ผู้ปกครองในการสอนเพศศึกษาให้กับวัยรุ่นว่า

- จะต้องมีความทัศนคติที่ดีต่อเรื่องเพศ ไม่คิดว่าเรื่องเพศเป็นเรื่องที่ต้องปิดบัง สามารถที่จะพูดคุยสื่อสารกับคนในครอบครัวได้
- จะต้องเตรียมตัวศึกษาข้อมูลความรู้ทางด้านเพศ สามารถที่จะสอน และตอบคำถามที่ลูกอยากรู้ได้ เพื่อคลายความสงสัยหรือความวิตกกังวลให้แก่ลูก
- ต้องเข้าใจพัฒนาการทางเพศของลูก และสอนลูกให้เหมาะสมกับวัย และการรับรู้ของลูก
- ต้องมีทักษะในการสื่อสารกับลูก และบุคคลในครอบครัว เพื่อเป็นตัวอย่างที่ดีต่อลูก เพราะลูกจะเรียนรู้พฤติกรรมของพ่อแม่และบุคคลในครอบครัว
- ต้องปลูกฝังความรับผิดชอบ การใช้เหตุผลในการตัดสินใจ เด็กจะต้องการทราบว่ากิจกรรมต่างๆ จะต้องมียุทธศาสตร์มาภายหลังเสมอ

ต่อมาจะเป็นเพศศึกษาที่โรงเรียน เพราะเพศศึกษาเป็นเรื่องที่จะต้องเรียนกันตั้งแต่แรกเกิดไปจนถึงตลอดชีวิต เมื่อเด็กเข้าโรงเรียนจึงควรจะมีการสอนความรู้เรื่องเพศต่อ เพื่อให้ต่อเนื่องจึงจำเป็นอย่างมากที่จะต้องเริ่มตั้งแต่วัยอนุบาล เพราะเป็นการเตรียมตัวให้เด็ก สำหรับชีวิตในวันข้างหน้า มีจุดมุ่งหมายที่จะให้เด็กได้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการพัฒนาของร่างกาย และอารมณ์ เพื่อที่จะขจัดความกลัว ความวิตกกังวลหรือความสงสัยในขั้นตอนต่างๆของการเติบโตเป็นผู้ใหญ่ ช่วยให้มีการเตรียมตัว เพื่อให้ปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงได้อย่างเหมาะสม รู้จักป้องกันตนเองจากโรค และการล่วงเกินทำร้ายทางเพศ การรู้จักจิตใจ การตัดสินใจหรือปฏิเสธสิ่งที่อาจก่อให้เกิดปัญหากับตนเองได้ และสิ่งสำคัญที่สุดอีกประการคือ การสร้างทัศนคติที่ดีต่อเรื่องเพศ ไม่คิดว่าเรื่องเพศเป็นเรื่องน่าอับอาย น่ารังเกียจ หรือเป็นเรื่องที่ต้องปกปิด สามารถพูดคุยและโต้แย้งกันได้ เพื่อนำไปสู่การประพฤติปฏิบัติที่เหมาะสมกับศีลธรรมและประเพณีอันดีงาม

โดยกล่าวถึงลักษณะและบทบาทของครูผู้สอนเพศศึกษาว่า

- ครูจะต้องมีความทัศนคติที่ดีต่อเรื่องเพศ เห็นความสำคัญของการสอนเพศศึกษา ไม่ลำเอียง เป็นต้นว่า ไม่ชอบแต่ก็ต้องทำใจกว้าง ไม่ยึดติดกับตนเองเป็นหลัก ยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น

- ครูผู้หญิงหรือผู้ชายก็สามารถสอนเพศศึกษาได้ และไม่จำเป็นต้องเป็นผู้ที่แต่งงานแล้ว
- ครูทุกคนในโรงเรียนควรมีความรู้ความเข้าใจเรื่องเพศ สามารถที่จะตอบคำถามที่เด็กอยากรู้ และปลุกฝังทัศนคติ ค่านิยมที่ดีให้แก่เด็กได้
- การสอนจะต้องรู้สึกผ่อนคลายไม่อึดอัดที่จะพูด ไม่แสดงอาการให้เด็กเห็นว่าเรื่องเพศเป็นเรื่องไม่ดี
- ครูจะต้องให้ความสนใจสะตวกใจแก่เด็กที่จะพูดคุย อภิปราย แสดงความคิดเห็น หรือโต้แย้ง ซึ่งจะเป็นรากฐานให้เด็กกล้าพูด แสดงความคิดเห็นในเรื่องเพศได้อย่างตรงไปตรงมาและเปิดเผย
- ครูจะต้องไม่หัวเราะเยาะคำถามไร้เดียงสา หรือดูเหมือนลามกของเด็ก อย่าขัดจังหวะการซักถาม หรือผลักดันให้ถามแต่ด้านดีไม่ลามก
- ให้กำลังใจเด็กเสมอในการซักถาม เช่น “คำถามนี้ดีมาก” หรือ “ดีมากที่ถามเรื่องนี้” ไม่พูดตู่ตักเด็ก เช่น “ทำไมทำแบบนี้” “เธอไม่รู้เรื่องเลยหรือ” ไม่โกรธเด็กเมื่อเด็กถามคำถามที่ดูเหมือนหยาบคาย เพราะเด็กได้ฟังมาอย่างไร ก็อาจจะถามอย่างซื่อๆ
- ถ้าเด็กถามคำถามไม่ถูกกาลเทศะ ต้องบอกว่าจะตอบภายหลัง หรือในโอกาสอื่น เป็นการทำให้เขารู้ตัวว่าไม่ควรถามอย่างนั้น เช่น เด็กขึ้นไปที่มีครรรค์แล้วถามว่าทำอะไรจึงท้องโต
- ข้อมูลความรู้ที่สอนเด็กจะต้องมีความถูกต้อง จะต้องหาข้อมูลเพิ่มเติมอย่างสม่ำเสมอ เพราะข้อมูลความรู้ในยุคปัจจุบันจะเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว

เนื้อหา/สาระความรู้ที่ควรถ่ายทอด

จากผลการวิจัยพบว่า เนื้อหา/สาระความรู้ในเรื่องเพศศึกษาที่ควรถ่ายทอดกับวัยรุ่น ตามความคิดเห็นของพ่อแม่ มีดังนี้

- สอนเนื้อหาทั่วไป อะไรก็ได้
- เนื้อหาต้องครอบคลุมและต่อเนื่องอย่างเป็นระบบ
- เน้นเรื่องความประพฤติและการวางตัวของวัยรุ่น
- เน้นเรื่องโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์และการป้องกัน
- เน้นเรื่องธรรมชาติของชายหญิง

- เน้นหลักศีลธรรม และจริยธรรม

ซึ่งผลการวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัยของสุวรรณนา หงษ์ศรีสุวรรณ(2544, 94) ในเรื่องวิธี ตักเตือนหรืออบรมสั่งสอนเรื่องเพศกับลูก ดังนี้

- สอนให้รู้ถึงผลเสียที่เกิดขึ้นเมื่อมีเพศสัมพันธ์ก่อนเวลาอันสมควร โดยอาจยก ตัวอย่างผลจากการกระทำที่ไม่ดี เช่น จากเพื่อนบ้าน หรือคนที่ลูกรู้จักให้ดู และสอนให้รู้จักคิดได้ด้วยตนเอง
- สอนให้รักษาขนบธรรมเนียมประเพณีไทย รู้จักรักนวลสงวนตัว สอนให้รู้จัก ป้องกันตนเอง ควบคุมอารมณ์
- ใช้หลักธรรมคำสั่งสอนของพระพุทธศาสนาแนะนำ
- ให้ความรู้ที่เหมาะสมกับวัย เป็นขั้นตอน
- อบรมให้ความรู้เรื่องการวางตัว ไม่สนับสนุนหรือส่งเสริมเรื่องการคบแฟน แต่ สามารถให้คบเพื่อนต่างเพศได้ โดยมีการสอบถามเป็นระยะๆแบบเป็นกันเอง

นอกจากนี้ในคู่มือการสอนเพศศาสตร์ศึกษา(ศูนย์วิจัยและพัฒนาเพศศาสตร์ศึกษา สถาบันวิจัยการแพทย์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2545 : 8) กล่าวว่าหลักสูตรเพศศาสตร์ศึกษา ควรจะครอบคลุมความรู้ 3 ด้าน คือ

1) **ข้อมูลความรู้** เด็กควรได้รับข้อมูลความรู้ทางกายวิภาค และสรีรวิทยา พัฒนาการทางเพศ พฤติกรรมทางเพศ สุขอนามัยที่ถูกต้อง เข้าใจง่าย และเหมาะสมกับอายุ และ พัฒนาการของเด็กแต่ละวัย จะทำให้เด็กเข้าใจได้ดีขึ้นและนำไปใช้ประโยชน์ได้

2) **ทักษะ** การฝึกทักษะต่างๆที่จำเป็นต่อการพัฒนาการอยู่ร่วมกันในสังคม คือ ทักษะการสื่อสาร เข้าใจผู้อื่น มิตรภาพ ความสัมพันธ์ต่อบุคคลในครอบครัวและเพื่อน การเจรจาต่อรอง การโน้มน้าวจิตใจ การตัดสินใจ การแก้ปัญหา การแสวงหาข้อมูล การใช้ข้อมูล และเหตุผล มาคิดวิเคราะห์ การจัดการกับอารมณ์และความเครียด

3) **ทัศนคติ ค่านิยม และความเชื่อ** เด็กควรจะได้รับ การปลูกฝังให้มีทัศนคติที่ดีต่อ เรื่องเพศ ยอมรับความแตกต่างของผู้อื่น ทั้งทางด้านวัฒนธรรม ประเพณีและความเชื่อ ค่านิยม และทางเลือก เอกลักษณ์ทางเพศที่มีแตกต่างกันไปในแต่ละบุคคล ความเสมอภาคทางเพศ มีความรับผิดชอบต่อตัวเอง ครอบครัวและสังคม และมีพฤติกรรมทางเพศที่สร้างสรรค์

นอกจากนี้ผลการวิจัยยังสอดคล้องกับแนวคิดของKirkendall(1970 : 328) ที่กล่าวถึง ขอบเขตของเนื้อหาในการสอนเพศศึกษาว่ากว้างขวางหลายด้าน ทั้งนี้เนื่องด้วยพฤติกรรมทางเพศ

เป็นส่วนหนึ่งของการคิด การแสดงออกและบุคลิกภาพทั้งหมดของคนเรา(Total personality) ดังนั้น เพศศึกษาจะต้องวางแผนให้กว้างขวางพอสมควร ต้องให้ความสนใจ ให้ความรู้ทางกาย สุขภาพอนามัย ทางจิตใจ ทางอารมณ์ ทางสังคม ที่มีอิทธิพลต่อบุคลิกภาพและต่อความสัมพันธ์ระหว่างตนเองและผู้อื่น นอกจากนี้เพศศึกษายังควรคำนึงถึงสภาพที่เป็นจริง ดังนั้นจะต้องพิจารณาถึงสภาวะอันพึงประสงค์และน่าจะปฏิบัติได้

ซึ่งเนื้อหาและขอบเขตของเพศศึกษา จึงควรมีดังนี้

- ด้านร่างกายและชีวภาพ(Biological aspect) ได้แก่ กายวิภาคและสรีรวิทยาของขบวนการสืบพันธุ์ เรื่องเพศ เรื่องการทำงานของระบบต่างๆของร่างกายและทั้งหมดมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมทางเพศ เรื่องความสัมพันธ์ระหว่างความนึกคิดและทัศนคติของคนกับความผลัดดันให้เขาแสดงออกทางเพศอย่างไร คือ สมองและศีลธรรม ขนบประเพณี เป็นต้น

- ด้านจิตใจและจิตวิทยา(Psychological aspect) ได้แก่ เรื่องสาเหตุและการรักษา ความผิดปกติทางเพศ เรื่องการอดกลั้นทางเพศหรือรักษาพรหมจารีและสุขภาพทางร่างกายและจิตใจ เรื่องการจัดความกังวลที่ไม่จำเป็น และความห่วยเกี่ยวกับเรื่องธรรมดาๆเกี่ยวกับการพัฒนาทางเพศและพฤติกรรมบางอย่าง เช่น การสำเร็จความใคร่ด้วยตนเอง การสำเร็จและเล่นอวัยวะเพศของตนเอง และความอยากรู้อยากเห็นต่างๆ เป็นต้น

- ด้านสุขภาพอนามัย(Hygienic aspect) ได้แก่ การเน้นความสำคัญของอนามัยทางเพศ เรื่องการรักษาความสะอาดของอวัยวะของร่างกายโดยทั่วไป รวมถึงอวัยวะเพศด้วย ความรู้เกี่ยวกับกามโรคและการป้องกัน ความรู้เรื่องการวางแผนครอบครัว เป็นต้น

- ด้านสังคม(Social aspect) ได้แก่ เรื่องเพศและครอบครัวมีความเกี่ยวข้องกันอย่างไร อิทธิพลของเพศต่อความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลต่างๆ เรื่องปัจจัยอะไรทางสังคมซึ่งเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ เช่น การทำแท้ง การควบคุมสิ่งอนาจาร ลูกไม่มีพ่อ การฆ่าตัวตายหรือทำลายอนาคต ตลอดจนวิธีที่บุคคลแต่ละคนและสังคมใช้วิธีการศึกษาและการพัฒนาขนบธรรมเนียมประเพณี และศีลธรรมกับการออกกฎและข้อบังคับที่เหมาะสมมาช่วยให้ความสว่างเกี่ยวกับเพศและคลี่คลายปัญหาทางเพศ เป็นต้น

- ด้านทัศนคติและการรู้จักปรับตัว(Personal adjustment and attitude) ได้แก่ การใช้ความรู้ในทางทัศนคติและการปรับตัวของมนุษย์เรา ให้นำมาใช้ให้เหมาะสมกับเหตุการณ์สภาพความต้องการของแต่ละคนอย่างถูกต้อง การปรับตัวของการเป็นหนุ่มสาว มาตรฐานการวางตัวก่อนสมรส การจับคู่ออกไปเที่ยวกัน การสังสรรค์ระหว่างหนุ่มสาว นิสัยและการปฏิบัติเกี่ยวกับเพศ การทำความเข้าใจและยอมรับการกระทำบางอย่างทางเพศ เช่น คนไทยไม่เคยชินกับการแสดงความรักในที่ชุมชน เมื่อมองเห็นแล้วจะต้องพิจารณาว่าไม่ควรกระทำ เป็นต้น

ดังนั้นจึงเห็นได้ว่า ในการสอนเรื่องเพศศึกษาที่ดั้นนั้นจะต้องสอนด้านต่างๆให้สอดคล้องกันทุกด้าน โดยไม่เน้นหนักในเรื่องใดเรื่องหนึ่งโดยเฉพาะ เพราะได้กล่าวแต่ต้นแล้วว่า เรื่องเพศศึกษานั้นมีความกว้างขวาง ทั้งนี้เพื่อให้เด็กได้มีความรู้ ทักษะที่ดีและมีปฏิบัติตนที่ถูกต้องในเรื่องเพศศึกษา

วิธีการสอนเรื่องเพศศึกษาที่เหมาะสม

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยตั้งข้อสังเกตว่า วิธีการสอนเพศศึกษาที่เหมาะสมตามความคิดเห็นของพ่อแม่ที่แบ่งออกได้เป็น 3 กลุ่ม โดยกลุ่มแรกจะเป็นการสอนหรือให้ความรู้โดยแพทย์ผู้เชี่ยวชาญ หรือครูอาจารย์ ซึ่งอาจจะถ่ายทอดผ่านทางสื่อต่างๆหรือไม่ก็ได้ เช่น การสอนในห้องเรียนโดยแพทย์ ผู้เชี่ยวชาญหรือครูอาจารย์ หรือการทำให้เป็นสารคดีทางโทรทัศน์เป็นตอนๆ การเปิดรายการพูดคุยกับแพทย์/พ่อแม่ทางโทรทัศน์หรือวิทยุ การทำเป็นบทความทางวิทยุ การทำเป็นละครโทรทัศน์ การเปิดคอลัมน์ถามตอบปัญหาเพศศึกษาในหนังสือพิมพ์รายวัน

กลุ่มที่ 2 คือ วิธีการสอนที่เน้นการเรียนรู้ด้วยตนเองหรือวัยรุ่นสามารถแสวงหาความรู้ด้วยตนเองได้ เช่น การจัดทำเป็นหนังสือหรือคู่มือต่างๆเพื่อศึกษาด้วยตนเอง การใช้โปรแกรมตั้งกระทู้และสนทนาชวนคุย(chat)ผ่านเครื่องคอมพิวเตอร์เพื่อสอนและถามตอบปัญหาเรื่องเพศสำหรับวัยรุ่น การจัดทำเป็นซีดีรอมเพื่อการสอนเพศศึกษา และการสอนผ่านเว็บไซต์ที่จัดทำขึ้นเพื่อการสอนเพศศึกษาโดยเฉพาะ

กลุ่มที่ 3 คือ การสอนในครอบครัวโดยพ่อแม่หรือผู้ปกครอง เช่น การที่พ่อแม่หยิบยกกรณีศึกษาที่น่าสนใจต่างๆ เช่น ข่าวตามหน้าหนังสือพิมพ์หรือข่าวจากทีวีมาพูดคุยกับลูก การที่พ่อสอนลูกชายและแม่สอนลูกสาว หรือการที่แม่สอนลูกชายและพ่อสอนลูกสาว

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยพบว่า พ่อแม่ส่วนใหญ่มักจะเห็นด้วยกับวิธีการสอนเพศศึกษาโดยแพทย์หรือผู้เชี่ยวชาญมากที่สุด รองลงมาก็จะเป็นครู อาจารย์ และตัวพ่อแม่เอง ซึ่งในเรื่องนี้วิธีการนับว่าถูกต้อง แต่เป็นความเข้าใจที่ผิดของพ่อแม่ เนื่องจากการสอนโดยแพทย์หรือผู้เชี่ยวชาญหรือแม้แต่ครู อาจารย์ รวมถึงวิธีการอื่นๆจะเป็นการสอนเสริมหรือเป็นการช่วยเหลือในการให้ความรู้เรื่องเพศศึกษาแก่วัยรุ่นที่ต่อยอดจากการสอนเพศศึกษาในครอบครัว หรือในกรณีที่พ่อแม่ไม่สามารถจะให้คำตอบหรืออธิบายสิ่งที่ถูกต้องให้กับเด็กได้ หรือเป็นการให้ความรู้แก่พ่อแม่ในกรณีที่มีความรู้ความเข้าใจเรื่องเพศศึกษาไม่เพียงพอที่จะสอนลูก แต่ไม่ใช่เป็นการสอนเพื่อให้ลูกมีความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้อง ดังที่ได้อภิปรายในเรื่องของผู้ที่เหมาะสมจะสอนเพศศึกษาไปแล้ว

ซึ่งในเรื่องของการสอนโดยแพทย์หรือผู้เชี่ยวชาญนั้น ดร.ไดมอนด์(Diamond, 1960: 336) ได้กล่าวถึงในลักษณะของการหาผู้ช่วยเหลือ(Professional help) ซึ่งอาจจะเป็นผู้แนะแนว (Counselor) นักจิตวิทยา(Psychologist) หรือผู้ที่เป็นที่ปรึกษาบำบัดปัญหาเกี่ยวกับเรื่องเพศ(Sex therapist) ซึ่งผู้ที่จะช่วยเหลือประกอบด้วย

1)แพทย์ (Physician) ซึ่งสามารถให้การวินิจฉัยและการรักษาโรคได้ นอกจากนี้หากมีปัญหาทางด้านอวัยวะสืบพันธุ์ ขบวนการสืบพันธุ์และภาวะการเจริญพันธุ์ของสตรี และปัญหาที่เกี่ยวกับโรคที่ติดต่อทางเพศสัมพันธ์(Sexually transmitted disease)

2)จิตแพทย์ (Psychiatrist) เป็นแพทย์ซึ่งได้ผ่านการอบรมเป็นพิเศษทางด้านสุขภาพจิต ความผิดปกติ และความพิการทางจิตจะเป็นผู้ช่วยเหลือโดยเฉพาะปัญหาทางเพศที่เกี่ยวข้องกับทางด้านจิตใจ(Psychosexual problems)

3)นักจิตวิทยา(Psychologist) และผู้บำบัดปัญหาทางเพศ(Sexologist/Sex therapist) ที่ได้ผ่านการอบรมทางด้านจิตวิเคราะห์, การแนะแนว, ปัญหาทางเพศมาแล้ว เพราะไม่ใช่ทุกคนที่สามารถที่จะให้การบำบัดเกี่ยวกับปัญหาทางเพศได้ ส่วนใหญ่นักจิตวิทยาคลินิก (Clinical psychologist) จะได้รับการอบรมทางด้านนี้มากกว่านักจิตวิทยาอื่น

4)นักสังคมสงเคราะห์ทางจิตเวช(Psychiatric social worker) นักสังคมสงเคราะห์ซึ่งจะต้องได้รับการอบรมทางด้านการให้คำแนะนำทางจิตวิทยา(Psychological counseling) และการแนะแนวการสมรส(Marriage counseling) ส่วนใหญ่นักสังคมพวกนี้จะทำงานในชุมชน หรือในโรงพยาบาล

5)พระ หรือบาทหลวง(Clergyman) ซึ่งในปัจจุบัน บางศาสนาได้อบรมพระในเรื่องของการแนะแนว จิตวิทยา การแนะแนวการสมรส และบางครั้งอาจจะรวมภาวะทางเพศของมนุษย์เข้าไปด้วย เพื่อจะได้แนะนำแก่ประชาชนได้เมื่อมีความทุกข์มาปรึกษา

6)ผู้แนะแนวสมรส(Marriage counselor), พยาบาล, ครู ซึ่งได้รับการอบรมจะสามารถช่วยเหลือแนะนำการสมรส และการบำบัดปัญหาทางเพศได้(Sex therapy) ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับ การอบรมที่ได้รับและประสบการณ์ในการทำงานด้านนี้มา

เนื่องจากปัญหาที่เกี่ยวข้องกับเรื่องเพศนั้นส่วนใหญ่จะมีรากฐานมาจากจิตใจมากกว่าร่างกาย แต่อย่างไรก็ตามก็ควรจะได้มีการแยกโรคก่อนว่ามีใช่เกิดจากปัญหาทางด้านร่างกาย การที่ผู้มีปัญหาทางเพศจะแสวงหาความช่วยเหลือจากใครนั้น Lo Piccolo ได้กล่าวไว้ในหนังสือ Hand book of Sex therapy ถึงขั้นตอน 2 ขั้นตอนไว้เพื่อเป็นแนวทางสำหรับผู้แสวงหาความช่วยเหลือว่า

ขั้นที่ 1 : พยายามหาแหล่งที่ท่านสามารถจะไปขอความช่วยเหลือได้โดยถามจากเพื่อน ญาติที่ท่านไว้ใจ และหากผู้ที่ท่านถามถึงแหล่งให้การช่วยเหลือนั้นจะมีปัญหาเช่นเดียวกับท่านก็จะยิ่งดีขึ้น เพราะท่านจะได้แน่ใจว่าท่านได้รับความช่วยเหลือได้ถูกต้องตามปัญหาของท่าน

ขั้นที่ 2 : หากท่านไม่สามารถจะขอแหล่งบริการจากใครได้ พยายามไปสถาบันที่ท่านไว้ใจ เช่น โรงเรียนแพทย์ สถาบันของมหาวิทยาลัย เพราะแหล่งนี้จะเป็นหลักประกันได้ว่าท่านจะได้รับบริการที่มีคุณภาพ และท่านจะได้รับการแนะนำที่ถูกต้อง

ผู้ทำงานเกี่ยวกับเรื่องเพศนั้น(สมศักดิ์, 2525 : 2) บางครั้งก็ช่วยเหลือแก้ไขมิใช่เฉพาะแต่การให้การศึกษาเกี่ยวกับเรื่องเพศหรือเพศศึกษาเท่านั้น บางครั้งจะต้องรวมถึงการแนะนำ (Advice) การให้ข่าวสารใหม่ๆ(Information) การให้กำลังใจ(Encouragement) และการเป็นที่ปรึกษาหรือเป็นผู้แนะนำแก่ผู้มีปัญหาเรื่องเพศ(Counselor)

บทบาทของแพทย์ในฐานะผู้ที่เป็นที่ปรึกษาเกี่ยวกับเรื่องเพศ

วินเซนท์ (Vincent, 1973: 293) ได้กล่าวถึงบทบาทของแพทย์ ในการที่จะให้คำแนะนำเกี่ยวกับปัญหาเรื่องเพศไว้ดังนี้

1.แพทย์ในฐานะที่เป็นที่ปรึกษาทางเพศ

แพทย์จะสามารถช่วยผู้ที่มีปัญหาทางด้านนี้ได้โดยการเปลี่ยนทัศนคติและการปฏิบัติตัวเกี่ยวกับความเชื่อผิดๆเกี่ยวกับทางเพศได้ เพราะแพทย์ที่ได้รับการอบรมทางด้านนี้จะเป็นผู้ที่จะช่วยตอบปัญหาแก่ผู้มารับบริการได้อย่างดี โดยเฉพาะคู่สมรสที่มีปัญหาในเรื่องการปรับตัวทางเพศและปัญหาทางเพศโดยตรง ซึ่งรวมถึงความรู้เกี่ยวกับเพศศาสตร์ศึกษา(Sexology)ด้วย

2.แพทย์ในฐานะที่เป็นผู้ให้ความรู้เรื่องเพศศึกษา

แพทย์จะเป็นผู้สนับสนุนการสอนเพศศึกษาในโรงเรียนได้เป็นอย่างดีสำหรับนักเรียนและความรู้เรื่องเพศศึกษาสำหรับผู้ใหญ่ สำหรับคู่สมรสก็เป็นสิ่งจำเป็น และแพทย์ก็สามารถทำหน้าที่นี้ได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้แล้วแพทย์ควรมีส่วนช่วยเหลือครูผู้ทำหน้าที่สอนเพศศึกษาในโรงเรียนหรือเป็นวิทยากรให้แก่ผู้ทำงานเกี่ยวข้องทางด้านนี้ เพื่อจะนำความรู้ไปถ่ายทอดต่อให้ผู้อื่นได้เป็นอย่างดี

3.หน้าที่อันสำคัญของแพทย์ คือ เป็นสื่อกลางระหว่างพ่อแม่และบุตรที่อยู่ในวัยรุ่น โดยปฏิบัติดังนี้

ก.ลดความรุนแรงของปัญหาที่เกิดจากความไม่เข้าใจกันระหว่างพ่อแม่และบุตรในวัยรุ่น

ข. ช่วยในการที่จะเป็นแหล่งวิทยากรในกรณีที่พ่อแม่ไม่ทราบวิธีการในการที่จะสอนเรื่องเพศศึกษาให้ลูก

ค. ช่วยวัยรุ่นให้เข้าใจพ่อแม่ของตัวเองมากขึ้น และในขณะเดียวกันก็ช่วยให้พ่อแม่เข้าใจธรรมชาติของวัยรุ่นมากขึ้น เป็นการขจัด"ช่องว่างระหว่างวัย" โดยหันหน้ามาปรึกษาหารือกัน

ง. ช่วยชี้แนะให้วัยรุ่นและพ่อแม่ได้ทราบถึงบทบาทและหน้าที่ของตนเอง

จ. ช่วยเน้นให้เห็นถึงโทษของการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสและปัญหาที่ตามมาเช่น ท้องนอกสมรส การทำแท้ง ปัญหาลูกไม่มีพ่อ โดยให้ทั้ง 2 ฝ่าย คือ ลูกได้เข้าใจถึงโทษและพ่อแม่เข้าใจลูก หากมีปัญหาเกิดขึ้น ซึ่งทางที่ดีควรจะได้ป้องกันก่อนที่จะเกิดปัญหานี้ ก็โดยการให้เพศศึกษาแก่ลูกตั้งแต่เยาว์วัยโดยพ่อแม่เองก็ต้องเข้าใจวิธีการสอนด้วยเพื่อที่จะเป็นประโยชน์ในการป้องกันมากกว่าการแก้ไขเมื่อสายไป

ฉ. ช่วยกระตุ้นให้วัยรุ่นและพ่อแม่ของตนช่วยกันแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคม เพื่อให้หน่วยที่เล็กที่สุดในสังคม คือ ครอบครัวของตนเองนั้น ได้ป้องกันและแก้ไขปัญหาของตนเองก่อนที่จะให้ผู้อื่นแก้ไขปัญหาให้

4. แพทย์ในฐานะผู้ให้คำแนะนำเกี่ยวกับหนุ่มสาวทั้งก่อนแต่งงานและหลังแต่งงานแล้ว

นอกจากนี้ระวีวรรณ แสงฉาย (2835: 47) ยังได้กล่าวถึงแนวคิดเรื่องแหล่งการสอนเพศศึกษาโดยบุคคลในชุมชนหรือสังคมที่กล่าวว่า ชุมชนหรือสังคมมีส่วนสำคัญในการช่วยสอนเพศศึกษา ดังนี้

ก. วัดและศาสนา

วัดและศาสนามีความสำคัญมากในแผนการศึกษาด้านเพศศึกษาที่สมบูรณ์ เพราะว่า ศาสนาช่วยให้คนได้สร้างคุณค่าทางศีลธรรม(Moral Value) คือ กำหนดว่า ตนจะยึดถืออะไรเป็นหลัก ความประพฤติของตน และกำหนดแบบฉบับที่ประเสริฐ น่าเคารพ น่าเอาเป็นตัวอย่าง(Ideal) การสอนของพระและศาสนา เกี่ยวกับหลักจรรยา และศีลธรรมควรใช้วิธีปฏิบัติด้านซักจูงในทางด้านดี ด้านบวกจะเหมาะกว่า คือ แทนที่จะห้ามอย่างเดียว จะต้องชี้แจงทางที่จะปฏิบัติสิ่งที่ดีที่ควรและเหมาะกับภาวะจริงของปัจจุบันด้วย ในทุกเรื่องและทุกวัยของชีวิต

ข. สื่อสารมวลชน

สื่อสารมวลชนจัดได้ว่าเป็นสื่อสำคัญในการสอนเพศศึกษา การลงข่าวรูป แจ้งความและบทความในหนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ ภาพยนตร์ ละคร บทเพลง แผ่นเสียง การตอบ

ปัญหาทางด้านหนังสือ หรือวิทยุ ฯลฯ เหล่านี้มีอิทธิพลทางด้านการศึกษาอย่างมาก แต่สื่อสารมวลชนส่วนใหญ่ มักจะใช้การเสนอข่าวเรื่องที่เกี่ยวข้องกับทางเพศอย่างไม่ผู้จะมีความรับผิดชอบ ต่อสังคมมากนัก มักจะออกมาในรูปของตลก สัปดน เร้ากามารมณ์ หรือบิดเบือนทางอื่น เพื่อมุ่งไปในทางการค้าและกำไร มักจะเน้นสิ่งที่โลดโผน เป็นข่าวและเสนอกันอย่างเร้าใจหรือยั่วใจ มองข้ามถึงการที่จะช่วยสอนเด็กและประชาชน เน้นหนักไปทางด้านหาผลประโยชน์โดยเร้าให้คนอ่าน คนฟัง คนดูมากมายได้ซื้อง่ายขายคล่อง แต่ไม่สนใจว่าจะเป็นผลร้ายต่อเด็กและสังคมอย่างไรบ้าง อันที่จริงรายการวิทยุโทรทัศน์ที่ดี บทความและการเสนอข่าวที่ดีในสิ่งพิมพ์ต่างๆ และหนังสือดีก็มี แต่ที่ไม่ดีไม่เหมาะสมมีมากกว่า

ค.โครงการศึกษาอบรม

การอบรมอาจทำได้หลายรูปแบบ เช่น โครงการศึกษาผู้ใหญ่ จัดโครงการศึกษาให้เหมาะแก่ความสนใจแก่ผู้ใหญ่ การอบรมกลุ่มต่างๆ โครงการศึกษาชั้นสูง สำหรับนักศึกษาวิทยาลัย มหาวิทยาลัย เพื่อเตรียมตัวออกไปเป็นผู้นำ โครงการอบรมเป็นระยะๆ หรือการประชุมด้านวิชาการ ซึ่งในการอบรมนี้จะสอดแทรกพฤติกรรมของมนุษย์ในทุกๆด้าน ผู้ที่เข้ารับการอบรมจะเป็นผู้นำที่นำความรู้ต่างๆไปเผยแพร่สอนในหน่วยงานที่ตนเกี่ยวข้องต่อไป เช่น การแพทย์ พยาบาล ครู อาจารย์ นักสุขศึกษา นักสังคมสงเคราะห์ นักกฎหมายและนักหนังสือพิมพ์ เป็นต้น

เทคนิคในการสอนเพศศึกษาให้ประสบความสำเร็จ

จากผลการวิจัยพบว่า การสอนหรือการพูดคุยเรื่องเพศศึกษากับวัยรุ่นควรจะมีเทคนิคในการถ่ายทอดหรือการให้ความรู้ ตามความคิดเห็นของพ่อแม่ดังนี้

- 1) มีตัวอย่างให้ดู
- 2) มีภาพประกอบให้สมจริง
- 3) ใช้สื่อที่หลากหลาย
- 4) พูดคุยอย่างมีสไตล์
- 5) เลือกใช้คำให้เหมาะสม
- 6) จังหวะ เวลา โอกาสและสถานที่

ซึ่งผลการวิจัยดังกล่าวมีความสอดคล้องกับหลักสำคัญในการตอบปัญหาเกี่ยวกับเรื่องเพศแก่เด็กและหลักในการให้เพศศึกษาและแนวการจัดการตามวัยของเด็ก (ระวีวรรณ แสงฉาย, 2538) ได้แก่

- การดูแล สอนเรื่องต่างๆเหล่านี้ด้วยท่าทางที่ตามสบายไม่เคร่งครัด จริงจังจนเกินไป แต่อย่างไรก็ตามจะต้องอิงหลักความจริงเสมอ

- ตอบคำถามอย่างตรงไปตรงมาและใช้ภาษาง่ายๆ
- แม้ว่าเด็กสามารถจะเข้าใจเรื่องที่ถูกตั้งด้วยถ้อยคำ ภาษาง่ายๆก็ตาม แต่ผู้ใหญ่บางคนยังมีความรู้สึกละอายและลำบากใจในการพูดจาเรื่องนี้ โดยเปิดเผยกับเด็ก ซึ่งความรู้สึกนี้เด็กสามารถจะรู้สึกได้ ฉะนั้นในการเกี่ยวข้องกับเด็กในเรื่องเพศนี้ ผู้ใหญ่จะต้องมีความรู้สึกและมีทัศนคติที่ดีเสียก่อน
- การเล่นบทบาทสมมติ(Role Play) ทำทางที่ดีของสุภาพบุรุษและสุภาพสตรี การมีมรรยาทที่ดีสมบทบาท เพศชาย หญิง ทั้งในห้องเรียน ห้องอาหาร สนามเด็กเล่นและในงานเลี้ยง เพื่อให้เด็กเข้าใจและเห็นภาพ ฯลฯ
- เลื่อนำตัวอย่างมาอภิปราย เช่น ผู้นำในสังคม
- การมีกิจกรรมทางสังคม การทำงานร่วมกัน ในกิจกรรมการเรียน และการจัดสุนทนาการหรืองานสร้างสรรค์ด้วยกันระหว่างเพื่อนทั้ง 2 เพศ
- การสอนเพศศึกษาเป็นการส่งเสริมพัฒนาการทางวุฒิปัญญา การบอกให้ทุกสิ่งทุกอย่าง โดยเด็กมิได้มีโอกาสหยิบจับ สัมผัสหรือเห็นเอง หรือการสอนให้เชื่อตามคำบอกเล่าเท่านั้นเป็นวิธีที่ไม่ดี ควรจะมีการกำหนดกิจกรรมต่างๆ ให้เด็กได้ประสบการณ์ด้วยตนเองแล้วได้รับความรู้ขึ้นมาจากการประสบการณ์นั้นๆ
- เด็กอาจจะได้รับความรู้และความเข้าใจที่ผิดๆมาจากทางบ้านหรือจากเพื่อนๆ หรือจากที่ใดก็ตาม เป็นหน้าที่ของผู้สอนที่จะต้องแก้ปัญหาที่เด็กถาม โดยไม่ควรตอบเองทันที แต่ควรเปิดโอกาสให้เด็กๆ ได้ตอบ ส่งเสริมให้มีการอภิปรายความคิดเห็น
- จัดให้มีการฉายภาพยนตร์ ภาพนิ่ง ที่เกี่ยวกับธรรมชาติศึกษาและสุขศึกษา
- จัดภาพ คน สัตว์ พืช อวัยวะต่างๆหรือของจริงที่เกี่ยวกับชีววิทยามาไว้ในพิพิธภัณฑ์หรือห้องสมุด เพื่อให้เด็กได้สังเกตจับต้องและดูจนชินตา
- สอนถึงส่วนประกอบและลักษณะของอวัยวะสืบพันธุ์ของทั้งชายและหญิงให้ฟังอย่างง่ายๆ และเห็นเป็นธรรมชาติ เช่นเดียวกับเมื่อกล่าวถึงอวัยวะอื่นๆ สอนโดยใช้รูปภาพประกอบ ไม่ควรเอามือไปชี้หรือจับต้องอวัยวะสืบพันธุ์

ดังนั้น จะเห็นได้ว่า การสอนเพศศึกษาให้ประสบความสำเร็จจะต้องใช้เทคนิควิธีการต่างๆ ร่วมกัน ไม่ใช่แค่การสอนหรือพูดคุยเชิงวิชาการเพียงอย่างเดียว ต้องหาตัวอย่างมาประกอบให้เด็กได้ดูได้สัมผัสของจริง หรือใช้สื่อที่น่าเสนอได้ทั้งภาพและเสียง เพื่อให้เด็กได้เข้าใจเรื่องราวหรือสิ่งที่กำลังเรียนรู้หรือปฏิบัติได้ชัดเจนขึ้น การใช้สื่อต่างๆผสมผสานกันจะทำให้การเรียนไม่น่าเบื่อหน่าย

นอกจากนี้การเลือกใช้ภาษาหรือคำพูดที่เข้าใจง่าย ไม่วกวนจะช่วยให้เกิดประสิทธิภาพในการสอนเพศศึกษามากยิ่งขึ้นด้วย

เรื่องของการใช้คำพูดหรือการตอบคำถามในการสอนเพศศึกษานี้ ในคู่มือการสอนเพศศาสตร์ศึกษา ของศูนย์วิจัยและพัฒนาเพศศาสตร์ศึกษา สถาบันวิจัยการแพทย์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (2545 : 7) ได้กล่าวถึงแนวทางในการตอบคำถามเกี่ยวกับปัญหาทางเพศว่า

1)เมื่อเด็กถามคำถาม ควรจะตอบทันที ไม่ควรบ่ายเบี่ยง หรือเลี่ยงการตอบคำถาม เช่น ไปถามคุณพ่อซิ แม่ไม่ว่าง หรือให้ไปถามแม่ หรือผลัดให้ไปถามครูหรือบอกว่า ไว้โตขึ้นหนูก็รู้เอง การที่เด็กถามคำถาม แสดงว่าเด็กกำลังมีความสนใจในเรื่องนั้น ถ้าให้รอ เด็กอาจหมดความสนใจ ทำให้เสียโอกาสที่จะให้ความรู้แก่เด็ก หรือเด็กบางคนอาจจะไปแสวงหาความรู้เองจากคนอื่น ๆ ซึ่งอาจจะได้ความรู้ไม่ถูกต้องก็ได้

2)การตอบคำถาม ควรจะตอบคำถามทุกข้อที่เด็กถามตามตรง ชัดเจน ถูกต้อง ใช้คำพูด คำศัพท์ที่เรียกกันตามปกติ ไม่ควรหลีกเลี่ยงหรือใช้คำศัพท์ที่เรียกกันเฉพาะภายในครอบครัว จะเป็นการสร้างความเชื่อถือและไว้วางใจของเด็กที่มีต่อผู้ใหญ่ เมื่อได้รับคำตอบ เด็กจะรู้ว่าพ่อแม่ ผู้ใหญ่ สามารถที่จะช่วยเหลือเขาได้ เมื่อโตขึ้น มีปัญหาหรือต้องการความช่วยเหลือก็จะมาปรึกษา ตรงกันข้ามถ้าผู้ใหญ่แสดงความโกรธ หรือความอายที่ถูกถามและตอบไม่ตรง มีการปิดบัง จะเป็นการสร้างทัศนคติในเรื่องเพศที่ไม่ดี ทำให้เด็กคิดว่าเรื่องเพศเป็นเรื่องที่ไม่ดี น่าอาย เป็นเรื่องที่ควรปกปิดและทำให้เด็กขาดความเชื่อถือไว้วางใจผู้ใหญ่ เมื่อเข้าสู่วัยรุ่น ซึ่งเป็นช่วงเวลาที่เด็กมักจะมีปัญหา หรือข้อข้องใจเกี่ยวกับเรื่องเพศมากขึ้น ก็จะไม่กล้ามาปรึกษาผู้ใหญ่

3)ผู้ใหญ่ พ่อแม่ หรือครู ไม่จำเป็นจะต้องรู้หมดไปทุกเรื่อง ฉะนั้น บางคำถามที่ไม่แน่ใจว่าตอบถูกหรือไม่ หรือไม่ทราบ ไม่ควรตอบอย่างผิดๆหรือตอบแบบปิดไปที ควรบอกแก่เด็กตามตรงได้ว่า ไม่แน่ใจ แต่จะไปค้นหาคำตอบมาให้ หรือเรามาค้นหาด้วยกัน จะทำให้เด็กเห็นความสำคัญของความถูกต้องและการค้นคว้าหาความรู้

4)การตอบคำถาม ควรจะคำนึงถึงอายุ ความเข้าใจและการรับรู้ของเด็กด้วย ถ้าอธิบายแล้วเด็กไม่เข้าใจ ควรใช้รูปภาพประกอบ หรือใช้การเปรียบเทียบได้ เช่น ถ้าถามถึงเรื่องการสืบพันธุ์ การมีลูกหลาน ก็จะเปรียบเทียบกับดอกไม้ ผลไม้ สัตว์ ซึ่งเป็นเรื่องใกล้ตัวที่เด็กจะรับรู้ได้

5)ความคำนึงถึงความรู้สึกของเด็กว่า ถามเพราะความอยากรู้ ไม่เข้าใจหรือมีความกลัว ความวิตกกังวลแฝงอยู่ด้วย ถ้าผู้ถามมีความวิตกกังวลแฝงอยู่ด้วย ผู้ตอบควรสำรวจความรู้สึกของเด็กด้วย และควรอธิบายเพื่อคลายความวิตกกังวลของเด็กด้วย

6) ถ้าเป็นเด็กวัยรุ่นถาม ควรจะตอบอย่างละเอียด เพราะเด็กจะเข้าใจได้มาก และอาจเป็นคำถามที่เด็กกำลังต้องการความรู้ไปใช้เพื่อการดูแลตัวเอง ถ้าเป็นคำถามเกี่ยวกับเจตคติ เช่น จะคบเพื่อนต่างเพศได้ไหม จะคบเพื่อนที่มีพฤติกรรมรักร่วมเพศได้หรือไม่ การมีเพศสัมพันธ์ที่เหมาะสมคืออะไร ก็ควรจะให้คำตอบในลักษณะที่เป็นข้อมูลหลายแง่มุม ทั้งทางบวกและทางลบ ตามมุมมองด้านการแพทย์ ทางสังคม วัฒนธรรม ประเพณี เพื่อให้วัยรุ่นได้นำข้อมูลต่างๆ ไปวิเคราะห์ พิจารณาให้เหมาะสมกับปัญหาและสถานการณ์ของตนเอง ถ้าจะให้แต่ข้อห้าม หรือให้ข้อมูลในด้านเดียว หรือให้ข้อมูลที่ขัดแย้งกับความรู้สึกและความต้องการของวัยรุ่น โดยไม่ชี้แจงข้อเท็จจริงและเหตุผล วัยรุ่นอาจจะไม่รับฟัง

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. จากผลการวิจัยพบว่า สาเหตุสำคัญของปัญหาในวัยรุ่นคือ ครอบครัว เพื่อน การนำเสนอสื่อ และตัววัยรุ่นเอง ดังนั้น แนวทางในการแก้ไขปัญหาคือ การเริ่มต้นแก้ไขปัญหามาจากครอบครัว ด้วยการสร้างความรัก ความอบอุ่นและความเข้าใจที่ดีภายในครอบครัว พ่อแม่และลูกมีการพูดคุยแสดงความรัก ความห่วงใยต่อกัน มีการพูดคุยถึงปัญหาต่างๆ และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในเรื่องต่างๆต่อกัน ร่วมมือกันในแก้ไขปัญหาต่างๆ มีการทำกิจกรรมร่วมกันภายในครอบครัวเพื่อกระชับความสัมพันธ์ที่ดีให้แน่นแฟ้น นอกจากนี้พ่อแม่ยังต้องทำตัวเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับลูกวัยรุ่น และเข้าใจถึงภาระหน้าที่และความรับผิดชอบที่ต้องเพิ่มขึ้นในการเลี้ยงลูกวัยรุ่นในปัจจุบันที่ใช้ชีวิตท่ามกลางสภาพสังคมที่เต็มไปด้วยปัญหาและการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา สอนให้ลูกรู้จักเลือกคบเพื่อนที่ดีและให้โอกาสในการตัดสินใจ ตลอดจนให้โอกาสในพบเจอประสบการณ์ต่างๆด้วยตนเองแก่ลูก ในขณะเดียวกันสื่อมวลชนหรือความร่วมมือจากโรงเรียน ชุมชนและสังคมก็มีส่วนสำคัญเช่นกันในการดูแลและอบรมให้เยาวชนของชาติเติบโตขึ้นมาเป็นคนดีและมีคุณภาพ สื่อมวลชนต้องตระหนักถึงความรับผิดชอบและบทบาทหน้าที่ของตนเองให้มากขึ้นในการนำเสนอเรื่องราวต่างๆสู่สังคม โดยเฉพาะเรื่องเพศศึกษา

2. จากการศึกษาพบว่า สื่อมวลชนที่พ่อแม่มีการเปิดรับข่าวสารมากที่สุด และมีความต้องการเลือกใช้ในการถ่ายทอดเรื่องเพศศึกษา คือ โทรทัศน์ ดังนั้น ในการวางแผนสื่อควรมีส่งเสริมหรือปรับปรุงการเผยแพร่ข่าวสารเกี่ยวกับเรื่องเพศศึกษาผ่านสื่อโทรทัศน์ให้มากขึ้น ทั้งนี้ เพราะสื่อโทรทัศน์เป็นสื่อที่เข้าถึงทุกครอบครัว ทำให้ง่ายต่อการเปิดรับและทำความเข้าใจ เพราะเป็นสื่อที่ให้ทั้งภาพและเสียงในเวลาเดียวกัน และการนำเสนอสามารถทำได้หลายรูปแบบตามที่ได้

สรุปไว้ในผลการวิจัย โดยอาจจะทำเป็นรายการให้ความรู้ที่มีแพทย์และพ่อแม่ร่วมสนทนากันถึง ปัญหาเพศศึกษาของวัยรุ่น ผลกระทบต่อวัยรุ่น และแนวทางแก้ไขปัญหา ด้วยการให้ความรู้ในการ สอนเพศศึกษาในครอบครัว หรืออาจจะทำเป็นละครสั้นในการให้ความรู้เรื่องการสอนเพศศึกษาใน ครอบครัวก็ได้ เช่น สมมติบทบาทให้พ่อแม่ที่มีลูกวัยรุ่นต้องเผชิญกับปัญหาเพศศึกษาของลูกวัยรุ่น ทั้งชายและหญิงต่างๆกันไปในแต่ละตอน แล้วพ่อแม่ก็ต้องหาแนวทางการไข ขอคำปรึกษาจาก คุณหมอมหรือคุณครูผู้เชี่ยวชาญด้านการให้ความรู้เรื่องเพศศึกษา แล้วนำกลับมาสอนลูกที่บ้าน เป็นต้น

นอกจากนี้ผลการวิจัยยังพบว่า สื่อมวลชนมีอิทธิพลต่อวัยรุ่นและเยาวชนในสังคมค่อนข้าง มาก ดังนั้นสื่อมวลชนจึงควรทบทวนบทบาท หน้าที่ ความรับผิดชอบ ตลอดจนควบคุมเข้มงวดการ นำเสนอเนื้อหาสาระของตนเองให้มากขึ้น เพราะการนำเสนอเรื่องราวต่างๆผ่านสื่อมวลชนจะส่ง ผลกระทบต่อทัศนคติ ความรู้ และพฤติกรรมของคนส่วนใหญ่ในสังคม

3.จากการวิจัยพบว่า สื่อบุคคลที่พ่อแม่มีการเปิดรับข่าวสารและแสวงหาความรู้เกี่ยวกับ เพศศึกษาเพื่อนำมาสอนลูก ตลอดจนให้ความเชื่อถือในการพูดคุยด้วย ได้แก่ เพื่อน พ่อแม่ที่มีลูก วัยรุ่นเหมือนกัน ครูอาจารย์ที่โรงเรียนของลูก แพทย์หรือผู้เชี่ยวชาญในการให้ความรู้เรื่องการสอน เพศศึกษาในครอบครัว ดังนั้น นอกจากการใช้สื่อโทรทัศน์เพื่อให้ความรู้เรื่องเพศศึกษาแก่พ่อแม่ แล้ว หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรพิจารณาให้ข้อมูลข่าวสารในเรื่องเพศศึกษาแก่สื่อบุคคลเหล่านี้ มากขึ้น เช่น กลุ่มผู้ปกครองด้วยกัน เพื่อที่จะได้มีความรู้เรื่องเพศศึกษาที่ถูกต้องในระดับที่สามารถ นำมาแลกเปลี่ยนเพื่อให้ความรู้กันได้ ตลอดจนทางโรงเรียนหรือสถาบันการศึกษาควรเพิ่มบทบาท และโอกาสในการพบปะพูดคุยแสดงความคิดเห็นระหว่างผู้ปกครองของนักเรียนและครูผู้สอน เพื่อจะ ได้ร่วมพูดคุยกันถึงแนวทางในการป้องกันและแก้ไขปัญหาดังกล่าวเกี่ยวกับเยาวชน รวมถึงการวาง หลักสูตรการเรียนการสอนเพศศึกษาในโรงเรียนให้มีความเหมาะสมต่อไป

4.จากผลการวิจัยพบว่า พ่อแม่ส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องเพศศึกษาค่อนข้าง น้อย หรือเรียกได้ว่าเป็นความรู้แบบผิวเผิน อาจจะไม่ใช่ความรู้ที่ถูกต้องตรงตามหลักวิชาการ รวมถึงยังมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อเรื่องเพศศึกษา มองว่าเรื่องเพศศึกษาเป็นเรื่องน่าอาย ไม่ควรนำมาพูดคุย กันในครอบครัว ตลอดจนไม่เห็นความสำคัญหรือความจำเป็นของการสอนเพศศึกษาในครอบครัว ดังนั้น เพื่อเป็นการส่งเสริมให้มีการสอนเพศศึกษาในครอบครัวมากขึ้นและทำให้พ่อแม่มีความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้องในเรื่องเพศศึกษา ผู้วิจัยขอเสนอแนวทางในการจูงใจหรือกระตุ้นให้พ่อแม่เห็น ความสำคัญและความจำเป็นของการสอนเพศศึกษาในครอบครัว โดยมีแนวทางดังนี้

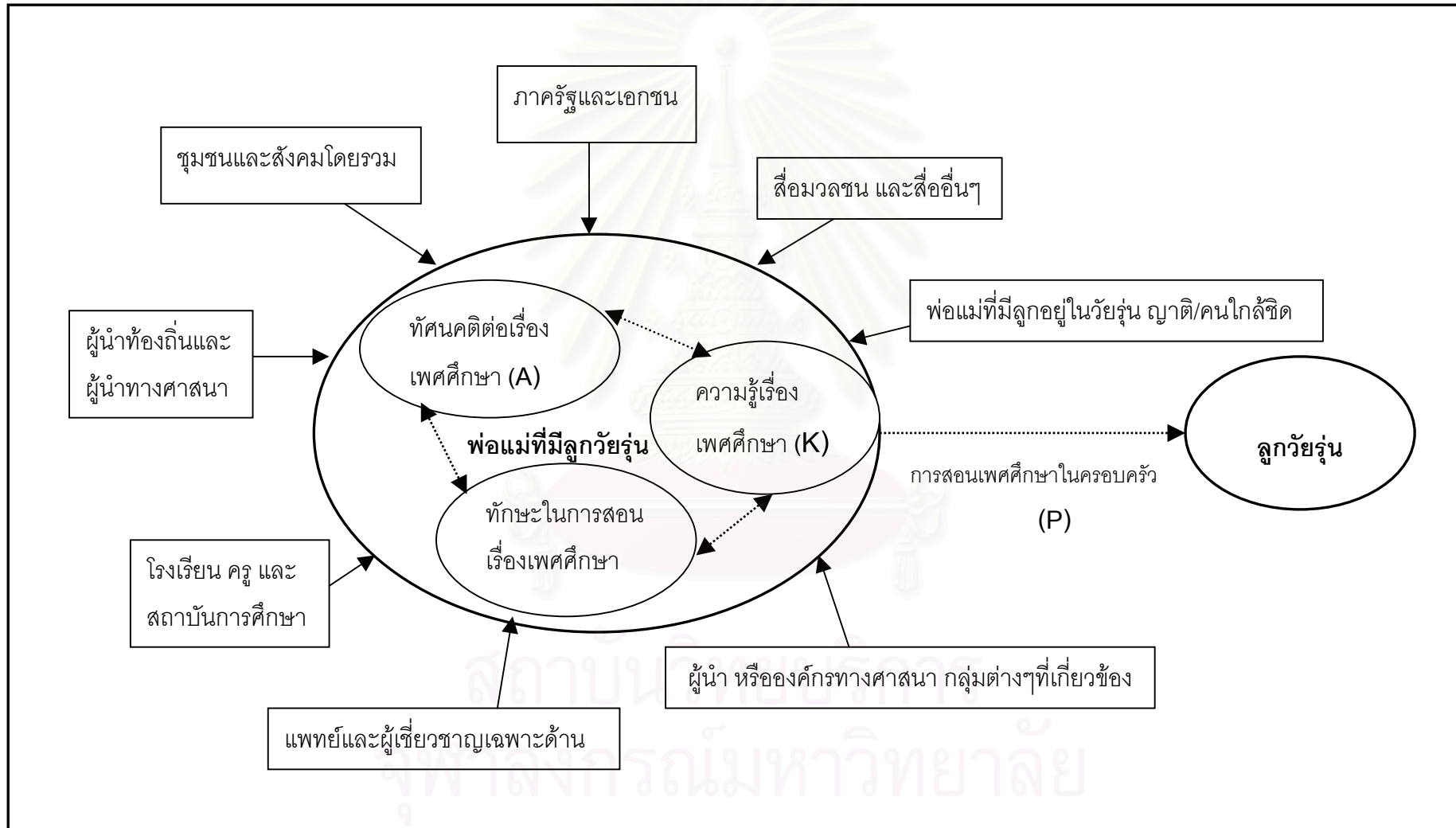
1) เริ่มต้นจากการสร้างเสริมทัศนคติที่ดีต่อเพศศึกษาและการสอนเพศศึกษาในครอบครัวให้แก่ผู้ปกครอง โดยควรเริ่มจากการทำให้ผู้ปกครองทราบว่า เพศศึกษาคืออะไร ความสำคัญและความจำเป็นของการสอนเพศศึกษาในครอบครัว ทำให้ผู้ปกครองทราบว่า การที่เยาวชนไม่ได้รับความรู้เรื่องเพศศึกษาจะส่งผลกระทบต่อชีวิตอย่างไร และที่สำคัญคือทำให้พ่อแม่ทราบว่าการสอนเพศศึกษาให้กับลูกนั้น เป็นหน้าที่โดยตรงอย่างหนึ่งของพ่อแม่ที่พึงกระทำต่อลูก

2) การอบรมเผยแพร่ ตลอดจนให้ความรู้เรื่องเพศศึกษาแก่ผู้ปกครอง ทำให้ผู้ปกครองทราบว่า เพศศึกษาคืออะไร เพศศึกษาประกอบไปด้วยเนื้อหาอะไรบ้าง ใครควรจะได้รับความรู้เรื่องเพศศึกษาบ้าง การสอนเพศศึกษาให้กับลูกควรจะเริ่มต้นอย่างไร วิธีการสอนเพศศึกษาในครอบครัวควรจะเป็นอย่างไร และมีเทคนิคอย่างไรในการสอนเพศศึกษาในครอบครัวให้ประสบความสำเร็จ

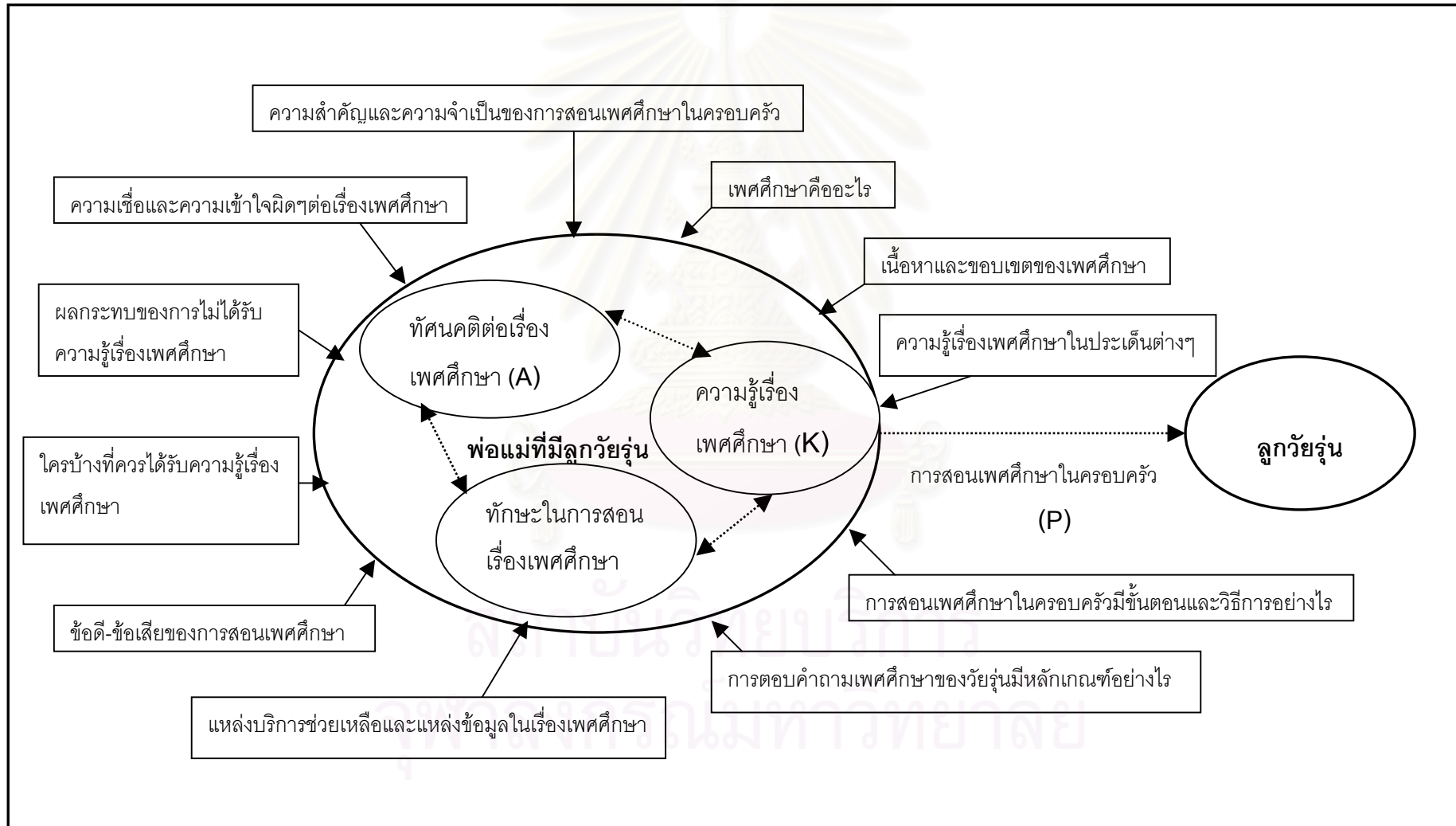
3) ให้ความรู้แก่ผู้ปกครองในเรื่องแหล่งบริการหรือแหล่งข้อมูลที่จะช่วยเหลือผู้ปกครองหรือลูกวัยรุ่นในการให้ความรู้เรื่องเพศศึกษา ในกรณีที่ผู้ปกครองมีความรู้เรื่องเพศศึกษาไม่เพียงพอที่จะสอนลูก หรือในกรณีที่ผู้ปกครองไม่สามารถจะอธิบายหรือสอนในเชิงวิชาการที่ลึกซึ้งได้ แต่ทั้งนี้ต้องทำให้ผู้ปกครองเข้าใจว่า ครู อาจารย์ แพทย์หรือผู้เชี่ยวชาญ สื่อบุคคลตลอดจนสื่อมวลชนแขนงต่าง ๆ นั้น เป็นเพียงผู้ช่วยของพ่อแม่เท่านั้นในการให้ความรู้เรื่องเพศศึกษากับลูก เพื่อให้เยาวชนเติบโตขึ้นอย่างสมบูรณ์ในสังคม

การดำเนินการทั้ง 3 แนวทางนั้นจะต้องทำควบคู่กันไป จึงจะส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงทัศนคติ ความรู้ความเข้าใจ ตลอดจนทักษะในการสอนเพศศึกษาในครอบครัวของพ่อแม่ ผู้ปกครอง ซึ่งต้องอาศัยสื่อต่างๆ และความร่วมมือจากภาครัฐและเอกชน รวมถึงองค์กรต่างๆ เข้ามาเกี่ยวข้อง ทั้งในส่วนชุมชน และสังคมโดยรวม โดยถือว่าการให้ความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องแก่เยาวชน ตลอดจนการเสริมสร้างความรัก ความอบอุ่นและความเข้าใจอันดีต่อกันภายในครอบครัว จะส่งผลให้สถาบันครอบครัวซึ่งเป็นหน่วยย่อยที่สุดของสังคมมีความมั่นคง และประเทศชาติมีประชากรที่เติบโตขึ้นอย่างมีคุณภาพต่อไปในอนาคต

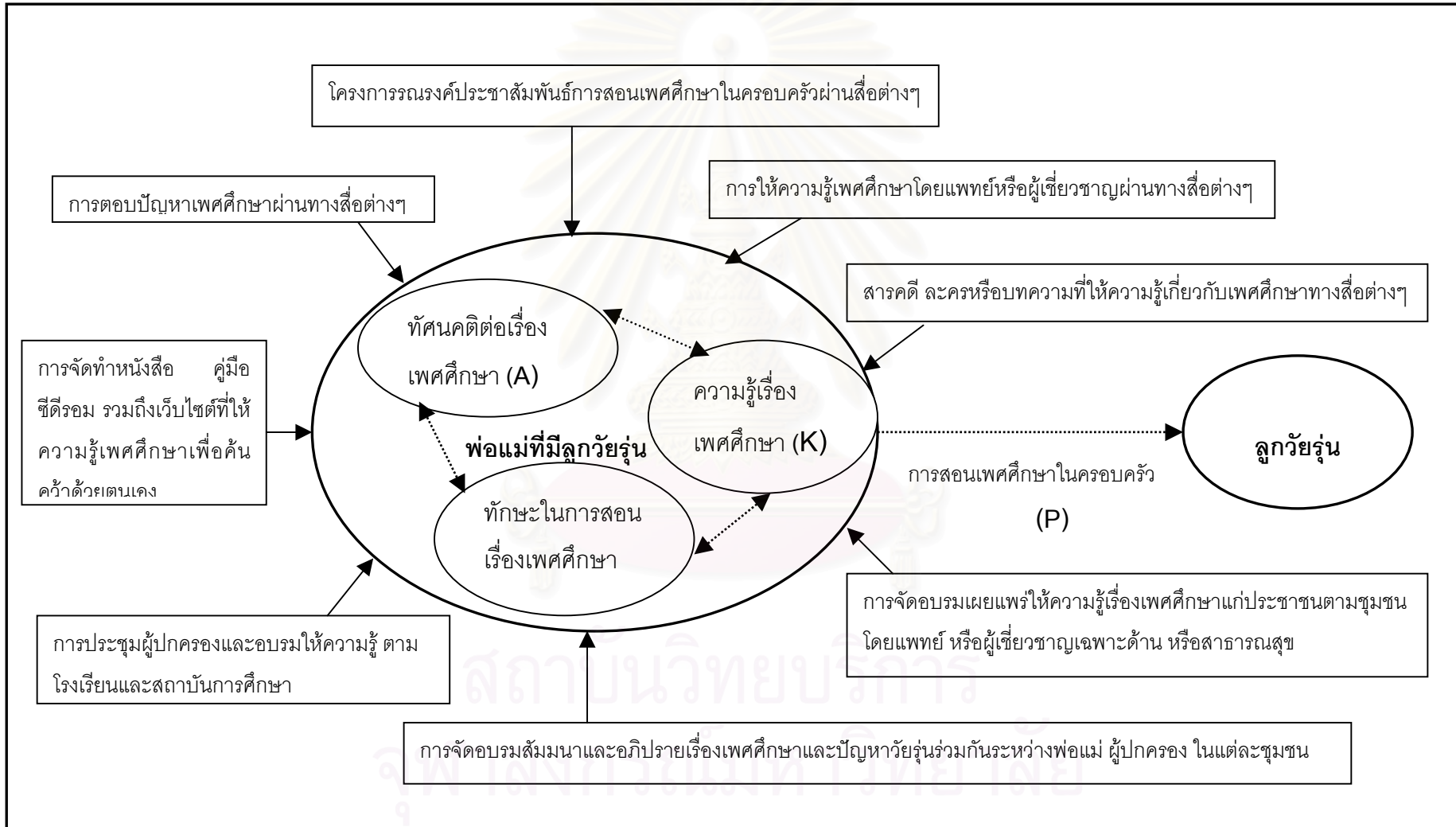
แผนภาพที่ 6.1 : แนวทางในการจูงใจ หรือกระตุ้นให้พ่อแม่ที่มีลูกวัยรุ่นเห็นความสำคัญและความจำเป็นของการสอนเพศศึกษาในครอบครัว

แผนภาพที่ 6.2 : แนวทางในการจูงใจ หรือกระตุ้นให้พ่อแม่ที่มีลูกวัยรุ่นเห็นความสำคัญและความจำเป็นของการสอนเพศศึกษาในครอบครัว

แผนภาพที่ 6.3 : แนวทางในการจูงใจ หรือกระตุ้นให้พ่อแม่ที่มีลูกวัยรุ่นเห็นความสำคัญและความจำเป็นของการสอนเพศศึกษาในครอบครัว

5.จากผลการวิจัยพบว่า พ่อแม่มีวิธีการสอนเพศศึกษาในครอบครัวแตกต่างกันไป ตาม ความรู้ความเข้าใจของตนเอง โดยยังไม่มีแนวทางที่ถูกต้องหรือเหมาะสมในการสอนเพศศึกษาใน ครอบครัว ผู้วิจัยจึงขอเสนอแนวทางในการสอนเพศศึกษาที่เหมาะสมกับวัยรุ่น ดังนี้

ผู้สอนที่เหมาะสม

ผู้สอนที่เหมาะสมที่สุดในการสอนเพศศึกษากับวัยรุ่น คือ พ่อแม่ เพราะพ่อแม่เป็น ผู้ที่มีความใกล้ชิดกับลูกมากที่สุด และเห็นพัฒนาการของลูกตั้งแต่เล็กจนโต พ่อแม่จะสามารถเข้าใจและรู้ความต้องการต่างๆของลูกมากกว่าคนอื่น นอกจากนี้พ่อแม่ยังเป็นผู้ที่มีความชอบธรรม มากที่สุดที่จะสั่งสอนเรื่องต่างๆให้กับลูก ดังนั้น การสอนเพศศึกษาจึงเป็นหน้าที่หลักประการหนึ่ง ของพ่อแม่ ซึ่งสามารถจะกระทำกับลูกได้อย่างต่อเนื่องตั้งแต่เล็กจนโต

ในลำดับต่อมาจะเป็นการสอนเพศศึกษาภายในโรงเรียน โดยครู อาจารย์หรือ แพทย์ ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน จะเป็นผู้ให้ความรู้ในส่วนที่มีความซับซ้อนทางวิชาการ หรือในส่วน ที่พ่อแม่ไม่สามารถอธิบายให้ลูกวัยรุ่นเข้าใจได้ เพราะครู อาจารย์ หรือแพทย์ ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะ ด้านจะได้รับการฝึกอบรมให้มีความรู้อย่างเป็นระบบในเรื่องเพศศึกษา มีทักษะในการสอนตาม หลักวิชาการ รวมถึงสามารถให้คำแนะนำในการแก้ไขปัญหาต่างๆกับพ่อแม่และลูกวัยรุ่นได้

เนื้อหาสาระที่ควรถ่ายทอด

อย่างที่ทราบว่เนื้อหาสาระในการสอนเพศศึกษานั้นมีขอบเขตกว้างขวางมาก ภาย ผู้สอนจึงต้องทำความเข้าใจการสอนเพศศึกษาให้ดี ว่าเพศศึกษาคืออะไร มีเนื้อหาสาระอะไร บ้าง และในแต่ละวัยควรจะสอนในเรื่องอะไร แค่นั้น ซึ่งผู้วิจัยพอจะสรุปได้ว่า เนื้อหาสาระเพศ ศึกษาจะต้องมีความครอบคลุมและต่อเนื่องอย่างเป็นระบบ ใน 5 ด้าน ดังนี้

- 1)ความรู้ด้านร่างกายและชีวภาพ
- 2)ความรู้ด้านจิตใจและจิตวิทยา
- 3)ความรู้ด้านสุขภาพอนามัย
- 4)ความรู้ด้านสังคม
- 5)ความรู้ด้านทัศนคติและการรู้จักปรับตัว

ทั้งนี้ ผู้สอนจะต้องปรับเนื้อหาสาระให้เหมาะสมกับอายุ เพศ ลักษณะและความ สนใจตามวัยเป็นสำคัญ แต่จะต้องไม่เน้นหนักในด้านหนึ่งด้านใด หรือเรื่องหนึ่งเรื่องใดจนเกินไป ต้องคำนึงถึงว่าการใช้ชีวิตในสังคมและการเติบโตตามพัฒนาการของมนุษย์นั้น ต้องอาศัยความรู้ เพศศึกษาในทุกๆเรื่องประกอบกันอย่างเหมาะสม

วิธีการสอนเพศศึกษาที่เหมาะสม

ในความเป็นจริงแล้ว ผู้วิจัยพบว่า วิธีการสอนเพศศึกษาที่เหมาะสมนั้นขึ้นอยู่กับเนื้อหาสาระ จุดมุ่งหมายในการสอนและความถนัดของผู้สอน ตลอดจนความสนใจของผู้เรียนเป็นสำคัญ ไม่สามารถบอกได้ว่าวิธีการสอนผ่านสื่อใดมีความเหมาะสมมากกว่ากัน แต่พอจะสรุปได้ว่า

- ถ้าต้องการให้ความรู้ ความเข้าใจกับคนจำนวนมาก หรือต้องการให้เกิดผลกระทบในวงกว้าง และเกิดผลทันทีทันใด ควรจะใช้สื่อมวลชนเป็นหลักในการนำเสนอ เช่น การจัดโครงการรณรงค์ประชาสัมพันธ์ การให้ความรู้เรื่องการสอนเพศศึกษาในครอบครัว เป็นต้น
- ถ้าต้องการให้ความรู้ ความเข้าใจเนื้อหาเฉพาะหรือเป็นเรื่องที่มีคนสนใจเฉพาะกลุ่ม ควรจะใช้สื่อเฉพาะกิจในการนำเสนอ เช่น แผ่นพับ/ใบปลิวที่ให้ความรู้เรื่องโรคเอดส์ โรคติดต่อทางเพศ เป็นต้น
- ถ้าต้องการให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทัศนคติ ค่านิยม ความเชื่อหรือการกระทำ ควรจะใช้สื่อบุคคลเป็นหลัก เพราะสื่อบุคคลสามารถสร้างความน่าเชื่อถือ ไว้วางใจและโน้มน้าวใจผู้คนได้เป็นอย่างดี

นอกจากนี้การจะใช้วิธีการสอนเพศศึกษาผ่านช่องทางใดนั้น จะต้องพิจารณากลุ่มผู้เป้าหมายหรือผู้รับสารอีกด้วยว่าพ่อแม่หรือผู้ปกครองมีความต้องการเนื้อหาสาระในลักษณะใด และนิยมที่จะเปิดรับสื่อใด ซึ่งการวิจัยในครั้งนี้พบว่า พ่อแม่ที่มีลูกวัยรุ่นเปิดรับสื่อโทรทัศน์หรือสื่อมวลชนมากที่สุด รองลงมาคือสื่อบุคคล ดังนั้น การสอนเพศศึกษาที่มีกลุ่มเป้าหมายคือ พ่อแม่หรือผู้ปกครองจึงควรใช้สื่อมวลชน ได้แก่ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ วิทยุ และสื่อบุคคล

เทคนิคในการสอนเพศศึกษาให้ประสบความสำเร็จ

เทคนิคในการสอนเพศศึกษาให้ประสบความสำเร็จเป็นความถนัดเฉพาะของบุคคล ว่ามีความสามารถในการใช้แนวทางใด ตลอดจนมีความสอดคล้องกันเนื้อหาสาระที่จะสอนหรือไม่ แต่เทคนิคหลักๆในการสอนเพศศึกษากับวัยรุ่นให้ประสบความสำเร็จ ได้รับความสนใจและการตอบสนองที่ดีจากวัยรุ่นคือ

1) การสอนเพศศึกษาแก่ลูกวัยรุ่น ต้องทำในลักษณะการพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันในชีวิตประจำวัน พยายามทำตัวเป็นกันเอง เพื่อไม่ให้วัยรุ่นรู้สึกฝอณาคลาย ไม่รู้สึกกดดัน ไม่รู้สึกว่าการกำลังถูกพ่อแม่สั่งสอนหรืออบรม ในขณะที่เดียวกันพ่อแม่ก็ได้ทราบถึงปัญหาและข้อขัดข้องใจต่างๆของลูกวัยรุ่นด้วย เพื่อที่พ่อแม่จะได้ให้คำแนะนำหรือตักเตือนได้ทันเวลาที่

และการพูดคุยกับลูกวัยรุ่นต้องใช้คำพูดที่ชัดเจน เข้าใจง่าย และเป็นถ้อยคำที่ไม่ทำลายน้ำใจ หรืออารมณ์ของวัยรุ่น ไม่ใช่ถ้อยคำที่แสดงการดูถูกดูแคลนหรือเหยียดหยาม ให้วัยรุ่นเข้าใจว่าการซักถาม การแสดงความคิดเห็น หรือการพูดคุยเรื่องเพศศึกษาของเขาเป็นสิ่งที่ไม่น่ารังเกียจ น่าละอาย สิ่งเหล่านี้จะส่งผลต่อทัศนคติในเรื่องเพศศึกษาของวัยรุ่นต่อไป

2) พ่อแม่จะต้องรับฟังความคิดเห็นของลูกวัยรุ่นในเรื่องของเพศศึกษา เปิดโอกาสให้ลูกได้แสดงความคิดเห็นบ้าง ไม่ว่าจะความคิดเห็นนั้นจะเป็นความคิดเห็นที่ถูกหรือผิด หรือขัดแย้งกับความคิดเห็นของพ่อแม่ก็ตาม

3) พ่อแม่ควรจะหาโอกาสหรือหาเวลาวางดูโทรทัศน์ ละครหรือข่าว ไปพร้อมๆ กับลูก หรือหาหนังสือ คู่มือต่างๆ ที่สอนเกี่ยวกับเพศศึกษามาอ่านด้วยกัน แล้วนำประเด็น เรื่องราว ความรู้หรือข้อคิดที่ได้มาพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันภายในครอบครัว

4) การสอนเพศศึกษากับวัยรุ่นต้องมีสื่อที่หลากหลายสามารถนำเสนอได้ทั้งภาพและเสียงพร้อมกัน จะช่วยลดความน่าเบื่อหน่ายของเนื้อหาสาระที่มีความเป็นวิชาการ และดึงดูดความสนใจของวัยรุ่นได้ดี อาจจะใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่มีความทันสมัยเข้ามาช่วย เช่น เว็บไซต์ การพูดคุยผ่านโปรแกรมคอมพิวเตอร์ หรือซีดีรอม เป็นต้น

5) การสอนเพศศึกษากับวัยรุ่นนั้น จะต้องพิจารณาจังหวะ เวลา โอกาส และสถานที่ในการสอนเพศศึกษากับวัยรุ่นให้เหมาะสม อย่าเห็นว่าเป็นเรื่องไม่สำคัญ เพราะวัยรุ่นนั้นมีความสนใจค่อนข้างจำกัด แม้เขาจะมีความอยากรู้อยากเห็นในเรื่องเพศศึกษามากก็ตาม แต่การละเลยสิ่งเหล่านี้ อาจจะทำให้พ่อแม่หรือผู้สอนไม่มีโอกาสในการให้ความรู้เรื่องเพศศึกษากับวัยรุ่นอีกเลย เนื่องจากเขาจะไม่ยอมรับฟัง ปิดกั้น และไม่เชื่อถือผู้สอนคนนั้นอีกต่อไป

อุปสรรคและการแก้ไขปัญหาในการเก็บข้อมูล

1. การเดินทางเพื่อไปเก็บข้อมูลค่อนข้างมีความลำบากเนื่องจากต้องเก็บข้อมูลในหลายจังหวัด ซึ่งกระจายอยู่ทั้ง 4 ภาคของประเทศไทย ผู้วิจัยต้องใช้งบประมาณในการเดินทางค่อนข้างมากเพื่อให้ได้ข้อมูลในภาพรวม

2. ครอบครัวที่ต้องประกอบด้วย พ่อ แม่ และลูกวัยรุ่นอายุระหว่าง 13-21 ปี เป็นข้อจำกัดที่สำคัญในการเลือกกลุ่มตัวอย่างเพื่อให้ได้ข้อมูลที่เหมาะสมกับงานวิจัย ทำให้ผู้วิจัยต้องใช้ความพยายามและความอดทนอย่างมาก ในการตระเวนหากกลุ่มตัวอย่างดังกล่าว ซึ่งบางครอบครัวก็อยู่ไกลออกไปจากแหล่งชุมชน

3. ผู้วิจัยต้องพบกับปัญหาเรื่องความเต็มใจและความร่วมมือในการตอบคำถาม เพราะบางครอบครัวก็ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี มีความจริงใจและกล้าที่จะให้ข้อมูล ในขณะที่บางครอบครัวเมื่อพูดคุยไปถึงเรื่องของการสอนเพศศึกษาให้กับลูกๆ พ่อแม่จะไม่สามารถให้ข้อมูลได้ บางครอบครัวก็นิ่งเงียบหรือเปลี่ยนประเด็นไปพูดเรื่องอื่นแทน ทำให้ผู้วิจัยต้องมาเริ่มต้นใหม่กับครอบครัวอื่นๆต่อไป

4. ในการสัมภาษณ์พูดคุยกับพ่อแม่แต่ละครอบครัว ใช้เวลาค่อนข้างนานและมีข้อมูลมาก ผู้วิจัยต้องใช้ความพยายามและความอดทนอย่างมากที่จะทำการสัมภาษณ์พูดคุยพร้อมทั้งจดบันทึกไปด้วย แม้ว่าจะใช้เครื่องเทปบันทึกเสียงช่วยอัด ผู้วิจัยก็ต้องจดบันทึกข้อมูลคำสำคัญต่างๆไว้เป็นระยะเพื่อทำความเข้าใจในการถอดเทปในภายหลัง

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. การศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาโดยการสัมภาษณ์เจาะลึกพูดคุยกับพ่อแม่ที่มีลูกวัยรุ่น อายุระหว่าง 13-21 ปีเท่านั้น แต่ไม่ได้มีการพูดคุยสัมภาษณ์เจาะลึกในลักษณะของการอยู่พร้อมหน้ากันทั้งครอบครัว คือ พ่อ แม่ ลูก ซึ่งหากผู้วิจัยต้องการที่จะได้ข้อมูลในการสอนเรื่องเพศศึกษาในครอบครัวอย่างแท้จริงแล้ว จะต้องทำการสัมภาษณ์เจาะลึกพร้อมกันทั้งครอบครัว ถึงแม้ว่าจะทำได้ค่อนข้างยาก ในการศึกษาวิจัยครั้งต่อไปควรจะทำการต่อยอดโดยเพิ่มการสัมภาษณ์เจาะลึกลูกวัยรุ่นเข้าไปด้วย หรืออาจเปลี่ยนเป็นการสนทนากลุ่ม(Focus Group Discussion)กับพ่อแม่ที่มีลูกวัยรุ่นแทนก็ได้ เพื่อให้ได้ข้อมูลในเชิงภาพรวมมากขึ้น

2. ในการวิจัยครั้งต่อไป หากต้องการศึกษากลยุทธ์การสื่อสารเรื่องเพศศึกษาในครอบครัวอย่างแท้จริง ควรจะเลือกทำการวิจัยเฉพาะกลุ่มลงไป เช่น กลุ่มครอบครัวที่มีการสื่อสารเรื่องเพศศึกษาในครอบครัวอยู่แล้ว กลุ่มครอบครัวที่ไม่เคยมีการสื่อสารเรื่องเพศศึกษาในครอบครัวเลย หรืออาจจะทำการวิจัยทั้ง 2 กลุ่ม แล้วนำมาหาข้อสรุปและข้อแตกต่างร่วมกัน

3. ในการวิจัยครั้งต่อไป หากต้องการศึกษาเรื่องกลยุทธ์การสื่อสารหรือกลยุทธ์การสอนเพศศึกษาในครอบครัวของพ่อแม่ ผู้วิจัยควรจะต้องทำความเข้าใจกับสภาพปัญหาเกี่ยวกับเพศศึกษาในครอบครัว และแนวทางในการสอนเรื่องเพศศึกษาในครอบครัวให้เข้าใจอย่างแท้จริงก่อน รวมถึงต้องมีความเข้าใจในเรื่องของจิตวิทยาวัยรุ่นและจิตวิทยาครอบครัวเป็นอย่างดี เพื่อที่จะได้สามารถออกแบบการวิจัยหรือกำหนดประเด็นในการพูดคุยได้ชัดเจนและได้ข้อมูลที่มีประโยชน์มากขึ้น รวมถึงสามารถที่จะอภิปรายร่วมกับกลุ่มตัวอย่างที่ให้สัมภาษณ์ได้ เนื่องจากการทำวิจัยในเรื่องแนวทางในการสื่อสารเรื่องเพศศึกษาในครอบครัวนั้น เป็นการศึกษาที่ผสมผสานความรู้หลากหลาย

หลายแขนงเข้าด้วยกัน ทั้งความรู้ทางด้านการสื่อสาร ความรู้ทางด้านจิตวิทยา ความรู้ทางด้านการสอนหรือการให้ความรู้ ตลอดจนความรู้ทางด้านสุขอนามัยทางเพศ

4.ในการวิจัยครั้งต่อไป หากเป็นไปได้ผู้วิจัยควรระบุขอบเขตของเนื้อหาสาระหรือประเด็นการสอนเพศศึกษาในครอบครัวที่ต้องการจะทำการศึกษาวิจัย เช่นว่า ต้องการศึกษาเรื่องการสอนเพศสัมพันธ์หรือผลกระทบของการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน เป็นต้น เนื่องจากเพศศึกษาเป็นเรื่องที่มีขอบเขตเนื้อหาสาระกว้างขวาง หลากหลายประเด็นด้วยกัน การไม่ระบุถึงขอบเขตของเนื้อหาหรือประเด็นเพศศึกษาที่ต้องการจะศึกษา จะทำให้ผลการศึกษาที่ได้รับไม่มีความลึกซึ้งเพียงพอที่จะอธิบายถึงการสอนเพศศึกษาในครอบครัวอย่างแท้จริงได้

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. เพศศึกษาในอนาคตเรื่องที่ต้องสอนให้ถึงแก่น. วารสารวารสารศึกษานอกโรงเรียน 3 (มิถุนายน 2543) : 2-9.

กิตติ ก้นภัย. ลักษณะการสร้างฝันและจินตนาการทางเพศในสื่อมวลชนไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต ภาควิชาสื่อสารมวลชน คณะนิเทศศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, 2535.

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. เลี้ยงลูกวัยเปรี้ยวไม่ให้เลี้ยงวตกขอบ. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร :
ซัคเซสมิเดีย, 2544.

คณะกรรมการป้องกันและควบคุมโรคเอดส์แห่งชาติ. แผนป้องกันและแก้ไขปัญหาเอดส์แห่งชาติ
พ.ศ. 2540-2544. (ม.ป.ท.) : 2539.

จรรยา ดวงแก้ว. ความรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา
ตอนปลาย กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาสุขศึกษา
ภาควิชาพลศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2539.

จระไน แกลโกศล. หลักและทฤษฎีการสื่อสาร. กรุงเทพมหานคร : สุขุทัยธรรมมาธิราช, 2540.

จิตติมา สุขผลิน. แนวทางกำหนดแผนการประชาสัมพันธ์งานการท่องเที่ยวที่เกี่ยวข้องกับปัจจัย
ด้านวัฒนธรรม. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สื่อสารมวลชน คณะวาร
สารศาสตร์และสื่อสารมวลชน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2539.

จริญญา นิลแพทย์. ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมกาเปิดรับข่าวสารด้านเนื้อหาบันเทิงและบุคคลในวงการบินเทงที่มีต่อทัศนคติในเรื่องความรักและเพศสัมพันธ์ในเด็กวัยรุ่นในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาวารสารศาสตรมหาบัณฑิต สื่อสารมวลชน คณะวารสารศาสตร์และการสื่อสารมวลชน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2541.

จุฑานาฏ ผดุงเจริญ. อิทธิพลของรูปแบบการสื่อสารภายในครอบครัวที่มีต่อทัศนคติในการเลือกคู่ครองและการสมรส : ศึกษาเฉพาะนักศึกษาปริญญาโท ของมหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาวารสารศาสตรมหาบัณฑิต สื่อสารมวลชน คณะวารสารศาสตร์และสื่อมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2543.

เฉลิมเกียรติ ผิวนวล. จิตวิเคราะห์ของพรอยด์. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ดอกหญ้า, 2528.

ชื่นสุมล อุกฤษฏีวิริยะ. อิทธิพลของความสัมพันธ์ภายในครอบครัวที่มีผลต่อพฤติกรรมกาเปิดรับสื่อวีดิทัศน์ประเภทเอ็กซ์ของเยาวชนไทยที่อยู่ในสถานศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาวารสารศาสตรมหาบัณฑิต สื่อสารมวลชน คณะวารสารศาสตร์และสื่อมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2543.

เดโช สนวนานนท์. จิตวิทยาทั่วไป. โอเดียนสโตร์. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์เจริญผล, 2529.

เทอดศักดิ์ เดชคง. เพศศึกษาคืออะไร. วารสารปฏิรูป ปีที่ 3 ฉบับที่ 28 (กรกฎาคม 2543) : 74-75.

ทิศทางการให้ความรู้เรื่องเพศศึกษา. วารสารปฏิรูป ปีที่ 4 ฉบับที่ 40 (กรกฎาคม 2544) : 48-49.

ธรรมเกียรติ กันอริ. เพศศึกษาป่ามาเอง. วารสารปฏิรูป ปีที่ 3 ฉบับที่ 35 (กุมภาพันธ์ 2544) : 74-75.

ธีรานุช เพทวัลย์. กาเปิดรับข่าวสารเรื่องโรคเอดส์จากสื่อประเภทหนังสือพิมพ์รายวันมีความสัมพันธ์กับความตื่นตัวเรื่องโรคเอดส์ของนิสิตนักศึกษาในระดับปริญญาตรีสาขาวิชาการสื่อสาร ของ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และมหาวิทยาลัยหอการค้าไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญาวารสารศาสตรมหาบัณฑิต สื่อสารมวลชน คณะวารสารศาสตร์และสื่อมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2536.

นิสารัตน์ ทองอุปการ. ความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการสื่อสารภายในครอบครัวและทัศนคติต่อเรื่องเพศของวัยรุ่นในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาวารสารศาสตร์-มหาบัณฑิต สื่อสารมวลชน คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2538.

ปรมะ สตะเวทิน. หลักนิเทศศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพมหานคร : ห้างหุ้นส่วนจำกัดภาพพิมพ์, 2525.

ป้อม คอยบุญ (นามแฝง). เซ็กซ์เพื่อชีวิต. กรุงเทพฯ : พยานรัก, 2510.

พรพนทิพย์ ศิริวรรณบุศย์. จิตวิทยาครอบครัว. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2538.

พีระ จิรโสภณ. หลักและทฤษฎีการสื่อสาร. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2535.

เพ็ญพร ว่องวิวัฒน์. ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการเปิดรับสื่อโทรทัศน์รายการเกี่ยวกับสุขภาพอนามัยแม่และเด็กเพื่อการใช้ประโยชน์ และตอบสนองความต้องการด้านข่าวสารของสตรีมีครรภ์ที่มารับบริการที่โรงพยาบาลราชวิถี. วิทยานิพนธ์ปริญญาวารสารศาสตร์-มหาบัณฑิต สื่อสารมวลชน คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2538.

เมตตา กฤตวิทย์, พัชณี เชนจรรยาและศิระนันท์ อนวัชศิริวงศ์. แนวคิดหลักนิเทศศาสตร์. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์เจริญผล, 2530.

เริงฤดี ปราการะนันท์. การเปิดรับเนื้อหาทางเพศจากนิตยสารผู้หญิงและทัศนคติเกี่ยวกับเรื่องเพศของสตรีวัยรุ่นและวัยทำงาน. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาวารสารสนเทศ คณะนิเทศศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2544.

วรรณนา ช่องดารากุล. ความขัดแย้งของวัยรุ่นกับครอบครัว. วารสารแนะแนว ปีที่ 31 ฉบับที่ 168(2540) : 61-65.

วันทนีย์ วาสิกะสิน. ปัญหาพฤติกรรมทางเพศของมนุษย์กับงานสังคมสงเคราะห์. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2526.

ศุภาศิริ การิกาญจน์. บทบาทของพ่อแม่ในการสอนเรื่องเพศศึกษาแก่ลูกสาววัยรุ่น ในเขต กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาประชากรศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล, 2543.

ศูนย์วิจัยและพัฒนาเพศศาสตร์ศึกษา สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์การแพทย์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. คู่มือการสอนเพศศาสตร์ศึกษา ระดับมัธยม. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2545.

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. พฤติกรรมวัยรุ่น. พิมพ์ครั้งที่ 8. เอกสารการสอนชุดวิชา หน่วยที่ 1-8 และ 9-15. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2545.

สุชา จันทน์เอม. จิตวิทยาทั่วไป. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิชจำกัด, 2539.

สุชาติ โสมประยูร. เพศศึกษา การศึกษาเรื่องสุขภาพทางเพศ. วารสารครุศาสตร์ ปีที่ 17 ฉบับที่ 2 (ตุลาคม-ธันวาคม 2531) : 47-56.

สุวรรณนา หงษ์ศรีสุวรรณ. การเปิดรับข่าวสาร ความรู้ ทัศนคติ และการสื่อสารเรื่องเพศศึกษาของผู้ปกครองนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต ภาควิชาการประชาสัมพันธ์ คณะนิเทศศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2544.

สยมพร เค โปบูลย์. รู้จักฉันใหม่ วัยแรกรุ่น. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร : ไทยเจริญการพิมพ์, 2543.

เสถียร ปรีดาสา. ความสัมพันธ์ระหว่างความตื่นตัวทางการเมืองกับพฤติกรรมการเปิดรับและการใช้สื่อมวลชน เพื่อสนองความพึงพอใจของประชาชนจังหวัดมุกดาหาร ศึกษากรณีการถ่ายทอดสดการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ในช่วงปี 2535-2537. วิทยานิพนธ์ปริญญาวารสารศาสตรมหาบัณฑิต สื่อสารมวลชน คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2538.

โสภณ สุภาพงษ์. ครอบครัวกับการป้องกันภัยทางเพศของเด็ก. วารสารครุศาสตร์ ปีที่ 22 ฉบับที่ 4(เมษายน-มิถุนายน 2537) : 30-38.

อรรวรรณ ปิลาพันธ์โอบาท. การสื่อสารเพื่อการโน้มน้าวใจ. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2537.

อรสม สุทธิสาคร. เด็กพันธุ์ใหม่...วัย X Click ชีวิตวัยรุ่นไทย ยุคปี 2000. กรุงเทพมหานคร : กรุงเทพฯ, 2544.

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาษาอังกฤษ

Allport, Gordon W. "Attitudes," Readings in Attitude Theory and Measurement. New York : John Willey and Son, Inc., 1967.

Atkin, K. Charles. New Model for Mass Communication Research. New York : The Free Press, 1973.

Berlo, D.K. The Process of Communication. New York : Hole Rinehart & Winston, 1978.

Gerbner, George. "On Defining Communication : Still Another View," Journal of Communication 16, 1996.

Kelly F. Gary. Sexuality today: the Human Perspective. Guilford : The Dushkin Publishing Group, 1988.

Klapper, Joseph T. The Effect of Mass Communication. New York : The Free Press, 1982.

L.L. Thurstone. "Comment," American Journal of Sociology, 1969.

Norman L. Mun. Introduction to Psychology. Boston : Heaghton Muffilim Co., 1971.

Rogers, Everett M. and F. F. Shoemaker. Communications : A Cross Cultural Approach. New York : The Free Press, 1971.

Schramm, Wilbur. "Nature of Communication between Humans," The Process and Effect of Mass Communication. Urbana : University of Illinois Press, 1974.

ภาคผนวก

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ก.

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กรอบคำถามเพื่อการสัมภาษณ์เชิงลึก

① ท่านคิดว่าปัจจุบันนี้ ปัญหาของวัยรุ่นที่น่าหนักใจ มีอะไรบ้าง

☐ ปัญหาเสพติด	☐ การคบเพื่อนต่างเพศ
☐ การมีเพศสัมพันธ์ที่ไม่รับผิดชอบ	☐ รักร่วมเพศ
☐ นักศึกษาขายบริการทางเพศ	☐ ไม่สนใจการเรียน
☐ ความประพฤติไม่เหมาะสม	☐ การทำแท้งเถื่อน
☐ การตั้งครรภ์ของวัยรุ่น	☐ การคุกคามทางเพศ/ข่มขืน
☐ ปัญหาเอดส์/โรคติดต่อทางเพศ	☐ การพนัน

② ปัญหาดังกล่าวไปในลักษณะใด และท่านคิดว่าควรมีแนวทางแก้ไขอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

③ หากปัญหาเหล่านี้ไม่ได้รับการแก้ไข จะส่งผลกระทบต่อลูกวัยรุ่นของท่านอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

④ วัยรุ่นเช่นลูกของท่านมีวิธีการดำเนินชีวิตหรือใช้ชีวิตในปัจจุบันอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

⑤ ลูกวัยรุ่นส่วนใหญ่บอกว่าพ่อแม่ไม่ได้สอนเรื่องเพศศึกษาแก่พวกเขา ท่านคิดว่าปัจจัยในข้อใดที่น่าจะเป็นสาเหตุให้พ่อแม่ไม่ได้สอนเรื่องเพศศึกษาแก่ลูก

☐ ไม่มีเวลา เพราะธุรกิจรัดตัว งานยุ่ง	☐ ไม่มีเวลา เพราะยากจนต้องทำงานหาเงิน
☐ การศึกษาน้อย	☐ ความรู้ความเข้าใจเรื่องเพศศึกษามีน้อย
☐ เงินอายุและไม่กล้าพูดถึงเรื่องเพศ	☐ ไม่เห็นว่ามีความสำคัญหรือจำเป็น
☐ ไม่ได้รับการสอนจากพ่อแม่เช่นกัน	☐ ความเชื่อทางสังคม วัฒนธรรม
☐ มีทัศนคติที่ไม่ดีต่อเรื่องเพศศึกษา	☐ กลัวว่าจะเป็นการชี้ช่องทางให้ลูกไปปฏิบัติ

⑥ ท่านคิดว่ากรณีที่พ่อแม่ส่วนใหญ่ไม่ได้สอนเรื่องเพศศึกษาแก่ลูก ส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากความเชื่อทางสังคม วัฒนธรรมและประเพณีของไทยใช่หรือไม่ (เช่น การพูดถึงเรื่องเพศเป็นเรื่องน่าอาย ชายหญิงไม่ควรซิงสุกก่อนห้าม หรือผู้หญิงควรจะต้องรักษานวลสงวนตัว ฯ) และส่งผลอย่างไร

.....

.....

.....

.....

⑦ ท่านคิดว่าการสอนเรื่องเพศศึกษาแก่ลูกวัยรุ่นมีความจำเป็นหรือไม่ เพราะเหตุใดจึงคิดเช่นนั้น

.....

.....

.....

.....

.....

⑧ ตัวคุณพ่อคุณแม่เองคิดว่า จะสอนหรือพูดคุยเกี่ยวกับเพศศึกษาได้หรือไม่ คิดว่าตัวเองมีความรู้เพียงพอหรือไม่ในประเด็นต่างๆดังต่อไปนี้

ประเด็น	สอนไม่ได้	สอนได้บ้างเล็กน้อย	สอนได้	เคยสอนหรือไม่
1. เรื่องเพศสัมพันธ์				
2. สาเหตุหรือโอกาสในการตั้งครรภ์				
3. วิธีการป้องกันการตั้งครรภ์ตามปกติ(การคุมกำเนิด)				
4. การป้องกันการตั้งครรภ์เมื่อถูกข่มขืน				
5. เงื่อนไขการทำแท้งที่ถูกกฎหมาย				
6. ผลเสียจากการทำแท้งเถื่อน				
7. การมีเพศสัมพันธ์เสี่ยงต่อสุขภาพอย่างไร				
8. โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์มีอะไรบ้างและป้องกันอย่างไร				
9. ผลกระทบของการมีเพศสัมพันธ์ในวัยรุ่น				
10. วิธีการป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์				
11. วิธีการควบคุมอารมณ์ทางเพศของวัยรุ่น				
12. ความรัก การเลือกคู่ครอง ชีวิตครอบครัว				
13. การวางแผนชีวิตและอนาคต และการวางแผนครอบครัว				
14. การสำเร็จความใคร่ด้วยตนเอง				
15. ระบบสืบพันธุ์ชาย/หญิง				
16. ต่อมควบคุมอารมณ์ทางเพศ				
17. เจตคติ/ความเชื่อ/ความเข้าใจผิดในเรื่องเพศ				

๘) ถ้าท่านอยากจะสอนลูกๆด้วยตัวท่านเอง แต่ท่านไม่มีความรู้เพียงพอ ท่านจะแก้ไขปัญหาอย่างไร จะหาความรู้เพิ่มเติมโดยวิธีใด หรือจะปล่อยให้มันเป็นหน้าที่ของคนอื่น

.....
.....
.....
.....
.....

๙) การสอนเรื่องเพศศึกษาแก่ลูกๆควรจะมีวิธีการอย่างไร หรือจะสอนอย่างไร (เนื้อหาอะไรบ้าง) และใครควรเป็นผู้สอนจึงจะเหมาะสม

.....
.....
.....
.....
.....

๑๐) วัยรุ่นเป็นวัยอยากรู้ อยากเห็น อยากลอง ชอบทำตามเพื่อน เพราะเขายังมีประสบการณ์น้อย ทำอย่างไร จึงจะทำให้ลูกรู้ว่า ท่านรักและห่วงใยพวกเขา โดยไม่ทำให้เขารู้สึกว่าท่านกำลังเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับชีวิต เขามากเกินไป หรือชอบคุ้ยเขี่ยว่า คอยห้าม โน่นห้ามนี้ และพ่อแม่ไม่เข้าใจจิตใจของพวกเขาเลย

.....
.....
.....
.....
.....
.....

๑๑) ปัจจุบันมีสื่อมากมายที่เสนอเรื่องราวของเพศ เช่น เว็บไซต์ลามก วิดีโอโป๊ การ์ตูนหรือหนังสือโป๊ แชนทรมต่างๆ ฯลฯ และวัยรุ่นก็มักจะใช้สื่อเหล่านี้เป็นแหล่งหาความรู้เรื่องเพศศึกษา ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรกับเรื่องนี้ มีวิธีป้องกันอย่างไรที่จะไม่ให้วัยรุ่นหมกมุ่นเรื่องเพศหรือสนใจสื่อเหล่านี้มากเกินไป

.....
.....
.....
.....
.....
.....

12) ลูกๆวัยรุ่นแสดงความคิดเห็นว่าอยากให้ท่านทำสิ่งต่อไปนี้ ท่านคิดว่าจะทำได้หรือไม่

ประเด็น	ทำไม่ได้	ทำได้บ้าง บางครั้ง	ไม่แน่ใจ	ทำได้แน่
1. ลูกสามารถพูดคุยให้พ่อแม่ฟังเกี่ยวกับเรื่องเพศ โดยไม่ถูกตำหนิ หรือดูตัวอย่างรุนแรง				
2. พ่อแม่สอนลูกอย่างอ่อนๆเกี่ยวกับผลของการมีเพศสัมพันธ์ที่ไม่เหมาะสม โดยลูกไม่รู้สึกรู้ว่าไปก้าวก่ายเรื่องส่วนตัว				
3. พ่อแม่เต็มใจฟัง ขอมรับการโต้แย้ง และรับฟังความคิดเห็นเรื่องเพศของลูก แม้จะขัดแย้งกับความคิดเห็นของพ่อแม่				
4. พ่อแม่รับฟังเมื่อลูกเสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับเพศ/เพศศึกษาอย่างตั้งใจ และเพื่อช่วยแก้ปัญหาหรือให้ข้อมูลแก่ลูก				
5. พ่อแม่รับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องเพศของลูกโดยไม่ด่วนตัดสินใจว่าผิด/ถูก แต่จะค่อยๆอธิบายสิ่งที่ถูกที่ควร				
6. พ่อแม่ไม่คิดว่า การคบเพื่อนต่างเพศแบบคู่รักกันในวัยเรียนเป็นเรื่องเสียหาย อาจทำให้เสียการเรียน				
7. พ่อแม่ทำตัวเสมือนเพื่อนในการพูดคุยกับลูก				
8. พ่อแม่ช่วยปลอบใจหรือแสดงความเห็นใจแทนที่จะเกรี้ยวกราดตำหนิอย่างแรงๆ เมื่อลูกได้กระทำสิ่งที่ผิดพลาด				
9. พ่อแม่สามารถให้คำปรึกษาเรื่องเพศในยามที่ลูกมีปัญหา				
10. พ่อแม่มีเวลาให้ครอบครัวและทำกิจกรรมร่วมกันมากขึ้น				

13) ปกติท่านเปิดรับหรือแสวงหาข่าวสารจากสื่ออะไรบ้าง บ่อยครั้งแค่ไหน

สื่อที่เปิดรับ	ทุกวัน	เกือบทุกวัน (4-6วัน/สัปดาห์)	สัปดาห์ละ 1-3 วัน	นานๆ ครั้ง	ไม่เคยเลย
1. อ่านหนังสือพิมพ์.....					
2. ฟังวิทยุ รายการ.....					
3. ดูทีวีรายการ.....					
4. อ่านนิตยสาร.....					
5. เปิดเว็บไซต์.....					
6. คุยกับเพื่อนๆ.....					

14) ท่านคิดอย่างไรกับให้ความรู้เรื่องเพศศึกษาผ่านทางสื่อมวลชน หรือตามวิธีการดังต่อไปนี้

วิธีการให้ความรู้เรื่องเพศศึกษา	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
1. ทำเป็นสารคดีโทรทัศน์เป็นตอนๆละ 5 นาที					
2. ทำเป็นบทความวิทยุเป็นตอนๆละ 5 นาที					
3. ทำเป็นละครโทรทัศน์เป็นตอนๆละ 5-10 นาที					
4. เปิดคอลัมน์เพศศึกษาและถามตอบปัญหาในหนังสือพิมพ์รายวัน					
5. เปิดรายการวิทยุคุยกับแพทย์/พ่อแม่ทางโทรทัศน์ 20-30 นาที					
6. เปิดรายการคุยกับแพทย์/พ่อแม่ทางวิทยุ 20-30 นาที					
7. พ่อสอนลูกชาย และแม่สอนลูกสาว					
8. แม่สอนลูกชาย และพ่อสอนลูกสาว					
9. สอนในห้องเรียนโดยครูและแยกสอนตามเพศเพื่อไม่ให้เกิดความกระดากอายในการแสดงความคิดเห็นหรือซักถาม					
10. สอนในห้องเรียนโดยผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน เช่น แพทย์ พยาบาล นักจิตวิทยา					
11. พ่อแม่หยิบยกกรณีศึกษาที่น่าสนใจต่างๆเช่น ข่าวตามหน้าหนังสือพิมพ์หรือข่าวจากทีวีมาคุยกับลูก					
12. สอนผ่านเว็บไซต์ที่จัดทำขึ้นเพื่อการนี้					
13. จัดทำเป็นหนังสือเรียนหรือคู่มือต่างๆเพื่อศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง					
14. จัดทำเป็นซีดีรอมเพื่อการสอนเพศศึกษา					
15. การใช้โปรแกรมตั้งกระทู้และสนทนาชวนคุย(Chat) ผ่านคอมพิวเตอร์เพื่อสอนและถามตอบปัญหาเรื่องเพศสำหรับวัยรุ่น					

15) จากที่กล่าวมาทั้งหมด ท่านคิดว่า การถ่ายทอดความรู้หรือการสอนเรื่องเพศศึกษาที่เหมาะสมควรเป็นอย่างไร (เนื้อหาสาระอะไร/สื่อใด/ใครเป็นผู้สอน/เทคนิคอย่างไร) มีสิ่งใดที่ท่านอยากจะแนะนำเพิ่มเติมบ้าง

.....

.....

.....

.....

- 16) ในฐานะที่ท่านเป็นพ่อแม่ที่มีลูกอยู่ในวัยรุ่น ท่านพอจะมีกลยุทธ์หรือมีแนวทางอย่างไรบ้างที่จะสร้างจิตสำนึก สร้างแรงจูงใจ หรือกระตุ้นให้พ่อแม่หันมาใส่ใจและถือเป็นหน้าที่ที่สำคัญที่จะต้องให้ความรู้เรื่องเพศศึกษาแก่ลูก

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ข้อมูลส่วนบุคคล

ครอบครัวนี้อยู่ในตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....

ชื่อคุณพ่อ.....ชื่อคุณแม่.....

อายุคุณพ่อ.....อายุคุณแม่.....

อาชีพคุณพ่อ

อาชีพคุณแม่

☐ รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	☐ รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ
☐ นักธุรกิจ/เจ้าของร้านค้า/ผู้ประกอบการ	☐ นักธุรกิจ/เจ้าของร้านค้า/ผู้ประกอบการ
☐ พ่อค้า หาบเร่/แผงลอย	☐ แม่ค้า หาบเร่/แผงลอย
☐ รับจ้างทั่วไป/พ่อบ้าน/ลูกจ้างในบ้าน	☐ รับจ้างทั่วไป/แม่บ้าน/ลูกจ้างในบ้าน
☐ พนักงาน/ทำงานในบริษัทห้างร้าน	☐ พนักงาน/ทำงานในบริษัทห้างร้าน

มีลูกวัยรุ่นอายุ

12-15 ปี

16-18 ปี

19-21 ปี

การศึกษาของคุณพ่อ

การศึกษาของคุณแม่

☐ ประถมศึกษา	☐ ประถมศึกษา
☐ มัธยมศึกษาตอนต้น	☐ มัธยมศึกษาตอนต้น
☐ มัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า	☐ มัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า
☐ อาชีวศึกษาหรืออนุปริญญา	☐ อาชีวศึกษาหรืออนุปริญญา
☐ ปริญญาตรี	☐ ปริญญาตรี
☐ สูงกว่าปริญญาตรี	☐ สูงกว่าปริญญาตรี

รายได้ของคุณพ่อต่อเดือน

รายได้ของคุณแม่ต่อเดือน

☐ 1 – 5,000 บาท	☐ 1 – 5,000 บาท
☐ 5,001- 10,000 บาท	☐ 5,001 – 10,000 บาท
☐ 10,001 – 15,000 บาท	☐ 10,001 – 15,000 บาท
☐ 15,001 – 20,000 บาท	☐ 15,001 – 20,000 บาท
☐ มากกว่า 20,000 บาท	☐ มากกว่า 20,000 บาท
☐ ไม่แน่นอน	☐ ไม่แน่นอน

ภาคผนวก ข.

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

(ร่าง) นโยบายและแผนงานในการพัฒนาสถาบันครอบครัว

๑. ปรัชญาครอบครัว
๒. วิสัยทัศน์สถาบันครอบครัว
๓. พันธกิจ
๔. เป้าหมาย
๕. วัตถุประสงค์
๖. ยุทธศาสตร์

๑. ปรัชญาครอบครัว

"ครอบครัวเป็นสถาบันหลัก เป็นแกนกลางของสังคมที่เป็นรากฐานสำคัญยิ่งต่อการดำรงชีวิต ครอบครัวมีหลากหลายรูปแบบหลายลักษณะนอกเหนือจากครอบครัวที่สมบูรณ์ทั้งบิดามารดาและบุตร สมาชิกในครอบครัวรู้จักรับผิดชอบและปฏิบัติหน้าที่ของตน รวมทั้งสามารถเผชิญกำลังและมีความสัมพันธ์ที่ดี เป็นพลังสร้างคนในครอบครัวให้มีความสุขและมีคุณภาพ"

๒. วิสัยทัศน์สถาบันครอบครัว

๒.๑ ครอบครัวเป็นสถาบันหลักของสังคม ที่มีความมั่นคง เข้มแข็ง เป็นบ่อเกิดแห่งความสุขและสันติสุข เป็นแหล่งสร้างและปลูกฝังความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ มีคุณธรรม และเป็นพลังของสังคม

๒.๒ ครอบครัวสามารถพึ่งตนเองได้ สมาชิกเคารพในสิทธิของกันและกัน อยู่กันด้วยความรักความเข้าใจ มีความหนักแน่นอดทน มีความรับผิดชอบ รู้จักบทบาทหน้าที่ เคารพผู้สูงอายุ ให้ความเอื้ออาทรต่อกัน

๒.๓ ครอบครัวรู้จักศึกษาและสืบทอดวัฒนธรรม อันดีงามของสังคมไทย สามารถปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของสังคมโลก

๓. พันธกิจ

รัฐและองค์กรทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง

๓.๑ ให้ความสำคัญและร่วมกันพัฒนาสถาบันครอบครัว ป้องกันครอบครัวจากปัจจัยเสี่ยงที่บั่นทอน และช่วยเหลือครอบครัวที่มีปัญหา

๓.๒ สนับสนุนทรัพยากรและพัฒนาสติขององค์กรและบุคลากรเพื่อสถาบันครอบครัว

๔. เป้าหมาย

๔.๑ ครอบครัวมีวิถีที่เป็นสุข พึ่งพาตนเองได้และปราศจากความรุนแรง

๔.๒ ครอบครัวสามารถเลี้ยงลูกให้มีความสุขและมีพัฒนาการที่เหมาะสมตามวัย

๔.๓ สื่อเอื้อต่อการพัฒนาครอบครัว

๔.๔ ปัจจัยเสี่ยง สิ่งแวดล้อมและอิทธิพลที่บั่นทอนครอบครัวลดลง

๔.๕ พ่อแม่ที่มีปัญหาได้รับการช่วยเหลือจนสามารถกลับคืนสู่สภาวะปกติ

๔.๖ องค์กรทุกภาคส่วนมีการประสานและดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

๕.๗ มีองค์ความรู้ที่เหมาะสมในการพัฒนาสถาบันครอบครัว

๕.๘ มีบุคลากรที่มีความรู้และทักษะในการพัฒนาสถาบันครอบครัว และแก้ไขปัญหาครอบครัวได้

๕. วัตถุประสงค์

๕.๑ อัตราการหย่าร้างไม่เกิน ๒.๐ ต่อ ๑,๐๐๐ ครอบครัว

๕.๒ อัตราการใช้ความรุนแรงลดลง ร้อยละ ๕๐

๕.๓ จำนวนคนที่อยู่ต่ำกว่าเส้นความยากจนลดลง ร้อยละ ๕๐

๕.๔ จำนวนเด็ก คนชรา คนพิการ ผู้เดือดร้อนที่ถูกทอดทิ้งลดลง ร้อยละ ๕๐

๕.๕ สื่อ รายการโทรทัศน์และวิทยุที่มีสาระเพื่อครอบครัวเพิ่มขึ้น

๕.๖ สื่อประเภทอื่น(ยกเว้น วิทยุ โทรทัศน์)มีสาระเรื่องครอบครัวเพิ่มขึ้น

๕.๗ ระบบเฝ้าระวังและตรวจสอบสื่อจากภาคประชาชนดำเนินการได้ผลมีประสิทธิภาพ

๕.๘ เพิ่มความสามารถให้แก่ครอบครัวที่มีสมาชิกที่มีความต้องการการดูแลพิเศษ

๕.๙ การบริโภคสิ่งเสพติดและอบายมุขภายในครอบครัวลดลง

๕.๑๐ เพิ่มจำนวนครอบครัวที่ได้รับการช่วยเหลือจนสามารถคืนสู่สังคมได้

๕.๑๑ สถานที่ที่จัดกิจกรรมสาธารณะและจำนวนกิจกรรมเพื่อครอบครัวเพิ่มขึ้น

๕.๑๒ การบริหารเชิงกลยุทธ์ในแผนพัฒนาสถาบันครอบครัวขององค์กรทุกภาคส่วนดำเนินการอย่างจริงจังและต่อเนื่อง ตลอดจนมีการประสานร่วมมือกัน

๕.๑๓ องค์กรทุกภาคส่วนร่วมสร้างและเป็นผู้นำการรณรงค์ความรู้ที่เหมาะสมในการพัฒนาสถาบันครอบครัว

๕.๑๔ เพิ่มจำนวนบุคลากรที่มีทักษะในการพัฒนาสถาบันครอบครัวและแก้ไขปัญหาครอบครัว

๖. ยุทธศาสตร์การพัฒนาสถาบันครอบครัว

๖.๑ ยุทธศาสตร์การศึกษาเพื่อพัฒนาครอบครัว

๖.๒ ยุทธศาสตร์การป้องกันและขจัดความรุนแรงในครอบครัว

๖.๓ ยุทธศาสตร์สื่อและเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการพัฒนาครอบครัว

๖.๔ ยุทธศาสตร์การพัฒนาครอบครัวด้านเศรษฐกิจเพื่อความมั่นคง

๖.๕ ยุทธศาสตร์การพัฒนา การบังคับใช้กฎหมายและระเบียบข้อบังคับ

๖.๖ ยุทธศาสตร์การลดปัจจัยเสี่ยงด้านครอบครัว

๖.๗ ยุทธศาสตร์การช่วยเหลือและแก้ไขครอบครัวที่มีปัญหา

๖.๘ ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการด้านครอบครัว

๖.๙ ยุทธศาสตร์พัฒนาศักยภาพบุคลากรเกี่ยวกับการพัฒนาครอบครัว

๖.๑๐ ยุทธศาสตร์การศึกษาวิจัยพัฒนาองค์ความรู้เพื่อพัฒนาครอบครัว

๖.๑ ยุทธศาสตร์การศึกษาเพื่อพัฒนาครอบครัว

จัดการศึกษาทุกรูปแบบทั้งในและนอกระบบโรงเรียนรวมทั้งการศึกษาตามอัธยาศัย ให้ประชาชนมีความรู้ ความเข้าใจ และเจตคติที่ดีในการดำเนินชีวิตครอบครัวที่มีความสุขและพึ่งพาตนเองได้ ตระหนักบทบาทหญิงชาย เคารพสิทธิกันและกัน เตรียมความพร้อมก่อนสร้างครอบครัว รู้คุณค่าและรับผิดชอบต่อปฏิบัติบทบาทหน้าที่ของตนตามสถานภาพในวงจรชีวิตครอบครัว (สามี ภรรยา

พ่อ แม่ ลูก ฯลฯ) สามารถสื่อสาร สร้างและรักษาสัมพันธภาพที่ดี ดูแล
อาหารต่อกันและกัน ร่วมกันอบรมเลี้ยงดูลูกหลานให้มีพัฒนาการ
สมดุรอบด้าน รู้กฎหมายครอบครัว เป็นผู้บริหารที่ดี ปฏิบัติตนเป็น
พลเมืองดีที่สร้างสรรค์ และรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคมไทยและ
สังคมโลก

๖.๖ ยุทธศาสตร์การป้องกันและระงับความรุนแรงในครอบครัว

สนับสนุนและสร้างเสริมการอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข
และสร้างเสริมทักษะการสื่อสารในครอบครัวเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญห
ความขัดแย้งในครอบครัวอย่างสร้างสรรค์ สร้างเครือข่ายชุมชนเฝ้าระวัง
การกระทำรุนแรงในครอบครัว และให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ถูกกระทำ
สนับสนุนให้สื่อทุกประเภทเสนอเรื่องที่ส่งเสริมความสัมพันธ์ที่ดีของ
สมาชิกในครอบครัว และลดการเสนอเนื้อหาที่กระตุ้นการกระทำรุนแรง
ในครอบครัว พร้อมทั้งหาทางลด ละ เลิกอบายมุขที่เป็นต้นเหตุของการ
กระทำรุนแรงในครอบครัว

๖.๓ ยุทธศาสตร์สื่อและเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการ
พัฒนาครอบครัว

ส่งเสริมและพัฒนาสื่อทุกรูปแบบที่สร้างสรรค์และครอบคลุม
การใช้สื่อทุกระดับ ทั้งในด้านการให้ความรู้ชีวิตครอบครัวตามวงจรชีวิต
ครอบครัวในแต่ละช่วง บทบาทหญิงชาย บทบาทการเป็นพ่อแม่ที่ดี การ
เป็นผู้บริหารที่ดี การเสริมสร้างความสัมพันธ์ในครอบครัว การสร้างความ
ตระหนักในคุณค่าของครอบครัวไทยและบทบาทหน้าที่ของครอบครัว การ
ปรับเปลี่ยนค่านิยม ความเชื่อที่ไม่ถูกต้องเกี่ยวกับครอบครัว รวมทั้งการ
ลดความเหลื่อมล้ำของการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ต่อครอบครัว
การสนับสนุนให้ครอบครัวและประชาชนมีส่วนร่วมในการตรวจสอบสื่อที่ไม่
มีคุณภาพ โดยเฉพาะสื่อที่สร้างปัจจัยเสี่ยง มีการพัฒนาเครือข่ายของสื่อ
เพื่อสร้างสรรค์ครอบครัว ตลอดจนการกำกับดูแลและตรวจสอบสื่อทุก
ประเภทโดยไม่ให้มีการนำเสนอสื่อที่มีลักษณะส่งเสริมความรุนแรงทาง
กาย วาจา ใจ และทางเพศในครอบครัว

๖.๔ ยุทธศาสตร์การพัฒนาครอบครัวด้านเศรษฐกิจเพื่อ
ความมั่นคง

สร้างศักยภาพและความเข้มแข็งด้านเศรษฐกิจของ
ครอบครัวด้วยการจัดจ่ายใช้สอยอย่างเหมาะสม เป็นผู้บริหารที่มีคุณภาพ
และช่วยให้ครอบครัวสามารถสร้างงานและมีรายได้อย่างรับผิดชอบ และ
อย่างซื่อสัตย์ โดยจัดให้มีการฝึกทักษะอาชีพและพัฒนาฝีมือแรงงานให้
สอดคล้องกับความต้องการของตลาด รวมทั้งส่งเสริมการพัฒนา
ภูมิปัญญาท้องถิ่นจากการผลิตเพื่อบริโภคสู่การผลิตเพื่อสร้างรายได้

๖.๕ ยุทธศาสตร์การพัฒนา การบังคับใช้กฎหมายและ
ระเบียบข้อบังคับ

พัฒนาครอบครัวไปสู่เป้าหมายชีวิตครอบครัวที่มีคุณภาพ
ให้มีการแก้ไขปรับปรุงกฎหมาย กฎระเบียบ และข้อบังคับต่างๆ ให้
ทันสมัยเหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน และมีบัญญัติกฎหมายให้สอดคล้อง
กับข้อผูกพันระหว่างประเทศ อีกทั้งยังต้องบูรณาการความรู้ด้าน กฎหมาย
ครอบครัวไว้ในระบบการศึกษาทุกระดับและการฝึกอบรมเพื่อให้เกิดการ

๒

สังวรเฝ้าระวังการปฏิบัติตนอย่างถูกต้อง ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องกับครอบครัว
จะต้องร่วมมือกันในการให้ความช่วยเหลือและให้บริการทางกฎหมายแก่ครอบครัว
ที่มีปัญหาหรือกำลังมีปัญหา มีการทำงานประสานกันกับหน่วยงานปฏิบัติ
ที่เกี่ยวข้องกับการบังคับใช้กฎหมายอย่างจริงจัง และให้มีการเผยแพร่กฎหมาย
กฎและระเบียบต่างๆ ที่ว่าด้วยครอบครัวอย่างกว้างขวาง

๖.๖ ยุทธศาสตร์การลดปัจจัยเสี่ยงด้านครอบครัว

ให้คำแนะนำ บริการเกี่ยวกับบริการพื้นฐานที่จำเป็นแก่ครอบครัว
ตลอดจนเสริมสร้างให้ครอบครัวมีกิจกรรมร่วมกัน ทั้งกิจกรรมครอบครัว นันทนาการ
และกิจกรรมชุมชนอย่างสม่ำเสมอ สร้างระบบเฝ้าระวังเดือนกัญในครอบครัวและ
เด็กกลุ่มเสี่ยงประเภทต่างๆ โดยให้ชุมชนมีส่วนร่วม อีกทั้งลดการเข้าถึงปัจจัย
เสี่ยงต่างๆ โดยการบังคับใช้กฎหมายและพลังทางสังคม

๖.๗ ยุทธศาสตร์การช่วยเหลือและแก้ไขครอบครัวที่มีปัญหา

สร้างระบบการเฝ้าระวัง เดือนกัญ จัดบริการขั้นพื้นฐานที่จำเป็น
และบริการแนะแนวด้านกฎหมายและด้านจิตวิทยา รวมทั้งการบริการในรูปแบบ
ต่างๆ อาศัยระบบเครือข่ายและการมีส่วนร่วมในชุมชนและภาคีทุกภาคส่วน
เข้าร่วมในการช่วยเหลือแก้ไขปัญหาคู่ครอบครัวและกำหนดมาตรการจูงใจให้กับ
ผู้ดูแลสมาชิกในครอบครัว

๖.๘ ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการด้านครอบครัว

สร้างกลไกในระดับชาติเพื่อสร้างแนวร่วมและประสานความ
ร่วมมือของทุกภาคส่วน รวมทั้งองค์กรชุมชนและประชาชน ปรับปรุงระบบ
ข้อมูลสารสนเทศที่รวมทั้งการจัดเก็บ วิเคราะห์ สังเคราะห์ และเครือข่ายข้อมูล
จัดให้มีตัวบ่งชี้ผลและใช้ตัวบ่งชี้ในงานพัฒนาครอบครัว สร้างระบบติดตามงาน
และระบบประเมินผล สร้างมาตรการจูงใจและสนับสนุนการพัฒนากฎหมายที่
เอื้อต่อการพัฒนาครอบครัว แสวงหาทรัพยากร ส่งเสริมให้มีกลไก เฝ้าระวังสื่อและ
กลุ่มเสี่ยง

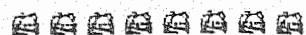
ให้กลไกระดับชาติมีหน้าที่บริหารจัดการแผนยุทธศาสตร์นี้
ให้บังเกิดผล และให้มีการรายงานสถานการณ์ครอบครัวต่อคณะรัฐมนตรีและ
หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งประชาชนที่สนใจเป็นระยะๆ

๖.๙ ยุทธศาสตร์การพัฒนาศักยภาพบุคลากรเกี่ยวกับการ
พัฒนาครอบครัว

สนับสนุนการพัฒนาบุคลากรทุกประเภทที่เกี่ยวกับการพัฒนา
ครอบครัว ด้วยการเพิ่มความรู้ทักษะและสร้างค่านิยมเจตคติที่ถูกต้องต่อการพัฒนา
ครอบครัว กลุ่มบุคลากรในทึ้น หมายรวมถึง พ่อแม่ ผู้ปกครอง ครู อาจารย์ นักสังคม-
สงเคราะห์ นักจิตวิทยา ตำรวจ อัยการ ผู้พิพากษา แพทย์ พยาบาล ทหาร ฯลฯ

๖.๑๐ ยุทธศาสตร์การศึกษาวิจัยพัฒนาองค์ความรู้เพื่อพัฒนาครอบครัว

สนับสนุนการวิจัยแบบสหวิทยาการ การมีส่วนร่วมของพหุภาคีและ
ชุมชน มีหน่วยงานวิชาการประสานเครือข่ายด้านวิจัยและแลกเปลี่ยนข้อมูล
สารสนเทศในการพัฒนาครอบครัว สร้างและพัฒนาองค์ความรู้รวมทั้งฐานข้อมูล
โดยใช้ประโยชน์จากตัวบ่งชี้ และสนับสนุนส่งเสริมการเผยแพร่งานวิจัย

ภาคผนวก ค.

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

“ครอบครัวกับการป้องกันภัย ทางเพศของเด็ก”*

โสภณ สุภาพงษ์

ผมก็คงจะหลุดจากความรู้สึกหรือความเห็นส่วนตัวที่มองปัญหา ผมจะไม่พูดในลักษณะของวิชาการ ตัวเลข เพราะว่าทุกท่านก็คงจะทราบดีอยู่แล้ว เรามักก็วิจัยมักถามกันว่าทำไมเด็กถูกกระทำทางเพศ ทำไมเด็กถูกข่มขืน ปัญหามันเกิดขึ้นลอย ๆ ไม่ได้ ผมเพิ่งกลับจากเวียดนามเมื่อคืนนี้เอง ตอนที่ผมไปเวียดนามประมาณสัปดาห์หนึ่ง ขึ้นไปทางเวียดนามขึ้นไปทางเหนือ พบว่ายากจนมาก มีเด็กเร่ร่อนแต่ไม่มีผู้มากโอกาส เด็กก็เลยยังไม่ได้ถูกฉวยโอกาส หลบมาทางเวียดนามได้ ไช่่งอนมีทางรวยมากขึ้นก็มีผู้มากโอกาสมากขึ้น ที่บินไปจากกรุงเทพฯ ก็มาก ไปฉวยโอกาสทางเพศกับเด็ก สิ่งนั้นก็เกิดขึ้น ผมก็พูดรวม ๆ กว้าง ๆ ว่ามันคงจะเกิดขึ้นจากอะไรหลาย ๆ อย่างที่พอดีกันหรือรวมกัน สำหรับเมืองไทยก็เกิดขึ้นเช่นกัน ผมคิดว่ามันมี ๒ ประเด็นใหญ่ ๆ เรื่องแรกการสูญเสียทางวัฒนธรรม เรื่องที่ ๒ ก็คือการพัฒนา ผมมอง ๒ ประเด็นนี้เป็นเรื่องใหญ่

* การบรรยายในการเสวนาเรื่อง “เด็ก : กัยเจ็บทางเพศที่นึกไม่ถึง” ณ ห้องประชุม ๔ อาคารบริหาร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๑ มีนาคม ๒๕๓๗.

ในเรื่องวัฒนธรรมเราพูดถึงทางเหนือที่เชียงราย ที่พะเยา ท่านที่ทำงานเกี่ยวกับเรื่องเด็กก็ คงจะทราบดีที่นั่น แม่ก็เตรียมตัวที่จะมองหาโอกาสที่จะขายลูกค่อนข้างมากหลาย ๆ ครอบครัว ถึงแม้ว่าจะไม่ใช่ส่วนใหญ่ แต่ก็น่าตกใจถ้าไปที่นั่นเมื่อก่อนก็จะพูดถึงคำว่าล่อลวง เดียวนี้ถ้าผมแต่งตัวดี หน่อย ก็จะมีเอเยนต์มาติดต่อขาย ผมว่าวัฒนธรรมเปลี่ยนไป เกิดการยอมจำนนทางวัฒนธรรมท้องถิ่น ที่ต้องพ่ายแพ้อย่างสิ้นเชิงต่อวัฒนธรรมเงินที่เข้าไป วัฒนธรรมที่เลวทรามกว่าของคนมากโอกาสก็ เข้าไปฉกฉวยโอกาส แล้ววัฒนธรรมท้องถิ่นในแต่ละที่ก็ต้องยอมจำนนอย่างสิ้นเชิงต่อวัฒนธรรมเงิน ที่เข้าไป สิ่งที่สำคัญที่สุดก็คือว่าวัฒนธรรมของมนุษย์ต่อมนุษย์ พฤติกรรมเปลี่ยนไป ซึ่งมาจากวิถี ชีวิตที่เปลี่ยนไปมาจากวิถีคิดของมนุษย์ต่อมนุษย์เปลี่ยนไป วิถีคิดของแม่ต่อลูกเปลี่ยน ซึ่งผมคิดว่า อันตรายมาก การที่วิถีคิดของมนุษย์ของแม่ต่อลูก ความสัมพันธ์นั้นเปลี่ยนไปเพราะอำนาจอะไร บางอย่างที่แรงกว่า ซึ่งเป็นขั้นที่อันตราย การล่อลวง ไม่ใช่เรื่องอันตรายเท่ากับการวิฤติของวัฒนธรรม หรือวิถีคิดของคนและระหว่างแม่กับลูก เมื่อสมัยก่อนเด็ก ๆ ผมเคยได้ยินเพลง "เลือดในอกผสม กลั่นเป็นน้ำนมให้ลูกดื่มกิน" เดียวนี้เลือดในอกก็เอามาขายกิน การละเลยเรื่องวัฒนธรรมของเมือง ไทยสร้างปัญหาซึ่งรุนแรง การที่ยอมให้วัฒนธรรมที่เลวทรามเข้ามาครอบงำ วัฒนธรรมเป็นวิถีชีวิต และเป็นวิถีชีวิตประจำวัน

วัฒนธรรมไม่ใช่การแสดงที่อยู่โรงแรมที่เอาวัฒนธรรมดั้งเดิมมาแสดง แต่เป็นวัฒนธรรมใหม่ คือการเอาวัฒนธรรมเก่ามาแสดงหาเงิน ไม่ใช่ตัววัฒนธรรม เพราะฉะนั้นวัฒนธรรมเงินไม่ใช่วิถีชีวิต ที่แท้จริง ผมคิดว่าในเรื่องของวัฒนธรรมถ้าสังคมยังเข้าใจผิดอยู่ แล้วก็พูดกันเรื่องการอนุรักษ์ วัฒนธรรม วัฒนธรรมไม่ต้องไปอนุรักษ์ เพราะถ้าเราอนุรักษ์ แสดงว่าวัฒนธรรมนั้นช่วยเหลืออะไร เราไม่ได้ แต่วัฒนธรรมเป็นเรื่องวิถีชีวิตที่ดีวันนี้ที่จะช่วยชีวิตเราได้ การเป็นนักการเมืองที่ดีนั้นคือ วัฒนธรรมของการเมืองที่ดี วันนี้วัฒนธรรมธุรกิจที่ดีก็คือ วิถีชีวิตในการทำธุรกิจที่ดี ผมคิดว่าวิถีชีวิต ของคนวันนี้ก็คือวัฒนธรรมวันนี้ แล้วจะยกเลยไปเป็นศิลปะ ไปเป็นสิ่งก่อสร้าง เป็นประเพณีในการ ที่เราปล่อยให้วัฒนธรรมที่เลวทรามเข้าไปทำร้ายวัฒนธรรมท้องถิ่น เราปล่อยให้มันเป็นแล้วแต่ วัฒนธรรมที่มาก โอกาสเหล่านั้นจะฉวยโอกาสเมื่อไหร่ ความด้อยโอกาสที่จะเกิดขึ้น ความด้อยโอกาส ในเมืองไทยไม่ได้เกิดเหมือนในแอฟริกาที่ไม่สามารถเข้าถึงสาธารณสุขที่ดี แต่ปัญหาของเรานั้นความ ด้อยโอกาสเกิดจากการที่มีผู้มากโอกาสใช้โอกาส เพราะฉะนั้นวัฒนธรรมที่ผู้มากโอกาส วัฒนธรรมที่ เลวทรามที่ผู้มากโอกาสเอาติดตัวไปทำร้ายวัฒนธรรมท้องถิ่น นั้นเป็นประเด็นใหญ่ เพราะฉะนั้นเมื่อ ผู้ใหญ่เดินทางไปในท้องถิ่น ไม่ว่าจะใหญ่ในทางธุรกิจ การเมืองหรือราชการ เขาก็จะเอาศิลป วัฒนธรรมท้องถิ่นมาแสดง แล้วก็ถามว่าคุณครูที่แสดงคนนั้นราคาเท่าไร เด็กคนนั้นเป็น อย่างไร นี่เป็นการแสดงเหมือนกับเป็นของไก่ที่คนที่นี่จะเที่ยวมาบอกแขกผู้มาเยือนด้วยว่าเขามี ความรู้ขนาดไหน กับการซื้อขายคนที่นี่ สิ่งพวกนี้จะต้องถูกประณาม ถูกประจาน สาธารณะควรจะ ประณามผู้มากโอกาสที่นำเอาวัฒนธรรมที่เลวทรามเข้าไป ผมอยากมุ่งการเฝ้าดูผู้มากโอกาสให้มาก

กว่านี้ เพราะว่าเป็นการใช้โอกาสของเขาในทางไม่ดีนั่นเองที่ทำร้ายผู้ด้อยโอกาส สาธารณะจะต้อง
 ประจาน ต้องไม่ยกย่อง ไม่ใช่ที่เราปล่อยให้เขาจัดงานกันตามโรงแรมในกรุงเทพฯ แล้วก็ไปจับสลาก
 เด็กผู้หญิงกันทุกวัน ไปจนถึงว่าผู้หญิงที่อยู่ในฐานะเป็นภรรยาหรืออยู่ในฐานะร่วมกลุ่มผู้มากโอกาส
 ยอมรับสิ่งนั้นของผู้ชายหรือสามีมองเป็นเรื่องตลกไปก็หาไป การทำร้ายผู้อื่น ลูกผู้อื่น ลูกสาวผู้อื่น เป็น
 เรื่องสนุกสนานเหมือนการล่าสัตว์ ลักษณะพวกนี้ต้องหมดไป

หลายครั้งที่ผมมีความรู้สึกท้อถอย เมื่อผู้หญิงที่เขานอนด้วยเมื่อคืนในต่างจังหวัดอายุเดียวกับ
 กับเด็กผู้หญิงที่มารับเขาที่ตอนเมืองซึ่งเป็นลูกเขา เขาทำได้อย่างไร ผมคิดว่าลักษณะนี้เป็นปัญหา
 ทางด้านวัฒนธรรม วิถีคิด วิถีคิดนำมาซึ่งวิถีชีวิต และพฤติกรรมต่าง ๆ ที่ทำอยู่ เพราะฉะนั้น
 วัฒนธรรมลักษณะนี้จะต้องได้รับการแก้ไข วัฒนธรรมลักษณะนี้เป็นวัฒนธรรมที่ไม่ใช่วัฒนธรรม
 ของครอบครัวโดยปกติ ถ้าเป็นวัฒนธรรมของมนุษย์ในครอบครัวปกติจะมีสำนักปกติอยู่ จะมีความ
 เคารพต่อครอบครัวผู้อื่น

เรื่องที่สอง ที่ผมคิดว่าเป็นเรื่องสำคัญคือการพัฒนา การพัฒนาในช่วง ๒๐ ปีที่ผ่านมาคงจะ
 ทราบดี คนที่รวยที่สุด กลุ่ม ๒๐ เปอร์เซนต์แรก หรือ ๑๒ ล้านคน กลุ่มนี้ ๑๒ ล้านคน มีรายได้เกือบ
 ๖๐ เปอร์เซนต์ ของรายได้ครัวเรือนทั้งหมดของคนในประเทศเมื่อ ๑๗-๑๘ ปี ก่อนเขามีรายได้อยู่
 ประมาณ ๔๕ เปอร์เซนต์ แล้วก็กลุ่มนี้ก็รวยมากขึ้น ในขณะที่กลุ่มล่างที่จนที่สุด ๑๒ ล้านคน เมื่อ
 ๑๘ ปีก่อน มีรายได้อยู่ ๖ เปอร์เซนต์ ขณะนี้ก็เหลือ ๔ เปอร์เซนต์ จนลงทุกวัน แล้วคนในเมืองไทย
 ๘๐ เปอร์เซนต์ จนลงทุกวันหากมีคนกลุ่มบน ๒๐ เปอร์เซนต์ ซึ่งรวยขึ้นทุกวัน มาจากความตั้งใจ
 หรือไม่ตั้งใจก็ตามที่แต่โดยส่วนใหญ่เราไม่รู้ตัวกับสิ่งนั้น สภาพของเราอยู่ด้วยกันอย่างไรนั้นก็คงไม่
 ต้องมองหามาก ผ่านสะพานไหนในกรุงเทพฯ แล้วก็ลองก้มลงไปดูสลัมได้สะพาน ก็เป็นพัน ๆ คน
 มาจากผลการพัฒนาเศรษฐกิจ การพัฒนาที่แล้วมาโดยสรุปเรามุ่งเน้นเรื่องเงิน เน้นเรื่องพัฒนา
 เศรษฐกิจของคนฐานะดี ๑๐-๒๐ เปอร์เซนต์ ไม่ได้เน้นการพัฒนาเศรษฐกิจของคนชนบทที่ด้อย
 โอกาสอีก ๖๐ เปอร์เซนต์ แต่มีผลกระทบมากต่อเรื่องครอบครัว การมุ่งเน้นเรื่องเงิน เรื่องการผลิต
 ของกลุ่มเดียวเราก็มองคนอื่นเป็นวัตถุติบ เราก็เรียกอย่างไรเพราะว่า ทรัพยากรมนุษย์ คือว่าเอาคน
 มาเพื่อผลิต การสัมมนา การพัฒนาการศึกษาในมหาวิทยาลัยแล้วก็สัมมนากันว่าท่านอาจารย์จะผลิต
 คนให้ตรงกับโรงงานอุตสาหกรรมอย่างไร จะผลิตคนให้ตรงกับที่ธุรกิจที่เขาต้องการได้อย่างไร
 เพราะฉะนั้นคนก็ถูกมองเป็นวัตถุติบ แต่เราไม่ได้ผลิตเพื่อความสุขของคน การพัฒนาไม่ได้เอาความ
 สุขของคนเป็นที่ตั้ง เราเอาการผลิตเป็นที่ตั้ง แต่ผลิตเพื่อใคร ก็ผลิตเพื่อธุรกิจของคนไม่กี่คน เพราะ
 ฉะนั้นทิศทางการพัฒนาลักษณะนี้ มีการดึงคนออกมาจากครอบครัวมากมาย ความเจริญที่อยู่ใน
 ในเมือง เมืองก็ดึงคนออกจากครอบครัว เราตั้งเป้าไว้ว่าเราจะมีรายได้อีกไม่กี่ปีข้างหน้า ๗ หมื่น
 บาทต่อปีต่อคน เฉลี่ยทั้งประเทศฟังดูดี แต่รายได้เป้าหมายนั้นทุกคนรับรู้ว่าจะต้องมีอีกเกือบล้าน

ครอบครัวที่จะต้องพลัดพรากแตกออกจากกัน แล้วในศัพท์ทางวิชาการเขาจะใช้คำว่าโยกย้ายถิ่นฐาน คือความพร้อมที่จะไปหาโอกาสใหม่ แต่ของไทยไม่ใช่การโยกย้ายถิ่นฐาน ผมยืนยันของไทยเรียกว่า เขาถูกกระชากออกมาเนื่องจากความไม่มีกิน เพราะฉะนั้นความพลัดพรากได้เป็นส่วนหนึ่งของสังคมชนบทไทยไปแล้ว เกิดมาแล้วก็ต้องพลัดพรากจากกัน การกระชากเอาพ่อเขาออกมา เอาแม่เขาออกมาแล้วก็ส่งลูกสาวเขาเป็นสินค้าทางการเกษตรที่สำคัญไปขายทั้งในประเทศและต่างประเทศ ลักษณะการทำให้ครอบครัวแตกเหล่านี้นำมาซึ่งปัญหามากมาย การพัฒนาลักษณะที่ไม่สนใจผลกระทบต่อครอบครัว สร้างปัญหามากมาย เด็กจะต้องระแหร่ร้อน ซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นของความทุกข์ยาก ความเศร้าทั้งปวง เพราะฉะนั้นผมคิดว่าจุดเริ่มต้นที่สำคัญที่ต้องสนใจคือ เรื่องวัฒนธรรมกับการพัฒนาที่ทำให้ครอบครัวแตก คนเป็นวัดฤทธิง พ่อแม่ไปเป็นแรงงาน หรือไม่ก็มาทำงานบริการในกรุง ลูกก็ต้องอยู่ตามลำพัง ผมเรียนเสมอว่าลูกคนไม่ใช่ลูกเต่าที่ออกจากเปลือกก็เดินลงไปทะเล แล้วก็หากินตัวเอง ลูกคนต้องการคนกอดแล้วก็ไม่ใช่ปีเดียว ผมคิดว่าจะต้องกอดต่อไปอีกอย่างน้อย ๑๐ ปี ๑๒ ปี แล้วถ้าไปดึงพ่อแม่เขาออกมาใครจะกอดเด็ก เราไม่ได้สนใจ เราคิดว่าเด็กโตขึ้นมาเอง พอถึงอายุ ๑๔ ปี เด็กผู้หญิงชายได้ก็เอาไปขาย พอถึงอายุ ๑๘ ปี มีแรงก็เอามาทำงาน เราคิดแค่นั้นหรือ ที่จริงแล้วเราควรจะต้องดูแลครอบครัวให้พ่อแม่ได้กอดลูกจนโต แล้วคนก็ไม่ใช่วัวจะได้เอาอาหารใส่ปากให้โปรตีนครบ แล้วก็โตได้ คนไม่ใช่วัว คนต้องการอาหารทางใจด้วย การพัฒนาที่ดูแลแต่อาหารทางกายคงไม่ใช่ลักษณะที่ถูกต้อง เพราะฉะนั้นการพัฒนาช่วงที่ผ่านมามีมองคนเป็นแรงงานได้ ทำร้ายครอบครัวสูง แล้วเมื่อครอบครัวต้องกระจายออกจากกันเป็นจุดเริ่มต้นไปสู่ความเลวร้ายอะไรอีกหลายอย่าง ผมว่าต้นเหตุสำคัญที่ผมมองก็คือเรื่องวัฒนธรรมและการพัฒนา ถ้าแก้สองเรื่องนี้ไม่ได้จะเกิดปัญหาอย่างอื่นตามมา

มีครอบครัวโดยบังเอิญ ๒ ประเภทที่อาจมีอันตรายทางเพศต่อเด็ก ทำให้เกิดครอบครัวโดยบังเอิญก่อปัญหามากขึ้น เนื่องจากขาดมิติผูกพันของการเป็นมนุษย์ เกิดปัญหาลูกไม่มีพ่อ พ่อทิ้งแม่ และลูกไปทำงานที่อื่น นอกจากนั้นในครอบครัวของคนชั้นสูง แต่งตัวดี รับประทานอาหารแพงๆ ถูกวิธี แต่พาเพื่อนต่างประเทศมาเที่ยวเด็กผู้หญิงในประเทศตลอดเวลา ผู้ชายพวกนี้ก็เป็นครอบครัวโดยบังเอิญ เขาไม่ได้ใช้กำลังข่มขืนแต่ต่างกันตรงใช้อำนาจเงิน อะไรเป็นสิ่งกระตุ้นผู้ชายของครอบครัวโดยบังเอิญทั้ง ๒ แบบ

ปัจจัยแรกคือเรื่องสื่อ สื่อสำคัญมาก ๆ เพราะว่าศาสนาพุทธบอกว่าทุกอย่างเริ่มต้นจากสื่อ เมื่อตารับเข้าไป แล้วเราก็เริ่มนึกคิด แล้วก็ใส่ไว้ในสำนึก แล้วก็ทำเป็นพฤติกรรมออกมา ถ้าไม่มีสติก็ไปทำร้ายคนอื่น ไม่มีเงินก็ไปทำร้ายครอบครัวของคนอื่น ถ้ามีเงินก็ไปซื้อไปทำร้ายลูกสาวของคนอื่น โดยไม่มีความผิด ถ้าไม่มีเงินก็กลายเป็นล่วงเกินทางเพศลูกหลานตัวเอง เด็กที่โดนญาติตัวเองกระทำจากสื่อไปจำนวนมาก สื่อที่เข้ามามีสารพัดไม่ว่าจะโดยโทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ การแสดงมี

ค่อนข้างมากมาย ผมสังเกตเด็กผู้หญิงในห้างสรรพสินค้าก็ถูกให้แต่งตัวไปเพื่อขายของด้วย หน้าหนังสือพิมพ์วันอาทิตย์ก็ลงกันเรื่อยในหน้าสังคม สื่อนี้กระทบแน่นอนเป็นตัวที่เราไม่ได้ควบคุมให้พ้นจากเยาวชน

ปัจจัยที่สองก็คือ ของมีเนมา เหล้า เราควรประท้วงการโฆษณาเหล้า เหล้ามีผลร้ายมากต่อพฤติกรรมทางเพศ ภัยเงียบของเด็กมาจากเหล้า ในครอบครัวยากจน ภัยทางเพศของเด็กผู้หญิงหลายครั้งเกิดจากกินเหล้าเข้าไป ที่หัวลำโพงคงเห็นหาบเร่ที่ขายส้มตำ ขายเนื้อย่าง มีขวดเหล้าทุกกระຈาด ก่อนกลับบ้านขึ้นรถไฟไปต่างจังหวัดก็กินเหล้า กลับจากบ้านมาก็กินเหล้า เริ่มต้นด้วยเหล้าทั้งนั้นด้วย ถ้าไปอยู่ต่างจังหวัดก็จะพบว่าเหล้า เหล้าทุกหัวคั่นนาเลย เหล้าเป็นต้นเหตุของเอตส์ อาชญากรรม การกระทำผิดโดยเฉพาะทางเพศ เหล้าทำให้คนไม่ใช่คน เพราะคนมีสติในการควบคุมพฤติกรรม แต่เหล้าทำให้ไม่มีสติในการคิด เดียวนี้เหล้าโฆษณามากทุกช่องทางทีวีเลย พยายามให้เห็นว่าผู้หญิงในสังคมชั้นสูงต้องกินเหล้า เด็กผู้หญิงจะเริ่มกินเหล้าตามมากขึ้น ๆ

ปัจจัยที่ ๓ ที่เมืองไทยชอบมาก สัปดาหน้าจะได้ดูแล้วคือ ประภควนางงามด้วยแฟชั่น รุ่งใหม่ เอาเชือกมาเป็นกางเกง ก็เอาเชือกคาดอันเดียว เดินไปเดินมาประภควนางงาม ประภควนางงามเป็นอะไร โดยความเป็นจริงแล้วในกลุ่มของคนที่มีเงินก็จะชักชวนกันว่าจะไปเลือกเด็กผู้หญิง คนไหนเขาเลือกกันตั้งแต่ก่อนประภควแล้ว การประภควนางงามมีผู้ได้ประโยชน์อยู่ ๔ กลุ่มใหญ่ คือ คนเดิน คนดู คนจัด คนแจก เพราะจะเริ่มเป็นต้นเรื่องอย่างนี้ทุก ๆ ปี เป็นการเพิ่มค่าตัวของเด็ก เด็กผู้หญิงก็อยากมาเพิ่มค่าตัว ผู้ชายบางคนอยากมาล่าสัตว์ก็มาดู เพราะเป็นเกมหนึ่งซึ่งทำกันมากมาย การประภควนางงามลักษณะนี้มีการถ่ายทอดเมื่อออกไปมีคู่ดูกันทั่วประเทศ เช่นเดียวกับมวยคู่ที่พนันกันทั่วประเทศ เด็กในชนบทดูเป็นความใฝ่ฝันที่สวยงาม ถ้ามนุษย์เกิดมาเพื่อทำสิ่งนั้นก็เข้าใจหาย แล้วก็มีคนดูที่อยากจะทำเด็กก็จะเป็นพวกมีครอบครัวที่ดีคือมีเงิน เป็นครอบครัวที่มากโอกาส นอกจากคนเดิน คนดู นอกนั้นก็เป็นคนจัด คนจัดนี้ก็ไปโรมเตอร์รายใหญ่ สิ่งที่น่าสนใจก็คือมีคนแจก ที่ผมผิดหวังมากก็คือคุณหญิง โดยเฉพาะเป็นอาจารย์ แจกรางวัลนางงาม เขาไม่มีสติหรืออย่างไร อาจจะมีการประภควในต่างประเทศ แต่เราก็ไม่จำเป็นต้องทำตาม ประเทศเรามีความแตกต่างทางรายได้สูงมาก ทำให้เกิดการฉวยโอกาส ในประเทศที่รายได้เท่าเทียมกัน ทุกคนต่อสู้ได้ ทุกคนมีสิทธิเลือกเท่าเทียมกัน ใครจะทำเป็นอาชีพก็ทำไป การฉวยโอกาสจะไม่มากเหมือนอย่างประเทศที่มีการกระจายรายได้เลวร้าย ประเทศไทยเรื่องการแตกต่างทางรายได้ก็ทำให้เกิดการฉวยโอกาสมาก เพราะว่าอำนาจมันต่างกันมหาศาลในสังคม ท่านที่เป็นอาจารย์ เป็นคุณหญิง แล้วท่านไปแจกรางวัล ท่านให้คะแนนท่านรู้ไหมว่าทุก ๆ คะแนนของท่านหมายถึงการตีราคาของเด็กผู้หญิงว่าระดับนี้ ผมคิดว่ามิติของคนกับสัตว์ก็แตกต่างกันตรงนี้ ถ้าเป็นประภคววัตถุ ประภควสัตว์ ก็จะมีแต่กาย เช่น ประภควรถยนต์ การประภควคน ไม่ใช่การประภควแต่กาย จะต้องลงไปถึงความดีงาม

ความนึกคิด ที่ประกวดการเดินกันนั้น สำหรับผม ผมไม่คิดว่าใช่การประกวด เพราะฉะนั้นมันไม่ใช่
 มิติของคนที่ผมมอง เพราะฉะนั้นสิ่งพวกนี้ต้องระวังให้เข้าใจว่าเรากำลังทำอะไรกับความ เป็นมนุษย์
 ความเป็นคน สิ่งพวกนี้เมื่อสื่อออกไปมากก็เป็นความฝันของเด็กที่ท้องไร่ท้องนา เขามอง เขาก็เห็น
 เขาก็จำ และก็เริ่มนึกคิด เริ่มฝันแล้วก็ใส่ลงไปในตัวเอง หลังจากนั้นความมุ่งหมายในชีวิตก็คือสิ่ง
 นั้น แล้วจะรอดสักที่ร้ายเหมือนกับโรงเรียนทางเหนือ ครูก็นั่งสอนเด็กไปว่าระมัดระวังอย่าไปขายตัว
 ถ้าพ่อแม่ขายก็อย่าไป แต่เด็กสาวรุ่นเก่า ๆ ที่ไปกรุงเทพฯ ไปญี่ปุ่นก็กลับมาปลูกบ้านอยู่หน้าโรงเรียน
 ประถม ราคา ๓ ล้าน ๕ ล้าน มันหนักแน่นยิ่งกว่าค่าสอนครูเสียอีก เพราะเด็กเดินไปก็เห็นรุ่นพี่
 ปลูกบ้าน รวยอยู่หน้าโรงเรียน วัฒนธรรมเงินเข้าไปทำร้ายพ่ายแพ้ย่อมจำนนไปเลย เพราะฉะนั้นสื่อ
 ประกวดความงามนี่เป็นการสอนจากทางไกล เราเรียกการสอนทางไกล อีกหน่อยจะผ่านดาวเทียม
 หรือเปล่าไม่ทราบ เป็นการศึกษาจากระบบอีกอย่างหนึ่ง เข้าไปฝังอยู่ในสำนึกของเด็ก ๆ ด้อยโอกาส
 สำนึกของพ่อแม่ เพราะฉะนั้นเป็นตัวกระตุ้นมาก ๆ สื่อ ยาเสพติด เหล้า พวกนี้ และรวมทั้งการ
 ประกวดนางงามเป็นปัจจัยที่รุนแรงที่สุด เพราะว่าได้ทำสิ่งที่เรารายให้สวยงาม มีคุณค่า มีความเป็น
 ประเพณีไทย สามารถทำอะไรให้ดี ปัจจัยเหล่านี้ก็สร้างวัฒนธรรมใหม่ สร้างความคิดใหม่
 ยอมรับกันขึ้นไป ๆ ทุกวัน ปัจจัยกระตุ้นที่ ๔ คือ การใช้ชีวิตของผู้คนในสังคม ความเป็นผู้นำ คือ
 การได้กำหนดวิถีชีวิตของคนในชาติ กำหนดวิถีชีวิตของมนุษย์ นั่นคือความเป็นผู้นำ ผู้นำต้องพิทักษ์
 ประโยชน์ ผู้นำต้องทำมากกว่าแค่แสดง ผู้นำต้องมากกว่าการดำรงตำแหน่ง ผู้นำจะต้องเป็นผู้ที่
 กำหนดวิถีชีวิตที่ดึงามให้แก่นมนุษย์อื่นได้ ผมถือว่าพระเยซู มหาตมะคานธีเป็นผู้นำ พระพุทธเจ้าเป็น
 ผู้นำได้ฝากวิถีชีวิตที่ถูกต้องไว้กับวิญญาณของคนรุ่นหลัง ได้ชี้ทิศทางที่ถูกต้อง ผู้นำจะไม่ได้อยู่แค่คิดว่า
 ทำไม่ได้หรือทำ ผู้นำต้องมีมิติของความเป็นมนุษย์ มนุษย์ต้องมีมากกว่านั้น เพราะว่าถึงแม้จะตายก็
 ต้องทำถ้าเป็นหน้าที่ของมนุษย์ มนุษย์ไม่ได้มีหน้าที่แค่อยู่นานไปวัน ๆ ฉวยโอกาสกันไปวัน ๆ หนึ่ง
 พระเยซูพูดครั้งสุดท้าย ไม่มีใครเชื่อ ผู้ฟังทั้งหลายโกรธเลยไปตามทหารโรมันมาจับไปซึ่งพิชิตตาย
 ถาลองพระเยซูไม่ทำหน้าทีนั้น ศาสนาก็คงจะไม่เกิด ศาสนาเกิดหลังจากพระเยซูสิ้น มหาตมะคานธี
 มีความยิ่งใหญ่เกิดหลังความตาย เพราะฉะนั้นหน้าที่ของมนุษย์ หน้าที่ของผู้นำนี้สำคัญ ผมว่าปัจจัย
 นี้สำคัญมาก ผู้นำในชาติ ขณะนี้จะพบว่าดีมากในเรื่องของข้อสัตย์สุจริต เพราะว่าอะไร เพราะว่าผู้นำ
 เป็นอย่างนั้น ถ้าศาสนาทำธุรกิจหมด เพราะว่าพระท่านยังต้องพึ่งเงิน ท่านจะช่วยคนได้อย่างไร
 ท่านนำหรือเปล่า หมู่สงฆ์ คือกลุ่มผู้ที่ทำดี แต่พระรูปเดียวก็คงไม่ใช่ เราก็ต้องควบคุม อาจารย์
 ฉัตรสุมาลย์ กบิลสิงห์ พูดไว้ดีมากกว่าศาสนาต้องค้าเงินด้วยอุบาสก อุบาสิกา พระภิกษุ และภิกษุณี
 ไม่ใช่ปล่อยให้ใครเข้ามายึดไปทำธุรกิจแต่ผู้เดียว คิดว่าเป็นหน้าที่ของทุกคนที่จะต้องดูแลศาสนาผู้นำ
 จะต้องแสดงบทบาท จะพูดว่าไม่เกี่ยวกับไม่ได้ เราคงจะต้องกล้าหาญ

สิ่งแรกเลยที่จะต้องแก้ไขก็คือ เราต้องกลับไปถึงที่ต้นเหตุซึ่งมาจากการมีเด็กผู้หญิงออกมา
 จากครอบครัว การพัฒนาจะต้องเน้นการเลี้ยงชีพของครอบครัว ปัจจัยนี้สำคัญ การพัฒนาที่แล้วมา

เราเน้นเงิน เน้นอุตสาหกรรม เราก็เน้นไปตั้งอุตสาหกรรม คือเข้าไปตั้งทรัพยากรออกมาขาย เอาน้ำ เอาทรัพยากร เอาความเป็นมนุษย์ เอาลูกสาว เอาทรัพย์สินสมบัติในอดีต ออกมาตั้งออกมาหมด ทรัพย์สินสมบัติปัจจุบันลูกเด็กร้องออกมาหมด ประเพณี วัฒนธรรม น้ำ ป่าไม้ เอามาขายกินหมด ทรัพย์สินสมบัติในอนาคตก็ให้กู ก็เป็นหนี้ในอนาคตก็ตั้งมาหมด มีการกระทำเช่นเดียวกับสมัยจักรวรรดินิยม อังกฤษ อเมริกา หรือใครก็ตามที่ที่เข้ามาเอาจากประเทศด้อยพัฒนา จนประเทศด้อยพัฒนาจนลงไป ก็เกิดความคิดขึ้นมาว่าจนไปอย่างนี้แล้วเราจะซื้อของของฉันทันได้อย่างไร ก็ตั้งธนาคารโลกขึ้นมา เพื่อให้กูจะได้เอาอนาคตมาซื้ออีก เรากำลังทำกับชนบทอย่างนั้นหรือเปล่า เราตั้งธนาคารไปช่วย ชนบทในลักษณะนั้นเพื่อเอาอนาคตเขามาจำนองหรือเปล่า ถ้ายังทำกันอยู่อย่างนั้นมิอะไรก็ขายหมด เหลืออยู่อย่างเดียวที่ขายได้เป็นครั้ง ๆ คือสิทธิเลือกตั้งเหลืออยู่อย่างเดียวที่เขามีสิทธิ เพราะกฎหมายเกิดไปเขียนว่าเขาสิทธิหนึ่งบัตรเท่านั้น เพราะฉะนั้นเขาก็เหลืออยู่อย่างหนึ่งที่เขาจะขายได้ นอกนั้นขายไปหมดแล้วทั้งอดีตทั้งปัจจุบัน และอนาคต ทุกครอบครัวมีหนี้สิน ล้มละลาย แล้วเราก็ยังสอน สอนแต่ให้เขาเลี้ยงวัว เขาปลูกต้นไม้ เลี้ยงไก่ เลี้ยงเป็ด เขาเลี้ยงเป็น อ้วนท้วนดี แต่ล้มละลายตัวนี้สำคัญ เพราะฉะนั้นการพัฒนาที่ลงไป สอนเรื่องการจัดการ การจัดการทาง การตลาด การจัดการทางการเงิน ทั้งสองอย่างนี้ไม่ได้มาจากการนั่งฟังโดยเขียนหนังสือ มาจากกระบวนการเรียนรู้ จากการรวมกลุ่มที่ได้กระทำ การศึกษาไม่ได้หมายถึงการเรียนไซ้ใหม่ครับ การศึกษาคือการ ได้อ่าน ได้ทำ ได้รู้ว่ามีผลนั้นมาจากการทำและไม่ทำอะไร และได้ทำใหม่ เมื่อครบกระบวนการนี้เราเรียกว่าการศึกษา เราได้นำคน ๑๒ ล้านคน เด็ก ๑๒ ล้านคน รวมทั้งมหาวิทยาลัยด้วยมาขังไว้ในห้องเรียน ไม่เคยออกไปทำจริง ๆ เลย นั่นไม่ใช่การศึกษา นั่นคือการท่อง

ฉะนั้นนอกจากเรื่องของการพัฒนา ผมคิดว่าข้อแรกที่สำคัญเลยคือการพัฒนา จะต้องพัฒนา การเลี้ยงชีพ ที่เน้นการเป็นเจ้าของของคนในชนบทให้มีการเลี้ยงชีพทุกอย่างที่ทำให้แม่กับลูกเขาก็อยู่ด้วยกันได้ การพัฒนาจะต้องเน้นการเลี้ยงชีพ การเป็นเจ้าของในกิจกรรมเล็ก ๆ ไม่ใช่พูดเรื่องกิจกรรมใหญ่แล้ว คือ คน หรือสองคนเท่านั้นที่ทำได้ นอกนั้นเป็นแรงงานหมด แล้วรัฐบาลที่เราเลือกตั้งมาจาก ๖๐ ล้านคน ก็ไปนั่งเสียเวลาให้กับบุคคล ๒ คนนี้เป็นสัปดาห์ ๆ ครั้งแล้วครั้งเล่า ไม่มีเวลาสำหรับคนอื่นอีก ๖๐ ล้าน นี่ก็คือว่าเป็นการโกง การโกงนี้ไม่ได้โกงแต่เงินเพียงอย่างเดียว โกงความดีไปก็เรียกว่าโกง

เพราะฉะนั้นการพัฒนาต้องมองมิติของความเป็นมนุษย์ให้มาก เน้นความยังคงอยู่ของครอบครัวให้ได้ ผมยกตัวอย่างอันหนึ่ง ตัวอย่างเช่น รองเท้าบาจาไปทำที่บุรีรัมย์ เขาให้ไปเย็บรองเท้าเสร็จแล้วก็ส่ง หลังจากนั้นก็ตั้งสหกรณ์ขึ้นมาเป็นเจ้าของเอง การเป็นเจ้าของเองนี้สำคัญ หลังจากนั้นก็จะสามารถทำอย่างอื่นได้อีกมากมายในเรื่องตลาด การจัดการ นั่นคือการศึกษาตัวอย่างหนึ่ง ผมเองทำบิ๊ม แล้วก็ทำบิ๊มนำมันสหกรณ์ของเกษตรกรเวลานี้ มี ๓๐๐ แห่ง ใน ๖๐ กว่าจังหวัด

บางคนก็ดูถูกดูแคลนว่าไปให้คนจนมาค้าขายทำไม แต่เขาทำได้สำเร็จ ความสำเร็จคือเขาเป็นเจ้าของ เราให้ความเป็นเจ้าของแก่เขา แล้วการพัฒนาจากความคิดของทักะนั้นได้ถูกใช้ไปทำอย่างอื่นอีกมากมาย เพราะฉะนั้นวิธีการคือ ต้องให้เขาได้เป็นเจ้าของกิจการ ให้ครอบครัวอยู่ได้ ไม่ว่าจะเรื่องเล็กเรื่องน้อยให้ครอบครัวยังคงอยู่ได้ เพราะครอบครัวเป็นมหาวิทยาลัย ครอบครัวเป็นศาสนา ครอบครัวเป็นโรงพยาบาล เด็กเป็นมูลนิธิเด็ก ครอบครัวเป็นทุกสิ่งทุกอย่างอยู่แล้ว ไม่ใช่ไปทำครอบครัวเขาให้แตกออกมา แล้วก็เอามาตั้งไว้อ่างนอก มาตั้งมูลนิธิข้างนอก มาตั้งโรงพยาบาล ประสาทอยู่ข้างนอก มาตั้งมหาวิทยาลัยอยู่ข้างนอก มาตั้งโรงเรียน ที่จริงครอบครัวเป็นทุกสิ่งทุกอย่าง เป็นสิ่งที่ให้กำลังใจแก่คนทุก ๆ คนที่ตื่นขึ้นมา เป็นสิ่งที่สามารถให้อภัยกับคน เป็นศาสนาที่จะไต่ถอนบาปจากใจคนให้เกิดจิตใจใหม่ ถ้าไม่มีครอบครัวเสียแล้วทุกอย่างก็หมด เพราะฉะนั้นการพัฒนาต้องเน้นการเลี้ยงชีพเป็นเจ้าของกิจการ

ประการที่สอง การศึกษา การเรียนแล้วครูเป็นคนถ่ายทอดอย่างเดียว จบไปแล้วก็ไม่เคยทำอะไรเลย ออกไปยังไม่รู้ว่าทำอะไรได้ เพราะฉะนั้นจริง ๆ แล้วโดยความไม่ตั้งใจ เราพูดถึงการเรียนไม่ได้พูดถึงการศึกษา การศึกษาจะต้องเป็นของชุมชน เป็นของครอบครัว ถ้าไม่รู้ปัญหาครอบครัวไม่รู้ปัญหาชุมชน เราจะศึกษาไปทำไม เราจะสอนให้คนแย่งเก่งกว่าสิ่งซึ่งแย่งกันอยู่แล้วข้างนอกอีกหรือทำไมไม่สอนให้คนช่วยให้รู้ปัญหา ผมคิดว่าการศึกษาคงต้องเน้นปัญหาของชุมชนและครอบครัว การสอบเข้ามหาวิทยาลัยในลักษณะนี้จะต้องเลิกไปอย่างรวดเร็ว เพราะเป็นการทำลายการศึกษา ทำลายครอบครัวทุก ๆ ครอบครัว ตลอดทางตั้งแต่ ป. ๑ จนถึงมหาวิทยาลัย ให้กลายเป็นธุรกิจกวาดวิชาหมด ทั้งหมดมาจากสัญญาชญาณว่ากลัวลูกสอบเข้ามหาวิทยาลัยไม่ได้ ผมเองวันหนึ่งไม่ได้เจอลูกเลย เข้าต้องออกมา เย็นกว่าจะถึงบ้าน ๒-๓ ทุ่ม เจอกันก็กินโต๊ะกินข้าว พอหนึ่งปีก็ถามว่าทำการบ้านหรือยัง นั่นคือความรักที่พ่อแม่ต่อลูก คำถามแรกคือทำการบ้านแล้วหรือยัง เพราะกลัวลูกจะสอบเข้ามหาวิทยาลัยไม่ได้ทั้งที่เรียน ป. ๒ เท่านั้น แต่สัญญาชญาณของพ่อแม่ที่กลัว มันทำลายถึงความสัมพันธ์อะไรหลาย ๆ อย่าง ลูกต้องเห็นดตองเห็น้อย เมื่อวานนี้เองผมไปรับลูกตอนฝนตก ผมก็ไปจอดที่หน้าโรงเรียน พ่อแม่แย่งกันจอดที่หน้าโรงเรียน เราก็มาดูว่าลูกเราต้องมาเรียนกับคนที่เห็นแก่ตัวอย่างนี้หมดเลยหรือ แต่ทั้งหมดนี้โยงโยมาจากสัญญาชญาณการกระตุ้นกลัวสอบเข้ามหาวิทยาลัยไม่ได้ เพราะฉะนั้นผมคิดว่าจะต้องมีระบบที่ดีกว่านี้ มีมิติของความเป็นมนุษย์มากกว่านี้ เช่นนั้นโรงเรียนจะให้เด็กทำกิจกรรมที่ดีได้อย่างไรในเมื่อไม่มีคะแนนให้กับการสอบเข้า เด็กจะทำสิ่งที่เป็นมนุษย์ได้อย่างไร เพราะฉะนั้นจะไม่น่าแปลกใจหรือถ้าโกงข้อสอบ เพราะว่าได้สะสมการแข่งขันมาจนไม่มี Software ของจริยธรรมอยู่ในใจ ไม่ใช่เขาไม่ดี ตัวนั้นเขาก็ไม่เคยถูกสอน ไม่เคยประสบ พ่อแม่ก็สอนมาว่าต้องเก่ง ต้องแย่ง ๆ ก็ได้รับคำชมทุกครั้ง แย่งแล้วได้เหรียญทุกครั้ง แล้วจะให้เขาทำอะไร แล้วมันก็จบเมื่อเขาไปสมัครงานกับผม แล้วจะให้เขาทำอะไร มีเด็กหลายคนออกจากผม เพราะคิดว่าบริษัทนี้คงไม่มีหวังหรอก เพราะว่าเขาดลาดหลักทรัพย์จะไม่รวยเหมือนบริษัท

อื่นเขาก็ลาออก พ่อแม่จำนวนมากต้องจำนองจำนำที่ดินให้ลูกเพื่อเรียนหนังสือเข้าประถม เข้าโรงเรียน เข้ามหาวิทยาลัย แล้วรัฐบาลก็ต้องเอาเงินภาษีไปให้ ถ้าเรียนที่จุฬาฯ เรียนคณะวิศวกรรม-ศาสตร์ก็ต้องสมทบไป ๕๕ เปอร์เซ็นต์ ถ้าหมอกี้ ๘๘.๕ เปอร์เซ็นต์ และเมื่อเขาจบแล้ว งานแรกที่เขาทำก็ไปอยู่บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ ชื่อชายหูน ที่ดินที่จำนองมา แล้วก็ไปทำงานหลักทรัพย์ โดยก็ต้องเอาภาษีไป เด็กไม่ผิด แต่วิธีที่เราทำผิด เราทำผิดทาง ผิดทรัพยากรไปหมด ผมคิดว่าถ้าเน้นความเป็นมนุษย์ เน้นความเป็นครอบครัว ปัญหาสิ่งเหล่านี้ก็จะน้อยลงถ้าสอนการแย่งกัน เมื่อเขาจบ เขาก็หาเงิน กลางคืนเขาก็ไปเที่ยวแล้วเขาก็ไปซื้อเด็กผู้หญิง แล้วก็ไปมีความโก้ เขาก็มากู้ยืมกันว่าที่นั่นที่นี้ไม่ดี ชะยะนี้ไม่มีวันหมด ท่านก็เก็บกันไป ไม่มีวันเลิก ต้องมองไปในมุมที่สัมพันธ์กับการพัฒนาการศึกษาที่ดีใจกับครูหยุดว่าเรื่องเกี่ยวกับเด็กเริ่มมาจัดพูดคุยกับมหาวิทยาลัย และมีอาจารย์หลายท่านกรุณาเสียสละเวลาทำงานเอื้อเพื่อที่จะมาช่วยเรื่องนี้ และก็คงจะปลุกฝังลงไปในตัวเด็กอย่างน้อยก็ช่วยลูกผมด้วย

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การศึกษารูปแบบของครอบครัวไทยที่พึงปรารถนา ในสังคมเมืองในประเทศไทย

โสภา ชปิลมันน์ และคณะ

ที่มาและความสำคัญของปัญหา

ในสภาพการณ์ปัจจุบันได้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างมากในสังคมไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสังคมเมือง อันเป็นผลของการเปลี่ยนแปลงจากระบบสังคมเกษตรกรรมไปสู่สังคมอุตสาหกรรม มีการรับเอาวัฒนธรรมตะวันตกและเทคโนโลยีใหม่ ๆ จากต่างประเทศเข้ามา ทั้งนี้โดยมุ่งหวังจะให้มีการพัฒนาประเทศไทยให้เป็นประเทศอุตสาหกรรมในอนาคต (NICS) การเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและมากมายเช่นนี้ย่อมมีผลกระทบต่อการดำรงชีวิตของประชาชนทั้งในระดับสังคมและระดับครอบครัว เนื่องจากการกลายสภาพเป็นสังคมอุตสาหกรรม ก่อให้เกิดงานประเภทที่ไม่จำเป็นต้องใช้กำลังกาย หรือใช้กำลังกายน้อยลง จึงเปิดโอกาสให้สตรีได้มีการทำงานนอกบ้านมากยิ่งขึ้น ทำให้สตรีมีส่วนเกี่ยวพันในเชิงเศรษฐกิจต่อครอบครัว เป็นผลให้ความแตกต่างระหว่างบุรุษกับสตรีในด้านอำนาจและสิทธิต่าง ๆ รวมทั้งความเหลื่อมล้ำในบทบาทของชายและหญิงมีแนวโน้มลดลงอย่างมาก ในขณะที่เดียวกันก็นำไปสู่การเรียกร้องให้มีการนิยามบทบาทของสตรีเสียใหม่ภายในครอบครัว (พงษ์สวัสดิ์ สวัสดิพงษ์, 2525 : 16) นอกจากนี้การเปลี่ยนแปลงยังมีผลกระทบต่อโครงสร้าง และความสัมพันธ์ทางครอบครัว

ปัจจุบันหลายฝ่ายได้ตระหนักถึงความสำคัญของสถาบันครอบครัว ดังจะเห็นได้จาก แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 6 ได้กำหนดมาตรการที่จะพัฒนาและเสริมสร้างความมั่นคงของครอบครัวอย่างจริงจังและต่อเนื่อง โดยให้เหตุผลว่า “ครอบครัวเป็นกุญแจสำคัญ ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาสังคมทั้งในระยะสั้นและระยะยาว” (แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 6. 2529 : 74) และในแผนพัฒนาการสังคมสงเคราะห์แห่งชาติ ฉบับที่ 6 (พ.ศ. 2530-2534) ก็ได้กำหนดให้มีแผนพัฒนาความมั่นคงของครอบครัว เพื่อที่จะสร้างความมั่นคง ให้เกิดขึ้นในสถาบันครอบครัว จะเห็นได้ว่าครอบครัวเป็นเรื่องที่สำคัญยิ่ง ที่ทุกฝ่ายไม่ควรจะมองข้าม และควรร่วมมือช่วยเหลือกันหาแนวทางที่จะสร้างสรรคให้ครอบครัวมีความมั่นคง ให้สมาชิกทุกคน ได้มีความสุขพอใจในครอบครัวของตน การมีครอบครัวตามความพอใจจะช่วยให้ชีวิตของคนใน ครอบครัวมีความสุข และกลายเป็นครอบครัวที่มีคุณภาพของสังคม ซึ่ง Nicholas ได้กล่าวถึง ครอบครัวที่มีคุณภาพเอาไว้ว่ามีอยู่ 6 ประการ คือ (Stinnett N., 1983 : 31-35)

1. การชื่นชมคุณค่าของคนในครอบครัว โดยปกติคนทุกคนมีส่วนดีอยู่ในตัวมาก เมื่อ คนในครอบครัวแสดงความรู้สึก แสดงการกระทำว่าพึงพอใจในคนอื่น ๆ ที่อยู่ร่วมครอบครัวเดียวกัน ตระหนักในคุณค่าซึ่งกันและกัน คุณสมบัติเหล่านี้จะเปรียบเสมือนพื้นฐานของความอบอุ่นและ ความมั่นคงในครอบครัว
2. การมีเวลาอยู่ร่วมกัน ทุกคนในครอบครัวได้ทำกิจกรรมร่วมกันและควรเป็นกิจกรรม ที่ทุกคนพึงพอใจที่จะทำร่วมกัน มิให้เป็นการบังคับหรือบังคับ
3. การมีพันธะต่อความสุขและสวัสดิภาพของคนในครอบครัวร่วมกัน ครอบครัวที่มี คุณภาพมักจะมีพันธะดังกล่าวนี้สูง ซึ่งโดยแท้จริงแล้วเวลาไม่ให้เป็นอุปสรรคของการห่วงใย สวัสดิภาพของกันและกันในครอบครัว
4. มีการติดต่อสื่อสารกันเป็นอย่างดี ควรมีการพูดคุยกันอย่างสม่ำเสมอ และเป็นไปอย่าง เปิดเผย ส่วนใหญ่แล้วจะพบว่าสมาชิกในครอบครัวมักจะเป็นผู้ฟังและมีความไว้วางใจต่อกันพอควร การนำความขัดแย้งมาพูดคุยกัน ไม่ปกปิดหรือเก็บไว้ในใจจะช่วยให้ค้นหาทางเลือกในการแก้ ปัญหาเป็นไปด้วยดีสำหรับทุกคน
5. การมีศรัทธาต่อศาสนา จะช่วยทำให้มีสติ มีความอดทนต่อกันมีการให้อภัยต่อผู้อื่น และรู้จักที่จะช่วยเหลือผู้อื่นในสังคม ซึ่งเป็นพื้นฐานของความรับผิดชอบต่อสังคมด้วย
6. การมีสมรรถนะจัดการกับวิกฤติการณ์ในครอบครัวได้อย่างดี คุณสมบัติข้อนี้จะเป็น การสกัดกั้นและป้องกันปัญหาสังคมได้อย่างดี คนในครอบครัวจะร่วมกันต่อสู้ปัญหาแทนที่จะ หนีถอย หรือแตกแยกไปคนละทิศละทาง

คร
ได้
ได้
ยา
เพ
อ
ก
ว่า
ใน
ส
ให้
มี
เป
เส
โด
ที่
ดี
ที่
เม
ขอ
บุ
เป

จาก
เรื่อง
สำคัญ
สังคม
ที่ผู้
กับคน
งข้าม
ทุกคน
งานใน
าวถึง

เนื่องจากครอบครัวมีความสำคัญอย่างมาก จึงได้มีหน่วยงานหลายแห่งทำวิจัยเกี่ยวกับครอบครัวในประเด็นต่าง ๆ ดังเช่น คณะกรรมการกิจการสตรีและเยาวชน สภาผู้แทนราษฎร ได้สรุปผลการศึกษาเกี่ยวกับเรื่องปัญหาเด็กและเยาวชนว่า ครอบครัวเป็นสาเหตุอันสำคัญที่ทำให้เด็กและเยาวชนทิ้งบ้านไปหาความอบอุ่นนอกบ้าน ทำให้เกิดปัญหาเด็กเร่ร่อน เด็กติดสารระเหย ยาเสพติด และโสเภณี ข้อเสนอแนะจากการศึกษาคือ สมควรจัดให้มี "วันแห่งครอบครัว" ขึ้น เพื่อให้ทุกคนได้ตระหนักในความสำคัญของครอบครัว และช่วยกันสร้างครอบครัวให้เกิดความอบอุ่น ซึ่งจะเป็นการแก้ปัญหาดังกล่าวได้ในระดับหนึ่ง ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้ลงมติเมื่อวันที่ 13 กุมภาพันธ์ 2533 อนุมัติให้เป็นวันที่ 14 เมษายนของทุกปี เป็น "วันแห่งครอบครัว" ใช้ภาษาอังกฤษว่า "FAMILY DAY" โดยมีวัตถุประสงค์ดังนี้

เมื่อ
วกัน
และ
กรรม

1. กระตุ้นให้ประชาชนเห็นความสำคัญของครอบครัว ในฐานะหน่วยสังคมพื้นฐาน ในการพัฒนาตนและทรัพยากรมนุษย์
2. เพื่อให้สมาชิกในครอบครัว มีความเข้าใจบทบาทที่เปลี่ยนแปลงไป อันเนื่องมาจากสถานะของเศรษฐกิจและสังคม และสภาพครอบครัวที่ต้องเปลี่ยนแปลงไปด้วย
3. เพื่อสร้างแนวคิดให้ครอบครัวมีส่วนในการพัฒนาชุมชน สังคม และประเทศชาติ
4. เพื่อรณรงค์ให้ภาครัฐ ภาคธุรกิจ และภาคเอกชน มีส่วนร่วมในการพัฒนาครอบครัวให้มากขึ้น โดยเฉพาะด้านการจัดบริการหรือกิจกรรมเชิงเศรษฐกิจสังคม ให้มีครอบครัวเป็นฐานหลัก

รัวที่มี
วงโย

จากที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่า ความสัมพันธ์ในครอบครัวหากเป็นไปในทางที่สร้างสรรค์ มีการกระทำบทบาทหน้าที่ของแต่ละคนอย่างถูกต้อง โดยมีความรัก ความอบอุ่น ความเข้าใจกัน เป็นพื้นฐานในการดำเนินชีวิตคู่แล้ว ครอบครัวนั้นก็จะเป็นครอบครัวที่มีคุณภาพของสังคมและเป็นเสมือนเกราะป้องกันปัญหาต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้น และถึงแม้ว่าปัญหาจะเกิดขึ้น สมาชิกในครอบครัว โดยเฉพาะสามีและภรรยา ก็จะมีสมรรถนะที่จะร่วมกันขจัดปัญหาเหล่านั้นได้ แต่สิ่งสำคัญประการหนึ่งของการมีครอบครัวที่มีคุณภาพ คือ ความพอใจและความคาดหวังในรูปของครอบครัวที่บุคคลต้องการ รวมทั้งความคาดหวังในตัวของตัวเองด้วย กล่าวคือ ถ้าบุคคลได้มีครอบครัวตามแบบอย่าง ที่ตัวเองคาดหวังไว้ หรือมีคู่ครองตามที่เคยคาดหวังไว้ ก็จะทำให้บุคคลนั้นเกิดความพอใจเมื่อสมหวัง เมื่อความต้องการได้รับการสนองตอบก็就会有ความสุข ซึ่งการมีครอบครัวตามแบบที่ตนเองคาดหวังไว้ ของแต่ละบุคคลนั้นไม่เหมือนกัน ไม่มีใครสามารถบอกได้ว่าครอบครัวตามความคาดหวังของแต่ละบุคคลนั้นเป็นอย่างไร ขึ้นอยู่กับความพอใจของแต่ละบุคคลเป็นสำคัญ และความพอใจนี้ก็อาจจะเปลี่ยนแปลงได้ตามสภาพที่เปลี่ยนแปลงไป เช่น วัน และประสบการณ์ที่เพิ่มขึ้น เป็นต้น

อย่าง
ขอควร
การแก้

ือผู้อื่น

จะเป็น
นที่จะ

จากข้อมูลดังกล่าวมาที่เห็นได้ชัดได้แสดงให้เห็นว่า ครอบครัวมีความสำคัญกับสังคมเป็น

อย่างมาก และถ้าครอบครัวมีความผูกพันกัน ก็จะเป็นเสมือนหลักสำคัญในการป้องกันปัญหาสังคมอื่น ๆ ได้ ซึ่งคณะกรรมการชมรมสร้างสรรค์สังคม สภาสังคมสงเคราะห์แห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ ได้เล็งเห็นความสำคัญในเรื่องการสร้างสรรค์และพัฒนาสังคมให้เจริญก้าวหน้า และได้มองเห็นว่าการจะสร้างสรรค์และพัฒนาสังคมควรจะเริ่มต้้นที่ครอบครัวก่อน จึงได้อนุมัติทุนอุดหนุนการวิจัยแก่คณะผู้วิจัย เพื่อทำการศึกษาหารูปแบบครอบครัวไทยที่พึงปรารถนาในสังคมเมืองในประเทศไทย เพราะหากได้มีครอบครัวที่พึงปรารถนาแล้ว ย่อมจะทำให้สมาชิกในครอบครัวมีความสุขส่งผลให้ครอบครัวมีความสุขและสังคมเกิดความมั่นคงอีกด้วย นอกจากนี้ การศึกษาหารูปแบบของครอบครัวไทยที่พึงปรารถนาในสังคมเมืองในประเทศไทยยังไม่มีผู้ใดทำการศึกษาได้เลย จึงทำให้คณะผู้วิจัยมุ่งที่จะศึกษาหารูปแบบครอบครัวดังกล่าว

วัตถุประสงค์

1. เพื่อทราบความต้องการรูปแบบของครอบครัวไทยที่พึงปรารถนา
2. เพื่อทราบถึงปัญหา อุปสรรค ที่ขัดขวางทำให้ไปไม่ถึงเป้าหมายไว้คือ ครอบครัวที่พึงปรารถนา
3. เพื่อนำผลที่ได้จากการศึกษาวิจัยไปใช้ในการวางแผนจัดกิจกรรมของคณะกรรมการชมรมสร้างสรรค์สังคม สภาสังคมสงเคราะห์ฯ เพื่อป้องกัน แก้ไข และนำไปสู่การสร้างสรรค์ และพัฒนาสังคมโดยส่วนรวมต่อไป

วิธีดำเนินการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม โดยได้แบ่งเป็น 3 รูปแบบ ดังนี้คือ

1. แบบสัมภาษณ์ชุด ก. สำหรับสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างที่เป็นโสด อายุระหว่าง 15-25 ปี
2. แบบสัมภาษณ์ชุด ข. สำหรับสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างที่สมรสแล้ว อายุระหว่าง 26-35 ปี มีบุตรหรือไม่ก็ได้
3. แบบสัมภาษณ์ชุด ค. สำหรับสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างที่สมรสแล้ว อายุระหว่าง 36-45 ปี และมีบุตรแล้วอย่างน้อย 1 คน

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ประชาชนที่มีที่อยู่อาศัยประจำอยู่ในเขตกรุงเทพฯ

ม
ตัว
แล
ส
หรือ
21
มี
เข้า
มือ
ต่อ
และ
มี
มี
หม
ส
ร้อย
กลุ่ม
40
อยู่
ป
ทำ
ทำ
เด
ของ
เข้า

มหานคร และอำเภอเมืองของทุกจังหวัดในประเทศไทย โดยได้คัดเลือกเป็นตัวแทนผ่านวิธีการสุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยนี้ อยู่ในเขตอำเภอเมืองนนทบุรี อำเภอเมืองปทุมธานี และอำเภอเมืองสมุทรปราการ เขตละ 30 ราย

รูปผลการวิจัย

1. ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง อายุ 15-25 ปี และข้อมูลทั่วไปที่เกี่ยวข้องกับคนรักหรือคู่หมั้น เพศของกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มนี้มีจำนวนใกล้เคียงระหว่างเพศหญิงและเพศชาย มีอายุเฉลี่ย 21 ปี นับถือศาสนาพุทธเป็นส่วนใหญ่ มีอาชีพประกอบที่ถาวร มีอยู่บ้างที่กำลังศึกษาอยู่ ส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับอนุปริญญา ถึงปริญญาตรี ปัจจุบันอาศัยอยู่กับบิดามารดาเป็นส่วนใหญ่ มีหรือเช่าบ้าน เช่าหอพัก อยู่กับนายจ้าง มีบ้านของตนเอง และอยู่กับบ้านของคู่รัก ส่วนใหญ่บิดามารดามีอาชีพประกอบที่ถาวร จำนวนพี่น้องท้องเดียวกัน เฉลี่ยประมาณ 4 คน ส่วนใหญ่มีรายรับเฉลี่ยต่อเดือนไม่เกิน 6,000 บาท ภูมิลำเนาเดิมมาจากจังหวัดอื่น เหตุผลการย้ายถิ่น เพื่อเข้ามาทำงาน และหรือมาเรียนต่อ ลักษณะการอยู่อาศัยในปัจจุบันส่วนใหญ่ยังอาศัยอยู่กับบิดามารดาและพี่น้อง มีจำนวนพอสมควรที่อาศัยอยู่กับเพื่อนและอยู่คนเดียว สภาพการมีคนรัก ส่วนใหญ่ยอมรับว่ามีคนรักแล้วและอยู่ด้วยกันโดยยังมีได้หมั้นหมายเป็นทางการ มีเพียงร้อยละ 30 ที่อยู่ด้วยกันโดยหมั้นหมายเป็นทางการ อาชีพของคนรักหรือของคู่หมั้นส่วนใหญ่ทำงานบริษัท และหรือทำธุรกิจส่วนตัว สภาพการอยู่อาศัยของคนรักและคู่หมั้น ส่วนใหญ่อยู่กับพ่อแม่แต่มีจำนวนไม่น้อย (ถึงร้อยละ 13.0) ที่อยู่กับกลุ่มตัวอย่าง

2. ข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างอายุ 26-45 ปี รวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับคู่สมรสและบุตร กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ร้อยละ 65.0 มีเพศหญิงเพียงร้อยละ 35.3 มีอายุเฉลี่ย 40 ปี ศาสนาหลักคือพุทธศาสนา มีอาชีพรับราชการ และหรือทำงานรัฐวิสาหกิจ ระดับการศึกษาอยู่ในระดับ ม.3-ม.ศ.5 แต่มีจำนวนไม่น้อย (ร้อยละ 34.5) ที่มีการศึกษาระดับอนุปริญญา และปริญญาตรี ส่วนใหญ่สมรสแล้วและอยู่กับคู่สมรส อาชีพของคู่สมรส รับราชการ ทำงานรัฐวิสาหกิจ ทำธุรกิจค้าขาย ทำงานบริษัท และรับจ้าง ส่วนใหญ่สมรสมาแล้วเฉลี่ยเป็นเวลา 14 ปี มีพี่น้องท้องเดียวกันโดยเฉลี่ย 5 คน มีบุตรโดยเฉลี่ย 2 คน รายได้ของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีรายได้ต่อเดือนไม่เกิน 10,000 บาท รายได้ของคู่สมรสส่วนใหญ่ต่อเดือนไม่เกิน 6,000 บาท ภูมิลำเนาเดิมของกลุ่มตัวอย่างย้ายเข้ามาอยู่ในกรุงเทพมหานครหรือในเขตอำเภอเมือง สาเหตุของการย้ายเพื่อเข้ามาทำงาน และหรือเข้ามาทำงานและเรียน ลักษณะที่อยู่อาศัยส่วนใหญ่ยังไม่มีบ้านของตนเอง

เช่าอยู่ และหรือนายจ้างจัดให้ มีเพียงร้อยละ 38.1 ที่มีบ้านของตนเอง บุตรคนแรกของกลุ่มตัวอย่าง เป็นเพศชาย ปัจจุบันบุตรอยู่ด้วยกันกับกลุ่มตัวอย่างแต่มีจำนวนไม่น้อยถึงร้อยละ 26.0 ที่แยก มาอยู่กับปู่ย่าตายาย และอยู่กับกลุ่มตัวอย่างเพียงฝ่ายเดียวหรือแยกไปอยู่กับคู่สมรสเพียงฝ่ายเดียว

3. ลักษณะรูปแบบรวมของสภาพความสัมพันธ์ภายในครอบครัวของบิดามารดาของ กลุ่มตัวอย่าง เกี่ยวกับลำดับการเป็นบุตร กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นบุตรคนกลาง รองลงมาคือเป็น บุตรคนโต และคนเล็กตามลำดับที่เป็นคนเดียวมีจำนวนน้อยมาก ในครอบครัวของกลุ่มตัวอย่างจะมี บุคคลอื่นอยู่ร่วมด้วย อาทิเช่น ญาติพี่น้อง ปู่ย่าตายาย ลุงป้า น้าอา เกี่ยวกับความรู้สึกที่มีต่อ ครอบครัวของตนเองนั้น กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ยอมรับว่ามีความชื่นชมและพอใจในครอบครัว ของตนเอง เกี่ยวกับบุคคลในครอบครัวที่มีอิทธิพลต่อกลุ่มตัวอย่างนั้น กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ยอมรับ ว่าพ่อแม่เป็นบุคคลที่มีอิทธิพลต่อกลุ่มตัวอย่าง ตามมาด้วย พี่น้อง พี่เชย น้องเชย พี่สะใภ้ และ น้องสะใภ้ เกี่ยวกับความรู้สึกที่มีต่อพ่อแม่ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่กลับมีความรู้สึกที่ว่าพ่อแม่ อยู่ดีธรรม ลำาเอียง และรักลูกไม่เท่ากัน ผู้ที่พ่อแม่รักมากที่สุดส่วนใหญ่เป็นลูกคนเล็ก ตามมาด้วยลูกคนโต ในเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างพี่น้องส่วนใหญ่มีความสนิทสนมรักใคร่เอื้ออาทรกัน ความรู้สึกต่อ การมีคนรับใช้ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่าไม่มีความจำเป็นเลย ในเรื่องดูแลพ่อแม่ในครอบครัวนั้น ความเห็นของกลุ่มตัวอย่างจำนวนไล่เลี่ยกันมีความเห็นต่างกัน กลุ่มหนึ่งเห็นว่าเป็นหน้าที่ของลูก ที่ต้องดูแล อีกกลุ่มเห็นว่า พ่อแม่ควรดูแลตนเอง เมื่อมีปัญหากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จะปรึกษาแม่ ปรึกษาพ่อ ปรึกษาพี่น้องและปรึกษาเพื่อน เป็นลำดับ และจะปรึกษาปัญหาในทุกปัญหา

4. ลักษณะรูปแบบรวมของครอบครัวที่กลุ่มตัวอย่างคาดหวังไว้ ในเรื่องการแต่งงาน กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความเห็นว่าควรได้รับความเห็นชอบจากพ่อแม่ และบุคคลที่จะแต่งงาน ด้วยนั้นควรเป็นคนที่ดีนชอบพอและกลุ่มตัวอย่างเลือกเอง ในเรื่องการแต่งงานจำเป็นจะต้องให้ญาติ พี่น้องเห็นชอบด้วย ส่วนเพื่อนฝูงนั้นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความเห็นว่า ไม่จำเป็นที่จะต้องให้ เพื่อนฝูงเห็นชอบ ในเรื่องลักษณะของคู่สมรสที่กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่าจำเป็นเรียงตามลำดับ คือ เข้ากับพ่อแม่พี่น้องได้ มีอาชีพที่แน่นอน ช่วยรับภาระครอบครัวได้ มีสุขภาพแข็งแรงสมบูรณ์ เกี่ยวกับบทบาทของสามีและภรรยาที่คาดหวังไว้เรียงลำดับคือ ทั้งสามีภรรยาควรร่วมกันรับผิดชอบ ครอบครัว อบรมลูก ปลูกฝังจริยธรรมให้กับลูก และช่วยกันเลี้ยงดูลูก ในเรื่องความคาดหวังเกี่ยวกับ การศึกษาของลูกนั้น ส่วนใหญ่ต้องการให้ลูกได้เรียนสูงสุด ในเรื่องอาชีพ ส่วนใหญ่ต้องการให้ ลูกรับราชการ ตามมาด้วยการประกอบอาชีพอิสระ ทำงานบริษัทต่างประเทศ ทำงานในองค์การ ระหว่างประเทศ และหรือค้าขาย วิชาชีพที่ครอบครัวส่วนใหญ่ต้องการให้ลูกเลือกเป็นอันดับแรก เรียงตามลำดับลงมาคือ เป็นแพทย์ พยาบาล วิศวกร สถาปนิก ตำรวจ ทหาร นักธุรกิจ และครู

อาจ
ในเร
เห็น
เลี้ยง
ในเร
นำล
ในเร
ผลดี
เป็น
พ่อแม่
ที่คร
ข้าง
ที่กลุ
ปัญหา
กรร
และ
เห็น
กรร
ตัว
จาก
การ
เข้าใจ
สามีภ
การเล
และแ
มีอิทธิ
ในการ

6. รูปแบบครอบครัวที่พึงปรารถนาของกลุ่มตัวอย่างอายุ 36-45 ปี ในเรื่องเกี่ยวกับความคาดหวังที่จะให้บุตรมาดูแลในวัยชรา ผลปรากฏว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่ได้คาดหวังที่จะให้บุตรมาดูแลในวัยชรา เพราะได้เตรียมตัวเตรียมใจไว้แล้ว ในเรื่องความคิดเห็นเกี่ยวกับการแยกครัวเรือนของบุตรส่วนใหญ่เห็นว่าบุตรควรแยกครัวเรือนไปอยู่ตามลำพัง หากบุตรสมรสไปแล้วและประสบปัญหาคิดว่าจะให้การช่วยเหลือเป็นบางครั้ง ควรปล่อยให้บุตรดำเนินชีวิตกันเอง เกี่ยวกับการเลือกคู่สมรสของบุตรนั้น ส่วนใหญ่เห็นว่าบุตรควรเป็นผู้เลือกคู่สมรสของตนเอง และมีจำนวนไม่น้อย (ร้อยละ 39) ที่เห็นว่าควรช่วยลูกเลือก และเมื่อคู่สมรสมีลูกกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความเห็นว่าควรช่วยกันเลี้ยงและดูแลลูกกันเอง ในกรณีคู่สมรสมีปัญหาระหว่างกัน กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่าควรที่จะต้องรับฟังความคิดเห็น ดูเหตุผลของทั้งสองฝ่ายเสียก่อน นอกจากนี้สิ่งที่กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่คิดว่าจำเป็นต้องมีให้แก่ลูกเรียงตามลำดับคือ การศึกษาชั้นสูงสุด บ้านและที่ดิน ให้เงินรั้งหาอาชีพให้ประกอบ ให้ข้าวของเครื่องใช้ในบ้าน และให้ยานพาหนะ

สถาบันวิทยบริการ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

1. C
W

four
after
comp
The s
Distri
Provi

differ

exper

liked
what t
hearte

teachi
could

๓๑
จิตที่
ว่าง
และ
การ
ภาพ

ERD
ERD,
ories.

เพศศึกษา : การศึกษาเพื่อสุขภาพทางเพศ

สุชาติ โสภประยูร

เรื่องเพศเป็นส่วนสำคัญมากส่วนหนึ่งของสุขภาพทั้งทางร่างกายและจิตใจด้วยเหตุนี้จึงจำเป็นที่จะต้องให้เด็ก ๆ ได้ทราบภายในขอบเขต เพราะเป็นเรื่องเกี่ยวกับชีวิตของคนทุกคน โดยเฉพาะความเจริญทางจิตใจนั้นจะควบคู่กันไปกับความเจริญทางเพศความรู้สึกรู้ใจในเรื่องเพศย่อมมีอิทธิพลอย่างมากมายต่อสภาพจิตใจ และเป็นที่ยอมรับกันว่าความแตกต่างเกี่ยวกับบุคลิกลักษณะจะมาจากเหตุสำคัญอันหนึ่งคือ แรงกดดันทางเพศ ดังนั้น การศึกษาเรื่องเพศและเรื่องจิตใจจึงจำเป็นจะต้องดำเนินการควบคู่กันตลอดไป อย่างไรก็ตามความลึกลับหรือการปกปิดในเรื่องเพศอาจจะนำไปสู่ความเข้าใจผิด เช่น เกรงคราญโดยเข้าใจว่าเรื่องเพศนั้นเป็นเรื่องของชายโสด ไม่ควรพูดถึงเลยหรือในทาง

ตรงกันข้ามก็ละเลยเกินไปจน ไม่มีการควบคุมมรรยาททางเพศ เป็นต้น ทั้งนี้อาจจะนำไปสู่ลักษณะผิดปกติทางจิตใจได้ นอกจากนี้ การที่เห็นอวัยวะเพศเป็นสิ่งที่ผิดแปลกกว่าอวัยวะอื่นของร่างกายก็เป็นข้อบกพร่องอย่างสำคัญยิ่งในเรื่องสุขวิทยาโดยทั่วไป อีกประการหนึ่งการศึกษาเรื่องเพศยังนำไปสู่ความสมบูรณ์ในทางศีลธรรมและวัฒนธรรมของประชาชน ในเมื่อคนรู้จักเกียรติและการปฏิบัติระหว่างเพศ รู้จักประพฤติดนให้อยู่ในขอบเขตในความสัมพันธ์อันดีระหว่างกัน ดังนั้น "เพศศึกษาจึงเป็นการศึกษาเกี่ยวกับเรื่องเพศและเพื่อสุขภาพทางเพศทั้งด้านส่วนบุคคลและโดยส่วนรวม" ซึ่งนับว่าเป็นการศึกษาที่สำคัญและจำเป็นมากอันหนึ่งในอันที่จะพัฒนาสุขภาพชีวิตได้อย่างแท้จริง

ความหมาย

คำว่า "เพศศึกษา" อาจแบ่งออกได้เป็น ๒ ความหมาย ดังนี้

(๑) เพศศึกษาเป็นความรู้ทั่วไปที่ควรให้เด็กได้ศึกษาเล่าเรียน ภายในขอบเขตที่เหมาะสมของแต่ละวัย โดยการศึกษานี้จะเกี่ยวกับเรื่องเพศและพฤติกรรมทางเพศ ในด้านความรู้ ทักษะ และการปฏิบัติ เพื่อก่อให้เกิด ความรับผิดชอบและความสัมพันธ์อันดีระหว่างเพศ

(๒) เพศศึกษาเป็นกระบวนการที่ก่อให้เกิดประสบการณ์ อันเป็นผลทำให้บุคคลมีพฤติกรรมที่ดีเกี่ยวกับเรื่องเพศ ทั้งทางด้านความรู้ ทักษะ และการปฏิบัติ เพื่อให้สามารถแก้ปัญหาชีวิตเกี่ยวกับเพศได้

ความหมาย (๑) เน้นเนื้อหาสาระ (content) หรือความรู้เรื่องเพศ (sex information) ซึ่งประกอบไปด้วยเนื้อหาความรู้เรื่องเพศทางด้านชีววิทยา ทางด้านสุขวิทยา ทางด้านจิตวิทยา และทางด้านสังคมวิทยา เพศศึกษาจึงมีความหมายมากกว่าการที่จะสอนให้เด็กมีความรู้เกี่ยวกับเรื่องระบบสืบพันธุ์และเพศสัมพันธ์เพียงเท่านั้น ส่วนความหมาย (๒) เน้นวิธีการหรือกระบวนการ (process) ที่จะก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมเกี่ยวกับเรื่องเพศ ทั้งทางด้านความรู้ ทักษะ และการ

ปฏิบัติ ซึ่งครูหรือผู้สอนเพศศึกษาจำเป็นต้องอาศัยหลักการสอนหรือจิตวิทยาการศึกษาและสามารถใช้วิธีสอนหรือเทคนิคการสอนเพศศึกษาให้ถูกต้องและเหมาะสมอีกด้วย

ความมุ่งหมาย

ความมุ่งหมายในการสอนเพศศึกษาอาจแยกออกได้เป็น ๒ ทรรศนะด้วยกันดังนี้

(๑) ในทรรศนะของครู : ต้องการให้นักเรียนมีพฤติกรรมที่ดีเกี่ยวกับเรื่องเพศโดยใช้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องเพศและสามารถปรับตัวเข้ากับเพศตรงข้ามได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม

ความมุ่งหมายโน้มเอียงไปทางสร้างเสริมคุณธรรมและคุณภาพชีวิตให้แก่เด็ก เน้นถึงการแก้ปัญหาที่ทันเหตุและป้องกันไว้ก่อนเป็นการล่วงหน้า มากกว่าการที่จะต้องมาแก้ไขปัญหาในภายหลังซึ่งเป็นการแก้ที่ปลายเหตุ

(๒) ในทรรศนะของคนทั่วไป : ต้องการให้เพศศึกษาแก้ไขปัญหาวิตเกี่ยวกับเรื่องเพศโดยเร่งถึงถึงการแก้ปัญหามาเฉพาะหน้าที่กำลังเผชิญอยู่ในสังคม ส่วนใหญ่มุ่งเน้นการแก้ปัญหามากกว่าที่ปลายเหตุ ซึ่งนับเป็นความต้องการที่จะแก้ไขมากกว่าป้องกัน

ถ้าการศึกษามุ่งหมายเพื่อพัฒนาชีวิตและสังคมอย่างแท้จริง เพศศึกษาก็ควรจะมี

มุง
ที่
ชีวิต
ซึ่ง
ทำ
ของ
เน
ก
ค
การ
สอ
สอน
บ้าน
หน้า
เหตุ
ทำเน

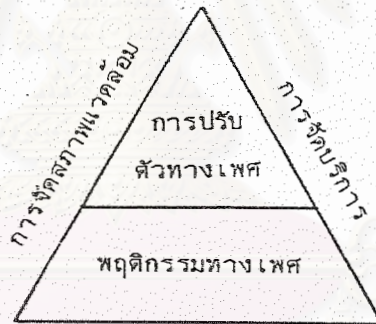
มุ่งหมายเพื่อให้นักเรียนหรือผู้เรียนมีพฤติกรรม
ที่ติดเกี่ยวกับเรื่องเพศ (ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของ
ชีวิต) และสามารถแก้ปัญหาเกี่ยวกับเรื่องเพศ
ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของสังคม) ทั้งนี้เพื่อกิจเป็น
ทำเป็นและแก้ปัญหาเป็น สมตามความต้องการ
ของหลักสูตรปัจจุบันของกระทรวงศึกษาธิการ
แนวทางการสอนเพศศึกษาในสังคม

เพื่อให้การสอนเพศศึกษาบรรลุตาม
ความมุ่งหมายดังกล่าวอย่างสมบูรณ์ จำเป็น
ต้องมีการร่วมมือและประสานสัมพันธ์กันทั้ง
การสอนเพศศึกษาใน ระบบโรงเรียนและการ
สอนเพศศึกษานอกระบบโรงเรียน ซึ่งโดย

ทั่วไปอาจแยกแหล่งการสอนเพศศึกษาในสังคม
ออกได้เป็น ๓ ประเภทใหญ่ ๆ ดังนี้

- (๑) การสอนเพศศึกษาที่บ้าน (Sex Education at Home)
- (๒) การสอนเพศศึกษาในโรงเรียน (Sex Education in Schools)
- (๓) การสอนเพศศึกษาในชุมชน (Sex Education in the Community)

ไม่ว่าจะเป็นการสอนเพศศึกษาประเภท
ใดๆ ในสังคมก็ตาม ย่อมมีจุดมุ่งหมายและ
องค์ประกอบของกิจกรรมหลักที่สำคัญ ๆ ของ
โปรแกรมการสอนเพศศึกษา สรุปได้ดังแผนภูมิ
ต่อไปนี้

การศึกษาอบรม

ในการประชุมหรือสัมมนาเกี่ยวกับการ
สอนเพศศึกษา มักเป็นที่ยอมรับกันทั่วไปว่า
บ้าน โรงเรียนและชุมชน จำเป็นจะต้องมี
หน้าที่และความรับผิดชอบร่วมกัน เพราะ
เหตุผลที่ว่าไม่มีฝ่ายใดหรือสถาบันใดสามารถ
ดำเนินการอบรมสั่งสอนเพศศึกษาให้ประสบ

ความสำเร็จไปได้โดยลำพังแต่ฝ่ายเดียวด้วยเหตุนี้
เอง ทั้งบ้าน โรงเรียนและชุมชน จึงมีความ
จำเป็นที่จะต้องช่วยเหลือเกื้อกูลและติดต่อกัน
สัมพันธ์กันอยู่เสมอ เพื่อให้การอบรมสั่งสอน
เพศศึกษาแก่บุคคลทุกวัยมีประสิทธิภาพและ
เกิดประสิทธิผลอย่างแท้จริง ถ้าหากจะยกถึง

หลักทั่วไปทางการศึกษาที่ว่า “คนเราสามารถเรียนรู้จากเหตุการณ์และสิ่งแวดล้อมได้ตลอดเวลา” ก็ยังจะทำให้มองเห็นบทบาทของบ้านและชุมชนในด้านการอบรมสั่งสอนเด็กเกี่ยวกับเพศศึกษาได้ชัดเจนมากขึ้น

การสอนเพศที่บ้าน

เมื่อก้าวถึงบ้านหรือครอบครัวซึ่งเป็นสถาบันทางสังคมที่มีขนาดเล็กที่สุด ย่อมหมายถึง สิ่งแวดล้อมทุกสิ่งทุกอย่างภายในบ้านที่เป็นทั้งสิ่งมีชีวิตและไม่มีชีวิต หรือทั้งทางค่านิยมและทางค่านิจใจรวมเข้าด้วยกัน ถึงแม้บ้านจะเป็นสถาบันขนาดเล็กที่มีขอบเขตจำกัด แต่ช่วงระยะเวลาที่เด็กอยู่กับบ้านหรือครอบครัวนั้น นับว่ามีมากพอที่บ้านหรือครอบครัวจะได้แสดงบทบาทอย่างเต็มที่

บ้านหรือครอบครัวจึงถือว่าเป็นสถาบันแห่งแรกและดีที่สุดสำหรับการอบรมสั่งสอนเพศศึกษาให้แก่เด็ก ทั้งนี้เพราะเหตุการณ์และสภาพแวดล้อมทั้งหลายภายในแต่ละบ้านมีความสัมพันธ์อันเหมาะสมที่จะเอื้ออำนวยต่อการสอนเพศศึกษา โดยเริ่มตั้งแต่เด็กยังเป็นทารกเพิ่งลืมตาอยู่ในโลกนี้พ่อแม่หรือทุก ๆ คนในบ้านรวมทั้งสภาพแวดล้อมอื่น ๆ ภายในบ้านก็จะช่วยเป็นครูที่ดีให้กับเด็ก เพราะต่างก็มีหน้าที่และความรับผิดชอบต่อการสร้างเสริมทัศนคติ

นิสัย และความประพฤติให้แก่เด็ก ซึ่งเปรียบเสมือนแม่พิมพ์อันแรก ที่จะช่วยหล่อหลอมพฤติกรรมต่าง ๆ เกี่ยวกับเรื่องเพศอยู่เป็นอันมาก บ้านจึงเป็นหน่วยสังคมแห่งแรกที่เหมาะสมที่จะให้เด็กได้เรียนรู้ และได้รับประสบการณ์ที่ดีเกี่ยวกับเรื่องเพศ โดยการศึกษาจากแบบอย่าง คำสั่งสอน ข้อเท็จจริง การแนะนำทางหรือคำแนะนำต่าง ๆ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับเรื่องเพศ หรืออาจกล่าวอย่างง่าย ๆ ว่า “การอบรมสั่งสอน เพศศึกษาไม่ว่าจะทีหรือเร็ว ได้เกิดขึ้นมาเรียบร้อยแล้วจากบ้านก่อนที่เด็ก ๆ จะออกมาถึงมือครู”

การเรียนการสอนวิชาต่าง ๆ ในหลักสูตรของโรงเรียน เช่น คณิตศาสตร์ ศิลปศึกษา และวิทยาศาสตร์ บิการมาตาหรือผู้ปกครองอาจมอบให้โรงเรียนอบรมสั่งสอนไปฝ่ายเดียวตามลำพัง โดยไม่ต้องให้ความร่วมมือช่วยเหลือฝ่ายโรงเรียนมากนักก็ย่อมทำได้ และอาจไม่เกิดความเสียหายอย่างใดเลย แต่ตรงกันข้ามสำหรับการเรียนการสอนเพศศึกษาหรือการศึกษาชีวิตครอบครัวที่ดี ถ้าบิการมาตา ผู้ปกครองไม่ให้ความร่วมมือช่วยเหลือเช่นนั้น ผลที่ได้รับอาจนำมาซึ่งความผิดหวัง ความล้มเหลวหรืออาจได้รับผลซึ่งไม่เป็นที่น่าพอใจ ทั้งนี้เพราะว่าบิการมาตาหรือผู้ปกครองสามารถ

ช่วย
ไป
กัน
ทาง
มาร
เล่า
ทาง
ครอ
ของ
เด็ก
ควา
แห่ง
กรร
ทั่วไป
ที่บ้าน
ปกค
แก่ใ
ปัจจุ
ชั้นข
อิทธิ
อย่าง
เพศ
จะก็
กว่า

ช่วยต่อเติมเสริมแต่งประสบการณ์ที่เด็กได้รับ
ไปจากครูหรือโรงเรียนได้ในหลาย ๆ ด้านด้วย
กัน เช่น การเสริมประสบการณ์ทางด้านสังคม
ทางด้านศาสนาหรือศีลธรรม ทางด้านกิริยา
มารยาทหรือความประพฤติ ทางด้านการศึกษา
เล่าเรียนหรือค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม และ
ทางด้านสันตนาการต่าง ๆ

ตามปกติประสบการณ์จากบ้าน หรือ
ครอบครัวย่อมมีอิทธิพลต่อเด็กในทุก ๆ ด้าน
ของชีวิตอยู่แล้ว ดังนั้น บ้านจึงเป็นสถานที่ซึ่ง
เด็ก ๆ ควรจะได้รับ การปลูกฝังในเรื่องความรู้
ความเข้าใจทัศนคติ และอุปนิสัยหรือมาตรฐาน
แห่งความประพฤติเกี่ยวกับเรื่องเพศ หรือพฤติ-
กรรมทางเพศอย่างถูกต้องและเหมาะสม โดย
ทั่วไปการอบรมสั่งสอนเพศศึกษานั้นเริ่มต้นขึ้น
ที่บ้านก่อน เช่น ในกรณีที่บิดามารดาหรือผู้
ปกครองตอบคำถามเกี่ยวกับปัญหาทางเพศให้
แก่เด็ก ๆ เป็นต้น แต่เมื่อทุกสิ่งทุกอย่างใน
ปัจจุบันได้เปลี่ยนแปลงไปอย่างสับสนหรือสลับ
ซับซ้อนมากยิ่งขึ้น บ้านจึงเหมือนจะขาด
อิทธิพลหรือความสำคัญในเรื่องนี้ลงไปบ้าง
อย่างไรก็ดี บ้านยังคงมีบทบาทที่สำคัญในเรื่อง
เพศศึกษาตลอดมา อันที่จริงการสอนเพศศึกษา
จะก็หรือเล่าย่อมขึ้นอยู่กับบ้านของเด็กเองมาก
กว่าอย่างอื่น ดังนั้น จึงเป็นที่ยอมรับกันอย่าง

หลีกเลี่ยงไม่ได้ว่า การสอนเพศศึกษาที่บ้านนั้น
ย่อมเป็นหน้าที่หรือความรับผิดชอบโดยตรง
และสำคัญยิ่งของบิดามารดาหรือผู้ปกครอง ยิ่ง
กว่านั้น การสอนเพศศึกษาที่บ้านยังจะช่วยทำ
ให้การสอนเพศศึกษาในโรงเรียนง่ายขึ้น และ
ประสบความสำเร็จได้ดียิ่งขึ้นอีกด้วย

การสอนเพศศึกษาในชุมชน

คำว่า "ชุมชน" มีความหมายค่อนข้างจะ
กว้างกว่าบ้านมาก กล่าวคือ หมายถึงสิ่ง
แวดล้อมทุกสิ่งทุกอย่างทั้งหมดภายในชุมชน
หรือสังคมนั้น แต่ลักษณะ ชนิดและขนาดของ
ชุมชนมีการเปลี่ยนแปลงไปได้มาก และยากที่จะ
จำกัดขอบเขตให้แน่นอนลงไปได้ สิ่งแวดล้อม
ทางด้านวัตถุในชุมชนนั้นย่อมมีลักษณะเป็นรูป
ธรรมหรือมองเห็นได้อย่างชัดเจน เช่น ตึกกรม
บ้านช่อง วัดวชิราราม องค์การเอกชน สถานที่
ราชการ สาธารณสถาน ถนนหนทาง ไร่นา
ป่าสวน พืชและสัตว์ชนิดต่าง ๆ เครื่องยนต์
กลไกเครื่องอำนวยความสะดวก แหล่งน้ำ รวม
ทั้งสิ่งอื่น ๆ อีกมากมายเหลือคณานับ ทั้งสิ่ง
ที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติและมนุษย์สร้างขึ้น
ส่วนสิ่งแวดล้อมทางด้านจิตใจในสังคมนั้นมี
ลักษณะเป็นนามธรรม คนทั่วไปมักจะมองไม่
ใครเห็นชัดและทั้งยังมองว่า...ไปเสียอีกด้วย

แม้สิ่งแวดล้อมทางค่านิจใจภายในชุมชน จะได้แก่สิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ที่เรามองไม่เห็น หรือเป็นนามธรรม แต่ก็มีอิทธิพลต่อคุณภาพ ชีวิตหรือความเป็นอยู่ของเราได้มาก ทั้งโดย ทางตรงและทางอ้อม เช่นขนบธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรม ลัทธิ ศาสนา ปรัชญา ความเชื่อถือบรรยากาสแห่งความเป็นกันเอง สุนทรียภาพ มนุษยสัมพันธ์ ทักษะคติ แนว ความคิด ความรู้และประสบการณ์ เป็นต้น

ถ้าแยกคนเราออกเป็น ๒ ส่วนได้ คือ ร่างกาย (รูปรธรรม) และจิตใจ (นามธรรม) อันที่จริงร่างกายและจิตใจไม่สามารถจะแยก ออกจากกันได้ เพราะเป็นของคู่กันและอยู่รวม กัน เรารูแต่เพียงว่าคนเราประกอบไปด้วย ร่างกายและจิตใจเท่านั้น จะเห็นได้ว่าร่างกาย และจิตใจมีความเจริญและพัฒนาการควบคู่กัน มาโดยตลอด การกระทำหรือพฤติกรรมใด ๆ ของเราก็อ้อมแสดงออกมาทั้งทางร่างกายและ จิตใจ เราจะเรียนหนังสือก็เรียนด้วยร่างกาย และจิตใจ จะสอนหนังสือก็สอนด้วยร่างกาย และจิตใจจะทำงานก็ทำด้วยร่างกายและจิตใจ จะเล่นก็เล่นด้วยร่างกายและจิตใจ แม้จะพักผ่อน ก็พักผ่อนทั้งร่างกายและจิตใจ ดังนั้น ไม่ว่า เราจะอยู่ในบ้านหรือครอบครัว ไม่ว่าจะอยู่ใน ชุมชนหรือสังคมก็ตาม เราก็อยู่ด้วยร่างกาย

และจิตใจ สิ่งแวดล้อมทางค่านิจใจหรือทาง จิตภาพจึงมีความสำคัญไม่ยิ่งหย่อนไปกว่าสิ่ง แวดล้อมทางค่านกายภาพหรือทางวัตถุ

ดังได้กล่าวมาแล้วว่า ชุมชนมีความหมาย และขอบเขตกว้างขวางมาก พร้อมทั้งลักษณะ และธรรมชาติของชุมชนแต่ละแห่งก็ไม่เหมือน กันด้วย ฉะนั้น หน้าที่ ความรับผิดชอบและ กิจกรรมในการสอนเพศศึกษาของแต่ละชุมชน จึงอาจแตกต่างกันออกไปได้ และอาจเป็นไปได้ทั้งในลักษณะการให้เพศศึกษาโดยทางตรง และโดยทางอ้อม ตัวอย่างเช่น เมื่อพูดถึงชุมชน ระดับจังหวัดหรืออำเภอก็พอจะมองเห็นได้ว่ามี ลักษณะและธรรมชาติของแหล่งที่จะให้การ อบรมสั่งสอนเพศศึกษาอยู่หลายแหล่งด้วยกัน มีทั้งสถาบันทางราชการ ทางศาสนา ทางขนบ ธรรมเนียมประเพณีและทางภาคเอกชน (เช่น มูลนิธิ สมาคม ชมรม สโมสร ฯลฯ) โดยที่ แต่ละแหล่งต่างก็มีหลักการ นโยบาย ความ มุ่งหมาย และวิธีดำเนินงานการอบรมสั่งสอน เพศศึกษาแตกต่างกัน

ต่อไปนี้เป็นตัวอย่างของแหล่งการสอน เพศศึกษาในชุมชนทั่วไป ซึ่งส่วนใหญ่ก็มิได้ มีวัตถุประสงค์เพื่อการอบรมสั่งสอนเพศศึกษา โดยเฉพาะ เป็นแต่เพียงสอนเพศศึกษาบ้างใน บางโอกาสเท่านั้น

ที่ใค
การศ
ประช
การ
โรงเร
และส
ที่เกีย
อยู่
ศึกษา
กรมศ
การแ
และม
สอนวิ
เกี่ยว
คราว
ศึกษา
นิสิต
เอกศ
โทรศ
พิมพ์
สำนัก
เพศศ

๑. กระทรวงศึกษาธิการ มีหน่วยงาน
 ที่ให้การศึกษาอบรมในก้นต่าง ๆ ซึ่งรวมทั้ง
 การสอนเพื่อการอบรมสั่งสอนเพศศึกษาแก่
 ประชาชนด้วย เช่น กรมการศาสนา กรมวิชา
 การ กรมสามัญศึกษา กรมการศึกษานอก
 โรงเรียน กรมพลศึกษา (กองส่งเสริมพลศึกษา
 และสุขภาพ)

๒. กระทรวงสาธารณสุข มีหน่วยงาน
 ที่เกี่ยวข้องกับ การสอนเพศศึกษาแก่ประชาชน
 อยู่ เช่น สำนักงานปลัดกระทรวงฯ (กองสุข
 ศึกษา) กรมอนามัย (กองอนามัยครอบครัว)
 กรมควบคุมโรคติดต่อ (กองกามโรค) และกรม
 การแพทย์ (กองสุขภาพจิต)

๓. สถาบันอุดมศึกษา เช่น วิทยาลัย
 และมหาวิทยาลัยต่าง ๆ บางสถาบันนอกจาก
 สอนวิชาแล้ว ยังเคยจัดให้มีการอภิปรายปัญหา
 เกี่ยวกับเรื่องเพศและเพศศึกษาอยู่บ้างเป็นครั้ง
 คราว บางแห่งก็มีการจัดนิทรรศการทางเพศ
 ศึกษา ซึ่งส่วนมากมักจัดออกมาในรูปกิจกรรม
 นิสิต

๔. สื่อมวลชน เช่น สิ่งพิมพ์หรือ
 เอกสารประเภทต่าง ๆ หนังสือพิมพ์ วิทยุ
 โทรทัศน์ ภาพยนตร์ ฯลฯ โดยเฉพาะหนังสือ-
 พิมพ์มักจะมีคอลัมน์ปัญหาเรื่องเพศประจำ บาง
 สำนักพิมพ์ได้ออกวารสารเกี่ยวกับเรื่องเพศและ
 เพศศึกษาโดยเฉพาะ

๕. องค์กรเอกชน เช่น สมาคมสตรี
 อุดมศึกษาแห่งประเทศไทย สมาคมการศึกษา
 แห่งประเทศไทย แพทย์สมาคมแห่งประเทศไทย
 สมาคมวางแผนครอบครัวแห่งประเทศไทย ฯลฯ ได้เคยจัดอภิปรายและตีพิมพ์บทความ
 เกี่ยวกับเรื่องเพศและเพศศึกษาลงในวารสาร
 ซึ่งมีวัตถุประสงค์โดยตรงเพื่อเผยแพร่ความรู้
 เรื่องเพศและเพศศึกษาให้แก่ประชาชนทั่วไป

๖. สถาบันทางศาสนา เช่น ศาสนา
 พุทธ ศาสนาอิสลาม ศาสนาคริสต์ ฯลฯ ได้มี
 คำสั่งสอนเกี่ยวกับเรื่องเพศอยู่ด้วย เพื่อเป็น
 แนวทางการปฏิบัติทั้งทางกาย วาจาและใจของ
 ศาสนิกชน นอกจากนี้เมื่อมีพิธีกรรมทางศาสนา
 ในประเพณีการแต่งงาน พระภิกษุจะถือโอกาส
 เทศนาหรืออบรมสั่งสอนเกี่ยวกับเรื่องชีวิตการ
 ครองเรือนให้แก่คู่บ่าวสาวด้วย

การสอนเพศศึกษาในโรงเรียน

ถ้าหากการสอนเพศศึกษาในโรงเรียนมี
 ความมุ่งหมายเพื่อตอบสนองความต้องการของ
 เด็กอย่างแท้จริงแล้ว ก็เป็นหน้าที่และความรับผิดชอบ
 ของโรงเรียนที่จะต้องสอนเพศศึกษาให้
 แก่เด็กอย่างปราศจากข้อสงสัย ดังที่ Dr. Mary
 S. Calderone อธิการบดีฝ่ายบริหารของ
 สมาคมส่งเสริมความรู้เรื่องเพศและเพศศึกษาแห่ง
 ประเทศสหรัฐอเมริกา (The Sex Information and

Education Council of the United States-SIECUS) ได้กล่าวไว้เมื่อปี ค.ศ. ๑๙๖๖ ว่า "ถ้าเราต้องการจะให้ผู้ใหญ่ทุกคนสามารถใช้ความเป็นเพศหรือลักษณะทางเพศของตนได้อย่างมีวุฒิภาวะพร้อมทั้งมีความรับผิดชอบด้วยนั้น เราไม่สามารถจะเริ่มสอนเพศศึกษาให้แก่เด็กเข้าไปกว่าวัยเด็กเล็ก (early childhood) ... ถ้าหากบิดามารดาหรือผู้ปกครองไม่สามารถจะทำหน้าที่ให้การศึกษาค้นคว้าแก่เด็กได้อย่างดีผลแล้ว โรงเรียนก็ยิ่งจำเป็นจะต้องรับผิดชอบภาระอันหนักเพิ่มมากขึ้นเป็นทวีคูณ ในการวางแผนดำเนินการสอนเพศศึกษาเพื่อให้ได้ผลสัมตามความมุ่งหมาย"

ในการจัดสอนเพศศึกษาขึ้นในโรงเรียนนั้นไม่ควรจัดเพศศึกษาให้แยกออกมาเป็นรายวิชาอิสระวิชาหนึ่งต่างหาก แต่ควรระจกสอดเพศศึกษาให้สอดแทรกหรือผสมผสานเข้าไปในวิชาต่าง ๆ ในหลักสูตร รวมทั้งกิจกรรมเสริมหลักสูตรอื่น ๆ ด้วย สำหรับเนื้อหาสาระหรือหัวข้อต่าง ๆ ที่จัดลงในหลักสูตรนั้นก็ควรจะต้องคำนึงถึงลักษณะทางค่านิยมและสังคมหรือประเพณีและวัฒนธรรมให้มากพอ ๆ กับลักษณะทางด้านชีววิทยาและสุขวิทยาด้วยเหมือนกัน โดยเนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องเพศเหล่านี้ควรจะให้เห็นในลักษณะปกติธรรมดา เพื่อสร้างความชื่นชมในร่างกายและจิตใจของมนุษย์

อีกประการหนึ่งเนื่องจากเรื่องเพศมีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับสุขภาพทั้งทางกายและทางจิต ดังนั้น เนื้อหาของเพศศึกษาจึงมีบรรจุอยู่ในวิชาสุขศึกษามากกว่าวิชาอื่น ๆ ในหลักสูตรของโรงเรียนทุกระดับ

อย่างไรก็ดี การสอนเพศศึกษาในโรงเรียนนั้นไม่ได้หมายความว่าสามารถสอนเพศศึกษาทั้งหมดให้แก่เด็กได้ ดังนั้น การสอนเพศศึกษาที่บ้าน และการสอนเพศศึกษาในชุมชนจึงยังจำเป็นอยู่เสมอหากจะกล่าวกันอย่างอุดมคติหรือในทางทฤษฎีแล้ว การสอนเพศศึกษาในโรงเรียนจักขึ้นเพื่อเสริมประสบการณ์ทางการเรียนรู้เกี่ยวกับเพศที่เด็กพึงได้รับมาแล้วจากการสอนเพศศึกษาที่บ้าน แต่ในทางปฏิบัตินั้น คนทั่วไปมักเข้าใจกันว่า โรงเรียนต่างหากที่มีหน้าที่และความรับผิดชอบอย่างเต็มที่ในการอบรมสั่งสอนเพศศึกษาให้แก่เด็กมากที่สุดยิ่งกว่าบ้าน ทั้งนี้คงจะด้วยเหตุผลหลายประการประกอบกัน เหตุผลที่สำคัญประการหนึ่งก็คือบ้านในปัจจุบันไม่สามารถทำหน้าที่อบรมสั่งสอนเพศศึกษาได้อย่างสมบูรณ์เหมือนสมัยก่อนนั่นเอง ยิ่งกว่านั้นโรงเรียนมักจะมีปัญหาต่าง ๆ นานา เกี่ยวกับภูมิหลังหรือประสบการณ์เดิมทางเพศศึกษาของเด็ก เช่น เด็ก ๆ มีทัศนคติต่อเรื่องเพศไปในทางที่ไม่ใคร่เหมาะสมและแตกต่างกันมาก เด็ก ๆ มักมีความเชื่อถือ

ค.ศ.
ที่ผิด
หลาย
การ
แล้ว
บ้าง
ถึง
แหล่ง
โรงเรียน
แท้จริง
ห้อง
เป็น
สิ่ง
ศึกษา
เพศ

ที่ผิดเกี่ยวกับเรื่องเพศศึกษิตัวมาจากบ้านหลายต่อหลายอย่าง อย่างไรก็ตาม หากเด็กไม่ได้รับการสอนเพศศึกษาทั้งจากทางบ้านและโรงเรียนแล้ว มักพบว่าได้รับความรู้เรื่องเพศแบบถูกบ้างผิดบ้างมาจากเพื่อน ๆ รุ่นราวคราวเดียวกันถึงประมาณครึ่งหนึ่งของความรู้ที่เขาได้รับจากแหล่งต่าง ๆ ทั่วไป

เพื่อให้การเรียนการสอนเพศศึกษาในโรงเรียนได้ผลสมบูรณ์และมีประสิทธิภาพอย่างแท้จริง โรงเรียนจะเพียงจัดสอนเพศศึกษาในห้องเรียนให้เป็นไปตามหลักสูตรเท่านั้นย่อมไม่เป็นการเพียงพอ จำเป็นที่โรงเรียนจะต้องจัดสิ่งแวดล้อมเพื่อสร้างเสริมบรรยากาศทางเพศศึกษา รวมทั้งจะต้องจัดบริการเกี่ยวกับเรื่องเพศและเพศศึกษาเพิ่มเติมขึ้นอีกด้วย เพื่อ

เอื้ออำนวยอำนวยความสะดวกศึกษาภายในห้องเรียน ซึ่งอาจรวมเรียกว่า "โปรแกรมเพศศึกษาในโรงเรียน" (School Sex Education program) โดยจัดให้องค์ประกอบของกิจกรรมหลักทั้ง ๓ ประการ ซึ่งได้แก่ การจัดสภาพแวดล้อมการจัดบริการเกี่ยวกับเรื่องเพศ (ทั้งแสดงไว้ในแผนภูมิข้างต้น) มีความสอดคล้องและประสานสัมพันธ์กันเป็นอย่างดี เพื่อจุดมุ่งหมายเบื้องต้นที่ต้องการให้นักเรียนมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมทางเพศทั้งทางด้านความรู้ ทศนคติและปฏิบัติหรือความประพฤติไปในทางที่พึงประสงค์และเพื่อจุดมุ่งหมายสุดท้ายที่ต้องการให้นักเรียนสามารถปรับตัวทางเพศได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม โดยที่ให้ตนเองเกิดความพอใจและสังคมก็ยอมรับด้วย

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หนังสืออุเทศ

ชัยวัฒน์ บัจพจน์ และคณะ *เพศศึกษาแผนใหม่* กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์โอเคียนสโตร์, ๒๕๒๓.

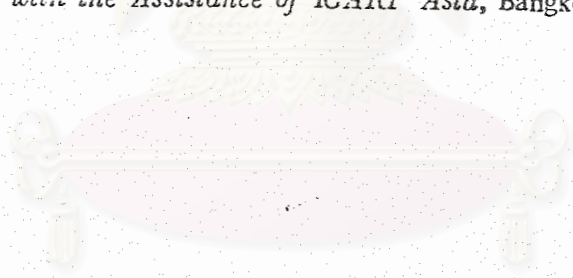
สุชาติ โสมประยูร และวรรณี โสมประยูร *เพศศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ ๓)* กรุงเทพฯ : บริษัท สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช จำกัด, ๒๕๓๑.

สมาคมวางแผนครอบครัวแห่งประเทศไทย *เพศศึกษา* กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์โอเคียนสโตร์, ๒๕๒๖.

Burt, John J. and Meeks, Linda Brower. *Education for Sexuality*. Philadelphia : W.B. Saunders Company, 1970.

Kilander, H.F. *Sex Education in the School*. New York : The Macmillan Company, 1970.

Somprayoon, Suchart. "A Study on Thai Prespective Teachers' Opinions Toward Family Life and Family Planning Including Sex Education" *A Research Report Undertaken with the Assistance of ICARP Asia*, Bangkok, 1981.

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กล้า
และ
อาห
ชาติ
แซม

มักจะ
การ์โ
แร่
กันใ
ความ

ไฮเทค
ไปนั
๓,๐๐๐

ความขัดแย้งของวัยรุ่นกับครอบครัว

จรรยา ช่องดารากุล*

วัยรุ่น

รุ่นในสายตาของผู้ใหญ่มีทั้งความสวยงาม น่ารัก ตามธรรมชาติ มีความสดชื่น มีพลัง หุนหันพลันแล่น ใจน้อย วิตกกังวล ซลย ผู้ใหญ่ที่ผ่านวัยรุ่นมาแล้วทุกคนมักมีความประทับใจในช่วงเวลาที่แสนสนุกสนานของตน แต่เมื่อมองวัยรุ่นในปัจจุบันผู้ใหญ่มักเปรียบเทียบพฤติกรรมของวัยรุ่นปัจจุบันกับพฤติกรรมของตนในอดีตและมักสรุปว่า "ช่างแตกต่างกันเสียเหลือเกิน" ทั้งนี้เพราะบางครั้งเกิดความขัดหูขัดตา อันเกิดจากกระแสความหลากหลายของวัฒนธรรมซึ่งหลั่งไหลจากนานาประเทศแทรกอยู่ในสังคมจนสภาพสังคมเดิมเกิดการเปลี่ยนแปลง

คำว่าวัยรุ่นในภาษาอังกฤษมีรากศัพท์เดิมจากภาษาลาตินว่า *adolescere* แปลว่า การเจริญเติบโตเพื่อไปสู่วุฒิภาวะ วัยรุ่นจึงมีการเปลี่ยนแปลงทั้งทางร่างกายเข้าสู่วุฒิภาวะทางเพศ ขณะเดียวกันก็มีการเปลี่ยนแปลงวิธีการคิด การปรับตัวให้เหมาะสมกับสภาพความเป็นจริง ในด้านการศึกษา วัยรุ่นก็เป็นวัยหัวเลี้ยวหัวต่อของชีวิตที่จะพัฒนาตนไปสู่อาชีพ การเข้าสู่ระบบการศึกษาที่ต้องผ่านการสอบแข่งขันเพื่อศึกษาต่อ รวมทั้งการเริ่มเกี่ยวข้องกับโลกของงาน การแสวงหาความหมายของชีวิต และการสร้างเอกลักษณ์แห่งตน วัยรุ่นจึงต้องทำความเข้าใจและต้องตระหนักในตนเอง ต้องเผชิญกับการเรียกร้องของสังคมที่ต้องการให้วัยรุ่นเตรียมตัวเพื่อการทำมาหากินเลี้ยงชีพและเป็นพลเมืองดีของ

* นักวิชาการศึกษาศูนย์คณะมนตรีนักเรียนและอาชีพ คณะวิชาการ

ชาติ วัยรุ่นที่ไม่สามารถปรับตัวได้เหมาะสมมักประสบกับความคับข้องใจและความสับสนทางจิตใจ อันเนื่องมาจากความขัดแย้งระหว่างความสามารถกับการกระทำ สิ่งที่คิดกับสิ่งที่ทำ ตลอดจุดมุ่งหมายที่ต้องการกับความพยายามที่จะให้บรรลุถึงเป้าหมาย ความคิด ความรู้สึกและการกระทำที่ขัดแย้งภายในตนเองยังแสดงออกเป็นความขัดแย้งกับผู้อื่น วัยรุ่นจึงมีความยากลำบากในการปรับตัว อาจมีทั้งพฤติกรรมเก็บกดและหุนหันพลันแล่น อาจทำให้เกิดปัญหาอื่นๆ ตามมาอีกมากมายถ้าหากไม่สามารถควบคุมตนเองได้

ปัญหาความขัดแย้งและการปรับตัวของวัยรุ่นนี้มีผู้ให้ความสนใจศึกษาค้นคว้าเพื่อช่วยการปรับตัวของวัยรุ่น เช่น นรา สมประสงค์ ศึกษาเกี่ยวกับความขัดแย้งของวัยรุ่นกับครอบครัวในปี พ.ศ. ๒๕๑๙ ต่อมาในปี พ.ศ. ๒๕๓๗ ลักษณ์ โมราสุข (๒๕๓๗: บทคัดย่อ) ก็ได้ศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ ๑ - ๖ ในโรงเรียนพิษณุโลกพิทยาคม พบผลการศึกษาที่สอดคล้องกันแต่ต่างลำดับกัน ผลการศึกษาในปัจจุบันพบว่า เด็กวัยรุ่นในกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษามีความขัดแย้งกับพ่อแม่มากที่สุดในเรื่อง การคบเพื่อนที่มี

ความประพฤติไม่ดี ส่วนอันดับรองลงมาได้แก่เรื่องที่พ่อแม่ชอบย้าให้ลูกเอาอย่างคนที่ประสบความสำเร็จในการเรียน ไม่อนุญาตให้สูบบุหรี่ย้าให้ลูกทำดี ไม่ชอบให้เที่ยวกับเพื่อนต่างเพศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเวลากลางคืน และมักบ่นว่าหรือแสดงความไม่พอใจเมื่อผลการเรียน ไม่ดี

จากผลการศึกษาชี้ให้เห็นว่า แม้จะมีความสอดคล้องเรื่องข้อขัดแย้งของวัยรุ่นกับครอบครัว แต่มีสิ่งซึ่งน่าสังเกตคือ ในสภาพสังคมปัจจุบัน พ่อแม่ส่วนใหญ่มักห่วงใยในเรื่องความประพฤติเสียหายต่างๆ ที่มาจากการคบเพื่อนไม่ดีมากที่สุด ซึ่งพ่อแม่ส่วนใหญ่เกรงว่าการคบเพื่อนที่มีความประพฤติไม่เหมาะสมจะชักชวนลูกในทางเสื่อมเสีย เช่น การมั่วสุม การติดสารเสพติด การเที่ยวกลางคืน ฯลฯ โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัญหาพฤติกรรมที่จะเกิดตามมานั้น พ่อแม่เห็นว่าปัญหาการติดสารเสพติดเป็นปัญหาที่ร้ายแรงมาก จึงพยายามหาทางป้องกันด้วยวิธีต่างๆ

พ่อแม่ที่มีการศึกษาไม่ว่าจะเป็นระดับประถมศึกษาไปจนถึงพ่อแม่ที่จบการศึกษาระดับอุดมศึกษาต่างก็ให้ความสำคัญต่อการคบเพื่อนของลูกมากที่สุด มักสอดส่องห้ามปรามหรือตักเตือน ทำให้

วัยรุ่นซึ่งเป็นวัยที่ให้ความสำคัญมากกับเพื่อนและการรวมกลุ่มเกิดความขัดแย้งกับพ่อแม่ มีผลการวิจัยที่น่าสนใจอีกประการหนึ่งคือ พ่อแม่ที่มีการศึกษาสูงมีความขัดแย้งกับลูกวัยรุ่นในระดับน้อยเกี่ยวกับพฤติกรรมที่เกี่ยวกับกลางคืนกับเพื่อนต่างเพศ การขออนุญาต รวมทั้งนี้ชี้แจงเมื่อลูกต้องการไปเที่ยวนอกบ้าน ซึ่งแสดงให้เห็นว่าพ่อแม่ที่มีการศึกษาสูงลดความเคร่งครัดในการรักษาวัฒนธรรมดั้งเดิมของไทยเกี่ยวกับการเลี้ยงดูลูก หรืออาจจะเป็นเพราะพ่อแม่ที่มีการศึกษาสูง มีความเข้าใจธรรมชาติและความต้องการของลูกวัยรุ่นจนสามารถปรับความคิดความเข้าใจเข้าหากันได้ ในขณะเดียวกันพ่อแม่กลุ่มที่มีการศึกษาสูงมักเข้มงวดกวดขันลูกในเรื่องการเรียนมาก มักไม่ปล่อยให้ลูกใช้เวลาว่างทำงานส่วนตัว เล่นหรือพักผ่อนตามสบาย มักย้าให้สนใจอ่านหนังสือเรียน หรือฝึกฝนกิจกรรมที่เสริมการเรียนของลูก เช่น การฝึกฝนด้านภาษา กีฬา ดนตรี การใช้คอมพิวเตอร์ เป็นต้น ทั้งนี้อาจเป็นเพราะพ่อแม่กลุ่มที่มีการศึกษาสูงนี้มีความคาดหวังสูงให้ลูกประสบความสำเร็จในการเรียน ส่วนในด้านการอบรมเลี้ยงดูนั้นพ่อแม่กลุ่มที่มีการศึกษาสูงปฏิบัติต่อวัยรุ่นในการเลี้ยงดูทั้งด้านคำพูดและการกระทำโดยผ่านการปฏิบัติโดยตรงหรือบรรยากาศแวดล้อมในบ้าน ซึ่งเป็นการสื่อความหมายต่อวัยรุ่นทั้งด้านความรู้สึกและอารมณ์ต่อทั้งสองฝ่าย วิธีการอบรมเลี้ยงดูแบบมีเหตุผลของพ่อแม่ ทำให้วัยรุ่นรู้สึกว่าพ่อแม่ปฏิบัติต่อตนด้วยความรักใคร่ เอาใจใส่ สนใจทุกซ่ซอของลูก มีความใกล้ชิดกับลูกการปฏิบัติต่อกันด้วยความยุติธรรม มีเหตุผล ช่วยให้ลูกซึ่งอยู่ในวัยรุ่นสามารถแสดงออกทางความคิด แสดงความเป็นตัวของตัวเอง พ่อแม่มีการยอมรับนับถือความสามารถและความคิดเห็นของลูกตลอด จะให้ความช่วยเหลือแก่ลูกตามโอกาสอันเหมาะสม

แนวการอบรมเลี้ยงดูดังกล่าวไม่ใคร่พบความขัดแย้งระหว่างพ่อแม่และวัยรุ่นในเรื่องการทำ การบ้าน การดูโทรทัศน์หรือฟังเพลงขณะอ่านหนังสือ เพราะพ่อแม่มั่นใจว่าลูกสามารถควบคุมตนเองและมีความรับผิดชอบต่อนอง นอกจากนี้ข้อขัดแย้งอื่นๆ ก็พบในระดับน้อยเนื่องจากความสัมพันธ์ภายในบ้านดังกล่าวข้างต้นเอื้อต่อการอบรมดูแลเด็กวัยรุ่นในปัจจุบัน

ในครอบครัวที่พ่อแม่อบรมเลี้ยงดูลูกแบบปล่อยปละละเลย ซึ่งวิธีการปฏิบัติของพ่อแม่ทำให้เด็กรู้สึกว่าคุณไม่ได้ได้รับความอบอุ่น ถูกทอดทิ้ง ไม่ได้ได้รับการดูแลเอาใจใส่ ไม่ได้ได้รับการอบรมสั่งสอน หรือช่วยเหลือแนะนำ ปล่อยให้วัยรุ่นทำอะไรตามอำเภอใจเป็นส่วนใหญ่ วัยรุ่นที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบนี้มักมีความขัดแย้งกับครอบครัวมากในเรื่องการกวดขันให้สนใจเรียน แสดงความลำเอียงต่อลูก การไม่อนุญาตให้ไปค้างบ้านคนอื่น ขาดการดูแล การบ่นว่าลูกเกี่ยวกับการใช้เงินหรือชื่อของการกวดขันในเรื่องต่างๆ ดังกล่าวไม่สม่ำเสมอขึ้นอยู่กับภาวะอารมณ์ของพ่อแม่ การปล่อยปละละเลยและกวดขันบางเวลาทำให้พ่อแม่และลูกไม่เข้าใจกัน ต่างก็ไม่ได้ได้รับความช่วยเหลือดูแลซึ่งกันและกัน เมื่อลูกกระทำผิดมักถูกดุตำหนิหรือลงโทษ เมื่อวัยรุ่นไม่ได้รับการฝึกอบรมเรื่องการแสดงออกที่เหมาะสม อาจแสดงพฤติกรรมเจ้าอารมณ์หรือเก็บกด ซึ่งเป็นสาเหตุต่อเนื่องของความขัดแย้งที่แสดงออกหรือสั่งสมไว้ในจิตใจของวัยรุ่นได้

ความขัดแย้งเล็กๆ น้อยเช่นเรื่องการแต่งตัว อาจกลายเป็นปัญหาที่ทำลายความสงบสุขของครอบครัว พ่อแม่มักหวังจะเห็นลูกแต่งตัวได้เหมาะสมกับกาลเทศะ แต่วัยรุ่นจำนวนมากปฏิเสธไม่ยอมสวมเสื้อผ้าที่พ่อแม่ซื้อหามาให้ กลับดูเหมือนจะพึงพอใจชุดที่ใส่มาตามใจแก่ๆ ซึ่ง "ไม่เอาดู" ในสายตา

ของพ่อแม่ เมื่อพ่อแม่ไม่ใคร่ซื้อเสื้อผ้าตามสมัยนิยมให้ลูก ลูกก็มักจะอดออมเงินค่าขนมและค่าใช้จ่ายไปหาซื้อมาด้วยตนเอง กรณีเช่นนี้ก็เกิดขึ้นในครอบครัวของทรงพลเช่นกัน ในขณะที่ลูกคนอื่นๆ แต่งตัวเหมาะสมเพื่อออกไปเยี่ยมญาติผู้ใหญ่หรือไปธุระนอกบ้านกับครอบครัว ทรงพลมักยืนกรานที่จะใส่เสื้อยัดคับตัวกับกางเกงยีนส์สีซีดจางตัวโปรดที่จูงใจให้มีรอยขาดตรงหัวเข่า บ่อยครั้งที่พ่อแม่ต้องขอร้องแถมบังคับให้ทรงพลแต่งตัวให้เหมาะสม ผลก็คือ ทุกคนต้องพลอยรับอารมณ์หงุดหงิดทั้งพ่อแม่และทรงพลเองบางครั้งก็ตกลงกันไม่ได้ ทรงพลจะโกรธมากและเลือกอยู่บ้านคนเดียว แม่ต้องคอยประนีประนอมให้พ่อและทรงพลควบคุมอารมณ์แล้วยังคอยโทรศัพท์ถามไถ่ว่าเขาต้องการอาหารหรือของฝากอะไรหรือไม่ บ่อยครั้งที่พ่อรู้สึกรำคาญจนต้องพูดเตือนแม่ให้เลิกวิตกกังวลทั้งๆ ที่พ่อเองก็ห่วงทรงพลเช่นกัน น้องๆ ที่ออกไปกับพ่อแม่ก็หมดความสุขไปด้วย

พ่อแม่ได้รับคำแนะนำจากนักจิตวิทยา เพื่อค่อยๆ ให้ทรงพลได้เรียนรู้จากประสบการณ์ตรงเพื่อการปรับตัว ดังนั้นพ่อแม่จึงคิดว่าในวันเลี้ยงแสดงความยินดีต่อคุณปู่ในโอกาสที่ท่านได้รับโล่เชิดชูเกียรติ ณ โรงแรมแห่งหนึ่ง น่าจะเป็นวันเริ่มใช้วิธีใหม่ๆ แม่บอกทรงพลว่า “ลูกจะแต่งตัวอย่างไรก็ตามใจ ลูกจะใส่เสื้อผ้าที่แม่จัดเตรียมไว้ให้หรือเลือกใส่ชุดที่ลูกชอบก็ได้” พ่อแม่ต้องอดทนไม่กล่าวตำหนิ เมื่อเห็นทรงพลสวมเสื้อกับกางเกงยีนส์ขาดๆ เมื่อไปถึงห้องจัดเลี้ยงของโรงแรม ทรงพลเห็นว่าสถานที่นั้นถูกจัดตกแต่งไว้อย่างสวยงาม คนอื่นๆ แต่งตัวสุภาพเป็นการให้เกียรติแก่คุณปู่ ทรงพลจึงขออนุญาตพ่อแม่ลงไปนั่งรอที่ห้องโถงชั้นล่างของโรงแรม เขารู้สึกอึดอัดยิ่งขึ้นเมื่อเห็นว่า ผู้คนที่เดินไปมา แม้แต่พนักงานทำความสะอาดล้วนแต่งตัวภูมิฐาน ทรงพลนั่งรอกระสับกระส่ายรู้สึกเวลาช่างเนิ่นนานเหลือเกินกว่างานจะเลิก พ่อแม่ทนที่จะไม่ตำหนิทรงพลซ้ำอีก แต่หลังจากนั้นถ้าต้องไปงานต่างๆ พ่อแม่สังเกตเห็นว่าทรงพลมักจะเลือกแต่งตัวได้เหมาะสมมากขึ้น

วิธีการแก้ปัญหาความขัดแย้งกับวัยรุ่นไม่มีสูตรตายตัว แต่ความขัดแย้งใดๆ จะคลี่คลายไปได้โดยอาศัยความร่วมมือทั้งจากพ่อแม่และลูก ดังนั้นเพื่อลดความขัดแย้งในครอบครัวและช่วยให้บรรยากาศของครอบครัวอบอุ่นด้วยความรักและเข้าใจกัน พ่อแม่ควรปฏิบัติดังนี้

1. ทำความเข้าใจถึงความต้องการพื้นฐานและความต้องการเฉพาะของวัยรุ่น เช่นให้ลูกมีโอกาสแสดงความคิดเห็นและพูดถึงสิ่งที่ลูกได้ทำ พูดคุยกับลูกเกี่ยวกับสิ่งที่ลูกช่วยเหลือเพื่อนหรือได้รับความช่วยเหลือจากเพื่อน หรือทำอะไรร่วมกับเพื่อนในกลุ่มที่สนิทสนมใกล้ชิดเป็นพิเศษ หรือเสริมความหัดและการตัดสินใจเลือกทำอะไรตามฉันท

คนเดียวโดยที่ไม่ต้องการเพื่อนหรือเหมือนเพื่อน ก็เป็นสิ่งที่ดีและถูกต้องเช่นกัน

๒. สร้างบรรยากาศในบ้านให้มีความใกล้ชิดอบอุ่น เลี้ยงดูและอบรมลูกทั้งทางตรงและทางอ้อม

๓. เมื่อเกิดข้อขัดแย้ง พ่อแม่ควรไตร่ตรองหาเหตุที่มาของความขัดแย้ง บางกรณีความขัดแย้งนั้นมีสาเหตุที่สลับซับซ้อนและเกี่ยวข้งกัน ไม่อาจระบุได้ว่าเป็นความผิดของใครแต่เพียงฝ่ายเดียว

๔. ควรให้ออกาสลูกในการเข้ากลุ่มกับเพื่อน อาจอนุญาตให้เพื่อนของลูกได้มาพบปะกันที่บ้าน เพื่อที่พ่อแม่จะได้มีโอกาสดูแลและศึกษานิสัยใจคอของลูกและเพื่อนของลูกขณะเข้ากลุ่ม อีกทั้งยังลดโอกาสในการหลบเลี่ยงไปมั่วสุมในสถานที่ที่ไม่เหมาะสมอีกด้วย

๕. การอบรมสั่งสอนเพื่อให้ลูกประสบความสำเร็จ ควรใช้วิธียกย่อง ชมเชยพฤติกรรมที่เหมาะสมของลูก โดยบอกความรู้สึกที่ดีที่พ่อแม่มีต่อลูก เมื่อลูกทำในสิ่งที่ดีงามซึ่งจะช่วยให้ลูกรู้สึกภาคภูมิใจในความสามารถหรือการกระทำของตน ก่อให้เกิดกำลังใจ ไม่ควรย่ำให้เอาอย่างผู้ที่ประสบความสำเร็จยกผู้อื่นมาเปรียบเทียบว่าดีกว่าเพราะจะทำให้ลูกรู้สึกเป็นปมด้อยและเกิดทัศนคติไม่ดีต่อผู้นั้น และแสดงความรู้สึกต่อต้าน หรือโต้เถียงประชดประชันหรือแสดงพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมอื่นๆ

วัยรุ่นซึ่งเกี่ยวข้องกับข้อขัดแย้งในครอบครัวโดยตรง ควรมีแนวการปรับปรุงตนเองดังต่อไปนี้

๑. ควรควบคุมอารมณ์และการแสดงออกเมื่อเกิดข้อขัดแย้ง ซึ่งจะช่วยลดความรุนแรงของปัญหาขัดแย้งนั้นได้

๒. ควรทำความเข้าใจตนเองถึงความต้องการและเป้าหมายที่แท้จริง เพื่อหาทางไปสู่เป้าหมายและขอคำปรึกษา ขอความช่วยเหลือจากพ่อแม่

๓. ควรมองในแง่บวกที่หลากหลาย นอกจากความต้องการของตนและ "การเอาใจเขา มาใส่ใจเรา" จะช่วยให้วัยรุ่นเข้าใจความรู้สึกและการกระทำของพ่อแม่ได้ชัดเจนมากขึ้น เกิดทางเลือกมากขึ้น และตัดสินใจสมเหตุสมผลมากขึ้น

๔. ควรสร้างความใกล้ชิด พูดคุยให้ช่วยเหลืองานบ้าน หรือทำกิจกรรมกับพ่อแม่และบุคคลในครอบครัว เพื่อสร้างความสัมพันธ์ที่ดีและเกิดความเข้าใจกันมากขึ้น สามารถร่วมกันหาทางแก้ปัญหาด้วยความร่วมมือและความพึงพอใจของทั้งพ่อแม่และวัยรุ่น

แม้ว่าทั้งพ่อแม่และวัยรุ่นจะมีแนวการปฏิบัติตนเพื่อลดความขัดแย้งที่อาจเกิดขึ้นแล้วก็ตาม จะเห็นได้ว่าตัวร่วมซึ่งเป็นหัวใจของการปฏิบัติคือการสร้างความสัมพันธ์ที่บ่งบอกถึงความรักความอบอุ่นในครอบครัวซึ่งเป็นการป้องกันความขัดแย้งหรือลดความรุนแรงให้อยู่ในระดับที่ไม่รบกวนความรู้สึกภายในของทุกคน ให้เข้าใจตนเองยอมรับข้อบกพร่องของตนเอง ควบคุมตนเอง แสดงความรักความห่วงใย และยอมรับกัน มองจุดดีและสิ่งดี ๆ ของตนและทุกคน ก็จะเป็นพื้นฐานในการสร้างความเชื่อมั่นให้กันและกัน สัมพันธภาพนี้จะช่วยในการกล่อมเกลายบุคลิกภาพ โน้มน้าวใจวัยรุ่นให้แสดงพฤติกรรมที่ดีงามอันพึงปรารถนาของสังคม และวัยรุ่นสามารถพัฒนาตนเองเต็มศักยภาพเป็นพลโลกที่มีคุณภาพ

ฝุ่นชอล์ก

ธรรมเกียรติ กันอริ

เพศศึกษา : ป่ามาเอง

ฟันรันทดเทียบท่านมิให้ลูกสาวหลานสาวเรียนหนังสือหนึ่งนา เพราะเกรงว่าจะหาญกล้าแต่งเพลงยาวตอบโต้กับหนุ่มๆ การไม่รู้อะไรและเขียนหนังสือไม่ได้ มิได้หมายความว่าท่านจะเป็นคนปราศจากการเรียนรู้ กวีชาวบ้านเขียนหนังสือไม่เป็น แต่เล่นเพลงเรือเพลงอ้อยหรือเพลงพื้นบ้านต่างๆ ในฐานะผู้สร้างสรรคัมภีร์ปาฐะวรรณคดี มีผลงานนำศึกษามีไม่น้อย

ต่อมาคนรุ่นหลานเหลนได้รับการศึกษาในระบบโรงเรียนทั่วหน้าทั้งชายหญิง หมดอุปทานการเล่นเพลงยาวคู่สาว เหลือแต่จะต้องฆ่าเลื่องดูเวลาอิเหนามันเล่นอินเตอร์เน็ต กระนั้น โรงเรียนที่พ่อแม่ผู้ปกครองไม่ปฏิเธรการศึกษาสมัยใหม่ ก็เชื่อว่าจจะวางใจได้สนิทเสียทีเดียว เนื่องจากไม่อาจรู้ได้ว่าเขาดูแลลูกเราอย่างไร ครุสมัยนี้ไม่เหมือนครุสมัยก่อน เหมือนท่อนเพลง "ก็ครุมันคิดไม่ซื่อ...ตามใจครุเป็นไร" เพราะแบบนี้แหละจึงมีผลสำรวจของสวนดุสิตโพล เรื่อง "ครุในสายตาประชาชน" ออกมาเป็นข่าวทันวันครู 16 มกราคม 2544 ผู้ตอบแบบสอบถามประเด็นหนึ่ง คือ ความผิดของครุที่ทำให้ประชาชนหนักใจมากที่สุด คือ การล่วงละเมิดทางเพศ ลวนลาม ช่มชู้นักเรียน มีผู้ตอบถึงร้อยละ 39.06 ขณะที่หัวข้อเรื่องอื่นๆ มีอัตราส่วนรองๆ ลงไป

จะหาว่าผู้ปกครองเหล่านั้นตีตนก่อนไข้ประสาหรับประทานหรือเป็นโรคระแวงเกินเหตุดูจะกระไรอยู่ เมื่อสังคมมีได้นำไว้วางใจ ทั้งในโรงเรียนนอกโรงเรียน (รวมถึงวัดบางวัดและพระบางรูปด้วย) ล้ำสุดในเวลาไล่เลียบกับโพล สถานีตำรวจหนองแขมกทม. ได้รับแจ้งความจากผู้ปกครองนักเรียนว่า ลูกสาวตนเรียนชั้น ม.2 โรงเรียนละแวกหนองแขมถูกครุชายอายุ 44 ปี (วัยเฒ่าหัวงูตอนต้น) ช่มชู้ครุคนนั้นสอนวิชาเสริมสร้างประสบการณ์ชีวิต แต่สิ่งที่ทำกับ เด็กนั้นไม่มีหลักสุตร เรื่องมันแดงขึ้นเพราะอิเหนามันท่องอ้อนๆ พ่อแม่จึงค่อยรู้ความจริง

ซึ่งเรื่องของเรื่องถูกช่มชู้ขึ้นตั้งแต่ ม.1 โดยใช้วิธีหลอเด็กพาไปเที่ยวแล้วช่มชู้ ชาวไม่ได้บอกมาก่อน ปฏิบัติการรกรกช่มชู้ ครุเฒ่าหัวงูสุดมนต์ทำสมาธิก่อนหรือไม่ ชาวบอกเพียงว่าพอเรื่องมันแดง พ่อแม่เด็กได้ไปโรงเรียนเพื่อหาครุตัวร้าย หากไม่พบมีเพียงผู้ช่วยผู้อำนวยการเสนอหน้าออกมา มิได้ออกมาแก้ไขปัญหาโดยคำนึงความเป็นธรรมและจัดการกันตามระเบียบบริหารราชการ น่าอนาใจที่ผู้ช่วยผู้อำนวยการซึ่งเป็นข้าราชการครุควรมีวิญญาณของครุ ซึ่งต้องรักษาสติธิธผลประโยชน์และปกป้องเด็กผู้เป็นลูกศิษย์ด้วยรายการนี้กลับเป็นการถือพวก จึงยึดครุเป็นหลัก(ผิดๆ) โดยการปกป้องครุร้ายร้ายเสนอเงินฟาดหัวผู้ปกครองหนึ่งหมื่นบาทแล้วขอให้ยุติต่อกันที่สุดของเรื่องนี้ผู้ปกครองจึงต้องพึ่งกระบวนการยุติธรรมเดินขึ้น สน.หนองแขมด้วยน้ำตานองหน้า

ในเดือนที่มีวันแห่งความรักหรือจะรักกันทุกวัน ตลอดจนรักกันวันละหลายเวลา ความรักย่อมดีกว่าความเกลียด และการรักก็มิใช่การก่ออาชญากรรม (ยกเว้นผิดที่ผิดทางผิดกฎหมาย) การฉวยโอกาสอ้างรักเพื่อประทุษร้ายโดยความใคร่และมีใช้การกระทำโดยควรต่างหากที่ผิด เช่น เมื่อปีใหม่ นักการเมืองกระทรวงมหาดวงอาศัยเหตุจัดเลี้ยงข้าราชการ โดยที่สุดของงานได้ให้หน้าห้องช่วยเหลือล่าข้าราชการสาวอนงค์หนึ่ง เวลาใกล้ๆ กันแต่ต่างจังหวัด กลุ่ม สว.เฒ่าเพลย์บอยไปงานเลี้ยงของเจ้าของกิจการธุรกิจการศึกษา จังหวัดอุบลราชธานี งานนี้มีเด็กนักเรียนสาวมาเสิร์ฟ เสริ้งงานตาแก่ไม่เจียมสังขารและไม่คำนึงจริยธรรมอันใด หว่านล้อมแกมบีบคั้นชวนหนูไปผับ และสุดท้ายหมายไปพับผ้าที่ทิ้งเหลือเพียงกายเปล่า เรื่องนี้อ้ออิงที่อุบลราชธานีจนแ้วมาถึงกรุงเทพฯ

เวลาไม่นานนักการเสนอข่าววุฒิสมาชิกสภาผู้ทรงเกียรติชุดปัจจุบัน ซึ่งดำรงตำแหน่งรองประธานวุฒิสมาชิกสภาอีกตำแหน่งหนึ่ง ตกเป็นผู้ต้องหาคดีช่มชู้กระทำชำเราเด็กอายุต่ำกว่า 15 ปี และการซื้อบริการทางเพศผ่านแม่เล้ารุ่นจิ๋ว นี้อ้อชาวส่วนหนึ่งที่ปรากฏในสังคมไทย โดยเด็กเหล่านั้นยังเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา งานนี้ถึงอย่างไรก็ตาม ควรชมโรงเรียนของเด็กๆ เหล่านั้นที่มีได้มีความกล้าเสียชื่อเสียง จนหาทางปิดข่าวหรือหาทางช่วยคนใหญ่คนโต พร้อมๆ กับควรชมเจ้าหน้าที่ตำรวจที่ต้องดำเนินคดีต่อผู้ต้องหาซึ่งมีอิทธิพลและไม่หวั่นเกรงต่อแรงกดดัน

วันวาเลนไทน์ไม่เคยเป็นวันสำคัญขอ

คนไทยซึ่งส่วนใหญ่นับถือพระพุทธศาสนา กระนั้น เป็นวันสำคัญของชาวคริสต์และคนไทยที่นับถือ ศาสนาคริสต์ เนื่องด้วยนักบุญหรือเซนต์วาเลนตีญ สารแห่งความรักนั้นดูจะบริสุทธิ์กว่าความใคร่ดัง ที่ปรากฏในคนไทย โดยเฉพาะหนุ่มสาวจำนวนที่ แน่นนอนซึ่งระริกระรับวันวาเลนไทน์ทั้งนี้ทั้งนั้นด้วย กระแสนิยมข้ามชาติและจิตวิญญาณหรือ ประเพณีแปรเป็นการค้าได้ทั้งสิ้นเทศกาลวาเลนไทน์ จึงเริ่มด้วยการกระตุ้นการขายกุหลาบ การขายการ จัดเลี้ยงของโรงแรมและการขายห้องพักโรงแรม ชั่วคราว เมื่อมีสถิติการปฏิบัติการทางเพศจากการ แปรค่าจำนวนผู้เข้าใช้บริการโรงแรม ด้วยเหตุนี้ กระทรวงสาธารณสุขจึงมีกิจกรรมแจกผลิตภัณฑ์ ดูงยางมีมียกแก่สาธารณชนเป็นการก้าวไปอีกขั้นของ การป้องกันเอดส์ ปัญหาวาเลนไทน์มีชัยไซโยนั้น ประเด็นที่น่าคิดคือเป็นการป้องกันโรคภัยระบาด หรือว่าเท่าเทียมยอมรับเพศสัมพันธ์เสรีและส่งเสริม เหมาะแก่ความพยายามรักษาวินัยธรรมไทยหรือไม่ ทาง สุข.หรือสำนักงานวัฒนธรรมแห่งชาติ ดูจะ เป็นหน่วยงานเดียวที่ออกวางวันแห่งความรักอัน แฝงหัวใจ "ประจจะคะ"

พูดไปทำไม่มี เมื่อเราจับอิทธิพลตะวันตก อย่างชื่นชมทั้งเงินตรา (ที่ไปกู้เขา) รับความคิด บัญญูมาปฏิบัติโดยมิได้วิพากษ์ไตร่ตรองว่าจะไร เป็นกากอะไรเป็นแก่น การออก "เดท" จึงพลอย ยอมรับกันกลายเป็น เมื่อเดทแล้วกลัวเดดเลยต้องแจก ดูงยางอนามัย ซึ่งมั่นใจได้ระดับหนึ่ง หากมันเสื่อม ประสิทธิภาพและเกิดท้องไส้ต่อมา เด็กที่เกิดจะตั้ง ว่านายรอดหรือนางสาวบังเอิญคงเข้าที่ ไหนๆ ก็ ไหนๆ เพื่อมิให้หนูๆ กว่าจะรู้เดียงสาเผชิญปัญหา มากนัก ความคิดเรื่องเพศศึกษาจึงเกิดขึ้นในระบบ โรงเรียน

คนโบราณมิได้เรียนเพศศึกษาโดยตรงและ จะไม่พูดเรื่องเพศสัมพันธ์ทางเพศอย่างโจ่งครึมใน ที่สาธารณะ ยกเว้นคำบริภาษแบบไทยๆในวรรณคดี ไทยเวลาพระเอกนางเอกมีเพศสัมพันธ์ท่านผู้นิพนธ์ จึงใช้สัญลักษณ์ผ่านรูปแบบเหตุการณ์ธรรมชาติบ้าง อาศัยสิ่งอื่นมาสื่อบ้าง เด็กๆจึงไม่รู้ว่าจะไรเป็นอะไร เว้นแต่สงสัยว่าพอถึงตรงนั้นทำไมจึงฝนตกฟ้าร้อง เพราะเรื่องอย่างว่าท่านถือหลัก "ถึงไม่มีผู้สอนก็ เป็นไป" ในวรรณคดีรามเกียรติ์ ท่านสอนเหตุจจะ หลีกเลี้ยง เช่น หลวงพ่อของพระฤๅษีกะไลโกฏ ลังนั่งลั่นหน้าว่าอย่าเข้าไปใกล้สตรี มิฉะนั้นจะ รักษาความเป็นฤๅษีที่มีตบะแก่กล้าไว้ไม่ได้ พระ ฤๅษีกะไลโกฏท่านได้ตั้งใจเป็นฤๅษีที่ดัดตามคำสอน

จดจำคำหลวงพ่อดลอดเวลา หากพระมุนีท่านอยู่ ปามาแต่เกิดไม่เคยพบผู้หญิงหรือสตรีคนไหน จึง ไม่รู้ว่าสตรีเป็นอย่างไรกระทั่งวันหนึ่งพบผู้หญิงสวย ตัวจริงเสียงจริงก็ยังไม่รู้ว่านี่แหละที่หลวงพ่อกำลัง พยายามเข้าใจสงสัยว่าสัตว์อะไรมีเขาที่หน้าอก พระ ฤๅษีมิได้เรียนเพศศึกษาและมนุษยศาสตร์ อาจ จะเขยไปบ้างแต่ก็น่าเลื่อมโลกว่าเจ้าคุณคาเฟ

สาวรายนั้นคือนางอรุณวดี มาจากเมืองที่ กำลังกันดารน้ำเพราะฝนฟ้าไม่ตก กรมอดุนิยมบอก ว่าแห้งแล้งเพราะตบะของฤๅษีกะไลโกฏ ถ้าสามารถ ทำให้ฤๅษีตบะแตกได้สำเร็จจะมีมีน้ำฟ้าตกต้องตาม ฤดูกาล อรุณวดีสาวสวยไอโซเซซึ่งเป็นถึงพระราชธิดา จึงยอมสละกายเพื่อแผ่นดินไปทำลายตบะฤๅษีพอน างฟังว่าฤๅษีสงสัยเรื่องเขาที่หน้าอก จึงชักชวน ฤๅษีชวดยพิเคราะห์ พระฤๅษีไม่เชื่อเฝ้าห้วงหากเป็น เฒ่าทารก จึงลงมือพิเคราะห์สัตว์เขาอ่อน "เข้า ประคองเต้าสุมนทนา กายาแนบเนื้อดวงสมร ให้เกิด ปฏิพัทธ์อาวรณ์ ถึงไม่มีผู้สอนก็เป็นไป" คราวนี้ ละฝนตก เสร็จสำเร็จประโยชน์ด้วยกันทุกฝ่าย

เฒ่าทารกควรเรียนรู้อย่างหนึ่งถ้าต้องการ รักษาตนไว้โดยสวัสดิ์ ส่วนเฒ่าห้วงควรเรียนรู้อีก อย่างหนึ่ง เช่น ข้อกฎหมายและศีลธรรม ซึ่งมีใ้ เรียนรู้แล้วยังเป็นเฒ่าห้วงต่อไป เพียงรอบคอบขึ้น โดยขอตรวจบัตรประชาชนก่อน

กฎหมายท่านว่า แม้หญิงนั้นยินยอมขาย บริการ ถ้าอายุไม่เกิน 15 ปี ถ้ามีเพศสัมพันธ์ไม่ ว่าจะพินก่อนหรือหลังสวดมนต์ทำสมาธิ ท่านว่ามี โทษจำคุก 4 ปี ถึง 20 ปี สำหรับผู้จัดหาพาเด็ก ไปให้ท่านเอ็นดู ถ้าเด็กนั้นอายุไม่เกิน 18 ปี ผู้จัดหา หรือแม่เลี้ยงมีสิทธิ์ติดตารางตั้งแต่ 7 ปีถึง 20 ปี

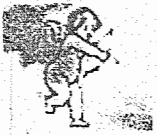
มีพิกว่าเด็กสมยอม เด็กมันยั่วหรือเด็กมัน ออบ ชาว หมวย สวยถูกใจบ้าง จะยกขึ้นอ้างเป็น เหตุบรรเทาโทษหรือปฏิเสธความผิดนั้นศาลมิรับฟัง

ค่าง่ายๆ ของภาษาไทย กรณีชายหญิง "ได้เสีย" ไม่มีใครได้และไม่มีใครเสียเพียงฝ่าย เดียว เพราะความจริงเป็นไปตั้งคำสนทนาของลาม พรานหมกกับศรีสุวรรณในพระอภัยมณี คือ "อันความจริงหญิงก็ม้วยลงด้วยชาย ชายก็ตายลงด้วยหญิงจริงดังนี้"

ธรรมเกียรติ กัณธี ปัจจุบันเป็นนักวิชาการและนัก หนังสือพิมพ์อิสระ, อาจารย์พิเศษบัณฑิตวิทยาลัย คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และ อาจารย์พิเศษบัณฑิตวิทยาลัย สาขาธรรมนิเทศ มหา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

มาชิก
นั่งรอง
ตกเป็น
ว่า 15 ปี
นี่คือ
อีกเหล่า
อย่างไร
ที่มีได้มี
ข่าวหรือ
รวมเจ้า
มีอิทธิพล
คณูของ

คลื่นรัก

บทความเกี่ยวกับวัยรุ่น

ฉบับที่ - 248 [Date : 05 เม.ย.]

เพศศึกษาเริ่มที่บ้าน

📧 อิมพ์ | 📧 ส่งเมล์

...เริ่มที่บ้าน

มีคนเขียนจดหมายบ้าง โทรศัพท์ฝากข้อความถึงหมบบ้างว่าจะสอนลูกวัยรุ่นเรื่องเพศได้อย่างไร บางคนก็ใกล้ชิดหน่อยก็แอบถามลูกวัยรุ่นสองคนของหมบว่า พ่อสอนอะไรบ้างหรือเปล่า คำตอบจากลูกชายและลูกสาวก็คือว่า...เปล่า แต่ถ้าไปถามแม่ของพวกเขาแล้ว เธอจะตอบอีกอย่างหนึ่งว่า พ่อสอนมาตลอดตั้งแต่ลูกจำความได้นั้นแหละ เพียงแต่ไม่ได้สอนอย่างเป็นทางการ บางครั้งไม่ได้สอนด้วยคำพูดแต่สอนด้วยการกระทำ

ถ้าใครไปถามว่า พ่อรักแม่ไหม ลูกทั้งสองจะตอบโดยไม่ต้องคิดเลยว่า พ่อรักแม่มาก แต่ถ้าถามพวกเขาว่า พ่อเคยพูดว่ารักแม่ให้ฟังไปลูกๆ จะพร้อมใจตอบว่าไม่เคยได้ยินพ่อพูด มีแค่แม่พูดว่า " รักพ่อจิง " และสิ่งที่ลูกเรียนรู้ว่า พ่อรักแม่ก็จากการกระทำที่พ่อมีต่อแม่ พ่ออาจจะเถียงกับแม่เป็นประจำเพราะความเห็นไม่ค่อยจะตรงกัน...แต่ไม่เคยทะเลาะกัน ลูกสองคนก็เถียงกันเหมือนกันแต่ไม่ทะเลาะกันเพราะเข้าใจว่าความเห็นไม่ตรงกันไม่จำเป็นจะต้องโกรธกัน ก็ผู้ชายกับผู้หญิงย่อมมีความเห็นไม่ตรงกันเป็นธรรมดา

เห็นไหมครับ แค่นี้ พ่อแม่ก็สอนลูกได้แล้วว่าคนเราอยู่ด้วยกันไม่จำเป็นจะต้องมีความเห็นตรงกัน ขัดแย้งกันได้ โต้เถียงกันได้ แต่ต้องทะเลาะกัน ไม่โกรธกัน ก็ในเมื่อมาอยู่ในครอบครัวเดียวกันด้วยความรัก...ก็ย่อมไม่มีความเกลียดความโกรธ อาจจะไม่โห่บ้าง หายแล้วก็เป็นเพราะเมื่อรักกันแล้วใครทำผิดพลาด หรือไม่ได้ตั้งใจก็ต้องให้อภัยกัน...จริงไหมครับ

ส่วนคุณๆ ก็ไม่ต้องไปวิจารณ์ครอบครัวอื่น คุณทำได้ ถ้ามีกำลังใจให้แก่กัน และตั้งใจจริงที่จะร่วมมือร่วมแรงร่วมใจ นำเอาครอบครัวของคุณฝ่าฟันอุปสรรคต่างๆ ไปได้ ...ด้วยการสื่อสารต่อกันอย่างเข้าใจกัน

การสื่อสารให้ปฏิบัติ

ในสมัยที่ประเทศไทยเรากำลังรณรงค์เกี่ยวกับการวางแผนครอบครัวอยู่นั้น กระบวนการเรียนรู้เพื่อให้ยอมรับนับถือไปปฏิบัตินั้น ท่านอาจารย์ผู้ที่ผมเคารพนับถือมากที่สุดท่านหนึ่ง คือ ศาสตราจารย์นายแพทย์วิฑูร โอสถานนท์ ท่านได้สั่งสอนลูกศิษย์ทั้งหลายรวมทั้งผมด้วยให้ทราบว่า กระบวนการในการยอมรับของคนเรานั้น ก่อนนั้นจะต้อง รับรู้ จากนั้นก็จะเกิดความสนใจ ตามมาด้วยการไตร่ตรอง แล้วจึงทดลองดูว่าดีและเหมาะสมแก่ตัวเองหรือไม่ เมื่อดีแล้วจึงยึดถือปฏิบัติจนเป็นนิสัย

รับรู้ สนใจ ไตร่ตรอง ทดลอง ปฏิบัติจนเป็นนิสัย จึงเป็นหลักในการสื่อสารให้ปฏิบัติ... และเป็นหลักการที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในทุกยุคทุกสมัย และในทุกเรื่องราว...

คนที่สำคัญที่สุดที่จะให้ความรู้ทางด้านเพศศึกษาค้นแรกๆ ของลูกก็คือ...คุณพ่อคุณแม่ของพวกเขาแน่นอน เพราะพ่อแม่...เป็นครูคนแรกของลูกเสมอในทุกๆ ทาง รวมทั้งเป็นแบบอย่างให้ลูกๆ ได้เรียนรู้ ซึมซับบุคลิกต่างๆ รวมทั้งพฤติกรรมต่างๆ แล้วหล่อหลอมออกมาเป็นตัวของ

เพศศึกษา ตึกษาอะไร

เรื่อง...น.พ. เทอดศักดิ์ เดชคง

การให้เพศศึกษาแก่นักเรียนเป็นประเด็นถกเถียงกันมานาน ถึงความเหมาะสมและเนื้อหาสาระ จนถึงปัจจุบันก็ยังไม่มีการสอนเพศศึกษาอย่างเป็นทางการเสียที ด้วยกลัวว่าจะเกิดผลเสียตามมา คงเป็นเพราะไม่ได้คิดถึงผลเสียจากการไม่ได้สอนด้วยกรรมมัง ที่จริงเพศศึกษาเป็นสิ่งที่จำเป็นมาก เพียงแต่เนื้อหาเท่านั้นที่ต้องปรับเปลี่ยนตามอายุและสภาพแวดล้อมในสังคมนั้นๆ

อ่านข่าวที่ประเทศอินโดนีเซียสอนเพศศึกษาแก่เด็กแล้วรู้สึกแปลกใจ ด้วยคิดว่าประเทศที่เคร่งครัดในวัฒนธรรมและศาสนานั้น การจะสอนอะไรที่ดูแปลกไปจากเดิมเช่นนี้น่าจะได้รับการต่อต้านอย่างมาก แต่ความที่ปัญหาเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนเป็นปัญหาในอินโดนีเซีย การทำแท้งในวัยรุ่นถึงเกือบล้านคนต่อปี ได้ทำให้ผู้เกี่ยวข้องนั่งนอนใจไม่ได้

เมื่อไม่กี่สัปดาห์ที่ผ่านมา ก็มีการประชุมของกรมวิชาการในหมวดสาระวิชาสุขศึกษาและพลศึกษา (ชื่อเดิมพัฒนาตน) ประเด็นหนึ่งก็เป็นเรื่องของเพศศึกษาเช่นกัน โดยอยู่ในมาตรฐานที่ 1 ในหัวข้อ "ธรรมชาติของตัวเรา" โดยเริ่มตั้งแต่เด็กประถมที่ต้องทราบเรื่องเกี่ยวกับความแตกต่างของเพศชายและเพศหญิงในหลายๆประเด็น ตั้งแต่รูปร่างหน้าตา เครื่องใช้ต่างๆ และค่อยๆ ขยับไปสู่อวัยวะทั้งภายในและภายนอก

เพศศึกษาคืออะไรกันเล่า แปลง่ายๆ คือศึกษาเกี่ยวกับเพศ ไม่ว่าจะ เป็นร่างกาย จิตใจ ที่แตกต่างและเหมือนกัน ไปจนถึงปฏิสัมพันธ์การคบหา และการมีพฤติกรรมทางเพศ

แต่คงไม่ใช่ "เพศสัมพันธ์ศึกษา" อย่างที่หลายคนเข้าใจว่าเพศศึกษาต้องบอกถึงวิธีการร่วมเพศและอะไรทำนองนั้น
ดังนั้นเมื่อมาดูเนื้อหาสาระแล้ว

เพศศึกษาน่าจะมีประเด็นสำคัญดังนี้
 1. ร่างกายและสรีรวิทยาของเพศชายและเพศหญิง เรื่องนี้เป็นประเด็นที่น่าตื่นเต้นทั้งเด็กเองและครูผู้สอนผมจำได้ว่าเคยฟังอาจารย์อนุบาลท่านหนึ่งเล่าให้ฟังเรื่องการสอนเพศศึกษาในเด็กเล็กๆ เธอเอารูปภาพที่แสดงถึงอวัยวะเพศชายและเพศหญิง ทำเป็นตัวการ์ตูนแล้วปิดบนบอร์ดให้เด็กๆ เรียนรู้ ปรากฏว่ามีเด็กอยากรู้อยากเห็นมาก ปิดๆ เปิดๆ จน "เจ้าหนู" หลุดหายไปนที่สุด

ที่จริงเด็กอยากรู้เรื่องเพศนั้น ก็ไม่ได้เป็นสิ่งผิดปกติแต่อย่างใด เพราะถ้าไม่สอนเด็กๆ บางคนก็ใช้การเปิดกระโปรงบ้าง แลกเปลี่ยนกันดูบ้างอยู่แล้ว การให้ความรู้ในเรื่องนี้จึงจะช่วยลดความกังวล อยากรู้อยากเห็นในเด็กลงไปได้บ้าง เพียงแต่ไม่ต้องไปปิดบอร์ดให้เด็กๆ เกิดความอยากรู้อยากเห็นมากขึ้นไปกว่าในช่วงโมงเรียน ประเด็นร่างกายและสรีรวิทยามีเรื่องที่ต้องสอนตั้งแต่เด็กเล็กไปจนถึงวัยรุ่น โดยเฉพาะในเด็กหญิงเกี่ยวกับการมีประจำเดือนและการตั้งครรภ์

เด็กที่มีการศึกษาและรู้เข้าใจถึงผลจากการมีเพศสัมพันธ์ว่าเป็นการ "ผลิตทารก" ย่อมมีความยับยั้งซึ่งใจมากขึ้น เหมือนกับให้รู้ว่าไม่ใช่สุขอย่างเดียวหรอกนะ แต่มีทุกข์ตามมาด้วยหากไม่ระวัง

มีคำแนะนำว่าการพาเด็กๆ ที่โตสักหน่อย โดยเฉพาะวัยรุ่นไปฟังคุณหมอพูดหรือเยี่ยมชมการฝากครรภ์ การคลอด และการเลี้ยงทารก น่าจะเป็นการสอนเด็กถึงความจริงในการมีเพศสัมพันธ์ได้ดีกว่าการบอกเล่าหรืออ่านจากตำรา เรื่องนี้น่าจะเข้าได้กับกิจกรรมนอกห้องเรียน

2. บทบาททางเพศและการคบค้าสมาคม ทั้งการวางตัวอย่างการให้เกียรติฝ่ายหญิง มารยาททางสังคม ประเพณีเกี่ยวกับการคบหาต่างเพศ เรื่อง

นี้จะเป็นการปลูกฝังค่านิยมและพฤติกรรมทางเพศในทางที่เหมาะสม ซึ่งรวมทั้งการมีทักษะในการคบหาคือคบกับเพื่อนต่างเพศได้ (ทั้งในแบบเพื่อนแบบแฟน) หรือตรงกันข้าม รู้จักยับยั้งซึ่งใจโดยกรอบของสังคมเป็นตัวควบคุม

3. อารมณ์และความต้องการทางเพศ เรียนรู้ทั้งความต้องการต่างๆ อันเป็นธรรมชาติและวิธีที่จะจัดการอย่างถูกต้อง

4. ปัญหาทางเพศสัมพันธ์ เช่น โรคติดต่อ การตั้งครรภ์ว่าเกิดได้อย่างไร ป้องกันอย่างไรในเด็กเล็กอาจต้องมีเรื่องของการล่วงละเมิดทางเพศ (sexual abuse) โดยให้เด็กเล็กๆ รู้จัก "บริเวณ" ส่วนตัวที่ต่อระมัดระวัง รวมทั้งบุคคลที่สามารถไปปรึกษาเมื่อเกิดปัญหาขึ้น

5. อนาคตของตนเอง ได้แก่ การเลือกคู่ครอง การแก้ไขความขัดแย้งในชีวิตสมรส ทั้งหมดที่กล่าวมาแล้วอาจดูว่ามีเรื่องราวเยอะแยะเหลือเกิน แต่ก็สามารถผสมผสานไปกับกิจกรรมได้หลายอย่าง อาจเป็นโครงการ (ชายหญิงในอุดมคติ) หรือการเรียนนอกห้องเรียนก็น่าสนใจและเห็นภาพได้ชัดเจนดี

บทบาทของครู : น่าสนใจที่ครูผู้สอนจะต้องเปลี่ยนแปลงตนเอง และสอนในสิ่งที่ตัวเองอายุหรือเขิน โดยเฉพาะครูสาว บทบาทนี้จึงอาจตกอยู่กับครูที่ไม่สาวนัก แต่ก็ไม่ควรจะใกล้เกษียณจนเกินไป เดียวจะคุยไม่รู้เรื่อง ส่วนครูผู้ชายนั้นสามารถสอนได้ ยกเว้นในบางเรื่องของเด็กสาวอาจต้องให้ครูผู้หญิงช่วยสอนด้วยก็น่าจะดี

ไม่กี่วันมานี้ก็มีเด็กสาวซึ่งกำลังเรียนอยู่ชั้นมัธยมปีที่ 5 คนหนึ่ง เธอถูกข่มขืนโดยเพื่อนชายที่เธอรู้จักได้ไม่นาน เรื่องนี้ตรงกับกรวิจัยที่พบว่าส่วนใหญ่การข่มขืนจะกระทำโดยคนรู้จัก โดยในวันเกิดเหตุเธอได้ไปเยี่ยมและตกลงธุระบางอย่าง โดยพาเพื่อนชายอีกคนหนึ่งที่เราค่อนข้างไวใจไปด้วย

การณ์กลับเป็นว่าเพื่อนสนิทได้ทั้งเธอไว้ตามลำพังกับเพื่อนชายที่เพิ่งรู้จัก (อาจเป็นการสมรู้ร่วมคิดก็ได้) และเธอก็ถูกข่มขืนอย่างทึกลาวมาแล้ว

ถามว่าจะอะไรทำให้เธอตัดสินใจผิดๆ เช่นนั้น ก็น่าจะเป็นความไม่ประสีประสาของเธอเอง วิชาที่เธอเรียนมาจนถึง ม.5 ไม่ได้ช่วยป้องกันเธอจากอันตรายในสังคมทั้งที่น่าจะป้องกันได้ นี่คงจะเป็นกรณีตัวอย่างที่จะบอกว่าการทำไม่การสอนเพศศึกษาจึงมีประโยชน์ต่อเด็กนักเรียน

ที่โพรงให้กระรอก? คงไม่ใช่ที่โพรงหรือกระรอก เพราะโพรงก็มีอยู่แล้วเยอะแยะไปหมด ทางที่ถูกจึงควรสอนให้รู้จักคิดมีเหตุมีผล รู้จักซึ่งผลดีและผลเสียของโพรงต่างๆ วิถีก็จะเข้าไปและอดทนที่จะมีอนาคตที่ดีมากกว่าความสุขเพียงชั่วคราว (อาจให้ผู้ที่เคยเลือกทางเลือกผิดๆ จนมีปัญหากการตั้งครรภ์มาแล้วให้ฟังถึงความยากลำบากก็ได้)

พ่อแม่ก็สอนได้ : บทบาทของพ่อแม่ก็เป็นเช่นครูคนหนึ่งที่สามารถเป็นโค้ชแก่ลูกของตนเองได้ ปกติแล้วแม่ก็มักสอนลูกสาว พ่อก็สอนลูกชาย แต่คนที่พ่อแม่ก็ควรติดตามเรื่องราวของวัยรุ่นไว้บ้าง รู้จักสอนและเล่าประสบการณ์ในสิ่งที่ประโยชน์กับตัวเด็ก มากกว่าการห้ามปรามเพียงอย่างเดียว ซึ่งทำได้ยาก

เพศศึกษาเป็นสิ่งจำเป็นในสาขาการเรียนรู้อย่างแน่นอน เพียงแต่ผู้สอนต้องใช้ความเหมาะสมทั้งเนื้อหาและการนำเสนอเท่านั้นเองครับ

น.พ. เทอดศักดิ์ เดชคง ปัจจุบันเป็นหัวหน้ากลุ่มงานจิตเวช โรงพยาบาลเจริญกรุงประชารักษ์ เป็นนักเขียนคอลัมน์ และนักจัดรายการวิทยุแนวจิตวิทยา

ทิศทางการให้ความรู้ เรื่องเพศศึกษา

ศ.นพ.นิกร ดุลิดสิน

ในช่วง 2-3 เดือนที่ผ่านมา มีผลการสำรวจจากหลายแหล่งเปิดเผยว่า เด็กไทยมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรและขายบริการทางเพศเพิ่มขึ้น กระทรวงศึกษาฯ พยายามแก้ไขปัญหาดังกล่าว โดยกำหนดให้มีการเรียนการสอนเรื่องเพศศึกษาในโรงเรียน แต่ด้วยเหตุที่เพศศึกษาเป็นเพียงความรู้ที่แทรกอยู่ในวิชาสุขศึกษาทั้งครูเองยังขาดความรู้ความเข้าใจ จึงไม่สามารถจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ล่าสุดศูนย์วิจัยและพัฒนาเพศศาสตร์ศึกษา สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์การแพทย์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยได้จัดทำโครงการวิจัยเพื่อส่งเสริมสุขภาพทางเพศ ส่วนหนึ่งเพื่อหาแนวทางแก้ไขปัญหาล้างต้น **सानปฏิรูป** สัมภาษณ์ ศ.นพ.นิกร ดุลิดสิน ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยฯ ในฐานะหัวหน้าโครงการวิจัยเพื่อทราบถึงรายละเอียดของโครงการดังกล่าว

» มีวัตถุประสงค์อย่างไรในการทำโครงการวิจัยนี้

เพื่อแก้ไขปัญหาทางเพศและวัยรุ่นในสังคมมีการสื่อสารทางเพศที่ถูกต้องตลอดช่วงชีวิต (sex literacy) โดยให้ความรู้ความเข้าใจเรื่องเพศศึกษาแก่คนทุกเพศทุกวัย ไม่ว่าจะเป็นพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครู นักเรียน นักศึกษา ผู้อยู่ในวัยทองและผู้สูงอายุ มีการวิจัยเพื่อหาสาเหตุของปัญหา ล้าง ทดสอบ และพัฒนารูปแบบการให้ความรู้แก่พ่อแม่ ครู นักเรียน รูปแบบการอบรมเรื่องการให้คำปรึกษาเพื่อแก้ไขปัญหาทางเพศแก่บุคคลทั่วไป พร้อมกันนี้ ศูนย์ยังมีบริการให้คำปรึกษาทางเพศและบำบัดรักษา เพื่อให้การแก้ไขปัญหาครบวงจร

การแก้ไขปัญหาทางเพศของเด็กจะสำเร็จไม่ได้หากพ่อแม่ผู้ปกครอง ครู และคนในสังคม ขาดความรู้ความเข้าใจเรื่องเพศศึกษา ตลอดจนไม่มีการปรับทัศนคติและพฤติกรรมทางเพศของตนให้เหมาะสม ดังนั้นในการวิจัยระยะแรกเราจึงมุ่งวิจัยปัญหาทางเพศในวัยผู้ใหญ่ เพื่อทราบปัญหาและแนวทางแก้ไข ส่วนในระยะที่สองทางศูนย์มีโครงการทำวิจัยปัญหาทางเพศในเด็ก เนื่องจากมีผลการสำรวจพบปัญหาเด็กมีพฤติกรรมทางเพศไม่เหมาะสมมากขึ้น นอกจากนี้ยังได้จัด

เรื่อง... กองบรรณาธิการ

อบรมความรู้เรื่องเพศศึกษาแก่ครู เพื่อนำไปแนะนำนักเรียนได้ถูกต้องมากขึ้น เป็นโครงการที่จะทำต่อเนื่องในระยะยาว

» สาเหตุสำคัญที่ทำให้เด็กมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรมีอะไรบ้าง ที่สำคัญที่สุดคือครอบครัว ทั้งครอบครัวแตกแยก พ่อแม่ไม่มีเวลาให้ลูก ไม่เข้าใจลูก ล้วนเป็นสาเหตุให้เด็กไปแสวงหาความอบอุ่นนอกบ้านกับเพื่อนทั้งหญิงและชาย ประกอบกับสังคมทุกวันนี้มีสถานทีและสื่อที่กระตุ้นอารมณ์ทางเพศมากขึ้น ทั้งสถานเริงรมย์ สื่อทีวี วีซีดี การโฆษณาสินค้าที่มีภาพล่อแหลม รัยที่สุดคืออินเทอร์เน็ต ที่เด็กสามารถเข้าไปดูได้ง่ายโดยพ่อแม่ผู้ปกครองไม่รู้ มีทั้งบริการซื้อขายเช็กส์ หากู๋ นอกจากนี้ยังมีตัวกระตุ้นเช็กส์ง่ายที่สุดคือแอลกอฮอล์ ไม่ต้องถึงขั้นยาบ้า ยาไอ เหล่านี้ล้วนเป็นปัจจัยให้เด็กมีโอกาสมีเพศสัมพันธ์กับเพื่อนและคนใกล้ชิดได้ง่ายขึ้น

ปัจจัยสำคัญอีกประการหนึ่งที่ไม่ควรละเลยคือ ค่านิยมของสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป ผู้ใหญ่ นักธุรกิจ นักการเมือง ส่วนใหญ่ซื้อขายเช็กส์ ประกอบกับเด็กผู้หญิงนิยมวัตถุสิ่งของ แข่งขันกันแต่งตัวด้วยเสื้อผ้า เครื่อง

ประเด็นราคาแพงเกินตัวทำให้ต้องขวน-
ขวายหาเงินมาตอบสนองความต้องการ
ของตน เด็กผู้ชายมีค่านิยม "พินแล้ว
พิน" มากขึ้นเหล่านี้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
ล้วนทราบกันดี แต่ไม่สามารถแก้ไขได้

▶▶ ปัญหาดังกล่าวควรมีแนว
ทางแก้ไขอย่างไร

ต้องแก้ทั้งสังคม อย่างแรกเลย
ต้องตระหนักว่าความรู้เพศศึกษาไม่ใช่
เรื่องเพศสัมพันธ์อย่างเดียว อีกทั้งต้อง
เข้าใจว่าเด็กมีพัฒนาการทางเพศตั้งแต่
เกิดก็ควรให้ความรู้เรื่องเพศในช่วงที่เด็ก
โตเรียนมัธยมแล้วจึงไม่ถูกต้อง พ่อแม่
เป็นผู้มีบทบาทลำดับแรกและสำคัญ
ที่สุดที่จะช่วยให้ลูกเข้าใจและมีพัฒนา
การทางเพศที่ดี เมื่อมีปัญหาสามารถ
เล่าและสื่อสารกับพ่อแม่หรือคนใน
ครอบครัวได้ พ่อแม่จึงต้องศึกษาข้อมูล
ความรู้เรื่องเพศศึกษา เข้าใจพัฒนาการ
ทางเพศของลูก เพื่อสอนเรื่องดังกล่าว
ให้เหมาะสมกับวัยและการรับรู้ของลูก

นอกจากนี้ พ่อแม่ต้องเป็น
ตัวอย่างที่ดีแก่ลูกในการปฏิบัติต่อกัน
เพราะเด็กจะเรียนรู้และสร้างบุคลิก-
ภาพทางเพศของตนจากพฤติกรรมของ
พ่อแม่และบุคคลในครอบครัว แต่เท่า
ที่เห็น พ่อแม่ส่วนใหญ่ขาดความรู้ความ
เข้าใจอยู่มาก บางรายเห็นลูกเล่นบท
บาทสมมติเป็นพ่อแม่กับเด็กข้างบ้าน
ก็ตำหนิและห้ามปรามเกินเหตุ เหล่านี้
จะทำให้พัฒนาการทางเพศของเด็ก
หยุดชะงัก อาจทำให้มีความวิตกกัง
วลได้เมื่อโตขึ้น ที่สำคัญ เมื่อมีปัญหา
อะไร โดยเฉพาะเรื่องทางเพศ เขาก็
จะไม่กล้าเล่าและปรึกษาพ่อแม่

ส่วนครู นอกจากความรู้ความ
เข้าใจแล้ว ต้องมีทักษะที่จะบอกและ
สอนเรื่องเพศศึกษาแก่เด็ก เช่น เมื่อ
พบนักเรียนชายแอบดูนักเรียนหญิงเข้า
ห้องน้ำ ครูควรค่อยๆอธิบายให้เด็ก
เข้าใจว่า การที่เพศชายทำกับเพศหญิง

อย่างนี้เป็นเรื่องไม่ถูกต้องอย่างไร
ไม่ใช่เข้าไปประจานหน้าเสาธง ทำให้
เด็กอับอาย และอาจมีพฤติกรรมทาง
เพศไม่เหมาะสมได้เมื่อโตขึ้น

หากทั้งพ่อแม่และครูซึ่งใกล้
ชิดกับเด็กมากที่สุดรู้และเข้าใจเพศ
ศึกษา นอกจากจะช่วยให้เขามีบุคลิก-
ภาพและพฤติกรรมทางเพศที่ดี เข้าใจ
ธรรมชาติของเพศตรงข้าม และรู้จัก
วิธีสื่อสารสัมพันธ์กับเพศตรงข้ามอย่าง
เหมาะสมแล้ว ยังจะช่วยยืดเวลาการ
มีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกของเด็กออกไป

▶▶ กรมวิชาการ กระทรวง
ศึกษาจะจัดให้มีหลักสูตรเพศศึกษา
น่าจะช่วยแก้ปัญหาเด็กมีเพศสัมพันธ์
ก่อนวัยอันควรได้หรือไม่ อย่างไร

เท่าที่ผมทราบ กระทรวง
ศึกษา มีความพยายามจัดให้มีการ
เรียนการสอนเรื่องเพศศึกษาตั้งแต่ปี
พ.ศ. 2486 ปัจจุบันก็มีการเรียนการ
สอนเรื่องดังกล่าว แต่ไม่มีรูปแบบและ
เนื้อหาชัดเจนเป็นความรู้เพียงเล็กน้อย
ที่แทรกอยู่ในวิชานั้นนิต วิชาที่น้อย
ส่วนเนื้อหาความรู้มีแค่เรื่องกายวิภาค
ของเพศหญิงและชาย และเน้นเรื่อง
เพศสัมพันธ์เป็นหลัก เนื่องจากครูขาด
ความรู้ความเข้าใจ บางรายถึงขั้นสอน
เด็กเกี่ยวกับลักษณะการร่วมเพศ จึง
ไม่ช่วยแก้ปัญหาแต่อย่างใด อย่างไร
ก็ตาม ถ้าครั้งนี้กระทรวงศึกษา ตั้งใจ
ที่จะพัฒนาหลักสูตรเพศศึกษาจริงจัง
กว่าที่ผ่านมา ส่วนหนึ่งคงช่วยได้บ้าง

▶▶ การจัดการเรียนรู้เพศศึกษา
ในโรงเรียนควรเป็นอย่างไร

ควรใช้เวลาในการจัดการ
เรียนการสอนมากขึ้น ที่สำคัญต้องให้
นักเรียนมีส่วนร่วม โดยสร้างความ
ตระหนักให้เกิดแก่นักเรียนก่อนเช่น
ยกตัวอย่างข่าวทางเพศมาพูดคุยกับ
เด็กให้นักเรียนช่วยสรุปประเด็นปัญหา

เมื่อนักเรียนรับรู้ปัญหา ให้พวกเขา
ช่วยกันคิดวิเคราะห์ต่อว่า จะแก้ไข
ปัญหานั้นได้อย่างไร อาจจำลองสถาน-
การณ์เป็นบทเรียนให้เด็กฝึกวิธีการใช้
ชีวิต เมื่อเจอกับสภาพปัญหาแบบนี้
จะปฏิเสธและเสี่ยงอย่างไร ไม่ใช่เป็น
เพียงการบอกและสอนของครูเพียง
ฝ่ายเดียว ซึ่งจะทำให้เด็กไม่รู้จักคิด เมื่อ
เจอปัญหาที่ไม่สามารถเอาตัวรอดได้

ถ้าสอนแบบให้เด็กมีส่วนร่วม
จะทำให้เด็กเกิดความคิดเชื่อมโยง
ระหว่างความรู้และประสบการณ์ เหตุ
และผล เด็กจะเกิดความเข้าใจและ
ยอมรับได้ ที่สำคัญ หากมีการพูดคุย
ปรึกษากันเกี่ยวกับพฤติกรรมของเด็ก
ระหว่างบ้านกับโรงเรียนสม่ำเสมอ จะ
ป้องกันและแก้ไขปัญหามากขึ้น

▶▶ แนวโน้มพฤติกรรมทางเพศ
ของเด็กไทยในอนาคตจะเป็นอย่างไร

เด็กไทยในวัยนี้กำลังสารมา
เพราะเขาได้รับแรงกดดันจากสิ่งแวดล้อม
ทุกด้านในช่วงที่เขายังเยาว์ทั้ง
ความรู้ ความคิด ขณะที่การเรียนการ
สอนในปัจจุบันดูจะไม่ช่วยสร้างภูมิคุ้ม
กันให้เขารู้จักคิดวิเคราะห์แยกแยะสิ่ง
ใดดีไม่ดีเท่าใดนัก พ่อแม่ซึ่งเป็นบุคคล
สำคัญที่สุดก็ไม่เข้าใจ โอกาสที่เขาจะ
เดินในทางที่ไม่อยากให้เป็น มีเพศ
สัมพันธ์และขายบริการทางเพศในวัย
เรียน ถูกล่อลวงเกินทางเพศ ก็มีมากขึ้น

อย่างไรก็ตาม ผมค่อนข้างจะ
มองในแง่ดีว่าโครงการวิจัยนี้จะช่วย
ลดปัญหาได้บ้าง อย่างน้อยที่สุดคง
สภาพปัญหาไม่ให้มากไปกว่าที่เป็นอยู่
ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับสังคม โดยเฉพาะผู้
ปกครอง ครู มีความรู้และเข้าใจเพศ
ศึกษา และเป็นที่ปรึกษาที่ดีแก่เด็กได้
หรือในการกวดขันสถานบันเทิงและ
แหล่งเริงรมย์ต่างๆ ห้ามเด็กอายุต่ำกว่า
18 ปีเข้าไปใช้บริการ ต้องทำกันอย่าง
จริงจัง

Quizlet Results - Microsoft Internet Explorer

Quizlet

Q: คุณเรียนรู้

เรื่องเพศศึกษาจาก
(of 6967 respondents)

- 15% จากเพื่อนๆ
- 21% แฟนสอน
- 3% พ่อแม่
- 16% หนังสือและนิตยสารทั่วไป
- 8% internet
- 38% วีดีโอ.แผ่น CD หนังสือโป๊

thank you for join us

Source	Percentage
จากเพื่อนๆ	15%
แฟนสอน	21%
พ่อแม่	3%
หนังสือและนิตยสารทั่วไป	16%
internet	8%
วีดีโอ.แผ่น CD หนังสือโป๊	38%

Results
([reload](#))

Get a free
quizlet for your
site from

Stop wasting time on a car search.

Go to the Automotive Center powered by **looksmart** Go!

ฉลีนิกกัก

บทความเกี่ยวกับเพศศึกษา

เช็กชัวร์ ๆ ของวัยรุ่น ยุคจะ 2000

ฉบับหน้า - 850 [Date : 07 ...]

ฉบับพิมพ์ | ส่งมาอีก

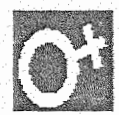
เช็กชัวร์ ๆ ของวัยรุ่น ยุคจะ 2000

กิมซ่า

กลายเป็นประเด็นไปแล้วสำหรับการทำสำรวจเรื่องของพฤติกรรมที่มีเพศสัมพันธ์ของชาวโลกซึ่งก็จะมีข้อมูลที่น่าสนใจและประหลาดใจ! ผู้ชายและคุณผู้หญิงได้จึกกะจี้หัวใจเล่น เชื่อได้เลยว่าทุกท่านที่ได้รู้ผลของการสำรวจจะต้องกลับมาเปรียบเทียบกับตัวเองว่า "เรามันจัดอยู่ในคนส่วนหรือเปล่า" ซึ่งชายไทยเคยถูกสบประมาทมาแล้วว่า "ไม่ขยันทำการบ้านเอาเลย" ก็ไม่รู้เหมือนกันว่าหนุ่มๆ จะกลับมาฟิตขึ้นบ้างไหม

ส่งท้ายศตวรรษที่ 20 โครงการสำรวจ "คูเร็กซ์ โภภัส เช็กซ์ เซอร์เวย์" ได้เปลี่ยนแนวทางการสำรวจจากที่เคยมุ่งที่กลุ่มผู้ใหญ่ หันมาให้คำกับวัยรุ่นบ้าง โดยแบ่งออกเป็นหัวข้อๆ เจาะในวัยรุ่นแต่ละแบบ ทั้งหมด 14 ประเทศ คือ สหรัฐอเมริกา, อังกฤษ, แคนาดา, ฝรั่งเศส, เยอรมันนี, อิตาลี, กรีก, เม็กซิโก, โปแลนด์, สิงคโปร์, เซก, สเปนและไทย อายุระหว่าง 16-21 ปี

ผลจากการสำรวจบอกถึงการเปลี่ยนแปลงของสังคมได้หลายอย่าง เป็นกาที่ดีที่จะได้รู้วาวินนาการเรื่องอย่างว่าเป็นอย่างไร

เรียนเรื่องเพศจากใครดี

วัยรุ่นร้อยละ 28 ต้องการเรียนรู้เรื่องเพศศึกษาจากผู้ปกครองมากที่สุด แต่กลับได้รับความรู้เรื่องนี้จากผู้ปกครองแค่ร้อยละ 12 เพื่อนกลายเป็นหลักที่วัยรุ่นได้รู้ถึงร้อยละ 30

เป็นการเสียดายมากที่ปล่อยให้วัยรุ่นได้เรียนรู้จากผู้ที่มีประสบการณ์และวิจารณญาณต่ำ ผู้ปกครองนะ...ก๊ล้าๆ หนอย เด็กไทยเองได้รับควเรื่องเพศจากผู้ปกครองเพียงร้อยละ 1 เท่านั้น

มีเซ็กซ์ครั้งแรก

วัยรุ่นทั่วโลกมีเซ็กซ์ครั้งแรกเมื่ออายุเฉลี่ย 15.9 ปี กลุ่มอายุ 21 ปี เริ่มมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกเมื่ออายุ 16.7 ปี แต่ในกลุ่มอายุ 16 ปี เริ่มมีเร็วเมื่ออายุ 14.3 ปี...เรียนรู็เร็วจริงๆ

วัยรุ่นชาวอเมริกันและแคนาดาเคยครองแชมป์มีเพศสัมพันธ์เร็ว คือ 15 ปี ส่วนไทยเริ่มจะเอ็กกันตอนดึกๆ ครั้งแรกอายุ 16.5 ปี ...พีไทยเรสนใจที่จะใช้ถุงยางอนามัยอีกต่างหาก ใช้เพียงร้อยละ 23 เท่านั้น ...เสี่ยงนะน้อง

ถี่ซักแค่ไหน

เฉลี่ยทั่วโลกวัยรุ่นมีเพศสัมพันธ์ 98 ครั้งต่อปี ถ้าอาศัยอยู่กับครอบครัวจะ 86 ครั้ง แต่ถ้าอยู่ตามหอพักหรือพาร์ทเมนท์ จะ 171 ครั้งต่อปี ปกครองพึงระวัง

ในรอบ 1 ปี ชาวสหราชอาณาจักรครองแชมป์มีเพศสัมพันธ์ที่สุด คือ 133 ครั้ง อเมริกัน 128 ครั้ง วัยรุ่นไทยเองใช้ย่อย 92 ครั้ง วัยรุ่นสิงคโปร์ ไม่มกมากทางนี้เอาเลยแค่ 63 ครั้งต่อปี

เซ็กซ์ที่นอกใจ

วัยรุ่นทั่วโลกร้อยละ 34 มีเพศสัมพันธ์กับแฟนมากกว่า 1 คนในเวลาเดียวกัน ซึ่งไม่ต่างจากผู้ใหญ่มากนัก...ไม่ว่าวัยไหนก็นอกใจกันได้

สถิติการนอกใจนี้ วัยรุ่นไทยไม่ซื่อสัตย์ต่อคู่รักมากที่สุดในโลก ถึงร้อยละ 52 เม็กซิโกถือว่าซื่อสัตย์ที่สุด คือนอกใจแค่ร้อยละ 23 ...พีไทยเรจริงๆ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กลัวอะไรเมื่อมีเช็ทซ์

เป็นที่น่ายินดีว่า ร้อยละ 70 ต่างกลัวการติดเชื้อเอชไอวี และ โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ รวมทั้งการตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์ ... รู้จักกลัวก็ดีแม่

รู้เรื่องถุงยาง

ร้อยละ 92 ของวัยรุ่น เข้าใจดีว่าถุงยางอนามัยสามารถป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์บางอย่างได้โดยเฉพาะโรคเอดส์ แต่ก็มีวัยรุ่นบางราย
รู้ว่าถุงยางอนามัยสามารถป้องกันการตั้งครรภ์และโรคตับอักเสบบีได้

แต่ก็น่าเสียดายว่า ถึงแม้วัยรุ่นส่วนใหญ่จะรู้ประโยชน์ของถุงยางอนามัยถึงร้อยละ 99 ความรู้ดังกล่าวกลับไม่ได้นำไปสู่การระมัดระวังในกา
สัมพันธ์ให้มีความปลอดภัย ... รู้แต่ไม่ใช่... ไม่รู้ว่าใจร้อนไปถึงไหน

ท้องไม่รับ

ร้อยละ 61 ของวัยรุ่นทั่วโลก รู้จักคนที่อายุไล่เลี่ยกับตน ซึ่งเคยตั้งครรภ์โดยไม่พึงประสงค์มาแล้ว และร้อยละ 45 รู้จักบางคนที่เคยทำแท้ง
อันเป็นตัวเลขที่สูงจนน่าตกใจ ความรู้เกี่ยวกับเรื่องการคุมกำเนิดยังสื่อไปถึงวัยรุ่นไม่มากพอ หรืออาจเป็นเพราะการยับยั้งชั่งใจยังต่ำ

ทำไมถึงไม่เคย... ไม่เคยในเรื่องอย่างว่า

วัยรุ่นทั้งหมดร้อยละ 47 ที่เม็กซิโกเพศสัมพันธ์เพื่อเหตุผลของความรักทั้งหมดขยับมา ยังเม็กซิโก แบ่งเป็นหญิงร้อยละ 69 และชายร้อยละ 31 นอกจากนี้ยังตอบว่าไม่พบคนที่ถูกใจและยังไม่มีโอกาส

มีเซ็กซ์ครั้งแรกเพราะ

พวกไวไฟทั้งหลายตอบว่า มีเซ็กซ์ครั้งแรกเพราะรู้สึกว่าร้อมด้วยกันทั้งคู่ถึงร้อยละ 50 ร้อยละ 12 ตอบว่าถูกหว่านล้อมหรือกดดันให้มี เซ็กซ์ ร้อยละ 12 ตอบว่ามีเซ็กซ์เพราะมีเงินมา

ร้อยละ 62 ของวัยรุ่นที่มีประสบการณ์ทางเพศ บอกว่า พวกเขาคำนึงถึงความพึงพอใจของคู่รักในขณะที่มีเพศสัมพันธ์มากกว่าความพึงพอใจของตัวเอง ... น่าจะเป็นผู้ใหญ่ที่ดีในอนาคตได้

พ่อหนุ่มหลายใจ

พวกหนุ่มๆ บอกว่ามีจำนวนคู่รักมากกว่าพวกผู้หญิงเกือบสองเท่า คือ เฉลี่ย 6.1 คนต่อ 3.5 คน ไม่รู้ว่าหนุ่มๆ จะบอกว่าตัวเองช่างเสน่ห์แ่เกิน หรือสาว ๆ พิถีพิถันในการเลือก

สาวจอมชยัน

วัยรุ่นสาวทั่วโลกมีเพศสัมพันธ์บ่อยครั้งกว่าวัยรุ่นชายคือ 104 ครั้งต่อปี ส่วนชายนั้น 93 ครั้งต่อปี ซึ่งตรงข้ามกับผลการวิจัยในปีที่ผ่านมา ที่สำรวจในผู้ที่มิอายุ 16-45 ปี พบว่าโดยรวมแล้วผู้ชายจะมีเพศสัมพันธ์บ่อยครั้งกว่าในกลุ่มอายุที่เท่ากัน ...สงสัยว่าสาวน้อยยุคดิจิตอลทั้งหลายกำลังแบบเต็มๆ เสียแล้ว

พรั้งที่ไม่สายที่จะ...กัน

วัยรุ่นในประเทศแถบเอเชียตะวันออกเฉียงใต้มีทัศนคติคล้ายๆ กัน ร้อยละ 42 ของไทย ร้อยละ 42 ของสิงคโปร์ และ ร้อยละ 43 ของไต้หวัน
ใจที่จะมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกในวันแต่งงาน

หนุ่มสาวเนื้อหอม

ร้อยละ 22 ให้กับ ปีเตอร์ คอร์บี ไคเรนดัล, ร้อยละ 15 ให้กับ เรืองศักดิ์ ลอยชูศักดิ์ และร้อยละ 14 ให้กับกัปตัน ภูธเนศ หงษ์มานะ

ฝ่ายหญิง วัยรุ่นทะเลาะแฉให้กับ นิโคล เทริโอ ร้อยละ 29, คัทลียา แมคอินทอช ร้อยละ 16 และปิ่น เก็จมณี พิชัยรณรงค์สงคราม ร้อยละ 1-

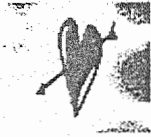
บอกรักอย่างไรโรแมนติกที่ไหนดี

เกาะภูเก็ตได้รับการทะเลาะแฉให้ถึงสองที่ คือ เกาะพีพี ร้อยละ 34 และหมู่เกาะสิมิลัน ร้อยละ 18 ส่วนที่ดอยอินทนนท์ จ.เชียงใหม่ วัยรุ่นส
ร้อยละ 15

ในอีก 25 ปีข้างหน้าเมืองไทยจะพบกับภาวะเด็กน้อย คนแก่เยอะ ซึ่งจะขาดกำลังในการพัฒนาประเทศ จะทำอย่างไรกันดี แต่ก็อย่างว่าใน
เศรษฐกิจที่ไม่แน่นอนแบบนี้ใครจะเสี่ยงผลิตประชากรมาเยอะให้มีปัญหาตามหลัง

[ที่มา...นิตยสาร fitness ปีที่ 10 ฉบับที่ 106]

Disclaimer

คอลัมน์

บทความเกี่ยวกับเพศศึกษา

วัยรุ่นไทยครองแชมป์โลก

ฉบับที่ ๕๑ - 511 [Date : 06 ธ.ค.]

เพิ่มพูน | ส่งเมลล์

ครองแชมป์โลก

น.พ.พนิต ธีระรุฬ

ผมได้รับข้อมูลที่น่าสนใจมาก จากโครงการ "DUREX GLOBAL SEX SURVEY 1999" ในหัวข้อเรื่อง "มุมมองของวัยรุ่น" โครงการดังกล่าวเป็นโครงการสำรวจพฤติกรรมและทัศนคติทางเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่น อายุระหว่าง 16-21 ปี จาก 14 ประเทศทั่วโลก รวมถึงประเทศไทยของเราด้วย

ที่ผมเห็นว่าน่าสนใจเอามากๆ ก็คือ บางสถิติที่เขาทำการสำรวจมานั้นปรากฏว่าวัยรุ่นไทยได้ครองตำแหน่งแชมป์โลกกันหลายอย่างเลยทีเดียว คุณๆ ก็คงจะอยากูู้เป็นธรรมดาเนอะครับว่า มีตำแหน่งอะไรกันบ้างที่วัยรุ่นไทยได้ตำแหน่งมาครอง เอาละมาติดตามกันเลยเป็นใจ

แชมป์เหรียญทองอันแรกก็คือ

ช้าอะไรที่สุดในโลก ก็ปรากฏว่า วัยรุ่นไทยเริ่มเรียนรู้เรื่องเพศศึกษาช้าที่สุดในโลกครับ คือเริ่มเรียนรู้กันที่อายุเฉลี่ย 13.5 ปี ขณะที่ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 12.2 ปี

หลายๆ คน อาจจะนึกภูมิใจขึ้นครับว่ามันเป็นสิ่งที่ดีมีใช้หรือที่วัยรุ่นไทยเรียนรู้เรื่องเพศช้ากว่าเพื่อน ถึงกับช้าที่สุดในโลก นั้นหมายความว่าไทยไม่หมกมุ่นในเรื่องเพศ แต่ตามความเป็นจริงมันมีใช้อย่างนั้นซิคครับ เพราะปัญหาเรื่องทางเพศของวัยรุ่นไทย ใช่ว่าจะน้อยกว่าวัยรุ่นทั่วโลกก็หา

นั่นคงเป็นเพราะความไร้เดียงสาในเรื่องเพศต่างหากที่ทำให้เกิดปัญหาตามมา ไม่ว่าจะเป็นปัญหาการตั้งครรภ์ที่ไม่พร้อม ปัญหาการทำแท้ง ปัญหาการข่มขืนกระทำชำเรา สิ่งเหล่านี้ล้วนแล้วเกิดขึ้นเพราะความไม่เอาไหนทางเรื่องเพศศึกษา ไม่มีความรู้เรื่องเพศศึกษาที่ถูกต้องแท้จริง

การที่วัยรุ่นไทยได้แชมป์เรื่องของความช้าในการเรียนรู้ คงเป็นเพราะความเชื่อเก่าๆ ในเรื่องทางเพศที่ว่า เป็นสิ่งไม่ดี เป็นสิ่งต้องห้าม เป็นควรปกปิด และไม่ควรถูกเข้าไปยุ่งเกี่ยวก่อนเวลาอันควร

หมายความว่า ปิดโอกาสที่จะให้เรียนรู้กันอย่างเปิดเผย และถูกต้องกันไปเลยทีเดียว ทั้ง ๆ ที่เรื่องเพศศึกษานั้นเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับการดำรงชีพผ่านรู้อย่างแท้จริง เป็นสิ่งที่ธรรมชาติให้มา มันเกิดขึ้นมาจากภายใน เป็นสันดานดิบของสัตว์โลกทั้งหลาย ไม่ว่าจะเป็นสัตว์เลื้อยคลาน หรือสัตว์กระดูกสันหลังอย่างมนุษย์หรือม้า ต่างก็มีสันดานดิบในเรื่องทางเพศอยู่ในตัวทั้งสิ้น เพียงแต่ว่าจะดึงออกมาใช้เมื่อไหร่ และใช้อย่างไรให้มันถูกต้อง

นั่นแหละผมถึงบอกว่าการเรียนรู้ในสิ่งที่ถูกต้องเป็นเรื่องสำคัญ

วัยรุ่นเป็นหัวเลี้ยวหัวต่อของชีวิต เป็นวัยที่ธรรมชาติกระตุ้นให้เกิดความรู้สึกทางเพศขึ้นมาโดยอัตโนมัติ วัยรุ่นส่วนมากไม่รู้ว่าการเปลี่ยนแปลงขึ้นระหว่างวัยเด็กมาเป็นวัยรุ่นนั้นแท้จริงมีอะไรบ้างและต้องทำอะไร ยกตัวอย่าง เช่น เด็กหญิงที่เริ่มมีประจำเดือนหรือเด็กชายเมื่อเข้าสู่วัยรุ่น รู้จักฝันเปียกซึ่งเป็นเรื่องปกติธรรมชาติ แต่เขามิได้เรียนรู้หรือตั้งตัวมาก่อน

เอาละเรื่องดังกล่าวเป็นเรื่องจับจ๊อบหากจะเปรียบเทียบกับเรื่องของเพศสัมพันธ์ เพศสัมพันธ์อาจห้ามยากแต่การป้องกันมิให้สิ่งที่ยังไม่พร้อมเข้าตั้งครรภ์ สามารถป้องกันได้ถ้าได้เรียนรู้วิธี

การหลีกเลี่ยงโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์สามารถหลีกเลี่ยงและป้องกันกันได้ถ้ารู้วิธีที่ดีและถูกต้อง

ปัญหาเรื่องโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์และการตั้งครรภ์ที่ไม่พึงปรารถนา ปัญหาการทำแท้งก็จะลดน้อยลงเป็นอย่างมากจริงมั๊ยละครับ

นั่นเป็นเหรียญทองที่หนึ่ง

สำหรับแชมป์รายการที่สองคือ

อะไรน้อยที่สุดในโลก มีสองประการครับ ประการแรกคือ "พ่อแม่มีบทบาทในการสอนเรื่องเพศแก่ลูก เพียงร้อยละหนึ่งเท่านั้น"

ขณะที่ค่าเฉลี่ยทั่วโลกคือ ร้อยละสิบสองแล้วมันน้อยมากจริงๆ ครับน้อยระดับแชมป์โลกอย่างสมศักดิ์ศรีกันเลยทีเดียวพิจารณาดูแล้วมันคล้องกันดีกับการได้แชมป์ในรายการแรก

ว่ากันถึงบทบาทของพ่อแม่กับเพศศึกษาที่จะมีให้แก่ลูกนั้นมีความสำคัญยิ่ง เพราะการศึกษาในทุกสิ่งทุกอย่างควรจะเริ่มต้นมาจากบ้าน และนั่นแหละจะเป็นครูที่ดีที่สุด และถ้าเป็นเรื่องเพศศึกษาด้วยแล้วจะยิ่งเหมาะสมกว่าใครอื่นทั้งปวง

แะในเมื่อพ่อแม่ไทยส่วนใหญ่จะมองเห็นเรื่องเพศเป็นเรื่องต้องห้าม ก็เลยพากันเงียบ ปล่อยให้ลูกๆ ต่างไปเรียนผิดเรียนถูกกันเอง ผลออกก็ไม่ดีกลายเป็นปัญหาสังคมซีครับ

ทางที่ถูกที่ควรแล้ว คุณพ่อคุณแม่ควรจะได้ให้ความรู้ตามความเหมาะสมแก่ลูกๆ ถ้าหากคุณแม่คุณพ่อไม่รู้อาจจะสอนกันอย่างไรดีก็หาทางกับหมอซีครับ

ผมเชื่อว่าคุณหมอส่วนใหญ่พอจะชี้แนะวิธีที่เหมาะสมให้ได้บ้าง อย่าได้ปล่อยปละเลย ไม่สนใจปัญหาหน้าปากคอพวกนี้ละครับ เพราะถ้าปัญหาเกิดขึ้น ปัญหาที่เกิดขึ้นมักจะมีโรราพเสมอ

เรื่องน้อยที่สุดในโลกนี้ ปรากฏว่าวัยรุ่นไทยได้มาทีเดียวสองเหรียญเลยครับ คือได้มาจากรายการ "ใช้ถุงยางอนามัยเมื่อมีเพศสัมพันธ์ครั้งน้อยที่สุดในโลก" คือเพียง 23% ขณะที่ค่าเฉลี่ยทั่วโลก คือ 57% อย่าดีใจไปนะครับ เพราะนั่นหมายถึงความมั่งง่าย เอาแต่ง่าย ๆ ของวัยรุ่นไทย หรือเป็นเพราะอย่างอื่น เช่น หาซื้อถุงยางอนามัยมาใช้ลำบาก ผมก็คิดว่าไม่น่าจะลำบากนะ เพราะร้านขายยาทั่วๆ ไปก็มีถุงยางอนามัยขายกันทั้งนั้นแหละ หรือเป็นเพราะความอายต่อการไปหาซื้อถุงยางอนามัยมาใช้ ชื่อนี้พอฟังขึ้น

ว่าไปแล้วเรื่องถุงยางอนามัยนั้นหากเป็นสมัยโบราณจะเป็นสิ่งที่น่าขบขันอยู่มากพอสมควรกับการครอบครองหรือหาซื้อถึงยามมาใช้ แต่ผมว่าไม่น่ามีอะไรอับอายแล้วละครับ เพราะตั้งแต่คุณมีชัย วีระไวทยะและคณะได้ออกมารณรงค์ให้มีการใช้ถุงยางอนามัยและให้ความรู้สึกที่ดีต่อกันอย่างอนามัยชาวบ้านชาวช่องก็มีความรู้สึกที่ดีเป็นที่ยอมรับเรื่องของถุงยางอนามัยไปในทางที่ดีกันมากขึ้น

แต่วันนี้ การใช้ถุงยางอนามัยกับการมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกของวัยรุ่นไทยปรากฏว่า มีการใช้กันน้อยที่สุดในโลกครับแล้วจะไม่ให้เกิดปัญหาชวนให้ปวดขมับได้อย่างไร จะทำอย่างไรกันดี

เหรียญทองเหรียญสุดท้ายที่วัยรุ่นไทยที่ได้มาครอง คือ

เปล่ามิได้หมายความว่า วัยรุ่นไทยมีขนาดตัวสูงที่สุดในโลก แต่เป็นเรื่องที่น่าตกใจว่าวัยรุ่นไทยนั้นนิยมมีคู่นอนมากกว่าหนึ่งคนสูงที่สุดในคิดเป็นร้อยละ 52 ขณะที่ค่าเฉลี่ยทั่วโลกคือ ร้อยละ 34

เห็นด้วยเลย แล้วชวนให้ตกใจและเป็นห่วงต่อสังคมวัยรุ่นไทยเป็นอย่างมาก ว่ามีมันอะไรกัน วัยรุ่นไทยเริ่มเรียนรู้เรื่องเพศจากชาวบ้านด้วยพ่อแม่ไม่ค่อยให้ความสนใจเรื่องเพศศึกษากับลูก ๆ วัยรุ่นไทยเลยต้องการป้องกันผลตามจากการมีเพศสัมพันธ์ แต่มาด้วยวัยรุ่นไทยนิยมมีคู่มากกว่าหนึ่ง เป็นอันดับหนึ่งของโลก

ทุกรายการที่วัยรุ่นไทยได้เป็นแชมป์โลกนั้นดูแล้วมันไปด้วยกันได้ดีทีเดียวแต่ก็อย่างว่าแหละครับมันดีไปในทิศทางที่แยครับ

เมื่อเป็นเช่นนี้ ผมมีความเห็นว่าถึงเวลาแล้วที่ท่านทั้งหลายที่มีหน้าที่รับผิดชอบ จะโดยตรงหรือโดยอ้อมก็ตามต้องหันมาให้ความสนใจและถูกต้องตามหลักการ การห้ามหรือคิดว่าไม่ควรมีการสอนเพศศึกษาให้กับเด็กหรือเยาวชนหรือวัยรุ่น ตามแนวคิดของใครบางคน ท่านคิดว่าทำแล้วหรือ

ผมเชื่อเหลือเกินว่า ถ้าหากคิดจะปิดหูปิดตาเยาวชน จากเรื่องทางเพศที่ถูกต้องแล้ว สถานการณ์เรื่องทางเพศจะต้องยิ่งแยลงไปกว่าเดิมอีก

ในทางตรงกันข้าม ควรจะได้พิจารณาส่งเสริมหลักสูตรการสอนเรื่องเพศศึกษาที่เหมาะสมและถูกต้องให้กับเด็กและเยาวชน ปัญหาที่เกิดขึ้นเพราะความรู้เท่าไม่ถึงการณ์จะได้ลดน้อยลงไปบ้าง แชมป์เป็นโลกที่ได้รืมาตั้งหลายตำแหน่งบ้าง ไปให้คนอื่นบ้างก็จะดีไม่น้อยนะครับ

[ที่มา...นิตยสารแม่และเด็ก ปีที่ 23 ฉบับ 333 พฤศจิกายน 2542]

ฉลนกกก

บทความเกี่ยวกับวัยรุ่น

ฉบับพิเศษ - 279 [Date : 11 ม.ค.]

อยากบอกลูกเรื่องเซ็กซ์

📧 ฉบับพิเศษ | 📧 ส่งเสริมสิทธิ

อยากบอกลูกเรื่องเซ็กซ์

ความจริงอยากจำกัดให้จำเพาะลงไปแต่ก็... เป็นอยู่ในไทย แบบไทยๆ แคมองออกไปในประเทศเพื่อนบ้าน เท่าที่ได้คุยกับเพื่อนฝูงคนเอเชียกัน โดยเฉพาะแถบเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ไม่ว่าจะจีน ญี่ปุ่น หรือแม้จนเพื่อนมุสลิม ก็มีลักษณะที่คล้ายคลึงกัน จึงว่ารวมๆ ไปก่อนแม่แบบตะวันออก

แต่ที่จริงพูดกันแค่พ่อแม่ไทยๆ ก็เหนื่อยแล้ว

ย้อนหลังไปเพียงรุ่นเดียวหรือสองรุ่น คือคนรุ่นพ่อแม่ปัจจุบันวัย 50 ปีขึ้นไป หรือยิ่งถ้ามากไปกว่านั้นก็ยิ่งใช่ ว่าพ่อแม่ส่วนใหญ่มักจะเป็นฝ่ายอบรมสั่งสอนลูก และลูกๆ ยอมอยู่ในโอวาท จึงเป็นลูกตัวที่ดี

ที่จะมีลักษณะเล่นหัวกันได้ก็ยังมี แต่จะสั่งประคบประหงมให้สนิทสนมกันแบบเพื่อนในปัจจุบัน จนจะกลายเป็นลูกบังเกิดเกล้าไปนั้น ไม่แม่รุ่นก่อนแน่นอน

ดังนั้น ลักษณะที่จะพูดคุย แลกเปลี่ยนความเห็น แม้จะมีอยู่แต่ก็ไม่ใช่แบบที่เป็นอยู่ทุกวันนี้

เป็นพ่อแม่ที่รู้ว่ารักใคร่ผูกพัน แต่ไม่ใช่ประจ้อประจักษ์เกล้าเคลีย ทั้งดูเหมือนมีระยะห่าง แต่ก็ไม่ใช่จะพูดด้วยไม่ได้

ฉะนั้น อย่างว่าแต่จะคุยกันเรื่องเพศเลย เรื่องต่างๆ ไปก็ดูเหมือนจะไม่ค่อยคุย แต่ก็ไม่ได้มีปัญหาอะไร เพราะสังคมสี่ห้าสิบปีก่อนยังไม่ได้รับมีระดับชั้นอย่างทุกวันนี้

คำว่าครอบครัวขาดความอบอุ่นก็เพิ่งพูดกันเมื่อราวๆ ปี 2510 นี้เอง

เอ, 2510 ก็สามสิบกว่าปีมาแล้ว นานอยู่เหมือนกันสำหรับคนที่เข้ามหาวิทยาลัยปีนั้น แล้วเริ่มได้ยินคำเหล่านี้

เพราะฉะนั้น จึงอย่าว่าแต่คุยกันเรื่องเซ็กซ์ พ่อแม่ทุกวันนี้ก็ไม่มีคนที่พูดคุยกับลูกเรื่องพวกนี้ได้ อย่างวันก่อนที่มีการจัดคลินิกรักซัน แม่พ่อแม่ผู้ปกครองนำลูกๆ ไปร่วม พ่อแม่วัย 35-40 ปีขึ้นไปก็พูดทำนองเดียวกันนี้ ว่าไม่รู้จะคุยกับลูกกันอย่างไร

ในที่นี้จึงมีทางออกหนึ่ง ที่พ่อแม่แต่ละรายผลัดกันช่วยได้ เพราะมีเพื่อนฝูงกลุ่มหนึ่งใช้แนวทางที่ว่านี้

นั่นก็คือ บรรดาเพื่อน ๆ ที่เรียนตัวงกันมาและยังพบปะหรือไปมาหาสู่กันเสมอ จะผลัดกันให้เพื่อนฝูงที่เป็นลุงเป็นป้าเป็นอาเป็นบ้าง คุยกับลูกเรา แล้วเราก็กุ้กับลูกเพื่อนอีกที

อย่างนี้ง่ายกว่า แทนที่บางคนไม่คุ้นจะประดักประเดิดเวลาคูยเรื่องเพศกับลูก ก็ให้เพื่อน ๆ เป็นคนคุยกับหลานๆ เสีย และตัวเองก็เป็นพี่กับลูกเพื่อนอีกที ก็ใช้ได้ดีไม่น้อยเหมือนกัน

โดยเฉพาะอย่างยิ่งพ่อแม่ที่เป็นเพื่อนฝูงกัน ก็ได้แลกเปลี่ยนข้อมูลลูกๆ กัน บางคนบอกอะไรพ่อแม่ตรงๆ ไม่ได้ ก็ฝากเพื่อนพ่อเพื่อนแม่บอกอีกที นี่ไม่ใช่เฉพาะเรื่องเพศ กระทั่งเรื่องนิสัยใจคอ หรือวิธีปฏิบัติที่ลูกๆ อึดอัดกันบ้าง ไม่เข้าใจกันบ้าง

ก็มีทางออก ซึ่งเป็นเพื่อนกันก็ยิ่งหาทางทำความเข้าใจกันง่าย ทำให้เรื่องอื่นๆ ดีไปด้วย ไม่เพียงแต่ได้ให้วิธีคิดเรื่องเพศกับลูกๆ หลานๆ

หากวิธีปฏิบัติกระบวนนี้แพร่ขยายไปได้ ในหมู่หนึ่งกลุ่มหนึ่ง ไปเป็นการให้ความรู้ที่เป็นเรื่องเป็นราวได้ในชุมชน อย่างที่มีรายการโทรทัศน์หรือมีงานเจตนาดีในเรื่องเหล่านี้ คอยจัดให้ความรู้เป็นช่วงๆ

ก็จะเป็นประโยชน์ระหว่างรอว่า เมื่อไหร่จะมีหลักสูตรการศึกษาในโรงเรียน เป็นหลักเป็นฐานเสียที

(เปลี่ยนชื่อเรื่องจากชื่อเรื่องเดิม พ่อแม่แบบตะวันตก ออกมาบอกลูกเรื่องเซ็กซ์)

(update 24 พฤศจิกายน 2001)

[ที่มา...หนังสือพิมพ์มติชนรายวัน วันที่ 18 พฤศจิกายน พ.ศ. 2544]

โดย : น.พ.ไพฑูริย์ เอกแสงศรี

URL Link : <http://matchon.co.th/matchon/>

 Back

[Home] [เพศ] [ครอบครัว] [ผู้สูงอายุ] [วัยรุ่น] [เลี้ยงลูก] [คลินิกเด็ก] [โรคเด็ก] [คู่มือกำเนิด] [โรคสตรี] [คลินิกคุณแม่]

[ถามโรค] [แพทย์] [สุขภาพจิต] [law] [สัตว์เลี้ยง]

สถาบันวิจัยประชากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พวกเขา

พ่อแม่ จึงต้องมีการสื่อสารเรื่องเพศที่ถูกต้องในครอบครัวให้ลูกๆ ได้เห็น สอนบทเรียนจากชีวิตจริง ตามสถานการณ์ที่เกิดขึ้น ให้เป็นแบบอย่าง ในการเกิดทักษะเพื่อการดำเนินชีวิตของพวกเขา...

เริ่มจากความรัก

พ่อแม่ต้องแสดงให้เห็นว่า พวกเขาเกิดจากความรักของพ่อและแม่ เป็นพยานรักที่ถือกำเนิดเกิดมา แต่ไม่ใช่ตามใจจนหลัง เหมีที่บางคนทำนะครับ แบบนั้นเขาเรียกว่า ความรักในทางที่ผิด

พ่อแม่ จำต้องแสดงให้เห็นว่า การที่คนสองคนชายและหญิงมีความรักความผูกพันและความเข้าใจกันนั้น เป็นอย่างไร จำไว้เลยนะครับว่า " การกระทำดีกว่าคำพูดร้อยเท่า " ไม่จำเป็นจะต้องพูดคำว่า รักต่อกันก็ได้ แต่ต้องแสดงความรักต่อกัน มีความห่วงใยซึ่งกันและกัน โดยเฉพาะในยามเจ็บป่วยและยามทุกข์ยากให้ลูกได้เห็น และช่วยกันให้กำลังใจจนฝ่าฟันอุปสรรคต่างๆ ไปได้ ลูกก็จะดูดซับเอาไว้เป็นแบบอย่าง และถ้าเขาถามว่า ทำไมพ่อแม่จึงมีกำลังใจและมานะพยายามเอาชนะโรคร้าย ใช้เจ็บและอุปสรรคต่างๆ ในชีวิตคู่ ก็ตอบไปเลยว่า เพราะ "เรารักกัน" ...สามคำสั้นๆ เท่านั้นก็พอ

พ่อควรจะเป็นแบบอย่างของพ่อบ้านที่ดี ในขณะที่แม่เป็นแบบอย่างของแม่บ้านที่ดี ในบ้านทุกคนจะต้องมอบความเป็นใหญ่ และการตัดสินใจต่างๆ ให้อยู่ในอำนาจของแม่ ขณะเดียวกัน ถ้ามีเรื่องสำคัญที่จะต้องตัดสินใจแล้ว ควรจะต้องเป็นหน้าที่การตัดสินใจของพ่อบ้าน ถ้าทุกอย่างตกลงกันได้ลงตัวแบบนี้แล้ว ก็จะเป็นแบบอย่างของวินัย

ใครๆ ก็รู้ว่า วินัยเริ่มต้นที่บ้าน

และต้องเป็น วินัยที่เกิดจากความรัก...และความเข้าใจ

พ่อแม่ต้องแสดงให้เห็นถึงความรักที่ปลอดภัยของครอบครัว ที่มีต่อพวกเขา เพื่อเป็นเกราะกำบังพวกเขาให้พ้นภัยจากความรักรักที่ไม่ปลอดภัยในวัยรุ่น

พ่อแม่ จึงต้องรู้ว่า เมื่อลูกสาวเริ่มเข้าวัยรุ่น รั้งไข่เริ่มทำงาน และมีประจำเดือนนั้น จะมีการสร้างฮอร์โมนเพศหญิงที่เรียกว่า เอสโตรเจนออกมา และฮอร์โมนดังกล่าวเป็นฮอร์โมนแห่งความรัก เมื่อลูกสาวเข้าวัยรุ่น ถ้าไม่มีความรักในครอบครัว ไม่มีครอบครัวที่มีความรักความปลอดภัยแล้ว ถ้าเธอไปได้รับความรักจากผู้ชายสักคน... เธอก็ย่อมจะรับความรักนั้นมาอยู่กับตัว

เป็นที่รู้กันดีว่า เมื่อผู้หญิงเกิดความรักแล้ว อะไรๆ ก็ยอมให้คนที่เธอรักได้หมด ไม่ว่าจะป็นหัวใจ ร่างกาย หรือเงินตรา แล้วผู้ชายที่รักเธอเล่า คุณพ่อซึ่งเป็นผู้ชายก็น่าจะทราบดีว่า ในใจที่เขายอมรักเธอในวัยหนุ่มคนองนั้น คำพูดที่บอกวว่า... ผมรักคุณ รักคุณ และผมรักคุณ นั้นแฝงไว้ในใจลึกๆ ว่า...เมื่อไรคุณจะยอมเป็นของผม ก็เมื่อลูกสาวคุณคิดว่า เขารักเธอ มากกว่าพ่อแม่รักเธอ นั่นแหละครับ!!!

ถ้าโอกาสเปิดความรักของหนุ่มสาวก็จะหลอมร่างกายและจิตใจเข้าด้วยกัน

เขาคิดหรือ???

เพราะฉะนั้น พ่อแม่ จึงต้องสอนลูกสาวให้รู้จักที่จะมีความรักที่ปลอดภัยครับ ไม่ใช่สอนให้รู้จักการมีเพศสัมพันธ์ที่ปลอดภัย และต้องสอนลูกชายให้เป็นสุภาพบุรุษเพียงพ่อที่จะมีความรักไปในทางที่ดี ไปในทางที่ช่วยเหลือเกื้อกูลกัน ในการเรียนและการทำงาน เพื่อการมีชีวิตที่ดีต่อไปในอนาคต สอนลูกชายให้รู้จักการอดทนอดกลั้นต่ออารมณ์ทางเพศที่จะเกิดขึ้น

รวมทั้งสอนการหาทางออกในการมีอารมณ์ตอบสนองต่อความต้องการตามธรรมชาติไปในทางที่ถูกที่ควรด้วย ไม่ว่าจะเป็นการเล่นกีฬา เล่นดนตรี หรือการสันทนาการอื่นๆ และรวมทั้งการสุขสมด้วยตนเอง... อย่าสอนด้วยการพูดว่ากล่าว !

มนุษย์เราทุกคนไม่ยากที่จะโดนคนว่า แต่ในสังคมที่เต็มไปด้วยความอิจฉาริษยา ไม่อยากให้ใครได้ตีรวมถึงการชอบหากคนผิด แต่ไม่ยากพูดถึงปัญหาที่เราเป็นอยู่ในปัจจุบันนี้ การหากคนผิดจะไม่เป็นประโยชน์อะไรเลย ในการสื่อสารเรื่องเพศที่ถูกต้อง

เพราะการหาคณิดนั้นง่าย... การหาแพะรับบาปก็ไม่ยาก เพียงแต่ปัญหายังคงอยู่ และไม่ได้รับการแก้ไข
เราจึงต้องหันมาแก้ไขปัญหาด้วยความรัก ความเข้าใจต่อกัน

พ่อแม่จึงต้องสอนลูกจากประสบการณ์ต่างๆ ของคนอื่นๆ ที่เกิดขึ้นในสังคม ไม่ว่าจะป็นข่าวสารต่างๆ ที่เกิดขึ้นตามหน้าหนังสือพิมพ์
หรือข่าวสารจากวิทยุและโทรทัศน์

ถามพวกเขาว่า ถ้าเป็นเขา...จะทำอย่างไรในสถานการณ์นั้นๆ รวมทั้งจะเอาตัวรอดจากสถานการณ์ที่เลวร้ายแบบนั้นได้อย่างไร ถ้าจะ
ดีแล้ว ควรจะให้เขาบอกให้ได้ว่าจะป้องกันเหตุการณ์แบบนั้นไม่ให้เกิดแก่พวกเขาได้อย่างไร

ยกตัวอย่าง ไม่นานมาไม่มีข่าวครีโคมเรื่องนักศึกษาสาววิทยาลัยครูแห่งหนึ่งที่พักอยู่ในอพาร์ทเมนต์เดียวกับเพื่อนชายที่หลงรักเธอ
เธอไม่รักด้วย ด้วยนิสัยของผู้หญิงที่ตัดไม่ขาดและอาจจะป็นเพราะไม่มีใครสอนถึงภัยอันตรายที่อาจเกิดขึ้นได้ คืนหนึ่งเธอก็ให้เขาเข้ามาใน
ของเธอ มาดูโทรทัศน์ในห้องของเธอ แล้วเธอก็เข้าไปนอนด้วยความอ่อนเพลีย เขาเห็นเธอนอนหลับอดใจไม่ไหวก็ข่มขืนเธอและด้วยอารมณ์ชั่ว
ที่กลัวความผิดก็จัดการฆ่าเธอเสีย...

เรื่องนี้อาจจะไม่เกิดขึ้น ถ้าพ่อแม่ของฝ่ายหญิงสอนให้เธอรู้จักระวังตนเอง ไม่ไว้ใจจนขนาดให้ผู้ชายเข้ามาในห้องของเธอสองรอบสอง
เพราะก็รู้ๆ อยู่ว่า การที่ผู้หญิงถูกข่มขืนนั้น ส่วนใหญ่แล้วเกิดจากคนใกล้ชิดแทบทั้งสิ้น ไม่ได้เกิดจากพวกอาชญากร ซึ่งมีโอกาสน้อยกว่า เพราะ
เธอไม่ได้รับมิตระวังตัวกับคนใกล้ชิดนั่นเอง...เรื่องน่าเศร้าเหล่านี้จึงเกิดขึ้น

และถ้าพ่อแม่ของฝ่ายชายสอนให้เขาเป็นสุภาพบุรุษ รู้จักอดทนอดกลั้น รวมทั้งเข้าใจว่า เมื่อรักใคร่แล้วต้องอาศัยความอดทน มันคง
ใจ ที่จริงแล้วสูตรสำเร็จในการจีบสาวให้ติดก็ต้องสอนด้วยว่า การจะจีบสาวให้สำเร็จนั้น ต้องอาศัยคำว่า จริงจัง จริงใจ ต่อเนื่อง เป็นระบบ และ
จริงจัง ทั้ง 5 คำนี้ ก็อาจารย์สอนผมมาเหมือนกัน ไม่ใช่ผมคิดเอง

ที่เล่ามาให้ฟังนี้ก็ป็นตัวอย่างของเพศศึกษา... และการสื่อสารเรื่องเพศที่สามารถเริ่มต้นได้ที่บ้าน เพราะเพศศึกษาไม่ใช่การสอนการมี
เพศสัมพันธ์ แต่เป็นการสอนการพัฒนาการทางเพศ รวมทั้งการมีความรัก ครอบครั้ว และคุณภาพชีวิตที่ดีต่างหาก

เพศศึกษาจึงเป็นการสอนเพื่อที่จะมี HEALTHY SEX หรือสุขภาพทางเพศที่ดี
ไม่ใช่เป็นการสอน SAFER SEX หรือการมีเพศสัมพันธ์ที่ปลอดภัย แต่อย่างเดียวน!!

(update 5 เมษายน 2002)

[ที่มา...นิตยสารสัปดาห์ ปีที่ 10 ฉบับที่ 480 วันที่ 13 - 19 ส.ค. 2544]

โดย : น.พ.พันธ์ศักดิ์ สุกระฤกษ์

URL Link : <http://207.153.208.57/weekend/>

Back

[Home] [เพศ] [ครอบครัว] [ผู้สูงวัย] [วัยรุ่น] [เลี้ยงลูก] [คลินิกเด็ก] [โรคเด็ก] [คู่สมรส] [โรคนิ่ว] [คลินิกคุณแม่]

[กามโรค] [ภัย] [สุขภาพจิต] [law] [สัตว์เลี้ยง]

ในอดีตเวลาเราจะพูดคุยเรื่องเพศศึกษานั้น คนทั่วไปมักจะนึกถึงเลยเถิดไปถึงเรื่องของเพศสัมพันธ์ หรือกิจกรรมส่วนตัวที่ผู้หญิงและผู้ชายแสดงความรักกัน ด้วยภาษา กายเสียเป็นส่วนใหญ่

ผู้หญิงกับเพศศึกษานั้น สำคัญ ฉะนี้

น.พ.พันธ์ศักดิ์ ศุกระฤกษ์

ทำให้เรื่องราวต่างๆ เกี่ยวกับเรื่องเพศกลายเป็นความลับ ต้องหลบซ่อน และเป็นของต้องห้าม ที่ไม่สามารถจะนำมาเปิดเผยได้

ผลที่ตามมาก็คือ ปัญหาทางเพศต่างๆ ที่เกิดขึ้น ไม่ว่าจะเป็นการตั้งครรภ์ที่ไม่ปรารถนา การติดเชื้อติดต่อร้ายแรงทางเพศสัมพันธ์โดยไม่ตั้งใจ เพราะไม่ได้เตรียมตัวป้องกันเอาไว้ล่วงหน้า หรือพิศواسมาดกรรมที่ปรากฏกันอยู่ในหน้าหนังสือพิมพ์ และวิทยุ โทรทัศน์กันเนืองๆ รวมทั้งการข่มขืน และการล่วงละเมิดทางเพศร้ายวันที่เกิดขึ้น ผู้ที่โชคร้ายและต้องรับเคราะห์กรรมจากความไม่รู้เท่าไม่ถึงการณ์ และผลร้ายต่างๆ ก็คือผู้หญิง

ทั้งๆ ที่ความเป็นจริงแล้ว ผู้หญิงควรจะได้รับความเกียรติ ได้รับความรัก ความนับถือ ไว้วางใจ และการปฏิบัติเพื่อสุขภาพจากฝ่ายชาย ไม่ว่าจะเป็นการครองชีวิตคู่ การแสดงความรัก ตลอดจนความสัมพันธ์ระหว่างเพศอื่นๆ อย่างเหมาะสม

เป็นที่น่ายินดีว่าในปัจจุบันผู้ชายและผู้หญิงเริ่มสนใจ ในตัวเองมากขึ้น และเรียกร้องสิทธิที่ตัวเองควรจะได้รับ และแสวงหาแนวทางที่จะทำให้การดำเนินชีวิตของตน เป็นไปในวิถีทางที่มีคุณภาพชีวิตที่ดี ซึ่งความรู้เกี่ยวกับเรื่องเพศศึกษานั้น ก็เป็นพื้นฐานอย่างหนึ่งที่จำเป็นจะต้องรู้ เมื่อไม่นานมานี้ ทางองค์การสหประชาชาติ ก็ได้ประกาศแล้วว่า การให้ความรู้ด้านเพศศึกษา เป็นส่วนหนึ่งของการวางแผนครอบครัว

ดังนั้นถ้าผู้หญิงหันมาสนใจศึกษาหาความรู้เรื่องเพศศึกษาอย่างถูกต้อง ก็จะสามารถนำไปใช้เป็นประโยชน์อย่างมากในชีวิตประจำวัน

ประการแรก : นั้นจะรู้ว่าการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ตามวัยของร่างกายนั้นเป็นปกติ หรือเปล่า ถ้าไม่ผู้หญิงต้องมีประจำเดือน ประจำเดือนเป็นของเสียจริงหรือ การมีประจำเดือน จะต้องเกิดจากการตกไข่หรือเปล่านั้น ประจำเดือนมาแล้ว ร่างกายจะเหี่ยวไปหรือไม่ ทำไมวัยหมดประจำเดือนหรือวัยทอง ถึงเกิดอาการเพี้ยนต่างๆ ขึ้นมาจนคนเรียกว่า เลือดจะไปลมจะมา ฯลฯ และถ้ามันไม่เป็นไปเหมือนกับที่เราเรียนรู้มาก็จะได้ว่า เออ! มันผิดปกตินะ จะได้ไปปรึกษาแพทย์หรือผู้มีความรู้ต่อไปได้ และได้รับการดูแลรักษาแต่เนิ่นๆ

ประการที่สอง : คือเวลาจะคบหาสมาคมกับเพศตรงข้าม จะได้ว่า เออ! ร่างกายผู้ชายมันมีสรีระรูปร่างอย่างไร การเปลี่ยนแปลงตามวัย และฮอร์โมนเพศชายมันเป็นอย่างไร เวลาผู้ชายจะเกิดอารมณ์เพศนั้น จะแสดงอาการอะไรก่อน ระยะเวลาผู้ชายวัยนั้นจะมีความสนใจในผู้หญิงด้านไหน เพื่อความปลอดภัยของตนเอง จะได้ไม่ผลั้งผลอใจ ไปมีอะไรโดยที่ยังไม่พร้อม ควรจะวางตัวอย่างไรต่อหน้าเพศตรงข้าม รวมทั้งสามารถแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าได้ทันท่วงที

ประการที่สาม : คือ ผู้ที่มีความรู้เรื่องเพศศึกษาอย่างถูกต้อง สามารถที่จะสะกดกลิ่นอารมณ์เพศได้ รู้ว่าช่วงเวลาไหนของรอบเดือน ที่ตัวเองจะมีอารมณ์และความต้องการสูงขึ้น จะได้หลีกเลี่ยงการไปมีเพศสัมพันธ์โดยบังเอิญหรือไม่ตั้งใจ แต่ถ้าเป็นคู่ของตนเองก็จะได้รู้ว่าเวลาอะไรควรจะเป็นเวลาที่สนิทชิดใกล้ ไม่ว่าจะมึนเพื่อการทำมาหากินเป็นโซ่คล้องใจก็ตาม

ประการที่สี่ : คือเพื่อเป็นแนวทาง ที่จะรู้ถึงการมีความสัมพันธ์ทางเพศที่ปลอดภัย ทั้งจากการติดต่อทางเพศสัมพันธ์ หรือการตั้งครรภ์โดยไม่พึงประสงค์ รวมทั้งรู้ถึงการเลือกวิธีคุมกำเนิดที่เหมาะสมกับวัย และสภาพร่างกาย

นอกจากนี้ จะทราบได้ว่าเพศศึกษาหมายถึง การศึกษาหรือค้นคว้าในแนวทางที่ทำให้กามารมณ์ในชีวิตคู่ นั้น เป็นเรื่องที่เกิดจากความรัก ความผูกพัน และทำอย่างไร กามารมณ์จะไม่ไขว่คว้าไปหาคนอื่นอีกต่อไป มีวิธีการปรับปรุงกามารมณ์ซึ่งเป็นสีสนของความรักในชีวิตคู่อย่างไร รวมทั้งผู้ที่อยู่เป็นโสดจะมีทางออกอย่างไรเมื่อเกิดความต้องการทางเพศ เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตให้เป็นปกติสุข

เพราะองค์การอนามัยโลกก็ได้ให้ความตั้งใจต่อประชากรโลกแล้วว่า จะให้ทุกคนมีสุขภาพที่ดีใน พ.ศ. 2543 หรือ **HEALTH FOR ALL BY THE YEAR 2000** ซึ่ง สุขอนามัยทางเพศ หรือ **SEXUAL HEALTH** ก็เป็นส่วนหนึ่งของการมีสุขภาพที่ดีด้วย เพราะเช็ทซ์ที่ดีนั้น เป็นส่วนหนึ่งของคุณภาพชีวิตในศตวรรษหน้า

เหตุที่วิชาเพศศึกษาถูกมองข้ามมาโดยตลอด เพราะคาดเดากันว่าหากสอนแล้วจะสร้างความเสื่อมถอยทางศีลธรรม หรือเป็นการชี้โพรงให้กระรอก ทั้งๆที่ในความจริงแล้ว เพศศึกษามีความสำคัญต่อบุคคลที่อยู่ในช่วงหัวเลี้ยวหัวต่อของชีวิต โดยเฉพาะวัยรุ่นและวัยกลางคนเป็นอย่างยิ่ง

ถ้าวัยรุ่นไม่สามารถฝ่าด่านความสนใจและอยากลองรักดูสักครั้ง โดยไม่มีความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้องและเตรียมตัวไว้ก่อน ก็อาจจะได้ลูกที่ไม่พึงประสงค์หรือโรคร้ายที่โดยไม่ตั้งใจ ทำให้ชีวิตไม่สามารถฟันฝ่าอุปสรรคไปประสบความสำเร็จ ในการเรียน และการทำงานได้

ถ้าในวัยกลางคนไม่เข้าใจการเปลี่ยนแปลงของร่างกาย อารมณ์ และระดับฮอร์โมนเพศของทั้งตนเองและคู่ครอง ก็จะทำให้เกิดความไม่สมดุลในการตอบสนองทางเพศ อันนำไปสู่ความแตกร้างของครอบครัวหรือเกิดปัญหา **MIDLIFE CRISIS** หรือภาวะวิกฤติในวัยกลางคนขึ้นได้

ผู้หญิงกับเพศศึกษาจึงเป็นเรื่องที่ทุกคนต้องหันมาให้ความสนใจ เพราะจากการศึกษาวิจัยพบว่า ความรู้ทางด้านเพศของผู้หญิงนั้น ร้อยละ 23 ได้จากคู่มือ ร้อยละ 24 ได้ความรู้จากเพื่อน ร้อยละ 18 ได้ความรู้จากหนังสือ โดยที่การสอนเพศศึกษาในโรงเรียนนั้น ให้ความรู้แก่ผู้หญิงเพียงร้อยละ 14 เท่านั้น และพึงพาคำรู้ด้านเพศศึกษา จากพ่อแม่เพียงร้อยละ 16 เท่านั้น โดยที่แม่ให้ความรู้ร้อยละ 14 ส่วนพ่อให้ความรู้เพียงร้อยละ 2 เท่านั้น

เมื่อเป็นเช่นนี้แล้วความรู้ทางด้านเพศศึกษาที่ได้ บางครั้งจึงยังไม่ถูกต้องตามที่ควรจะเป็น เพราะมักจะได้รับการบอกเล่า บอกต่อของเพื่อนๆ และคูรัก ทำให้ความเชื่อผิดๆ เกี่ยวกับเรื่องต่างๆ ทางเพศเกิดขึ้นได้มากมายในสังคมเรา อันนำไปสู่ปัญหาต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นด้านครอบครัว การงาน และการคบหากัน ในระหว่างเพศหรือเพศเดียวกัน

โดยเฉพาะในปัจจุบันโอกาสที่จะมีความสัมพันธ์ระหว่างเพศ โดยไม่ได้ตั้งใจ (CASUAL SEX) มีมากขึ้น ผู้หญิงจึงต้องเตรียมการที่จะมีเพศสัมพันธ์ที่ปลอดภัยหรือ SAFER SEX เพื่อป้องกันไม่ให้ตัวเองติดโรคร้ายที่อาจจะถึงชีวิตจากอารมณ์รักใคร่เพียงชั่วคราว เพราะคนเราต้องรู้จักป้องกันตัวเองเหมือนสุภาพสตรีที่ว่า ดนเป็นที่พึ่งแห่งตน แล้วปัญหาต่างๆ ทางเพศที่จะเกิดขึ้นก็จะลดลง

นอกจากนี้ในฐานะคนแม่ยุค ค.ศ. 2000 ที่จะถึงในเวลาอันใกล้นี้ ประโยชน์ในการหาความรู้ในด้านเพศศึกษาที่ถูกต้อง ก็จะช่วยทำให้เป็นหัวเรี่ยวหัวแรง ในการให้ความรู้ที่ถูกต้องแก่ลูกๆ วัยรุ่นอันเป็นที่รักสมกับที่มีคนพูดว่า ความรู้เริ่มต้นที่บ้าน เพื่อที่จะทำความเข้าใจกับวัยรุ่นให้ได้ว่า

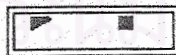
- การเปลี่ยนแปลงของร่างกายและอารมณ์เมื่อเข้าสู่วัยรุ่นเป็นอย่างไร โดยอาศัยประสบการณ์ของตนเองในอดีตกับเรื่องที่เรียนรู้
- ความรู้และกามารมณ์เป็นเรื่องปกติธรรมชาติ แต่มีแนวทางในการมีความรักที่ปลอดภัยอย่างไร รวมทั้งการปรับตัวให้เข้ากับขนบธรรมเนียมประเพณีที่ต่างของ ไทย
- การมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรไม่ใช่เรื่องผิดบาป แต่เป็นการเสี่ยงภัยถ้าไม่มีการเตรียมตัว
- เมื่อเกิดมีอารมณ์เพศจะมีทางออกอย่างไร เช่น การออกกำลังกาย การหกลีเลี้ยง โอกาสที่จะนำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัย

ทั้งหมดนั้นถ้าผู้หญิงศึกษาอย่างถูกต้องแล้วครอบครัวก็จะเป็นสุข ผู้หญิงกับเพศศึกษาจึงสำคัญถ้วนประการจะนี้

[[BACK TO LIST](#)]

[[Home](#)] [[เพศ](#)] [[ครอบครัว](#)] [[ผู้สู้งวัย](#)] [[วัยรุ่น](#)] [[คุมกำเนิด](#)] [[โรคสตรี](#)] [[กามโรค](#)] [[เกย์](#)] [[law](#)]

[คัดลอกจากเนชั่นสุดสัปดาห์ ปีที่ 8 ฉบับที่ 375 วันที่ 12-18 สิงหาคม 2542
 ขอบคุนเนชั่นสุดสัปดาห์ ที่อนุญาตให้นำมาเผยแพร่]

สติ นึก กัก

บทความเกี่ยวกับเพศศึกษา

เพศศึกษา...ประสาวัยรุ่นยุคสหประชา

ฉบับเลขที่ - 391 [Date : 06 ...]

พิมพ์ | ส่งมัลติ

เพศศึกษา... ประสาวัยรุ่นยุค สหประชา

เพศศึกษา (Sex education) หมายถึง การสอนหรือการให้ความรู้ทางเพศ ซึ่งมีเนื้อหาเกี่ยวกับการเจริญเติบโต พัฒนาการและบุคลิกภาพ สุขปฏิบัติ เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ เจตคติที่ดี หรือความรู้สึกที่ดี ในเรื่องธรรมชาติทางเพศ พฤติกรรมทางเพศซึ่งเกี่ยวข้องกับสุขภาพ สวัสดิ์ และมนุษยสัมพันธ์ที่ดีงามระหว่างกัน ทั้งด้านสังคมส่วนตัวและส่วนรวม

เพศศึกษาเป็นเรื่องที่สำคัญเกี่ยวข้องกับชีวิตมนุษย์เป็นอย่างมากและเป็นส่วนสำคัญของบุคลิกภาพมีอิทธิพลต่อพัฒนาการด้านร่างกาย จิต การปรับตัวเข้ากับสังคม ปัญหาครอบครัวและปัญหาสังคมอื่นๆ อีกมากมายที่เกิดขึ้นทุกวันนี้ส่วนใหญ่ล้วนมีพื้นฐานมาจากเรื่อง "เพศ" อาทิเช่น ความสับสนในบทบาทของแต่ละเพศ (เกย์, เลสเบียน, ไบเซ็กส์ชวล) การคบเพื่อนทางเพศ, การมีเพศสัมพันธ์ก่อนการสมรส, การตั้งครรภ์ที่ไม่พึงปรารถนา, ความสัมพันธ์ฉันท์สามี-ภรรยา รวมทั้งการมีเจตคติความเชื่อ และค่านิยมที่ผิดเกี่ยวกับเรื่องเพศ

ปัญหาทางเพศต่างๆ ที่เกิดขึ้นสืบเนื่องมาจากสภาพสังคม และสิ่งแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไปตามอิทธิพลของอารยธรรมตะวันตก และสาเหตุส่วนหนึ่งที่ทำให้เกิดปัญหาทางเพศ คือ การขาดความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องในเรื่องเพศศึกษา หรือได้รับความรู้ในการแก้ปัญหาทางเพศที่ไม่ถูกต้องเฉพาะวัยรุ่น ซึ่งเป็นวัยที่ได้รับอิทธิพลจากแรงผลักดันของธรรมชาติทางเพศอย่างมาก วัยนี้มีการเปลี่ยนแปลงทั้งร่างกายและจิตใจ อารมณ์ และสัญชาตญาณก้าวสู่วุฒิภาวะทางเพศ และยังเป็นแรงผลักดันทำให้ลักษณะทางเพศชายและหญิงเจริญมากพอที่จะทำหน้าที่ได้ตามธรรมชาติ และยังเป็นแรงทำให้เกิดอารมณ์ทางเพศด้วย ระยะนี้วัยรุ่นจะมีความสนใจในเรื่องเพศสูง สนใจเพศตรงกันข้าม อยากรู้ในสิ่งแปลกใหม่ อยากทดลอง และมีการเรียนรู้จากกลุ่มเพื่อน, รุ่นพี่, และสื่อสารมวลชน ทั้งในรูปของนิตยสาร, หนังสือพิมพ์, วิทยุทัศน์, ภาพยนตร์ หรือจากหญิงให้บริการทางเพศ ผลที่ได้รับคือ วัยข้อมูลไม่ครบถ้วน และคลาดเคลื่อนจากความเป็นจริงมาก ทำให้เกิดความเข้าใจที่ไม่ถูกต้องและก่อให้เกิดปัญหาพฤติกรรมทางเพศในวัยรุ่นตามมา

วิทยาการก้าวหน้า : เพศศึกษาโฉมใหม่

โฉมหน้าของเพศศึกษาสมัยใหม่ จึงมุ่งหวังที่จะเห็นการเปลี่ยนแปลงในเรื่องเพศศึกษาของสังคมไทยดังนี้คือ

- ผู้ใหญ่เข้าใจและยอมรับว่าผู้เยาว์ทุกวัยเป็นผู้มีเพศ และมีความต้องการเกี่ยวกับเพศวัยของเขา
- จุดประสงค์ที่สำคัญของเพศศึกษา มิใช่เพื่อความคุมแ่ลวาดันการแสดงออกทางเพศทั้งหมดแต่เพื่อชี้ให้เห็นว่ามีวิธีการและหนทางมากมายให้เราใช้เพศของเราทำให้ชีวิตสมบูรณ์เี่ยมเอิบและสมประสงค์มากขึ้น

- เพศศึกษาเป็นการศึกษาจริงๆ ไม่ใช่การบังคับให้เชื่อฟังกฎเกณฑ์ทางศีลธรรม แต่ต้องช่วยให้เยาวชนมีความรู้ เจตคติ และทักษะที่จะช่วยเลือกและตัดสินใจด้วยตนเองด้วยสติปัญญา
- เพศศึกษาต้องช่วยให้แต่ละคนเข้าใจถึงการเกี่ยวเนื่องของเพศกับการพัฒนาและความเป็นอยู่ของสังคม
- ผู้ใหญ่ต้องการเพศศึกษาเช่นกัน เพื่อให้ชีวิตทางด้านเพศและชีวิตสมรสของตนเป็นที่พึงพอใจเพื่อลดช่องว่างระหว่างวัย และเพื่อให้เกิดกาให้มีการเปลี่ยนแปลงในการแก้ไขเจตคติ, ค่านิยม, การศึกษา และกฎหมายที่เกี่ยวกับเพศให้เหมาะสมกับยุคสมัยและสังคมที่เปลี่ยนไป
- ผู้ให้ความรู้เกี่ยวกับเพศ ยึดหลักว่า มนุษย์ทุกคนมีสิทธิเลือกและตัดสินใจด้วยตนเองและด้วยสติปัญญาอย่างฉลาด มิใช่ปล่อยให้ทุกอย่างเผลวแรงผลักดันภายในตน หรือการชักชวน, ยั่วยุ

เพศศึกษาประจำวัยรุ่น : อย่างไรดี ?

การให้ความรู้เรื่องเพศสำหรับวัยรุ่นอายุขุมนี้ ควรประกอบด้วย ความเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงของร่างกายและชีวภาพทางเคมี รวมถึงกาตัวเพื่อสุขภาพอนามัยทางเพศ การวางตัวและการสร้างความสัมพันธ์กับเพศตรงข้าม และการสร้างเจตคติทางเพศที่ถูกต้องเหมาะสม

1. ความรู้ด้านร่างกายและชีวภาพทางเพศ

เพศหญิง ควรได้รับความรู้เกี่ยวกับร่างกายและการปฏิบัติตัวดังนี้

เต้านม : เป็นส่วนหนึ่งของอวัยวะเพศหญิง เพื่อทำหน้าที่สร้างน้ำนมสำหรับเลี้ยงลูก เมื่อเข้าสู่วัยรุ่น เต้านมจะค่อยๆ ขยายใหญ่ขึ้น ซึ่งเป็นจากอิทธิพลของฮอร์โมนเพศหญิง

เต้านมอาจจะมีขนาดใหญ่หรือเล็กก็ได้ขึ้นอยู่กับรูปร่างและพันธุกรรมจึงไม่ควรกังวลใจ ควรปรึกษามารดาหรือญาติผู้หญิงเกี่ยวกับการเลือกของยกทรงให้เหมาะสม เพื่อช่วยเสริมสร้างความมั่นใจแก่เด็กหญิง

นอกจากนี้เต้านมยังเป็นสัญลักษณ์ของเพศหญิงและดึงดูดความสนใจแก่เพศตรงข้าม เจ้านมเมื่อถูกสัมผัสกระตุ้นจะทำให้เกิดความรู้สึกทางเพศหญิงควรระมัดระวังมิให้มีการแตะต้องสัมผัส อันอาจจะเป็นหนทางนำไปสู่การเกิดอารมณ์ทางเพศได้ การรักษาความสะอาดอาบหน้าชำระร่างกายปกติ ถ้าอากาศแห้งให้ใช้เบบี้ออยล์หรือโลชั่นอ่อนๆ ทาได้เหมือนผิวหนังทั่วๆ ไป

อวัยวะสืบพันธุ์เพศหญิง ประกอบด้วย

- อวัยวะสืบพันธุ์ภายใน ได้แก่ รังไข่, ท่อมดลูก, มดลูก และช่องคลอด
- อวัยวะสืบพันธุ์ภายนอก ได้แก่ เนินหัวเหน่า, แคมใหญ่, แคมเล็ก, คริสตอริส, เวติสบูล, ปากช่องคลอด, เยื่อพรหมจารี และต่อมบาร์โธลิน

ไข่ : เป็นเซลล์เพศหญิงอยู่ในรังไข่ ไข่จะสุกเดือนละ 1 ฟอง และเดินทางไปตามท่อมดลูกถ้าผสมกับตัวอสุจิของเพศชายจะทำให้เกิดการตั้ง

เมื่อเข้าสู่วัยรุ่น อวัยวะสืบพันธุ์เหล่านี้จะเติบโตมาก เพื่อเตรียมพร้อมสำหรับการสืบพันธุ์ จะสังเกตได้จากการมีขนขึ้นบริเวณหัวเหน่า, การเดือน โดยทั่วไปเด็กหญิงจะเข้าสู่วัยแคสสาว เมื่ออายุอยู่ระหว่าง 11-15 ปี เด็กหญิงจะเริ่มมีประจำเดือนครั้งแรก ซึ่งจะช้าหรือเร็วขึ้นอยู่กับกรรมพันธุ์สุขภาพร่างกาย และสภาวะแวดล้อม ซึ่งกาเปลี่ยนแปลงนี้เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติ โสติดประจำเดือนเกิดจากอิทธิพลของฮอร์โมนเพศหญิงทำ

ลอกหลุดตัวของหนังเยื่อบุมดลูก เมื่อไข่ไม่ถูกผสมและไม่ฝังตัว ไข่ไข่เลือดเสียแต่ประการใด

การรักษาความสะอาด อาบน้ำชำระร่างกายตามปกติ ไม่ควรใช้น้ำหรือน้ำยาฆ่าเชื้อโรคสวนล้างภายในช่องคลอด เพราะอาจทำให้เกิดเชื้อใน
ควรวเปลี่ยนผ้าอนามัยบ่อยๆ เพื่อให้ไม่มีกลิ่นอับหมักหมม อวัยวะสืบพันธุ์ภายนอกของเพศหญิงจะไวต่อการสัมผัสกระตุ้นมาก เรียกว่า "จุดไวสว
รุษหญิงควรจะมีตระวังในการคบเพื่อนต่างเพศ วางตัวให้เหมาะสม ไม่อยู่ใกล้ชิดกันตามลำพังในที่ลับคานคน เพราะการแตะต้องสัมผัสจะเป็นการก
ความรู้สึกทางเพศและอาจนำไปสู่ความต้องการทางเพศและเกิดมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรได้

เพศชาย ควรให้คำแนะนำเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงทางร่างกายในวัยรุ่น ดังนี้

ระบบสืบพันธุ์ทางเพศชาย ประกอบด้วย

- อวัยวะสืบพันธุ์ภายใน ได้แก่ ท่อส่งอสุจิ, ถุงผลิตน้ำหล่อเลี้ยงอสุจิ, ท่อหลังน้ำกามและต่อมลูกหมาก
- อวัยวะสืบพันธุ์ภายนอกหรืออวัยวะเพศ ได้แก่ ลูกอัณฑะ, ร่องเก็บอสุจิซึ่งอยู่ภายในถุงอัณฑะและองคชาติ

น้ำอสุจิ : เป็นของเหลวสีขาวขุ่น ซึ่งหลั่งออกมาจากองคชาติขณะมีความสุขสุดขีดทางเพศ ประกอบด้วยตัวอสุจิและของเหลวที่ผลิตจาก
ตัวอสุจิ

ตัวอสุจิ : เป็นเซลล์ของชายสำหรับการผสมกับไข่ของหญิงเพื่อกำเนิดเป็นทารก เมื่อชายมีการตื่นตัวทางเพศ หรือเมื่อมีเพศสัมพันธ์ ตัวอสุ
ออกมาพร้อมกับน้ำอสุจิทางองคชาติ

เมื่อเด็กชายเข้าสู่วัยเจริญพันธุ์จะเริ่มมีขนขึ้นบริเวณหัวหน่าวและรักแร้ ขนาดของลูกอัณฑะจะขยายตัวใหญ่ขึ้น องคชาติจะยาวและใหญ่ขึ้นด
จากนี้จะเริ่มมีการหลั่งน้ำอสุจิ (ฝันเปียก) เกิดขึ้นได้ ซึ่งเหล่านี้เป็นอิทธิพลของฮอร์โมนเพศชาย การกระตุ้นด้วยการสัมผัส จับต้อง ญ์องคชาติ จะ
องคชาติแข็งตัว ทำให้เกิดอารมณ์ทางเพศและความพึงพอใจทางเพศจนถึงจุดสุดยอดและหลั่งน้ำอสุจิออกมาได้ การรักษาความสะอาด อาบน้ำชำระ
ตามปกติ

2. อนามัยทางเพศ

สัญชาตญาณทางเพศและความต้องการทางเพศเป็นเพศศึกษาด้านพัฒนาการของเพศที่วัยรุ่นควรเข้าใจ เมื่อเด็กเข้าสู่วัยรุ่นร่างกายจะมีกา
ของฮอร์โมนเพศ ซึ่งนอกจากจะทำให้วัยรุ่นเพศเจริญเติบโตแล้ว
ยังมีผลทำให้เกิดความรู้สึกทางเพศขึ้นด้วย

ความรู้สึกนี้เป็นธรรมชาติของวัยรุ่นทุกคน แต่วัยรุ่นเป็นวัยที่ยังไม่สมควรมีเพศสัมพันธ์จึงควรเรียนรู้จักวิธีระบายแรงขับทางเพศออกอย่าง
สม โดยการหาสิ่งอื่นทำเพื่อลดความต้องการทางเพศลง เช่น

การเล่นกีฬา การออกกำลังกาย การมีงานอดิเรกที่จะช่วยให้วัยรุ่นไม่ว่างอยู่กับตัวเองและหมกหมุ่นทางเพศมากเกินไป หากได้ปฏิบัติตามที่กล่าวม
ยังมีความต้องการทางเพศอยู่ การช่วยเหลือตัวเองหรือการสำเร็จความใคร่ด้วยตนเองเป็นวิธีระบายออกทางเพศอย่างเหมาะสมและสามารถกระทำใ
ปก๊อ กัยทั้งชายและหญิง

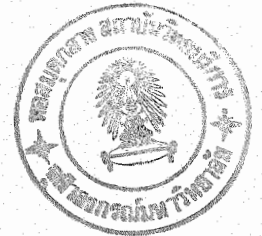
วัยรุ่นชายและหญิงจะมีความสนใจซึ่งกันและกัน หากความสัมพันธ์อยู่ในขอบเขตของความเป็นเพื่อนก็ไม่มื่ออะไรที่น่าเสียหาย สิ่งสำคัญก็คือ
ต้องรู้จักวางตัวไม่ใกล้ชิดกับเพศตรงข้ามเกินไปหรืออยู่กันสองต่อสองในที่ลับคานคน วัยนี้มักมีปัญหากับพ่อแม่ เพราะรู้สึกว่าคุณแม่ควบคุมบังคับคน
เกินไป ซึ่งมักเนื่องมาจากความกลัวว่าเด็กวัยรุ่นจะประพฤติกินขอบเขต และเกิดการล่วงเกินทางเพศขึ้น

3. ด้านสังคมและการปรับตัวทางเพศ

วัยรุ่นควรต้องระมัดระวังในการคบเพื่อนต่างเพศและวางตัวให้เหมาะสม ไม่อยู่ใกล้ชิดกันตามลำพังในที่ลับตาคน เพราะการแตะต้องสัมผัส กอดจูบก็จะเป็นการกระตุ้นความรู้สึกทางเพศและอาจนำไปสู่ความต้องการทางเพศได้มาก มีบริเวณร่างกายหลายแห่งซึ่งเป็นจุดกระตุ้นความต้องการ เพศให้มากขึ้น เรียกว่า "จุดไวสวาท" เป็นจุดที่เพศหญิงควรระมัดระวังมิให้มีการแตะต้องสัมผัส ได้แก่ เต้านม อวัยวะเพศโดยเฉพาะบริเวณปากช่อง และคลิตอริส

สำหรับชายควรจะเป็นบริเวณอวัยวะสืบพันธุ์โดยเฉพาะที่องคชาติ แต่อย่างไรก็ตามไม่ว่าจุดสัมผัสจะเป็นริมฝีปาก ใบหู ซอกคอ หน้าขา หรือบริเวณอื่นๆ บางคนก็อาจเกิดความรู้สึกทางเพศได้ ดังนั้นวัยรุ่นเมื่อมีแรงขับดันทางเพศ มีความต้องการทางเพศ จึงควรรหาทางระบายออกทาง เช่น ไปเล่นกีฬา ออกกำลังกาย หางานอดิเรกทำ เพื่อที่จะได้ไม่หมกมุ่นแต่ในเรื่องเพศ ถ้ายังมีความต้องการอยู่จึงหาทางระบายความรู้สึกทางเพศต่อ เหมาะสมตามที่กล่าวมาแล้ว

สารพันปัญหาเรื่องเข้าใจผิดเกี่ยวกับเพศ

๓ การมีประจำเดือนเป็นอาการผิดปกติหรือเป็นโรคอย่างหนึ่งของผู้หญิง คุณเข้าใจผิด

การมีประจำเดือนเป็นธรรมชาติอย่างหนึ่งของผู้หญิงที่เข้าสู่วัยรุ่น ซึ่งแสดงว่าร่างกายพร้อมที่จะให้กำเนิดทารกได้ ประจำเดือนมดลูกที่สลายตัวปนกับโลหิตออกมา เมื่อไม่มีการผสมพันธุ์เกิดขึ้นในเดือนนั้น

๓ การมีฝันเปียกของผู้ชาย เป็นความผิดปกติ หน้าอับอาย คุณเข้าใจผิด

การมีฝันเปียก เป็นการเคลื่อนที่ของน้ำอสุจิออกมาทางอวัยวะเพศขณะนอนหลับ เป็นวิธีผ่อนคลายความตึงเครียดทางเพศหรือการตามธรรมชาติวิธีหนึ่ง ซึ่งไม่ใช่ความผิดปกติแต่อย่างใด

๓ การสำเร็จความใคร่ด้วยตนเองบ่อยๆ จะทำให้จิตใจไม่ปกติ หรือเป็นโรคจิตประสาทได้ คุณเข้าใจผิด

การสำเร็จความใคร่ด้วยตนเองเป็นกระบวนการระบายความเครียดทางเพศวิธีหนึ่ง ถ้าไม่ทำให้มากเกินไป จะไม่ทำให้จิตใจเปลี่ยนแต่อย่างใด บางคนที่ทำแล้วเกิดจิตใจไม่ปกติ อาจเป็นเพราะว่าสิ่งที่ตนเองทำนั้นผิด แต่ก็อดทำไม่ได้เพราะธรรมชาติเรียกร้อง ทำให้เกิดความรู้สึกกังวล และเป็นปมด้อย แต่ถ้าได้รับการอธิบายให้เข้าใจถูกต้อง อาการก็จะหายไปเอง

๓ การสอนเพศศึกษาจะทำให้เด็กอยากลองในเรื่องเพศ เป็นการชี้โพรงให้กระรอก คุณเข้าใจผิด

การชี้โพรงให้กระรอก หมายถึง การชี้ช่องทางให้บุคคลกระทำในสิ่งที่สังคมไม่ถึงปรารถนา แต่ในความเป็นจริงจุดมุ่งหมายของภาคการศึกษา เป็นการชี้หน้ให้บุคคลเกิดความรู้สึกความเข้าใจและสามารถประพฤติตนในสิ่งที่สังคมปรารถนา การสอนเพศศึกษาเป็นที่ยอมรับโดยทั่วไปว่าช่วยเด็กลดการอยากลอง หรือลองผิดลองถูกในเรื่องเพศ เนื่องจากเขาสามารถศึกษาเล่าเรียนและทราบคำตอบในสิ่งที่สงสัยและข้องใจ หวังเรียนได้มากพอสมควร และความรู้สึกความเข้าใจที่ถูกต้องในเรื่องเพศ จะช่วยให้เขายอมรับข้อจำกัดและกฎเกณฑ์ทางสังคมได้ดียิ่งขึ้น

ข้อสงสัยและคำถามต่างๆ เหล่านี้เป็นเพียงส่วนหนึ่งเท่านั้น ยังมีอื่นๆ อีกมากมายที่ค้างคาใจเหล่าวัยรุ่น วัยรุ่นทั้งหลาย หรือแม้แต่วัยรุ่นหรือกล่าวโดยสรุปทุกวัย ต่างมีความต้องการเพศศึกษาทั้งสิ้น

ถึงเวลาของการเรียนรู้เรื่องเพศอย่างถูกต้องและจริงจังเสียทีแล้ว

อ.พิมพ์สุรางค์ เตชะบุญเส้า

ผศ.นพ.พิทยา จา

เอกสารอ้างอิง

1. สุราลี โสมประยูร, วรณิ โสมประยูร. เพศศึกษา พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช ; 2531.
2. สุวัฒนา อารีพรรค. อิทธิพลต่อพฤติกรรมเกี่ยวกับเพศของนักเรียนวัยรุ่น ใน : เอกสารการสอนชุดวิชาพฤติกรรมวัยรุ่น หน่วยที่ 13. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 1 นนทบุรี. โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช; 2532.
3. วิมลดา ปิยะศิลป์. ครอบครัวยุคใหม่วัยรุ่น ใน : คณะอนุกรรมการด้านครอบครัว สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี. บรรณาธิการพัฒนาครอบครัว. กรุงเทพฯ : อมรินทร์ แอนด์พับลิชชิ่ง ; 2540 : 123-166.
4. อเนก อารีพรรค, สุวัฒนา อารีพรรค. เรียนรู้เรื่องเพศ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ; 2525 : 39-62
5. เพ็ญศรี พิชัยสนธิ, ระวีวรรณ แสงฉาย, ครอบครัวยุคใหม่กับเพศศึกษา ใน : คณะอนุกรรมการด้านครอบครัว สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี. บรรณาธิการ การพัฒนาครอบครัว กรุงเทพฯ : อมรินทร์พริ้นติ้ง แอนด์ พับลิชชิ่ง ; 2540 : 65-84

โดย : อ.พิมพ์สุรางค์ เตชะบุญเส้า, ผศ.นพ.พิทยา จารุพนผล

URL Link : http://www.clinicrak.com/sexeducation/sexed_sexeducation02.html

← Back

[Home] [เพศ] [ครอบครัว] [ผู้สูงอายุ] [วัยรุ่น] [เลี้ยงลูก] [คลินิกเด็ก] [โรคเด็ก] [คู่มือทันต] [โรคสตรี] [คลินิกคุณแม่]

[กรมโรค] [แพทย์] [สุรภาพจิต] [law] [สัตว์เลี้ยง] ↗

ข้อสงสัยและคำถามต่างๆ เหล่านี้เป็นเพียงส่วนหนึ่งเท่านั้น ยังมีอื่นๆ อีกมากมายที่ค้างคาใจเหล่าวัยรุ่น วัยรุ่นทั้งหลาย หรือแม้แต่วัยรุ่นามหรือกล่าวโดยสรุปทุกวัย ต่างมีความต้องการเพศศึกษาทั้งสิ้น

ถึงเวลาของการเรียนรู้เรื่องเพศอย่างถูกต้องและจริงจังเสียทีแล้ว

อ.พิมพ์สุรางค์ เคะบุญเส
ผศ.นพ.พิทยา จา

เอกสารอ้างอิง

1. สุชาติ โสมประยูร, วรณี โสมประยูร. เพศศึกษา พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช ; 2531.
2. สุวัฒนา อารีพรรค, อธิรพลต่อพฤติกรรมการเกี่ยวกับเพศของนักเรียนวัยรุ่น ใน : เอกสารการสนทนาวิชาการพฤติกรรมวัยรุ่น หน้าที่ 13. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 1 นนทบุรี. โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช; 2532.
3. วินัดดา ปิยะศิลป์, ครอบครักรักวัยรุ่น ใน : คณะอนุกรรมการด้านครอบครัว สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี. บรรณาธิการการพัฒนาคครอบครัว. กรุงเทพฯ : อมริคิง แอนด์พบลิตซิง ; 2540 : 123-166.
4. อนเนก อารีพรรค, สุวัฒนา อารีพรรค. เรียนรู้เรื่องเพศ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ; 2525 : 39-62
5. เพ็ญศรี พิชัยสนธิ, ระวีวรรณ แสงฉาย, ครอบครัวกับเพศศึกษา ใน : คณะอนุกรรมการด้านครอบครัว สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี. บรรณาธิการ การพัฒนาครอบครัว. กรุงเทพฯ : อมรินทร์พริ้นติ้ง แอนด์ พบลิตซิง ; 2540 : 65-84

โดย : อ.พิมพ์สุรางค์ เคะบุญเสริมศักดิ์, ผศ.นพ.พิทยา จารุพูนผล

URL Link : http://www.clinicrak.com/sexeducation/sexed_sexeducation02.html

← Back

[Home] [เพศ] [ครอบครัว] [ผู้สูงอายุ] [วัยรุ่น] [เลี้ยงลูก] [คลินิกเด็ก] [โรคเด็ก] [คุมกำเนิด] [โรคสตรี] [คลินิกคุณแม่]

[กามโรค] [เภย] [สุขภาพจิต] [law] [สัตว์เลี้ยง]

คลื่นรัก

บทความเกี่ยวกับ เพศศึกษา

เพศศึกษาในเด็ก สอนหนูให้รู้จักรัก

ฉบับเดือนกุมภาพันธ์ - 918 [Date : 04 ธ.ค.]

ฉบับพิมพ์ | ส่งเมลล์

เพศศึกษาในเด็ก

สอน ให้ หนู รู้ จัก รัก

ประสบการณ์จากหลาย ๆ เหตุการณ์ บอกให้เราว่าการให้ความรู้เกี่ยวกับเพศศึกษาอย่างถูกต้องนั้น น่าจะช่วยให้ปัญหาต่างๆ ที่เกิดกับวัยรุ่นเบาบางลงได้ โดยเฉพาะการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร สาทล เจริญ มีรายงานเกี่ยวกับความจำเป็น ที่จะต้องมีการเรียนการเกี่ยวกับเรื่องนี้

เหตุการณ์เหล่านี้เกิดขึ้นได้เสมอ...

...มีนักวิจัยท่านหนึ่งเดินไปแถวสวนจตุจักร เห็นชายแก่คนหนึ่ง กำลังอาบน้ำให้หลานสาว เมื่อพิจารณาดูก็รู้ว่าชายแก่คนนั้นไม่ปกติ เขาไม่ได้อาบน้ำให้เด็ก แต่เอามือลูบอวัยวะเด็ก ก็ลอยจินตนาการไปทีไหนสักแห่งหนึ่ง...

...มีเด็กคนหนึ่งชอบเปิดกางเกงเพื่อนผู้ชาย แล้วดูอวัยวะของเพื่อน ครูเห็นก็ตกใจ สาธารารเรื่อง พบสาเหตุเพราะว่าไม่เจอวิธีโอเอ็กซ์ของพ่อแม่

ห้อง หรือเด็กผู้ชายชวนน้องสาวมาดูวิดีโอทางเพศในห้องกันสองคน ขณะที่พ่อแม่ไม่อยู่ หลังจากนั้นก็ทดลองทำตามอย่างที่เห็น..

...เด็กชั้นมัธยมต้นทั้งชายหญิงกลุ่มหนึ่งเสพผ้าคลุมย่นกันอย่างเมามั่น หลังจากนั้นก็มีเช็กชักันเบ๊ ๆ ในห้องเดียวกัน และภาพอีกด้หนึ่ง นักศึกษาชั้นปีที่หนึ่งมั่วเช็กชักันในบ้าน โดยที่พ่อแม่ไม่รู้ เพราะต้องออกไปทำงานแต่เช้าและกลับเข้าบ้านในตอนมืด...

...ในหมู่ของเด็กนักเรียน นักศึกษาวัยรุ่นปัจจุบันจำนวนไม่น้อยมีค่านิยมไม่เหมาะสม เช่น กลุ่มที่มีรตยนต์ ไทรศัพท์มือถือ จะแข่งขันกันจับนักศึกษาหญิงโดยเฉพาะที่อยู่ต่างสถาบัน ด้วยจุดประสงค์ใหญ่ 'พันทั้ง' หมายถึงการได้มีเพศสัมพันธ์กับหญิงนั้น แล้วไม่รับผิดชอบ...

และอีกหลายเหตุการณ์ที่ชี้ให้เห็นถึงความวิกฤติทางเพศของเด็กไทย ที่ผู้ใหญ่และสังคมจะต้องตระหนักและหันมาให้ความสนใจ ด้วยคำถามที่จะต้องช่วยกันเร่งแก้ไข ว่า เพราะอะไรที่ทำให้เด็กมีเพศสัมพันธ์กันเร็วขึ้น

เด็กมีเพศสัมพันธ์กันเร็วขึ้น

เคยมีคนกล่าวไว้ว่า เด็กก็เปรียบเสมือนตะกั่ว ซึ่งพ่อแม่จะคอยบรรจงสานไม่ให้มีรูรั่ว การสานอันนี้ เวลาใส่อะไรจะเต็ม และเมื่อเต็มก็ถึงความเมื่อแม่แก่คนอื่น คือ ล้นจนเมื่อแม่คนอื่นได้ แต่ถ้าตะกั่วรั่วใส่น้ำก็ไม่เต็มจะเอาอะไรไปเมื่อแม่คนอื่น มีแต่ความแห้งแล้ง เพราะฉะนั้นพ่อแม่ ความสำคัญในช่วงแรกของชีวิตเด็กอย่างมาก

ศ.น.พ.นิกร ดุสิตสิน หัวหน้าทีมโครงการวิจัยส่งเสริมสุขภาพทางเพศ ด้วยการสนับสนุนจากสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์การแพทย์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) กล่าวว่า เด็กมีการพัฒนาที่เร็วมากที่เราไม่รู้โดยมีการตั้งโปรแกรมชีวิตตั้งแต่อายุยังน้อย เด็กมีโปรแกรมแผนที่ความรัก การที่เด็กผู้หญิง ผู้ชาย เจอกันเข้า บึงกัน ไม่ได้เกิดโดยบังเอิญ แต่เกิดจากทั้งสองมีแผนที่ตรงๆ ซึ่งปัจจุบัน 8 ขวบก็บึงกันแล้ว พ่อแม่ไม่ค่อยจะเข้าใจเรื่องนี้ เด็กมีชีวิตจิตใจ อารมณ์ตั้งแต่ออยู่ในห้อง และเมื่อเด็กอายุประมาณ 5-6 ขวบสมองเด็กก็โตเกือบเต็มที่แล้ว

" หมอประเวศ วัชชี บอกว่า เด็กตั้งโปรแกรมไว้ตั้งแต่อายุ 5 ขวบ แต่จิตแพทย์บางคน กล่าวว่า อาจจะเกิดเร็วกว่านั้น เช่น 2-3 ขวบแรก เป็นต้น อายุ 6-8 ขวบ เด็กอาจตั้งโปรแกรมแผนที่ความรัก และแผนที่เอกลักษณ์ทางเพศของตัวเองเสร็จเรียบร้อยแล้ว ดังนั้น พ่อแม่จึงเป็นคนสุดท้ายที่ให้อาหารและประสบการณ์แก่เด็ก เพื่อนำไปจัดวางแผนชีวิตของเด็ก ความรัก ความอบอุ่น ความเอื้ออาทร ตลอดจนความไว้วางใจ ที่เด็กได้จากพ่อแม่ในช่วงนี้จะเป็นเหมือนภูมิคุ้มกันโรคอเนกประสงค์ ซึ่งป้องกันปัญหาทางสังคมต่างๆ เช่น ความก้าวร้าว ยาเสพติด ตลอดจนปัญหาทางเพศ"

หัวหน้าทีมวิจัยโครงการส่งเสริมสุขภาพทางเพศ บอกว่า เด็กโปรแกรมก็เหมือนคอมพิวเตอร์ ข้อมูลของเขาก็มาจากพ่อแม่ เลียนแบบพฤติกรรมบางอย่างปกติ แต่พ่อแม่ไม่รู้ ถ้าพ่อแม่เป็นครอบครัวที่มีความรัก เอื้ออาทร ก็พูดจาเพราะไปด้วย พ่อแม่บางคนก็ไม่เข้าใจถ้าลูกสาวเล่นบ้านเล็ก เล่นอวัยวะเพศ สำเร็จความใคร่ด้วยตนเอง ไม่ใช่ความใคร่แบบผู้ใหญ่ ผู้ใหญ่บางคนทำโทษเด็ก ฟ้องครู ครูก็คอยจ้องทำโทษ อันนี้เสียมากเลย นำไปสู่ปัญหาทางเพศตอนโตได้

" องค์การยูนิเซฟ บอกว่า บ้านเราเป็นประเทศหนึ่งที่เขาเปรียบทางเพศสูงสุดในความสมัยใหม่พ่อแม่ต้องมีความสนใจเรื่องนี้พอสมควร ปรึกษาหารือกับพ่อแม่ให้หลาน แต่มีลูบบอวัยวะเด็ก ดาก็ลอยจินตนาการ เรื่องนี้ถ้าไม่มีความตระหนัก ก็เฉยๆ ไม่คิดว่าเป็นการเอาเปรียบทางเพศ"

คุณหมอนิกร กล่าวว่า ความรู้สำหรับพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครู มีผลต่อการสร้างภูมิคุ้มกันอเนกประสงค์ รู้จักพฤติกรรมปกติของเด็ก รู้จักคำของเด็ก อย่าโกหกเพราะวันหลังเด็กจะจับได้ ถ้ามีอะไรเกี่ยวกับเพศ เด็กก็จะหันไปหาคนอื่น เช่น เพื่อน ได้ข้อมูลไม่ถูกต้อง นำไปสู่ปัญหาได้ รู้จักสังเกตการเบี่ยงเบนทางเพศในเด็ก รู้จักอันตรายทางเพศ จากการล่วงเกิน การเอาเปรียบทางเพศจากสื่อ

การที่เด็กมีเพศสัมพันธ์กันเร็วขึ้น เนื่องจากสังคมปัจจุบันส่งเสริมการมีเพศสัมพันธ์อย่างมาก เป็นสังคมบริโภคมีการสร้างอุปสงค์ทางเซ เช่น สื่อลามกอนาจาร โฆษณาสินค้า ยากระตุ้นเสริมสมรรถภาพทางเพศ และมีอุปทานรองรับอย่างมากมายหลากหลาย ทั้งราคาถูกและหาซื้อได้ง่ายว่าเป็นหญิงบริการทางเพศในรูปแบบต่างๆ โรงแรมราคาถูก หรืออาจหาซื้อได้แม้แต่เด็กผู้หญิงและเด็ก ยาเสพติด ยานอนหลับ อาบอบนวด สถานบันเทิงอาร์ซีเอ

และเมื่อสังคมต้องการทางเพศมาก แนนอนยอมนำมาซึ่งปัญหาต่างๆ มากมาย นอกจากนั้น ยังมีปัญหาการเสียเปรียบทางสิทธิต่างๆ สตรีและเด็ก ทำให้ขาดความรู้ ขาดโอกาส ขาดประสบการณ์ ยาจน ขาดมาตรการ หรือแก้ไขหรือปัญหาอย่างเป็นองค์รวม เหล่านี้นำไปสู่ปัญหาตามมา คือ การหย่าร้าง การแตกสลายของครอบครัว การสำส่อน ทางเพศ การมีเพศสัมพันธ์ก่อนถึงวัยอันควร การตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์ การรแท้ง การติดต่อของโรคทางเพศสัมพันธ์ รวมทั้งเอดส์ การข่มขืน การล่วงเกิน การเอาเปรียบทางเพศต่อสตรีและเด็ก ปัญหา ยาเสพติด ยากระตุ้น

ทางเพศ ยานอนหลับ และปัญหาโสเภณี

" ปัญหาเหล่านี้เกี่ยวข้องกับทางเพศโดยตรง และโดยอ้อม อย่างยากะตุนทางเพศ อย่างยาไวอะกรา ปีหนึ่งบ้านเราใช้หลายร้อยล้านบ ยานาก็เหมือนกัน เดี่ยวนี้ไม่ต้องกินเป็นเม็ด แล้วก็เป็นสีม่วงแล้ว พ่นมากับแอร์ก็มันเป็นสีม่วงเช่นกัน ยานอนหลับที่สหรัฐอเมริกาตัวไม่ให้ขายในท้อง ตลาด แต่บ้านเรามีขายอยู่ มียานอนหลับตัวหนึ่งชั่วร้ายมาก ทำให้เราไม่ได้สติเร็วมาก "

ด้วยเหตุนี้เองจึงได้มีจัดโครงการวิจัยส่งเสริมสุขภาพทางเพศ เพื่อเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหา ด้วยการให้ความรู้แก่ประชาชนทุกเย ทุกวัย และทุกระดับ การให้คำปรึกษา การให้บริการการศึกษา และการวิจัยที่มีผลต่อการแก้ไขปัญหา ซึ่งเหล่านี้ต้องเป็นโครงการระยะยาว จึงได้ การปิดศูนย์วิจัยและพัฒนาเพศศาสตร์ศึกษา สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์การแพทย์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิจกรรมขณะนี้ คือ เป็นชมรมเพศศาสตร์ศึกษา ศูนย์ให้การปรึกษาปัญหาทางเพศทางโทรศัพท์ และรายบุคคล เครือข่ายการให้การปรึกษา และการรักษา โครงการปริญาโท 'เพศศาสตร์มหาบัณฑิต' เริ่มปีการศึกษา 2545 โครงการศูนย์ข้อมูล 'เพศศาสตร์' และโครงการผลักดันให้เกิด ยอมรับ เพศศึกษาในแผน 9 พ.ศ.2542-2549

" เหล่านี้เราอาจจะมีการเปลี่ยนแปลงการยอมรับของสังคมเกี่ยวกับเพศศึกษามากขึ้น น่าจะทำได้ภายใน 5 ปี โครงการของเราเพื่อให้ส ในการทำงาน เราได้แบ่งประชากรเป็น 4 กลุ่ม คือ พ่อแม่ ผู้ปกครอง และครู, วัยแต่งงาน/มีครอบครัว, วัยทอง/วัยสูงอายุ และนักเรียน นักศึกษา

เพศศึกษาปัญหาแก้ไขเร่งด่วน

เรื่องของเพศเป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกันและต่อเนื่องกันมา ทั้งทางกายภาพ จิตใจ และพฤติกรรม เริ่มตั้งแต่อยู่ในครรภ์มารดา และติดต่ เกี่ยวพันกันไปจนตลอดชีวิต เหตุการณ์ในช่วงหนึ่งของชีวิต อาจนำไปสู่ปัญหาในช่วงอื่นของชีวิตโดยอัตโนมัติ แต่ทว่าสังคมไทย ความรู้ ความเ ตลอดจนความรับผิดชอบในเรื่องเพศของเยาวชนไทย หมู่สาววัยทำงาน พ่อแม่ผู้ปกครอง ชายหญิงทั่วไป รวมไปถึงผู้สูงอายุ ยังไม่เป็นที่น่าพ วยอย่างยิ่ง ทั้งความเชื่อถือในข้อมูล แหล่งความรู้ ผู้ให้ความรู้ คำปรึกษาแนะนำ และผู้ดูแลรักษาผู้ประสบปัญหาทางเพศก็ยังขาดแคลนอยู่มาก

สถานการณ์ขณะนี้ ทำให้ปัญหาทางเพศมีมาก และทวีความรุนแรงขึ้น การที่คนส่วนใหญ่ไม่รู้เรื่องเพศ ทำให้ประสบปัญหาต่างๆ มากมา การบริการให้ความรู้เรื่องเพศทางโทรศัพท์ ในโครงการครอบครัวสุขสม ของบริษัทเอกชนแห่งหนึ่งพบว่า มีจำนวนผู้โทรศัพท์เข้ามาใช้บริการถึงสัปดาห์ละไม่ต่ำกว่า 3,000 ราย แสดงถึงความต้องการของประชาชนยัง สูงมาก

ด้วยเหตุนี้จึงนับเป็นความจำเป็นอย่างเร่งด่วนสำหรับนักการศึกษา ผู้ให้การปรึกษา ผู้ดูแลปัญหาเกี่ยวกับเพศ ฯลฯ ที่จะให้ความรู้ แก่ใ ความเข้าใจผิดๆ เกี่ยวกับเรื่องเพศ รวมทั้งให้บริการแก่ผู้ที่ต้องการปรึกษา หรือบำบัดรักษาปัญหาต่างๆ ทางเพศ นอกจากนั้น ยังจำเป็นที่จะต้อ การศึกษาวิจัย เพื่อให้เข้าใจถึงปัญหาและพฤติกรรมทางเพศที่มีอยู่ในสังคมไทย และเป็นเครื่องมือตรวจสอบ และวางแผนยุทธวิธีการแก้ไขปัญห

ศ.น.พ.นิกร หัวหน้าที่มีวิจัยโครงการส่งเสริมสุขภาพทางเพศ ให้ความเห็นว่า สาเหตุสำคัญที่เรื่องเพศศึกษา ยังคงเป็นปัญหาใหญ่ในสัง ไทย มีหลายประการ คือ เพศศึกษาที่มีอยู่ไม่ครบวงจร คือ ศึกษาขณะที่อยู่แต่เพียงในโรงเรียนเท่านั้น ซึ่งถ้านักเรียนทุกคนได้รับความรู้ที่นั้นจริง เรียนเหล่านั้นเป็นเพียงส่วนน้อยของสังคมเท่านั้น ความจริงยังมีเยาวชนวัยรุ่นอีกเป็นจำนวนมากที่อยู่นอกระบบโรงเรียน มีนินิต นักศึกษา ทหา เกณฑ์ หมู่สาววัยทำงาน กรรมกรผู้ใช้แรงงานทั้งในโรงงานอุตสาหกรรม และวงการธุรกิจต่างๆ ซึ่งในชีวิตต้องพบกับการทิ้งภาระเรื่องเพศให้เ หน้าที่ของโรงเรียนและครูผู้สอนรับผิดชอบฝ่ายเดียวคงไม่พออย่างแน่นอน

" ผู้ใหญ่นอกโรงเรียน โดยเฉพาะพ่อแม่ ผู้ปกครอง ฯลฯ จะต้องมีความรู้ และทักษะเพียงพอที่จะสื่อสาร และปฏิบัติต่อสังคมด้วยกันด้ว ความสัมพันธ์ระหว่างเพศได้ โดยเฉพาะกับผู้ที่อยู่เยาว์วัยกว่าที่อยู่ใกล้ชิด ผู้ใหญ่กับเด็กจะต้องเข้าใจและร่วมมือกันมากขึ้น ในการที่จะจรรโลงสังคมให้ดีขึ้น การให้ความรู้ และบริการทางเพศศาสตร์ศึกษา จึงจำเป็นต้อง ทางกระจายอย่างเหมาะสมให้ผู้ใหญ่เหล่านี้ในทุกระดับ "

โครงการเพศศึกษาในโรงเรียน ตามปกติการสอนเพศศึกษาควรจะมีบริการให้การปรึกษาแนะนำควบคู่ไปด้วย เพราะการสอนทฤษฎีอยู่ เดียว ย่อมไม่เกิดทักษะที่ยั่งยืน แต่ละโรงเรียนมีครูสอนเพศศึกษาที่สามารถให้การปรึกษาได้จริงหรือ ? โรงเรียนส่วนใหญ่ บอกว่า สามารถให้คำ

ปรึกษาได้ แต่ไม่มีนักเรียนมาขอปรึกษาด้วยเหตุผลหลายประการแตกต่างกันออกไป ผลก็คือ ไม่มีการให้คำปรึกษาเรื่องเพศศึกษาในโรงเรียน

"โปรแกรมการให้ความรู้เพศศึกษาแก่เด็กนักเรียน ปัญหา คือ ครูหลายคนไม่ยอมสอนเกี่ยวกับเรื่องนี้ ทั้งๆ ที่ครูมีความสามารถที่จะทำได้และมีความเข้าใจ เพราะฉะนั้นการให้ความรู้ที่ถูกต้องก็ทำให้ครูเกิดความมั่นใจ อันนี้ คือ ทางหนึ่ง"

วันนี้ถึงเวลาแล้วที่จะต้องร่วมกันหันมาสนใจเรื่องเพศศาสตร์ศึกษากันอย่างจริงจัง ก่อนที่วิกฤติทางเพศของเด็กไทยจะลุกลมากกว่าที่เป็นอยู่ และเมื่อถึงวันนั้นก็ยากที่จะแก้ไข

(update 11 ตุลาคม 2000)

[ที่มา... HREF="http://www.bangkokbiznews.com"target="_blank">หนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจ วันอังคารที่ 10 ตุลาคม พ.ศ.2543]

Disclaimer

โดย : หนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจ

URL Link : http://www.clinicrak.com/sexeducation/sexed_young01.html

[← Back](#)

[Home] [เพศ] [ครอบครัว] [ผู้สูงอายุ] [วัยรุ่น] [เลี้ยงลูก] [คลินิกเด็ก] [โรคเด็ก] [คุมกำเนิด] [โรคสตรี] [คลินิกคุณแม่]

[ถามโรค] [ภัย] [สุขภาพจิต] [law] [สัตว์เลี้ยง]

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เพศศาสตร์ศึกษา เป็นเรื่องของคุณภาพชีวิต ความรับผิดชอบร่วมกัน นอกจากพ่อแม่ผู้ปกครองชายหญิงทั่วไป รวมไปถึงผู้สูงอายุแล้ว หน่วยงานและสถาบันที่เกี่ยวข้อง ก็เป็นอีกบทบาทหนึ่งที่จะต้องหันมาใส่ใจเรื่องนี้อย่างจริงจัง

อาจารย์ปลื้มจิต สถาพรดำรง ผู้อำนวยการโรงเรียน หาดอมรวัชรลักษณะวิทยา อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ กล่าวว่า ช่วงแรกโรงเรียนตนมิได้มีความสนใจเพศศึกษาพิเศษอะไร แต่มีครูคนหนึ่งไปรับการฝึกอบรมจากทีมวิจัย ก็เริ่มทำงานกับทีมวิจัย ส่งทีมมาอบรมให้ทำงานร่วมกันหลายครั้ง และโรงเรียนนี้ศูนย์สุขศึกษา วิชาพลานามัย และมีเรื่องเพศศาสตร์ศึกษาด้วย ให้ทีมงานจัดอบรม วิชาพลานามัย และได้รับความสนใจอย่างมาก ทำให้พื้นที่จังหวัด สมุทรปราการ เป็นโครงการทดลองคงเป็นเรื่องดี ไม่เฉพาะเด็กสมุทรปราการ แต่จะเป็นประโยชน์กับเด็กไทยทั่วประเทศ

" ที่โรงเรียนมีครูเข้าอบรมเรื่องเพศศาสตร์ศึกษาไปแล้ว 96.49 เปอร์เซ็นต์ และเร็ว นี้จะผ่านการอบรม 100 เปอร์เซ็นต์ อบรมมา 8 ครั้ง เกิดอะไรขึ้นบ้าง เราพบว่า เรามีความเข้าใจเรื่องนี้มากขึ้น แต่ก่อนเราไม่เข้าใจ อายุที่จะพูดเรื่องนี้ เราคิดว่าเราจะช่วยลูกศิษย์เราได้มากขึ้น ก็เกิดแนวร่วมตามธรรมชาติ และเราก็คิดถึงผู้ปกครองเด็ก ให้ทีมไปบรรยายให้ผู้ปกครองฟัง ในการประชุมผู้ปกครอง นอกจากนั้น เรายังมีการร่วมมือกันทำเป็นกรุปเล็กๆ สำหรับผู้ปกครองที่สนใจ ตีมน้ำชาเสวนาเรื่องลูก "

การมาช่วยเหลือนักเรียน เกิดอะไรขึ้น เรามีศูนย์ปรึกษาคุณภาพชีวิตของโรงเรียน แต่เราก็ไม่ได้จำกัดเพศศาสตร์ศึกษา และอีกทางหนึ่งเรามีโทรศัพท์เป็นฮอตไลน์ 1 หมายเลข เกิดเป็นธรรมชาติที่เราช่วยเหลือลูกศิษย์ แล้วเราก็ค้นพบว่าในความเจียนั้นเกิดอะไรขึ้นมากมาย ถึงแม้เราจะมามีภารกิจมากมาย แต่เราก็ได้ช่วยเหลือลูกศิษย์ ควบกว่า เขาสามารถนำความรู้ที่ทีมวิจัยให้ เข้าใจลูกศิษย์มากขึ้น แทนที่จะเคืองก็หันมาช่วยเหลือแทน สิ่งที่เราพยายามจะทำต่อไป คือ บูรณาการซึ่งเราคิดว่าทำอย่างไรเราจะเพิ่มเติมได้มากขึ้น ทำอย่างไรที่ทักษะชีวิตจะเกิด เราคิด

ว่าจะร่างหลักสูตร เป็นหลักสูตรท้องถิ่นขึ้น ซึ่งเป็นเรื่องที่ไม่ง่าย แต่กรมวิชาการก็ส่งต่อให้เราที่จะทำหลักสูตรดังนี้

" เดือนตุลาคมนี้เราเริ่มทำทักษะชีวิต เราเกิดหลักสูตรท้องถิ่นในแง่กิจกรรม และทักษะการจัดการกับอารมณ์ การตัดสินใจ แก้ไขปัญหา ซึ่งสามารถป้องกันเด็กในการล่องละเมิดทางเพศได้"

จิตรา ทองเกิด นักวิชาการ 8 ศูนย์พัฒนาหลักสูตร กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ กล่าวว่า เรามีนโยบายที่ชัดเจนมาเรื่อยๆ ล่าสุด ให้โรงเรียนทุกโรง ทุกสังกัด ปรับปรุงการเรียนการสอนเรื่องเพศศึกษา ให้มีประสิทธิภาพ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องอะไรก็ตาม เอดส์ สารเสพติด เพศศึกษา ทุกครั้งที่มีการออกมาว่า มีคนท้องทำแท้ง พบถุงดำ ก็มีคำถามกรมวิชาการว่า มีการสอนเรื่องนี้มั๊ย ในขณะที่เรื่องเพศศึกษา มันหยุดไม่อยู่ หลักสูตรเพศศึกษาแห้งแล้งเหลือเกิน และดีใจมากที่ทีมงานวิจัยชุดนี้อบรมให้เรา ครูจะได้มั่นใจมากขึ้น หลักสูตรทุกหลักสูตรประกาศไปแล้วก็เลยเปิดโอกาส ให้ครูผู้สอนโรงเรียนทั้งหลาย จะทำอะไรก็ได้ในบริบทของโรงเรียน ปัญหาสุขภาพ ปัญหาท้องถิ่น จะทำอะไรก็ได้เกี่ยวกับเรื่องเพศศึกษา

" ในส่วนของกรมวิชาการ จะทำอย่างไรให้คนสอนเพศศึกษาประสบความสำเร็จ เรามีโครงการส่งเสริมพัฒนาการเรียนการสอนเพศศึกษา "ชีวิตและการสอนเพศศึกษา" เราเสนอเพศศึกษาแนวใหม่ เจาะลึกมากขึ้น ทักษะชีวิตที่จำเป็น การปฏิเสธ การตัดสินใจ การโน้มน้าว เรียนรู้พัฒนาการทางเพศของตน ซึ่งรองรับหลักสูตรเรื่องเพศศึกษา ไม่ใช่วิชา แต่เป็นส่วนหนึ่งที่สำคัญ ในวิชาสุขศึกษา และพลศึกษา หลักสูตรอันนี้ให้โรงเรียนทำได้ แผนการทำอย่างไร "

" ครูผู้สอนสำคัญที่สุด ครูต้องไม่เจตคติเกี่ยวกับเรื่องเพศที่ดี ความเชื่อที่ถูกต้อง ไม่ใช่เรื่องลึกลับ พุดกันเงิบๆ ทักษะชีวิต การแสวงหาความรู้ ข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้อง เราจะเตรียมความพร้อมได้อย่างไร นอกจากนั้น เราได้จับมือกับสถาบันราชภัฏ เราได้ประชุมสัมมนาไปแล้ว ให้ความรู้ความเข้าใจ อยากจะนำหลักสูตรแนวใหม่ เข้าไปอบรมในราชภัฏ และให้ราชภัฏอบรมครูประจำการในโรงเรียนได้ด้วย "

(update 11 ตุลาคม 2000)

[ที่มา... หนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจ วันอังคารที่ 10 ตุลาคม พ.ศ.2543]

[[BACK TO LIST](#)]

[[Home](#)] [[เพศ](#)] [[ครอบครัว](#)] [[ผู้สูงอายุ](#)] [[วัยรุ่น](#)] [[เลี้ยงลูก](#)] [[โรคเด็ก](#)] [[คุมกำเนิด](#)] [[โรคสตรี](#)]
[[กามโรค](#)] [[เกย์](#)] [[สุขภาพจิต](#)] [[law](#)]

คลินิก

บทความเกี่ยวกับ เพศศึกษา

เรื่องเพศ คุยอย่างไร...ไม่ให้หึง

หน้าหนังสือ - 402 [Date : 06 ...]

พิมพ์ | ส่งเมล

เรื่องเพศ คุยอย่างไร...ไม่ให้หึง

<http://www.clinicrak.com>

เดี๋ยวนี้ใคร ๆ ก็หันมาให้การยอมรับบทบาทของการสอน "เพศศึกษา" กันมากขึ้น แม้กระทั่งองค์การสหประชาชาติก็ยังประกาศให้การสอน "เพศศึกษา" เป็นส่วนหนึ่งของการวางแผนครอบครัว

"เพศศึกษา" เป็นเรื่องที่คุณคนต้องรู้อย่างปฏิเสธไม่ได้!

แต่ปัญหาในการยอมรับที่จะพูดคุยกันนั้น "เรื่องเพศ" ก็ยังคงเป็นปัญหาอยู่ทั่ว ๆ ไป ในสังคมไทยเรานั้น ถือว่าเรื่องเพศเป็นเรื่องที่ละเอียดอ่อน มักจะถือว่าเป็นเรื่องไม่ดีงาม ไม่ควรเปิดเผย ไม่ควรกล่าวถึง ปัจจุบันแม้ว่าคนส่วนใหญ่จะเห็นความสำคัญของเรื่องเพศศึกษามากขึ้น แต่ก็เกิดปัญหา คุยอย่างไร...ไม่ให้หึง

"เพศ" เป็นเรื่องของธรรมชาติ

ธรรมชาตินั้น สร้างทุกอย่างเพื่อเป็นคู่ และมีการเจริญพันธุ์ เพราะฉะนั้นถ้าเรามองให้ถ่องแท้แล้วว่า นี่เป็นเรื่องของธรรมชาติ การพูดคุยก็ทำตามธรรมชาติ โดยปราศจากความขวยเขิน เรียงราย และท่วงท่าจากที่กล่าว ก็ย่อมจะเป็นไปตามธรรมชาติทำให้ชวนฟังและน่าติดตาม ดังนั้น ถ้าจ เรื่อง "เพศ" ให้น่าฟัง น่าสนใจสนทนากันแล้ว ทุกคนจะต้องมีทัศนคติที่ดีต่อเรื่อง "เพศ" ก่อน และตัดอคติต่างๆ ออกไปให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้

มีสุภาษิตที่น่าจะมาใช้ได้ในเรื่องนี้ก็คือ "สองคนยลตามช่อง คนหนึ่งเห็นโคลนตม อีกคนเห็นดวงดาวแพรวพราย"

ต้องทำความคิดให้เห็นว่าเป็นเรื่องที่ดีงาม

และเป็นเรื่องที่ทำให้ความสวยงาม ความรื่นรมย์มาสู่มนุษยชาติ ลองคิดถึงความงามของสรีระร่างกายทั้งของชายหญิง ในมุมมองที่มีความงามด้วยความรักโดยไม่มีความใคร่มาปะปนมากนัก ชีวิตก็จะมีสิ่งที่สวยงาม

ลองคิดว่า การมีความสัมพันธ์ทางเพศนั้น เป็นไปเพื่อการเจริญพันธุ์ของมนุษยชาติ และเป็นการแสดงความรักด้วยภาษากาย... เท่านั้นเพศ ก็เป็นสิ่งที่ดีงามแล้ว

ไม่มกลับ ถ้าการมีความสัมพันธ์ทางเพศเป็นการระบายความใคร่ เป็นการแสดงออกถึงการล่วงเกินทางเพศ การข่มเหงเพศที่อ่อนแอ มีแ

แสดงถึงความไม่สวยงาม ก็กลายเป็นสิ่งที่เลวร้ายไป
 ทั้งๆ ที่เป็นเรื่องเดียวกัน สุดแต่ว่าการกระทำเท่านั้น

ใช้วาจาที่สุภาพ สละสลวย นุ่มนวล

ใครๆ ย่อมอยากได้ยินคำพูดที่ไพเราะ หวานหู ฟังแล้วสบายใจ เรื่องเดียวกันแค่เปลี่ยนคำพูดเท่านั้น ความหมายก็จะเปลี่ยนไปในทางที่ดีไป
 ผมจะลองยกตัวอย่างให้อ่านดูกันนะครับ ถ้าชอบใจจะพิมพ์สำนวนไปใช้ก็ได้ ไม่ห้ามไม่หวง และไม่ถือลิขสิทธิ์ด้วย

- ความรัก ความใคร่... ลองเปลี่ยนเป็นความรักและกามารมณ์นั้น คำว่ากามารมณ์ก็น่าฟังกว่าคำว่า "ความใคร่" จริงไหมครับ
- และถ้าจะอธิบายต่อถึงกามารมณ์ ว่าเป็นการแสดงความรักด้วยภาษากาย หรือ MAKING LOVE เป็นลีลันแห่งความรัก เป็นความรักในรูปแบบที่จับต้องได้
- ถ้าคุณจะพูด "สัมพันธ์สาวาท" คุณพูดว่า "ความสัมพันธ์ที่ลึกซึ้ง" แทน ก็ได้ความหมายเดียวกันแต่สุภาพกว่า...จริงไหมครับ และแทนที่จะพูดว่า "สัมพันธ์" พูด "เจริญพันธ์ุ" แทน ก็เพราะกว่าแน่นอน
- คำว่า "จุดสุดยอด" ถ้าคิดว่าไม่สุภาพ จะใช้คำว่า "ไปถึงดวงดาว" หรือ "ไปถึงฝั่งฝัน" ก็น่าจะแทนกันได้ ช้าไพเราะกว่า ชាប់ซึ้งกว่า
- เหมือนแทนที่จะพูดว่า ""เธอจะมีเพศสัมพันธ์กับฉันไหม"" ก็พูดเป็น ""ผมรักคุณ คุณจะเป็นของผมได้ไหมที่รัก""

พูดคุยตามสถานการณ์ที่เกิดขึ้นจริง

การจะพูดคุยกันในเรื่องเพศนั้น ต้องพูดคุยตามสถานการณ์จริง หรือเล่าจากประสบการณ์ที่เป็นจริง เรื่องต่างๆ จึงจะเชื่อถือได้และน่าฟัง ผู้ชานติดตาม และสามารถนำไปเป็นประโยชน์ในการประยุกต์เข้ากับกรดำเนินชีวิตประจำวัน การสมมุติสถานการณ์ที่ไม่เป็นจริง จะยังทำให้เกิดความสงสัย แทนที่จะน่าติดตามอาจจะกลายเป็นเรื่องน่าเบื่อหน่ายไปแทนก็ได้

แทรกอารมณ์ขัน

"หัวเราะวันละนิด จิตแจ่มใส", "การหัวเราะเป็นยาวิเศษโรคที่ดีที่สุด"

แต่คุณทำให้ผู้ฟังหรือผู้ร่วมสนทนา หัวเราะได้ คุณก็เป็นต่อแล้ว เพราะพวกเขาจะฟังที่คุณพูด โดยเฉพาะเรื่องเพศ ถ้าขิ้นพูดซีเรียสแล้วจะเป็นเรื่องที่น่าเบื่อหน่ายเป็นอย่างมาก

ดังนั้น ถ้าจะพูดคุยเรื่องเพศแล้วต้องสอดแทรกบทตลกขบขันไว้เสมอๆ เพราะจะทำให้คนฟังหรือคนที่พูดคุยด้วย เกิดความเป็นกันเอง

เรื่องเพศต้องพูดตามวัยอย่างเหมาะสมกลมกลืน

เพศศึกษาต้องตามวัย ผู้ใหญ่อย่ามองข้าม ถ้าจะพูดเรื่องเพศกับลูก ต้องดูด้วยว่าลูกของเราเขาตั้งความหวังที่จะได้รับคำตอบแบบไหน คือแบบที่เขาอยากรู้ ไม่ใช่คำตอบที่อยากจะตอบ ต้องทำใจให้คิดแบบเด็กๆ ตามวัย ตามพัฒนาการ ห้ามคิดว่าเด็กคือผู้ใหญ่ตัวเล็กๆ เด็ดขาด เด็กได้เห็นอะไรบางครั้งมากกว่าผู้ใหญ่ เพราะผู้ใหญ่ไม่ค่อยมีเวลา มัวแต่ทำงานๆ ทั้งวัน

อย่างบางทีลูกสาวถามว่า "ทำไมแม่มีเขavnหน้าอก ของหนูไม่เห็นมี" นั่นคุณลองคิดดูซิครับว่า ปัญหาหญ้าปากคอกแบบนี้ คุณจะตอบจริงจะไม่พูด

บางครั้งต้องอธิบายด้วยภาพประกอบที่เหมาะสม

การพูดคุยกันในบางเรื่องนั้น ทำได้ลำบาก ถ้าไม่มีการใช้ภาพประกอบ เพราะถ้าจะบรรยายให้เห็นเป็นภาพ ก็คงจะพูด แต่ถ้ามีจินตนาการ ไตรรงค์ของอวยวะ รวมทั้งใช้ภาพการ์ตูนมาเป็นส่วนประกอบแล้วละก็ จะได้ภาพที่น่ารักและสื่อความหมายมากกว่า

ผมเคยอ่านพบหนังสือที่สอนเกี่ยวกับเรื่องเพศของเด็กเล่มหนึ่งชื่อ IT IS PERFECTLY NORMAL แปลเป็นไทยๆ ก็คงจะว่า เรื่องปกติธรรมดา ภาพการ์ตูนแสดงถึงการสร้างตัวอสุจิ โดยทำเป็นรูปโรงงานที่มีการผลิตต่อเนื่องของตัวอสุจิ ว่ากว่าจะเป็นตัวแหวกว่ายออกไปจากโรงงานได้ มีการพัฒนาการเจริญเติบโตอย่างไร และในวันที่จะออกสู่โลกภายนอกนั้น เกิดสัญญาณอะไรให้โรงงานผลิตพ่นตัวอสุจิออกมาพร้อมกับร้องว่า WE ARE I เราเป็นอิสระแล้ว และวิ่งไปสู่ช่องทางเจริญพันธุ์ของฝ่ายหญิงที่มีภาพเป็นโรงงานผลิตไข่ ที่เป็นรูปเด็กผู้หญิงตัวเล็กๆ น่ารัก และทำให้ตัวอสุจิกับไข่ขอความรักกัน เกิดปฏิสัมพันธ์กัน และเกิดมาเป็นเด็กน้อยหน้าตาน่ารัก

รูปแบบนั้นดูอย่างไรก็ไม่พูดครับ ไม่มีภาพอวยวะแห่งการเจริญพันธุ์ในรูปแบบที่คุณอาจจะคิดแม้แต่คนเดียว

สำคัญที่สุดอยู่ที่ใจ

ถ้าใจคุณคิดสุขภาพ ดีงาม วาจาที่พูดออกมาก็สุขภาพ ดีงาม ไพเราะ น่าฟัง
ถ้าใจคุณคิดไปในทางที่ไม่ดี คิดสกปรก วาจาของคุณก็จะหยาบคาย ไม่น่าฟัง

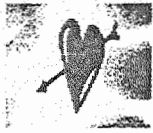
ใจจึงสำคัญที่สุด คุณกันด้วยใจที่สะอาด สดใส บริสุทธิ์ มองโลกในแง่ดี ในหัวใจมีแต่ความรักในมนุษยชาติ ภาษาที่ออกมาก็เป็นภาษาแห่งค จะช่วยบ่งบอกถึงกระบวนการของความรักและการเจริญพันธุ์ของมนุษยชาติ
เป็นการเพิ่มความเข้าใจระหว่างกันและกัน...เพื่อสังคมที่ดีงามในอนาคต!

น.พ.พันธ์ศักดิ์ ศุภ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
(update วันที่ 25 สิงหาคม 2543)

[ที่มา...เนชั่นสุดสัปดาห์ ปีที่ 8 ฉบับที่ 428 วันที่ 14-19 สิงหาคม 2543]

คลินิกรัก

บทความเกี่ยวกับเพศศึกษา

ดัชนีเช็ทซ์ 1998 วิทยาลัย เพศศึกษา ไตล์ครอบครัว

ฉบับนี้ - 488 [Date : 07 ธ.ค.]

ฉบับนี้ | ส่งเมล

ดัชนีเช็ทซ์ 1998 วิทยาลัย เพศศึกษา ไตล์ครอบครัว

จากหนังสือพิมพ์มติชน

ในการสำรวจข้อเท็จจริงจากผู้คนทั่วโลกเกี่ยวกับแหล่งข้อมูลเรื่องเพศศึกษา พบว่าวัยรุ่น ในปัจจุบันต่างกำลังหันหน้าเข้าปรึกษาผู้ที่ไม่สามารถให้คำอธิบายได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

ในขณะที่วัยรุ่น (อายุ 16-19 ปี) ที่มีความคิดหรือตอบต่างบอกว่า อยากเรียนรู้เรื่องเพศ จากผู้ปกครอง แต่ผลสำรวจจากโครงการ ดูเร็กซ์ โกลบอล เช็ทซ์ เซอร์เวย์ 19 สำรวจพฤติกรรมและทัศนคติด้านเพศสัมพันธ์ใน 14 ประเทศทั่วโลก แสดงให้เห็นว่า จริง ๆ แล้ว วัยรุ่นทั่วโลกเรียนรู้เรื่องเพศศึกษาจากเพื่อน

ผลการสำรวจแสดงให้เห็นว่า วัยรุ่นอยากให้ผู้ปกครองเป็นผู้ให้ความรู้เรื่องเพศศึกษามากที่สุด วัยรุ่นร้อยละ 24 กล่าวว่าพวกเขาพอใจที่จะเรียนรู้เพศกับแม่ ในขณะที่ในความเป็นจริงมีเพียงร้อยละ 14 เท่านั้นที่ได้รับความรู้จากแม่

วัยรุ่นร้อยละ 12 กล่าวว่า พวกเขาอยากเรียนรู้จากพ่อ ในขณะที่ร้อยละ 16 ต้องการเรียนรู้ เรื่องเพศศึกษาจากโรงเรียน แม้ว่าวัยรุ่นถึงร้อยละ 88 กล่าวว่า ไม่ต้องการเรียนรู้เรื่องเพศ จากเพื่อน แต่ในความเป็นจริงแล้ว มีวัยรุ่นจำนวนถึงร้อยละ 30 ที่มีเพื่อนเป็นที่ปรึกษาหลัก

สิ่งที่พิสูจน์ว่าคำแนะนำของเพื่อนมักจะไม่ใช่เรื่องก็คือ ผู้ตอบแบบสอบถามทัวถึงร้อยละ 42 ซึ่งเป็นกลุ่มที่มีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกเพราะทำตามเพื่อน ๆ และต้องการยอมรับ กลายเป็นกลุ่มที่ต้องพบกับประสบการณ์อันน่าผิดหวังเมื่อมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรก

สำหรับประเทศไทยนั้น การที่พ่อแม่กับลูก ๆ ไม่มีการพูดคุยกันเรื่องการให้ความรู้เรื่องเพศ สะท้อนให้เห็นถึงทัศนคติแนวอนุรักษ์นิยมเกี่ยวกับเรื่องนี้

ผู้คนทั่วโลกร้อยละ 63 เห็นว่าเด็ก ๆ ควรได้รับการปูพื้นฐานเรื่องเพศศึกษาตั้งแต่อ่อนอายุ 14 ปี และช่วงอายุ 10-11 ปี เป็นช่วงอายุที่เหมาะสมที่สุดที่เริ่มเรียนรู้เรื่อง

ในขณะที่ประเทศไทยนั้น มีเพียงร้อยละ 56 ที่เห็นควร ให้เด็กเรียนรู้เรื่องเพศตั้งแต่อ่อนอายุ 14 ปี และมีถึงร้อยละ 22 ที่เห็นว่าอายุที่เหมาะสม 15 ปี ขึ้นไป

นอกจากนั้นชาวไทยและชาวฮ่องกงร้อยละ 4 ยังเป็นประเทศที่มีผู้เห็นว่า ไม่ควรมีการสอนเรื่องเพศศึกษาเลยเป็นจำนวนมากที่สุดกว่าประเทศอื่น ๆ ด้วย

มีบางประเทศที่มีความคิดล้าหน้ากว่าประเทศอื่น ๆ ในเรื่องอายุที่เหมาะสม สำหรับการสอนเรื่องเพศศึกษา

โดย 1 ใน 3 ของชาวอิตาลีเห็นสนับสนุนให้มีการสอนเรื่องเพศศึกษาตั้งแต่อายุก่อน 10 ปี และมากกว่าครึ่งหนึ่ง (ร้อยละ 54) ที่เห็นว่าควรเริ่มให้มีการศึกษาในช่วงอายุ 11 ปี

ส่วนชาวเม็กซิโกเห็นด้วยอย่างยิ่งกับความคิดนี้ โดยร้อยละ 23 เชื่อว่าควรเริ่มสอน เรื่องเพศศึกษา ตั้งแต่อ่อนอายุ 10 ปี และร้อยละ 38 เห็นว่าควรเริ่มในช่วงอายุ 10 จะเหมาะสม

ผลจากการสำรวจเกี่ยวกับกาทำแท้งสะท้อนให้เห็นถึงความจำเป็นที่ทุกประเทศทั่วโลก จะต้องให้ความรู้เกี่ยวกับเพศศึกษาและการคุมกำเนิดอย่างละเอียด

ผู้คนทั่วโลก 6 ใน 10 คน (ร้อยละ 61) กล่าวว่า คนรู้จักคนที่เคยทำแท้งมาแล้ว คนไทยร้อยละ 46 ตอบว่ารู้จักคนที่เคยทำแท้งซึ่งเป็นอัตราเท่า ๆ กันกับเม็กซิโก แต่เป็นประเทศที่มีตัวเลขต่ำที่สุดคือร้อยละ 36 ในรัสเซียตัวเลขนี้สูงถึงร้อยละ 88 ในขณะที่สเปนและแคนาดาเป็นประเทศถัดมาที่มีตัวเลขสูงเช่นกัน คือร้อยละ 73 และ 71 ตามลำดับ

ไม่ว่าการให้ความรู้เรื่องเพศจะเป็นไปด้วยวิธีใดก็ตามดูเหมือนว่าวัยรุ่นจะเป็นกลุ่มที่รับรู้ ข้อมูลเหล่านั้นได้มากกว่าคนในวัยอื่น ๆ เกี่ยวกับการมีเช็ทซ์ครั้งแรกของ:

ไทย ที่ช้าที่สุดในโลก คือ เมื่ออายุ 19.6 ปี นั่นดูเหมือนว่าจะถูกต้องเหมาะสม เพราะคนไทย และฮ่องกงซึ่งเป็นประเทศที่ผู้คนเริ่มมีเพศสัมพันธ์ช้าที่สุดต่างตอบว่า ประสบ
แรก เป็นไปตามที่คาดหวัง หรือดีกว่าที่คาดถึงร้อยละ 67 และ 68 ตามลำดับ

ในขณะที่ชาวฝรั่งเศสซึ่งเป็นชาติที่มีเพศสัมพันธ์เมื่ออายุน้อยที่สุดคือ 16.6 ปี ร้อยละ 41 บอกว่าประสพการณ์ครั้งแรกนั้นไม่สุขสมดังที่คาดหวัง

ดัชนีวัดเช็ทซ์ในแต่ละด้านผกผันและเชื่อมโยงกันอย่างแยกไม่ออก

เช็ทซ์ของโลก

"ครั้งแรก"

- วัยรุ่นอเมริกันเริ่มมี sex ครั้งแรกเร็วที่สุดในโลก คือ เมื่ออายุเฉลี่ย 16.3 ปี นับว่าเป็น
แชมป์มา 3 สมัยแล้ว

"พร้อมเรียนรู้"

- วัยรุ่นไทย เริ่มสัมผัสกับเพศสปรเป็นครั้งแรก ช้าที่สุดในโลก คือเมื่อมีอายุเฉลี่ย 19.6 ปี

- ผู้คนเกือบทั้งโลกหรือร้อยละ 83 สนับสนุนเต็มที่ว่าเด็ก ๆ ควรได้รับการสอนเรื่องเพ
ศึกษาดังแต่อายุก่อน 14 ปี

- อิตาลีล้ำหน้ากว่าประเทศอื่น ๆ คือร้อยละ 33

สนับสนุนให้สอน เรื่องเพศศึกษาก่อนเด็กอายุ 10 ปีเสียด้วยซ้ำ

- ประเทศอนุรักษ์นิยมอย่างไทยเห็นว่าวัยที่ควรเริ่มสอน เรื่องเพศศึกษา ควรเป็นว
ขึ้นไป ถึงร้อยละ 22 (ซึ่งช้าที่สุดในบรรดาประเทศที่ทำการสำรวจทั้งหมดเลยทีเดียว)

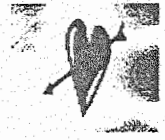
"ช้า ๆ ได้พร้าเล่มงาม"

- ชาวเยอรมัน มีความรู้สึกแย่ที่สุดกับประสพการณ์ "ครั้งแรก" ของพวกเขา คือมีจ่าน
ร้อยละ 49 ที่บอกว่า sex ครั้งแรก แย่กว่าที่คิด

- ในขณะที่ไทยและฮ่องกง ซึ่งเป็นประเทศที่ผู้คนเริ่มมี

เพศสัมพันธ์ช้าที่สุด กลับตอบว่า "ครั้งแรก" เป็นไปตาม ที่คาดหวังไว้หรือดีกว่าที่คาด
68 ตามลำดับ

- "จอมเข้าขู"
- ชาวอเมริกัน ถึงร้อยละ 50 สาราภาพว่าเป็นพวกเจ้าชู้อย่างต่อเนื่อง คือ แม้จะมีคู่નોประจำแล้วก็ตาม ก็ยังนอกใจ ไปมีสัมพันธ์กับคู่คนอื่น ๆ มากกว่า 1 คน อีกชาติ ที่ดเป็นอันดับสอง คือ รัสเซีย (ร้อยละ 43) และอังกฤษ (ร้อยละ 42)
 - ส่วนคนไทยติดอันดับที่ 6 (ร้อยละ 36)
- "จอมอึด"
- ชาวอเมริกัน ยังคงรักษาแชมป์อึดที่ใช้เวลาในการมี sex นานที่สุดในโลก ไว้อยเหนียวแน่นคือ เฉลี่ย 28.1 นาที (แถมยังทำเวลาได้นานกว่า ผลสำรวจในปี 1997 คือ : นาทีอีกด้วย)
- "ขยันทำการบ้าน"
- เป็นเพราะพิษ IMF หรืออย่างไรกันทำให้เวลาของ คนไทย ที่ใช้ในการมีเพศสัมพันธ์ จนติดอันดับสุดท้าย คือเฉลี่ยเพียง 10.4 นาที (ลดลงจากปี 1997 คือ 14.5 นาที)
 - นอกจากจะเป็นแชมป์ฟุตบอลโลกแล้ว ชาวฝรั่งเศส ยังได้ตำแหน่ง "ยอดขยัน" ในฐานะชาติที่มีเพศสัมพันธ์ บ่อยครั้งที่สุดประจำปี 1998 อีกด้วย ด้วยจำนวน 141 ครั้งต่อครั้งเมื่อปี 1997)
- "ไวไฟ"
- ส่วนคนไทยนั้นติดอันดับท้าย ๆ ตามเคย ด้วยจำนวนความถี่ 80 ครั้งต่อปี
 - เฉลี่ยทั่วโลก แล้วพบว่าร้อยละ 7 ล้วนคาดหวังว่า จะมีเพศสัมพันธ์ในการนัดครั้งแรก
 - ยิ่งหากมีคู่นัดเป็นชาวฝรั่งเศสด้วยแล้วละก็ คุณควรจะตั้ง ระเบิดระวางตัวมากขึ้นไปอย่างน้อย น่าที่จะเตรียม กุญแจอนามัยให้พร้อม เพราะชาวฝรั่งเศสคาดหวังกับการมีเมื่อนัดครั้งแรก สูงถึงร้อยละ 12 มากกว่าชาติใด ๆ ทั้งหมด
 - คนไทยยังคงมีความอดทนเป็นเยี่ยมคือร้อยละ 45 ไม่คิดว่า จะต้องมีการมีเพศสัมพันธ์ ก่อนวิวาห์ รองลงมาได้แก่ เม็กซิโก (ร้อยละ 30) และฮ่องกง (ร้อยละ 26)
- "ดินแดนแห่งความรัก"
- กรุงปารีสได้รับการโหวตจากทั่วโลกว่าเป็นสถานที่ที่โรแมนติก ที่สุดในโลก ตามมาด้วย โรม นิวยอร์ก และลอนดอน
 - เมืองวอร์ซอร์ ฮ่องกงและ ฟ้ามออย่างกรุงเทพฯ กลับไม่มี ภาพพจน์ของความโรแมนติกติดอันดับท้าย ๆ ของการลงคะแนน
- "ยอดคู่รัก" (โหวตโดยชาติต่าง ๆ)
- ชายฝรั่งเศสได้รับการโหวตจากประเทศต่าง ๆ ให้เป็นคู่รักที่เซ็กซี่และยอดเยี่ยมที่สุดโลก (ร้อยละ 55) ตามมาห่าง ๆ ด้วยอิตาลี (ร้อยละ 45) และอเมริกัน (ร้อยละ 36)
 - ส่วนชาวโปแลนด์ไม่ค่อยได้รับคะแนนนิยมเท่าใดนัก จึงได้รับการโหวตให้เป็นคู่รักที่ สุดในโลก (ร้อยละ 8)
- "นักรักบันลือโลก" (พิจารณาจากการมี sex บ่อย มีครั้งละนาน ๆ และคำนึงถึง ความสุขของ คู่นอน เป็นเรื่องสำคัญ)
- ชาวฝรั่งเศส อเมริกันและออสเตรเลีย ได้ครองตำแหน่ง คู่รักที่ดีที่สุดในโลก
 - ชาติที่คู่มีสเน่ห์ร้อนแรงอย่างสเปนและอิตาลี กลับติดอันดับท้าย ๆ (อันดับที่ 9 และ
 - คนฮ่องกงยังคงรักษาตำแหน่งคู่รักยอดเยี่ยมไว้ได้ อย่างเหนียวแน่น
 - คู่รักชาวไทยครองตำแหน่งรองยอดเยี่ยมต่อจากฮ่องกงอีกครั้ง เป็นปีที่สอง
- "ใส่ใจกันบ้าง"
- ฝ่ายชายร้อยละ 54 ให้ความสำคัญกับ การสร้างความพึงพอใจ ให้แก่คู่นอน เป็นเรื่องสำคัญที่สุด ขณะเมกเลิฟกัน
 - ในขณะที่ฝ่ายหญิง เพียงร้อยละ 35 เท่านั้น ที่คำนึงถึงความพึงพอใจ ของคู่นอนตนเอง
- "รักเดียว-ใจเดียว?"
- ผู้ชายมีแนวโน้มนอกใจ มากกว่าผู้หญิง ผู้ชายร้อยละ 47 ยอมรับว่า ตนมีความสัมพันธ์ กับผู้หญิง มากกว่าหนึ่งคน
 - ในขณะที่ผู้หญิง มีจำนวนเพียงร้อยละ 25
- "ใจร้อน"
- เฉลี่ยทั่วโลกแล้ว คนรุ่นอายุ 40 ปี ขึ้นไปร้อยละ 20 จะเริ่มมีเซ็กซ์ครั้งแรกกันในวันทำงาน
 - แต่วัยรุ่นสมัยนี้เพียงร้อยละ 5 เท่านั้น ที่คิดว่า ตนจะเก็บความบริสุทธิ์ไว้วันวิวาห์

คลีนิกัก

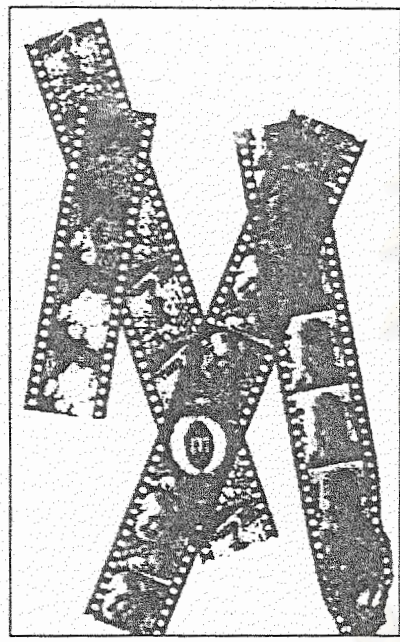

บทความเกี่ยวกับเพศศึกษา

เมื่อลูกถามว่า.....

ฉบับเดือนที่ - 551 [Date : 07 ค.ศ.]

📧 อิมพ์ | 📧 ส่งมัลไทย

เมื่อลูกถามว่า..

ปัญหาที่หนักอกหนักใจคุณผู้หญิงทุกคนที่เป็นแม่ก็คือ คำถามเกี่ยวกับเรื่องเพศ

ไม่ว่าจะเป็นเรื่องเกี่ยวกับอวัยวะเพศหรือการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ของร่างกายที่เกิดขึ้นตามวัย รวมทั้งในเรื่องของความรักและกามารมณ์ที่จะเกิดขึ้นเมื่อลูกย่างเข้าสู่วัยรุ่น

มาคุยกันถึงเรื่องง่าย ๆ ก่อนว่า คุณแม่จะสอนเรื่อง 'ตรงนั้น' ยังไงดี

'ตรงนั้น' นะ มันตรงไหน คุณแม่ทุกคนก็ทราบดีแล้วว่าตรงไหนก็ตรงนั้นนั่นแหละครับ

เห็นไหมครับว่า แค่ว่าพูดถึงเรื่อง "ตรงนั้น" ก็ยากแล้วว่าจะเรียกโดยใช้คำว่าอะไรให้น่ารักและสุภาพ ผมขอแนะนำว่า ก่อนอื่นควรจะตกลงเหมาะสมระหว่างคุณพ่อคุณแม่ว่าจะใช้คำอะไรจึงจะสุภาพ และสื่อกับลูกได้ถูกต้อง ภาษาไทยเราก็มีหลายคำให้เลือกเอาที่ฟังแล้วดูน่ารักและสุภาพ ฟังไหู่ ก็เช่น จู๋ จิม เจ้าหนุ่ จุ่มจิม หรือที่ในนวนิยายจีนเรื่องบัณฑิตหลังเที่ยงคืน เขาใช้ว่าอัครราชทูต ก็แปลกไปอีกแบบ ฯลฯ เป็นต้น ตกลงกันเองก็แล้วว่าจะใช้คำไหนหรือจะบัญญัติขึ้นมาใช้เองในครอบครัวก็ได้ไม่มีผิดกติกา แต่ก็มีชื่อเรียกอวัยวะเพศของลูกแล้ว

คราวนี้พอจะสอนเรื่องราวเกี่ยวกับการทำความสะอาด 'ตรงนั้น' ได้แล้ว ทั้งยังเป็นวิธีเริ่มต้นสอนเรื่องเพศให้ลูกได้อย่างไม่เคอะเขินด้วย

ขอแนะนำหนังสือเพศศึกษาสำหรับเด็กสัก 2 เล่ม คือ กำเนิดของเรา โดย อีโรมี ไฮโด้ ซึ่งมีฉบับแปลเป็นไทยแล้ว และ ITS PERFECTLY NORMAL โดย โรมี เอก แอริส ซึ่งใช้ภาพการ์ตูนช่วยในการอธิบาย คุณแม่ทั้งหลายอาจไปหาซื้อไว้ก็จะเป็นแนวทางในการสอนเพศศึกษาแก่ลูกได้

เวลาจะพูดถึง 'ตรงนั้น' ต้องพูดหน้าตาเฉยเหมือนเป็นอวัยวะส่วนหนึ่งของร่างกาย แล้วลูกก็จะไม่สงสัยต่อไป

อย่าลืมนะครับว่า เด็กนั้นอยากรู้ อยากเห็น และที่สำคัญอย่าไปคิดว่าเด็กจะคิดอย่างผู้ใหญ่ ห้ามเอาความคิดของคุณแม่เป็นที่ตั้งเด็ดขาด ตั้พยายามนึกให้ได้ว่าตนเองเป็นเด็กคิดอย่างไร และอย่าลืมนะครับว่าเด็กยังอยากรู้

เช่นบ้านที่มีทั้งลูกชายและลูกสาวนั้น มักจะชอบแอบดูกันว่าทำไม 'ตรงนั้น' จึงไม่เหมือนกัน ลูกสาวอาจถามว่า

"ทำไม ตรงนั้นของพี่ชายไม่เหมือนตรงนั้นของหนู"

ดังนั้นจึงต้องมีคำเรียกที่ไม่เหมือนกันคือ จูและจิม เพราะเด็กจะได้แยกได้ว่าต้องต่างกัน คุณแม่ตอบเพียงแต่ว่า ทุกอย่างจะมีคู่กันในโลกนี้ เพราะอากาศก็ต้องมีพระจันทร์ มีผู้ชายก็มีผู้หญิง ผู้ชายแข็งแรง ผู้หญิงสวยงาม อวัยวะตรงนั้นจึงเป็นตัวแทนของผู้ชายและผู้หญิง ซึ่งเป็นของคู่กันแต่ไม่เหมือนกัน ซึ่งพอถึงตรงนี้ก็อาจจะได้คำถามต่อไปว่า

"แล้วเกิดเป็นผู้หญิง ผู้ชายได้อย่างไร" หรือ "คนเราเกิดมาได้อย่างไร จากอะไร"

ก็เพียงแค่นอกว่า เกิดจากตัวอสุจิซึ่งเป็นตัวถ่ายทอดส่วนของพ่อและไข่ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งในร่างกายแม่ เกิดการผสมกันโดยที่มีความรักของเป็นส่วนนี้

ถ้าลูกยังอายุน้อยอยู่ ก็ไม่ต้องบรรยายต่อหรือกลัวว่ามีผสมกันอย่างไร เพราะลูกเมื่ออายุยังน้อยอยู่ต้องการเพียงคำตอบที่เรียบง่ายเท่าที่แม่เข้าใจทุกคำที่แม่อธิบาย แต่ถ้าโตขึ้นมาหน่อยก็จะต้องหาภาพการ์ตูนหรือภาพร่างกายของอวัยวะสืบพันธุ์ คือ มดลูกรังไข่และอวัยวะผลิตตัวอสุจิและไข่ให้ลูกดู ซึ่งให้เห็นว่าตัวอสุจิที่สร้างจากอวัยวะของพ่อที่ท่อนำไข่ แล้วเกิดปฏิสนธิเป็นตัวอ่อนเดินทางกลับมาเจริญเป็นเด็กที่โพรงมดลูก

แต่ก็พอกลัวว่า ไม่ต้องไปอธิบายหรือกลัวว่า มีกระบวนการอย่างไรที่นำไปสู่การปฏิสนธิดังกล่าว

และถ้าใครเข้าซึ่มาเข้า ก็อาจจะต้องใช้ไม้ตายสุดท้ายคือ บอกว่าต้องรอให้โตอีกนิดแล้วจะบอก

สำหรับคำถามที่ว่า แล้วหนูออกมาจากตัวคุณแม่ทางไหนนี่จะต้องตอบแล้วว่า ออกมาทางช่องทางพิเศษ โดยอธิบายต่อไปว่า การที่ลูกจะจากร่างกายแม่นั้นเรียกว่า 'การคลอด' เพราะฉะนั้นลูกก็ออกมาทางช่องทางพิเศษที่เรียกว่า 'ช่องคลอด' นั่นเอง และไม่ต้องไปซี้อหรือกลัวว่าช่องอยู่ที่ไหน อาจจะใช้คำถามว่าช่องทางพิเศษนี้จะเปิดขยายเมื่อถึงเวลาลูกจะคลอดออกมาสู่ภายนอกเท่านั้น

แต่ก็ก็จะทำความเข้าใจแก่ลูกน้อยในระดับหนึ่งแล้ว

ต่อไปลูกสาวที่อาจจะอาน้ำกับคุณแม่ หรือมาต้อมๆ มองๆ เวลาคุณแม่แต่งตัว ก็อาจจะมีคำถามว่า

"ทำไมคุณแม่ถึงมีเข้านั้นที่หน้าอก" หรือถ้าเป็นลูกที่แก่แดดหน่อยก็อาจถามว่า "ทำไมนมแม่ใหญ่กว่านมหนู"

ก็ต้องตอบว่าหน้าอกแม่มีต่อมพิเศษที่เรียกว่า ต่อมเต้านมมีหน้าที่สร้างน้ำนมให้เป็นอาหารลูก และหน้าอกนี้จะขยายขึ้นเมื่อถึงอายุที่จะต่อของลูกก็จะเป็นเหมือนแม่เหมือนกันเมื่อโตขึ้น

และถ้าลูกสาวแอบดู 'ตรงนั้น' ของคุณแม่ แล้วถามว่าทำไมของแม่มีขน แต่ของหนูไม่มีขน จะตอบอย่างไรดี

จะตอบว่า "เมื่อถึงเวลามันก็ขึ้นเอง" ก็คงจะได้ หรือจะพูดให้นุ่มนวลขึ้น ก็จะต้องอธิบายว่าคนเราก็เหมือนต้นไม้ ตอนเด็กก็เป็นต้นเล็ก ๆ ฟ้าต้องมีกิ่งก้านสาขาออกขึ้น เต้านม และขนบริเวณ 'ตรงนั้น' ก็คล้ายๆ กันคือ เมื่อจะเป็นผู้ใหญ่แล้วคือ อายุ 12 ปีขึ้นไปก็จะเริ่มเปลี่ยนแปลงให้เห็นได้

ตอนนั้นคงจะเริ่มเห็นลูกสาวห่อตัวและใส่เสื้อหลายๆ ชั้น ไม่อยากให้เห็นหน้าอกที่ขยายใหญ่ขึ้น แล้วคุณแม่ก็คงจะต้องเริ่มมาศึกษาการ FRIST BRA กันละครับ

เพราะลูกสาวบางคนก็ชอบใส่จะได้เหมือนแม่ ในขณะที่บางคนก็ไม่อยากใส่ แล้วถามคุณแม่ว่าทำไมต้องสวมเสื้อยกทรงหรือบรา

ให้ตอบแบบนี้ครับว่า ลูกอยากหน้าอกสวยไหม ถ้าอยากสวยต้องหมั่นดูแลหน้าอกเมื่อถึงวัย และการสวมบราที่ดีและขนาดเหมาะสมจะเป็นต้นของการดูแลทรวงอก เท่านั้นลูกสาวซึ่งส่วนใหญ่ก็อยากสวยทั้งนั้นก็ยอมแล้ว

ไม่อย่างนั้นคงต้องโธ่โลมปฏิโลมว่าเพื่อนคนนั้นคนนี้ใส่ไหม และลูกคงจะต้องทำตัวให้เหมือนเพื่อน

เชื่อไหมครับว่า เด็กๆ บางครั้งก็อวดบรากันว่าของเธอแบบไหนก็หล่อไต่ คุณแม่ทำไหมครับตอนเริ่มสาวนะ ต่อจากนั้นเมื่อลูกสาวเข้าสู่วัยรุ่น เรื่องประจำเดือนคงจะเป็นคำถามที่คุณแม่จะต้องให้คำตอบละครับ ว่าทำไมผู้หญิงต้องมีประจำเดือน แล้วในจะสกปรกไหม ทำความสะอาดอย่างไร ประจำเดือน ฯลฯ

ตอบแบบสั้นๆ คุณแม่คงจะต้องตอบว่า ประจำเดือนเป็นเลือดที่เกิดจากการลอกตัวของผนังมดลูก ซึ่งเป็นอวัยวะของผู้หญิงแสดควงว่าของสุภาพสตรี ไม่ใช่เป็นเลือดเสียหรือของค้าง และเดี๋ยวนี้มีผ้าอนามัยไว้ซึมซับได้ เดี่ยวนี้โรงเรียนสตรีมีการสอนวิธีการใช้ผ้าอนามัยกันแล้วครับไม่ต้องห

เพียงแต่คุณแม่ต้องสอนให้อาบน้ำผักบัว เวลาเป็นประจำเดือน ห้ามลงอ่างหรือสระน้ำเท่านั้นก็พอ

ส่วนปัญหาและคำถามของลูกชายนั้นถ้าตอบไม่ได้คงต้องบ๊วยไปให้เป็นหน้าที่ของคุณพ่อบ้างละ

เพราะเพศศึกษาเริ่มต้นที่บ้าน ทั้งคุณพ่อคุณแม่ต้องมีส่วนร่วมกันในการตอบคำถาม ไม่ใช่เป็นหน้าที่ของใครคนใดคนหนึ่งแต่เก

น.พ.พันธ์ศักดิ์ ศุภ

[ที่มา..หนังสือ JUST SAY NO หรือ OK]

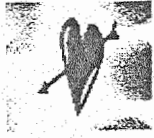
โดย : น.พ.พันธ์ศักดิ์ ศุภฤกษ์

URL Link : http://www.clinicrak.com/sexeducation/sexed_daughter01.html

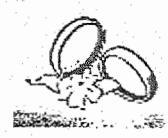
← Back

[Home] [เพศ] [ครอบครัว] [ผู้สูงวัย] [วัยรุ่น] [เลี้ยงลูก] [คลินิกเด็ก] [โรคเด็ก] [รุมคำถาม] [โรคสตรี] [คลินิกคุณแม่]

[กรมโรค] [แพทย์] [สุขภาพจิต] [law] [สัตว์เลี้ยง] ↘

คลื่นรัก

บทความเกี่ยวกับเพศศึกษา

ฉบับที่ 354 [Date : 07 ธ.ค.]

สอนเพศศึกษาแก่เด็กจำเป็นไหม?

พิมพ์ | ส่งเมล

สอนเพศศึกษาแก่เด็กจำเป็นไหม?

ในโลกปัจจุบัน เด็ก ต้องเผชิญกับข่าวสารต่างๆ ที่เกี่ยวกับเรื่องเพศกันไม่เว้นแต่ละวันไม่ว่าจะเป็นข่าวฉาวคราวโลกีย์ของบุคคลต่างๆ หรือแม้กระทั่งปรากฏการณ์สุดตึ๋งในภาพยนตร์ และโทรทัศน์อย่างโจ่งครึม ซึ่งภาพและข่าวเหล่านี้ เหมือนเป็นการตอกย้ำให้เด็กหันมาสนใจ เรื่องเพศสัมพันธ์กันเร็วกว่าวัยอันสมควร จนก่อให้เกิดเหตุการณ์สเกี่ยวกับเรื่อง เพศสัมพันธ์กันไม่หยุดหย่อน ไม่ว่าจะเป็นการรุมโทรมชำนิเด็กหญิงการชำนิแล้วฆ่า หรือการทำแท้ง ทำให้หลายฝ่ายต้องหันกลับมาทบทวนถึงความสำคัญของรู้เรื่องเพศสัมพันธ์ มีความจำเป็นมากน้อยแค่ไหน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง คนเป็นผู้ปกครองควรหันมาให้ความรู้ เรื่องเพศศึกษาแก่ลูกกันให้มากขึ้น เพื่อสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องศึกษา ให้แก่เด็ก เสียแต่เนิ่นๆจะได้ไม่เกิดเหตุการณ์ที่เรารำไรมานอนาคตนับวันข้างหน้า

ก่อนอื่นต้องทำความเข้าใจกับคำว่า เพศศึกษา หมายความว่าคืออะไร ซึ่ง วิชา.พญ.ชนิภา ตูจันดา คณบดีคณะแพทยศาสตร์ ศิริราชพยาบาลซึ่งมีความเชี่ยวชาญพฤติกรรมของเด็ก ตั้งแต่วัยแรกเกิดจนถึงวัยรุ่น บอกว่าทุกวันนี้คนทั่วไปเข้าใจผิด คิดว่าเพศศึกษาคือเรื่องเพศสัมพันธ์ ทั้งที่ในความเป็นจริงแล้วเพศศึกษาคือการศึกษานานาทั้งของตัวเองว่า ผู้หญิงควรเป็นอย่างไร ผู้ชายควรเป็นอย่างไรตลอดจนการดูแลสุขภาพและจิตใจในเรือนร่างของแต่ละเพศ ว่าควรทำอย่างไร และการระมัดระวังป้องกันตัวเอง โดยเฉพาะในเด็กผู้หญิง ซึ่งทุกวันนี้เด็กผู้หญิงถูกรังแกกันมาก คุณหมอชนิภาบอกว่าควรจะพูดเรื่องเพศศึกษากับเด็กนั้น ในวัยเด็ก 8-9 ขวบ ก็ให้เริ่มจาก การอธิบายเรื่องดูแลสุขภาพและจิตใจในเรือนร่างสอนให้เด็กรู้จักป้องกันตัวเองจากคนแปลกหน้า แต่คงจะไม่ไปสอนเรื่องเพศสัมพันธ์ในเด็กวัยนี้เพราะถือว่าไม่เหมาะ ต้องรอให้เด็กเป็นวัยรุ่นมากกว่านี้ และมีเป็นวัยรุ่นเด็กก็จะค่อยๆ เรียนรู้ เรื่องเพศสัมพันธ์ไปเองว่าคืออะไร ซึ่งการจะพูด เรื่องเพศสัมพันธ์ให้เด็กรู้ต้องดูตามความเหมาะสม ซึ่งส่วนใหญ่แล้ว ผู้ใหญ่ไม่จำเป็นหรือผู้ก็คงจะพูดแค่ลักษณะของกายวิภาคว่า ในร่างกายเรามีอวัยวะอะไร และอวัยวะเพศเป็นอย่างไรเป็นการอธิบายที่อยู่ในกรอบแค่พอสมควร คงไม่เหมือนฝรั่งที่จะลึกล้ำเรื่องเพศสัมพันธ์เพราะบ้านเขาถือว่าอธิบายที่ลึกล้ำเกินไป จะเป็นการไปกระตุ้นให้เด็กอยากูยั่วกามเห็นเร็วขึ้น

ลดาวัลลี วงศ์ศรีวงศ์ ส.ส.หญิงซึ่งมีบทบาทในการต่อต้านการต่อล่วงเด็กหญิงมาค้าประเวณีและมีประสบการณ์การเป็นแม่ของลูกชายวัยรุ่นถึง 2 คน เป็นผู้ที่ให้ความสำคัญในการให้ความรู้เรื่องเพศศึกษาแก่ลูกของตัวเอง แต่ไม่ถึงขั้นไปยึดยึดความรู้เรื่องเพศศึกษาให้ลูกต้องรับรู้ว่าเป็นอย่างไร โดยคุณเคยจะถูกจากความรู้สึกของลูกถ้าลูกไม่ได้มีความสนใจอยากรู้คุณก็จะไม่พูดถึง ซึ่งคุณก็ยอมรับว่ามีลูกผู้ชาย ก็พยายามปลุกฝังให้ลูกซึมซับถึงความเท่าเทียมกันระหว่างเพศชายกับเพศหญิง เพราะคุณต้องการเด็กได้รับการปลุกฝังที่ถูกต้องในเรื่องความเสมอภาคแล้ว การเหยียดหยาม หรือลบหลู่เพศหญิงก็จะน้อยลง ที่สำคัญคือพ่อแม่ควรปลุกฝังเรื่องเพศศึกษา ให้ลูกเข้าใจอย่างถูกต้องวิธีเพศสัมพันธ์นั้นเป็นสิ่งดีแต่ต้องมีวัฒนธรรม โดยเกิดจากรักกันอย่างแท้จริง ไม่ใช่ไปดูกระแสจากลูกคนอื่นมาเพื่อมีเพศสัมพันธ์จะดีกว่า คนเป็นพ่อแม่ต้องระวัง อย่าเอาวิธีโอปโป หรือหนังสือไปเข้าบ้านและเวลานั่งดูโทรทัศน์กับลูก ถ้ามีบทเลิฟซีน ก็ควรจะเปลี่ยนช่องไม่ให้ลูกดู

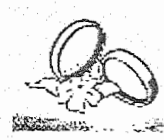
คุณเคยเล่าถึงวิธีการสอนเรื่องเพศสัมพันธ์ให้ลูกชายของตัวเองว่า ตอนจะพยายามบอกลูกเสมอไม่ให้ไปจับมือเพื่อนหญิง หรือกอดจูบเขา ถ้าหากรักกันจริง ก็ขอให้เรื่กันไปก่อนว่าจะไปด้วยกันได้ไหม เพราะถ้าหากผลหลามมีเพศสัมพันธ์แล้ว ก็ต้องรับผิดชอบและหาโอกาสตามลูกอยู่เสมอว่ามีแฟนหรือยัง ถ้ามีอย่าไปทำอะไรเขาเน ออย่าอยู่สองต้องเคารพเกียรติของเพื่อนหญิง ไม่เช่นนั้นเพื่อนหญิงของลูกจะถูกนินทาได้ เมื่อลูกซึมซับถึงการให้เกียรติเพื่อนหญิงตนถึงค่อยๆ อธิบายให้ลูกรู้ว่า เรื่องเพศสัมพันธ์เป็นสิ่งที่ดีอยู่บนพื้นฐานของความถูกต้องซึ่งพ่อแม่ไม่ว่าจะทำงานอะไร คุณก็บอกกล่าว ขอให้ทุกคนหาโอกาส และสละเวลาเพื่อพูดคุยยอมรับสั่งสอนลูกจะได้ไม่เกิดปัญหาต่างๆ ตามมา

รุ่งทิพย์ อิศรางกูร ณ อยุธยา คุณแม่วัยเบรียวซึ่งมีลูกสาวหัวแก้วหัวแหวนวัยเด็กเพียงคนเดียว เป็นผู้ปกครองคนหนึ่งที่ยอมรับว่าแม้ตัวเองจะดูเบรียว แต่คุณแม่สมัยใหม่ แต่ถ้าพูดถึงเรื่องเพศศึกษาแล้วยอมรับว่า ตัวเองยังเป็นคนไทยหัวโบราณ และยึดถือขนบธรรมเนียมประเพณี ไม่ค่อยกล้าสอนเรื่องเพศศึกษาให้ลูกแต่ก็ได้พยายามกว้างในความคิด เนื่องจากมีสื่อต่างๆ ที่ถ่ายทอดให้เห็นให้เห็นเรื่องเพศสัมพันธ์กันอย่างโจ่งครึม คุณแม่จะใช้วิธีการอธิบาย เรื่องเพศศึกษาให้ลูกเข้าใจด้วยการพาไปดูหนังหนังมีบทรักให้เห็น ก็จะพยายามอธิบายให้ลูกเข้าใจว่าเป็นธรรมชาติของหนุ่มสาว แต่ตามขนบธรรมเนียมประเพณีไทยแล้ว ผู้หญิงต้องรักษานวลสงวนตัวถ้าลูกมีอะไรไม่เข้าใจก็ปรึกษาหารือกับแม่

คุณแม่ตัวยังบอกถึงหัวอกคนเป็นแม่ที่มีลูกสาวตัวว่า ตอนก่อนข้างกังวล และกลัวกับเรื่องการเรียนรู้เพศศึกษาของลูกมากกลัวว่าลูกจะพุ่งชนกับสิ่งที่ไม่ดีตามมา และไปจินตนาการเอาเอง ซึ่งตนก็พยายามอธิบายแต่ก็ไม่กล้าพูดอะไรที่ลึกล้ำซึ่งมากไป เพราะกลัวจะเป็นการไปสนับสนุน และอยู่ที่จะทำให้ไปนั่งพูดให้ลูกรู้ว่า เพศศึกษาเป็นอย่างไร ตัวเองทำ เพราะยังถือว่าเรื่องพวกนี้ไม่ใช่สิ่งที่เขาจะมาพูดกันอย่างโจ่งแจ้ง ซึ่งสมัยตัวเองเป็นเด็กผู้ใหญ่ก็เยอะ และจะไม่พูดเรื่องพวกนี้ คุณแม่จึงปล่อยให้สามี ซึ่งเป็นหมอและมีวาทกับลูกเป็นคนอธิบายในเชิงวิชาการ เพราะหมอย่อมอธิบายอะไรได้ลึกซึ้งกว่าตัวเองแน่

คลื่นรัก

ข่าวและคำเตือนจากแพทย์

ฉบับวันที่ - 190 [Date : 21 ม.ค.]

เด็กไทยพฤติกรรมทางเพศเสื่อมโทรม-สุดขีด

พิมพ์ | ส่งเมล์

เด็กไทยพฤติกรรมทางเพศเสื่อมโทรม-สุดขีด

เมื่อวันที่ 18 มี.ค. ที่คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มูลนิธิเพื่อการพัฒนาเด็ก (มพด.) ได้จัดสัมมนาเรื่อง อย่่าทอดทิ้งเด็กขึ้น โดย น.ส.ฉันทนา บรรพศิริโชติ กรรมการมพด. เผยว่า ขณะนี้พฤติกรรมความรุนแรงเด็กในสังคมไทยถึงขีดสุด ตัวอย่างจากการทารุณกรรมเด็ก ที่มีอายุต่ำลงเรื่อยๆ แต่ที่น่าหนักใจกว่า คือเด็กกลับไปทำทารุณต่อเด็กด้วยกันเอง ซึ่งชี้ให้เห็นถึงสถานะที่เปลี่ยนไปของเด็ก ที่ในอดีตเด็กจะอยู่ในฐานะผู้ตกเป็นเหยื่อ แต่ในขณะนี้เด็กเป็นทั้งเหยื่อและผู้กระทำด้วย ซึ่งน่าเป็นห่วงมาก

ทั้งนี้จากการลงพื้นที่เพื่อทำวิจัยพบว่า ปัญหาของเด็กมีความสลับซับซ้อนมากขึ้น ส่วนใหญ่เด็ก 1 คน จะเผชิญกับปัญหาหลายเรื่องในเวลาเดียวกัน โดยเฉพาะผลกระทบจากวิกฤติเศรษฐกิจและสังคม ที่ทำให้เกิดปัญหา ครอบครัวแตกแยกมากขึ้น การแพร่กระจายอย่างรวดเร็วของยาเสพติด และความรุนแรงในสังคม บางประเด็นปัญหาที่เกิดขึ้น ถือว่าเป็นภาวะวิกฤติของสื่อ โดยเฉพาะปัญหาพฤติกรรมทางเพศ มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างน่ากลัว โดยเกิดจากค่านิยมเลียนแบบ โดยขาดวิจารณญาณ แยกแยะถูกผิดเลียนแบบจากผู้ใหญ่ในครอบครัว ที่แสดงพฤติกรรมทางเพศต่อกันให้เด็กเห็น เลียนแบบจากสื่อ เช่น ในภาพยนตร์ ที่ตัวแสดงมักมีเพศสัมพันธ์ทางเพศกันอย่างง่าย ๆ เมื่อมีความพอใจ

น.ส.ฉันทนากล่าวว่า จากการเก็บข้อมูลปัญหาพฤติกรรมทางเพศของเด็กในชุมชนแห่งหนึ่งใน กทม.พบว่า เด็กผู้ชายวัย 11 ขวบ มีพฤติกรรมสวนลามและละเมิดทางเพศต่อเด็กวัย 3-10 ขวบ จำนวน 10 คน โดยเด็กคนดังกล่าวอยู่ในครอบครัวที่มีพี่น้อง 4 คน พ่อแม่มีอาชีพค้าขายรายวัน มีปัญหาทางด้านการศึกษา บุคลิกค่อนข้างเรียบร้อย ชอบเล่นกับเด็กผู้หญิง โดยชวนให้มาเล่นที่บ้าน บางครั้งจะนำขนมมาล่อ ในปี 2543 พบว่าสวนลามและละเมิดทางเพศเด็กหญิงอายุ 3-10 ขวบ 9 คน และเด็กผู้ชายวัย 3 ขวบ อีก 1 คน เด็กหญิงบางรายถูกละเมิดมากกว่า 1 ครั้ง ทั้งในห้องพักของครอบครัวเด็กชาย ห้องพักของเด็กที่ถูกละเมิด ในสวนสาธารณะและในรถตุ๊กตุ๊กที่จอดหน้าชุมชน เด็กที่ถูกละเมิดพากันฟ้องผู้ปกครองและครู ซึ่งเด็กชายยอมรับกับครูว่ากระทำจริง แต่แม่ของเด็กไม่ยอมมาพบครู และไม่让孩子ชายไปโรงเรียนอีก และแก้ปัญหาโดยพาไปค้าขายด้วย

กรรมการมูลนิธิเพื่อการพัฒนาเด็ก กล่าวด้วยว่า นอกจากนี้ ยังเก็บข้อมูลจากโรงเรียน ระดับมัธยมศึกษา 5 แห่งในชนบทภาคอีสาน เป็นตัวอย่าง 9 กรณี เด็ก 24 คน โดยการพูดคุย และสังเกตพฤติกรรมเด็กและจากการสัมภาษณ์ครูแนะแนวทั้ง 5 แห่ง ซึ่งแสดงสภาพปัญหา การมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของเด็กพบว่าเด็กที่อยู่ในวัยเรียนมีความสัมพันธ์ทางเพศ และใช้ชีวิตอยู่ร่วมกันตั้งแต่เรียนอยู่ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ส่วนใหญ่เป็นเด็กที่อยู่ตามหอพัก มีกรณีหนึ่งกลุ่มเด็กนักเรียนหญิงชั้นมัธยมต้น 3 คน มีค่านิยมที่ผิดในการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน โดยเห็นว่าเป็นความโก้เก๋ที่น่าอวดกัน

เด็กนักเรียนกลุ่มนี้เรียนอยู่ชั้น ม.2 เด็กคนหนึ่งครอบครัวมีฐานะดี พ่อทำงานที่ต่างจังหวัด นานๆ จะกลับมาบ้านสักครั้ง พี่ชายทำงานในกทม. ส่วนแม่อยู่บ้านเฉยๆ ไม่สนใจเอาใจใส่ลูก เด็กจึงมีอิสระอย่างเต็มที่ พาเพื่อน 2 คนมาพักอยู่ด้วยกัน ทั้ง 3 คนจะออกไปเที่ยวทุกๆ คืน และนอนตอนกลางวัน เริ่มเสพยาบ้า และมีเพศสัมพันธ์กับเพื่อนนักเรียนชาย จนกระทั่งเกิดการแข่งขันกันในกลุ่มว่า ใครจะมีความสัมพันธ์ทางเพศได้มากกว่ากัน โดยมีสมุดจดชื่อ อายุ ที่อยู่ของผู้ชายไว้เป็นหลักฐาน

นอกจากนี้ยังพบว่า เด็กมีปัญหาทางอารมณ์รุนแรง มีการทุบตีทำร้ายแม่ ถ้าไม่ให้เงินใช้ นอกจากนี้ ยังพบนักเรียนชายระดับมัธยมต้น มีพฤติกรรมเป็นนายหน้ากับสถานบริการทางเพศ โดยติดต่อเพื่อนในโรงเรียนให้ขายบริการจำนวนมาก

คลีนิกกัก

ข่าวและคำเตือนจากแพทย์

ตะลึง! วัยรุ่นยุคฟรีเซ็กซ์

ฉบับหน้า - 299 [Date : 22 ...]

พิมพ์ | ส่งฉบับนี้

ตะลึง! วัยรุ่นยุค"ฟรีเซ็กซ์"

ชี้เหตุคนในโลกีย์ไทยฉาวโฉ่ เด็กวัยรุ่น นักเรียน นิสิต นักศึกษา ชายตัวมั่วเซ็กซ์ใช้เครื่องแบบขายบริการเพราะอิทธิพลวัฒนธรรม ต่างครอบครัว มองเรื่องเซ็กซ์เหมือนวิชา "คณิตศาสตร์" ยิ่งทำแบบฝึกหัดมากเท่าใดยิ่งเก่งและเจ๋งมากเท่านั้น เมื่อทำบ่อยครั้งไม่เสียหายก็ขอเมกมันนี่

อาจารย์ด้านสังคมระบุ เด็กไทยสะกดคำว่า "พรหมจารีย์" ไม่เป็นแล้ว ชายตัวแลกเงิน เพราะเหตุจำเป็นและความฟุ้งเฟ้อทางด้านวัตถุ ขุมลุนธิ์เพื่อนหญิงซีลือทีวี วิดีโอ แฟชั่น ตัวแปรสำคัญจุดวัยรุ่นหลงทาง

ปัญหาการกำประเวณีบนถนนโลกีย์ทุกวันนี้ มีโช้ใจทย์ที่จะสื่อกันแต่เพียงว่า พบห้างสรรพสินค้าเป็นแหล่งค้าเซ็กซ์เท่านั้นแต่จุดที่น่าสนอย่างยิ่งก็คือ ผู้หญิงค้าบริการทางเพศที่เดินอยู่บนถนนสายนี้ ซึ่งจำนวนหนึ่งเป็นเด็ก วัยรุ่น นักเรียน นิสิตนักศึกษา ดังนั้นจึงเป็นเรื่องที่น่าติดตามเหตุจูงใจของคนโลกีย์พ.ศ.นี้จึงคึกคักไปด้วยหญิงสาวที่สวมชุดเครื่องแบบนักศึกษา

เหตุจูงใจสำคัญที่ทำให้ความคลั่งกบถนนโลกีย์ในวันนี้ ล้วนเต็มไปด้วย "บุษยามหาวิทยาลัย" หรือเด็กนักเรียนนักศึกษา ก็เพราะเป็นธรรมเนียมของบรรดานักเที่ยว เนื่องจากสำหรับนักล่าเซ็กซ์แล้ว เด็กสาวที่มาจากรั้วมหาวิทยาลัยหรือเด็กนักเรียนที่สวมชุดเครื่องแบบถือเป็นแรงกระตุ้นอารมณ์ทางเพศวิธีหนึ่งที่บรรลุลความใคร่ได้อย่างบรรเจิดที่สุด

ดังนั้น จึงไม่ใช่เรื่องยากเลย ที่เธอทั้งหลายจะก้าวเข้ามาเป็นโสเภณีและสามารถกอบโกยเงิน เพราะเป็นวิธีหาเงินที่ง่ายและรวดเร็วที่สุด

มีสาวในวัยเรียนจำนวนไม่น้อย ต่างเดินเข้าสู่ประตูค้าเซ็กซ์ ทั้งด้วยเหตุจำเป็น และที่น่าตะลึง! ที่สุด คือความหลงผิด คิดแบบโลกตะวันตกมองว่า เพศสัมพันธ์จรโลงโลกแห่งความรัก โลกีย์ชุดนักศึกษาแบ่งระดับชายตัว

บนถนนโลกีย์หญิงสาวในชุดนักศึกษาหรือชุดนักเรียน ที่เดินเข้าสู่การกำประเวณี เมื่อวิเคราะห์กันจะมี 3 กลุ่มใหญ่ๆ คือ

1. กลุ่มสาวใจแตก
2. กลุ่มสาวไฮโซ โมเดิร์น และ
3. กลุ่มสาวที่ฟุ้งเฟ้อ หรือวัตถุนิยมครอบงำ

ประเภทแรกกลุ่มสาวใจแตก หรือศัพท์ที่นักล่าสาวทใช้เรียกสาวๆ กลุ่มนี้ว่า "ไก่" พวกเธอเหล่านี้มักจะเตร็ดเตร่อยู่ตามสถานบันเทิง ผับ เชน หรือวันไหนที่ต้องไปโรงเรียน มักจะหลบเลี่ยงหนีเรียนไปนั่งอยู่ตามศูนย์การค้า

กลุ่มนี้มักจะได้รับอิทธิพลจากปัญหาสภาพครอบครัว เช่น พ่อแม่แยกทางกัน พ่อแม่ไม่รัก ถูกตามใจมากเกินไป ถูกบีบบังคับมากเกินไป ผู้ชายหลอกหลวง ฯลฯ

เรื่องเพศสัมพันธ์ หรือพฤติกรรมทางเพศ องพวกเธอ จะขึ้นอยู่กับความพอใจ นิยมนอนกับผู้ชายคนไหนก็ได้ที่ทำให้เธอมีความสุข โดยเงินไม่ใช่ปัจจัยสำคัญที่ทำให้เธอยอมแลกกาย ความพึงพอใจในบางครั้ง "เบียร์เพียงขวดเดียว" ก็สามารถทำให้พวกเธอพลีกายให้ชายได้

ประเภทที่สอง เป็นกลุ่มสาวไฮโซ หันสมัย กลุ่มนี้มักจะเป็นนักเรียน นักศึกษา ที่มาจากครอบครัวที่ร่ำรวย มีฐานะ มีชาติมีตระกูล พวกนี้เป็นสาวที่ทันสมัย หัวสมัยใหม่ บิดัฒนธรรมแบบตะวันตก

พฤติกรรมทางเพศจึงเป็นแบบตะวันตก "ฟรีเซ็กซ์" มองเรื่องเพศสัมพันธ์คือประสบการณ์ของชีวิต ไม่แคร์สังคม และเงินไม่ใช่สิ่งทีพวกเขาต้องการเพราะพวกเขาจะมี อันจะกินอยู่แล้ว มักมีทัศนคติว่า เซ็กซ์คือความต้องการทางอารมณ์ที่ควรแสวงหาจากชายหลายๆ คน

พวกเขาเหล่านี้ มักจะจับกลุ่มหรือหนึ่งแสวงหาความสุขอยู่ตามผับระดับไฮโซหรือโรงแรมระดับหรูชื่อดังและกล่าวกันว่าผู้หญิงกลุ่มนี้เป็นเป้าหมายของนักเที่ยวกลางคืน นักธุรกิจ และนักการเมืองหนุ่มกล้าดมัน

ประเภทสุดท้าย คือกลุ่มสาวที่พุ่งเป้าทางด้านวัตถุและนำค่านิยมแบบผิดๆ หนทางเข้าสู่ถนนโลกีย์ของเธอเหล่านี้ จึงก้าวเข้ามาเพราะเป็นในเรื่อง "เงิน" มีหญิงสาววัยศึกษาหลายรายต่างไม่ปรารถนาที่จะกลายเป็น "ดอกไม้วิมทาง" แต่หลายคนก็ต้องเลือก เนื่องจากร้องการยกตัวลงเข้าสู่สถาบันการศึกษาระดับไฮโซหรือมหาวิทยาลัยเอกชน คิดว่าที่จะเลือกเรียนในมหาวิทยาลัยเปิด อย่างมหาวิทยาลัยรามคำแหง หรือมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช เพราะต่างเชื่อว่าจะสามารถคบหา หรือมีสังคมกับคนมีฐานะได้

ดังนั้นค่าเทอม และค่าใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน ทนทรัพย์จึงเป็นปัจจัยที่ทำให้พวกเขาต้องแสวงหา (อ่านรายละเอียดในเล่มประกอบ)เนื่องจากครอบครัวของเธอบางคนอยู่ในฐานะยากจนพ่อแม่ไม่มีที่ทรัพย์ที่จะส่งเสียลูกให้เรียนได้อย่างสุขสบาย เด็กสาวบางคนก็จึงเลือกที่จะแสวงหาทุนส่วนตัวจากเจ้าเซ็กซ์ เพราะได้เงินง่าย

ในขณะที่เดียวกัน "บุษยามหาวิทยาลัย" ที่ต้องหันเหชีวิตมาสู่การค้าเซ็กซ์นอกจากจะต้องการนำเงินมาจ่ายค่าเทอมแล้วยังต้องนำมาเพื่อความสุระจากค่านิยมแห่งความพุ่งเป้าทางด้านวัตถุ สนองความต้องการในเรื่องของแฟชั่นเสื้อผ้า, กระเป๋าออก, รองเท้ายี่ห้อดัง และเครื่องมื่อสื่อสาร ทั้งเพลงเจอร์ โทรศัพทมือถือ สิ่งเหล่านี้กลายเป็นความจำเป็นสำหรับวัยรุ่นและเป็นความทันสมัยที่พวกเขายอมแลกมาด้วยร่างกาย

"ฟรีเซ็กซ์" แบบตะวันตก ทัศนคติที่เปิดประตูค้าเซ็กซ์

ปัจจุบันความเติบโตของการค้าเซ็กซ์ที่พัฒนาขึ้นอย่างรวดเร็ว เนื่องจากปัจจัยคือ ทัศนคติในเรื่องเพศสัมพันธ์ที่มีความเปลี่ยนแปลงในทิศทางของวัฒนธรรมทางตะวันตกหรือยุคนี้ถ้าจะใช้คำว่า "ฟรีเซ็กซ์" ก็คงไม่มีผิด

นางศิริพร สโคโรนาเนค เลขานุการมูลนิธิผู้หญิง วิเคราะห์ว่า เด็กวัยรุ่นหลงทางสู่ถนนค้าเซ็กซ์ เพราะถูกข่มขืนจากอิทธิพลวัฒนธรรมของซึ่งมีทัศนคติที่ยอมรับและเปิดเผยเสรีในเรื่องเพศสัมพันธ์

วัฒนธรรมตะวันตกที่เปิดเผยในเรื่องเพศสัมพันธ์ ซึ่งมีการแสดงความรักด้วยการกอดจูบ การมองเรื่องเพศสัมพันธ์เป็นเรื่องของประสพก็คือ ทัศนคติที่ว่าเพศสัมพันธ์มักครั้งเท่าไร ก็เหมือนการเก็บเกี่ยวประสบการณ์มากขึ้นเท่านั้น

สิ่งเหล่านี้ได้ถูกถ่ายทอดและหล่อหลอมเข้ามาด้วยกระแสโลกาภิวัตน์จากสื่อต่างๆ ทุกด้านทั้งจากทีวี วิทยุและนิตยสาร ที่ล่อลวงข่มขืนเข้ามาครอบงำความคิดและพฤติกรรมของสังคมไทย

โดยเฉพาะสื่อจากทีวีมีอิทธิพลมาก เพราะปัจจุบันรายการต่างๆ ทั้งจากฟรีทีวี เคเบิลทีวี ซึ่งมีรายการประเภทมิวสิกวิดีโอ ภาพยนตร์ประล่องแหลม นิตยสาร ล้วนเป็นรายการที่นำพาให้สังคมวัยรุ่นเริ่มมองแบบโลกตะวันตกมากขึ้น"

เลขานุการมูลนิธิผู้หญิง วิเคราะห์อีกว่า เด็กวัยรุ่นเป็นวัยแห่งการเรียนรู้ วัยที่กำลังอยากรลอง อยากรู้ อยากเห็น เป็นวัยแห่งการเจริญพันธ์ ดังนั้นมีความระห่ำหายใหม่ๆ เข้ามาก็เป็นโอกาสที่เด็กจะได้รับและนำมาดำเนินชีวิต

เห็นได้จากแฟชั่นการแต่งกายแบบหรือหาวที่กำลังนิยมอยู่บนถนนแฟชั่น ไม่ว่าจะเป็นเสื้อสายเดี่ยว สายเกาเหลา (เสื้อไม่มีสาย หรือเกาะอก) รองเท้าส้นตึก ล้วนเป็นกระแสวัฒนธรรมแฟชั่นต่างชาติ ที่พัฒนาสู่ความเปลี่ยนแปลงตามกระแสสมัย

การมีเซ็กซ์หรือมีเพศสัมพันธ์ก็เช่นนั้น จากค่านิยมดั้งเดิมที่เรื่องเพศสัมพันธ์เป็นเรื่องต้องห้าม ปกปิด เป็นสิ่งที่ไม่ดีไม่งามที่จะนำมาเปิดเผยแต่ค่านิยมเหล่านี้กำลังถูกทำลายลงด้วยการยอมรับวัฒนธรรมต่างชาติ

ทัศนคติเซ็กซ์แบบตะวันตกนี้เอง ที่เป็นตัวเปิดประตูค้าเซ็กซ์ เพศสัมพันธ์เหมือนวิชา"คณิตศาสตร์" สุภาวิชตสอนหญิงที่ว่า "วิชาตัวเลขสวยและคำว่า "อย่างซึ่งลูกก่อนห้าม" คงไม่สามารถใช้เป็นสุภาวิชตสอนหญิงในปัจจุบันได้อีกแล้ว เพราะค่านิยมเพศสัมพันธ์ในพ.ศ.นี้ ไม่ต่างอะไรจาก"คณิตศาสตร์" นั่นเอง

วิชาเลขคณิตหรือวิชาคณิตศาสตร์ ซึ่งผู้ที่สอบผ่านหรืออยากเก่ง วิชานี้จะต้องมันทำแบบฝึกหัดจึงจะเข้าใจและสามารถทำข้อสอบได้

เพศสัมพันธ์หรือการมีเซ็กซ์ก็เช่นกัน ทัศนคติเรื่องเพศสัมพันธ์ของสังคมวัยรุ่น เด็กสาวแรกรุ่นจำนวนไม่น้อย ต่างมีความคิดและลงสู่วิถี

แห่งเพศสัมพันธ์ด้วยหลักการทางวิชาเลขคณิต นั่นคือ ยิ่งปฏิบัติกิจทางเพศสัมพันธ์มากเท่าใด ก็ยิ่งเก่งยิ่งเจ๋งมากขึ้นเท่านั้น ซึ่งไม่ต่างจากวิชาคณิตศาสตร์ที่อยากเก่งเลขก็ต้องทำแบบฝึกหัดบ่อยๆ

ร.ศ.สุพัตรา สุภาพ อาจารย์ทางด้านสังคม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ให้ทัศนะคติถึงนิยามดังกล่าวว่า เพศสัมพันธ์เหมือนวิชา "คณิตศาสตร์" คำดังเป็นปัญหาพฤติกรรมทางเพศของสังคมวัยรุ่น และปัจจุบันกล่าวพูดได้แล้วว่า สาวแรกเริ่มสมัยนี้สะกดคำว่า "พรหมจารี" ไม่เป็นแล้ว

แน่นอนเด็กวัยรุ่นประพฤติตัวอยู่ในกรอบประเพณีมีอยู่จำนวนไม่น้อย แต่เด็กวัยรุ่นที่เดินหลงทางทุกวันนี้ก็มีจำนวนมาก ที่เห็นการเลี้ยวเรื่องที่สุด เป็นเรื่องของประสบการณ์ในชีวิต

"ที่นั่นเป็นห่วงที่สุด แม้แต่ผลการสำรวจของสวนดุสิตโพล ก็ยังระบุชัดเจนว่าเด็กผู้หญิงสมัยนี้เริ่มเสียตัวกันตั้งแต่อายุ 14-15 ปี บางคนก็ตัวด้วยความเต็มใจให้กับคนรัก คิดว่าผู้ชายจะรักเราจริง แต่พอเลิกกันไปมีผู้ชายคนใหม่ ก็พลิกกายให้ชายคนรักอีก ซึ่งเมื่อเกิดเหตุการณ์อย่างนี้ บางคนก็เห็นว่าไม่เสียหายก็เลยเดินไปสู่การขายตัว"

อาจารย์ทางด้านสังคมระบุอีกว่า เกือบทุกเดือนมีจำนวนพ่อแม่เด็กมากกว่าสิบราย โทรศัพทเข้ามาปรึกษาเรื่องลูก ซึ่งอายุประมาณ 14-16 ปี ลูกสาวห้องบ้างและหนีตามผู้ชายไปบ้าง จะหาทางออกอย่างไร

และที่น่าจะเล็งที่สุด มีอาจารย์โรงเรียนมัธยมหลายๆ โรงเรียน ต่างให้ข้อมูลว่า ขณะนี้เด็กมัธยมต้นนับเป็นระดับชั้นที่มีปัญหาเรื่องเพศสัมพันธ์มากที่สุด

จึงเป็นที่น่าหนักใจสำหรับคนที่เป็นพ่อ เป็นแม่ เพราะสภาพแวดล้อมทุกวันนี้ มีหลายสิ่งหลายอย่างที่มีอิทธิพลลดเด็กให้เดินหลงทาง ทั้งต่าง ๆ ทั้งเด็กรับรู้ และที่ถือว่าอิทธิพลกับเด็กมากที่สุด คือ "เพื่อน" ทั้งนี้วัยรุ่นเป็นวัยที่ให้ความสำคัญกับเพื่อนมาก หากคบเพื่อนดีเด็กก็มักจะเดินแนวทางที่ดี แต่ในขณะเดียวกันหากคบเพื่อนที่ "ล้าล่อน" โอกาสที่เขาจะล้าล่อนก็มีเปอร์เซ็นต์สูงมาก

"มันเป็นเรื่องจริง เคยรู้จักเด็กผู้หญิงคนหนึ่งเป็นเด็กที่เรียนดีมาก แต่พอเข้าไปเรียนใหม่มหาวิทยาลัยเอกชนแห่งหนึ่ง ไปคบเพื่อนที่เป็นนักเรียนมัธยมทั่วๆ ไปทุกอย่างเปลี่ยนเด็กคนนี้เรียนไม่จบ ตั้งท้องและในที่สุดก็ต้องออกจากมหาวิทยาลัย พ่อแม่เด็กโทรมาปรึกษาว่า พวกเขาแทบไม่เชื่อว่าจะลูกของเขาจะเปลี่ยนแปลงไปจากเด็กอยู่ในกรอบประเพณี จะกลายเป็นเด็กใจแตก"

นอกจากเพื่อนจะมีอิทธิพลสำคัญต่อการกำหนดทิศทางของพฤติกรรมของวัยรุ่นแล้ว ปัญหาของครอบครัวก็เป็นอีกเหตุผลที่โยงใยสู่ถนน

สถาบันครอบครัว ถือเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลมากหากครอบครัวที่พ่อแม่ไม่มีเวลา ปล่อยให้ลูกติดรอบบิบบิ้นเด็กมากเกินไปไม่รู้จักดูแลให้คำปรึกษา เยี่ยงเพื่อสิ่งเหล่านี้ก็ทำให้พื้นฐานสภาพจิตใจของเด็กอ่อนแอไม่เข้มแข็งถูกชักจูงได้ง่าย

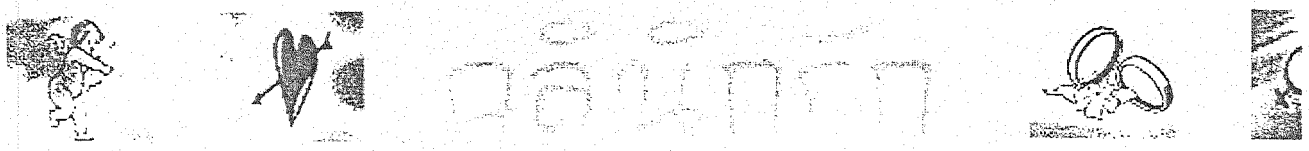
ในขณะที่เดียวกันครอบครัวที่อยู่ต่างจังหวัด ที่มักส่งลูกมาเรียนหนังสือในกรุงเทพฯ พ่อแม่ให้ลูกมาเช่าหอพัก บ้านเช่า อพาร์ทเมนต์ อยู่ในระหว่างการเรียนทำให้ห่างไกลจากพ่อแม่ ซึ่งเด็กกลุ่มนี้ก็ถือว่ามีความเสี่ยงที่จะเดินหลงทาง

"เด็กที่อยู่ตามหอพักร้อยละ 70 -80% ส่วนใหญ่จะมีปัญหา และพบว่าหลายคนต้องเดินเข้าสู่กระบวนการขายตัว เพราะการอยู่อย่างอิสระเกินไป บางคนเหลอใจ หลงกับความทิวไรซ์ แสง สี เสียง เงินไม่พอใจ ก็ต้องหาลำไพ่พิเศษด้วยการขายตัว"

อย่างไรก็ตาม อยู่ที่ตัวของเด็กด้วย เด็กบางคนก็อยู่ในสภาพครอบครัวที่ดี อบอุ่น แต่ก็เสียผู้เสียคน หนีตามผู้ชาย และสุดท้ายต้องขายตัว เพราะมีต้นเหตุจากฝ่ายชายด้วย

"หากผู้ชายคนไหนรักจริง ส่วนใหญ่เขาจะไม่ทำลายผู้หญิงก่อนถึงเวลาที่เหมาะสม นั่นหมายถึง การเข้าพิธีแต่งงาน แต่ยุคนี้ค่านิยมระหกรัก ฝ่ายชายมักจะชิงสุกก่อนห่าม ซึ่งเมื่อสุดท้ายไม่ได้แต่งงานกันจริง ผู้หญิงก็เท่ากับต้องสูญเสียพรหมจารีอย่างไร้ค่า"

ถนนค้าเซ็กซ์ในพ.ศ.นี้จึงล้วนเต็มไปด้วยหญิงสาวที่สวมชุดนักศึกษาและมีแนวโน้มจะเพิ่มมากขึ้นอย่างไม่รู้ที่สิ้นสุด ซึ่งเป็นวิวัฒนาการเซ็กซ์และเครื่องหมายการค้าบริการทางเพศยุคใหม่ที่อดทนคิดถึงรูปแบบการค้าเซ็กซ์ในยุคอดีตไม่ได้

คลินิก

บทความเกี่ยวกับเพศศึกษา

การเปลี่ยนรูปพลังงานทางเพศ

ฉบับที่ - 183 [Date : 12 ...]

พิมพ์ | ส่งอีเมล

การเปลี่ยนรูปพลังงานทางเพศ

<http://www.clinicrak.com>

พลังงานทางเพศเป็นพลังงานพื้นฐานที่สำคัญที่สุดอย่างหนึ่งของมนุษย์เช่นเดียวกับสิ่งมีชีวิตอื่นทั้งพืชและสัตว์ จุดมุ่งหมายของพลังนี้คือการสร้าง การสืบต่อชีวิต มีการดำรงอยู่ไม่สูญพันธุ์ไปจากโลกนี้ ชีวิตที่มีวิวัฒนาการมานับล้านปีผ่านยุคต่างๆ ที่มีภัยธรรมชาติ โรคภัย สงคราม อดอยาก แต่ก็สามารถดำรงอยู่ได้นี่เป็นเครื่องแสดงให้เห็นว่าพลังของการมีชีวิตอยู่ (Life instinct) มีความสำคัญที่ไม่สามารถมองข้ามได้เลย

ในคำสอนของศาสนา มักจะพูดถึงการปฏิบัติที่ถูกต้องเกี่ยวกับเรื่องเพศโดยแบ่งระดับความเข้มงวดของคำสอนเป็นระดับของนักบวชและฆราวาส สำหรับผู้ที่ออกบวชอุทิศตนแล้วมุ่งมั่นที่จะแสวงหาสัจจะความพ้นทุกข์ย่อมมีข้อกำหนดห้ามการมีกิจกรรมทางเพศโดยสิ้นเชิง (Celibacy) ยังมีข้อยกเว้นในบางศาสนานิกาย ในส่วนของผู้ครองเรือน ข้อกำหนดการปฏิบัติส่วนใหญ่จะพูดถึงการมีความสัมพันธ์ทางเพศที่ถูกต้อง คือ การงานเป็นสามีภรรยา ไม่ชิงสุกก่อนห่าม หรือไม่ประพฤตินอกใจคู่ครองของตน

ในทางทฤษฎีจิตวิเคราะห์พูดถึงพลังงานทางเพศ (Libido : The force by which the sexual instincts is represented in the mind) ซึ่งพลังงานที่ขั้วต้นในกิจกรรมต่างๆ ของชีวิตตั้งแต่เกิดจนตาย สามารถเปลี่ยนเป้าหมายของพลังงานไปยังอวัยวะที่สัมพันธ์กับการแสดงออกตามขั้นการพัฒนาการ เช่น ระยะปาก (Oral stage) ระยะก้น (Anal stage) และระยะอวัยวะเพศ (Phallic stage)

Sigmund Freud ได้พูดถึง Sublimation เป็นกลไกทางจิตที่สำคัญในการแปรรูปพลังงานทางเพศไปสู่กิจกรรมที่สร้างสรรค์ และเป็นกลไกจิตที่มีวุฒิภาวะ (Mature defense) ส่วนการใช้กลไกทางจิตแบบเก็บกด (Repression), Somatization, Dissociation, Denial จะส่งผลร้ายต่อร่างกายและจิตใจ ทำให้เกิดความผิดปกติทางจิตเวชหลายอย่าง เช่น Psychosomatic disorder, Conversion disorder, Dissociative disorder เป็นต้น ผู้จำนวนมากหันเข้าหาการรักษาทางร่างกาย จึงไม่ใช้การแก้ไขที่ต้นเหตุคือการเข้าใจพลังงานทางเพศและการแสดงออกของพลังงานนี้ในทางที่ผสม สำหรับผู้ที่ต้องการฝึกฝนจิตใจเพื่อความก้าวหน้าทางจิตวิญญาณ จำเป็นต้องเข้าใจพลังงานทางเพศและการจัดการอย่างเหมาะสม เพราะไม่จะช่วยลดความกดดันที่เกิดจากการเก็บกดขยับยั้งทางเพศแล้ว ยังสามารถแปรรูปพลังงานนี้ไปใช้ในทางที่สร้างสรรค์และเพื่อบรรลุถึงความเข้าใจตนเองอย่างแท้จริง (Self realization) อีกด้วย

หลักการ

ประการแรก คือ การมีทัศนคติเชิงภาวะวิสัย (Objective) ต่อเรื่องเพศ เข้าใจเรื่องเพศ ในฐานะที่เป็นการแสดงออกของพลังงานธรรมชาติพื้นฐานของมนุษย์ ไม่มีทัศนคติที่เหยียดหยาม ประนามหรือเห็นว่าเป็นของต่ำน่ารังเกียจ ในทำนองกลับกันก็ไม่มีทัศนะในทางที่ลุ่มหลง หมกมุ่น

บุชาเกินความจริง

พลังงานทางเพศมีปัจจัยเกี่ยวข้องมากมาย ได้แก่

- ปัจจัยทางชีวภาพ การทำงานของสมอง ต่อมทางเพศ ฮอร์โมน และการตอบสนองของอวัยวะเป้าหมาย ได้แก่ อวัยวะสืบพันธุ์ เต้านม เป็นต้น กลไกธรรมชาติเหล่านี้พร้อมที่จะตอบสนองต่อการกระตุ้นจากประสาทสัมผัสและความคิด และยังสามารถทำงานได้อย่างอัตโนมัติ เช่น การมีรอบประจำเดือนทุก 28 วันในผู้หญิง นอกจากนี้สมองยังกำหนดรูปแบบที่เอื้อต่อการดำรงเผ่าพันธุ์ด้วย เช่น ผู้หญิงที่มีเต้านมใหญ่ หรือมีสระโปกผายเป็นที่ดึงดูดใจนั้น ธรรมชาติสร้างไว้เพื่อให้มีน้ำนมมากและคลอดลูกง่ายขึ้นเอง
- ปัจจัยทางจิตใจ ได้แก่ จิตสำนึกของความเป็นหญิง ชาย เอกลักษณะทางเพศและการเรียนรู้ เป็นเครื่องกำหนดการรับรู้ทัศนคติทางเพศ ความไวต่อการตอบสนอง การแสดงออกและการยับยั้งความรู้สึกทางเพศ ซึ่งจิตใจนี้จะไปมีผลต่อร่างกายโดยตรงเช่นกัน
- ปัจจัยทางสังคม วัฒนธรรม ความเชื่อทางศาสนา ประเพณี กฎเกณฑ์ต่างๆ ของสังคม ดังเช่น หญิงสาวป่าบางเผ่าสามารถเดินเปลื้องผ้าท่อนบนเป็นปกติ ซึ่งค่านิยมนี้มีผลต่อกิจกรรมทางเพศต่างๆ ของมนุษย์มากมาย

แรงขับเคลื่อนทางเพศโดยตัวของมันแล้วไม่มีสภาพของความดีหรือความเลว ไม่มีความสูงส่งหรือต่ำทราม เป็นสิ่งที่ดำรงอยู่ก่อนกฎเกณฑ์จริยธรรม (Premoral) ดังนั้น จึงไม่ใช่เรื่องผิดจริยธรรม (Immoral) แต่จิตใจมนุษย์ที่ยังมีธรรมชาติของความไม่รู้จึงใช้พลังงานนี้ไปในทิศทางที่ตอบสนองต่อกิเลส ตัณหา และปัจจัยทางสังคมซึ่งเป็นสิ่งที่มีมาภายหลังกลับมามีบทบาทในการกระตุ้นหรือยับยั้งและประเมินให้คุณค่าต่อพลังทางเพศด้วย

Freud กล่าวไว้ว่า "The elements of the sexual instinct are characterized by a capacity for sublimation, for changing their sexual aim into another of a different kind and socially more worthy"

"ภายในองค์ประกอบของสัญชาตญาณทางเพศนั้นมีคุณสมบัติที่จะปรับเปลี่ยนไปเป็นทางสร้างสรรค์ (Sublimation) ร่วมอยู่ด้วย คือการเบี่ยงเบนทางเพศไปสู่การแสดงออกอื่นที่สังคมยอมรับ" จึงเห็นได้ว่าการเปลี่ยนรูปพลังงาน (อาจใช้คำว่า Transmutation, Transformation หรือ Sublimation ก็ได้) เป็นความสามารถของจิตใจที่นำมาใช้เพื่อพัฒนาให้พลังงานทางเพศนั้นไม่จำกัดเฉพาะเรื่องกิจกรรมทางเพศ แต่ยังมีผลต่อกิจอื่น ๆ ที่เป็นเป้าหมายของชีวิตได้อีกด้วย

ประการที่สอง คือ ความเข้าใจธรรมชาติของพลังงานทางเพศ หากได้พิจารณาจุดมุ่งหมายของกิจกรรมทางเพศ จะเห็นว่าสาระสำคัญ (Essence) ดังนี้

- ด้านความสุขจากการสัมผัส : มีความพึงพอใจต่อรูปลักษณ์ที่เห็น เสียดสีที่ไพเราะ กลิ่นหอม รสหวาน และสัมผัสที่นุ่มนวลอบอุ่น
- ด้านอารมณ์ : มีการหลอมรวมจิตใจทั้งสองเข้าด้วยกัน ความรู้สึกเป็นเจ้าของ ความรู้สึกมั่นคงปลอดภัย ความรู้สึกเชื่อมั่นและภาคภูมิใจในตนเองที่ได้ให้และรับความรู้สึก
- ด้านการสร้างสรรค์ : กิจกรรมทางเพศทำให้เกิดการสร้างชีวิตใหม่ ดำรงเผ่าพันธุ์ ซึ่งเป้าหมายของกิจกรรมนี้จะตอบสนองความต้องการพื้นฐานของมนุษย์ ทำให้เกิดการเติบโตของจิตใจ เกิดความสมบูรณ์ของความต้องการทางร่างกาย จิตใจ และการตอบสนองความต้องการนี้ ทำให้มนุษย์ได้รับความพึงพอใจทางร่างกายและจิตใจสูงสุด และที่สำคัญที่สุดคือ ความรู้สึกถึงการดำรงอยู่ (Existential feeling) คือ สามารถสลบลูกหลานต่อไปได้ ไม่สูญพันธุ์

การเปลี่ยนรูปพลังงานทางเพศ (Transmutation)

ทิศทางการปรับเปลี่ยนพลังงานนี้มี 2 ทาง คือ

- **ทิศทางการมุ่งเข้าสู่ภายใน (Inward direction) หรืออาจเรียกว่าทิศทางแนวตั้ง (Vertical direction)** คือ การมีความรัก เคารพบูชา และความสัมพันธ์อย่างลึกซึ้งกับจิตสำนึกขั้นสูง (Higher consciousness, Higher self, Cosmic consciousness, God, Christ, Buddha, Allah, Nature, Truth) โดยให้พลังงานของความคิดและอารมณ์ ซึ่งเป็นการทำงานของสมองทั้ง 2 ข้างนั้นผูกพันกับสิ่งนั้น ที่อยู่ในภาวะของความสูงส่ง ความรัก ความบริสุทธิ์ ปัญญา ความสงบ โดยธรรมชาติแล้วเราจะเป็นสิ่งที่รักเคารพโดยขบวนการถ่ายแบบ (Identification) เช่น บุตรถ่ายแบบจากบิดามารดา ศิษย์ถ่ายแบบจากครูอาจารย์ จนถึงขั้นสูงสุดคือการเป็นหนึ่งเดียวกับธรรมชาติสูงสุดนั้น ดังเช่นที่กัมภีร์พระเวทกล่าวไว้ว่า Tat Twam Asi "สุเจ้าคือสิ่งนั้น" การถ่ายทอดของพลังงานความรักนี้เป็นไปใน 2 ทางคือ จาก Self ไปสู่ Higher Self และในการกลับกันจาก Higher Self สู่ Self ทำให้เกิดความรู้สึกเต็มเปี่ยม เกิดความสงบ (Tranquility) ภายในจิตใจ
- **ทิศทางการมุ่งสู่ภายนอก (External direction) หรือเรียกว่าทิศทางแนวราบ (Horizontal direction)** สามารถแบ่งออกได้เป็น 4 รูปแบบ คือ

1. เปลี่ยนความหึงพ้อใจทางเพศหรือทางร่างกายไปสู่ความสุขที่ได้สัมผัสความงามของธรรมชาติ ทิวทัศน์ เสียงนกร้อง เสียงใบไม้ ฯลฯ ทำให้ได้รับความสงบที่ปราณีตยิ่งกว่าความสุขทางร่างกาย และทำให้เกิดความรู้สึกเป็นหนึ่งเดียว (Unity) กับธรรมชาติเกิดความรักและเห็นใจในชีวิตรื่นๆ ที่อยู่ร่วมกัน มีความรู้สึกในเชิงอนุรักษ์ต่อสิ่งแวดล้อม

2. ขยายขอบเขตของความรักไปสู่ผู้อื่น ได้แก่ ความรัก ความเมตตากรุณาต่อคนและสัตว์ อยากช่วยเหลือให้เขาพ้นทุกข์ มีความปรารถนาดีที่จะช่วยให้เขามีความสุข สามารถขจัดอคติส่วนตัวและเปิดใจที่จะเรียนรู้และเข้าใจผู้อื่นมากขึ้น มีความรักเคารพในคุณค่าของผู้อื่น มองเห็นคุณค่าของผู้อื่นที่มีต่อตนในทุกๆ ขณะ จึงมีความต่อมตัวและพร้อมที่จะให้ความร่วมมือต่อผู้อื่นอย่างบริสุทธิ์ใจ

3. ความรักในการกระทำ ทุ่เม และมีความรักอย่างแท้จริงในสิ่งที่กระทำ ไม่ว่างงานนั้นจะเป็นงานอะไรก็ตามแต่ทำโดยเข้าใจในคุณค่า ผลตอบแทนนั้นเป็นเพียงผลพลอยได้ของการกระทำที่มีความสุขนั้น ทุกการกระทำจึงเต็มไปด้วยความเอาใจใส่ มีสติ และปัญญาควบคู่กับความรักต่อสิ่งนั้น การทำงานจึงเป็นความสุขในทุกขณะ ไม่ต้องรอให้มีความสุขตอนหลังจากเลิกงาน

4. ความรักในความรู้และงานศิลปะ ปรัชญา (Philosophy) คือ ความรักในความรู้ ทำให้บุคคลนั้นมีความสุขใจที่เกิดจากการมีความเข้าใจชีวิตและโลกตามที่มันเป็นจริง ส่วนงานศิลปะต่างๆ เป็นเครื่องสะท้อนตัวตนของผู้สร้างสรรคงานนั้นได้เป็นอย่างดี เพราะขณะที่ทำงานศิลปะอยู่นั้น ศิลปินหมดความรู้สึกต่อตัวตนและทุ่มเทจิตใจทั้งหมดกับงานที่อยู่เบื้องหน้า ไม่ว่าจะเป็งานจิตรกรรม ประติมากรรม หรือดนตรี

กระบวนการ Transmutation นี้ สามารถเกิดขึ้นได้เองหรือเกิดจากการฝึกฝนตนเองก็ได้

วิธีการ

วิธีการในทางปฏิบัตินั้น สามารถประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้หลายวิธี เช่น

1. ควบคุมโดยอาศัยการตั้งใจดกลั้น (Suppression) โดยปราศจากทัศนคติของการถูกประณาม แต่เป็นการควบคุมเพื่อเก็บรักษาพลังงานนั้นไว้ใช้ในกิจกรรมที่สร้างสรรค์ของชีวิต มีทัศนคติที่รักและเคารพร่างกายนี้เพื่อให้เป็นเครื่องมือที่ดีในการทำประโยชน์ ไม่นำมาใช้เพื่อตอบสนองความสุขเพียงอย่างเดียว การออกกำลังกายหรือการฝึกลมหายใจ สามารถลดความกดดันที่เกิดจากพลังงานนี้ต่อร่างกายได้

2. การให้ความรัก เริ่มต้นจากการมีความรักต่อคู่ครอง ครอบครัวและขยายเขตไปสู่ผู้อื่นจนมองเห็นทุกๆ คนเป็นพี่น้องร่วมโลกเดียวกัน และแสดงออกโดยการทำกิจกรรมเพื่อสังคมส่วนร่วมด้วยความรัก โดยไม่หวังผลตอบแทน

3. มีความสนใจเฉพาะกับงานบางอย่าง เช่น งานศิลปะ วิทยาศาสตร์ การค้นคว้าทางจิต จนสามารถทุ่มเทความสนใจต่อสิ่งนั้นอย่างเต็มที่

4. มีความรัก ศรัทธาอย่างแนบแน่นต่อสิ่งสูงสุดที่เป็นอุดมคติของตน เช่น พระเจ้า พระพุทธเจ้า นักบุญองค์ต่างๆ หรือแม้แต่สิ่งที่เป็นนามธรรม เช่น ความจริง ความรัก โดยจิตใจไม่หวั่นไหว ยอมอุทิศตนที่จะปฏิบัติตามคำสอนของศาสนาของตนอย่างเต็มที่

5. การมีความผูกพันกับบุคคลหรือกลุ่มที่มีความสนใจ ความศรัทธาในสิ่งเดียวกัน ซึ่งในทางพุทธศาสนา คือ กัลยาณมิตรที่จะเป็นเครื่องช่วยชี้แนะสิ่งที่ถูกต้องให้และเป็นกำลังใจแก่กันและกัน เป็นการหล่อเลี้ยงทางจิตใจต่อกัน

สรุป

กระบวนการเปลี่ยนรูปพลังงานทางเพศนี้ มีความสำคัญตั้งแต่จุดเริ่มต้นจนถึงจุดสุดท้ายของการพัฒนาจิตใจของมนุษย์ การเข้าใจที่ถูกต้องไปสู่การลดความขัดแย้งจนกลายเป็นความเครียดและปัญหาทางจิตใจ นอกจากนี้การปฏิบัติอย่างถูกต้องยังช่วยให้บุคคลนั้นมีการพัฒนาของบุคลิกภาพ สามารถปรับตัวในชีวิตและสังคมได้ดี และบรรลุเป้าหมายสูงสุดทางจิตวิญญาณ คือการเข้าใจตนเองอย่างแท้จริง

บรรณานุกรม

1. Assagioli R., *Psychosynthesis : A manual of Principles and Techniques*. Northamptonshire: The Aquarian Press, 1990
2. Kaplan HI, Sadock BJ, Grebb JA. *Kaplan and Sadock's Synopsis of Psychiatry ; Behavioral Science Clinical Psychiatry*. 7 th ed. Baltimore: William Wilkins, 1994

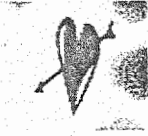
นพ. ธวัชชัย กฤษณะประเวศ

ภาควิชาจิตเวชศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

(update วันที่ 18 กันยายน 2543)

[ที่มา... จัดพิมพ์และเผยแพร่โดย ฝ่ายโรคเอดส์และการปรึกษา โรงพยาบาลสมเด็จพระยา8 มกราคม 2541]

Disclaimer

ฉันทนิมิต

ข่าวและคำเตือนจากแพทย์

สลดความคิด นศ.ชายบริการ มั่นใจเดินทางถูก-ไม่อายุสังคม

ฉบับที่ 513 [Date : 21 ...

พิมพ์ | ส่งกลับ

สลดความคิด นศ.ชายบริการ มั่นใจเดินทางถูก-ไม่อายุสังคม

กลุ่มน.ศ.ปริญญาโท ราชภัฏสวนดุสิต แฉข้อมูลนักศึกษาชายตัว พร้อมเปิดตัวผู้ค้าบริการ ตัวเลขราคาแต่ละระดับ เผยสาเหตุมตะครอบครัว-วัดบุญยม แถมบางคนคิดว่าเดินถูกทางแล้ว เพราะชีวิตเป็นของตัวเอง

เมื่อวันที่ 9 มิถุนายน ที่สถาบันราชภัฏสวนดุสิต ผู้สื่อข่าวรายงานว่า ในการสัมมนาปัญหาการศึกษา กรณี : นักเรียน-นักศึกษาชายตัว โศกนาฏกรรมปริญญาโท สาขาบริหารการศึกษา สถาบันราชภัฏสวนดุสิต ได้ศึกษาปัญหาดังกล่าว พร้อมสะท้อนความพ้อเนะของสังคมและจัดสัมมนาวิเคราะห์ในสถานการณ์จริง โดยเชิญผู้ขายบริการ ใช้บริการ ผู้จัดการ (แม่เจ้า/มาฆ่าขัง) ที่เกี่ยวกับกรณีนักเรียน-นักศึกษาชายตัว

ทั้งนี้ นายสุเมธ เฉลยทรัพย์ รองอธิการบดีฝ่ายวางแผนและพัฒนา สถาบันราชภัฏสวนดุสิต กล่าวว่า ปัญหาของการศึกษาในเวลานี้ไม่ใช่ปัญหาการศึกษา แต่สิ่งสำคัญที่สุดคือ ต้องปฏิรูปคน โดยเฉพาะปัญหานักเรียน-นักศึกษาชายตัวนั้น ยังไม่ได้รับการช่วยเหลืออย่างจริงจัง ถ้าถามปัญหาเป็นความคิดของนักเรียน-นักศึกษาที่ขายตัวหรือไม่ ตนเห็นว่าไม่ใช่ แต่เป็นความคิดของสังคม ซึ่งนักศึกษานิเทศศาสตร์ สาขาบริหารการฯ รุ่น 2 ตระหนักถึงปัญหาที่เกิดขึ้น ดังนั้น การปฏิรูปการศึกษาจะช่วยเหลือได้แค่ไหน

ผู้สื่อข่าวรายงานว่า หลังจากนายสุเมธ ได้สรุปภาพรวมของปัญหาแล้ว ได้เปิดโอกาสให้นักศึกษานิเทศศาสตร์ สาขาบริหารการฯ จำนวนกลุ่ม เสนอผลการศึกษา ดังนี้ นายปกรณสิทธิ์ อุณหทรัพย์ ผู้แทนกลุ่ม 13 เสนอเรื่อง "สาเหตุในการขายตัว" โดยนายปกรณสิทธิ์ได้เชิญน้องหน่อง (นามสมมุติ) ซึ่งเป็นนักศึกษาที่ขายบริการทางเพศ เป็นผู้ให้ข้อมูล โดยสรุปถึงสาเหตุที่น้องหน่องขายบริการทางเพศ คือต้องการนำเงินไปใช้ในกศึกษา ต้องส่งเสียเงินให้แม่ เนื่องจากพ่อเสียชีวิตไม่มีอาชีพอื่นที่ได้ผลตอบแทนสูง ผิดหวังเรื่องแฟน ต้องการมีวัดบุญยมตามเพื่อนและสังคม ส่วนทางป้องกันและแก้ไขปัญหานี้ อยากให้ส่งเสริมอาชีพที่มีรายได้กระจายทั่วถึง ให้การศึกษาที่เข้าใจการดำเนินชีวิต มีความภาคภูมิใจในชีวิต

ผู้สื่อข่าวรายงานว่า จากนั้นผู้แทนกลุ่ม 2 นางสุภาภรณ์ ทศนา ได้นำเสนอเรื่อง "การเข้าสู่อาชีพเสริม" โดยได้ข้อมูลจากการสัมภาษณ์น้องพิว (นามสมมุติ) เจ้าของในหนังสือ "นักเรียนเรด R นักศึกษาเรด X" ได้ข้อสรุปว่า ผู้ที่ทำอาชีพเสริมคิดว่าพวกเขาได้เดินมาถูกต้องแล้ว เพราะชีวิตเป็นของเขาเอง

กลุ่ม 10 นายธีรชัย เกศวณิชช์ นำเสนอเรื่อง "ความในใจของคนขายบริการ" โดยได้แหล่งข้อมูลจากหญิงบริการ น้องต๋อง (นามสมมุติ) ข้อสรุปว่า มีหญิงบริการบางกลุ่มอ้างตัวเป็นนักศึกษาเพราะต้องการให้ตัวเองดูมีราคา และมองว่านักศึกษาชายตัวมาแย่งอาชีพ แต่นักศึกษาขายบริการกลับมองว่าที่ทำเพราะความจำยอม ไม่มีเงิน

กลุ่ม 7 นายสุพงษ์ ปฐมปรีชากุล เสนอเรื่อง "สื่อกับการขายบริการของนักศึกษาในทรศณะของผู้ประกอบการ" กล่าวว่า ได้รับข้จากคุณแอ๋ (นามสมมุติ) เธอเคยได้รับส่งนักศึกษาขายบริการ สรุปได้ว่า ต้องทวงถามจุดยืน และจริยธรรมของสื่อในวงการโฆษณาแหล่งขายบริการ หนังสือนิตยสาร หนังสือพิมพ์บางฉบับ เพราะการลงโฆษณาเป็นการส่งเสริมให้มีการขายบริการทางเพศ

สำหรับกลุ่ม 1 นางปวีณา ปิงสุวรรณ และนายไพบลูย์ ขวัญดี เสนอเรื่อง "เทคนิคการให้บริการเพื่อจูงใจลูกค้า" กล่าวว่า ได้ข้อมูล

น้องฝน(นามสมมุติ) อายุ 18 ปี ป.ว.ช.ปี 2 บอกว่าเทคนิคการจูงใจคือ วางตัวเป็นกันเอง ให้ความเคารพ อ่อนน้อม แต่งหน้าเป็นธรรมชาติ ปล่อยตรง แนวทางป้องกันคือควรแก้ปัญหาเศรษฐกิจ สถานศึกษาควรมีทุนสำรองสำหรับผู้กำลังศึกษาอยู่ ลดเงื่อนไขกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา เงินกองทุน และรัฐบาลควรจัดเงินอุดหนุนให้โรงเรียนเอกชนที่จัดระดับ ป.ว.ช.ค่าเทอมจะได้ถูกลง

ผู้แทนกลุ่ม 11 นางอารีย์ พลอยเปลี่ยนแสง เสนอเรื่อง "ชีวิตที่ไม่มีทางเลือก" กล่าวว่า ได้ข้อมูลจาก น.ส.ต่าย (นามสมมุติ) เรียน ป.ว.ช. เคยเป็นศิษย์เก่าของตน สาเหตุของการขายบริการเพราะไม่มีทางเลือก พ่อพบรักกับแม่ที่ซ่องของคุณตาคุณยายใน จ.นครสวรรค์ พอเกิดได้ 3 เดือนแม่เสียชีวิต พ่อเรียนจบ ป.3 คุณพ่อเสียชีวิตด้วยโรคเอดส์ จึงต้องหาเงินเลี้ยงยาอายุ 90 ปี ตามองไม่เห็น ความจริง น.ส.ต่ายไม่คิดทำอาชีพที่ไม่มีทางเลือกเพราะไม่มีที่พึ่ง แม้นแต่ญาติพี่น้องก็รังเกียจ เคยถูกลุงทำร้าย จนถึงกับทำร้ายตัวเอง กรีดตัวเอง จึงอยากให้รัฐเปิดศูนย์ให้ความช่วยเหลืออย่างรีบด่วน และทันเหตุการณ์

กลุ่ม 9 นางตรีสุข เปี่ยมชชาติ เสนอเรื่อง " ประสบการณ์ที่ใช้บริการ " กล่าวว่า ได้ข้อมูลจากนายไมตรี(นามสมมุติ) ที่ใช้อินเทอร์เน็ตกลางในการติดต่อขอซื้อบริการว่า เวลาติดต่อขอใช้บริการก็มี 2 แบบ คือ ชั่วโมง 1,000-1,500 บาท ถ้าค้างคืน 4,000 บาทขึ้นไป ส่วนการนัดพนักศึกษาก็ขอเบอร์ไว้และติดต่อกลับมา เพราะมีตำรวจเข้าไปรบกวนในระบบมาก และเคยมีหลายรายที่ถูกจับ นักศึกษาจึงต้องระวังตัวเอง ส่วนมีก้นดพบที่ศูนย์การค้า และมักจะพาไปที่ที่พักไม่ใช่โรงแรม เมื่อไปถึงจะสังเกตได้ว่ามีชุดนักศึกษา เข้มงวดของสถาบัน ตำราเรียน อุปกรณ์การฯ ซึ่งบอกได้ว่าเป็นนักศึกษาจริง ที่ผ่านมามีใช้บริการทางอินเทอร์เน็ตมาแล้ว 6 คน มีทั้งมหาวิทยาลัยของรัฐ และเอกชน

นอกจากนี้ น.ส.ณัฐนิช สิริสังจามุรักษ์ ผู้นำเสนอรายงานนักศึกษาชายตัว " กรณีสมัครเป็นผู้ขายบริการ " กล่าวว่า ได้ข้อมูลเรื่องนักศึกษายายตัวจากการโทรศัพท์ขอข้อมูลจาก ENJOY LOVE โดยระบุว่า ต้องการสมัครเป็นผู้ขายบริการ ซึ่งประเด็นที่สอบถามคือ วิธีการติดต่อส่งงาน ซึ่งมีการนัดพบเพื่อดูรูปร่างหน้าตา บุคลิกภาพก่อนที่โรงแรมก็ได้ สะพานควาย และขอลูกรายละเอียดก่อนในการทำงาน หรือติดต่อลูกค้าราคาค่าตัวขึ้นอยู่กับรูปร่างหน้าตา บุคลิกภาพดี จะทำให้มีราคาแพงขึ้น และถ้าเป็นนักศึกษายายตัวขึ้นอยู่กับลูกค้าจะระบุได้ไม่ต่ำกว่า 2,000-3,000 ต่อ 3 ชั่วโมง แบ่งสัดส่วนระหว่าง 60:40

นายสุมุขเปิดเผยเพิ่มเติมภายหลังว่า ส่วนคู่สติโพล โดยนักศึกษาปริญญาโท สาขาบริหารการศึกษา ได้สำรวจข้อมูลประกอบการสัมมนาวิเคราะห์ในสถานการณ์จริงจากผู้ขายบริการ ผู้ใช้บริการ ผู้จัดการ (แม่เล่า มามาซัง) ผู้บริหารการศึกษา และประชาชน ที่เกี่ยวพันกรณีนักเรียนนักศึกษาชายตัว รวม 3,197 คน พบว่า

- 34.75% เห็นว่าปัญหาการเรียน-นักศึกษาชายตัวเป็นปัญหาเรื้อรัง ไม่มีการแก้ไขจริงจัง
- 25.61% เห็นว่าปัญหาชายตัวเป็นปัญหาที่รุนแรงมากขึ้น
- 19.52% เห็นว่าเป็นปัญหาระดับชาติที่รัฐบาลควรสนใจจริงจัง
- ในขณะที่ 14.63% เห็นว่าเป็นปัญหาที่มีมานานยากแก่การแก้ไข

ส่วนสาเหตุในการขายตัว

- 38.83% เห็นว่าเพราะต้องการใช้จ่ายเพื่อครอบครัว ค่าเล่าเรียน
- 28.55% เห็นว่าขายตัวเพราะเป็นคนใช้จ่ายฟุ้งเฟ้อ ชื่อของฟุ่มเฟือย
- 14.54% เห็นว่าขายตัวเพราะปัญหาครอบครัว ขาดความรักความอบอุ่น
- ในขณะที่ 9.93% เห็นว่าทำตามเพื่อน อยากลอง รักสนุก และ
- 4.43% ขายตัวเพราะขาดความรู้ มีการศึกษาน้อย
- ผู้ตอบแบบสอบถามอีก 3.72% เห็นว่าเพราะถูกบังคับ ดิดยาเสพติด

นายสุมุขกล่าวอีกว่า สิ่งที่น่ากลัวมากที่สุดกรณีนักเรียน-นักศึกษาชายตัว

- 48.62% เห็นว่านำมาสู่โรคติดต่อ การแพร่เชื้อเอชไอวี
- 16.99% เห็นว่าความล้มเหลวของชีวิต และอนาคตในการเรียน
- 12.26% เห็นว่าสังคมเสื่อมโทรมลง
- 11.46% เห็นว่าภาพพจน์ของสถาบันการศึกษาเสื่อมเสีย

นายสุชุมกล่าวเพิ่มเติมภายหลังว่า เรื่องนักเรียน-นักศึกษาชายตัว ตนไม่ยากให้กลายเป็นความชินชาของสังคม ที่ตนอยากให้อธิการให้ข้อมูลปิดหน้าเพื่อไม่ให้กระทบต่อตัวผู้มาให้ข้อมูลเอง แต่กรณี น.ส.ต่าย กลับยอมเปิดหน้า แสดงให้เห็นว่ากำลังจะเกิดอะไรขึ้น ถ้านักเรียน-นักศึกษาทุกคนมาถึงจุดที่ทุกคนไม่ยอมพรางหน้า คือยอมเปิดหน้าเปิดตาหมด และถ้าทุกคนคิดว่าช่างมันเมื่อไหร่สังคมก็จะแย่ ซึ่งตนเชื่อว่าสถานศึกษาทุกแห่งมีส่วนช่วยแก้ปัญหาได้ นอกจากนี้ ในระหว่างที่วิทยากรให้ข้อมูลนั้น มีหลายครั้งที่ผู้ฟังปรบมือขบใจนั้น ตนอยากถามว่าในฐานะที่เป็นผู้บริหารการศึกษาควรจะทำอย่างไร

(update 11 สิงหาคม 2001)

© หนังสือพิมพ์มติชนรายวัน ปีที่ ๓๖ ฉบับที่ ๑๐ มิถุนายน พ.ศ. 2544

Disclaimer

โดย : หนังสือพิมพ์มติชนรายวัน

URL Link : <http://matichon.co.th/matichon/>

 Back

[Home] [เขต] [ครอบครัว] [ผู้สูงอายุ] [วัยรุ่น] [เลี้ยงลูก] [คลินิกเด็ก] [โรคเรื้อรัง] [คุมกำเนิด] [โรคสตรี] [คลินิกคุณแม่]
[ถามโรค] [แพทย์] [สุขภาพจิต] [law] [ศัพท์เสียง]

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ข่าวและคำเตือนจากแพทย์

ตะลึง! ศิลธรรมเด็กไทยวิกฤตสุด ๆ

ฉบับวันที่ - 1361 [Date : 21 ...]

พิมพ์ | ส่งเมล

ตะลึง ! ศิลธรรมเด็กไทยวิกฤตสุด ๆ

การสัมมนาเรื่องวิกฤตศีลธรรมกับเยาวชนไทย จัดโดยสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ (สวช.) ได้มีการบรรยายถึงปัญหาเด็กที่น่าสนใจ โดยเฉพาะปัญหาทางเพศที่หลายคนได้ฟังแล้วจะต้องตกตะลึง

นายวัลลภ ดังคณานุรักษ์ หรือ 'ครูหุย' เลขาธิการมูลนิธิสร้างสรรค์เด็ก สว.กรุงเทพฯ สะท้อนภาพปัญหาของเด็กและเยาวชนไทยในปัจจุบันว่า มีวิกฤตอยู่ 4 ประการ คือ

ประการแรก วิกฤตยาเสพติด คาดว่ามีเด็กและเยาวชนกว่า 700,000 คน เกี่ยวข้องกับยาเสพติด บางคนทดลองเสพ บางคนติด หรือจนถึงขั้นค้าและผลิต

ประการที่สอง เพศสัมพันธ์ พบว่า เยาวชนในปัจจุบันทั้งชายและหญิงมีประสบการณ์ทางเพศเร็ว การแลกเปลี่ยนคู่นอน มีข้อมูลยืนยันเด็กวัยรุ่นเล่นเกมหยอดเหรียญตามห้างสรรพสินค้าหากใครเล่นชนะ จะได้เพื่อนหญิงของอีกคนไปนอนด้วย

ยิ่งไปกว่านั้น จังหวัดลพบุรี นักศึกษาเล่าให้ฟังว่า หากต้องการคู่นอนเป็นนักศึกษาให้สอบถามได้ตามวันจักรยานยนต์รับจ้าง ราคามีตั้งแต่ 500-5,000 บาทขึ้นอยู่กับความสวย ความสด เป็นสถานการณ์ที่น่าห่วงที่วัยรุ่นเข้าสู่วงจรการค้าประเวณีชั่วคราวแบบนี้

ประการที่สาม วิกฤตการณ์ใช้ความรุนแรง มีเด็กต้องคดีขึ้นสู่ศาลสูงขึ้น คดีอันดับ 1 คือ ยาบ้า รองลงมาคือการลักทรัพย์ ช่มชู้กันกระช้ำเรา บางคนใช้มีดกรีดตัวเองเพราะเกิดความรู้สึกว่าตัวเองไร้ค่า เด็กกลุ่มนี้จะมีคำตามกับตัวเองว่า ทำไม? ครูไม่ชอบ เรียนไม่เก่ง ขาดความภาคภูมิใจในตัวเอง

ประการสุดท้าย เด็กเป็นเครื่องมือในการผลิต เช่น เข้าสู่ตลาดแรงงานเร็ว แทนที่จะได้เรียนหนังสือ บางคนกลายเป็นโสเภณีขายบริการเพศอย่างถาวร

" นโยบายจัดระเบียบสังคมที่กระทรวงมหาดไทยเข้ามาเป็นแกนหลักนั้น ถือเป็นการจัดชุดที่มีความรู้สึกกัน ผมหวังแต่ว่าจะไปได้ก็ว่า ตรงนี้เราต้องช่วยสนับสนุนให้คนที่ตั้งใจทำสังคมให้เป็นระเบียบได้ทำงาน ปัญหา 3-4 ข้อที่ผมพูดถึง สะท้อนศีลธรรมในสังคมไทยมากมาย อย่างเรื่องเพศ ศีลธรรมทางเพศเราเสื่อมไปแล้วหรือ เราสาธอนมากขึ้นหรือเปล่า ผมตั้งคำถามนะครับ ถ้าคนสาธอนน้อยลงเด็กจะเป็นเหยื่อน้อยลงหรือเปล่า "

ถ้าเยี่ยมเห็นผู้หญิงเมื่อใดต้องหึง ต้องเอาให้ได้ ใช้เงินซื้อบริการจากเด็กรุ่นลูกอย่างไม่มีสิ่กรรมอะไร มีงานวิจัยในต่างประเทศ คนที่ลงมือข่มขืนกระทำชำเรา ส่วนใหญ่เป็นคนที่มักพ่ายแพ้ในทุกเรื่อง จึงเอาชนะเหยื่อด้วยความรุนแรง เพราะเรียนก็แพ้ เขา ทำงานก็แพ้เขา "

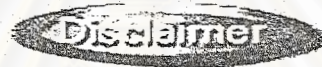
ครูหยุด กล่าวด้วยว่า สำหรับสาเหตุปัญหาสังคมแทบทุกเวทีการสัมมนา มักโยนให้สภาพครอบครัวอ่อนแอ ระบบการศึกษาที่สร้างคามให้เด็ก เรียนแล้วไม่มีความสุข ศาสนายังทำหน้าที่ตัวเองไม่เต็มที่ วัดไม่สามารถดึงดูดคนได้เหมือนศูนย์การค้า สังคมแย่เต็มไปด้้วยสิ่งแวดล้อมที่เมื่อดึงเด็กออกจากอ้อมอกพ่อแม่ โรงเรียนรวมทั้งความนึกคิดของเด็กในยุคปัจจุบัน ซึ่งผู้ใหญ่แทบจะตามไม่ทัน

สภาพสังคมปัจจุบันนี้มีสิ่งยั่วยวนเปรียบเหมือน ' รถมอเตอร์ ' ที่จะดึงเด็กและเยาวชนกระโจนสู่ปัญหาหามีมาก คือ

1. การรับวัฒนธรรมต่างประเทศ เพลงของญี่ปุ่นที่ร้องตะโกน ทั้งเพลงกำลังได้รับความนิยมในย่านเซ็นเตอร์พ้อยท์
2. แฟชั่นการแต่งกายที่นับวันจะใช้ผ้าน้อยชิ้น ทั้งเสื้อสายเดี่ยว เกะออก ใช้ผ้าฝ้ายเดี่ยวพันร่างกายก็มี
3. วัฒนธรรมการกิน นิยมกินอาหารฟาสฟู๊ดส์ กินอาหารราคาแพง อย่างไอศกรีมก้อนละ 120 บาทก็มี ทั้งที่สมัยตนกินไอศกรีมก้อนละไม่กี่บาท ประการสุดท้ายเด็กชอบความมันส์ สะใจ ด้านเพศ ยาเสพติด ซึ่งหากพ่อแม่สามารถดูแลลูกให้รอดพ้นปัญหาเหล่านี้ได้ถือว่าพ่อแม่เก่ง

(update 2 ตุลาคม 2001)

[ที่มา : หนังสือพิมพ์ผู้จัดการรายวัน วันจันทร์ ที่ 17 กันยายน พ.ศ. 2544]

โดย : หนังสือพิมพ์ผู้จัดการรายวัน

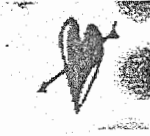
URL Link : <http://www.manager.co.th/>

[← Back](#)

[Home] [web] [ครอบครัว] [ผู้สูงวัย] [วัยรุ่น] [เรื่องลูก] [กลั่นแกล้ง] [โรคเจ้า] [คู่แม่] [โรคสตรี] [คลิกเพื่อดูแม่]

[ถามโรค] [ถาม] [สุภาพจิต] [law] [คลิกเลี้ยง]

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ข่าวและคำเตือนจากแพทย์

ฉบับที่ 241 [Date : 21 ...]

เจาะใจ...วัยละอ่อนเรตเอ็กซ์ ชายตัวเพื่ออยู่รอด

พิมพ์ | ส่งมัลติ

เจาะใจวัยละอ่อนเรตเอ็กซ์... ชายตัวเพื่ออยู่รอด

เป็นหัวข้อหน้า 1 สร้างความฮือฮาไม่น้อย เมื่อ ผศ.สุชม เจลยทรัพย์ แกนนำของสวนดุสิตโพล และคณะนักศึกษานิติรัฐญาโท สาขาบริหารการศึกษา สถาบันราชภัฏสวนดุสิต นำตัวเด็กหญิงวัยเรียน มาเปิดแถลงถึงขบวนการขายตัว คราวนี้ความซบซึ้งและพอนเพะหมักหมมยิ่งขึ้น

แม้ปัญหาขายตัวของนักเรียน นักศึกษา เป็นเรื่องราวที่สังคมรับรู้มาตลอด แต่กลับทำอะไรเพื่อแก้ไขไม่ได้ นั่นยังสะท้อนให้เห็นปัญหาที่ ล้ำลึกยิ่งขึ้น

ดังนั้น ข้อมูลจากการสำรวจในการสัมมนาเชิงวิเคราะห์สถานการณ์จริง ทั้งจากผู้ขายบริการ ผู้ใช้บริการ ผู้จัดการ (แม่เล่า/มามาซัง) ถึงส ความเป็นไปในการขายบริการของนักเรียน นักศึกษาทั้งหลายที่สวนดุสิตโพลนำมาตีแผ่ มีเรื่องน่าสนใจอย่างมาก

แค่เริ่มต้นกับคำถามให้ผู้คนจำนวน 3,197 คน ตอบว่า สภาพปัญหาว่านักเรียน/นักศึกษาขายตัวในปัจจุบันเป็นอย่างไร เหตุผลอันดับ 1 ว่าเป็นปัญหาเรื่องที่ไม่มีการแก้ไขอย่างจริงจัง รองลงมา เป็นปัญหาที่รุนแรงเพิ่มมากขึ้น เป็นปัญหาระดับชาติที่รัฐบาลควรสนใจอย่างจริงจัง และ ปัญหาที่มีมานานยากแก่การแก้ไข

เพราะสาเหตุสำคัญในการขายตัว เรียงลำดับมากไปหาน้อยนั่นคือ ต้องการเงินใช้จ่ายเพื่อครอบครัว/เล่าเรียน ใช้จ่ายฟุ้งเฟ้อ ฟุ่มเฟือย ตามมาเพราะเป็นปัญหาครอบครัว ขาดความรัก ความอบอุ่น หรือทำตามเพื่อนอยากลอง รักสนุก และขาดความรู้-มีการศึกษา น้อย

ในการขายตัว สิ่งที่น่ากลัวมากที่สุด อันดับ 1-5 เป็นเรื่องโรคติดต่อ/การแพร่เชื้อเอชไอวี ความล้มเหลวของชีวิต/อนาคตการเรียน สังคมเสีย โทรม ภาพพจน์ของสถาบันการศึกษาเสื่อมเสีย และคำนิยมที่ผิดเป็นการเลียนแบบ

เมื่อรู้ถึงปัญหา ก็ต้องหาวิธีป้องกันแก้ไข ส่วนใหญ่เห็นว่าเริ่มจากครอบครัวให้ความรักความอบอุ่น ปลูกฝังศีลธรรม จริยธรรมตั้งแต่เด็ก หน่วยงานของรัฐควรช่วยเหลือจริงจัง มีการปราบปราม ออกกฎหมายใช้จริงจัง และป้องกันทุกครั้งเมื่อมีเพศสัมพันธ์

นั่นเป็นภาพรวมที่เสนอสาเหตุแห่งปัญหา และแนววิธีป้องกันแก้ไข

อย่างไรก็ดี ในการศึกษาเจาะลึกในบางประเด็น อาทิ การเข้าสู่อาชีพเสริมด้วยการขายตัวของนักเรียน นักศึกษานั้น หลายคนตอบว่า มีความต้องการทางเศรษฐกิจเพื่อใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน หรือถูกชักจูงจากเพื่อนในกลุ่ม เพราะเห็นว่าขายบริการแล้วมีเงินใช้จ่ายคล่องตัวมากขึ้น

ที่สำคัญนักเรียน นักศึกษาที่กระโจนเข้าสู่อาชีพนี้ มองว่า การดำเนินชีวิตของเขาเดินทางมาถูกต้อง เพราะชีวิตนี้เป็นของเขาเอง เขาจึง

สามารถจะทำอะไรกับชีวิตเขาก็ได้ ซึ่งเป็นความคิดที่น่ากลัว

ในการศึกษาประเด็นแม่เล่า ที่อาศัยข้อมูลจากมาฆ่าชิงบาร์อะโกโก้ ย่านพัฒนาพงษ์ มีหน้าที่ดูแลพนักงานในบาร์ ขยายภาพในจุดนี้ว่า ก้าวของเด็กๆ ไม่มีมารบังคับ เป็นการทำให้โดยสมัครใจ เด็กที่ขายตัวส่วนหนึ่งเป็นนักศึกษา อายุประมาณ 21-22 ปี เหตุผลที่เด็กทำงานเพราะทางบ้านต้องหาเงินจุนเจือครอบครัว และใช้เป็นค่าเล่าเรียน โดยแต่ละคนทำงานจะได้ค่าตัว ตั้งแต่ 5,000 บาทขึ้นไปในแต่ละคืน

ในการขายบริการ เจ้าของสถานบริการ มักจะเลือกผู้หญิงที่หน้าตา ทรวดทรง (อกใหญ่ 35-36 นิ้ว) นิสัยเป็นคนเอาอกเอาใจ คุราดา 3 ชั่วโมง 2,000 บาท/ครั้ง (ค่านายหน้า 500 บาท ตัวนักเรียน นักศึกษา 1,500 บาท) ถ้าเป็นการใช้บริการทั้งคืนตกลงราคา 3,000-บาท โดยราคาของคนเก่าและคนใหม่ที่ให้บริการเท่ากัน เนื่องจากเกรงจะเกิดการต่อต้านซึ่งกันและกัน ผู้ใช้บริการส่วนใหญ่เป็นนักธุรกิจ เจ้าหน้าที่ธนาคาร วัยรุ่น บุคคลทั่วไป ใช้บริการส่วนใหญ่สองสัปดาห์ต่อครั้ง หรือเดือนละ 2 ครั้ง เด็กสามารถออกไปให้บริการทั้งกลางและกลางคืน

ถ้าเทียบกับปี 2532 ราคาบริการ 2,000 บาท มาถึงปี 2544 ราคาไม่ต่างกันมาก อยู่ในช่วง 2,000-4,000 บาท นางแบบ 5,000 บาท ซึ่งสามารถต่อราคาค่าบริการกับสถานบริการได้ มีบางรายที่สถานบริการยินยอมลดราคาให้ แล้วออกบิลรวมราคากับค่าอาหาร เพื่อให้ลูกค้าบางกลุ่มไปเบิกกับหน่วยงานของตนเอง

จากการสังเกตของมาฆ่าชิง เด็กส่วนมากทำงานจะเป็นเด็กชอบเที่ยว ชอบใช้ของแพง มีค่านิยมในการตามเพื่อน และต้องการทดลอง กลูกค้าที่ใช้บริการเป็นกลุ่มคนทำงาน มีทุกอาชีพ และมีครอบครัวแล้ว

ทั้งนี้ ค่าใช้จ่ายส่วนตัวของการนักเรียน นักศึกษา มีตั้งแต่เช่าอพาร์ทเมนต์ ผ่อนวีวี ตูยีน และส่งเงินที่กู้มาให้พ่อแม่ทำนา ซึ่งเจ้าตัวออกเสียใจบ้างเป็นบางครั้งที่มาทำงานนี้ แต่คิดว่าไม่มีทางเลือกอาชีพอื่นที่จะทำรายได้มากกว่านี้ ตั้งใจว่าเมื่อเรียนจบ จะเรียน สรรพวิชา แล้วเลิกหาพ่อแม่ไม่รู้จักความจริงว่าทำอาชีพนี้

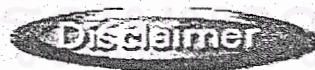
ขณะที่มีมุมมองของหญิงบริการบางกลุ่มอ้างตัวเป็นนักศึกษาเพื่อต้องการทำให้ตนเองดูมีราคาขึ้น และมองนักศึกษาที่ขายตัวว่ามาแย่งอ ทั้งที่มีการศึกษาน่าจะไปทำงานอื่นทำ แต่นักศึกษาที่ขายบริการกลับเห็นว่าตนเองทำเพราะภาวะจำยอม ไม่มีเงิน ถ้าเลิกทำได้จะเลิก ด้วยลำบาก อาชีพ ต้องพบกับลูกค้าทั้งดีและไม่ดี ซึ่งคนที่ไม่ดีจะถูกดูถูกเหยียดหยาม กักขะ ส่วนใหญ่เป็นกลุ่มตำรวจ ทหาร

ทั้งหมดเป็นภาพสะท้อนเศษเสี้ยวของปัญหาสังคม ที่คงฝังลึก ยากจะถอนรากถอนโคนได้

(update 4 กรกฎาคม 2001)

[ที่มา...

หนังสือพิมพ์มติชนรายวัน วันที่ 20 มิถุนายน พ.ศ. 2544]

โดย : หนังสือพิมพ์มติชนรายวัน

URL Link : <http://matichon.co.th/matichon/>

Back

[Home] [เพศ] [ครอบครัว] [ผู้สูงอายุ] [วัยรุ่น] [เลี้ยงลูก] [กลืนเด็ก] [โรคเด็ก] [คู่สมรส] [โรคสตรี] [กลืนลูกอม]

[กรมโรค] [แม่] [สุขภาพจิต] [law] [สัตว์เลี้ยง]

ข่าวและคำเตือนจากแพทย์

เช็กส์เอคส์ยาเสพย์ติดคุกคามหนัก

ฉบับที่ 164 [Date : 21 ...]

ฉบับที่ | ส่งมาแล้ว

เช็กส์ เอคส์ ยาเสพย์ติดคุกคามหนัก

เยาวชนออกรัฐหันพึ่งเด็กและแก้ไข

เยาวชนไทยออกรัฐบาลสนใจและรับฟังปัญหาของเด็กมากขึ้น เหตุปัจจุบันถูกคุกคามจากปัญหา 108 ทั้งเรื่องเพศ ยาเสพย์ติด สุขภาพ และเอดส์ ขณะเดียวกันก็จะได้รู้ว่า เยาวชนคิดอย่างไรและอยากได้อะไรจากผู้นำประเทศ

วานนี้ (4 มิ.ย.) คณะกรรมการเศรษฐกิจและสังคมแห่งภาคพื้นเอเชีย และแปซิฟิก หรือ ESCAP (เอสแคป) จัดประชุมสภาเยาวชนเอเชียแปซิฟิก แห่งองค์การสหประชาชาติ เพื่อเปิดโอกาสให้เยาวชนทั้งภาคพื้นเอเชียและแปซิฟิกได้แสดงความคิดเห็น เพื่อเสนอเป็นแนวทาง ในการกำหนดนโยบาย และการบริหารประเทศต่อไป

ในการประชุมครั้งนี้ ประกอบด้วยหัวข้อเรื่องเพศ สุขภาพ ยาเสพย์ติดและเอดส์ โดยตัวแทนเยาวชนได้จัดกลุ่มเพื่อแสดงความคิดเห็นในเรื่องดังกล่าว

ในหัวข้อเรื่องเพศ ตัวแทนเยาวชนได้แสดงความคิดเห็นว่า เด็กไม่ได้รับความรู้ทางด้านเพศศึกษาเท่าที่ควร หากไปถามผู้ปกครองก็จะดูเป็นเรื่อง ไม่ดี และผลก็มักจะไปที่ครู ซึ่งก็มักไม่ได้รับคำตอบ ทำให้เยาวชนต้องศึกษาด้วยตนเอง แต่บางครั้งก็ไม่ใช่วิธีที่ถูกต้อง จึงอยากให้ผู้ใหญ่ใจให้กว้าง ในการให้การศึกษารื่องเพศตามหลักการที่ถูกต้อง

ส่วนในเรื่องของยาเสพย์ติด ขณะนี้กำลังแพร่ระบาดออกไปอย่างกว้างขวาง ไม่ว่าจะเป็นที่โรงเรียน ชุมชนที่อยู่อาศัย จึงอยากให้รัฐบาลแก้ปัญหา และให้ความสำคัญเป็นปัญหาระดับประเทศ

ในด้านสุขภาพ มีการนำเสนอว่า การที่เยาวชน จะเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่ดีและมีคุณภาพจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีความสุขกายและสุขภาพไปด้วย โดยสุขภาพกายที่ดีย่อมเกิดจากร่างกายที่แข็งแรง ส่วนสุขภาพใจ ก็ขึ้นอยู่กับสิ่งแวดล้อมที่อาศัยอยู่ ไม่ว่าจะเป็นสภาพครอบครัวและสภาพสังคม

ส่วนในหัวข้อเรื่องเอดส์นั้น ได้เรียกร้องให้คน ในสังคมเข้าใจและเห็นใจผู้ติดเชื้อ HIV มากกว่าที่ผ่านมา นอกจากนี้ ยังอยากให้รัฐบาลได้ประมาณ สำหรับช่วยเหลือผู้ติดเชื้อ HIV ด้วย

ปัญหาต่างๆ ที่ได้นำเสนอและแนะแนวทางแก้ไขนั้น เยาวชนต่างแสดงความคาดหวังว่า จะได้รับความสนใจหยิบยกขึ้นมาพิจารณาต่อไป นี้ นายอานันท์ ปันยารชุน อดีตนายกรัฐมนตรี กล่าวว่า ในขณะที่ตนดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีนั้น มีปัญหาเร่งด่วนหลายปัญหา ส่วนประเด็นขเอดส์ ได้หยิบยกขึ้นมาให้ความสำคัญหลังจากดำรงตำแหน่งได้ 5-6 เดือน

อย่างไรก็ตาม วิธีการในการปฏิบัตินั้นจะต้องเป็นแบบค่อยเป็นค่อยไป เพราะจะต้องจัดระบบสังคมให้เรียบร้อยก่อน เพื่อให้คนเกิดความชิน มีความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้อง เพื่อให้การสื่อสารในการแก้ปัญหาในเรื่องโรคเอดส์เป็น ความเข้าใจตรงกัน โดยเฉพาะในกลุ่มคนที่มีความซัดเซได้รู้และเข้าใจตรงกัน

สำหรับโครงการในตอนต้น คือ การป้องกันเอดส์ เป็นการให้ความรู้เรื่องถุงยางอนามัย โดยมุ่งไปที่เยาวชน ตามโรงเรียนมัธยมต่าง ๆ ทั้งการ ให้ความรู้แก่ประชาชนในกลุ่มเสี่ยง อีกทั้งยังได้ควบคุมคุณภาพของถุงยางอนามัยให้ได้ตามมาตรฐานด้วย ซึ่งถือว่าต้องทำในทุก ๆ ด้านไปพร้อม ๆ กัน

คณนายสุรชาติ ราชันดา นักศึกษาระดับปริญญาตรีสาขาสีมา เยาวชนไทยผู้พิการทางสายตา กล่าวว่า การประชุมครั้งนี้ได้จัดขึ้นเพื่อรับฟังความคิดเห็นของเยาวชนจากภาคพื้นเอเชีย-แปซิฟิก แต่กลับมองข้ามผู้พิการ โดยหัวข้อการประชุมก็ไม่ได้มีหัวข้อสำหรับคนพิการ อีกทั้งทางภาครัฐให้ความสำคัญในเรื่องการให้ความช่วยเหลือคนพิการเท่าที่ควรจะเป็น

จึงขอฝากให้ทั้งทางภาครัฐ และองค์กรต่าง ๆ ให้ความสำคัญในเรื่องนี้ รวมทั้งเปิดโอกาสให้คนพิการมากกว่านี้ และหวังว่าการประชุมครั้งหน้าจะเปิดโอกาสให้เยาวชนที่เป็นคนพิการ ไม่ใช่เฉพาะคนไทยเท่านั้น แต่น่าจะให้โอกาสจากคนพิการทั่วโลกด้วยเช่นกัน

ขณะที่ น.ส.ดมทอง ทองนอก นักเรียนโรงเรียนสตรีวิทยา 2 ว่า เป็นโอกาสที่ดีที่ได้พบกับสังคมใหม่ๆ ได้พบปะผู้คนจากหลายประเทศและเชื้อชาติ ทำให้ได้รู้ว่าในแต่ละประเทศเองก็ประสบปัญหาไม่ต่างกับประเทศไทยด้วยเช่นกัน โดยเฉพาะปัญหาหายาเสพติด ซึ่งตนอยากให้รัฐบาลให้ความสำคัญมากที่สุด

เช่นเดียวกับ น.ส.วรรณภา เหว่ยจร นักเรียน โรงเรียนนิเวศวิทยาลัย กล่าวว่า การประชุมครั้งนี้ทำให้เยาวชนได้รู้ถึงพิษภัยต่างๆ ในสังคม ไม่ว่าจะเป็นเรื่องยาเสพติด เอดส์ เพศ และสุขภาพ รวมทั้งยังได้มีโอกาสเสนอความคิดเห็นที่มีต่อปัญหาเหล่านี้ จึงหวังว่าผู้ใหญ่ในรัฐบาลจะสนใจรับฟังความคิดเห็นของเยาวชนบ้าง จะได้ว่าเยาวชนคิดอย่างไร และอยากได้อะไรจากผู้นำประเทศ

(update 21 มิถุนายน 2001)

[ที่มา: หนังสือพิมพ์ผู้จัดการรายวัน วันอังคาร ที่ 5 มิถุนายน 2544]

โดย : หนังสือพิมพ์ผู้จัดการรายวัน

URL Link : <http://www.manager.co.th/>

← Back

[Home] [เว็บ] [ครอบครัว] [ผู้สูงอายุ] [วัยรุ่น] [เลี้ยงลูก] [คลินิกเด็ก] [โรคเด็ก] [คุมกำเนิด] [โรคสตรี] [คลินิกคุณแม่]

[การเมือง] [เกษตร] [สุขภาพจิต] [law] [สัตว์เลี้ยง]

อย่างไรก็ตาม วิธีการในการปฏิบัตินั้นจะต้องเป็นแบบค่อยเป็นค่อยไป เพราะจะต้องจัดระบบสังคมให้เรียบร้อยก่อน เพื่อให้คนเกิดความชิน มีความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้อง เพื่อให้การสื่อสารในการแก้ปัญหาในเรื่องโรคเอดส์เป็น ความเข้าใจตรงกัน โดยเฉพาะในกลุ่มคนที่มีความซัดเป็ ได้รู้และเข้าใจตรงกัน

สำหรับโครงการในตอนต้น คือ การป้องกันเอดส์ เป็นการให้ความรู้เรื่องถุงยางอนามัย โดยมุ่งไปที่เยาวชน ตามโรงเรียนมัธยมต่างๆ ทั้งการ ให้ความรู้แก่ประชาชนในกลุ่มเสี่ยง อีกทั้งยังได้ควบคุมคุณภาพของถุงยางอนามัยให้ได้ตามมาตรฐานด้วย ซึ่งถือว่าต้องทำในทุกๆ ด้านไปพร้อมๆ กัน

ค่านายสุรชาติ ราชจันดา นักศึกษาราชภัฏนครราชสีมา เยาวชนไทยผู้พิการทางสายตา กล่าวว่า การประชุมครั้งนี้ได้จัดขึ้นเพื่อรับฟังความคิดเห็นของเยาวชนจากภาคพื้นเอเชีย-แปซิฟิก แต่กลับมองข้ามผู้พิการ โดยหัวข้อการประชุมก็ไม่ได้มีหัวข้อสำหรับคนพิการ อีกทั้งทางภาครัฐหรือ ให้ความสำคัญในเรื่องการให้ความช่วยเหลือคนพิการเท่าที่ควรจะเป็น

จึงขอฝากให้ทั้งทางภาครัฐ และองค์กรต่าง ๆ ให้ความสำคัญในเรื่องนี้ รวมทั้งเปิดโอกาสให้คนพิการมากกว่านี้ และหวังว่าการประชุม ให้นำจะเปิดโอกาสให้เยาวชนที่เป็นคนพิการ ไม่ใช่เฉพาะคนไทยเท่านั้น แต่น่าจะให้โอกาสจากคนพิการทั่วโลกด้วยเช่นกัน

ขณะที่ น.ส.ถมทอง ทองนอก นักเรียนโรงเรียนสตรีวิทยา 2 ว่า เป็นโอกาสที่ดีที่ได้พบกับสังคมใหม่ๆ ได้พบปะผู้คนจากหลายประเทศห เชื้อชาติ ทำให้ได้รู้ว่าในต่างประเทศเองก็ประสบปัญหาไม่ต่างกับประเทศไทยด้วยเช่นกัน โดยเฉพาะปัญหายาเสพติด ซึ่งตนอยากให้รัฐบาลเฝ้า สำคัญมากที่สุด

เช่นเดียวกับ น.ส.วรรณภา เหว่ชาจร นักเรียน โรงเรียนชิโนรสวิทยาลัย กล่าวว่า การประชุมครั้งนี้ทำให้เยาวชนได้รู้ถึงพิษภัยต่างๆ ในสั ไม่ว่าจะเป็นเรื่องยาเสพติด เอดส์ เพศ และสุขภาพ รวมทั้งยังได้มีโอกาสเสนอความคิดเห็นที่มีต่อปัญหาเหล่านี้ จึงหวังว่าผู้ใหญ่ในรัฐบาลจะสนั รับฟังความคิดเห็นของเยาวชนบ้าง จะได้ว่าเยาวชนคิดอย่างไร และอยากได้อะไรจากผู้นำประเทศ

(update 21 มิถุนายน 2001)

[ที่มา...หนังสือพิมพ์ผู้จัดการรายวัน วันอังคาร ที่ 5 มิถุนายน 2544]

Disclaimer

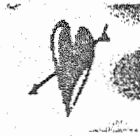
โดย : หนังสือพิมพ์ผู้จัดการรายวัน

URL Link : <http://www.manager.co.th/>

← Back

[Home] [พศ] [ครอบครัว] [ผู้สูงวัย] [วัยรุ่น] [เลี้ยงลูก] [คลิกเด็ด] [โรคเด็ก] [คมก่าเน็ด] [โรคลดรี] [คลิกคลิกแอม]

[กามโรค] [แก๋] [สุขภาพจิต] [law] [ตัดไม้เลี้ยง] ↵

บทความเกี่ยวกับเพศศึกษา

อิทธิพลสื่อลามกทำให้เช็ทซ์เลวร้าย

หน้า 208 [Date : 12 ...]

พิมพ์ | ส่งเมล

อิทธิพลสื่อลามก ทำให้เช็ทซ์เลวร้าย

เรื่องที่หน้าตระหนัก ถึงขนาดมีตัวอย่างเลวร้ายเกิดขึ้นให้เห็นภาพ
แต่ก็ยังหาคนรู้สึกไม่รู้ไม่ได้ ก็คือการระบาดอย่างแพร่หลายของสื่อลามก

ยิ่งในสังคมที่ไม่มีการเรียนการสอนที่ถูกต้อง ในเรื่องเพศศึกษา ให้เป็นภูมิคุ้มกันทางสื่อเหล่านั้นก็ยิ่งทำให้ความหมายเกี่ยวกับเพศ หยาบ
ร้าย หรือชั่วช้าลามกลงเรื่อยๆ

ไม่ว่าการชมชิน หรือมูมกระทำซ้ำๆกันในหมู่เด็กเรียน วัยแค่มัธยมต้น ไปจนการสำส่อนเสเพลกาม ชนิดแลกคู่กันไม่มีบันยะบันยังในหมู่
รุ่น กระทั่งการชมชินฆ่าในหมู่ผู้ใหญ่ อันเกิดจากสภาพแวดล้อมเอื้อ และขาดสติ

หากได้ส่วนทวนความไปให้ตลอด ส่วนหนึ่งที่มีอิทธิพลอย่างมาก ก็คือการเรียนรู้เรื่องเพศจากสื่อลามกที่หาได้ไม่ยาก เพราะแพร่หลาย
เคลื่อนเมือง โดยเฉพาะหนังสือ วีดีโอ ซีดี

สื่อเหล่านั้นมิได้ให้ความรู้เรื่องเพศ ไม่ว่าจะโดยชีวทัศน์หรือทัศนคติเกี่ยวกับเพศที่ถูกต้องเหมาะสม หรือกายภาพ ที่จะเข้าอกเข้าใจจาก
เปลี่ยนแปลงทางร่างกายและอารมณ์ความรู้สึก

สื่อเหล่านั้นกระตุ้นอารมณ์ และเร้าความรู้สึกทางเพศอย่างเดียว

ด้วยการสร้างเรื่องหยาบร้ายต่างๆ ไม่ว่าจะโดยตัวบุคคลที่ไม่ถูกต้อง หรือวิธีการอันผิดปกตินานา เพียงเพื่อให้เกิดกระสันปั่นป่วน ยั่ว
อารมณ์เพศขึ้นเท่านั้น

เรื่องที่กระตุ้นอารมณ์โดยทั่วไป มักเป็นหมู่เพื่อน หมู่คนทำงาน แล้วค่อยๆ วิปัสสนาไปเป็นพื้กับน้อง หลานกับอา นอกเหนือเรื่องยอตนี
ที่เป็นพื้เชอกับน้องเมีย หรือพื้เมีย หรือเมียกับน้องหัว เดี่ยวก็มีกระทั้งแม่กับลูกแล้ว

วิธีการสมสู่ก็พยายามคิดให้ลามกที่สุดเท่าที่จะคิดได้ การร่วมเพศทางทวารหนักเป็นเรื่องธรรมดาไป และการบรรยายก็มีได้บอกว่าจะ
ปวดหรือทรมานอย่างไรกับคนไม่เคย อันเป็นเหตุให้หลงผิดทำร้ายกันไป

การสมสู่กันหมู่หมู่เพื่อน หมู่คนทำงาน จากสองต่อสองก็กลายเป็นหมู่จริงๆ และแลกเปลี่ยนกันง่ายตาย ปราศจากความรู้สึกยับยั้งซึ่งใ
หรือสำนึกผิดชอบชั่วดี ที่ไม่มีตัวละครในสื่อเหล่านั้นแสดงให้เห็น

จากตัวละครที่เป็นภาพซึ่งเมื่อก่อน จะมีอายุสักระดับหนึ่ง ซึ่งแสดงว่าจำเป็นต้องชายบริการเลี้ยงตัว มาเป็นเด็กวัยอ่อนหลง

ทุกที ตั้งแต่ 20 ลงมาเรื่อย ๆ บอกถึงความขยาดตัวของคนที่โง่งงหลงสุจริตใจอันสำส่อนนี้ ว่าหน้าตระหนกแทนเขวาชนของเราเพียงไร

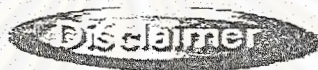
แต่ยังไม่มีความผิดที่เกี่ยวข้อรัฐกิจอยู่ดี

ไม่เห็นต้องใช้ความรอบรู้อะไรเลย หากคิดเปรียบเทียบสถานการณ์ที่เกิดขึ้นว่า ขณะที่ยังไม่มีภูมิรู้ที่ถูกต้องเป็นเกราะแก่เขวาชนของ
ในระหว่างที่คู่แข่งชั้นซึ่งเป็นสื่ออันหมอมเมาหยาบร้าย ระบาดแพร่หลายมากขึ้นเรื่อยนี้

เขวาชนของเราจะตกอยู่ในสถานะอะไร
สงครามตุลแลเด็กในสังคมของเรา ฝ่าไปไหนจะแพ้
และใครที่ต้องเป็นผู้ประสพเคราะห์กรรมจริงๆ จากการไม่เอาใจใส่ดู

(update 14 กันยายน 2001)

[เข้ามา...หนังสือพิมพ์เวียนรายวัน วันที่ 9 กันยายน พ.ศ. 2544]

โดย :

URL Link : <http://matichon.co.th/matichon/>

[← Back](#)

[\[Home\]](#) [\[เวท\]](#) [\[ครอบครัว\]](#) [\[ผู้สูงอายุ\]](#) [\[วัยรุ่น\]](#) [\[สิ่งปลูก\]](#) [\[คลินิกเด็ก\]](#) [\[โรคเด็ก\]](#) [\[คุมกำเนิด\]](#) [\[โรคสตรี\]](#) [\[คลินิกคุณแม่\]](#)

[\[กายโรค\]](#) [\[ยา\]](#) [\[สุขภาพจิต\]](#) [\[law\]](#) [\[สมัครสิ่ง\]](#)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ข่าวและคำเตือนจากแพทย์

คนไทยอ๊ีบไม่เก่งเฉลี่ยปีละ 70 ครั้ง

ฉบับใหม่ - 184 [Date : 22 ...

📖 ฉบับพิมพ์ | 📧 ส่งเมลล์

คนไทยอ๊ีบไม่เก่งเฉลี่ยปีละ 70 ครั้ง

ผลสำรวจดูเว็ทซ์ โกลบัล เช็ทซ์ เซอร์เวย์ ระบุนะกัคนไทยดกชอบเตียง ความถี่การมีเพศสัมพันธ์ต่ำเพียง 70 ครั้ง/ปี หรืออ๊ีบกันเพียง 6 ครั้งเท่านั้น ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยทั่วโลก 96 ครั้ง/ปี และคนไทยเริ่มเสียพรหมจรรย์ครั้งแรกอายุ 19 ปี โดยเรียนรู้เรื่องเช็ทซ์จากโรงเรียนทางวิชาศีกษามากที่สุด

โครงการดูเว็ทซ์ โกลบัล เช็ทซ์ เซอร์เวย์ ประจำปี 2000 ได้เปิดเผย ผลสำรวจพฤติกรรมทางเพศของผู้คนทั่วโลก 27 ประเทศ จำนวน 18,000 คน อายุระหว่าง 16-55 ปี แบ่งเป็นหญิงและชายจำนวนเท่า ๆ กัน

โดยจากผลการสำรวจพบว่า คนไทยมีความถี่ในการมีเพศสัมพันธ์เฉลี่ยเพียง 70 ครั้งต่อปีเท่านั้น หรือเฉลี่ยต่อเดือนหนุ่มสาวไทยจะมีสัมพันธ์เพียง 6 ครั้งเท่านั้น ซึ่งต่ำกว่าค่าเฉลี่ยความถี่ของโลก อยู่ที่ 96 ครั้ง/ปี

วัยที่มีเพศสัมพันธ์บ่อยที่สุด คือ ช่วงอายุระหว่าง 25-34 ปี

ทั้งนี้จากสถิติทางความถี่ดังกล่าว คนไทยชนะประเทศในเอเชียด้วยกันเพียง 3 ประเทศคือ จีน ที่มีความถี่ 69 ครั้ง/ปี มาเลเซีย 62 ครั้ง และญี่ปุ่น 37 ครั้ง/ปี ในขณะที่ประเทศที่ครองแชมป์การมีเพศสัมพันธ์ที่ถี่ที่สุดคือ ชาวอเมริกัน คือ 132 ครั้ง/ปี รองลงมาคือชาวรัสเซีย 122 ครั้ง/ปี ชาวฝรั่งเศส 121 ครั้ง/ปี

นอกจากนี้มีการสำรวจ พบอีกว่า อายุเฉลี่ยของการเสียพรหมจรรย์หรือมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรก ของคนไทยอยู่ที่ 19 ปี นับว่าเร็วกว่าประเทศอื่น ๆ ในเอเชีย ไม่ว่าจะเป็น จีน (22 ปี) ไต้หวัน (21 ปี) และอินเดีย (20 ปี) ในขณะที่เกณฑ์อายุเฉลี่ยการเสียพรหมจรรย์ของคนทั่วโลกคือ 18 ปี ประเทศที่ครองแชมป์การเสียพรหมจรรย์เร็วที่สุด คือ อเมริกา มีอายุเฉลี่ย 16 ปีเท่านั้น

สำหรับพฤติกรรมการเรียนรู้เรื่องเพศศีกษา พบว่า เกือบหนึ่งในสี่ของคนไทย (ร้อยละ 23) เรียนรู้เรื่องเพศศีกษาจากโรงเรียน จากวิชาศีกษา อีกร้อยละ 19 ได้รับข้อมูลจากเพื่อน และอีกร้อยละ 15 เสาะหาความรู้จากคู่นอน

นับว่าคนไทยมีพฤติกรรมการเรียนรู้ที่แตกต่างจากคนทั่วโลก ที่มีการสำรวจพบว่า หนึ่งในสี่ของคนทั่วโลกเรียนรู้เพศศีกษาจากเพื่อนมากที่สุด รองลงมาจะเป็นเรียนรู้เรื่องเพศจากแม่ และจากโรงเรียน

ขณะเดียวกัน ผลการสำรวจยังระบุถึงปัญหาความหวาดกลัวของโรคเอดส์ หรือเชื้อเอชไอวี โดยพบว่า คนไทยมีพฤติกรรมทางเพศที่ไปจากเดิม และเป็นพฤติกรรมที่ดีขึ้น 7 ใน 10 คน ตอบว่าตนมีเพศสัมพันธ์กับคู่นอนเพียงคนเดียว และระมัดระวังในการเลือกคู่นอนมากขึ้น แลคนไทยนิยมหันมาใช้ถุงยางกันมากที่สุดถึงร้อยละ 28 รองลงมาได้แก่การยาเม็ดคุมกำเนิด และทำหมันหญิงร้อยละ 18

ในขณะที่พฤติกรรมการคุมกำเนิดมีการสำรวจพบว่า ถุงยางอนามัยเป็นวิธีคุมกำเนิดที่ได้รับความนิยมมากที่สุดจากทั่วโลกเช่นเดียวกันมากกว่า 4 ใน 10 คนหรือร้อยละ 41 โดยเหตุผลนิยมที่จะเลือกใช้ถุงยางเป็นวิธีคุมกำเนิดคือ ให้ความมั่นใจในการมีเพศสัมพันธ์มากที่สุด และอีกเหตุผลคือ ให้ความป้องกันการตั้งครรภ์ที่ดีที่สุด

น.พ.พันธ์ศักดิ์ ศุกระฤกษ์ สูติ-นรี แพทย์ ได้กล่าวถึงผลการวิจัยของโครงการดูเร็กซ์ โกลบอล เช็กซ์ เซอร์เวย์ ในปีนี้ว่า พฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ของคนไทยเริ่มมีทิศทางในทางดีขึ้น คนไทยต่างหันมาป้องกันและเอาใจใส่กับการลดความเสี่ยงในการมีเพศสัมพันธ์

อย่างไรก็ดี อยากรู้เดือนกลุ่มนักเที่ยวที่ชอบมีเพศสัมพันธ์กับคนแปลกหน้าที่พบหน้ากันเพียงสองถึงสามครั้ง ผู้ชายควรจะสวมถุงยางป้องกัน เพราะมีการวิจัยพบว่า กลุ่มที่ติดเอดส์ส่วนใหญ่เป็นนักเที่ยวที่ไปหลับนอนกับสาว ๆ ที่เจอตามเรด คามับ ในขณะที่พวกเขาเที่ยวหญิงบริการมีความเสี่ยงในการติดเอดส์ลดน้อยลง

ทั้งนี้ปัจจุบันผู้หญิงบริการหลายคน ต่างดูแลป้องกันตัวเองบังคับให้แขกที่มาเที่ยวสวมถุงยาง ซึ่งนับว่าเป็นพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์แนวใหม่ที่ดีขึ้นในสังคมไทย

น.พ.พันธ์ศักดิ์ กล่าวอีกว่า จากผลการวิจัยจะสังเกตเห็นว่าตัวเลขความถี่ในการมีเพศสัมพันธ์ของคนไทยจะต่ำกว่ามาตรฐานทั่วโลกก็จริง แต่จำนวนปริมาณนั้นไม่สามารถที่จะเป็นกำหนดหรือวัดคุณภาพในการมีเช็กซ์ของคนไทยว่าดีหรือล้มเหลวแต่อย่างใด

เนื่องจากพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ที่ดีขึ้น จะมีองค์ประกอบหลายอย่างเชื่อมโยงกัน ไม่ว่าจะเป็นเรื่องเราสามารถให้ความสุขกับคู่รักได้อย่างเต็มเปี่ยมหรือไม่ แม้จะมีเช็กซ์ไม่บ่อย แต่ทุกครั้งทั้งฝ่ายชายและฝ่ายหญิงสามารถบรรลุการมีเช็กซ์ได้อย่างมีสุข ร่วมกันและปลอดภัย ก็ถือว่ามีมาตรฐานแบบแล้ว

" เหตุผลหนึ่งที่ตัวเลขการมีเช็กซ์ของไทยต่ำ อาจมาจากสาเหตุที่สภาพเศรษฐกิจ ที่หนุ่มสาวแต่ละครอบครัวต่างต้องดิ้นรนหารายได้มากกว่าที่จะมาคิดถึงเรื่องเช็กซ์ บางคนกลับจากทำงานก็ค่ำมืดเหนื่อยล้า กลับบ้านมาก็อยากนอนพักผ่อน ไม่อยากทำการบ้านให้เป็นสาเหตุที่ทำให้การมีเพศสัมพันธ์ลดลง และในขณะนี้นับว่าผู้หญิงไทยหลายคนเริ่มปรากฏอาการ เช็กซ์เสื่อมกันมากขึ้น " น.พ.พันธ์ศักดิ์ กล่าวทิ้งท้าย

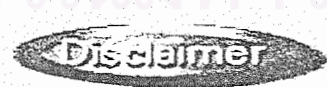
ทางด้านนายจอน เกรย์ กรรมการผู้จัดการ บริษัท เอสเอสแอล เอลส์ แคร้ (ประเทศไทย) จำกัด กล่าวถึงโครงการสำรวจ ในปีนี้ว่า ปีนี้เป็นปีที่ห้าของ การทำโครงการสำรวจทัศนคติและพฤติกรรมทางเพศสัมพันธ์ระดับโลก

โดยปีนี้ได้ทำการสำรวจเพิ่มขึ้นจากปีที่แล้ว โดยปีนี้มีการสำรวจถึง 27 ประเทศ ครอบคลุมทั่วโลก ในขณะที่ปีที่แล้วทำการสำรวจเพียงประเทศเท่านั้น ซึ่งดูเร็กซ์ได้คัดเลือก ตัวแทนประชากรจากทั่วทุกมุมโลก เป็นผู้ตอบแบบสอบถาม ทั้งเป็นผู้ที่มีประสบการณ์ทางเพศ และไม่มีประสบการณ์ทางเพศ

การสำรวจในปีนี้ได้แบ่งเป็นประเด็นหลัก 3 ประเด็น ได้แก่ เพศศึกษาและแหล่งความรู้, การมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรก และไลฟ์สไตล์เกี่ยวกับเพศสัมพันธ์

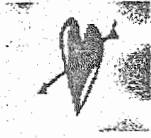
สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

© สงวนลิขสิทธิ์ผู้จัดการรายวัน วันที่ 18 ตุลาคม 2543

โดย : หนังสือพิมพ์ผู้จัดการรายวัน
URL Link : <http://www.manager.co.th/>

Back

ข่าวและคำเตือนจากแพทย์

ฉบับวันที่ - 207 [Date : 21 / ...]

นักศึกษาแหกกฎประเทศไทยนิยมใช้ชีวิตคู่ก่อนแต่งงานมากขึ้น

พิมพ์ | ส่งเมล

นักศึกษานิยมใช้ชีวิตคู่ก่อนแต่งงานมากขึ้น

ผลวิจัยรวมๆ พบนักศึกษานิยมใช้ชีวิตคู่ก่อนแต่งงานมากขึ้น อ้างต่างส่งเสริมกันด้านการเรียน ลดภาระค่าใช้จ่าย พร้อมทั้งเป็นที่ปรึกษาของกันและกัน หน้าที่ช่วยลดปัญหาการมีเพศสัมพันธ์ล่าช้าได้อีกด้วย ขณะที่สังคมก็มีแนวโน้มยอมรับ โดยเฉพาะเพื่อนและพ่อแม่

น.ส.รุ่งทิภา นาคอุไร บัณฑิตปริญาโท ภาคพิเศษรุ่นที่ 13 กลุ่ม 2 คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง (มร.) หนึ่งในผู้ร่วมทำวิจัยเรื่อง " ค่านิยมในการใช้ชีวิตคู่ของนักศึกษาต่อการพัฒนาทรัพยากรบุคคล " เปิดเผยผลการวิจัยในงานสัมมนาทางวิชาการของคณะรัฐศาสตร์มร.ว่าจากการวิจัยโดยใช้แบบสอบถามเกี่ยวกับชีวิตส่วนตัว และการสังเกตพฤติกรรมของนักศึกษาชายหญิงในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 25 คู่ พบว่าแนวโน้มของนักศึกษาอายุระหว่าง 18-23 ปี มีค่านิยมในการใช้ชีวิตคู่ร่วมกันในระหว่างที่ศึกษาอยู่สูงขึ้น โดยเริ่มพัฒนามาจากความเป็นเพื่อนก่อนที่จะตกลงใช้ชีวิตอยู่ร่วมกันแบบเปิดเผย สืบเนื่องมาจากสังคมรอบข้างไม่ว่าจะเป็นกลุ่มเพื่อนหรือแม่และพ่อของทั้งสองฝ่ายต่างให้การยอมรับมากกว่าในอดีต

ทั้งนี้เพราะการตัดสินใจเลือกคู่ของนักศึกษานั้นเป็นการตัดสินใจด้วยตนเอง และการมีชีวิตร่วมด้วยก็ช่วยลดปัญหาการมีเพศสัมพันธ์ล่าช้าของนักศึกษาได้

นอกจากนั้นก็ยังคงดีกว่าหากเปรียบเทียบกับกรณีที่พ่อแม่เลือกคู่ครองให้ลูก โดยนำเหตุผลของความเหมาะสมด้านฐานะหน้าที่การงานและอื่นๆ เพื่อหวังให้ลูกมีความสุข แต่หลายคู่ก็พบจุดจบของชีวิตด้วยการหย่าร้างกันเพราะทั้งคู่ไม่มีพื้นฐานของความรัก

โดยนักศึกษาในกลุ่มเป้าหมายส่วนใหญ่ ชี้ว่าการใช้ชีวิตคู่ทำให้รู้จักปรับเปลี่ยนพฤติกรรม มีการวางแผนในการดำเนินชีวิต เสียสละ รู้จักการประนีประนอม การใช้เหตุผล และการรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น

"อย่างเรื่องค่าใช้จ่าย ทั้งคู่จะวางแผนกันว่าแต่ละเดือนจะมีค่าใช้จ่ายอะไรบ้าง ค่าหอพัก ค่าเรียนพิเศษ ค่าอาหาร และอื่นๆ โดยจะนำรายได้ที่ทางบ้านส่งมาให้นำมารวมกัน แล้วแยกค่าใช้จ่ายออกเป็นส่วนตัว หรือบางคู่ก็ใช้วิธีแชร์กันใครมีมากก็ออกมาก ใครมีน้อยก็ออกน้อย หรือบางคู่ก็ออกกันคนละครึ่ง เป็นต้น " น.ส.รุ่งทิภา กล่าว พร้อมชี้ว่าจากพฤติกรรมดังกล่าวจะเห็นได้ว่านักศึกษาสามารถพัฒนาบุคลิกภาพของตนเองในการอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคม ซึ่งสามารถนำไปปฏิบัติในสังคมการทำงานได้ด้วย

อย่างไรก็ดี แม้ว่าสังคมจะยอมรับเรื่องการอยู่ด้วยกันก่อนแต่งงานมากขึ้น ทว่าผลการวิจัยพบ ว่านักศึกษาที่ใช้ชีวิตคู่ต่างก็ยอมรับว่าการอยู่กันก่อนแต่งงาน เป็นเรื่องที่ไม่เหมาะสมเพราะขัดกับหลักวัฒนธรรมของสังคมไทยที่ปฏิบัติสืบต่อกันมาหลายยุคหลายสมัยแล้ว

น.ส.รุ่งทิภา กล่าวยอมรับว่า ข้อมูลที่ได้นี้ไม่อาจยืนยันได้ว่า นักศึกษาทั้ง 25 คู่นี้ จะอยู่ด้วยกันแบบราบรื่นจนได้แต่งงานกันหรือไม่ ซึ่งในจุดนี้คณะทำงานคงไม่สามารถติดตามได้ เพราะนักศึกษาเรียนจบแล้วส่วนใหญ่จะกลับไปอยู่บ้านเกิด หรือเมื่อได้งานทำก็จะไปเช่าหอพักใกล้ที่ทำงานแทน

"กรณีนี้ควรจะต้งมีการศึกษาต่อไปอีก คือ หากมีปัญหาเรื่องการตั้งครุภระหว่างเรียนนักศึกษาจะหาทางออกอย่างไร ซึ่งในแง่ของการวิจัยควรจะต้งติดตามต่อไป และอยากฝากให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องไม่ว่าจะเป็น กระทรวงศึกษาธิการ ทบวงมหาวิทยาลัย ผู้บริหารสถานศึกษาเข้ามาดูแลเรื่องนี้อย่างจริงจัง

"เพราะที่ผ่านมาในแผนพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 8-9 ภาครัฐให้ความสำคัญด้านเศรษฐกิจมากเกินไป ขณะเดียวกันยังได้ละเลยปัญหาทางสังคม โดยจะเห็นได้จากเด็กและผู้สูงอายุถูกทอดทิ้ง จึงอยากฝากรัฐบาลให้ความสำคัญทั้ง 2 ด้านควบคู่กัน เพราะมีแนว คิดว่าทั้ง 2 อย่างควรพัฒนาไปด้วย กัน" น.ส.รุ่งทิภา กล่าว

พร้อมแนะว่ามหาวิทยาลัยควรจัดกิจกรรมที่ต้งดูหรือกระตุ้น ความสนใจของนักศึกษาให้มีทางออกมากกว่าการคิดเรื่องคู่ครอง นอกจากนี้ครูฝ่ายปกครองก็ควรปรับเปลี่ยนพฤติกรรมใหม่ เพราะที่ผ่านมามักจะดูจนนักศึกษาไม่กล้ามาปรึกษา จนกระทั่งนักศึกษาต้องหันไปพึ่งผู้ของตนเองหรือเพื่อนสนิทแทน เพราะฉะนั้นควรให้ความเป็นกันเองกับนักศึกษาทุกคนเพื่อสร้างความรู้สึกไว้วางใจเมื่อมีปัญหา นักศึกษาจะได้เข้ามาปรึกษาและหาแนวทางแก้ไขอย่างถูกต้องต่อไป

อย่างไรก็ดี นางสาวรุ่งทิภา กล่าวว่า คณะผู้วิจัยทำการวิจัยเรื่องนี้ ไม่ได้มีวัตถุประสงค์ให้นักศึกษาคณะอื่น ๆ นำไปเป็นแบบอย่าง เพราะผู้วิจัยเองมีอายุบอกได้ว่าชื่หรือไม่ เนื่องจากคำตอบที่ได้จากวิจัยนั้นอาจจะไม่ใช่คำตอบที่แท้จริงทั้งหมด บางคู่อาจมีปัญหาแล้วแยกทางกันภายหลังก็ได้

ด้าน น.ส.สุกัญญา หรือ แอน (นามสมมติ) นักศึกษามหาวิทยาลัย เปิดแห่งหนึ่ง ซึ่งได้ใช้ชีวิตอยู่ร่วมกับคู่รักในหอพักหน้ามหาวิทยาลัยมาเป็นเวลาเกือบ 2 ปีแล้ว เล่าว่า การอยู่ร่วมกับเพื่อนชายระหว่างศึกษานั้น โดยส่วนตัวแล้วถือว่าเป็นเรื่องธรรมดา เพราะคิดว่าเรื่องนี้เป็น เรื่องส่วนตัว ขอเพียงให้ญาติพี่น้อง ทั้ง 2 ฝ่ายรับรู้และยอมรับว่าทั้งสอง คนอยู่ด้วยกันแบบสามีภรรยา ก็เพียงพอแล้ว

"ในการใช้ชีวิตอยู่ด้วยกันนั้น ฝางคนก็รู้ว่าหน้าที่หลักของทั้งสองคนคือ พยายามเรียนให้จบและหางานทำให้ได้เร็วที่สุด ทว่าระหว่างที่อยู่ด้วยกันก็ต้องมาแชร์หน้าที่และค่าใช้จ่ายกัน อย่างเช่นเรื่องการทำความสะอาด ห้องพัก ชัก-รีดเสื้อผ้า ส่วนมากแอนจะเป็นทำ ซึ่งตรงนี้อาจเป็นค่านิยมที่รัฐผู้หญิงได้รับการปลูกฝังมาตั้งแต่รุ่นพ่อแม่

"สำหรับค่าใช้จ่าย แอนกับแฟนจะนำเงินที่ทางบ้านส่งมาให้ในแต่ละเดือนรวมกัน จากนั้นก็นำมาแบ่งออกเป็น ส่วน เช่น ค่าหอพัก ค่าเรียนพิเศษ ค่าอาหาร และของใช้ที่จำเป็น ซึ่งวิธีการจัดระบบการใช้จ่ายลักษณะนี้จะช่วยให้รู้ว่าเงินในกระเป๋าเท่าไร สามารถใช้จ่ายอย่างไร"

น.ส.สุกัญญาเล่าต่อว่า การใช้ ชีวิตคูมิได้มีเพียงแค่นี้ ยังมีเรื่องของความรู้สึกเข้ามาเกี่ยวข้องด้วยคือต้งมีการศึกษาพฤติกรรมของกันและกันว่าฝ่ายหนึ่งชอบหรือไม่ชอบอะไร

อย่างกรณีของตนเองไม่ชอบคนเล่นการพนันทุกประเภท แฟนก็จะไม่เล่นทั้งต่อหน้าและลับหลัง ส่วนการดื่มเหล้า สูบบุหรี่นั้นไม่ห้าม แต่ขอร้องไห้ลดลงบ้าง เพราะเป็นห่วงเรื่องสุขภาพ ขณะที่ตนเองมีนิสัยเสียคือชอบเอาแต่ใจตนเองถ้า ไม่ได้ด้อยใจก็มักอละวาทไววาย ซึ่งตรงนี้นักรักก็ได้ขะรื่องว่าไม่พอ ใจหรือไม่เข้าใจก็ให้ถามและจะไม่ มีการปิดบังในทุกเรื่อง

"ชีวิตคูในวัยเรียนตอนนั้นก็มีความสุข แต่ก็ยังไม่มั่นใจว่าจะมั่นคงหรือยาวนานไปได้แค่ไหน เพราะเคยเห็นคู่ของรุ่นพี่ รวมถึงเพื่อน ที่ต้งแยกกันอยู่ตั้งแต่ยังเรียนไม่จบ แต่เราก็ยังไม่ได้คิดไปถึงตรงจุดนั้น " น.ส.สุกัญญา กล่าว ทิ้งท้าย

อย่างไรก็ตามคู่ของน.ส. สุกัญญาเป็นเพียงหนึ่งในหลายร้อยคู่ของนักศึกษาไม่ว่าจะเป็นมหาวิทยาลัย เปิดหรือปิดของรัฐ หรือเอกชนที่นักศึกษาจำนวนมากนิยมเข้าหอพักใช้ชีวิตอยู่ร่วมกันระหว่างชายและหญิงซึ่งปัจจุบันแทบจะกลายเป็นเรื่องธรรมดาไปแล้วในสังคมไทย

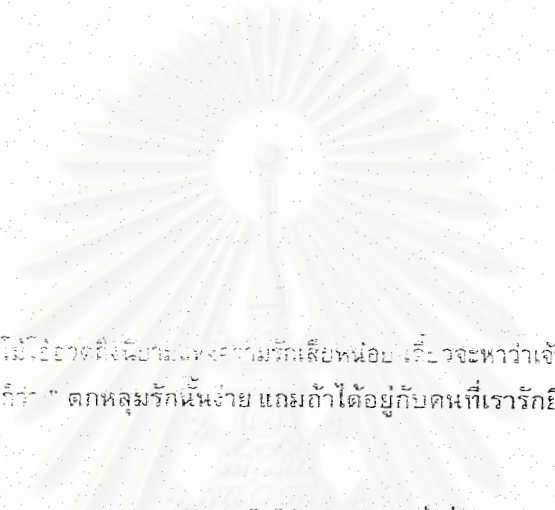

บทความเกี่ยวกับวัยรุ่น

รักอย่างไร ไม่ไรสติ

ฉบับวันที่ - 1344 [Date : 12 ...]

พิมพ์ | ส่งนสัปดาห์

ไม่ไรสติ

อยากคุยไม่มีโอกาสถึงนิยามแห่งความรักที่เสียหน่อย เร็วจะหาว่าเจ้าแม่ไม่แนจริง
นิยามแรกที่ว่า " ตกหลุมรักนั้นง่าย แถมถ้าได้อยู่กับคนที่เรารักยิ่งมีความสุข "

อีกประโยค (เล่าเป็นของแถม) บอ " การมีสุขเพราะรัก ไม่ได้หมายถึง ทุกสิ่งทีล้อมรอบตัวคุณ ต้องสมบูรณ์แบบไรที่ตีไปซะห
แต่ความสุขจากการได้รักกลับอยู่ที่การเสียสละ เช่น ยอมมองข้ามข้อบกพร่องของอีกฝ่าย " ยิ่งไงละ

เอา ไหนๆ ก็ไหนๆ แจกฟรีอีกประโยคก็ได้ว่า " อย่าคิดว่าสิ่งใดมาเป็นของคุณ หากคุณไม่อาจเอาใจไปยึดสิ่งนั้นไว้ " เพราะถ้าใจ
รักซะอย่าง ต่อให้ไปเยี่ยยอดูดสิ่งไหนมาเป็นของเรา มันก็อยู่กับเราได้ไม่นานหรอก เพราะเราก็คงแข่งกับสิ่งนั้นสักวัน หรือไม่เขาก็จะโยนบินไ
เอง...

แหม...อุตสาห์ อธิบายเสียยาวเหยียด ด้วยความรู้เป็นที่สุดเขียนเรื่องรักๆ ใครๆ ทำให้นึกถึงเรื่อง Is it love or not ? ถ้าว่า นี่คือการ
รักหรือเปล่า ? แบ่งอารมณ์ รัก, ชอบ และหลงเหลือ ออกเป็น 2 ส่วน

ส่วนที่ 1 เรียก รักอย่างคนที่โตแล้ว, รักอย่างผู้ใหญ่ รักกัน หรือเรียกให้เก๋ขึ้นไปก็ " รักแบบมีวุฒิภาวะ" ไม่ต้อง
ตัดจรวดเสแสงใสกันอีกต่อไป เพราะนี่ทำก็ยังไม่หวานแหวว น่าเจี๊ยะแล้วมั้งเจ...นี่เติมให้เพื่อเอาใจที่โดยเฉพาะ

ลักษณะของรักแบบนี้ ได้แก่

- ทั้งคู่เคารพในความเป็นตัวตนของแต่ละฝ่าย และไม่ได้เป็นฝ่ายแปดอีน-จัน จะได้ตัวติดกันตลอดเวลา
- ยอมรับข้อเท็จจริงที่ว่า คนเราไม่มีทางเหมือนกันไปซะหมด แต่ความเอ่ยความรัก เชื่อมให้ทั้งสองมา
ตกลงปลงใจขึ้น ยอมรับชิ้นส่วนจิ๊กซอร์ที่แตกต่างให้เข้ามาเป็นส่วนหนึ่งในชีวิตจนได้
- รักของทั้งคู่แข็งแกร่ง ไม่ว่าจะเหนียมทุกข์หรือสุข
- ต่างฝ่ายต่างมีความรับผิดชอบซึ่งกันและกัน ไม่โยนบับอกมัดหน้าที่ของตัวเอง

ส่วนที่ 2 เรียก รักแบบหน้ามืดตามัว สงสัยต่อให้ไปทำเลสิค (รักษาสายตาให้หาย ตาสั้นตายาว) ก็ไม่ว่าว่าจะ

มีลักษณะดังนี้

- แต่ละฝ่ายไม่พอใจขึ้นมาทันที หากคู่ของคนอยาก ตีตัวออกห่าง ไปทำกิจกรรมตามลำพัง
 - ต่างฝ่ายจะจิตใจไม่อยู่กับเนื้อกับตัว กลัวตลอดว่า สักวันอาจถูกทิ้ง มันจะรักเราจริงหรือ?
 - ต่างฝ่ายต่างคอยแต่จะ "จับ" ไม่ยอม "ให้"
- หากจับจะยึดเป็น แต่ยามควัก ขอเครื่องคิดเลขมาบวกลบก่อนว่า ได้กำไรไปลำนี้นะ
 หมายความว่า แม้แต่มีตักวยจี๋ก็อย่าหวังจะได้แถม โห...ไม่ต้องหนีคิดเสียนะตัว
 กาวตราข้างต้องเรียกพี่แล้วอย่างนี้

ทีนี้เลยวลิตมาดูสิว่า มีสิ่งใดบ้างที่คู่รัก (ซึ่งรักกันเหนียวเหนียว) ชอบทำร่วมกันมากที่สุด ? ไล่กันตั้งแต่

- กอดกัน
- กูยกัน
- นอนหลับอยู่ข้างกายของกันและกัน
- เกี่ยวก้อยเดินเล่นในสถานที่ที่อบอุ่น อาทิ แถวชายหาด, ใต้แสงจันทร์ และยามอาทิตย์อัสดง
- จูบกัน
- เล่นสงครามหมอน คือ ปาหมอนใส่กัน
- นั่งมองดาวอันหวานเี่ยมของอีกฝ่าย
- เล่นมวยปล้ำ แปลงร่างเป็นเตอะร็อก หรือจะปล้ำกันจริงๆ ก็ไม่มีกรรมการคอยห้ามนี่
- ดูหนังรักโรแมนติกด้วยกัน
- เล่าเรื่องตลกให้กันฟัง
- ผลัดกันป้อนข้าวป้อนน้ำ ทำเป็นแบบขอลือเหมือนแรกพบประสปรัก
- นอนมองดาวด้วยกัน
- และสุดท้าย ควงกันไปเดินเล่นตามสวนสาธารณะ หรือจะไปช้อปปิ้งก็ได้
 รับรองน้องหนูขยันช้อปปิ้งได้ทั้งวันไม่เหนียวเลยละ

แต่ถ้าที่เมื่อย หนูแถมเข้าไปหาบ เอ๊ย นวดให้ก็ได้ ทำภาษาดีดัดน พอไหวไหมที่รัก.

(update 12 กรกฎาคม 2002)

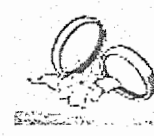
[ที่มา...หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ วันอาทิตย์ที่ 23 มิถุนายน พ.ศ. 2545]

Disclaimer

โดย : เมอร์ลิน

URL Link : <http://www.thairath.com>

← Back

ข่าวและคำเตือนจากแพทย์

พ่อแม่ทำได้ ให้คำปรึกษาเรื่องเซ็กซ์

ฉบับใหม่ - 144 [Date : 21 ...

พิมพ์ | ส่งมัลติ

พ่อแม่ทำได้ ให้คำปรึกษาเรื่องเซ็กซ์

การสำรวจทัศนคติของวัยรุ่นและผู้ใหญ่ในสหรัฐฯ พบว่า เด็กทุกคนยอมรับว่าพวกเขาได้รับอิทธิพลทางความคิดจากเด็กคนอื่น ในการตัดสินใจที่มีเซ็กซ์ไม่มากนักน้อย แม้ว่าหลายคนจะกล่าวว่ามีอิทธิพลของพ่อแม่ สำคัญกว่าก็ตาม นอกจากนี้ยังพบว่าทั้งผู้ใหญ่และวัยรุ่นมีความเห็นตรงกันว่า วัยรุ่นควรได้รับการสนับสนุนให้ปฏิเสธการมีเซ็กซ์ด้วยประการทั้งปวง แต่ขณะเดียวกันก็ควรได้รับข้อมูลและการคุมกำเนิด

โครงการรณรงค์ระดับประเทศเพื่อป้องกันการตั้งครรภ์ในเด็กของสหรัฐฯ สรุปลงในรายงานที่ " เมื่อพูดถึงเรื่องเซ็กซ์ พ่อแม่หลายคนรู้สึกว่าเขาเสียลูกไปกับเพื่อนและวัฒนธรรมตามสมัยนิยม แต่การสำรวจของเราให้ภาพที่ต่างออกไป"

เมื่อถูกถามว่าใครมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจที่จะมีเซ็กซ์มากที่สุด เด็กให้ความเห็นว่าพ่อแม่ (38%) มากกว่าเพื่อน (32%) แต่ถ้าถามพ่อแม่แล้ว 50% ของพ่อแม่คิดว่าคนที่มีความสำคัญที่สุดสำหรับวัยรุ่นคือ เพื่อน ขณะที่ 32% คิดว่าพ่อแม่

แน่นอนว่าเพื่อนยังมีอิทธิพลกับวัยรุ่น วัยรุ่น 94% ยอมรับว่าพวกเขาได้รับอิทธิพลไม่มากนักน้อยในการตัดสินใจว่าจะมีเซ็กซ์หรือไม่จากความคิดเห็นของเด็กคนอื่น ส่วนเด็กอีก 58% กล่าวว่าพวกเขาได้รับอิทธิพลมากที่สุดเท่าใดก็ตาม บุคคลที่ทำให้เกิดแรงกดดันนั้นต่างกันไประหว่างผู้ชายกับผู้หญิง เด็กผู้หญิง 37% กล่าวว่า พวกเขาได้รับความกดดันในเรื่องการมีเซ็กซ์จากคู่นอนตามด้วยเพื่อน 26% ในขณะที่ความกดดันส่วนใหญ่ ที่เด็กผู้ชายได้รับมาจากเพื่อนถึง 45% จากเพื่อนหญิงหรือ คู่เดทเพียง 19%

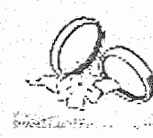
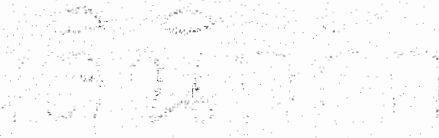
" เรามีงานต้องทำอีกเยอะเกี่ยวกับเด็กวัยรุ่นชาย " บิล อัลเบิร์ต โฆษกโครงการกล่าว "ยังมีความเข้าใจผิดๆ ว่าการตั้งท้องเป็นปัญหาของเด็กผู้หญิงที่แก้ได้ด้วย การเลิกเซอร์ให้เด็กผู้หญิงฟังเห็นได้ชัดว่า การตั้งท้องของเด็กหญิงเป็นล้านคนเมื่อปีที่แล้วไม่ได้เกิดจากพวกเธอเพียงฝ่ายเดียว"

อัตราการตั้งท้องและมีบุตรของวัยรุ่นสหรัฐฯ ลดลง 20% ตั้งแต่ปี 1991 ซึ่งทั้งวัยรุ่นและผู้ใหญ่เห็นว่าเป็น เพราะความหวาดกลัวต่อโรคเอดส์และโรคติดต่อทางเพศอื่นๆ รวมถึงประโยชน์ของการคุมกำเนิด

นอกจากนี้ การสำรวจพบว่าสัดส่วนเด็กและผู้ใหญ่คิดว่าวัยรุ่นควรได้รับการสนับสนุนให้ละเว้นการมีเซ็กซ์ด้วยประการทั้งปวง แต่ควรได้รับการบอกเล่าเกี่ยวกับเรื่องนั้นและควรได้รับการเข้าถึงการคุมกำเนิด นอกจากนี้ยังพบว่าผู้ใหญ่ 73% และวัยรุ่น 56% เห็นตรงกันว่า " วัยรุ่นไม่ควรไวไฟในเรื่องเซ็กซ์ แต่ถ้าเป็นอย่างนั้นก็ควรได้รับการคุมกำเนิด "

(update 17 พฤษภาคม 2001)

[ที่มา... หนังสือพิมพ์ผู้จัดการรายวัน ผู้จัดการรายวัน วันศุกร์ ที่ 4 เมษายน 2544]

บทความเกี่ยวกับ เพศศึกษา

หน้า 264 [Date : 05 ...]

ความเชื่อและความเข้าใจที่ผิดเกี่ยวกับเรื่องเพศ

พิมพ์ | ส่งเมล

ความเชื่อและความเข้าใจที่ผิด เกี่ยวกับเรื่องเพศ

<http://www.clinicrak.com>

ความเชื่อและความเข้าใจที่ผิด (Misconcept) หมายถึง ความเชื่อและความเข้าใจที่เกิดจากแนวความคิด (Concept) ซึ่งได้มาจากประสบการณ์หรือความรู้ในข้อเท็จจริงที่ไม่ถูกต้อง ไม่มีเหตุผลเพียงพอและปราศจากพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์ ความเชื่อและความเข้าใจที่ผิดจึงเป็นอีกด้านหนึ่งของวิชาหรือความรู้ กล่าวคือ คนที่มีความเชื่อและความเข้าใจที่ผิดอาจจะมิใช่พวกอวิชชาหรือไม่มีความรู้เสมอไป อาจเป็นพวกมีวิชาความรู้เรื่องนั้นๆ ก็ได้ แต่ว่ารู้มาผิดหรือผิดบ้างถูกบ้าง กลุ่มเครือไม่แน่ชัดลงไป นอกจากนี้ วิชาความรู้ชั้นมักไม่ชอบด้วยเหตุผล และขาดหลักการทางวิทยาศาสตร์ จึงทำให้ผู้รู้ประเภทนี้มีแนวความคิดซึ่งก่อให้เกิดความเชื่อที่อย่างงมงาย หรือเกิดความเข้าใจผิดอย่างผิดพลาดขึ้น

ความเชื่อและความเข้าใจที่ผิดอาจแบ่งออกได้เป็น 2 แบบด้วยกัน แบบหนึ่งเป็นความเชื่อที่ผิดและอีกแบบหนึ่งเป็นความเข้าใจที่ผิด ส่วนเหตุหรือที่มาของความเชื่อที่ผิด และความเข้าใจที่ผิดดังกล่าวก็อาจเกิดได้แตกต่างกันออกไป นอกจากนี้ความเชื่อและความเข้าใจที่ผิดที่ยังมีอยู่ในทุกๆ ด้านหรือทุกๆ สาขาของวิชาความรู้ก็ด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในสังคมศาสตร์และวิทยาศาสตร์ประยุกต์ สำหรับตัวอย่างของความเชื่อและความเข้าใจที่ผิดเกี่ยวกับเรื่องเพศ มีดังนี้

1. วัณโรคและโรคเรื้อนอาจถ่ายทอดทางพันธุกรรมได้ เช่น บิดามารดาเป็นวัณโรค บุตรที่เกิดมามีจะเป็นโรคนี้อย่างไร

วัณโรคและโรคเรื้อน เป็นโรคติดต่อที่ติดต่อทางพันธุกรรมไม่ได้ เพราะเชื้อวัณโรคและเชื้อโรคเรื้อนไม่สามารถผ่านรกเข้าไปสู่ทารกในครรภ์ ดังนั้น การที่บิดามารดาเป็นวัณโรคหรือโรคเรื้อน บุตรที่เกิดมาจึงไม่มีโอกาสได้รับเชื้อโรคนี้นอกจากมาติดต่อจากอากาศเมื่อคลอดออกมาแล้ว การสัมผัสหรือคลุกคลีกับมารดาหรือบิดาที่เป็นโรคนั้น ถ้าหากแยกทารกออกไปทันทีหลังคลอด เด็กจะไม่มีโอกาสเป็นโรคได้เลย

2. โดยทั่วไปผู้ชายมีความฉลาดกว่าผู้หญิง

เพศมนุษย์ไม่มีอิทธิพลเหนือปัญญา ผู้หญิงก็สามารถเรียนได้ดีเท่ากับผู้ชาย ถ้าหากผู้หญิงได้มีโอกาสเรียนได้เท่าเทียมกับผู้ชายเช่นในปัจจุบัน ยิ่งกว่านั้นยังเคยปรากฏว่าผู้หญิงเรียนบางวิชาได้ดีกว่าผู้ชายด้วยซ้ำไป นอกจากนี้ผู้หญิงก็สามารถทำงานในหน้าที่สำคัญๆ ได้ดีเท่าๆ กับผู้ชาย สิ่งที่ผู้หญิงอาจเป็นรองผู้ชายอยู่บ้างก็เห็นจะได้แก่กำลังกาย และความรู้รอบตัว เป็นต้น

3. ชายหนุ่มที่ไม่ใคร่มีหนวดเคราขึ้น แสดงว่ามีความรู้สึกทางเพศหรือกามารมณ์น้อย

หนวดเครามากหรือน้อยขึ้นอยู่กับเชื้อชาติเผ่าพันธุ์เป็นส่วนใหญ่ สำหรับความรู้สึกทางเพศมักจะขึ้นอยู่กับจิตใจและอารมณ์ รวมทั้งสิ่งล่อลอมอื่นๆ อีกหลายอย่าง หนวดเคราเป็นส่วนหนึ่งของร่างกายซึ่งไม่เกี่ยวข้องกับจิตใจ หนวดเคราจึงไม่เป็นสาเหตุที่จะทำให้ความรู้สึกทางเพศหรือ

กามารมณ์เปลี่ยนแปลงได้

4. หญิงสาวที่มีหน้าอกหรือทรวงอกใหญ่ แสดงว่ามีความรู้สึกทางเพศหรือกามารมณ์สูงมาก

หน้าอกของผู้หญิงอาจจะใหญ่หรือเล็กขึ้นอยู่กับเชื้อชาติเผ่าพันธุ์เป็นส่วนใหญ่ พันธุกรรมมีส่วนอยู่บ้างเหมือนกัน นอกจากนี้ การบริหาร การบำรุงสุขภาพของร่างกายก็เป็นอีกส่วนหนึ่งที่ทำให้ร่างกายส่วนนี้เจริญเติบโตขึ้นได้ สำหรับความรู้สึกเพศนั้นขึ้นอยู่กับจิตใจและอารมณ์ ราว สิ่งแวดล้อมอื่นๆ อีกหลายอย่าง ส่วนต่างๆ ของร่างกายจึงไม่เป็นสาเหตุที่จะทำให้ความรู้สึกทางเพศหรือกามารมณ์เปลี่ยนแปลงได้

5. คนที่เป็นกะเทยหรือผู้ชายที่ชอบแต่งตัวเป็นผู้หญิง เมื่อแต่งงานกับผู้หญิงแล้วไม่สามารถจะมีบุตรได้

คนที่เป็นกะเทยหรือผู้ชายที่ชอบแต่งตัวเป็นผู้หญิงที่เรียกกันว่า "ลัทธิเพศ" นั้น เป็นพวกที่มีจิตใจหรือความรู้สึกทางเพศปกติ ชอบประกอบ กามกิจกับเพศชายด้วยกัน แต่เนื่องจากบุคลกรพวกนี้มีอวัยวะเพศเหมือนผู้ชายทั่วไป ดังนั้น เมื่อร่วมประเวณีกับผู้หญิง จึงสามารถทำให้ผู้หญิงนี้ ครรภ์หรือมีบุตรได้

6. คนที่ทำหมันแล้วมักจะเป็นคนที่ไม่ใคร่มีแรง และมีความรู้สึกทางเพศหรือกามารมณ์น้อยลง

การทำหมันเป็นเพียงการผูกหรือตัดท่อทางเดินของเซลล์เพศ เพื่อมิให้เซลล์เพศออกมาผสมกับเซลล์เพศของเพศตรงข้ามได้เท่านั้น ไม่ ให้อมีการเปลี่ยนแปลงส่วนอื่นๆ โดยทั่วไปคนที่ทำหมันแล้วควรจะปกติทุกอย่าง นอกจากบางคนซึ่งมีความเชื่อหรือความเข้าใจที่ผิดโดยได้รับคำบอ กที่ผิดตั้งว่านี้มักเลยทำให้เกิดความหวาดกลัวหรือความกังวลใจ อาจจะเป็นผลทำให้ความรู้สึกเปลี่ยนแปลงไปได้บ้างในชั่วระยะเวลาหนึ่ง ซึ่งเป็น ของจิตใจที่มีผลกระทบต่อร่างกาย (Psychosomatic reaction)

7. เรื่องอวัยวะเพศและการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ของร่างกายไม่ควรจะนำไปปรึกษากับผู้ใหญ่ เพราะเป็นเรื่องที่น่าอับอายและโ สู่ภาพ

อวัยวะเพศก็เหมือนกับอวัยวะอื่นๆ ของร่างกาย เช่น ตา หู แขน และขา เมื่อมีอะไรผิดปกติจึงควรรีบปรึกษาผู้ใหญ่ เพื่อว่าจะได้จัดการ ละเอียดถี่ถ้วน และมักจะทำให้ง่าย ไม่ควรคิดว่าเป็นเรื่องที่น่าอับอายและไม่สุภาพ นอกจากนี้ การที่เห็นอวัยวะเพศเป็นสิ่งซึ่งผิดแปลกกว่าอวัยวะ อื่นๆ ของร่างกายนั้น ก็เป็นข้อบกพร่องอย่างสำคัญยิ่งในเรื่องสุขวิทยาโดยทั่วไป

8. การมีประจำเดือนเป็นอาการผิดปกติหรือเป็นโรคอย่างหนึ่งของผู้หญิง

การมีประจำเดือนเป็นธรรมชาติอย่างหนึ่งของผู้หญิง เริ่มตั้งแต่เมื่อเข้าสู่วัยรุ่น ซึ่งแสดงว่าผู้หญิงนั้นมีร่างกายพร้อมที่จะให้กำเนิดทา ปรประจำเดือนหรือระดู คือ เยื่อเมือกที่สลายตัวปนกับโลหิตออกมา เมื่อไม่มีการผสมพันธุ์เกิดขึ้นในเดือนนั้น ประจำเดือนจะมีอยู่เรื่อยๆ จนกระ อายุ 45-50 ปีก็จะหมดไป (Menopause) ดังนั้น สำหรับคนที่มีสุขภาพดีโดยทั่วไปแล้ว ขณะมีประจำเดือนจะไม่มีอาการผิดปกติเกิดขึ้น นอกจากร ่างกายไม่แข็งแรง สุขภาพไม่ดีและไม่รู้จักการปฏิบัติตนที่ถูกต้องก็มักจะทำให้มีอาการผิดปกติ เช่น ปวดท้อง อาเจียน มีอารมณ์หงุดหงิดและ หนักถึงกับมีอาการเป็นไข้ จึงทำให้บางคนเชื่อและเข้าใจว่าการมีประจำเดือนเป็นอาการผิดปกติหรือเป็นโรคอย่างหนึ่งของผู้หญิง

9. ถ้าบิดาเป็นคนเจ้าชู้ ลูกชายมักเป็นคนเจ้าชู้เหมือนบิดา

การเป็นคนเจ้าชู้เกิดจากจิตใจ อารมณ์ และสิ่งแวดล้อมอื่นๆ เช่น อิทธิพลของเงิน อำนาจ และโอกาสสำหรับเรื่องจิตใจและอารมณ์ซึ่งเป็ สำคัญที่ทำให้เกิดความเจ้าชู้ ลูกชายอาจจะไม่เจ้าชู้เหมือนบิดาก็ได้และลูกชายที่เจ้าชู้ บิดาอาจจะไม่เจ้าชู้ก็มี

10. สาวแก่หรือผู้หญิงอายุมากที่ไม่ได้แต่งงานมักจะเป็นคนมีอารมณ์หงุดหงิดได้ง่าย

อารมณ์หงุดหงิด (Moodiness) อาจเกิดขึ้นจากสาเหตุหลายประการ เช่น ความผิดหวัง ความโกรธ ความอิจฉาริษยา ความตึงเครียดทา

อารมณ์ต่างๆ ซึ่งรวมทั้งความตึงเครียดทางด้านกามารมณ์ (Sexual tension) ด้วยสาเหตุต่างๆ เหล่านี้คนเราสามารถควบคุมได้ทั้งสิ้น โดยเฉพาะความตึงเครียดทางด้านกามารมณ์นั้น สำหรับผู้หญิงอายุมากหรือสาวแก่ที่ยังไม่ได้แต่งงาน (Old maid) ก็อาจจะควบคุมได้เช่นเดียวกัน เพราะอายุของคนเราไม่ได้ขึ้นอยู่กับอิทธิพลของการสมรสหรือการแต่งงานแต่เพียงอย่างเดียว

11. คนที่มีสิวมามากมักเป็นคนที่มีความรู้สึกทางเพศหรือกามารมณ์สูง

สิวกเกิดจากต่อมไขมันที่ผิวหนังมีน้ำมันมากผิดปกติและได้รับเชื้อโรคเข้าไปด้วย จึงทำให้ต่อมไขมันอักเสบและมีสิวขึ้น สิวมักเป็นมากในรุ่นเพราะเป็นวัยที่กำลังเจริญเติบโต อวัยวะต่างๆ ของร่างกายต้องทำงานเพิ่มมากขึ้นและมีเหงื่อไคลมาก สำหรับความรู้สึกทางเพศส่วนใหญ่ขึ้นต่อจิตใจและอารมณ์ ดังนั้น การเป็นสิวจึงไม่มีความเกี่ยวข้องกับความรู้สึกทางเพศหรือกามารมณ์แต่อย่างใด

12. การสำเร็จความใคร่ด้วยตนเองบ่อย ๆ จะทำให้จิตใจไม่ปกติหรือเป็นโรคจิตประสาทได้

การสำเร็จความใคร่ด้วยตนเองเป็นการระบายความเครียดทางกามารมณ์วิธีหนึ่ง ถ้าไม่ทำให้มากเกินไปจะไม่ทำให้จิตใจเปลี่ยนแปลงแต่ใด บางคนที่ทำแล้วเกิดจิตใจไม่ปกติอาจเป็นเพราะคิดว่าสิ่งที่ตนทำนั้นผิด แต่ก็อดทำไม่ได้เพราะธรรมชาติเรียกร้อง จึงกลายเป็นปมด้อย ทำให้ไม่ความรู้สึกวิตกกังวลอยู่ตลอดเวลา แต่ถ้าได้รับการชี้แจงให้เข้าใจถูกต้องแล้วอาการนั้นๆ ก็จะหายไปเอง

13. ถ้าผู้ชายมีน้ำอสุจิก่อออกมาทางอวัยวะสืบพันธุ์ในขณะนอนหลับ แสดงว่าร่างกายไม่ปกติ

การมีอสุจิหรือเซลล์เพศ (Sperm) เกิดขึ้นเป็นธรรมชาติอย่างหนึ่งของผู้ชาย เริ่มตั้งแต่อายุย่างเข้าสู่วัยรุ่น ซึ่งแสดงว่า ผู้ชายนั้นมีร่างกายพร้อมที่จะให้กำเนิดทารกได้ เช่นเดียวกับผู้หญิงที่มีประจำเดือนเหมือนกัน เมื่อมีน้ำอสุจิก่อออกมาทางอวัยวะสืบพันธุ์ก็อาจเคลื่อนออกมาได้ การที่มีน้ำอสุจิก่อออกมาทางอวัยวะเพศขณะนอนหลับนั้น เป็นวิธีอันคลายความตึงเครียดทางเพศหรือกามารมณ์ตามธรรมชาติวิธีหนึ่ง ซึ่งไม่ใช่เป็นความผิดปกติแต่ใด

14. คนที่เป็นกามโรคห้ามรับประทานปลากระเบน สาเก หัวหมู และหุปลาลาฉลาม ฯลฯ เพราะจะทำให้โรคกำเริบ

ปลากระเบน สาเก หัวหมู และหุปลาลาฉลามเป็นอาหารของมนุษย์ ไม่ใช่เป็นสาเหตุโดยตรง (Exciting cause) หรือสาเหตุช่วย (Predisposing cause) ที่ทำให้เกิดกามโรคได้กามโรคทุกชนิดเกิดจากการติดเชื้อเฉพาะโรค อาจจะกำเริบหรือไม่อยู่ที่ความรุนแรงของเชื้อโรคและความต้านทานของผู้ได้รับเชื้อ ไม่เคยปรากฏว่าอาหารดังกล่าวทำให้ความต้านทานโรคต่ำลงเลย อาจมีบางคนแพ้เมื่อรับประทานอาหารจำพวกนี้เข้าไปในขณะกามโรคอยู่และเกิดอาการแพ้อาหาร (Allergic reaction) ขึ้นจึงเข้าใจว่ากามโรคกำเริบ ดังนั้น อาหารเหล่านี้ไม่ใช่ของแสลงอย่างที่เข้าใจกัน

15. ในขณะมีประจำเดือนห้ามดื่มน้ำมะพร้าว

น้ำมะพร้าวมีลักษณะคล้ายๆ กับน้ำหวานหรือเครื่องดื่มธรรมดาหนึ่ง ซึ่งไม่มีผลกระทบต่อการทำงานของประจำเดือน อาจมีบางคนแต่น้ำมะพร้าว เมื่อดื่มเข้าไปในขณะมีประจำเดือนอยู่จึงเกิดอาการแพ้ขึ้น เพราะในน้ำมะพร้าวที่มีสารประกอบหรือฮอร์โมนบางอย่างซึ่งทำให้บางคนมีอาการแพ้ได้ เลยเข้าใจผิดกันว่าน้ำมะพร้าวเป็นของแสลงสำหรับผู้ที่มีประจำเดือน

16. ในขณะมีประจำเดือนห้ามรับประทานน้ำแข็ง

ความเย็นจากน้ำแข็งอาจทำให้มดลูกบีบรัดตัวได้ แต่น้ำแข็งที่รับประทานเข้าไปทางปากนั้นไม่เย็นเข้าไปถึงมดลูก เพราะเวลาที่คนเรารับประทานอาหารเข้าไปไม่ว่าจะร้อนหรือเย็น อาหารนั้นจะถูกเฉลี่ยอุณหภูมิให้เท่ากับอุณหภูมิของร่างกาย คือ ประมาณ 98.6 องศาฟาเรนไฮต์เสมอ นั้น การรับประทานน้ำแข็งจึงไม่มีผลต่อการมีประจำเดือน

17. ถ้ามองคนแก่หน้าแล้วตาจะเป็นกุ้งยิง

กุ้งยิงเป็นโรคติดต่ออย่างหนึ่งของเปลือกตา เกิดจากคาสกปรกและมีเชื้อโรค (Bacteria) เข้าตา เพียงแต่การมองเห็นนั้นไม่สามารถทำให้โรคได้

18. ในขณะที่มีประจำเดือนห้ามออกกำลังกายทุกชนิด

การออกกำลังกายพอสหมดและสม่ำเสมอเป็นส่วนหนึ่งที่จะช่วยให้คนเรามีสุขภาพดี โดยเฉพาะผู้หญิงที่กำลังมีประจำเดือนก็ไม่ควรงดออกกำลังกาย รวมทั้งกิจการต่างๆ ที่เคยกระทำอยู่เป็นประจำ แต่มีข้อควรระวังอย่างออกกำลังกายโยคะหรือทำงานหนักใหม่จนเกินไป

19. ในขณะที่มีประจำเดือน ถ้าเดินไปไม่จะทำให้ต้นไม้เหี่ยว

ในขณะที่มีประจำเดือนนั้น แม้ร่างกายจะมีอุณหภูมิสูงขึ้นบ้าง แต่ก็ไม่ถึงกับเมื่อเดินไปไม่แล้วจะทำให้ต้นไม้เหี่ยวได้เลย

20. ในขณะที่มีประจำเดือน ถ้าสระผมจะทำให้ขอบตาเขียว

ในขณะที่มีประจำเดือนร่างกายต้องเลือกลดฮีตไปจำนวนหนึ่ง ซึ่งอาจเป็นผลทำให้ฮีตฮีตไปเลี้ยงอวัยวะต่างๆ น้อยลงบ้าง แต่ก็ไม่ถึงกับทำขอบตาเขียวได้

21. การรับประทานไข่จะทำให้มีความรู้สึกทางเพศหรือทางกามารมณ์เพิ่มมากขึ้น

ไข่ไก่ ไข่เป็ด หรือไข่นกกระทาเป็นอาหารที่มีคุณค่าทางอาหารสูง ใช้สำหรับบำรุงร่างกายโดยทั่วไป ไม่มีอะไรพิเศษเกี่ยวกับความรู้สึกทางเพศ หากรับประทานไข่มากก็อาจทำให้ร่างกายแข็งแรงและสมบูรณ์ดีขึ้น เช่นเดียวกับการรับประทานอาหารที่มีประโยชน์อื่นๆ

22. ยานำรูปร่างกายบางชนิดที่โฆษณาทางวิทยุโทรทัศน์ และหนังสือพิมพ์ เป็นยานำรูปร่างเกี่ยวกับเรื่องเพศที่เชื่อถือได้

ยานำรูปร่างกายต่างๆ ที่โฆษณาทางวิทยุ โทรทัศน์ หรือทางหนังสือพิมพ์นั้น ผู้เป็นเจ้าของยามักจะแสวงหาผลประโยชน์ทางการค้าโดยพยายามโฆษณาชวนเชื่อ อดอ้างสรรพคุณของยามากเกินความเป็นจริง เพื่อที่จะจำหน่ายยาให้ได้มากๆ ดังนั้น เพื่อความปลอดภัยกับตัวหากจะซื้อเหล่านี้เพื่อบำรุงร่างกายเกี่ยวกับเรื่องเพศ จึงควรปรึกษาแพทย์เสียก่อน

23. เราไม่ควรทำความสะอาดอวัยวะสืบพันธุ์เพราะเป็นสิ่งที่น่ารังเกียจ

อวัยวะเพศก็เช่นเดียวกับอวัยวะอื่นๆ ของร่างกาย ที่จำเป็นต้องได้รับการทำความสะอาดอยู่เสมอ นอกจากนั้นบริเวณอวัยวะเพศยังเป็นของร่างกายที่เกิดความสกปรกได้ง่ายเพราะเป็นที่อับ ถ้าหากไม่หมั่นทำความสะอาดอยู่เสมอแล้วย่อมเกิดอาการคัน มีกลิ่นเหม็น และถ้าขืนไปทิ้งไว้ให้สกปรกนานๆ เข้า ก็อาจเป็นต้นเหตุให้เกิดโรคผิวหนังหรือรังไข่ได้อย่างก็ตาม ควรทำความสะอาดเฉพาะอวัยวะสืบพันธุ์ภายนอกเท่านั้น สำหรับอวัยวะสืบพันธุ์ภายในถ้าสงสัยว่ามีผิดปกติก็ควรปรึกษาแพทย์เสียก่อนที่จะกระทำการใดๆ ลงไปด้วยตนเอง

24. การไปเที่ยวสำส่อนกับหญิงโสเภณีเท่านั้นที่จะทำให้เป็นกามโรคได้

กามโรคนอกจากติดต่อกันได้โดยการร่วมประเวณีแล้ว ยังอาจติดต่อกันได้โดยทางอื่นๆ อีก เช่น การใช้เสื้อผ้าและเครื่องนุ่มห่มร่วมกับผู้การดื่มน้ำแก้วเดียวกันหรือการจูบปากกับผู้ป่วยเหล่านี้เป็นต้น ย่อมเป็นสาเหตุให้ติดเชือกามโรคได้ทั้งนั้น นอกจากนี้กามโรคบางชนิดยังอาจติดต่อได้ทางสายโลหิต เช่น Congenital Syphilis เป็นต้น

25. ถ้าฝันว่าถูกงูรัดจะได้คู่ครอง

การที่คนเรานอนหลับแล้วฝันไปนั้นเกิดจากความนึกคิดของจิตใต้สำนึก (Subconscious mind) โดยที่ผู้ฝันไม่รู้สึกรู้ว่า เรื่องที่ฝันจึงเป็นเรื่องจริงเชื่อถือไม่ได้ และบางครั้งก็นับว่าเป็นเรื่องไร้สาระอาการอยู่มากทีเดียว ยิ่งการนำเรื่องฝันไปทำนายเหตุการณ์ต่างๆ ในอนาคตด้วยแล้ว เช่นว่าถูกงูรัดจะได้คู่ครอง ดังนี้เป็นต้น ก็ยังเป็นเรื่องไร้เหตุผลเชื่อถือไม่ได้มากยิ่งขึ้น ความเชื่อเกี่ยวกับการทำนายฝันจึงเป็นเรื่องของหมอดู หรือเป็นเรื่องที่นำมาพูดคุยกันเล่นสนุกๆ มากกว่าความเป็นจริง

26. รักแรกพบเป็นรักแท้และแน่นอน

ความรักครั้งแรกกับความรักครั้งก็เหมือนๆ กันที่ไม่เหมือนกันอยู่บ้างอาจเป็นเพราะต่างกรรมต่างวาระกัน ความรักครั้งแรกเป็นประสบการณ์ที่สำคัญ เพราะผู้ที่อยู่ในความรักไม่เคยมีความรักมาก่อน จึงทำให้มีความรู้สึกประทับใจ หรือมีความซาบซึ้งมากกว่าความรักครั้งหลังๆ ซึ่งบางครั้งแรกนั้นหากเกิดกับคนวัยรุ่นมักมีความรุนแรงมากกว่าวัยอื่นๆ สำหรับรักแรกพบหรือเมื่อหญิงชายพบกันครั้งแรกและคิดว่าทั้งสองรักกันนั้นความจริงไม่ใช่ความรัก เป็นแต่เพียงความพึงพอใจหรือความหลงใหลในรูป รส กลิ่น เสียงเท่านั้น บางคู่ความพึงพอใจนี้ได้เจริญต่อไปจนกลายเป็นแท้และแต่งงานอยู่กินด้วยกันมีความสุขไปตลอดชีวิตก็มี แต่บางคู่ก็พบในเวลาต่อมาว่าไม่สามารถจะปรับตัวเข้ากันได้ และเลิกร้างกันไปก็มี รักแรกย่อมมีลักษณะเฉพาะพิเศษอยู่หลายอย่าง ซึ่งมักต้องการเวลามากพอสมควรกว่าจะทราบได้แน่นอน ดังนั้น จึงไม่ควรรีบตัดสินใจว่ารักกันได้พบกันครั้งแรก

27. ผู้ชายเลือกคู่ครองควรใช้หลัก "ดูข้างให้ดูหาง ดูนางให้ดูแม่"

แม่และลูกแม้ว่าจะมีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิดเพียงใดก็ตาม แต่พ่อก็เป็นอีกคนหนึ่งซึ่งมีความสัมพันธ์กับลูกมากเหมือนกัน สำหรับคนเราจะดีหรือไม่ดีนั้น ขึ้นอยู่กับลักษณะของแต่ละบุคคลซึ่งอาจจะแตกต่างกันไป เพราะแม่แต่พี่น้องท้องเดียวกันก็อาจมีความแตกต่างกันได้ นี่ก็ยังปรากฏว่าผู้หญิงที่มีแม่ดีเป็นคนไม่ดีก็มี และผู้หญิงที่มีแม่ไม่ดีเป็นคนดีก็มากดังนั้น ในการที่ผู้ชายจะเลือกคู่ครองจึงควรใช้หลักเกณฑ์ต่างๆ อย่างพิจารณามากกว่าการที่จะเชื่อตามคำพูดเพียงอย่างเดียว

28. ผู้หญิงและผู้ชายที่มีอายุมาก ถ้าหากแต่งงานกันแล้ว บุตรที่เกิดมามากจะเป็นคนโง่

สาเหตุที่ทำให้คนเราโง่นั้นมีหลายประการ เช่น สมองถูกกระทบกระเทือนและเป็นโรคร้ายไข้เจ็บต่างๆ รวมทั้งหน่วยพันธุกรรม (Gene) ได้รับมาจากบิดาเป็นหน่วยพันธุกรรมที่โง่ ไม่เกี่ยวกับอายุของบิดามารดา นอกเสียจากสุขภาพของบิดามารดาในขณะที่การปฏิสนธิจะบกพร่องอย่างมากหรือมีการคลอลดลำบากซึ่งทำให้สมองของทารกได้รับความกระทบกระเทือนมาก จนเป็นเหตุทำให้สมองเสื่อมได้

29. ผู้หญิงและผู้ชายที่เป็นญาติสนิท เช่น ลูกเรียงพี่เรียงน้อง ถ้าหากแต่งงานกัน บุตรที่เกิดมามากจะเป็นคนโง่

สาเหตุที่ทำให้คนเราโง่นั้น มีหลายประการ เช่น สมองถูกกระทบกระเทือนและการเป็นโรคร้ายไข้เจ็บต่างๆ รวมทั้งหน่วยพันธุกรรมที่ได้รับจากบิดามารดาเป็นหน่วยพันธุกรรมที่โง่ ดังได้กล่าวมาแล้ว

ตามกฎของเมนเดล พี่น้องท้องเดียวกัน (Sibling) จะมีสิ่งที่ดีและไม่ดีอยู่ในหน่วยพันธุกรรมคล้ายกันมาก เมื่อแต่งงานแล้วมีบุตร บุตรมีโอกาสได้รับเอาส่วนที่ดีหรือไม่ดีจากทั้งสองฝ่ายได้ แต่ถ้าเป็นลูกเรียงพี่เรียงน้องกันชั้นที่หนึ่งหรือชั้นที่สอง (First or second cousin) โอกาสที่จะรับเอาส่วนที่ดีหรือไม่ดีจากทั้งสองฝ่ายก็น้อยลงไปอีกจนสังเกตไม่ได้ อย่างไรก็ตามเรื่องความโง่โง่ยังไม่มีการยืนยันที่แน่นอนว่าเป็นลักษณะทอดทางพันธุกรรมได้ ฉะนั้น การที่ลูกเรียงพี่เรียงน้องแต่งงานกัน บุตรที่เกิดมามากก็จะมีลักษณะเหมือนกับบุตรที่เกิดจากสามีภรรยาทั่วไป

30. ผู้หญิงและผู้ชายที่เป็นเนื้อคู่กันมักจะมีใบหน้าเหมือนหรือคล้ายกัน

ผู้หญิงและผู้ชายที่จะเป็นเนื้อคู่กัน และจะรักกันไปจนถึงขั้นแต่งงานนั้น ควรจะต้องมีเหตุผลหลายๆ อย่างประกอบกัน เช่น ความเห็นอกใจซึ่งกันและกัน อุปนิสัยใจคอและรสนิยม รวมทั้งความสนใจ ทักษะคิดและอุดมคติที่สามารถปรับให้เข้ากันได้ สำหรับผู้หญิงและผู้ชายที่มีใบหน้าเหมือนกันหรือคล้ายกันนั้น อาจจะเป็นองค์ประกอบอันหนึ่งซึ่งช่วยทำให้สนใจและเกิดความรักขึ้นได้ เพราะบางครั้งคนเราก็ชอบอะไรๆ ที่เหมือนตัวเราหรือเหมือนกับของของเรา แต่อย่างไรก็ตาม คนที่มีใบหน้าเหมือนกันหรือคล้ายคลึงกันเป็นศัตรูกันก็มี และคนที่มิใช่หน้าไม่เหมือนกันหรือไม่คล้ายกันเป็นเนื้อคู่และได้แต่งงานกันก็มีอยู่มาก

31. ผู้หญิงและผู้ชายที่ได้แต่งงานกันเป็นเพราะบุพเพสันนิวาสเมื่อชาติก่อน

การแต่งงานมักเกิดจากความสมัครใจของคู่สมรส หรือความประสงค์ของผู้ปกครอง และยังขึ้นอยู่กับเหตุการ์ณและสิ่งแวดล้อมในชาติ

หลายอย่าง เรื่องชาติหน้าและชาติก่อนเป็นความลึกลับที่ยังพิสูจน์กันไม่ได้ ความเชื่อเรื่องนี้จึงเป็นเสมือนหนึ่งเครื่องปลอบใจ หรือให้ความหวังแก่เชื่อมากกว่าข้อเท็จจริง

32. หญิงสาวที่เยื่อพรหมจารีขาด แสดงว่าผ่านการร่วมประเวณีกับผู้ชายมาแล้วและถือว่าเป็นหญิงสาวที่ไม่บริสุทธิ์

นอกจากการร่วมประเวณีแล้ว เยื่อพรหมจารีอาจขาดได้ด้วยสาเหตุอื่นๆ อีกมาก เช่น ชี้อวัยวะ ขี้ม้า เล่นกีฬาต่างๆ การสำเร็จความใคร่ตนเอง การถูกแพทย์ตรวจภายใน (ซึ่งมีความจำเป็นในการวินิจฉัยโรคบางชนิดของสตรี) เหล่านี้เป็นต้น นอกจากนี้ผู้หญิงบางคนอาจไม่มีเยื่อพรหมจารีมาตั้งแต่เกิดก็เป็นที่ได้ ดังนั้น หญิงสาวที่เยื่อพรหมจารีขาดจึงไม่ควรถือว่าเป็นหญิงสาวที่ไม่บริสุทธิ์ไป

33. ผู้หญิงที่รับประทานกล้วยแปดจะมีลูกฝาแฝด

คนเราเกิดมาจากการผสมพันธุ์ระหว่างเซลล์เพศชาย (Sperm) ของพ่อ และเซลล์เพศหญิงหรือไข่ (Ovum) ของแม่ โดยปกติแล้วการผสมพันธุ์นี้เกิดจากเซลล์สืบพันธุ์หญิงหรือไข่ 1 ใบ กับเซลล์เพศชาย 1 ตัว ในบางครั้งการผสมพันธุ์ที่เกิดจากเซลล์เพศหญิงหรือไข่ 1 ใบ กับเซลล์เพศชาย 1 ตัวนี้ มีความเจริญผิดปกติ จึงเกิดลูกฝาแฝดแบบแฝดแท้ (Identical twins) ขึ้น แต่ในบางครั้งการผสมพันธุ์อาจเกิดจากเซลล์เพศหญิงหรือไข่ มากกว่า 1 ใบ ผสมกับเซลล์เพศชายมากกว่า 1 ตัว จึงเกิดลูกฝาแฝดแบบแฝดเทียม (Fraternal twins) ขึ้น ซึ่งสาเหตุในการเกิดลูกฝาแฝดเหล่านี้เกี่ยวข้องกับกระบวนการรับประทานอาหารเลย และกล้วยแปดกับกล้วยธรรมดาก็เป็นอาหารอย่างหนึ่งซึ่งมีส่วนประกอบเหมือนกัน จึงไม่น่าจะมีผลต่อเกิดลูกฝาแฝดแต่อย่างใด

34. ผู้หญิงที่ถูกผู้ชายจูบจะตั้งครรภ์ได้

การตั้งครรภ์เกิดขึ้นได้จากการผสมพันธุ์ระหว่างเซลล์เพศชายของบิดากับเซลล์เพศหญิงหรือไข่ของมารดา การที่เซลล์เพศชายจะผสมกับไข่ได้นั้นเกิดจากการร่วมประเวณี เพียงแต่การจูบเท่านั้นไม่ทำให้เกิดการตั้งครรภ์ เพราะทั้งเซลล์เพศชายและเซลล์เพศหญิงไม่มีโอกาสจะผสมกันได้

35. ผู้หญิงที่ใช้ส้วมร่วมกับผู้ชายจะตั้งครรภ์ได้

ได้กล่าวมาแล้วว่า การตั้งครรภ์นั้นเกิดขึ้นอย่างไร ดังนั้น การที่ผู้หญิงใช้ส้วมร่วมกับผู้ชายจึงไม่ทำให้เกิดการตั้งครรภ์ ถึงแม้ว่าเชื้ออสุจิเพศชายติดอยู่ในบริเวณส้วมบ้าง แต่เซลล์เหล่านี้จะตายเร็วมาก เพราะอยู่ในสิ่งแวดล้อมที่ไม่เหมาะสม ยิ่งกว่านั้นเซลล์เหล่านี้ไม่มีทางที่จะเข้าไปโพรงมดลูกของหญิงได้เลย

36. ผู้หญิงที่ตั้งครรภ์ถ้าดูรูปทาสาย ๆ จะทำให้มีบุตรรูปร่างหน้าตาสวยด้วย

การมองดูรูปทาสาย ๆ งาม ๆ เป็นผลทางจิตใจ ทำให้ผู้ตั้งครรภ์มีอาการแจ่มใส ซึ่งมีส่วนทำให้สุขภาพจิตดีขึ้นเช่นเดียวกับการบำรุงรักษาในลักษณะอื่นๆ เหมือนกันที่มีส่วนช่วยในเรื่องสุขภาพของหญิงที่ตั้งครรภ์โดยทั่วไป แต่รูปร่างหน้าตาของทารกในครรภ์นั้นส่วนใหญ่เป็นเรื่องของการกรรม ซึ่งเด็กที่เกิดมาอาจจะมีหน้าตาคล้ายคลึงกับพ่อแม่ หรืออาจจะเหมือนกับ ปู่ ย่า ตา ยาย หรือบางทีอาจจะไม่เหมือนใครเลยก็ว่าได้ เห็นได้ว่า การที่บุตรจะมีรูปร่างหน้าตาสวยหรือไม่นั้น ไม่ได้ขึ้นอยู่กับการที่แม่ดูรูปทาสาย ๆ งาม ๆ แต่เพียงอย่างเดียว

37. คนเราเกิดหรือคลอดออกมาทางสะดือของมารดา

เรื่องเกี่ยวกับการเกิดของคนเราเป็นปัญหาทางเพศที่เด็กโดยทั่วๆ ไปมีความสนใจกันมาก จึงมักถามบิดามารดา ครู หรือผู้ใหญ่อยู่บ่อยๆ "หนูเกิดมาจากไหน?" ซึ่งผู้ใหญ่มักจะตอบเสียงจากความเป็นจริง เพราะบางคนถือว่าเป็นเรื่องไม่สุภาพ และตัวเองไม่สามารถหาคำตอบที่เหมาะสมอธิบายให้เด็กเข้าใจได้ ซึ่งความจริงแล้วควรตอบเด็กตามตรงจะดีกว่า เช่น อาจจะตอบว่า "หนูเกิดมาจากท้องแม่" เป็นต้น แทนที่จะตอบเด็กไปว่า "เกิดมาจากกระบอกไม้ไผ่" หรืออย่างอื่น เพื่อให้เด็กได้มีความรู้ที่ถูกต้องเสียแต่แรก และเมื่อเด็กไปทราบความจริงเพิ่มขึ้นภายหลังจะได้ไม่เสื่อมศรัทธาผู้ใหญ่ลงไป

38. คนที่มีไฟระหว่างคิ้วเป็นคนเจ้าชู้

ไฟเป็นเนื้องอกชนิดหนึ่งอาจเกิดขึ้นที่ใดก็ได้ ไม่มีความสัมพันธ์กับความประพฤติ และจิตใจของคนเราเลย แต่ก็มีบางคนเข้าใจว่าไฟทำให้เกิดความสวยงามมีเสน่ห์ ในเรื่องลักษณะและตำแหน่งของไฟนี้ หมอดูเชื่อกันว่าสามารถบอกหรือทำนายเหตุการณ์และบุคลิกภาพของคนเราได้ เรื่องนี้ไม่มีหลักฐานทางวิทยาศาสตร์ที่จะพิสูจน์ให้เห็นจริงได้ ยิ่งกว่านั้น คนที่มีไฟระหว่างคิ้วไม่เป็นคนเจ้าชู้ก็มี

39. คนที่มีขวัญหลายขวัญเป็นคนเจ้าชู้

ขวัญ หมายถึงเส้นผมที่ขึ้นเรียงกันเป็นก้อนอยู่บนศีรษะของคนเรา ซึ่งขวัญนี้เป็นลักษณะการเจริญของเส้นผม ไม่เกี่ยวข้องกับอุปนิสัย คอและไม่มีเหตุผลเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมทางเพศเลย

40. คนที่มีคิ้วต่อกันเป็นคนเจ้าชู้

คิ้วต่อกันเป็นลักษณะความเจริญของขนคิ้วซึ่งไม่สัมพันธ์กับจิตใจ บางคนก็เข้าใจว่าคิ้วต่อกันสวยงามมีเสน่ห์ การเป็นคนเจ้าชู้เกิดจากใจ และอารมณ์มากกว่าอย่างอื่น ดังนั้น คนที่มีคิ้วต่อกันจึงไม่ใช่คนเจ้าชู้เสมอไป

41. คนที่ไฟที่มีริมปากมักจะชอบพูดจาก้าวร้าวผู้อื่น

ไฟเป็นเนื้องอกชนิดหนึ่งซึ่งอาจเกิดขึ้นที่ใดก็ได้ ไม่มีความสัมพันธ์กับจิตใจและความประพฤติของคนเรา ในเรื่องลักษณะและตำแหน่งขานี้ หมอดูเชื่อกันว่าสามารถบอกหรือทำนายเหตุการณ์และบุคลิกภาพของคนเราได้ ซึ่งเรื่องนี้ไม่มีหลักฐานทางวิทยาศาสตร์ที่จะพิสูจน์ได้ คนที่ไฟปากเป็นคนพูดจาก้าวร้าวผู้อื่นก็มี และคนที่ไฟปากเป็นคนพูดจาสุภาพเรียบร้อยก็มีถมไป

42. เด็กผู้ชายถ้ามีใบหน้าเหมือนบิตามักจะเป็นคนอากัฟ และเด็กผู้หญิงถ้ามีใบหน้าเหมือนมารดา ก็มักจะเป็นคนอากัฟเช่นกัน

ความอากัฟนั้นมักจะเนื่องมาจากบุคลิกภาพไม่ดี ไม่มีความสามารถ หรือความประพฤติไม่ดี เป็นต้น ดังนั้นใบหน้าหรือหน้าตาจะเหมือนหรือไม่เหมือนใครจึงไม่เกี่ยวข้องกับเรื่องความอากัฟ

43. ผู้หญิงสาวที่รับประทานอาหารเช้าสุดท้ายมักจะไม่ได้แต่งงาน

อาหารเช้าสุดท้ายก็น่าจะมีส่วนประกอบอย่างเดียวกับอาหารชิ้นอื่นๆ ที่รับประทานเข้าไปแล้ว มีบางคนถือว่าในการรับประทานอาหารเช้าไม่ควรรับประทานกันจนหมดเกลี้ยงจาน ควรจะเหลือเอาไว้บ้าง ซึ่งเชื่อและเข้าใจกันว่าเป็นมรยาทที่ดี โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับผู้หญิง จึงได้มีกล่าวในเชิงซูเอาไว้อันต่อมาเลยกลายเป็นความเชื่อถือในทำนองโศกลงไป ควรจริงอาหารเช้าสุดท้ายและการแต่งงานไม่ได้มีความสัมพันธ์กัน

44. การดักบาตรในพิธีมงคลสมรส ถ้าฝ่ายใดจับทัพพีเหนือกว่าถือว่าฝ่ายนั้นจะเป็นผู้มีอำนาจมากกว่า

ในพิธีมงคลสมรสจะมีการกระทำหรือการล้อกันเล่นบางอย่าง เพื่อให้เกิดความสนุกสนานรื่นเริงในระหว่างหนุ่มสาวและแขกเหรื่อที่มาร่วมงาน การจับทัพพีขึ้นดักบาตรเป็นโอกาสหนึ่งที่เจ้าบ่าวและเจ้าสาวในสมัยก่อนได้ใกล้ชิดกัน เพราะจะต้องจับทัพพีพร้อมกัน ซึ่งเป็นจุดสนใจของผู้ไปร่วมงาน จึงมีการช่วยยื้อให้ทั้งสองฝ่ายพยายามเอาชนะซึ่งกันและกัน เพราะเป็นความสนุกสนานรื่นเริง ต่อมาเลยทำให้เกิดความเชื่อถือโศกลงเคล็ดในการดักบาตรสำหรับพิธีมงคลสมรสขึ้น การมีอำนาจในการครองเรือนนั้นไม่ได้อยู่ที่การจับทัพพี แต่อยู่ที่การยินยอมของแต่ละฝ่ายหรือเหตุอื่นๆ มากกว่า

45. ผู้ชายบางคนอาจจะมีความมั่งคั่งมาก หรือของขลังที่ทำให้ผู้หญิงรักใคร่และหลงใหลได้

การที่ผู้หญิงผู้ชายจะรักกันถึงขั้นหลงใหลนั้น เหตุผลควรเนื่องมาจากความเข้าใจซึ่งกันและกันเป็นอย่างดี ความเห็นอกเห็นใจและการรู้จักปรนนิบัติทะนุถนอมหน้าใจซึ่งกันและกัน เหล่านี้เป็นต้น ส่วนเวทมนต์คาถาและของขลังนั้นเป็นเครื่องช่วยทางด้านจิตใจหรือกำลังใจมากกว่า หาสาเหตุสำคัญต่อความรัก หรือการทำให้ฝ่ายหญิงรักใคร่และหลงใหลฝ่ายชายแต่อย่างใดไม่

46. ผู้ชายและผู้หญิงที่จะแต่งงานกันควรจะให้หมอดูตรวจโชคชะตาราศีเสียก่อนว่าเป็นเนื้อคู่กันจริงหรือไม่

การตรวจดูโชคชะตาราศีเป็นเรื่องของโหราศาสตร์อาจมีประโยชน์ในเรื่องให้กำลังใจและทำให้เกิดความเชื่อมั่นแต่การที่จะอยู่กับใครตลอดรอดฝั่งหรือไม่นั้น ขึ้นอยู่กับเหตุผลอื่นๆ อีกหลายประการ

เมื่อความเชื่อและความเข้าใจที่ผิดเหล่านี้เกิดขึ้นแก่ผู้ใดแล้ว ก็จะมีฝังตัวอยู่ในจิตใจของผู้นั้นอย่างแนบสนิทจนกลายเป็นปัญหาสำคัญซึ่งยากแก่ไขในภายหลัง ดังที่เคยพบกันว่าบางรายก็อาจจะแก้ได้ง่าย แต่บางรายก็แก้ได้ยาก ถ้าเป็นพวกที่เชื่อผิดจะแก้ได้ยากมากกว่า โดยเฉพาะอย่างยิ่งถ้าความเชื่อนั้นๆ ใช้เหตุผลทางวิทยาศาสตร์พิสูจน์ให้เห็นจริงไม่ได้ด้วยแล้ว จะยิ่งแก้ไขได้ยากมากขึ้นหรืออาจหมดโอกาสเอาเลยทีเดียว จึงมีกล่าวกันเสมอว่า การที่จะจัดหรือสล้างความเชื่อผิดของคนเรานั้นไม่ใช่ของง่าย วยของคนก็เป็นสาเหตุที่สำคัญอย่างหนึ่งซึ่งเกี่ยวข้องกับ ความเชื่อ ถ้าอายุยังน้อยหรือเด็กก็อาจแก้ได้ง่าย แต่ถ้าอายุมากหรือผู้ใหญ่ก็อาจแก้ได้ยาก เข้าทำนอง "ไม้อ่อนดัดง่าย ไม้แก่ดัดยาก" หรือสายล่อไก่ที่จะแก้เข้ตนเอง แต่ถ้าเป็นพวกที่เข้าใจผิด การแก้ไขก็อาจจะทำได้ง่ายขึ้น เพราะเพียงแค่ได้รับความรู้ที่ถูกต้องและเหมาะสม ความเข้าใจที่ผิดก็เปลี่ยนเป็นความเข้าใจที่ถูกต้องได้ไม่ยากนัก

ความเชื่อและความเข้าใจที่ผิดเกี่ยวกับเรื่องเพศเหล่านี้ อาจจะทำให้โทษหรือเป็นอันตรายต่อผู้ที่มีความเชื่อและความเข้าใจที่ผิดมากบ้าง น้อยบ้าง แล้วแต่ลักษณะหรือธรรมชาติ จังหวะหรือโอกาสรวมทั้งระดับหรือความมากน้อยของความเชื่อและความเข้าใจที่ผิดนั้นๆ ด้วย เพราะเป็นที่ยกกันในงานวิชาการว่า ความเชื่อและความเข้าใจย่อมมีบทบาทสำคัญในการที่จะวางกรอบแห่งความคิดเห็น หรือวางหลักแห่งการกระทำในด้านต่างๆ ของคนเรา พฤติกรรมที่แสดงออกมาทั้งในทางความรู้ ทัศนคติ และการปฏิบัติ ให้เข้ากับสถานการณ์และสิ่งแวดล้อมต่างๆ อย่างถูกต้องและเหมาะสม อีกด้วย

สุชาติ โสมประยูร และ วรณี โสมป

(update วันที่ 19 กันยายน 2543)

[ที่มา...หนังสือเพศศึกษา]

Disclaimer

โดย : สุชาติ โสมประยูร และ วรณี โสมประยูร

URL Link : http://www.clinicrak.com/sexeducation/sexed_credulity01.html

← Back

[Home] [เพศ] [ครอบครัว] [ผู้สูงอายุ] [วัยรุ่น] [เลี้ยงลูก] [คลินิกเด็ก] [โรคเด็ก] [อุมกำเนิด] [โรคสตรี] [คลินิกคุณแม่]

[ถามโรค] [เกย์] [สุขภาพจิต] [law] [สัตว์เลี้ยง]

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นางสาวมธุรดา เจริญทวีทรัพย์ เกิดเมื่อวันพุธที่ 6 เมษายน เป็นชาวจังหวัดพิษณุโลก จบการศึกษาชั้นอนุบาลและประถมศึกษาจากโรงเรียนอนุบาลโรจนวิทย์ พิษณุโลก เข้าศึกษาต่อจนจบชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายจากโรงเรียนเฉลิมขวัญสตรี พิษณุโลก ต่อมาสำเร็จการศึกษาปริญญาโทเศรษฐศาสตรบัณฑิต สาขาการประชาสัมพันธ์ จากมหาวิทยาลัยนเรศวร พิษณุโลก และได้เข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาเอกบัณฑิต สาขาวิชานิติศาสตร์พัฒนการ ภาควิชาการประชาสัมพันธ์ คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อปี พ.ศ. 2544 ปัจจุบันทำงานเป็นอาจารย์ประจำภาควิชาการประชาสัมพันธ์ มหาวิทยาลัยนเรศวร วิทยาเขตสารสนเทศพะเยา

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย